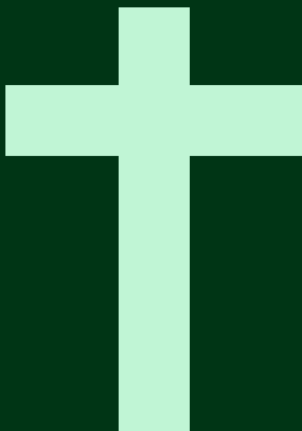

ገwàk Nwǐ Ma Rùk
Nè Fì

New Testament in Yamba

Ọ̀wàk Nwì Ma Rùk Nè Fi **New Testament in Yamba**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Yamba)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
c475d5b3-da44-51cf-93ca-f255b72fe481

Contents

Màtiyò	1
Mak	57
Luk	89
Jon	144
Ngaa Ntum Jisòs	188
Rumà	241
1 Korè	266
2 Korè	291
Galesiyà	307
Efesò	317
Filipiyà	326
Kòlosi	332
1 Tètàlonikà	338
2 Tètàlonikà	344
1 Timati	347
2 Timati	354
Taitòs	359
Filimù	363
Hibrù	365
Jem	385
1 Pità	391
2 PITA	398
1 Jon	403
2 Jon	409
3 Jon	410
Jud	411
Bum Nwi à Nitsè' Fa	413

Ntirè nè Bèbonj nè MÀTIYÒ

Ntirè nè bèbonj nè Màtiyòènə sə tsə' də jisòs ηkum ηgà gèm bwij nè Nwi à kà' də yi nè vəə nə. Nà' sə tsə' də bum sè jisòs à gù sə, à ye bum sè wo ànə còm yà' ndzənə ηwàk rək nè zəm nə, ya bwij rij də yi ηkum nə nè zinə.

Ŋwàk ènə togè jisòs də nà'a cicà nè gharj nè yi tse' ηàj ηgòtsòho rɛŋsə fa bwij lùək Nwi yi nə. Yi tse' ηàj sè' yi ηgòtsòho fa bwij nzak garj ηkum Nwi.

Ŋwì Bù nè Jisòs Krɛst A Tesə BohòWo (Luk 3:23-38)

¹ Yè'e m̀vè'nè ηgwì bù nè Jisòs Krɛst à tesə bohòwo à ye. Jisòs à tesə bohòŋgwì bù nè Devid. Devid à tesə bohòŋgwì bù nè Abràham.

² Abràham dzə Azik;
Azik dzə Jàkop;

Jàkop dzə Judà bə bwe ma ye wèŋ.

³ Judà à dzə Perè bə Zerà. (Liŋ ma àwo à ye də Tamà.)

Perè dzə ye Hezròn;

Hezròn dzə Ràm;

⁴ Ràm dzə Aminadàp;
Aminadàp dzə Nasòn;

Nasòn dzə Samòn;

⁵ Samòn dzə Bowàs. (Liŋ ma Bowàs à ye də Rahàp.)

Bowàs dzə Obè.

(Liŋ ma Obè à ye də Rus.)

Obè nə à dzə ye Jesi;

⁶ Jesi à dzə ηkum Devid yi.

Devid nə dzə Sòlomù. (Ma Sòlomù nə ànə ye to me ηgwe Yùriyà sè'.)

⁷ Sòlomù dzə Rèhobòm;

Rèhobòm dzə Abijà;

Abijà dzə Asà;

⁸ Asà dzə Jèhosafà;

Jèhosafà dzə Joràm;

Joràm dzə Uziyà;

⁹ Uziyà dzə Jotàm;

Jotàm dzə Ahàs;

Ahàs dzə Hèzikayà;

¹⁰ Hèzikayà dzə Mánasi;

Mánasi dzə Amòn;

Amòn dzə Jòsayà;

¹¹ Jòsayà dzə Jèkòniyà bə bwe ma ye wèŋ. Yi à dzə yà' ghà nè bàù Babilòn wèŋ à kə ko kùrə lóbù Izùrɛ wèŋ la'à wo co ηkwèŋ yà'a.

¹² Ghà nè wo ànə jəŋ lo me wo m̀wwe' lak Babilòn anə vɛ'nə fana

Jèkòniyà dzə Seatì;

Seatì dzə Zèrubabè;

¹³ Zèrubabè dzə Abiyù;

Abiyù dzə Eliyakim;
 Eliyakim dzə Azò;
 14 Azòdzə Zadòk;
 Zadòk dzə Acim;
 Acim dzə Eliyù;
 15 Eliyù dzə Eliyazà;
 Eliyazà dzə Matàn;
 Matàn dzə Jàkop;

16 Jàkop dzə Jòsep nè yi à ye ndu Mèri. Mèri nè yi à ye ma Jisòs, wo to yi mok də Krèst. (A yà'a də, ñkum ñgà gèm bwiñ.)

17 A yà'a də, ye jəñ muni'i Abràham kə dzeñ muni'i Devid, yà' sə nitsè' də tàcicii bwiñ à ye hum-ncòp-kwè. Ye jəñ bwi muni'i Devid kə dzeñ mvè'nè wo à ko lòbùu sə mvwe' lak Babilòn fana tàcicii bwiñ à ye sè' hum-ncòp-kwè. Ye ñga'a fa'nə kə dzeñ mvè'nè wo à dzə Krèst nè, a sè' hum-ncòp-kwè.

Wo Dzə Jisòs
(Luk 2:7)

18 Nsàp mandzə nè wo ànə dzə Jisòs Krèst à ye mùmvrè' nè'e. Jòsep à sə sak ma ye Mèri gù. Yi kà nà' ntòsè jə fana Mèri nè tse' zùm bə ñàaŋ Yòŋsə nè Rəreŋ nè. Bwiñ à rereŋ də Mèri bə zùm. 19 Jòsep à ye ñwə nəmòk nè yi à sə gùgè bum ye pwe' bə mandzə nè kəkərè. Fana yi kà dzəm də yi fa Mèri marè'tu mətsetə'rə bwiñ dzəm. Yi sə tsərə mùmvrè'nè yi nè co'rə fis bo sənə nzak gù nè bə Mèri tse' nè gəe'. 20 Yi ànə sə tsərə bum yè'sə fana masinjà Tà Nwì vè bohòyi ndzə loò, nè duk fa yi də, <<Wùu Jòsep ñgwì bə Devid, kà də wu wəp ñgòjə Mèri də yi ye ñgwe yo duk. Busè yi a tse' zùm yà'sə bə ñàaŋ Yòŋsə nè Rəreŋ nè. 21 Mèri nè nè dzə mombam. Yi dzə nà', wù to fa yi liŋ də Jisòs, bəusə a yi nè yi nè fis bəu ye wèñ mvwe' bup awo sè wo gəu.>>

22 Bum yè'sə à sə ye ve'nə pwe'fo' ñgògù də ya yusə Tà Nwì ànə cep casə yà' mū cùhù ñgàa tsòhòbum ye wèeñ bəuñ və zìnə. Wo à tsè' də, 23 <<Məwà'ñgwèñ nè yi ka ñwəmbam riŋ yuk nè zūu. Yi nè dzə mwembam, wo to liŋ ye də Imanùwè.>> (Liŋ yà'sə də, Nwì cu venə wèñ.)

24 Jòsep ànə yəeñ və fana yi gə megu sè' mùmvrè'nè masinjà Tà Nwì anə tsok yi sə. Yi jəñ Mèri ñgòye ñgwe ye. 25 Bə nà' à ka kə co ñgwe bə ndum be'lə lok tè yi dzə mo nè. Yi à dzə nà', Jòsep to fa nà' liŋ də Jisòs.

2

Bùu Ma Ntonùm Wèñ Vəò

1 Wo à dzə Jisòs mvwe' mabuk lak Betèrèhem, mvwe' nzeŋgòn Jùdiya. Ghà nè wo à dzə yi nè, à ye ñga Heròcu ñkum yi. A ka ñkùuŋ sap fana bùu səmok sè wo ri fàha ñkəŋkəŋ wèñ və ma ntonùm. Wo à kə dzèñ mvwe' lak Jòrosalèm, 2 wo fek də, <<Ñkum bùu Jus wèñ nè wo dzə yi nè fòlè? Vès yə ñkəŋkə ye ñga nà' tesə kok ma nùm fana vès vè də vès kə kùksə yi.>> 3 Ñkum Heròanə yuk bum yè'sə fana yà' fa yi ñgə' ve'è wùriŋ. Yà' fa bùu sè mvwe' lak Jòrosalèm pwe' ñgə' sè'. 4 Fana yi to benə ñgàa fa satikà' sè ghaŋ sè wo fagè Nwì satikà' mùmvrè' ndap Nwì nè ghaŋ nè, nè ye bə ñgàa yə'rè fa bwiñ lùk wèñ. Yi to benə yà' mvwe' mò'fis, nè fek yà'wèñ duk də, <<Wo à də wo nè dzə Ñkum ñgà gèm bwiñ nè yè'e ma nè

fò?>> ⁵ Wo duk fa yi dā, <<Mvwe' buk lak Betèrèhem nè mvwe' nzenḡòn Jùdiyà. Bùsè ngàa tsòhòbum Nwì wèḡ à còm nònḡsə ve'nə dā,

⁶ <Mubuk lak Betèrèhem nè mvwe' nze Judà, wù ka bùu ḡkəḡkum sè mvwe' nze Judà pwe' wù jə'rə ghak.

A ve'nə bùusè ḡwè nè mantombi mòok nè tesə bohòwù nè yi nè sə jəḡ ḡkərə bohòbùu am Izùre yi.>>

⁷ ḡkum Heròànə yuk me ve'nə fana yi to swihì lo bùu sè wo vè ma ntonùm sè mvwe' mok. Yi fek tsə'fə yà'wèḡ ghà nè wo anə ye ḡḡa sèḡ nè ko' nè bəbòḡ.

⁸ Yi ànə fek wes wo fana yi duk fa yà'wèḡ dā, <<Wèḡ du mvwe' lak Betèrèhem sə. Wèḡ kə dzèḡ, wèḡ lap tse' mvwe' sè mo nè cu sə bəbòḡ. Wèḡ yə yi, wèḡ ḡu co mu riḡ ya mu nè ḡḡ kə kuksə yi yàm sè'>>

⁹ Wo ànə yuk ve'nə, wo lo. A kə wès mandzè, wo ye fe'lə sè nè sèmok. Anə ye meḡu sè' ḡkəḡkà nè wo à yə nà' ma ntonùm nə. Nà' à sè lòmantombi wo tètè nà' kə təḡḡ mam mvwe' sè mo nè cu sə.

¹⁰ Wo à kwa, ni' mòk bəḡ wo ve'ε nsàp mòk, mvəsè wo ànə ye ḡkəḡkà nè! ¹¹ Wo ni lo munda'à anə, nè ye mo nè bə ma ye Mèri. Wo təḡḡ bə tumfərə, nè kuksə mo nè. Wo muk bàam awo, nè fis dasə fa mo nè bum sèmok. Bum sè wo à fa yi sə à ye nsàp mbàm mòk nè wo togè nà' dā ḡu. Bə nsàp làmindà mòk nè wo to nà' dā frankisi. Nə ye bə nsàp mve' nəmòk nè wo togè nà' dā meè.

¹² Anə ḡḡ, Nwì tipsə wo ndzənə lo dā yà'wèḡ kə bohòḡkum Heròmok bwiḡ fohòlòfè'lə. Wo à bε' mandzè nè zok, nè foho lo la'à wo.

Wo Caḡsə Lòjisòs Mvwe' Lak Ijip

¹³ Bùu yè'sə ànə lo wes me fana masinjà Tà Nwì kə cep bohòJòsep ndzə lòdè, <<Lòkok mtsè, nè jəḡ mo nè bə ma ye, wenə wèḡ caḡ lo mvwe' nzenḡòn Ijip. A kə dzèḡ fo', wèḡ cum tètè nùmbu nè mu tsə' wèḡ dā wèḡ bwi foho və ḡkuḡ. Mù duk yè'sə bùusè ḡkum Heròo nè lap mandzè dā yi zə nà'>>

¹⁴ Jòsep à lòkok nòḡ, nè jəḡ mo nè bə ma nè wèḡ pwe', wo caḡ lo noḡ mvwe' lak Ijip anə ndzəmè. ¹⁵ Wo à cu fo' tètè Heròkpu. Yè'sə ànə ye ve'nə ya yusè Tà Nwì ànə cep casə cùhu ḡḡa tsòhòbum Nwì wèḡ ye zinə. Yusè wo à cèp sə à ye dā, <<Mù a to fis vè mo àm mvwe' nzenḡòn Ijip.>>

ḡkum HeròZə Wes Bəbwenḡe' Wèḡ

¹⁶ Ghà nè Heròànə riḡ ḡḡa' dā bùu sè ma ntonùm wèḡ sə bərə yi lan fana ntəm yaḡ yi wùriḡ. Yi fa ḡḡ dā wo lo mvwe' lak Betèrèhem nè ye bəbwe buhu lak sə yà' kuəp fo' pwe', nè zə bwenḡe' sè mbəmbam. Yi dā wo zə sè wo lùumḡḡòḡ ba nè foho və ma ḡkwèḡ pwe'. Yi à sə cèp yè'sə, yi sə fuhù lo bə mvək nè bùu sè wo à vè ma ntonùm wèḡ à tsə' yi dā sè nè à tesə nè.

¹⁷ Yè'sə ànə ḡḡ fana yusè Jèrèmiyà nè yi à ye ḡḡ tsòhòbum Nwì ànə cep bùuḡ və zinə. Yi ànə cep dā,

¹⁸ <<ḡḡi mòk sə yuhu vè mvwe' lak Ramà.

A ḡḡi ḡḡḡ bə waḡ ve'ε nèbup. Recà sə wa bwe ye wèḡ.

Yi sə wa yà' nsàp nè wo tsəpsə yi bùè, bùusè wo kpu wes pwe' nè pwe'>>

Jòsep Bə Mèri Fəsə Ko' Jisòs Sə Ijip

¹⁹ Herònə ànə kpú fana masinjà Tà Nwì à vè bohò Jòsep ndzə loòmvwe' nzenḡòḡ Ijip anə sòmòk, ²⁰ nə duk fa nà' duk də, <<Lòkok mʉtsə, nə jəḡ mo nə bə ma ba fo'. Wenə wèḡḡ bwi lo mvwe' lak Izùrɛ, bùusə bùu sé wo ànə sə lap mandzə də wo zə mo nə sə a kpú wes pwe' laḡ.>> ²¹ Fana Jòsep lòkok, nə jəḡ ma mo nə, bə mo nə wèḡḡ bwi foḡo və fe'lə mvwe' lak Izùrɛ. ²² Jòsep ànə yuk də Acilada kok ḡaḡ tɛ' ye Heròco ḡkum Jùdiyà yi fana yi wəp ḡḡòcu mʉmvwe' ànə. Wo à kè tipse fe'lə yi ndzə loòsəmòk fana yi lo kə cum mvwe' nze Gallili. ²³ A kè dzèḡ fo', yi ci lak ye mʉmvwe' nəmòk nə wo to fo' də Nazàrɛ. Yi ànə ḡu ve'nə fana yusə ḡḡà tsòhòbum Nwì wèḡḡ à cèp bùḡḡ və zinə. Yusə wo à cèp sə də, <<Wo nə to fa mo nə liḡ mok də ḡwə lak Nazàrɛ.>>

3

TsətsòhòNə Jon

ḡḡà Bəptəsə Bwìḡ

(Mak 1:1-8; Luk 3:1-9, 15-17; Jon 1:19-28)

¹ Mvək ànə à ye, ḡḡa Jon ḡḡa bəptəsə bwìḡ à vèə, nə sə tsoho nzak Nwì. Yi à sə cu sə ḡḡəà, bwìḡ sə tesə və mvwe' nzenḡòḡ Jùdiyà nə sə kə yuk yusə yi sə cèp. ² Yi à sə tsòho duk də, <<Wèḡḡ kupse, nə bwi fa bùp awèḡ ḡkwèḡ, ḡjo nə ḡaḡ ḡkum sə mʉbu kʉəp ḡḡòye sə nzenḡòḡ fɛḡ laḡ.>>

³ ḡwə nəmòk à ye ḡḡa tsòhòbum Nwì taḡntɛḡ nə liḡ ye à ye Izayà nà'a à duk də,

<<ḡḡi ḡwə nəmòk sə cèp torə və sə ḡḡəà, nə sə yuhu də,

<ḡḡ tsə'rə fa Tà Nwì mandzə ye,

rəḡsə tsə'rə fa yi bwe cwèe mandzə ḡḡòḡi cà ca.>>

Yi à sə cèp yè'sə ḡḡa yi sə duk ya'sə Jon ḡḡa bəptəsə bwìḡ nə. ⁴ Jon à sə ni nsəap cəək mòk sé wo à sə ḡḡ yà' bə nwèes nām nəmòk nə wo toḡə nà' də kàme. Yi à ni tse' korə ḡḡup sə mbwèe yi. Yi à sə zə ḡḡwim bə nu.

⁵ Bwìḡ à tesə və mvwe' lak Jòrosalèm nə ye nzenḡòḡ Jùdiyà pwe' ḡḡòkè tsèḡ yi. Mòk sə və mvwe' lak sə yà' kʉəp ndzəp Jòridàḡ pwe'. ⁶ Wo à vè, nə duk də wo kəàcù bə bùp awo laḡ fana yi bəptəsə yà'wèḡ sənə ndzəp Jòridàḡ nə.

⁷ Jon à yə ḡḡa bòp bù Farasi bə bòp bù Sadusi wèḡḡ sə kpəḡḡ vèə də yi bəptəsə wo. Yi duk fa yà'wèḡ də, <<Wèḡḡ ḡḡwì bù nə, tsə' wèḡ ḡḡa'a ndà də wèḡḡ caḡ, nə swirə ḡḡə' nə Nwii nə fa bwìḡ è? ⁸ Wèḡḡ ḡḡ yusə aco ya' ni tsok də wèḡḡ bwìḡ fa bùp awèḡ ḡkwèḡ laḡ. ⁹ Wèḡḡ kà də wèḡḡ sə tsəḡə də wèḡḡ nə swirə bùusə wèḡḡ sə dʉhʉ də, <Tàcici avès à ye Abràham> duk. Bùsə mù sə tsə' wèḡḡ də aco Nwì jəḡ liis yè'e, nə ḡḡ fa Abràham bwe bə zəḡ. ¹⁰ Yuk a. ḡḡàm nə nòsə kù' ḡḡòḡbè' māk tɛ nə sə mbwè. Tɛ nə fòpwe' nə nà'a kà-a nto'o sə bəbòḡ zəḡ, wo nə ḡbɛ' mak nà' sə nze, nə te' tɛḡ ḡèsə nà' sə misə. ¹¹ Mʉ bəptəsə mèḡḡ yām bwìḡ bə ndzəp ḡḡòḡnitsə' də wo a bwìḡ fa bùp awo ḡkwèḡ laḡ. ḡwə nə yi nə və maḡkwèḡḡ mʉ nə bəptəsə bwìḡ ye bə Yòḡsə nə Rərəḡ nə nə ye bə mis. Yi yam ḡhak mʉ yi. Mʉ kà yè'e kəkʉrə co mù bək fa yi kùḡḡḡp ye zəḡ. ¹² Yi tse' wàam nzaḡ ye ndzə bohòyi ḡḡòcis nzaḡ bə zəḡ. Yi nə nəmʉ nzaḡ sə mʉ tàpə, nə tɛḡ dzədzəə sə sə mvwe' mis nə nà'a kà liḡə.>>

*Jon Bàptesə Jisòs**(Mak 1:9-11; Luk 3:21-22)*

¹³ Mvèk nè Jon à sə bàptesə bwiŋ ànə à ye fana Jisòs ye'e me'rə nzenḡòn Galili, nè lo mvwe' ndzəp Jòridàŋ. A kə dzəŋ fo', yi kə ye Jon də nà'a baptesə yi. ¹⁴ Jon lap mandzə ngògù də ya Jisòs teŋsə. Yi duk fa Jisòs nè də, <<A nə ye co wu bàptesə mū wù, wù sə və bwiŋ də mū bàptesə wu mū yè'sə va?>> ¹⁵ Jisòs duk fa nà' də, <<Mù rì ve'nə sè' laŋ, bàptesə mū ntəŋ. Busə a gù-a ve'nə ye də a gù yà'sə yusə yà'a kəkərə bohòNwi.>> Yi ànə duk ve'nə, Jon nə dzəm. ¹⁶ Mvèk nè wo ànə bàptesə wes yi ntəŋ fana Jisòs tesə kok sə ndzəpə anə. Ntòbu à mùhu nòŋ to. Yi ye ŋga Yòŋsə nè Nwi nè tsə tesə və mbwa co kəkəbùŋ, nè kə naaŋ yi mətuhù. ¹⁷ Anə geŋ, ŋgi mòk cep tsoŋ mabu anə də, <<Nè'e mo àm nè mù dzəm yi sə ntùù mù. Mū kwagə bohòyi ve'e wùriŋ.>>

4*Satà Mumsə Jisòs**(Mak 1:12-13; Luk 4:1-13)*

¹ Yòŋsə nè à jə lójisòs mvwe' səmok sə ŋgəà də ya Satà nè yi ŋkum ze' nè mumsə ja'a nà'. ² Ghà nè yi à cu fo' ndzəm hum kwè bə marəŋ sè' hum kwè ŋga yi ka mızəp yumok kə cùhù gesə lok fana nje yaŋ yi. ³ Fana Satà nè və bohòyi, nè duk fa Jisòs də, <<A ye-a də wu mo Nwi, cep-a ya liis yè'e bəŋ na beŋ ŋga wu zə.>> ⁴ Jisòs à duk fəsə fa nà' də, <<Wo à còm nòŋsə ndzənə Nwàk Nwi duk də, <Kaco ŋwè cum megu bəŋ nàŋ zuzə yeŋ.>> ⁵ Anə geŋ, Satà nè jə lo Jisòs mvwe' ntəm lak nè rərəŋ nè. Ntəm lak nè rərəŋ nà'nə, a lak Jòrosalèm. Yi kə tes nà' mū ndündap Nwi nè ghaŋ nè, mvwe' sè' yà' sàp wùriŋ, ⁶ nè duk fa Jisòs nè də, <<A ye-a də wu mo Nwi, wù li gbə tsoŋ lo-a sə nze-è. Busə yà' cu ndzənə ŋwàk Nwi də, <Nwii nè fa masinjaa ye ŋəŋ ngòjə ŋkərə bohòwù, də yà'wèeŋ kotse' wu mütšè bə bo awo ya wu nè kà kù nè kù ta.>> ⁷ Jisòs cep fəsə fa yi də, <<Nwàk Nwi sə duk sè' də, <Wù ka tse' ŋgòbəŋ ja'a Tà nè yi Nwi yòyeŋ.>> ⁸ Satà nè jəŋ mali lo yi məmmvwe' tu nda mòk nè nà' sàp lòmütšè ve'e wùriŋ. Wo à təŋ mbwa, yi niŋ tsok fa Jisòs lak bə ghàak sə sənə nzenḡònè'e pwe'. ⁹ Yi duk fa nà' də, <<A ye-a ŋga wù təŋ-na bə tumfərə, nè kuksə mū fana bum sè wù sə yə yà' ye'e pwe', mū nə fa wu yà'.>> ¹⁰ Jisòs duk fa nà' də, <<Satà, coho gesə fo'. Nwàk Nwi sə duk də, <Nwè tse' ŋgòkùksə mègù Tà nè yi Nwi ye, nè fak megu sè' bohòyi yiŋi.>> ¹¹ Yà'a mvwe' sè' Satà nè à mè'rə Jisòs, nè lo. Masinjaa Nwi wèŋ və, nè kə jəŋ ŋkərə bohòJisòs nè.

*Jisòs Yèto Fàk**Mvwe' Nzenḡòn Galili**(Mak 1:14-15; Luk 4:14-15)*

¹² Jisòs ànə yuk də wo nisə Jon ndapndzəm fana yi ye'e lo yuye mvwe' nzenḡòn Galili. ¹³ Yi à ka mok mvwe' lak ye Nazàre cum. Yi à kə cu mok mvwe' lak Kapanum. Kapanum mələk mòk nè nà'a ŋgə tòm Galili. Tse' nze nè fo' bəŋ Zebulòbə bəŋ Naptalə wèŋ. ¹⁴ Yi à kə cu fo' ya yusə ŋgə tsòhòbum Nwi nè liŋ yee Izayà à cèep ye zinə. Yusə yi à cèp sə də, ¹⁵ Nze bəŋ Zebulòbə bəŋ Naptalə nè nà' kuəp mvwe' ndzəp nè ghaŋ, nè nà'a ŋga wù to càsə Jòridàŋ. Wo toḡè nze nè də

Galili, lak bù mvumvum wèŋ.

¹⁶ Wèŋ sè wèeŋ cugè sənə ndzəm, wèŋ a yə mareŋ mòk nè ghaŋ.

Mareŋ nə nə rɛɛŋ bohòwèŋ sè wèŋ à sè cu sè mvwe' nzenŋòŋ ŋgə' kpə yà'a.

¹⁷ A yè jə mvək ànə, Jisòs sè tsoho ke' ncèp ye. Yi sè duk də, <<Wèeŋ kupsə, nə bwi fa bɔp awèŋ ŋkwèŋ, bùusə gaŋ ŋkum sè mabu kuəp ŋgòye sə nzenŋòŋ fɛŋ laŋ.>>

Jisòs To Ngàa Fàak Ye

Sə Mantombi Kwè

(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)

¹⁸ Mvəsə Jisòs à sə gi ŋgə tòm Galili fana yi ye ŋwè nəmòk bə moma ye wo ba. Wo à ye Saimù (nè wo togè yi sè' də Pità) bə Andrù. Wo à ye ŋgàa ko fuk ŋga wo sə fuk bə ram. ¹⁹ Jisòs duk fa yà'wèŋ də, <<Wèeŋ bə' və mu ya mu yə'rə wèŋ ŋgòko jə vè fa mu bwìŋ.>> ²⁰ Wo à yuk ve'nə ntèn, wo me'rə mak nonşə ram awo sə, nə yuŋ lo yi. ²¹ Yi à lòghà, yi ye fe'lə mok sè' bwìŋ ba. A ye sè' bwe ŋwè nè mò'fis. Liŋ awo à ye Jem bə Jon. Liŋ tè' awo à ye də Zebèdi. Yi à yə wo ŋga wo cu sə ŋgwesə bə tè' awo nə wèŋ ŋga wo sə gùhə tsə'rə ram awo. Jisòs to wo. ²² Wo à yuk ntèn, wo me'rə ŋgwes awo bə tè' awo sè', nə yuŋ lo Jisòs nə.

Jisòs A Yə'rə Bwìŋ,

Nə Gəŋsə Ngàa Yiyaŋ Wèŋ

²³ Jisòs à ke' nzenŋòŋ Galili pwe'. Yi sə yə'rə bwìŋ məmvwè' ndap piriya bùu Jus, nə sə tsoho Ntirè nè Bèboŋ nè nà'a bə nzak gaŋ ŋkum Nwì nə. Yi à sə gəŋsə bwìŋ bə nsàp yiya nè fòpwe' nè wo à tse'. ²⁴ Bwìŋ à yuk lówes yusè yi à sə gù sə mvwe' lak yà'sə, nə ye mvwe' nze Siriyà nè pwe'fo'. Yà'sə à gùu, wo sə jə və fa yi bùu sè wo à tse' nsàp yiyaŋ nè fòpwe'. Mok à ye bùu sè yòŋsə ze' à ye ndzə ni'l wo, sè wo sə gbù nè'nò' bə sè wo à kpə sak ke' ni' mamòk wèŋ pwe'. Wo à jə vè wo ve'nə, yi gù wo pwe', wo gəŋ. ²⁵ Mfèŋ-bwìŋ à tesə, nə sə yuŋ lo yi. Bùu yè'sə à tesə vè mvwe' Galili, Dikàpolis, Jòrosalèm, Jùdiyà nə ye ma ndzəp Jòridàŋ mamòk.

5

Jisòs Tsòho Nza' Nwi

Mu Ndàhà

(Luk 6:20-23)

¹ Jisòs à yə mvə'nə bwìŋ à kè mà wùriŋ fana yi kok lo məmvwè' nda nəmòk. Ngàa fàak ye wèŋ à kè gùm yi ghèr fana yi cum tsoŋ nze, ² nə yeto ŋgòyərə wo duk də,

Kwəkwa Nè Nà'a Zinə

³ <<A rɛŋsi bohòbùu sè wo rì də wo ka kəkurə bohòNwi yeŋ, bùusə tse' gaŋ sè mabu nsàp bù ànə.

⁴ A rɛŋsi bohòbùu sè wo sə te', bùusə Nwii nè yisə fa wo ndzəplis awo.

⁵ A rɛŋsi bohòbùu sè wo fùè, bùusə Nwii nè ghaksə wo bə yusè yi à kà' də yi nə fa bùu ye wèŋ.

⁶ A rɛŋsi bohòbùu sè tsətsərèə awo cu ghak ŋkàŋŋ ŋgògù yusè yà'a kəkurə bohòNwi, bùusə Nwii nè kə ze'sə wo bə yusè wo sə tsərə sə.

- 7 A reŋsi bohòbùu sè wo koksəgè manziŋ bohòbwiŋ, bùusè Nwii nè kokse manziŋ bohòwo sè'.
- 8 A reŋsi bohòbùu sè wo tse' ntam sè rərəŋ, bùusè wo nè kə yə Nwi bə lis.
- 9 A reŋsi bohòbùu sè wo fagè fifi mutsətsə'rəə bwiŋ, bùusè Nwii nè to wo də bwe ye.
- 10 A reŋsi bohòbùu sè bwiŋ sə yeŋsə wo ŋgə' njo nè wo sə gù yusè yà'a kəkurè bohòNwi, bùusè tse' gaŋ sè mubu sə nsàp bù ànə.
- 11 <<A reŋsi bohòwèŋ ŋga bwiŋ sə yàk weŋ, sə fa weŋ ŋgə', nè sə ci' nsàap m̀vwées sè bup pwe' mu tuhù wèŋ njo nè wèŋ sə yù mandzə àm.
- 12 Wèeŋ kwa, nè kà fù' bùusè wèeŋ nè kə tse' lələk mubu ŋkəuŋntèŋ. Yà'a mègù sè' m̀və'nè wo ànə yeŋsə ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ sè wo à ye to mantombii wèŋ ŋgə' sè' ve'nə.>>

Ŋgàa Gaŋ Ŋkum Nwi Wèeŋ

Ye Co Ci' Bə Mareŋ

(Mak 9:50; Luk 14:34-35)

- 13 <<Wèeŋ co ci' bohòbwiŋ sə nzeŋgòŋ pwe'fo'. A ye-a ŋga ci' cwè'lə bup, mandzə nè ŋgògù yà' ləm fe'lə kà mok ye. Yà' kà fàk mok tse', wo nè ke'mak yà' sə nze, maŋgòŋ nəŋ ca kù mbwa.
- 14 <<Wèeŋ co mareŋ bohòbwiŋ sə nzeŋgòŋ pwe'fo'. Wo ci tes-a lak mutu nda, kaco yà' ye səswihi yeŋ. 15 Kaco ŋwè bwe' laàm, nè swihi nà' sənə tasà yeŋ. Yi nè tes nà' m̀nəŋ yumok jəja ya nà'a sə reŋ bohòbwiŋ mu nda' à anə pwe'. 16 Yà' mègù sè' ve'nə də wèeŋ gu mareŋ awèeŋ reŋ bohòbwiŋ. Nà'a reŋ ya ŋga wo yə bəbo àwèŋ nè wèŋ sə gùu, wo kuksə Tè' awèŋ nè yi cu mubu.

Yəyərè Nə Bə Nzak Lùk

- 17 <<Kà də wèeŋ tsəm də mù a vè ŋgòlèsə lùk Musi nə ye bum sè ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ à yərə fa bwiŋ yà'a duk. Mù a ka ŋgòlèsə yà' və, mù a vè ŋgòkə gù fàak am də ya bwiŋ riŋ də, yusè wo à yərə sə yà' kùrə lòbə zeŋ. 18 Wèeŋ yuk, nè tsərə tse' yusè mù sə cèp yè'e bəboŋ. A ye-a ŋga ntòbu bə nzeŋgòŋ cu mali mvə'nè yà'a yè'e, ye də mubè'lə yumòok nè kà ndzəno lùk nè mò'fis momjo ve'ε coho tesə yuk. A nè kà cohòyuk tətè fàak awo kə me ŋkuŋ. 19 Ye də a ye-a ŋga mubè'lə lùk mègù-a momjo ve', ŋwè kà nà' nòŋsə, nè yərə fa bwiŋ sè' də wo kà nà' sè' nòŋsə, fana ye də ŋwè ànə nè ye momtilip mvwe' gaŋ ŋkum Nwi. Nə ye sè' də, a ye-a sè ndà pwe' nè yi nòŋsə lùk sə, nè yərə fa bwiŋ ŋgònòŋsə yà' sè' fana ŋwè ànə nè ye ŋwè nè ghaŋ mvwe' gaŋ Nwi. 20 Mù sə tsə' fa weŋ də, kaco wèeŋ nè cu mvwe' gaŋ Nwi yeŋ tse'ŋga wèŋ dzəm zinə ŋgògù yusè yà'a kəkurè bohòNwi nè ghak casə mvəsè ŋgàa yərè bwiŋ lùk nè ye bùu Farəsi wèeŋ gùgəə.

Jisòs Yərə Fa Bwiŋ

Bə Nzak Jèjò'

(Luk 12:57-59)

- 21 <<Wèŋ ànə yuk də wo à duk fa bù njamòk wèŋ də, kà də ŋwèe zə ŋwè duk. Də a ye-a ŋga ŋwè nəmòk zə mòk fana wo nè jəŋ və yi mvwe' nzak. 22 Mù sə tsə' weŋ nè ŋga'a nè'e də, a ye-a ŋga ŋwè nəmòk jòk bohòmòk wà jì njo, yi nè tse' nzak. Nə ye sè' də a ye-a sè ndà, ŋga yi to-a moma

ye mòk dè <Wu yu nè wà> fana yi nè ye li kaṅsurù ṅkuṅ. Nè ye mali sè' dè, a ye-a ṅga ṅwè to ṅwè nəmòk dè <Wùu ləm>, fana yi tse' ṅgè' nè ṅgòkè sè sè misè. ²³ Ye dè a ye-a ṅga wù dè wu kuksè Nwì bə fəfa yò, nè kə dzeṅ-a mvwe' kàm nè wo fagè Nwì fəfa mbwa nè fana wù tsərə kok dè moma yo mòk tse' jèjòk bohòwù, ²⁴ wù me'rə tes yusè wù anè dè wu fa sè fo', nè lo kə mesè vè weṅ moma yònə. Wenə mèsè ṅkuṅ wù bwi vè, nè kə fa Nwì fəfa yònə. ²⁵ A ye-a ṅga ṅwè nəmòk dè yi gə nzak wenə mụ kot, boṅ ghak dè wenə mesè bə mvèk nè wèṅ ka mụ kot anè ntòkè dzeṅ. Bəsè wu kə dzeṅ mụ kot, yi nè fa wu ndzə bohòṅgà sak nzak. Ṅgà sak nzak nè nè fa wu bohòṅgàa tàm wèṅ fana wo nisè wu ndapndzəm. ²⁶ Mụ tsè' wu yusè zinè dè wu nè cum mam mbwa tètè tse'ṅga wù lək wes mbàam sè, dolà kà cu ṅkuṅ wù tesə.

Nzak Sàhà

²⁷ <<Wèṅ ànə yuk laṅ dè wo à duk dè, ṅwèe kà nto ko. ²⁸ Nè ṅga'a nè'e mụ sè tsè' weṅ dè, a ye-a ṅga ṅwè nəmòk kùk mэгù-a ṅwàṅwè bə lis dè ṅwà nè'e boco bə nà' noon fana ye dè yi ko nto bə nà' sè ntuù yi yà'sə laṅ. ²⁹ Ye dè a ye-a ṅga lis yo sè ma mòk sè gù-a wu ṅgògù bup fana wù fis mak tosə yà', a dzəm nà' ye lis yo sè ma zə. Bògha' dè ni' yònə bisè ma mòk ve'nə ntèṅ nè nonṣə nè dè yà'a cum fo' lònṅ, wù kə ni bə zeṅ mvwe' ṅgè' nè sè misè. ³⁰ Nə ye sè' dè a ye-a ṅga bo ma zə yo sè gù-a wu ṅgògù bup fana wù gwe' tiṅ mak nà'. Bògha' nè dè ni' yòo nè bisè ma mòk ve'nə ntèṅ nè nonṣə nè dè nà'a cum fo' pwe', wù kə ni bə zeṅ sè misè.

Nzak Ga'a Gù

(Mat. 19:9; Mak 10:11-12; Luk 16:18)

³¹ <<Wo ànə duk sè' dè, ṅwè nè yi duk-a dè yi me'rə ṅgwe ye fana yi com fa nà' ṅwàk ndzə bohòdè yi mè'rə nà' laṅ. ³² Nə ye dè mụ sè tsè' weṅ ṅga'a dè, a ye-a ṅga ṅwè me'rə ṅgwe ye, ṅga ka bəu njo nè dè nà' sè yù mbəmbam sè mbiṅ yeṅ fana ye dè yi gù ṅwà nè yi ṅkuṅ nà' ko nto. Ṅwè nəmòk kə jə-a ṅwà nè wo me'rə yi nà'nə, ye dè ṅgèṅgàṅ ko sè' nto.

Nzak Nkèṅ

³³ <<Wèṅ nà yuk sè' dè wo à duk fa bù njamòk wèṅ dè, ṅwèe nè kà wà kèṅ basè. Də yusè ṅwè kèṅ yà' bohòTà laṅ àlè yà' təəṅ megu ve'nə. ³⁴ Nè ṅga'a nè'e mụ sè tsè' weṅ dè a ye-a ṅga wù dè wu kak tes yusəmok fana wù kà kèṅ lok nè kè' mò'fis. Kà dè wu keṅ ntòbu duk, bəusè nà'a yà'sə kapràk Nwì. ³⁵ Kà ṅgùp nze nè'e sè' kèṅ bəusè nà'a yà'sə mvwe' sè Nwì tes kùu ye. Ṅwèe kà lak Jòrosalèm sè' kèṅ bəusè yà'a yà'sə ntəm lak ṅkum nè ghaṅ nè. ³⁶ Ṅwèe kà tu ye sè' kèṅ lok, bəusè kaco wu gə kupsə riṅ to nùəmtu nè mò'fis ṅgòye fəfop kè səsəṅ àlè' yeṅ. ³⁷ Yusè wù duk-a dè wu cep pwe', yà'a ye megu <Ṅ bə Hai'> ba. A cāsə-a mụ mvè' ènə ye dè yà' vè yà'sə mok bohòSatà.

Nzak Gù Fəsè Bup Bə Bup

(Luk 6:29-30)

³⁸ <<Wo ànə duk sè' dè, lis bə lis, nzòn bə nzòn. ³⁹ Nè ṅga'a nè'e mụ sè tsè' weṅ dè, ṅwè nəmòk gù-a wu bup, wù kà yi bup gù fəsè fa. A ye-a ṅga ṅwè nəmòk sam wu mbumbuk ma zə mpaan, wù me'rə yi sam wu mbumbuk ma ṅkwip sè'. ⁴⁰ A ye-a ṅga ṅwè somṣə wu mụ kot, nè jəṅ cək

yòfana wù me'rò yi jəŋ nɛ ndzə tsətsə'rɛ nɛ sɛ'. ⁴¹ A ye-a ŋga ŋgà tàm mòk ko wu bə ŋəŋ də wu bək bum ye, wù bək casə mvwe' sɛ yi də kùrə sɛ. ⁴² Nwée lɛŋ-a yumok bohòwù, wù fa yi. Nwə nəmòok duk-a də wu samsə fa yi yumok, wù samsə fa yi yà'.

Dzəm Bùu Sə Wo Bèŋgə Wu
(Luk 6:27-28, 32-36)

⁴³ <<Wo ànə duk sɛ' də, dzəm ŋge' yo wèŋ, nə bɛŋ bùu sɛ wo bɛŋgə wu. ⁴⁴ Mù duk yàm ŋga'a də, dzəm bùu sɛ wo bɛŋgə wu sɛ sɛ', nə sɛ lɛŋ fa bùu sɛ wo sɛ yeŋsə wu ŋgə' wèŋ piriya. ⁴⁵ Wèŋ gu ve'nə, wèŋ ye bwe Tɛ' awèŋ nɛ yi cu mabu nə, bùusə yi gùgə nùm ye nà' sɛ to bohòbùu sɛ bup bə sɛ bəbɔŋ wèŋ pwe' yəyərə. Nə ye fe'lə sɛ' də yi gùgə mbùŋ li bohòbùu sɛ bəbɔŋ bə sɛ bup pwe' sɛ' yəyərə. ⁴⁶ A ye-a ŋga wèŋ sɛ dzəm mègù bùu sɛ wo sɛ dzəm wèŋ, ye də aco Nwi lak wèŋ bùu yà? A mègù-a bùu sɛ bup sɛ wo ŋgàa benə mbàam tas yà'a wo gùgə ka sɛ' ve'nə yeŋ à? ⁴⁷ Nə ye də a ye-a ŋga wèŋ cepsə megu-a ŋge' awèŋ, ye də yusə wèŋ gù fis zok sɛ yè'sə yà? Mù də bù pɛgè wèŋ gùgə sɛ' ve'nə àlaa. ⁴⁸ Wèŋ tse' ŋgògù bəbɔŋ bə bum pwe' mvə'nə Tɛ' awèŋ nɛ mabu gùgəə.

6

Kà Bum Njo Nə Bwiŋ Ye ŋga Wo Kwasə Wu Gù

¹ <<Jəŋ ŋkərə də wu kà fàha Nwi yo mantombii bwiŋ də ya wo kwasə wu gù. Bùsə wu gù-a bum ye'sə mvwe' bwiŋ ve'nə fana Tɛ' yo nɛ yi cu mabu nɛ kà wu lək. ² Ye də a ye-a ŋga wù də wu fa ŋwə nɛ yi ka yumok tse' yumok fana wù kà də wu yəm bəsə yà' ŋki duk. A yəmgə nsàap ŋkii yà'sə ŋgàa tɛ'èŋkup yà'a. Wo gùgə ve'nə mvwe' ndap piriya bə ŋgu mandzə də ya bwiŋ ye wo, nə kwasə wo. Mù tsə' wèŋ kek də wo gù ve'nə yà'sə ye də wo tse' wes lələ' awo yà'sə laŋ. ³ Bəbɔŋ də wu dzəm-a ŋgòfa ŋgà jìŋ yumok fana wu gù co bo ma mòok kà yusə bo ma mòk sɛ gùu rì. ⁴ Yà'a nə ye səswihi, fana Tɛ' nɛ yi yəgə mvwe' səswihi nə nə lak wu.

Nzak Piriya
(Luk 11:2-4)

⁵ <<Nə ye də wèŋ cu ŋgògù piriya fana wèŋ kà də wèŋ gu co ŋgàa tɛ'èŋkup yà'a duk. Wo dzəmgə ŋgòlòkok təŋ mɛtsə, nə sɛ lɛŋ piriya mùmvwə' ndaap piriya nə ye mvwe' ga'a ndumandzə wèŋ də ya bwiŋ ye wo. Mù tsə' wèŋ zinə də nsàp bù ànə gù ve'nə yà'sə, ye də wo tse' lələ' awo yà'sə laŋ. ⁶ Yusə də wu dzəm ŋgògù piriya fana wù ni lo ndzə rum nda'à wù, nə kosə ncù, nə gu piriya bohòTɛ' yo nɛ yi cu mvwe' səswihi nə. Wu gù mvə' ànə fana Tɛ' yo nɛ yi yəgə bum sɛ yà'a səswihi nə nə lak wu. ⁷ Nə ye sɛ' də wèŋ cu ŋgògù piriya nə fana wèŋ kà də wèŋ sɛ dahu yiskok yusə yà' ka fàk tse' co bù pɛgè wèŋ duk. Wo tsərəgə yàwo də wu lɛŋ-a, nə sɛ cɛp fəsə sɛ' yusə wu cɛp sɛ tətè àlɛ, Nwi yuk piriya nə bùu zɛŋ. ⁸ Wèŋ kà də wèŋ ye co wo duk, bùusə ŋkuŋ wù sɛ muk cù ŋgòfɛk Tɛ' yo nə yumok fana ŋga yi nə riŋ lo ye yusə wù sɛ dzəm bohòyi sɛ tɛ.

⁹ <<Ye də wèŋ nə sɛ lɛŋ mùmvwək nè'e:

<Tɛ' avès nɛ wù cu mabu, kəkùksəə ye bə liŋ yo.

¹⁰ Gaŋ Nkum yòsə və.

Yusè wù dzəm də yà'a fak, wù gu yà' fak sə nzenḡòn sè' mùm̀vè'nè wu gùgè bum yo sə fak m̀bu.

11 Fa a ves beḡ sè vèes nə zu yà' ntinə.

12 Swi fa vèes b̀p avès sè' mvè'nè ves swi fagè b̀u sè wo gùgè ves b̀p.

13 Nə kà ves mvwe' sè co m̀mumsè kə tseḡ ves jə lò.

Mvwe' sè Satà nə cu, wù caḡsə gesə fis ves fo'.* >

14 B̀sə a ye-a ḡa ḡwè gù wu b̀p, wù swi fa yi fana Tè' yo nè yi cu m̀bu nə nə swi fa wu yòsè'. 15 Wu kà-a b̀wḡ b̀p sè wo gù bohòwù swi fa fana Tè' yo nə kà wu yòsè' swi fa.

Nzak Dzè Zuzu

16 <<A sè' dè ḡhà nè wèḡ sə dzè zuzu fana wèḡ kà dè wèḡ gù tse' si awèḡ co ḡwè nè ḡjè sə ya yi, mvèsè ḡḡaa tè'èḡkup wèḡ gùgè yà'a duk. Wo gù tse'gè si awo co ḡjè sə ya wo ve'è dè ya b̀wḡ ye riḡ dè wo sə dzè zuzu. M̀ sè tsè' fa weḡ zinè dè wo gù ve'nə fana ye dè wo tse' wes lèlè' awo yà'sə laḡ. 17 ḡhà nè wù cu-a dè wu dzè zuzu fana wù kwak si yo lèaḡ, nə swak tu yo b̀boḡ. 18 Ya b̀wḡ kà dè wù sə dzè zuzu ri. A riḡ meḡ Tè' yo nè yi cu mvwe' sèswiḡ nə yḡyi. Tè' yo nè yi riḡ yusè yà' cu mvwe' sèswiḡ ènə nə lak wu yi.

Tse' ḡhàk Ma M̀bu

(Luk 11:34-36, 12:33-34)

19 <<Kà dè wèḡ loksə ḡhàha awèḡ sə nzenḡòn feḡ duk. A feḡ mvwe' sè aco ndu bə nzək nə ye ḡḡaa yè wèḡ gu b̀psə yà'. 20 B̀ḡha' dè wèḡ loksə ḡhàha awèḡ le m̀bu. A m̀bwa mvwe' sè kaco nzək bə ndu nə ye ḡḡaa yè wèḡ gu lok yà' yumok yeḡ. 21 M̀ duk ve'nə b̀sə mvwe' sè ḡhàha awèḡ cu-a fana ntəm awèḡ nə cum meḡ sè' fo'. 22 Lis yoo mareḡ nè ndzə ni' wù yi. A ye-a ḡa lis yoo b̀boḡ fana ye dè ni' yònə, nə rwiḡ bə mareḡ. 23 Yà'a sè' dè a ye-a ḡa lis yo ka b̀boḡ yeḡ fana ye dè ni' yòpwe' rwiḡ bə mandzəm. Yè dè a ye-a ḡa ni' yo nə rwiḡ bə mandzəm ve'nə ye dè a ḡḡḡḡi' ndzəm nè feḡ b̀.

Nwi Nə Ye Mbəm

(Luk 12:22-31, 16:13)

24 <<Kaco ḡwè fak ḡkwèḡ bohòmasà ba yeḡ. Yi nə dzəm fis mòk, nə beḡ mòk kènə aco yi sə fak bohòmòk zinə nə kà mòk nə co yumok jə lok. Kaco wù fak bohòNwi nə ye bohòmbəm yeḡ. 25 Ye dè m̀ sè tsè' weḡ dè, kà dè wèḡ sè te' ke'ca bə yòḡsə awèḡ njo zuzu bə nənə kènə dè bə cèək sè ḡḡònitse' m̀ ni' wèḡ àl'e duk. Yam ḡha' ka yòḡsè ḡwè nə nòḡsə zuzu yeḡ à? Nə ye sè' dè yam ḡha' ka ḡḡpni' ḡwè nə casə cək yeḡ à? 26 Wèḡ kuk ja'a na swiḡ sè yà'a m̀bu yè'e nè. Wo kà yumok m̀zuu bḡgè, nə kà sè' kup nə kà tàp sè' tse'. Wo ye-a sè ve'nə, Tè' awèḡ nè m̀bu fagè wo zuzu. ḡhak ye'sə wèḡ kè swiḡ è? 27 A m̀ḡḡorè wèḡ ndà nè dè aco yi naaḡ gesə nùumbu mok m̀nə nùumbu ye dè b̀sə yi jik yi è? 28 Bə ma nè cək, wèḡ sè te' bə nzak cək ye b̀u yà? Tsèrə a bə nzàamḡaḡ sè yà'a fomḡè yè'e m̀vè'nè yà'a kùḡḡè è. Wo kà ndàp caḡsèḡ, nə kà cək sè' ba'. 29 Ye dè m̀ sè tsè' weḡ dè a meḡ-a sè ḡkum Sòlomù bə ḡhàha

* 6:13 6:13 Aco ncèp ènə ye sè' dè, Caḡsə fis gesə lo ves mvwe' b̀p. Nwàha mok sè zəm naaḡ gesə lo dè, Gaḡ ḡkum sè yò, ḡaḡ ye sè yò, kəkuk ye sè yò, mvèsè nè mvèsè. Yà'a ye ve'nə.

ye sè yi à tse' sè pwe', yi à ka nsàp cèk mòk co nzàamngan yè'sè ni yuk.
³⁰ A ye-a dè njan sè wà sè aco wù ye yà' ntinà, a ye zòh nga wo tèn səsə yà' laj yè'e Nwì sè jəŋ ŋkərə bohòwo ve'nə, ye dè kaco yi jəŋ casə ghak ŋkarə bohòŋwè yeŋ à? Oòbùu am wèŋ, wèŋ ka Nwì ntəm awèŋ pwe' fa.
³¹ Bum yè'sə nə yeè nə ve'nə fana kà dè wèŋ sè te' ke'ca dè vées nə zu kok yè'sə yà lè-ò, vées nə no kok yè'sə yà lè-òkè də vées nə jəŋ kok cək yè'sə fòlè-òduk. ³² Busè a làpɔɔ nsàap bum yè'sə guguh bùu sè wo ka Nwì riŋ. Bohòma njàwèŋ fana Tè' awèŋ nè mabu riŋ də wèŋ tse' ngòtse' bum yè'sə pwe' laj. ³³ Làp to mantombi lè gan ŋkum Nwì, nə ye ngòye kəkurè mantombii yi ŋkuŋ fana bum mok yè'e pwe' nə ye sè' sè yàwèŋ. ³⁴ Ye dè ŋwèe kà dè yi te' fa zòh duk, zòh nə te' tu ye yi. Numbu nə fòpwe' tse' ŋgə' nje kəkurè bə numbu nə.

7

Kà Nwè Nəmòk Sak (Luk 6:37-38, 41-42)

¹ <<Kà dè wu sak ŋwè nəmòk duk ya Nwii kà wu yòsè' kè sak. ² Mù duk ve'nə bùusè Nwii nè kè sak wu sè' mvè'nè wù sè sak bùu mok wèŋ. A sè' dè mvè'nè wu fù' fa bwiŋ fana yi nè fùk fəsə fa wu sè' ve'nə. ³ Njo nè wu kàkgè mājep nè jo nè nà' cu mū lisè moma yo, nə swi dè bès tu nè ghan cu mū lisè wùu yè'e bùu yà? ⁴ Kènə aco wù duk fa to moma yo mòk dè, <Tse' vesè lis ya mù fis fa wu mū jep nè mū lisè wu> nà'a, nga ŋkəŋkəm jep nə jep cu ma mū lisè wù yè'sə va? ⁵ Wèŋ ngàa tè'əŋkup wèŋ, fis to lè ntòjep nè ghan nè mū lisè wù nà'a ŋkuŋ ya wu nə tse' mandzè ngòyè ri nè jo nè nà' cu mū lisè moma yo nə.

⁶ <<Kà dè wu fa bùu sè wo bèn bum sè yà'a rəŋ bə ma nə Nwì duk, bùusè wo nə kà yà' co yumok jə. Wo nə nəŋ bupsə yà' bə kù, nə bəŋj ko wu là.

Mandzè Nè NgòTse' Yumok (Luk 6:31, 11:9-13)

⁷ <<Lèŋ Nwì ya yi nə fa wu, làap ya wu nə tse', kùum ya wo nə muk fa wu. ⁸ Busè ŋwè nè yi lèŋ-a, ngəŋgàan nə tse', ŋwè nè yi lap-a, ngəŋgàan nə ye, ŋwè nè yi kum-a, wo nə muk fa ŋwè ànə. ⁹ Wèŋ sè wèŋ tè'ɛ bwe, mòk cu yo nè nga mo ye lèŋ-a bəŋ, yi fa nà' lis à? ¹⁰ Kènə mòok yo nə mo ye fek-a dè nà'a fa yi fuk, nà' fa yi no-ɛ? ¹¹ A ye-a nga wèŋ sè wèŋ bap yè'e riŋ ngòfa bwe awèŋ bum sè bəbɔŋ, ye dè aco Tè' nè mabu nə, nə fa bum sè bəbɔŋ bohòbùu sè wo lèŋ yi sè wèŋ wùriŋ. ¹² Bum yè'sə dè yusè wu dzəm-a dè bwiŋ gu fa wu, wù gu fa wo sè' ve'nə. Yà'a yusè lùuk Musi bə cèep ngàa tsòhòbum Nwì wèŋ pwe' sè cèp ve'nə.

Mandzè Lùŋ (Luk 13:24)

¹³ <<Ni mvwe' ncùu ŋka' sè yà'a fəferè yà'a, bùusè ncùu ŋka' sè wəwəŋ sè yà' tse' mandzè nè bəbɔŋ yà'a, a mandzè kpə. Bwiŋ ŋkūŋ sè wo sè yù lònà'. ¹⁴ Ncùu ŋka' lùuŋ fəferè, mandzè nə gan te'lə sè' nəbap. Bùu sè wo yə mandzè ènə, wo moòm gha bùè.

Rì Tù Bə Nto'o Ye (Mak 1:22; Luk 6:43-49, 13:25-27)

15 <<Wèeŋ jəŋ ŋkərə bohòbùu sè wo sə gù basè də wo ŋgàa tsòhòbum Nwi yà'a. Wo vèə, wù sə ye mənɔ̀gùpni' də a nsùŋgaŋ ŋga wo ma ndzə tsətsə'rè furù' nè bup. 16 Wèeŋ nə riŋ wo bə nsàp mandzə nè wo sə gù bum awo. Kaco lèmu zəm yuk mənə ntwìnəne' yen, nə ye sè' də kaco wo kwìŋ yuk pià mənə ndi'ntsəə sè' yen. 17 Tù sè bəbòŋ pwe' zəmgə nto'o sè bəbòŋ. Tù sè bup zəm sè' nto'o sè bup. 18 Kaco tù nè bəbòŋ zəm nto'o sè bup yen. Tù nè bup kà nto'o sè bəbòŋ sè' zəm bwìŋ. 19 Tù nè fòpwe' nè nà' ka-a nto'o sè bəbòŋ zəm, wo gwè' mak nà' sə nze, nə te' tɛŋ gesè nà' sə misè. 20 Nà'a njo nè mù duk wèŋ də wèeŋ nə riŋ bùu sè wo sə gù basè də wo ŋgàa tsòhòbum Nwi sə wèŋ bə nsàp mandzə nè wo sə gù bum awo sə.

21 <<Ka də ndàaŋwè pwe' nè yi togè mu də Tàa nè kè ni mwwe' gaŋ ŋkum sè mubu sə yen. A nè kè ni mbwa ŋwè nè yi sə gù yusè Tè' am nè mubu nə sə dzəm də ŋwèe gu. 22 Numbu sak nzak kè dzèŋ nùu fana bwìŋ ŋkùuŋ nə sə kə dɛhɛ fa mu duk də, <Tà, Tà, mù də vès à sə cèp bum Nwi bə liŋ yo àlaa. Vès à bɛ' fis fa bwìŋ yòŋsəə ze' wèŋ bə liŋ yo, nə sə gu bum maŋgəŋgèŋ sè' bə liŋ yo.> 23 Mu nə tsok fa wo də, <Coho gesè lo ŋgə ni'ì mù fo', mù ka wèŋ co bùu am riŋ yuk. Wèŋ ŋgàa gù bup wèŋ.>

24 <<Ŋwè nè yi yuk-a ncèp àm nè mù cèep, nə gu mvè'nè mù duk sə, fana ye də yi co ŋgà ŋkərə nè yi à bom ndap ye mənə lis. 25 Yi ànə ci nà' mbwa fana mbùŋ li, ndzəp rwìŋ bə fəfə wèŋ pwe' bwi' ndap nə, nà' kà gbù bùusè wo à ci nà' mənə lis. 26 Nə ye sè' də ŋwè nè yi yuk-a ncèp àm nə, nə kà mvè'nè mù duk sə gù fana ye də yi ye co ŋwè nè ləm nè yi à kè ci ndap nje mənə ŋgwansa. 27 Yi ànə ci wes nà' fana mbùŋ li, ndzəp rwìŋ bə fəfə wèŋ kə bwi' ndap nə nà' gbù. Gbù nè nà' à gbùu nə à ka gbù nè jo yen.>>

28 Jisòs ànə cep wes bum yè'sə fana maŋgo bù nè nà' ànə ye fo' nə à sèeŋ mam təəŋ bə nsàp yəyərè nè wo yuk nə. 29 Wo à sèeŋ ve'nə bùusè yi à sə yərè ye sə zok co ŋwè nè yi tse' ŋàŋ. Yi à ka ye sə co bùu sè wo yərè fagè bwìŋ làuk Musi wèŋ yà'a yen.

8

Jisòs Mèsə Fa Ngà Kuturu Yiya Ye

(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

1 Jisòs ànə sə tsooŋ mundaHà ànə fana maŋgo bù mòk yuŋ yi ve'e nèbup. 2 Anə geŋ, ŋgà kuturu nəmòk və, nə kə buhu kè mantombii Jisòs, nə duk fa yi də, <<Tà, a bə-a wu co wù tesə mu na, wù gu fa mu yiya àm nè'e me.>> 3 Yi ànə duk ve'nə fana Jisòs fis bo, nə jwèŋ nà' bə zeŋ. Yi à sə jwèŋ nà', yi sə duk də, <<Mù dzəm laŋ, yiya yònə nà'a me.>> Yiya ye nə à mè mègù fo' sè' ghà ànə. 4 Yi duk fa fe'lə nà' də, <<Dù, nə kà ŋwè nəmòk tsè' fa swi. Cà lògù bohòŋgà fa satikà', nə ni fa yi ni' yò, yi kuk ja'a wu. Yi kù' mèsə, wù fa fəfa nè Musi à duk nə, ŋgòni tsè' fa bwìŋ də yiyaŋ yòa mè laŋ.>>

Jisòs Bə Ŋkum Sojà Mòk

Nə Ŋwè Lakmvum

(Luk 7:1-10)

5 Jisòs ànə və mwwe' lak Kapanùm. Mvè'nè yi à ni və ntèŋ, ŋkum sojà mòk kə tseŋ yi mtsə, nə sə ləŋ nà'. 6 Yi sə duk fa Jisòs nə də, <<Tà, mo

mòk nè vesi cugèò yi sè tēsè mù bə fàk, yi nòiyarη nda'à mù anə ve'ε nè co wù kà cèp to. Yiya nè a kpūsè yi ni' nsàp nè co yi kà bùùη lok.>> ⁷ Jisòs duk fa ηgà' nè də, yi nè və kə gū mo nè ya nà'a gūη. ⁸ Nkum sojà nè duk də, <<Hai', kà wù vè Tà, bùusè mù ka kəkurè co wù kə ni munda'à mù weη. Cep megu ε bə cù fana ya mo fàk àm nè nə gūη. ⁹ Mù ri ve'nə bùusè mù yè'sə ηwè nè mù tse' ηkwàha bùu mòk mantombii mù sè mù sè yuk bohòwo sè'. Sojà mòk cu sè wo yukgè yàwo bohòmù sè' yo. Aco mù to mòk duk də, <Vèə>, yi və. Mù duk fa mòk də <Lòfa'>, yi geη. Nə duk fa mali mòk də <Gù yu yè'e>, yi gū yà'.>> ¹⁰ Jisòs ànə yuk yusè yi à cèep fana yi mərə, nè duk fa bohòbùu sè wo à yù vè yi fo' sè də, <<Mù sè tsè' fa weη ηkèm duk də, a mègù-a sè mətsetsərəə bùu Izùre ma, mù ka ηwè nəmòk fo' nè yi tse' nsàp dzədžəm nè də aco mù gu to fàk bə ncèp cù àm ye yuk.>> ¹¹ Yi duk fe'lə də, <<Mù sè cèp zìnə də ntse' dinà nè mvwe' gan sè mubu sè kə wès numbu nè fana bwiiη nè və mvwe' hòop lak sè wo tse' ηgwii bwiiη fo' zəzok, nè kə zə be'lə bə Abrahàm wèη. Wo zə be'lə bə Azik nè ye Jàkop wèη bəbè'. ¹² Wo nè zə fo' ve'nə nga bùu Jus sè a nè ye co wo zə fo' ε wo sə, wo nè be' fis gēsə wo sə mbiη mvwe' ndžəm. Wo nè cum ca sə waη, nè sə zə nzòη.>> ¹³ Jisòs bùuη duk fa bohòηkum sojà nè duk də, <<Bwi' foho lòlak. Mvè'nə wù dzəm tse' sè ntùu wù yà'a, yà'a nè ye sè' ve'nə.>> Yiya mo ηgà' nè à mè gù sè' ghà nè wo à sè cèep nè.

Jisòs A Gūηsə Ngàa Yiyarη Nkùuη
(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴ Jisòs à kə ni munda'à Pità, nè tseη malii nà' mbwa nga yi nònze bə yiyarη. ¹⁵ Jisòs jweη bo ηwà nè fana yiya nè me. Nwà nè lokok, nè lap fa wo zuzu. ¹⁶ Numbu ànə à ye nga nùm sə co tse' lòo fana wo jə və fa yi bùu sè wo à tse' yòηsəə ze' ndžə ni'i wo ve'ε wùriη. Yi à cèp gù ncèp mò'fis, nè be' fis wes ze' sə bə zeη pwe'. Yi à gūηsə bùu sè wo à sə yaya wèη sè'. ¹⁷ Yi à gù ve'nə ya yusè Izayà ngà tsòhòbum Nwi ànə ceep bùuη və zìnə. Izayà nè ànə cep duk də, <<Yi a jə lògesə wòwoo avès bə yiyarη avès yi bə tu ye.>>

NgòBè' LòJisòs Gūgūη
(Luk 9:57-62)

¹⁸ Jisòs ànə ye mvè'nə bwiiη mà ηgu ni'i yi wùriη fana yi duk fa ηgàa fàak ye wèη də bə yà'wèeη to lo ηkùp ndžəp mamòk. ¹⁹ Fana ηgà' nəmòk nè yi ηgà' yə'rə fa bwiiη lùuk Musi caη və, nè kə duk fa nà' də, <<Cicà, mù dzəm də mù nè be' lo wu ma nè fòlòon fo' nè wù sè lòo.>> ²⁰ Jisòs duk fa nà' də, <<Còp wèη tse' mvòk co wo cum ca, swiiη wèη tse' ndap awo fana mùu mo ηwè mù ka mvwe' sè co mù noηsə tsoη tu am nè nooη yoηsə tse'.>> ²¹ Ngà fàk nəmòk duk fa yi də, <<Tà, mù foho lo-a mankwèη, nè kə tuuη tè' lam ηkuη è.>> ²² Fana Jisòs duk fəsə fa nà' də, <<Yuuη və mù, nè me'rə bùu sè wo kpə laη wèeη tuuη bù kpəkpu awo.>>

Jisòs Gù Fəfə Nà' Təηsə
(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)

²³ Jisòs ànə ni lo sənə ηgwes nè fana ηgàa fàak ye wèη sə yuη lo yi sè'. ²⁴ Mvè'nə wo à sè lòo, fəfə nè bup cwiiη və ye mù ndžəpə anə. Nà' sə bwi'lə ke' ηgwes nè, ndžəp sə ci ni lo ca nsàp nəbup. Yè'sə à sə ye ve'nə lòonη nga Jisòs nè sə dzəm ye lo. ²⁵ Wo à kə to yəmsə yi, nè duk fa yi də,

<<Tà, vesùwèŋ sə kpɔ yè'e kpɔ.>> ²⁶ Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ wəp yè'sə yà, wèŋ ŋgàa dzədzəm moòmjo wèŋ.>> Yi à duk ve'nə, yi lokok, nə duk fa fəfə nə ye ndzəp nə də, <<Teŋsə, nə kà mok cà fe'lə.>> Yi ànə cep ntɛŋ, bum pwe' teŋsə, ci'i təŋj fo' wamm. ²⁷ Bùu sə wèŋ à mərə ve'e, nə duk də, <<Nè'e nsàp ŋwə nè fò, fəfə bə ndzəp wèŋ sə yuk yi e?>>

Jisòs Gũŋsə Bwiŋ Ba

Sə Wo Tse' Yòŋsəə Ze'

(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Yi ànə to tesə lo nto ndzəp ma nja fana yi tesə və mvwe' lak Gadàrin. Bùu səmok wèŋ à kə tsɛŋ yi bwiŋ ba. Bùu yè'sə wèŋ ànə tse' yòŋsəə ze' ndzəp ni'i wo. Wo à sɛ cu mvwe' sə wo tuŋgə bwiŋ. Yòŋsəə ze' sə à sə gù wo, wo bup ntəm ve'e nsàp nè co ŋwè kà mandzə ma nè wo cu nə cà. ²⁹ Wo ànə ye Jisòs ntɛŋ, wo cep torə fis duk də, <<Mo Nwi, wu lap bohòvès yà? Wù və də wu sə kə fa ves ŋgə' ŋga mvək nə ka ntòkurə à?>> ³⁰ Anə ye ŋga bòp ŋgùnaŋ mòk nè ghaŋ à sə zə ke'cà məmmvwe' nəmòk fo' sə moòm səsap. ³¹ Fana ze' sə lɛŋ Jisòs də a ye-a ŋga nà' də nà'a be' fis wo àɛ, nà'a duk də wo kə ni ndzə ni'i bòp ŋgùnaŋ yà'a. ³² Jisòs duk fa yà' də yà'a geŋ. Wo tesə, nə kə ni ndzəpə ŋgùnaŋ sə. Ŋgùnaŋ sə pwe' à ca durə tsə ndzə baŋ anə, nə kə gbɔ ni sənə ndzəp Galili nə, nə kpɔ wes ca pwe'. ³³ A nə ye ve'nə fana, bùu sə wo à sə gũmsə ŋgùnaŋ sə wèŋ carə lo yàwo sə mɔ ntòlak anə fana nə tsoho fa bwiŋ yusə yà' anə ye sə pwe'. Wo à tsə' bwiŋ yusə yà' anə gù ŋgàa yòŋsəə ze' wèŋ sə sə'. ³⁴ Bùu sə mɔ ntòlak sə pwe'fo' à tesə və ŋgòkə yə Jisòs. Wo ànə ye yi fana wo lɛŋ nà' də nà'a lo gesə mvwe' lak awo fo'.

9

Jisòs Gũŋsə Nwə Nə

Yi À Bù'rə

(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

¹ Jisòs à ni sə ŋgwesə, nè to tesə lo ntondzəp ma nè nja, nə tesə və mvwe' lak ye. ² À kə dzɛŋ fo' fana bùu səmok wèŋ bək jə və fa yi ŋwə nəmòk mukèhe ŋga ŋgəŋgàŋ à bù'rə bù'rə. Jisòs à yə də wo tse' dzədzəm nè də aco yi gù yiyaŋ ŋwə nə me. Yi duk bohòŋwə nè yi kà gigə nə də, <<Mo àm, kà wəp, mɔ swi fa wu bup yo laŋ.>>

³ Ŋgàa yə'rə fa bwiŋ lùk mok wèŋ à ye fo', nə yuk yusə Jisòs cèp yè'sə. Wo duk sə vərə wo də, <<Ŋwə ènə sə gù bup sə liŋ Nwi wà.>> ⁴ Jisòs riŋ yusə wo sə tsərə sə ntuú wo sə, nə duk fa yà'wèŋ də, <<Wèŋ sə tsərə nsàp bup ànə sə ntuú wèŋ ve'nə bùu yà? ⁵ Co johò gha' ye'e nè ŋgòduk də, <Mɔ swi fa wu bup yòlaŋ>, kə nè ŋgòduk də, <Lòkok mɔtsə, nə gi lo yuyo> ɛ? ⁶ Fana mɔ nə niŋ fa wəŋ də mɔu mo ŋwè, mɔ tse' ŋàŋ sə nze ŋgòswi fa bwiŋ bup awo.>> Fana yi duk fa ŋgà' nè yi kà gigə nə də, <<Lokok, te' kəà yò, nə lo la' à wù.>> ⁷ Jisòs à duk ve'nə, yi lokok, nə lo yuye. ⁸ Bùu sə wo à ye fo' sə à yə ve'nə fana wo wəp, nə kuksə Nwi nè yi a fa bwiŋ nsàp ŋàŋ ànə.

Jisòs To Màtiyò

(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Jisòs ànə casə fa'nə fana yi ye ηwə nəmòk nè liη yee də Màtiyò. Yi à yə Màtiyònə nga nà' cu mvwe' sè wo là'gə mbàam tas fo'. Jisòs duk fa nà' də, <<Bé' və mu.>> Yi à lòkok, nə bé' lo nà'.

¹⁰ Jisòs à kə cu munda'à Màtiyònə ηgòzə zuzə mbwa. Ngàa ko mbàam tas bə bùu sè wo ηgàa gù bup wèη à kə cu be'lə bə nà' nə ye ηgàa fàak ye wèη. ¹¹ Bùu Farasi wèη ànə ye ve'nə fana wo fek ηgàa fàak Jisòs sè wèη də, <<Cicà àwèη nə sè zə be'lə zuzə bə ηgàa ko tas, nə ye bùu mok sè ηgàa gù bup wèη bùu yà?>> ¹² Jisòs à yuk fana yi duk fa yà'wèη də, <<Bùu sè wo ka yiyaη tse', wo kà doktə làpgə. A làp mègù doktə ηwə nè yi sə yaya. ¹³ Wèη mum vəm bə ncèp nə wo à còm nà' ndzənə Nwàk Nwi də, <Mù dzəm ghak yàm ntum nè nà' tse' koksəmanziη nə nonşə ηgòfa satikà' nè lùk sə dzəm.> Mù duk ve'nə bùusè mù à ka bùu bùu sè bəbon wèη və, mù à vè ηgòto bù ηgàa gù bup wèη.>>

Nzak Dzə Zuzu

NgòKùksə Nwi

(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Ngàa fàak Jon wèη à vè kə fek Jisòs də, wo bə bùu Farasi wèη dzəgə zuzə nùumbu mok, nə sə gu piriya, ηgàa fàak ye kà yàwo gù yè'sə bùu yàle? ¹⁵ Yi duk fəsə fa yà' də, <<Aco bùu sè wo vè mvwe' sè wo sə zə bum gù wèη dzə zuzə à? Ka ve'nə sè yeη. Mvək nəmòk cu nè wo nə jəη gesə lo ndugù nə, fana bùu sə nə dzə zuzə mvək ànə. ¹⁶ Wèη yuk-a, kaco ηwè jəη cək nè fi, nə te' lok cək nè nà' vèp laη bə zeη yeη. Busə nè fi nə nə saha tesə ndzənə nè zəm nə fana yam ghak wesə ηga'a mvwe' sè nà' sàha maηkwèη sə. ¹⁷ Yumook sè' də wo kà dzə rùk sənə bès nè zəm kep gèsègə, bùusə yà'a nə duk, nə vok bès nə. Fana rùk sè nə bup bə bès nə mwè. Bògha' lə də wo gesə dzə rùk sənə bès nè fi ya rùk sə bə bès nə pwe' cum fo' bəbon.>>

Jisòs Guηşə Nwà Nə Nà' Jwèη Yi Cək Nə Luηşə Mo Jairòs

(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Jisòs ànə sə cep mali bohòwo ntòve'nə fana ηkwà' ηwə nəmòk nè mvmvwe' ndap piriya bùu Jus wèη və kə tseη yi fo'. Yi təəη mantombii Jisòs bə tumfərə, nə duk fa nà' duk də, <<Mo àm nè ηwàηwè kpə fana kwəkwe' vèə, nə kə naaη fa yi bo yo ya yi luη səmok.>> ¹⁹ Jisòs à lòkok, nə bé' lo yi. Ngàa fàak Jisòs sə wèη à yù lòwo sè' fo'.

²⁰ Anə geη, ηwà nəmòk nè nduəm à sə ca yi ndzə ni'i mənə lùumηgòn hum-ncòp-ba à nee vè fə ηkwèeη Jisòs, nə jweη gesə cù cək nà' bə bo. ²¹ Yi à jweη nà' nga yi sə tsərə sə ntuu yi də, a ye-a nga yi jwèη megua cù cək nà' nə àle, yiya ye nə nə me. ²² Jisòs à bùuη kù' ηwà nə. Yi à yə nà', yi duk fa nà' də, <<Ko ntum ηjè'gù. Dzədzəm yònə wù tse' nə guηşə wu laη.>> Yi à duk mèsə ve'nə ntèη, yiya ηwà nə me gu sè' fo' ghà ànə.

²³ Jisòs ànə kə ni munda'à ηkwà' ηwə nè nà' anə to yi nə fana yi ye bà ηgàa kà kpə wèη ηga wo rwīη fo' hip. Wo sə fəəp ηkii kpə bə ntàη, nə sè ke'ηgūη. ²⁴ Yi duk fa yà' də, <<Wèη tesə sə mbi pwe'. Mo ènə ka kpə, yi sə dzəm mègù lo.>> Wo à yuk ve'nə fana wo ywì'lə yi swee. ²⁵ Wo anə fis wes bùu sə wèη sə mbi anə fana yi ni lo munda'à anə, nə kə ko bo muηwà nə. Yi à ko bo nà' sə ve'nə fana nà' lokok. ²⁶ Yusə yi à gù yè'sə à yuhu mvwe' lak sè fo' sə pwe'fo'.

Jisòs Gũnsə Ngàa Ntwì Lis Wèŋ Ba

²⁷ Jisòs à mè'rə fa'nə, nə sə lo fana ngàa ntwì lis mok wèŋ bwiŋ ba və, nə sə waŋ torə yuŋ yi. Wo sə duk də, <<Mo Devid, koksə-a manziŋ bohòvès-è.>> ²⁸ Yi ànə kə ni munda'à fana bùu sè ba sə wèŋ kə tseŋ yi mbwa. Yi fek yà' də yà' dzəm sə ntuù yà' də aco yi gu to nsàp fàk ènə àlɛ? Bùu sə də hòli, Tà. ²⁹ Fana yi jwɛŋ lis yà'wèŋ sə bə bo ye. Yi à sə jwɛŋ yà', yi sə duk də, <<Yà'a ye bohòwèŋ sè' màmɔvè'nè wèŋ dzəm tse' sə ntuù wèŋ sə.>> ³⁰ Lis awo sə à mùhu. Anə geŋ Jisòs cep bohòwo vɛ'ɛ gũgũŋ də yà'a kà ŋwè nəmòk tsè' fa swì. ³¹ Wo à lòyàwo, wo to lo liŋ nà' sə mvwe' lak yà'sə vɛ'ɛ pwe' nè pwe'.

Jisòs Gũnsə Ngà Kà Cù Cèp Nəmòk

³² Bùu yè'sə wèŋ à sə tesə lòfana bùu mok wèŋ jə və fa Jisòs ŋwè nəmòk nga yi kà cù cèpgə. Yi à sə kà cèp vɛ'nə bùusə yòŋsə ze' à cu ndzə ni'i yi anə. ³³ Jisòs ànə bɛ' fis ze' nə ntɛŋ, ngà' nə yeto ŋgòcèp cù. Bùu sè wo à ye fo' sə à mərə. Wo duk də, <<Vès ka yàvès yumok mvwe' nzeŋgòn Izùre màmɔvè' nè'e nùmbu mòk ntòye yuk.>> ³⁴ Bùu Farasi wèŋ duk yàwo də Jisòs sə bɛ' fis ze' sə bə ñaŋ sè sə fa yi yà' ŋkum ze'.

Jisòs A Tse' Kosəmanziŋ BohòBwiŋ

³⁵ Anə geŋ Jisòs kɛ' kɛ' fo' mvwe' buhu lak sè jo bə sè ghaŋ wèŋ pwe'. Yi à sə yə'rə kɛ' màmɔvwe' ndaap piriya wèŋ, nə sə tsoho fa wo Ntirè nè Bəboŋ bə nzak gaŋ ŋkum Nwi. Yi à sə gù lòbù ngàa yiyaŋ wèŋ gũŋ. Sə yà' sə ya bə nsàp yu yà lòoŋ yi gũnsə yà'wèŋ. ³⁶ Yi à kùk ja'a bùu sè wo à mà fo' fana manziŋ ko yi wùriŋ bùusə bùu sə wèŋ à cu ncu ŋgə', ŋwè nè co nà' tesə wo ye bùè. Wo ye co nsũŋgaŋ sè wo sə jam kɛ' jì ganakù'. ³⁷ Fana yi cep bohòŋgàa fàak ye sə wèŋ duk də, <<Nzum sə ŋkũŋ, ngàa kùkũp sə ye ŋga'a kə jo. ³⁸ Wèŋ lɛŋ bohòTà ngà nzum nə ya yi tumsə vesə bùu sè co wo kũp.>>

10*Jisòs Swè'fis Bùu Ye Mok**Hum-ncòp-ba NgòYe**Ngàa Ntum*

(Mak 3:13-19, 6:7-13; Luk 6:12-16, 9:1-6)

¹ Jisòs à to benə ngàa fàak ye sè hum-ncòp-ba, nə fa yà'wèŋ ñaŋ ŋgòbɛ' fis fa bwiŋ yòŋsə sè. Yi à fa yà' ñaŋ ŋgògũnsə bùu sè wo tse' nsàp yiya nè fòpwe' sè'. ² Liŋ ngàa ntum ye wèŋ sè hum-ncòp-ba sə də vɛ'ɛ: Saimù nè liŋ ye mook də Pità, Andrù moma Pità nə. Jem nə liŋ tè' yee də Zebèdi. Jem nə à ye bə moma ye Jon sè' bwiŋ ba. ³ Filip, Bătòlòmì, Tomos, Màtiyònə ngà ko mbàam tas, Jem mòk sè' nè liŋ tè' yee də Alfòs, bə Tadiyòs. ⁴ Saimù nè yi à ye mòk bə bòp bù nè wo togə wo də Kenénat. Nə ləsə Judàs Iskarəyà nè yì ànə seŋ Jisòs nə.

⁵ Jisòs à tumsə bùu sè hum-ncòp-ba yè'sə, nə tipsə yà'wèŋ duk də, wo kà bohòbù laknum nə ye bùu nzeŋgòn Sàmariya wèŋ lò. ⁶ Yà'wèŋ lo le bohòbùu Izùre wèŋ sè wo co nsũŋgaŋ Nwi sè wo ànə jam bisə jamə. ⁷ Yà'wèŋ lòo, yà' tsoho lo nzak Nwi də gaŋ ŋkum sè mabu sə yà' kũp ŋgòye sə nzeŋgòn fɛŋ laŋ. ⁸ Də wo gũnsə ngàa yiyaŋ wèŋ, nə lokoksə bwiŋ mvwe' kɔp, nə mesə fa ngàa kuturu wèŋ yiyaŋ awo, nə bɛ' fis fa

bwiŋ yòŋsəə ze' ndzə ni'i sè'. <<Nàaŋ sè mù fa weŋ yè'sə, wèŋ ka yà' ywiywiŋ, ye də wèeŋ gu fa lo bwiŋ sè' wà.>>

⁹ Yi tsok yà' sè' də yà'a cu ngòlòo, yà' kà muzəp mbàm sè' jə tse' lò. ¹⁰ Wo kà bàm rìp, kà cək nè ngòkə ni kup sə jə tse', kà kùuŋgùp kə a megu-a sè ntumbàn jə tse'. <<Mù də wèeŋ kà bum yè'sə jə ve'nə bùusə mvwe' sè ɲwée fàa', yi zə sè' fo'. ¹¹ Wèeŋ kə ni-a mvwe' lak sè ghaŋ kə mubuk lak nè jə àl'e' pwe', wèŋ lap kə'ca fo', nè ye ndap ɲwə nè yi tse' ntəm nè bəboŋ, nè cum fo'. Mvwe' lak sè mò'fis, wèŋ kà ndap kupsə tɛ wèŋ tesə mvwe' lak yà'sə. ¹² Mvə'nè wèeŋ ni lòmvwe' ndap nè fana wèŋ cep sə wo fo' pwe' də, <Fifi ye bohòwèŋ.> ¹³ A ye-a ɲga wo jə weŋ co bwiŋ, wèŋ me'rə fa wo fifi awèŋ nè. A kà-a ve'nə ye, fifi awèŋ nè bwi foho və fe'lə bohòwèŋ. ¹⁴ A ye-a ɲga ɲwə nəmòk ka weŋ mvwe' ndap ye kə lak awo dzəm kə də wo kà-a yusə wèŋ sə cèep sə yu'rə fana wèŋ kə'sə mak mfəm'fəə kùu awèŋ fo', nè ca be' mandzə. ¹⁵ Mz tsə' weŋ də a ye-a ɲga bəp lak mòk gu-a ve'nə fana numbu nè wo sak nzeŋgòŋ, boŋ ghak ɲgə' nè lak Sodòm bə Gòmora nè noŋsə nè njàwo nè.>>

Ngə' Nə Nà' Cu Mantombi
(Mak 13:9-13; Luk 21:12-17)

¹⁶ Jisòs à duk fa wo də, <<Wèeŋ jəŋ ɲkərə bùusə mù sə tum lòweŋ yè'sə co nsùŋgaŋ mətsetə'rəə furùk wèŋ. Fana a bəboŋ də wèeŋ kərə co no, nè kà yumok bəpsə co bùŋ. ¹⁷ Wèeŋ nè sə kuk kù'u, bùusə bwiŋ nè ko lo weŋ mū kaŋsurù, bùu sè wo tse' ndap piriyà wèeŋ nè ləp weŋ mənə ndap piriyàa sè sè'. ¹⁸ Wo nè soŋ dapsə lo weŋ mantombi ɲkwàha bùu gomè bə ɲkəŋkum wèŋ bùu mù. Anə ye ve'nə ya wèeŋ tsoho fa wo nè ye bùu sè wo ka Nwi rìŋ sə wèŋ ncèp nè njàm. ¹⁹ A ye-a ɲga wo ko lòwu, kà də wu sè jik də wu nè cep vale kènə də wu nè duk də yàle duk. Mū duk ve'nə bùusə yusə wu nè cep sə nè və kə cùhu wù ghà nè wù sə də wu cep nè. ²⁰ Busə yusə wèeŋ nè sə cep sə, nè kà sè yàwèŋ ye. Yòŋsə tɛ' awèŋ nè nè sə cep casə bohòwèŋ anə yi.

²¹ <<Mvək ànə nè ye, bwiŋ nè fa bwema awo də wo zə yà'wèŋ. Tɛ'ɛ nè gu bohòbwe awo sè' ve'nə. Bwe wèeŋ nè guŋ tɛ nè lap mandzə ɲgòzə tɛ' awo sè'. ²² Bwiŋ pwe' nè beŋ weŋ njo liŋ am sə. Megu də ɲwə nè yi təəŋ-a gəguŋ tətè nè kə ləsə, fana nà'a yi nè yi nè tse' lùŋ. ²³ A ye-a ɲga wo fa ɲgə' mvwe' lak mok fana wèŋ caŋ lo mvwe' lak mok sè zok. Mū duk ve'nə bùusə mù rì də wèeŋ nè kà fàak awèŋ sè wèŋ tse' ɲgògù mvwe' lak Izùre sə mèsə ɲga mùu mo ɲwè mù bwi foho və laŋ.

²⁴ <<Wèeŋ yuk, kaco mo sùkuù mòk yam ghak cicà ye yeŋ. Kaco ɲkwèŋ mòk yam casə ɲwə nè yi sə fàk ɲkwèŋ bohònà' nè yeŋ. ²⁵ Nə yeè nè ve'nə fana mo sùkuù tse' ɲgòkwa ɲga yi kə dzeŋ-a co cicà ye, ɲgà fàk ɲkwèŋ kwa ye sè' wup, ɲga yi dzèŋ co ɲwə nè yi sə fà' bohònà'. A ye-a də wo to fa ɲwə nè yi tu ndap nè liŋ də Bezebù, ɲkum ze', ye də wo nə to bùu sè məm'vwe' ndap ànə lòoŋ bə liŋ sè yà' bəp casə sè də Bezebù sə.

Ŋwə Nə Aco Wèŋ Wəp Yi
(Luk 12:2-9)

²⁶ <<Nə yeè nè ve'nə fana kà də wèeŋ wəp ɲwè duk. Busə yusə wo sès lok-a yà' pwe' nè yəhə ntse'mòk jəja. Yusə yà'a səs'wihì pwe'fo', bwiŋ nè rìŋ yà' ntse'mòk. ²⁷ Yusə mù tsə' fa weŋ ndzə ndzəmə wèŋ tsok yà'

maràŋ. Yusè wèŋ yuk yà' m̀wwe' səswihi, wèŋ fuŋ yà' m̀ mu ndùndap. ²⁸ Kà dè wèŋ wəp ɲwè nè aco yi zə ɲgùpni' yò, nè kà yòŋsè zə to nè'e duk. Wəp le Nwi nè aco yi gu bəpsə to ni' yòbə yòŋsə yòba fo' m̀wwe' ɲgə' nè sə misè. ²⁹ Njorəŋ sè aco wù ywiŋ ba dolà ba yè'e kaco mòk gbə tsoŋ sə nze ɲga tè' awèŋ ka bə zəŋ riŋ yeŋ. ³⁰ Bohòwù nè wu yòŋwè, riŋtse' dè nùəmtu sè mətuhù wèŋ yà'a pwe' yi a ta yà' taa. ³¹ Fana kà dè wèŋ wəp duk, b̀əusè wèŋ gha' njorəŋ sə wèŋ.

Wu Dzèeŋ-a Jisòs

Yi Dzeŋ Wu Sè'

³² <<Ye dè bə bum yè'sə, ɲwè nè yi cep fis-a jəja m̀wwe' bwiŋ dè yi ɲwè àm fana m̀ nè kə duk fa yi sè' ve'nə mantombii Tè' àm m̀bu. ³³ Yà' ye sè' dè a ye-a ɲga ɲwè nəmòk dzeŋ m̀ mantombii bwiŋ dè yi ka ɲwè àm yeŋ, ye dè m̀ nè dzeŋ yi mantombii Tè' am nè yi m̀bu, nè dè m̀ ka yi sè' riŋ.

M̀ Ka Fifi Jə Və,

M̀ Jə Və Dzè'

(Luk 12:51-53, 14:26-27)

³⁴ <<Kà dè wèŋ tsərə dè yusè m̀ a vè ɲgògù sə nze fəeŋ nè jə və gu fifi duk. M̀ a ka fifi jə vè, m̀ a jə vè fèk dzè'. ³⁵ M̀ a vè ɲgòlòkoksə mwe ɲgòlù bə tè' ye. Mo nè wà'ɲgwèŋ ɲgòlù bə ma ye. Yəp bwe wèŋ nè lə bə malii awo sè'. ³⁶ ɲwè nè yi nè beŋ wuu nè ye sè' ɲwè nè m̀ nda'à wù. ³⁷ ɲwè nè wu dzəm-a tè' yo kè ma yo àle nè casə mvè'nè wù dzəm m̀, ye dè wù ka yà'sə kəkurè ɲgòye ɲwè àm yeŋ. Ye sè' dè ɲwè nè yi dzəm-a mombam ye kè mo ɲwàŋwè nè casə m̀ ye dè yi ka yà'sə kəkurè ɲgòye ɲwè àm sè' yeŋ. ³⁸ ɲwè nè yi kà-a dè yi bək jəŋ ntəəŋ ye ya yi be' lo m̀ duk, ye dè yi ka kəkurè ɲgòye ɲwè àm sè' yeŋ. ³⁹ ɲwè nè yi lap-a dè yi nè tse' swe'e yòŋsè ye yi fana yi nè bisè nà'. ɲwè nè yi jə yòŋsè nè nje co yusè wà b̀əu m̀ fana yi nè tse' swe'e sə.

Lələk

(Mak 9:41)

⁴⁰ <<ɲga ɲwè nəmòk jə-a weŋ nè dè <Və bəboŋ>, ye dè yi duk fa yà'sə bohòmù. Nə ye dè ɲwè nè yi duk-a m̀ dè <Və bəboŋ> ye dè yi duk fa yà'sə bohòŋwè nè yi à tum m̀ nè. ⁴¹ ɲwè nè yi duk fa ɲga tsòhòbum Nwi dè <Və bəboŋ>, b̀əusè nà'a ɲga tsòhòbum Nwi fana yi nè tse' lələk sè' co ɲga tsòhòbum Nwi. ɲwè nè yi duk fa-a ɲwè nè yi kəkurè m̀lisè Nwi dè <Və bəboŋ> fana yi tse' sè' lələk nè co ɲwè nè yi kəkurè m̀lisè Nwi. ⁴² ɲwè nè yi fa-a bwe yè'e wèŋ mòk ɲgàp ndzəp nè fifi dè b̀əusè nà'a ɲga fàk àm fana m̀ tsok fa weŋ zinè dè kaco lələk ɲgèŋgàŋ bisè yeŋ.>>

11

Jon Tumsə Ngàa Fàak Ye

NgòFek Jisòs Yumok

(Luk 7:18-35, 10:13-15)

¹ Mvèk nè Jisòs ànə tip wes ɲgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə fana yi me'rə m̀wwe' yà'sə, nè lo. Yi à lóo, nè sə kə yə'rə bwiŋ m̀m̀wwe' ndaap piriya b̀əu Jus wèŋ, nè sə tsoho lo fa bwiŋ Ntirè nè Bəboŋ nè m̀m̀wwe'

buk lak sè Galili sè. ² Anə geŋ Jon yuk bæ bum sè Jisòs nè yi Nkum nga gèm bwiŋ nè à sè gùu fana yi tirə gesə lo fa nà' yumok cùhù ngàa fàak ye mok. Anə ye yè'sə nga Jon nè cu mɔ ndapndzəmə. ³ Jon nè də yà'a kə fek nà' də, <<Wu yà'sə ŋwə nè wo à duk də yi nè vèə nè kè, vées kuk də yi cu ntòzok-ε?>> ⁴ A kè dzèŋ fana Jisòs duk fa wo də, <<Wèeŋ du, nè kə tsok fa Jon yusə wèŋ yuk, nè ye sè wèŋ yə bæ lis awèŋ. ⁵ Bùu sè wo à loho lis sè yə fe'lə bum səmòk, bùu sè wo ànə sə ka gi sè gi. Ngàa kuturu wèŋ sə gəŋ, bùu sè wo à loho ntu' wèŋ sə yuk fe'lə bum. Mù sè lòkoksə bwiŋ mvwe' kpɔ, nè sə tsoho fa ngàa jìŋ wèŋ Ntirə nè Bəbɔŋ nè sè'. ⁶ Nə tsok ləsə fa yi də mù duk də, rɛŋsi bohòŋwə nè yi ka məmərè sə ntuù yi bùu mù tse' lok.>>

⁷ Wo ànə bwi ŋkwèŋ də wo lòo, fana Jisòs nè ye ngòtsòho fa bùu sè fo' yumok bæ liŋ Jon nè. Yi sə cep də, <<Wèŋ ànə lo ngəà fa' ngòkùk ja'a yà? A ye ngòkè ja'a ŋwə nəmòk nè yusə bwiŋ cèep, yi sə dzəm kɛ' gu yusə wo cep sə nduk à? Ka le ve'nə yeŋ. ⁸ Ye də wèŋ à lònggòkè yə yè'sə yu yà le? Anə ye də wèŋ kə ye ŋwə nəmòk nè yi à nitse' cəək sè bəbɔŋ à? Nə yeè nè sè' də nsàap bùu sè wo nigè cəək sè bəbɔŋ yè'sə kà ngəà cugè. Wo cugè ma mɔmvwe' nto'o ŋkəŋkum wèŋ. ⁹ Ye də wèŋ ànə tesə lo yè'sə ngògù yà? A ye ngòkə yə ngà tsòhòbum Nwi à? N, a ve'nə zinə, yi yam gha' ngàa tsòhòbum Nwi nsàp nè wèŋ ri yàwèŋ anə laŋ. ¹⁰ Nà'a masinjà nè wo à còm nonjsə bum mok ndzənə Nwàk Nwi bæ liŋ ye nè. Wo à còm də, <Yeè, mù tumsə lòmasinjà àm kə mantombii wù.

Masinjà àm nè nè gu tsə'rə nonjsə fa wu mandzə yo nè.> >>

¹¹ Fana Jisòs nè cep mali səmòk də, <<Mù sə tsə' wèŋ yusə zinə də bwe sè wo à dzə wo sə nzeŋgòŋ feŋ pwe'fo', wo ka mòk nè yi càsə Jon ngà bəptesə bwiŋ ntòdzə. Yi ye-a sè' ve'nə fana ŋwə nè də yi jə'rə càsə gha' mvwe' gaŋ ŋkum Nwi yi nè yam gha' Jon nè. ¹² Ye jəŋ ghà nè Jon à sè tsòho, nè sə bəptesə bwiŋ tɛ ngə'a, gaŋ ŋkum Nwi sè sè ni fɔ ntu'ù bwiŋ bæ nàŋ wùriŋ. Bwiŋ sè lù mègù bæ nàŋ ŋkuŋ nè kə ni fo'. ¹³ Lèuk Musi bæ ngàa tsòhòbum Nwi wèŋ pwe' à sə cèp sè' bæ nzak gaŋ Nwi yè'sə tətè ŋkuŋ Jon sə kə və ye maŋkwèŋ. ¹⁴ Nə ye də a ye-a də wèŋ dzəm bæ zeŋ fana Jon nè yà'sə Alajà nè wo à tsòho də yi nè vè ntsə'mòk nè. ¹⁵ Nwə nè yi tse'-a ntu' ngòyuk bum fo', yi yuk.

¹⁶ <<Aco mɔ fahu ŋgwì bù nè niè' nè yè'sə bæ yà le-ò? Wo yè'sə co bwe mok sè wo tɛ munteŋ, nè sə duk fa ŋge' awo sè bæ yà'wèŋ nàhagè jap də, ¹⁷ <<Vès yam ŋkii sè wo fisgè ŋwàŋwè fo', wèŋ kə dzeŋ nè kà. Vès yam ŋkii kpɔ, wèŋ kà mbeŋ sè kom lok.>> ¹⁸ Mù duk ve'nə bùusə Jon nè ànə və ye, yi kà rùk sə no, nè sə dzə zuzɔ. Bwiŋ à yə ve'nə wo də yi tse' yòŋsə ze' ndzə ni' yi anə. ¹⁹ Mùu mo ŋwè, mù a vè yàm, mù sə zɔ beŋ, nè sə no rùk sè'. Fana bwiŋ a yə ve'nə, wo duk də, <Wèeŋ ye ngà no jùhù rùk bæ tà zɔ bum kà ze' mòok nè'.> Wo to mɔ də ŋge' ngàa gù bɔp bæ ngàa ko mbàam tas wèŋ. Mègù də yumok kə lègè ŋkuŋ bwiŋ riŋ də a bəbɔŋ kə bɔp àlɛ.>>

²⁰ Yà'sə à mèe, Jisòs ye ngə'a ngòyàk buhu lak sè yi à gù maŋgəŋgèŋ ye fo', wo ye nè kà bɔp awo ŋkwèŋ bwiŋ fa sè. ²¹ Yi sə cep də, <<Lak Corazi bæ lak Bèsadà, wèŋ cu bɔp. Mù duk ve'nə bùusə bùu lak Tayà bæ Sidòŋ wèŋ ànə ye-a nsàap bum sè mù à gù tsə' fa wèŋ yà'a wo bwèrɛ wo a

kupsə laŋ. A ye-a wo də wo a ni gaa cək, nə yok və ŋgònitsə' də wo kəacù laŋ. ²² Mù sə tsə' wəŋ də nùmbu sak nzak nə kə dzèeŋ, Nwii nə koksə ghak manziŋ bohòbùu lak Tayà bə Sidòŋ nə noŋsə wèŋ ye'e. ²³ Wèŋ bùu lak Kàpanùm, wèŋ sə nè ni' co də wèeŋ nə kok lo mubu à? Wèeŋ nə lo tsətsəŋ mvwe' ŋgə' ve'ε bòn. Bum maŋgəŋgèeŋ sè wo à gù yà' bohòwèŋ yà'a ànə ye-a mvwe' lak Sodòm də bwère lak awo sə cu mali nié' ntòfo'. ²⁴ Mù sə tsə' wəŋ də nùmbu sak nzak ye nùu, Nwii nə koksə ghak manziŋ bohòbùu lak Sodòm wèŋ nə noŋsə wèŋ.>>

Və BohòMù

Nga Wu Cum Yoŋsə

(Luk 10:21-22)

²⁵ Mvək ànə à ye fana Jisòs cep fis də, <<Mù kwasə wu-o, Tè'. Tà mubu bə nə sə nzeŋgòŋ ba fo'. Wù a swihi gesə bum ye'sə bohòŋgàa ŋkərəð nə ye bùu sè aco wo rɛeŋ bum wèŋ, nə niŋtsok fa yà' bohòbùu sè wo co bweŋke' wèŋ. ²⁶ Hòli, mù kwasə wu Tè', bùusə yà' bòkok wu sə vəə wù də wu gù yà' ve'nə.>> ²⁷ Yi cep fe'lə sə' də, <<Tè' am a fa bum pwe'fo' ndzə bohòmù. Nwə nəmòk ka mwe nə riŋ, ri mègù Tè' nə. Nwə nəmòk ka Tè' nə sə' riŋ. Ri mègù yi mwe nə, nə ye bùu sè mwe nə dzəm də yi niŋ tsok fa yà'wèŋ sə. ²⁸ Wèŋ sè wèŋ fàak, nə wo sə, wèeŋ və bohòmù. Wèŋ sè wèŋ bək bum sè rərwi', wèeŋ və bohòmù sè' ya mu gù wəŋ, wèŋ yoŋsə. ²⁹ Wèeŋ yuŋ nsàp mandzə njàm, nə sə yə'rə jəŋ bum bohòmù. Busə mu fàə, nə tse' ntum nə bəbòŋ. Wèeŋ gù-a ve'nə ya wèeŋ nə yoŋsə. ³⁰ Busə mandzə àm ka gugəŋ yeŋ, nə ye sə' də bum sè mu nə naaŋ mu tuhù wèŋ sə fufup.>>

12

Jisòs Cèp Bə Nzak Nùmbu Dzə

(Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

¹ Nùmbu dzə mòk à ye, Jisòs bə ŋgàa fàak ye wèŋ sə gi ca mvwe' nzum nzaŋ bùu mok wèŋ. A ye ŋga nje sə ya ŋgàa fàak ye sə wèŋ wùriŋ. Wo ye ŋgòkup tu nzaŋ mok də ya wo zù. ² Bùu mok wèŋ à ye fo', ŋga wo bùu Farasi. Wo ànə ye mvəsə yà' gù ve'nə fana wo cep bohòJisòs. Wo duk fa nà' də, <<Ŋgàa fàak yo wèŋ sə gù yusə lùuk avès ka ve'nə dzəm. Wo sə kup nzaŋ nùmbu dzə bùu yà?>> ³ Jisòs bùu duk fa wo də, <<Wèŋ ka yusə Devid bə bùu ye wèŋ à gùu ŋga nje ya wo yà'a ndzəŋə ŋwàk taŋ yuk à? ⁴ Mù sə də mvə'nə nje ànə yaŋ wo, bə bùu ye wèŋ kə ni munda'à Nwi, nə yep zù ntuk brɛd sè wo à nòŋsə ŋgòkùksə Nwi fo' yà'a. Nga ànə ye də kaco ŋwè zù lok fuk brɛd ànə yeŋ, tse'ŋga zù mègù nà' ŋgàa fa satikà' wèŋ. ⁵ Mòok sə' də wo à còm ndzəŋə ŋwàk lùuk Musi də a dzèŋgè nùmbu dzə fana ŋgàa fa satikà' wèŋ sə gù fàk mu nda'à Nwi, ŋga lùk sə kà ve'nə dzəm, nə kà nzak fo' tse'. Wèŋ ka yà'sə sə' yuk yuk à? ⁶ Mù də mu tsok wəŋ də yumook ye' sə yà' yam ghak ndap Nwi nə. ⁷ Anə ye-a də wèŋ ri yusə Nwi à cèp də yi kwa ghak ŋga bwiŋ sə koksə manziŋ nə noŋsə ŋga wo sə fa yi satikà'. Wèŋ ànə rɛeŋ-a ncèp ènə bwère də wèŋ ka bùu sè wo ka jòŋ gù də wo bup duk fa. ⁸ Yusə də mùu mo ŋwè, mu Tà nè mù tse' njaŋ bə nùmbu dzə nə mù.>>

Nwè Nè Yì A Kpù Bò Ma Mò'fis
(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Anə geŋ, yi ye'e me'rə fa'nə, nə kə ni məmɔwə' ndap piriya awo mòk. ¹⁰ Nwè nəmòk à ye mbwa nè bo ye à kpù ma mò'fis. Bùu sè fo' sè fek Jisòs duk də, <<Co lùk ka dzəm dè wo lɔnsə nwè nùmbu dzè dzəm à?>> Wo ànə sè fek yi ve'nə də ya wo ko yi bə nzak də yi gù fàk nùmbu dzè. ¹¹ Yi duk fəsə fa yà'wèŋ də, <<A fɛɛŋ ndà nè yi tse'-a nsùŋga ye mò'fis, fana nà' gbù ni sənə wu nga a nùmbu dzè, yi me'rə nà' ca, nə kà nà' sè fis-ɛ? ¹² Wèŋ rì yàwèŋ sè' də yòŋsè nwè gù ghak nsùŋgaŋ. Sə tsè' yà'sə də aco nwè gù li bèboŋ nùmbu dzè anə.>> ¹³ Fana yi bùuŋ duk fa ngà' nè ngà' bo bup nə də nà'a nɛp fis yak kwɪŋ nà' sə. Ngà' nə nɛp fis yà', fana yà' gɔŋ sè' co ma mòk nə. ¹⁴ Bùu Farasi wèŋ à yə ve'nə, wo lo yàwo ngòkè cu kwe' mətuhù yi mvè'nè wo nə zə yi.

¹⁵ Jisòs ànə riŋ bə zeŋ fana yi coho me'rə fo'. Bwɪŋ à yù lòyi sè' wùriŋ fana yi gù wo yiyaŋ awo me pwe'. ¹⁶ Yi tipsə yà'wèŋ sè' də kà də yà'a gù co bwɪŋ riŋ bə bum sè yi sə gù sə duk. ¹⁷ Bum ye'sə ànə sə ye ve'nə də ya bum sè ngà' tsòhòbum Nwì nè liŋ yee Izayà nà'a à cɛɛp bùuŋ və zinə. ¹⁸ Yi à cèp də Nwì à duk də,

<<Nè'e ngà fàk àm nè mù à cokfis yi.

Mù dzəm yi wùriŋ, ntum àm sə kwa bohòyi sè' wùriŋ.

Mù nə fa yi yòŋsè àm sè',

ya yi tsoho lo fa buhu lak sè sə nzeŋgòn sə pwe'fo' mvè'nè mù sə sak. ¹⁹ Yi nə kà cù sə fenè, nə kà bwɪŋ sə mandzè bə ñàŋ sè' ko ke'cà.

²⁰ Yi nə ye fùè bohòbùu sè wo jì ñàŋ, nə sə gù bèboŋ bohòbùu sè wo ka tətəsè tse'.

Yi nə təŋ megu ve'nə, nə kà teŋsə tètè zinə ye nə nè ghak li ntsəmòk.

²¹ A nə ye ve'nə fana, bwɪŋ pwe' nə naaŋ megu tu mok bohòyi.>>

Wo Duk Də Jisòs Tse' Nàaŋ Ze'
(Mak 3:22-30; Luk 6:43-45, 11:14-23, 12:10)

²² Anə geŋ, bùu səmok wèŋ jəŋ və fa Jisòs nwè nəmòk nè yi à loho lis, nə kà cù sè' sə cèp. Yi à ye ve'nə bùusə yi à tse' yòŋsè ze' mòk ndzə ni' yi. Jisòs à gɔŋsə nwè ènə. Lis ye sə à mùhu fana yi cɛɛ fe'lə cù sè'. ²³ Ngo bwɪŋ nè à ye fo' nə pwe' à mərə bə nsàp yu nè Jisòs gù nə. Wo sə fek ke'ca fo' duk də, <<Nwè ènə ngwàaŋ yi nè wo à duk də liŋ yee nè ye də Mo Devid* nə àlɛ-ò?>>

²⁴ Bùu Farasi wèŋ à yuk bum ye'sə fana wo duk də, <<Yi be' figgè ze' bə ñaaŋ sè a fagè yi yà' nkum ze' wèŋ, nè liŋ yee Bezebù nà'a.>> ²⁵ Jisòs à rì yusè wo sə tsərə sə, fana yi duk fa wo də, <<A ye-a nga lak mòk gá'a zəzok, nə sə lə mòk bə mòk, fana lak yà'sə yà' kà tètè cu. Nə ye sè' də buk lak mòk gá'a na bə bòp zəzok, nə sə lə mòk bə mòk, nà'a nə gbù sè' ghà nə. A ye-a sè ndap nwè, yà' megu sè' ve'nə. ²⁶ Ye də a ye-a nga Satà be' fis ze' nè Satà nə ye də yà'sə sə niŋtsok də wo ka yà'sə cù mò'fis yeŋ. Ye də gaŋ Satà sə nə gbù mvèk mwejo. ²⁷ A ye-a də mù sə be'fis ze' bə ñaaŋ Bezebù fana bùu awèŋ wèŋ be'figgè yàwo bə ñaaŋ sè ndà? Nsàp fàk bùu awèŋ nə, sə nitsə' duk də wèŋ bə jòŋ. ²⁸ A ye-a də mù sə be'fis

* **12:23** 12:23 Bùu Jus wèŋ à riŋ də nkum ngà gèm bwɪŋ nə, nè tesə bohòŋgwi bù Devid. Nà'a njo nè wo à sè fek də Jisòs mo Devid àlɛ nə.

yà' bə bo sè Nwì fana ye də gaŋ ŋkum sè Nwì sə yà' kuəp vè bohòwèŋ laŋ. ²⁹ Kaco ŋwə nəmòk ni to munda'à ŋgà ñaŋ, nə fis jəŋ lo yumok mbwa yeŋ. Tse'ŋga yi ko kì nòŋsə to ŋgà ñaŋ nə bə kù ŋkuŋ yi ni to ndap nà' nò.

³⁰ <<Ŋwə nè yi ka-a vesi yeŋ, ye də yi ŋwə nè yi sə bèŋ m̄. Ŋwə nè yi sə kà-a vesi bəbè' t'è'e benə, ye də yi sə səsə ye səsə. ³¹ M̄ sə tsə' weŋ də nsàp b̄p nè ŋwè gù nà' kè yi cèp cèepə àlè' pwe', aco wo nè swi fa yi nà'. Megu də kaco wo nè swi fa yuk ŋwə nè yi b̄psə liŋ Yòŋsə nè Rəreŋ nə yeŋ. ³² A ye-a ŋga ŋwə nəmòk cèp yumok sè b̄p bə liŋ am, m̄m̄ mo ŋwè fana aco wo nè swi fa yi yà'. Ŋwə nè yi cep-a ye yusə b̄p bə liŋ Yòŋsə nè Rəreŋ nə fana wo nə kà yi yà' swi yuk fa mvèsə nè mvèsə.

³³ <<Wèeŋ riŋ də wu tse'-a tu nè bəbòŋ fana ye də tu nə zəm sè' nto'o sè bəbòŋ. A ye-a ŋga tu nə nè b̄p, ye də nto'o ye sə nə ye sè' sè b̄p. Wo riğè tu bə nsàp nto' nè yi sə zəm. ³⁴ Wèŋ ŋgwi bwiŋ no, wèŋ tsəm də aco wèŋ cep yusə yà'a bəbòŋ yè'sə va ŋga wèŋ b̄p ve'nə-ε. Cùu ŋwèe cèp fis mègù yusə yà' rwiŋ cu sə nt̄ū yi. ³⁵ Ŋwə nè yi bəbòŋ, lòksəgə yusə yà'a bəbòŋ, nə sə fis və sè' zeŋ. Ŋwə nè yi lòksəgə ye b̄p, fis vəgə ye sè' b̄p sə. ³⁶ Wèeŋ riŋtse' pap duk də, n̄mbu nè wo nè sak bwiŋ, ndaaŋwè pwe' n̄ sak bə ncèep sè yà' à tesə yuk kə cùhù ŋgəŋgəŋ pwe'fo', a dzəm ye sè yi à cèp basə wə pwe'. ³⁷ Wo nè sak ndaaŋwè pwe' bə yusə yà' tesə tsə sè' kə cùhu yi. Anə ye zeŋ sè yà'a nə gū wu, wù gb̄u nzak, kè ka' àlε.>>

Bwiŋ Dzəm NgòYə Maŋgəŋgèŋ
(Mak 8:11-12; Luk 11:29-32)

³⁸ Ŋgàa yə'rə də bwiŋ lùk bə b̄u Farəsi mok wèŋ à duk fa Jisòs də wo dzəm də nà'a gū niŋtsok fa wo yu maŋgəŋgèŋ ya wo ja'a nə riŋ də yi tse' ŋaaŋ sè Nwì a fa yi àlε. ³⁹ Jisòs də, <<Kàcò! Ja'a na yòo mvə'nə b̄u sè ŋga'a yè'e b̄p, nə kà Nwì sè' ri-ε. Wèŋ fek m̄ də m̄ gū yu maŋgəŋgèŋ, m̄ nə kà nà' ḡ. Maŋgəŋgèŋ nè wèeŋ nə ye nə mègù nè nà' à ye bohòŋgà tsòhòbum Nwì nè liŋ yee Jonà nà'a. ⁴⁰ Mvə'nə Jonà à cu sə vəə fuk maraŋ te' ndzəmè sè' te' yà'a, m̄m̄ mo ŋwè, m̄ nə cum sə ntònze sè' ve'nə. ⁴¹ N̄mbu nè Nwii nè sak nzeŋgòŋ fana b̄u lak Nenevi wèeŋ nə lokok sè', nə cep fis də wèŋ sè niè' yè'e wèŋ gb̄u nzak. A nə ye ve'nə b̄usə Jonà ànə tsoho fa b̄u Nenevi wèŋ fana wo kupsə, nə bwi fa b̄p awo ŋkwèŋ. Nə ye də yumook yè' sè yà' yam càsə Jonà nə. ⁴² N̄mbu nzak nə ye sè', ŋkum nè yi ŋwaaŋwè nè yi à tesə vè mvwe' lak Sibà nà'a nè lòkok sè' m̄ tuhù wèŋ, nə cep fis sè' də wèŋ gb̄u nzak. Anə ye ve'nə b̄usə yi à lòkok haan mvwe' sè səsap wùriŋ ŋgòkè yu'rə ncèep ŋkərəə sè Sòlomù à sə cèep. Nə ye də yumook yè' sè yà' ḡ ghak Sòlomù nə.

Mvə'nə Yòŋsə Nə B̄p Lògəə, Nə Sə Bwi Və
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21, 11:24-26)

⁴³ <<A yegə də a ye ŋga yòŋsə ze' tesə mè'rə-a ŋwè, yi ḡ jàm dzon ke' mvwe' nze nè jì ndzəp nà'a ŋgòlāp mvwe' n̄cum. Yì kà mvwe' n̄cum sə yə, ⁴⁴ fana yi tsərə də, <M̄ nə bwi foho lo fe'lə mvwe' ndap àm nè m̄ a tesə vè fo' n̄.> Yì bwiŋ foho vè fo' fana yi yə ŋga nà' nòwà, ŋga wo kùrə rēŋsə nòŋsə nà' bəbòŋ laaŋ. ⁴⁵ Fana yi lo, nə kə to jəŋ vè fe'lə yòŋsə ze' mok sè wo b̄p càsə yi wèŋ sàmba, wo kə ni cum fo'. A ye ve'nə fana yà' b̄p wesə bohòŋwə ènə mok maŋkwèŋ nə nòŋsə mvə'nə à ye to mantombi. A nè kə ye bohòwèŋ b̄u sè b̄p sè ŋgà'a yè'e sè' ve'nə.>>

Ma Nə Ye Bwema Jisòs

⁴⁶ Yi ànə sə cep mali bohòbùu sə wèŋ ntòv'e'nə fana ma ye bə bwema ye wèŋ kə təəŋ sə mbi də wo dzəm də nà'a və bə yà'wèeŋ cep yu səmok. ⁴⁷ Nwə nəmòk tsok yi də, <<Ma yo bə bwe ma yo wèŋ tə sə mbi də wèeŋ wèeŋ cep.>> ⁴⁸ Fana yi fek ηwə nə nà' tsə' yi nə də, <<Ma am bə bwema am wèeŋ ndà wèŋ?>> ⁴⁹ Yi niŋ gesə lo ηgàa fàak ye sə wèŋ bə bo, nə sə cep də, <<Curə ya' yè'e ma am bə bwema am wèŋ sə. ⁵⁰ Nwə nə yi gə-a yusə tè' àm mabu sə dzəm sə, ye də yi yà'sə moma am, nə ye njè' am, bə ma am sè' yi.>>

13*Gbu' Ngà Bi Ngwii Bum**(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)*

¹ Jisòs à tesə tsə munda'à sè' nùmbu ànə, nə kə cum ηgə ndzəp Galili. ² Bwiiŋ kə maŋ mvwe' sè' yi cu sə wùriŋ, fana yi ni cum ye sə mok sənə ηgwes mòk. Bùu sə wèŋ pwe' təəŋ yàwo ma mu mfèŋ. ³ Yi sə tsoho fa yà'wèŋ bum ηkùuŋntèŋ bə gbù'. Yi à cèp mòk də, <<Ngà bi ηgwii bum mòk à lo də yi kə ηwə ηgwii bum mòk. ⁴ Fana mvə'nə yi à sə ηwə yà', mòk gbù ηgə mandzə fana swiiŋ wèŋ kə te'e zù lo yà'. ⁵ Ngwii mòk gbù mvwe' nze lis. Ncàk kà fo' ηkùuŋ ye fana yà' to, nə kà mandzə ηgòsòŋgàŋ tse'. ⁶ Nùm à to kok fana yi tēŋ zə yà'. Mvə'nə yà' ànə kə ηgàŋ bəbòŋ tse' fana yà' kpə. ⁷ Ngwii mòk gbù yàwo mvwe' ndik sè bə njàk. Ndik sə kuk, nə lim te'lə tse' yà'. ⁸ Mòk à gbù yàwo mvwe' nze nə bəbòŋ, nə zəm ηgwii. Mòk zəm wùriŋ cò ηkà mò'fis, mòk hum ntùŋfu, mòk hum te'. ⁹ Nwə nə yi tse'-a ntu' ηgòyuk bum fo', yi yuk-a.>>

*Jisòs Tsə' Njo Nə Yi Cèp Bum Bə Gbu' Nə**(Mak 4:10-12; Luk 8:9-10)*

¹⁰ Anə geŋ, ηgàa fàak ye sə wèŋ kə fek yi də, <<Wù sə cèp mègù bohòwo bə gbù' bùu yà'>> ¹¹ Yi duk fəsə fa yà'wèŋ duk də, <<A bùusə wo ka yàwo mandzə nə Nwi a fa wo co wo rēeŋ bum sè yà' cu swiihi mvwe' gaŋ ηkum Nwi sə tse'. Nwi à fa weŋ yàwèŋ mandzə ànə laŋ. ¹² Yusə də, ηwə nə yi tse'-a yumok, Nwi nə jo naaŋ fa fe'lə yi mòk sè' ya yi tse' ηkùuŋntèŋ. Nə ye də bohòŋwə nə yi ka ye yumok tse', Nwi nə jəŋ fis gesə lo modòm nə yi tse' nə fo'. ¹³ Njo nə mù sə cèp bohòwo bə gbù' nə də bùusə wo tse' lis, nə kà bum sə ye, wo tse' ntu', nə kà bum sè' sə yuk. Wu tsə'-a wo yumok, wo kà sè' rēeŋ. ¹⁴ Ye də bum sè ηgà tsòhòbum Nwi nə liŋ yee Izayà à cèp yà'a kə kùrə zinə mətuhù wo. Yusə yi à cèp sə də, <Wèeŋ nə yuk bum, nə kà yà' rēeŋ yuk, Wèeŋ nə sə kuk, nə kà yə.

¹⁵ Busə ntəm bùu yè'sə wèŋ a gə bup laŋ.

Ntu' awo loho, fana wo lok lis awo sè'.

Ka-a vè'nə yeŋ də bwèrə wo yə ri bə lis awo, nə yuk bə ntu',

Fana nə rēeŋ sə ntùù wo,

Ya wo bùuŋ və bohòmù, mù luŋsə wo.>

¹⁶ Fana rēŋsi bohòwèŋ bùusə lis awèŋ sə yə fana ntu' awèŋ sə yuk bum yo. ¹⁷ Mù sə tsə' weŋ yè'e yusə yà'a zinə də ηgàa tsòhòbum Nwi bə bùu sè wo kəkùrə bohòNwi wèeŋ vè'ε wùriŋ sè wo à dzəm co wo ye ja'a bum

sè wèŋ sè yə yè'e, nè kà mandzè nè tse'. Wo dzəm sè' co dè wo yuk bum sè wèŋ sè yuk yè'e, nè kà sè' yuk.

Jisòs Tsè' Rɛŋsə Gbù'

Ngà Bì Bum Nə

(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ <<Wèŋ yuk-a nga'a mvè'nè mụ nè tsok rɛŋsə gbù' ngà bì bum nə. ¹⁹ Nwèe yuk ncèp gaŋ nkum Nwì, nè kà bə zɛŋ rɛɛŋ fana ze' nə və, nè kə jəŋ fis lo yusè wo bì yà' sè ntùù yi sè. Nà'a yà'sə ngwii sè yà' à gbù ngə mandzè sè. ²⁰ Ngwii sè wo à n̄wè yà' fana yà' gbù mənə nze nè a fo' bə lis nə, a n̄wè nè yi yuk ncèp nə fana yi kwa bɔŋsə toho bə zɛŋ ve'ɛ wùriŋ. ²¹ Fana nà' kà ngàŋ sè ntùù yi sò. Yi təŋŋ moòm ghàr. Ghà nè ngə' vè bohòyi gbù gesè lo fo'. ²² Ngwii sè wo à n̄wè yà' mvwe' ndik sè bə njàk sè, nà'a yi nè yi yuk ncèp nə fana bum nzeŋgòŋ nə ye ntum nè ngòtse' ghàk wèŋ kə lim te'lə tse' ncèp nə fana nà' kà zəm. ²³ Nə ye dè ngwii sè yà' à gbù məmvwè' nze nè bəbɔŋ sè n̄wè nè yi yuk ncèp nə, yi rɛɛŋ bə zɛŋ. Fana yi zəm ngwi ghà mòk nkù mò'fis, mok hum ntũŋfu bə hum te' wèŋ.>>

Jisòs Mək Gbù' Tɛ'

Mvè'nè Gaŋ Nkum Sè Məbu Cu

(Mak 4:30-34; Luk 13:18-21)

²⁴ Yi à tsè' fa fe'lə yà'wèŋ gbù' mòk sè' dè <<Aco wo fù'rə kok gaŋ nkum sè məbu sè bə n̄wè nəmòk nè yi à kè bì ngwii bum sè bəbɔŋ mụ nzuù yi. ²⁵ Yi ànə sə noonj dzəm lo fana n̄wè nəmòk nè nà'a bɛŋgè yi kə bì n̄gaŋ sè bup sè yà' səsə nzaŋ mvwe' nzaŋ sè yi anə bi sə. Yi bì n̄gaŋ sè ve'nə fana yi be' mandzè ye, nə lo yuye. ²⁶ Ghà nè nzaŋ sè à kùk tètè nè ye ngòfis tu fana n̄gaŋ sè lokok sè'. ²⁷ Bwe ngàa fàak ngà nzum nè kə fek yi də, <Tà, vès də wù à bì mɛgù mụ nzuù wù ngwii bum sè bəbɔŋ àlaa. N̄gaŋ sè bup nə vè nə fo' fò?> ²⁸ Ngà nzum nè duk fəsə fa wo də, <Gù yu yà'sə n̄wè nəmòk nè yi ka mụ dzəm.> Wo fek fe'lə yi duk də, <Ye də wù dzəm dè vès lo kə co'rə mak yà' à?> ²⁹ Yi dzeŋ də yi ka dzəm. Yi də būsè aco ghà nè wo sè də wo cok mak n̄gaŋ sè fana wo co'rə bupsə nzaŋ mok bə n̄gaŋ sè yà' səsə nzaŋ sè. ³⁰ Mè'rə yà' a kuk mvwe' mò'fis ve'nə tètè mvək nè ngòkup yà' kə dzeŋ. Mvək ànə dzèŋ nùu fana mụ tsok fa ngàa kəkup sè wèŋ də, <Wèŋ co'rə be'lə to ntòŋgaŋ sè bup yà'a mvwe' mò'fis, nè kiŋ yà' bə mbək bə mbək ya wo tɛŋ yà'. Nə tsok wo sè' də wo kup naaŋ gesə fa mụ nzaŋ sè mụ tà'a mụ.> >>

³¹ Jisòs à tsè' fa mali wo gbù' mòk sè də, <<Gaŋ nkum sè Nwì sè co ngwii tū nəmòk nè wo to nà' dè mostà, nè n̄wè nəmòk à kè bì nà' mụ nzuù yi. ³² Nà' jè'rè casə ngwii bum sè wo bigè mụ nzuù pwe'fo' yi. Ghà nè nà'a kùk, nà' yam casə mok sə pwe'fo' sè' yi. Nà' buuŋ tū nè ghaŋ wùriŋ. Swiŋ wèŋ və, nè sə kə ci ndap awo mənə ntaŋ ye sə.>>

³³ Yi cep fe'lə gbù' mòk də, <<Gaŋ Nwì sè co yis sè n̄wàŋwèe jəgè yà', nè gesə sənə tasàa mfòŋ te', nè top yà' tètè yà' kok pwe' yè'e.>>

³⁴ Bum yè'sə pwe'fo', Jisòs à sè tsòho fa gù bũu sè wèŋ yà' bə gbù' bə gbù'. Yusè co yi à tsè' fa wo jì gbù' à ka yeŋ. ³⁵ Yi à gù ve'nə ya yusè ngà tsòhòbum Nwì à cèp bə liŋ ngà gèm bwiŋ buuŋ və zinə. Yusè yi à cèp sè də, <<Mụ nè muk cùu am, nè sə cep bum lòŋ fo' bə gbù' bə gbù'.

Mu nè cep bum sè mvè'nè nzenḡòḡ à yè yèe, yà' sè cum megu mvwe' sèswihì.>>

³⁶ Anè geḡ, yi me'rə kwe' bù nè fo', nè ni lo yuye mu nda'à. Ngàa fàak ye wèḡ a be' lòyi fo', nè sè fek yi dè nà'a tsok reḡsə fa wo gbù' nè dè wo à bi ḡḡaḡ sè bup mvwe' nzum nà'a. ³⁷ Yi sè tsòho reḡsə fa yà'wèḡ duk dè, <<Nwè nè ḡḡà bi ḡḡwii bum sè bəboḡ sə, a mùu mo ḡwè. ³⁸ Nzum sè nzenḡòḡ nè, ḡḡwii sè bəboḡ sə, a bùu sè wo cu yàwo mvwe' ḡaḡ ḡkum Nwì sè fana ḡḡaḡ sè bup sè yàwo bùu sè wo cu yàwo ma nè ze'. ³⁹ Nwè nè yi à bi ḡḡaḡ sè bup sə, a ze' nè bə tu ye. Mvək nè ḡḡòkup bum sè wo à bi sè yà'a nzenḡòḡ nè mvè'nè nà' mée, fana ḡḡaḡ kup bum sè yà'sə masinjàa Nwì wèḡ. ⁴⁰ Mvè'nè wo à benə ḡḡaḡ sə, nè teḡ yà' yà'a, anə ye numbu nè nzenḡòḡ nè mè sè' ve'nə. ⁴¹ Mùu mo ḡwè, mu nè tumse masinjàa am ḡḡòte'e fis yusè yà' cu mvwe' ḡaḡ sə, sè co yà' jəḡ və bup, nè ye bə ḡḡàa ḡù bup wèḡ pwe'fo'. ⁴² Wo swekfis wes wo ve'nə fana wo kə mak gesə lo wo sè mvwe' sè mis sə kəə. Yà'a mvwe' sè bwiiḡ nè sə waḡ, nè sə zù nzòḡ fo'. ⁴³ Nà'a sè' mvək nè bùu sè wo yàwo kəkurè ma nè Nwì wèḡ nè sə to reḡ co nùm mvwe' ḡaḡ tē' awo. Nwè nè yi tse'-a ntu' ḡḡòyuk bum bə zeḡ, yi yuk a.

Jisòs Cèp Fe'lə Bə Nzak ḡaḡ ḡkum Sè Mubu

⁴⁴ <<ḡaḡ sè Nwì sè yà'a co yumok sè yà' ḡù nteḡ sè yà' à swihì nòḡ mvwe' səmok. Nwè nəmòk anə kə ye yà' fana yi ses lok yà'. Yi kwa ve'e, nè kə caḡ seḡ bum sè yi tse' pwe'fo', nè kə ywiḡ jəḡ nzum sè mvwe' yà'sə.

⁴⁵ <<ḡaḡ sè Nwì sè yà'a sè' co ḡḡà ḡi ḡi nteḡ nè yi à sè ləp nsəp lis mòk nè wo togè nà' də perèl. ⁴⁶ Yi ànə ye perèl nè mò'fis nè nà' ḡù nteḡ fana yi lo, nè kə seḡ bum ye sè yi tse' sè pwe'fo', nè kə ywiḡ nà' bə zeḡ.

⁴⁷ <<ḡaḡ sè Nwì sè sè' co ram mòk nè wo màk gèsə nà' sè ndzəpə fana nsəap fuk kwəəḡ ni ca zəzok zəzok nduk. ⁴⁸ Nà' ànə rwiḡ fana wo fis lo nà' mu mfəḡ fana nè cum nze, nè ye ḡḡòte'e yà'. Wo sè swèk gèsə lòsə bəboḡ sənə yumok, nè sè fis mak sè bup sə. ⁴⁹ Numbu nè nzenḡòḡ mée, anə ye sè' ve'nə. Masinjàa Nwì wèḡ nè vəə, nè kə gapsə fis bùu sè wo yàwo kəkurè ma nè Nwì bə sè wo ka yàwo kəkurè yeḡ wèḡ zok. ⁵⁰ Wo mak gesə lo bùu sè wo ka kəkurè yeḡ sè mvwe' nəmòk nè mis sə kəə ca. Yà'a mvwe' sè ḡwèe nè sə waḡ, nè sə zù nzòḡ ca.>>

⁵¹ Yi fek yà' də yà' reḡḡ bə bum sè yi cèp ye'sə pwe'fo' laḡ àlè. Wo də hòli. ⁵² Yi tsok fa fe'lə yà'wèḡ də, <<Ye də wèḡ rì də ḡḡà yə'rə lùk nè yi a bùuḡ də mu yə'rə yi mvè'nə ḡaḡ sè Nwì cu, yi co ḡwè nəmòk nè yi tse' tàap ye. Aco yi fis və to bum sè zəm mu tà'a yi, nè fis sè fi sè'.>> ⁵³ Jisòs anə cep wes gbù' ye'sə fana yi me'rə fa'nə, nè lo.

Bùu Lak Jisòs Wèḡ Bèḡ Yi (Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵⁴ A kè dzèḡ la'à yi fana yi kə yə'rə bwiiḡ mùmve' ndaap piriya àwo wèḡ. Wo à mərə ve'e wùriḡ, nè sè cep duk də, <<Nwè nè'e a jə nsəp ḡkərə nè'e nè ye nsəap fàak sè yà' ḡù wùriḡ ye'e fòve'nə-è? ⁵⁵ Nè'e ka mo kapindà nà'a yeḡ-è? Nè'e ka yi nè wo to liḡ ma ye də Mèri nà'a yeḡ-è? Jem bə Jòsep bə Saimù nè ye Judàs wèḡ ka bwema ye wèḡ yeḡ nè? ⁵⁶ A cugè fəḡḡ ka sè' ves nje' ye wèḡ pwe' yeḡ nè? Aco ye'sə ye ve'nə va?>> ⁵⁷ Fana wo kà yi mok dzəm. Anə geḡ jisòs nè tsok fa ye yà'wèḡ də, <<A

yegè dè wo jègè ngà tsòhòbum Nwi ma nè yi lòfòpwe' co ñwè. A kà dzèñ mñwe' lak ye, nè ye mü nda'à yi fana wo kà yi co yumok jè.>> ⁵⁸ Yi à ka fàak sè yà' gù fa'nè ñkùñj gù bùúsè bùú sè fo' sè wèñ à ka dzèdzèm sè ntùú wo tse'.

14

Kpù Jon Ngà Bàptesè Bwiñ (Mak 6:14-29; Luk 9:7-9; Jon 6:1-14)

¹ Ghà ànè à ye, ñkum Heròyuk bə bum sè Jisòs sè gùú sè. ² Herònə duk fa ncinda'a ye wèñ duk dè, <<A Jon ngà bàptesè bwiñ, yi a tesè vè fe'lə mñwe' kpù yà'sə lañ. Nà'a njo nè yi sè gù to bum manğəngəñ sə.>> ³⁻⁴ Yusə dè Heròà fis jə ngwe moma ye Filip. Yi ànə gù ve'nə fana Jon sə dühə gəgəñ fa yi də, <<Ka bəboñ bohòwù ngòjə ñwà ànə co ngwe yo yeñ.>> Anə ye ve'nə fana Hèrodiyà ngwe Filip nè fimse mis tètè Herònə ko nisə Jon ndapndzəm. ⁵ Yi ànə dzəm dè yi zə Jon nè fana yi sə wəp sè' bùúsə bwiñ dukgè dè Jon nè ngà tsòhòbum Nwi.

⁶ Numbu nè wo à dzə Herònə à dzèñ sèmok fana mo Hèrodiyà nè nè ngwəngwèñ à kə kà dzeñ mñwe' sè bwiñ à mà cu sə. Yi kan ve'è tètè ni' boñ Herònə. ⁷ Herònə keñ də yusə nà' dzəm yà' pwe'fo' yi nè fa tsoñ nà'. ⁸ Mvè'nè ma ye tip yi fana yi duk fa Herònə dè, <<Fa mü tu Jon ngà bàptesè bwiñ nà'a ngà'a feñ mənə tasà.>> ⁹ Manziñ à ko ñkum nè ve'è wuriñ. Fana njo nè yi anə keñ to lañ, nè ye fe'lə sè' bùú bùú sè wo mà fo' sə fana yi duk dè yà'a kə jəñ və fa nà'. ¹⁰ Yi à tum lòo, wo kə gwe' tiñ fis tu Jon mü ndapndzəmè anə. ¹¹ Wo jəñ və yà' mənə tasà, nè kə fa manjwà nè. Yi jəñ yà', nè jəñ lo fa ma ye. ¹² Ngàa fàak Jon nè wèñ à kə jə vèñ ni' ye nè, nè kə tuuñ nà'. Wo à tuuñ wes, wo lo, nè kə tsok fa Jisòs.

¹³ Jisòs ànə yuk ve'nə fana yi ni ngwes mòk, nè lo mñwe' mòk sè bwiñ fo' bùè. Mfèñ bà nè ànə yuk ve'nə fana wo tesə mñwe' buhu lak sè yà' kəpə fo' pwe', nè yuñ lo yi sè' bə kù. ¹⁴ Yi à kə tesə ngə ndzəp fana yi ye bwiñ ve'è nduk nè nduk. Ntəm ye rwiñ bə manziñ fana yi gù mesə fa sè wo tse' yiyan, yiyan awo sè.

Jisòs Fa Bwiñ Ncùhù Tàn Zuzu (Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-14)

¹⁵ Nùm à co fana ngàa fàak ye wèñ vè bohòyi, nè kə duk fa yi dè, <<Yè'e mñwe' sè bwiñ kà fənə cugè, nùm nè coònə sè' lañ. A bəboñ dè wu duk bùú yè'e wèñ lo ndzə ntólak, nè kə ywiñ zə yumok nja.>> ¹⁶ Jisòs duk ye dè, <<Yà'wèñ nè kà lò. Wèñ kək fa wo yumok wo zū.>> ¹⁷ Wo duk fa yi dè, wo tse' mēgù ntuhu bred tàn bə fuk ba nè ba. ¹⁸ Yi dè yà'a jəñ və fa yi yà' fən. ¹⁹ Anə geñ yi duk fa bùú sə wèñ pwe' dè yà'a cum nze mənə ngan. Yi jəñ kotse' ntuhu bred sè tàn nè ye fuk sè ba sə, nè kək gesə lo məbu. Yi kwasə Nwi, nè sə bə'rə yà', nè sə faha ngàa fàak ye sə wèñ. Wo jəñ, nè gap lo fa manjo bù nè pwe'. ²⁰ Wo à zū wo pwe', nè ze' bəboñ. Fana wo te'e benə sè yà' à bwehe cu sə, yà' tesə kwès hum-ncòp-ba. ²¹ Bùú sè wo zū sè à ye co mbəmbam ncùhù tàn. Wù kà bəba bə bwenke' wèñ yàwo ta.

Jisòs Gi Mü Ndzəpə (Mak 6:45-52; Jon 6:16-21)

²² Wo à mèsə, Jisòs gù də bwe yee ni ɲgwes, nə lo mantombi ɲgòto lòmamòk. Yi cum ye maɲkwèŋ, nə cepsə bwiŋ ya wo lo la'à wo. ²³ Yi ànə mam, nə cepsə wo, wo lo. Fana yi lo ye mùmvwə' nda mòk ɲgòkə gù piriya mbwa yiŋyi. Ndzəm à sə də a seŋ və fana ɲga yi cu mbwa yiŋyi. ²⁴ Mvək ànə à ye ɲga ɲgwes nə lòndzə tsətsə'rə ndzəp anə səsap wùriŋ. Ndzəp sə bwi'lə ɲgwes nə ve'ε nè bup bùusə fəfə à sə vè ma nè wo à sə dzəm ɲgòlònə. ²⁵ A kə dzèŋ mvè'nə mvəp à yè ɲgòtorə ndzəmə anə fana Jisòs və bohòwo ɲga yi sə gi vè ma mū ndzəpə. ²⁶ Ngàa fàak ye sə ànə ye yi mvè'nə yi sə gi mū ndzəpə anə fana wuə ko wo ve'ε nèbup. Wo duk ɲgwàaŋ də, a maze' mòk, nə ke' nooŋ ɲgùŋ. ²⁷ Anə geŋ yi to yà'wèŋ sə' ntèŋ, nə duk fa wo də, <<A mù, wèŋ kà wəp.>> ²⁸ Pità cep gesə fa nà' də, <<Tà, a ye-a ɲga də a wù zìnə, wù duk mū ya mū gi və ɲgòkə yə wu sə' mū ndzəpə anə.>> ²⁹ Yi duk fa nà' də <<Vəə.>> Fana Pità nə tesə sə ɲgwesə anə, nə sə gi sə' mū ndzəpə anə ɲgòkə yə Jisòs nə. ³⁰ Anə geŋ yi ye mvè'nə fəfə sə fa ɲgə' nè bup fana wuə ko yi, yi ye ɲgòcəəŋ ləsə ndzəpə anə. Yi waŋ torə fis duk də, <<Etεε, Tà tesə mū.>> ³¹ Jisòs fa bo sə' ntèŋ, nə ko nà'. Yi à sə ko nà' ve'nə, yi sə duk fa nà' sə' duk də, <<O' òhoò, dzədzəm yòjə'rə ve'ε wùriŋ. Wù anə mərə bwi bùu yà?>> ³² Wo ànə kə ni sənə ɲgwes nə fana fəfə nə teŋsə. ³³ Bùu sə wo à ye sənə ɲgwes nə pwe'fo' à kùksə yi. Wo duk fa yi də, <<Wu mo Nwi zìnə bə zìnə.>>

Jisòs Lùŋsə Ngàa Yiyaŋ

Sə Mvwə' Lak Jènesarə

(Mak 6:53-56)

³⁴ Wo à to tesə lòmumfəŋ fana wo tesə və mvwə' lak Jènesarə. ³⁵ Bùu lak sə fo' sə ànə ye riŋ yi fana wo tirə lo mvwə' lak sə yà'a fo' sə pwe'fo', wo sə jəŋ və fa yi ɲgàa yiyaŋ sə fo' sə pwe'. ³⁶ Wo à jə və yà'wèŋ ve'nə fana wo ləŋ yi də nà'a me'rə ɲgàa yiyaŋ sə wèŋ jwəŋ megu cù cək ye ya wo guŋ. Bùu sə wo à jwèŋ pwe'fo', à gu yu awo.

15

Bum Lak Bùu Jus Wèŋ

(Mak 7:1-23)

¹ Anə geŋ, bùu Farəsi mok bə ɲgàa yə'rə fa bwiŋ lùk wèŋ à və bohòJisòs ɲgòfek yi bum səmok. Wo à tesə və mvwə' lak Jòrosaləm. Wo à fek yi duk də, ² <<Ngàa fàak yo wèŋ kà bum lak sə bù ɲkwàha bwiŋ wèŋ à nòŋsə yùgə bùu yà? * Vès duk ve'nə bùusə wo zùgə beŋ ɲga wo kà bo awo cuk.>> ³ Yi fek busə ye yà'wèŋ sə' də, <<Njo nè wèŋ kà lùk Nwi nòŋsəgə bùusə wèŋ dzəm ɲgòbε' bum lak awèŋ-e bùu ya? ⁴ Busə Nwi à cèp də, <<Wəp ma yo bə tɛ' yo. Nwè nè yi yò-a ma kè tɛ' ye àlε, wo zə megu yi zəə.> ⁵ Wèŋ cwìŋ busə yàwèŋ duk də, a ye-a ɲga ɲwè tse' yumok sə co yi tesə ma ye kè tɛ' ye bə zeŋ, nə kà yà' tesə, nə duk fa yà'wèŋ də yusə yi tse' sə a sə Nwi, ye də yi ka nzak bohòma bə tɛ' ye nə mok tse'. ⁶ Wèŋ yə mvè'nə wèŋ a gù bùsə ncèp Nwi mok yusə wà bùu bum lak awèŋ nà? ⁷ Wèŋ ɲgàa tɛ'èŋkup wèŋ! Yusə Izayà ànə cèp mantombi sə kum wèŋ à ye zìnə. Yi à còm də,

* **15:2** 15:2 Bum lak yè'sə, a bum sə bùu Jus sə wo ɲgàa yə'rə fa bwiŋ lùk wèŋ ànə yamsə naan lòmənə lùk Musi sə.

8 <Bùu yè'e wèŋ sə kwasə mègù mü bæ cù wà,
fana ntum awo ye səsap bohòmà.

9 Wo sə kùksə basə mü ŋgwàŋ,

nə sə yə'rə yusè bwìŋ à cèp wo co yà'a lùuk Nwì.> >>

Yusè Aco Yà' Bupsə Nwè

10 Anə geŋ Jisòs to benə və bùu sə wèŋ pwe'fo' ŋgü ni'ì yi, nə duk fa yà'wèŋ də, <<Wèeŋ yu'rə nə rɛɛŋ yusè mü sə də mü tsok weŋ yè'e bèboŋ. Yusè də, 11 yusè yà' ni lògè mü cùhù ŋwè kəkok kà ŋwè bupsəgè. A bupsəgè yi yusè yà' sə tesè tsə mü cùhù yi anə tsətsəŋ.>>

12 Fana ngàa fàak ye wèŋ və, nə kə duk fa yi də, <<Wù rì də mvè'nè wù cèp vè'nə yà'sə, bùu Faràsi wèŋ jòk bohòwù vè'ɛ wùriŋ à?>> 13 Yi cèp fəsə fa yà'wèŋ duk də, <<Ŋgwì yu nə tè' am Nwì a ka nà' yi bi pwe', yi nə cok mak nà' sə nze. 14 Mè'rə wo vè'nə. Wo ka lis tse', nə sə də wo niŋtsok fa bùu mok wèŋ mandzè. Nə ye də a ye-a ŋga ŋgà jì lis sə nitsè' lòfa ŋgà jì lis mòk mandzè fana wo ba fo' nə gbü lo sə wùrè.>>

15 Pità fek nà' də nà'a tsok rɛŋsə fa wo gbü' nə də yusè yà'a tesè tsəgè kè cùhù gù bupsəgè ŋwè nà'a. 16 Yi fek busə fe'lə Pità nə də, <<Wèeŋ sè' ŋgàa kà bum rɛɛŋ mok à? 17 Wèŋ ka riŋ də yusè yà'a ni lògè mü cùhù ŋwè pwe'fo' cà lògè sə vèə, nə ca tesə lo sè' riŋ à? 18 Nə ye də yusè yà'a tesè tsəgè mü cùhù ŋwèe kokgè yà'sə sə ntuù yi. Yà'a zeŋ sè aco yà' gu bupsə ŋwè. 19 A vè'nə bùusè tsətsəŋ sè bup sè co ŋgòzə ŋwè, ko nto, kohòsàhà, yè, ŋgòci' mvwès, nə ye ŋgòbupsə liŋ bwìŋ pwe'fo' tesè kokgè ma sə ntuù ŋwè. 20 Yà'a bum sè yà'a gù bupsəgè ŋwè. Ŋgòzə yumok bæ bo sè wù ka yà' cuk, ka nzak tse'.>>

Ŋwà Lakmvum Nè

Yi A Naanŋu Bohòjisòs

(Mak 7:24-30)

21 Anə geŋ, Jisòs ye'e me'rə mvwe' yà'sə, nə lo mvwe' nzeŋgòŋ nè lak Tayà bæ Sidòŋ. 22 Fana ŋwà nəmòk nè yi cugè fo' kè tsèŋ yi. Ŋwà nə sə lɛŋ Jisòs nə də, <<Oò, Tà, mo Devid, koksə-a manziŋ bohòmù è. Yòŋsè ze' tse' mo àm mòk nè yi nè ŋwàŋwè vè'ɛ nsàp nèbup.>> Ŋwà ènə à sə cèp bum yè'sə vè'nə ŋga yi ka ŋwà Jus yeŋ, yi à ye ŋwà lak Kanà. 23 Yi à sə cèp yè'sə pwe'fo', Jisòs kà cù bohònà' mùk lok. Ŋgàa fàak Jisòs sə wèŋ kə lɛŋ Jisòs də a bèboŋ co nà' duk ŋwà ènə lo bùusè nà' sə loksə ke'cà wo ntu' wùriŋ. 24 Jisòs nə cèp bwìŋ ye kə də, <<Nwì à tum sə mègù mü bohòbùu Izùrɛ sè wo co nsùŋgaan sè wo a jàm bisè jàmə.>> 25 Ŋwà nə à vè kè tæŋ mali kè mantombli Jisòs bæ tumfərə, nə sə cep də, <<Tà tɛsə mü.>> 26 Jisòs cep fe'lə sèmok də, <<Ka bèboŋ ŋgòjə beŋ mwe, nə mak fa ŋgbü † yeŋ.>> 27 Ŋwà nə də, <<Tà, wù rì yo sè' də wo fagè bwe beŋ, ŋgbü sə te'e sè yà' sə gbü tsoŋ sə nze sè'.>> 28 Fana Jisòs duk fa bwi nà' də, <<Kɛ', ŋwà nè'e wù tse' dzədzəm sə ntuù wù vè'ɛ wùriŋ. Yusè wù dzəm tse' yà'sə, yà'a nə ye mæmvè'nè wù lɛŋ sə.>> Anə geŋ yiya mo ŋwà nə à mè mègù sè' ghà nà'nə vè'ɛ ghes.

† 15:26 15:26 Mvè'nè Jisòs ànə cep bæ nzak nè ŋgòmak fa ŋgbü beŋ yà'a fana yi à sə duk yà'sə də, ŋgòjə yusè yà'a sè bùu Jus nə fa bù lakmvum.

Jisòs Fa Bwiŋ Ncùhù Kwè Zuzù
(Mak 8:1-10)

²⁹ Jisòs à yè'e mè'rə fa'nə, nə sə gihi ca ŋɔɔ ndzəp Gallili. Yi à lò, nə kə kok lo mùmvwə' nda mòk, nə cum mbwa nze ŋgòyərə bwiŋ. ³⁰ Bwiŋ à krəŋ wə fo' ŋgòkə yə yi vɛ'ɛ sè' wuriŋ. Wo à bəhə jə wə fa yi bùu sè wo kà gīgə wèŋ, sè wo à kpɔ sa' ni' ma mòk wèŋ, ŋgàa jì lis bə sè wo kà cù cèpɔgè wèŋ, nə ye bə ŋgàa yiyaŋ zəzok ŋkùuŋntɛŋ. Wo à bəhə jə wə yà' vɛ'nə, nə kə təmsə noŋsə ŋɔɔ ni' Jisòs anə bikikiki. Yi à ɔŋsə yà'wèŋ sè' lóŋ. ³¹ Bùu sè wo à kə mà fo' sə à mərə vɛ'ɛ wuriŋ. Wo à mərə bùusə wo yə ŋa bùu sè wo à sə kà cù cèpɔgè wèŋ cèp cù, sè wo à kpɔ sa' ni' ma mòk wèŋ ɔŋ fe'lə sè', sè wo à sə kà gīgə wèŋ gi fe'lə, nə ye bə sè jì lis wèŋ sə ye fe'lə bum səmok. Bùu sə wèŋ à kùksə liŋ Nwi bùu Izùre wèŋ bùu bum sè wo à yə yə'sə.

³² Anə ɔŋ Jisòs to benə ŋgàa fàak ye sə wèŋ ŋɔɔ ni' yi, nə duk fa wo də, <<Manziŋ sə ko mɔ bohòbùu yè'e cèbùè, bùusə wo cu vesiwèŋ ntinə nùumbu tɛ', nə kà yumok zɔ. Mù ka sè' dzəm co mù duk də wo lo njè vɛ'nə sè' dzəm, bùusə aco mòk kə ɔbù njè mandzə.>> ³³ ŋgàa fàak ye sə wèŋ à yuk vɛ'nə, wo fek yi də, <<Aco wo jəŋ beŋ ŋgòŋ fɛɛŋ fòco a fa bwiŋ wuriŋ vɛ'ɛ nɛ?>> ³⁴ Fana Jisòs fek yà'wèŋ də, yà'wèŋ tse' ntuhu brəd fa'nə sà nɛ? Wo də, <<Vès tse' mègù ntuk sàmba bə bəbwe fuk mok.>> ³⁵ Fana Jisòs duk fa bùu sə pwe'fo' də yà'a cum nze. ³⁶ Yi jəŋ ntuhu brəd sè sàmba bə fuk sə, nə kotse' yà'. Yi kwasə wes Nwi fana yi bə'rə yà', nə sə fa bohòŋgàa fàak ye sə wèŋ. Wo jəŋ, nə sə fa bwi bùu sə wèŋ. ³⁷ Bùu sə pwe'fo' à zɔ, nə ze' vɛ'ɛ bəbɔŋ. Wo à te'e benə mfəmfook sè yà' à sə ɔbù sə nze ɔhà nè wo à sə zɔ sə kwès sàmba. ³⁸ Bùu sè wo à zɔ sə à ye bwiŋ ncùhù kwè, wù kà bəba bə bwenke' wèŋ ta. ³⁹ Yi ànə ɔŋ wes bùu sə wèŋ sam lo fana yi ni fe'lə sə ŋɔwesə, nə lo yuye mvwe' nzenɔŋ lak Məɔdàn.

16

Wo Də Jisòs ɔ Nɔŋtsok Fa Wo Maŋɔŋgèŋ
(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ Nùumbu mòk à ye, bùu Farəsi mok nə ye bùu Sadusi wèŋ à vè də wo kə mumsə ja'a Jisòs. Wo fek yi də nà'a ɔ gu nɔŋtsok fa wo maŋɔŋgèŋ mòk nə aco nà' niŋ fa wo də yi tse' nàaŋ Nwi. ²⁻³ Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ ri mègù ŋgòkùk ɔsə lo mubu, nə riŋ də anə ye ŋgà'a vɛ'ɛ bə vɛ'ɛ wèŋ. Wèŋ tesə zəzòŋ nə ye ŋgà ntòbu bəbaŋ fana wèŋ də anə ye ntinə bɔp. Nə nconùum ye ŋgà ntòbu bùuŋ bəbaŋ, wèŋ də anə ye zòŋ bəbɔŋ. Wèŋ riŋ yà'sə, nə kà bum sè yà'a co mvək ŋgòmitsə' bum sè niè' riŋ bùu yà? ⁴ Wèŋ sè niè' yè'sə, wèŋ bùu sè bɔp, ŋgàa kà Nwi ri wèŋ. Wèŋ duk mɔ də mɔ ɔŋ niŋ fa wèŋ maŋɔŋgèŋ è? Kàcò. Mɔ nə kà nà' ɔ. Maŋɔŋgèŋ nə wèŋ nə ye mègù nə co à ye bohòŋgà tsòhòbum Nwi nè liŋ yee Jonà nà'a.>> Yi ànə cɛp wes vɛ'nə, fana yi me'rə yà'wèŋ, nə lo ɔsə yuye.

Jisòs Yə'rə Bwe Ye Wèŋ
ŊgòRɛŋ Yi
(Mak 8:14-21)

⁵ Bə ŋgàa fàak ye wèŋ à to tesə lonto ndzəp ma nja fana ŋgàa fàak ye sə swi ŋgòjə tse' lòbrəd. ⁶ Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ jəŋ ŋkərə

bə nsàap yis bùu Faràsi bə bùu Sadusi wèŋ.>> ⁷ Anə geŋ wo sə cep ke' mʉtsətəsr'əə wo anə duk də yi duk ve'nə bùusə a swi ngòjə tse' və bred. ⁸ Jisòs riŋ yusə wo sə cèp sə, nə duk fa yà'wèŋ də, <<Ké' àmaa, wèŋ ka dzədəm bə yusə mù sə gùu tse'. Wèŋ sə cèp ke' də wèŋ swi ngòjə tse' bred yè'sə bùu yà? ⁹ Co wèŋ ka yè'e ntòsə' rɛɛŋ geŋ nà? Co wèŋ sə kà mvə'nə mù à fa bwìŋ ncùhù tɔŋ ntuhu bred sə' tɔŋ yà'a mok tsərə à? Wo à zu yà' ve'nə, wèŋ te'e benə fe'lə sè sə nze kwès sù nɛ? ¹⁰ Nə ye sè' də wèŋ swi ntuhu bred sè sàmba sè bwìŋ ncùhù kwè à zu yà'a sè' è? Wo à zu wes, wèŋ te'e benə sè sə nze kwès sù nɛ? ¹¹ Anə gu va ŋkuŋ mu cèep, wèŋ kà ri də mù sə kà yè'sə bred nə bred n'è duk e? Yusə mù sə duk sə də, wèŋ jəŋ ŋkərə bə yis bùu Faràsi bə bùu Sadusi wèŋ.>> ¹² Anə geŋ fana bwe ye sə wèŋ rɛɛŋ də yi anə sə ka yà'wèŋ də wo jəŋ ŋkərə bə yis sè wo gùgə bred bə zɛŋ yè'e duk. Wo riŋ də yi anə sə cep yà'sə də wo jəŋ ŋkərə bə bum sè bùu Faràsi bə bùu Sadusi wèŋ sə yə'rə fa bwìŋ.

Pità Duk Də Jisòs Nkum Ngà Gèm Bwìŋ

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Jisòs à kə dzèŋ nzeŋgòŋ Sisàriyà Filipi fana yi fek ngàa fàak ye sə wèŋ də, <<Bwìŋ dukgə də mù, mo ŋwè, mu yè'sə ndà?>> ¹⁴ Wo sə duk fa yi də, <<Mok dukgə də wu Jon ngà bəptəsə bwìŋ, mok də wu Alajà, mok də a Jèrèmiyà kə ngà tsòhòbum Nwì mòk nè yi à ye fa' àlɛ'.>> ¹⁵ Fana yi fek mali wo sè' də, <<Wèŋ yàwèŋ nɛ? Wèŋ dukgə yàwèŋ də mu yè'sə ndà?>> ¹⁶ Saimù Pità duk də, <<Wu Nkum ngà gèm bwìŋ, nè wo à duk nè, nè wu mo Nwì nè yi cu ŋwəm nə.>> ¹⁷ Fana Jisòs nə duk fəsə fa nà' də, <<Rɛŋsi yòSaimù mo Jonà. Busə ka wu yè'sə ŋwè tsok fa. Tsə' fa wu yà' Tè' am nè yi cu mubu. ¹⁸ Nə ye sè' də mù sɔ to fa wu liŋ ngà'a də Pità (lis), mu nə ci cos àm mʉmvwe' lis ènə. Nàaŋ kpɛ nə kà cos àm nə yumok gù. ¹⁹ Mu nə fa wu ki ncùu gaŋ sè Nwì sə. Yusə wù ki tes yà' sə nze fɛɛŋ nə ye megu mubu sè' ve'nə. Yusə wù firə me'rə yà' sə nze nə ye mubu sè' ve'nə.>> ²⁰ Fana yi tipsə ngàa fàak ye sə wèŋ ve'ɛ guguŋ də yà'a kà ŋwè nəmòk də yi yè'e ŋkum ngà gèm bwìŋ nè wo à duk nə tsə' fa lok.

Jisòs Tsə' Mvə'nə Kpɛ Ye

Nə Ye

(Mak 8:31-9:1; Luk 9:22-27)

²¹ A yè jə mvə̀k ànə nə lo mantombi, Jisòs yeto ngòtsòhòfa ngàa fàak ye sə wèŋ jəja də yi nə lo tsoŋ li mvwe' lak Jòrosalèm, nə kə ye ŋgə' fo' wùriŋ. Yi nə ye ŋgə' nə ndzə bohòbù ŋkwàha bùu sè fo' bə ngàa fa satikà' sè ghaŋ wèŋ bə ngàa yə'rə fa bwìŋ lùk. Də wo nə zə yi sè'. Numbu nè te' ye, yi lokok fe'lə mvwe' kpɛ sèmok. ²² Yi ànə duk ve'nə, Pità ko soŋsə gesə lo yi fo', nə sə jwa nà'. Pità nə sə duk də, <<Kaco Nwì dzəm yeŋ Tà! Kaco yè'sə ye lok fuk bohòwù ve'nə yeŋ.>> ²³ Yi buuŋ, nə duk fa Pità nə də, <<Coho gesə ŋgu ni'i mù wùu Satà! Wu yà'sə nsàp yumòk nè nà' sè təhə lok mu mandzə, bùusə yusə wù cèp yà'sə, a tsətsərə nè bwìŋ tse' nà' wo, ka nə Nwì yeŋ.>>

²⁴ Fana Jisòs tsok fa ngàa fàak ye sə wèŋ də, a ye-a ngà ŋwè nəmòk dzəm-a ngòyù lòyi fana nà'a nə beŋ to ntòbum sè ni' nà' sè dzəm yà', nə bək jəŋ ntəəŋ nà' ŋkuŋ nə be' lo yi. ²⁵ Yi də, <<Busə ŋwè nè yi gəhə tse'-a yòŋsə ye fana nà'a nə bisə wà. Nə ye də ŋwè nè yi jə yòŋsə ye co yusə

wà bùu mù fana yi nè kə tse' nà'. ²⁶ Busè swe'e sè ñwèe nè tse' sè ye'sə yà, ñga yi tse'-a nzenḡòn nè pwe'fo', nè kə bisə yòḡsə ye ε? Kènə yusè aco ñwè kupsə yà', yà' kūrə bə yòḡsə ye ye'sə yu yà? ²⁷ Busè mù nè mū mo ñwè, ves masinḡaa am wèeḡ nè vè bə ñaaḡ Tè' am, nè lak ndaaḡwè pwe'fo' mvə'nè yi à gù fàak ye. ²⁸ Mù sè tsə' wèḡ ye'e zinə də bùu mok wèḡ tə fənə sè wo nè kà ntòkpa ñga wo yə mùu mo ñwè mvə'nè mù sè vè bə ḡaḡ ḡkum am sə.>>

17

Jisòs Kupsə Nsəsə Mū Ndàhà (Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

¹ A cà nùumbu ntḡḡfu fana Jisòs to jəḡ Pità bə Jem nè ye Jon nè yi moma Jem nè, bə yà'wèḡ kok lo mùmvwè' nda mòk nè səsap. Wo à kə cu mèḡù mbwa woòwo. ² Fana wo ye ñga nsəsəə Jisòs kupsə bùuḡ mok nsàp nè zok. Si ye sə rēḡ co nùm, cək ye sə rēḡ co marēḡ ve'ε. ³ Wo ye fe'lə sè' ñga Musi bə Alajà tesə vè mubu, nè sə taanḡam bə Jisòs nè wèḡ. ⁴ Fana Pità nè duk fa Jisòs də, <<Tà, yà' bòvε'ε wùriḡ mvə'nè vesùwèeḡ fēḡ ye'sə. A ye-a ñga wù dzəm fana mù ci ba'rə tes bwe duḡ fēḡ tε'. Mò'fis nè nḡò, mòk nè Musi, mòk ye nè Alajà.>> ⁵ Yi ànə sə cep mali ntòfo' fana mbàk mòk nè nà' sə fop ve'ε wùriḡ à vè, nè kə təhə lok wo. Wo yuk ñga ḡḡi ñwè nəmòk sə cep vesə ndzənə mbàk nè də, <<Nè'e mo àm nè mù dzəm yi sə ntua' mù, mū kwagè bohòyi wùriḡ. Yusè yi cèp pwe', wèeḡ yuk fa yi.>> ⁶ ḡḡaa fàak ye sə wèḡ ànə yuk ve'nə fana wuə ko wo ve'ε nsàp nè co wù kà cèp to. Wo coho gbù fə'ə gesə lo si awo ma sə nze wo pwe'. ⁷ Jisòs vək, nè kə jwēḡ wo bə bo ye. Yi duk fa wo də, <<Wèeḡ kà wəp, wèeḡ lokok mʉtsə.>> ⁸ Wo à mùk kok lis awo, wo kà ñwè fo' mok yə. Wo ye meḡu Jisòs yiḡi.

⁹ Mvə'nè wo à sə tsə mundaḡa anə fana Jisòs tipsə wo də, <<Wèeḡ kà ñwè nəmòk bum sè wèḡ yə ye'sə tsə' tətè ñga mùu mo ñwè, mù lòkok mvwe' kpū ḡkuḡ.>> ¹⁰ ḡḡaa fàak ye sə wèḡ à fek yi sè' də, <<Nḡo nè ḡḡaa yə'rə fa bwiḡ lùk wèḡ sə duk də Alajàa nè və tson ḡkuḡ Krest və ḡḡòtesə ves, a bùu kà fà?>> ¹¹ Yi duk fəsə fa yà'wèḡ də, <<A zinə də Alajàa nè və. Yi nè və ḡḡòḡuḡa tsə'rə fəsə bum pwe'. ¹² Nə ye də mù sè tsə' wèḡ də Alajà nè à vè laḡ, fana wo kà yi ri. Wo à jə yi, nè ḡu yi mvə'nè wo dzəm. Nə ye sè' də mùu mo ñwè, mū nè ye ḡḡə' ndzə bohòwo sè' ve'nə.>> ¹³ Anə ḡeḡ bwe ye sə wèḡ rēeḡ bə zēḡ də yi sə duk Jon ḡḡa bəptəsə bwiḡ.

Jisòs Tesə Mo Nəmòk *Nə Yi Tse' Yòḡsə Ze'* (Mak 9:14-32; Luk 9:37-45)

¹⁴ Wo ànə bwi foho və mvwe' sè bwiḡ à mà cu sə fana ñwè nəmòk can və bohòyi, nè kə təeḡ fo' bə tumfərə. Ñwè nè sə cep də, ¹⁵ <<Tà, koksə-a manziḡ bohòmo àm ε. Mo àm nè ḡḡa gbù nənò'. Yi sə yə ḡḡə' bə zēḡ ve'ε wù kà fà'. Yi gbù yisko'gè mū misə riḡ riḡ, nè sə gbù ni sə ndzəpə sè' riḡ riḡ. ¹⁶ Mù jə lōyi bohòḡḡaa fàak yo, nà' ḡhak ḡaḡ mvə'nə co wo ḡu nà' me.>> ¹⁷ Jisòs ànə yuk ve'nə, yi cep də, <<Wèeḡ ye'sə ḡuḡutu, wèḡ ka dzədzəm nè co wèḡ luḡsə ñwè fo' sə ntua' wèḡ tse'. Mū nè cum ḡeḡ vesùwèḡ, nè sə ko ntəm ve'nə tətè kə dzeḡ sè? Wèeḡ jəḡ və fa mū yi

fen.>> ¹⁸ Jisòs jwa yònsè ze' nè nà' a sè gù ñkuñ yi sè yañ nò fana nà' tesò gesè lo ndzò ni'i yi anò sè' ghà ànò.

¹⁹ Anò geñ ngàa fàak Jisòs sè lo, nè kà fek swihi yi dè, <<Vès anò fis fuk yàvès nà' bùè yè'sè bùu yà?>> ²⁰ Yi duk fa ya'wèñ dè, <<A bùusè dzədəm àwèñ nè ñgòlùñsè bwìñ bə zey nə, nà'a jo. Mù sè tsè' weñ sè' də a ye-a ñga wèñ tse' mègù-a mùdzədəm momjo co mvəm nzan ve'ε fana aco wù duk fa nda nè'e dè, <Coho fa'nə, nè kə təəñ fa'>, nà' coho lo. Yumok kà sè co wèñ kà yà' gù to mok ye. [²¹ Aco bə'fis to megu nsàp ènə piriya bə dzè zuzə ba bwère yumok ka mok ye fe'lə.]>>

²² Wo sè kə' kə'ca nzenğòñ Galili anò. Anò geñ wo və mvwe' mò'fis fana Jisòs duk fa bwe ye sè wèñ duk dè, <<Wo nè jəñ mùu mo ñwè, nè fa ndzò bohòbwìñ. ²³ Wo nè zə mù, nùmbu nè tə' dzèen, mù tesə fe'lə və mvwe' kpə sə səmok.>> Bwe ye sè wèñ ànə yuk ve'nə fana manziñ ko wo ve'ε nòbup.

Nzak Làk Tas Məmvwe' Ndap Nwì Nè Ghanj

²⁴ Jisòs bə bwe ye sè wèñ à kə dzèñ mvwe' lak Kàpanùm, nè cum fo'. Nùmbu mòk à ye bùu sè wo jəgə mbàam tas sè bwìñ là'gə yà' məmvwe' ndap Nwì nè ghanj nè wèñ kə fek Pità dè, <<Masà àwèñ nè'e là'gə mbàam yè'sè sè lañ à?>> ²⁵ Yi dzəm dè, <<Ñ, nà'a là'gəə.>> Anò geñ yi bwi lo yuye nda'ə wo. A kə dzèen ñga yi ka yumok ntòcep lok fana Jisòs fek nà' dè, <<Wù tsəm yòyè'sə da Pità? Ñkəñkum sè sə nze fəen ko jəgə mbàam tas awo yè'sə bohònda wèñ? Wo jəgə yà' bohòbwe awo kə bohòbùu sè zok wèñ ne?>> ²⁶ Yi duk dè a yegə bohòbùu sè yà'wèñ ka bwe awo yeñ. Fana Jisòs cep fe'lə sè' dè, <<Ye dè bwe awo ka yàwo nzak tse', ka ve'nə yeñ nà?> ²⁷ Nə yeè nè də ñgògù də ya wo kà jòk fana dù sə mantùñ. Wu kə dzèen ka, wù mak gesè lop sə ndzəpə anò. Fuk nè wu ko to nà' mantombi, wu nə ye mbàm mù cùhù yi anò. Wù fis jəñ mbàm nè, nè kə fa wo ñgòlà' tiñ tu yòbə sè yàm bə zey.>>

18

Ñwè Nè Ghanj Ndà?

(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)

¹ Mvək ànə à ye fana ngàa fàak Jisòs sè wèñ və bohòyi, nè sè fek nà' dè, <<Mvə'nə geñ sè mubu cu, nsàp ñwè nè yi yam gha' mok fo' mantombii Nwì yi yè'sə ndà le?>> ² Jisòs to və nò nəmòk, nè tes nà' mətsetsə'rəə yà'wèñ. ³ Fana yi tsok fa ya'wèñ dè, <<Mù sè tsè' weñ yè'e zìnə də tse'nga wèñ kupsə, nè ye co bəbwenke' ñkuñ bwère wèñ kà mvwe' geñ sè Nwì sè kə ni yuk. ⁴ Ñwè nè yi jə lo-a ni' ye sə nze co mo nè'e fana nà'a yi nè yi yam cāsə mok wèñ mvwe' geñ sè Nwì sè yi. ⁵ Ñwè nè yi jə-a nsàp mo nè co nè'nə mənə liñ am fana ye dè yi jə yà'sə mù.

Nza' Məmumsə

(Mak 9:42-48; Luk 15:3-7; 17:1-2)

⁶ <<Nə ye sè' də a ye-a ñga ñwè mòk gù bəbwe sè wo dzəm bohòmà yè'sə mòk dè yi gə bup fana boñ ghak bohòyi co wo jəñ ñgòk, nè swi'

* **17:26** 17:26 Bùu Jus wèñ sè mbəmbam sè wo dzèñ lùumñgòñ hum ba wèñ à sè làkgə mbàam mok sè wo à sè gùhu tsə'rəgə ndap Nwì nè ghanj nè bə zey lùlùm.

kə'ə fa ɲwə̀ ànə̀ nà' kə̀ mìhi, nə̀ mak gesə̀ lo yi sə̀ mvwe' ndzəp nə̀ cəco. ⁷ Bùu sə̀ sənə̀ nzenɲòŋ nə̀ cu bə̀ ɲgə' njo nə̀ məmumsə̀ sə̀ aco yà' gù ɲwə̀ ɲgògù bəp yè'sə̀ cu fo'. Məmumsə̀ nə̀ və̀ tsoŋ li, megu də̀ a ɲgə' nə̀ bəp bohòŋwə̀ nə̀ yi sə̀ jə̀ vè̀ məmumsə̀ nə̀. ⁸ Nə̀ ye sà' də̀ a ye-a ɲga bo yo kə̀ kùu yo àlɛ' sə̀ gù wu ɲgògù bəp fana wù gwɛ' tiŋ mak yà'. Bòghak də̀ wu kə̀ ni lak lùŋ bə̀ bo kə̀ kù ma mò'fis nə̀ nonʒə̀ nə̀ ɲgòkə̀ mà' gesə̀ lòwu sənə̀ mis sə̀ yà'a kà liiŋgə̀ bə̀ bo kə̀ kù ma ba fo'. ⁹ Nə̀ ye də̀ a ye-a ɲga lis yo sə̀ gù wu, wù sə̀ gu bəp fana wù so'rə̀ fis mak yà'. Bòghak co wù kə̀ ni mvwe' lùŋ bə̀ lis ma mò'fis nə̀ nonʒə̀ ɲgòkə̀ ni mvwe' ɲgə' nə̀ sə̀ misə̀ bə̀ lis ma ba fo'.

¹⁰ <<Wèeŋ jəŋ ɲkərə̀ də̀ wèeŋ kà bəbwenke' yè'e wèŋ nə̀ mò'fis co yusè̀ wà jə̀. Mù sə̀ tsə̀' wəŋ də̀ mvə̀'ně̀ yà' cu mubu, masinjaa bəbwenke' yè'sə̀ wèeŋ cugə̀ bə̀ Tè' am wèŋ mvwe' mò'fis nùumbu pwe'fo'. [¹¹ Mùu mo ɲwè, mù à vè̀ ɲgòkə̀ làp yə̀ bùu sə̀ wo à bisə̀.] ¹² A ye-a wù, wù duk bə̀ ncəp nè'e də̀ yà? A ye-a ɲga ɲwə̀ nəmòk tse'-a nsùŋgaan ye ɲkù mò'fis, fana nə̀ mò'fis jam bisə̀ ca, yi nə̀ lap lo nə̀ mò'fis, nə̀ me'rə̀ sə̀ hum və̀ke'-ncòp-və̀ke' sə̀ də̀ yà'a sə̀ zu tse' ɲgaŋ mundaHà, ka ve'nə̀ ye à? ¹³ Nə̀ ye də̀, a ye-a ɲga yi kə̀ làp yə̀ nà', mù tsok wəŋ də̀ yi nə̀ kwa ghak bə̀ zəŋ nə̀ nonʒə̀ sə̀ hum və̀ke' ncòp sə̀ və̀ke' sə̀ yà' ka yàwo bisə̀ sə̀. ¹⁴ Ye də̀ wèeŋ riŋ də̀ tè' am nə̀ mubu nə̀ sə̀ kà dzəm də̀ mùmwenke' nə̀ mò'fis bisə̀ dzəm.

Ncèp Nə̀ BohòMoma Yo

Nə̀ Yi Gù Wu Bəp

(Luk 17:3)

¹⁵ <<A ye-a ɲga moma yo mòk gù wu bəp, wù lo bohòyi, wenə̀ ye ba, wù tsok fa yi yusè̀ yà' yaan wu wenə̀ sə̀. A ye-a ɲga yi dzəm yusè̀ wù tsə̀' yi sə̀, ye də̀ wù ko fəsə̀ vè̀ moma yo nə̀ ma ɲkwèŋ laŋ. ¹⁶ A ye-a ɲga yi ka wu ɲjònə̀ yuk fa, wù to jəŋ fe'lə̀ lo ɲwə̀ nəmòk kə̀ bwɪŋ ba àlɛ' sə̀mòk. Ya yusè̀ wù sə̀ cəp pwe', bùu yè'sə̀ wèeŋ nə̀ ye yàwo ɲgaa yuk ntu' ɲgòdə̀ wo à yuk yàwo ve'ɛ̀ bə̀ ve'ɛ̀. ¹⁷ A ye-a ɲga yi ka yà'wèŋ sà' yuk fa, wu jəŋ lo nzak nə̀ mòk mantombii cos. A ye-a ɲga cos cèep, yi kà sà' dzəm mali fana wèŋ jəŋ yi mòk co yi pegè̀ kə̀ co ɲgà ko mbàm tas àlɛ'. ¹⁸ Mù sə̀ tsə̀' wəŋ yè'e zinə̀ də̀, a ye-a ɲga wèŋ ki-a yumok sə̀ nze də̀ yà' tə̀ ve', wo nə̀ kiŋ yà' mubu sə̀' ve'nə̀. Nə̀ ye sà' də̀ wèeŋ firə-a yumok sə̀ nze, wo nə̀ firə̀ yà' mubu anə̀ sə̀. ¹⁹ Mù sə̀ tsə̀' fa wəŋ mòk sà' də̀ a ye-a ɲga wèŋ ba dzəm tse' cù mò'fis bə̀ yà lóŋ, nə̀ ləŋ piriyà bə̀ zəŋ fana tè' am nə̀ yi cu mubu nə̀ nə̀ gu fa wəŋ yà'. ²⁰ Njo nə̀ bwɪŋ ba kə̀ tè' àlɛ' kə̀ benə-a mvwe' mò'fis bùu liŋ am fana mù nə̀ ye mʉtsətsə'rə̀ə̀ wo anə̀.>>

Gbu' Mofàk Nə̀ Yi Kà ɲwè Yumok Swifagə̀

²¹ Anə̀ gəŋ Pità kə̀ fek Jisòs nə̀ də̀, <<Tà, aco moma am gu mu bəp kə̀' sù, mù sə̀ swifa yi-ɛ? Co kə̀' sàmba ve'ɛ̀ àlɛ?>> ²² Jisòs nə̀ duk fa nà' də̀, <<Mù ka də̀ a kə̀' sàmba duk, a kə̀' hum sàmba bə̀p sàmba. ²³ Aco a fuhɯ gaŋ sə̀ mubu sə̀ bə̀ ɲkum mòk nə̀ yi à dzəm də̀ yi taŋ ja'a mbàam ye bə̀ ɲgaa fàak ye ya yi riŋ mvə̀'ně̀ bwe fàak sə̀ wèŋ sə̀ gù bə̀ mbàam ye sə̀. ²⁴ Yi à yèto ɲgòta ntəŋ, wo ko jəŋ və̀ fa yi mòk nə̀ yi tse' ɲkum nə̀ malà' mbàm. ²⁵ Mvə̀'ně̀ yi ànə̀ ka mbàam sə̀ co yi lak tse' fana ɲkwà' ɲwə̀ ye nə̀ duk də̀ wo seŋ yi co ɲkwèŋ. Wo seŋ nà' bə̀ ɲgwe nà' nə̀ ye bwe nà' bə̀ bum nà' sə̀ nà' tse' pwe' ya wo lak ka nà' sə̀ fo'. ²⁶ ɲgà fàk nə̀ təəŋ tsoŋ sə̀ nze bə̀

tumfərə, nə wup fa ɲkwà' ɲwè ye nə bo ve'ε wùriɲ. Yi lɛɲ nà' ve'ε də, <Tà, ko ntum, mu nə lak wes fa wu mbàam yo pwe', yumook nə kà bisè.> 27 Manziɲ à ko ɲkwà' ɲwè nə. Yi me'rə ɲgà fàk nə, nə swi fa nà' mbàam sè nà' tse' yi sè. 28 ɲgà fàk ànə à tesə tsə ntɛɲ, yi kərə bə ɲgà fàk mòk sè' co yi ɲga yi à sə be' megu nà' mbàm ncu'ù co tɛɲ ve'ε. Yi tap ko ɲam pik tse' nà' kè mihi, nə sè duk də, <Lak fa mu mbàam am sə.> 29 ɲgà fàk ènə gbə ye sè' sə nze, nə sè lək nà' də, <Kwəkwe', ko-a ntum, mu nə lak wes fa wu mbàam yo.> 30 Yi kà dzəm. Yi kə nise nà' ndapndzəm də tse'ɲga nà' lək yi ɲkuɲ. 31 ɲgà fàk mòk sè a yegè bə yà'wèɲ à yə yusè yi gù yè'sə fana yà' yaan wo ve'ε wù kà fù'. Wo lo, nə kə tsok fa ɲkwà' ɲwè àwo nə bum sè yà' ye yè'sə pwe'fo'. 32 Anə geɲ ɲkwà' ɲwè nə to yi və. Yi duk fa nà' də, <Wù mo nɛ bup! Mù a swifa wu ka sè wù tse' mu yà'a pwe'fo' bəusè wù a lɛɲ mu. 33 Nə ye də kaco wù koksə manziɲ bohòɲgà fàk mòk sè' mvè'nè mù gù bohòwù yà'a yeɲ à?> 34 Mvè'nè ntum à sə yaan yi fana ɲkwà' ɲwè ye nə à jə yi, nə fa sè' ndzə bohòɲgà yeɲsə bwɲɲ ɲgə' də wo nise nà' ndapndzəm, nə ye də tse'ɲga nà' lək wes fa yi mbàam ye sè sè' pwe'fo'. 35 Yà'a sè' mvè'nè Tè' am nə yi cu mabu nə gu bohòwèɲ sè' ve'nə, ɲga a ye-a də wù ka moma yo sə ntuù wù swifa na.>>

19

Nza' Mè'rə ɲgwe

(Mak 10:1-12; Luk 16:18)

1 Anə geɲ mvè'nè Jisòs ànə cep wes bum ye'sə fana yi ye'e me'rə nzeɲgòɲ Galili anə. Yi lo mvwe' nzeɲgòɲ Jùdiyà nɛ nà'a ma ndzə ntondzəp Jòridan. 2 Bwɲɲ à yù løyi fo' ve'ε nɛbup, yi gu mesə fa wo yiyan awo fo'. 3 Bùu Faràsii mòk wèɲ à vè kə tsɛɲ yi də ya wo mumsə ja'a yi. Wo fek yi də, <<Aco lək dzəm də ɲwèe mè'rə ɲgwe ye bə njo nɛ nà' bəyi, ye də yi ka yà'sə bup gu à?>> 4 Yi cep fəsə fa wo də, <<Wèɲ a ka mvəsə wə à còm də Nwi ànə gu to ɲwè, yi gu ɲwəmbam bə ɲwàɲwè yà'a ntòtan à? 5 Yi ànə gu wo ve'nə fana yi duk də, <Nà'a njo nɛ ɲwèe nə me'rə tè' ye bə ma ye, nə kə be'lə bə ɲgwe ye. Wo sè ba sə nə ye mòk ɲgùpni' nɛ mò'fis.>

6 Ye də wo ka mòk ba yeɲ fe'lə, wo mòk ɲgùpni' nɛ mò'fis. Ye də yusè Nwi a be'lə yà' mvwe' mò'fis fana ɲwè nəmòk kà də yi gapsə yà' duk.>>

7 Wo fek fe'lə yi də, <<Anə geɲ Musi nə duk də aco ɲwè com fa ɲwà nɛ ɲwàk nɛ ɲgònitsə' də yi mè'rə nà' lan nə me'rə yi lo ε?>> 8 Yi duk fa fe'lə yà'wèɲ səmòk də, <<Musi à mè'rə də wèɲ me'rə yep awèɲ bəusè ntum awèɲ gu nɛbup, bwèrɛ mvè'nè yà' à yeto mantombi à ka ve'nə yeɲ yuk.

9 Mù sə tsè' wèɲ sè' də a ye-a ɲga ɲwè me'rə ɲgwe ye, ɲga yi ka nà' bùu njo nɛ də ɲwà nɛ sə ko nto me'rə, nə jəɲ fe'lə ɲwà mòk səmòk fana ye də yi yà'sə ɲgà ko nto.>>

10 ɲgà fàk ye wèɲ duk fa yi də, <<A ye-a ɲga nzak ɲgwe bə ndum mu mvèk ènə, ye də bòghak co ɲwè kà ɲwàɲwè jə lo'.>> 11 Yi duk fa fe'lə wo də, <<Kaco bwɲɲ pwe' dzəm ncèp ènə yeɲ. Aco dzəm megu nà' bùu sè Nwi a fa wo ncèp nə yi. 12 Bwɲɲ cu yo sè wo à dzə wo ləm. Bwɲɲ cu sè' yo sè wo à ya' wo ɲkuɲ wo bùuɲ ləm. Mook sè' yo sè wo bùsè ni' awo co ləm njo gaɲ ɲkum Nwi. ɲwè nɛ yi ri də aco yi dzəm to ncèp ènə fana yi dzəm sè ntɛɲ.>>

Jisòs Sè Bəbweŋke' Wèŋ
(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Anə geŋ wo ɔŋ və fa yi bəbweŋke' wèŋ də yi naaŋ fa yà' bo, nə gu piriya. Ngàa faak ye wèŋ anə ye ve'nə, wo jwa sa'rə bəu sə də yà'a kà ve'nə gù. ¹⁴ Jisòs duk də, <<Wèŋ me'rə bəbweŋke' wèŋ və bohòmù, nə kà wo mandzə lok, bəusə gaŋ ŋkum sə mubu sə, tse' ya' nsàap sə co wo ye'sə.>> ¹⁵ Fana yi naaŋ fa yà'wèŋ bo ye mu tuhù, nə se wo ŋkuŋ nə ye'e me'rə lo yuye.

Ngə' Nə Bə Ghàk
(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶ Nwè nəmòk və bohòjisòs, nə duk fa nà' də, <<Cicà, yusə bəboŋ sə co mù guu ye'sə yà, ŋkuŋ ya mu nè kə tse' lùŋ nə nà'a nə kà mè e?>> ¹⁷ Yi duk fəsə fa nà' də, <<Wù sə fek mu yòyusə bəboŋ sə fe'e nà? Nwè nə yi bəboŋ mègù nè mò'fis. A ye-a nga wù dzəm də wu nə kə tse' lùŋ, wù nonşə lùuk sə bəboŋ.>> ¹⁸ Yi fek mali Jisòs də, <<A ye'sə lùuk sə fòle-ò? >> Jisòs taŋ fa yi də, <<Kà nwè zə. Kà nto ko. Kà yè yè. Kà gèem mvwès ko. ¹⁹ Wəp t'è yo bə ma yo, nə dzəm moma yo co mvə'nə wu dzəmgə ni' yò.>> ²⁰ Mu wà'hwè nə duk fa fe'lə nà' də, <<Bum sə wù taŋsə ye'sə pwe', mù a gù wes yà' laŋ. Yusə mù ka yà' ntòguu ye'sə yà?>> ²¹ Jisòs duk fa nà' də <<A ye-a nga wù dzəm də wu ye kəkurə pap, wù lo kə seŋ bum sə wù tse', nə fa ngàa jŋ mbàam sə ya wu nə tse' ghàk mubu, nə b'e' mandzə nə yuŋ və mu.>> ²² Wà'hwè nə à yuk ve'nə, ŋgùpcù gbə yi yək, yi coho lo, bəusə yi à tse' bum ve'e wùriŋ.

²³ Fana Jisòs buuŋ duk bohòngàa faak ye wèŋ duk də, <<Mù sə tsə' weŋ ŋkəm duk də, gu wùriŋ bohòngà ghàk ŋgòkə ni mvwe' gaŋ Nwi. ²⁴ Mu tsok weŋ sè' də johò cə bohònəm nə yi yam co nàmbà'rè nà'a ŋgòcà torə tesə ndzənə wu patà', nə nonşə bohòngà ghàk ŋgòni mvwe' gaŋ ŋkum sə mubu.>> ²⁵ Ngàa faak Jisòs sə à yuk ve'nə fana wòm kok wesə wo nəbap. Wo fek də, <<Ye də aco nwè nè yi tse' to lùuŋ ye'sə ndà?>> ²⁶ Jisòs kuk gesə yà'wèŋ, nə duk fa wo də, <<Aco yumok gaŋ ghak li nwè, yumok kà Nwi-e gaŋ ghak yuk.>>

²⁷ Anə geŋ Pità cep fəsə fa nà' də, <<Ja'a na yòo mvmvə'nə vès a mè'rə bum avès pwe' nè pwe', nə b'e' wu, yusə vès nə kə tse' sə ye'sə yu yà? >> ²⁸ Jisòs duk fa fe'lə wo sè' də, <<Mù sə tsə' weŋ zinə də, bə nzeŋgòn nè fi nè nà'a nè kə ye ntsə'mòk nə fana mùu mo nwè, mu nè kə co munə kapràk àm co ŋkum nə ghan. Wèŋ sə hum-ncòp-ba sə wèŋ a b'e' mu ye'e nə cum sè' munə kapràak yàwèŋ. Fana wèŋ sə sak buhu lak Izùre sə hum-ncòp-ba sə. ²⁹ Nə ye sè' də ndàaŋwè pwe' nè yi a me'rə ndap ye, kə bwema ye, kə nj'è'egùu ye, kə t'è' ye, kə ma ye, kə bwe nə ye nzum àlè' pwe' bəu liŋ am, yi nè kə tse' fe'lə kè' ŋkù mò'fis. Kà yà'sə mègù, yi nè kə tse' lùŋ nə nà'a nə kà mè nə sè'. ³⁰ Mvək anə ye, bwŋ ŋkəuŋ sə wo ŋga'a mantombii nə ye mok maŋkwèŋ, fana ŋkəuŋ sə wo ŋga'a maŋkwèŋ nə ye mantombi.>>

20

Gbu' Bəu Sə Wo A Fàk Munzuù Nkwà' Nwè Mòk

¹ Jisòs à cèp ncèp mòk də, <<Gaŋ sə Nwi sə yà'a co ŋkwà' nwè nəmòk nə yi à yàaŋ tesə ntsə'mòk də yi lo kə lap ngàa fàk, ya wo fak munzuù

yi. ² Yi ànə cep tes bə bùu sə wèŋ mvə' mbàm nè yi nə lak yà' nùmbu nè mò'fis nə fana yi gesə lo yà' múnzuu yi anə. ³ Nùm à sə ye lòco nùm beŋ, yi lo nə kə ye fe'lə bùu səmok, ŋga wo sə təəŋ dzòoŋ m̄ nteŋ wà. ⁴ Yi duk fa yà' də, <Wèeŋ du kə fak m̄ nzuu mù sè' ya m̄ nə lak weŋ kəkərə.> Anə geŋ wo lo fo' sè'. ⁵ Yi à tesə lòfe'lə ŋga nùum maràŋ, bə ye ŋga nùm càsə maràŋ sè', n̄ kə gu sè' ve'nə. ⁶ Nùm à sə naaŋ lo bə cùu nda, yi lo, nə kə ye malì bùu mok sè' ŋga wo sə təəŋ sè' wà anə. Yi fek yà'wèŋ də, <Wèŋ sə təəŋ càsə bupsə mvək fəeŋ wà ve'nə bùu yà?> ⁷ Wo duk fa yi də, <A bùusə ŋwə nəmòk ka ves yumok də vèes gu fa.> Yi duk fa wo də, <Wèeŋ du kə fak m̄ nzuu mù anə sè'.> ⁸ Nùm à co, yi duk fa ŋgà fàk ye nè mantombi də, <To bùu sè wo fàk sə, nə lak wo. Lək yè jəŋ ŋwə nè yi vè lèsə maŋkwèŋ, nə kə ləsə bə ŋwə nè yi anə ve to.> ⁹ Bùu sè wo anə və ŋgòfàak ŋga nùm sə naaŋ lòbə cùu nda à vèə, wo lak wo mbàm nè wo ləkgə ŋwə ŋga yi fàk yiskok nùmbu mò'fis. ¹⁰ Bùu sè wo à yèto ŋgòfàk wo sə wèŋ à vəə, wo sə tsəm də wo nə lak wo yàwo zok. Wo fa megu yà' sè' mvə'nə wo lək bùu mok sə. ¹¹ Wo ànə jəŋ yà' fana wo ye ŋgòcèp ŋwəm ke'cà bə liŋ ŋkwà' ŋwə nə. ¹² Wo sə duk də, <Bùu sè wo vè lèsə tsə yàwo ŋgà'a yè'e fàk mègù ghàr ve'ε, anə geŋ wù lak wo sè' yəyərə bə vès sè vès fàk yə yiskok ŋgə' bə nùm nè nà' sə to barə bwìŋ nè'e.> ¹³ Yi duk fəsə fa mòk mutsətsə'rəə wo anə də, <Ŋge' àm, mù ka weŋ bup gu lok. Mbàm nè mù lək weŋ nə ka mvə'nə anə cep tes sə yeŋ à?> ¹⁴ Jəŋ mbàm yò, nə lo gəe'. Mù dzəm mù də m̄ fa bùu sè wo vè lèsə yè'e sè' mvə'nə mù fa wu. ¹⁵ A ye-a ŋga mù tse' mbàam am, kaco mù gu fo' mvə'nə mù dzəm yeŋ à? Kènə də ntəm sə yaaŋ wu bùusə mù sə fa bwìŋ mbo-ε?> >> ¹⁶ Fana Jisòs ləsə ncèp nə də, <<Yà'a mvə'nə bùu sè wo maŋkwèeŋ nè kə ye ntsə'mòk mantombi, sè wo à ye mantombi kə ye mok maŋkwèŋ.>>

Jisòs Cèp Mvə'nə Kp̄u Ye

Nə Ye Səmok

(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Mvə'nə Jisòs à sə kok lòm̄ Jòrosalèm fana yi jəŋ lo ŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə. A kə dzèŋ mandzə, yi ləksə gesə yà' ŋguuŋ jo, nə cep bohòwo də, ¹⁸ <<Wèeŋ ye, mvə'nə a sə lòm̄ Jòrosalèm yè'e, wo nə fa mùu mo ŋwè ndzə bohòŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ŋgàa yə'rə fa bwìŋ lək wèŋ. Wo nə sak m̄, nə dzəm tes də mù mègù ŋgà kp̄u. ¹⁹ Wo nə fa m̄ ndzə bohòbù lakm̄vum də ya wo ywi'lə m̄, ləp m̄, nə te'lə m̄ m̄ ntəəŋ. Nùmbu nè te' dzèŋ, mù lokok mvwe' kp̄u.>>

Yusə Ma Bwe Zebèdi Wèŋ

A Ləŋ

(Mak 10:35-45)

²⁰ Anə geŋ, ma bwe Zebèdi wèŋ à vè bə bwe ye sè wo ŋgàa fàak Jisòs ba, nə kə ye Jisòs nə. Yi kə təəŋ kə mantombii nà' bə tumfərə, nə də yi dzəm ŋgòlɛŋ yumok. ²¹ Fana Jisòs fek ŋwà nə də yusə nà' dzəm yàlɛ? Mami nə də, <<Kàk fa m̄-ε də ghà nè wu nè ye ŋkum, wu nə jəŋ bwe am sè ba yè'e, nə cumsə mòk ma màk nə cumsə mòk ma ŋkwìip wù-è.>> ²² Jisòs nə duk fa nà' də, <<Wù ka yusə wù sə fek m̄ də m̄ gu yà'sə riŋ. Aco wèŋ ye to ŋgə' nè m̄ nə ye nə à?>> Wo də, <<Ŋ, aco vès ye to ŋgə'

nə.>> ²³ Yi duk fa fe'lə yà'wèŋ də, <<A zìnə də wèŋ nə ye. Yusə megu də, mù ka n̄aan sè ŋgòswe' bùu sè wo nə cum m̄a ma màk bə ma ŋkwip mù tse'. Mvwe' ncum yà'sə sè bùu sè Tè' àm a cok non̄sə wo yi.>>

²⁴ Bwe ye mok sè hum sè à yuk yu yè'sə fana wo jok bohòbwe ma sè ba sè wùriŋ. ²⁵ Fana Jisòs to benə və wo pwe', nə tsok wo də, <<Wèŋ ri də, ŋkəŋkum sè wo tse' dzòk sə nzen̄gòn fɛɛŋ gùgə bwiŋ ŋkù'. Bùu sè yà' tse' n̄aŋ m̄a tùhù wo sə niŋtsok fa wo n̄aŋ sè'. ²⁶ Yè'sə ka tse' ŋgòye bohòwèŋ yàwèŋ ve'nə yeŋ. Nwè nè yi dzəm-a ŋgòye ŋwè nè ŋkùuŋ m̄atsətsə'rə wèŋ fana yi tse' ŋgòfàk co mwen̄ke' bohòmok sè lònŋ fo'. ²⁷ Nə ye sè' də, ŋwè nè yi dzəm-a ŋgòye mantombi yi, yi tse' ŋgòye ŋkwèŋ bohòwèŋ pwe'. ²⁸ Busə m̄uu mo ŋwè bə tu am, mù à ka də bwiŋ fak bohòmà və. Mù à vè ŋgòfàk fà'a, nə fa yòn̄sə àm ŋgòywiŋ fəsə jə yòn̄səə bwiŋ ŋkùuŋntèŋ.>>

Jisòs Mùk Fa Bwiŋ Ba Lis Awo
(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Wo à kə dzèŋ Jèrikù nə də wo lo fana bwiŋ yuŋ və Jisòs ve'ɛ co wù kà cèp. ³⁰ Fana bù ŋgàa jì lis mok ba à sə cu ŋḡa mandzə. Wo yuk də Tà Jisòs sə cà yi. Wo waŋ torə fìs də, <<Koksə-a manziŋ bohòvès-è, mo Devid! >> ³¹ Bùu sè wo à ye fo' sə wèŋ gham wo, də yà'a cum gəe'. Bùu sè wèŋ torə ghaha co wo kwɛ'sə wo kə kwɛ'sə. Wo sə torə də, <<Tà, mo Devid, koksə manziŋ bohòvès.>> ³² Anə geŋ Jisòs foho təəŋ, nə to fek yà'wèŋ də, <<Yusə wèŋ dzəm də m̄a ḡu fa ween̄ yè'sə yà?>> ³³ Wo duk fa yi də, <<Tà, mùk fa mègù ves lis avès.>> ³⁴ Manziŋ à ko Jisòs, yi jwɛŋ lis awo sə bə bo ye. Lis awo sə muhu gu sè' ghà ànə, wo gi yuŋ lo Jisòs nə.

21

Jisòs Ni Lak Jòrosalèm
Co Nkum

(Mak 11:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)

¹ Wo ànə sə kuəp lo Jòrosalèm anə fana wo wəs mvwe' lak Befà. A fo' mvwe' nda nè wo togè nà' də Nda Olip. Fana Jisòs tumsə lo ŋgàa fàak ye ba. ² Yi tsok yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ du mvwe' lak sè ndzə yà'a. Wèŋ ni kok lòfo' ntèŋ, wèŋ ye ŋga wo tsòŋ tes mvomndè' mòk fo' bə m̄umo ye. Wèŋ fiŋ jəŋ və fa m̄a yà'. ³ A ye-a ŋga ŋwè nəmòk fek-a weŋ yumok, wèŋ duk yi də, <Tà dzəm də vèes jəŋ və fa yi yà'.> Wèŋ duk-a ve'nə, yi nə me'rə weŋ sè ntèŋ də wèŋ lo bə zeŋ.>> ⁴ Yè'sə à ye ve'nə də ya bum sè ŋgà tsòhòbum Nwì à cèp sə bùuŋ və zìnə. Yusə yi à cèp sə də,

⁵ Nwì a duk də,

<<Tsòk fa bùu sè mvwe' ntòlak Zayòŋ wèŋ də,

<Wèŋ yeè, ŋkum awèŋ sə vè bohòweŋ.

Yi jə nì' ye sə nze,

nə kok cuù nə m̄unə mvomndè', m̄uŋgwèŋ mvomndè'.> >>

⁶ Fana ŋgàa fàak sə wèŋ lo nə kə gu megu sè' mvè'nə Jisòs ànə tsok wo sə.

⁷ Wo jəŋ vè mvomndè' nə bə m̄umwe nə. Wo saŋ naan cəək awo mbwa fana yi kok cum mbwa. ⁸ Bwiŋ à vè ŋkùuŋntèŋ, nə sə fweŋ saŋ lo cəək awo sə mandzə. Mok wèŋ kə caŋ ci' və mvuu tu, nə sə non̄sə lo yà' sə mandzə anə. ⁹ Bùu sè wo à ye mantombi bə maŋkwèŋ wèŋ pwe'fo' à sə

* **21:3** 21:3 Aco ncèp ènə ye sè' də, <<Nkwà' ŋwè àvès dzəm də vèes jəŋ və fa yi nà' fana yi nə tum fəsə vesə nà' sè' ŋga'a yè'sə.>>

gùrø. Wo sè duk dè, <<Hòsanà bohòmo Devid! Nwii se yi nè yi vè mune liŋ Tà. Hòsanà ye bohòNwi nè yi yam càsè yà lòon fo'.>>

¹⁰ Yi ànè kè ni mụ ntòlak Jòrosalèm anè fana ntòlak nè curè wuk. Wo sè fe'rè ke'ca dè, <<Nè'nè yè'sè ndà?>> ¹¹ Fana ngo bù nè yi à vè bè yà'wèŋ nè sè duk dè, <<Nè'e ngà tsòhòbum Nwi nè liŋ yee Jisòs nè. Yi vè mvwe' lak Nazàre nè mvwe' nzenğon Galili.>>

Jisòs Bè'fis Ngàa Sèn Bum

Mụ Ndap Nwi Nè Ghaŋ Nè

(Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jon 2:13-22)

¹² Anè geŋ, Jisòs lo, nè kè ni mụmvwe' ntòmbi ndap Nwi nè ghaŋ nè. Yi bè'fis bùu sè wo à sè sèn bum nè ye sè wo à sè ywiŋ bum mbwa sè pwe'. Yi bwi' ke'mak teberèò bùu sè wo à sè kupsè mbàam awo mbwa sè bè dzòok ngàa sèn kəkəbùŋ wèŋ pwe'. † ¹³ Yi duk fa yà' dè, <<Wo à còm nòŋsè ndzənè ñwàk Nwi sè kum ndap Nwi nè ghaŋ ènè dè, <Liŋ ndap àam nè ye dè ndap piriya.>> Fana wèŋ jə buse nà' ndap ngàa yè wèŋ.>>

¹⁴ Anè geŋ, ngàa ləlohòlis bə sè wo kà gígè wèŋ vè kə tseŋ yi mụ mvwe' ndap Nwi nè ghaŋ nè, yi sè ɣuŋsə yà'wèŋ. ¹⁵ Ngàa yə'rè fa bwiŋ lùk bə ngàa fa satikà' sè ghaŋ wèŋ à yə nsàap bum maŋğəŋğèŋ sè yi à sè ɣuŋ fana wo jok. Yusè wo à jòk bùu zeŋ, mòk à ye mvə'nè bwenke' wèŋ à sè fu fa yi mụ nda'à Nwi nè ghaŋ nè dè, <<Hòsanà ye bohòmo Devid.>>

¹⁶ Fana wo fek yi dè, <<Wù sè yuk bum sè bwe yè'e sè cèp sè laŋ à?>> Jisòs duk fa wo dè, <<Ŋ mụ sè yuk. Wèŋ ka yusè wo à còm dè, <Nwi à fàh cùu bwenke' sè wo sè no mali mbwi wèŋ ngòkwasè yi bə zeŋ> yà'a taŋ à?>> ¹⁷ Yi ànè me'rè wo fana yi tesè mụ ntòlak anè, nè lo mvwe' lak Betani, nè kə noon fo'.

Jisòs Yàk Tụ Nà' Kpụ Yum Ghà Anè

(Mak 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Tsok à reŋ, nè zəzòŋ nga yi sè bwiŋ foho lòfe'lə mụ ntòlak anè fana ye mok nga nje sè ya yi. ¹⁹ Yi à fəsə lis, nè ye tū mòk nè wo togè nà' dè fik, nga nà' tə ngu mandzè. Yi geŋ fo', nè kə dzeŋ nga nà' tse' mègù mvù, nè kà zəm. Fana yi duk fa tū nè dè, <<Wu nè kà mok zəm yuk.>> Yi ànè cep ve'nè ntèŋ, tū nè yum sè ghà ànè. ²⁰ Ngàa fàak ye wèŋ à yə ve'nè fana wo mərə ve'ε wùriŋ dè tū nè yum tsè mègù ghà nè yè'sə vale. ²¹ Jisòs duk fa wo dè, <<Mù sè tsə' wèŋ zinè dè a ye-a nga wèŋ tse' dzədzəm, nè kà sè mərə ke', wèŋ nè ɣu yusè yà' yam gha' yusè mù ɣù bohòtu nè'e yè'sə. Aco wèŋ duk fa nda nè'e dè, <Coho fa'nə, nè kə kəŋ ɣbù lo sənə ndzəp nà'a;> yà' fak. ²² Nə ye sè' dè nga wèŋ tse'-a dzədzəm fana yusè wèŋ leŋ yà' bə piriya pwe', wèŋ tse' yà'.>>

Fa Jisòs Nàŋ Ndà?

(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

²³ Jisòs à kə foho ni fe'lə mụmvwe' ntòmbi ndap Nwi nè ghaŋ nè, nè sè yə'rè bwiŋ mbwa sè mok. Yi ànè sè yə'rè wo fana ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə bù ñkwàha bùu Jus wèŋ kə tseŋ yi. Wo fek yi dè, <<Wù ɣù bum sè wù sè ɣuŋ yè'sə bə nàŋ sè fò? Kènə fa wu nàŋ ndà dè wu ɣu yà' ε?>>

²⁴ Yi duk fəsə fa yà'wèŋ dè, <<Mụ nè fek weŋ yu sè mok yàm sè'. A ye-a nga wèŋ tsə' fa mụ fana mù tsok fa weŋ nsàp nàŋ nè mù tse' ngògù bum

† 21:12 21:12 Kəkəbùŋ yà'sə, a sè wo à sè fa satikà' bə zeŋ.

yè'sə bə zeŋ nə sè'. ²⁵ Ncèp nə də, ɲàaŋ sè Jon à sə bəptəsə bwɪŋ bə zeŋ yà'a à vè bohòNwì kè yà' à tesə bohòbwɪŋ-ε?>> Wo à yèto ɲgòcèp bə zeŋ mʉtsətəsə'rə wo duk də, <<A tsok fa yi yè'sə da? Busə a duk-a də ɲàaŋ sə à sə vè bohòNwì, fana yi nə fek fe'lə ves də, anə geŋ vesùwèŋ kà yusə Jon à sə cèp dzəm bùu yàlè? ²⁶ Nə ye sè' də a duk-a də yà' à vè bohòbwɪŋ fana a sə wəp yusè bwɪŋ nə gu sə bùusè wo dzəm tse' yàwo də Jon nə ɲgà tsòhòbum Nwì.>> ²⁷ Fana wo duk fa Jisòs də wo ka riŋ. Jisòs duk bwi fa wo ye sè' də, <<Ye də mʉ nə kà weŋ nsàp ɲàŋ nè mù tse' ɲgògù bum yè'e bə zeŋ nə sè' tsè'.

Gbu' Bwe Mok *Sè Wo A Ye Bwɪŋ Ba*

²⁸ <<Wèŋ tsəm bə ncèp nè'e da? ɲwè nəmòk à ye, yi tse' bwe ye ba. Yi kə duk fa nè mantombi nə də, <Mo àm, dù, nə kə fak mʉ nzuu ntinə.> ²⁹ Mo nə də, <Mʉ nə kà gə.> A ye maŋkwèŋ yi kupsə ntəm ye, nə lo. ³⁰ Fana yi lo bohòmo ye nə ba, nə duk fa nà' sè' ve'nə. Mo nə də, <Mù yuk laŋ pàpa a. Mʉ nə geŋ>, nə kà yuye gə. ³¹ Sə tsətsə'rəə bwe sè ba yè'sə, ɲwè nə yi à gù yusè tè' à dzəm à ye nə fò?>> Wo də, <<A nè mantombi nà'a.>> Jisòs duk fa wo də, <<Mù sè tsè' weŋ yè'e zinə də, bùu sè bʉp sè wo ɲgàa benè mbàam tas bə ɲgàa kohòsàhà wèŋ nə ni to lo mʉwwe' gaŋ ɲkum Nwì wo, nə noŋsə wèŋ. ³² Njo nə də Jon ɲgà bəptəsè bwɪŋ à vè, nə sə tsoho fa weŋ mandzè nè nà'a kəkurè nə, wèŋ kà yi sè' yuk fa. Bùu sè bʉp sè ɲgàa ko tas bə ɲgàa kohòsàhà wèŋ nə dzəm fa yi yusè yi à sə cèp sə. Wèŋ ye bum yè'sə, nə kà də wèŋ kupsə ntəm awèŋ nə dzəm fa yi sè duk.>>

Gbu' ɲgàa Kùk Nzum *Sè Wo A Ye Bʉp* *(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)*

³³ Anə geŋ Jisòs duk wo də, <<Wèŋ yuk gbu' mòk nè' sè'. ɲkwà' ɲwè nəmòk à ye nè yi ànə tse' nzum ndik nəmòk nè wo togè nà' də grep. Nə gum yà' bə ɲka', nə tuŋ tsə'rə mʉwwe' sè wo nə sə ɲəŋ fis ndzəp ndzəne nto'o greep sə fo', nə ci tes yumok fo' co wu kok cum mbwa, nə sə tək nzum sə, nə tes yà' bohòbùu səmok, nə ye'e lo gi mʉwwe' səmok. ³⁴ Mvèk à kʉəp nè ɲgòkwì ɲgwii bum sè mʉ nzuu anə fana yi tumsə ɲgàa fàak ye wèŋ də wo kə tseŋ bùu sè wo cu mʉ nzuu anə, nə jəŋ fa yi ɲgwii bum sə ma ɲjè. ³⁵ Bùu sè wo à sə cu mʉ nzuu anə wèŋ sə ko ɲgàa fàak ye sə wèŋ, nə ləp mòk, nə zə mòk, nə təprə mòk bə lis. ³⁶ Yi tumsə fe'lə ɲgàa fàak ye mok, wo yam ghak mok sè ye to fa' mantombi sə. Wo gu yà'wèŋ sè' mvè'nə wo ànə gu sè mantombi sə. ³⁷ Yi tumsə ləsə mok mo ye nè yi à dzə nà' ndzə vəə yi. Yi sə duk ye də, <Wo nə wəp tsoŋ li nà'.> ³⁸ Bùu sè wo à sə cu mʉ nzuu anə à yə mo ye nə fana wo duk də, <Nè'e ɲgà'a mo ye nè ndzə vəə yi, nè ɲkwà' ɲwè nə kà-a ye, yi nə cum mʉwwe' kuu ye yi nə. Wèŋ və a zə yi ɲgà a tse' bum ye sə vès.> ³⁹ Wo kə ko fis yi mʉ nzuu anə, nə zə yi. ⁴⁰ Nə ye də a ye-a ɲgà ɲgà nzum nə və-a, yi nə gu bùu sè wo cugè mʉ nzuu anə va?>> ⁴¹ Wo duk yi də, <<Yi nə ko bùu sè bʉp yè'sə, nə zə yà' ve'e jì manziŋ, nə jəŋ nzum nə fa yà' bohòbùu mok sè wo nə sə fa yi ɲgwii bum ye ghà nè yà' zəm.>> ⁴² Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ a ka mvè'nə wo à còm ndzəne ɲwàk Nwì yà'a taŋ yuk à? Də,

<Lis nè ngàa ci ndap wèŋ à dzèen màk nòŋsə nà' də nà'a bup nè kə tse' gha' fe'lə fàk mok sè' zeŋ.

A gù yè'sə Tà Nwì, fana yà' ye maŋgəŋgèŋ mụ lisə vesùwèŋ nəbup.>

⁴³ Ye də mù sə tsə' weŋ yè'e zeŋ də wo nə jəŋ gesə mvwe' gaŋ ŋkum Nwì sə bohòwèŋ, nè fa yà' bohòbùu sè wo nə zəm riŋ ŋgwii sə. [⁴⁴ Nwè nè yi gbù-a mụnə lis ènə, ŋgəŋgəŋ tiŋ sam zəzok. Nə ye sè' də a ye-a ŋga lis nè gbù-a mụ ni'ì ŋwè nəmòk, nà' gok fam ŋgəŋgəŋ.]>

⁴⁵ Ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə bùu Farəsi wèŋ à yu'rə wes gbù' yè'sə fana wo riŋ də nà' sə cèp yè'sə bohòwo. ⁴⁶ Fana wo lap mandzè də wo ko yi. Wo sə wəp fe'lə bwiŋ, bùusè bùu sə wèŋ à jəŋ yi yàwo co ŋgà tsòhòbum Nwì.

22

Gbu' Nè Wo A To Kε'cà Bwiŋ NgòKè Zù Bum Gù (Luk 14:15-24)

¹ Anə geŋ Jisòs nè tsok fa fe'lə wo gbù' mòk sè' də, ² <<Aco wo fùhu gaŋ sè mụbu sə co bə ŋkum nəmòk nè yi à fùhu gùu mo ye də bwiŋ kə zù fa yi. ³ Anə geŋ yi tumsə lo ŋgàa fàak ye wèŋ də yà'a kə to və bùu sè yi to yà'wèŋ də a ta wo və sə. Wo kà yu awo vè. ⁴ Yi tumsə fe'lə bwe ye mok səmok də wo kə tsok bùu sə də yi fùhu wes zuzuu ye laŋ. Də, <Mù suə ndum mbòŋ am nə ye mbòŋ sè mù à ya' wo yà'a wèŋ nduk. Mù gù wes bum pwe'fo' laŋ, wo və nè kə zù.> ⁵ Bùu sə wèŋ kà mbeŋ nè mbeŋ kom lok. Mòk bə' mandzè ye lo nzuù yi, mòk lo mvwe' sèŋ bum ye. ⁶ Mok sè wo bwehe cu sə wèŋ ko ŋgàa fàak ye sə, nè taksə wo, nè zə wo. ⁷ Ŋkum nə à jòk vε'ε kpù nè kpù, nə tum sojàa ye wèŋ kə zə bùu sè wo à zə bwiŋ sə. Sojàa ye sə wèŋ à tèn vəpsə lak bùu sə wèŋ sè'. ⁸ Fana yi duk bwe ye sə wèŋ də, <Mù fùhu bum sè mvwe' gùu sə laŋ. Megu də bùu sè mù to wo sə ka bùu sə anə ye co mù to wo sə yeŋ. ⁹ Ye də wèŋ lo sə mandzè, ŋwè nè wèŋ yə lònŋ, wèŋ to wo ŋgòvə mvwe' gùu sə.> ¹⁰ Bwe ye sə wèŋ à lòsə mandzè, nè to benə bùu sè wo yə pwe'. Bùu sè bəbòŋ bə sə bup wèŋ pwe' nduk. Ndap nè wo à sə gù gùu sə mbwa nə à rwiŋ vε'ε ŋkiŋ bə bwiŋ.

¹¹ <<Ŋkum nə à lòdə yi kək ja'a bùu sè wo vè sə fana yi ye ŋwè nəmòk mbwa mò'fis nè yi à ka cəək sè wo ni lògè yà' mvwe' gù sə nitse'. ¹² Yi fek nà' də, <Ŋge', wù yè va ŋkuŋ nè kə ni cum feŋ ji cək gù ε?> Ngà' nè cum dədok, nè kà cù mùk. ¹³ Fana ŋkum nə to bùu sè wo sə fàk bohòyi, nè duk fa yà' də, <Wèŋ ko kiŋ ŋwè nè'e. Wèŋ kiŋ tasə bo ye bə kùu ye pwe'fo', nè kə mak gesə lo yi mvwe' sè ndzəm sə seŋ fo'. Bwiŋ nè sə waŋ, nè sə zù nzòŋ fo'.> >> ¹⁴ Jisòs mesə ncèp nè də, <<Yà'a mvè'nè wo a to bwiŋ ŋkùuŋ fana nè cok fis jəŋ megu moòm jo.>>

Fa Nwì Yuye Nə Fa Ŋkum Kaisà Yusè Ye (Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Anə geŋ fana bùu Farəsi wèŋ lo kə cum kwe', nè lap mandzè də ya wo tam Jisòs bə duk. ¹⁶ Wo tum be'lə bùu sè wo fàkgè bohòwo mok bə bùu Heròwèŋ bohòJisòs anə. Wo kə duk yi də, <<Cicà, vès rì də wu ŋwè

† 21:42 21:42 Jisòs à sə cèp yè'sə ncèp mòk nè nà'a ndzənə ŋwàk Sàam118:22. Yi à sə fùhu ni' ye bə lis, nè sə fùhu ŋgàa ci ndap sə bə ŋgàa fa satikà' nè ye bùu Jus mok sè mantombi.

nè zìnə. Vès rì də wu yə'rə fagə bwiŋ mandzə Nwì bə zìnə, nə kà yusè ɲwèe nə cèp sè wəp, bùusè wu kà yòdə nè'e ɲwə nè ɲkùuŋ kè nè jo àlè' tsəragə. ¹⁷ Tsok-a ves yusè wù tsəm yò. Lùuk vesùwèŋ sè tsə' də, a bəbɔŋ ɲgòlək fa ɲkum Kaisà nè mvwe' lak Rumà mbàam tas kè ka' ε?>> ¹⁸ Wo à sè cèp yè'sə ɲga Jisòs rì wes yusè wo sè lirè ca sè pwe' nè pwe', fana yì fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ ɲgàa tè'èŋkup, wèŋ sə də wèeŋ muməsè yè'sə ndà? ¹⁹ Wèeŋ jəŋ və fa a m̀ mbàm nè wèeŋ làkgə tas bə zèŋ nə è.>> Fana wo jəŋ və fa yì mbàm mòk. ²⁰ Jisòs fek wo də, <<Wo còm naaŋ m̀nə mbàm nə yè'e liŋ ndà, nə ye mbwa yè'e sè' si ndà?>> ²¹ Wo duk də, <<A sè ɲkum Kaisà.>> Fana yì duk yà' də, <<Ye də wèeŋ lak fa Kaisà yusè yà'a sè ye, nə lak fa Nwì yusè yà'a sè Nwì.>> ²² Wo ànə yuk vè'nə fana wo mərə vè'ε, nə bə' mandzə àwo, nə lo dədok, nə me'rə tes yì fo'.

Nzak Nè ɲgòLòkok

Mvwe' Kp̀

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ A ye sè' nùmbu ànə, bùu Sadusi mòk wèŋ və bohòJisòs. Wo bòp bù nè wo dukgə yàwo də kaco ɲwè lòkok fe'lə mvwe' kp̀ yèŋ wèŋ. ²⁴ Wo və kə fek yì də, <<Cicà, Musi à duk də, a ye-a ɲga ɲwè jə ɲwàŋwè, nə kp̀ ɲga bə nà' ka bwe tse' fana moma yee nə jəŋ tsoŋ ɲwà nə, ya bə nà'a dzə fa tətə ye nè yì kp̀ nè bwe. ²⁵ Nə yèe nə də vès tse' bwema mòk fəŋ bwiŋ sàmba. Fana nè mwè nè jəŋ ɲwàŋwè, nə kp̀ me'rə nà' ɲga bə nà' ka mwe tse'. Yì me'rə noŋsə lo fa moma ye ɲwà nə. ²⁶ Fana nè ba nə kp̀ sè' ɲga bə nà' ka mwe sè' tse'. Nè te' kp̀ sè' vè'nə tètè kə dzeŋ bə nè sàmba nə. ²⁷ Wo ànə kp̀ wes pwe' fana ɲwà nə kp̀ ye sè sè'. ²⁸ Nùmbu nè bwiŋ kè lòkok mvwe' kp̀ kə dzèŋ nùu, ɲwà nə nə ye yè'sə ɲgwe ndà? Busè wo à tse' yì wo pwe'fo' laŋ.>> ²⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Wèeŋ ɲgàa jòŋ. A bùusè wèŋ ka yusè yà' cu ndzənə ɲwàk Nwì riŋ, nə kà ɲaaŋ Nwì sè' rì. ³⁰ Yusè də mvək nè bùu kp̀kp̀ nè lòkok mvwe' kp̀, wo nə ye co masinjàa Nwì m̀bu, ɲwəmbam bə ɲwàŋwèe nə kà gù mòk cu fe'lə. ³¹ Bə nzak nè ɲgòlòkok mvwe' kp̀, wèŋ a ka yusè Nwì à cèp bohòwèŋ yà'a taŋ à? ³² Yì à duk də, <M̀ Nwì Abrahàm nə ye Nwì Azik nə ye Nwì Jàkop>. Nwì à cèp vè'nə ɲga wo à kp̀ loləŋ. Yà'a sè nitsè' də bùu yè'sə cu fe'lə ɲwəm, njo nè yì ka Nwì bù kp̀kp̀ yèŋ, yì Nwì bùu sè wo cu ɲwəm. Yà'a mvwe' sè wèeŋ bə jòŋ nəbɔp.>> ³³ Bùu sè wèŋ ànə yuk bum yè'sə fana wo mərə fuk nsàp yəyərə ànə bùè.

Lùk Nè Nà' G̀ Càsə Mok

(Mak 12:28-37; Luk 20:41-44)

³⁴ Bùu Farasi wèŋ ànə yuk də Jisòs lok bùu Sadusi wèŋ cù co wo kà yusè ɲgòcèp fe'lə tse' fana wo baŋ yàwo sè mvwe' mò'fis. ³⁵ Fana mòk m̀tsətsə'rəwə wo nè yì ɲwè nè yì rì lùk wùriŋ fek Jisòs nə yumok ɲgòmùmsə ja'a nà'. ³⁶ Yì fek nà' də, <<Cicà, lùk nè nà' g̀ gha' lùuk mòk pwe'fo' yì yè'sə nè fò?>> ³⁷ Yì duk fa nà' də, <<A nè də, <Wù tse' ɲgòdzəm Tà Nwì yòbè ntum yòpwe'fo', dzəm yì bə yòŋsə yòpwe'fo', nə dzəm yì bə ɲkərə yòsè' pwe'fo' nà'a.> ³⁸ Nè'e yè'e lùk nè nà' g̀ càsə mòk sè pwe'fo' nə ye nè mantombi sè' zèŋ nə. ³⁹ Lùk nè ba nè nà' g̀ càsə nə səsə sè' co mòk nə. Nà'a də, <Wu tse' ɲgòdzəm tsə moma yo co wù dzəm ni' yò.>

40 Bum sè lùuk mok sè cèep, nè ye bə bum sè ngàa tsòhòbum Nwì wènj à sè cèp pwe'fo' yà' na mègù mənkwèen lùuk sè ba ye'sə.>>

Nzak Nə Bə Liŋ Krɛst

41 Mvə'nə bùu Faràsi wènj sə à baan tə mali ntòmvwè' mò'fis fana Jisòs fek wo yumok. 42 Yi à fek wo də, <<Wènj tsərə bə ɲwè nè wo to liŋ ye də ɲkum ngà gèm bwiŋ nà'a da? Wènj tsəm də yi mo ndà?>> Wo duk fa yi də, <<Yi ngwi bù Devid.>> 43 Yi fek fe'lə yà' də, <<Nə ye va ɲkuŋ Devid nè bə tu ye to bwi ɲwè ènə də Tà nga yòŋsè nè Nwì nè à gù yi ɛ? 44 Devid nè à cèp də,

<Tà Nwì à duk fa Tà àm də,
<<Cum fɛen bo ma mà'a mù
tətè mu nè gu bùu sè wo bènjgè wu,
wo ye sə mvə'kùu wù.>> >

45 A ye-a də Devid nè sə to nà' də Tà, ye də aco yi ye bwi bohòDevid anə mwe ye'sə valɛ?>> 46 ɲwè nè mò'fis co yi cèp fəsə fa nà' yumok à ka yeŋ. Ye jəŋ numbu ànə, nè lo mantombi, ɲwè kà co yi fek fe'lə yi yumok mok ghùsə ja'a lo' fà'.

23

Jisòs Də Bwiŋ Kərə Bə Ngàa Yə'rə Lùk Nə Ye Bùu Faràsi Wènj (Mak 12:38-40; Luk 20:45-47)

1 Anə geŋ Jisòs duk fa ngàa fàak ye bə bùu sè wo à mà fo' sə wènj də, 2 <<Ngàa yə'rə fa bwiŋ lùk bə bùu Faràsi wèen wo sè wo tə mvwe' kùu Musi. 3 Nə ye də bum sè wo tsə' weŋ pwe', wènj gu mvə'nə wo duk sə. Megu də wènj kà də wènj gu be' lo mvə'nə wo sə gù yàwo duk. Busè wo tsòhogè, nè sə gu lo yusè zok. 4 Wo gù fagè bwiŋ lùk ɲkəŋ sè yà'a co bum sè rərwi', sè yà'a gugun ɲgòbèə', nè sə naan fa bwiŋ yà' mū tuhù, nè kà ndubo nè mò'fis ɲgòjə bə' yàwo yà' fəsè ja'à lok. 5 Wo gù mègù bum yàwo də ya bwiŋ ye wo. Kùk ja'a yàwèen ɲcòròok sè mū sihi bə ndzə kwii wo yà'a, mvə'nə yà' wərə. Nə ja'a ne ncaam sè ndzə cə'ə wo mvə'nə yà' sàap ɛ. 6 Wo dzəm də wo lòmvwè' nzu yumok fana wo kə cum megu mvwe' sè ya bwiŋ wəp wo co bùu sè ghan. Wo dzènj məmvwè' ndaap piriya, wo lap ɲgòcu mənə dzòok sè yà' bòghak pwe' wo. 7 Wo dzəm sè' də a dzènj mū nteen, bwiŋ sə kə cepsə wo, nè sə to wo mvwe' bwiŋ də cicà, cicà.

8 <<Bohòwènj yàwènj, wènj ka tse' ɲgògù ni' awènj də bwiŋ sə to weŋ də cicà, bùusə wènj pwe'fo' bwema, nè tse' mègù nè cicà nè mò'fis. 9 Nə ye sè' də kà də wènj to ɲwè nəmòk sə nze fɛen də tè' awènj duk, njo nè wènj tse' mègù tè' nè yi mò'fis, yi cu mabu. 10 Nə kà də wènj gu bwiŋ də wo sə to weŋ də masà sè' duk, njo nè wènj tse' mègù masà nè mò'fis, yi ɲkum ngà gèm bwiŋ. 11 ɲwè nè yi də yi nè ghan mütsetsə'rə wènj pwe' yi, tse' ɲgòye ɲkwènj àwènj. 12 ɲwè nè yi koksə lò-a ni' ye mütse, Nwii nè jəŋ tsoŋ vè yi sə nze. ɲwè nè yi jə tse' lo-a ni' ye sə nze, Nwì jə fis kok lòyi mütse.

Jisòs Duk Fa Bùu Faràsi

Nə Ye Ngàa Yə'rə Lùk Də

Wo Ngàa Tè'èŋkup

(Luk 11:37-54; 13:34-35)

13 <<Wèṅ ṅgàa yə'rè bwiṅ lùk bæ bùu Faràsi wèṅ, wèṅ ṅgàa tè'èṅkup. Wèṅ cu bup! Wèṅ sə lok fa bwiṅ mandzè nè ṅgòlòmvwè' gaṅ Nwi. Wèṅ sə kà mbwa lò, nè kà bùu sè wo sə dzəm də wo ni mbwa wèṅ mandzè sè' fa.

[14 <<Wèṅ ṅgàa yə'rè fa bwiṅ lùk bæ bùu Faràsi wèṅ, wèṅ cu bup. Wèṅ ṅgàa tè'èṅkup. Wèṅ sə limzà bàa ṅgwemfə wèṅ, nè sə gu bupsə ndap awo. Wèṅ ri ṅgògù basə piriyaà sè səsap. Ṅgə' nè njàwèṅ nè kè yam gha' pwe'fo' njo bum yè'sə.]

15 <<Tètè'èṅkup ṅgàa yə'rè lùk bæ bùu Faràsi wèṅ-a, wèṅ cu bæ ṅgə' nàbup. Wèṅ to cagè sə ndzəpè, nè sə gi bæ sə nzhè wèṅ pwe'fo' də ya wèṅ gu ṅwè nè mò'fis be' mandzè lùk Musi. Nè mò'fis bùuṅ fana wèṅ gu fe'lə yi sè' wèṅ, yi bup casə wèṅ sè wèṅ sə lòmvwè' ṅgə' nè sə misè sə kè' ba.

16 <<Wèṅ sè wèṅ də wèṅ sə nitsə' lófa bwiṅ mandzè nè ye yàwèṅ sè' jì lis, wèṅ cu bup. A sè' wèṅ sè wèṅ dukgè də a ye-a ṅga ṅwè kèṅ ndap Nwi nè ghaṅ nè, ye də yà'sə kà nzak tse'. Nə ye də, a ye-a ṅga ṅwè kèṅ bum sè wo à gu yà' bæ guù sè yà'a mu nda'à Nwi anə ṅkuṅ yi gu tsoṅ mvè'nè yi kèṅ sè. 17 Wèṅ jì lis nè ye ləm sè'. A yè'sə də gu gha' nè fò? Bum sè mənə ndap Nwi sè, kè ndap Nwi nè ghaṅ nè bæ tu ye nè nà' gu ṅkuṅ bum sè mbwa sè tse' fàk ε? 18 Wèṅ dukgè sè' də, <A ye-a ṅga ṅwè kèṅ kàm nè wo à ci ṅgòtṅ fa Nwi bum satikà' mbwa nà'a, yà'sə ka nzak tse', də tse'ṅga yi kèṅ bum sè wo naan yà' mbwa sè ṅkuṅ àlɛ yà' tse' fàk.> 19 Wèṅ ṅgàa jì lis, gu gha' yè'sə nè fò? Bum sè wo fa nè naan yà' mbwa sè kè, kàm nè yi gu yi ṅkuṅ bum sè mbwa sè tse' fàk-ε? 20 Yusə də a ye-a ṅga ṅwè kèṅ-a kàm ànə, ye də yi kèṅ be'lə fo' bæ bum sè mbwa sè pwe'. 21 Nə ye sè' də a ye-a ṅga ṅwè kèṅ ndap Nwi nè ghaṅ nè fana yi kèṅ nà' bæ Tà ṅga ndap nè pwe'fo' sè'. 22 Ṅwè nè yi kèṅ-a ntòbu, ye də yi kèṅ kapràak Nwi bæ ṅwè nè yi cugè mbwa nè sè'.

23 <<Wèṅ ṅgàa tè'èṅkup wèṅ, ṅgàa yə'rè bwiṅ lùk bæ bùu Faràsi wèṅ, wèṅ cu bup. Njo nè wèṅ fagè Nwi bop mò'fis sənə hum bæ bum awèṅ, nè fa tètè bæ mvuu bum sè wo lam rəmsə tsə'rə njap bæ zèṅ wèṅ, nè me'rə nonşə lùk sè gugū co ṅgòye yəyərè bohòbwiṅ bæ bum pwe', nè tse' koksəmanziṅ, nè ye ṅwè ṅgà gu bum bæ mandzè nè zinə. Anə ye co wèṅ sə gu yè'sə, nè sə gu mok sè sè'. 24 Jì lis, ṅgàa nifa bwiṅ mandzè wèṅ. Wèṅ sə kpès fis màk ndzè nè jo nè wà nè'e, nè sə mi lo nàmbà'rè sè' sə vèə wèṅ anə.

25 <<Ṅgàa yə'rè bwiṅ lùk bæ bùu Faràsi wèṅ, wèṅ cu bup. Wèṅ ṅgàa tè'èṅkup, wèṅ cùkgè yàwèṅ ṅkwèṅ ṅgàp bæ ṅkwèṅ tasà, fana rwiṅ cum ma ndzə tsətsə'rè wèṅ anə ṅgwap nè ye wa bum bwiṅ. 26 Bùu Faràsi ṅgàa jì lis wèṅ. Wèṅ cuk rɛṅsə to ṅgàp awèṅ ma sə ntòṅkuṅ ya ma nè mɔṅkwèṅ nè rɛṅ sè'.

27 <<Ṅgàa yə'rè bwiṅ lùk bæ bùu Faràsi wèṅ, wèṅ cu bup. Wèṅ mègù co sèe sè wo yok fopsə yà' bæ bwèṅ, ṅga rwiṅ cu nja vəp bù krəkru bæ bum sè bup wèṅ. 28 Wèṅ sə yəṅ mu lisè bwiṅ co bùu sè kəkurè bohòNwi, ṅga wèṅ rwiṅ nja bæ tè'èṅkup nè ye bæ bup.

29 <<Ṅgàa yə'rè bwiṅ lùk bæ bùu Faràsi wèṅ, wèṅ cu bup. Wèṅ ṅgàa tè'èṅkup, njo nè wèṅ ci tsə'rəgè sèe ṅgàa tsòhòbum Nwi wèṅ, nè sə gu tsə'rə bum sè wo à ci tes yà' ṅgòkwasə lɪṅ bùu Nwi wèṅ. 30 Wèṅ sə cep

kè cùhu dè, <Vès ànè ye-a ghà nè tè' avès wèṅ à ye bwèrè vès ànè ka bo mvwe' sè wo à sè zè bù ṅgàa tsòhòbum Nwì yà'a fa gèsè.> ³¹ Wèṅ to wo dè tè' awèṅ ve'nè, ye dè wèṅ sè nɪntsò' dè wèṅ bwe bùu sè wo à zè ṅgàa tsòhòbum Nwì wèṅ sè. ³² Wèṅ geṅ mantombi, nè gù wes bum sè tè' awèṅ ànè gù to sè. ³³ No, wèṅ ṅgwi bù no wèṅ, aco wèṅ tsəm dè wèṅ nè kà mvwe' ṅgò' nè sè misè kè ni anè yè'sè va? ³⁴ Ye dè mù tum fa weṅ ṅgàa tsòhòbum Nwì nè ye ṅgàa ṅkèrè bə ṅgàa yə'rè bwiṅ lùk wèṅ. Wèṅ nè zè mok, wèṅ te'lè mok mù ntəṅ, nè ləp mok məmvwè' ndaap piriya awèṅ. Wèṅ nè be' təkse mok wo caṅ ni mvwe' buk lak nè fòpwe', wèṅ sè yuṅ. ³⁵ A ye ve'nè fana nduəm bùu Nwì sè wo à zè wo sè nze fəṅ pwe'fo' nè ye mù tuhù wèṅ. Ye jəṅ bə nduəm Abè nè wo à zè yi ṅga yi ka yumok riṅ tətè kə dzeṅ mù ni'ì Sàkàriyà nè wèṅ à zè yi mù ntòndap Nwì nè ghaṅ nè. A ye ṅga yi tə mətsetsə'rè kəm satikà' fo' bə mvwe' rum nè wo toḡè nà' dè ndap nè rəṅṅ nà'a. ³⁶ Mù sè tsə' weṅ zinè dè, ṅgò' bùu yè'sə pwe'fo' nè ye mù tuhù bùu sè niè' yè'sə.

³⁷ <<Webee, lak Jòrosalèm, lak Jòrosalèm! Wèṅ zəḡè ṅgàa tsòhòbum Nwì, nè sè tərè ṅgàa gè ntum Nwì wèṅ bə lis. A yè'sə ghè' sù mvè'nè mù sè ləp dè mù ko wumsə gesə weṅ ndzə ni'ì mù co məma mvəp sè wumsə bwe ye, wèṅ kà dzəm ɛ? ³⁸ Bo am ka mok bə lak awèṅ yà'sə yeṅ, yà'a mok fəəm lak wà. ³⁹ Mù tsə' weṅ dè ye jəṅ ṅga'a lo mantombi, wèṅ nè kà mù mok yə fe'lè tətè numbu nè wèṅ yə fe'lè mù, ye mok ṅga wèṅ sè duk dè, <Nwii sè ṅwè nè yi vè mənè liṅ sè Tà nè ṅkuṅ.> >>

24

Jisòs Tsə' Bum Sè Yà'a Nè Ye ṅga Yi Kəp ṅgòVè (Mak 13:1-27; Luk 17:22-24, 21:5-28)

¹ Jisòs à sè ye'e mè'rə mvwe' ndap Nwì nè ghaṅ nè ṅgòlòo fana ṅgàa fàak ye wèṅ vè ṅgòni fa yi ndaap Nwì, sè dè yi kək bərè ja'a mvè'nè wo à ci bònṣè yà'. ² Jisòs nè cep fəsə fa yà'wèṅ dè, <<Wèṅ sè yə bum yè'e pwe'fo', ka ve'nè yeṅ nè? Mù sè tsə' weṅ zinè dè lis nè mò'fis nè kà mənè mòk fenə naṅṅ mam. Wo nè kəəmsə wes yà' pwe'>>

³ Yi ànè geṅ dè yi kə cum məmvwè' nda Olip nè fana bwe ye wèṅ vè woòwo, nè kə tseṅ yi. Wo sè fek yi dè, <<Tsok fa a ves ghà nè bum yè'sə nè ye-è. Nè tsok fa ves yusè yà'a nè nɪntsok dè wù kəəp ṅgòbwiṅ vèə ya nzeṅgòṅ nè nè me sè sè'>> ⁴ Fana Jisòs nè cep fəsə fa wo dè, <<Wèṅ jəṅ ṅkèrè yà ṅwè nəmòok kà weṅ bòrè. ⁵ Busè bwiṅ nè vè ṅkəuṅ sè wo nè ci' mvwès dè, wo ṅkum ṅgà gèṅ bwiṅ nè wo à sè duk nè wo, nè borè lo bwiṅ ve'è wùriṅ. ⁶ Wèṅ nè sè yuk ke'ca dè dzè'e fa' mvwe' səsap bə mvwe' jəjo wèṅ nduk. Wèṅ yuk ve'nè, wèṅ kà wəp bùsè yè'sə nè ye tsoṅ ve'nè. Yà'a ye ve'nè, kà yà'sə dè nze nè mè yà'sə laṅ sè' ntòye. ⁷ Busè bòp lak nè lù bə bòp lak mok. ṅkum mòk lù bə ṅkum mòk sè'. Njèe nè ko, nzeṅgòṅ nè sè tsoho ke'ca fa' bə ma fa' wèṅ. ⁸ Yè'sə pwe'fo' mèḡù ntòco mvè'nè ṅwàṅwèe ghà to ko'gè mwe ntòghàa yè'e.

⁹ <<Fana wo nè ko weṅ, nè yeṅsə weṅ ṅgò', nè zə weṅ. Lak pwe'fo' nè beṅ weṅ bùsè wèṅ bwe am. ¹⁰ Mvək ànè ye ve'nè, bwiṅ ṅkəuṅ nè caṅ me'rə mandzè ṅjəm nè. Bwiṅ nè sè seṅ mòk bə mòk, nè sè beṅ ke'ca mòk bə mòk sè'. ¹¹ ṅgàa mvwès wèṅ nè ye sè' wùriṅ sè wo nè sè duk dè wo ṅgàa tsòhòbum Nwì wèṅ. Wo nè borè jəṅ lo bwiṅ ve'è

nduk. ¹² Mvè'nè bwiin dzəmgè m̄u n̄ fi lo mok maŋkwèŋ n̄jo nè b̄up yam lòmok mantombi ve'e wùriŋ. ¹³ Megu də ɲwə nè yi təəŋ-a guguŋ tətè, nè kə ləsə fana yi nè tse' lùŋ. ¹⁴ Ncèp Ntirè nè Bəboŋ nè nà' s̄ə tsə' bə gaŋ ɲkum yè'sə nè yuhu lo sənə nzeŋgòŋ nè pwe'fo' də ya ndaŋwè pwe' yuk gesə fə ntu'ù yi ye sè'. Yà'a ɲga'a mvè'nè nzeŋgòŋ nè nè lə sə.>>

Ngə' Nəbup Bohò

Nzeŋgòŋ Jùdiyà

(Mak 13:14-27; Luk 17:23-24, 21:20-28)

¹⁵ Numbu mòok nè kə vè nè wèeŋ yə ɲga wo lòkoksə tes b̄up nè nà'a bə jòŋ nè mvwe' sè rəreŋ, b̄up nè Danà ɲgà tsòhòbum Nwì à cèp n̄.* (Nwè nè yi sè ta ɲwàk n̄ rəreŋ bə zeŋ bəboŋ.) ¹⁶ Wèeŋ yə ve'nə, b̄u sè wo cu mvwe' nzeŋgòŋ Jùdiyà wèeŋ caŋ kok lo m̄ ndahà. ¹⁷ Nwè nè yi sè cu yòŋsə m̄ ndundap† kà mvək ɲgòsuhu tsə, nè kə jəŋ fis bum ye sè m̄ nda'à yi tse'. ¹⁸ Nwè nè yi m̄nə nzum fàak nè kà maŋkwèŋ də yi sè kə jə cək fohòlò. ¹⁹ Ho'm, megu də anə ye ɲgə' bohòbàa sè bə z̄um nè ye sè wo sə fa bwe sè l̄ə mbwi bə n̄umbu yà'sə. ²⁰ Wèeŋ ləŋ Nwì də yi gu co wèeŋ kà mvək mb̄uŋ nè bə mb̄əp wùriŋ ca, kə n̄umbu dzə àlɛ'. ²¹ Njo nè ɲgə' nè nà'a nè ye mvək ànə nè b̄up ve'e nsàp nè nzeŋgòŋ à yè yèe, à ka ve'nə ye yuk. Nè ye sè' də anə kà ve'nə mok sè' kə ye yuk fe'là. ²² Nè ye də Nwì a ka-a n̄umbu yà'sə ləm ci' fəsə də bwère ɲwè nè mò'fis kà bwehe cu lok. Megu də yi nè ci' fəsə yà' ləm b̄u tu b̄u ye wèŋ sè yi a cok fis yà'wèŋ.

²³ <<A ye-a ɲga ɲwè nəmòk duk-a weŋ də <N̄kum ɲgà gèm bwiŋ nè wo à sə duk nè nè'>, kə də, <yi f̄a fa'> àlɛ, kà də wu dzəm swì duk. ²⁴ Bwiŋ nè sə borə ke' də wo Krest, nè sə duk də wo ɲgàa tsòhòncèp Nwì. Wo nè sə gu nsàap bum maŋgəŋgèŋ mok ve'e wùriŋ də co wo borə b̄u sè Nwì a cok fis nòŋsə sè bə zeŋ, ɲga wo tse'-a mandzè nè na. ²⁵ Wèeŋ jəŋ-a ɲkərə, m̄ tsè' nòŋsə weŋ bum ye'sə ɲga cu ntòcuu. ²⁶ Ye də a ye-a ɲga ɲwè nəmòk duk weŋ də, <Nà' cu ɲgòŋ fa'>, kà də wu tesə lo fo' duk. Kè wo duk-a sè də <Yi cu m̄ mbwèndap nè'>, wù kà dzəm. ²⁷ Busè m̄ nè m̄ mo ɲwè, m̄ nè və co mvè'nè mb̄uŋ ba'a kokgè m̄ mbwèbu, nè ca b̄uŋ kə tu bu ye'e. ²⁸ Mvwe' sè vèŋ ni' kp̄u noon-a sè fòpwe', jìgawà' wèeŋ nè kə benə fo'.

²⁹ <<Ghà nè ɲgə'ə sè yà'a nè ye n̄umbu ànə cà wes ntèŋ fana n̄um nè keŋ ndzəm. Nwè kà mok sè' se, ɲkəŋkàŋ sè gb̄uŋ tsoŋ m̄bu anə fana nsàap ɲaŋ sè m̄tsə sè tsoho sè'. ³⁰ Mvək mòok nè yəəŋ m̄bu nè nà'a mvək nè ɲjəm, m̄ mo ɲwè, fana ɲgwì b̄u sè sè nzeŋgòŋ pwe' nè tɛ'. Wo ye ɲga'a mvè'nè m̄ mo ɲwè m̄ sè tsə tesə m̄bu ndzənə mbək bə ɲjəŋ, nè sə fom rəŋ boŋsə nèb̄up. ³¹ Fana m̄ nè tumsə masinjàa am sè m̄bu ɲgòto lòbwiŋ bə ntàŋ nè nà' sè cep ve'e wùriŋ. Wo to benə və b̄u am sè m̄ à cok fis sè wèŋ ma ɲkùup nzeŋgòŋ sè kwè sè mvwe' mò'fis, ye jəŋ mvwe' sè nzeŋgòŋ nè yeto nè ye mvwe' sè nà' kə ləsə.

Yə'rə Jəŋ Yumok BohòTu

(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)

* **24:15** 24:15 Taŋ Danà 9:27 † **24:17** 24:17 B̄u Jus wèŋ à sè ci ndap awo fana wo gu ndundap nè mbwa r̄əm, co bwiŋ sè kə cum yòŋsə mbwa.

32 <<Mù dzəm də wèeŋ yə'rə jəŋ ŋkərə bohòtu fik nà'a. Wu yə ghà nè nà' yè ŋgòfom, nè sə top, fana wù riŋ sè' də mvək mbùŋ kùəp laŋ. 33 Yà' megu sè' ve'nə də wèeŋ yə bum yè'sə ve'nə fana wèŋ riŋ də mo ŋwè kùəp ŋgòvə laŋ, yi mègù mok ŋgə ncù. 34 Mù tsə' wèŋ zinə də bùu sè' wo cu ŋga'a yè'e wèeŋ nè kà ntòkpə lè wes ŋga bum yè'sə yà' gù laŋ. 35 Ntòbu bə nzeŋgòŋ ba fo' nè cà gəsə löwà, ncèp àm kà ye cà yuk.

Nwè Ka Numbu Nə

Kè Mvək Nə Riŋ

(Mak 13:32-37; Luk 12:41-48; Luk 17:26-30, 34-36)

36 <<Yusə də ŋwè ka numbu nè bə mvək nè bum yè'sə nè ye riŋ. A mègù-a masinjaa Nwi mubu nè ye Mo ye nè sè', wo ka sè' riŋ. Ri mègù tè' nè yiyi. 37 Mo ŋwèe vè numbu nè fana bum pwe' nè ye sè' mvə'nə yà' ànə ye ghà nè Nuà ànə ye ye nà'a. 38 Mègù sè' mvə'nə ànə ye fa' mantombi ŋga ndzəp ànə ka ntòrwiŋ yà'a, bwìŋ à sə zə, nè sə no vəpsə. Bùu mok wèŋ sə geŋ gù tètè numbu nè Nuà à ni ŋgwes dzeŋ. 39 Wo à sə gù ve'nə, nè kà sə ri tètè ndzəp kə bək wes wo ve'e wis. Mùu mo ŋwè, mù nè vè ntse'mòk yà' megu sè' mvə'nə ànə ye yà'sə. 40 Numbu ànə ye, mbəmbam baa nè sə fàk nzum, wo jəŋ fis lo mòk, nè me'rə mòk. 41 Bəba baa nè ye mvwe' ŋgòk, nè sə gok beŋ, wo jəŋ fis lo mò'fis, nè me'rə mòk fo'. 42 Ye də wèeŋ sə jəŋ ŋkərə, bùusə wèŋ ka numbu nè Tà àwèeŋ nè bwìŋ vè nè riŋ. 43 Wèeŋ rintse' yumòk nè' sè' də a ye-a ŋga tà ŋgà ndap nè riŋ-a ghà nè ŋgà yəə nè və, bwèŋ ye nè so noon tètè tsok reŋ ya nà'a kà kə ni. 44 Ye də wèeŋ cu, wèŋ ye fəfahù ghà yà lòŋ, bùusə mo ŋwèe nè vè ŋga wèŋ sə kà bə zeŋ tsərə.

Mo Fàk Ngà Yuk Duk Nə Ye Mo Fàk Ngà Kà Duk Yuk

45 <<Mo fàk nè yi zinə nè tse' ŋkərə yè'sə nè fò? A nè masà ye nè à fa bum sè mù nda' à yi bohònà', nè duk də nà'a nè sə fa bwe ye wèŋ bum zuzə bə mvək nè kəkurə. 46 A reŋsi bohòmofàk nè masà ye bwì vèə, nà' tseŋ yi ŋga yi sə gù mvə'nə nà' ànə duk nonşə lo yi sə. 47 Mù tsok wèŋ zinə də masà nè nè fa nsàp mofàk ànə ŋàŋ ŋgòkotsə' bum ye sè yi tse' pwe'fo' nà'. 48 A ye-a ngà fàk nè yi bup, yi nè duk də, <Masà àm nè nè kà nənàk bwìŋ fohòvə.> 49 Yi yeto ŋgòlèp ngàa fàak mok sə wèŋ, nè sə zə, nè sə no roŋ ke'ca bə ngàa jùhù rùk wèŋ bəbè'. 50 Fana masà ngà fàk ànə nè bwì vèə ntşəmòk numbu nè yi sə kà ve'nə tsərə, nè ye bə mvək nè yi ka bə zeŋ sè' riŋ. 51 Yi nè gbə' ci'lə nà' ba, nè be'lə nà' bə ngàa tè'èŋkup wèŋ mvwe' mò'fis. Bwìŋ nè sə waŋ, nè sə zə nzòŋ fo'.

25

Gbù' Wàhan gwèŋ Sè Wo A Ye Hum

1 <<Numbu ànə kè ye fana gaŋ ŋkum sè mubu sə nè ye co wàhan gwèŋ sè wo à ye hum yà'a. Wo à jə laàm awo, nè lo ŋgòkə tək ndugù nè yi sə vè ŋgòkə jə lo ŋge' awo mòk numbu ànə.* 2 Sè tàŋ à ye ləm, sè tàŋ mok ye yàwo ngàa ŋkərə. 3 Sè ləm sə wèŋ à jə laàm awo, nè kà kàràsi jə tse'. 4 Sè ngàa ŋkərə sə wèŋ à jə tse' ke' lòkàràsi awo mok sənə botòrò. 5 Ndugù

* 25:1 25:1 Yà' à sə yegə bohòbùu Jus wèŋ də bwìŋ tse' ŋgòkə tsèŋ ndugù nè mandzə ŋkun, fana bə yà'wèŋ lo mvwe' ndap nè wo nə zə gù fo' nè.

nə à ka vè toho fana bàa sè wèŋ dzoon lo tètè wo dzəmlo. ⁶ A kè dzèŋ ntəntəmtsok, wo to fun də, <Ndugù nə vè laŋ, wèŋ tesə vè kə tseŋ yi.> ⁷ Bàa sè hum sè lokok wo pwe', nə koksə laàm awo sè. ⁸ Sè ləm sè duk fa sè ŋgàa ŋkərə sè də, <Wèŋ fa a ves kàràsi awèŋ səmok bùusè laàm avès sè də a liinj.> ⁹ Sè ŋgàa ŋkərə sè wèŋ duk fəsə fa wo də, <Kàmòk yà'a nə kà bohòvesùwèŋ pwe'fo' kùrè. Bòle co wèŋ lo kə ye bùu sè wo sè sèŋ sè, nə ywiŋ jəŋ yàwèŋ bohòwo.> ¹⁰ Wo à lódə wo kə ywiŋ fana ndugù nə vè. Ndugù nə jəŋ sè wo à fàhu yàwo laŋ sè, bə yà'wèŋ ni lo məmvwè' ndap nè wo sè zú gù mbwa nə. Wo à ni lòmmbwa, wo ko jəŋ ncù lok mpùŋ. ¹¹ A cu ghàr, bàa mok sè wèŋ bwi vè yàwo sè sè'. Wo təŋ sè mbi, nə sè duhu də, <Tè'mòk, Tè'mòk, mùk fa ves ncù.> ¹² Yi duk fəsə gesə fa wo ca də, <Mù sè cep yè'e ŋkèm duk də, mù ka weŋ riŋ.> >> ¹³ Jisòs à lèsə ncèp nə də, <<Ye də wèŋ sè kuk-a kù'u, bùusè wèŋ ka nùmbu nə kè mvək nə riŋ.>>

Gbu' Bwiŋ Te'

Sè Wo A Fa Wo Mbàm

(Luk 19:11-27)

¹⁴ <<Gaŋ Nwì sè nə ye co mvè'nè ŋwè nəmòk à ye ŋga yi də yi lo gi fana yi to benè ŋgàa fàak ye wèŋ. Yi à to wo fana yi fa bum ye pwe'fo' ndzə bohòyà'wèŋ. ¹⁵ Yi fa mòk bàam mbàm tàŋ, nə fa mòk bàam ba. Yi fa ŋwè nè te' ye bàam mbàm mò'fis. Yi à gáp fa yà'wèŋ yè'sə mvè'nè yi riŋ də ŋàaŋ awo sè cu co ŋwè kotse' to sè ye. Yi à fa wes wo ve'nə, yi bə' mändzə, nə lo yuye. ¹⁶ ŋwè nè yi ànə tse' ye bàam mbàm tàŋ nə à lóntèŋ, nə kə gi giŋ nteŋ bə zeŋ. Yi tse' swe' mbwa sè' bàam mbàm tàŋ mok. ¹⁷ ŋwè nè yi à tse' ye bàam mbàm ba nə à kə tse' swe'e ye sè' bàam mbàm ba. ¹⁸ Nè yi à jə ye bàam mò'fis nə à lò, nə kə tuŋ wə, nə ses lok gesə bàam mbàm ŋkwà' ŋwè nə ca.

¹⁹ <<Mvək ànə sap fana ŋkwà' ŋwè nə bwiŋ vè. Yi kə taŋsə ja'a yusè wo a gù bə mbàam sè. ²⁰ ŋwè nè yi à tse' ye bàam mbàm tàŋ nə à vèə, nə jə vè bàam mbàam mok sè' tàŋ. Yi duk fa ŋkwà' ŋwè nə də, <Tè'mòk, wù à fa mu bàam tàŋ, mù a kè tse' fe'lə mok bə zeŋ sè' bàam tàŋ.> ²¹ ŋkwà' ŋwè ye nə kwasə nà' də, <Wusùkù' mo àm-a', wù gù bəboŋ. Wù ni tsè' zinə yòbə muyu nə nà'a momjo laŋ. Mu nə gu wu ŋga'a ŋgòtse' ñaŋ mənə sè yà'a ŋkùuŋ. Vèə kè ròn ni' bə bum ŋkwà' ŋwè yònə.> ²² ŋwè nè yi à tse' ye bàam ba nə à vè ye sè'. Yi duk də, <Tè'mòk, wù a fa mu bàam ba. Yeè, mù kè tse' fe'lə vè mok bə zeŋ sè' bàam baa mok.> ²³ ŋkwà' ŋwè ye nə kwasə nà' sè' də, <Wusùkù' mo àm-a', wù gù bəboŋ. Wù ni tsè' zinə yo bə yu nə nà'a momjo laŋ. Mu nə gu wu ŋga'a ŋgòtse' ñaŋ mənə sè yà'a ŋkùuŋ. Vè kè ròn ni' bə bum ŋkwà' ŋwè yònə.>

²⁴ ŋwè nè yi à fa nà' ye bàam mò'fis nə à vè ye sè'. Yi duk fa ŋkwà' ŋwè nə də, <Tè'mòk, mù ri wu riŋ də wu ŋwè nè wù gu wùriŋ. Wu kəp zugè mvwe' sè wù à ka wù bi, nə kà fo' wù sè' fàk. ²⁵ Mù a wəp, fana nə kə tuuŋ mbàam yo sè sè nzehè. Yeè, mbàam yo sè yà'a yè'.> ²⁶ ŋkwà' ŋwè nə yak nà' də, <Wù mo nè bəp ŋgà we' mòk wà. Wù də wù riŋ də mu kəp zugè mvwe' sè mù à ka fo' bi, nə kà fo' sè' fàk, ka ve'nə yeŋ à? ²⁷ Anə boŋ ghak co wù noŋsə fa mu mbàam sè bohòbùu sè wo fàkgè məmvwè' ŋgwa' yà'a. Ya mu bwiŋ vèə, mu tse' məswe' mənə mbàam am sè.> ²⁸ ŋkwà' ŋwè nə də, <Wèŋ jəŋ fis mbàam sè bohòyi sè, nə fa ŋwè

nè yi nè tse' bàam mbàm hum nà'a.> ²⁹ Yi duk fe'lə də, <Ŋwə nè yi tse'-a, wo nə fa yamsə mok, ya yi tse' mok nduk nè nduk. Nə ye də bohòŋwə nè yi ka ye yumok tse' nə, a mēgù-a sè m̄yū nè jo nè yi tse' nà' nə, wo nə jəŋ fis gesə nà' ndzə bohòyi anə fo'. ³⁰ Wèeŋ ko jəŋ ŋgà fàk nè b̄p ènə, nə mak gesə lo yi mvwe' sè ndzəm sə kèŋ sə mbi yà'a. Bwiiŋ nə sə wəŋ, nə sə z̄ə n̄zòŋ ca.>

Wo Nə Gapsə Bwiŋ Co

Wo Sə Gapsə Ndzə Bə Nsùŋgaŋ

³¹ <<Ghà nè mo ŋwèe kə vè n̄u bə masinjaa ye fana yi kə kok cum m̄nə kapràak ye bə ŋaaŋ ŋkum w̄riŋ. ³² B̄u sè sənə nzenġònə pwe' nè kə benə kə mantombii yi. Wo benə ve'nə yi gapsə wo co ganaku' sə gapsə fis ndzə bə nsùŋgaŋ. ³³ Yi nè tes nsùŋgaŋ sə bo ma màk, nə tes ndzə bo ma ŋkwip. ³⁴ Fana yi nè yi ŋkum nə, nə duk fa sè bo ma màk sə wèŋ də, <Wèeŋ və. Tè' am a sè wèŋ yi. Wèeŋ və kə ni cum mvwe' gaŋ ŋkum Nwi sè wo à f̄h̄u noŋsə fa wèŋ ŋga wo ka nzenġònə ntòfuk sə. ³⁵ Busə njè à sə ya m̄, wèŋ fa m̄ zuz̄u. Nt̄m à sə sə m̄, wèŋ nə fa m̄ ndzəp. M̄ à ye ŋk̄iŋ, wèŋ nə nisə m̄ m̄ nda'à wèŋ. ³⁶ M̄ à ye nswè'mbwè, wèŋ fa m̄ cək. M̄ à n̄oŋ yiyaŋ, wèŋ sə kə tesə m̄. M̄ à cu m̄ ndapndzəm, wèŋ sə kə cepsə m̄.> ³⁷ B̄u sè kək̄urə yà'sə wèeŋ nə cep fəsə fa yi də, <Vès ànə ye wu yè'sə sè ŋga njè sə ya wu, vès nə fa wu zuz̄u-ε Tà? Kè də ŋga nt̄m sə sə wu, vès nə fa wu ndzəp-ε? ³⁸ W̄ ànə ye ŋk̄iŋ f̄oŋkuŋ vès nisə wu m̄ nda'à-nε, kè də w̄ ànə ye nswè'mbwè sè ŋkuŋ vès nə fa wu cək-ε? ³⁹ Nə ye sè' də vès ànə ye wu yè'sə ma f̄oŋga w̄ sə yayaa, kè ŋga w̄ cu m̄ ndapndzəm è ŋkuŋ vès kə cepsə wu-ε?> ⁴⁰ Yi nə cep fəsə fa wo də, <M̄ sè cep yè'e kek də, bum sè wèŋ à ḡ fa-a bè'lə bwema am yè'e, ye də wèŋ à ḡ fa yà'sə bohòm̄.> ⁴¹ Fana m̄ yi duk fa b̄u sè bo ma ŋkwipə yi sə wèŋ də, <Cohò gesə ŋḡ ni' m̄ fo', wèŋ sè Nwi a naaŋ fa wèŋ ŋḡ' m̄ tuhù. Wèeŋ du sə mvwe' mis nè wo à ḡ n̄oŋsə fa ze' nə bə masinjaa ye wèŋ nà'a. ⁴² Njè à sə ya m̄, wèŋ kà m̄ beŋ fa. Nt̄m sə sə m̄, wèŋ kà m̄ ndzəp sè' fa. ⁴³ M̄ à ye ŋk̄iŋ, wèŋ kà m̄ m̄ nda'à wèŋ nisə. M̄ ye nswè'mbwè, wèŋ kà m̄ cək fa. M̄ sə yaŋ nə ye ŋgà ndapndzəm, wèŋ kà m̄ kə cepsə lok.> ⁴⁴ Fana wo nə cep fəsə fa yi sè' də, <Tà, ànə ye yè'sə sè nè vès à yə wu ŋga njè sə ya wu, kè ŋga nt̄m sə sə wu, kè ŋga wu ŋk̄iŋ vès kà wu m̄ nda'à vès nisə-ε? Kènə à ye f̄onə vès à yə wu ŋga wu nswè'mbwè, kè ŋga w̄ sə ya, kè ŋga w̄ cu ndapndzəm vès kà wu kə cepsə-ε?> ⁴⁵ Yi duk fəsə fa wo də, <M̄ sè cèp yè'e kek nè kek də, wèŋ ànə ka-a bohòbè'lə moma am nè mò'fis ḡ fa, ye də wèŋ à ka m̄ yà'sə ḡ fa.> ⁴⁶ B̄u yà'sə nə lo sənə ŋḡ' nè nà'a kà mēgə. B̄u sè wo à sə be' yàwo mandzə Nwi, lo yàwo mvwe' l̄iŋ nè nà'a nè kà mè yuk.>>

26

Wo To Ləm Mutuhù Jisòs

(Mak 14:1-2; Luk 22:1-2; Jon 11:45-53)

¹ Ghà nè Jisòs ànə tsok wes fa wo bum yè'sə pwe' fana yi b̄uŋ duk fa ŋga'a bohòŋgàa fàak ye wèŋ də, ² <<Wèŋ riŋ də bwehe cu mēgù mok n̄umbu ba ya ŋkàk Pasobà nə kə dzeŋ. Mvək ànə ye, wo nə fa m̄u mo

ɲwè dɛ wo tɛ'lɔ mu mɔntɔɔɲ. >> ³ Sɛ' mɔvɛk ànɔ, ɲgàa fa satikà' sɛ ghan bɛ bù ɲkwàha bùu Jus wɛɲ kɛ be'lɔ mu ntɔmbii Kayofàs. Kayofàs nɛ à ye ɲkum ɲgàa fa satikà'. ⁴ Wo à cɛp tes fo' mɔvɛ'nɛ wo nɛ borɛ ko Jisòs, nɛ zɛ yi. ⁵ Wo duk fe'lɔ sɛ' duk dɛ, <<Kaco vesùwɛɲ ko yi numbu ɲkàk yɛɲ, bùusɛ bwiɲ nɛ gham vesùwɛɲ ɲga'a.>>

*Wo Yok Fa Jisòs Kù Bɛ Làmindà Mvwe' Lak Betani
(Mak. 14:3-9; Jon 12:1-8)*

⁶ À ye ɲga'a ɲga Jisòs mvwe' lak Betani. Fana yi lo kɛ cum mu nda'a Saimù nɛ yiya kuturu à ko yuk yi mantombi. ⁷ ɲwà nɛmòk nikok bɛ ndo làmindà nɛ nà' gu nteɲ ve'e wùriɲ. ɲwà nɛ jɔɲ yà', nɛ ke' tsonɲ fa Jisòs mutuhù ɲga yi cu sɛ zu bɛɲ. ⁸ ɲgàa fàak ye wɛɲ à ye ve'nɔ fana wo jok dɛ ɲwà nɛ kɛ' bɔpsɛ yà' ve'nɔ bùu yàlɛ. ⁹ Wo dɛ anɛ ye co wo seɲ làmindà sɛ mbàm wùriɲ, nɛ fa ɲgàa jɲɲ wɛɲ. ¹⁰ Jisòs à ri yusɛ wo à sɛ cɛp sɛ, nɛ duk fa yà'wɛɲ duk dɛ, <<Wɛɲ sɛ fa ɲwà ènɔ ɲgɔ' ve'nɔ bùu yà? Yusɛ yi gù bohòmù yè'sɛ, a bèbɔɲ wùriɲ. ¹¹ Wèɛɲ nɛ sɛ ye maligɛ ɲgàa jɲɲ fo', mu nɛ kà yàm vesùwɛɲ cu malì. ¹² Mvɛk nɛ yi kɛ' tsɛ fa mu làmindà yè'sɛ muni'i ve'nɔ, yi sɛ gù tsɛrɛ yà'sɛ ɲgùpni' àm nɛ mɔvɛ'nɛ wo nɛ tuuɲ nà'. ¹³ Mu tsok fa weɲ ncɛp nɛ nà'a ɲkɛm duk dɛ, mvwe' sɛ fɔpwe' sɛ wo nɛ tsoho Ntirè nɛ Bèbɔɲ nɛ sɛnɛ nzeɲgònɛ fana yusɛ yi gù yè'sɛ wo nɛ sɛ tsɛrɛ maligɛ yi bùu zeɲ.>>

*ɲkà'a Pasobà
(Mak 14:10-25; Luk 22:3-23; Jon 13:21-30)*

¹⁴ Yà'a ɲga'a mɔvɛk nɛ Judàs Iskarayà nɛ yi sɛ' mòk mɔɲgorɛ ɲgàa fàak ye sɛ hum-ncòp-ba sɛ à lòo, nɛ kɛ ye ɲgàa fa satikà' sɛ ghan wɛɲ. ¹⁵ Yi fek yà'wɛɲ dɛ, <<A ye-a ɲga mù ko fa weɲ Jisòs nɛ, wɛɲ fa mu yà?>> Wo à làk fa yi mbàm hum tɛ' fo' ndzɛ bohò.* ¹⁶ À nɛ yè jɔɲ ɲga'a mɔvɛk ànɔ nɛ lo mantombi, Judàs sɛ lap mandzɛ ɲgòsɛɲ Jisòs.

¹⁷ À kɛ dzɛɲ numbu nɛ wo à yèto ɲkàk nɛ wo zɔgɛ brɛd sɛ jì yis yà'a fana ɲgàa fàak Jisòs wɛɲ vɛ nɛ kɛ fek nà' dɛ, nà' dzɛm dɛ nà'a nɛ zu ɲkàk nɛ ma fòlɛ, ya wo kɛ gɛhu tsɛ'rɛ mvwe' sɛ. ¹⁸ Yi duk fa yà'wɛɲ duk dɛ, <<Wèɛɲ du ndzɛ ntòlak, nɛ duk fa ɲgà' nà'a duk dɛ, <Cicà dɛ mvɛk ye kùrɛ laɲ, yi bɛ ɲgàa fàak ye wèɛɲ nɛ zu ɲkàk Pasobà munda'à wù.>> ¹⁹ ɲgàa fàak ye sɛ wɛɲ à kɛ gù sɛ' mɔvɛ'nɛ Jisòs duk wo sɛ. Wo fɛhu zuzu Pasobà sɛ fò'.

²⁰ Nùm à co, yi bɛ ɲgàa fàak ye sɛ hum-ncòp-ba sɛ wɛɲ lo ɲgòzu zuzu. ²¹ Wo ànɔ sɛ zu fana yi duk fa yà'wɛɲ duk dɛ, <<Mù sɛ tsɛ' weɲ nɛ'e ɲkɛm duk dɛ ɲwè nɛ mò'fis mɛtsɛtsɛ'rɛ wɛɲ fɛɛɲ nɛ seɲ mu.>> ²² Wo à yuk ve'nɔ, manziɲ ko wo ve'e wùriɲ. Wo ye ɲgòfek yi mò'fis, mò'fis, duk dɛ, <<Tà, a mù à?>> ²³ Yi duk fa yà'wɛɲ dɛ, <<ɲwè nɛ yi fa kùrɛ tsɛ bo ye bɛ yàm sɛnɛ zuzu, a yi nɛ yi nɛ seɲ mu nɛ. ²⁴ Mù mo ɲwè, mu nɛ kpu lo mɔvɛ'nɛ ɲwàk Nwì sɛ duk. Fana ɲgɔ' nɛ bɔp cu bohòɲwè nɛ yi seɲ mu ànɔ. Anɔ bɔɲ ghak bohòɲwè ànɔ co wo kà yi dzɛ lok.>> ²⁵ Judàs nɛ nà' à sɛ yi nɛ fek ye sɛ' dɛ, <<Cicà, a mù à?>> Jisòs duk fa nà' dɛ, <<Wù cɛp mɔmvɛ'nɔ.>>

* **26:15** 26:15 Judàs à sɛɲ mà' Jisòs nɛ yè'e bɛ nteɲ nɛ bùu Jus wɛɲ à tiɲ nɔɲsɛ ɲgòywiɲ mo ɲkwɛɲ ɲjamòk yà'a.

*Zuzù Nè Nà'a Lèsə mbwè: Losopà
(Mak 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Korè 11:23-26)*

²⁶ Wo ànə sə zù fana Jisòs jəŋ bred, nə kwasə Nwì, nə bə'rə fa ŋgàa fàak ye sə. Yi duk də, <<Wèeŋ jəŋ, nə zù. Nè'e ŋgùpni' àm.>> ²⁷ Anə geŋ yi jəŋ ŋgàp sè'. Yi ànə kwasə wes me Nwì fana yi fa yà'wèŋ də yà'a no. Yi à fa yà' yi sè cep də, <<Wèeŋ no wèŋ pwe'. ²⁸ Yè'sə nduəm am sè yà' sè fè'e ŋgòswì fa bwiŋ bup awo. Nduəm sə, a zəŋ sè yà' kì ŋge' ndzənə rùk nè njàm bohòbwiŋ ŋkùuŋ. ²⁹ Mù tsè' weŋ də mù nə kà rùuk yè'sə vesùwèŋ mok no be'lə yuk tètè numbu nè mù nə no fe'lə nà' mok fi vesùwèŋ mvwe' gaŋ ŋkum Tè' àm.>> ³⁰ Fana wo yəm ŋkì, nə tesə lo mvwe' nda Olip.

*Jisòs Də Pitàa Nə Dzeŋ Yi
(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)*

³¹ Anə geŋ Jisòs tsok fa yà'wèŋ də, <<Bə ndzəm nè ntinə nè'e, wèŋ pwe' nə caŋ me'rə mù mumù. Mù riŋ ve'nə bùusə yà' cu ndzənə ŋwàk Nwì də, <Mùu Nwì, mù nə ləp ganakù' nə fana nsùŋgaan sə nə sam wes.> ³² Anə ye sè' də ghà nè mù nə lokok mvwe' kpə, mù nə lo mantombii wèŋ mvwe' nzenŋòŋ Galili.>> ³³ Yi ànə duk ve'nə fana Pità cep fəsə fa nà' duk də, <<A ye-a ŋga bwiŋ pwe' ca me'rə-a wu sè ca, mù nə kà wu yàm ca me'rə yuk.>> ³⁴ Jisòs duk fa yi də, <<Mù tsok wu ŋkəm duk də, bə ndzəm nè ntinə nè'e, ntomvəp sə kə to kàmòk ŋga wù də wù ka mù riŋ kè' te'.>> ³⁵ Pità nə cep fe'lə sèmok duk də, <<A mēgù-a sè ŋgòkpə vesù, kaco mù beŋ wu yeŋ.>> Ŋgàa fàak ye mok sə wèŋ duk sè' ve'nə, wo pwe'.

*Jisòs Sə Gù Piriya Mvwe' Sə Wo Togè Də Gèseməni
(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)*

³⁶ Anə geŋ, Jisòs bə bwe ye sə wèŋ lo mvwe' sèmok sè wo togè fo' də Gèseməni. A kə dzəŋ fo', yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Wèeŋ cum yàwèŋ mvwe' yè'e ya mù sooŋ lo yàm mantombi, nə gù piriya.>> ³⁷ Fana yi jəŋ Pità nə ye bwe Zebèdi ba sè', wo lo. Ghà ànə à ye, ntum ye ŋgòrwi' yi ve'ε, yi kà kwəkwa mok tse' lok. ³⁸ Yi duk fa yà' duk də, <<Tsətsərè nè bə manziŋ sə ntùù mù nè bup co mù coho gbù kpə. Vesùwèeŋ cum fəeŋ, nə sə so, nə kà lo dzəm.>> ³⁹ Yi ànə sooŋ lo momjo fana yi gbù fə'ə gesə lo si ye sə nze, nə sə gù piriya. Yi sə cep duk də, <<Tè' àm, a ye-a ŋga mandzəə yo, wù jəŋ gesə lo ŋgàp ŋgə' nè'e bohòmù fo'. Mù duk-a sè ve'nə, wù gù le mùm'v'è'nə wù dzəm wù, kà mùm'v'è'nə sè m' dzəm mù gù.>> ⁴⁰ Anə geŋ yi bwi fohò və, nə kə ye ŋgàa fàak ye sè te' sə ŋga wo sè dzəm lo. Yi yəmsə yà', nə fek Pità də, <<Kaco wèŋ cum to nca vesùwèŋ mvèk mwejo yeŋ à? ⁴¹ Wèeŋ so, nə sə gù piriya sè' ya mòmumsəə kà wèŋ gha'. Ntəm yo, megu də nàŋ ka yeŋ.>>

⁴² Yi lo fe'lə sèmok ŋgòkə gù piriya nè kè' ba. Yi ləŋ də, <<Tè' am, a ye-a ŋga wù duk də kaco yè'sə ca gesə yeŋ tse'ŋga mù yə ŋgə' nə ŋkuŋ, fana mù dzəm sè' cùu yo sə.>> ⁴³ Anə geŋ yi bwi fohò və fe'lə, nə kə tseŋ yà' ŋga yà' sè dzəm fe'lə sè lo sə. Anə ye ŋga lo sə ko zəm tse' wò lis ve'ε nsàp nè bə jòŋ. ⁴⁴ Fana yi me'rə fe'lə yà'wèŋ, nə lo ŋgòkə gù fe'lə piriya sèmok nè kè' te'. Yi sə cep fe'lə gu sè' yusə yi anə cep to mantombi. ⁴⁵ Yi bwi və fe'lə bohòŋgàa fàak ye sə wèŋ, nə fek yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ sə nòoŋ yòŋsə mali yu awèŋ fo' à? Wèeŋ ye, mvèk kùrə laŋ nè wo sèŋ mùu

mo ñwè, mà cu mok ndzə bohòbù ñgàa gù bup wèñ. ⁴⁶ Wèñ lokok a lo. Yèè, ñwè nà yi sèñ mu nà nè'.>>

Wo Ko Jisòs

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jon 18:2-12)

⁴⁷ A ye ñga Jisòs sə cèp malì ntòfo', fana Judàs nà yi ñgà fàk ye mòk sè' nà tesə və bə bùu səmok vè'ε wùriñ ñga wo rəp fèk, nà tse' ntòk. A nà tumsə wo ñgàa fa satikà' sè ghan bə bùu sè mantombi. ⁴⁸ Anə ye ñga ñwè nà yi ànə señ Jisòs nà nà tsok nonjə fa bùu sə wèñ yusə yi nà gu lañ. Yi à duk fa yà' də, yà'a yə ñwè nà yi kə cèpsə nà' bəbən co ñge' à le, yà' riñ də nà'a yi nə, yà' ko nà'. ⁴⁹ Judàs nà à vəə, yi cà jwan, nə kə ye Jisòs, nə to nà' də <<Cicà, mù cèpsə wu>> fana nə cèpsə nà' co ñge'. ⁵⁰ Jisòs fek nà' də, <<Ñge' àm, wù sə gù fənə yà?>> Fana bùu sə wèñ kə koho tse' Jisòs cùk. ⁵¹ Ñwè nəmòk nà yi à ye ye bə Jisòs nə wèñ à sè co'fis fèk ye, nə gbè' tiñ mak fa ñkwèñ mòk ntu' sə nze. Ñwè nə wo à gwè' ci' yi ntu' nà à ye ñkwèñ bohòñkum ñgà fa satikà'. ⁵² Jisòs duk fa nà' duk də, <<So fəsə gesə fèk nə mà mba'ə. Wù ri də ndàanwè pwe' nà yi lù-a bə fèek nà kə kpə sè' bə zeñ. ⁵³ Wù tsəm də kaco mù duk fa to tè' àm də yi tumsə fa mu masinjàa ye, bòop sè ghan hum-ncòp-ba ñgòtesə mu yeñ à? ⁵⁴ Nə ye də wo à còm nonjə ndzənə ñwàk Nwi də bum yè'sə nə ye tson vè'nə. Mu to bwìñ-a ñga'a masinjàa Nwi, bum yè'sə ye fe'lə zìnə anə va?>>

⁵⁵ Mvək ànə à ye, Jisòs fek bùu sə wèñ də <<Wèñ tesə co wèñ lòmvwè' be' ñgà yè bə fèk nə ye ntòk yè'e bùu mù à? Vesùwèñ yiskokgə mùmvwè' ndap Nwi nà ghan səsə, mù sə yə'rə bwìñ, wèñ kà mu ko. ⁵⁶ Nə ye də bum yè'sə vè'nə pwe'fo' də ya yusə ñgàa tsòhòbum Nwi wèñ à còm ndzənə ñwàk Nwi ye vè'nə.>> Yà'a ñga'a mvək nà ñgàa fàak ye sə wèñ à mè'rə yi, nə can lo wes pwe'.

Wo Sak Jisòs Mù Kanjuru

(Mak 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Fana bùu sə wo à ko Jisòs sə à jə lóyi bohòKayofàs, ñkum ñgà fa satikà' nə. Bù ñgàa yə'rə fa bwìñ lùk bə bù ñkwàha bùu Jus wèñ à benə cu sè' fa'nə. ⁵⁸ Pità à sə yù və mankwèñ moòm səsap tètè kə dzeñ mvwe' ntòmbi ñkum ñgà fa satikà' nà wo də wo nə sak fo' nə. Yi ni lo mbwa, nə kə cum bə ñgàa kùk ndap Nwi wèñ ya yi ye mvə'nə bum nə kə lə. ⁵⁹ Ñgàa fa satikà' bə kanjuru nə pwe' à sə ləp bum sə ñgònaañ mu tuhù Jisòs də ya wo zə nà', dzəm ñga yà'a mvwès. ⁶⁰ Wo kà yumok sə yə. Bùu sə wo à ka yumok sə ye, nə sə kə dzəm borə də wo à yə lañ wèñ à ye fo' sè' wùriñ. A kə ləə, ñgàa ci' mvwèes yè'sə wèñ à tesə və bwìñ ba, ⁶¹ nə duk də, <<Vès a yuk bə ntu' avès ñga ntèrəñgòñ nè'nə sə duk də, aco yi kəəmsə mak ndap Nwi nà ghan nə, nə ci wes megu nà' mənə nùumbu tɛ'.>> ⁶² Ñkum ñgà fa satikà' nà à lòkok mətəsə, nə fek Jisòs də, <<Wù ka yumok ñgòcèep tse' à? Bùu yè'e sə duk də wù a duk də ε?>> ⁶³ Jisòs cum megu dədok. Ñgà fa satikà' nà cep fe'lə də, <<Mù sə fek wo bə liñ Nwi nà yi ñwəm nà zìnə də, wu yè'e mo Nwi, ñkum ñgà gèm bwìñ nà à?>> ⁶⁴ Jisòs duk fa nà' də, <<Wù cèp yà'sə mvə'nə. Mù sə tsə' weñ zìnə də, ghà nà bum yè'sə mè fana wèñ ye màu mo ñwè ñga mu cu nze bo ma mà'a Nwi nà ñgà ñàñ, nə ye fe'lə mu ñga mù sə tsə və ndzənə mbàk mabu.>> ⁶⁵ Yi ànə duk wes vè'nə fana ñkum ñgà fa satikà' nə jok, nə soñ sarə cək

nè m̀u ni'i yi. Yi s̀e duk d̀e, <<Jisòs d̀e nà'a mo Nwì, ye d̀e nà' b̀ups̀e liŋ Nwì laŋ. Njo nè a lap yis fe'l̀e ɲwè ǹemòk ɲgòk̀e r̀eɲs̀e fe'l̀e yumok ka mok yeŋ. B̀us̀e b̀wiŋ yuk wes m̀vẁes nà' s̀e mok b̀e ntu' laŋ. ⁶⁶ Ẁeɲ duk yàẁeɲ d̀e yà?>> B̀u u s̀e ẁeɲ duk d̀e, wo z̀e mèg̀u yi z̀e. ⁶⁷ Fana wo te ges̀e fa yi nte m̀ulis̀e, nè l̀ep yi. B̀u u mok s̀e wo à l̀ep yi s̀e ẁeɲ à s̀e duk d̀e, ⁶⁸ <<Ẁu d̀e wu ɲkum ɲgà g̀em b̀wiŋ nè ẁu, riŋ-a ɲg̀eɲg̀aɲ è.>>

Pità B̀eɲ Jisòs

(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Aǹe ye ɲga Pità cu ye s̀e mbi fana m̀urɲwà ǹemòk k̀e duk fa yi d̀e, <<Ẁu yeg̀e s̀e' ẁeɲ Jisòs nè m̀vwe' lak Galili nè.>> ⁷⁰ Yi b̀eɲ mantombii wo aǹe pwe' d̀e yi ka yus̀e yà' s̀e c̀ep yà's̀e riŋ lok. ⁷¹ Yi àǹe tes̀e tson fa'ǹe nt̀eɲ, m̀urɲwà mòk ye fe'l̀e yi, nè tsok fa b̀u u s̀e wo t̀e fo' s̀e ẁeɲ d̀e, <<ɲwè nè'e a ye s̀e' b̀e Jisòs nè m̀vwe' lak Nazàre nè.>> ⁷² Yi b̀eɲ fe'l̀e nà' s̀emok, nè k̀eɲ d̀e yi ka Jisòs riŋ. ⁷³ Aǹe sap kok ghàr fana b̀u u s̀e wo nè t̀eɲ fo' s̀e ẁeɲ k̀e duk fa Pità nè d̀e nà' g̀u ts̀e g̀u l̀e mòk. D̀e m̀v̀e'ǹe yi s̀e c̀ep àl̀e, nc̀ep c̀u nà' nè s̀e ǹits̀e' j̀eja d̀e nà'a mòk. ⁷⁴ Yà' à bà ve'ǹe, fana Pità yak ni' ye, nè k̀eɲ mok Nwì d̀e, <<Nwii riŋ yi, m̀u ka ɲwè àǹe riŋ.>> Yi à s̀e c̀ep wes nt̀eɲ, m̀v̀ep to. ⁷⁵ Pità ts̀er̀e ɲga'a yus̀e Jisòs àǹe c̀ep s̀e d̀e, <<ɲkɲɲ ntomv̀ep nè s̀e to ntiǹe ɲga ẁu b̀eɲ fis m̀u k̀e' te' d̀e ẁu ka m̀u riŋ.>> Yi tes̀e lo s̀e mbi, nè k̀e wàŋ ca ve'e nèb̀ur.

27

Judàs F̀es̀e Mb̀aam

S̀e Yi A S̀eɲ Jisòs B̀e Zeɲ

(Mak 15:1; Luk 23:1-2; Jon 18:28-32; ɲgàa Ntum Jisòs 1:18-19)

¹ Nè z̀ez̀on à dz̀eɲ, ɲgàa fa satikà' s̀e g̀haɲ b̀e b̀u ɲkwàha b̀u u Jus s̀e ẁeɲ cum kwe' d̀e wo z̀e Jisòs. ² Wo ko kiŋ yi, nè j̀eɲ lo fa bohòPalè nè yi àǹe ye govènòghà àǹe yi nè. ³ Judàs nè yi à s̀eɲ Jisòs nè à ỳe d̀e wo b̀ups̀e Jisòs fana ntum ye b̀u u. Yi v̀e ɲg̀of̀es̀e mb̀aam s̀e hum te' s̀e yi à s̀eɲ Jisòs b̀e zeɲ s̀e. Yi à j̀e v̀e yà' ɲg̀of̀a f̀es̀e bohòngàa fa satikà' nè ye ɲkwàha b̀u u s̀e ẁeɲ. ⁴ Yi à duk d̀e, <<M̀u g̀u b̀ur laŋ b̀u u s̀e mù g̀u d̀e wo z̀e ɲwè ǹemòk ɲgwàŋ ɲga yi ka yumok riŋ lok.>> B̀u u s̀e ẁeɲ duk fa yi d̀e, <<Yà's̀e ka nzak ǹj̀av̀es yeŋ. Ẁu ri b̀e zeɲ ẁu.>> ⁵ Yi lo, nè k̀e mak noŋs̀e mb̀aam s̀e hum te' s̀e m̀m̀vwe' ndap Nwì nè g̀haɲ nè s̀e nze. Yi lo, nè k̀e j̀eɲ k̀u, nè k̀e k̀e' k̀p̀u yuyey. ⁶ ɲgàa fa satikà' s̀e ẁeɲ à k̀e te' mb̀aam s̀e, nè duk d̀e, <<Ỳe'e mb̀aam ndùem ɲwè, fana kaco a ges̀e yà' s̀eǹe b̀aam mb̀aam s̀e m̀uǹe ndap Nwì yeŋ b̀u u s̀e wo dz̀eg̀e dz̀e.>> ⁷ Wo à cu kwe', nè j̀eɲ mb̀aam s̀e, nè fa bohòngà bom k̀uɲ mòk ɲg̀oywin j̀e m̀v̀ep' s̀e wo nè s̀e tuuɲ ɲk̀uɲ ẁeɲ fo'. ⁸ Nà'a njo nè wo tog̀e m̀m̀vwe' àǹe d̀e m̀vwe' nze ndùem haɲ ntiǹe s̀e. ⁹ Bum ye's̀e àǹe ye ve'ǹe fana bum s̀e Jèrèmìyà ɲgà tsòhòbum Nwì à c̀ep s̀e b̀u u v̀e ziǹe. Yi àǹe c̀ep d̀e, <<Wo j̀e mb̀am hum te', mb̀aam s̀e b̀u u Izùre ẁeɲ a dz̀em d̀e nteɲ ɲwèe nè k̀ur̀e ve'ǹe. ¹⁰ Wo k̀e ywin nze bohòngà bom k̀uɲ b̀e zeɲ. Wo à s̀e ywin ve'ǹe ɲga Tà Nwì à ts̀e' m̀u yi.>>

Jisòs T̀e Mantombii Palè

(Mak 15:2-15; Luk 23:3-25; Jon 18:33-19:16)

11 Jisòs ànə təəŋ kə mantombii Palè nè yi govənonə fana yi fek Jisòs də, <<Wu ŋkum bùu Jus wèŋ wu à?>> Jisòs cəp fəsə fa nà' duk də, <<Wù duk yà'a mvə'nə.>> 12 Nə ye də mvək nè ŋgaa fa satikà' bə bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ à sə ləp yi bə nzak pwe', yi kà cù mùk lok fù'. 13 Mvək nè yi à sə cu mègù dədok v'e'nə fana Palè fek nà' də, <<Wù sə kà bum ŋkùuŋ sə wo sə cəp mətuhù wù yè'e yuk à?>> 14 Jisòs à ka cù ŋgòcəp fəsə muk mali, fana govənonə à mərə v'e'wuriŋ.

15 A sə yegè ləlùm mvək ŋkàak Pasobà fana govənonə sə fis me'rə fa bùu sə wèŋ ŋgà ndapndzəm mò'fis. Yi fis fa megu yà'wèŋ ŋwè nè wo dzəm də yi fis me'rə. 16 Anə geŋ ŋga wo tse' ŋgà ndapndzəm mòk nè liŋ yee də Bàrabà. Bwiŋ ŋkùuŋ à ri Bàrabà nə də yi ŋgà ndapndzəm nè bap. 17 Wo ànə kə benə mvwe' mò'fis fana Palè fek wo duk də, <<Wèŋ dzəm də mu fis me'rə fa wèŋ ndà? Bàrabà kè Jisòs nè wo to yi mok də Krest nà'a ne?>> 18 Busə yi ri də wo ko jə vè Jisòs bohòyi yè'sə ŋga wo à sə bèn nà' jì njo.

19 Sə va' mwè, ghà nè Palè nə à cu mūmvwe' dzə' ye nè yi sakgè nzak mbwa nə fana ŋgwe ye tirə vesə fa yi ntirə. Ntirə nə à ye də, <<Kà də wu gu ŋwè nè yi ka jòŋ tse' ànə yumok duk. Mù yə nõŋ lo sə bap bùu yi ntinə wuriŋ.>>

20 Ŋgaa fa satikà' bə bù ŋkwàha bùu sə wèŋ sə gu megu bwiŋ də yà'a dzəm də wo fis me'rə Bàrabà, nə zə Jisòs. 21 Govənonə fek fe'lə yà' səmok də, <<Mutsətsə'rəə bwiŋ ba yè'e, wèŋ dzəm də mu fis me'rə fa wèŋ nè fò? >> Bùu sə pwe' kwi' də <<Bàrabà.>> 22 Palè fek fe'lə yà'wèŋ də, <<Wèŋ dzəm də mu gu bə Jisòs nè wo togè liŋ ye mok də Krest nà'a va?>> Bùu sə pwe' duk də, <<T'e'lə yi mu ntəəŋ.>> 23 Yi də bùu yà, ŋwè ènə bəpsə yà? Kàyà', wo sə fuŋ ghaha fuu də, <<T'e'lə yi mu ntəəŋ.>> 24 Palè ànə ye də bum sə yi sə cəp sə pwe' sə cə mègù wà co ndzəp, nə sə yəəŋ sə' co də ndaaŋ nə tesə fana yi jəŋ ndzəp, nə cuk bo ye mantombii bùu sə wèŋ. Yi à sə cùk yà', yi sə kəa njo nje də, <<Bo am ka sənə nduəm ŋwè nè'e yeŋ. Wèŋ ri bə zeŋ wèŋ.>> 25 Yi ànə duk v'e'nə fana bùu sə wèŋ pwe'fo' duk də, <<Ŋ, nduəm yee ye mu tuhù vès nə ye mu tuhù bwe avès wèŋ.>> 26 Yi jəŋ Bàrabà, nə fis me'rə fa yà'wèŋ. Yi ləp Jisòs bə ŋkwès, nə fa wo də wo kə t'e'lə nà' mu ntəəŋ.

Sojà Wèŋ Ywi'lə Jisòs (Mak 15:16-20; Jon 19:2-3)

27 Sojàa govənonə wèŋ jəŋ lo Jisòs mu nto' govənonə, nə to benə sojàa mok sə fo' lòŋ. 28 Wo fweŋ fis cəək ye, nə ni fa yi mòk nè bəbaŋ. Cək nə à ye bəbaŋ co cək ŋkum. 29 Wo lim ndik nəmòk nè bə njək co tàm ŋkum, nə ta fa yi nà' mu tuhù. Wo fa yi ntatə mòk də yi kotse' ndzə bohòco ntumbà ŋkum. Wo sə kə təəŋ mantombii yi bə tumfərə, nə sə cəpsə nà' co ŋkum duk də, <<Ŋgəə, ŋkum bùu Jus wèŋ.>> Wo sə ywi'lə yi co ləm. 30 Fana wo te yi bə nte, nə jəŋ ntò' nè nà' ànə ye ndzə bohòyi nə, nə ləp yi bə zeŋ mətuhù. 31 Wo ànə ywi'lə kərə yi fana wo fweŋ fis cək nè ghaŋ bəbaŋ nə, nə ni fəsə fa yi cəək ye sə səmok. Wo jə lo yi də wo kə t'e'lə yi.

Wo T'e'lə Jisòs Mu Ntəəŋ (Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

³² Mvè'nè wo à sè tesè tsonj munto' anè ve'ε fana wo kūrè bə ngà' nəmòk. Wo tap ko yi fo' bə nàj dè nà'a bək jəj ntəəj Jisòs sè. Lij ngà' nè à ye Saimù. Wo to lak ye dè Sirini. ³³ Wo ànè kə dzej mvwe' mok, wo togè fo' dè Gòrigotà (a yà'a dè nzùè tu bwiŋ), ³⁴ wo fa yi rùk dè yi no nga wo tōrə yà' bə yu cūcuk. Yi ànè yu'rə ja'a yà' fana yà' ye co yi kà no. ³⁵ Wo ànè tē'lə wes yi fana wo təm gapsə cəək ye sə bə bèj. ³⁶ Wo cum nze, nè sə sò nà' fo'. ³⁷ Wo com naaj yak njo kpū ye ma mū tuhù yi. Yusè wo à còm naaj sè à ye dè: NE'E JISÒS N̄KUM B̄UJ JUS WÈŊ NƏ. ³⁸ Wo à tē'lə be'lə yi bə ngàa yèə mok wèj, wo bwiŋ ba. Mòk bo ma ŋkwip, mòk ma zū. Yi ye ye mutsətsə'rè. ³⁹ B̄u sè wo à sè cə fo' wèj à sè yà'rə yi, nè sə mək tu awo duk dè, ⁴⁰ <<Nà'a wù nè wù à duk dè, aco wù kəəmsə mak ndap Nwi nè ghan, nè ci fəsə wes nà' mənə nūumbu tē' nè. Tesə-a ni' yèè! A ye-a dè wo no Nwi zinə, wù suhu tsonj na muntəəj fa'nə-le.>> ⁴¹ Ngàa fa satikà' bə ngàa yə'rè fa bwiŋ lùk nè ye bə b̄ ŋkwàha b̄u jus wèj pwe' à ywi'lə yi sè'. Wo sè duk dè, ⁴² <<Yi tesə rì b̄jnsə mègù b̄u mok wèj, nè kà ni' nè nje tesə rì. Yi dè yi ŋkum b̄u Izùrə wèj yi. Yi suhu tsonj-a mū ntəəj fa'nə ngà'a ya vèes dzəm bohòyi. ⁴³ Yi naanjgè tu ye bohòNwi. Nwii tesə-a yi ngà'a ngà Nwii dzəmgə-a yi na. B̄sə yi dukgè dè yi mo Nwi.>> ⁴⁴ B̄u ngàa yèə sè wo ànè tē'lə be'lə bə yà' sè wèj yak yi sè' ve'nə.

Jisòs Kpū

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

⁴⁵ Anə ye nga nūm marəj kan fana ndzəm seŋ mvwe' nzeŋgòj nè pwe' tètè kə dzej co nūm səm. ⁴⁶ A kè dzèj nūm səm anə fana Jisòs waŋ bə ŋgi nè ghan duk dè, <<Eli, Eli, lāma sabatani?>> A yà'a bə ncèep lak yà'sə dè, <<Nwi àm, Nwi àm, wù mà' mū b̄u yà'>> ⁴⁷ B̄u mok sè wo à tə fo' à yuk, nè duk dè, <<Nwè ènə sè to Alajà.>> ⁴⁸ Nwè nəmòk nè yi à ye sè' fo' caŋ ntèj, nè kə tsəp və yumok co kùsa ve'ε sənə rùk mòk nè cūcuk, nè tse' gesə mū cùhù Jisòs bə ntatə dè nà'a no. ⁴⁹ B̄u mok sè wèj duk yàwo dè, <<Wèj yuk, a ja'a na kèe Alajà nè və ŋgòkè tesə yi àlè.>> ⁵⁰ Jisòs waŋ fe'lə bə ŋgi nè ghan səmok, nè me'rə yòjnsə ye lo.

⁵¹ Ghà nè yi ànə kpū anə à ye fana cək nè nà' à sè gapsə rum ndap mòk mūmvwe' ndap Nwi nè ghan nè à sàha jəj mūtuhù wàrr kè dzèj sè mbwèj. Nze à tsoho fo', lis sè vohò sè'. ⁵² Sèe seŋ wèj à mùhu sè'. B̄u sè wo à kpū nga wo b̄u Nwi wèj à lòkok mvwe' kpū. ⁵³ Nūumbu nè Jisòs à lòkok mvwe' kpū à ye, wo me'rə mvwe' sèe sə, nè lo Jòrosalèm nè nà'a lak sè rərəj sə. Wo à ni mū ntòlak anə, bwiŋ ye wo wùriŋ.

⁵⁴ N̄kum sojà nè yi à ye fo' bə sojàa mok wèj sè wo à sè kùk Jisòs anə ye mvè'nè nze ànə tsoho, nè ye bə bum sè yà' à ye fo' pwe' fana wəə ko wo. Wo duk dè, <<Ké', ŋwè ènə nè ye mo Nwi nè zinə.>> ⁵⁵ Bèba mok à ye fo' sè' wùriŋ. Wo à təəj səsap, nè sə ja'a. B̄a yè'sə wèj à yù vè Jisòs mvwe' nzeŋgòGalili, nè sè tesə yi. ⁵⁶ Mok à ye fo' Mèri Mādàlinà, nè ye Mèri ma Jem bə Jòsep nè ye fe'lə ma bwe Zebèdi.

Wo Tuuj Jisòs

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁵⁷ Nè nconum à ye fana Jòsep nəmòk nè mvwe' lak Arimàtayà və. Yi à ye ngà ghàk, nè sè be' lōjisòs sè'. ⁵⁸ Yi à lòbohòPalè, nè lej nà' dè nà'a fa yi vèj ni' Jisòs nè ya yi kə tuuj. Palè dzəm, nè duk dè, wo kə fa nà'.

59 Jòsep jəŋ wəŋ ni' ye nə, nə lim gesə nə' ndzənə cək nə fi. 60 Yi jəŋ nə', nə gesə lo mvwe' sée ye. Sée sə à ye sè fi nga yi tu yà' ndzənə lis. Yi ànə gesə wes, yi bwi' təhə lok ncüu sée sə bə ŋkəŋküm lis mòk, nə be' mandzə lo.* 61 Anə ye nga Mèri Mədàlinà bə Mèri mòk nə à sə yə. Wo à cu ma nja ve'e, nə sə kük gesə lo sée sə.

Wo Tes Bwiŋ

NgòSòSée Jisòs

62 Tsok à rəŋ, nga numbu nə wo à sə fəhə ŋgòcu dzə cāa, fana ŋgāa fa satikà' bə bũu Farəsi wəŋ baan mvwe' mò'fis, nə kə ye govəŋòPalè. 63 Nə duk fa nə' də, <<Mbè, vès sə tsərə mali mvə'nə ŋwə ènə à sə bərə ke'cà bwiŋ fəŋ də yi nsàp yumòk, nə duk də, <A kè dzèŋ nũumbu te' mù lokok mvwe' kpə sàmok.> 64 Ye də bòco wù fa ŋəŋ, wo sə so sée ye sə mənə nũumbu te' sə. Bəsə aco ŋgāa fāak ye sə wəŋ kə yə fis lo noon yi ndzəmə, nə borə bwiŋ də nə' lòkok mvwe' kpə laŋ. Nə ye də wo gu-a nsàp yumòk ve'nə zinə, mvwès ènə nə gəŋ ghak nə nə' à ye mantombi nə'a.>> 65 Palè duk fa yà'wəŋ duk də, <<Wəŋ tse' sojà wəŋ co wo so yo. Wəŋ du, nə kə so sée sə nsàp nə wəŋ rì ve'e pap nə pap.>> 66 Anə gəŋ wo lo, nə kə zərə lok ncüu sée sə mpùŋ. Nə jəŋ sojà wəŋ tes fo' də yà'a sə so.

28

Jisòs Lòkok Mvwe' Kpə

(Mak 16:1-18; Luk 24:1-12, 36-49; Jon 20:1-23; Ngāa Ntum Jisòs 1:6-8)

1 Numbu dzə à cāa, nga tsok sə rəŋ tsə nù Sondè Mèri Mədàlinà bə Mèri mòk lokok də wo kə kük ja'a sée Jisòs sə. 2 Wo à kè dzèŋ fo', nga nze à tsoho. A ye nga masinjà Tà Nwì tsə mǎbu, nə kə bwi' gesə lis nə mvwe' ncüu sée sə fo', nə kok cum yuye mbwa. 3 Si ye à sə rəŋ co mbùŋ bà'a yi, cək ye sə fop co mbàk. 4 Bũu sə wo à sə sòsée sə wəŋ à kà bə wəə ve'e, nə bũuŋ co bù kpukpə.

5 Masinjà Nwì nə à cèp bohòbāa sə wəŋ. Yi duk fa yà' də, <<Wəŋ kə wəp! Mù rì də wəŋ sə lap Jisòs nə wo à te'lə yi mu ntəəŋ nə'a. 6 Yi ka fənə yəŋ. Yi lòkok mvwe' kpə laŋ mvə'nə yi à duk də yi nə lokok yà'a. Wəŋ və fən, nə kə kük ja'a yàwəŋ mvwe' sə yi à nòŋ nè. 7 Wəŋ caŋ lo-a, nə kə tsok fa ŋgāa fāak ye wəŋ də yi lòkok mvwe' kpə laŋ. Yi gè cā nə' mantombii wəŋ ŋgòlòm mvwe' nzeŋgòGalili. Wəŋ nə kə tseŋ yi fo'. Wəŋ tsərə tse' bum sə mù tsə' wəŋ yè'e, nə kà swi.>> 8 Anə gəŋ wo me'rə mvwe' sée sə bə caŋ. Wəə sə ko wo, kwəkwa rwiŋ wo sə ntúə sè' dak. Wo sə caŋ lo də wo kə tsok fa ŋgāa fāak ye sə wəŋ.

9 Mvə'nə wo à sə lòo sə, Jisòs kə tseŋ wo vak, nə duk fa yà'wəŋ duk də, <<Mù cèpsə wəŋ.>> Wo à vè, nə kə kotse' kùu ye, nə kük sə yi. 10 Jisòs nə duk fe'lə fa wo duk də, <<Wəŋ kə wəp. Wəŋ du, nə kə tsok fa bwema am wəŋ də wo lo mvwe' nzeŋgòGalili, vesi wəŋ nə yenə fo'.>>

Yusə Sojàa A Kə Cèp Bohòŋkwàha Bwiŋ

11 Mvə'nə bāa sə wəŋ à sə løyəwo fana sojàa sə wo à sə sòsée sə wəŋ mok à lòm mvwe' ntòlak nə fo' nə. Nə tsoho fa ŋgāa fa satikà' wəŋ yusə yà'

* 27:60 27:60 Bũu Jus wəŋ à sə tugə wə ndzənə lis, nə sə tuuŋ bwiŋ nja. Wo nòŋsə wes mè wəŋ ŋwə nə nja fana wo lap sè' lis mòk nə lok ncüu sə bə zəŋ.

ye sə pwe'. ¹² Nḡàa fa satikà' sə à kè cu be'lə bə bù ñkwàha bùu sə fo' sə wèḡ, nə kiḡ cù bə yusè wo nə ɢu. Wo à fa sojàa sə wèḡ mbàm ve'ε wùriḡ. ¹³ Nə tsok fa yà' də a ɢəə, yà' tsok də wo ànə dzəm swi lo ndzəmè àɛ, ḡàa fàak ye wèḡ kə yə fis bisə lo vè ni' ye nə. ¹⁴ Wo duk fe'lə də, <<A ye-a ḡa govəndyuk bum ye'sə fana vées nə riḡ mvəsə ḡgòtsə' yi ya yi dzəm də a zinə. Wèḡ kà wəp də wèḡ nə tse' nzak wəp lok.>> ¹⁵ Bùu sə wo à sə kùk sèe sə wèḡ à jə mbàam sə, nə kə ɢu megu sə' mvə'nə wo anə tsok wo sə. Haḡ kə dzeḡ ntinə, yà'a yusè bùu Jus wèḡ dukgè də yà' ànə ye ve'nə.

Jisòs Yəhə Bohòḡḡàa Fàak Ye

¹⁶ Nḡàa fàak Jisòs sə hum-ncòp-mò'fis sə wèḡ à lo mvwe' nzeḡòGalili, nə lo mvwe' nda nè Jisòs à tsə' wo də wo lo fo' nə. ¹⁷ Wo ànə ye yi, wo kuksə yi. Wo à ɢu ve'nə ḡa mok wèḡ sə mərə mali yi ntòmərə. ¹⁸ Anə geḡ, Jisòs sòḡ kəp və wo, nə cep də, <<Nwi a fa ḡaḡ sè mabu bə sè sə nze pwe' bohòmù. ¹⁹ Wèḡ du lo-a ḡa'a bohòbwḡ ma fòpwe', nə ɢu busə wo ḡàa be' mandzə àm. Wèḡ bàptesə wo mənə liḡ Tè', bə liḡ Mwe, nə ye Yòḡsə nè Rəreḡ nə. ²⁰ Wèḡ yə'rə wo ḡgònòḡsə bum sə mù a tsə' wèḡ də wèḡ nə sə ɢu yà'a pwe'. Fana wèḡ sə tsərə tse' sè' də, mū nə sə ye vesùwèḡ nùumbu pwe' tətè nzeḡòḡ kə me.>>

Ntirè nè Bèboŋ nè MAK

Nwàk Mak sè tsò' yumok bə liŋ jisòs Krèst nè yi Mo Nwì nà. Nà' sè nitsè' jisòs nja co ñwè nè yi tse' ñàŋ, nə sə gu fàk bə zəŋ.

Jisòs nə sə to liŋ ye də yi Mo Nwè. A yà'sə də yi ñwè nè yi tse' ñàŋ bohòNwì ngòtsòho bum. Liŋ yè'sə sə nitsè' sè' də yi ñwè bə ni' nè zinə. Liŋ sè də Mo Nwè yè'sə, a liŋ sè wo à còm yà' ndzənə Nwàk Danà taarntəŋ. (Taŋ Danà 7:13, 14.) Kàmòk Jisòs à to liŋ ye ve'nə bùusè yi dzəm ngòntsè' fa bwìŋ də yi ñkum ngà gèm bwìŋ nè Nwì à kà' də yi nè tum vesə nə.

TsətsòhòNè Jon

Ngà Bàptesè Bwìŋ

(Mat. 3:1-12; Luk 3:1-18; Jon 1:19-28)

¹ Yè'e məm̀və'nè Ntirè nè Bèboŋ nè Jisòs Krèst mo Nwì à yèto. ² Nà' à yèto nga Jon tesə vè sə ñgəà. Yi ànə tesə və m̀vəsə ñgà tsòhòbum Nwì Izayà à còm də,

Nwì à duk də, <<Yèè, nè'e masinjà àm, m̀ nə tum sə gesə lo yi mantombii wù ñgògù fàhə fa wu mandzə.>>

³ Yi à còm mok sè' də,

Ngì ñwè nəmòk sə cèp torə vè sə ñgəà, nə sə yuhu də, <<Gù tsə'rə fa Tà mandzə ye, rəŋsə tsə'rə fa yi bwe cwè mandzə ñgògì cà ca.>>

⁴ A ye ve'nə, Jon ngà bàptesè bwìŋ tesə vè sə ñgəà, nə sə tsoho fa bwìŋ ncèp nə də, <<Wèen kupsə, nə bwi fa bup awèŋ ñkwèŋ, nə baptesə, ya nga Nwii swifa wəŋ bup awèŋ.>> ⁵ Fana bwìŋ à tesə vè m̀vwe' nzeŋgòŋ Jùdiyà bə ntòlak Jòrosalèm pwe'fo' ngòkè yuk yusə Jon sə cèp sə. Wo à kəà cù bə bup awo sè wo gùgəə, fana Jon bàptesə wo sənə ndzəp Jòridàŋ.

⁶ Jon à sə ni nsàap cèk sè ñgàa tsòhòbum Nwì wèŋ. Wo à gù yà' bə nwèes nàm nəmòk nè wo togè nà' də kàme. Yi swi' tse' bə korə ñgùp sə mbwèe yi. Zuzuu ye à ye ñgwim bə nu. ⁷ Yi à tsə' fa bwìŋ duk də, <<Ñwè nəmòok nə və ma ñkwèen mù nè yi yam càsə mù yi. M̀ ka kəkərè co mù bəhə tsoŋ sə nze ñgòfirè kùu kùuŋgùp ye yeŋ. ⁸ M̀ bàptesə mègù wəŋ yàm bə ndzəp, fana yi nə baptesə wəŋ ye bə Yòŋsə nè Rəreŋ.>>

Satà A M̀msə Jisòs

Ghà Nè Wo A Bàptesə Yi

(Mat. 3:13-4:11; Luk 3:21-22, 4:1-13)

⁹ A ka sap jisòs mè'rə lak Nazàre nè nà'a m̀vwe' nzeŋgòGalili, fana Jon bàptesə yi sənə ndzəp Jòridàŋ. ¹⁰ M̀və'nè Jisòs à tesə kok sə ndzəpə anə ntəŋ, yi ye nga ntòbu mùhu fana Yòŋsə Nwì sə tsoŋ və bohòyi co kəkəbàŋ. ¹¹ Ngì mòk sə yuhu tsooŋ m̀bu anə duk də, <<Wu mo àm nè mù dzəm wu sə ntuu mù ñkùuŋntəŋ. M̀ sə kwa bohòwù wùriŋ.>>

¹² Yòŋsə nə gu yi sè' ntəŋ ngòlòm̀vwe' sèmok sə ñgəà. ¹³ Yi à cu fo' nùumbu hum kwè, Satà sə m̀msə yi. Yi à ye fo' bə nàam ngòŋ wèŋ fana masinjàa Nwì sə jəŋ ñkərè bohòyi.

Jisòs To Ngàa Ko Fuk

(Mat. 4:18-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ A ye nga wo nisə Jon ndapndzəm, fana Jisòs lòmvwe' nzenḡòGalili, nè sə tsòho Ntirè nè Bəboḡ nè nà' vè bohòNwi. ¹⁵ Yi sə duk də, <<Mvək kùrə laḡ nè gaḡ ḡkum Nwi kùəp ḡḡyè sə nzenḡòfəḡ laḡ. Wèeḡ kupsə, nè bwi fa bup awèḡ ḡkwèḡ, nè dzəm Ntirè nè Bəboḡ nè.>>

¹⁶ Numbu mòk à ye nga Jisòs sə ḡihi ḡḡu ndzəp Galili, yi ye bù ḡḡàa fu'fuk ba, Saimù bə moma ye Andrù ḡḡa wo sə fu'fuk bə ram. ¹⁷ Jisòs duk fa wo də, <<Wèeḡ be' vè m̄a ya m̄a yə'rə wəḡ ḡḡòko bwiḡ.>> ¹⁸ Wo ànə yuk ve'nə ntèḡ, wo me'rə mak noḡsə ram awo sə fo', nè yuḡ lo yi.

¹⁹ Yi à ḡì lòḡo, yi ye fe'lə bwe ḡḡà' nəmòk nè wo togè yi də Zebèdi ḡḡa wo bwiḡ ba, Jem bə moma ye Jon. Yi à kə tsèḡ wo ḡḡa wo cu sənə ḡḡwes, nè sə ḡuḡu tsə'rə ram awo. ²⁰ Yi à to yà' sè', wo be' lòyi, nè me'rə tè' awo Zebèdi bə ḡḡàa fàak awo sə ḡḡwesə anə, nè lo bə Jisòs.

Jisòs Be' Fis Yòḡsə Ze'

Ndzə Ni'i Nwè Nəmòk

(Luk 4:31-37)

²¹ Wo à ḡì lòmvwe' mò'fis, nè kə dzeḡ lak mok sè wo togè fo' də Kàpanum. Fana numbu dzè awo à wèes, Jisòs lo mvwe' ndap piriya bəu Jus, nè ye ḡḡyè'rə wo ncèp Nwi mbwa. ²² Busè yi à cèp nsàp nje zok bə ḡḡḡ, fana bwiḡ mərə bəusè wo rì də cicàa sè wo à sə yə'rə lùk à sə kà ve'nə cèḡḡ. ²³ Nwè nəmòk à ye mbwa nè yi à tse' yòḡsə ze' ndzə ni'i yi. Yi ye ḡḡòwa torə fis də, ²⁴ <<Jisòs nè mvwe' lak Nazàre, wù tse' yà vesùwèḡ nē? Mù rì wu bəboḡni, wu ḡwè nè rərəḡ nè wù vè bohòNwi. Wù vè yè'sə ḡḡòzə ves à?>> ²⁵ Jisòs à ḡhamsə yòḡsə nè, nè duk fa yi də, <<Lok cùu yo, nè ca tesə ndzə ni'i ḡwè ènə.>> ²⁶ Yòḡsə nè à yuk ve'nə ntèḡ, yi tsə'rə ḡḡà' nè nəbup, nè waḡ torə ve'è, nè tesə ndzə ni'i ḡḡà' nè. ²⁷ Bwiḡ à mərə ve'è nəbup, nè sə duk də, <<Háva! Yè'sə yà ve'nə è? Nsàp yəyə'rə nè fi vè yè' laḡ. Nwè nè'e tse' to ḡḡḡ ḡḡòcèp bohòyòḡsəə ze' wèḡ fana wo yuk cùu ye.>> ²⁸ ḡhàr ve'è ḡḡa liḡ Jisòs ca yuhu mvwe' nzenḡòGalili pwe'fo' laḡ.

Jisòs ḡuḡsə ḡḡàa Yiyaḡ ḡkùḡḡ

(Mat. 8:14-17; Luk 4:38-41)

²⁹ Jisòs bə yà'wèḡ à tesə tsə mənə ndap piriya nè, fana yi Jisòs nè bə Saimù nè ye Andrù, Jem bə Jon wèḡ à lòmvwe' ndap Saimù bə Andrù. ³⁰ Wo à dzèeḡ ḡḡa malii Saimù nòbə yiyaḡ. Wo tsok fa Jisòs ve'nə. ³¹ Yi lo, nè kə ko bo nà', nè lokoksə nà' m̄utsə, yiya nè me fana yi lokok təeḡ, nè kə lap fa wo zuzə.

³² Numbu ànə à ye ḡḡa nùm sə co tsə lòo, wo jə vè fa Jisòs ḡḡàa yiyaḡ pwe', nè jə vè fe'lə bəu sè wo à tse' yòḡsəə ze' ndzə ni'i wo. ³³ Bwiḡ à tesə bə lak yà'sə pwe', nè kə maḡ mvwe' ntòmbi ànə bikikiki. ³⁴ Jisòs à ḡù bəu sè wo à tse' nsàp yiyaḡ zok zok wo ḡuḡ ḡkùḡḡntèḡ, nè be' fis ze' ndzə ni'i wo maḡḡḡḡḡḡ. Busè ze' sə à rì yi bəboḡ fana yi kà yà' mandzə ḡḡòtsə' fa bwiḡ ve'nə fa.

Jisòs Tsòho Ncèp Nwi

Mvwe' Nzenḡòḡ Galili Pwe'

(Luk 4:42-44)

³⁵ Tsok à kùəp, ḡḡa cu ntòbə ndzəm, Jisòs lokok, nè tesə lo m̄umvwe' nəmòk, nè kə ḡu piriya fo' yiya. ³⁶ A cu ḡhàr wo kà yi yə, fana Saimù bə

bùu sèmok sè lap ke' ca yi. ³⁷ Wo à yè yi, wo tsok yi dè, <<Bwìj sè lap wu manɣɛŋɣèŋ.>> ³⁸ Yi duk fa yà' dè, <<Yusè yà' a jè vè mù fɛɛŋ, a ngòtsòho ncèp Nwì. Vesùwèɛŋ lo lè mvwe' lak mok sè yà' kuəp fɛɛŋ yè'e, nè tsoho fo' sè'.>> ³⁹ Yi à gì dzòŋ nzeŋgòŋ Galili pwe', nè sè tsoho ke' ncèp Nwì mvwe' ndaap piriya, nè sè bɛ'e fis yòŋsèə ze' wèŋ ndzə ni'i bwìj.

Jisòs Mèsə Fa Ngà Kuturu Yiya Ye Nə

(Mat. 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰ Nùmbu mòk à ye, ngà kuturu nəmòk à vəə, nè kə təəŋ mantombii yi bə tumfərə, nè lɛŋ nà' dè nà'a tɛsə yi. Yi duk fa Jisòs dè, <<Tà, a bə-a wu co wù tɛsə mù na, wù gu fa mù yiya àm nè'e me.>> ⁴¹ Jisòs ànə yuk ve'nə, ntum ye rwiŋ bə manziŋ, fana yi fis bo, nè jweŋ nà' bə zeŋ, nè duk dè, <<Mù dzəm laŋ, yiya yònə nà'a me.>> ⁴² Yiya nè à mè gu sè ghà ànə fo', yi guŋ lo yuye. ⁴³ Jisòs à tipsə yi guguŋ, nè me'rə yi lo. ⁴⁴ Yi duk fa nà' dè, <<Dù, nè kà ŋwə nəmòk tsə' fa swì. Cə lògù bohòŋgà fa satikà', nè kə ni fa yi ni' yò, ya yi kək ja'a də yiya yòmè laŋ àlɛ. Yi kà' mèsə, wù fa fəfa nè Musi à duk nè, ngòŋiŋtsə' fa bwìj də yiya yònə a mè laŋ.>> ⁴⁵ Nwè ènə à lòyuye, nè tsoho lo bwìj pwe', nè tsoho wesə nsàp nè co Jisòs kà mù ntòlak jəja mok gì fe'lə. Yi sè cum ke' mok mvwe' sè bwìj ka fo' yeŋ. Bwìj sè və ma nè fòlòŋ, nè sè kə tɛŋ yi fo'.

2

Jisòs Guŋsə Nwè Nə

Yi A Bù'rə

(Mat. 9:1-8; Luk 5:17-26)

¹ A cə nùumbu jə, Jisòs foho lo mvwe' lak Kàpanum. Fana bwìj yuk lo də yi cu mù ntòlak anə. ² Bwìj və ŋkùuŋ. Ncù à loho mègù bə bwìj, fana mandzə kà ngòtsəŋ Jisòs ye. Jisòs à sè tsòho fa wo ncèp Nwì. ³ Bwìj kwè və, nè bək və ŋwə nəmòk ŋga ŋgəŋgàŋ à bù'rə bù'rə, ŋgòkə fa Jisòs. ⁴ Bəsə bwìj à ye ŋkùuŋ fana wo kà mandzə ngòjə lòŋwə nè ŋgə ni'i Jisòs tse'. Fana wo kok mù ndundap, nè cok toşə mvwe' sè Jisòs tə sə.* Wo à cok toşə, wo le' gesə ŋwè nè ca bohòJisòs mənə kəà. ⁵ Jisòs à yə də wo tse' dzədzəm dè aco yi gu yiyaŋ ŋwè nè me. Yi duk bohòŋwə nè yi kà gīgè nè də, <<Mo àm, mù swifa wu bap yo laŋ.>>

⁶ Bù ŋgàa yə'rə fa bwìj lùk mok à cu fo'. Wo ànə yuk yusə Jisòs à duk, nè tsərə də, ⁷ <<Aco yi duk ve'nə va? Yi sè gu bupsə liŋ Nwì wà. Mègù Nwì nè aco yi swì fa ŋwè bap ye.>> ⁸ Jisòs riŋ yusə wo sè tsəm sè sè ntəŋ, fana yi duk fa wo də, <<Wèŋ sè tsəm sè ntəŋ wèŋ ve'nə bùu yà? ⁹ Co johò gha' yè'e nè ngòduk bohòyi də, <<Mù swì fa wu bap yo laŋ,>> kə nè ngòduk də, <<Lòkok mətə, nè bək jə kəà yò, nè gi lo yuyo> ɛ? ¹⁰ Fana mù nè niŋ fa weŋ də mùu mo ŋwè, mù tse' nàŋ sè nzeŋgòŋ ènə ngòswì fa bwìj bap awo.>> ¹¹ Fana yi duk fa ngà' nè yi kà gīgè nè də, <<Mù duk wu də lòkok, te' kəà yò, nè lo la'a wù.>> ¹² Mvə'nə wo à təəŋ nè sè ja'a mali, fana ŋwè nè te' kəà ye, nè gi lo yuye. Wo mərə pwe', nè kwasə Nwì də, <<Vès ka nsàp yu nè'e ye yuk.>>

Jisòs To Levi

(Mat. 9:9-13; Luk 5:27-32)

* 2:4 2:4 Ye Màtiyò24:17

¹³ Jisòs à foho lòsè ngu ndzəp Galili. Bwìŋ ŋkàun be' lòyi, fana yi ye ngòkè yə'rə yà'wèŋ. ¹⁴ Mvə'nè yi à sè gi lòo yi ye ŋwè nè yi kogè mbàam tas, ŋga yi cu mvwe' sè yi fàkgè fàk. Ŋwè ànə à ye Levi mo Alfòs. Jisòs duk fa yi də, <<Be' və mu.>> Yi lòkok, nè yuŋ lo nà'.

¹⁵ A ye ghàr fana Jisòs sə zú zú mvmvwe' ndap Levi nè. Bù ŋgàa ko tas nè ye bù ŋgàa gù bup ŋkàunntèŋ à be'lə yi bə ŋgàa fak ye ngòzú zú zú mvwe' mò'fis. Bùu sè wo à ye ŋkàun ye'sə wo à sè yù kə' yi. ¹⁶ Bù ŋgàa yə'rè lùk mok à ye fo', sè wo à ye bop bù Farasi wèŋ. Wo à yə ŋga Jisòs sə zú beŋ bə ŋgàa gù bup nè ye ŋgàa ko tas. Wo fek bù ŋgàa fàak ye də, <<Yi sə zú be'lə ye bə ŋgàa gù bup nè ye ŋgàa ko tas wèŋ bùu ya?>>

¹⁷ Jisòs yuk, nè busə də, <<Bùu sè wo ka yiyaŋ tse', wo kà doktə lapgə, a lap megu doktə ŋwè nè yi sə yaya. Fana bohòmù yàm, mù à ka njo bùu sè wo kəkərè bohòNwi wèŋ və, mù à vè ngòto bù ŋgàa gù bup wèŋ.>>

Nzak Dzə Zuzu

NgòKùksə Nwi

(Mat. 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ A ye mvək mòk, bùu sè wo à sə be' Jon ŋga bàptesə bwìŋ bə bùu Farasi wèŋ sə dzə zú zú ya wo kùksə Nwi. Bùu mok və bohòJisòs, nè fek yi də, <<Bùu sè wo sə be' Jon ŋga bàptesə bwìŋ nè ye bùu Farasi wèŋ sə dzəgə zú zú nùumbu mok, bwe yo kà yàwo dzəgə bùu yà lə?>> ¹⁹ Jisòs cep fəsə fa wo də, <<Aco wo duk fa bùu sè wo və mvwe' sè wo sə zú bum gù də wo dzə zú zú anə va? Ka ve'nə yeŋ. Mvək nè ndugù nè cu mali bə yà'wèŋ, fana wo nè kà ve'nə cu. ²⁰ Fana nùumbu nè sə vəə nè wo nè jəŋ gesə lo ndugù nè, fana wo nè dzə zú zú mvək ànə.

²¹ <<Yusə də, kaco ŋwè jəŋ cək nè fi, nè te' lok nè nà' vèp laŋ bə zeŋ yeŋ. Busə nè fi nè saha tesə ndzəŋ nè zəm nè fana yam ghak wesə ŋga'a mvwe' sè nà' saha maŋkwèŋ sə. ²² Yumook sè' də wo kà dzə rùk sənə bès nè zəm kep gèsəgə, bùusə yà'a nè duk, nè vok bès nè. Fana rùuk sə nè bup bə bès nè mwè. Bògha' lə də wo gesə dzə rùk sənə bès nè fi.>>

Jisòs Cep Bə Nzak Nùumbu Dzə

(Mat. 12:1-8; Luk 6:1-5)

²³ Nùumbu dzə mòk à ye, Jisòs gi cà mvwe' nzum nzaŋ mok. Mvə'nè ŋgàa fàak ye à sə be' yi fana wo sə kəp jəŋ tu nzaŋ. ²⁴ Fana bùu Farasi duk fa Jisòs də, <<Yeè, lùk avès ka dzəm də wo gu ve'nə nùumbu dzə dzəm.>>

²⁵ Jisòs cep fəsə fa wo duk də, <<Wèŋ à ka yusə Devid à gù taŋ yà'a yuk à? Mvəsə yi à dzəm yumok ngòzú ŋga njè à ya yi bə bwe ye wèŋ, ²⁶ fana yi lo kə ni mu nda'à Nwi, nè kə jəŋ zú ntuk bred nè wo à nòŋsə ngòkùksə Nwi fo'. Abiyadà à ye ŋkum bù ŋgàa fa satikà' ghà nà'nə yi. Ŋga lùk avès sə tsə' də aco zú megu yà' ŋgàa fa satikà' wèŋ fana Devid zú yà', nè fa bùu ye sə'.>> ²⁷ Jisòs à cèp mèsə ncèp nè duk də, <<Nwi à gù nùumbu dzə ngòtesə ŋwè, ka də wo à gù ŋwè bùu nùumbu dzə yeŋ. ²⁸ Ye də mùu mo ŋwè, mu Tà nè mù tse' nàŋ bə nùumbu dzə nè mù.>>

3

Ŋwè Nè Yi A Kpu Bo

Ma Mò'fis

(Mat. 12:9-14; Luk 6:6-11)

¹ Numbu mòk à ye Jisòs gi bùuñ vè mùmvwè' ndap piriya mòk nga ñwè nèmòok mbwa nè bo ye mok à kpù. ² Bùu sèmok à ye mu ndà' à anè sè wo à dzəm ngòláp Jisòs bə nzak. Fana wo sè kək tse' yi dè kè yi gù bənsə-a ñwè ènè numbu dzè àlè'. Də ya wo ko yi bə nzak də yi gù fak numbu dzè. ³ Yi duk fa nga bo bup nə də, <<Lòkok vè kə təñ kù mantombii mù fən.>> ⁴ Ngà' nə à vèə, Jisòs fek bùu mok sè də, <<Yusè lùk dzəm də aco a gu yà' numbu dzèə yà? A bəbon ngòtesə bwiñ kè ngògò bup ε, a bəbon ngòtesə yònsè ñwè kè ngòzə nà' ε?>> Wo à cu gù dədok, nə kà cù mùk. ⁵ A bup Jisòs. Yi jok bohòwo bùu nsàap ntum sè bup sè wo tse' yà', nə duk fa ñwè nə kpəkpu bo nə də, <<Nèp fis yak a bo yo sè è.>> Yi à nèp fis yà' ntəñ, fana yà' guñ. ⁶ Bùu Farəsi à yə vè'nə, fana wo à lòo, nə kə to bùu mok sè wo ma nə ñkum Herò, fana bə yà'wèñ cum kwe' mu tuhù yi mvè'nè wo nə zə yi.

Bwiñ Krəəñ Və NgòYə Jisòs

⁷ Jisòs bə ngàa fàak ye à ye'e lòngru ndzəp Galili. Bwiñ kə tsəñ wo fo' ñkùuñntəñ. Bùu yè'sə à tesə vè mvwe' nzenngòGalili bə Jüdiyà. ⁸ Bùu mok wèñ à tesə mvwe' lak Jòrosalèm, mok vè mvwe' nzenngòIdumiyà bə nzenngònə ma ndzə nto ndzəp Jòridàn. Mok tesə mvwe' sè yà' kəəp lak Tayà bə Sidòn sè'. Bùu yè'sə à vè ngòyə Jisòs bùusè wo à yuk yusè yi à sə gùu. ⁹ Bùu sè à ye wùriñ, fana yi duk ngàa fàak ye də wo lap fa yi ñgwes yi ni ca nga wo kà yi sə nze bwì' màk. ¹⁰ A ye vè'nə bùusè yi à guñsə ngàa yiyay numbu ànə ñkùuñntəñ. Fana ngàa yiyay mok wèñ sə nik lo gu va' də wo kə jwəñ gesə gu yi bə bo. ¹¹ A ye fo' də, bùu sè wo à tse' yònsə sè bup ndzə ni'ì wo yə yi fana wo gbù mantombii yi sə nze, nə sə duk də, <<Wùu mo Nwi.>> ¹² Yi sa'rə yònsəə ze' sə guəñ də wo cum gəe', nə kà də wo tsok bwiñ də yi mo Nwi wo dū'.

Jisòs Swè'fis Bùu Ye Mok Hum-ncòp-ba NgòYe Ngàa Ntum Ye (Mat. 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Jisòs à kok lòmu ndahà, nə to benə bùu sè yi sə dzəm də bə yà'wèñ lo, fana wo yuñ lo yi. ¹⁴ Anə geñ, yi swekfis bwiñ hum-ncòp-ba mətstətsə'rəə wo də wo ye ngàa ntum ye. Yi duk fa yà'wèñ də yi nə sə cum bə yà'wèñ, nə tum wo ngòtsòho lònçèp nə nje. ¹⁵ Fana yi fa wo ñàñ ngòbè'fis fa bwiñ yònsəə ze' ndzə ni'ì.

¹⁶ Liñ bùu sè hum-ncòp-ba sə à ye Saimù nə yi à to fa nà' liñ mòk də Pità. ¹⁷ Jem bə moma ye Jon wo à ye bwe Zebèdi. Jisòs à to wo də Bwànàjis. Liñ ñge' yà'sə duk də, Mbùñ saha. ¹⁸ Nə ye Andrù, Filip, Bətòlomi, Mətiyò, Tomos, Jem mo Alfòs, Tədiyòs, Saimù nə yi à ye mòk bə bòp bù nə wo to wo də Kenènat, ¹⁹ nə ye fe'lə Judàs Iskarəyà nə yi à səñ Jisòs.

Wo Duk Də Jisòs Tse' Nàaŋ Ze' (Mat. 12:22-32; Luk 11:14-23, 12:10)

²⁰ Jisòs bə bwe ye à kə ni mənə ndap nèmòk, fana bwiñ yuñ wo nsàp nə wo lap mandzə ngòkə zə beñ bùə. ²¹ Mùmvwè'nə yà' à ye vè'nə, fana ma ye nə ye bwema ye wèñ yuk, nə sə vè ngòkə jə lòyi. Busə bwiñ à sə dufu də, <<Nkərə nà' sə də a bup.>> ²² Bù ngàa yè'rè lùk sè wo à tsə vè Jòrosalèm duk yàwo də yi tse' ze' Bezebù ndzə ni'ì yi, nə nà'a ñkum ze' wèñ. Nà' a fagè yi ñàñ fana yi sə be'fis ze' bə zeñ. ²³ A ye vè'nə fana Jisòs to benə bùu sə ngə ni'ì yi, nə fek yà' gbù' mòk də, <<Aco Satà be'fis ni'

ye yè'sə va? ²⁴ Nga wo gəpsə-a lak mòk bə bòp də wo lù, fana ye də lak yà'sə nə gbù. ²⁵ Nga wo gəpsə-a ndap ɲwə nəmòk bə bop zəzok də wo sə lù, fana ye də ndap ànə nə gbù nze sè'. ²⁶ Megu yà'a sè' ve'nə də a ye-a ɲga Satà kùèm bə ndap ye kaco nà' təəɲ yeɲ, nà'a nə gbù, nə lə.

²⁷ <<Kaco ɲwə nəmòk ni to munda'à ɲgà ɲàɲ, nə fis ɲəɲ lo yumok mbwa yeɲ. Tse'ɲga yi ko kɪ nòɲsə to ɲgà ɲàɲ nə bə kù ɲkuɲ yi ni mu ndà'à nà' anə.

²⁸ <<Mù sə tsè' fa weɲ nè'e ɲkèm ncèp duk də, nsàap bup sə bwiɲ gùgè-a lònɲ, wo nə tse' səsɥifa bə zey, nə ye bə bum sə bup sə wo cèpgəə. ²⁹ Fana ɲwə nə yi bupsə liɲ Yòɲsə nè Rəreɲ, fana yi nə kà səsɥifa tse' yuk, bùusè yi gù yà'sə bup nə nà'a nə kà mè yuk.>> ³⁰ Jisòs à duk ve'nə bùusè bùu səmok à duk də yi tse' yòɲsə nə bup ndzə ni' yi.

Jisòs Bə Ma Ye

Nə Ye Bwema Ye

(Mat. 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Ma Jisòs bə bwema ye wèɲ à vèə, nə kə təəɲ sə ntòmbi, nə duk də wo to Jisòs də yi və. ³² A ye ɲga bwiɲ rwiɲ mu ndà'à anə wùriɲ, fana bùu yè'sə tsok fa yi də ma ye bə bwema ye wèɲ sə to yi sə ntòmbi. ³³ Mvè'nə Jisòs à yuk ve'nə, fana yi fek bùu sə duk də, <<Ma am bə bwema am wèeɲ ndà wèɲ?>> ³⁴ Fana yi fəsə lis, nə kuk yak bùu sə wo curə ya' ɲgu ni' yi, nə duk fa wo də, <<Curə ya' yè'e ma am bə bwema am sə.>> ³⁵ Nə duk fe'lə duk də, <<ɲwə nə fòpwe' nè yi gùgè-a yusə Nwi sə duk də yi gù, fana ye də yi mo tè' am nə ye njè' am nə ye ma am sè'.>>

4

Gbu' ɲgà Bì Ngwii Bum

(Mat. 13:1-9; Luk 8:4-8)

¹ A ye numbu mòk Jisòs lo ɲgòyərə fe'lə bwiɲ ɲgu ndzəp Galili, fana bwiɲ kə benə fo' mangəɲgəɲ. Yi ni cum sənə ɲgwes mu ndzəpə. Bwiɲ təəɲ yəwo mu mfèɲ. ² Mvè'nə yi à sə yərə yà', yi sə tsoho fa yà'wèɲ bum ɲkàɲntèɲ. Yi cèp yà' bə gbù'. Fana yi tsok wo duk də, ³ <<Wèeɲ yu'rə bəbɔɲ. ɲwə nəmòk à lònɲgòɲwə ɲgwii bum mu nzuù. ⁴ ɲgwii mok gbùhu nɔɲ sə mandè'. Swiɲ yè, nə kə te' zu lo yà'. ⁵ Mok gbù mvwe' lis ɲga nze ka fo' ɲkàɲ yeɲ, nə to ca jwan, bùusè nze à ye fo' jo. ⁶ Nùm to, yà' yum, nə kpu wes pwe' bùusè yà' à ka ɲgàɲ səsap so. ⁷ Mok gbù mvwe' ndik sə bə ɲjàk, ndik sə kuk, nə ram te'lə bupsə yà', yà' kà zəm. ⁸ Mok à gbù mvwe' nze nè bəbɔɲ, nə kuk nə zəm, mòk hum te', mòk hum ntùɲfu wèɲ, mòk zəm ɲkà mò'fis.>> ⁹ Yi lèsə ɲgòcèp də, <<ɲwə nè wù tse'-a ntu' ɲgòyuk yusə mù cèp yè'sə, wù yuk.>>

Jisòs Tsè' Rəɲsə Gbu' Nə

(Mat. 13:10-23; Luk 8:9-15)

¹⁰ Jisòs à kə cu mègù mòk bə bwe ye sə hum-ncòp-ba nə ye bùu mok sè', fana wo ye ɲgòfek yi duk də, <<Tsok rəɲsə fa ves gbù' nè wù cèp màk taan nà'a nè.>> ¹¹ Yi duk fa yà' də, <<Nwi à gù weɲ yàwèɲ ɲgòri yu səmok bə gar ɲkum ye sə yà'a səsɥihì bohòbùu səmok. Fana bùu sə wo yəwo sə mbi, wo yuk gù yəwo gbù' nə. ¹² Fana wo sə kuk nə kuk, nə kà yə ri. Wo sə yuk nə kà rəeɲ. Bwèrə wo bùuɲ və bohòNwi yi swifa wo.>>

¹³ Jisòs yèto ngòduk fa wo dè, <<Wèñ ka gbu' nè'e reñ yè'e dè wèñ nà reñ yuk gbu' mok sè' lañ à? ¹⁴ Ngà ñwàñwè à ñwè ncèp Nwi sè ntuù bwiñ. ¹⁵ Ntàm bùu mook co mandzè, wo yuk ncèp Nwi ntèn, Satà vè, nà kà jèñ gesè ncèp nà sè ntuù wo anè. ¹⁶ Bùu sèmok yàwo co ñgwii sè yà' à gbù mvwe' nze nà bə lis. Yà'a wo sè wo yuk ncèp Nwi, wo kwa bə zeñ wùriñ. ¹⁷ Mègù dè ncèp nà kà sè ntuù wo cəco lò, fana ñgə' vè bohòwo bùu ncèp Nwi àlaa, wo təəñ moòm ghàr nə yamak, nə gbù gesè lo fo'. ¹⁸ Bùu mok yàwo yè'e co ñgwii sè yà' à gbù mvwe' ndik. Yè'e bùu sè wo yuk ncèp Nwi fana, ¹⁹ bum nzenğòñ kə jipsə tes wo, fana wo swi ncèp nə, nà' kà ñgwi zəm. Bum sè co ghàk bə bum mok sè bwiñ sè dzəm yà' sè nzenğòñ anə ñkàñntèn, yà' kə jipsə ncèp nə. ²⁰ Ñgwii sè yà' à zəm mok hum tɛ', mok hum ntùñfu, bə ñkà mò'fis wèñ yà'a, yà'sə ntəm bùu sèmok sè wo yuk ncèp Nwi, nə dzəm nà' fana nà' ye co wo bi yumok mvwe' nze nə bəboñ fana yà' zəm vɛ'nə.>>

Gbu' Laàm
(Luk 8:16-18)

²¹ Jisòs duk mali duk dè, <<Wo bwe'gè laàm, wo tes gesè ma sè ñkò'o, kè wo tes gesè ma sè mbwè kè ɛ? Hai', ka vɛ'nə yeñ. Wo tesgè nà' mùmvwè' dzòk. ²² Yumok sè yà'a səswihi, dè yà'a nə kà kə yəəñ ka yeñ. Yè'sə dè yusè yà' cu mvwe' ndzəm nə kə vè mvwe' mareñ.>> ²³ Yi sè duk fe'lə mali dè, <<Ñwè nə yi tse'-a ntu' ñgòyuk bum bə zeñ, yi yuk.>> ²⁴ Yi tsok fa mali wo dè, <<Njo nə wo nə fuk fəsə fa wu sè' bə nsàp yu nə wu fùk fagè bwiñ ca, ghàmòk casə njo nə, fana yu'rə yusè wu yuk bəboñ. ²⁵ Wo nə fa ñwè nə yi tse' ñkàñ sèmok, fana ñwè nə yi ka ye tse', wo nə jèñ gesè bwe bè'ləə sè yi tse' sə pwe'.>>

Gbu' Nə Mvə'nə
Ngwii Bum Kùkgəə

²⁶ Jisòs à duk fe'lə mok sè' duk dè, <<Gañ ñkum Nwi sè co nzum ñwè nə yi à ñwè nzañ mɔ nzuù yi. ²⁷ Yi nə dzəm lo, nə sə yəəñ, nə dzəm lo, nə sə yəəñ. Ngwii nzañ sə to, nə sə kuk. Yi kà yuye yusè yà' gù yà' kuk ri. ²⁸ Nze nə bə tu ye gu ntsen nə ñgòkùuk, nə kə tse' mvəm. A yəəñ to ntòntsen nə, ghàr tu nə yəəñ, fana ñgwi zəm nə guñ. ²⁹ Yà' guñ ntèn, yi jəñ fɛcɛs, nə kə ci', bùusə mvək nə ñgòkup kərə lañ.>>

Gbu' Ngwi Mostà
(Mat. 13:31-32; Luk 13:18-19)

³⁰ Jisòs jə vè fe'lə ncèp mòk dè, <<Aco a fùhɔ kok gañ Nwi sè yè'sə bə yà, kènə aco a fùhɔ nà' yè'sə bə nsàp gbu' nə fò? ³¹ A co mɔñgwii tɔ nəmòk nə wo togè nà' dè mostà. Wo bigè nà', nà' j'èrə casə ñgwii bum sè nzenğòñ pwe' zeñ. ³² Ghàr nga nà' kùuk, fana nà' yam casə tɔ pwe' sè' yi. Yi fis ma nsàap ntañ mok sè ghañ. Swiñ sè kə ci ndap awo mbwa, mvwe' fifi.>>

³³ Jisòs à tsòho fa bwiñ ncèp nə bə nsàap gbu' yè'sə ñkàñntèn ya wo yuk, nə rɛɛñ bəboñni. ³⁴ Ghà yà lòoñ fo' nə yi à sè cèp bohòwo, yi sè cèp megu bə gbu'. Fana yi kə cu mègù mok bə ñgàa fàak ye, yi tsòho rɛñsə fa wo bum sə làa.

Jisòs Gù Fəfə Nà' Tɛñsə
(Mat. 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ A mègù nùmbu ànə ɲa nùm co tsə lòo, Jisòs duk fa ɲgàa fàak ye sə duk də bə yà'wèɲ to lo nto ndzəp ma nja. ³⁶ Bwe ye à ni ɲgwes nə yi ànə ye ca nə. ɲgwes mok à ye bə nə Jisòs wèɲ nə mu ndzəpə anə mvwe' mò'fis. Wo à lòo, nə me'rə bùu sə wo à ye fo' wùriɲ sə maɲkwèɲ. ³⁷ Fəfə nə bup à yèto ɲgòcàa, nə sə bwi'lə ɲgwes nə mu ndzəpə anə nsàp nə bə jòn. Ndzəp ni ca, tètè nà' kuəp də nà'a rwiɲ. ³⁸ A ye ɲga Jisòs naan tu ye bə pilù, nə sə dzəm yuye lo mà ɲkwèɲ bùu sə wo à cu sənə ɲgwes nə. Bwe ye sə yəmsə yi, nə fek yi duk də, <<Cicà, wù sə kà mbeɲ kom yè'e də vées kpɛ ntèɲ à?>> ³⁹ Yi à lòkok mɛtsə, nə duk fa fəfə nə də, <<Teɲsə, kà mok cà fe'lə>>, nə duk bohòndzəp nə sè' də, <<Naan yòsə' gae'!>> Fəfə à duk gu dok, fana ci'i təɲ fo' mok wamm. ⁴⁰ A mèe, yi fek bwe ye sə də, <<Wèɲ sə wəp yè'sə yà? Kaco wèɲ fa ntum awèɲ bohòmù yeɲ à?>> ⁴¹ Vəm à kok wo kiɲ, wo mərə, nə sə duk də, <<Nè'e nsàp ɲwè nə fò? Fəfə bə ndzəp sə yuk yi ε?>>

5

ɲwè Nə Yi Cugè Mvwe' Sè

Nə Tse' Yòɲsə Nəbup

(Mat. 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Nùmbu ànə à ye Jisòs bə bwe ye wèɲ to tesə lo nto ndzəp Galili ma nja, nə tesə və ma ndzə nzenɲòn Gerasàn. ² Məm̀vè'nə Jisòs à tesə sə ɲgwesə anə ntèɲ, ɲwè nəmòk nə yi nòon ke'gè mvwe' sè və kə tseɲ yi. ³ ɲwè ènə à tse' yòɲsə nə bup ndzə ni'l yi, nə sə nòon ke'cà mvwe' sə wo tuungə bwiɲ. Mandzə nə co wo ko kiɲ noɲsə yi bə kwan kà mok ye. ⁴ Wo à sə kì yi bo bə kù lòonfo' kè' ɲkə̀ɲntèɲ bə kwan, fana yi sə sòon tirə yà' pwe'. Yi à gu ve'e nsàp nə ɲwè kà yi ko to. ⁵ Nə marəɲ bə nə ndzəmə pwe' yi sə jam ke' dzòon mvwe' sè nə ye mu ndahà wèɲ. Yi sə wan ke', nə sə dzəp swe'lə ni' ye bə lis.

⁶ Yi à təɲ, nə ye gesə lo Jisòs, fana yi caɲ lo, nə kə gbɛ təɲ kù mantombii nà' bə tumfərə. ⁷ Yi wan torə fis bə ɲan duk də, <<Jisòs mo Nwi nə ghan, wù sə lap bohòmù yà? Mù leɲ wu mənə liɲ Nwi də wu kà mu ɲgə' fa.>> ⁸ Yi ànə duk ve'nə bùusə Jisòs à duk fa yi də, <<Wùu yòɲsə nə bup, tesə ndzə ni'l ɲwè ènə.>> ⁹ Jisòs fek nà' də, <<Liɲ yoo ndà?>> Yi duk də, <<Liɲ aam Bòp, bùusə vées ndzə ni'l ɲwè ènə wùriɲ.>> ¹⁰ Yi leɲ Jisòs ve'e wùriɲ də nà'a kà yòɲsə sè bup sə mvwe' lak yà'sə be'fis gesə.

¹¹ A ye ɲga bop ɲgùnaaɲ mòk nə ghan à sə zu mvwe' nda nəmòk fo' wùriɲ. ¹² Fana yòɲsə sè bup sə leɲ Jisòs də, nà'a duk fa wo də wo kə ni ndzə ni'l ɲgùnaaɲ sə. ¹³ Jisòs à dzəm, nə də wo gen, fana yòɲsə sè tesə ndzə ni'l ɲgà' nə, nə kə ni ndzə ni'l ɲgùnaaɲ sə. ɲgùnaaɲ sə à ye fo' co ncùhù ba. Fana wo caɲ durə tson ndzə baan anə, nə kə gbɛ kpɛ lo wes sənə ndzəp Galili nə. ¹⁴ Bùu sə wo à sə gumsə ɲgùnaaɲ sə à carə lòo, nə kə tsoho fa bùu sə mvwe' lak yà'sə pwe'. Fana bwiɲ tesə və ɲgòkə ja'a nsàp yu nə nà' gù nə. ¹⁵ Wo à vè bohòJisòs, nə ye ɲga ɲwè nə yi anə tse' yòɲsə sè bup ndzə ni'l yi nə ni tse' cək, nə cum fe'lə bə ɲkərə ye làan. Fana wəo ko wo nəbup. ¹⁶ Bùu sə wo à kə yə, à sə tsòho lòbwiɲ yusə yà' ye bohòɲwè nə yi tse'gè yòɲsə sè bup nə, nə sə tsoho fa bwiɲ yusə yà' gù ɲgùnaaɲ sə sè'. ¹⁷ A ye ve'nə, fana bùu sə mvwe' lak yà'sə ye ɲgòleɲ Jisòs də nà'a me'rə lak awo sə, nə lo.

¹⁸ Mvè'nè Jisòs à sè dè yi ni lo sè ñgwesè, fana ñgà' nè yi ànè tse' yònsèè sè bup nè duk fa nà' dè bə nà'a lo. ¹⁹ Jisòs à dzèen. Yi duk fa nà' dè, nà'a lo la'à nà', nè kə tsok fa bwema nà' wèñ mvəsè Tà Nwì koksə manziñ bohòna', nè tesè nè nà' sè. ²⁰ Ngà' nè à lòmvwè' nze Dikàpolis, nè tsoho fa bwiñ yusè Jisòs gù bohòyi. Bùu sè wo à yuk à mərə nèbup.

Jisòs Gũnsə Nwà Nè Nà' A Jwèñ Yi Cək Bə Mo Jairòs
(Mat. 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Fana Jisòs ànə to fe'lə sənə ñgwes, nè tesə lo ma mòk. A kə dzèñ fo', bwiñ à kə tsèñ yi ñgù ndzəp anə mangəñgèñ. ²² Nwè nəmòk à vè fo' nè wo à sè to yi dè Jairòs. Yi ànə ye ñwè nè mantombi mənə ndap piriya. Yi à yə Jisòs ntèñ, yi kə gbə noon kù mantombii nà', ²³ nè lèñ yi ve'ε bə zinə ye pwe'fo' dè, mo ye nè ñwàñwè sè dè yi kpə. Yi duk fa nà' dè, <<Vèè kə jwèñ mo àm nè bə bo yo ya yi gũ. >> ²⁴ Fana bə nà' à lòo. Bwiñ yuñ fe'lə wo sè' nduk nsàp nè co wo kà Jisòs yə gèsè lò.

²⁵ Mvè'nè wo à sè lòo, ñwà mòk à ye nè nduəm à sè ca ndzə ni'i yi mənə lùumngòñ hum-ncòp-ba. ²⁶ Yi à yə ñgə' cèbùè, nè bupsə wes mbàam ye bohòngàa ncəp pwe', nè kà bəboñ tse' lok. Yiyañ sè lo megu mantombi nùumbu pwe'. ²⁷ Njo à ye dè yi ànə yuk nsàp fàk nè Jisòs à sè gùu, fana yi nik ca mütsetsə'rə bwiñ, nè kə jwèñ gesə cək nà'. ²⁸ Yi à gù ve'nə bùusè yi à sè tsərə dè, <<Mù jwèñ mēgù-a cək ye bə bo am, yiya àm nè me. >> ²⁹ Mvè'nè yi à jwèñ gèsə nà' ntèñ, nduəm sè tenşə ñgòca, yi riñ ndzə ni'i yi sè' dè yiyañ nè mè lañ. ³⁰ Jisòs riñ ye sè' dè ñàañ sè yi lùñsəgè bwiñ bə zeñ sè mamòk tesə ndzə ni'i yi anə. Fana yi bũñ mütsetsə'rə bùu sè, nè fek wo duk dè, <<Jwèñ cək àm ndà? >> ³¹ Ngàa fàak ye duk fa yi dè, <<Aco wù sè ye mvè'nè bwiñ sè fe'lə ke'cà ve'ε, wù sè fek dè, jwèñ wu ndà yè'e nsàp nè fò? >> ³² Jisòs sè kùksə malì mütsetsə'rə bùu sè dè yi ye riñ tsoñ ñwè nè nà' jwèñ yi nè ñkuñ. ³³ Nwà nè riñ yusè yà' ànə gù bohòyi, fana yi wəp, nè tesə və mantombii Jisòs, nè sə kañ, fana nè gbə noon sè nze, nè tsoho fa nà' yusè yi gù sè pwe'fo'. ³⁴ Yi ànə yuk ve'nə, yi duk fa ñwà nè duk dè, <<Mùmvè'nè wù dzəmtse' sè ntuè wù bohòmù yà'sə, gũnsə wu zeñ. Lòkok mütse, nè lo bə fifi sè ntuè wù. Yiya yònə mè sè' lañ, mo àm. >>

³⁵ Jisòs à sè duk dè yi cèp mèsə bohòñwà ènə ntèñ, bwiñ cañ və ñgòtsə' fa Jairòs dè, mo nà' nè kpə lañ. Nà'a kà cicà nè ñgə' mòk ñgwàñ fa yisko'. ³⁶ Jisòs kà yuye yusè wo sè tsə' fa Jairòs sè co yumòk jə, nè duk fa nà' dè, <<Kà yumok wəp, tse' megu yòdzədzəm. >> ³⁷ A ye ve'nə, yi kà mòk dzəm dè bwiñ ñkàñ yuñ lo yi mvwe' ndap Jairòs nè dzəm. Yi jəñ megu bwiñ te', Pità bə Jem nè ye Jon moma Jem nè.

³⁸ Wo à kə dzèñ mvwe' ndap nè, wo ye ñga bwiñ sə warə nè sə ke' ñgùn nèbup, nè jip yusè co wo gù. ³⁹ Yi à ni lòmù ndà'à anə, nè fek yà'wèñ duk dè, <<Wèñ sè kè' dukse ñgù yà? Mo nè ka kpə, yi sè dzəm lo. >> ⁴⁰ Wo à ywì'lə swee bùusè yi à duk dè mo nè sè dzəmlò. Yi bə' yà' fo' pwe', nè to ma bə tè'ε mo nè, nè ye bwe ye sè te' sè yi anə və bə yà'wèñ sè. Wo ni lo mvwe' sè mo nè nòsè. ⁴¹ Yi kotse' bo nà', nè duk fa nà' bə ncèep lak nà' dè, <<Talità, kumì. >> A yà'a dè, <<Njè'gù, lòkok mütse. >> ⁴² Mũngwèñ nè à lòkok wap kè' mò'fis, nè gi yuye. A ye ñga mũngwèñ nè lùumngòñ hum-ncòp-ba. Vəm à ko' bwiñ ve'ε kùñ bə məmərə. ⁴³ Jisòs à cèp ve'ε, nè

soŋ wo ntu' də ɲwèe kà ɲwà nəmòk tsə' fa swì, nə duk də yà'a lap fa nà' yu zɪzɪ.

6

Bùu Lak Jisòs Wèŋ Bèŋ Yì (Mat. 13:53-58; Luk 4:16-30)

¹ Jisòs à ye'e mè'rə fa'nə, nə lo la'à yi. Bwe ye yuŋ lo yi sè'. ² Nùmbu dzè à ye, yi sə yə'rə bwiŋ mɔ ndap piriya. Bwiŋ à ye mbwa wuriŋ. Mvəsè wo à yuk yusè yi à sè.cèp, fana wo mərə nèbɔp, nə sè duk də, <<Háva', yi a jə nsàp nè'nə yè'e ma fò? Wo a fa yi yè'e nsàp ɲkərə nè fòvè'nə é? Yi sə gù bə bum maŋgəŋgəŋ mwè. ³ Nè'e ka kapindà, mo Mèri yeŋ nè, tətàa Jem bə Josis bə Judàs nə ye Saimù yeŋ è? Cu feŋ yè'e ka ɲjè'è ye yeŋ à?>> Fana wo beŋ yi. ⁴ Jisòs duk fa wo də, <<A yegè də wo jəgè ɲgà tsòhòbum Nwì ma nè yi lòfòpwe' co ɲwè. A kə dzèŋ mvwe' lak ye, nə ye mɔ nda'à yi fana wo kà yi co yumok jə. Bwe tè' nə ye bə bwema ye wèŋ kà yi co yumòk sè' jə.>> ⁵ Yi à ka mandzè nè co yi gù maŋgəŋgəŋ fa'nə tse' lok, megu də yi à beŋ naaŋ fa ɲgàa yiyaŋ mok wèŋ bo, fana wo gɔŋ yu awo. Wo à ye mègù moòm jo. ⁶ Mùm̀və'nè bùu sè fo' sè à ka dzədzəm bohòJisòs tse', fana yi mərə nèbɔp. Fana yi sə yə'rə lòkə' bwiŋ mok mvwe' buhu lak sè yà' à ye fo' sè.

Jisòs Tumsə Bwiŋ *Hum-ncòp-ba* (Mat. 10:5-15; Luk 9:1-6)

⁷ Jisòs à to be'lə bwe ye sè hum-ncòp-ba sə mvwe' mò'fis, nə tumsə lo wo ba ba, nə fa wo ɲaaŋ sè ɲgògha' yòŋsəə sè bɔp. ⁸ Yi duk fa yà' duk də, <<Wèeŋ cu ɲgòlò, wèŋ kà yumòk jə tse' lò. Wèŋ jəŋ mègù ntambàŋ, nə kà beŋ kə bà m kə mbàm sə bàam cè'ə wèŋ jə tse'. ⁹ Wèeŋ so megu kùuŋgùp, nə kà cək nè nini mòk jə tse'.>> ¹⁰ Yi tsok fe'lə wo mok sè' duk də, <<Mvwe' ndap nè wèŋ nõoŋ fo' wèŋ cum megu mvwe' ndap nà'nə tèè wèŋ mè'rə lak yà'sə. ¹¹ ɲga wèŋ lò-a mvwe' sə mok, bùu sè fo' kà weŋ mvwe' ndap awo dzəm, kènəfə wo kà yusè wèŋ sə cèp yuk àlè', wèŋ mè'rə fo', nə kə'sə mak mfəmfə kùu awèŋ fo'. Yà'a nə ye yumok ɲgònì tsə' də wo à ka weŋ fo' dzəm.>>

¹² Yi ànə duk wo ve'nə, fana wo lo, nə sə tsoho lo fa bwiŋ də wo kupsə, nə bwi fa bɔp awo ɲkwèŋ. ¹³ Wo à be'fis yòŋsəə ze' ɲkùuŋntèŋ, nə yok ɲgàa yiyaŋ ɲkùuŋ bə mve', wo sə gɔŋ.

Kpɔ Jon ɲgà Bàptesə Bwiŋ (Mat. 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁴ ɲkum Heròà yuk bum ye'sə sè', bùusè liŋ Jisòs à yuhu mùm̀mvwe' ànə pwe'fo'. Bùu sə mok à sə duk də Jon ɲgà bàptesə bwiŋ a tesə vè fe'lə mvwe' kpɔ laŋ. Nà'a njo nè yi sə gù to bum maŋgəŋgəŋ yè'sə. ¹⁵ Mok duk yàwo də, yi Alajà. Mok sə duk yàwo sè' də yi ɲgà tsòhòbum Nwì co sè wo à ye taŋ mantombi yà'a. ¹⁶ Heròànə yuk, fana yi duk də, a lù Jon nè yi à gwè' tin nà' tu nà'nə. ¹⁷ Bəsè Heròbə tu ye à fa ɲaŋ, fana wo ko Jon, nə kiŋ yi bə kù, nə kə nisə yi ndapndzəm. Heròà gù ve'nə njo nè Jon nə à ka dzəm də nà'a fep jəŋ Hèrodiyà ɲgwe moma ye Filip dzəm. ¹⁸ Jon à yuk ve'nə, yi sə tsoho Heròsəsa də, a bɔp bohònà' ɲgòkə jə ɲgwe

moma ye. ¹⁹ A ye ve'nə, fana Hèrodiyà jok, nə sə rom də yi nə zə Jon. Yi kà mandzè nə sè' tse' njo Herò. ²⁰ Heròà sə wəp Jon wəpə bùusè yi à ri də Jon n̄wə nè kəkurè nə ye rərəŋ. Fana yi sə n̄n̄sə Jon nə bəbɔŋ. Yusè Jon cèep, yà' yaan Heròsə ntùè nèbɔp. Yi sə dzəm mali co yi yu'rə mali yusè nà' sə cèp sə fo'.

²¹ Hèrodiyà à tse' mandzè ye nùmbu nè wo à tse' n̄kàk də nùmbu nè wo à dzə Heròkə dzèen. Heròà gù dinà, nə to bù ngàa fàak gomè sè ghan, bə n̄kum sojà wèŋ, nə ye bùu sè ghan sè mvwe' nzen̄gɔŋ Galili pwe'fo'. ²² Mo Hèrodiyà mòk nè ngwəŋgwèŋ à kà dzen, bɔŋ Heròbə bùu sè yi à to yà' sə pwe'. Fana Heròduk fa mo n̄wà nə də yi nə fa nà' nsàp yu nè nà' dzəm lònŋ. ²³ Yi à kèn ve'e nè zìnə də, yusè nà' dzəm pwe', yi nə fa nà', də a ye-a sè' də yi gāpsə nze ye m̄tsət̄sə'rè, nə fa nà' ma mok, yi nə fa nà'. ²⁴ Mo nə yuk ve'nə, yi lo, nə kə fek ma ye də, yi kə duk də wo fa yi yè'sə yà lɛ. Ma ye nə duk də, <<Dù kə duk də, tu Jon ngà bāptəsè bwiŋ.>> ²⁵ Mo nə caŋ foho lo, nə kə duk fa Heròdə, <<Mù sə dzəm ngà'a də wu fa m̄u tu Jon ngà bāptəsè bwiŋ m̄nə tasà.>> ²⁶ N̄kum nə à yuk ve'nə, ngùp cù gbù yi yək, manziŋ ko yi nèbɔp. Mandzè nè co yi bèn ye sè' bùè bùusè yi anə kèn, bùu sè yi a to sə pwe' sə yuk. ²⁷ Fana n̄kum nə tumsə sojà nè nà'a kùkge yi də nà'a kə gwè' cok vè tu Jon jwè. Sojà nə à lòm̄u ndapndzəmè anə, nə kə gwè' cok fis vè tu Jon sə. ²⁸ Yi à jə vè yà' m̄nə tasà, nə kə fa m̄n̄wà nə. Yi jəŋ, nə kə fa ma ye. ²⁹ Ngàa fàak Jon wèŋ à yuk də wo zə Jon lan, wo və, nə kə bək jəŋ lo ve ni' Jon nə, nə kə tuuŋ.

Jisòs Fa Bwiŋ Ncùhù Tàn Zuzu
(Mat. 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-14)

³⁰ Ngàa ntum Jisòs à bwiŋ vèə, nə kə tseŋ Jisòs, nə tsoho fa yi yusè wo gùu nə yə'rə fa bwiŋ. ³¹ Bwiŋ à sə vè n̄kùuŋ, nə sə lo n̄kùuŋ nsàp nè Jisòs bə ngàa ntum ye à ka m̄vèk ngòyònsè tse'. Fana yi duk fa wo də, <<A lo mvwe' səsap sè anə ye megu fo' vesùwèŋ, ya ngà a yon̄sə.>> ³² Fana wo à mè'rə, nə ni sənə ngwes woòwo ngòlòm̄vwe' sè bwiŋ fo' bùè. ³³ Mvəsè wo à sə lòo, bwiŋ sə ye tasə tse' wo, nə sə carə lo sè' mvwe' sè wo sə lòo sə, nə kə dzen to fo' ntòwo. Bùu yè'sə à sə tesə vè mvwe' bòop lak zəzok. ³⁴ Jisòs à duk də yi tesə sənə ngwes, yi ye ngà bwiŋ təm tə yè' n̄kùuŋ. Fana ntum ye rwiŋ bə manziŋ bùusè wo co nsùŋgaan sè jì ganakù'. Fana yi ye ngòyè'rə wo bum n̄kùuŋ.

³⁵ Mvèk à càa, ngàa fàak ye wèŋ vè bohòyi, nə kə duk fa yi də, <<Nùm lòlan, fana ka fɛŋ la'à ye. ³⁶ Tumsə bùu yè'sə wo lo mvwe' n̄zum nə ye buhu lak sè yà' tərə yà'a ngòlòp wiyŋ yumok ngòzə.>> ³⁷ Yi duk fa wo duk də, <<Wèŋ kək fa wo yumok wo zə.>> Wo fek yi də, <<Wù dzəm də vès lo kə bāpsə bām mbām mò'fis, nə ywiŋ beŋ ngòfa wo à?>> ³⁸ Yi fek fe'lə wo duk də, wo tse' ntuk brəd sù nɛ? Dù nə kə kək ɛ. Wo à foho vèə, wo duk fa yi də, <<Vès tse' ntuk brəd tàn, nə ye fuk ba.>> ³⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Cumsə bùu sè m̄nə n̄m̄n̄ ngan fa'a bə bòp zəzok.>> ⁴⁰ Fana bùu sè à cu bə bòp zəzok, mok n̄kà mò'fis, mok hum tàn wèŋ. ⁴¹ Fana Jisòs jəŋ ntuk brəd sè tàn, nə ye fuk sè ba sə. Yi kùk gesə lis m̄bu, nə kwasə Nwi, nə bək brəd sə, nə fa ngàa fàak ye də yà'a gap fa bùu sə. Yi à gāpsə fuk sè ba sə sè', nə fa wo lònŋ. ⁴² Wo à zə wo pwe', nə ze' bəbɔŋ. ⁴³ Ngàa

fàak ye à te'e benə sè bwehe sə kwès hum-ncòp-ba. ⁴⁴ Bùu sè wo à zù sè à ye mbəmbam ncùhù t̃aŋ.

Jisòs Gi M̃ Nd̃zəpə
(Mat. 14:22-36; Jon 6:16-21)

⁴⁵ Anə geŋ, Jisòs gù də bwe yee ni ŋgwes, nə lo mantombi ŋgòto lòma ndzə mvwe' lak sè wo togè fo' də Bèsadà. Yi nə cum ye maŋkwèŋ, nə cep sə bw̃iŋ ya wo lo la'à wo. ⁴⁶ Yi ànə cep sə wo, wo lo. Fana yi lo ye m̃m̃mvwe' nda mòk ŋgòkè gù p̃riyà mbwa.

⁴⁷ Nùm à co ŋga ndzəm sə seŋ ṽəə, ŋgwes nə ye mok m̃tsətsə'rə ndzəp ŋga Jisòs cu mali mvwe' sè yi anə lo sè ỹĩyi. ⁴⁸ Yi ànə riŋ ye də yà' sè yə ŋgə' bə ŋgwes nə ñəb̃p, bùusè f̃əf̃ə à sè ṽə ma ñə wo à sè dzəm ŋgòlòo nə. A kè dzèŋ mṽə'ñə mṽəp à yè ŋgòtorə ndzəm̃ə anə fana Jisòs ṽə bohòwo ŋga yi sè gi ṽə m̃u ndzəp̃ə, nə sə ca lo càa. ⁴⁹ Bwe ye sè ànə ye yi mṽə'ñə yi sè gi m̃u ndzəp̃ə, fana w̃uə ko wo ṽə'ε ñəb̃p. Wo duk ŋgwàaŋ də, a maze' mòk, nə kè' nooŋ ŋgũ. ⁵⁰ Bùsè wo ànə ye yi, w̃uə ko wo l̃ooŋ fo'. Anə geŋ yi to yà' w̃èŋ sè' nt̃èŋ, nə duk fa wo də, <<A m̃u, w̃èŋ kà w̃əp.>> ⁵¹ Yi à ni l̃òsənə ŋgwes nə, fana f̃əf̃ə nə t̃eŋsə. Bwe ye sè m̃əɾè bùə. ⁵² Bùsè wo ànə ka nzak ntuho bred sè t̃aŋ sè riŋ, fana wo kà yè'sə r̃eèŋ. Nt̃um awo à ye mali g̃ug̃uŋ.

⁵³ Wo à to tesə l̃òm̃mf̃eŋ fana wo tesə ṽə mvwe' lak J̃ènesarè, fana wo me'rə tes ŋgwes awo sè ŋgu ndzəp anə. ⁵⁴ Mṽə'ñə wo à tesə sənə ŋgwes nə nt̃èŋ, bw̃iŋ ye riŋ Jisòs sè nt̃èŋ. ⁵⁵ Fana wo yeto ŋgòcarè l̃òla'à wo, nə b̃ək j̃əŋ ṽə ŋgàa yiyāŋ awo pwe' m̃u nt̃əəŋ, nə sə yuŋ lo kè' Jisòs b̃ə z̃eŋ m̃m̃mvwe' nè wo yuk də yi fo'. ⁵⁶ Mvwe' sè Jisòs à sè kè' l̃òpwe', mvwe' m̃abuk lak kè lak sè ghaŋ è', wo b̃əh̃ə ñoŋsə ŋgàa yiyāŋ awo mvwe' j̃əja. Mṽə'ñə Jisòs à càa, wo sè l̃eŋ yi də nà'a me'rə ŋgàa yiyāŋ sè w̃èŋ jw̃eŋ megu cù c̃ək ye ya wo g̃uŋ. Bùu sè wo à jw̃èŋ pwe'fo', à g̃u yu awo.

7

Bum Lak Bùu Jus W̃èŋ
(Mat. 15:1-9)

¹ Bùu Faràsi, nə ye bù ŋgàa ỹə'r̃è l̃ùk à tesə mvwe' lak J̃òrosalèm, nə kə tseŋ Jisòs, ² nə ye də ŋgàa fàak Jisòs mok sə zù beŋ nə kà bo b̃ə mandzè nè bùu Faràsi dzəmgòè nə cùk. ³ Bùsè bùu Faràsi b̃ə bùu Jus pwe' cùkgè bo awo b̃ə nsàp mandzè nè t̃è' awo sè mantombi à ts̃ə' wo ŋkuŋ nə zù yumok. ⁴ Wo bwi ṽə nteŋ, wo kà yumok zu t̃è ŋga wo cùk bo ŋkuŋ. Bum mok s̃ə' ŋk̃əuŋnt̃èŋ sè wo à sè ỹuu, co ŋgòcùk ŋgàp b̃ə k̃uŋ, tasà nə ye dzòho ncum s̃ə'. ⁵ A ye ṽə'ñə bùu Faràsi b̃ə bù ŋgàa ỹə'r̃è l̃ùk w̃èŋ sè fek Jisòs də, ŋgàa fàak nà' sè kà bum lak sè ŋkwàha bw̃iŋ w̃èŋ à ñoŋsə yù, nə sə zù beŋ b̃ə bo jep bùu yà? ⁶ Jisòs duk wo də, <<Yusè Izayà ànə cep mantombi sə kum w̃eŋ ŋgàa t̃è'èŋkup à ye zinə. Yi à còm də,

<Bùu yè'e w̃əpgè m̃u b̃ə cù, fana nt̃um awo ye mvwe' s̃əsap bohòm̃u.
⁷ Wo sè kùksè basə m̃u ŋgwàŋ, bùusè wo sè ỹə'r̃ə yusè bw̃iŋ à c̃èp wo co yà'a l̃ùk Nwi.>

⁸ W̃èŋ mè'rə l̃ùk sè Nwi sè maŋkwèŋ, ŋgòyù bum sè bw̃iŋ sè duk wo g̃ug̃uŋ.>> ⁹ Jisòs duk mali də, <<W̃èŋ tse' nsàp ŋk̃əɾè nè ŋgòm̃ə'rə l̃ùk Nwi, nə kotse' bum lak aw̃èŋ. ¹⁰ Musi à duk də, <W̃əp ma yo b̃ə t̃è' yo.

Nwè nè yi yò-a ma kè tè' ye àle, wo zə megu yi zə.> ¹¹ Fana wèŋ cwɪŋ buse yàwèŋ duk də, a ye-a nga nwe tse' yumok sè co yi tesə ma ye bə tè' ye bə zeŋ, nə kà yà' tesə, nə duk fa yà'wèŋ də, <Yusə mù tse' sə Korbàn> (a yà'a duk də, yà'a sè Nwì), ¹² nə kà-a ma bə tè' mòk sè tesə, wèŋ sə duk də, yi ka nzak tse'. ¹³ Nà'a mandzə nè wèŋ sə jəŋ ncèp nè Nwì co yusə nɔwàŋ bəu bumlak sè wèŋ yuk jəŋ bohòtè' awèŋ sə. Bum mok cu sè' nɔkəuŋ sè co nè'nə sè wèŋ sə yu tse' yà'.>>

*Yusə Aco Yà' Bupsə Nwè
(Mat. 15:10-20)*

¹⁴ Anə geŋ Jisòs to benə və bəu sə wèŋ pwe'fo' nɔw ni'i yi, nə duk fa yà'wèŋ də, <<Wèŋ yu'rə, nə rɛŋ yusə mù sə də mù tsok weŋ yè'e bəboŋ. ¹⁵ Wèŋ riŋ te' bəboŋ də, yusə yà'a ni lògə ma ndzə ni'i nwe, nə gu bupsə nɔwŋgəaŋ bəu. A bupsəgə nwe yusə yà' tesə ya' ndzə ni'i yi tesə. (¹⁶ Nwè nè yi tse'-a ntu' nɔwəyuk bum fo', yi yuk.)>>

¹⁷ A kə dzèŋ ghà nè yi à mè'rə bəu sə, nə lo mu nda'à, fana ngàa faak ye wèŋ və, nə kə fek yi yumok bə gbə' nè yi nə cep nə. ¹⁸ Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ ka sè' rɛŋ co bəu mok à? Wèŋ ka riŋ də yusə yà'a ni lògə ma ndzə ni'i nwe, yà' ka nɔwəgə bupsə yi yeŋ riŋ à? ¹⁹ Njo nə də yà'a kà ma sə ntu'u yi lògə. Yà'a lògə ma sə və, nə ca tesə lo.>> Yi à cèp yè'sə nɔwətsə' də nsəp zuzu nè fòlòŋ bəboŋ co nwe zə yà'. ²⁰ Yi sə cèp mali səmok də, <<A gu bupsəgə nwe yusə yà' tesə ya' ndzə ni'i yi tesə. ²¹ Busə bup yətogə ma sə ntu'u nwe. Yi tsərə nɔwəŋ nɔwəŋ nɔwəŋwè, yəyə, zə nwe, nòŋ nɔwə nwe, ²² wəŋ bum nwe mòk, nɔkəi', ci' mɔwès, ji marə'tu, gu bupsə liŋ nwe, nè ni', nə ye bum ləm. ²³ Bum sə bup yè'e pwe'fo' tesə yakgə ndzə ni'i nwe, nə bupsə nwe nə.>>

*Nwà Lakmum Nə
Yi A Naəŋ Tu BohòJisòs
(Mat. 15:21-28)*

²⁴ Jisòs à mè'rə Gallili, nə lo mwwe' nzeŋgòTayà, nə kə ni cum mɔmwwe' ndap nəmòk də ya bwiiŋ kà ri də yi fo' ri. Fana mandzə kà bohòyi nɔwəswihi ye. ²⁵⁻²⁶ Mɔnwà nəmòk nè yi à tse' yòŋsə nə bup à ye mwwe' lak yà'sə. Fana ma ye yuk də Jisòs vè ntəŋ, yi və bohòna', nə kə gbə sə nze, nə sə ləŋ nà' də nà'a kə be'fis fa yi yòŋsə nəbup ndzə ni'i mwe. Yi à sə ləŋ nà' vè'nə nga yi nwà lakmum. Yi à ye nwà Fònisiyà mwwe' nzeŋgòŋ Siriyà. ²⁷ Fana yi duk fa nwà nə də, <<Ka bəboŋ nɔwəjə beŋ mwe, nə mak fa nɔgbə yeŋ. Bòdə a fa bwe zuzu nɔkəŋ>>* ²⁸ Nwà nə duk də, <<Tà, wu ri yòsə' də wo fagə bwe beŋ, nɔgbə sə te'e sə yà' sə gbə tsoŋ sə nze sə'.>> ²⁹ Yi duk fa fe'lə nwà nə duk də, <<Dù-a, yòŋsə nə bup nə mè'rə mo yònə laŋ, bəusə wu cèp ncèp nə bəboŋ.>> ³⁰ Yi bwi fohò lo, nə kə tseŋ mo ye nə nga nà' nòmə kəhe nga yòŋsə ze' nə lölòye kwà'kə.

Jisòs Gə Nwè Nəmòk Yi Yuk Bum, Nə Cep Cù

³¹ Jisòs à ye'e Tayà fa'nə, nə lo mwwe' lak Sidòn, nə ca lo mwwe' ndzəp Gallili, nə ca mwwe' nzeŋgòDikàpolis. ³² A kə dzèŋ fo', wo jəŋ və fa yi nwe nəmòk nè yi kà cù bəboŋ cèpgə nə kà bum sè' sə yuk. Nə ləŋ yi də yi jweŋ nà' bə bo. ³³ Jisòs à jə gesə lònà' yiiyi, nə kə so gesə fa yi ndubo fə ntu'ù, nə te nte, nə jweŋ ləm nà' bə zeŋ, ³⁴ nə kək gesə lo lis mubu, nə

* 7:27 7:27 Ye Mətiyò15:26

som cèbùè, nè duk bə nən də, <<Mùhu.>> A bə ncèep lak sè yi à cèep sè də, <<Efatà.>> ³⁵ Ntu'u sè à mùhu, lum fiinj yi, fana yi cèp bum làan. ³⁶ Jisòs cèp soj bùu sè fo' sè ntu' də wo kà bwiñ tsə' fa. Yi dukgə vè'nə, wo kà mbej nè mbej kom lok, wo sè tsoho lo gù mantombi. ³⁷ Bwiñ à mərə cèbùè, nè sè dũhũ də, <<Yi gù bõñsə bum mbà, yi gũ ngàa jì ntu' yuk bum, nè gũ ngàa jì cù ngòcèp cù.>>

8

Jisòs Fa Bwiñ Ncùhũ Kwè Zuzu (Mat. 15:32-39)

¹ Numbu mòk à ye sè', bwiñ à baan vè mvwe' mò'fis nkũũntɛn ngòyuk Jisòs, fana nè kà yusè ngòzu tse'. Jisòs to benə ngàa fàak ye ngu ni' yi, nè duk fa wo də, ² <<Manziñ sè ko mũ bohòbũu yè'e cèbùè bùusè wo cu vesiwèñ ntinə nũumbu te', nè kà yumok zu. ³ Mũ duk-a də wo bwi foho lo nga wo ka yumòk zu, aco mok kè gbù njè mandzè bùusè mok vè mvwe' səsap.>> ⁴ Bwe ye sè fek yi də, <<Aco ñwè jəñ zuzu ngəà fɛɛñ fòñkuñ nè fa bùu yè'e lòn ɛ?>> ⁵ Yi fek fe'lə wo də, yà'wèñ tse' ntuhu brəd fɛɛñ sè nè? Wo duk də, mègù sàmba. ⁶ Yi jəñ ntuhu brəd sè sàmba sè, nè duk bwiñ pwe' cum nze. Yi à kwasə wes Nwi, yi bə'rə yà', nè fa ngàa fàak ye də yà'a fa ndàanwè pwe'fo' zu. ⁷ Bwe fuk mok à ye fo' jo sè'. Yi jəñ yà', nè kwasə Nwi, nè duk bwe fàak ye də wo fa bùu sè wo zu. ⁸ Wo zu, nè ze' bəboñni. Fana wo te'e fe'lə sè yà'a nè bwehe sè kwès sàmba. ⁹ Bwiñ à ye co ncùhũ kwè sè wo ànə zu, fana Jisòs duk wo lo. ¹⁰ Bə ngàa fàak ye à ni yàwo ñgwes, nè lo nzeñgòn Dàmànutà.

Wo Də Jisòs Gũ Niñtsok Fa Wo Manğəngəñ (Mat. 16:1-12; Luk 12:54-56)

¹¹ Bũu Farəsi mok à vè bohòJisòs ngòfi'duk bə nà'. Fana wo duk yi də, yi gũ manğəngəñ mòk nè aco nà' ni tsok fa wo də yi tse' nàan Nwi ñkuñ ya wo dzəm bohòyi. Bəsè wo à dzəm ngòmùmsə yi. ¹² A bup Jisòs, fana yi som, nè duk də, <<Bũ sè niè' wèñ dzəmgə yàwo də wo ye tsoj yumòk bə lis ñkuñ nè dzəm yè'sə bùu yà?>> Nə duk fe'lə də, <<Bə zìnə àm pwe', mũ nè kà yumok ngòni fa bùu yè'e gũ.>> ¹³ Fana yi me'rə wo fo', nè ni sənə ñgwes ngòto lònɣũ ndzəp mamòk.

Jisòs Yə'rə Bwe Ye Wèñ NgòRɛɛñ Yi

¹⁴ Bwe Jisòs à ye sè ñgwesə anə, nè tse' megu ntu' brəd mò'fis bùusè wo ànə swi ngòjə tse' brəd mok. ¹⁵ Yi duk fa wo duk də, <<Wèñ jəñ ñkərè bə nsàap yis bùu Farəsi nè ye nsàap yis sè ñkum Herò.>> ¹⁶ Wo sè cèp ke' mʉtsətsə'rəə wo anə duk də yi duk vè'nə bùusè wo swi ngòjə vè brəd. ¹⁷ Jisòs riñ yusè wo sè cèp sə, nè duk fa yà'wèñ də, <<Wèñ sə sa' də wèñ swi ngòjə tse' brəd yè'sə bùu yà? Wèñ ka rɛɛñ mali à? Ntũm awèñ cu mali ntògugũ à? ¹⁸ Wèñ tse' lis, nè kà sə yə, tse' ntu', nè kà bum sə yuk à? Kaco wèñ tsəmtse' yumok yeñ à? ¹⁹ Mvə'nè mù ànə bə'rə fa bwiñ ncùhũ tən ntuhu brəd sè tən yà'a, bùu yè'sə à zu mèsə, wèñ te'e sè yà' à bwehe kwès sè?>> Wo duk də, ànə ye kwès hum-ncòp-ba. ²⁰ Yi fek fe'lə wo də, <<Mvə'nè mù à bə'rə fa bwiñ ncùhũ kwè ntuhu brəd sàmba yà'a na, wèñ

te'e kwès sù nɛ?>> Wo duk dɛ, à ye kwès sàm̄ba. ²¹ Fana yi fek yà' duk dɛ, <<Wèŋ ka sɛ' rɛɛŋ mali à?>>

Jisòs Gà Nwè Nəmòk Yi Ye Bum

²² A kè dzɛŋ mvwe' lak Bèsadà, wo jɛŋ vɛ ɲwè nəmòk nè yi kà yɛgè, nè sɛ lɛŋ Jisòs dɛ yi jwɛŋ ɲwè ènɛ bɛ bo. ²³ Jisòs à kotse' nà' bɛ bo, nè jɛŋ fis gesè lo nà' mvwe' mubuk lak nà'nɛ. A kè dzɛŋ, yi te gesè fa nà' nte m̄u lisè anɛ, nè naaŋ fa nà' bo, nè fek nà' dɛ, <<Wù sɛ yɛ bum à?>> ²⁴ Nwè nè à duk dɛ, <<Ŋ, mù sɛ yɛ bùrɛ bwɛŋ wo co tɛ, nè sɛ gihi kɛ.>> ²⁵ Yi naaŋ fe'lɛ bo m̄u lisè nà' anɛ sòmok, fana ɲgà' nè kùk swɛ'lɛ lis mok bɛ ɲaŋ. Yà' muhu, yi ye bum mok laaŋ. ²⁶ Jisòs duk yi dɛ, <<Dù nda'à wù, nè kà fɛ ntɔlak fa'nɛ mok ni lo fe'lɛ.>>

Pità Duk Dɛ

Jisòs Nkum Ngà Gèm Bwɛŋ

(Mat. 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Jisòs bɛ bwe ye wèŋ à yè'e lòm̄vwe' buhu lak mok ɲgɛ lak Sisàriya Filipi. Fana à kè dzɛŋ mandzɛ yi fek yà' wèŋ duk dɛ, <<Bwɛŋ dukgè dɛ m̄u yè'sɛ ndà?>> ²⁸ Mòk duk dɛ, <<Bùu mok dukgè dɛ wo Jon ɲgà bàptesè bwɛŋ, mok dukgè dɛ wo Alajà, fana mok sɛ duk sɛ' dɛ wo ɲgà tsòhòbum Nwì mòk nè yi à ye fa' àlɛ.>> ²⁹ <<Wèŋ yàwèŋ ɛ, wèŋ dukgè yàwèŋ dɛ m̄u ndà?>> Pità duk dɛ, <<Wu Nkum ɲgà gèm bwɛŋ nè wo sɛ kùk nɛ.>> ³⁰ Jisòs à yuk vɛ'nɛ, yi tipsɛ wo dɛ wo kà ɲwè nəmòk tsɛ' fa.

Jisòs Cɛp

Mvè'nɛ Kpɛ Ye Nɛ Ye

(Mat. 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ Jisòs à yè ɲgà'a ɲgòyɛ'rɛ ɲgàa fàak ye, nè sɛ tsoho fa yà' duk dɛ, <<M̄u mo ɲwè, mù tse' ɲgòye ɲgà' nèbɛp, bùu sɛ mantombi bɛ bù ɲgàa fa satikà' nè ye ɲgàa yɛ'rɛ lùk wèŋ nè bɛŋ m̄u. Wo nè zɛ m̄u, fana anɛ ca nùumbu tɛ', mù lokok mvwe' kpɛ sòmok.>> ³² Yi à cɛp yu yè'sɛ kwarɛŋŋaŋ. Fana Pità ko lo gesè nà' fo', nè sɛ jwa nà'. ³³ Jisòs bùuŋ kùk vèsɛ ɲgàa fàak ye, nè jwa Pità dɛ, <<Coho gesè ɲgɛ ni'ì mù wùu Satà. Yusè wù sɛ cɛp yà'sɛ, a tsɛtsɛrè nè bwɛŋ tse' nà' wo, ka nè Nwì yɛŋ.>>

³⁴ Yi to benɛ bùu sɛ nè ye ɲgàa fàak ye wèŋ, nè tsok wo dɛ, <<A ye-a ɲgà ɲwè nəmòk dzɛm-a ɲgòyù m̄u, yi nè me'rɛ yusè ni' ye sɛ dzɛm maŋkwɛŋ, nè bɛk jɛŋ ntɔɛŋ ye, nè yuŋ vɛ m̄u. ³⁵ Busè ɲwè nè yi gəhɛ tse'-a yòŋsɛ ye yi, fana nà'a nè bisɛ wà. Fana ɲwè nè yi jɛ yòŋsɛ yi co yusè wà bùu nè ye ncɛp àm, fana yi nè tse' yòŋsɛ ye nè. ³⁶ Swe' nè aco ɲwè tse' yà'sɛ yà ɲgà yi tse'-a nzenɲòŋ nè pwe', nè bisɛ yòŋsɛ ye ɲgwàŋ ɛ? ³⁷ Yusè aco ɲwè kupsɛ yà' kɛrɛ bɛ yòŋsɛ ye yà? Yumook bùè. ³⁸ Nwè nè yi koksə-a marè'tu bohòmà nè ye ncɛp àm ɲgà'a sənɛ nzenɲòŋ nè nà' rwiŋ bɛ ɲkùl' nè'e fana ghà nè m̄u mo ɲwè m̄u bwɛŋ vɛ bɛ masinjàa sɛ rɛrɛŋ, nè tse' ɲaaŋ sɛ Tè' am fa m̄u fana, mù koksə marè'tu bohòyi sɛ'.>>

9

¹ Fana Jisòs à tsɛ' fa wo duk dɛ, <<Mù sɛ tsɛ' wɛŋ yè'e zìnɛ dɛ, bùu mok tɛ fɛɛŋ sɛ wo nè kà kpɛ tètɛ wo ye gaŋ sɛ Nwì ɲgà yà' vɛ bɛ ɲaŋ.>>

Jisòs Kupsə Nsəsə M̄u Ndahà

(Mat. 17:1-13; Luk 9:28-36)

² A cà nùmbu ntùŋfu, fana Jisòs to jəŋ Pità bə Jem nə ye Jon, bə yà'wèŋ kok lo mùmvw'e' nda mok nè səsap. Fana wo ye ŋga nsəsəə Jisòs kupsə būsə nsàp mòk nè zok. ³ Cəək sè yi ni tse' mū ni'ì yi à bùuŋ fəfop tap tap. Yumok kà sə nze ve'nə fopgə. ⁴ Wo ye Alajà bə Musi ŋga wo tesə vè mūbu. Bə Jisòs wèŋ sə taan ŋgām. ⁵ Pità tiŋ wo cù, nə duk fa Jisòs duk də, <<Cicà, yà' bònve'ε wùriŋ mvè'nə vesùwèeŋ fəŋ yè'sə. A ci ba'rə tes bwe duŋ fəeŋ nə tē', mò'fis nè njo, mòk nè Musi, mòk nè Alajà.>> ⁶ Yi ànə cep tsoŋ gù yè'sə də ncèp kà cù gha'gè, bwère wuə ànə ko wo ve'ε, wo kà yusè ŋgòcèep ri. ⁷ Mbàk à vèə nə kə təhə lok wo, fana wo yuk ŋga ŋgi mòk cèp vèsə ndzənə mbàk nə duk də, <<Nè'e mo àm nè mù dzəm yi sə ntùù mù. Yusè yi cèp pwe', wèeŋ yuk fa yi.>> ⁸ Wo à yuk ŋgi ènə ve'nə, wo kəkse' kε', nə kà ŋwə nəmòk nè zok yə, wo ye megu Jisòs yìyi.

⁹ Mvè'nə wo à sə tsooŋ mū ndahà, yi tipsə yà' də, yà'a nə kà ŋwə nəmòk yusè yà' yə tsə' fa, tē tse'ŋga yi mo ŋwè mù lòkok mvwe' kpū ŋkuŋ. ¹⁰ Wo à ka ŋwè nəmòk sə tsok fa anə, wo sè cèp ŋwàrə kε' gù woowo, də yusè yi cèp də ŋgòlòkok mvwe' kpū yè'sə da le. ¹¹ Wo fek Jisòs də, <<Njo nè ŋgàa yə'rè lək wèŋ sə duk də Alajàa nə və to tsoŋ yi ŋkuŋ Krest və ŋgòtesə ves ε bùu yà?>> ¹² Yi duk fa yà' də, <<Alajàa nə və ŋgòkə gùhu tsə'rə fəsə bum pwe'.>> Fana yi fek bwi yà' də njo nè ŋwàk Nwi sə duk də mo ŋwèe nə ye ŋgə' nèbup, wo bèn yi sè' bùu yà? ¹³ <<Mù sə tsə' weŋ də, Alajà nə və laŋ, fana wo ànə jəŋ yi, nə gu yi mvè'nə wo dzəm sè' mvè'nə yà' cu ndzənə ŋwàk Nwi.>>

Jisòs Tesə Mo Nəmòk Nə

Yi Tse' Yòŋsə Ze'

(Mat. 17:14-21; Luk 9:37-43)

¹⁴ Wo ànə lo, nə kə be'lə bə ŋgàa fàak mok sə lònŋ, fana wo ye bùu mok fo' sè' wùriŋ. Ŋgàa yə'rè lək mok à ye fo', nə sə fi'duk bə ŋgàa fàak sə. ¹⁵ Bùu sə à ye Jisòs ntèŋ, fana wo mərə wùriŋ, nə carə lo kə cèpsə nà'. ¹⁶ Jisòs fek wo duk də, <<Wèŋ anə sə fi'duk fəeŋ də yà-ε?>> ¹⁷ Nwə nəmòk cep vesə mütsetsə'rə bùu sə də, <<Cicà, mù jə vè mo àm bohòwù bàusə yi tse' yòŋsə ze' ndzə ni'ì yi, nè nà'a gùgè yi yi kà cù sə cèp. ¹⁸ Ghà nè yòŋsə ze' nə yèto ŋgòfa yi ŋgə', fana yi coho gbù sə nze, sə sə duk yi kə cùhu, yi sə zū nzòŋ, fana ni' gurə yi njək njək. Mù duk ŋgàa fàak yòdə wo be' fis fa nà', fana wo kà nà' be' fis to.>> ¹⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Ja'a na mvəsə wèŋ mègù sè' co bùu sè wo ka dzədzəm tse' yè'e ε. Mū nə cum geŋ vesùwèŋ, nè sə ko ntəm ve'nə tətè kə dzeŋ sèŋ? Wèeŋ jəŋ və fa mū mo nə fən.>> ²⁰ Fana wo jə vè fa Jisòs mo nə. Ze' nè ndzə ni'ì mo nə à yə Jisòs ntèŋ, nà' gu yi gbù, nə gurə. Mo nə coho gbù sə nze, nə sə dzərə kε' cà sə nze anə, sə sə duk yi kə cùhù. ²¹ Jisòs fek tē'ε mo nə də nà' à yè ŋgògù ve'nə sə nε? Tè' nə duk də, <<Yà' à yè yi ŋga yi cu ntòmumweŋkε'. ²² A kè' ŋkàuŋntèŋ nè nà'a də nà'a zə yi, nə sə mak gesə yi sə misə, nə ye sə ndzəpə sè'. Ŋga wù tse'-a mandzə nə, wù kòksə manziŋ, nə tesə ves.>> ²³ Jisòs duk də, <<Wù fek mū də ŋga mù tse'-a mandzə bùu? Bum pwe' tse' mandzə yo bohòŋwə nè yi tse' dzədzəm.>> ²⁴ Tè' ye nə cep fis ye sè' mvèsə də, <<Mù tse' dzədzəm. Tesə mū ya ŋga dzədzəm àm nə kuk.>> ²⁵ Jisòs à yə də bwiŋ sə vè ghaha ghaha, fana yi jwa yòŋsə ze' nə də, <<Yòŋsə ləm nə ye jì ntu', tesə ndzə ni'ì mo ènə, nə kà ndzə ni'ì yi

mok ni yuk fe'lè. Mù duk ve'nə mù.>> ²⁶ Yònsə nə à wa, nə gu mo nə kpu swirə nəbup, nə tesə lo. Mo nə à nòonj mègù mok co vèj ɲwè, nsàp nə ndaanwè pwe' à duk də, nə' kpu laj. ²⁷ Jisòs à kə kotse' yi bo ngòlòkoksə nə', fana yi lòkok mutsə.

²⁸ Mvə'nə Jisòs à kə ni cu mu nda'à, fana ɲgàa fàak ye və, nə sə fek yi də wo fis fuk nə' yàwo bùè yè'sə bùu yà lɛ? ²⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Aco be' fis megu nsàp nə'e piriya, bwèrɛ nsàp yumòk ka mok ye fe'lə.>>

Jisòs Cèp Fe'lə

Mvə'nə Kpu Ye Nə Ye

(*Mat. 17:22-23; Luk 9:43-45*)

³⁰ Wo à mè'rə mɔmɔvwe' ànə, nə ca mandzə nè mvwe' nzenɲon Galili. Jisòs à ka dzəm də bwiiɲ riɲ mvwe' sè yi cu dzəm. ³¹ Busə yi à sə yə'rə ɲgàa fàak ye. Yi à sə yə'rə wo də, <<Wo nə jəj mɔm mo ɲwè, nə fa ndzə bohòbùu sè wo nə zə mɔ, fana nùumbu te' cāa, mù lokok mvwe' kpu.>>

³² Bwe sə à ka bə yusə yi à cèp yè'sə rɛj, nə sə koksə wuə ɲgòfek rɛjɲə yi.

Ŋwè Nə Ghan Ndà?

(*Mat. 18:1-5; Luk 9:46-48*)

³³ Jisòs wèj à kə dzèj mvwe' lak Kapanùm. Fana wo ni lo mu nda'à. Jisòs à cu mbwa, nə sə fek yà'wèj də, <<Wèj anə sə fenə və fa' mandzə yà'a də yà?>> ³⁴ Wo cum dədok, nə kə cèp fəsə, bùusə wo anə sə fenə və mandzə anə də ɲwè nè ghan ndà lɛ. ³⁵ Fana yi à cu tsoj nze, nə to benə bwe ye sə, nə tsok wo duk də, <<Ŋwè nè yi dzəm-a ɲgòye mantombi, fana yi tse' ɲgòjə lóni' ye mankwèj, nə sə fak bohòbwiiɲ pwe'.>> ³⁶ Fana yi ko lòkoksə tes mo nəmòk mutsətsə'rə wo, nə sə tsok fa wo ɲga yi le' kotse' mo nə duk də, ³⁷ <<Ŋwè nè yi jə-a nsàp mo nè jo nè'e nə duk fa nə' də, <və bəbon> mənə liɲ am, fana ye də yi jə yà'sə mù. Ŋwè nè yi jə-a mɔ, nə duk <Və bəbon>, fana ye də yi sə kə bohòmù duk mègù, a bohòjwè nè yi à tum mɔ nə sè'.>>

Ŋwəə Njávès

(*Mat. 18:6-9; Luk 9:49-50, 17:1-2*)

³⁸ Jon à to Jisòs də, <<Cicà,>> nə tsok nə' duk də, <<Vès yə ɲwè nəmòk ɲga yi be' fis yònsə ze' mənə liɲ yò. Fana vès duk yi də yi tenjə, bùusə yi ka mòk mutsətsə'rə vès yej.>> ³⁹ Jisòs duk ye də, <<Kà də wu gu co yi tenjə duk, bùusə ɲwè nè yi sə gù-a fàak sè bə ɲàaj sè Nwì mənə liɲ am, fana ka co ghàr yi buɲj cep fe'lə yusə bup bə liɲ am yej. ⁴⁰ Busə ɲwè nè yi sə kà-a ves bèn, ye də yi vesiwèj. ⁴¹ Zinə nə də, ɲga ɲwè nəmòk səp fa-a wu ndzəp bùusə də wu ɲwəə Ŋkum ɲgà gəm bwiiɲ, ye də yi nə kə tse' tsoj lələk bə zɛj.

Nza' Səswifa

Bə Nza' Dzədzəm

⁴² <<Nə ye sè' də a ye-a ɲga ɲwè mòk gù bəbwe sè wo dzəm bohòmù yè'sə mòk də yi gu bup fana bòn ghak co wo jəj ɲgòk, nə swi' kə'ə fa ɲwè ànə kə mihi, nə mak gesə lo yi sə mvwe' ndzəp nə cəco. ⁴³ Ye də a ye-a ɲga bo yo sə gù wu ɲgògù bup, fana bòn də wu gbɛ' tiɲ mak yà'. Bògha' də wu kə ni lak lùj bə bo ma mò'fis, nə nonjə ɲgòkə ni mvwe' ɲgə' nè sənə mis sè yà'a kə liiɲgə bə bo ma ba fo'. (⁴⁴ Mɔmɔvwe' ànə ndwiiɲ sè

yà'a nə sə zu bwiŋ fo' kà kpugè. Fana mis sə kà sə liiŋ.) ⁴⁵ Kèe a ye-a nga kùu yo sə gù wu ngògù bup, fana boŋ də wu gb'e' tiŋ mak yà'. Bògha' də wu kə ni mvwe' lak lùŋ kù ma mò'fis, nə nonşə ngòkè ni mvwe' ngə' nè sə misè nə bə kù ma ba fo'. ⁴⁶ (Mumvwe' ànə ndwiŋ sè yà'a nə sə zu bwiŋ fo' kà kpugè, fana mis nə kà sè' liigè.) ⁴⁷ Mok ye sè' də a ye-a nga lis yo sə gù wu ngògù bup, fana boŋ də wu so'rə fis mak ma nà'nə. Bògha' də wu kə ni mvwe' gaŋ Nwi bə lis ma mò'fis, nə nonşə ngòtse' lis ba lòoŋ, nə kə ni bə zeŋ mvwe' ngə' nè sə misè nə. ⁴⁸ Mumvwe' anə ndwiŋ sè yà'a nə sə zu bwiŋ fo' kà kpugè, fana mis sə kà sè' lii. ⁴⁹ Mis nə lumşə ndaanwè pwe' co ci'. ⁵⁰ Ci' bəboŋ. Fana yà'a cwè'lə-a, aco yà' lùm fe'lə va? Wèeŋ lum co ci', nə cum bə fifi weŋ bwiŋ pwe'.>>

10

Nzak Mè'rə Ngwe

(Mat. 19:1-12; Luk 16:18)

¹ Jisòs à mè'rə mumvwe' ànə, nə lo mvwe' nzenğòŋ Jùdiyà, nə ye ma ndzə nto ndzəp Jòridàŋ nə mamòk. Mvə'nə yi ànə ye fo' fana bwiŋ və, nə kə maŋ fo' wùriŋ. Yi yèto ngòyərə wo mumvè'nə yi gùgè səsə. ² Bùu Farasi mok à vè ngòkè bue yi bə duk. Fana wo sə fek yi də, <<Luk avès sə tsə' də, a bəboŋ bohòŋwè ngòmè'rə ngwe ye àlè?>> ³ Yi fek wo sè' də, <<Musi à tsə' weŋ də yà?>> ⁴ Wo à duk də, <<Musi ànə duk də, aco ŋwè com fa ŋwà nə ŋwàk nə ngònitsə' də yi mè'rə nà' laŋ, nə me'rə nà'.>> ⁵ Jisòs duk fe'lə də, <<Musi à còm ve'nə bùusè ntum awèŋ gu nèbup, ⁶ bwère mvè'nə Nwi à gù to ŋwè, yi gu ŋwəmbam bə ŋwàŋwè. ⁷ Nè'e njo nə ŋwèe nə me'rə tè' ye bə ma ye, nə kə be'lə bə ŋwe ye, ⁸ fana wo sə ba ye'sə nə ye mok ngùpni' nə mò'fis. A yà'sə də wo nə kà ba mok ye, wo mok mò'fis. ⁹ Ye də yusə Nwi à be'lə yà' mvwe' mò'fis fana ŋwè nəmòk kà də yi gapsə yà' duk.>>

¹⁰ A kə dzèŋ nda'à, ŋgàa fàak Jisòs sə fek mali yi bə ncèp nə. ¹¹ Yi duk fa yà' duk də, <<Ŋwè nə yi mè'rə-a ŋwe ye, nə jəŋ fe'lə mòk səmòk, ye də ŋwè ànə ŋgà ko nto. ¹² Yà' mègù sə' yəyərè bohòŋwàŋwè, də a ye-a nga yi mè'rə-a ndu ye, nə kə jəŋ fe'lə mòk, ye də ŋwà ànə ko sè' nto.>>

Jisòs Sè Bəbweŋke' Wèŋ

(Mat. 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Bùu səmòk à sə jə vè bweŋke' də Jisòs jweŋ yà'wèŋ, nə se yà'wèŋ. Ŋgàa fàak Jisòs wèŋ ànə ye ve'nə, wo jwa sa'rə bùu sə də yà'a kà ve'nə gù. ¹⁴ Jisòs à yə ve'nə, fana yi jok, nə duk fa bwe ye wèŋ sə də, <<Wèeŋ me'rə bəbweŋke' wèeŋ və bohòmù, nə kà wo mandzə lok. Bùsə gaŋ ŋkum Nwi sə, tse' yà' nsàap sè co wo ye'sə.>> ¹⁵ Yi duk fe'lə də, <<Mù sə tsə' weŋ yè'e yusə zìnə də, ŋwè nə yi kà-a gaŋ ŋkum Nwi co mumweŋke' fa, ye də yi nə kà fo' kə ni yuk.>> ¹⁶ Yi à duk ve'nə fana yi jəŋ bwe sə, nə naaŋ fa yà' bo ye, nə se yà'.

Ngə' Nə Bə Ghàk

(Mat. 19:16-30; Luk 18:18-30)

¹⁷ A ye nga Jisòs sə duk də yi lo gi, ŋwè nəmòk caŋ və, nə kə bùhu kə mantombii yi, nə duk fa Jisòs nə də, <<Cicà nə bəboŋ, yusə aco mù gu yà', ya mu nə kə tse' lùŋ nə nà'a nə kà mée yà?>> ¹⁸ Jisòs fek nà' də, <<Wù

to mu də ɲwè nɛ̀ bɛ̀boŋ bɛ̀u yà? ɲwè nɛ̀ bɛ̀boŋ bɛ̀u, mègù Nwi yìyi.
¹⁹ Wù ri yòlùuk sɛ̀ laŋ. <Kà ɲwè zɛ̀, kà sahà ko, kà yèyè, kà gèem mvwès ko, kà yu ɲwè limzɛ̀, wɛ̀p ma yo bɛ̀ tɛ̀' yo.> >> ²⁰ ɲwè ènɛ̀ duk fe'lə̀ dɛ̀, <<Cicà, mù à gù yè bum sè wù taŋsɛ̀ yè'sə̀ ɲga mù cu ntòmawà'ɲwè.>>
²¹ Jisòs à kù' nà' jwaan, nɛ̀ dzəm nà', nɛ̀ duk fa nà' duk dɛ̀, <<Yumok cu mali mò'fis. Dù kɛ̀ sɛ̀ŋ bum sè wù tse', nɛ̀ fa ɲgàa jìŋ wèŋ mbàam sɛ̀, ya wu nɛ̀ tse' ghàk mɛ̀bu, fana nɛ̀ bɛ' mandzè nɛ̀ yuŋ vɛ̀ mu.>> ²² ɲwè ènɛ̀ à yuk vɛ'nɛ̀, fana ɲgùp cù gbù yi yàk, yi coho lo, bɛ̀usè yi à tse' bum nduk nɛ̀ nduk.

²³ Jisòs à bùuŋ kùk ɲgàa fàak ye wèŋ, nɛ̀ duk dɛ̀, <<A guguŋ bohòŋgà ghàk ɲgòkà ni mvwe' gaŋ ɲkum Nwi.>> ²⁴ Vəm à kok ɲgàa fàak Jisòs bɛ̀ ncɛ̀p ènɛ̀ kiŋ. Yi sɛ̀ cɛ̀p mali dɛ̀, <<Bwe am, a guguŋ bohòŋwè ɲgòni mvwe' gaŋ ɲkum Nwi. ²⁵ Joho cà bohònam nɛ̀ yi yam co nàmbà'rè nà'a ɲgòcà torè tesè ndzənə̀ wɛ̀ patà', nɛ̀ noŋsɛ̀ bohòŋgà ghàk ɲgòni mvwe' gaŋ ɲkum Nwi sɛ̀.>> ²⁶ Mvè'nè wo à yuk vɛ'nɛ̀, vəm kok wo, wo muu vəm bɛ̀u, nɛ̀ sɛ̀ fehe mok dɛ̀, <<Ye dɛ̀ ɲwè nɛ̀ yi tse' to lùuŋ yè'sə̀ ndà?>> ²⁷ Yi kùk nà' jwaan, nɛ̀ duk dɛ̀, <<A ye-a bohòŋwè yà' ye guguŋ, ka bohòNwi vɛ'nɛ̀ yeŋ, bɛ̀usè yumok ka Nwi-e guŋ ghak yuk.>>

²⁸ Pità à cɛ̀p dɛ̀, <<Ja'a na yòo, mɛ̀mvè'nè vès a mè'rə̀ bum pwe', nɛ̀ yù lònə̀ wu.>> ²⁹⁻³⁰ Jisòs duk dɛ̀, <<Mù sɛ̀ tsɛ̀' wu nɛ̀ zìnə̀ nɛ̀, ɲwèe mè'rə̀-a ndap, bwe tɛ̀', ɲjè'egù, ma, tɛ̀', bwe, kè nzum è, bùu mɛ̀, nɛ̀ ye bùu ncɛ̀p Nwi, yi nɛ̀ ye ɲgə̀' sɛ̀' fana mvèək kùrə̀ nùu yi kè tse' fe'lə̀ yà' vɛ'nɛ̀ sɛ̀mok kè' ɲkù mò'fis. ɲga'a n'è'e yi nɛ̀ tse' ndap, bwe tɛ̀', ɲjè'gù, ma, tɛ̀', bwe, bɛ̀ nzum fak, fana mvèək kùrə̀ nùu, yi tse' lùŋ nɛ̀ nà'a nɛ̀ kà mè nɛ̀ sè'.
³¹ Mvèək ànə̀ nɛ̀ ye, bwiŋ ɲkùuŋ sè wo ɲga'a mantombii nɛ̀ ye maŋkwèŋ. Fana ɲkùuŋ sè wo ɲga'a maŋkwèŋ nɛ̀ ye mantombi.>>

Jisòs Cèp Mvè'nè Kpɛ̀ Ye

Nə̀ Ye Sə̀mok

(Mat. 20:17-19; Luk 18:31-34)

³² Wo à sɛ̀ gì sɛ̀ mandzè ɲgòlòmve' lak Jòrosalèm, fana Jisòs to mantombi. Bwe ye wèŋ saha ntum nɛ̀bɛ̀p. Wɛ̀u à sɛ̀ ko bùu sè wo à sɛ̀ yù vɛ̀ yi maŋkwèŋ sɛ̀ sɛ̀'. Fana yi to benə̀ bwe ye sè hum-ncòp-ba sɛ̀ mvwe' mò'fis, nɛ̀ sɛ̀ tsoho fe'lə̀ wo yusè yà'a nɛ̀ gù yi. ³³ Yi duk dɛ̀, <<Wèŋ yeè, mvè'nè a sɛ̀ lòmu Jòrosalèm yè'e, wo nɛ̀ fa mùu mo ɲwè ndzə̀ bohòŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bɛ̀ ɲgàa yə̀rè fa bwiŋ lùk wèŋ. Wo nɛ̀ sak mu, nɛ̀ dzəm tes dɛ̀ mu mègù ɲgà kpɛ̀. Wo nɛ̀ fa mu ndzə̀ bohòbù lakmvum wèŋ. ³⁴ Wo nɛ̀ ywi'lə̀ mu, nɛ̀ te mu bɛ̀ nte, lə̀p mu, nɛ̀ zɛ̀ mu. Fana nùmbu nɛ̀ tɛ' dzeŋ, mù lokok fe'lə̀ mvwe' kpɛ̀ sɛ̀mok.>>

Yusè Bwe Zebèdi A Lɛ̀ŋ

(Mat. 20:20-28)

³⁵ Bwe Zebèdi jem bɛ̀ Jon à kè tsɛ̀ŋ Jisòs, nɛ̀ duk fa nà' dɛ̀, <<Cicà, vès dzəm dɛ̀ wu gu fa ves yumok.>> ³⁶ Fana yi fek yà' dɛ̀, <<Yusè wèŋ dzəm dɛ̀ mu gu fa weŋ sɛ̀ yà?>> ³⁷ <<Vès dzəm dɛ̀ ghà nɛ̀ wu cu mənə̀ kapràak yo, wù gu ves mòk cum wu mamàk, mòk maŋkwip.>> ³⁸ Jisòs duk dɛ̀, <<Wèŋ ka yusè wèŋ sɛ̀ fek yè'sə̀ riŋ. Aco wèŋ ye to ɲgə̀' nɛ̀ mu nɛ̀ ye nɛ̀ à? Kènə̀ aco wèŋ bàptesə̀ to bɛ̀ nsàp mandzè nɛ̀ wo nɛ̀ baptesə̀ mu nɛ̀ ε?>> ³⁹ Wo duk dɛ̀, <<Ŋ, aco vès ye to.>> Jisòs duk fe'lə̀ dɛ̀, <<A zìnə̀ wèŋ

nə ye, nə baptesə nsàp bàpte nè mụ nə baptesə nə zìnə. ⁴⁰ Yusə mэгù də, mụ ka nàan sè ngòswè' bùu sè wo nə cum mụ mamàk bə mankwip mụ tse'. Mvwe' ncum yà'sə sè bùu sè Nwì a cok nònsə wo yi.>>

⁴¹ Bwe ye mok sè hum à yuk yu yè'sə, fana wo jok bohòJem bə Jon. ⁴² A ye ve'nə, Jisòs to benə wo mvwe' mò'fis, nə duk də, <<Wèŋ ri tse' yàwèŋ sè' də, bùu sè wo tse' dzòk sə nzenğòŋ fəeŋ gùgè bwìŋ ñkùì'. Bùu sè ñkwàha bù awo sə nìntsok fa wo nàŋ sè'. ⁴³ Yè'sə ka tse' ngòye bohòwèŋ ve'nə ye. Nwè nè yi dzəm-a ngòye n̄wè nè ñkùuŋ m̄tsətsə'rə wèŋ, fana yi tse' ngòfàk co mwenke' bohòmok sə lònŋ fo'. ⁴⁴ Nə ye sè' də n̄wè nè yi dzəm-a ngòye mantombi yi, yi tse' ngòye co ñkwèŋ bohòwèŋ pwe'. ⁴⁵ Busè m̄u mo n̄wè bə tu am, mụ a ka də bwìŋ fak bohòmù və. Mù à vè ngòfà' fà'a, nə fa yònsə àm ngòywiŋ fəsə jə yònsəə bwìŋ ñkùuŋntèŋ.>>

Jisòs Gù Batimù

NgòYe Bum

(Mat. 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ A kə dzèŋ mvwe' lak Jèrikù nga wo sə mè'rə fo' ngòlòmantombi nga bwìŋ ñkùuŋ sə be' lòmali yi fana n̄wè nəmòk nè wo togè yi də Batimù mo Timayù cu n̄gə mandzə, nə sə lèŋ bum nga yi kà bum yəgè. ⁴⁷ Yi à yuk də sə vè Jisòs nè mvwe' lak Nazàre ntèŋ, yi yèto ngòtorə də, <<Jisòs mo ñkum Devid, koksə manziŋ bohòmù-è.>> ⁴⁸ Bùu sè wo à ye fo' sə wèŋ ghamse yi də yi cum gəe'. Yi ghaha wesə ghaha, nə sə cep mok bə nàŋ də, <<Mo ñkum Devid, koksə manziŋ bohòmù.>> ⁴⁹ Fana Jisòs təŋ, nə duk də, <<Wèeŋ to fa mụ yi.>> Wo kə duk fa yi də, <<Mareŋ si yò, yi sə to wu də wu və.>> ⁵⁰ Yi ku fweŋ mak cək nè yi anə təhə tse' mụ ni' yi, nə kurə lòkok kə ye Jisòs. ⁵¹ Jisòs fek yi də, <<Yusə wù dzəm də mụ gə fa wu yè'sə ya?>> Yi də <<Cicà, muk fa mэгù mụ lis, ya mụ ye bum səmok.>> ⁵² Jisòs duk fe'lə fa yi də, <<Mumvè'nə wù dzəmtse' bohòmù sə ntùu wù yà'a, gũnsə wu zeŋ. Dù yuyo.>> Lis à mùhu yi fo' ghà ànə, yi sə gi yuŋ lo Jisòs sə mandzə.

11

Jisòs Ni Lak Jòrosalèm

Co Ñkum

(Mat. 21:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)

¹ Wo ànə sə kùep lo Jòrosalèm anə fana wo wes mvwe' lak Befà bə Betani. A fo' mvwe' nda Olip. Fana Jisòs tumsə lo ngàa fàak ye ba. ² Nə tsok wo də, <<Wèeŋ du mvwe' lak sə ndzə yà'a. Mvè'nə wèeŋ ni kok lòfo' ntèŋ, wèeŋ nə ye nga wo tsòŋ tes m̄mo mvomndè' mòk fo' n̄ n̄wè ka mbwa kok yuk. Wèeŋ fiŋ jəŋ və nà'. ³ Nwè nəmòok fek-a weŋ də wèŋ fi nà' bùu yà, wèŋ tsok yi də, Tà sə dzəm nà', nə ye də, wo nə jəŋ fəsə və nà' mvək momjo nga yi mèsə bə zeŋ.>> ⁴ Wo à lòo, nə kə ye m̄mo mvomndè' nə nga wo tsòŋ tes yi bə taaŋ ncù. Fana wo yèto ngòfirə nà'. A ye n̄gə mandzə. ⁵ Bùu səmok sè wo à ye fo' fek wo də yà' sə firə mvomndè' nə bùu yà lə? ⁶ Wo à cèp mэгù yusə Jisòs à duk də wo cep sə, bùu sə mè'rə wo lo. ⁷ Wo à jə vè fa Jisòs mvomndè' nə, nə fweŋ saŋ cək awo mok mụ ñkwèeŋ mvomndè' nə. Yi kok cum mbwa. ⁸ Bwìŋ à fweŋ nònsə lòcək sə mandzə sè'. Bùu səmok sə kə ci' və mvùu bum, nə sə nònsə lo sə mandzə anə ngòkùksə yi bə zeŋ. ⁹ Bùu sè wo à ye mantombi

bə sè maŋkwèn lònŋ ye ŋgòfa gürə sə duk də, <<Hòsanà, Nwii se yi nè yi vè mənə liŋ Tà Nwì. ¹⁰ Nwii se yi nè yi sè vè ŋgòkok gaŋ tè' avès Devid.>>

Jisòs Yak Tù Mòk
(Mat. 21:18-19)

¹¹ Jisòs à vè Jòrosalèm, nè lo kə ni mụ nda'à Nwì. Yi kùksə ja'a bum sè mbwa pwe'. A ye ŋga nùm lòlan, fana bə ŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba à tesə, nè foho lo yu awo mvwe' lak Betani. ¹² Tsok à reŋ ŋga wo sè bwìŋ foho lòJòrosalèm anə, fana ye mok ŋga njè sə ya Jisòs. ¹³ Mvə'nè wo à sè vè mandzə fana yi ye gesə lo tū nəmòk nè wo togə nà' də fik, ŋga nà' təəŋ vesə səsap, nè sə fom bənsə nəbup. Yi geŋ fo' də kè yi nè kə ye ŋga nà' zəm-a àle. Yi a kə dzèŋ fo', yi tsèŋ mēgù mvù, būsə à ka mvək nè tū ànə zəmgə yeŋ. ¹⁴ Yi təəŋ fo', nè duk fa tū nè də, <<Ŋwè nəmòk nè kà ntò'o yo mok zū yuk.>> Ncèp nè'nə cəəm ni fə ntu'ù ŋgàa fàak ye wèŋ sə.

Jisòs Bə'fis Ngàa Sèŋ Bum Mənə Ndap Nwì Nè Ghaŋ Nə
(Mat. 21:12-17; Luk 19:45-48; Jon 2:13-22)

¹⁵ Wo à kə dzèŋ Jòrosalèm, fana Jisòs ca lo məmvwə' ntòmbi ndap Nwì nè ghaŋ nə, nè sə be' fis būsə sè wo à sè sèeŋ nè sə ywiŋ bum mbwa pwe'. Yi bwi' mà'rə teberəə bù ŋgàa kupsə mbəm wèŋ, nè ye dzòho būsə sè wo à sè sèŋ kəkəbūŋ. Kəkəbūŋ yà'sə a sè wo à sə fa satikà' bə zeŋ. ¹⁶ Yi kà mandzə də ŋwə nəmòk bək ca yumok mụ ndap Nwì nè ghaŋ nə fa lok fùk. ¹⁷ Yi yèto ŋga'a ŋgòyər'ə būsə sə də, <<Wo à còm nòŋsə ndzəne ŋwàk Nwì sə kum ndap Nwì nè ghaŋ ènə də, <Liŋ ndap àam də, ndap piriya bohòlak pwe'fo'.> Fana wèŋ jə būsə nà' ndap ŋgàa yə wèŋ.>> ¹⁸ Mvə'nè ŋgàa fa satikà' bə ŋgàa yə'r'è lùk wèŋ à yuk ve'nə, fana wo sə lap mandzə də wo zə yi. Wüə à sə ko wo fana wo də wo zə nà' ve'nə, būsə bwìŋ maŋgəŋgèŋ à sə kwa bə nsàp ncèp nè yi à sè cèep nə. ¹⁹ Nùm à co, yi bə bwe fàak ye wèŋ mè'rə mvwe' lak yà'sə, nè lo.

Gbu' Tù Fik Nə
(Mat. 21:20-22)

²⁰ Tsok à reŋ nè zəzòŋ ŋga wo sə gi cà sə mandzə, wo ye fe'lə tū fik nè səmok ŋga nà' kpū wes bə ŋgàŋ pwe'fo'. ²¹ Pitə tsərə fəsə yusə yà' a ye ŋkwis sə, nè duk fa Jisòs də, <<Cicà, kùk ja'a na tū nè wə a yàk nà' ŋkwis nè mvəsə nà' kpū è.>> ²² Jisòs duk bwe ye də, <<A ye-a ŋga wù tse' dzədzəm bə ŋaŋ Nwì nè zinə, ²³ fana aco wù duk bohònda nè'è də, nà'a coho kə gbu' ləsə ndzəpə. Ŋga wù ka məmərè sə ntüə wù tse', nè tse' dzədzəm də yusə wù cèp yè'sə nè fak, yà' fak. ²⁴ Yà'a yusə ŋga wù sə leŋ-a piriya, fana wù dzəm tse' də wù tse' yà' laŋ, yusə wù fek pwe' wu nè tse' yà'. ²⁵ Ye sè' də ŋga wù cu-a ŋgòleŋ piriya, wù swifa ndaaŋwè pwe' yusə bup sè yi a gù bohòwù, ya tè' yo nè mubu nè swifa wu bup yo sè'. (²⁶ Ye sè' də wù kà-a būsə mok swifa, ye də tè' yo nè yi cu mubu nè kà wu bup yo sè' swifa.)>>

Fa Jisòs Nəŋ Ndà?
(Mat. 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Wo à bwi' vè fe'lə Jòrosalèm, fana mvəsə Jisòs à sə gi cà məmvwə' ntòmbi ndap Nwì nè ghaŋ nə, ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ŋgàa yə'r'è lùk nè ye būsə sè kə mantombi wèŋ kə tseŋ yi, ²⁸ nè fek yi də, <<Wù sə gù

bum yè'sə bə ɲaɲ sè fò? Kènə fa wu ɲaɲ ndà də wu gu yà' ε?>> ²⁹ Jisòs duk fa fəsə yà'wèŋ də, <<Mù nə fek wèŋ yu səmok yàm sè'. A ye ɲga wèŋ tsə' fa-a mù yusə mù fek sə, mù tsok wèŋ ɲaɲ sè mù tse' ɲgòkə gù bum yè'sə bə zèŋ sə sè'. ³⁰ Wèŋ tsok fa a mù mvwe' sè Jon ànə jəŋ ɲaɲ sè ɲgòbàptesə bwiŋ. Yi à jə bohòNwi kè bohòbwiŋ ε?>> ³¹ Wo à yèto ɲgòcèp bə zèŋ mʉtsətsə'rə wo də, <<A tsok fa yi yè'sə da? Busə à duk-a də ɲaɲ sè à vè bohòNwi, fana yi nə fek fe'lə ves duk də, anə geŋ vesùwèŋ kà yusə Jon à sè cèp dzəm bùu yà lɛ. ³² A duk-a sè' də yà' à vè bohòbwiŋ, fana wo nə duk da?>> Wo à sə wəp bùu sè fo' sə bùusə bwiŋ pwe' à dzəm zìnə də Jòon ɲgà tsòhòbum Nwi. ³³ Fana wo duk fa Jisòs mok də wo ka riŋ. Jisòs duk bwiŋ fa wo ye sè' də, <<Ye də mù nə kà wèŋ nsàp ɲaɲ nè mù tse' ɲgògà bum yè'sə bə zèŋ nə sè' tsə'.>>

12

Gbu' Ngàa Kùk Nzum

Sè Wo A Ye Bup

(Mat. 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Jisòs à tsə' fa ɲgàa fàak ye ncèp mòk bə gbu' də, <<Nwè nəmòk à fàk nzum ɲgwì tɹ nəmòk nè wo togè nà' də grep. Nə gum yà' bə ɲka', nə tuŋ tsə'rə mvwe' sè wo kwi ntò'o grep sə, wo kə ɲam fis rùk fo', nə ci tes yumok fo' co wu kok cum mbwa, nə sə tək nzum sə. Yi jəŋ nzum sə, nə tes fa bùu səmok, nə ye'e lo gi mvwe' səmok. ² Mvək nè ɲgòkwi grep à kùrə, fana yi tum gesə ɲgà fàk ye mòk də nà'a geŋ kə jəŋ və ma nje. ³ Bùu sè wo à sə fàk nzum sə ko ɲwè nè wo tum yi nə, nə ləp nà', nə tum fəsə nà' botu. ⁴ ɲgà nzum nə tum gesə fe'lə ɲgà fàk ye mòk nè kè' ba. Wo ko nà', nə ləp to nà' tu, nə yak yi wùriŋ. ⁵ Yi tumsə fe'lə mòk səmok. Wo ko zə nà'nə. Wo à gù ve'nə bohòŋgàa fàak ye mok sè yi à tum sè' ɲkùuɲntèn. Wo à ləp mok, nə zə mok. ⁶ A kə bwehe cu mègù mok mo ntəm ye nè yi à dzə nà' yi. Yi à tum gèsə mo ye nə sè', nə sə tsəm ye də wo nə wəp tsoŋ li nà'. ⁷ Wo à yə mo ye nə, wo duk fa ɲge' awo mok də, <Nè'e ɲga'a mo ye nè ndzə vèə yi. Wèŋ və a zə yi, ya bum yee nə ye mok sè yàvès.> ⁸ A ye ve'nə, fana wo zə yi, nə bək fis vèŋ ye nə mù nzuu anə, nə kə mak.>> ⁹ Jisòs fek də, <<Aco ɲgà nzum nə gu yè'sə ɲga'a va? Yi tse' ɲgòkə zə bùu yà'sə, nə fa nzum sə bohòbùu mok sè zok. ¹⁰ Wèŋ à ka yusə wo à còm ndzənə ɲwàk Nwi tan yuk à? Wo à còm nja də, <Lis nè ɲgàa ci ndap wèŋ à dzèen ɲòŋsə nà' də nà'a bup nə kè tse' gha' fàk mok sè' zèŋ.*

¹¹ A gù yè'sə Tà Nwi, fana yà' ye maŋgəŋgèŋ mù lisə vesùwèŋ nèbup.> >>

¹² Bùu Jus sè mantombi à rì də Jisòs màk gbu' nè'e bùu wo, nə lap mandzə də wo ko yi. Fana wo wəp bùu sè wo à ye fo' maŋgəŋgèŋ sə, fana wo me'rə yi yi lo.

Fa Nwi Yu Ye

Nə Fa ɲkum Kaisà Yu Sè Ye

(Mat. 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ Mvək nəmòk à ye, wo tum vesə bùu Faràsi bə bùu ɲkum Heròmok də wo kè tam Jisòs bə duk. ¹⁴ Wo kə duk fa Jisòs duk də, <<Cicà, vès rì də

* **12:10** 12:10 Ye Màtiyò21:42

wu cèpgè zìnè, nè kà bwìj sè wəp. Wu yə'rəgè yònè zìnè nè Nwì, nè kà də wu wəp də nè'e ñwè nè ñkàùñ duk. Vès dzəm də wu tsok a ves, lùuk vesùwèj sè tsè' də, a bəboj ñgòlāk fa ñkum Kaisà nè mvwe' lak Rumà mbàam tas, kè ka' ε?>> ¹⁵ Jisòs riñ də yà'wèj sè duk də wo yu'rə yi cù, fana yi fek yà'wèj duk də, <<Wèj sè də wèej mumsə mu bùu yà? Jəj və fa mu mbàm mòk, mu kək bərà nà'.>> ¹⁶ Wo jəj və fa yi mbàm mòk. Yi kotsə' nà', nè fek wo də, <<Wo còm naaj mənə mbàm nè yè'e liñ ndà, nè ye mbwa yè'e sè' si ndà?>> Wo duk də, a sè ñkum Kaisà. ¹⁷ Fana Jisòs duk də, <<Ñhìj. Lak fa Kaisà yusè yà'a sè ye, nè lak fa Nwì yusè yà'a sè Nwì.>> Wo ànə yuk ve'nə, wo mərə wùrìj.

Nza' Nè NgòLòkok

Mvwe' Kpu

(Mat. 22:23-33; Luk 20:27-40)

¹⁸ Bùu Sadusi mok wèj və bohòJisòs. Wo bòp bù nè wo dukgè yàwo də kaco ñwè lokok mvwe' kpu yəj nà'a. Wo à sè fek Jisòs nè bum mok də, ¹⁹ <<Cicà, Musi à còm nəm fa ves lùk mòk də, a ye-a ñga tètāa ñwè nəmòk kpu me'rə-a ñgwe ye ñga bə nà' ka mwe tse', moma yee nè jəj tsooj ñwà nè, ya bə nà'a dzə fa tètā ye nè yi a kpu nè bwe. ²⁰ Yumook yè' də bwema mok wèj à ye tu awo bwembam sàmba. Fana nè mantombi nè jəj ñwàñwè, nè kpu me'rə nà' ñga bə nà' ka mwe tse'. ²¹ Nè mu ñkwèej yi jəj ñwà nè, nè kpu me'rə ñwà nè jì mwe sè'. Moma nè te' ye sè' ve'nə, ²² nè ye bə mok sè lóon fo'. Bwema sè sàmba pwe' jəj ñwà nè, nè kpu me'rə nà' jì mwej, wo pwe'. Anə gej ñwà nè kpu ye sè'. ²³ Yusè vès dzəm ñgòrii sè də, nùmbu nè ñgòlòkok mvwe' kpu dzèj nùu, ñwà nè nè ye ñgwe ndàle? Busè wo à jə yi wo sàmba pwe'fo'.>> ²⁴ Jisòs duk fa wo də, <<Nà'a njo nè wèej jòj sè. Wèj ka yusè yà' cu ndzənə Ñwàk Nwì riñ, nè kà ñàaj Nwì sè' rì. ²⁵ Busè mvè'nè bùu kpukpu nè lokok mvwe' kpu, wo nè ye co masinjāa Nwì mabu, ñwəmbam bə ñwàñwè nè kà gù mok cu fe'lə. ²⁶ Bə nzak nè ñgòlòkok mvwe' kpu, wèj à ka ndzənə ñwàk Musi sè' tanj à? Mvè'nè Nwì à cèp bohòyi ñga tu à sè sè də, <Mùu Nwì Abrahām nè ye Nwì Azik, nè ye Nwì Jàkop>. Nwì à cèp ve'nə ñga wo à kpu lòlanj. ²⁷ Yà'a sè nì tsè' də bùu yè'sə cu fe'lə ñwəm, njo nè yi Nwì bùu sè wo cu ñwəm, yi ka Nwì bù kpukpu yəj.>>

Lùk Nè Nà' Gə Càsə Mok

(Mat. 22:34-40)

²⁸ Ñwè ñgà yə'rè lùk mòk à ye fo', nè sè yuk mvəsè wo sè cèep. Yi ye də Jisòs bwìj fa bùu Sadusi sè ncèp nè bəboj, fana yi fek nà' gbu' nje sè' də, <<Lùk nè nà' yam cāsə mok pwe'fo' nè fò?>> ²⁹ Jisòs duk də, <<Nè ghan nè'e, <Wèj bùu Izùre, yu'rə. Tà Nwì àvès nè mègù Nwì yi nè mò'fis. ³⁰ Wù tse' ñgòdzəm Tà Nwì yòbə ntəm yòpwe'fo'. Dzəm yi bə yònsə yòpwe'fo', nè dzəm yi bə ñkərə yòsè' pwe'fo', nè ye bə ñàaj yò.>

³¹ Lùk nè nà' naaj yù lònà'nə nè'e də,

<Wù tse' ñgòdzəm moma yo co mvè'nè wù dzəm ni' yò.>

Lùk mòk ka sè ba yè'e mok ghak fe'lə.>> ³² Ñgà yə'rè lùk nè duk fa Jisòs duk də, <<A bəboj, cicà, a zìnə mvəsè wù duk də, Nwì mègù Nwì yi nè

mò'fis, mòk ka ye fe'lə, mègù yi. ³³ Nə ye də, a bəboŋ bohòŋwè ngòdzəm tsə Nwì bə ntəm ye pwe', nə kuksə yi bə ŋkərè ye pwe', nə ye bə njaŋ ye pwe', nə dzəm moma ye mvəsə yi dzəm ni' ye. Lùk sè ba ye'sə yam gha' cà zej, nə nəm bum pwe' sè ngòtɛŋ fa Nwì co satikà'.>> ³⁴ Mvəsə Jisòs à ye də nà' cèp ncèp ŋkərè, fana yi duk fa nà' duk də, <<Ka səsap bohòwù də ya Nwii ye ŋkum yòye.>>

Yè'sə à mée, ŋwè kà co yi fek fe'lə yi yumok mok ghùsə ja'a lo' fù'.

Nzak Nə Bə Liŋ Krest

(Mat. 22:41-23:36; Luk 11:37-54, 20:41-47)

³⁵ Mvəsə Jisòs à sə yə'rə mu ndap Nwì nə ghaŋ nə, fana yi cèp də, <<Ŋgàa yə'rə lùk wèŋ duk də, ŋwè nə wo to liŋ ye də ŋkum ŋgà gèm bwiŋ nə, nə ye megu ŋgwi ŋwè nə yi tesə mvwe' ŋgwi bù ŋkum Devid. ³⁶ Aco yà' ye ve'nə va, bùusə Devid à cèp bə liŋ ŋwè ènə mvè'nə Yònsə nə Rəreŋ à gù yi də,

<<Tà Nwì à duk fa Tà àm də, <<Cum fəeŋ bo ma mà'a mù, tətè mu nə gu bùu sè wo bəŋgə wu, wo ye sə mvè'kùu wù.>> >

³⁷ Devid nə to nà' də Tà, ye də aco yi ye bwi bohòDevid anə mwe yè'sə valə?>> Bùu sè wo à ye fo' maŋgəŋgèŋ sə à yuk yusə Jisòs à cèp sə bə kwəkwə.

³⁸ Mvè'nə yi à sə yə'rə yà'wèŋ, yi duk də, <<Jəŋ ŋkərè bə ŋgàa yə'rə lùk sè wo dzəmgè ngògì dzòŋ bə cəək sè səsap ya bwiŋ cepsə wo mu ntɛŋ. ³⁹ Wo dzəm dzòk bùu sè ghaŋ mvmvwe' ndap piriya, nə kə cum megu mvwe' sè ya bwiŋ wəp wo co bùu sè ghaŋ mvwe' dinà. ⁴⁰ Wo lim zügə bàa yepmfə wèŋ, nə sə gu bupsə ndap awo, nə sə gu basə piriya sè səsap ŋgwàŋ. Ŋgə' nə njàwo nə kə yam gha' pwe'fo' yi njo bum yè'sə.>>

Fəfa Nwà Ngwemfə Nəmòk

(Luk 21:1-4)

⁴¹ Jisòs à lò, nə kə cum, nə sə kuk ja'a mvmvè'nə wo sə fa fəfa mu nda' Nwì. Ŋgàa ghàk wèŋ à sə kə gèsə mbàm sənə ŋkùp nə wo à tes nə ŋkəŋntɛŋ. ⁴² Fana ŋwà ngwemfə nəmòk və, nə kə mak gesə ye ca mənini ba. Wu benə-a yà' ba lòŋ, yà' ye co penə nə mò'fis. ⁴³ Wo à mèsə, Jisòs to benə bwe ye mvwe' mò'fis, nə tsok wo duk də, <<Mù sè tsə' fa wəŋ nə zinə də, ŋwà ngwemfə nè'e gèsə mbàm sənə ŋkùp nə, nə ghak bùu mok sè wo fa pwe'. ⁴⁴ Busə bùu mok yà'a fa mbàam awo, nə tse' mali ghàak mok ŋkəŋntɛŋ, nə ye də ŋwà ènə cu bə jìŋ, nə fa wes mmbàm zu ye pwe'.>>

13

Jisòs Tsə' Bum Sə Yà'a Nə Ye Ŋga Yi Kəp NgòVəð

(Mat. 24:1-28; Luk 21:5-24)

¹ Jisòs bə ŋgàa fàak ye wèŋ à sə tesə tsə mu ndap Nwì nə ghaŋ nə ve'e ntɛŋ, fana, ŋgà fàk ye mòk bùuŋ kuk ndap nə, nə duk də, <<Yebe mu-e, cicà, kuk ja'a yòo ma nsàap liis mok ndzənə mbàandap Nwì nə ghaŋ nə mvè'nə yà' bòo-è.>> ² Jisòs duk fa nà' də, <<Wù yə ndap sə ghaŋ yè'e à? Lis nə mò'fis nə kə munə mok fa'nə naŋ mam. Wo nə kuəmsə wes yà' pwe'.>>

³ Mvèk à cà jo fana Jisòs lo kə cum munə nda nə wo togè nà' də nda Olip, nə sə kuk gesə lo ndap Nwì nə ghaŋ nə ndzə Jòrosalèm ma nja ve'è.

Fana Pità, Jem, Jon bə Andrù wèŋ à vè woòwo, nə kə tseŋ yi fo'. ⁴ Wo duk fa yi də, nà'a tsok fa wo ghà nə bum yè'sə nə ye nə. <<Nə tsok fa-a ves yusə yà'a nə niŋ tsok də mvək nə bum yè'sə nə ye sə kùrə laŋ sə.>> ⁵ Jisòs duk wo də, <<Wèeŋ jəŋ ŋkərə ya ŋwè nəmòok kà weŋ bòrə. ⁶ Bwiŋ nə və ŋkəuŋ sè wo nə sə ci' mvwès də, wo ŋkum ŋgà gèm bwiŋ nə bwiŋ sə kùk də yi nə və nə. Wo nə borə bwiŋ ŋkəuŋntèŋ. ⁷ Ŋga wèŋ yuk-a dzè' mvwe' jəjo, nə yuk dzè' mvwe' səsap, wèŋ kà wəp, bùsə yè'sə nə ye tsoŋ ve'nə. Yà'a ye ve'nə, kà yà'sə də nze nə mè yà'sə laŋ sè' ntòye. ⁸ Ŋkuŋ nzenŋòŋ nə sə me, bòp lak nə lə bə bòp lak mok. Ŋkum mòk lə bə ŋkum mòk sè'. Nze nə nə sə tsoho kè'ca fa' bə fa'. Njèe nə ko kè'ca sè' nəbap. Yè'sə pwe'fo' mègù ntòco ŋwàŋwèe ghà to ko'gə mwe ntòghaa yè'e.

⁹ <<Wèŋ tse' ŋgòjə ŋkərə sè' bùsə mvək ànə ye fana wo nə ko lo weŋ mu kaŋsurù, nə ləp weŋ mvwe' ndap piriya wèŋ. Fana wèeŋ nə kə təəŋ kù mantombii ŋkwàha bùu gomè nə ye ŋkum wèŋ bùu mù. Anə ye ve'nə ya ŋga wèeŋ tse' mandzə nə ŋgòtsə' fa wo ncèp nə njàm nə. ¹⁰ Lak sè sə nzenŋòŋ anə lòoŋ nə yuk to tsooŋ ntòntirè nə bèboŋ nə ŋkuŋ nze nə me. ¹¹ A ye ŋga wo ko lòwèŋ mvwe' nzak, fana wèŋ kà də wèeŋ jik də mu nə kə cep yè'sə yà duk. Mvək nə kùrə, wù cep yusə yà' vè kə cùhù wù ghà ànə. Bùsə yusə wu nə cep sə ka yöyeŋ. Yà'a nə və bohòYòŋsə nə Rəreŋ nə. ¹² Bwiŋ nə fa bwema awo də wo zə yà' mvək ànə sè'. Tè' awo nə gu bwe awo sè' ve'nə. Bwe nə sə lap mandzə ŋgòzə tè' awo sè'. ¹³ Bwiŋ pwe'fo' nə beŋ weŋ njo liŋ àm. Megu də ŋwè nə yi təəŋ-a gugəŋ tətè, nə kə ləsə, fana yi nə tse' lùg.

¹⁴ <<Fana wèeŋ nə ye bap nə nà'a bə jòŋ, ŋga nà' ni lòmvwe' sè ànə ye co nà' kà fo' gə.* (Ŋwè nə yi sə ta, yi rəeŋ bə zeŋ.) Fana bùu sè wo cu mvwe' nzenŋòŋ Jùdiyà wèŋ caŋ kok lo mu ndahà. ¹⁵ Ŋwè nə yi sə cu yöŋsə mu ndundap, kà mvək ŋgòni mu nda'à yi ŋgòte' jə yumok mbwa ŋkuŋ nə caŋ tse'. ¹⁶ Ŋwè nə yi mənə nzum faak nə kà mankwèŋ də yi kə jə cək fohòlò. ¹⁷ Ho'm, megu də anə ye ŋgə' wùriŋ bohòbàa sè bə zum, nə ye sè wo sə fa bwe sè lə mbwi bə nùumbu yà'sə. ¹⁸ Wèeŋ ləŋ Nwi də bum yè'sə kà mvək mbùŋ nə bə mbəp ye, ¹⁹ bùsə ŋgə' nə nà'a nə ye mvək ànə nə bap ve'è nsàp nə nzenŋòŋ à yè yèe, à ka ve'nə ye yuk, nə kə dzeŋ nə ŋga'a nè'e, nə ye sè' də yumok nə kà ve'nə mok sè' kə ye yuk. ²⁰ Tà Nwi a ka-a nùumbu yà'sə ləm ci' fəsə də bwère ŋwè nə mò'fis kà bwehè cu lok. Megu də yi nə ci' fəsə yà' ləm bùu tu bùu ye sè yi a swè' nòŋsə wo sə.

²¹ <<A ye-a ŋga ŋwè nəmòk duk-a wu də, <Yeè, ŋkum ŋgà gèm bwiŋ nə> kè də <yi fə nà'> à lè', kà də wu dzəm swi dū'. ²² Bwiŋ nə sə borə kè' də wo Krest, nə sə duk də wo ŋgàa tsòhòbum Nwi. Wo nə sə gu nsàap bum manŋəŋgèeŋ mok də co wo borə bùu sè Nwi à cok fis nòŋsə sə bə zeŋ ŋga wo tse'-a mandzə nə na. ²³ Jəŋ ŋkərə, bùsə mù tsè' nòŋsə weŋ bum yè'sə ŋga cu ntòcu.

Bum Sè Yà'a Nè Nijtsə'

Vəvè Nè Jisos Krest

(Mat. 24:29-35; Luk 21:25-33)

* 13:14 13:14 Taŋ Danà 9:27

²⁴ <<Nùumbu sè yà'a nè sè vè nga ngə' nè bup nè a cāa fana nùum nè keŋ ndzəm. Nwə nè kà sa. ²⁵ Nkəŋkəaŋ nè gbəhə tsoŋ mubu, nsəap ŋaaŋ mok wəŋ sè mubu pwe' nè tsoho. ²⁶ Fana mū mo ŋwè mū nè tesə vè ndzənə mbək bə ŋaaŋ sè ghaŋ, nè sə fom reŋ boŋsə nèbup. ²⁷ Mū nè tumsə gesə masinjāa Nwī mvwe' ŋkūup nzenŋòŋ sè kwè sə pwe', ŋgòjə benə vè bə àm mvwe' mò'fis. Wo nè lo mvwe' sè nzenŋòŋ nè yèto nè ye mvwe' sè nà' kè ləsa.

²⁸ <<Mū dzəm də wèeŋ yə'rə jəŋ ŋkərè bohòtu fik nà'a. Wù yə ghà nè nà' yè ngòfom, nè sə top, fana wù riŋ də mvək mbūŋ kəp laŋ. ²⁹ Yà' mēgù sè' vè'nə də wu ye-a bum yè'sə vè'nə, fana wù riŋ də mo ŋwè kəp ŋgòvə laŋ, yi megu mok ŋgə ncù. ³⁰ Mū tsə' wəŋ zìnə də bū sè wo cu ŋga'a yè'e wèeŋ nè kà ntòkpə wes ŋga bum yè'sə yà' fà' laŋ. ³¹ Ntòbu bə nzenŋòŋ nè ca gesə lo fo', ncèp àm kà ye cā yuk.

Nwè Ka Numbu Nə

Kè Mvək Nə Riŋ

(Mat. 24:36-44; Luk 21:34-36)

³² <<Ŋwè nəmòk ka mvək nè kè numbu nè bum yè'sə nè ye riŋ. Masinjā Nwī bə mo Nwī pwe' ka riŋ, mēgù tē' yīyi nè yi ri. ³³ Jəŋ ŋkərè, nè so bəboŋ, būsə wù ka mvək nè yà'a nè ye nè riŋ. ³⁴ Anə ye co mām vè'nə ŋwè nəmòk mè'rəgə ndap ye, nè lo gi, nè me'rə fa bum pwe' bohòbè ŋgāa fāak ye, nè tsok fa ndāaŋwè pwe' yusə nà'a nè sə gū. Fana yi tsok fa ŋgà kək ncù də, nà'a sə so bəboŋ. ³⁵ Sò-a, njo nè wèŋ ka ghà nè tà ŋgā ndap nè nè vè riŋ. Aco yi vè nè nconum, kè nè ntəntəmtsok, kè ŋga tsok sə kəp ŋgòreŋ, kè ŋga nùm sə reŋ kə'. ³⁶ Bwère yi vəm tesə vè-a vak, fana yi tseŋ wu ŋga wù sə dzəmlò. ³⁷ Sòo. Yusə mù cèp bohòwèŋ, a sè' yusə mù cèp bohòndaŋwè pwe'>>

14

Wo To Ləm Mū Tuhù Jisòs

(Mat. 26:1-16; Luk 22:1-6; Jon 11:45-53)

¹ A bwehe mēgù nùumbu ba ya ŋga ŋkà'a Pasobāa dzeŋ. Mvək ànə dzəŋgəə, wo sè zū megu brəd sè wo ka yīis nja gesə. Fana ŋgāa fa satikà' bə bə ŋgāa yə'rə lùk wəŋ sə lap mandzə də wo borə ko Jisòs, nè kə zə yi. ² Wo duk fe'lə sè' bə tu awo də, <<Kaco vesùwèŋ ko yi numbu satikà' ye, būsə bwiŋ nè gham vesùwèŋ ŋga'a.>>

Wo Yok Fa Jisòs Kù

Bə Lāminda Mvwe' Lak Betani

(Mat. 26:6-13; Jon 12:1-8)

³ A ye sè' ghà nà'nə mvwe' lak Betani, fana Jisòs sə zū zuzū mū nda'à Saimū nè yi ànə ye to ŋgà kuturu nà'a. Fana ŋwà nəmòk jəŋ vè ndo mve' lāminda sè yà' gū nteŋ cèbùè, nè vok cūu ndo nè, nè sə ke' tsoŋ fa Jisòs mū tuhù yi. ⁴ Būu mok jòk, nè sə ŋwərə ke'ca də, <<Wo gū bupsə lāminda sè vè'nə būu yà le? ⁵ Anə boŋ co wo seŋ yà' le ncùhù tē', nè gap fa ŋgāa jīŋ wèŋ mbāam sə, nè nonjə ŋgògù bupsə yà' vè'nə.>> Wo kək təsə ŋwà nè, nè jwa yi. ⁶ Jisòs duk bwi ye də, <<Wèeŋ me'rə ŋwà nè, nè kà yi ŋgə' fa. Yi gū fa mū yusə yà' bòv'e'e manŋəŋgəŋ. ⁷ Wèeŋ nè sə ye maligəŋ ŋgāa jīŋ fo' co wèŋ tēsə wo ghà yà lònŋ. Mū nè kà yām vesùwèŋ cu mali.

⁸ Nwà ènə gù yà'sə sè' mvək nàan ye, ngòyok fùhu nònşə ni' àm mvè'nè wo nə tuun nà'. ⁹ Mù tsok fa weŋ ncèp nè nà'a n̄kém duk də, mvwe' sè fòpwe' sè wo nə tsoho Ntirè nè Bèboŋ nə sənə nzenğòŋ nə fana yusè yi gù yè'sə wo nə sə tsərə maligè yi bùu zeŋ.>>

¹⁰ Fana mòk m̀tsətsə'rè ngàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sè nè liŋ yee Judàs Iskarəyà nà'a à tesè lònğòkè sèŋ Jisòs bohòŋgàa fa satikà' wèŋ. ¹¹ Wo à kwa ngòyok yusè Judàs ànə tsok wo sè nè bup, nə kək yi də wo nə fa yi mbàm. Fana Judàs ye n̄ga'a ngòlòp mandzè nè ngòsèŋ Jisòs nə.

Nkà'a Pasobà

(Mat. 26:17-25; Luk 22:7-13, 21-23; Jon 13:21-30)

¹² A kè dzèŋ nùmbu nè wo à yèto n̄kək nè wo nə zù bred sè wo ka yis n̄ja gesè, yè'sə nùmbu nè wo à sè sèhə nsùŋgaan n̄kək pasobà sè'. Fana ngàa fàak Jisòs kə fek yi də, yi nə dzəm ngòzù n̄kək nə ye ma fòlè, ya n̄ga wo lo kə fùhu tsə'rə mvwe' sè. ¹³ Jisòs cok fis ngàa fàak ye ba, nə tsok fa wo də, wo lo sè ntòlak. Wo ye n̄wəmbam nəmòk n̄ga yi bək kùuŋ ndzəp, wo yuŋ lo nà'. ¹⁴ Mvwe' ndap nè yi kè ni mbwa pwe', wo fek n̄ga ndap nə də, Cìcà duk də wo fek nà' də, rum ndap nè yi bə ngàa fàak yee nè zù n̄kək pasobà mbwa fòlè? ¹⁵ Fana yi nə niŋ fa wo rum mòk nè ghan ma mù tuhù, nè bèboŋ, nè bum mbwa pwe'. Wo fùhu tsə'rə nà'. ¹⁶ Ngàa fàak ye sè à lóo, nə kə tseŋ bum pwe' m̀m̀mvè'nè Jisòs ànə duk sè. Wo fùhu zuzù pasobà sè fò'. ¹⁷ Nùm à co, yi vè fò' bə bwe ye sè hum-ncòp-ba sè lònŋ.

¹⁸ Mvəsè wo à zù zuzù, fana Jisòs duk də, <<Mù sè tsə' weŋ də, n̄wè nè mò'fis m̀tsətsə'rè wèŋ fèeŋ nə seŋ mù, a mòk nè yi sè zù be'lə vèsə.>> ¹⁹ Bwe ye sè à yè ngòkoksə manziŋ, nə sè duhu fa yi mò'fis mò'fis duk də, <<Anə kà wu lè mù sèŋ.>> ²⁰ Jisòs duk fa wo də, <<A mòk m̀tsətsə'rè wèŋ sè hum-ncòp-ba yè'sə, a yi nè yi sè fa kùrə tsə lóbo sənə ngàp vesì nà'a. ²¹ Mùu mo n̄wè, mù nə kpù lo mvè'nè wo à còm nònşə ndzənə n̄wək Nwì sè. Fana n̄gə' nè bup cu bohòŋwè nè yi sèŋ mù ànə. Anə boŋ ghak bohòŋwè ànə co wo kà yi dzə lok.>>

Zuzù Nè Nà' A Ləsə Mbwè: Losopà

(Mat. 26:26-29; Luk 22:14-23; 1 Korè 11:23-26)

²² Mvè'nè wo à sè zù fana Jisòs jəŋ bred, nə kwasə Nwì, nə bə'rə fa bwe ye kə. Yi duk də, <<Wèeŋ jəŋ, nə zù. Nè'e ngùpni' àm.>> ²³ Yi à jə ngàp, nə kwasə Nwì, nə fa wo. Wo no sənə ngàp nè mò'fis wo pwe'. ²⁴ Yi duk də, <<Yè'e nduəm am sè yà' fè'e bùu bwìŋ n̄kùuŋ, a zeŋ sè yà' kì n̄ge' ndzənə rùk n̄jəm. ²⁵ Mù sè tsə' weŋ də, mù nə kà rùk nè'e vesùwèŋ mok no fe'lè tè kə dzeŋ nùmbu nè mù nə kə no nà' mok nsàp nè fi mvwe' gan Nwì.>> ²⁶ Wo à yəm n̄ki, nə tesè lo mvwe' nda Olip.

Jisòs Də Pitàa Nə Dzeŋ Yi

(Mat. 26:30-35; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

²⁷ A kè dzèŋ fò', Jisòs tsok fa bwe ye sè wèŋ duk də, <<Wèeŋ nə caŋ me'rə mù m̀m̀m̀. Mù rì ve'nə bùusè Nwək Nwì sè duk sè' ve'nə də, <Mùu Nwì, mù nə ləp ganakù' nə, fana nsùŋgaan sè nə caŋ sam.> ²⁸ Anə ye sè' də ghà nè mù nə lokok mvwe' kpù, fana mù nə lo mantombii wèŋ mvwe' nzenğòŋ Galilì.>> ²⁹ Pità cep fəsə fa yi də, <<A ye-a n̄ga bwìŋ pwe' ca mè'rə-a wu sè ca, mù nə kà wu yàam ca mè'rə.>> ³⁰ Jisòs duk fa Pità də, <<Mù tsok wu n̄kém ncèp də, n̄kuŋ mvəp sè to bə ndzəm nè ntinə nè'e

kè' ba, nga wù duk dè wù ka mu riŋ kè' te'.>> ³¹ Pità cep fe'lə bə nàŋ də, <<A mēgù-a sè ngòkpə vesù, kaco mù bəŋ wu yeŋ.>> Bwe ye mok sè duk sè' ve'nə pwe'fo'.

Jisòs Sə Gù Pìriyà Gèsemani
(Mat. 26:36-46; Luk 22:39-46)

³² Wo à kè dzèŋ mvwe' səmok sè wo togè fo' də Gèsemani, fana Jisòs duk fa ngàa fàak ye wèŋ sè duk də, <<Wèŋ cum fəŋ ye mu kə gu pìriyà.>> ³³ Yi jəŋ bwìŋ te', Pità, Jem nə ye Jon də wo yuŋ yi. Tsətsə̀rè nè bup yèto ngòvə bohòyi, yi kà kwəkwa mok tse' lok, ³⁴ fana yi duk fa yà'wèŋ də, <<Tsətsə̀rè nè bə manziŋ sə ntuù mù nè bup co mù coho gbū kpū. Wèŋ cum fəŋ, nə sə so, nə kà lo dzəm.>> ³⁵ Yi sooŋ lo mantombi, nə gbū sə nze, nə sə ləŋ pìriyà duk də, mandzə mok ye-a yo, yi kà ngə' nsàp nà'nə yə. ³⁶ Yi ləŋ də, <<Pàpa tē' àm, yumok kà wu gha'gə. Jəŋ gesə ngàp ngə' nè mu tuhù mù nè'e fo'. Mu duk-a sè ve'nə, wù gu lə məm̀və'nè wù dzəm wù, kà məm̀və'nè mù dzəm mù gù.>> ³⁷ Anə geŋ, yi lo, nə kə tseŋ geŋ ye sè yi ànə jəŋ te' sè nga wo sè dzəm lo. Yi yəmsə wo, nə duk fa Pità də, <<Wù sè dzəm lo à, Saimù? Kaco wù cum nca mvək mwejo yeŋ à?>> ³⁸ Yi duk fe'lə fa yà'wèŋ də, <<Wèŋ so, nə sə gu pìriyà sè' ya məm̀mumsəə kà weŋ gha'. Ntəm yo, megu də nàŋ ka yeŋ.>> ³⁹ Yi lo, nə sə kə gu mali pìriyà səmok, nə sə cep megu sè' yusə yi anə cep mantombi sə. ⁴⁰ Anə geŋ yi bwi foho və fe'lə, nə kə tseŋ yà' ngə yà' sə dzəm fe'lə sè lo sə. Wo kà yusə co wo cep tse', būsə lo ànə sə kə zəm tse' wo lis ve'ε nsàp nè bə jòŋ. ⁴¹ Yi ànə bwi və nè kè' te', fana yi duk fa wo də, <<Wèŋ sə nòŋ yòŋsə mali yo awèŋ fo' à? Yà' kùrə laŋ, mvək nə kə dzèŋ laŋ, wo sèŋ fa mùu mo ŋwè bohòŋgàa gù bup wèŋ. ⁴² Wèŋ lokok a lo, yeè, ŋwè nè yi seŋ mù nè nè'.>>

Wo Ko Jisòs
(Mat. 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:2-12)

⁴³ A ye nga Jisòs sə cèp mali ntòfo', fana Judàs nè yi mo fàk ye mòk tesə və bə bũu səmok nga wo rìp fèk, nə tse' ntòk. Anə tumsə wo ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə ngàa yə'rè lùk, nə ye bũu sè mantombi. ⁴⁴ Nga Judàs ànə tsok nəm wo də wo yə-a ngə yi kə cepsə ŋwə nəmòk bəboŋ co ŋge' ànə, wo riŋ də nà'a yi nə. Wo ko lo yi, nə kotse' lo yi cùk. ⁴⁵ Mvə'nə Judàs ànə wesə və nteŋ, yi ye gesə Jisòs, nə lo kə cepsə nà' co ŋge', nə də, <<Cicà.>> ⁴⁶ Fana wo kə kotse' Jisòs cùk. ⁴⁷ ŋwè nəmòk nè yi à ye fo' à sè cok fis fèk ye, nə gbe' tiŋ mak ntu'u mo ŋkwèŋ ŋkum ngə fa satikà' mòk sə nze. ⁴⁸ Jisòs cèp ye duk də, <<Wèŋ tesə co wèŋ sè lo mvwe' be' ngə yə bə fèk nə ye ntòk yè'e ngòko mù à? ⁴⁹ Vesùwèŋ yiskokgè məm̀mvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə səsə, mù sə yə'rə bwìŋ, wèŋ kà mu ko. Yè'e ngògù də yusə ŋwak Nwì à cèep ye ve'nə.>> ⁵⁰ Yà'a ngə'a mvək nè ngàa fàak ye sə wèŋ à mè'rə yi, nə caŋ lo wes pwe'. ⁵¹ Mu wà'nzùm nəmòk à sə yù Jisòs wèŋ maŋkwèŋ ngə yi lim tse' mēgù lāba' ye. Wo də wo ko yi ye sè' korə. ⁵² Mvə'nə wo à ko lāba' nə, yi swè'ε tesə ye sə, nə caŋ lo nswè'mbwè.

Wo Sak Jisòs Mə Kaŋsurù
(Mat. 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:13-14, 19-24)

⁵³ Wo à jə lə Jisòs mvwe' ndap ŋkum ngàa fa satikà' ngə ngàa fa satikà'a sə ghaŋ pwe' bə bũu sè mantombi nə ye ngàa yə'rè lùk wèŋ à kə benə fo'.

54 Anə ye nga Pità sə yù vè mankwèŋ mwe səsap, nə kə ni sè' mū ntòmbii ŋkum ngà fa satikà' nə. Yi à kə cu fo', nə sə yuk mis bə bùu sè wo à sə kək ndap Nwi wèŋ.

55 Ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə ngàa kaŋsurù sə pwe' à sə ləp yumok co wo ko Jisòs bə zeŋ ya wo zə yi. Fana wo kà yumok yə. 56 Bwiŋ à yè ngòcì' fa Jisòs mvwès, wo pwe' cep cù zəzok. 57 Mok lokok, nə ci' fa yi mvwès duk də, 58 <<Vès à yuk nga yi sə duk dɛɛ, yi nə kʷəmsə mak ndap Nwi, nə bwiŋ à ci nè'e, a ca nùumbu te', yi ci mok fo' sè' nə bwiŋ ka nà' mok bə bo ci.>> 59 Wo à cèp-a sè ve'nə, yusè wo sə cèp sə ka mvwe' mò'fis ye.

60 Ŋkum ngà fa satikà' nə à lòkok təəŋ mʷtsè kè mantombi wo pwe', nə fek Jisòs də, <<Wù ka yumok ngòcèp tse' à? Bùu yè'e sə duk də wù a duk da ɛ?>> 61 Jisòs cum megu dədok. Yi fek fe'lə Jisòs sə mok duk də, <<Wu ŋkum ngà gè m bwiŋ nə ye mo Nwi nə vès sə kək sə yi nə àlɛ?>> 62 Jisòs à dzəm də, <<Ŋ, a mʷ. Wèŋ nə ye mʷ mo ŋwè nga mʷ cu bo mamà'a Nwi nə yi tse' ŋəŋ nə, nə ye fe'lə mʷ nga mʷ sə tsə mʷbu ndzə nə mbək.>> 63 Yi à nə duk wə ve'nə, fana ŋkum nə jok, nə soŋ sarə cək nə mʷ ni' yi, nə duk də, <<Njo nə a lap yis fe'lə ŋwè nəmòk ngòkə rɛŋsə fe'lə yumok ka mok ye. 64 Wèŋ yuk nsàp nə yi bʷpsə liŋ Nwi sə laŋ. Wèŋ duk yà wèŋ də yà?>> Wo pwe' kiŋ cù də wo zə megu yi zəə. 65 Mok yèto ngòte Jisòs bə nte, nə ləp yi nga wo lok tse' yi lis, nə sə fek yi duk də, yi riŋ-a ŋwè nə nà' ləp yi nə. Ngàa fək sè wo à sə fək bohòŋkum ngàa fa satikà' à sə ləp yi sè'.

Pità Bèŋ Jisòs

(Mat. 26:69-75; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18, 25-27)

66 A ye nga Pità à cu mali ntòm vwe' ntòmbi nə, fana mʷŋwà nəmòk nə yi fəkgə bohòŋkum ngà fa satikà' nə à vè fo' 67 nga Pità sə yuk mis. Yi kək ja'a nà' jwaŋ, nə duk də, <<Wu yegè sè' wèŋ Jisòs nə mvwe' lak Nazàre nə.>> 68 Pità bəŋ də, <<Mʷ ka yusè wù sə cèp yà'sə riŋ. Yà' sə ka fə ntu'ù mʷ sè' rɛŋ.>> Yi tesə tsoŋ lo mvwe' ncùu ŋka' ntəŋ, [fana mvəp tol]. 69 Mʷŋwà nə kə ye yi, nə sə tsoho mali fa bùu sè wo tərə fo' də Pità gù tsə gù mòk. 70 Yi à bəŋ sə mok. A sàp ko' jo bùu sè wo à tərə fo' sə à duk fa yi də, <<Kaco wù bəŋ də wù ka wenə wèŋ ye yeŋ, bùusè vès ri də wu ŋwəə Galili.>> 71 Yà' à bàa Pità yak ni' ye, nə kəŋ mok Nwi də, <<Nwi riŋ yi, mʷ ka ŋwè nə wèŋ sə duk nà'nə riŋ lok kè' mò'fis.>> 72 Ntomvəp to sə mok. Fana Pità tsərə mvə'nə Jisòs anə duk yi də, <<Mvəp nə to kè' ba nga wu bəŋ mʷ kè' te' də wù ka mʷ riŋ.>> Fana yi vehe waŋ nəbʷp.

15

Jisòs Tə Mantombii Palè

(Mat. 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Jon 18:28-38)

1 Ngàa fa satikà' wèŋ bə bùu sè mantombi nə ye bù ngàa yə'rə lùk nə ye fe'lə bùu sè wo sakgə kaŋsurù wèŋ pwe' à yàaŋ kùrə nə zəzòŋ, nə cep tes mvwe' mò'fis mvəsə wo nə gu bohò Jisòs. Fana wo kiŋ Jisòs, nə jəŋ lo yi kə fa bohògovə nò Palè. 2 Palè à fek yi də, <<Wu ŋkum bùu Jus wèŋ wu à?>> Jisòs duk fa nà' də, <<Wù duk yà'a mvə'nə.>> 3 Ngàa fa satikà' sə ye ngòláp Jisòs bə nzak cèbùə. 4 Palè duk fe'lə də, <<Wù sə kà cèp à, yuk

a yòo bum sè wo sè cèp bæ liŋ yo pwe' è?>> ⁵ Jisòs à cu mègù dèdok. Yà' à ghak Palè mu tuhù.

Jisòs Ngà Krù

(Mat. 27:15-26; Luk 23:13-25; Jon 18:38-19:16)

⁶ A yegè lèlùm mvèk ñkà'a Pasobà, fana Palè fis me'règè ñgà ndapndzəm mò'fis nè bwiŋ dzəm də yi me'rè nà'. ⁷ Mvèk nà'nə à ye ñga ñwè nəmòk nè wo togè yi də Bàrabà à ye mu ndapndzəmè bæ bùu sèmok sè wo à lèlù bæ bùu gomè, nè zə bwiŋ. ⁸ Bwiŋ à vè, nè sè fek Palè də nà'a fis me'rè ñgà ndapndzəm mòk mvəsè yi gùgè lèlùm sè. ⁹ Fana Palè fek wo də, <<Wèŋ dzəm də mu me'rè fa wèŋ Jisòs ñkum bùu Jus à?>> ¹⁰ Yi fek ve'nə bùusè yi à rì sè ntùè yi də ñgàa fa satikà' wèŋ ko Jisòs yè'sə ñga wo à sè ko' mègù ndù. ¹¹ Ñgàa fa satikà' sè à yuk ve'nə, fana wo fimsə mis duk də bùu sè duk Palè fis me'rè fa wo lè Bàrabà. ¹² Palè fek fe'lə bùu sè də, <<Wèŋ dzəm də mu gu bæ ñwè nè wèŋ sè to yi də ñkum bùu Jus nà'a ye va?>> ¹³ Wo kè' fis bæ ñgùŋ də, <<Tè'lə yi mu ntəəŋ.>> ¹⁴ Palè fek fe'lə wo də, <<Bùu yà? Ñwè ènə gù bupəsə yà?>> Kàyà', wo fuŋ ghaha fuŋ də, <<Tè'lə mègù yi mu ntəəŋ.>> ¹⁵ Yi à dzəm ñgògù ya bùu sè kwa. Fana yi me'rè Bàrabà, nè lèp Jisòs bæ ñkwès, nè fa wo də wo kə tè'lə nà' mu ntəəŋ anə.

Sojà Wèŋ Sə Ywì'lə Jisòs

(Mat. 27:27-31; Jon 19:2-3)

¹⁶ Sojàa sè wèŋ jəŋ lo Jisòs mənə ntòmbi ntò' Palè nè, nè to benə sojàa mòk sè fo' lònŋ. ¹⁷ Wo nisə fa yi nsàp cək nəmòk səsap bæ ncòm bèbaŋ, nè lim ndik nəmòk nè bæ ñjàk, nè ta fa yi mu tuhù co tàm ñkum. ¹⁸ Wo ye ñga'a ñgòcèpsə ke' yi co ñkum, nè sè cep də, <<Ñgèè ñkum bùu Jus.>> ¹⁹ Wo lèp yi bæ ntatə mu tuhù, tè'lə fa yi nte mu ni'l, nè sè təəŋ mantombii yi bæ tumfèrè də wo sè kùksə yi. ²⁰ Wo ànə ywì'lə kurə yi fana wo fweŋ fis ma səsap cək nè wo anə ni fa yi nè, nè ni fəsə fa yi cèək ye sè sèmok, nè jəŋ fis lo yi ñgòkə tè'lə yi mu ntəəŋ. ²¹ A kə dzèŋ mandzə, wo kurə bæ ñgà' nəmòk nè liŋ yee Saimù ñga yi sè vè ye mvwe' lak sè vèə. Fana wo tap ko yi bæ ñàŋ də nà'a bək ntəəŋ Jisòs sè. A ye Saimù nè mvwe' lak Sìrini, tè'è Alèsandà bæ Rufù.

Wo Tè'lə Jisòs Mu Ntəəŋ

(Mat. 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

²² Wo jəŋ lo Jisòs mvwe' sè wo togè fo' də Gòrigotà (a yà'a də nzèè tu bwiŋ). ²³ Wo lap mandzə də wo fa yi rùk sè wo tórə yà' bæ nsàp ncəp nəmòk sè wo togè yà' də meè. ²⁴ Yà'a ñga'a mòk mvèk nè wo à tè'lə yi mu ntəəŋ anə, fana wo jəŋ cèək ye, nè sè təm gəpsə yà' bæ bèŋ. ²⁵ Wo à tè'lə yi ñga a co nùm beŋ. ²⁶ Wo à còm naaŋ njo krù ye də, Ñkum bùu Jus. ²⁷ Wo à tè'lə yi nùmbu anə bæ ñgàa yèə mòk bwiŋ ba. Mòk mazù, mòk maŋkwip. [²⁸ Yè'sə à gù ncèp nəmòk nè nà' à ye ndzənə ñwàk Nwì ñgòkə ye zinə də,

<<Wo à be'lə yi bæ bù ñgàa gù bup wèŋ.>>]
²⁹ Bùu sè wo à sè cà fo' wèŋ à sè yà'rə yi, nè sè mək tu awo duk də, <<Ñhì, a bèboŋ, nà'a wù nè wù à duk də aco wù kuəmsə mak ndap Nwì, nè ci wes fe'lə nà' mənə nùumbu tè' nè. ³⁰ Suhu tsoŋ na mu ntəəŋ fa' nè, nè tesə-a ni' yòè.>> ³¹ Ñgàa fa satikà' sè ghaŋ bæ ñgàa yè'rè lùk wèŋ à sè

ywi'lə yi sè'. Wo sə dɔhɔ kɛ' ca də, <<Yi tɛsə ri bɔɲsə mɛgù bùu mok wɛɲ, nə kà ni' nɛ nje tɛsə ri. ³² Yi dukgè də yi Nɔgà gɛm bwɪɲ nə Nwì à duk də yi nə tum vesə nə, də yi ɲkum bùu Izùrɛ. A ye-a ve'nə, wù suhu tsoonj mu ntəəɲ ya vées ye, nə dzəm bohòwù.>> Bùu sè wo à tɛ'lə be'lə yi bə yà'wɛɲ sə, wo à yàk yi sè'.

Jisòs Kpɔ

(Mat. 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

³³ Anə ye ɲga nùum mok marəɲ kaɲ fana ndzəm seɲ mvwe' nzenɔɲ nə pwe' tètè kè dzeɲ co nùm səm. ³⁴ A kè dzèɲ nùm səm, Jisòs waɲ fis bə ɲɟi nə ghaɲ də, <<Eloi, Eloi, làma sabatani?>> A yà'a duk də, <<Nwì àm, Nwì àm, wù swì mà' mu bùu yà?>> ³⁵ Bùu mok sè wo à ye fo' à yuk, nə duk də, <<Wèeɲ yu'rə àwɛɲ mvəsə yi sə to Alajà.>> ³⁶ ɲwə nəmòk nə yi à ye sè' fo' caɲ kə tsəp gesə yumok co kùsa ve'ɛ sənə rùuk sè cɔcɔk, nə kə tse' gesə lo mu cùhù Jisòs bə ntatɔ. Yi duk də, <<Wèeɲ yuk, a ja'a na kèe Alajàa nə kə jəɲ tsoonj yi mu ntəəɲ fa'nə àlɛ.>> ³⁷ Jisòs waɲ fe'lə bə ɲɲ səmòk, fana yòɲsə ye me.

³⁸ Ghà nə yi ànə kpɔ à ye fana cək nə nà' à sə gəpsə rum ndap mòk mɔmvwe' ndap Nwì nə ghaɲ nə à sàha jəɲ mu tuhù wàrr, kə dzèɲ sə mbwè. ³⁹ ɲkum sojà nə yi à təəɲ fo' mantombii Jisòs à yə mvəsə nà' wa nə kpɔ, fana yi duk də, <<Kɛ', ɲwə ènə nə ye mo Nwì nə zinə.>> ⁴⁰ Bàa səmòk à tə fo' mvwe' səsap, nə sə ja'a. A ye mok fo' Mèri Mádàlinà, Sàlomì bə Mèri ma Jem nə mwenke' bə Josìs. ⁴¹ Bàa yè'sə à yèto ɲgòyù jə Jisòs mvwe' nzenɔɲ Galili, nə sə tɛsə nà'. Bàa səmòk à ye fo' sè' ɲkùuɲntɛɲ sè wo à vè Jòrosalèm bə yà'wɛɲ.

Wo Tuuɲ Jisòs

(Mat. 27:57-61; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁴² Nconùm nùumbu nə wo à sə fùhɔ dzə à kè dzèɲ, ⁴³ fana Jòsep nə mvwe' lak Arimàtayà à ko ntum, nə kə ye Palè də nà'a fa yi vèɲ Jisòs ya yi kè tuuɲ. Yi à ye ɲwə nə zinə mvwe' kwe' kaɲsurù awo nə, yi sə tək ɲgòyè mvəsə gaɲ ɲkum Nwìi nə ye. ⁴⁴ Palè vehe ɲgòyuk də Jisòs nə kpɔ laɲ, nə to fek ɲkum sojà də Jisòs nə kpɔ laɲ àlɛ. ⁴⁵ Mvè'nə yi à yuk wes yusè ɲkum sojà nə à tsè' fa yi, fana yi duk fa Jòsep də nà'a jəɲ vèɲ ni' Jisòs nə ntɛɲ. ⁴⁶ Jòsep à lò, nə kə ki tsoɲ fis Jisòs mu ntəəɲ anə, nə lim gesə nà' ndzənə cək fəfop nə yi ànə ywi, nə tuuɲ nà' ndzənə nsəp sè nə wo ànə tuɲ ndzənə lis, nə bwi' lok yà' bə ɲkəɲkùm lis nəmòk. ⁴⁷ Bəba səmòk à ye fo', a ye Mèri Mádàlinà bə Mèri ma Jisòs. Bàa yè'sə à yə mvwe' sè wo à tuuɲ Jisòs sə.

16

Jisòs Lòkok Mvwe' Kpɔ

(Mat. 28:1-8; Luk 24:1-12; Jon 20:1-10)

¹ Nùumbu dzə à càa, Mèri Mádàlinà bə Mèri ma Jem nə ye Sàlomì wèɲ à ywi ncəəp mok də wo kə yok vèɲ ni' Jisòs bə zeɲ. ² Tsok à reɲ ye Sondè ɲga cu ntòzəzòɲ ɲga nùm sə bà tesə ko' sə cùu ndahà, fana wo lo mvwe' sèe sə. ³ Wo sə dɔhɔ lo mandzə də, ɲwə nə yi nə kə dzərə fis fa wo lis mvwe' ncùu sèe sə nə ye yè'sə ndà lɛ. ⁴ Wo ànə geɲ à, wo ye ɲga wo dzərə gesə ma ɲkəkùm lis nə mvwe' ncùu sèe sə laɲ. Lis nə à yam ve'ɛ

nèbup. ⁵ Wo ni lo ca, nè ye wà'ɲwè nèmòk ɲga yi cu mamàk, nè ni tse' cèk nè fəfop mu ni'ì yi. Fana ntum tinj wo nèbup. ⁶ Yi duk fa bàa sè dè, <<Wèɲ kà wəp, mù ri dè wèɲ sè ləp Jisòs nè mvwe' lak Nazàre nè wo anə te'lə yi mu ntəɲ nà'a. Yi ka fəɲ yeɲ. Yi lòkok mvwe' kpə laɲ. Kè kùk ja'a na yòo mvwe' sè wo a nòɲsə yi sə. ⁷ Nə yeè nè ve'nə fana wèɲ du lo kə tsok fa ɲgàa fàak ye bə Pità sè' ve'nə. Yi gè cà nà' mantombii wèɲ ɲgòlòmvwe' nzenɲòɲ Galili, wèɲ nè kə ye gu yi fo' mvə'nè yi ànə tsok me wèɲ sə.>> ⁸ Yi à cəp wes mè bə ve'nə ntɛɲ, wo carə tesə sənə sèe sə ɲga wo sə kà bə wəə jik jik. Mvə'nè wo à sə wəp, fana wo carə lo, nè kà ɲwè nèmòk yumok tsè' fa.

Bwiɲ Ye Jisòs

(Mat. 28:9-20; Luk 24:13-53; Jon 20:11-23; ɲgàa Ntum Jisòs 1:6-11)

[⁹ Jisòs ànə lòkok numbu Sondè anə fana ye to yi Mèri Mədàlinà nè yi à jùm fis fa nà' yòɲsəə ze' sàmba ndzə ni'ì nà'a. ¹⁰ Mèri lo kə tsok fa bùu sè Jisòs à sə ye bə yà'wèɲ ɲga wo sə te', nè sə waɲ nèbup. ¹¹ Mvə'nè wo à yuk də yi duk də Jisòs lòkok mvwe' kpə nè də yi yə nà' bə lis, wo kà yi dzəm fa.

¹² Yà'sə à càa, yi yəəɲ fe'lə bə nsàp mòk bohòbù ɲgàa fàak ye bwiɲ ba, ɲga wo sə mè'rə ntòlak Jòrosalèm nè. ¹³ Wo bwi lo, nè kə tsok fa mok sə, fana wo kà sə dzəm mali.

Jisòs Niɲtsə'fa

Bwe Ye Wèɲ Ni' Ye

¹⁴ A ye maɲkwèɲ, yi kə niɲ fe'lə ni' ye mok bohòɲgàa fàak ye sə humncòp-mò'fis ɲga wo sə zə zuzə, nè jwa wo bùusə wo à guɲsə ntum awo nè kà yusə bùu sè wo à yə yi tsè' fa wo sə dzəm. ¹⁵ Fana yi tsok fa yà' də, <<Wèɲ du sənə ɲgòɲ nè lòoɲ fo', nè tsoho lo ncèp àm nè bohòndàaɲwè pwe'. ¹⁶ Ndàaɲwè lòoɲ nè yi dzəm-a, nè baptesə, yi tse' lùɲ. ɲwè nè yi kà-a dzəm, ye də Nwii nè sak yi. ¹⁷ Bùu sè wo dzəm, wo nè tse' nsàp ɲàɲ nè ɲgògù bum ye'e: wo nè be' fis yòɲsəə ze' bə liɲ am. Wo nè cəp riɲ ncèep sè fi. ¹⁸ Wo te' tse' a no, kè wo no-a nsàp lik nè fòpwe', yà' kà wo yumok gù. Wo nè naaɲ fa ɲgàa yiyaɲ bo, wo guɲ.>>

¹⁹ Tà Jisòs à cəp wes mè bə yà'wèɲ, fana yi kok lo yuye mubu, nè kə cum bo mamà'a Nwì. ²⁰ ɲgàa fàak ye à lóo, nè tsoho lo fòpwe'. Tà Jisòs sə fa wo ɲàɲ ɲgògù maɲgəɲgèɲ, ya bwiɲ riɲ də yusə wo sə tsoho sə zìnə.]

Ntirè nè Bèboŋ nè LUK

Luk, ñwè nè yi à còm ñwàk Luk nè' nà, à ka ñwèà Jus yeŋ, megu dè yi à ye ñgà be' mandzè Jisos Krest. Yi à ka Ngà Ntum Jisòs sè' yeŋ, yi à sè gihigè bə Pol mvè'nè Pol à sè tsòho lòNtirè Nè Bèboŋ mvwe' lak mok yà'a. Yi à ye ñgà ncèp. Yi à còm ñwàk Ngàa Ntum Jisòs nà'a sè' yi.

Luk à còm dè Jisòs Mo Ñwè. Yi à sè koksə manziŋ bohòbù ñgàa jìŋ nè sè tesə yà'. Luk à còm bə manğəŋgèeŋ sè Jisòs à sè gùhu sè. Yi à còm bə ñgàa faak sè nà' à swèkfis yà'a sè'. Yi à còm məmuvè'nè Jisòs à sè fi'gè duk bə bùu sè wo à sè bèŋgè yi fana yi sè tipsə bwiŋ dè wo ye fəfuhù bùusə nzeŋgòŋ nè nè kè mè ntsə'mòk. Yi à còm sè' məmuvè'nè Jisòs à sè sègè bwiŋ ntu' bə nza' ghàk. Yi à sè yə'rə wo bə nza' gaŋ ñkum sè Nwi sè sè'.

Luk à còm ya ñga yi tsok reŋsə fa bùu sè wo à ka Jisòs bə lis ye yà'a məmuvè'nè Ntirè Nè Bèboŋ nè à yèe, ñga bwiŋ kà dè wo sè jip yusə mok bə liŋ Jisos Krest sè duk. A yà'a dè yi à còm bə nzak Jisos Krest ye jəŋ mvè'nè wo à dzə yi tē kə dzeŋ mvè'nè yi à lòmabu.

Ncèp Jisòs nè Luk à còm nè co a benə nà' dè, <<Mùu Mo Ñwè, mù a vè ñgòkè lāp nè luŋsə bùu sè wo à bisə.>> (19:10).

¹ Nge' àm Tiyofilò, bwiŋ ñkəuŋ a mumsə ja'a ñgòcòm bum sè Tà Jisòs à gù mutsətsə'rèə vès. ² Wo ànə com bə ncèp nè vès ànə yuk bohòbùu sè wo à yə bum ye'sə mvəsə yà' ànə yeto, fana wo tsoho fa bwiŋ. ³ Fana Tiyofilòtə, mvək nè mù a lap ja'a bum ye'sə bə ñkərè nè ñjəm bèboŋ mvè'nè yà' à yèto, mù dzəm ñgòcòm fa wu mvè'nè yà' ànə ye sè bə mandzè nè yà' ànə ye sè mò'fis mò'fis. ⁴ Mù sè com ye'sə ya wu riŋ tse' dè bum sè wo ànə yə'rə fa wu yà'sə zinə.

Masinjà Nwi Tsè' Də Wo Nə Dzə Jon Ngà Bàptesè Bwiŋ

⁵ Mvè'nè Heròanə ye ñkum mvwe' lak Jùdiyà fana ñwè nəmòk à ye mvwe' lak yà'sə nè liŋ ye à ye dè Sàkàriyà. Yi à ye ñgà fa Nwi satikà', nè sè fak bə bəp bù ñgàa fa satikà' sè wo togè wo dè Abijà. Fana liŋ ñgwe ye à ye Alisabè. Nwà ènə à ye sè' ñgwi bù Aròŋ wèŋ. ⁶ Sàkàriyà bə Alisabè à ye kəkərè mantombii Nwi, nè sə noŋsə lùk mvəsə Tà Nwi à fa sè zinə. ⁷ Wo ànə ka bwe tse' bùusə Alisabè nè à ye nzeŋ fana wo reŋ ñkəuŋntèŋ, co wo kà mwe mok dzə.

⁸ Numbu mòk à ye mvək kərə bohòbòp bùu Sàkàriyà ñgòsə fàk məmuvwe' ndap Nwi nè ghaŋ nè fana Sàkàriyà sè gu faak ye co ñgà fa satikà'. ⁹ Anə geŋ wo təm bèŋ məmuvè'nè wo gùgè yàwo, fana yà' zu dè Sàkàriyàa ni lo məmuvwe' ndap Tà Nwi nè ghaŋ nè yí, nè teŋ rəm sè lāminda. ¹⁰ Yi ànə ni lo mū ndap Nwi anə ñgòtèŋ lāminda sè fana bwiŋ pwe' sè leŋ Nwi ma sè mbi mvè' nè wo gùgè.

¹¹ Fana masinjà Nwi kurə tesə və, nè kə təeŋ kok bo mamàk mvwe' kàm nè Sàkàriyà à sè tēŋ fa Nwi lāminda nè. ¹² Sàkàriyà ànə ye masinjà Nwi nè fana yi mərə, nè sè kaŋ bə wuə. ¹³ Fana masinjà Nwi nè duk fa Sàkàriyà dè nà'a kà wəp. Nə tsok fa nà' dè, <<Nwi a yuk piriya yolaŋ. Nə yeè nè dè ñgwe yo Alisabèe nè dzə fa wu mombam. Yi dzə nà', wù to

liŋ ye də Jon. ¹⁴ Mo ènə nə gu wu, wù kwa wùriŋ. Nə ye də bwiŋ ŋkəuŋ nə kwa būsə wo dzə yi sè'. ¹⁵ Jon nə nə ye ŋwè nè ŋkəuŋ bohòTà Nwì. Yi nə kà rùuk sè gəgəŋ no. Yi nə rwiŋ bə Yòŋsə nè Rəreŋ, ye jəŋ mvək nè wo dzə yi, nə lo mantombi. ¹⁶ Yi nə gu ya bəu Izùre wèeŋ bəuŋ vè bohòTà Nwì àwo. ¹⁷ Tà Nwii nə tum lo yi mantombii yi bə nsəp yòŋsə nə ye ŋəaŋ sè yi ànə fa Alajà. Jon nə nə gu tè' wèŋ ŋgòdzəm bwe awo. Yi nə gu bə ŋgàa loho ntu' wèŋ tsərə ŋgògə bəboŋ bə ŋkərə nè co bəu sè wo kəkərə mū lisè Nwì wèeŋ tsərəgə. Yà'a mvè'nè yi gu fəhu nonjə fa Tà Nwì bəu ye wèŋ.>>

¹⁸ Anə geŋ, Sàkəriyà fek masinjà Nwì nə duk də, <<Aco mù dzəm ncèp ènə yè'sə va? Būsə ves ŋgwe am a rəŋ wes ba fo' laŋ.>> ¹⁹ Masiŋjà Nwì nə duk fa Sàkəriyà də, <<A mūu Gabriyà nè mū təŋgə mantombii Tà Nwì. Tà Nwì tum mū yi, də mū və, nə tsok fa wu ntirè nè bəboŋ ènə. ²⁰ Nə ye də, cùu nə loho wu, wù kà cèp to, tè kə wes mvək nè Alisabèe nə dzə mo ànə, būsə mù tsè' wu ntirè nè Tà Nwì nə fana wù kà nà' də a ve'nə zinə dzəm, ŋga yà'a nə ye ve'nə ŋga mvək nè dzèeŋ.>>

²¹ Mvè'nè masinjà Nwì ànə sə tsok fa Sàkəriyà ntirè ènə fana bwiŋ sə tək yi sə ntombi, nə sə mərə də yi ka nənək tesə və bəu yà lə. ²² Yi ànə tesə və fana yi kà bohòbwiŋ mok cèp to fe'lə. Fana wo riŋ də Nwì ni tsè' fa yi yumok məmvwə' ndap ye nə ghaŋ nə laŋ. Mvè'nè yi ànə sə ka cù mok cep to fana yi də yi cep yumok, yi sə ni megu mok bo.

²³ Yi ànə gu wes fàha ye məmvwə' ndap Nwì nè ghaŋ nə fana yi bwi foho lo nda'à yi. ²⁴ Anə ca megu mvək momjo fana ŋgwe ye Alisabèe nə zəuŋ, nə sə cum swihi megu mok mū nda'à tètè ŋwə tàŋ. ²⁵ Alisabèe nə sə duk də, <<Mvək kərə, fana Tà Nwì nə tesə nə mū, nə jəŋ fis gesə lo marè'tu àm nè mù tse'gə mutsətsə'rə bwiŋ nə.>>

Masiŋjà Nwì Tsè' Mèri Də Nà'a Nə Zəuŋ

²⁶ Bum yè'sə ànə ye ŋga zəm Alisabèe ŋwə ntùŋfu, fana Nwì tumsə masinjà ye Gabriyà mvwe' muntòlak mòk mvwe' nzeŋgòGalili nè wo togè fo' də Nazàre. ²⁷ Də nà'a kə tsok fa mūwà'ŋgwèŋ nè nà'a nə ye ŋgwe Jòsep nà'a yumok. Jòsep nə à ye njàŋ bə ŋgwì bə ŋkum Devid. Liŋ wà'ŋgwèŋ nə à ye də Mèri. ²⁸ Masiŋjà Nwì nə à vè bohòmo ŋwà nə, nə cepsə nà' duk də, <<Fifi ye bohòwù. Tà Nwì cu wèŋ nə, yi nə se wu ŋkəuŋntèŋ.>> ²⁹ Ntum à tesə bisə Mèri ve'e pwe'. Yi tsərə duk də ncèp ènə yè'sə dale. ³⁰ Masiŋjà Nwì nə duk fa fe'lə yi də, <<Mèri, kà də wu wəp duk, Nwì a ye bəboŋ bohòwù ŋkəuŋntèŋ. ³¹ Yeè, wu nə zəuŋ, nə dzə mo ŋwəmbam. Wo nə to liŋ ye də jisòs. ³² Yi nə ye ŋwè nè ghaŋ, fana liŋ ye nə ye də Nwì nè ghaŋ. Tà Nwii nə gu yi kok gaŋ tàcici ye Devid. ³³ Fana yi nə ye ŋkum bəu Jàkop, sè wo sè' bəu Izùre wèŋ wo. Dzə' ŋkum ye nə, nə kà kə lè yuk.>> ³⁴ Mèri fek masinjà Nwì nə duk də, <<Mū nə zəuŋ yè'sə va, ŋga mù ka ŋwəmbam ri ne?>> ³⁵ Masiŋjà nə duk fa Mèri də, <<Yòŋsə nè Rəreŋ nə və bohòwù, fana ŋəaŋ sè Nwì nè ghaŋ nə nə ye bohòwù. Ye də wo nə to mo nè rəreŋ ne'nə də, mo Nwì. ³⁶ Tsərə na yòo mo tè' yo Alisabè, nè wo togè yi də yi nzeŋ. Yi tse' zəm ŋga'a ŋwə ntùŋfu, ŋga yi a rəeŋ. ³⁷ Būsə yusè co Nwì kà gū too bə. >> ³⁸ Mèri duk də, <<Yumok ka bəp. Mū yè'sə mo fàk Tà Nwì. Nwii gu bohòmù mvəsə wù duk yà'sə.>> Fana masinjà Nwì nə me'rə Mèri, nə lo.

Mèri Kε' LòŋgòKè Cèpsə Alisabè

³⁹ A cu momjo fana Mèri fahù, nə lokok lo nənàk mvwe' lak mok sè yà'a mvwe' nzenḡon̄ Jùdiyà, nè a fo' bə nda wùriṅ. ⁴⁰ A kè dzɛṅ fo' fana yi lo mùmuvwe' ndap Sàkàriyà, nə kə cepsə Alisabè. ⁴¹ Mèri ànə cepsə Alisabè nə fana mo nè ndzə vèə Alisabè nə gi tsoho nja. Mo nè à tsoho ve'nə fana Alisabè nə rwiṅ bə Yòṅsə nè Rəreṅ nə ṅkàùṅntɛṅ. ⁴² Yi cep fa Mèri bə ṅàṅ də, <<Mèri, wu yè'e ṅwà nè Tà Nwi a sè wu mutsətsə'rə bəba pwe'. Yi nə se mo nè ndzə vèə wù ànə sè'>> ⁴³ Yi duk mali mok sè' də, <<Nè'nə yè'sə nsàp yu yà, nè də ma Tà Nwi àm vè ṅgòkε' yə mu ε? ⁴⁴ Mèri, mvə'nə wù cèpsə mu fana mo nè ndzə vèə mù nə tsoho bə kwəkwa. ⁴⁵ Nə ye də a rɛṅsi bohòwù bùsə wù a dzəm də ntirè nè Tà Nwi à tsè' fa wu nə, nə ye zinə.>>

⁴⁶ Mèri yəm fəsə fa nà' ndzənə ṅki də, <<Ntəm am sə kuksə Tà Nwi ṅkàùṅntɛṅ.

⁴⁷ Mù sə kwa, bùsə yi a lùṅsə mu.

⁴⁸ Nwi a ka mu swi, nə tsəm tse' mu ṅgà fàk ye nè jo, Fana ye jəṅ ṅgà'a bwiṅ pwe' nə sə to mu də, ṅgà rɛṅsi.

⁴⁹ A ve'nə bùù bum mangəṅḡeṅ sè Tà Nwi nè ghaṅ nə a gù bohòmù. Fana mù sə duk də, liṅ yee ye rəreṅ.

⁵⁰ Yi koksəḡə manziṅ bohòbù sè wo wəḡḡə yi, nə ye bə ṅgwi bù awo pwe'.

⁵¹ Nwi a sà bo ye sè yà' tse' ṅàṅ, nə be' samsə bù ṅgàa nè ni' wèṅ bə bum awo sè wo sə tsəm də wo nə gu.

⁵² Yi a susə ṅkəṅkum sè ghaṅ mùmuvwe' kapràak awo, nə te' lokoksə bù sè wo jəḡḡə ni' àwo sə nze.

⁵³ Yi a fa bù sè ṅjè sə ya wo bum sè bəboṅ wùriṅ, nè jum ḡesə lo ṅgàa ḡhàk wèṅ botu.

⁵⁴ Yi a nəmsə yusə yi à kà' bohòtəcicii avès wèṅ, nə tɛsə ṅgàa fàak ye sè wo bùù Izùre.

⁵⁵ Yi à sə nitsə' kosəmanziṅ ye bohòAbràham, nə ye bohòṅgwi bù ye sè' nè mvèsə.>>

⁵⁶ Mèri à cu bə Alisabè co ṅwə tɛ', fana yi bwi foho lo la'à yi.

Wo Dzə Jon

⁵⁷ Mvə̀k ànə kərə bohòAlisabè ṅḡòdzə fana yi dzə mombam. ⁵⁸ Nḡe' ye bə ṅjəṅjāṅ ye wèṅ à yuk mvə̀nə Tà Nwi à gù yi bəboṅ fana wo kwa yàwo sè'. ⁵⁹ Mo nè ànə dzeṅ nteṅ mò'fis fana wo jəṅ və yi ṅḡòkom fa yi to mbəmbam. Wo də wo nə to fa mo nə liṅ tɛ' ye də Sàkàriyà. ⁶⁰ Ma ye kà ve'nə dzəm, nə duk də, <<Liṅ mo nə də Jon.>> ⁶¹ Wo duk fa yi də, <<Hàva', liṅ ṅjāṅ yòmòk ka ve'nə yeṅ yuk.>> ⁶² Anə ḡeṅ, wo gu bo ṅḡòfek tɛ' ye də nà' dzəm də liṅ mo nə nə ye də ndà lɛ. ⁶³ Sàkàriyà duk də wo fa yi ṅwàk. Fana yi com nja də, <<Liṅ mo nə Jon.>> Wo à mərə wes pwe'. ⁶⁴ Ye jəṅ sè ḡhà nà'nə, fana Sàkàriyà ye ṅḡòcèp fe'lə cù sèmok, nə sə kwasə Nwi. ⁶⁵ Wùə à ko ṅḡe' ye wèṅ pwe', fana bùù sè wo à cu mvwe' nda sè mvwe' nzenḡon̄ Jùdiyà pwe' à yuk bum yè'sə. ⁶⁶ Ndaāṅwè pwe' nè yi yuk bum yè'sə à sə tsərə, nè sə muu vəm də, <<Mo ènə nə ye nsàp ṅwə nè fòlɛ?>> Yà' à sə yəṅ jəja də, ṅàṅ Tà Nwi bohòmò ènə.

⁶⁷ Sàkàriyà tɛ'ε Jon à rwiṅ bə Yòṅsə nè Rəreṅ nə fana yi cep yusə Nwi fa yi də yi cep. Yi à cèp də,

68 <<Vesùwèŋ kwasə Tà nè yi Nwì bùu Izùrè wèŋ.

Yi a vè ñgòtesə bùu ye wèŋ, nè fiŋ me'rə fis wo sənə ñgə'.

69 Yi a fa vesùwèŋ ñgà gèm bwiŋ nè ghaŋ nè yi ñgwi bù ñgà fàk ye Devid.

70 Yi ànə cep ye'sə taan ntèŋ mụ cùhù ñgàa tsòhòbum ye sè wo bùu sè rərəŋ.

71 Yi à kàk də yi nə fis ves bohòbùu sè wo bèŋgə ves, nə kàk də yi nə fis ves ndzə bohòbùu sè wo dzèeŋgə vesùwèŋ.

72 Yi à kàk fa tàcici àvès wèŋ də yi nə koksə manziŋ bohòwo, fana yi nonşə rùk ye nè rərəŋ nè yi à zù nə.

73-74 Yi à kèŋ bohòTàcici àvès Abrahàm guŋuŋ duk də yi nə fis vesùwèŋ ndzə bohòbùu sè wo bèŋgə vesùwèŋ,

ya vesùwèŋ kuksə yi nə kà wəp,

75 nə sə fak bohòyi bə ntəm nè rərəŋ nə ye kəkərè mụ lisè yi nùumbu pwe' sè a cu.

76 Wù mo àm, wo nə to wu də ñgà tsòhòbum Nwì nè yi Nwì nè ghaŋ nə. Wu nə sə lo mantombii Tà ñgògù tsə'rə fa yi mandzè ye nə.

77 Wu nə tsoho fa bùu ye wèŋ də yi nə swifa wo bəp awo, ya ñgà wo nə tse' lùŋ.

78 Busə Nwì àvèes ñgà koksəmanziŋ nə ye ntəm fəfwèŋ.

Yi nə gu ves ñgòyè lù nè nje nə ñgà nà' to tsə vè mụ ni'i vès co nùm,

79 nə rəŋ tsoŋ mụ tuhù bùu sè wo cu mvwe' tsàtsèŋ kpu,

ñgà yi sə gùmsə ke' ves mvwe' mandzè nè nà' tse' fifi.>>

80 Mo nə à kuk, nə sə guŋ bə ñgùpni' nə ye bə yòŋsə. Yi à sə cugè ñgàa. Yi à cu mvwe' ànə tètè kə wes nùumbu nè yi kərə ñgòtesə vè jəja bohòbùu Izùrè wèŋ.

2

Wo Dzə Jisòs (Mat. 1:18-25)

1 Mvək ànə à ye ñgà ñkum Kaisà Agostònè mvwe' nze Rumà duk də wo taŋ bùu ye pwe'. 2 Mvè'nə wo à ta yèto bwiŋ ve'nə ye'sə, à ye ñgà govənonè mvwe' nze Siriya à ye Kwirinòs. 3 A ye ve'nə, fana ndaanwè pwe' sə lo ñgòkè còm liŋ ye mvwe' lak ye sè yi à tesə fo'. 4 Jòsep à ye'e mè'rə ye lak Nazàre mvwe' nzeŋgòn Galili, ñgòlòJùdiyà mvwe' buk lak Betèrèhem, mvwe' sè wo à dzə ñkum Devid. Jòsep à sə lófo' bùusə yi à ye ñjàŋ bə ñgwi bù ñkum Devid nə. 5 Yi à lòbə Mèri nè yi à sak nà' gù, də bə nà'a kə com liŋ awo. A ye ñgà Mèri nə bə zum. 6 A kè dzèŋ fo', fana mvək kərə bohòMèri ñgòdzə. 7 Mèri dzə mo ñgwèŋ ye, mo ñwəmbam. Yi lim gesə nà' ndzənə cək, nə nonşə nà' sənə ñgwes nè wo fagè nàamŋgòn wèŋ zuzə ca. Busə mvwe' nòŋŋ à ka bohòwo mụmvwe' ndap nè ñkùŋ wèŋ kə nòŋŋè mbwa nə yeŋ.

Ganakù' Wèŋ Və NgòCèpsə Jisòs Mvè'nə Wo Dzə Yi

8 Ganakùu' mok wèŋ à ye mvwe' lak ya'sə, sè wo à cu nòŋ ñgòkək nsùŋgaan awo nè ndzəmè. 9 Mvəsə wo à cu fo' fana masinjà Tà Nwì kərə tesə vè bohòwo, marəŋ Tà Nwì nə rəŋ mvwe' sè wo à ye sə nèbəp. Wo a yə ve'nə, wəə ko wo wùriŋ. 10 Masinjà Nwì nə duk fa wo duk də, <<Yeè, wèŋ kà wəp. Mù jə vè fa wèŋ ye'sə Ntirè nè Bəboŋ nè nà'a ye bohòndaanwè

pwe'fo'. Ntirè nè nà' tse' kwækwa wùriŋ. ¹¹ Busè nùmbu nè ntinè ènè, wo dzè ngà lùŋsè bwiŋ àwèŋ mvwe' lak Devid. A yi nè yi Nkum ngà gèm bwiŋ nè ye Tà sè'. ¹² Wèeŋ nè kə ye nga wo lim mo nəmòk bə cək, nè nonşə yi sənə ngwes, fana wèŋ riŋ də nà'a yi.>> ¹³ Wo ànə geŋ də wo kək à, wo ye masinjàa Nwi vè'è nduk, nga wo sə yəm kùksə liŋ Nwi bə ŋki. ¹⁴ Wo sè duk də,

<<Kəkùksə ye bohòNwi nè yi cu mvwe' sè ghaŋ mɛ ntòbu.

Fifi ye sə nzeŋgòŋ bohòbùu sè yi dzəm yà'wèŋ.>>

¹⁵ Masinjàa Nwi sə à lògesə lòmùbu. Fana ganakùu' sə wèŋ duk də, <<A bəboŋ də vesùwèeŋ lo-ε mvwe' lak Betèrèhem anə è, nè kə ja'a na yusè yà'a fo', sè Tà Nwi tsə' fa ves yè'sə.>> ¹⁶ Wo à lòvè'è nənək. A kə dzèeŋ, wo ye Mèri bə Jòsep nè ye mo nè nga yi nòsə ngwesè. ¹⁷ Ganakuu' sə à yə nà' fana wo ye nga'a ngòtsòho fa bwiŋ yusè wo anə yuk bə liŋ mo nè pwe'fo'. ¹⁸ Bùu sè wo ànə yuk yusè ganakùu' sə à tsə'ə sə à mərə wes pwe' nè pwe'. ¹⁹ Mèri à ko nòŋsə bum yè'sə pwe'fo' sə vèə yi, nè sə tsərə bə zeŋ ghà yà lòoŋ. ²⁰ Ganakùu' sə à bwiŋ foho lòo, wo sə kwasə, nè sə kuksə lo liŋ Nwi, bùu yusè wo yuk nè ye sə. Yà' ànə ye megu sè' mɛmvè'nə masinjà Nwi anə tsok wo sə.

Wo To Fa Jisòs Liŋ

²¹ A kə dzèŋ nteŋ mò'fis, mvək kùrə də wo kom fa mo nè tu fana wo to fa yi liŋ də Jisòs. Yè'sə liŋ sè masinjà Nwi ànə to fa yi yà' nga wo ka yi ntòzùuŋ.

²² Mvək à kùrə bohòMèri bə Jòsep də wo gu yusè lùuk Musi sə duk, ya nga wo ye yàwo mok sè' rərəŋ. Anə geŋ, wo jə lo mo nè mvwe' lak Jòrosalèm ngòkè nì fa yi bohòTà Nwi. ²³ Wo ànə com nonşə ndzənə ŋwək lùk Tà Nwi duk də, <<Wo nè cək nonşə fa Tà mo tu nè yi ŋwəmbam.>> ²⁴ Wo à lòŋgòfa satikà' nè lùuk Tà Nwi sə duk vè'nə. Yà'a yè'sə də, <<Wo fa kəkəbùŋ kə nsàp swi mòk co kəkəbùŋ nà'a ba.>>

²⁵ Njwè nəmòk ànə ye mvwe' lak Jòrosalèm anə nè liŋ ye à ye də Saimù. Yi à ye njwè nè yi kəkùrè mɛ lisè Nwi, nè fa ntəm ye bohòNwi pwe' nè pwe'. Yi à sə tək ngòyə ghà nè Nwii nè mesə fa bùu Izùre wèŋ ŋgə' àwo, fana Yòŋsə nè Rərəŋ sə ye bohòyi sè'. ²⁶ Yòŋsə nè Rərəŋ nè ànə tsok fa yi də, yi nè kà ntòkpɛ tè yi ye Nkum ngà gèm bwiŋ nè Tà Nwi ànə kak də yi nè tum vesə nè. ²⁷ Yòŋsə nè ànə gu Saimù, fana yi lokok lo mɛmvwe' ndap Nwi nè ghaŋ nè. Mvè'nə ma bə tè'è mo nè à jə vè Jisòs mɛmvwe' ndap Nwi nè ghaŋ ngògù yusè lùk sə duk, ²⁸ fana Saimù kə le' tse' mo nè ndzə bohòyi, nè kwasə Nwi. ²⁹ Yi à cèp də,

<<Tà, wù a gu yusè wù à cèep fana me'rə a mofàk yoo lo gesə bə fifi.

³⁰ Busè nè nga'a nè'e mù yə lù nè njònə laŋ,

³¹ nè wù à fùhu nòŋsə nà' mantombii bwiŋ pwe' nè.

³² Nà'a mareŋ nè ngòni fa bù lakmvum wèŋ mandzè nè njònə,

Nə ye ngògù ya bwiŋ wəp bùu Izùre wèŋ co bùu sè bwiŋ.>>

³³ Bum sè Saimù à cèp sə yà' à gu ma mo nè bə tè'è mo nè wo mərə wùriŋ.

³⁴ Anə geŋ Saimù sè wo, nè duk fa Mèri duk də, <<Nwi a cək fis mo ènə ngògù bùu Izùre wèŋ ŋkùuŋ də wo gbù, mok lokok. Yi nè ye co yumòk nè ngònitsə' bwiŋ mɛmvè'nə Nwii fagə bwiŋ lùŋ. Megu də bwiŋ nè sə

cep bup bæ zeŋ. ³⁵ Fana tsətsəsrəə sə yà' cu swihi sə ntuù bwiŋ ŋkəuŋ nə tesə və jəja. Ntəm yòo nə yaan co ŋwè sòp nà' bæ fèk bùu mo nə sə'.>>

³⁶ Nwà nəmòk ànə ye nè liŋ ye à ye də Ana. Yi ye ŋgà tsòhòbum Nwi. Liŋ tè' ye à ye də Fanuel. Liŋ bòp lak àwo à ye də Asè. Yi à ye ŋwà nè yi à rèŋ wùriŋ ŋga yi à cu bæ ndu ye luumŋgòŋ sàmba. ³⁷ Yi à cu co ŋwà ŋgwemfə luumŋgòŋ hum fwame'-ncòp-kwè. Yi kà ndap Nwi nè ghaŋ nə me'rə yuk. Yi sə dzə zəzə, nə sə leŋ piriya, nə sə kuksə Nwi nùm bæ ndzəm. ³⁸ Yi à vè fo' sə ghà nà'nə, nə kwasə Nwi. Yi sə cep bæ nzak mo ènə bohòbùu sə wo à sə tək ŋgòyè də Nwii nə fiŋ me'rə bùu Jòrosalèm yà'a.

³⁹ Məm̀və'nə wo ànə gu wes bum sə lùuk Tà Nwi sə dzəm fana wo bwi foho lo mvwe' nzeŋgòŋ Galili, nè lak awo à ye fo', wo to yà' də Nazàrè.

⁴⁰ Mo nə à kùk, nə tse' ŋaŋ. Yi à tse' ŋkərə, fana Nwi sə sə yi sə' wùriŋ.

Jisòs LòŋgòKùksə Nwi Mə Ndap Nwi Nè Ghaŋ

⁴¹ Jòsep bæ Mèri à sə cugè mvwe' lak Nazàrè anə fana wo sə loho Jòrosalèm lùm bæ lùm. Wo à sə lòŋgòkə zə ŋkà'a pasobà. ⁴² Jisòs à dzèŋ luumŋgòŋ hum-ncòp-ba fana yi yuŋ Mèri bæ Jòsep, wo lo mvwe' ŋkək nə səmok. ⁴³ Numbu ŋkək nə à cəa fana, wo ye ŋgòbwi foho lola'à wo. Jisòs cum mam ye Jòrosalèm anə. Fana tè' ye bæ ma ye kà bæ zeŋ ri. ⁴⁴ Wo à sə tsəm yəwo də Jisòs mŋgorè bùu sə wo sə bwi lòo sə. Fana wo gi yiskok tətè nùm co. Wo ye ŋga'a ŋgòləp yi mŋgorè n̄jənjàan awo bæ ŋge' awo wèŋ. ⁴⁵ Wo kà yi yə, fana wo bwi foho lo Jòrosalèm anə ŋgòləp yi. ⁴⁶ Wo lap yi tətè numbu nè tɛ' à ye fana wo ye yi ŋga yi cu mə ndap Nwi nè ghaŋ nə. A ye ŋga yi cu mutsətsə'rəə cicaa bùu Jus wèŋ. Yi sə yu'rə yusə wo sə cèp sə, nə sə fek yà'wèŋ bum ye sə'. ⁴⁷ Bùu sə wo à yuk yusə yi sə cèp sə à mərə wes pwe' bæ nsəp ŋkərə nè yi à tse' ŋgòcèp bəsə fa bùu sə wèŋ. ⁴⁸ Jòsep bæ Mèri à yə yi fana wo mərə wùriŋ. Fana Mèri fek yi də, <<Mo àm, wu gu wes yè'e yà vɛ'nə ɛ? Ves tè' yo lap wu tètè ntəm tesə lòbisə ves pwe'.>> ⁴⁹ Jisòs fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ nə sə lap mə də yà? Wèŋ nə ka riŋ də mə tse' ŋgòcu mvmvwe' ndap Tè' am riŋ à?>> ⁵⁰ Wo kà ncèp nè yi cèp fa wo nà'nə rɛŋ. ⁵¹ Anə geŋ bæ Jisòs wèŋ bwi foho lo Nazàrè anə, yi sə yuk duk awo. Ma ye à ko nəmsə bum yè'sə pwe' sə ntuù yi. ⁵² Jisòs à sə kuk bæ ni' nə ye bæ ŋkərə. Bwiŋ à sə dzəm yi, Nwi dzəm yi sə'.

3

TsətsòhòNə Jon

Ŋgà Bəptəsə Bwiŋ

(Mat. 3:1-17, 14:3-12; Mak 1:1-11, 6:17-21; Jon 1:19-28)

¹ Bum yè'e à ye ŋga Tiberiyu ŋkum mvwe' nze Rumà yi luumŋgòŋ hum-ncòp-təŋ. Poŋtiyòs Palè ye ye govə̀nòmvwe' nze Jùdiyà, fana Heròye ye ŋgà sak nze Galili. Moma Herònə liŋ yee Filip à sə sak ye nze Ituriyà bæ Tràkònitì. Lisaniyà à sə sak ye nze Abilin. ² Anàs bæ Kayofàs à ye yəwo ŋkum ŋgàa fa satikà' wèŋ. Anə geŋ Nwi cèp bohòJon mo Sàkàriyà ŋga yi cu ŋgəà. ³ Jon ànə yuk fana yi lokok nə gi kɛ' mvwe' lak sə yà' kəp ŋgə ndzəp Jòridaŋ yà'a. Yi à sə tsòho fa bwiŋ duk də, <<Wèŋ kupsə, nə bwi fa bup awèŋ ŋkwèŋ, nə bəptəsə, ya Nwii swi fa wəŋ bup awèŋ.>>

4 Izayà ngà tsòhòbum Nwì ànè com bum yè'sə ndzənə ɲwàk ye də, <<Ŋgì ɲwè nəmòk sə cèp torə vè sə ɲgèà, nə sə yuhu də, <Gù tsə'rə fa Tà Nwì mandzè ye, rəɲsə tsə'rə fa yi bwe cwèe mandzè ɲgògì cà ca.>>

5 Wo rwisə tsə'rə ntòn pwe', nə fak laɲsə tsə'rə nda sè' pwe'. Gù mandzè sè yà'a gəgərə pwe' yà'a ye rərəɲ, nə laɲsə cwèe mandzè sè yà' ka làaɲ yeɲ.

6 Fana bwiɲ pwe'fo' nə ye lù nè Nwii nə fa bwiɲ.

7 Mandzè ànə loho vɛ'ɛ bə bùu sè wo ànə sə və də Jon bàptesə wo. Fana Jon duk fa wo də, <<Wèɲ ɲgwì bù no, tsə' wɛɲ ɲga'a ndà də wèeɲ caɲ, nə swirə ɲgə' nə Nwii nə fa bwiɲ nə ɛ? 8 Wèeɲ gù yusə acə yà' ni tsok də wèɲ bwi fa bup awèɲ ɲkwèɲ laɲ. Wèeɲ kà də wèeɲ sə tsərə də acə wèɲ swirə ɲga wèɲ sə duhu na də, <Tàcici àvès à ye Abràham> duk. Busè mu tsok fa wèɲ də, acə Nwì jəɲ liis yè'e, nə gù fa Abràham bwe bə zɛɲ sè'. 9 Yuk-a. Njàm nə nòsə kùk ɲgògwè' màk tu sə mbwè. Tu nè fòpwe' nè nà' ka-a ntò'o sè bəboɲ zəm, wo gwe' mak nà' sə nze, nə te' tɛɲ gesə nà' sə misè.>>

10 Bùu sè wo ànə yuk ncèp ènə fek yi duk də, <<Aco vès gù ɲga'a yè'sə va?>> 11 Jon tsok fa wo də, <<Ŋwè nè wù tse' cəək nini ba, wù fa ɲwè nè yi ka mò'fis tse' mòk. Ŋwè nè wù tse' zuzə, wù gapsə wèɲ ɲwè nè yi ka tse'.>>

12 Bùu sè wo à ye ɲgàa ko mbàam tas mok à vè, duk də Jon bàptesə wo. Wo fek Jon nə də, <<Cicà, vèes gù va?>> 13 Yi tsok fa yà'wèɲ də, <<Kà də wèeɲ jəɲ casə fe'lə mbàam ɲwè nəmòk bə mfip duk.>>

14 Sojàa mok wèɲ à vè, nə fek yi sè' duk də, <<Vès yàvès ɛ? Vèes nə gù va?>> Jon tsok fa yà'wèɲ duk də, <<Kà mbàm ɲwè nəmòk bə ɲaɲ fep jə, nè kà ɲwè nəmòk wà na'tse'. Mbàam ɲwə àwèeɲ kəkurè bohòwèɲ.>>

15 Bwiɲ ànə sə kùk Ŋkum ɲgà gəm bwiɲ nè Nwì à kàk də yi nə tum nə, fana wo à yə Jon, wo ye ɲgòtsərə də kàmòk a yi nə àlɛ. 16 Yi duk fa yà'wèɲ duk də, <<Mù sə baptəsə mègù wèɲ yàm bə ndzəp, nə yeè nə də, ɲwè nəmòk nè yi yam càsə mu nə və, nè mù ka kəkurè ɲgòfirə fa yi kùɲgùup ye yeɲ. Yi nə baptəsə wèɲ bə Yòɲsə nè Rərəɲ, nə ye bə mis. 17 Yi tse' wàam nzaɲ ye ndzə bohòyi ɲgòcìs nzaɲ bə zɛɲ. Yi nə cis wes nzaɲ sè, nè nəmsə yà' mu tapə, nə tɛɲ dzədzə sè sə mvwe' mis nè nà'a kà liigə.>>

18 Jon à sə tip ke' bwiɲ bə mandzè zəzok məm̀və'nə yi sə tsòho fa wo Ntirè nè Bəboɲ nə. 19 Yi à cèp bohòɲkum Heròsə' də nà' gù bup wùriɲ bùusè nà' ànə jəɲ Hèrodiya nè yi à ye ɲgwe moma ye Filip. Herònə à gù bum mok sè yà' à bup sè'. 20 Yi ànə gù fe'lə yumòk nè nà' bup càsə cù sè'. Yu nè yi ànə gù nə, à ye də yi à ko lok Jon mu ndapndzəmè.

21 A ye ɲga Jon bàptesə mè bwiɲ pwe', fana Jisòs və, Jon baptəsə yi sè'. Jisòs ànə sə gù piriya fana ntòbu muhu to. 22 Fana Yòɲsə nè Rərəɲ tsoɲ mabu co kəkəbùɲ. Nwì cèp vesə mabu duk də, <<Wù mo àm nè mù dzəm wu sə ntùù mù. Mù kwa bohòwù wùriɲ.>>

*Tàcicii Jisòs
(Mat. 1:1-17)*

23 Jisòs à yèto fàak ye nga yi co lùumngòŋ hum tɛ'. Tàcicii ye à ye mɔmɔvə' nè'e.*

24-38 Adàm nə ye mo Nwì. Set ye mo Adàm.

Enos ye mo Set. Kàyinàn ye mo Enos.

Màhalali ye mo Kàyinàn. Jarè ye mo Màhalali.

Enòk ye mo Jarè. Mètuselà ye mo Enòk.

Lamèk ye mo Mètuselà. Nuà ye mo Lamèk.

Shem ye mo Nuà. Arfasà ye mo Shem.

Kàyinàn ye mo Arfasà. Shelà ye mo Kàyinàn.

Ebà ye mo Shelà. Pelèk ye mo Ebà.

Ru ye mo Pelèk. Serù ye mo Ru.

Nahòye mo Serù. Terà ye mo Nahò.

Abràham ye mo Terà. Azik ye mo Abràham.

Jàkop ye mo Azik. Judà ye mo Jàkop.

Perè ye mo Judà. Hɛsròŋ ye mo Perè.

Arnì ye mo Hɛsròŋ. Adimìn ye mo Arnì.

Aminadàp ye mo Adimìn. Nasòŋ ye mo Aminadàp.

Samòŋ ye mo Nasòŋ. Bowàs ye mo Samòŋ.

Obè ye mo Bowàs. Jesì ye mo Obè.

Devid ye mo Jesì. Natàŋ ye mo Devid.

Matatà ye mo Natàŋ. Menà ye mo Matatà.

Meleyà ye mo Menà. Eliyakim ye mo Meleyà.

Jonàm ye mo Eliyakim. Jòsep ye mo Jonàm.

Judà ye mo Jòsep. Simiyòŋ ye mo Judà.

Levi ye mo Simiyòŋ. Mátat ye mo Levi.

Jorim ye mo Mátat. Eliyezè ye mo Jorim.

Josuwà ye mo Eliyezè. Er ye mo Josuwà.

Elmadàm ye mo Er. Kosàm ye mo Elmadàm.

Adì ye mo Kasàm. Melki ye mo Adì.

Nerì ye mo Melki. Shèyatiyè ye mo Nerì.

Zèrubabè ye mo Shèyatiyè. Resà ye mo Zèrubabè.

Joanàŋ ye mo Resà. Jodà ye mo Joanàŋ.

Josèk ye mo Jodà. Semèŋ ye mo Josèk.

Mátatiyà ye mo Semèŋ. Maàt ye mo Mátatiyà.

Nagè ye mo Maàt. Eslì ye mo Nagè.

Nahùm ye mo Eslì. Emòs ye mo Nahùm.

Mátatiyà ye mo Emòs. Jòsep ye mo Mátatiyà.

Janè ye mo Jòsep. Melki ye mo Janè.

Levi ye mo Melki. Mátat ye mo Levi.

Heli ye mo Mátat. Jòsep nè yi à ye mo Heli, yi à ye ñwè nè bwiŋ sɛ tsərə də yi tɛ'e Jisòs.

* 3:23 3:23 Wo-à be'lə ŋgo sɛ 24 kə dzeŋ 38 yè'e mvwe' mò'fis bəusə yà' sɛ taŋsə tàcicii wɛŋ bə mandzə nè bə Yamba wɛŋ. Ghà nè wo à còm to ñwàk nè'e à ye nga bwiŋ sɛ taŋsə liŋ tàcicii awo nè sɛ yeto bə nè yi cu ntòŋwum, nè sɛ taŋ foho lo maŋkwɛŋ tɛ kə dzeŋ mɔ ni' tàcicii nè yi-à yèto. Bə Yamba wɛŋ ta yètogè yàwo bə nè mantombi nɛ kə ləsə bə nè yi cu ñwum mvə'nə vès a com yè'e.

4

*Satà Mumsə Jisòs**(Mat. 4:1-17; Mak 1:12-15)*

¹ Jisòs à bwi foho vè mvwe' ndzəp Jòridan̄ nga yi rwi bə Yònsə nə Rəreŋ. Fana Yònsə nə jə lo yi mvwe' səmok sə ŋgəə. ² Satà nə yi ŋkum ze' nə ànə mumsə yi mvwe' yà'sə nùumbu hum kwè. Mvək ànə à ye, yi kà yumok momjo zə lok, fana njə yaŋ yi nga nùumbu sə hum kwè sə mèe. ³ Satà nə cep bohòyi duk də, <<A ye-a ŋga wu mo Nwi, wù cep-a bohòlis nè'e ŋga nà'a bəŋ bəŋ ŋga wu zə.>> ⁴ Jisòs duk fa nà' də, <<Wo à còm nòŋsə ndzənə ŋwək Nwi duk də, <Kaco ŋwè cum megu bəŋ nàan̄ zuzu yeŋ.>> ⁵ Satà jə lo yi m̄ tu nda nəmòk, nə niŋ fa yi lak sè sə nzeŋgòŋ pwe' kè' mò'fis. ⁶ Yi duk də, <<M̄ nə fa wu n̄an̄ bə lak ye'sə nə ye ghàak sè fəpwe'. Nwi ànə fa yà' pwe' ndzə bohòm̄ yi, nə yeè nə də, m̄ tse' n̄an̄ sè ŋgòfa yà' bohòŋwə nə ntum̄ àm dzəm. ⁷ Bum ye'sə pwe' nə ye yò, ŋga wu kuksə-a m̄.>> ⁸ Jisòs duk də, <<Cu ndzənə ŋwək Nwi nə də, <Ŋwè tse' ŋgòkùksə Tà nə yi Nwi ye, nə fak megu sè' bohòyi yiŋi.>> ⁹ Satà jə lo Jisòs m̄ Jòrosalèm, nə kə tes yi m̄ ndundap Nwi nə ghan̄ nə mvwe' sè yà' sap càsə. Yi duk fa Jisòs də, <<A ye-a də wu mo Nwi, wù li gbə tsoon̄ m̄ ndundap fəŋ. ¹⁰ Yà' cu ndzənə ŋwək Nwi də, <Nwi nə fa masin̄jəa ye n̄an̄ ŋgòjə ŋkərè bohòwù.> ¹¹ Yà' cu nja sè' də, <Wo nə kotse' wu m̄tsə bə bo awo, ya wu nə kà kù nə kù ta.>> ¹² Jisòs duk fa nà' də, <<Wo də, <Wù ka tse' ŋgòbũ ja'a Tà nè yi Nwi yòtse'.>>

¹³ Satà nə ànə mumsə wes Jisòs ve'nə, fana yi me'rə tse' nà' ghàr. ¹⁴ Fana Jisòs bwi foho lo mvwe' nzeŋgòŋ Gallì. N̄an̄ Yònsə nə Rəreŋ à ye bohòyi. Bwiŋ anə yuk wes nzu Jisòs mvwe' tò'o lak yà'sə pwe'. ¹⁵ Yi a sə ye'rə bəŋ sə m̄mvwe' ndap piriya bəŋ Jus wèŋ, fana bwiŋ pwe' sə kuksə yi.

*Bəŋ Sə Mvwe' Lak Nazàre**Bəŋ Jisòs**(Mat. 13:53-58; Mak 6:1-6)*

¹⁶ Jisòs ànə bwi foho lo m̄ Nazàre, lak sè yi ànə kuk fo'. A ye nùmbu dzə bəŋ Jus, yi lo m̄ ndap piriya, sè' mvə'nə yi ànə sə lo mantombi. Yi lokok təŋ m̄tsə, nə taŋ ndzənə ŋwək Nwi. ¹⁷ Wo ànə fa yi ŋwək Izayà, nə yi ànə ye ŋgà tsòhòbum Nwi. Yi fiŋ, nə muk ŋwək nə, nə ye mvwe' sè wo ànə com nja də,

¹⁸ <<Tà Nwi a fa m̄ yòŋsə ye,

bəŋsə yi a cok fis m̄ də m̄ tsoho fa Ntirè nə Bəboŋ bohòbà ŋgàa jìŋ wèŋ.

Yi a tum m̄ də m̄ kə tsoho fa bəŋ sè wo cu ndapndzəm də wo nə fis me'rə wo.

M̄ tsok fa bə ŋgàa ntwilis wèŋ də wo nə ye bum səmok.

M̄ fiŋ me'rə bəŋ sè wo cu bə ŋgə'.

¹⁹ Nə tsok fa bwiŋ də lùmŋgòŋ nə Tà Nwi nə kə luŋsə bəŋ ye wèŋ nə vè laŋ.>>

²⁰ Yi ànə taŋ mesə ve'nə fana yi lok nà', nə fa nà' bohòŋwə nə yi tesəgə m̄mvwe' ndap piriya nə, nə cum tsoŋ nze, nə ye ŋgòtsòho. Bəŋ sè wo ànə ye m̄mvwe' ndap piriya nə wèŋ à sə kàk tse' mègù mok yi. ²¹ Yi ye ŋgòtsə' fa bəŋ sə də, <<Yusə yà'a ndzənə ŋwək Nwi sə bəŋ vè ntine zinə m̄mvə'nə wèŋ yuk ŋga m̄ ta ye'sə.>>

22 Bwiŋ à kwa bohòyi, bə lèlám ncèep sè yà' à sə tesə kè cùhù yi. Wo sə fe'rə də, <<Nè'e ka mo Jòsep ye àlɛ?>> 23 Jisòs duk fa wo də, <<Mù riŋ də wèeŋ nə mak fa mɔ gbɔ' nè'e də, <Ŋgà ncəp, gɔŋsə-a ni' yò.> A yà'a də, <Wu gù bum sè vès a yuk də wù a sə gù yà' mvwe' lak Kàpanùm yà'a, mɔ ntòlɑ' wù fɛɛŋ sɛ'> >> 24 Yi duk fa fe'lə wo də, <<Mù sə tsə' fa wɛŋ nə zìnə də, bùu sè mɔ ntòlak kà ngà tsòhòbum Nwì nɛ yi tesə sɛ' mvwe' ntòlak ànə co yumok jəgə. 25 Mù sə tsə' fa wɛŋ zìnə də, ghà nɛ Alajà à cu fo' nà'a, bàa yepmfə à ye mvwe' lak Izùre ŋkùuŋntɛŋ. Mvək nɛ mbùŋ à sə kà ligè mənə luumŋgòŋ tɛ' bə bwes fana, nɛ ko nzeŋgòŋ nə pwe'. 26 Nwì ànə ka Alajà bohòbàa yepmfə avès ŋgòfa yi zuzú sɛ' tum, yi à tum lònà' bohòŋwà ŋgwemfə nɛ mvwe' lak Zarefà nɛ mvwe' nzeŋgòSidòn. 27 Ŋgàa kuturu ànə ye mvwe' lak Izùre sɛ' ŋkùuŋntɛŋ mɔmvək nɛ Alasà ànə cum fo' nà'a. Fana yi ànə ka ŋwə avès nɛ mò'fis gɔŋsə, yi à gɔŋsə mègù Namàn nɛ yi ŋwə Siriyà.>>

28 Bùu sè wo ànə ye mɔmvwe' ndap piriya ànə, à yuk bum sè Jisòs à cèep fana ntum cəp wo nɛbɔp. 29 Wò lokok, nə soŋ dapsə fis mɔntòlak ànə, nə jəŋ lo yi mɔ tu nda nɛ wo a ci lak awo mbwa, ya wo dusə mak tsoŋ lo yi sə bamə ànə. 30 Fana yi swɛ'ɛ tesə ndzə bohòwo ànə, nə gi ca mɔtsətsə'rəə wo ànə nɛ lo yuje.

*Jisòs Bɛ'fis Yòŋsə Ze' Ndzə Ni'i Nwə Nəmòk
(Mak 1:21-28)*

31 Jisòs à lómvwɛ' lak Kàpanùm nɛ mvwe' nzeŋgòGalili, fana yi sə yə'rə bwiŋ fo' numbu dzə. 32 Wò à mərə pwe', bùusə ncèp nɛ yi à sə cèp nɛ, à ye nsàp nɛ nje zok bə ŋəŋ.

33 Nwə nəmòk ànə ye mɔ ndap piriya ànə, nɛ yi à tse' yòŋsə ze' ndzə ni'i yi. Yi cəp torə fis bə ŋəŋ duk də, 34 <<Háva', Jisòs nɛ mvwe' lak Nazàre, wù tse' yà' vesùwəŋ nɛ? Wù vè yè'sə ŋgòzə ves à? Mù riŋ wu bəbòŋni, wu mo Nwì nɛ wu rərəŋ nɛ.>> 35 Jisòs gɔŋsə yòŋsə nɛ, nə duk fa yi də, <<Lok cùu yò, nə ca tesə ndzə ni'i ŋwə ènə.>> Ze' nɛ bwi' mak ŋwə nɛ sə nze, nə tesə gɛsə lo, nə kà yi yumok gù. 36 Bwiŋ à mərə ŋkùuŋntɛŋ, nə sə fe'rə kɛ'ca də, <<Háva', yè'sə yà vɛ'nə ɛ? Nwə nɛ'e sə cəp bə ncèep sè yà' tse' ŋəŋ, fana yòŋsə ze' sə tesə ndzə ni'i bwiŋ.>> 37 Fana nzu bum sè Jisòs à gù yè'sə yuhu lo mvwe' nzeŋgòànə pwe'.

*Jisòs Gɔŋsə Ŋgàa Yiyəŋ Ŋkùuŋntɛŋ
(Mat. 8:14-17; Mak 1:29-34)*

38 Jisòs à mè'rə mɔ ndap piriya ànə, nə lo mɔ nda'à Saimù. A ye ŋga mali Saimù nɛ sə ya yiyəŋ wùriŋ. Fana wo tsok fa Jisòs bə zɛŋ. 39 Yi lo kə təŋŋ ŋgù kèe nà', nə cəp bohòyiya nɛ. Yiya nɛ à mè'rə yi ghà nà'nə. Yi lokok, nə lap fa wo zuzú.

40 Nùm à co, fana bùu sè wo à tse' ŋge' awo sè wo à tse' yiyəŋ zok zok jə və yà'wèŋ bohòJisòs. Yi jwɛŋ wo bə bo ye, fana yiyəŋ awo me. 41 Yòŋsəə ze' wèŋ à sə tesə ndzə ni'i bwiŋ ŋkùuŋntɛŋ, nə sə cəp sà'rə də, <<Wu mo Nwì.>> Jisòs gɔŋsə yà'wèŋ də yà'wèŋ kà cèp, bùusə wo ànə riŋ də a yi Ŋkum ŋgà gèm bwiŋ nɛ Nwì ànə kak də yi nə tum və nɛ.

*Jisòs Tsòho LòNzak Nwì Mvwe' Nzeŋgòŋ Galili Pwe'
(Mak 1:35-39)*

⁴² Tsok à reŋ, Jisòs me'rə ntòlak nə, nə lo mvwe' səmok yìiyi. Bùu sə wèŋ ye ngòláp yi. Wo ànə ye yi fana wo lap mandzə ngògù də yi kà lò. ⁴³ Yi duk fa yà'wèŋ də, <<Mù tse' ngòtsòho lònTirə nə Bəboŋ nə nà'a bə gaŋ ŋkum Nwi nə mvwe' buhu lak mok sè'. Busə yà'a yusə Nwi a tum mu də mu gu sə.>> ⁴⁴ Fana yi sə tsoho ke' lo munə ndap piriya wèŋ mvwe' nzenŋòŋ Jùdiyà nə pwe'.

5

Jisòs To Bù Ngàa Fàak Ye

Sə Mantombi Kwè

(Mat. 4:18-22; Mak 1:16-20)

¹ A ye nùmbu mòk nga Jisòs tə ngu təm Jènesarə fana bwiŋ kə rwiŋ fo' ve'ε fak fak. Bwiŋ sə nik kəp lo ngu ni' yi, ngòyuk ncèp Nwi. ² Jisòs ye nga ngwes tə ngu təm anə ba nga ngàa ko fuk wèŋ ànə tes yà', nə lo ngòcùk ram awo. ³ Yi ni lo sənə ngwes nə Saimù ànə tse' nà' yi, nə duk nà' də nà'a bwi' gesə ngwes nə mvwe' ngə ndzəp nə momjo. Fana yi cum ca, nə sə yə'rə bùu sə.

⁴ Yi à mèsə yəyərè nə fana yi duk fa Saimù də, <<Bwi' lo ngwes nə mvwe' sè ndzəp nə cəco ya weŋ nge' yòo gesə ram sə ndzəpə, nə ko fuk.>> ⁵ Saimù duk fa yi də, <<Tè', vès fuk nòoŋ tē tsok reŋ vès kà fuk nə mò'fis ko. Fana bùusə wù cèp ve'nə, mu nə mak gesə ram nə sə ndzəpə anə.>> ⁶ Wo ànə mak gesə ram nə sə ndzəpə anə, nə ko fuk ve'ε nəbup, ram nə ye ngòtiŋ. ⁷ Fana wo bak gesə lo fa nge' awo sè bə ngwes mòk nə bo, də yà' a və kə tesə wo. Wo və, nə rusə ngwes awo sə bə fuk fana yà' ye ngòcəəŋ ləsə ndzəpə. ⁸ Saimù ànə yeŋ nsəp fuk nə wo anə ko fana yi gbə təəŋ bə tumfərə kù mantombii Jisòs, nə duk fa nà' duk də, <<Dù lo yuyo, Tà, bùusə mu ŋwə nə mu rwiŋ bə bup.>> ⁹ Saimù bə bùu sə wo ànə ko nsəp fuk nè'nə ànə mərə ve'ε nəbup. ¹⁰ Fana nge' ye wèŋ Jem bə Jon, bwe Zebèdi ànə mərə sè'. Jisòs tsok fa Saimù duk də, <<Kà wəp, ye jəŋ ngə'a wu nə kə fuk mok ko, wu nə sə ko jə və fa mu bwiŋ.>> ¹¹ Bùu sə bwi' lo ngwes sə ndzə ngə ndzəp anə, nə mak noŋsə yà' məmvwə' anə, nə be'lo Jisòs.

Jisòs Mèsə Fa Ngà Kuturu Yiya Ye

(Mat. 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Jisòs ànə cum bə lak mok fana ŋwə ngà kuturu ye yi nga yiyaŋ nə à wes yi ve'ε pwe' nə pwe'. Yi ye Jisòs, fana yi gbə bu'rə kù mantombii nà', nə leŋ nà' də, <<Tà, a bə-a wu co wù tesə mu na, wù gu fa mu yiya àm nè'e me.>> ¹³ Jisòs fis bo, nə jweŋ nà' bə zeŋ, nə duk də, <<Mù dzəm laŋ, yiya yònə nà'a me.>> Yiya ye nə à mè mègù fo' sè' ghà ànə. ¹⁴ Jisòs tipsə yi də, <<Nə kà ŋwə nəmòk tsə' fa, du mvwe' ngə fa satikà' ya yi nə kuk ja'a wu, fana wù fa fəfa mvə'nə Musi ànə duk ngòni də yiya nə mè laŋ.>> ¹⁵ Fana nzu nə də Jisòs gù yu yè'sə yuhu lo ŋkəuŋntèn, maŋgòŋ tesə və ngòyuk bum sè Jisòs à sə tsòho, nə ye ngòfek yi də nà'a mesə fa wo yiyaŋ awo. ¹⁶ Fana yi sə loho yuye ngəà kəkè' ngòlən piriya.

Jisòs Gəŋsə Nwə Nə

Yi A Bù'rə

(Mat. 9:1-8; Mak 2:1-12)

17 A ye nùmbu mòk nga Jisòs sè yè'rə fa bwiŋ ncèp Nwi, fana bùu Faràsi bə bùu sè wo yè'rə fagè bwiŋ lùuk Nwi à ye mutsətsə'rəə wo. Wo ànə tèsə və pwe' mvwe' nzenŋòŋ Galili, Jùdiyà, bə ntòlak Jòrosalèm. Njàaŋ Tà Nwi à ye bohòJisòs ngòmèsə yiyan. 18 Bùu səmok bək və ŋwè nəmòk munə dak, nə yi à tse' yiya nə nà'a bù'règè bwiŋ. Wo lap mandzə ŋgònisə lo yi mū nda'à anə mantombii Jisòs. 19 Busə maŋgo bwiŋ à ye wùriŋ fana wo kà mandzə ngòjə löyi mbwa tse'. Wo bək kok lo nga yiya nə mū ndùndap, nə cok tosə mvwe' sè Jisòs tə sə, nə le' gesə tsoŋ ŋwè nə kù mantombii Jisòs mutsətsə'rəə bwiŋ anə.* 20 Jisòs à yə də wo tse' dzədzəm nə də aco yi gū yiya ŋwè nə me. Yi duk bohòŋwè nə yi kà gigè nə də, <<Mo àm, mù swifa wu bup yo laŋ.>> 21 Bù ŋgàa yè'rə lùuk Nwi wèŋ bə bùu Faràsi wèŋ à yu' ve'nə wo ye ngòŋwàrə kə'cà də, <<Nè'nə ndà nə yi sə bupsə liŋ Nwi e? Kaco ŋwè swifa ŋwè bup yeŋ, mègù Nwi yiŋi.>> 22 Jisòs à ri bum sè wo ànə sə tsərə sə ntuə wo ve'ε pwe', nə fek wo duk də, <<Wèŋ sə tsərə bum ye'sə sə ntuə wèŋ ve'nə bùu yà? 23 Co johò gha' yè'e nə ngòduk də, <mù swi fa wu bup yòlaŋ>, kè nə ngòduk də, <Lòkok mutsə, nə gi lo yuyo> e? 24 Fana mū nə ni fa wèŋ də mùu mo ŋwè, mù tse' nàŋ sə nze ngòswifa bwiŋ bup awo.>> Fana yi duk fa ngà' nə yi kà gigè nə də, <<Mù duk wu də lòkok, nə te' kà yò, nə lo la'à wù.>> 25 Yi à cèp ve'nə fana ŋwè nə lòkok təŋ kù mantombii wo ghà ànə. Yi te' lim bək kà ye, nə lo yuye mū nda'à yi, nə sə kuksə lo Nwi. 26 Bwiŋ ànə mərə ve'ε ŋkəuŋntən, nə wəp nèbup, nə kuksə Nwi duk də, <<Vès yə nsəp maŋgəŋgèŋ mòk ntinə.>>

Jisòs To Levi

(Mat. 9:9-13; Mak 2:13-17)

27 Yè'sə a mè fana Jisòs tèsə lo, nə kə ye Levi ngà ko mbàm tas mvwe' sè yi fàkgè fo'. Jisòs duk fa yi də, <<Be' və mū.>> 28 Levi nə lòkok, nə me'rə bum fàak ye pwe', nə be' lo Jisòs.

29 Fana Levi nə à kè gū fa Jisòs dinà nə ghaŋ mū nda'à yi. Ngàa ko tas wèŋ ànə və, bə bwiŋ ŋkəuŋntən, nə sə zū zuzū fo'. 30 Bùu Faràsi bə bù awo mok sè wo bù ŋgàa yè'rə lùuk Nwi wèŋ ànə ye ve'nə wo fek ngàa fàak Jisòs də, <<Wèŋ sə zū be'lə wèŋ ngàa ko tas nə ye bə bù ngàa gū bup wèŋ bùu yà?>> 31 Jisòs duk fəsə fa wo də, <<Bùu sè wo ka yiyan tse', wo kà doktə ləpgè, a ləpgè doktə ŋwè nə yi sə yaya. 32 Fana mù a ka njo bùu sè kəkurè wèŋ və, mù a vè ngòto bù ngàa gū bup wèŋ, ya wo nə kupsə ntum awo, nə bwi fa bup awo ŋkwèŋ.>>

Nzak Dzə Zuzū NgòKüksə Nwi

(Mat. 9:14-17; Mak 2:18-22)

33 Bùu səmok à fek Jisòs də, <<Ngàa fàak Jon dzəgè zuzū kəke', nə sə gu piriya, nə ye də ngàa fàak bùu Faràsi wèŋ gùgè sè' ve'nə, ngàa fàak yòsə zū nə sə nò nùmbu pwe' bùu yà le?>> 34 Jisòs fek wo də, <<Aco wo duk fa bùu sè wo vè mvwe' sè wo sə zū gū də yà'wèŋ dzə zuzū nga ndugù nə cu fo' nùmbu yà'sə à? Ka ve'nə sə yeŋ. 35 Nə yeè nə də, mvək nəmòk cu nə wo nə jəŋ gesə lo ndugù nə, fana bùu sə nə dzə zuzū mvək ànə.>>

36 Jisòs mak fa wo gbu' nè'e də, <<Kaco ŋwè sa jəŋ cək nini nə fi, nə te' lok cək nə zəm bə zeŋ yeŋ. A ye-a ve'nə, cək nə fi nə nə sarə ghasə cək

* 5:19 5:19 Ye Mätiyò24:17

nè zəm nə, fana yà' kà kùrè. ³⁷ Kaco ɲwè nəmòk kep gesè dzè rùk sənə bès nè zəm yeɲ. A ye-a ɲga yi gù ve'nə, dzè rùk nə nə duk, nə vok bès nə, rùuk sə maha wà, bès nə bup sè' wà. ³⁸ Hai', ka ve'nə yeɲ, gèsə rùuk sè fi sənə bès nè fi.>> ³⁹ Jisòs duk fe'lə sè' də, <<ɲwèe no-a rùuk sè zəm, fana yi nə kà ɲgòno rùuk sè fi dzəm. Anə boɲ ghak gu yi mok rùuk sè zəm sə.>>

6

Jisòs Cèp Bə Nzak Numbu Dzè

(*Mat. 12:1-8; Mak 2:23-28*)

¹ Jisòs à gì cà mvwe' nzum nzaɲ mok ɲga a numbu dzè. ɲgàa fàak ye kɔp tu nzaɲ mok, nə sə nuk yà' ndzə bohòwo, nə sə zɔ mvèəm nzaɲ sə. ² Bùu Faràsi səmòk fek wo də, <<Lùk avès ka də ɲwèe fak numbu dzè dzəm, wèɲ sə kɔp nzaɲ ɲga a yà'sə fàk bùu yà?>> ³ Jisòs fek wo duk də, <<Wèɲ ànə ka yusè Devid bə bùu ye wèɲ ànə gu taɲ ɲga ɲjè sə ya wo yuk à? ⁴ Yi à ni lòmu nda'à Nwi, nə jəɲ zɔzɔ sè wo à jə vè ɲgòkwasə Nwi bə zɛɲ, nə zɔ yà', nə fa bùu ye wèɲ yà' sè'. Wo à zɔ ve'nə ɲga lùk sə bèn də kaco ɲwè zɔ yeɲ, tse'ɲga wu ɲgà fa satikà' ɲkuɲ.>> ⁵ Jisòs cèp ləsə ncèp nə də, <<Mùu mo ɲwè, mu Tà bə numbu dzè nə mù.>>

ɲwè Nə Yi A Kpɛ

Bo Ma Mò'fis

(*Mat. 12:9-14; Mak 3:1-6*)

⁶ A ye numbu dzè nəmòk sè', Jisòs lo mu ndap piriya ɲgòtsòho fa bwiɲ ncèp Nwi. ɲwè nəmòk à ye mɔtsətsə'rə wo anə nə bo ye ànə kpɛ ma màk. ⁷ Anə ye mvək ànə bù ɲgàa yə'rè lùk Nwi bə bùu Faràsi sè wo à ye fo' sə kùk gosè ke' Jisòs. Wo à sə kù' ɲgòko yi bə nzak də yi gù fàk numbu dzè. ⁸ Fana Jisòs riɲ yusè wo à sə tsərə sə ntùu wo sə, nə duk fa ɲwè nè bo à kpɛ yi nə də, <<Lokok təɲ və mantombi fɛɛɲ.>> ɲwè nə lokok tə megu sè ve'nə. ⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Mù sə fek yè'e wèɲ duk də, lùk avès dzəm də vesùwèɲ gu numbu dzè yà? Nà' sə duk də vesùwèɲ tɛsə ɲwè kè a yeɲsə yi ɲgə' ɛ? Nà' sə duk də vesùwèɲ gem yòɲsə ɲwè kè a mesə nà' ɛ?>> ¹⁰ Fana yi kùk dzoon yak wo pwe', nə duk fa ɲgà yiya nə də, <<Nèp fis yak kwiɲ yo sə.>> ɲwè nə à gù sè ve'nə fana bo ye sə guɲ. ¹¹ Bùu sə ànə jok ve'ɛ wùriɲ, nə sə cèp ke' ca mɔtsətsə'rə wo yusè aco wo ko Jisòs bə zɛɲ.

Jisòs Swè'fis Bùu Ye Mok

Hum-ncòp-ba

ɲgòYe ɲgàa Ntum

(*Mat. 10:1-4; Mak 3:13-19*)

¹² Anə ye mvək ànə fana Jisòs kok lo mu tu nda nəmòk, nə lɛɲ Nwi. Yi lɛɲ ve'ɛ, tè tsok rɛɲ, yi kà lo dzəm. ¹³ Tsok à rɛɛɲ fana, yi to benə ɲgàa fàak ye sə wèɲ mvwe' mò'fis, nə cok fis jəɲ bwiɲ hum-ncòp-ba, nə to yà'wèɲ dzè ɲgàa ntu. ¹⁴ Liɲ bùu sè yi à cokfis sə, à ye Saimù nè yi à fa nà' liɲ də Pità bə moma ye Andrù, Jem bə Jon, Filip bə Bàtòlòmì, ¹⁵ Mاتيòd, bə Tomos, Jem mo Alfòs bə Saimù nè wo ànə to yi də Zilò, ¹⁶ Judàs mo Jem bə Judàs Iskarəyà nè yi ànə seɲ Jisòs.

Jisòs Tsòho Nza' Nwi
(Mat. 4:23-5:12)

¹⁷ A ye nga Jisòs tson tesè vè mu tu nda nè, fana yi kè təəŋ mvwe' nəmòk nè à ye fo' rəəm. Yi à ye fo' bə ngàa fàak ye wèŋ nkəuŋntən. Fana bwiŋ tesè vè mvwe' nzenŋon Jüdiyà bə ntólak Jörosalèm, nè ye ntólak Tayà bə Sidon sè yà'a ngu ndzəp, nè kə maŋ fo'. ¹⁸ Wo ànə və ngòyuk yusè Jisòs anə sə yə'rə, nè ye ngòlən Jisòs də nà'a mesə fa wo yiyaŋ awo zok zok sè yà' sə ya wo. Bùu mok à ye fo' sè wo à tse' yòŋsəə ze' sè yà' sə fa wo ngə' fana Jisòs bə'fis fa wo yà'. ¹⁹ Fana bùu sə pwe' sə lap mandzə ngòjwè yi, bùusè nàŋ ànə sə tesə ndzə ni' yi, nè sə mesə fa wo yiyaŋ awo.

²⁰ Jisòs à kùk ngàa fàak ye, nè duk də, <<A reŋsi bohòŋgàa jìŋ wèŋ, bùusè tse' gaŋ sè Nwi nsàap bùu yè'sə. ²¹ A reŋsi bohòbùu sè njè sə ya wèŋ nga'a, bùusè wèŋ nè ze' ntsə'mòk. A reŋsi bohòwèŋ sè wèŋ sə wa nga'a bùusè wèŋ nè ywi ntsə'mòk. ²² A reŋsi bohòwèŋ sè bwiŋ nè bəŋ wèŋ, nè sə bə' wèŋ, nè yak wèŋ, nè cəp bum sè bəp bohòwèŋ bùu mù nè mu mo ŋwè. ²³ A ye nga wo gù wèŋ ve'nə, wèŋ kwa, nè sə kaŋ dzeŋ, bùusè wèŋ nè tse' lələ' mabu nkəuŋntən. Wèŋ riŋ sè' də, tàcicii bùu yè'sə wèŋ ànə gu ngàa tsòhòbum Nwi wèŋ sè' ve'nə.

²⁴ <<Fana anə bəp wesə bohòwèŋ ngàa ghàk ve'ε wùriŋ, bùusè wèŋ a yuk wes lùm ma njàwèŋ laŋ. ²⁵ Anə bəp bohòwèŋ sè wèŋ cu nga'a zəze', bùusè njè nè yaŋ wèŋ ntsə'mòk. Anə bəp bohòwèŋ sè wèŋ sə ywi nga'a, bùusè wèŋ nè te' nè waŋ nùmbu mòk. ²⁶ Anə bəp bohòwèŋ sè bwiŋ pwe' sə gèŋ to liŋ awèŋ bəboŋ, bùusè yà'a sè' mummvə'nə tàcici awo wèŋ à sə gèŋ liŋ bə ngàa mvwès sè wo à duk də wo ngàa tsòhòbum Nwi sè' ve'nə.

Dzəm Bùu Sè Wo Bèŋgè Wu
(Mat. 5:43-48, 7:1-5, 12)

²⁷ <<Nə yeè nè də, mù sə cəp bohòwèŋ sè wèŋ sə yuk yusè mù sə cəp yè'e də, dzəm bùu sè wo sə bèn wèŋ, nè sə gu bəboŋ bohòbùu sè wo sə dzèen wèŋ. ²⁸ Wèŋ se bùu sè wo sə yak wèŋ, nè ləŋ fa bùu sè wo sə fa wèŋ ngə' piriya. ²⁹ A ye-a nga ŋwə nəmòk sam wu mbumbuk, wù tse' fa yi mamòk yi ləp sè'. A ye-a nga ŋwə nəmòk fep jə cək yò, wù me'rə yi fep jəŋ cək yònə ndzə tsətsə'rè sè'. ³⁰ Fa ndàaŋwè pwe' nè yi ləŋ yumok bohòwù. A ye-a nga ŋwə nəmòk jə yumok sè yà'a sè yò, wù kà də wu fek yi ngòfa fəsə wu yà' duk. ³¹ Mummvə'nə wù dzəm də bwiŋ gu fa wu fana wù gu fa wo sè' ve'nə.

³² <<A ye-a nga wù dzəm bùu sè wo sə dzəm wu, Nwii nè kwasə wu bùu yà? Bùu sè bəp wèŋ dzəmgə sè' bùu sè yà' dzəm wo. ³³ A ye-a nga wù gu bəboŋ bohòŋwə nè yi gùgè wu bəboŋ, Nwi se wu bùu yà? Bùu sè bəp gùgè sè' ve'nə. ³⁴ A ye-a nga wù fòsə fa mègù bùu sè wo nè fòsə fa wu, Nwii nè kwasə wu bùu ya? Bùu sè bəp wèŋ fòsə fagè bùu sè bəp mòk sè', də ya wo nè tse' fe'lə yà' maŋkwèŋ. ³⁵ Wèŋ dzəm ɛ bùu sè wo sə bèn wèŋ, nè gu wo bəboŋ. Fəsə fa wo, nè kà yà' fek fəsə. Ya wu nè tse' lələ' mabu nkəuŋntən, wù ye sè' mo Tà Nwi nè yi Nwi nè ghaŋ nè. Nwii gùgè ye bəboŋ bohòbùu sè wo kà yi kwasəgə nè ye bù ngàa nkù' wèŋ sè'. ³⁶ Wèŋ sə koksə manziŋ bohòbwiŋ mummvə'nə Tè' awèŋ koksəgə manziŋ sè'. ³⁷ Fana kà də wèŋ sak ŋwə nəmòk duk, ya Nwii kà wèŋ sè' sak. Wèŋ kà ŋwə nəmòk gù bəpsə ya Nwii kà wèŋ bəpsə. Swifa bwiŋ ya Nwi nè swifa wèŋ sè'. ³⁸ Fa, ya nga Nwii nè fa wu sè'. Wo nè fa wu

bo dak, nga wo beŋ yà', nə tsərə be'lə mvwe' mò'fis, mamòk ke'ε lo nze, wù kà mvwe' nə ngònəmsə tse'. Mvə'nə wù fuk fa bwij fana wo nə fuk fa wu yòsə' ve'nə.>>

³⁹ Anə geŋ fana Jisòs mak fa wo gbù' mòk də, <<Kaco ngà ntwilis niŋ fa ngà ntwilis mok mandzə yeŋ. A ye-a nga ngà ntwilis nə gu ve'nə, wo nə gbù ni sə wərè wo ba fo'. ⁴⁰ Kaco mo nə yi sə yə'rə fàk riŋ casə ŋwè nə nà' sə yə'rə yi nə yeŋ. Yusə də, a ye-a nga ŋwè nə yi sə yə'rə fàk mèsə, yi nə riŋ kərə megu co ŋwè nə nà' à yə'rə yi nə. ⁴¹ Njo nə wu kàkgè mujep nə jo nə nà' cu mu lisè moma yo, nə swi də bès tu nə ghaŋ cu mu lisè wùu yè'e bùu yà? ⁴² Kènə aco wù duk fa to moma yo mòk də, <Tse' vèsə lis ya mu fis fa wu mujep nə mu lisè wù> nà'a, nga wù sə kà ŋkwəŋkwè bès tu nə mu lisè wù nà'a yə anə va? Wù ngà tè'èŋkup, fis to le ntòjep nə ghaŋ mu lisè wù nà'a ŋkuŋ ya wu nə tse' mandzə nə ngòyè ri nə jo nə nà' cu mu lisè moma yo nə.

Tu Bə Nto'o Ye

(Mat. 7:16-27; 12:33-35)

⁴³ <<Kaco tu nə bəboŋ zəm nto' nəbup yeŋ, nə ye sè' də, kaco tu nə bup zəm nto' nə bəboŋ sè' yeŋ. ⁴⁴ Bwiiŋ nə riŋ tu bə nsàp nto' nə tu nə sə zəm. Kaco wù kwiiŋ lèmu' mənə ntwiŋnənɛ' yeŋ, nə ye də, kaco wù kwiiŋ pià mənə tu nàk sè' yeŋ. ⁴⁵ ŋwè nə bəboŋ cəp fis kokgè ncèp nə bəboŋ bùusə ntəm ye bəboŋ. ŋwè nə bup cəp fis kokgè ncèp nə bup bùusə ntəm ye bup. A ve'nə bùusə cùu ŋwèe cəp fis mègù yusə yà' rwiŋ cu sə ntùè ŋgəŋgəŋ.

⁴⁶ <<Wèeŋ togè mu də Tà, Tà, nə kà bum sè mù sə duk də wèeŋ gu gù bùu yà? ⁴⁷ ŋwè nə yi vè-a bohòmù, nə yuk yusè mù sə cèep, nə nonşə yà', fana mu tsok fa weŋ nsàp ŋwè nə yi ye nə. ⁴⁸ Yi co ŋwè nə yi dzəm ŋgòci ndap, yi tuŋ lo sə nze cəco, nə kə yeto kùmnəp sə mənə lis. Fana ndzəp rwiŋ, nə bwi' ndap nə, nà' kà tsòhò, bùusə yi a ci kùmnəp nə bəboŋ. ⁴⁹ Fana ŋwè nə yi yuk-a ncèp àm, nə kà yà' nònşə, ye də yi co ŋwè nə yi à ci ndap ye sə nze wà, nə kà kùmnəp bom. Fana ndzəp à rwi, nə bwi' ndap nə, nà' gbù ghà ànə. Ndap nə à gbù nsàp nə co wù kà cèp to.>>

7

Jisòs Bə Ŋkum Sojà Nə

Nwè Lakmvum

(Mat. 8:5-13)

¹ A ye nga Jisòs cèp mèsə bum sè yi à tse' ngòcèep nga bùu sə sə yuk fana yi lo mvwe' lak Kapanùm. ² Ŋkwà' ŋwè sojà mòk nə mvwe' lak Rumà à ye fo' nə yi à tse' ŋkwèŋ ye mòk nə yi à dzəm nà' ve'ε wùriŋ. Moŋkwèŋ ye nə à sə ya ve'ε co yi kpù li. ³ Anə geŋ yi yuk nzu bum sè Jisòs à sə gùu, fana yi tum lo ŋkwàha bùu Jus mòk wèŋ də yà'a kə duk Jisòs və kə guŋşə ŋkwèŋ ye nə. ⁴ Wo à lòo, nə kə leŋ gbərə Jisòs. Wo duk fa yi də, <<ŋwè ènə kùrə co wù tesə yi, ⁵ bùusə yi dzəm bùu lak avès ŋkùuŋtəŋ, nə ci fa ves ndap priyà avès sè'.>> ⁶ Fana Jisòs bə yà'wèŋ lo. A kə kuəp vè mvwe' ndap sojà nə, fana nà' tumşə ŋge' ye mok wèŋ də yà'a kə duk fa Jisòs də, <<Tà, kà də wu ye ŋgə' ŋgwəŋ duk. Mù ka kəkərè co wù kə ni mu nda' à mù yeŋ. ⁷ Yà' a yusə yà' gù ŋkuŋ mù kà bohòwù mù bə tu am və

sə. Cèp mègù lɛ bə cù fana ya mofàk àm nə nə luŋ. ⁸ Mù ri ve'nə bùusə m̄ ye'sə ɲwə nə mù tse' ɲkwàhà bùu mok mantombii mù sè mù sə yuk bohòwo sè'. Sojàa mok cu sè wo yukgə bohòmù sè' yo. Aco mù to mòk duk də, Vəə, yi və. Mù duk fa mòk də, Lòfa', yi geŋ. Nə duk fa mali mòk də, Gu yu yè'e, yi gu yà'.>> ⁹ Jisòs à yuk ve'nə, fana yi mərə bohòɲkwà' ɲwə nə, nə duk fa bohòbùu sè wo à yù vè yi fo' sə də, <<Mù sə tsə' fa wəŋ də, a mègù-a sè m̄tsətsə'rəə bùu Izùre ma, mù ka ɲwə nəmòk fo' nə yi tse' nsàp dzədzəm nə ɲkùuŋ ènə ve'nə ye yuk.>> ¹⁰ Bùu sè ɲkwà'ɲwè sojà à tum sə à bwɪŋ foho lòo, nə kə ye ɲga mo ye nə cu mok bəboŋ.

Jisòs Lòkoksə Mo ɲwà ɲgwemfə Mòk Mvwe' Kp̄

¹¹ A ka sap fana Jisòs kə ni mvwe' ntòlak mòk nè wo to nà' də Neèn. ɲgàa fàk ye nè ye bùu mok wèŋ ɲkùuŋ sə bɛ' lòyi. ¹² Yi à kuəp vè mvwe' ncùu ɲka' lak sə, fana yi ye ɲga wo sə bək vè vèŋ ɲwə nəmòk nè ma ye à ye ɲwà ɲgwemfə. ɲwà nè'nə à tse' mègù mo nè mò'fis ènə ɲga nà'a ɲwəmbam. Bwɪŋ ɲkùuŋ à vè ɲgòtsəpsə yi. ¹³ Tà Jisòs à yə ɲwà nə, nə koksə manziŋ bohòna' nə duk fa nà' də, <<Tsəp, kà wa.>> ¹⁴ Yi lo, nə kə jwɛŋ ɲkùp nè vèŋ ɲwə nə cu ca nə. Bùu sè wo à sə bək tse' ɲkùp nə wèŋ à foho təŋ, fana yi duk də, <<Wà'ɲwè, mù sə cèp bohòwù də, yəə nə lokok.>> ¹⁵ ɲwə nə à lòkok cu m̄tsə, nə ye ɲgòcèp cù. Jisòs jəŋ yi, nə fa yi bohòma ye. ¹⁶ Wəə à ko bwɪŋ pwe' fana wo kuksə Nwì. Wo sə duk də, <<ɲgà tsòhòbum Nwì mòk nè ghaŋ tesə m̄tsətsə'rəə vesùwèŋ laŋ. A yè'sə də Nwì a vè ɲgòtesə bùu ye wèŋ.>> ¹⁷ Nzu bum sè Jisòs à gù yè'sə à yuhu mvwe' nzenɡòŋ júdiyà nə ye lak sə yà' kuəp júdiyà pwe'fo'.

Jon Tumə ɲgàa Fàak Ye ɲgòFek Jisòs Yumok (Mat. 11:2-19)

¹⁸ ɲgàa fàak Jon wèŋ ànə yuk bum sè Jisòs à sə gùu fana wo və, nə tsok fa Jon. Jon to ɲgàa fàak ye mok ba, ¹⁹ nə tum wo bohòTà Jisòs də wo kə fek nà' də, <<Wu ya'sə ɲwə nə wo à duk də yi nè vəə nə, kə vées sə kuk də yi cu ntòzok e?>> ²⁰ Wo kə dzèŋ bohòJisòs, fana wo duk fa yi də, <<Jon ɲgà bəptəsə bwɪŋ tum vè ves də vées kə fek wu də, wu yè'sə ɲwə nə wo à duk də yi nè vəə nə, kə vées kuk də yi cu ntòzok e?>> ²¹ A ye mègù sè' m̄vək ànə fana Jisòs gũŋsə bù ɲgàa yiyəŋ wèŋ ɲkùuŋntɛŋ, nə bɛ'fis ze' ndzə ni' bwɪŋ, nə muk lis bùu sè yà' ànə loho sè'. ²² A kə dzèeŋ fana Jisòs duk fa wo də, <<Wèeŋ du, nə kə tsok fa Jon yusə wèŋ yuk, nə ye sè wèŋ yə bə lis awèŋ. Bùu sè wo à loho lis wèŋ sə yə fe'lə bum səmok, bùu sè wo ànə sə kà gígè sə gi, ɲgàa kuturu wèŋ sə gũŋ. Bùu sè wo à loho ntu' wèŋ sə yuk fe'lə bum, mù sè lòkoksə bwɪŋ mvwe' kp̄, nə sə tsoho fa ɲgàa jɪŋ wèŋ Ntirə nè Bəboŋ nə sè'. ²³ Nə tsok ləsə fa yi də mù duk də, rɛŋsi bohòɲwə nè yi ka məmərə sə ntu' yi bùu mù tse' lok.>>

²⁴ Ghà nè ɲgàa fàak Jon sə à bwì foho lòfana Jisòs ye ɲgòtsòho fa bùu sè fo' bə liŋ Jon nə. Yi sə cèp də, <<Wèŋ ànə lo ɲgəà fa' ɲgòkə ja'a yà? A ye ɲgòkə ja'a ɲwə nəmòk nè yusə bwɪŋ cèep, yi sə dzəm ke' gu yusə wo sè cèep sə nduk à? Ka lɛ ve'nə yeŋ. ²⁵ Ye də wèŋ ànə lo ɲgòkə ye yè'sə yu yà lɛ? Anə ye də wèŋ kə ye ɲwə nəmòk nè yi à ni tse' cəək sè bəboŋ à? Nə yeè nə sè' də nsàp bùu sè wo nigè cəək sè bəboŋ, nə sə zɛ ghàk awo yè'sə kà ɲgəà cugə. Wo cugə ma m̄mvwe' nto'o ɲkum wèŋ. ²⁶ Ye də

wèŋ ànə tesə lo yè'sə ngòyə yà? A ye ngòkə yə ngà tsòhòbum Nwi à? N, a ve'nə zinə, yi yam gha' ngàa tsòhòbum Nwi nsàp nè wèŋ ri yàwèŋ ànə laŋ. ²⁷ Nà'a yi nè wo à còm nòŋsə bum mok ndzənə ŋwàk Nwi bə liŋ ye nə. Wo à còm yusə Nwi à cèp də,

<Nè'e masinjà àm,

mü nə tum gesə lo yi mantombii wù

ngògù fùhu tsə'rə fa wu mandzə.> >>

²⁸ Fana Jisòs nə cep mali sèmok də, <<Mù sə tsə' wenj də, bwe sè wo à dzə wo sə nzeŋgòŋ fəŋ pwe'fo', wo ka mòk nè yi càsə Jon ntòdzə. Yi ye-a sè' ve'nə fana ŋwə nè də yi jə'rə càsə gha' mvwe' gaŋ ŋkum Nwi yi nə yam ghak Jon nə.>>

²⁹ Bù ngàa ko tas bə bùu sè wo à ye fo' pwe' ànə rəeŋ bum yè'sə fana wo kwasə Nwi. Wo ànə kwasə Nwi də fàak sè Jon à gùu sə yà'a bəbòŋ. Wo ànə ye bùu sè wo ànə baptesə bohòJon. ³⁰ Fana bùu Farəsi bə bù ngàa yə'rə fa bwij lùk Nwi wèŋ à bəŋ yusə Nwi à fùhu nòŋsə fa wo sə, bə mandzə nè də Jon kà wo baptesə.

³¹ Jisòs duk də, <<Aco mù fùhu kok ŋgwì bùu sè niè' yè'sə bə yà lə-o? Wo səsə yè'sə yà? ³² Wo yè'sə co bwe mok sè wo tə mü nteèŋ, nə sə duk fa ŋge' awo də, <Vès yəm ŋkii sè wo fisgə ŋwàŋwè fo', wèŋ kà dzèŋ nə kà. Vès yəm ŋkii kpə, wèŋ kà mbeŋ sè' kom lok.> ³³ Mù duk ve'nə bùusə Jon nə ànə və ye, yi kà rùk sə no, nə sə dzə zuzə. Wèŋ à yə ve'nə, wèŋ də yi tse' yòŋsə ze' ndzə ni'i yi anə. ³⁴ Müu Mo Nwè, mü a vè yàm, mü sə zə beŋ, nə sə no rùk sè'. Bwij à yə ve'nə, wo duk də, <Wèeŋ ye ngà no juhu rùk bə tà zə bum, kà ze' mòk nè'.> Wo to mü də ŋge' ngàa gù bup bə ngàa ko mbàam tas wèŋ. ³⁵ Mègù də yumok kə lègə ŋkuŋ bwij rinj də a bəbòŋ kə bup àlè'.>>

Nwà Nəmòk Fè'lə Fa Jisòs Làmindà

³⁶ Nwəə Farəsi nəmòk à to Jisòs də nà'a və bə nà'a kə zə zuzə mü nda'à yi, fana Jisòs lo mü nda'à yi anə, nə cum nze də bə yà'wèeŋ zə.

³⁷ Nwà nəmòk nè yi à ye nwà sàhà mvwe' lak yà'sə yuk də Jisòs sə zə zuzə mvwe' ndap ŋwə Farəsi anə. Yi jəŋ və ndo làmindà nè wo ywigè nà' mbàm ŋkùuŋ, ³⁸ nə kə təəŋ kok fə ŋkwèŋ Jisòs mvwe' kùu ye. Yi ye ngòwa, nə sə tsəp kùu Jisòs bə ndzəplis ye sə, nə sə yisə yà' bə nùəmtu ye. Yi sə kum kùu Jisòs sə bə ŋgùpcù ye, ngòniŋtsə' də yi sə wəp nà', nə sə yok yà' bə làmindàa sə.

³⁹ Nwə Farəsi nè yi à to Jisòs nə ànə ye ve'nə fana yi duk sə vəə yi də, <<Nwə ènə nə ye-a ngà tsòhòbum Nwi, bwère yi ri də nwà nè nà' sə jwèŋ yi ènə nwà sàhà laŋ.>> ⁴⁰ Jisòs to yi də, <<Saimù, mù tse' yumok ngòtsə' fa wu.>> Saimù fek bwi ye də, <<Cicà, yusə də yà?>> ⁴¹ Jisòs də, <<Ngà samsə fa bwij mbàm mòk à tse' ngàa kəa ba. Yi sə be' ngà kəa mòk bəam mbàm tàŋ, nə be' megu mòk nə ncùhù hum tàŋ. ⁴² Wo kà yà' là' to, fana yi swi fa yà' ba fo'. Bohòbùu sè ba yè'sə, anə dzəm ghak yi nè fò?>> ⁴³ Yi də, <<Mù tsəm də, a ŋwə nè wo swifa yi mbàm ŋkùuŋ nà'a.>> Jisòs də, <<A zinə.>> ⁴⁴ Yi bùuŋ kuk nwà nə, nə duk fa Saimù də, <<Wù sə yə nwà nè'e nà? Mù vè mü nda'à wù fən, wù kà mü ndzəp sè wo cùkgè kù bə zeŋ fa. Fana nwà nè'e cùk fa mü kùu sə bə ndzəplis ye, nə yisə fa mü yà' bə nùəmtu ye. ⁴⁵ Mvəsə wo cəpsəgə nwè, nə jweŋ yi bə ŋgùpcù yà'a,

wù kà m̀u ve'nə sè' cèpsə. Mvè'nə yà' yè yèe, yi ka ngòjwèŋ kùu am bə ngùpcù ye teŋsə. ⁴⁶ Wù ka tu am bə mve' yok fana ŋwà nè'e yok kùu am bə làmindà. ⁴⁷ Ye də mù sə tsə' wu də, bup sə ŋwà nè'e à gù yà' ŋkùuŋ sə, wo swifa yi yà' laŋ. Yè'sə rɛɛŋ də a ve'nə bùu nsàp dzədzəm nè ŋkùuŋ nè yi nitsə' ènə. Fana ŋwə nè wo swifagə yi momjo, nitsə'gə sə' dzədzəm nè momjo.>>

⁴⁸ Fana Jisòs bùuŋ duk fa ŋwà nè də, <<Mù swifa wu bup yo laŋ.>> ⁴⁹ Bùu mok sè wo à ye bə Jisòs wèŋ sə à yuk ve'nə fana wo sə cèp də, <<Nè'nə yè'sə ndà, nè aco yi swifa ŋwè bup ye-ɛ?>> ⁵⁰ Jisòs tsok fa ŋwà nè də, <<Mvè'nə wù fa ntəm yòbohòmù fana yà' fa wù lùŋ. Gèŋ bəboŋ.>>

8

Bəba Sə Wo A Sə Tesə Jisòs

¹ A cu momjo fana Jisòs bə ŋgàa fàak ye sə hum-ncòp-ba sə wèŋ à gihi kɛ' m̀m̀mvwe' buhu lak sə yà' à ye fo' sə. Jisòs sə tsoho Ntirè nè Bəboŋ nè nà'a bə gaŋ ŋkum Nwi. ² Fana bəba səmok à sə gi bə Jisòs nə. Bəba yè'sə, Jisòs ànə bə'fis fa wo yòŋsəə ze' ndzə ni'i wo, nè mesə fa wo yiyaŋ awo sə'. Mòk à ye fo' Mèri Mādàlinà nè ze' sàmba à tesə ndzə ni'i yi nà'a. ³ Mòk à ye Jòanà nè yi à ye ŋgwe Cuzà, mofàk ŋkum Herò, nè yi à sə kùkgè lis bə ndap Herò. Sùsanà à ye sə' fo', bə bəba səmok ŋkùuŋ. Wo à sə jə bum awo sə wo tse', nè sə tesə Jisòs bə ŋgàa fàak ye wèŋ bə zeŋ.

Gbu' Ngà Bi Ngwii Bum

(Mat. 13:1-23; Mak 4:1-20)

⁴ Bwìŋ à sə vè bohòJisòs mvwe' bòop lak zəzok, fana wo à kè màa, Jisòs cèp bohòwo bə gbu'. ⁵ Yi à cèp də, <<Ngà bi ngwii bum mòk à lònɡòkè ŋwə ngwii bum ye. Mvè'nə yi à sə ŋwə yà' fana ngwii bum mok gbu' sə mandzə. Bwìŋ sə nərə yà' bə kù, fana swìŋ dzooŋ və, nè kə te' zə lo yà'. ⁶ Mok gbu' mvwe' lis, nè to. Mvəsə yà' à sə kùu', fana yà' yum, bùu jì ndzəp. ⁷ Mok gbu' mvwe' ndik, nè kuk. Yà' kuk bə ndik sə, fana ndik sə lim zə yà', yà' kpə. ⁸ Mok gbu' mvwe' nze nè bəboŋ, nè kuk, nè zəm ŋgwi co ŋkù mò'fis.>> Jisòs ànə duk wes ve'nə fana yi cèp torə fis bə ŋàŋ də, <<Ŋwə nè wù tse'-a ntù' ŋgòyuk yusə mù cèp yè'sə, wù yuk.>>

Jisòs Tsə' Rɛŋsə Gbu' Nə

⁹ Anə geŋ ŋgàa fàak ye wèŋ fek yi də gbu' ènə yè'sə dale? ¹⁰ Yi duk fa yà' də, <<Nwi à gù weŋ yàwèŋ ngòri bum səmok bə gaŋ ye sə yà'a səswihi bohòbùu səmok. Fana bùu sə wo yàwo sə mbiŋ, wo sə kùk nè kùk, nè kà bum sə yə, wo sə yuk nè kà rɛɛŋ.

¹¹ <<Mbwè gbu' nə nè'. Ngwii bum sə ncèp nè Nwi. ¹² Ngwii bum sə yà' à gbu' sə mandzə, a bùu sə wo a yuk ncèp Nwi, Satà və, nè kə jəŋ gesə ncèp nè sə ntùu wo, ya kà də wo dzəm ncèp nè, nè tse' lùŋ duk. ¹³ Mok sə yà' à gbù mvwe' lis, a bùu sə wo yuk ncèp nè Nwi, nè dzəm bə kwəkwa, fana nà' kà ŋgàŋ sə ntùu wo sò. Yè'e bùu sə wo dzəmgə mvək momjo, ŋga m̀m̀mumsə vəə fana wo gbu' gesə lo fo'. ¹⁴ Ngwii bum mok sə yà' à gbù mvwe' ndik yà'a, a bùu sə wo yuk, wo cu fana bum nzenɡòŋ lim te'lè tse' ncèp nè. Bum nzenɡòŋ sə, a bum sə ŋwè sə tsərə ŋgògù yà' nùumbu pwe', bə ntəm nè ŋgòtse' ghàk, nè ye ntəm nè ŋgòyu' lùum sə sənə nzenɡònə. Yà'a bum sə yà' lim tè'lə tse' ncèp nè fana nà' kà kùk.

¹⁵ Nə ye də, ɲgwii bum sè yà' à gbù yàwo mvwe' nze nà bèboŋ, a ntəum bùu sè wo yuk ncèp Nwì, fana wo ko ntəm, nə kotse' yà' cùk bə ntəm nò zinə, nə zəm nto'.

Gbu' Laàm
(Mak 4:21-25)

¹⁶ <<Kaco ɲwè bwe' lam, nə fə'ə lok nà' sənə yumok yeŋ. Kaco yi tes nà' sə mbwè kè sè' yeŋ. Yi nə tes nà' mənə dak, ya ɲga bwiŋ ni vèə, nà' sə rɛɛŋ bohòwo. ¹⁷ Yà' cu sè' də yumok sè yà'a səswihi, də yà'a nə kà kè yèəŋ ka yeŋ. Yumok sè də wo fə'ə lok yà' də bwiŋ nə kà yà' jəja yəə bùə. ¹⁸ Ye də wèeŋ sə jəŋ ɲkə̀rə mvəsè wèŋ sə yuk bum, bùusè ɲwè nà yi tse'-a yumok, Nwii nə jo naaŋ fa fe'lə yi mok sè' ya yi tse' ɲkùuŋntɛŋ. Nə ye də ɲwè nà yi ka ye yumok tse' fana Nwii nə jəŋ gesə nà momjo nà yi tsəm də yi tse' nə.>>

Jisòs Bə Ma Ye Nə Ye Bwema Ye
(Mat. 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ Ma Jisòs bə bwema ye wèŋ à vè ɲgòkə yə yi, fana wo kà yi yə, bùusè bwiŋ à ye fo' ɲkùuŋ. ²⁰ Wo tsok fa Jisòs də, <<Ma yo bə bwema yo wèŋ tə sə mbiŋ, wo sə dzəm ɲgòyə wu.>> ²¹ Jisòs duk fa wo də, <<Ma am bə bwema am wèeŋ bùu sè wo yuk ncèp Nwì, nə gù sè' ve'nə.>>

Jisòs Gù Fəfə Nà' Teŋsə
(Mat. 8:23-27; Mak 4:35-41)

²² Numbu mòk à ye Jisòs bə ɲgàa fàak ye ni sənə ɲgwes. Yi tsok fa yà' də, <<Vesùwèeŋ to lo ndzə ɲgù ndzəp mamòk.>> Mvə'nə wo à sə lòo, fana yi dzəm lo. ²³ Wo à sə lòsə ɲgwesə anə fana, fəfə nà bup tseŋ wo, nə sə ci rwiŋsə ɲgwes nə bə ndzəp, fana nà' ye co nà'a nə cəeŋ. ²⁴ Wo lo kə to yəmsə Jisòs, nə duk fa yi də, <<Tà, vesùwèŋ sə kpù yè'e kpù.>> Jisòs à lòkok mʉtsə, nə duk fa fəfə nà duk də, <<Teŋsə, kà mok cà fe'lə,>> nə duk bohòndzəp sè' duk də, <<Naan yòsə' gəe'.>> Fəfə à duk gù dok, fana ci'i təeŋ fo' mok wʉmm. ²⁵ Fana yi fek yà' də, <<Kaco wèŋ dzəmtse' bohòmʉ yeŋ yè'sə bùu yà'>> ɲgàa fàak ye wèŋ wəp, nə mərə də, <<Nè'e nsàp ɲwè nà fònə yi cèep, fəfə bə ndzəp pwe' sə yuk yi-ɛ?>>

Jisòs Gʉŋsə ɲwè Nə Yi Tse'
Yòŋsəə Ze'
(Mat. 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Wo à to tesə lònə ndzəp ma nja, nə kə tesə və mvwe' lak Gerasàn. Lak yè'sə yà'a ma ndzə nto ndzəp mvwe' nze Galili. ²⁷ Jisòs tesə sənə ɲgwes nə, fana yi kərə bə ɲwè nəmòk nà yi tesə mvwe' lak yà'sə ɲga nà' tse' yòŋsəə ze' ndzə ni'i yi. A sàp ɲkùuŋntɛŋ ɲga ɲwè ènə sə gi ni' to, nə kà nda'à sə cu. Yi sə nooŋ kə'lo mvwe' sè wo tuuŋgə bwiŋ. ²⁸ Yi ànə ye Jisòs fana yi gbù tsoŋ sə nze ɲgù ni'i nà', nə sə waŋ furə fis də, <<Jisòs mo Nwì nà ghan, wù sə ləp bohòmʉ yà? Mù ləŋ wu də wu kà mu ɲgə' fa.>> ²⁹ Yi à duk ve'nə bùusə Jisòs à duk fa yòŋsə ze' nà də nà'a tesə ndzə ni'i yi anə. Ze' nə ànə sə ci' kotse' ɲwè nà'nə kè' ɲkùuŋntɛŋ fana wo à sə ki yi bo bə kù lòoŋfo' bə kwan nə sə kùk yi, fana yi sə sòoŋ tirə yà' pwe' ze' nə sə jamsə lo yi ɲgəə. ³⁰ Jisòs fek yi də, <<Liŋ yoo nda?>> Yi duk də, <<Liŋ aam Bòp.>> Yi duk ve'nə bùusə ze' sə à ye ndzə ni'i yi anə ɲkùuŋ. ³¹ Ze'

sə lɛŋ Jisòs də nà'a kà wo sə mvwe' wu sə cəco* yà'a gèsè lò. ³² Ngùnaañ mok à ye fo' ηκκῆυητῆη ηγα wo sə zu mvwe' mbwè nda mòk fo'. Fana ze' sə lɛŋ Jisòs də nà'a me'rə wo, wo kə ni ndzə ni'ì ηgùnaañ sə. Jisòs dzəm fa wo. ³³ Ze' sə tesə ndzə ni'ì ηgà' nə, nə kə ni ndzə ni'ì ηgùnaañ sə. Ngùnaañ sə à ca du'rə tsoŋ ndzə baañ anə, nə kə gbɛ kpɛ lo wes sənə ndzəp Galili.

³⁴ Bùu sə wo à sə gùmsə ηgùnaañ sə à carə lòo, nə kə tsoho fa bùu sə mvwe' lak yà'sə pwe'. ³⁵ Fana bwìŋ tesə və ηgòkè ja'a nsàp yu nè nà' gù nə. Wo à vè bohòJisòs, nə ye ηga ηwè nè yi ànə tse' yòŋsə ze' ndzə ni'ì yi nə ηga yi cu kok ηgu ηki'ì Jisòs, nə ni tse' cək, nə cum fe'lə bə ηkərè ye bèboŋ làaŋ ve'. Fana wuə ko wo nàbɛp. ³⁶ Bùu sə wo à yə bum yè'sə à tsòho fa bùu sə wo à vè yusè Jisòs gù bohòŋgà' ànə. ³⁷ Bùu sə mvwe' ntòlak Gerasàn wèŋ à wəp ve'e, nə duk fa Jisòs də nà'a lo gesə fo'. Yi ni ηgwes, nə bwi foho lo yuye. ³⁸ Nwè nè ze' à tesə ndzə ni'ì yi nə à lɛŋ Jisòs də bə nà'a lo. ³⁹ Jisòs à tum fəsə yi maŋkwèŋ, nə tsok fa nà' də, <<Dù la'à wù, nə kə tsok fa bwìŋ yusè Nwì gù bohòwù.>> Yi à lòo, nə kə tsok fa bwìŋ mɛ ntòlak pwe' yusè Jisòs gù bohòyi sə.

*Jisòs Gũnsə Nwà Nè Nà' Jwèŋ Yi Cək Nə Luŋsə Mo Jairòs
(Mat. 9:18-26; Mak 5:21-43)*

⁴⁰ Jisòs à to tèm nə, nə bwi foho və fana, bòp bù nè wo à ye fo' nə à kwa ηgòyè yi wùriŋ, bùusè wo à sə tək yi. ⁴¹ Nwè nəmòk à vè fo' nè wo to yi də Jairòs. Nwè ànə nə ye ηkwà' ηwè nəmòk mənə ndap piriya. Yi à ye Jisòs ntèŋ, yi kə gbɛ noon mantombii nà', nə lɛŋ nà' də nà'a və mɛ ndà'a yi, ⁴² bùusè mo ye à ye mvək kpɛkpɛ. Yi à tse' mègù mo nè mò'fis ànə ηga nà'a ηwàŋwè. Mo nə à ye lùumŋgòn ηum-ncòp-ba. Jisòs à lòbè Jairòs nə fana bwìŋ yuŋ yi, nə sə bwi'lə yi nsàp nè co ndürè to yi.

⁴³ Nwà nəmòk à ye fo' nè nduəm à sə ca yi ndzə ni'ì mənə lùumŋgòn ηum-ncòp-ba. Nwè nè ηgòfa yi ncəp ηga yà'a me kà ye. ⁴⁴ Yi à nɛɛ vè fa ηkwèŋ Jisòs, nə jwèŋ gesə cù cək nà' bə bo. Mvè'nə yi à jwèŋ gesə nà' ntèŋ, nduəm sə teŋsə ηgòca. ⁴⁵ Jisòs fek də, <<Jwèŋ mɛ ndà?>> Bwìŋ pwe' à bèŋŋ, fana Pità duk də, <<Masà, bwìŋ sə bwi'lə wu ma nè fòpwe'.>> ⁴⁶ Jisòs duk də, <<Nwè nəmòk jwèŋ mɛ laŋ. Mù yuk ηga ηàŋ tesə ndzə ni'ì mù.>> ⁴⁷ Nwà nə riŋ də kaco yi swihi yeŋ. Yi və, nə sə kaŋ, nə bùhɛ mantombii Jisòs, nə cep fis mvwe' bwìŋ. Yi tsok fa nà' njo nè yi anə jwèŋ cək nà' nə, də nduəm ye sə ci'i sè'. ⁴⁸ Jisòs duk bohòmoŋwà nə də, <<Njè'gù, dzədzəm yònə wù tse' nə gũnsə wu laŋ. Dù, gèŋ bèboŋ.>>

⁴⁹ Jisòs à sə duk də yi cep mesə bə ηwà ènə ntèŋ, ηwè nəmòk caŋ və ηgòtsè' fa Jairòs də mo nà' nə kpɛ laŋ. Də nà'a kà cìcà nə ηgè' mok ηgwàŋ fa yiskok. ⁵⁰ Jisòs ànə yuk ve'nə, yi duk də, <<Kà yumok wəp, tse' megu yòdzədzəm fana mo ηwà nə nə luŋ.>> ⁵¹ Jisòs à kə dzèŋ mvwe' ndap nə, yi kà dzəm də ηwè nəmòk ni yuŋ lo yi mɛ ndà'a anə dzəm. Yi à dzəm də a ni megu Pità bə Jon bə Jem, nə ye ma bə tè'e mo nə. ⁵² Bwìŋ pwe' à sə wa gùrə kpɛ mo nə. Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ kà wa. Mo nə ka kpɛ, yi sə dzəmlo.>> ⁵³ Bùu sə à ywi'lə yi swee, bùusè wo à rì də mo nə kpɛ laŋ. ⁵⁴ Jisòs ko mo ηwà nə bo, nə duk də, <<Mwèŋ, lòkok.>> ⁵⁵ Yòŋsə mo nə à bwìŋ foho vè sàmok, fana yi lokok kè' mò'fis. Jisòs duk də wo fa mo

* 8:31 8:31 Yè'e mvwe' sə yòŋsəə ze' nè kə làə. A mvwe' sə Tà Nwii nè kə tũksə wo.

nə beŋ ya yi zu. ⁵⁶ Ma bə tɛ'ɛ mo nə à mərə wùriŋ. Jisòs duk fa wo də wo kà ŋwə nəmòk tsə' fa.

9

Jisòs Tum Bwe Fàak Ye

Hum-ncòp-ba

(*Mat. 10:5-15, 14:1-12; Mak 6:7-29*)

¹ Jisòs to benə ŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba, nə fa wo ñàŋ ŋgòjùm fis yòŋsəə ze' pwe' ndzə ni'i bwiŋ, nə mesə fa bwiŋ yiyaŋ zəzok. ² Fana yi tum lo wo ŋgòtsòho lògan ŋkum Nwi, nə mesə fa bwiŋ yiyaŋ. ³ Yi tip wo duk də, <<Kà yumok bə gi nè'nə jə lo': ntumbàŋ-è', bàm-è', zuzù-è', mbàm-è', nə kà cəək nini ba sè' jə tse'. ⁴ A ye-a ŋga ŋwə nəmòk jəŋ weŋ co ŋkùŋ mü nda'à yi, fana wèŋ cum megu bə ndap ànə tè wèŋ me'rə ntòlak anə. ⁵ A ye-a ŋga bùu sè bə ntòlak ànə ka weŋ mvwe' ndap awo dzəm, mvək nè wèŋ nə me'rə mvwe' ànə, wèŋ ke'sə mak nəm mfəm fəə kùu awèŋ fo' ŋgòni tsə' də wo à ka weŋ fo' dzəm.>>

⁶ Fana ŋgàa fàak Jisòs sə à gi ke'cà bohòbwe buhu lak sè fo' sə pwe', nə sə tsoho lo Ntirè nè Bəboŋ nə, nə sə gu mesə fa bwiŋ yiyaŋ awo pwe'.

⁷ Anə geŋ, Heròndə yi à sə sak Galili yuk bum sè Jisòs bə ŋgàa fàak ye à sə gu yè'sə. Fana ŋkərè jip yi ve'ɛ, bùusə bùu səmok à sə cəp də, Jon ŋga bəptesə bwiŋ a tesə vè fe'lə mvwe' kpə. ⁸ Fana bùu səmok sə duk ke'cà yàwo də yi Alajà. Mok sə duk yàwo də ŋga tsòhòbum Nwi mòk nè taŋ a lòkok vè mvwe' kpə. ⁹ Anə geŋ Heròduk də, <<Mù ànə gwe' cokfis tu Jon sə laŋ, ŋwə nè mù sə yuk fe'lə nzu ye yè'sə ndà lɛ?>> Fana yi sə lap mandzə ŋgòyè Jisòs nə.

Jisòs Fa Bwiŋ Ncùhù Tàŋ Zuzù

(*Mat. 14:13-21; Mak 6:30-44; Jon 6:1-14*)

¹⁰ Ŋgàa ntum Jisòs à bwiŋ vè, nə kə tsoho fa Jisòs yusə wo gùu. Fana yi jəŋ wo, nə lo mvwe' buk lak mòk nè wo to fo' də Bèsadà. ¹¹ Mvə'nə bwiŋ à ri də wo à sə lòsə, wo tesə mvwe' buhu lak sè yà' kəwəp fo', nə yuŋ lo wo bə kù. Yi duk fa wo də wo vè bəboŋ, nə ye ŋgòyərə wo bum bə gaŋ ŋkum Nwi. Yi sə mesə fa bùu sè wo tse' yiyaŋ yiyaŋ awo sè'.

¹² Mvək à càa, ŋgàa fàak ye vè bohòyi, nə duk də, <<Tà, tum sə bùu yè'sə wo lo mvwe' buhu lak nə ye nzum yà'a, ya wo lap yumok ŋgòzə, nə lap mvwe' nòdŋ sè'. Busə ka fɛɛŋ la'à yeŋ.>> ¹³ Yi duk fa wo duk də, <<Wèŋ kək fa wo yumok wo zə.>> Wo də, <<Vès tse' mègù ntuhu brəd taŋ, nə ye fuk ba. Wù dzəm də vèes lo kə bəpsə mbàm ŋkùŋ, nə ywiŋ beŋ ŋgòfa wo à?>> ¹⁴ A ye ŋga bùu sè wo cu fo' à ye mbəmbam ncùhù taŋ. Jisòs duk fa ŋgàa fàak ye də, <<Cumsə bùu sə sə nze bə bòp zəzok hum taŋ, hum taŋ.>> ¹⁵ Fana wo cumsə bùu sə sə nze bə bòp ve'nə. ¹⁶ Fana Jisòs jəŋ ntuhu brəd sè taŋ, nə ye fuk sè ba sə. Yi kək gesə lis mubu, nə kwasə Nwi, nə bərə brəd sə, nə fa ŋgàa fàak ye də yà'a gap fa bùu sə. ¹⁷ Wo à zə wo pwe', nə ze' bəboŋ. Wo te'ɛ benə sè yà' à bwehe cu sə kwès hum-ncòp-ba.

Jisòs Tsə' Fa Bwe Ye Bum Sə Yà'a Nə Gu Yi

(*Mat. 16:13-28; Mak 8:27-9:1*)

18 Anə ye mvək nəmòk nga Jisòs cu mègù bə ngàa fàak ye fana yi sə gu piriya. Yi fek wo də, <<Bwiŋ dukgə də mu yè'sə ndà?>> 19 Wo duk fəsə fa yi də, <<Bùu mok dukgə də, wu Jon ngà bàptesə bwiŋ. Mok duk də wu Alajà, mok duk də wu ngà tsòhòbum Nwi mòk nè yi à lòkok vè mvwe' kpu.>> 20 Fana Jisòs fek wo də, <<Wèŋ yàwèŋ nɛ? Wèŋ dukgə yàwèŋ də mu yè'sə ndà?>> Fana Pità cep fəsə fa yi də, <<Wu Nkum ngà gèm bwiŋ nè Nwi ànə duk də yi nə tum vesə nè.>>

21 Fana Jisòs tipsə wo bə njan də wo kà nwè nəmòk tsə' fa lok. 22 Nə tsok fa yà'wèŋ də, <<Mù nè mu mo nwè, mu nə ye ngə' nkəuŋntɛŋ. Fana nkəwaha bwiŋ bə ngàa fa satikà' sè ghan, nə ye bə bùu sè wo yə'rəgə lùuk Nwii nə bɛŋ mu. Wo nə zə mu, fana numbu nè te' ye, mu lokok mvwe' kpu.>>

23 Fana yi duk fa bwiŋ də, <<A ye-a nga nwè nəmòk dzəm-a ngòyù lòmu, fana yi nə bɛŋ to ntòbum sè ni' ye sə dzəm yà', nə bək jəŋ ntəŋ ye numbu pwe' nkun nə bɛ' və mu. 24 Busə nwè nè yi gəhə tse'-a yòŋsə ye fana nà'a nə bisə wà. Nə ye də nwè nè yi jə yòŋsə ye co yusə wà bùu mù fana yi nə kə tse' nà'. 25 Swe'e sè nwèe nə tse' yà, nga yi tse'-a nzenjòŋ nə pwe'fo', nə kə bisə tu ye ɛ? 26 Nwè nè yi koksə-a marè'tu bohòmù nə ye ncèp àm, mù nè mu mo nwè fana ghà nè mu bwi vè bə njaaŋ sè tɛ' am fa mu, nə ye bə njaaŋ sè Tɛ' nè, bə njaaŋ masinjaa Nwi sè rərəŋ fana, mù koksə marè'tu bohòyi sè'. 27 Nə yeè nə də, mù sè tsə' fa wəŋ nkəm duk də, bùu mok tə fɛŋ sè wo nə kà kpu tàtè wo ye gan sè Nwi nga yà' sə sak sənə nzenjòŋ nə.>>

Jisòs Kupsə Nsəsə Mù Ndahà (Mat. 17:1-8; Mak 9:2-8)

28 A cà co numbu fwame', fana Jisòs to jəŋ Pità, bə Jem nə ye Jon, bə yà'wèŋ kok lo mummwe' nda mòk ngògù piriya. 29 Mvè'nè yi à sə lɛŋ Nwi fana nsəsə ye kupsə bùu nsap mok nè zok, fana cəək sè yi ni tse' mu ni'i yi à bùuŋ fəfop tap tap. 30 Wo ye Alajà bə Musi nga wo tesə vè mubu, bə Jisòs wèŋ sə taan ngam. 31 Bùu yè'sə à tse' nsəap nsəsə sè co mareŋ. Wo à sə cèp bə mvè'nè yi kəp ngògù yusə Nwi ànə dzəm, də yi nə lo mvwe' lak Jòrosalèm, nə kpu. 32 A ye nga Pità wèŋ sə dzəmlo. Anə geŋ, wo lokok, nə ye Jisòs bə bùu sè ba yè'sə nga wo tə fo', nga nsəsə ye kupsə vɛ'nə. 33 Bùu sè ba yè'sə à yè ngòlò, Pità duk fa Jisòs duk də, <<Cicà, yà' bəvɛ'e wuriŋ mvè'nè vesuwèŋ fənə yè'sə. A ci ba'rə tes bwe duŋ fɛŋ tɛ', mò'fis nè njò, mòk nè Musi, mòk nè Alajà.>> Yi ànə cep tsoŋ gù yè'sə, nə kà yusə yi sə cèp ri. 34 Mvè'nè yi à sə cèp, mbək və kə təhə lok wo, fana wəə ko wo. 35 Fana wo yuk nga ngi mòk cèp vesə ndzənə mbək nè duk də, <<Nè'e mo àm, mù a cok fis yi. Yusə yi cèp pwe', wèŋ yuk yi.>> 36 Wo à yuk ngi ènə vɛ'nə, wo kùksə ke', nə kà nwè nəmòk nè zok yə, wo ye megu Jisòs yiŋyi. Wo à sə kà bwiŋ yusə wo à yə yà'sə ghà ànə tsòhòfa.

Jisòs Tesə Mo Nəmòk

Nə Yi Tse' Yòŋsə Ze' (Mat. 17:14-23; Mak 9:14-32)

37 Tsok à rɛŋ, wo à bwi vəə, bwiŋ wuriŋ kə tseŋ yi. 38 Nwè nəmòk cèp vesə mutsətsə'rə bùu sə də, <<Cicà, kwəkwe', kə kuk mo àm nè mù tse' mègù yi. 39 Yi tse' yòŋsə ze' ndzə ni'i yi, nè nà'a kogə yi. Nà'a ko yi, yi sə wan nəbɛp, fana ni' garə yi njuk njuk tɛ sə duk yi kə cùhu. Nà' sə sərə yi

nə kà ngòmè'rə yi dzəm. ⁴⁰ Mù duk ngàa fàak yo də wo be' fis nà', fana wo ka nà' be' fis to.>> ⁴¹ Jisòs duk fa wo də, <<Ja'a na mvəsə wèen yè'sə gəgutu, wèŋ ka dzədzəm sə ntuu wèŋ nə co wèŋ gəŋsə ɲwè fo' tse' è. Mù nə cum geŋ vesùwèŋ, nə sə ko ntum ve'nə kə dzeŋ sèŋ? Jəŋ və fa mu mo yònə fən.>> ⁴² Mvè'nə wo à sə jə vè mo nə, yòŋsə ze' nə ko yi, fana ni' gurə wes yi njək njək. Jisòs jwa yòŋsə ànə, nə gəŋsə mo nə, nə fa nà' bohòtè' ye nə. ⁴³ Bwiŋ pwe' à mərə bə ɲàaŋ Nwi sə wo à yə sə.

Mvè'nə wo à sə mərə ve'nə, Jisòs duk fa ngàa fàak ye wèŋ də, ⁴⁴ <<Yuk yusə mu nə tsok fa weŋ bèboŋ. Wo nə fa mūu mo ɲwè ndzə bohòbūu mok.>> ⁴⁵ Bwe sə à ka bə yusə yi à cèp yè'sə reeŋ. Yà' ànə ye bohòwo səswihi ya wo kà bə zeŋ reeŋ, fana wo sə koksə wəwə ɲgòfek reŋsə.

Nwè Nè Ghaŋ Ndà?

(Mat. 18:1-5; Mak 9:33-40)

⁴⁶ A ye nga'a nga wo yè ngòfenə də ɲwè nə ghaŋ mʉtsətsə'rə wo ndà le. ⁴⁷ Jisòs à rì yusə wo à sə tsərə sə ntuu wo bə ncèp ènə, fana yi ko lòkoksə tes mo nəmòk də nà'a kə təŋ ɲgə ni' yi. ⁴⁸ Fana yi duk fa wo də, <<Nwè nə yi jə-a nsàp mo n'è nə mənə liŋ am, fana ye də yi jə yà'sə mù. Nwè nə yi jə-a mu, nə duk <Vè bèboŋ>, fana ye də yi sə duk bohòŋwè nə yi à tum mu nə sè'. Mù sə duk yè'sə də ɲwè nə yi maŋkwèŋ bohòwèŋ pwe', yi ɲwè nə yi nə mantombi yi.>>

⁴⁹ Jon à cèp bohòJisòs də, <<Cicà, vès yə ɲwè nəmòk ɲga yi be' fis ze' mənə liŋ yò. Fana vès duk yi də yi teŋsə, būsə yi ka mòk mʉtsətsə'rèə vès yeŋ.>> ⁵⁰ Jisòs duk ye də, <<Kà də wu gu co yi teŋsə duk, būsə ɲwè nə yi ka weŋ beŋ, ye də yi cu venəwèŋ.>>

Būu Sə Mvwe' Lak Sàmàriyà Mok à Bèŋ Jisòs

⁵¹ Mvèk ànə kurə də Jisòs nə kpə ya yi lo mabu, yi ko ntum, nə lokok be' lo mandzə nə nà' lo Jòrosalèm. ⁵² Yi tum lo masinjàa mok mantombi də wo lo mvwe' ntòlak Sàmariyà, nə kə gu tsə'rə fa yi bum pwe' ɲkuŋ yi və. ⁵³ Būu Sàmariyà wèŋ beŋ də nà'a kà fo' noon, būsə wo à yə də yi sə cà lòJòrosalèm.* ⁵⁴ Jon bə Jem à yə ve'nə, fana wo duk də, <<Tà, wù dzəm də vès leŋ piriya ya ɲga Nwi tum sə tsoŋ mis mabu ɲgòkè tèn səsə būu yè'sə à?>> ⁵⁵ Jisòs buŋ kuk ja'a wo, nə jwa wo, nə duk də, <<Wèŋ ka nsàp yòŋsə nə wèŋ sə cèp bə zeŋ ànə riŋ. Mù nə mu mo ɲwè, mù a ka ɲgòbupsə yòŋsə ɲwè və, mù a vè ɲgòlũŋsə wo lũŋsə.†>> ⁵⁶ Anə geŋ, wo lokok, nə lo mvwe' ntòlak nəmòk.

NgòBè' LòJisòs Gəgəŋ

(Mat. 8:19-22)

⁵⁷ Wo à sə lòmāndzə fana, ɲwè nəmòk cep bohòJisòs də, <<Mù dzəm də mu nə be'lo wu ma nè fòpwe' nə wù sə lòo.>> ⁵⁸ Jisòs tsok fa yi də, <<Còp wèŋ tse' mvòk co wo cum ca, swiŋ wèŋ tse' ndap awo, fana mūu mo ɲwè mù ka mvwe' sè co mu non sə tsoŋ tu am, nə noon yon sə tse'.>>

* **9:53** 9:53 Būu Sàmariyà wèŋ à sə tsəm də mvwe' sè zìnə sə ɲgòkùksə Nwi fo' sə mvwe' nda mòk nə wo toğè nà' de Gerazim. Būu Jus wèŋ duk yəwo də a Jòrosalèm, fana yà' yusə yà' gu ɲkuŋ wo kà ɲwè nə yi sə cà løyè Jòrosalèm tesə sə. † **9:55** 9:55 Nwàak mok sè zəm cu sə wo à ka ɲgo ncèp ènə nja gesə: nə duk də, <<Wèŋ ka nsàp yòŋsə nə wèŋ sə cèp bə zeŋ ànə riŋ. Mù nə mu mo ɲwè, mù a ka ɲgòbupsə yòŋsə ɲwè və, mù a vè ɲgòlũŋsə wo lũŋsə.>>

⁵⁹ Jisòs duk bohòŋwè nèmòk dè, <<Mù dzəm dè vesùwèen lo, nè fak mvwe' mò'fis.>> Nwè ènè duk dè, <<Tà, mụ foho lo-a maŋkwèn, nè kə tuuŋ tɛ'lám ŋkuŋ-ɛ.>> ⁶⁰ Jisòs tsok fa yi dè, <<Me'rə bùu sè wo kpə laŋ tuuŋ bù kpəkpə awo. Bohòwù yò, dù nè kə tsok ncèp nè dè ŋkum Nwì nè yè ŋgòsak sè nzenŋòŋ laŋ.>>

⁶¹ Nwè nèmòk à yə Jisòs, yi duk dè, <<Mụ nè be' wu Tà, fana mù sè fek wu dè mụ lo, nè tsok fa bùu am dè wo cum bəboŋ.>> ⁶² Jisòs tsok fa nwè ènè dè, <<A ye-a nga nwè yèto ŋgòfak bohòNwì, nè sè kuk lis maŋkwèn, ye dè yi ka kəkurè ŋgòcu mvwe' gaŋ ŋkum Nwì yeŋ.>>

10

Jisòs Tumsə LòBwiŋ Hum Samba-Ncòp-Ba

¹ Yà'sə ànə ca wes fana Tà Jisòs cokfis bwiŋ hum sàmba-ncòp-ba, nè tumsə lo yà'wèŋ ba, ba. Yi à tumsə lòwo ŋgòlòmvwe' buhu lak, nè ye bə mvwe' sè yi nè sə və fo' sə pwe'fo'. ² Yi duk fa yà'wèŋ duk dè, <<Nzum sè ŋgòkəp sə ŋkəuŋntèn fana bùu sè ŋgòfak fo' sə momjo wùriŋ. Ye dè wèen leŋ bohòTà ŋgà nzum nè dè ya yi tumsə ŋgàa fàk wèŋ, ŋgòkə kəp nzum ye sə. ³ Yeè, wèen du, mù tumsə lòwèŋ co nsuŋgaŋ mətsetsə'rə furük wèŋ. ⁴ Nwèe kà posà jə, kà bàm jə, kà kùuŋgùp sè' jə; nè kà ŋwè mandzə sè' cəpsə lok. ⁵ Ndap nè wèŋ ni mbwa pwe'fo', wèŋ cəpsə wo dè, <Fifi ye bohòndap ènə!> ⁶ Wèen duk ve'nə fana a ye-a nga nwè ŋgà fifi mbwa fana fifi àwèŋ nè, nè ye bohòyi. A ye-a nga nwè nè ve'nə nè mbwa bùè fana fifi àwèŋ nè bwi foho və bohòwèŋ. ⁷ Cum megu mụmvwe' ndap ànə, nè sə zù, nè sə no yusè wo fa weŋ, bùusə ŋwèe fak laŋ, wo lak yi. Kà duk dè wèen coho noon kupsə ke'ca ndap duk. ⁸ A ye nga wèŋ kə ni mvwe' ntòlak mòk, wo jəŋ weŋ fo' co bwiŋ fana wèŋ zù nsàp yu nè wo fa weŋ lòoŋ fo'. ⁹ Wèen guŋsə ŋgàa yiyaŋ sè wo cu mvwe' lak yà'sə wèŋ, nè duk fa bùu sè fo' sə wèŋ duk dè, <Gaŋ ŋkum sè Nwì sə yà' kəp vè bohòwèŋ laŋ.> ¹⁰ A ye-a nga wèŋ kə ni mvwe' ntòlak nè wo ka wèŋ dè wèen və bəboŋ duk fa fana wèŋ sə gihi ke' mvwe' mandzə sè mụ ntòlak anə sə, nè sə cəp duk dè, ¹¹ <A megu-a sè mfəm fə sè yà' ko kùu avès mvwe' lak awèŋ yà'sə fana vès kè'sə nòŋsə yà', yà' sə kuk weŋ. Wèen riŋtse' də gaŋ ŋkum sè Nwì sə yà' kəp vè weŋ laŋ.> ¹² Mụ tsok fa weŋ dè, nùmbu nè wo sak nzenŋòŋ fana anə boŋ ghak bohòlak Sodòm nè noŋsə nsàp lak ànə.

¹³ <<Wèŋ bùu Corazi, wèŋ cu bup! Wèŋ bùu Bèsadà, wèŋ cu sè' bup! A ve'nə bùusə nsàp bum maŋgəŋgèen sè wo a gù tsə' fa weŋ yà'a, wo ànə gù tsok fa-a yà' bohòbùu Tayà bə Sidòn wèŋ bwère dè wo a kupsə, nè bwi fa bup awo ŋkwèŋ tɛ, nè ni tse' gaa cək, nè yok və. ¹⁴ Nùmbu nè wo nè sak nzenŋòŋ fana anə boŋ ghak bohòbùu Tayà bə Sidòn nè noŋsə weŋ. ¹⁵ Wèŋ bùu Kapanum, wèŋ a sè nènì' co wèŋ dè wèen kok lo mabu à? Wèen nè lo tsətoŋ mvwe' ŋgə' ve'ɛ bòn.

¹⁶ <<Nwè nè yi yuk-a weŋ, ye dè yi yuk mụ. Nwè nè yi dzeen-a weŋ, ye dè yi dzèen mụ; nè ye dè nwè nè yi dzeen-a mụ, ye dè ŋgəŋgəŋ dzèen ŋwè nè yi a tum vè mụ nə.>>

*Bùu Sè Hum Samba-Ncòp-Ba Sə Wèŋ Bwiŋ Vəə
(Mat. 11:25-27; 13:16-17)*

17 Bùu sè hum sàm̄ba-ncòp-ba sè wèṅ à bwiṅ vè bə kwəkwa. Wo à duk də, <<Tà, yòṅsəə ze' wèṅ ye bohòvès yusè wà bùu liṅ yo.>> 18 Yi duk fa yà'wèṅ duk də, <<Mù yə Satà ṅga yi sə gbù tsə mubu co mbùṅ sə ba'a tsə yi. 19 Yeè, mù a fa weṅ ṅaṅ ṅgògì cà mənə no bə ṅgam wèṅ, nə ye ṅaṅ ṅgògha' ṅaṅ sè bùu sè wo bèṅgè weṅ tse' yà' pwe'fo'. Kaco yumok gù lok weṅ yeṅ. 20 Nə yeè nə də kà də wèṅ sə kwa də bùusè sè wèṅ sè wəp weṅ duk, wèṅ kwa le bùusè də wo còm nòṅsə liṅ awèṅ mabu.>>

21 Ghà ànə à ye, Yòṅsə nè Rəreṅ nə gù Jisòs yi rwiṅ bə kwəkwa fana yi cəp duk də, <<Mù kwasə wu tè', nè wu Tà mubu bə sə nze nə, bùusè wù a swihi gesə bum ye'sə bohòṅgàa ṅkərè wèṅ, nə niṅ fa yà' bohòbwe sè ləw wèṅ. A zinə Tè', wù a gù ye'sə məm̀vè'nə yà' a bòkok wu sə vèw wù ve'nə. 22 Tè' am a fa wes mù bum pwe'fo'. Nwə nəmòk ka mwe nə riṅ, rì mègù yi Tè' nə. Nwə nəmòk ka Tè' nə sè' riṅ, rì mègù yi mwe nə, nə ye bùu sè mwe nə dzəm də yi niṅ tsok fa yà'wèṅ sə.>>

23 Anə geṅ yi buṅ duk swihi fa ṅgàa fàak ye sə wèṅ duk də, <<A reṅsi bohòṅwè nè yi yə bum sè wèṅ sə yə ye'sə! 24 Mù tsok weṅ də ṅgàa tsòhòbum Nwi wèṅ, nə ye bə bù ṅkəṅkum wèṅ ṅkàṅṅntèṅ sè wo a dzəm ṅgòyè bum sè wèṅ yə ye'sə, nə kà mandzè nə tse'. Wo dzəm ṅgòyuk bum sè wèṅ sə yuk ye'sə, nə kà yà' sè' yuk.>>

Gbu' Nwəwə Sàmàriyà Nə Bəbòṅ Nə

25 ṅgà yə'rè fa bwiṅ lùk mòk à lòkok də yi buə ja'a Jisòs nə fana yi fek nà' də, <<Cicà, yusè aco mù gù ye'sə yà, ya mù kə tse' lùṅ nè nà'a nè kà mè yuk nə ε?>> 26 Jisòs fek busə bwi nà' də, <<Wo à còm nòṅsə ndzənə lùk də yà? Wu tagè ṅja da?>> 27 ṅgà' nə duk də, <<Wù tse' ṅgòdzəm Tà Nwi yòbə ntum yòpwe'fo', dzəm yi bə yòṅsə yòpwe'fo', nə ye bə ṅaṅ yo pwe', nə ye bə ṅkərè yòsè' pwe'fo', fana nə dzəm moma yo co m̀vè'nə wù dzəm ni' yò.>> 28 Jisòs duk fa nà' də, <<Wù cəp bəbòṅ laṅ; gù ve'nə ya wu nə tse' lùṅ.>>

29 ṅgà' nə à dzəm də yi niṅ tsok də yi ṅwè nè bəbòṅ, fana yi fek fe'lə Jisòs nə də, <<Moma am nə ye'sə ndà?>> 30 Jisòs tsok busə fa yi gbù' mòk də, <<Nwə nəmòk à tsə mù Jòrosalèm ṅgòlòJèrikù. A kə wès mandzè, ṅgàa yè wèṅ ko fweṅ fis yi cək pwe', nə ləp yi. Wo me'rə mak nòṅsə yi ṅga yi sə tùḥu mègù mok ṅgwàṅ, nə lo yu awo. 31 Mvək à càa, ṅgà fa satikà' mòk à sə yù tsə lòsè' mandzè ànə. Yi ànə ye nà' ṅga nà' nòo fana yi lək ca yuye ndzə ṅwə mandzè. 32 Nwəwə Levi mòk à gù sè' ve'nə. Yi à kè dzèṅ fo', nə ye ṅgà' nə m̀vè'nə nà' nòo fana yi ca yuye ndzə ṅgəṅ. 33 Nwə Sàmàriyà mòk à vè ye fo', nə ye nà', fana nə kòksə manziṅ bohònà'. * 34 Yi geṅ fo', nə gesə fa nà' mve' bə rùk ndzənə mvwe' nà' sə, nə kiṅ lok fa nà'. † Yi le' kòksə naṅ nà' mənə nambà'rè ye, nə jəṅ lo nà' mvwe' ndap nəmòk nè ṅwèe nòoṅ mbwa yi lak, nə sə jəṅ ṅkərè bohònà' fo'. 35 Tsok à reṅ, yi fis mbàm ncùhù ba, nə fa ṅgà ndap nə. Yi duk fa ṅgà ndap nə duk də, <Sə kək fa mù yi bəbòṅ. Mù bwiṅ foḥo vè fana mù lak fəsə fa wu mbàam sè wù bəpsə yà' bùu yi pwe'.> 36 Bohòbùu sè te' ye'sə, wù tsəm də ṅwè nè yi à nitsə' də yi moma bə ṅwè nè ṅgàa yè wèṅ à ləp yi nə ye'e

* 10:33 10:33 Bùu Sàmariyà bə bùu Jus wèṅ à sə bàrègè wùriṅ. † 10:34 10:34 Bùu lak yà'sə wèṅ à sə jègə mve' bə rùk co ncəp.

nè fò?>> ³⁷ Yi duk dè, <<A ñwè nè yi à tse' koksèmanziñ bohònà' nà'a.>> Fana Jisòs duk fa nà' duk dè, <<Dù a, nè kə gu yòsè' ve'nə.>>

Jisòs Kə Ke' Yə Mèri Bə Matà

³⁸ Jisòs bə bwe ye wèñ à sə lòo fana wo kə dzeñ mvwe' lak mok. Ñwà mòk à ye fò' nè wo to liñ ye də Matà. Ñwà ènə à fa Jisòs mvwe' nòòn munda'à yi. ³⁹ Yi ànə tse' moma ye mòk nè wo to yi də Mèri. Mèri nè à kə cu ñgu nì' Tà ànə, nè sə yu'rə yusè nà' sə yə'rə fa bwiñ sə. ⁴⁰ Matà ye də fàk yam bohòyi wùriñ fana yi kə duk fa Jisòs də, <<Tà, wù yə də moma àm me'rə mụ mụmụ, fàk sə ghak mụ, wù kà mbeñ kom à? Tsok fa yi də yi kə tesə mụ.>>

⁴¹ Tà nè duk fa nà' də, <<Matà, Matà, wù sə jìk, nè sə ye ñgə' bə bum ñkəuñntəñ. ⁴² Yu nè nà' tse' gha' fàk, a yu nè mò'fis. Mèri cok jə fis ma nè bəboñ nè lañ. Kaco mụ dzəm də ñwèe fep fis yuk nà' bohòyi yeñ.>>

11

Jisòs Yə'rə Bə Nzak Piriya

(*Mat. 6:9-15; 7:7-11*)

¹ Numbu mòk à ye ñga yi sə leñ piriya mụmvwe' nəmòk, yi ànə mesə fana mo fàk ye mòk və bohòyi, nè duk fa yi də, <<Tà, yə'rə fa ves ñgòleñ piriya mụmvè'nə Jon ànə yə'rə fa ñgàa fàak ye yà'a.>> ² Yi duk fa wo də, <<Wèeñ cu ñgòleñ, wèñ cep duk də:

<Tè', kəkùksəè ye bə liñ yo.

Gañ ñkum yo sə və.

³ Fa ves beñ sə co vès zə nùumbu pwe'.

⁴ Swi fa ves bup avès, būsè vès swi fagè ndaanwè pwe' nè yi gùgè ves bup sè'.

Kà ves mvwe' sè co mèmumsè kə tseñ ves jə lò.>>

⁵ Jisòs duk fa bwe ye sə wèñ də, <<A duk-a də ñwè nəmòok mungorè wèñ nè aco yi lokok nè tsətsə'rèə tsok, nè kə duk fa ñge' ye mòk də, <Ñge' àm, samsə fa mụ ntuk brəd te'. ⁶ būsè ñge' àm mòk tesə vè gi fana mụ ka yumok co mụ fa yi zə tse'.> ⁷ Yi duk vesə munda'à anə də, <Kà mụ ñgə' fa nòòn, mụ lok ncù lañ, ves bwe am wèñ nònze, kaco mụ lokok ñgòfa wu yumok ñga'a yeñ.> ⁸ Mụ tsok weñ də a ye-a sè dè yi nè kà ñgòfa nà' yumok būsè nà'a ñge' ye lòkok fana būsè nà' sə leñ mali guguj, yi nè lokok kə fa nà' yusè nà' dzəm sə pwe'. ⁹ Mụ tsok weñ də, leñ Nwi ya yi nè fa wu, làap ya wu nè tse', kùum ya wo nè muk fa wu. ¹⁰ Busè ñwè nè yi leñ-a, ñgəñgàañ nè tse', ñwè nè yi làp-a, yi nè ye, ñwè nè yi kum-a, wo nè muk fa ñwè ànə. ¹¹ A nsàp tè' nè fònè də a ye-a ñga mo ye leñ fuk bohòyi, yi kà nà' fuk fa, nè fa nà' no ε? ¹² Kènə də yi leñ-a mbùmvəp nà' fa yi ñgam ε? ¹³ A ye-a ñga wèñ sə wèeñ bup yè'e riñ ñgòfa bwe awèñ bum sè bəboñ, ye də aco Tè' nè mabu nè, nè fa Yòñsè nè Rəreñ nè bohòbū sè wo leñ yi sə wèñ wùriñ!>>

Jisòs Bə Bezebù

(*Mat. 12:22-30, 43-45; Mak 3:20-27*)

¹⁴ Jisòs à sə be' fis yòñsè ze' mòk nè yi gùgè ñwè yi kà cù cèp fana ze' nè ànə tesə lòo fana ñgà' nè ye ñgòcèp cù, bwiñ mərə. ¹⁵ Būu mok wèñ duk yàwo də, <<Yi be' figè ze' sə bə ñaañ Bezebù nè yi ñkum ze' wèñ yi nè.>>

16 Bùu mok wèŋ sə lap mandzè ngòbùe yi fana wo sə lap də nà'a niŋ tsok fa wo maŋgəŋgèŋ mòk nè nà' tesə ma mubu. 17 Yi riŋ yusè wo sə tsərə sə fana yi duk fa wo duk də, <<A ye-a nga lak mok ga'a-a ba fana ye də yà' kà fàk tse'. Nə ye sè' də ndap nè nà' ga'a-a ba, ye də nà'a nə gbù. 18 Ye də a ye-a də Satà gapsə ni' ye bop ba fana aco gaŋ sə ye sə təəŋ yè'sə va? Busè wèŋ sə duk də mù sə be'fis ze' bə nàaŋ Bezebù. 19 A ye-a də mù sə be' fis ze' bə nàaŋ Bezebù fana bùu awèŋ wèŋ be' fisgə yàwo bə nàaŋ sə ndà? Nsàp fàk bùu awèŋ sə, sə nitsè' duk də wèŋ bə jòn. 20 Mvè'nè mù sə be'fis yà' bə nàaŋ sə Nwì fana ye də gaŋ nkum sə Nwì sə yà' kəəp vè bohòwèŋ laŋ.

21 <<A ye-a nga nga nàŋ nè yi tse' bum dzè' nàp sə sònto' ye yi fana ye də bum ye pwe' cu bəbən. 22 Fana a ye-a nga nàwè nəmòk nè nà' gù ghak yi və-a, nə lù bə nà', nə ghak yi fana yi nə fep jəŋ bum dzè'e ye sə yi anə sə naaŋ tu bə zəŋ sə, nə gapsə bum ye sə yi tse' sə bə nge' ye wèŋ.

23 <<Nwè nè yi ka-a vesi yeŋ, ye də yi sə bèn m. Nwè nè yi sə kà-a vesi te'e benè ye də yi sə sèsə ye sèsə.

24 <<A ye nga yòŋsè ze' tesə ndzə ni' nàwè fana yi gihi ca mvwe' nze jì ndzəp, ngòláp mvwe' sə yi yòŋsə fo'. Yi kà mvwe' sə co yi yòŋsə yə fana yi duk də, <Mù nə bwi foho lo fe'lə mvwe' ndap àm nè mù a tesə fo' nə.> 25 Yi bwi foho vè-a, nə ye nga wo kùrə nà' nə gùhə tsə'rə nà' bəbən, 26 fana yi lo, nə kə to jəŋ və yòŋsəə mok sàmba, sə wo bup càsə yi wo. Wo nə ni cum məm mvwe' ndap nə. A ye ve'nə fana ncu nàwè ànə nè maŋkwèŋ nə, nə bup casə nè ànə ye to mantombi nə.>>

27 Jisòs ànə cep bum yè'sə fana nàwə nəmòk nè yi ànə ye mənğorè bwiŋ fo' cep fis də, <<A reŋsi bohòvəəm sə yà' à dzə wu, nə ye mbwi sə wù à no!>> 28 Yi duk bwi ye də, <<Reŋsi nə lə bohòwè nè yi yuk ncèp Nwì, nə noŋsə nà'.>>

Bwiŋ Dzəm NgòYə Maŋgəŋgèŋ

(Mat. 5:15, 6:22-23, 12:38-42; Mak 8:11-12)

29 Bwiŋ ànə sə yam ghaha fo' ghaha fana Jisòs ye ngòcèp də, <<Bùu sə niè' yè'e wo bùu sə bup, wo sə dzəm ngòyə yumok sə maŋgəŋgèŋ. Mù nə kà wo maŋgəŋgèŋ gù ni tsə' fa, anə megu maŋgəŋgèŋ nè Jonà nà'a. 30 Busè mvè'nè Jonà nə ànə ye co maŋgəŋgèŋ mòk ngòniŋtsə' fa bùu Nenevi yà'a fana mùu mo nàwè, mù nə ye sə' ve'nə bohòbùu yè'sə. 31 Numbu nzak nə ye, nkum nè yi nàwəwè nè yi à tesə vè mvwe' lak Sibà nà'a nə cep bup bohòbùu sə nga'a yè'sə də wo gbù nzak. Busè yi à tesə vè mvwe' sə nzeŋgòn nə lèsə, ngòkè yuk nsàp nkərə nè Sòlomù à tse' fana yeè, yumok sə yà' ghak Sòlomù nə nga'a yè'. 32 Numbu sak nzak ye fana bùu Nenevi wèŋ nə lokok duk fa bùu sə niè' yè'sə wèŋ də wo gbù nzak. Busè Jonà ànə tsoho, wo kupsə ntəm; fana yumok sə yà' ghak casə Jonà nə nga'a yè'.

33 <<Wo bwe'-a laàm, kaco wo swihi nà' swihi kè wo jəŋ nà', nə tes gesə sənə kùŋ yeŋ. Wo nə tes nà' mvwe' sə jəja ya bwiŋ sə ni vèə wo sə ye mareŋ nə. 34 Lis yo mareŋ nè ndzə ni' wù yi. A ye-a nga lis yo bəbən fana ye də ni' yònə, nə rwiŋ bə mareŋ. Yà'a sè' də a ye-a nga lis yo ka bəbən yeŋ fana ye də ni' yòrwiŋ bə mandzəm. 35 Ye də wèŋ jəŋ nkərə, bwère mareŋ nè ndzə ni' wèŋ nə bùuŋ mandzəm. 36 Fana ye də a ye-a nga ni'

yòpwe'fo' rwiŋ mègù bə mareŋ, də mandzəm nja mvwe' mok bùè, fana ye də nà'a nə ye pwe' mareŋ anə, co mvè'nè mareŋ laàm reŋgè yà'a.>>

Jisòs Đuk Fa Bùu Faràsi

Nə Ye Ngàa Yə'rè Lùk Də

Wo Ngàa Tè'èŋkup

(Mat. 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 20:45-47)

³⁷ Jisòs anə sə cep fana ɲwəə Faràsi mòk ðuk nà' də bə nà'a kə zə beŋ. Fana yi lo kə cum tsoŋ də ya bə nà'a zə. ³⁸ ɲwəə Faràsi nə à mərə ve'e mvəsə yi à yə də Jisòs ànə zə ɲga yi ka mvè'nè wo cùkgè ɲkuŋ nə sə zə yumok sə cuk. ³⁹ Anə geŋ Tà Jisòs ðuk fa nà' də, <<Wèŋ bùu Faràsi, wèŋ cùkgè yàwèŋ ɲkwèeŋ ɲgàp bə ɲkwèeŋ tasà, fana rwiŋ cum ma sə tsətsə'rè wèŋ anə ɲgwap bə wa bum bwiŋ. ⁴⁰ Wèeŋ ləm! ɲwè nə yi ànə gù ɲkwèŋ nə à ka ma sə tsətsə'rè sè' yi gu à? ⁴¹ Wèeŋ fa-a ɲgàa jìŋ wèŋ mbo sənə ɲgàp nə fana ye də yusè yà'a ma nə ɲjəwèŋ pwe' mok rəreŋ.

⁴² <<Wèŋ bùu Faràsi, wèŋ cu bup. Wèeŋ jəgè ɲkərə ɲgògàpsə fa Nwi bwe mvuu bum sè jə ye'e pwe'fo' ma nje, nə me'rə nonjsə ɲgòfàk bə zinə, nə ye ɲgòdzəm Nwi ve'nə. Anə ye co wèŋ sə gu yà'sə, nə kà mok sè' mè'rè māk. ⁴³ Wèŋ bùu Faràsi, wèŋ cu bup! Wèeŋ dzèŋ məmvwə' ndap piriya fana wèŋ sə dzəm dzòok sè bəboŋ, wèŋ sə dzəm sè' də bwiŋ sə cepsə wèŋ muntèeŋ bə wəwəp wuriŋ. ⁴⁴ Wèŋ cu bup bùusè wèeŋ co sèe sè bwiŋ sə kà yà' yə fana wo sə gi ca mbwa, nə kà ri.>>

⁴⁵ Anə geŋ ɲgà yə'rè fa bwiŋ lùk mòk ðuk də, <<Cicà, wu cèp ve'nə, ye də wù sə yà' vès sè'.>> ⁴⁶ Jisòs ðuk bwi fa nà' də, <<Wèŋ ɲgàa yə'rè lùk, wèŋ cu sè' bup bùusè wèeŋ jə bum sè yà' rwi' ve'e co ɲwè kà bək to, nə sə naaŋ fa bwiŋ. Wèŋ kà yàwèŋ bum sə bə ndubo àwèŋ nə mò'fis jwèŋ ja'a lok. ⁴⁷ Wèŋ cu bup, bùusè wèŋ sə ci tsə'rə sèe ɲgàa tsòhòbum Nwi sè ànə zə wo sè' tè' awèŋ. ⁴⁸ Ye də wèŋ dzəm də yusè tè' awèŋ ànə gu sə bəboŋ bùusè wo à zə wo fana wèŋ ci yàwèŋ sèe sə. ⁴⁹ Ye də nà'a njo nə ɲkərə Nwi sə cèp də, <Mə nə tumsə fa wo ɲgàa tsòhòbum Nwi bə ɲgàa ntum wèŋ. Wo nə zə mok, nə yeŋsə mok wèŋ ɲgə'.> ⁵⁰ Ya nduəm ɲgàa tsòhòbum Nwi wèŋ sè yà' ànə fe'e mvè'nè nzeŋgòŋ à yè yèe pwe'fo' nə ye ndzə bohòbùu sè niè' yè'sə. ⁵¹ Ye jəŋ bə nduəm Abè kə dzeŋ mu ni'i Sàkàriya nə wo à zə yi mutsətsə'rèə kàm nə wo tɛŋgè satikà' mbwa bə mvwe' sè rəreŋ sè mu ndap Nwi nə ghaŋ sə. A zinə də wo nə fek nduəm awo sə bohòbùu sè niè' yè'sə.

⁵² <<ɲgàa yə'rè lùk, wèŋ cu bup, njo nə wèŋ a jə lòksə ki sè ɲgòmùk ncuu ɲkərə bə zeŋ sə. Wèŋ bə tu awèŋ, wèŋ a ka ni, fana nə lok bwi fa bùu sè wo à sə ni sə mandzə.>>

⁵³ Jisòs ànə me'rə fa'nə fana ɲgàa yə'rè lùk bə bùu Faràsi sə wèŋ sə sa'rə yi nə ne' tse' yi bə cù cùk, də ya nà'a cep bum ɲkùuŋ. ⁵⁴ Wo sə bue yi ve'e də ya wo ko yi bə yumok sə bup sè yi cèp-a na.

12

Ka Bəboŋ ɲgòGù Basə Yumok Basə Yeŋ

(Mat. 10:19-20, 26-33, 12:32)

¹ Ghà ànə à ye ɲga bwiŋ kə benə ve'e ncùhù ɲkùuŋntèŋ, nə sə nəŋ ca mok mu ni'i bə kù fana Jisòs ye ɲgòtsə' to fa ɲgàa fàak ye wèŋ də, <<Wèeŋ jəŋ ɲkərə bə yis bùu Faràsi wèŋ. Mù sə ðuk ye'sə məmvwè'nə wo

gù basè ke'gè bum awo yà'a. ² Yumok ka sè dè bwɪŋ à sè'lə lok yà' dè wo nè kà yà' yə weŋ. Yumok ka sè wo a swihi yà' dè bwiiŋ nè kà yà' riŋ yuk sè' weŋ. ³ Ye dè yusè wu cèp-a yà' ndzə ndzəmè, yà'a nè kə yuhu mvwe' marəŋ. Yusè ŋwè làrə swihi yà' mà mbwèndap fana wo nè fu yà' ma mū ndūndap.

⁴ <<Ŋge' am wèŋ, mū tsok weŋ dè kà dè wèŋ wəp bùu sè wo zə-a ŋgùpni' fana wo kà yumok ŋgògù fe'lə bohòwù tse' yà'a duk. ⁵ Mū tsok fa weŋ ŋwè nè aco wèŋ wəp yi nè. Wəp Nwì nè yi zə wes fana yi tse' mali ŋəŋ ŋgògèsə wu mvwe' ŋgə' nè sə misè nà'a. Mū sə tsè' weŋ zinə dè wəp yi ànə. ⁶ Wo kà ləŋbu tàŋ dolà ba sèŋgè à? Nwii kà nè mò'fis swigè. ⁷ Nùəmtu sè mū tuhù wèŋ yè'e, yi a ta yà' ta. Ye dè wu kà yumok wəp, bùusè wù yam ghak ləŋbu kè' ŋkəuŋtəŋ laŋ.

⁸ <<Mū tsok fa weŋ dè ŋwè nè yi cèp fis-a jəja mvwe' bwɪŋ dè yi ŋwè àm fana mū mo ŋwè, mū nè kè duk fa yi sè' ve'nə mantombi masinjāa Nwì wèŋ. ⁹ Ŋwè nè yi bèn-a mū mantombii bwɪŋ fana mū nè kè bèn yi sè' mantombi masinjāa Nwì wèŋ. ¹⁰ Ŋwè nè yi bupsə liŋ am, nè mū mo ŋwè fana wo nè swi fa yi yà'; ŋwè nè yi bupsə-a liŋ Yòŋsè nè Rərəŋ nè fana kaco wo nè swi fa yuk yi weŋ. ¹¹ A ye-a ŋga wo jə lo wu mūmvwe' ndap piriya, nè ye bohòbù ŋkəŋkum nè ye bə bùu sè wo sakgè bum wo fana wù kà dè wu sə jik dè wu nè cəp fəsə yàɛ, kè dè wu nè duk yè'sə dalɛ duk. ¹² Busè Yòŋsè nè Rərəŋ nè, nè tsok fa wu yusè wu cəp sè sè ghà nà'nə.>>

Gbu' Ŋgà Ghàk Nè Yi A Ye Ləm

¹³ Ŋwè nəmòk à ye mʉtsətsə'rəə bùu sè wo à benə wùriŋ sə, nè duk vesə fa nà' dè, <<Cicà, duk fa moma am dè yi gapsə bum mfè tè' am vesì.>> ¹⁴ Jisòs duk fəsə fa nà' dè, <<Ŋgàta, ŋwè nè yi a gù mū dè mū sak fa weŋ nzak kè mū gapsə fa weŋ bum yè'sə ndà?>> ¹⁵ Anə geŋ yi duk fa bùu sè fo' sə wèŋ dè, <<Wèŋ jəŋ ŋkərə ŋgòwa bum bwɪŋ, bùusè yòŋsè ŋwè ka bùu bum sè dè yi tse' yà' ŋkəuŋtəŋ weŋ.>> ¹⁶ Fana yi mak fa wo gbə' nè'e dè, <<Ŋgà ghàk mòk ànə tse' nzum sè bum ànə tesə mbwa wùriŋ. ¹⁷ Yi ye ŋgòtsərə dè, <Mū ka mvwe' sè co mū nonjə wes zuzuu am yè'e tse'. Mū nè gu kok yè'sə valɛ-ò?> ¹⁸ Yi duk dè, <Mū nè gu lɛ ve': mū nè kəəmsə mak tàap am, nè ci sè ghan, ya mū gesə zuzuu am bə bum am pwe' mbwa. ¹⁹ Fana mū nè duk fa ni' àm duk dè, mū tse' zuzuu nduk co mū zə yà' lùumŋgòŋ ŋkəuŋtəŋ; cum yonjə yuyo, zə, no, nè sə roŋ.> ²⁰ Anə geŋ Nwì duk fa yi dè, <Ləm yu ènə, yòŋsè yòo nè me bə ndzəm nè ntinə nè'e. Bum sè wù fùhu yà'sə nè ye mok sè ndà?> >> ²¹ Jisòs duk ləsə dè, <<Yà'a mūmvè'nə yà' cu ve'nə bohòŋwè nè yi kotse' bum ghàk, nè kà ŋgà ghàk bohòma nè Nwì ye.>>

Fa Ntəm BohòNwì, Nə Kà Bùu Yusəmok Sə Jik (Mat. 6:25-34)

²² Jisòs à duk fa bwe ye wèŋ duk dè, <<Kà dè wèŋ sə jik bə yòŋsəə awèŋ dè mū nè zə kok yàɛ, kənə bə ni' yòdə wu nè ni kok yàɛ-òduk. ²³ Busè yòŋsə ghak bəŋ fana ŋgùpni' ghak cək sè'. ²⁴ Wèŋ kuk ja'a na ŋwəŋwə', wo kà bigè nè kà sè' kəp loksə. Wo ka tàp tse', nè kà zok sè' tse', fana Nwì sə fa wo zuzuu. Ghak yè'sə wèŋ kè swiŋ ɛ? ²⁵ A mənŋgorè wèŋ ndà, nè dè aco yi naan gesə nùumbu mòk mənə nùumbu ye dè bùusè yi

jik ε? ²⁶ A ye-a də kaco wù gu to yumok bə nè nà'a jo nà'nə yeŋ, ye də wù sə jik bə mok bùu yà? ²⁷ Tsərə-a bə nzàamŋaŋ sè yà'a fomgè yè'e màm̀vè'nè yà'a kùkgè é. Wo kà ndàp caǹsəgè, nə kà cək sè' ba'. M̀ tsok fa weŋ də a m̀gù-a sè Sòlomù, nè yì à tse' bum maŋgəŋgəŋ nà'a, yì à ka cək co mòk nè mò'fis ve'nə ni yuk. ²⁸ A ye-a ŋga Nwii ni fagè ŋgaŋ sè yà'a təəŋ fə ŋgə̀ə ntinə, a ye zòŋ ŋga wo tɛŋ səsə yà' laŋ sè ve'nə, ye də aco yì ni fa wesə weŋ cəək yàwèŋ yè'sə nsàp nè fò? B̀ am a, dzədzəm àwèeŋ momjo! ²⁹ Kà də wèeŋ sè tsərə də m̀ nə zù yà, m̀ nə no yà? Kà də wu sè jik duk. ³⁰ B̀u sè sè nzeŋgònə ləpgè yàwo nsàap bum yà'sə; fana Tè' awèŋ riŋ duk də wèŋ tse' ŋgòtse' bum yè'sə sè'. ³¹ Yusə də wèeŋ lap le gaŋ ye sə, ya bum yè'sə nə ye sè' sè yàwèŋ.

Tse' Ghàk Ma M̀bu
(Mat. 6:19-21)

³² <<Bwe sè m̀ gùmsəgè weŋ, wèeŋ kà wəp bùusè Tè' àwèŋ nə sə dzəm bòn̄sə wùriŋ ŋgòfa weŋ gaŋ ŋkum sè ye sə. ³³ Wèeŋ seŋ bum awèŋ, nə fa mbàam sè bohòŋgàa jìŋ wèŋ. Wèeŋ tse' posàa sè kaco yà' reŋ yuk yeŋ, nə loksə ghàak awèŋ m̀bu m̀wwe' sè kaco yumok gu yà' yeŋ; m̀wwe' sè kaco ŋgà yè kə dzeŋ to fo' yeŋ, ǹzək kà yà' sè' zù bupsə. ³⁴ Busè m̀m̀wwe' nè ghàak yo cu fana ntum yòo nə ye sè' fo'.

Ye Mofàk Nè Ngà Kà Lo Dzəm
(Mat. 24:45-51)

³⁵ <<Wèeŋ cum fəfuhù, swi' cəək awèŋ sə gamè bəbòŋ, nə bwe' tse' laàm awèŋ. ³⁶ Wèeŋ ye co bùu sè masà àwo nə lo m̀wwe' ŋkàha gù ŋgòbwiŋ vəə, fana wo sə tək nà' də ya nà'a kùm ncù ntèŋ, wo muk fa yì m̀vèsə. ³⁷ A reŋsi bohòbwe fàak sè masà nə bwiŋ vəə, fana yì tseŋ yà'wèŋ ŋga wo cu nca. M̀ tsok fa weŋ zìnə də masà nə nə kɪŋ tsərə cək ye, yà'wèŋ cum nze fana yì fa wo zuz̄. ³⁸ A reŋsi bohòŋgàa fàak sè yì və-a sè ndzəmè kè tsətsə'rəə tsok àlè', nə tseŋ wo ŋga wo cu fəfuhù. ³⁹ Wèeŋ riŋtse' yumok nè' sè' də, a ye-a ŋga tà ŋgà ndàp nə riŋ-a ghà nè ŋgà yəə nə və, bwère yì kà ndap ye də nà'a ni mbwa mè'rè nòŋsə. ⁴⁰ Wèeŋ nə sə kək yàwèŋ sè' kù'ɸ, bùusè m̀u mo ŋwè, m̀ nə və ghà nè wèŋ ka ve'nə tsərə.>>

⁴¹ Pità à fek də, <<Tà, wù sə m̀ak fa gb̀u' nè'e yè'sə bohòvès kè bohòbwiŋ pwe' ε?>> ⁴² Fana Tà cep də, <<Mofàk nè yì zìnə nə tse' ŋkərəə yè'sə nè fò? A nə masà ye nə a fa bum sè m̀ nda' à yì pwe' bohòna', nə duk də, nà'a nə sə fa bwe fàak mok wèŋ bum zuz̄ bə mvèk nè kəkurə. ⁴³ A reŋsi bohòmofàk nè masà ye bwiŋ vəə, nà' tseŋ yì ŋga yì sə gù mvè'nè nà' anə duk nòŋsə lo yì sə. ⁴⁴ M̀ tsok weŋ zìnə də, masà nə nə fa nsàp mofàk ànə ŋàŋ ŋgòkotse' bum ye sè yì tse' pwe'fo' nà'. ⁴⁵ A ye-a ŋga mofàk nə duk-a də, <Masà àm nə nə kà ntəntèŋ bwiŋ fohòvə,> nə yeto ŋgòlèp bwe fàak sè mbəmbam bə sè bəba sə wèŋ, nə zù, nə no jùhù rùk, ⁴⁶ fana masà ye nə bwiŋ foho wè nùmbu mòk nè mofàk nə nə sə ka tsərə fuk, nə ye bə mvèk nè yì ka sè' riŋ, fana masà nə nə gbè' ci'lə nà' ba, nə nòŋsə be'lə yì bə bùu sè wo ka zìnə tse'. ⁴⁷ Mofàk nè yì riŋ yusə masà ye dzəm də yì gu yà', nə kà də yì yeto ŋgògù yà' duk fana wo nə ləp yì cùu ŋkwès ŋkùuŋntèŋ. ⁴⁸ Nwè nè yì anə ka ye riŋ, nə gu yumok sè co wo ləp yì bùu zeŋ nè bap fana wo nə ləp ghasə yì ye ŋgwàŋ. Nwè nè Nwì a fa bohòyi

ηκῆυη fana Nwii nɛ dzɛm bohɔyi sɛ' ηκῆυη. Nwɛ nɛ Nwi a nɔɲsɛ ndzɛ bohɔyi ηκῆυηηηηηη fana Nwii nɛ kuk bohɔyi sɛ' ηκῆυηηηηηη anɛ.

Jisòs Nɛ Gu Bwìη Wo Ga'a
(Mat. 10:34-36, 16:1-4)

⁴⁹ <<Mù a vɛ ηgòkɛ tɛη gɛsɛ mis sɛnɛ nzeηgònɛ. Yà' sɛ bòmu dɛ anɛ ye co mis nɛ kuɛ ηga'a lan. ⁵⁰ Mù tse' bàpte nɛ ηgòbàptesɛ nà', tse'ηga mu bàptesɛ wes nà' ηkuη ntɛm fi mu! ⁵¹ Wèη tsɛm dɛ mù a vɛ sɛ nzeηgòn anɛ ηgòjɛ vɛ fifi à? Hai' ka ve'nɛ yeη, mu tsok weη dɛ mù a jɛ vɛ gègàpsɛ. ⁵² Busɛ ye jəη ηga'a nɛ lo mantombi, bwìη tɛη sɛ wo cugè ndap mò'fis nɛ ga'a. Bwìη tɛ' nɛ tse' cùu sɛ zok bɛ bùu sɛ ba, sɛ ba tse' bwi yàwo zok bɛ sɛ tɛ'. ⁵³ Wo nɛ ga'a, tɛ' wèη sɛ dzeη yusɛ bwe mbɛmbaam awo wèη sɛ tsɛrɛ fana bwe mbɛmbam sɛ, sɛ dzeη sɛ tɛ' wèη. Ma sɛ dzeη sɛ mo ye nɛ ηwàηwè, mo ηwàηwè sɛ dzeη sɛ ma. Maligù sɛ dzeη sɛ ηgwegù, ηgwegù sɛ dzeη maligù nɛ sɛ'.>>

⁵⁴ Jisòs à duk fa bwìη duk dɛ, <<Wèη yəgè ηga mbàk yəəη ma nconum fana wèη dɛ, <Mbùη nɛ li>, nà' li sɛ'. ⁵⁵ Wèη yuk ηga fɛfɛ bwìη nɛ kəkək fana wèη duk dɛ, <Lùm lò>, lùm nɛ lo sɛ'. ⁵⁶ Wèη ηgàa tɛ'ɛηkup! Wèη riη mègù ηgòkək gɛsɛ mubu, nɛ ye nzeηgònɛ, nɛ sɛ cep dɛ anɛ ye ηga'a ve'ɛ, nɛ kà bum sɛ yà'a niè' ye'e rɛηη bùu yà?>>

Kà Dɛ Wu Tək Tətè
Wo Sak Nzak YòSa'a Duk
(Mat. 5:25-26)

⁵⁷ <<Kaco wèη bɛ tu awèη sak yusɛ yà'a kəkurɛ yeη ye'sɛ bùu yà? ⁵⁸ A ye-a ηga ηwè nɛmòk somɛ wu mu kot fana wù lap mandzɛ gəgəη dɛ wenɛ mesɛ nzak nɛ ηga wèη cu ntòmandzɛ. Ya ηga yi kà wu bohòηgà sak nzak jɛ lò. Busɛ ηgà sak nzak nɛ fa wu bohòηgàa tàη wèη, fana ηgàa tàam sɛ nisɛ wu ndapndzɛm. ⁵⁹ Mu tsok fa weη dɛ kaco wù tesɛ yeη, tse'ηga wù làk wes mbàm nɛ wo tiη fa wu nɛ pwe'fo'.>>

13

Me'rə NgòGù Bup Bwèrɛ Wèη Kpu Sɛ'

¹ Ghà ànɛ à ye fana bùu mok wèη à ye fo' sɛ wo à tsɛ' fa Jisòs bɛ nzak bùu Galili mok sɛ Palɛ à zɛ yà', nduɛm awo torɛ bɛ nduɛm nàam sɛ wo à suɛ yà' ηgòfa Nwi satikà' bɛ zeη. ² Anɛ geη Jisòs fek wo dɛ, <<Wèη tsɛm dɛ bùusɛ bùu Galilii yà'sɛ wèη kpu nsàp kpu ηgɛ' ànɛ ve'nɛ ye dɛ wo gù ghakgè bup wo, nɛ nɔɲsɛ bùu Galilii mok sɛ wèη pwe' à? ³ Hai' ka ve'nɛ yeη. Mu tsok weη dɛ tse'ηga wèη kupsɛ, nɛ bwi fa bup awèη ηkwèη bwèrɛ wèη nɛ kpu sɛ'. ⁴ Bùu sɛ hum-ncòp-fwame' sɛ ndap nɛ nà' à sàp lòmubu wùriη à kəəη zɛ wo Silòm yà'a, wèη tsɛm dɛ wo à sɛ gù bup wo, nɛ ghak casɛ bùu sɛ wo cu mvwe' lak Jòrosalèm pwe' wo à? ⁵ Mu tsok weη dɛ ka ve'nɛ yeη. Tse'ηga wèη kupsɛ, nɛ bwi fa bup awèη ηkwèη bwèrɛ wèη kpu sɛ'.>>

Gbu' Tu Nè Nà' A Ka Zəm Nɛ

⁶ Anɛ geη Jisòs tsok fa wo gbu' nè'e dɛ, <<Nwɛ nɛmòk à bi tes tu fik mu nzuù yi. Yi sɛ vɛ fo' dɛ yi kɛ kwìη jəη ηgwii fik nɛ fana yi kà nɛ mò'fis kwì yuk. ⁷ Anɛ geη yi duk fa bohòηwè nɛ nà'a kək fagè yi nsum ye sɛ dɛ, <A ηga'a lùumηgòn tɛ' mvɛ'nɛ mu làpgè fik mu tɛhù fɛη, nɛ kà mò'fis>>

yə yuk. Gbè' màk nà', nà' sə gù bup̄sə nze nə fo' wà ve'nə bùu yà?> ⁸ Ngà kùk nzum nə duk fa nà' də, <Nkwà'ɲwè, mè'rə tes nà' lùmɲgòn nɛ'e ve'nə ntɛɲ. Mu nə tuɲ mbwè nə, nə gesə gəp ca. ⁹ Lùmɲgòn nə nà' tsə nà'a, a ye-a ɲga nà' zəm fana ye də a bəbɔɲ; nà'a kà-a zəm ɲkuɲ wù gbɛ' mak nà'.> >>

Jisòs Gɲsə Nwà Nè Yi Kà Gígè Numbu Dzè

¹⁰ Jisòs à sə yə'rə bwɲɲ numbu dzè mòk mɲm̄vwe' ndap piriya. ¹¹ Nwà nəmòk à ye fo' nɛ yi à tse' yònsə nɛ bup̄, nɛ nà' à sə gù yi, yi sə yaan̄ mɲnə lùmɲgòn hum-ncòp-fwame'. Nwà nɛ à zòon̄ nsàp nɛ co yi kà m̄tsə rərɛɲ təɲɲ lok fùk. ¹² Jisòs ànə ye gesə ɲwà nɛ fana yi to nà', nɛ duk fa nà' də, <<Mamwe, wù ga'a weɲ yiya yònà'a laɲ.>> ¹³ Fana yi naan̄ fa nà' bo, ɲwà nɛ təɲɲ kok mok rərɛɲ ghà ànə, nɛ kwasə Nwì.

¹⁴ Nkwà' ɲwè nɛ mɲm̄vwe' ndap piriya nɛ à jòk ve'e də Jisòs gɲsə ɲwè numbu dzè, nɛ duk fa bùu sè fo' sə wèɲ də, <<A tse' nùumbu ntɲɲfu sè aco a gu fàk ca. Wèɲ sə və nùumbu yà'sə ɲga wo sə gɲsə weɲ, kà numbu dzè ye.>> ¹⁵ Anə geɲ Tà Jisòs cep fəsə fa nà' də, <<Wèɲ ɲgàa tè'ɛɲkup wèɲ! Yè'e ka sè wèɲ sə a yegè numbu dzè, wèɲ sə fɲɲ fis mbòɲ kè mvomdè'e awèɲ mvwe' sè wo tsòon̄ tes yà', nɛ sə jə lo wo ɲgònò ndzəp sə yeɲ à? ¹⁶ Ye də ɲwà nɛ'e, nɛ yi mo Abràham, nɛ Satà a kiɲ tse' yi lùmɲgòn hum-ncòp-fwame' ènə, kaco wo fɲɲ fis yi ye numbu dzè yeɲ à?>> ¹⁷ Yi à cèp ve'nə fana marè'tu ko bùu sè wo à sə bèɲ yi sə wèɲ pwe'fo'. Bùu sè wo à ye fo' sə wèɲ à kwa bə nsàap bum manɲɛɲgèɲ sè yi à gùu sə pwe'.

Jisòs Fùhu Ja'a Gaɲ Nkum Sè Nwì Bə Bum Mok

(Mat. 13:31-33; Màk 4:30-32)

¹⁸ Jisòs à duk mok sè' də, <<Gaɲ ɲkum sè Nwì sə yè'sə co yàlè-ò? Aco mù fùhu kok yà' yè'sə bə yà? ¹⁹ Yà'a co mu ɲgwì tu mostà nà'a, nɛ ɲwè nəmòk à jə, nɛ bi m̄nzuu yi. Nà' kuk b̄uɲ tu nɛ ghaɲ fana swiɲ wèɲ və kə ci ndap awo mbwa.>> ²⁰ Jisòs nɛ duk sèmok də, <<Aco mù fùhu kok gaɲ sè Nwì sə yè'sə bə yàlè-ò? ²¹ Yà' mègù co yis sè ɲwàɲwèe jəgè yà', nɛ gesə sənə kwèes mfɔɲ te', nɛ top yà' tètè yà' kok pwe' yè'e.>>

Mandzè Nè Nà'a Fəferè Nə

(Mat. 7:13-14, 21-23)

²² Jisòs à gì, nɛ sə ca ke' mvwe' buhu lak sè jo bə sè ghaɲ wèɲ ɲgòlòJòrosalèm, fana yi sə yə'rə lo bwɲɲ fo' sè'. ²³ Nwè nəmòk fek yi də, <<Tà, bùu sè wo nɛ tse' lùɲ nɛ nà'a nɛ kà mè yuk nɛ, nɛ ye megu bwɲɲ jo à?>> Jisòs nɛ duk fa wo də, ²⁴ <<Nikok mvwe' ncùu ɲka' sè fəferè yà'a, bùusè bwɲɲ ɲkùuɲ nɛ lap mandzè ɲgòni lòfo', fana wo kà ni to. ²⁵ Tà ɲgà ndap nɛ lok ncùu ye fana wèɲ nɛ təɲɲ sə mbiɲ, nɛ sə kum ncùu sə. Wèɲ kum yà', nɛ sə cep də, <Tà mùk fa ves ncù.> Yi nɛ duk fa weɲ də, <Mù ka mvwe' sè wèɲ vèə riɲ.> ²⁶ Wèɲ ye ɲga'a ɲgòcèp də, <Vesùwèɲ à sə zùgè, nɛ sə no sè' mvwe' mò'fis; wù à sə yə'rə bwɲɲ mvwe' mandzè sè ntòl'à vès.> ²⁷ Yi nɛ cep ye də, <Mù tsok fa weɲ də mù ka yàm mvwe' sè wèɲ vèə riɲ. Wèɲ coho gesə lo ɲgu ni'ì mù fo', wèɲ ɲgàa gù bup̄ wèɲ.> ²⁸ Yà'a mvwe' sè wèɲ nɛ waɲ, nɛ zu nzòɲ, ɲga wèɲ ye Abràham bə Azik bə Jàkop, nɛ ye ɲgàa tsòhòbum Nwì wèɲ pwe' ɲga wo cu m̄l'à Nwì, fana wèɲ mam yàwèɲ sə mbiɲ. ²⁹ Bwɲɲ nɛ tesə və mvwe' ɲkùup nzenɲgòn ma kwè fo', nɛ cum sə zɲ ron̄ m̄l'à Nwì anə. ³⁰ A kè dzèɲ mvè' ànə bùu mok

sè wo nga'a maŋkwèŋ nɛ kə ye mantombi; mok sè wo nga'a mantombii nɛ ye mok maŋkwèŋ.>>

*Mvè'nè Jisòs Dzəm Lak Jòrosalèm
(Mat. 23:37-39)*

³¹ Mvək ànə à ye, bùu Faràsi mok wèŋ və kə duk fa Jisòs də, <<Lògesə fənə fo', bùusə ñkum Heròsə ləp mandzə ñgòzə wu.>> ³² Yi duk fa yà'wèŋ də, <<Dù kə tsok fa kəkərè còp ànə də mù sə be'fis yòŋsəə ze', nə sə luŋsə bwiŋ ntinə bə zòŋ, nùmbu nè te' dzèeŋ fana mù mesə fàak am sə. ³³ Fana mù nə sə geŋ mali mantombi ntinə bə zòŋ, nə ye bə nùmbu nè nà' be'ε nə sè'; bùusə ka bèboŋ ñgòzə ñgà tsòhòbum Nwi mvwe' mok sè zok nə casə Jòrosalèm yeŋ. ³⁴ Webee, lak Jòrosalèm, lak Jòrosalèm. Wèeŋ zəgə ñgàa tsòhòbum Nwi wèŋ, nə sə tərə ñgàa gè ntum Nwi wèŋ bə lis. A yè'sə ghè' sù mvè'nè mù sə ləp də mù ko wumsə gesə weŋ ndzə ni' mù co məma mvəp sə wumsə bwe ye, wèŋ kà dzəm ε? ³⁵ Bo am ka mok bə lak àwèŋ yà'sə yeŋ. Mù tsok weŋ də, ye jəŋ nga'a lo mantombi, wèeŋ nə kà mù mok yə fe'lə tətè nùmbu nè wèeŋ yə fe'lə mù, ye mok nga wèŋ sə duk də, <Nwi se ñwè nə yi vè mənə liŋ sè Tà nə> ñkuŋ.>>

14

Jisòs Guŋsə Nğà Yiya Mòk

¹ Nùmbu dzè mòk à ye, Jisòs lo ñgòkə zə zuzə məmvwè' ndap ñkwà' ñwəə Faràsi mòk. Fana bwiŋ sə kək tse' yi vε'ε pap. ² Nwè nəmòk à ye fo' nə yi à tse' yiya kəkò'rè. ³ Anə geŋ Jisòs fek ñgàa yə'rè lùk bə bùu Faràsi wèŋ duk də, <<Lùk dzəm də aco wo guŋsə ñwè nùmbu dzè kè njo-ε?>> ⁴ Bùu sə wèŋ kà cù mùk. Fana yi guŋsə ñgà' nə, nə me'rə nà' lo. ⁵ Yi fek wo də, <<A fεeŋ ndà nə a ye-a nga mo ye kə mbòye gbù ni-a sənə wu ndzəp nùmbu dzè, yi kà nà' mvèsə fis-ε?>> ⁶ Wo à ka yusə co wo cep fəsə fa yi tse' lok.

⁷ Jisòs à yə məmvwè'nè bùu sè wo à to wo mvwe' dinà nə sə swè' mègù mvwe' ncum sè bèboŋ fana yi tsok fa yà'wèŋ ncèp nè'e. ⁸ Yi də, <<A ye-a nga ñwè to wu də wu və mvwe' zə gùu ye fana kà də wu kək mvwe' sè bəghak fo' pwe' zeŋ, nə kə cum fo' duk. Busə kàmòk wo to ñwè nəmòk nə yi ghak wu ye sè'. ⁹ Yi vəə fana ñwè nə yi to weŋ ba fo' yi nə, nə kə duk fa wu də, <Lòkok, nə fa mvwe' yà'sə bohòŋwè nè'e.> Fana marè'tu nə ko wu, wù kə cum mok bə dzòk nə nà' ka bèboŋ yeŋ. ¹⁰ A bèboŋ də wo to-a wu, wù kə cum lε bə dzòk nə nà' ka bèboŋ wuriŋ yeŋ, ya nga ñwè nə yi to weŋ nə vəə fana yi duk fa wu də, <Nge' àm, lòkok cum lo məmvwè' dzè' nə bèboŋ nè'e.> Yà'sə nə gu wu, wù ye co ñwè nə ghaŋ mù lisè bùu sè wenə wèŋ cu fo' sə. ¹¹ Busə ñwè nə yi jə kok lò-a ni' ye mubu, wo jəŋ tsoŋ yi sə nze; ñwè nə yi jə tsoŋ lóni' nje sə nze fana wo jə fis kok yi mubu.>>

¹² Jisòs duk fa ñwè nə yi to bwiŋ dinà nə ye də, <<A ye-a nga wù də wu to bwiŋ mvwe' dinà kə mvwe' ñkàk àlε', kà də wu to nge' yo wèŋ kə bwema yo, kə njàan yo wèŋ kə ñgàa ghàk sè wenə wèŋ nòkuəp fo' duk. Busə wo nə to fəsə wu sè' fana ye də wo lək fəsə wu yà'sə laŋ. ¹³ Yusə də wu to bwiŋ mvwe' dinà fana wù to ñgàa jìŋ, ñgàa jì bo bə sè jì kù, nə ye

sè jì lis wèŋ. ¹⁴ Ya Nwii nè se wu. Busè kaco nsàp bù ènə lak fəsə to wu yeŋ. Nwii nè lak wu ghà nè bùu sè bèboŋ wèŋ lòkok mvwe' kpə.>>

Gbu' Nè Wo A To Ke'cà Bwiŋ NgòKè Zu Bum Nkàk
(Mat. 22:1-10)

¹⁵ Nwè nəmòk nè bə yà'wèŋ ànə cum, nè sə zu mvwe' mò'fis ànə yuk ncèp ènə fana yi duk də, <<A reŋsi cèbùə bohòŋwə nè yi nè zu nkàk nè mu la'à Nwì.>> ¹⁶ Jisòs nè duk fa fe'lə nà' bə gbu' də, <<Numbu mòk à ye, nwè nəmòk to nkàk nè ghan, nè to bwiŋ ve'è nkəuŋntèŋ. ¹⁷ Mvək nkàk nè à kùrə fana yi tumsə lo mofàk nè nà'a fàkgə bohòyi də nà'a kə tsok fa bùu sè yi to yà' sə də wo və bùusə wo fùhu wes bum pwe' laŋ. ¹⁸ Bùu sè wo à to wo sə pwe' sə duhu lo də wo nè kà vè bùu ve' bə ve'. Nwè nè wo à to to ntòyi nè à duk fa nà' də, <Mù ywiŋ nzum am, mù də mu lo kə kuk ja'a zeŋ. Mù leŋ wu, kà jòk.> ¹⁹ Mòk duk ye də, <Mù ywiŋ ndum mbòŋ hum fana mù də mu kə kuk ja'a yà' nkun. Kwəkwè' nè kà jòk.> ²⁰ Mòk duk ye də, <Mù a bè' nwanwè, fana ye də kaco mù geŋ to yà'sə yeŋ.> ²¹ Anə geŋ mofàk ye nè bwi vè kə tsok fa masà ye nè. Ngà ndap nè jòk, nè duk fa mofàk ye nè də, <Dù mvwe' mandzəə sè sè ntòlak ve'è wəp, nè to və ngàa jìŋ bə sè jì bo bə sè jì lis, nè ye sè jì kù wèŋ.> ²² Mofàk ye nè à vè, nè duk də, <Mù gù mvmvə'nè wù duk sə laŋ fana mvwe' ncum bwehe cu malli.> ²³ Masà nè duk fa yi də, <Yeè, dù lo sə mandzə, nè kuk bəbwe mandzəə sè ngəa pwe', nè to nwè nè wu yə pwe' də yi və, ya ndap àm nè rwiŋ.> ²⁴ Mu tsok weŋ də bùu sè mù anə to to wo yà'a, nè mò'fis nè kà zuzuu am sə zu ja'à.>>

NgòYe Nwè Am, Wù Beŋ Bum Sè Yà' Sə BòWu

²⁵ Bwiŋ à gi bə Jisòs wùriŋ fana yi tsok fa yà'wèŋ də, ²⁶ <<A ye-a nga nwè dzəm ngòbe' vè mu, fana ngèngàn sə dzəm tè' ye kè ma ye, kè ngwe ye, kè bwe ye, kè bwe tè' ye, kè njè', nè ghak casə mvmvə'nè yi dzəm mu fana ye də kaco nwè ànə ye to mo fàk àm yeŋ. Nwè dzəm-a mu fana yi tse' ngòdzəm mu nè casə mvə'nè yi dzəm ni' ye. ²⁷ A ye-a nga kaco nwè bək jəŋ ntəəŋ ye, nè be' və mu yeŋ, ye də kaco nwè ànə ye to mofàk àm yeŋ. ²⁸ A ye-a nga nwè dzəm ngòci ndap, yi nè cum to ntòsə nze, nè kuk ja'a də ndap nè nè jəŋ yi mbàm sù ne nkun. Yi nè ja'a də yi tse' mbàam sè aco yi ci wes to ndap nè bə zeŋ àle. ²⁹ A ye-a nga wù ka ve'nə gù fana kàmòk aco wù yeto fàak sə, nè kà yà' mèsə. A ye-a nga wù yèto fàak sə nè kà mèsə fana bùu sè wo yə wu pwe' nè ywi wu. ³⁰ Wo nè sə cep ke' də, <Nwè nè'e a yèto ndap, nè kà nà' ci wes to.>

³¹ <<A ye-a nga nkum mòk dzəm ngòkə lù bə mòk fana yi nè cum to ntònze, nè tsərə bèboŋ. A ye-a nga nkum nè tse' mègù bwiŋ ncùhù hum fana yi nè kuk ja'a də aco yi kə ghak to nkum mòk nè nà' tse' sè nà' bwiŋ ncùhù hum ba nè àle? ³² A ye-a nga kaco yi ghak to nkum mòk nè yeŋ fana yi nè tumsə bùu ye mok wèŋ nga nà' cu ntòmvwe' səsap də wo kə tsok fa nà' də yi sə dzəm ye mok fifi. ³³ Yà'a bohòwèŋ pwe'fo' sè' mvmvə'ànə də, wèŋ tse' ngòtsərə to bèboŋ nkun. Wèŋ tse' ngòme'rə bum sè wèŋ tse' yà' pwe'fo' nkun wèŋ be' və mu. A ye-a nga wèŋ ka ve'nə gù kaco wèŋ ye to ngàa fàk am yeŋ.

³⁴ <<Ci' yusə bèboŋ fana, a ye-a nga ci' cwè'lə bup, mandzə nè ngògù yà' lum fe'lə kà mok ye. ³⁵ Kaco yà' bonşə ncàk, kè yà' gəpsə yumok sè

wù a bi yà' sè' yeŋ. Bwìŋ mak megu yà' mà'a. Bùu sè wèŋ sè yu'rə yusè mù sè cèp yè'e, wèŋ yuk nə rɛɛŋ.>>

15

Kwəkwa Nè Nà' Cu Mubu

Nga Nwè Nè Bup Kupsə

(Mat. 18:10-14)

¹ Ngàa ko mbàam tas bə ngàa gù bup mok wèŋ à vè ngòyu'rə yusè Jisòs à sè cèep sə. ² Fana bùu Faràsi bə ngàa yə'rè bwìŋ lùk wèŋ sə cèp n̄wəm kɛ'ca. Wo sə duk də <<Nwè nè'e sə dzəm ngàa gù bup, nə sə zɛ be'lə beŋ bə yà'wèŋ.>>

³ Anə geŋ Jisòs mak fa wo gbù' nè'e də, ⁴ <<A m̄ŋgorè wèŋ fɛɛŋ ndà nè də yi tse'-a nsùŋgaŋ n̄kà mò'fis, nè mò'fis bisə ca, kaco yi me'rə non̄sə sè hum vəkə'-ncòp-vəkə' sə ngəà, nə lap lo nè mò'fis nə tètè tse'nga yi yə nà' n̄kuŋ yeŋ ndà? ⁵ Yi yə nà' fana yi bək naan nà' m̄ n̄kambəhə yi, nə sə kwa. ⁶ Yi kə dzèŋ lak fana yi to benə n̄ge' ye bə bùu sè wo nòkuəp yi wèŋ. Yi duk fa yà' də, <Vesùwèŋ kwa bùusè mù a yə nsùŋgaŋ àm nè nà' a bisə nə.> ⁷ M̄ tsok fa weŋ də a ye-a nga ngà gù bup nè mò'fis kupsə, nə bwi fa bup n̄kwèŋ fana kwəkwa nə ye mubu n̄kũŋntèŋ mutuhù yi, nə casə bùu sè hum vəkə'-ncòp-vəkə' sè wo yàwo bùu sè wo kəkurè.

Gbu' Mbàm Nè Nà' A Bisə Nə

⁸ <<Kè a duk-a də n̄wà nəmòk a tse' mbàam ye hum, fana nè mò'fis bisə ca. Yi nə bwe' laəm ngòlòp bə zeŋ, nə kurə ndap nə, nə lap se tètè yi ye nà' n̄kuŋ, ka ve'nə yeŋ à? ⁹ Yi yə nà' fana yi to benə n̄ge' ye bə bùu sè wo nòkuəp kok fo' wèŋ. Yi duk fa yà'wèŋ də, <Vesùwèŋ kwa bùusè mbàm àm nè nà' a bisə nə, mù a yə fe'lə nà' laŋ.> ¹⁰ M̄ tsok fa weŋ də yà' mègù sè' ve'nə də kwəkwa cu m̄tsətsə'rəə masinjàa Nwì wèŋ nga ngà gù bup nè mò'fis kupsə a ntum ye na.>>

Gbu' Mo Nè Yi Anə Bisə Nə

¹¹ Jisòs à cèp mali gbù' mòk sè' də, <<Nwè nəmòk à tse' bwe ye ba, nga wo pwe' mbəmbam. ¹² Nè mwen̄ke' nə duk fa tè' awo nə də, <Pàpa, fa fis m̄ bum yàm sè yà'a nè kə ye yàm sə nga'a.> Anə geŋ yi gapsə fa yà'wèŋ bum ye sè yi tse' sə. ¹³ A ka nùumbu n̄kũŋ sap fana nè mwen̄ke' nə te'e benə bum sè ye sə pwe', nə be' mandzè nə lo m̄wwe' lak mok sè səsap. A dzèŋ fo' yi sə zɛ sesə bum ye sə bə mandzè n̄jesè. ¹⁴ Mvè'nə yi à wes bum ye sə fana njè nè bup ko m̄wwe' lak yà'sə fana yi ye nga'a ngòjamə. ¹⁵ Yi lo, nə sə cum mok bə n̄wè nəmòk nè m̄wwe' yà'sə. Ngà' nə à sə tumsə lòyi ngòsə fa ngùnaan ye wèŋ zuzɛ. ¹⁶ Njè sə yaŋ yi ve'ɛ co yi zɛ zuzɛ ngùnaan sə fana n̄wè nəmòk kà yi yumok fa lok. ¹⁷ N̄kərè ye ànə foho və fana yi duk də, <Bwe sè wo sə fàk bohòtè' am tse' beŋ co wo kà zɛ wes to, mù sə də m̄ kpɛ yàm njè. ¹⁸ M̄ nə lokok lo kə tseŋ tè' am, ya m̄ nə duk fa yi də, <<Pàpa, mù a gù bup bohòNwì nə ye bohòwù sè' laŋ. ¹⁹ M̄ ka mok kəkurè co wo to fe'lə m̄ də mo yòyeŋ; jəŋ tse' m̄ mok co mo ngà fàk yòmòk.> ²⁰ Anə geŋ yi lokok lo bohòtè' ye nə.

<<A ye nga yi sə vè mandzè m̄wè səsap, nga yi ka ntòwes fana tè' ye nə ye gesə lo yi, nə koksə manziŋ bohònà'. Yi caŋ lo, nə kə ko wumse gesə lo nà' ndzə ni' yi, nə cepsə nà' bəbɔŋ. ²¹ Mo ye nə duk fa yi də,

<Pàpa, mù a gù bup bohòNwi, nè ye bohòwù sè' laŋ. Mù ka mok kèkùrè co wo to fe'lə mù də mo yòyeŋ.> ²² Tè' ye nè duk fa ye bohòŋgàa fàak ye wèŋ də, <Wèeŋ jəŋ və cək nè nà' bògha' pwe' wàp, nè ni gesə fa yi mù ni'ì. Wèeŋ gesə fa yi kwàŋ ndzə bohòyi sè', nè so fa yi kùuŋgùp sè'.²³ Ya wèeŋ kə jəŋ və mbònè nà' fùè càsə pwe' nà'a, nè sùə ya vesùwèeŋ zə nè kwa.²⁴ Busè mo àm ènə à kɔɔ yè'sə laŋ, nè lùŋ fe'lə nè səmok; yi à bisə laŋ, nè yəəŋ nè səmok.> Wo à yè ŋga'a ŋgòsə kwa.

²⁵ <<Bum yè'sə ànə sə ye ve'nə ŋga mo tu ye nè cu ŋgòŋ. Yi ànə və, nè kùəp və nda'à wo fana yi yuk ŋga bwɪŋ sə yəm ŋkì, nè sə kaŋ dzeŋ.²⁶ Yi to mo ŋgà fàk tè' ye nəmòk, nè fek nà' də bup yiskok yàle? ²⁷ Nà' tsok fa yi də, <Moma yo bwɪŋ foho vè yi, fana tè' yo sùə mbònè nà' fùè gha' pwe' nè də bùusə mo ye nè kè tsèŋ yi bəbɔŋ ŋga yumok ka bup.> ²⁸ Yi à yuk ve'nə, yi jok, nè də yi kà mù nda'à mok ni. Tè' ye nè tesə və sə mbiŋ, nè sè kə ləŋ mo tu ye nə.²⁹ Mo nè duk fa tè' ye nè də, <Ja'a na yòo lùumŋgòŋ sè mù a fàk turə bohòwù, mù ka duk yo beŋ yuk; wù nè kà mù mo ndzə mòk də ves ŋge' am wèeŋ kwa bə zeŋ fa yuk.³⁰ Fana mo yònè'e vəə, yi a bupsə wes mbàm bə bàa sàhà pwe', fana wù sùə fa yi mbònè nà' fùè càsə pwe'!> ³¹ Tè' nè duk fa yi də, <Mo àm, wu cugə yòvesù fɛn, fana bum sè mù tse' yà' pwe'fo', a sè yò.³² A kèkùrè co a kaŋ, nè kwa anə, bùusə moma yònè'e à kɔɔ, nè lù nè səmok, yi à bisə mè laŋ nè yəəŋ nè səmok!> > >>

16

Ŋgà Fàk Nə Ŋgà Limŋgòŋ Nə Ye Ŋgà Fàk Nə Zinə

¹ Jisòs à mà' fa bwe ye wèŋ gbù' mòk səmok də, <<Ŋgà ghàk mòk à ye, nè yi à tse' ŋwə nəmòk nè yi à fa bum ye sə yi à tse' pwe' ndzə bohòna'. Bwɪŋ sə kə tsoho fa yi də mo fàk ye nè sə ŋjesə bum ye sə.² Ŋgà ghàk nè to nà', nè fek nà' də, <Mù yuk də wù sə gù yà ε? Tsok reŋsə fa mù bə fàak sè wù a gù pwe', bùusə wu nè kà ŋgà fàk àm mok ye fe'lə.> ³ Ŋgà fàk nè tsərə sə ntuù yi də, <Masà àm jə fis-a fàak yè'sə ndzə bohòmà, mù gù yè'sə va? Mù ka gugɔŋ co mù tunj to nze yeŋ, mù duk-a də mù ləŋ, yà' ye sè' marè'tu.⁴ Mù rì yusə mù nè gù sə laŋ, ya bwɪŋ nè ko mù ŋge' ghà nè mù mè'rə fàak sə.> ⁵ Fana yi to benə bùu sè wo tse' masà ye nè kəa pwe'fo'. Yi duk fa nè mantombi nè də, <Wù tse' masà àm kəa mbàm sù?> ⁶ Ŋgà' nè duk də, <A buhə mve' ŋkù mò'fis.> Ŋgà fàk nè duk fa fe'lə nà' də, <Cum nze, nè kòjəŋ ŋwàk nè'e com də a hum tɔŋ.> ⁷ Fana yi duk fa fe'lə mòk də, <Kəa yò-ε sù?> Nà' də, <A tasàa gòmbi ŋkù mò'fis.> Ŋgà fàk nè duk fa nà' də, <Kòŋwàk nè njò, nè com gesə nja də a hum fwame!> ⁸ Masà ye nè à kùk ja'a mo fàk ye nè, nè kwasə nà' bə nsàp ŋkərè nè nà' tse' nè. Busè wèŋ rì də bùu sè wo bɛ' megu mandzə nzeŋgòŋ wèŋ rì ŋgòkərə bə bùu awo nè casə bwe sè wo mvwe' marəŋ Nwi.>> ⁹ Fana Jisòs duk də, <<Wèeŋ sə ko fa ni' awèŋ ŋge' bə ghàha nzeŋgòŋ sè ntèŋ, ya ŋga yà'a kà fàk mok kə tse' fana wo ko jəŋ nisə lo weŋ mvwe' lak sè wèeŋ nè cum mam fo' mvèsə.

¹⁰ <<Ŋwè nè yi ye-a zinə bə yusə yà'a jo fana yi nè ye zinə bə yusə yà'a sè ghaŋ sè'. Ŋwè nè yi ye-a ye ŋgà mvwès bə yusə jo fana yi nè ye mali ŋgà mvwès bə yusə yà'a sè ghaŋ.¹¹ A ye-a də wù ka ŋwè nè zinə bə ghàk nè wà nè sə nzeŋgòŋ nè'e yeŋ, ye də aco fa ghàk nè zinə nè ndzə

bohòwù yè'sə ndà? ¹² A sè' də, a ye-a nga wù ka zinə bə yusè yà'a sè ɲwə nəmòk yeŋ, ɲwə nè yi nə fa wu sè yà'a nə ye sè yò-ε ndà? ¹³ Kaco ɲwə nè mò'fis fak ɲkwèŋ bohòmasà ba yeŋ; yi nə dzəm fis mòk, nə beŋ mòk, kènə aco yi sè fàk bohòmòk nè zinə, nə kà mòk nə co yumok jə. Kaco wù fak bohòNwi, nə fak bohòmbàm yeŋ.>>

¹⁴ Bùu Faràsi sè wo à dzəm mbàm wèŋ à yuk bum yè'sə fana wo ywi'lə yi. ¹⁵ Jisòs nə duk fa ye yà'wèŋ də, <<Yà'a wèŋ sè wèŋ gùgè də wèŋ yeŋ mu lisè bwiŋ co bùu sè bèbòŋ, nga Nwi ri wes yusè yà' cu sə ntəu wèŋ laŋ; bum sè bwiŋ tsərə də yà' tse' fàk wùriŋ fana yà'a yusè Nwi bèŋ yà'. ¹⁶ Lùuk Musi bə bum sè ɲgàa tsòhòbum Nwi wèŋ à còom sè à tse' ɲàŋ kə wes mvək nè Jon ɲgà bàptesè bwiŋ à yèto ye; ye jəŋ mvək ànə fana wo sè tsòho mòk Ntirè nè Bèbòŋ, nè nà'a bə nzak gaŋ ɲkum Nwi fana ndàaŋwè pwe' sə kurə ni fo' bə ɲàŋ. ¹⁷ A ye-a sè' ve'nə fana a jəjo bohòntòbu bə nzeŋgòŋ ɲgòcà gesè lòfo', nə noŋsə mvəm lùk nè mò'fis ɲgòbàŋ yusè wà.

Nzak Mè'rə ɲgwe

¹⁸ <<ɲwə nè yi mè'rə-a ɲgwe ye, nə jəŋ mòk fana ye də ɲgèŋgàŋ ko nto; ɲwə nè yi jə-a ɲwà nè ndum a mè'rə yi fana ye də ɲwə ànə ko sè' nto.>>

ɲgà Ghàk Bə Lasorò

¹⁹ Jisòs à mà' fe'lə gbù mòk sè' də, <<ɲgà ghàk nəmòk à ye, yi sə ni megu cəək sè yà' gu nteŋ, nə sə zə megu zuzuu sè bèbòŋ nùumbu pwe'. ²⁰ ɲgà jìŋ mòk à sə kə nòŋ mvwe' ncùu ɲka' ye. Ni' ɲgà jìŋ nə à mègù mvwe'è mvwe'. ²¹ Yi à sə dzəm də yi sə te'e zə zuzuu sè ɲgà ghàk nə sə zə fana yà' sə bəhə gbù tsoŋ sə nze sə. ɲgbù à sə vèè kə bèrə mvwe' ye sə. ²² ɲgà jìŋ nə à kpù fana masinjàa Nwi wèŋ bək lo yi bohòAbràham. ɲgà ghàk nə à kpù sè', wo tuuŋ yi. ²³ Yi a cu mvwe' ɲgə' nè sə misè, nə sə ye ɲgə' fo' wùriŋ. Fana yi fəsə kok lis, nə ye gesè lo Abràham mvwe' səsap, bə Lasoròŋgù ni' nà'. ²⁴ Yi to fis də, <Tè' am Abràham, koksə-a manziŋ bohòmù, nə tum Lasoròyi so gesè ndubo ye sə ndzəpè, nə kə fisə fa mu lùm àm bə zeŋ, bùusè lùm mis ènə sə teŋ barə mu wùriŋ.> ²⁵ Abràham nə duk fa nà' də, <Mo àm, wù riŋ də wù à sə tse'gè bum sè bèbòŋ yo ghà nè wù à cu ntòŋwəm, fana Lasoròsə tse' ye bum sè bup. Yi cu ye ɲgà'a nè', sə yuk lùm fana wù sə ye bwi yòmok ɲgə' nè bup. ²⁶ A mè'rə-a yà'sə sè ve'nə fana wo gù maŋki mòk nè cəco wùriŋ matsetsə'rəw wù bə vès. Wo à gù nà' də ya ɲwèe kà ma ndzə bohòwù to lòto, ɲwə nè ma nja kà bohòvès fəŋ sè' to ya' vè to.> ²⁷ Anə geŋ ɲgà' nə duk fe'lə də, <Ye də tè' am, mù leŋ wu də wu tum gesè lo yi ndà'à tè' am. ²⁸ Bwema am sè mbəmbam cu mbwa tu awo tàŋ. Yi tipsə yà'wèŋ bwèrɛ aco wo kə ni sè' mvwe' ɲgə'ə yè'sə.> ²⁹ Abràham duk fa nà' də, <Nwàak Musi bə ɲgàa tsòhòbum Nwi wèŋ sè ɲjamòk cu ca, wo yuk bohòyà'.> ³⁰ Yi duk də, <Tè' am Abràham, ka ve'nə yeŋ, bùusè ɲwə nè yi tesə mvwe' kpù kə tsèŋ-a wo yi fana wo nə kupsə li.> ³¹ Abràham duk də, <A ye-a ɲgà wo ka bohòMusi bə ɲgàa tsòhòbum Nwi wèŋ yuk fana ye də ɲwèe lòkok-a sè mvwe' kpù, nə geŋ fana kaco wo kupsə wo yeŋ.> >>

17

*Nzak Sèswifa**Bə Nzak Dzədzəm*

¹ Jisòs à duk fa bwe ye wèŋ də, <<Məmumsəə nə və tsoŋ li bohòbwiŋ yo; nə ye də a ŋgə' nə bup bohòŋwə nə yi sə jə və məmumsəə nə. ² Anə boŋ bohònsəp ŋwə ànə co wo swi' fa yi ŋgòk mòk kə mihi, nə mak gesə lo yi bə zeŋ sə mvwe' ndzəp mòk nə cəco, nə noŋsə nə də yi gə bwe yè'e də mòok gə bup. ³ Wèeŋ sə jəŋ ŋkərə bə tu awèŋ; a ye-a ŋga moma yo gə wu bup wù sa'rə yi; a ye-a ŋga yi kupsə ntum fana wù swifa yi. ⁴ A ye-a ŋga yi gə bup bohòwù kè' sàmba nùmbu nə mò'fis, nə bəuŋ duk sè' kè' sàmba pwe' də <Swifa mu> fana, wu nə swifa tsoŋ yi.>>

⁵ Ŋgàa ntum Jisòs sə wèŋ à duk fa Tà də, <<Kùksə fa ves dzədzəm avès co ves naaŋ tu bohòwù.>> ⁶ Tà duk fa wo də, <<A ye-a ŋga wù tse' mègù-a dzədzəm momjo co mu ŋgwi tu nə wo togè nà' də mostà nà'a, fana aco wù duk fa ntseŋ tu càŋ nè'e də, <Coho mvwe' yè'e, nə kə təəŋ ndzə tsətsə'rəə ndzəp nà'a> fana, tu nə nə yuk duk yònə.

Mandzè Nə Mofək Tse' ŊgòFàak

⁷ <<A duk-a də mòk mənŋorè wèŋ tse' mofək ye, nə nà' sə wom fa yi fək kè də nà' sə gùmsə fa yi nsùŋgaŋ ye àlɛ. A ye-a ŋga yi bwi foho və ŋgòŋ anə, aco wu nə duk fa yi də, <Cà cum nze nènàk, nə zə zuzə> à? ⁸ Wu nə kà ve'nə duk. Wu nə duk lɛ də, <Lam fa mu zuzə am, nə fuhə ŋgòcàsə fa mu yà' fana wu nə yoŋsə mù zə nə no wes yàm ŋkuŋ, wù zə nə no yò.> ⁹ Yi nə kwasə mofək nə də bəusə nà' gə mvəsə yi duk də nà'a gə sə à? Hai' ka ye lok! ¹⁰ Yà' mègù bohòwèŋ yàwèŋ sè' ve'nə, a ye-a ŋga wèŋ gə wes yusə wo duk wèŋ də wèeŋ gə fana wèŋ duk megu də, <Vèes yè'sə bwe fək wà, vəs gə mègù fàak avès, sè vəs tse' ŋgògù yà' co bwe fək.> >>

*Jisòs Gəŋsə**Ŋgàa Kuturu Hum*

¹¹ Məmvə'nə Jisòs à sə cà ŋgòlòJòrosalèm fana yi ca mətsetsə'rəə nzeŋgòŋ Sàmàriyà bə Galili. ¹² Yi ànə sə ni lo mvwe' məbuk lak mòk fana yi kərə bə ŋgàa kuturu mok wèŋ bwiŋ hum. Wo ànə sə təəŋ vəsə mvwe' mok mweè səsap, ¹³ nə sə fuŋ torə fis də, <<Masà, Jisòs, koksə-a manziŋ bohòvès-è.>> ¹⁴ Yi ànə ye yà' fana yi duk fa wo də, <<Wèeŋ du kə niŋ tsok fa ni' awèŋ sə bohòŋgà fa satikà' ya yi ye weŋ də ni' awèŋ rəŋ mok laŋ.>> Wo à sə lòo, yiya àwo nə me. ¹⁵ Mòk mənŋorè wo anə mò'fis à yə də yiya ye nə mèe fana yi bwi foho və maŋkwèŋ, nə sə fuŋ kwasə və Nwì. ¹⁶ Yi kə gbə noon sə kuhu Jisòs sə nze, nə sə kwasə nà'. Ŋwè ènə ànə ye ŋwəə Sàmàriyà. ¹⁷ Anə geŋ Jisòs nə fek də, <<Mù gəŋsə ka bwiŋ hum yeŋ à? Sè vəkə' fò? ¹⁸ Ye də ŋwè nəmòk ka nə co yi kə kùksə Nwì yeŋ, mègù ŋkəiŋ nè'e à?>> ¹⁹ Fana yi bəuŋ duk fa ŋgà' nə də, <<Lòkok mətsetə, nə lo yuyo, dzədzəm yògəŋsə wu laŋ.>>

*Məmvə'nə Gaŋ Ŋkum Nwì**Nə Vəə Sə**(Mat. 24:23-28, 36-41)*

²⁰ Bəu Faràsi mok wèŋ à fek Jisòs də gaŋ ŋkum Nwì sə nə kə və yè'sə sèŋ-ne? Fana yi duk fa yà'wèŋ də, <<Gaŋ sə Nwì sə vəə, ŋwè kà yà' bə

lis jøja yə. ²¹ Kaco bwiñ nə duk də, <Wèeñ ye yà'a yè'> kè də, <Wèeñ ye yà'a yà'> sè' yeñ, bùsə gan sè Nwì sə yà'a mən̄gorè wèñ.>*

²² Anə geñ Jisòs nə duk fa bwe ye wèñ duk də, <<Mvək mòk sə vèə nè wèeñ nə dzəm ve'ε co wèñ ye nùmbu mòk nè Mo Nwèe nə ye fo' fana wèñ kà nà' ya. ²³ Bwiñ nə sə duk fa weñ də, <Kùk gèsə ndzə fa', yi nà'>, kè də, <Kùk gèsə ndzə fən, yi nè'> fana wù kà gè, nə kà wo sè' yù. ²⁴ Mvè'nè mbùñ ba'agè mabu, nə reñ jəñ mamòk kə dzeñ mamòk yà'a fana, nùmbu njaam ye, mùu mo ñwè, mụ nə ye sè' ve'nə. ²⁵ Megu də mụ nə ye tsoñ ñgə' ñkùñntèn, bùu sè niè' wèñ beñ mụ sè' ñkùñ. ²⁶ Mvè'nè yà' ànə ye mənə nùmbu sè Nuà yà'a fana nùmbu sè yàm, mo ñwèe nə ye sè' ve'nə. ²⁷ Wo à sə zù, sə no, wo sə cañ gù, nə sə geñ gù tètè kə wes nùmbu nə Nuà ànə ni ñgwes fana ndzəp rwiñ və kə zə wes wo pwe'. ²⁸ Yà'a sè' məm̄vè'nè Lot ànə ye yà'a. Bwiñ à sə zù, nə sə no, wo sə ywiñ bum, nə sə seen bum, nə sə bi bum, nə sə ci ndap; ²⁹ fana nùmbu nə Lot ànə tesə gesə lo miswe' lak Sodòm fana mis tsoon mabu bə nsàp lis mòk nè nà'a kuəgè mis man̄gəñgèñ, nə kə teñ zə wes wo pwe'. ³⁰ Nùmbu nè mùu mo ñwè mụ nə yəəñ fana yà'a nə ye sè' ve'nə.

³¹ <<Nùmbu ànə ye, ñwè nè yi cu yòñsə mụ ndundap, ñga yi tse' bum mụ nda'à, kà ñgòkè jə yà' suhù tsə. Ñwè nè yi mənə nzum fàak nə kà man̄kwèñ də yi kə jəñ bum mụ nda'à sè fohòlò. ³² Wèeñ sə tsərə tse' yusə yà' ànə ye bohòngwe Lot. ³³ Ñwè nè yi ləp-a də yi non̄sə yòñsə ye fana yi nə bisə nà', fana ñwè nè yi dzəm-a də yi bisə yòñsə ye fana yi nə tse' nà'. ³⁴ Mụ tsok fa weñ də nè ndzəmè ànə nè ye ñga bwiñ nòbè kè mò'fis ba, wo nə jəñ fis lo mò'fis, nə me'rə non̄sə mòk fo'. ³⁵ Bèba nə sə gok beñ mvwe' mò'fis wo ba; wo nə jəñ fis lo nè mò'fis fana, nə me'rə non̄sə mòk fo'. (³⁶ Mbəmbam baa nə sə fak nzum, wo jəñ fis lo mòk, nə me'rə mòk.)>> ³⁷ Anə geñ ñgà fàak ye sə wèñ fek yi də, <<Anə ye ma fòTà?>> Yi duk fa yà' də, <<Mvwe' sè vè ni' nòon, jìgawà' wèeñ nə kə benə fo'>>

18

Gbu' Nwà Ngwemfə Bə Ngà Sak Nzak

¹ Jisòs à tsè' fa bwe ye wèñ gbu' nè'e də ya yà'a sə leñ piriya, nə kà wò. ² <<Ngà sak nzak mòk à ye mvwe' lak mok, nè yi à sə kà Nwì wəpgè, nə kà bwiñ sè' wəp. ³ Nwà ñgwemfə mòk ye mvwe' lak yà'sə sè', nè yi à sə vəgè bohòngà sak nzak nə riñriñ. Nwà nə à sə vè, nə sə duhu fa ñgà' nə duk də, <Sak gapsə-a mụ ves ñwè nè yi bèñgè mụ nè'e-nè.> ⁴ Ngà' nə à sə bèñ togè ntòbèñnə fana ànə cum kok ghàr ñgà' nə duk sə vèə yi də, <A ye-a sè də mụ kà Nwì wəpgè, nə kà bwiñ sè' wəp fana ⁵ megu bùsə ñwà nè'e sè kə fa mụ ñgə' wùriñ, fana mụ nə sak fa yi nzak ye nə, bwère yi sə vəhə mali ñgòlòkə mụ ntu'.> >> ⁶ Fana Tà Jisòs duk fa wo də, <<Wèeñ yuk-ε yàwèeñ yusə ñgà sak nzak nè yi ka zinə tse' nə cèep-è. ⁷ Ye də kaco Nwì tesə bùu sè yi à co'fis, sè wo sə leñ bohòyi nùm bə ndzəm sə yeñ àle? Aco yi cum casə mvək ñga yi ka yà' ntòyuk fa à? ⁸ Hai', mụ tsok fa weñ də yi nə təəñ fa yà' gèm nə sak nzak nə nènàk nə ye kəkurè. A ye-a sè ve'nə fana ghà nè mùu mo ñwèe nè bwiñ vèə, mụ nə yə bwiñ ñga wo tse' dzədzəm ñgòlèñ Nwì, nə kà wòyo àle-ò?>>

* 17:21 17:21 Aco ncèp ènə ye sè' də, <<Gan̄ sè Nwì sə yà'a sənə ntum awèñ.>>

Gbu' Nwàè Faràsi
Bə Ngà Kò Mbàam Tas

⁹ Jisòs à mà' gbu' nè'e bohòbùu mok sè wo à sè tsərə də wo bùu sè kèkùrè mù lisè Nwì fana wo sè jəŋ bùu mok wèŋ co yusè wà. ¹⁰ <<Bwìŋ ba à lòmùmvwè' ndap Nwì nè ghan̄ ŋgòkè ləŋ piriya. Mòk à ye ŋwəè Faràsi fana mòk ye sè ye ŋgà ko mbàam tas. ¹¹ Nwəè Faràsi nè à təŋ, nè ləŋ piriya nè nje də, <Mù kwasè wu Nwì, bùusè mù ka yàm co bùu mok wèŋ yà'a yəŋ. Bùu mok yàwo ŋgàa limzà bum bwìŋ, ŋgàa cì' mvwès nè ye ŋgàa kohònto. Mù kwasè wu də mù ka co ŋgà ko mbàam tas nè yi nè'e sè' yəŋ. ¹² Mù jəgè sənə nteŋ nè mò'fis nùumbu ba, nè dzə zəzə ŋgòləŋ wu. Yusè mù tse' pwe', mù cokfisgè mamòk ca ŋgòfa wu.> ¹³ Ngà ko mbàam tas nè ànə təŋ ye mvwè' səsap. Yi kà lis mubu sè kùk ja'à gèsè, yi wa'a tse' bo, nè ləŋ də, <Nwì, koksè manziŋ bohòmà nè mù ŋgà gù bup!> ¹⁴ Mù tsok wəŋ də ŋwè ènə ànə bwìŋ foho lo la'à yi co ŋwè nè kèkùrè mulisè Nwì nè nonjə mòk nà'a. Busè ŋwè nè yi jə fis kok lò-a ni' ye mubu fana wo nè jəŋ tsoŋ lo yi tsətsoŋ; ŋwè nè yi jə tsoŋ lò-a ni' nje sè nze fana wo nè jəŋ fis kok lo yi mubu.>>

Jisòs Sè Bəbwenjke' Wèŋ
(Mat. 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Wo à sè jə vè fa Jisòs bəbwenjke' də ya yi jwəŋ yà' bə bo nè se yà' fana ŋgàa fàak ye wèŋ ànə ye ve'nə, wo jwa sa'rə bùu sè də yà'a kà ve'nə gù. ¹⁶ Jisòs ànə ye ve'nə, yi to bwe sə, nè duk də, <<Wèŋ me'rə bəbwenjke' wèŋ və bohòmà, nè kà wo mandzè lok; bùusè gan̄ ŋkum sè Nwì sè, tse' yà' nsàap sè co wo yè'sə. ¹⁷ Mù tsok fa wəŋ ŋkəm duk də, ŋwè nè yi ka-a gan̄ sè Nwì sè co mvè'nə bwenjke' jəgè bum jə ye də kaco ŋgəŋgəŋ kə ni fo' yəŋ.>>

Ngə' Nè Bə Ghàk
(Mat. 19:16-30; Mak 10:17-31)

¹⁸ Nkwà' ŋwè bùu Jus mòk à vè kè fek Jisòs də, <<Cicà nè bəboŋ, yusè aco mù guu yè'sə yà, ya mù nè kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè-ε?>> ¹⁹ Jisòs duk fa nà' duk də, <<Wù to mù də ŋwè nè bəboŋ bùu yà? Nwè nè bəboŋ bùu, mègù Nwì yiŋyi. ²⁰ Wù ri lùuk sə lan̄ də, <Kà sàhà ko, kà ŋwè zə, kà yèyè, kà gèem mvwès ko, nè wəp tè' yo bə ma yo.> >> ²¹ Ngà' nè duk də, <<Mù à gù yè bum sè wù tanjə yè'sə ŋga mù cu ntòmùwà' ŋwè.>> ²² Jisòs ànə yuk ve'nə fana yi duk fa nà' də, <<Wù sə jamə mok yu nè mò'fis. Lòkè sèŋ bum sè wù tse', nè gapsə fa ŋgàa jìŋ wèŋ mbàam sə, ya wu nè tse' ghàk mubu; nè be' mandzè yuŋ və mù.>> ²³ Yi ànə yuk ve'nə fana ŋgùpcù gbu yi yək, bùusè yi à ye ŋgà ghàk nè wù kà fàk.

²⁴ Jisòs à kùk ja'a nà', nè duk də, <<Yà' gu ve'e wùriŋ bohòngàa ghàk ŋgòkè ni mvwè' gan̄ Nwì sè! ²⁵ Joho cà bohònàm nè yi yam co nàmbà'rè nà'a ŋgòcà torə tèsə ndzənə wu patà', nè nonjə bohòngà ghàk ŋgòkè ni mvwè' gan̄ sè Nwì sè.>> ²⁶ Bùu sè wo à yuk ncèp ènə à duk də, <<Ye də aco ŋwè nè yi tse' to lùŋ yè'sə ndà?>> ²⁷ Jisòs duk fəsə də, <<Yusè yà' gu bohòŋwè ŋgògù to fana aco Nwì gu ye yà' yo.>> ²⁸ Anə gəŋ Pità duk də, <<Ja'a na, vès a mè'rə wes ndap avès pwe', nè be' vè nè wu.>> ²⁹ Jisòs duk də, <<Mù sè tsè' fa wəŋ zinə də, ŋwè nè yi me'rə-a ndap ye kè ŋwè ye kè bwema kè tè' bə ma, kè bwe ye də a njo gan̄ ŋkum sè Nwì sè fana,

30 ηγγεῖλαις καὶ τῆς ἀπορίας σου, καὶ τῆς ἀπορίας σου, καὶ τῆς ἀπορίας σου καὶ τῆς ἀπορίας σου καὶ τῆς ἀπορίας σου.>>

Jisòs Cèp Mvè'nè Kpù Ye

Nə Ye Sə̀mòk

(Mat. 20:17-19; Mak 10:32-34)

31 Jisòs ànə jə̀n fəsə gesə ηγγàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə wè̀n, nə tsok fa wo də, <<Wè̀n yeè, vesùwè̀n sə kok lòyè'e mu Jòrosalèm, fana bum sè ηγγàa tsòhòbum Nwì wè̀n ànə com bə liη am Mo Nwèe nə bə̀n və zìnə.

32 Wo nə fa mu bohòbù lakmvum, fana wo ywi'lə mu, nə gu fa mu bum marè'tu wùriη, nə te mu bə nte. 33 Wo nə ləp mu, nə zə mu, mu kpù fana a kə dzèη nùmbu nə tɛ', mu luη lokok sə̀mòk.>> 34 Anə geη wo kà yusè yi cèp yè'sə rɛɛη lok. Anə ye ηga ηkə̀rə awo nsəp nə co wo kà bə ncèp ènə rɛɛη, fana yà' ye bohòwə anə səswihi ηgòrɛɛη yà'.

Jisòs Guηsə Ngà Jì Lis Nè Yi Ngà Lɛɛη Bum

(Mat. 20:29-34; Mak 10:46-52)

35 Jisòs nə ànə kə̀p və mvwe' lak Jèrikù fana ηga ηgà jì lis mòk cu ηgu mandzə anə, nə sə lɛɛη bum. 36 Yi ànə yuk ηga bwiη sə cà fo' wùriη fana yi fek də sə gu yà̀e. 37 Fana wo tsok yi də, <<Jisòs nə mvwe' lak Nazàrɛ sə cà yi.>> 38 Fana yi waη torə̀ fis də, <<Jisòs mo ηkum Devid, koksə-a manziη bohòmù-è.>> 39 Bùu sè wo ànə ye fo' sə wè̀n gham yi də yi cum gəe'. Yi ghaha wesə ye ghaha də, <<Mo Devid, koksə manziη bohòmù!>> 40 Anə geη Jisòs foho tə̀n, nə də wo jə̀n və nà'. Nà' ànə kə̀p və fana yi fek ηgà' nə də, 41 <<Yusè wù dzəm də mu gu fa wu yè'sə ya?>> Nğà' nə duk də, <<Tà, mùk fa mègù mu lis ya mu ye bum sə̀mòk.>> 42 Jisòs nə duk fa nà' də, <<Lis yo sə muhu, ntum yònə wù fa bohòmù guηsə wu laη.>> 43 Anə geη lis ye sə muhu sè ghà nə fo' fana yi gi yuη lo Jisòs nə, nə sə kuksə Nwì. Bùu sè wo ànə ye nsəp yu ènə pwe' à kùksə Nwì sè'.

19

Jisòs Bə̀ Sàkiyò

1 Jisòs ànə kə̀ ni mvwe' lak Jèrikù, fana nə sə gi ηgòcà lòo. 2 Nwè nəmòk ànə ye fo' nə liη yee də Sàkiyò. Yi ànə ye ηkum ηγγàa ko mbàam tas mòk nə ghaη yi, nə ye sè' ηgà ghàk. 3 Yi lap co yi ye Jisòs, mandzə kà ye bùsə bwiη à ye fo' wùriη fana yi ye bwi ye ηwè nə ləm. 4 Anə geη yi caη lo mantombi, nə kə kok tɛ mòk nə wo to nà' də Sikamòdə ya yi ye nà', bùsə Jisòs nə ànə ye ηgòcà ma nà'nə. 5 Jisòs ànə kə̀ wes mvwe' sə fana yi kək kok gesə lo mbwa, nə duk fa nà' də, <<Sàkiyò, suhu tsoη mbwa nənàk bùsə mu nə nooη ntinə nè'e mu nda'à wù.>> 6 Anə geη yi suhu tsoη nənàk, nə kə jə̀n nà' bə kwəkwa. 7 Bwiη ànə ye vɛ'nə fana wo ηwəm wes wo pwe' də, <<Yi lòngòkə nòoη bə ηwè nə yi ηgà gù bɛp.>> 8 Sàkiyònə lokok duk fa Tà nə də, <<Yèe Tà, mu nə gapsə bum am mutsətsə'rə bə tsətsə'rə, nə fa mamòk bohòngàa jìη wè̀n. A ye-a ηga mu a limzə yu ηwè nəmòk fana mu nə lak fəsə fa yi yà' kè' kwè.>> 9 Jisòs duk fa nà' də, <<Lùη vè mvmvwe' ndap nè'e ntinə, bùsə wu mo Abrahàm sè'. 10 A yè'sə də mùu mo ηwè, mù a vè ηgòkə ləp nə luηsə bùu sè wo à bisə.>>

*Gbu' Bwiŋ Tε' Sə**Wo A Gàp Fa Wo Mbàm**(Mat. 25:14-30)*

¹¹ Mùm̀v̀nè̀ nè̀ bù̀u sè̀ wè̀ŋ à sè̀ yu'rə̀ bum yè̀sə̀ fana yi tsok fa mali wo gbu' mòk. Anə̀ ye nga yi kuəp lɔ̀Jòrosalèm fana bù̀u sè̀ bə̀ yà'wè̀ŋ à ye sə̀, à sè̀ tsəm̀ yà̀wo də̀ gaŋ ɲkum sè̀ Nwì sè̀ nè̀ yə̀əŋ ghà nà'nə̀. ¹² Fana yi duk də̀, <<Ŋwè̀ nəm̀òk à ye nè̀ yi à tesə̀ m̀u ntòmbii ɲkum. Yi lòm̀vwe' lak mok sè̀ sèsap* də̀ wo kə̀ koksə̀ yi gaŋ ya yi bwi və̀ la'à yi. ¹³ Yi benə̀ bwe fàak ye wè̀ŋ bwiŋ hum, nè̀ fa wo mbàm ncùhù hum. Yi duk fa yà' də̀ yà'a sè̀ ywìŋ seŋ bum bə̀ zeŋ tɛ̀ yi bwi foho və̀. ¹⁴ Anə̀ geŋ bù̀u lak ɲkwà' ɲwè̀ nè̀ wè̀ŋ beŋ yi. Wo tum lo bù̀u mok wè̀ŋ maŋkwè̀eŋ yi bə̀ ntiɾè̀ də̀, <Vès̀ ka dzəm̀ də̀ ɲwè̀ ànə̀ ye ɲkum àvès̀ dzəm̀.>

¹⁵ <<Anə̀ geŋ wo koksə̀ yi gaŋ sə̀, yi bwi foho və̀. Yi to benə̀ bwe fàak sè̀ yi ànə̀ fa wo mbàm sə̀, də̀ ya yi ja'a də̀ yà' a tse' swe' mbàm sù̀ nɛ̀. ¹⁶ Ŋwè̀ nè̀ mantombi à vè̀ə̀, nè̀ duk də̀, <Tà, mbàm nè̀ wù̀ a fa m̀u mò'fis nè̀ a bù̀uŋ mok hum.> ¹⁷ Ŋkwà' ɲwè̀ nè̀ kwasə̀ nà' də̀, <Wusù̀kù', mo àm-a', wù̀ gù̀ bə̀boŋ. Wù̀ nitsə̀' zìnə̀ yòbə̀ m̀uyu nè̀ nà'a momjo laŋ, fana m̀u gu wu ɲga'a ɲgòkotsə̀' buhu lak hum.> ¹⁸ Ŋwè̀ nè̀ ba à vè̀ə̀, nè̀ duk də̀, <Tà, mbàm nè̀ mò'fis nè̀, a bù̀uŋ mok tãŋ.> ¹⁹ Yi duk fa nà' də̀, <Wù̀ tse' yòsə̀' buhu lak tãŋ.> ²⁰ Mòk à vè̀ sè̀, nè̀ duk ye də̀, <Tà, mbàm yònə̀ nè̀, m̀u a kì lòksə̀ nà' ndzənə̀ gàcək. ²¹ Búsə̀ m̀u a sə̀ wəp də̀ wu nsàp ɲwè̀ nè̀ wù̀ gu wùriŋ. Wu te'e jəgè̀ yusə̀ wù̀ anə̀ ka noŋsə̀, nè̀ sə̀ kup jəŋ yusə̀ wù̀ à ka wù̀ bi.> ²² Yi duk fəsə̀ fa nà' də̀, <Mùm̀v̀nè̀ wù̀ cèp də̀ m̀u nsàp ɲwè̀ nè̀ ve'nə̀ yà'sə̀, m̀u nè̀ sak wu sə̀' ve'nə̀. Wu mo nè̀ bup! Wù̀ riŋ də̀ m̀u ɲwè̀ nè̀ m̀u gu wùriŋ, nè̀ m̀u te'e jəgè̀ yusə̀ m̀u à ka noŋsə̀; m̀u sə̀ kup mvwe' sè̀ m̀u à ka bi àlaa? ²³ Nə̀ gu va bwè̀ɾe wù̀ à kə̀ gèsə̀ fa m̀u mbàm am sə̀ mvwe' ɲgwa' mòk, də̀ ya m̀u vè̀ ɲgòjə̀ yà', ɲga m̀u swe' na mbwa-ε?> ²⁴ Yi bù̀uŋ duk fa bù̀u sè̀ wo à ye fo' sə̀ wè̀ŋ də̀, <Wè̀eŋ fep fis jəŋ ncùhù nè̀ bohòyi nè̀, nè̀ fa nà' bohòŋwè̀ nè̀ yi nè̀ tse' fa' ncùhù hum nà'a.> ²⁵ Wo duk fa yi də̀, <Tà, yi tse' ncùhù hum ye laŋ!> ²⁶ Ŋkwà' ɲwè̀ nè̀ də̀, <M̀u tsok fa weŋ də̀ ɲwè̀ nè̀ yi tse'-a yo fana wo nè̀ naaŋ yamsə̀ fa yi mok. Nə̀ ye də̀ bohòŋwè̀ nè̀ yi ka ye yumok tse' nè̀, a megu-a sè̀ m̀uyu nè̀ jo nè̀ yi tse' nà' nè̀, wo nè̀ jəŋ fis gèsə̀ nà' ndzə̀ bohòyi anə̀ fo'. ²⁷ A ɲga'a mok bohòbù̀u sè̀ wo sə̀ bèŋ m̀u də̀ m̀u nè̀ kà ɲkum awo ye yè'e wè̀ŋ. Wè̀eŋ jəŋ wə̀ fo fən, nè̀ sùə̀ wo m̀ulisè̀ m̀u.> >>

*Jisòs Ni Lak Jòrosalèm**Co ɲkum**(Mat. 21:1-11; Mak 11:1-11; Jon 12:12-19)*

²⁸ Jisòs ànə̀ cèp wes yè̀sə̀ fana yi sə̀ lo mantombi ɲgòkok lòm̀u Jòrosalèm. ²⁹ Yi à kuəp vè̀ mvwe' lak Befà bə̀ Betani fana wo wəsə̀ və̀ mvwe' nda Olip. Yi tum̀sə̀ gèsə̀ ɲgàa fàak ye ba. ³⁰ Yi duk fa yà'wè̀ŋ də̀, <<Wè̀eŋ du mvwe' lak sè̀ ndzə̀ yà'a, wè̀eŋ sə̀ nikok lòntèn, wè̀ŋ ye mvomndè' mòk nè̀ ɲwè̀ nè̀ nà' kok yuk; wè̀ŋ fiŋ jəŋ və̀ nà' fən. ³¹ A ye-a ɲga ɲwè̀ mòk fek weŋ də̀ wè̀ŋ sə̀ fi nà' bù̀u yàle fana wè̀ŋ duk fa yi də̀, <Tà tse' fàk bə̀ zeŋ.> >> ³² Bù̀u sè̀ yi à tum̀ sə̀ à lòo, nè̀ kə̀ ye megu sè̀' mvè̀nè̀ yi duk wo sə̀. ³³ Mvè̀nè̀ wo à sə̀ firə̀ mvomndè' nè̀ fana ɲwè̀ nè̀

* **19:12** 19:12 Mvè̀k ànə̀ à ye, wo koksə̀ ɲwè̀ də̀ yi ɲkum fana yi lo lak Rumà ya ɲga ɲkum nè̀ ghaŋ nè̀ fo' nè̀ cum̀sə̀ yi m̀u dzə̀ə̀.

yi tse' nà' nà fek wo də, <<Wèŋ sə firə mvomndè' nà bùu yà?>> ³⁴ Wo duk fa yi də, <<Tà tse' fàk bə zəŋ.>> ³⁵ Anə geŋ wo jəŋ və fa Jisòs nà'. Wo fweŋ cəək awo, nə naaŋ fa mvomndè' nə mənkwèŋ, nə cumsə Jisòs mbwa. ³⁶ Məmvə'nə yi à sə kok lònà' fana wo fweŋ noŋsə lo cəək awo sə mandzə anə. ³⁷ Wo ànə kəəp və Jòrosalèm, ŋga wo sə suhu tse mok nda Olip nə fana maŋgo bù nə wo à sə yù yi nə wèŋ ye ŋgòkwa, nə sə fuŋ kuksə Nwi bə nsàap bum maŋgəŋgèŋ sə wo yə sə. ³⁸ Wo sə duk də, <<Nwii se ŋkum nə yi vè mənə liŋ Tà! Fifi ye məbu, kəkùksə ye bohòNwi nə yi yam cəsə yà lòoŋ fo'.>> ³⁹ Anə geŋ bùu Farəsi mok sə wo à ye sə' maŋgorə anə duk fa Jisòs də, <<Cicà, jwa bwe yo yè'e də wo cum gəe'.>> ⁴⁰ Jisòs duk fa wo də, <<Mə tsok fa wəŋ də wo cu-a gəe', liis yè'e cep cù.>>

Jisòs Wa Fa Lak Jòrosalèm

⁴¹ Yi ànə kəəp və, nə ye ntəm lak nə fana yi yeto ŋgòwa fa nà' də, ⁴² <<Anə ye-a ŋga'a də wù riŋ yusə aco yà' jəŋ və fifi bwèrà. Megu də kaco lis yo ye yà' ŋga'a yeŋ. ⁴³ Numbu mòk sə vè bohòwù, nə bùu sə wo sə bèn wuu nə wə dzè' bohòwù, nə gum dzoŋ wu ŋgəŋ ma nə fòpwe'. ⁴⁴ Wo kəəmsə mak mbàandap yo sə nze, nə le' mak bùu yo bə bwe yo sə wo cu məmvwe' vèəm ndap yo sə pwe'. Wo nə kà lis nə mò'fis mənə mòk mè'rə naaŋ bùusə wù à ka ghà nə Nwi à kə ke' yə wəŋ nə riŋ.>>

Jisòs Bə'fis Ngàa Səŋ Bum

Mə Ndap Nwi Nə Ghaŋ Nə

(Mat. 21:12-17; Mak 11:15-19; Jon 2:13-22)

⁴⁵ Anə geŋ yi kə ni lo məmvwe' ndap Nwi nə ghaŋ nə, nə sə bə'fis bùu sə wo sə sèŋ bum mbwa. ⁴⁶ Yi sə cep də, <<Wo à còm noŋsə ndzənə ŋwàk Nwi, sə kum ndap Nwi nə ghaŋ ènə də, <Ndap nə njàm nə, nə ye ndap nə ŋgòlən mbwa piriya;> fana wèŋ jə bùsə nà' ndap ŋgàa yə wèŋ.>>

⁴⁷ Yi à sə yə'rə bwìŋ məmvwe' ndap Nwi nə ghaŋ nə numbu pwe'. Ngàa fa satikà' bə ŋgàa yə'rə fa bwìŋ lùk bə bùu sə ghaŋ sə wèŋ sə lap ŋgòzə yi. ⁴⁸ Wo kà yusə co wo gu sə ri bùusə bwìŋ pwe' à dzəm tse' mègu ncèp nə nje nə.

20

Fa Jisòs Nàaŋ Ndà?

(Mat. 21:23-27; Mak 11:27-33)

¹ Numbu mòk à ye ŋga Jisòs sə yə'rə bwìŋ, nə sə tsoho fa wo Ntirə nə Bəboŋ nə məmvwe' ntòmbi ndap Nwi nə ghaŋ nə fana ŋgàa fa satikà' sə ghaŋ bə ŋgàa yə'rə fa bwìŋ lùk nə ye bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ kə tseŋ yi. ² Wo à vèə, wo fek yi də, <<Vès dzəm ŋgòri də wù gu bum yè'sə bə nàaŋ sə fò? Kènə fa wu nàŋ ndà də wu gu yà' ε?>> ³ Yi duk fa fəsə yà'wèŋ də, <<Mə tse' ŋgòfek wəŋ yusəmok yàm sə', wèŋ tsok fa m-a də, ⁴ mvwe' sə Jon ànə jəŋ nàaŋ sə ŋgòbàptesə bwìŋ fo' yà'a ànə və bohòNwi kə yà' ànə tesə bohòbwìŋ-ε?>> ⁵ Wo à yèto ŋgòcèp bə zəŋ, nə sə fe'rə ni' awo də, <<A tsok fa yi yè'sə də? Busə a duk-a də, nàaŋ sə à sə vè bohòNwi fana yi nə fek fe'lə ves də, ànə geŋ vesùwèŋ kà yusə Jon à sə cèep dzəm bùu yà lə. ⁶ Nə ye sə' də a ye-a ŋga a duk də, nàaŋ sə à tesə bohòbwìŋ fana bwìŋ nə təm ves bə lis, bùusə wo à dzəm yàwo zinə də Jon à ye ŋgà

tsòhòbum Nwì.>> ⁷ Fana wo duk fa nà' dè wo ka mvwe' sè yà' ànè vè sè riŋ. ⁸ Jisòs duk bwi fa wo ye sè' dè, <<Ye dè m̀ nà kà wèŋ nsàp n̄n̄ n̄ m̀ tse' n̄gògù bum ye'sè b̄ zèŋ n̄ sè' tsè'.>>

Gbu' Ngàa Kàk Nzum

Sè Wo A Ye Bup

(*Mat. 21:33-44; Mak 12:1-12*)

⁹ Anè geŋ Jisòs ye ngòtsè' fa bùu sè wèŋ gbu' nè'e dè, <<Nwè n̄mòk à bi nzum ye, n̄ tes yà' bohòbùu s̄mòk dè ya yà'wèen̄ n̄ sè lak yi. Yi ànè fa wo fana yi ye'e lo mvwe' lak mòk, n̄ k̄ cum mam fo' mvèk s̄s̄ap. ¹⁰ Mvèk nè ngòk̄up bum sè m̄nzuu sè ànè k̄r̄ fana ngà nzum n̄ tum ngà f̄k̄ ye mòk dè nà'a lo bohòbùu sè m̄nzuu yi sè, dè yà'a fa yi ma n̄je. Bùu sè wèŋ l̄p̄ yi, n̄ tum f̄s̄è lo yi botu. ¹¹ Yi tumsè fe'l̄è ngà f̄k̄ ye mòk. Wo l̄p̄ nà'n̄ sè', n̄ kok̄sè nà' marè'tu v̄'e, n̄ tum f̄s̄è lo nà' sè' botu. ¹² Yi tum ngà f̄k̄ ye mòk sè' n̄ t̄e'. Wo fa nà'n̄ mvwe', n̄ be' fis gesè yi fo'. ¹³ Fana ngà nzum n̄ duk dè, <M̀ gu kok̄ ye'sè va? M̀ tum le mo àm nè m̀ dz̄um yi w̄riŋ nè'e, k̄mòk wo ȳ-a dè a yi, wo n̄ w̄p̄ li tsoŋ yi!> ¹⁴ Bùu sè m̄nzuu sè wèŋ ànè ye nà' fana wo duk m̄n̄gorè àwo anè dè, <Nè'e ngà'a monè ndz̄è v̄èè yi nè n̄k̄wà' n̄wè n̄ k̄-a ye, yi n̄ cum mvwe' k̄uu nà' yi n̄. Vesùwèen̄ z̄è yi, ya bum ye sè ye mòk sè yàvès.> ¹⁵ Anè geŋ wo k̄ ko fis yi m̄nzuu anè, n̄ z̄è yi. Ye dè ngà nzum n̄ n̄ gu bohòbùu ye'sè wèŋ va? ¹⁶ Yi n̄ v̄è k̄ z̄è bùu sè wo tse' nzum ye sè wèŋ, n̄ j̄eŋ fa nzum sè bohòbùu mòk sè zok.>>

Bùu sè wèŋ ànè yuk wes v̄'e n̄ fana wo duk dè, <<Nwii gu co yumook k̄ v̄'e n̄ ye yuk.>> ¹⁷ Fana Jisòs k̄k̄ ja'a wo j̄waan̄, n̄ fek wo dè, <<Ye dè yusè wo à còm n̄n̄s̄è yà' ndz̄en̄ n̄wàk Nwì ye'e dè yà? Dè, <Lis nè ngàa ci ndap wèŋ à dz̄een̄ m̄k̄ n̄n̄s̄è nà' dè nà'a bup n̄ k̄ tse' ghak fe'l̄è f̄k̄ mòk sè' zèŋ.*>

¹⁸ Nwè nè yi k̄è gb̄-a m̄n̄ lis ànè, ngèŋgàŋ tiŋ sam z̄èzok, n̄ ye dè a ye-a ngà nà' gb̄ n̄wè n̄mòk m̄ni'i fana nà' gok fam ngèŋgàŋ.>>

¹⁹ Ngàa ȳ'r̄è l̄k̄ b̄è ngàa fa satikà' sè ghaŋ wèŋ sè lap mandzè dè wo ko yi ghà nà'n̄ b̄usè wo à r̄i dè nà' m̄k̄ fa gbu' ànè bohòwo. Fana megu dè wo sè w̄p̄ dè b̄wiŋ n̄ j̄ok.

Fa Nwì Yu Ye

Nè Fa Kaisà Yu Sè Ye

(*Mat. 22:15-22; Mak 12:13-17*)

²⁰ Anè geŋ wo sè k̄k̄ yi, n̄ tum fa yi mf̄eŋp̄ sè wo sè gu borè co wo bùu sè zinè. Wo sè gu v̄'e n̄ dè ya wo ko yi b̄è yumok sè yi n̄ cep, ya wo fa yi bohòngàa f̄ak̄ sè wo tse' n̄n̄ n̄n̄ n̄ze gowònò n̄ fo' n̄. ²¹ Wo fek yi dè, <<Cicà, v̄ès r̄i tse' dè w̄ sè cep, n̄ sè ȳ'r̄è fa b̄wiŋ yusè yà'a zinè; n̄ ye sè' dè wu k̄ n̄wè gè m̄ ko fagè, n̄ sè ȳ'r̄è fa b̄wiŋ bum sè yà'a b̄è mandzè Nwì b̄è zinè. ²² Vès dz̄em dè wu tsok-a ves, l̄uk̄ vesùwèŋ sè tsè' dè, a b̄èb̄on̄ co vès sè lak fa n̄kum Kaisà nè mvwe' lak Rumà tas k̄è ka' e?>> ²³ Yi riŋ dè yà' sè buè yi fana yi duk fa yà' dè, ²⁴ <<Wèen̄ j̄eŋ v̄è fa m̄-a m̄b̄am mòk è. Wo còm naaŋ m̄n̄ m̄b̄am n̄ ye'e liŋ ndà, n̄ ye m̄bwa ye'e sè' si ndà?>> Wo dè, <<A sè n̄kum Kaisà.>> ²⁵ Fana Jisòs duk dè, <<N̄h̄j̄. L̄k̄ fa Kaisà yusè yà'a sè ye, n̄ fa Nwì yusè yà'a sè Nwì.>>

* **20:17** 20:17 Ye Màtiyò21:42

²⁶ Fana wo kà yumok sè co wo ko yi bə zeŋ mvwe' bwiŋ də yi cèp ve'ε tse'. Megu də wo ànə yuk mvə'nə nà' cèp fəsə fa wo sə fana wo mərə, cù loho wo.

Nzak Nè NgòLòkok

Mvwe' Kpɔ

(Mat. 22:23-33; Mak 12:18-27)

²⁷ Bùu mok sè wo à sè to wo də bùu Sadusi wèŋ à vè kè tsèŋ yi. Bùu yè'sə wèŋ bùu sè wo dukgè yàwo də kaco ŋwè lokok fe'lə mvwe' kpɔ yeŋ. ²⁸ Wo à vè, nə fek yi də, <<Cicà, Musi à còm nəm fa ves lùk mòk də, a ye-a ŋga tètàa ŋwè nəmòk kpɔ me'rə-a ŋgwe ye ŋga bə nà' ka mwe tse' fana moma yee nə jə tsoŋ ŋwà nə, ya bə nà'a dzə fa tètà ye nə yi kpɔ nə bwe. ²⁹ Yumook yè' də bwema mok wèŋ à ye tu awo sàmba. Fana nə mwè nə jəŋ ŋwàŋwè, nə kpɔ me'rə nà' ŋga bə nà' ka mwe tse'. ³⁰ Ŋwə nə ba jəŋ ŋwà nə, nə kpɔ me'rə nà' sè' ve'nə. ³¹ Ŋwə nə te' jəŋ bwi ŋwà nə sè'. Yà' à megù ve'nə tètè wo sè sàmba sə pwe' à kpɔ wes ŋga nə mò'fis ka mwe bə ŋwà nə dzə. ³² A cu, ŋwà nə kpɔ ye sè sè'. ³³ Ye də nùmbu nə bwiŋ nə lòkok mvwe' kpɔ nə ye nùu, ŋwà ènə nə ye ŋgwe ndà. Busè wo a jə yi wo sàmba pwe'fo'.>>

³⁴ Jisòs duk fa wo də, <<Mbəmbam bə bèba sè niè' cugè co ŋgwe bə ndum. ³⁵ Megu də bùu sè wo kəkərè ŋgòlòkok mvwe' kpɔ ghà ànə sə nə kà gù mok cu fe'lə. ³⁶ Busè wo mok co masinjàa Nwi nə ye fe'lə bwe Nwi sè', njo nə wo a lòkok mvwe' kpɔ. ³⁷ Musi nə à nitsè' bə tu ye jəja də bwiŋ nə lòkok mvwe' kpɔ. Mvwe' sè yi à còm bə nzak tɔ nə mis à sə kəə mbwa nà'a fana yi sè to Tà də nà'a Nwi Abràham, nə ye Nwi Azik nə ye Nwi Jàkop. Nwi à cèp ve'nə ŋga wo à kpɔ ləlan. ³⁸ Yà'a sə nitsè' də bùu yè'sə cu fe'lə ŋwəm, njo nə yi ka Nwi bù kpəkɔ yeŋ, yi Nwi bùu sè wo cu ŋwəm. Busè bə tsətsərè nə Nwi də, ndaŋwè pwe' cu ŋwəm.>> ³⁹ Anə geŋ ŋgàa yərè fa bwiŋ lùk mok wèŋ duk fa yi də, <<Cicà, yusə wù cèp yà'sə bəwùriŋ.>> ⁴⁰ Busè ŋwè à ka nə co nà' fek yi yumok mok ghùsə ja'a lok fàk.

Nzak Nè Bə Liŋ Krest

(Mat. 22:41-23:36; Mak 12:35-40; Luk. 11:37-54)

⁴¹ Anə geŋ Jisòs fek wo də, <<Aco wo duk də ŋwè nə wo togè yi də <Ŋkum ŋgà gəm bwiŋ> nə ye ŋgwì bù Devid yè'sə va? ⁴² Busè Devid nə bə tu ye à cèp bə liŋ ŋwè ènə ndzənə ŋwàk Sàam duk də, <Tà Nwi à duk fa Tà àm də, <<Cum fəŋ bo ma mà'a mù, ⁴³ tètè mù nə gu bùu sè wo bəŋgè wu, wù nəŋ tes kù mù ni' wo ànə.>> > ⁴⁴ A ye-a də Devid nə sè to nà' də Tà, ye də aco yi ye bwi bohòDevid anə mwe yè'sə valè?>>

Jisòs Də Bwiŋ Jəŋ Nkərè Bə Yusè Ŋgàa Yərè Lùk Sə Gùu

⁴⁵ Fana yi à cèp fa ŋgàa fàak ye wèŋ ŋga bwiŋ pwe'fo' sə yuk də, ⁴⁶ <<Wèŋ jəŋ ŋkərè bə ŋgàa yərè lùk sè wo dzəm ŋgòni tse' cəək sè səsap, nə dzəm də bwiŋ cepsə kə'ca wo munteŋ, nə dzəm mvwe' ncum sè bəbən məmvwè' ndap piriya, nə dzəm də a dzəŋ mvwe' ŋkàk, wo cum megu mvwe' sè ya bwiŋ wəp wo co bùu sè ghan. ⁴⁷ Wo lim zə bum bàa yepmfə wèŋ, nə sə gu bupsə ndap awo, nə sə gu basə piriya sè səsap ŋgwàŋ. Ŋgə' nə njàwo nə kə yam gha' pwe'fo' njo bum yè'sə.>>

21

Fəfa Nwà Ngwemfə Nəmòk
(Mak 12:41-44)

¹ Jisòs à cu mùmvwè' ntòmbi ndap Nwì nè ghan, nè kùk kok mvèsè ñgàa ghàk wèñ sè gèsè tson fəfa awo sənə ñkùp nè wo gèségè ca nè. ² Yi ye ñga ñwà ñgwemfə mòk nè yi ñgà jìñ gèsè tsə mànini ba. ³ Fana yi duk dè, <<Mù tsok wèñ yusè yà'a zìnə dè ñwà ñgwemfə nè yi ñgà jìñ nè'e fa càsə ghak wo pwe' yi. ⁴ Busè wo sə fa yàwo ñga wo tse' ñkùñ, fana ñwà ñgà jìñ nè'e fa wes ye mumbàm zə nje nè yi tse' nè pwe' nè pwe'.>>

Jisòs Tsə' Bum Sə Yà'a Nè Ye Ñga Yi Kəp NgòVə
(Mat. 24:1-14; Mak 13:1-13)

⁵ Bùu mòk wèñ à sè cèp fo' mvè'nè dè ndap Nwì nè ghan nè bòvè'e bə liis sè wo à ci nà' fo', nè ye bə bum sè wo à fa Nwì ñgògù bònşə ndap ye nè fo'. Jisòs duk fa wo ye dè, ⁶ <<Bum sè wèñ sə yə yà' yè'e pwe', nùmbu mòk sè vèə nè lis nè mò'fis nè kà mənə mòk fa'nə naan mam. Wo nè kùəmsə wes yà' pwe'.>> ⁷ Fana wo fek yi dè, <<Cicà, tsok fa a ves ghà nè bum yè'sə nè ye-è, nè ye sè' dè yusè yà'a nè ñiñtsok dè bum yè'sə kùəp lañ sə yè'sə yà'>> ⁸ Jisòs duk fa wo dè, <<Wèñ jəñ ñkərə yə ñwə nəmòok kà wèñ bòrè, bùsè bwiñ nè və ñkùñ sè wo nè sè ci' mvès dè, <Mù yi nè Nwì à duk dè yi nè tum nè, mvèk nè kùəp lañ.> Wèñ kà wo bə' ləswì. ⁹ Nə ye dè wèñ yuk nzak dzè' nè ye bə mvè'nè bwiñ sə kùəm kə' fana wèñ kà wəp, bùsè bum yè'sə nè ye to tson ntòvè'nə ñkùñ. Bum yè'sə ye-a sè' vè'nə fana mvè'nè bum nè lə nè, nè kà sè ntòkə dzèñ.>>

¹⁰ Anə geñ yi sə tsoho fa mali wo dè, <<Bòp lak mook nè lə bə bòp lak mok, ñkum mok lə bə ñkum mok sè'. ¹¹ Nze nè nè sə tsoho vè'e wùriñ fana nje bə ñgə' ye kə' lo mvwe' bòp lak mok zok zok nduk. Fana bum sè co yà' kòksə ñwè wəə bə bum mok sè yà' sə nitsə' mvèk nè dè nzenjgòñ nè me wèñ nè sə yəəñ mabu wùriñ. ¹² Ñkùñ bum yè'sə nè sə ye fana wo nè ko to ntòwèñ ñkùñ. Wo nè ko wèñ, nè yeñsə wèñ ñgə', nè jəñ lo wèñ mùmvwè' ndap piriya ñgòsak wèñ, nè jəñ lo wèñ mùmvwè' ndapndzəm wèñ sè'. Wo nè kə jəñ lo wèñ bohòñkum bə govənòwèñ pwe'fo' bùu liñ am. ¹³ Nà'nə nè ye yà'sə sè' mandzə bohòwèñ ñgòtəəñ, nè tsoho fa bwiñ ncèp nè ñjəm. ¹⁴ Wèñ riñtse' yè'e sə ntuə wèñ dè ñwèe kà dè yi sə tsərə dè wu nè sè cèp fəsə fa wo yè'sə dè yà duk. ¹⁵ Busè mu nè fa wèñ cù bə ñkərə nsàp nè wù cèp fana cù loho bùu sè wo sə bèn wèñ sə, wo kà yusè ñgòcèp fe'lə mok ri. ¹⁶ Anə sə señ wèñ bùu awèñ co bùu sè wo dzə wu wo, bə moma yo, nè ye bwe tè' yo bə ñge' yo wèñ. Mook sè wo nè zə wèñ zəə. ¹⁷ Bwiñ pwe' nè bəñ wèñ njo liñ am sə. ¹⁸ Megu dè, nùəmtu awèñ nè mò'fis nè kà bisè. ¹⁹ Wèñ təəñ-a gugùñ, yà'a mvè'nè wèñ nè tèsə yòñsəə awèñ sə.

Ngə' Nè Nà'a Nə Ye Ñkùñ Nzenğòñ Me
(Mat. 24:15-31; Mak 13:14-27)

²⁰ <<Ghà nè wèñ ñgə sojà wèñ kə gam lak Jòrosalèm fana wèñ riñ dè wo nè kùəmsə mak yà' mvèk momjo. ²¹ Fana bùu sè wo cu mvwe' lak Jùdiyà wèñ cañ kok lo mundaħà, bùu sè wo cu muntòlak wèñ tèsə lo, bùu sè wo ka muntòlak anə yeñ wèñ kà dè wo mumsə ñgòni foho lòm̄bwa duk. ²² Busè a yà'sə nùmbu là' fəsə fò, ya bum sè wo à còm yà'

ndzənə ɲwàk Nwi lòonj fo' bɔwɲ və zìnə. ²³ Ho'mì, megu də anə ye ɲgə' wùrinj bohòbàa sè bə zùm, nə ye sè wo sə fa bwe sè lə mbwi bə nùumbu yà'sə. ɲgə' nè co wù kà cèep nə ye sə nzenɲòŋ anə ɲga Nwi jòk bohòbàa yè'sə wèŋ sè'. ²⁴ Wo nə gbə' zə mok wèŋ bə fèk, nə jəŋ lo mok co ɲkwèŋ mvwe' bòop lak lòonj. Fana bù lakmvum wèŋ nə nəŋrə lak Jòrosalèm bə kù tètè mvək nè Nwi a fa wo kə wes.

²⁵ <<Bum mok sè yà' sə nitsə' mvək nə yəŋ mɔ nùmə bə ɲwɔ nə ye mənə ɲkəŋkəŋ sè'. Ma nè sə nze fana bòop lak wèŋ nə jip, nə wəp mvə'nè ndzəp nè ghanj cwì, nə sə kɛ'lə li gbə. ²⁶ Bwiŋ nə sə kpɔ sɛɛŋ bə wɔə mvə'nè wo sə tək ɲgòyə yusè yà'a nə ye sə nzenɲòŋ anə sə, bùusè ɲàaŋ sè ma mɔbu sə pwe'fo' nə tsoho. ²⁷ Fana wo nə ye mɔu mo ɲwè, mvəsə mù sè vè ndzənə mbàk bə ɲàŋ, nə sə fom rɛŋ boŋsə nèbɔp. ²⁸ Bum yè'sə yè ɲgòkè ye vɛ'nə, fana wèŋ fis kok tu awèŋ mutsə, nə sə kuk, bùusè mvək nè Nwi nə fiŋ me'rə wèŋ mvwe' ɲgə' nə kɔəp yà'sə laŋ.>>

Yə'rə Jəŋ Yumok BohòTu
(Mat. 24:32-44; Mak 13:28-37)

²⁹ Anə geŋ Jisòs tsok fa wo ncèp nè'e bə gbɔ' də, <<Wèŋ kuk ja'a yàwèŋ tu nə wo togè nà' də fik nà'a, nə ye tu mok wèŋ lòonj-ɛ. ³⁰ Ghà nè wèŋ yə ɲga yà' yè ɲgòtse' mvù fana wèŋ rinj də mbɔŋ kɔəp laŋ. ³¹ Yà' mègù sè' vɛ'nə də ghà nè wèŋ yə bum yè'sə ɲga yà' sə ye vɛ'nə fana wèŋ rinj də ganj ɲkum Nwi sè yà' kɔəp vè laŋ.

³² <<Mù sə tsə' wèŋ yè'e ɲkèm ncèp də ɲgwì bù nè niè' nè'e nə kà kə lə wes ɲga bum yè'sə yà' fà' laŋ. ³³ Ntòbu bə nzenɲòŋ nə cà gesə lòfo', ncèp nə ɲjàm kà ye cà yuk.

³⁴ <<Wèŋ sə jəŋ ɲkəɛ bə tu awèŋ. Kà də wèŋ me'rə fa ni' awèŋ bohòdinà bə jàhù rùk nə ye bum sè sə nze sə duk, bwèɛ nùmɔ ànə nə kə tseŋ wèŋ vak ɲga wèŋ ka rinj. ³⁵ Nùmɔ ànə nə kə tseŋ ɲwè vak co tam ko wu yi. Busè nùmɔ ànə nə və bohònzenɲòŋ nə lòonj fo'. ³⁶ Wèŋ sə so bə ghà nè fòpwe'fo', nə sə gɔ piriya də wèŋ tse' ɲàŋ ɲgòca swirə to bum sè yà'a nè kə ye yè'sə, nə kə təŋj to mantombii Mo ɲwè nə sè'.>>

³⁷ Jisòs à sə yə'rə bwiŋ mɔmvwe' ndap Nwi nè ghanj nə nùumbu pwe' fana ndzəm seŋ, yi kok lo kə noonj mɔmvwe' nda Olip nə. ³⁸ Tsok à sə rɛŋ fana bwiŋ pwe' sə kə tseŋ yi mɔmvwe' ndap Nwi nè ghanj nə ɲgòsə yu'rə yusè yi sè tsòho sə.

22

Wo To Làm Mɔtuhù Jisòs
(Mat. 26:1-5, 14-16; Mak 14:1-2, 10-11; Jon 11:45-53)

¹ ɲkàha Pasobà, sè wo zɔgè fo' bred sè jì yis yà'a ànə kɔəp və ɲga'a mok laŋ. ² Fana ɲgàa fa satikà' sè ghanj bə ɲgàa yə'rə fa bwiŋ lùk wèŋ sə lap mandzə mok ɲgòzə swihi Jisòs bùusè wo ànə sə wəp bwiŋ də yà'a nə jòk.

³ Anə geŋ Satà ni sə ntɔù Judàs nè liŋ ye mook də Iskarəya. Judàs nə à ye sè' mòk mɔŋgorè ɲgàa fàak Jisòs sè wo à ye hum-ncòp-ba sə. ⁴ Judàs nə à lò, nə kə cep bə ɲgàa fa satikà' sè ghanj nə ye bùu sè mantombi bohòŋgàa tək mɔmvwe' ndap Nwi sə wèŋ mvə'nè yi nə seŋ fa wo nà'.

⁵ Wo à kwa, nə duk də wo fa yi mbàm. ⁶ Judàs nə à dzəm, fana nə sə lap mok mandzə nè co yi seŋ Jisòs ɲga bwiŋ ka fo' yeŋ.

Jisòs Fàhù NgòZu

Nkàha Pasobà

(Mat. 26:17-25; Mak 14:12-21; Jon 13:21-30)

⁷ Numbu nè wo à yèto ñkàk nè wo zùgè bréd sè jì yis nè à dzèen, à ye sè' numbu nè wo suagè nsùngaaj ñkàha Pasobà ñgòfa Nwì sè. ⁸ Anè gen Jisòs tumsè lo Pità bə Jon ñga yi tipsè wo dè, <<Wèen du kə fàhù fa ves ñkàha Pasobà sə ya vesuwèen kə zu yà'.>> ⁹ Wo fek yi dè, <<Wù dzəm dè vès kə fàhù yè'sə ma fòlè?>> ¹⁰ Yi duk fa wo dè, <<Wèen yu'rə bəboj. Wèen kè ni lòmuntòlak anə fana wèj ñwəmbam mòok nè kurə ñga yi bək tse' kùuj ndzəp; wèj bə' lo yi mvwe' ndap nè yi nè kə ni fo' nə. ¹¹ A kè dzèj fo' fana wèj tsok fa ñgà ndap nè dè, <<Cicà nè dè vès kə fek wu dè rum ndap nè bə bwe ye wèj nè zù ñkàha pasobà mbwa nè fòlè?>> ¹² Yi nè ñij fa wèj rum ndap mòk nè ghan ma mutùhù, nè bum pwe' mbwa, fana wèj guhù tsərè bum pwe'fo'.>> ¹³ Anè gen wo lo, nè kə ye bum sè pwe' mvè'nè Jisòs ànə duk sè. Wo fàhù zuzu Pasobà sè fo'.

Ñkàha Pasobà Sè

Wo A Zù To Losopà Fo'

(Mat. 26:26-29; Mak 14:22-25; 1 Korè 11:23-26)

¹⁴ Mvək nè à kərə fana Jisòs cum mvwe' ye mu teberè ñgòzu bəj bə ñgàa fàak ye sè wo ñgàa ntum ye sè wèj. ¹⁵ Yi duk fa wo dè, <<Mù anə dzəm vè'e wùrij dè vesuwèen zù bə'lə tson zuzu ñkàha pasobà yè'sə bəbè' ñkuj ya mu ye ñgə'. ¹⁶ Busè mu tsok wèj dè mu nè kà yà' mok zù fe'lə tətè tse'ña yusè zuzu yè'sə tə bə tu zèj sè kə rɛɛj numbu nè mvwe' gan ñkum sè Nwì sè ñkuj.>>

¹⁷ Anè gen yi jəj ñgàp, nè kwasè Nwì, fana yi duk fa wo dè, <<Wèen ko jəj, nè gapsè mutsətsərə wèj. ¹⁸ Busè mu tsok wèj dè, ye jəj nè ñga'a nè'e mu nè kà rùuk yè'sə mok no fe'lə tətè gan Nwì sè kə wəs.>>

¹⁹ Fana yi jəj fe'lə bréd; yi ànə kwasè wəs Nwì sè mok fana yi fa yà'wèj, nè duk dè, <<Nè'e ñgùpni' àm nè wo a fa nà' bùu wèj. Wèen sè guhù vè'nə ñgòsə tsərə tse' mu.>> ²⁰ Yi ànə gu megu sè' mùm vè' ànə bə ñgàp nè. Ghà nè wo à zù wəs zuzu sè fana yi fa wo ñgàp nè, nè sè cep dè, <<Ñgàp nè'e rùk nè fi nè nà' kì ñge' ndzəm nduəm am, nè nà'a nè fe'e bùu wèj. ²¹ Megu dè wèj kək ja'a yàwèj, ñwè nè yi sèj mu nè cu bə'lə venəwèj yè' mu teberè anə. ²² Mùu Mo Nwè, mu nè kpù lo mvè'nè wo ànə duk nonjə sè, megu dè ñwè nè yi sèj mu nè cu bə ñgə'.>> ²³ Fana wo ye ñgòfè'rə ya' mungorè wo dè ñwè nè yi nè sen nà' nè yè'sə ndàlè?

Ñwè Nè Yi Yam Ghak Mok

Yi Yè'sə Ndà?

²⁴ Muncèp mòk à tesə mungorè wo anə sè' dè ñwè nè nà' yam càsə mok sè pwe'fo' ndàlè? ²⁵ Fana Jisòs duk fa wo dè, <<Ñkum sè sè nzenjòj fəj gù fagè bùu awo sè co dè wo yàwo bùu sè ghan. Wo sè dzəm dè bwij sè to wo dè ñgàa fa bwij mbo. ²⁶ Yà'a kà bohòwèj yàwèj vè'nə ye. Yusè lè dè ñwè nè yi ñwè nè ghan nə ye co mo nè lùə, fana ñwè nè yi mantombi yi nə ye co ñgà fàk bohòmok sè wèj. ²⁷ Yèè, ñwè nè ghan yè'sə nè fò, ñwè nè yi cu ye mu teberè kè ñwè nè yi sè fàk ñgòcàsə vè zuzu mu teberè anə-ε? A lè ñwè nè yi cu mu teberè nè. Fana mu yàm bohòwèj co ñwè nè yi sè càsə zuzu sè càsə nè.

28 <<Nùumbu sè mù a sè tse' ngə' sə pwe', wèŋ sə dzəm ngòcu mali vesùwèŋ. 29 Fana mù sə koksə wèŋ gaŋ sè' mvè'nè tè' am ànə koksə m̄. 30 Wèŋ nə zū m̄ teberə mù mvwe' gaŋ am sə. Wèŋ nə cum m̄mvwe' kapràk, nə sə sak bòop lak Izùre sè yà'a hum-ncòp-ba sə.>>

Jisòs Də Pitàa Nə Dzeen Yi
(Mat. 26:31-35; Mak 14:27-31; Jon 13:36-38)

31 Fana Jisòs duk fa Pità də <<Saimù, Saimù yu'rə! Satà ləŋ də yi dzəm ngòjə wèŋ, nə swək wèŋ co wo sə swək gòm̄bì. 32 Megu də mù ləŋ fa wu piriya ləŋ də ntəm nè wù tse' ngòdzəm tse' bohòm̄ nà'a kà maŋkwèŋ bwi foho lò. Nə ye sè' də wu bwi vè bohòm̄ fana wu ḡ ya bwema yo ye yàwo gugur̄ sè'.>> 33 Pità nə duk fa yi də, <<Tà, a dzəm ye mvwe' ndapndzəm bə mvwe' kp̄ pwe', m̄ nə lo yàm vesù.>> 34 Yi duk fa nà' də, <<Pità, m̄ tsok wu ŋkəm duk də, ŋkuŋ mvəp to ntinə ŋga wù duk fis kè' tɛ' ləŋ də wù ka m̄ riŋ.>>

Mvək Ngə' Nə Kùrə Ləŋ

35 Anə geŋ Jisòs fek wo də, <<Mvè'nè mù ànə tumsə lo wèŋ fa', nə duk də wèŋ nə kà posà mbàm jə, kà bàm jə, nə kà kùuŋgùp sè' jə tse' løyà'a, wèŋ ànə lo, nə kə jamə yumok à?>> Wo à duk də, <<Vès à ka yumok jamə.>> 36 Fana Jisòs nə duk fa wo mok də, <<Ŋwè nè yi tse'-a p̄p̄ ye kè bàm àlɛ, yi jəŋ tse' nà' ŋga'a. Ŋwè nè yi ka-a kafà' tse', ngèŋgàŋ seŋ cək ye, nə ywiŋ tse' mòk bə zeŋ. 37 M̄ tsok fa wèŋ də yusə wo à còm̄ yà' ndzənə ŋwàk Nwi bə liŋ am də, <Wo à ta be'lə yi bə ŋgàa ḡ b̄p̄ wèŋ> yà'a nə b̄uŋ və tsoŋ zìnə. Njo nə bum sè wo à còm̄ yà' bə liŋ am sə, sə b̄uŋ vè zìnə pwe'fo'.>> 38 Wo duk fa yi də, <<Tà, vès tse' fèk ba.>> Yi duk fəsə fa yà' də, <<Yà'sə kəkurə.>>

Jisòs Sə Gù Piriya Gèsemāni
(Mat. 26:36-46; Mak 14:32-42)

39 Anə geŋ yi lokok ngòlòm̄vwe' nda Olip sè mvè'nè yi lòhogè səsə sə fana bwe ye sə wèŋ sə bɛ' løyi sè'. 40 A kè dzèŋ fo' fana yi tsok yà' də yà'wèŋ ləŋ Nwi də ya mèmumsəə kà yà' gha'. 41 Fana yi soŋ gešə lo ŋḡ ni' yà'wèŋ anə fo' co wù mak lis kə dzeŋ, nə təəŋ bə tumfərə sə ləŋ piriya. 42 Yi ləŋ duk də, <<Tɛ', a ye-a ŋga bə-a wu fana wù jəŋ gešə lo ŋḡp̄ ŋgə' ènə fo'; mù duk-a sè' ve'nə, wù ḡ lɛ m̄mvè'nè wù dzəm wù, kà m̄mvè'nè mù dzəm mù ḡ.>> 43 Anə geŋ masinjà Nwi mòk tesə və m̄bu, nə kə fa yi ŋàŋ. 44 Anə ye ŋga ntəm sə b̄p̄ yi ve'ɛ nsàp̄ nə yi à ləŋ ve'ɛ tətè ndürə sə cərə yi co sə cərə tsə nduəm. 45 Anə geŋ yi lokok, nə kə tseŋ bwe ye sə wèŋ ŋga wo wòbə manziŋ wùriŋ, fana nə sə dzəm mok lo. 46 Yi fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ sə dzəm lo yà? Wèŋ lokok, nə ləŋ də ya mèmumsəə kà wèŋ gha'.>>

Wo Ko Jisòs
(Mat. 26:47-56; Mak 14:43-50; Jon 18:2-11)

47 Jisòs ànə sə cep mali ntòfo' fana ma ŋgo bù mok tesə və, ŋga Judàs nə yi sè' mòk m̄ŋgorə bwe ye sə hum-ncòp-ba nə to mantombi yi. Judàs nə lo kə cepsə Jisòs nə co ŋgə' ve'. 48 Jisòs fek nà' də, <<Judàs, wù də wu seŋ m̄u mo ŋwè bə cəcèpsə à?>> 49 Bwe Jisòs sè wo ànə ye fo' sə à ye mvè'nè bum sə à ye fana wo fek Jisòs də, <<Tà, aco vès gbɛ' bə fèk à?

>> ⁵⁰ Mòk mən̄gorè wo anə à gbe' ci' màk ntu'u mo n̄gà fàk n̄kum n̄gà fa satikà' mòk. Yi à gbe' ci' ntu'u nà' sè bo ma zə. ⁵¹ Fana Jisòs duk də, <<Yà' kùrə vè'nə,>> nə jwɛŋ gesə ntu'u sə, fana yà' me. ⁵² Anə geŋ Jisòs cɛp bohòŋgaa fa satikà' sè ghan̄ sə bə n̄gàa fàak sè wo kùkgè ndap Nwi nə ghan̄ nə, nə ye bə n̄kwàha bùu sè wo à tesə vè n̄gòko yi sə wɛŋ də, <<Wɛŋ tesə co wɛŋ sə lòmuvnə' bɛ' n̄gà yè bə fèk nə ye ntòk yè'e bùu mù à? ⁵³ Vesùwɛn̄ yiskokgè mvmvwe' ndap Nwi nə ghan̄ səsə, wɛŋ kà m̄ko. Nə ye də nè'e mok n̄gà'a m̄vèk nè n̄jəwɛŋ, nè n̄jaan̄ ndzəm tse' n̄jan̄.>>

Pità A Bɛŋ Jisòs

(Mat. 26:57-58, 67-75; Mak 14:53-54, 65-72; Jon 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Anə geŋ wo ko yi, nə jəŋ lo yi m̄vwe' ndap n̄kum n̄gà fa satikà'. Pità sə yuŋ və wo man̄kwɛŋ mweè səsap. ⁵⁵ Wo à kè fim̄sə mis m̄ ntòm̄bi anə, nə cum sə yuk fana Pità nə və kə cum kok ye fo' sè'. ⁵⁶ Mvè'nè mis à sə kuə rɛɛŋ fana m̄n̄wà nəmòk ye yi, nə kək kok nà' jwaan̄, nə duk də, <<N̄wè nè'e yegè sè' bə n̄gà' ànə.>> ⁵⁷ Fana Pità nə bɛŋ də, <<N̄jè'gù, mù ka yi riŋ.>> ⁵⁸ A cu kok ghàr n̄gà' nəmòk ye yi sè', nə duk sè' də, <<Wu sè' n̄wè àwo mòk.>> Pità nə bɛŋ səmòk də, <<Hai' mù ka mòk yɛŋ n̄gàta.>> ⁵⁹ A sàp kok mok bəbɔŋ ntɛŋ fana n̄wə nəmòk duk fe'lə səmòk duk də, <<Mù rì n̄wè nè'e bəbɔŋ, yi n̄wəə Galili, yi yegè bə nà'.>> ⁶⁰ Pità nə duk fe'lə səmòk də, <<N̄gàta, mù ka yusè wù sə cɛp yà'sə riŋ.>> A ye sè' ghà ànə, n̄gà yi ka ntòcɛp wes ntɛŋ, ntóm̄vəp to. ⁶¹ Fana Tà Jisòs bùuŋ kək gesə lo Pità. Pità tsəm kok m̄vè'nè Tà anə duk fa yi də, <<Ntóm̄vəp nə sə kə to ntinə n̄gà wù bɛŋ mù kè' tɛ' də wù ka m̄ riŋ sə.>> ⁶² Yi tesə lo sə ntòm̄biŋ, nə kə waŋ vɛ'ɛ nɛbɔp.

⁶³ Anə ye vɛ'nə fana bùu sè wo à sə kotse' Jisòs sə wɛŋ à sə ywi'lə yi, nə sə ləp yi sè'. ⁶⁴ Wo lok yi lis, nə sə fek yi də, <<Ləp wu ndà, riŋ-a n̄gəŋgəŋ-è?>> ⁶⁵ Wo à cɛp fa yi bum n̄kùuŋntɛŋ, nə sə yak yi.

Wo Sak Jisòs M̄ Kaŋsurù

(Mat. 26:59-66; Mak 14:55-64; Jon 18:19-24)

⁶⁶ Nə zəzòŋ à dzɛɛŋ fana bù n̄kwàha bùu Jus wɛŋ kə benə ni' m̄vwe' mò'fis bə n̄gàa fa satikà' sè ghan̄ bə n̄gàa yə'rè bwìŋ lùk wɛŋ pwe'. Fana wo jəŋ lo yi m̄ kaŋsurù wo anə, nə sə cɛp də, ⁶⁷ <<A ye-a n̄gà wu N̄kum n̄gà gɛm bwìŋ nə wù, wù tsok fa ves.>> Yi duk fa yà'wɛŋ duk də, <<A ye-a n̄gà mù tsə' fa wɛŋ, kaco wɛŋ dzəm yɛŋ; ⁶⁸ nə ye sè' də a ye-a n̄gà mù fek wɛŋ yumòk, kaco wɛŋ cɛp fəsə fa mù sè yɛŋ. ⁶⁹ Megu də ye-jəŋ n̄gà'a nə lo mantombi fana mùu mo n̄wè, mù nə cum bo ma mà'a Nwi nè yi tse' n̄jan̄.>> ⁷⁰ Fana wo pwe'fo' fek yi də, <<Ye də wu mo Nwi à?>> Yi duk fa yà' də, <<Wɛŋ cɛp mè laŋ.>> ⁷¹ Fana wo duk n̄gà'a də, <<A sə ləp də a yuk fe'lə yè'sə yà? Vesùwɛŋ yuk ncɛp jòŋ nə kə cùhu yi bə ntu'u avès laŋ.>>

23

Jisòs Tə Mantombii Palè

(Mat. 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Jon 18:28-38)

¹ Anə geŋ ma n̄go bù nə pwe'fo' lokok, nə jəŋ lo yi mantombii Palè. ² Wo yeto n̄gòto fa yi n̄jo də, <<Vès ko n̄wè nè'e n̄gà yi sə jipsə bù avès, nə sə duk də bwìŋ kà tas bohòKaisà lək, nə duk də yi N̄kum nə yi n̄gà gɛm

bwij.>> ³ Fana Palè nè fek nà' dè, <<Wu ñkum bùu Jus wèñ wù à?>> Jisòs nè cep fəsə fa nà' dè, <<Wù duk yà'a mvè'nə.>> ⁴ Palè bùu duk fa ñgàa fa satikà'a sè ghañ sè bə bùu sè fo' sə pwe'fo' dè, <<Mù ka yàm yusè bup sè ñwè ènə gùu sə ye.>> ⁵ Bùu sè wèñ gùñ təəñ mpaan duk dè, <<Yi sè kùəm sə bwij mvwe' nzenğòñ Jüdiyà nè pwe'fo' bə nsàp mandzè nè yi sè yə'rə wo nè. Yi a yè jə Galili, nè kə wes Jòrosalèm feñ pwe'>>

Jisòs Tə Mantombii Ñkum Herò

⁶ Palè ànə yuk bum yè'sə fana yi fek dè, <<Ñwè ènə yi ñwèə Galili àlè?>> ⁷ Yi ànə rəəñ dè Jisòs tesè vè mvwe' nze nè tse' fo' ñkum Heròfana yi tum sə lo nà' bohòHeròanə. Ghà ànə à ye ñga Herònə cu sè' mvwe' lak Jòrosalèm anə. ⁸ Heròà yə Jisòs fana yi kwa ve'ε wùriñ, bùusè yà' à sàap mùm vè'nə yi à yuk liñ nà', nè sè dzəm dè yi ye nà'. Yi ànə sè tsəm dè Jisòs nè gù niñ fa yi manğəngəñ mòk. ⁹ Herònə à fek Jisòs bum mok ñkùuñntəñ, Jisòs nè kà cù mùk lok. ¹⁰ Ngàa fa satikà'a sè ghañ bə ñgàa yə'rə bwij lùk wèñ gùñ təəñ megu fo' ñgòto fa yi njo. ¹¹ Heròbə sojàa ye wèñ à būsə yi co ləm awo, nè sə ywi'lə yi. Fana wo à nisə fa yi cək mòk nè co cək ñkum ve'ε, nè tum fəsə lo yi bohòPalè. ¹² Heròbə Palè à yè ko jə ñge' nùmbu ànə; ñga bə nà' à sè kà ñge' mantombi yegə.

Wo Duk Də Wo Nə Zə Jisòs

(Mat. 27:15-26; Mak 15:6-15; Jon 18:39-19:16)

¹³ Anə geñ Palè nè to benə ñgàa fa satikà' sè ghañ bə ñji ñji sè fo', nè ye bə bùu sè fo' sə wèñ pwe'fo'. ¹⁴ Yi duk fa yà'wèñ dè, <<Wèñ a jə vè fa mù ñwè nè'e duk dè yi sè jə lòwes bwij ma nè bə jòñ. Mùm vè'nə mù kùk ja'a yi yàm, ñga wèñ sə yə sè' fana mù ka yàm dè yi a gù bum sè wèñ sə duk yà'sə riñ. ¹⁵ Heròa ka yumok bup bohònà' sè' ye bùusè yi a tum sə fəsə vèsə nà' bohòvès səmok. Yà' nòjəja dè ñwè ènə ka yumok sè bup sè co wo zə yi bùu zeñ gù. ¹⁶ Mù nè fa ñàñ də wo ləp yi, fana nè me'rə yi.>> (¹⁷ Yi sè duk ve'nə ñga à ye dè nùmbu ñkàha pasobà sè kè dzènggè fana Palè nè fis me'rə tsoñ fa wo ñgà ndapndzəm mò'fis.) ¹⁸ Bùu sè wèñ ke' tosə ñgùñ cù mò'fis dè, <<Wèñ zə gesə lo ñwè ènə fo', nè fis me'rə fa ves lə Bàrabà.>> ¹⁹ (Bàrabà nè à ye ñwè nəmòk nè wo à nisə yi ndapndzəm bùusè yi à lùlù bə bùu gomè nè zə bwij.) ²⁰ Palè à cèp bohòwo səmok ñga yi sè ləp mandzè co yi me'rə Jisòs nè. ²¹ Bùu sè wèñ sè ke'ngùñ dè, <<Wèñ te'lə yi, wèñ te'lə yi muntəəñ!>> ²² Yi fek fis yà'wèñ nè kè' te' duk dè, <<Bùu yà? Ñwè ènə gù bupsə yà? Mù ka yàm yumok sè co wo zə yi bùu zeñ ye. Mù nè ləp yi, nè me'rə yi lo.>> ²³ Bùu sè wèñ gùñ təəñ ve'ε mpaan nè mpaan nè sè ke'ngùñ dè wo te'lə megu nà' muntəəñ. Wo à gù ve'nə tətè ma nè ñàwo nè zù. ²⁴ Anə geñ Palè nè cep, nè fa ñàñ bə yusè bùu sè wèñ à sè dzəm sè. ²⁵ Yi fis me'rə ñwè nè wo à nisə yi ndapndzəm njo ndàñ, nè ye bùusè yi ànə zə ñwè nè. Nà'a ñwè nè wo ànə sè dzəm dè nà'a fis me'rə nè, fana nè jəñ Jisòs, nè fa yà'wèñ dè yà'a gù bohònà' mvè'nə yà'wèñ dè.

Wo Te'lə Jisòs Muntəəñ

(Mat. 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

²⁶ Mùm vè'nə nè wo à sè jə lòJisòs fana wo kərə bə ñwè nəmòk nè wo to yi dè Saimù, nè mvwe' lak Sirini ñga yi à sè vè la'à yi. Wo naan fa yi ntəəñ sè dè nà'a bək be' Jisòs bə zeñ mankwèñ. ²⁷ Bwij à sè be' vè yi

manƙwèŋ anè wùriŋ. Bèba mok à ye fo' sè', sè wo à sè koksè manziŋ, nè sè waŋ fa Jisòs nè. ²⁸ Anè geŋ Jisòs nè buuŋ kuk wo, nè duk dè, <<Wèŋ njè'e guu Jòrosalèm, wèŋ kà mu wa fa, wèŋ waŋ fa tu awèŋ bə tu bwe awèŋ. ²⁹ Busè mu tsok weŋ dè mvèk mòk sè vè nè wo nè duk dè, <Rɛŋsi bohòbàa sè wo nzeŋ, nè ye vèəm sè yà' ka mwe dzə yuk, nè ye fe'lə mbwi sè mwe ka yà' no yuk!> ³⁰ Nà'a ghà nè bwiŋŋ nè duk fa nda dè, <Kəŋ gbè vè mu ni'i vès,> nè duk fa nzès dè <Kè kəŋ tsè lok ves.> ³¹ Busè a ye-a ŋga bwiŋ sè gu bəm sè wèŋ sè yə yè'e ŋga tu cu li ntòcàcòŋ ye dè nà'a yum-a, ye wesè yè'sə ŋga'a nsàp nè fò?>>

³² Bù ŋgàa gu bup mok à ye bwiŋ ba sè wo à sè jə be'lə lòwo dè wo kə zə be'lə wo bə Jisòs nè. ³³ Wo à kè dzèŋ mvwe' sè wo togè fo' Nzùè Tu Bwiŋ àwo fana wo te'lə yi mu ntəŋ anè fo', bə ŋgàa gu bup sè wèŋ. Wo à te'lə ŋgà gu bup mòk bo ma zu, mòk bo ma ŋkwip. ³⁴ Fana Jisòs duk dè, <<Tè' am, swi fa wo bùsə wo ka yusè wo sè gu sè riŋ.>> Wo sè təm bèn dè ya wo gapsə cək ye sè.

³⁵ Bùu səmok à təŋ fo', nè sè kuk. Bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ à sè ywi'lə yi. Wo sè duk dè, <<Yi tesə riŋ bonəsə megu bùu mok wèŋ, yi tesə-a ni' ye, ŋga a ye-a dè yi ŋkum ŋgà gəm bwiŋ nè Nwi à cok fis, nè tumsə fa ves na!>> ³⁶ Sojàa sè wo à ye fo' sè à ywi'lə yi sè'. Wo sè kə fa yi nsàp rùk mòk nè cəcəp. ³⁷ Wo sè cep dè, <<A ye-a ŋga wu ŋkum bùu Jus wèŋ nè, wù tesə-a ni' yò!>> ³⁸ Wo à còm naaŋ yumok ma mu tu ntəŋ anè dè, NÈ'e ŋkum Bùu Jus WÈŋ Nə.

³⁹ Ngà gu bup mòk nè yi à kə'ə sè' muntəŋ anè, à yàk yi dè, <<ŋkum ŋgà gəm bwiŋ ka wù nè'e yeŋ à? Tesə ni' yò, nè tesə ves sè!>> ⁴⁰ Mòk nè cep jwa nà' dè, <<Wu kà Nwi wəpgè à? Vesùwèŋ pwe'fo' cu sè mvwe' kuuŋ sè mò'fis. ⁴¹ Vesù sè yə yàvès ŋgə' bə yusè a gu yà' laŋ, ŋgà' ènə ka ye yumok gu bupsə lok.>> ⁴² Yi duk fa Jisòs nè dè, <<Wu kè dzèŋ mvwe' gaŋ ŋkum yo, wù kà mu swi.>> ⁴³ Jisòs duk fa nà' dè, <<Mu tsok fa wu ŋkəm duk dè, wu nè ye vesù ntinə mu Pàràde.>>

Jisòs Kpə

(Mat. 27:45-56; Mak 15:33-41; Jon 19:28-30)

⁴⁴ Anè ye ŋga nuum mok marəŋ fana ndzəm seŋ mvwe' nzeŋgòŋ nè pwe' tètè kə dzeŋ ce nùm səm. ⁴⁵ Fana cək nè nà' à sè gapsə mbwè ndap mòk mvmvwe' ndap Nwi nè ghaŋ nè à sàha gə'a tsə ba. ⁴⁶ Fana Jisòs waŋ torə fis mutsə dè, <<Tè', mù fa yòŋsə àm ndzə bohòwù!>> Yi ànə cep ve'nə fana yòŋsə ye me. ⁴⁷ ŋkum sojà mòk ànə ye bəm sè yà' ye sə fana yi kwasə Nwi, nè cep dè, <<A zinə dè ŋwə ènə nè ka yumok riŋ!>> ⁴⁸ Ma ŋgo bù nè wo à ye fo' nè, ànə ye yusè yà' ye sə pwe' fana wo bwi fohò lo la'à wo, ŋga wo wa'a tse' lòbo ndzə ŋguu wo. ⁴⁹ Bùu sè wo à ri Jisòs nè, bə bèba sè wo à bə' vè yi mvwe' nzeŋgòGalili sè wèŋ à kə təŋ mvwe' mòk səsap, nè sə ja'a bum yè'sə.

Wo Tuuŋ Jisòs

(Mat. 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ ŋwə nəmòk à ye nè liŋ ye à ye də Jòsep, yi à tesə vè lak Arimàtaya mvmvwe' nze Jùdiyà. Yi à ye mòk mvmvwe' kwe' kaŋsurù nè bùu Jus wèŋ nè, nè ye sè' ŋwə nè kəkurə mu lisè Nwi. Yi à sè tək ye gaŋ ŋkum sè Nwi sè. Yi à ka ye bə bəm sè wo a cəptes, nè sə gu yà' sè dzəm. ⁵² ŋwə ènə

à lòbohòPalè, nè kə lɛŋ vɛŋ ni' Jisòs nè. ⁵³ Fana yi kə ki tsoŋ nà', nè lim gesə ndzənə cək, nè kə tuuŋ nà' ndzənə sèe sè wo à tu yà' ndzənə lis. A ye ŋga wo ka ŋwè nja ntòtuuŋ yuk. ⁵⁴ Anə ye nùmbu nè wo à sə fàhù, ya ŋga nùmbu dzəə yeto. ⁵⁵ Bèba sè wo à bɛ' vè yi mvwe' nze Galili sə à yù lòo, nè kə ye sèe sə, nè ye mvəsə wo tuuŋ vɛŋ ye nè sè'. ⁵⁶ Wo à bwiŋ lòo, nè kə fàhù làmindà bə mve' sè wo nè kə yok vɛŋ ni' Jisòs bə zɛŋ. Nùmbu dzə à ye, wo yonjsə yiskok màm̀vè'nè lùk sə duk vɛ'nə ŋkuŋ nè lo kə yo' yi.

24

Jisòs Lòkok Mvwe' Kpɛ

(Mat. 28:1-10; Mak 16:1-8; Jon 20:1-10)

¹ Nù Sondè à ye, bàa sə lo mvwe' sèe sə nè zəzòŋ, ŋga wo kotse' lòmvɛ' sè wo à fàhù yà' sè. ² Wo ye ŋga wo dzərə fis lis nè wo ànə lok ncùu sè sə bə zɛŋ nè laŋ. ³ Wo ànə ni lo sənə sèe sə fana wo kà vɛŋ ni' Tà Jisòs nè ca yə. ⁴ Mùm̀vè'nè ŋkərə̀ə awo à jip fo' fana wo ye bùu mok fo' ba ŋga wo ni tse' cək sè fəfəp, yà' sə ba'a vɛ'ɛ. ⁵ Wuə à ko wo, wo gbù fə'ə gesə lo si awo sə nze. Fana bùu sə duk fa wo də, <<Wèŋ sə lap ŋwè nè yi cu ye ŋwəm m̀tsətsə'rəə bù kpək̀p̀r̀ bùu yà? ⁶ Yi ka fɛŋ yɛŋ, yi lòkok laŋ. Wèŋ tsərə̀ yusə yi ànə tsok wɛŋ ŋga yi cu ntòm̀mvɛ' nzenŋòGalili yà'a. ⁷ Yi ànə duk də, <<Wo nè fa tsooŋ m̀m̀ mo ŋwè ndzə bohòŋgàa gə bup wɛŋ, wo tɛ'lə m̀ m̀antəəŋ; nùmbu tɛ' ye, mù lokok səmok.>> ⁸ Anə gɛŋ wo tsərə̀ ncɛp ye nè. ⁹ Wo à bwiŋ foho vè mvwe' sèe sə, wo kə tsok fa bum yè'sə bohòbwe ye sè hum-ncòp-mò'fis sə, bə bùu mok wɛŋ pwe'fo' sè'. ¹⁰ Anə kə tsok fa ŋgàa ntum sə wɛŋ bum yè'sə Mèri Mədàlinà bə Jòanà bə Mèri nè ma Jem, nè ye bàa mok wɛŋ. ¹¹ Wo à tsəm də bàa yè'sə sə cɛp yusə yà' ka fàk tse' fana wo kà yà'wɛŋ dzəm fa. ¹² Pità à lòkok m̀tsə, nè caŋ lo mvwe' sèe sə. A kə dzɛŋ fo', yi bùhù tsoŋ nze, nè ye megu cək sè wo à tuuŋ yi bə zɛŋ sə, nè kà yumok sè zok yə. Fana yi bwi foho lo lak, nè sə jip bə nsàp yu nè nà' ye ènə wùriŋ.

Yusə Yà' A Ye Mvwe' Mandzə Nè NgòLòLak Emawùs

(Mak 16:12-13)

¹³ Nùmbu ànə à ye, bùu səmok à sə lòmvɛ' lak mok sè wo to yà' də Emawùs, ŋga wo bwiŋ ba. Lak Emawùs sə à ye co kilometà hum-ncòp-mò'fis ngòlòJòrosalèm. ¹⁴ Wo à sə taaǹ lòbə bum sè yà' ye yè'sə pwe'. ¹⁵ Wo ànə sə taaǹ ncɛp ènə mvwe' mò'fis fana Jisòs à sòoŋ vè fo' sè' bə tu ye, bə yà'wɛŋ sə lo ca. ¹⁶ Wo ye yi, fana yumok gə də wo kà yi rì. ¹⁷ Yi fek yà'wɛŋ də, <<Wèŋ sə gi, nè sə taaǹ lo yè'sə yu yà?>> Wo foho təəŋ, nè sə kək bə manziŋ. ¹⁸ Mòk nè liŋ ye à ye də Klipàs duk fa nà' də, <<Co wu yè'e ŋkàŋ mvwe' lak Jòrosalèm, də mègù wù nè wù ka yusə yà' a ye nùmbu yè'e riŋ à?>>

¹⁹ Yi fek fe'lə yà' də, <<A yu yà?>> Wo duk fa yi də, <<Bum sè yà' a ye bə liŋ Jisòs nè mvwe' lak Nazərə. Yi à ye ŋgà tsòhòbum Nwì, yi à sə gù, nè sə cɛp bum sè yà'a guguŋ wùriŋ mantombli Nwì nè ye bwiŋ. ²⁰ Ngàa fa satikà' bə bù ŋkwàha bə avès wɛŋ a cɛp wo ŋkuŋ wo tɛ'lə zə yi m̀ ntəəŋ. ²¹ Vès à sə naaǹ yàvès tu də nà'a yi nè yi nè lak tiŋ fis bùu Izùrè. Yà'sə ye-a sè' vɛ'nə, a ntinə nùmbu tɛ' nè bum yè'sə a ye. ²² Fana bàa səmok sè m̀ŋgorə̀ vès kə vèsə nòoŋ ves zooŋ, də wo ànə yaaǹ lo nooŋ

mvwe' sèe ye sè, ²³ nè kà wèṅ ni' ye nè yə. Wo bwiṅ vè, nè sè duk dè wo ye masinjàa Nwi. Masinjàa Nwi sè tsè' fa wo dè nà' cu ḡwəm. ²⁴ Bùu mok sè anə ye vesi wèṅ lómwve' sèe sè, nè ye ḡga yà' mègù mvə'nè baa sè nè cep sè zìnə, fana wo kà yi ye bə lis yə.>>

²⁵ Jisòs duk busə fa yà'wèṅ də, <<Hò! Ləm bùu yè'e wèṅ; wèṅ tse' ntum nè nà' fi bup ḡgòdzəm tse' bum sè ḡgaa tsòhòbum Nwi à cèep. ²⁶ Yà' ànə ka yeṅ də ḡkum ḡgà gəm bwiṅ nè nè ye nsàap ḡgə' yè'sə ḡkuṅ nè ca ni mvwe' bònṅ ye yeṅ à?>> ²⁷ Fana yi ye jəṅ mu ni'i Musi bə ḡgaa tsòhòbum Nwi wèṅ, nè tsoho rɛṅsə fa wo bum sè ḡwàk Nwi à sè cèp yà' bə liṅ ye sə pwe'fo'.

²⁸ Anə geṅ wo sə kuəp lo mvwe' lak sè wo à sə lòfo' sə. Yi sə gu ye sə co də yi sə cà lòmali mantombi vè'e. ²⁹ Fana wo sə lɛṅ nà' də, <<Vesuwèen nooṅ fɛṅ, bùusə nùm co wes laṅ, ndzəm sè vèə.>> Fana bə yà'wèṅ lo ḡgòkə nòoṅ. ³⁰ Ghà nè bə yà'wèṅ ànə sə zə zuzu fana yi jəṅ brəd sə, nè kwəsə Nwi, nè bə'rə fa yà'wèṅ. ³¹ Fana lis awo muhu, wo riṅ yi; yi nom bisə mulisə wo mvwe' sè yi anə ye sə wà. ³² Mòk ye ḡga'a ḡgòfek mòk də, <<Ghà nè yi anə sè cep bohòvesù mandzə, nè sə tsoho rɛṅsə fa ves bum sè ndzənə ḡwàk Nwi yà'a, mù də ntum nè kaṅ ves vè'e wùriṅ àlaa? >> ³³ Wo à lòkok mègù sè' mvək ànə, nè bwi lo Jòrosalèm. Wo kə tseṅ bwe ye sè hum-ncòp-mò'fis sè wèṅ, ḡga wo cu mvwe' mò'fis bə bùu mok wèṅ. ³⁴ Bə yà'wèṅ sə cep də, <<Tà a lòkok laṅ nè zìnə, Saimù yə yi bə lis! >> ³⁵ Fana wo tsok bwi ḡga'a yusə yà' anə ye mandzə, nè ye mvə'nè wo anə riṅ nà' ghà nè nà' anə bə'rə brəd sə.

Jisòs Yəṅ BohòBwe Ye Wèṅ

(Mat. 28:16-20; Mak 16:14-20; Jon 20:19-23; ḡgaa Ntum Jisòs 1:6-11)

³⁶ Mùmvenə wo ànə sə cep vè'nə fana Jisòs nè bə tu ye tesə təṅ və mutsətsə'rəə wo anə nè duk də, <<Fifi ye bohòwèṅ.>> ³⁷ Wo à vèhe, nè wəp vè'e; wo à tsəm də kàmòk wo yə ze'. ³⁸ Yi duk fa yà' də, <<Wèṅ sə wəp yà? Wèṅ sə mərə ke' sə ntuə wèṅ bùu yà? ³⁹ Wèṅ kək ja'a bo am bə kuu am, ya sèṅ riṅ də a mù nè. Wèṅ jwèṅ ja'a mu bə bo, bùusə ze' kà njàp bə wəp mvəsə wèṅ yə də mù tse' yè'e tse'gə.>> ⁴⁰ Yi ànə cep vè'nə fana yi niṅ fa wo bo ye bə kuu ye wèṅ. ⁴¹ Mvə'nè wo à ka sə ntuə wo pap ntòdzəm wes bùusə wo à kwa ti' lələ, nè sə mərə, fana yi fek yà'wèṅ də, <<Wèṅ tse' yumok fɛɛṅ sè co ḡwè zə à?>> ⁴² Wo fa yi fuk nè lələ, ⁴³ yi jəṅ nà', nè zə mulisə wo.

⁴⁴ Anə geṅ yi duk fa wo də, <<Yè'e yusə mù ànə tsok fa weṅ ḡga mù cu ntòvesuwèṅ sə, də yusə wo à còm yà' bə liṅ am ndzənə ḡwàk lùuk Musi, nè ye sè ḡgaa tsòhòbum Nwi bə ḡwàk Sàam wèṅ pwe' nè bùuṅ vè tsoṅ zìnə.>> ⁴⁵ Fana yi rɛṅsə ḡkərəə awo ḡgòri yusə yà' cu ndzənə ḡwàk Nwi. ⁴⁶ Yi duk də, <<Yè'e mvə'nè wo à còm də, ḡkum ḡgà gəm bwi nè nè ye ḡgə', fana numbu nè tɛ' kə dzèṅ fana yi lokok mvwe' kpə səmok. ⁴⁷ Nə ye sè' də, wo nè sə tsoho lo sənə nzenḡòṅ nè pwe'fo' bə liṅ am ḡga wo yèto ntòmwve' lak Jòrosalèm. Wo nè sə tsoho lo ncèp nè ḡgòkupsə, nè bwi fa bup ḡkwèṅ, fana Nwi swi fa ḡwè bup ye. ⁴⁸ A wèṅ sè wèṅ nè tsok lo bùu mok, bùusə wèṅ yə bə lis awèṅ. ⁴⁹ Wèṅ ye, mu nè tumsə fa weṅ yusə Tè' am a kək mu yà' sə; fana wèṅ cum tse' muntòlak fa'nə tètè ḡaṅ sè yà'a nè tsoṅ ma mubu sə və bohòwèṅ ḡkuṅ.>>

⁵⁰ Anə geŋ yi jəŋ fis lo yà'wèŋ muntòlak anə, bə yà'wèŋ lo tètè kə dzeŋ mvwe' lak Betani. A kè dzèŋ fo', yi fis kok bo ye mʉtsə, nə se wo. ⁵¹ Yi à sè sè wes wo ntèŋ fana yi me'rə yà'wèŋ, nə kok lo mabu. ⁵² Wo à kuksə yi, nə bwi foho lo Jòrosalèm anə bə kwəkwa vɛ'ɛ wùriŋ. ⁵³ Wo cum mangleŋ mʉmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə, nə sə kuksə Nwì mbwa.

Ntirè nè Bèbonj nè JON

Nywàk Jon tsè'gè sè ye dè Jisòs ncèp nè Nwì. Ncèp nè ànè bùuŋ ñwè, nè kè cum be'là bə bwiŋ. Nywàk nè tsè'gè sè' də wo à còm nà' də ya nga bwiiŋ ta nà', wo dzəm də Jisòs nè Mo Nwì, nè ye ngà tətəsè nè Nwì ànə kak bwiŋ də yi nè vèə nè, fana a ye-a nga bwiŋ dzəm ve'nə, wo tse' lùŋ bə zey. (Taŋ mbùp 20:31.)

Nywàk nè yèto ntèn, nà' tsoho fa bwiŋ manŋəŋgèeŋ sè Jisòs ànə gu sè yà' sə nitsə' də Jisòs nè Mo Nwì nè ye ngà tətəsè nè. Nywàk nè sə lo mantombi ngòtsə' rɛɛŋsə yusə manŋəŋgèeŋ sə sə təəŋ bə zey sə. Nywàk nè tsè'gè sè' məm̀vè'nè bùu mok wèŋ à dzəm bohòJisòs, nè bùuŋ ngàa fàak ye, fana bùu mok wèŋ à bɛŋ yi, nè kà yusə yi à sə tsə' sə dzəm.

Mbùp 13 kə dzeŋ mbùp 17 sə tsə' nja məm̀vè'nè Jisòs bə ngàa fàak ye wèŋ à ye mvwe' mò'fis bə ndzəm nè wo à ye ngòko yi nè, fana yi sə tip wo, nè sə fisə wo ntəm. Nywàk nè cu ngòmè lɔo fana nà' sə tsok məm̀vè'nè wo kə Jisòs, nè zə yi fana yi lokok mvwe' kɔm səmok. Mvəsə Jisòs ànə lokok mvwe' kɔm fana yi yəəŋ bohòngàa fàak ye wèŋ.

Ncèp Nwì A Bùuŋ Ñwè

¹ Ñkuŋ Nwì sə gu nzeŋgòŋ nè nga ñwè nè wo to liŋ ye də Ncèp nà'a cu ye yo. Ncèp nè ànə sə ye bə Nwì mvwe' mò'fis. Yi ànə ye megu Nwì bə tu ye. ² Mvə'nè ànə yeto, yi à ye mɛgù ye sə bə Nwì. ³ Nwì à gu bum pwe' ndzə bohòyi. Yumòk nè yi à ka nà' yi guu bùè. ⁴ Lùŋ pwe'fo' à tɛsə vè bohòNcèp ènə. Lùŋ nè yi à fa nè, à ye mareŋ bohòbwiŋ. ⁵ Mareŋ nè rɛŋgè mvwe' ndzəm nùumbu pwe', ndzəm nè ka mareŋ nè ghak yuk.*

⁶ Ñwè nəmòk à ye, nè Nwì ànə tumsə və yi nè liŋ ye à ye də Jon. ⁷ Yi ànə və ye ngòkè tsə' rɛŋsə fa bwiŋ mareŋ nè, ya ndàaŋwè pwe' yuk yusə yi sə cèp sə, nè dzəm bohòmareŋ nè. ⁸ Yi ànə ka mareŋ nè yi yeŋ. Yi à vè ye ngòtsə' fa bwiŋ bə mareŋ nè.

⁹ Mareŋ nè zìnə, nè nà'a fagè ndàaŋwè pwe' mareŋ nè à ye ngòtesə vè sə nzeŋgòŋ anə ghà ànə. ¹⁰ Yi ànə cum sənə nzeŋgòŋ nè yi à gu nè, fana bùu sè wo cu sənə nzeŋgòŋ nè wèŋ kà yi yu awo rì. ¹¹ Yi à vè mvwe' lak ye, bùu lak ye wèŋ sə kà yi dzəm. ¹² Ma nè bohòbòp bù nè wo à jə yi, nè dzəm bohòyi sə fana, yi à fa yà'wèŋ mandzə ngòbùuŋ bwe sə Nwì. ¹³ Wo à bùuŋ bwe ye wèŋ ve'nə ngà ànə gu megu Nwì. Anə ka bùusə wo à dzə yi mvə'nè bwiŋ dzəgè bwe yà'a yeŋ. Ka də ñwè à tsərə kok yi sè' yeŋ.

¹⁴ Ncèp nè à bùuŋ ñwè sə nze fɛn, nè kə cum mətəsətsə'rəə vès ve'nə fana vès ye yi co ñwè nè ghaŋ nè Tè' ye Nwì ànə fa bohòmo ye nè mò'fis nè. Yi à nitsə' fa ves mvə'nè Nwì cu sə də yi tse' bòvəm wùriŋ, nè tse' zìnə sè'.

¹⁵ Jon ànə tsok rɛŋsə fa bwiŋ bə ñwè ènə yi. Yi à cèp də, <<Nè'e ñwè nè mù ànə tsok fa weŋ fa' də ñwè nè yi sə vè ma ñkwèeŋ mù nè yam casə mu bùusə yi ànə ye fo' nga wo kà mu ntòdzə lok.>>

* 1:5 1:5 Aco a duk sè' də <<Ndzəm nè kà mareŋ nè rɛɛŋ.>>

¹⁶ Mvè'nè yi rwiŋ mègù bə bəvəm bohòvès fana yi a sè ves pwe' kàkè'.
¹⁷ Musi à jə vè fa ves lùuk sè Nwi sə yi fana Jisòs Krèst jəŋ və fa ves ye bəvəm nè Nwi nè ye zinə nè Nwi nè sè'. ¹⁸ Nwè nəmòk ka Nwi bə lis ntòye yuk. Mègù mo ye Jisòs Krèst nè yi co ntəm Tè' ye nə, nè yi a rəŋsə fa ves mvè'nè Nwi cu.

Jon Tsè' Rəŋsə Fa Bwiŋ

Nsàp Nwè Nè Jisòs Nə

(Mat. 3:1-17; Mak 1:1-11; Luk 3:1-22)

¹⁹ Numbu mòk à ye, ŋkwàha bùu Jus sè mvwe' lak Jòrosalèm wəŋ tum sə lo ŋgàa fa Nwi satikà'a mok məmuvwe' Ndap Nwi nè ghan, bə bùu Levi wəŋ mok, də yà'a kə fek Jon də nà'a nsàp ŋwè nè fòlè? ²⁰ Jon nə duk fəsə fa yà'wèŋ də, <<Mù ka Nkum ŋgà gəm bwiŋ nè Nwi à də yi nə tum sə vè ŋgòkò tēsə bù avès nə yeŋ.>> Yi à ka dzeen, yi à cèp fis bum yè'sə yuye jəja mvwe' bwiŋ. ²¹ Wo fek fe'lə yi səmok də, <<Ye də wu ndà lə, wu Alajà à?>> Yi duk fe'lə sè' də, <<Hai', mù ka Alajà sè' yeŋ.>> Wo fek mali yi sè' ŋkuŋ də, <<Ye də wu ŋgà tsè' bum Nwi nè ŋwàk Nwi sə tsè' də nà'a nè vèə nè à?>> Jon duk mali sè' də, <<Na'ə mù yàm. Mù ka yi ànə yeŋ.>> ²² Fana wo fek mali yi sè' ŋkuŋ də, <<Ye də wu yè'sə ndà lə? Busə kaco vès lo ŋga wù ka ves tsok fa yeŋ, ya vès kə tsok bùu sè wo tum ves sə. Wù duk yòbə tu yòdə wu ndà lə?>> ²³ Yi duk də, <<Ŋgà tsòhòbum Nwi nè njamòk nè liŋ yee Izayà nà'a ànə cep fa' də, <Ŋgi ŋwè nəmòk sə cèp torə vè sə ŋgəà də, <<Tà àvès sə vèə.

Wèŋ gəhə tsə'rə fa yi mandzə ŋgògi cà ca.>> >

Ŋwè nè Izayà à sə də ŋgi nà' sə cèp ànə mù nə.>>

²⁴ Bùu Farəsi mok wəŋ à ye mənŋorè bùu sè wo à kə yə Jon sə. ²⁵ Fana wo fek Jon nə də, <<A ye-a ŋga wù ka ŋgà gəm bwiŋ nə yeŋ, kà Alajà sè' ye, nə kà ŋgà tsè' bum Nwi nè sè' ye, ye də wù sə bəptēsə bwiŋ bùu yà?>> ²⁶ Jon duk fa yà' də, <<Mù sə bəptēsə mègù yàm bə ndzəp. Nwè nəmòk cu mətsetsə'rə wəŋ nè wəŋ sə kà yi rì, anə kà sàp ŋga yi yèto fàak ye laŋ. ²⁷ Nwè nè yi sə vè ma ŋkwèŋ mù ànə, yi yam càsə mù yi. Mù ka ŋwè nè co mù firə fa yi kùu kùuŋgùup ye kurə.>>

²⁸ Yè'sə à ye mvwe' lak Betani. Lak Betani sə à ye ma ntonùum ndzəp Jòridàn. Yà'a mvwe' sè Jon à sə bəptēsə bwiŋ fo' sə.

²⁹ Tsok à rəŋ, Jon ye ŋga Jisòs sə vè mvwe' ye sə fana yi cep də, <<Wèŋ yeè, nè'e ŋwè nè yi mo nsuŋga Nwi nè. Nè'e yi nè Nwii nə jəŋ yi co ndzə cop, nə yisə fis gəsə bəp bwiŋ sə nzeŋgòŋ bə zeŋ nə. ³⁰ Nè'e yi nè mù cèp də ŋwè nəmòk sə vè ma ŋkwèŋ mù, nè yi yam càsə mù nə, bùusə yi ànə ye fo' ŋga wo ka mù ntòdzə. ³¹ Mù à sə kà yi yàm də nè'e yi nə sə rigè. Anə ye-a sè vè'nə fana njo njam nè mù à sə bəptēsə bwiŋ nə, à ye də ya bùu Izùrə wèŋ riŋ yi.>>

³² Jon nə à cèp fe'lə səmok duk də, <<Mù a yə Yòŋsə Nwi ŋga nà' tsə tēsə mabu co kəkəbàn, nə kə naaŋ mətuhù Jisòs. ³³ A sə kə dzəŋ mvèk ànə ŋga mù à ka yi yàm də yi ŋwè ànə ntòriŋ. Megu də Nwi nè yi à tum mù də mù bəptēsə bwiŋ bə ndzəp nə à tsè' mù də, a ye ŋga mù yə ŋwè nè yòŋsə ye tsoŋ vè, nə kə naaŋ nà' mətuhù àlè, mù riŋ də nà'a ŋwè nè yi nə bəptēsə bwiŋ bə Yòŋsə nè Rərəŋ nə. ³⁴ Mù nə sə tsè' nə wəŋ zinə

àm pwe'fo' də mù a yə bum yè'sə laŋ, fana mù nè sə tsə' nè wəŋ jəja də ŋwə ènə, yi mo Nwi nə.>>

Bùu Sə Wo A Rì To Jisòs, Nə Bè' Lo Yi

³⁵ Tsok à rəŋ fe'lə səmək nga Jon tə bə ŋgàa fàak ye wəŋ ba. ³⁶ Yi ye nga Jisòs sə càa fana yi cep də, <<Wèeŋ ye, nà'a mo nsùŋgaŋ Nwi nə.>> ³⁷ Ŋgàa fàak sè ba sə à yuk yusè Jon à cèp sə fana wo lokok, nə bè' lo Jisòs nə. ³⁸ Jisòs à bùuŋ kùuk, nə ye nga yà'wèŋ sə yù vè yi fana yi fek yà' də, <<Wèŋ sə lòfò?>> Wo duk hwi fa nà' yàwo də, <<Cicà, wu cugè ma fò?>> Cicà nè bə ncèep lak awo yà'sə də Rabi. ³⁹ Jisòs nè duk fa wo də, <<Wèeŋ və-a kə ja'a.>> Wo à lòo, nè kə ye mvwe' sè yi cugè sə. Bə yà'wèŋ cum mam fo' nga nùm na lòv'e tètè ndzəm kə seŋ tasə cù.

⁴⁰ Bùu sè ba sè wo ànə yuk nga Jon cèp fana wo bè' lo Jisòs sə, mòk ànə ye Andrù. Andrù nè à ye moma Saimù Pità. ⁴¹ Yi à ca lòo, nè kə ye tètə ye Saimù, nè tsok nà' də, <<Vès yə Mèzayà nè bə lis laŋ.>> (Mèzayà nè yà'sə də Krest. A yà'sə də, Ŋkum ngà gèm bwiŋ nə.) ⁴² Fana yi jəŋ və Saimù nè, bə nà' kə ye Jisòs. Jisòs kùk ja'a Saimù, nè duk fa nà' də, <<Wùu Saimù mo Jon, wo nè sə to wu mok sè' də Kefàs.>> Liŋ sè də Kefàs yà'sə mègù sè' co liŋ sè də Pità yà'a. Yà'a də Lis.

Nàtaniyà Yə Rəeŋ Də Jisòs Mo Nwi

⁴³ Tsok à rəŋ səmək fana Jisòs də yi lo yuye mvwe' nzeŋgòGalili. Anə geŋ yi ye Filip, nè duk fa nà' də, <<Bè' və mɔ.>> ⁴⁴ Filip nè à ye mo lak mvwe' lak Bèsadà, Andrù bə Pità ye sè' bwe lak fo'. ⁴⁵ Filip à kə yə Nàtaniyà, nè tsok nà' də, <<Vès yə ŋwə nè Musi à còm bə liŋ ye ndzənə ŋwàk lùk, ŋgàa tsòhòbum Nwi sè njamòk wèŋ ànə com bə liŋ ye sè' nà'a laŋ. A yi Jisòs nè yi tesə vè mvwe' lak Nazàre, nè yi mo Jòsep.>> ⁴⁶ Nàtaniyà nè duk fa nà' də, <<Me'rə mɔ fen, wù tsəm də aco yusəmok sè yà' tse' fàk tesə yuk mvwe' lak Nazàre à?>> Filip də, <<Vè kə ja'a bə lis yo.>> ⁴⁷ Jisòs à yə Nàtaniyà nga nà' sè gi vèə fana yi cep də, <<Nè'e mo Izùre nè yi zinə nè, yi ka mɔzəp limŋgòn tse' lok.>> ⁴⁸ Nàtaniyà nè də, <<Hàva', wù riŋ mɔ fò?>> Jisòs duk də, <<Ghà nè wù anə sə cum sə mbwè tɔ nè wo togè nà' də fik nà'a, nga mù yə wu yàm laŋ ŋkuŋ Filip sə kə to wu.>> ⁴⁹ Nàtaniyà duk megu mok də, <<Cicà, wu mo Nwi, wu Mèzayà nè yi ŋkum bùu Izùre wèŋ nə.>> ⁵⁰ Jisòs duk fa nà' də, <<Wù dzəm yè'sə bùusè mù tsə' wu də, mù anə ye wu nga wù cu sə mbwè tɔ fik sə à? Nà'nə ka yumok yeŋ. Mù sə tsə' fa wu zinə də, wu nè ye bum sè yà' yam càsə nà'nə.>> ⁵¹ Yi duk fa mali nà' də, <<Wu nè ye nga ntòbu mùhu nòto fana masinjàa Nwi wèŋ sə lo kəkək, nè sə tsoŋ tsətoŋ mɔ tuhù mɔm wù ŋwè.>>

2

Jisòs Gù Ndzəp Yà' Bùuŋ Rùk

¹ A cà nùumbu ba fana bùu mok də wo gu gù mvwe' lak Kanà nè nà'a mvwe' nze Galili. Ma Jisòs à ye sè' fo'. ² Wo à to lòJisòs bə ŋgàa fàak ye wèŋ sè' fo'. ³ Mvè'nè wo ànə sə no rùk fo' fana rùk sə me tiŋ. Ma Jisòs kə duk fa nà' də, <<Wo ka rùk mok tse'.>> ⁴ Jisòs nè duk fa fəsə nà' də,

† 1:51 1:51 Liŋ sè də mo ŋwè yè'sə mɔ liŋ fòbè ncèep Arami nè ŋwè à sə to fagè ni' ye. Jisòs à jə liŋ yè'sə mvè'nè wo à còm ndzənə ŋwàk Danà 7:13-14.

<<Nà'a nzak njòma àm a, mvæk njàm ka ntòkura.>> ⁵ Ma ye nè kə duk fa ngàa fàak sè fo' sè wèŋ də, <<Yusè yi tsè'-a wèŋ lòŋ, wèŋ gu yà'.>> ⁶ Anə ye ngà bée mòk tə fo' ntùŋfu, sè wo à gu yà' bə lis. Anə ye bée ndzəp sè bùu Jus wèŋ cùk rəŋsəgə bo awo bə zəŋ ya wo ye rərəŋ mu lisə Nwì. Bè nè mò'fis à sə rwiŋ ngà ndzəp ca co jok kwè kè ntùŋfu àlè'. ⁷ Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ tuk rwiŋsə bée sə bə ndzəp pwe'fo'.>> Wo tuk rwiŋsə yà' bə ndzəp ve'è leer. ⁸ Yi duk fa fe'lə yà'wèŋ də, <<Wèŋ səp fis-a yà' ngà'a, nè fa ŋwè nè yi gəp fa bwìŋ nə.>> Fana wo səp, nè fa lo yi. ⁹ Ndigəp nè à no ja'a ndzəp sè yi būsə yà' rùk sə. Yi kà mvwe' sè yà' vèə rì. Ngàa fàak sè wo ànə tuk ndzəp sə wo riŋ megu wo. Ndigəp nè to bwi ye ndugù nə. ¹⁰ Nà' ànə vèə, yi duk fa nà' də, <<Wo fa togə bwìŋ ntòrùuk sè bəbòŋ tətè a ye ngà bwìŋ no ze' ŋkuŋ wo fis vè sè yà' ka ŋkùuŋ bəŋ. Wù jəə nè yòrùuk sè bəbòŋ sə, nè tes loksə tətè kə wes ngà'a nà?>> ¹¹ Nè'e manğəŋgèŋ nè Jisòs à gu to tsə cap. Yi à gu nà' mvwe' lak Kanà nè mvwe' nze Galilì. Yi à nitsè' nàaŋ ye bə zəŋ fana ngàa fàak ye wèŋ dzəm tsə'rə wesə bohòyi. ¹² Yè'sə ànə me fana Jisòs nè yè'e fa'nə, nè tsooŋ lo mvwe' lak Kàpanum. Yi à lòfo' bə ma ye, nè ye bwema ye, bə ngàa fàak ye wèŋ sè'. Wo à kə cu yòŋsə fo' nùumbu mòk jə.

Jisòs Bè'fis Ngàa Sèŋ Bum

Mu Ndap Nwì Nè Ghaŋ Nə

(Mat. 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Anə ye ngà ŋkàk bùu Jus wèŋ nè wo togə nà' də Pasobà nà'a kəp vèə fana Jisòs yè'e, nè kok lo mu Jòrosalèm. ¹⁴ A kə dzəŋ mùmuvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə fana, yi ye bwìŋ ngà wo sə sèŋ mbòŋ bə nsùŋgaŋ nə ye kəkəbùŋ wèŋ mbwa. Yi ye bù ngàa kup mbàm wèŋ ngà wo sə kupsə nsàp mbàm nè co wo fa Nwì fəfa bə zəŋ. ¹⁵ Yi fəp kù mòk co ŋkwès, nè be' to sə fis bùu sə wèŋ sə mbiŋ pwe'fo'. Yi be' fis mbòŋ sə bə nsùŋgaŋ sə wèŋ mùmuvwe' ntòmbi ndap Nwì nè ghaŋ anə. Yi le' būsə mak teberəŋ kupsə mbàam sə wèŋ tu tsətsəŋ, nè kè' sesə mbàam awo sə sə nze. ¹⁶ Nə duk fa ngàa sèŋ kəkəbùuŋ sə wèŋ də, <<Wèŋ tesə bə yu yè'e sə mbiŋ. Wèŋ ka tse' ŋgòbūsə ndap Tè' am də a ndap nteŋ.>> ¹⁷ Mvè'nə yi à cèp ve'nə fana ngàa fàak ye wèŋ tsə'rə kok yusə wo à còm yà' ndzəpə ŋwàk Nwì də, <<Nsàp mandzə nè mù dzəm ndap yònə gu ve'è co nà'a nè ləsə mu.>>

¹⁸ Bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ fek yi də, <<Nsàp yu nè aco wù gu tsok fa vees yè'sə yà, ya vees riŋ də wù tse' nàaŋ sə ŋgògù bum sè wù sə gu yè'sə è?>> ¹⁹ Jisòs duk fəsə fa wo də, <<Wèŋ kuəmsə mak ndap Nwì nè ghaŋ nè'e, ya mu nə ci wes nà' mənə nùumbu te'.>> ²⁰ Bùu Jus wèŋ sə duk də, <<Kwè'fò, vès à jə lùumŋgòŋ hum kwè-ncòp-ntùŋfu ngòci wes ndap nè'e, wù də wu nə ci wes nà' yòmənə nùumbu te' è?>> ²¹ Anə ye ngà yi à sə cèp bə gbə', nè sə to də ndap yà'sə ni' ye. ²² Ghà nè yi ànə lokok mvwe' kpu fana ngàa fàak ye wèŋ tsə'rə fe'lə yusə yi à cèp sə fana wo dzəm ncèp nè nà'a ndzəpə ŋwàk Nwì nə, nè ye bə ncèp nè Jisòs à cèp nə sè' də yà'a zìnə.

²³ Ghà nè yi à ye mvwe' lak Jòrosalèm mvæk ŋkà'a pasobà sə, bwìŋ à dzəm bohòyi ve'è wùriŋ bùusə wo à yə manğəŋgèŋ sə yi à sə guə.

²⁴ Megu də Jisòs kà wo ntəm ye pap fa, bùusə yi rì wes bwìŋ pwe'fo' yi.

25 Yi à ka njo mòk dè ñwèe tsok fa yi dè ñwè nè'e ve' bə ve' tse', bəusè yi rì wes yusè yà' cu sè ntùù ñwè pwe'.

3

Jisòs Yə'rə Fa Nikòdemù

Bə Nzak Dzədzə Nə Kè' Ba

¹ Ñwəə Faràsi mòk à ye, wo to liŋ ye dè Nikòdemù. Yi à ye ñkwà'ñwè bohòbùu Jus wèŋ. ² Ñwè ènə à vè nòon bohòJisòs nè ndzəmè, nə duk fa nà' də, <<Cicà, vès rì tse' də wu yè'e cicà nè wù a vè bohòNwi. Busè kaco ñwè gu to nsàap bum manŋəŋgəeŋ sè wù sə gù yè'e yeŋ, tse'ŋga Nwi bə ŋgəŋgəŋ.>> ³ Jisòs cep busə fa nà' də, <<Mù sè tsè' wu yè'e zinə nè nà'a ñkəm duk də, tse'ŋga wo dzə fe'lə ñwè səmok, ñkuŋ yi nə kə ye mvwe' gaŋ ñkum Nwi.>>

⁴ Nikòdemù nə fek fe'lə yi səmok də, <<Aco wo dzə fe'lə ñwè nè yi gu laŋ yè'sə va? Aco yi ni fe'lə lo ndzə vəə ma ye, ya wo dzə fe'lə yi nè kè' ba à?>> ⁵ Jisòs duk fəsə fa yi də, <<Mù sè tsè' wu zinə nè nà'a ñkəm duk də, tse'ŋga wo dzə ñwè bə ndzəp nə ye bə Yòŋsə nè Rəreŋ nə ñkuŋ yi kə ni mvwe' gaŋ ñkum Nwi. ⁶ Ñwè nè wo a dzə yi bə ŋgùpni', a sè' nè bə ŋgùpni'. Ñwè nè wo a dzə yi bə yòŋsəə, a sè' nə bə yòŋsə. ⁷ Kà də wu mərə bəusə mù duk wu də, tse'ŋga wo dzə fe'lə ñwè nè kè' ba duk. ⁸ Fəfəə cəgə mvè'nè yi dzəm, wèŋ sə yuk, nə kà mvwe' sè yi sə yèto vèə kè mvwe' nè yi sə lòo ŋgòkè ləə rì. Ñwè nè wo dzə-a yi bə yòŋsə nə fana yà' ye megu bohòyi sè' ve'nə.>>

⁹ Nikòdemù nə fek mali nà' də, <<Aco yè'sə ye ve'nə yè'sə valə?>> ¹⁰ Jisòs duk fa fe'lə nà' də, <<Wu yè'e cicà nè ghaŋ mvwe' lak Izùre, nə kà bum yè'e rì ve'nə va? ¹¹ Mù tsè' fa wu zinə nè nà'a ñkəm duk də, vès sè tsè' fa weŋ bum sè vès rì yà', nə ye yà' bə lis avès fana weŋ kà ves yà' dzəm fa. ¹² Mù tsè' fa weŋ bum sè yà'a ma sə nze fən, wèŋ kà mū yà' dzəm fa, ye də mū tsè'-a weŋ bum sè ma mabu wèŋ dzəm fa mū à? ¹³ Ñwè nəmòk nè mò'fis ka mabu ntòkok lo yuk. Mègù mùu mo ñwè nè mù à tesə tsoŋ mbwa. ¹⁴ Yumook də wo nə fis gesə tsoŋ mùu mo ñwè mʉtsə, mvè'nè Musi ànə fis kok no mʉtsə ghà nè wo ànə ye ŋgəə yà'a ñkuŋ. ¹⁵ Də ya ŋga a ye-a sè ndà, ŋga nà' dzəm bohòyi fana nà' tse' lùŋ nè nà'a nè kà kè mè yuk.

¹⁶ <<Nwi ànə dzəm bùu sè sənə nzenŋòŋ nə ve'ε wù kà fùk, nə tumsə vesə kwə'rə mo ye də a ye-a sè ndà ŋga nà' dzəm bohòmo ye nə, ŋgəŋgəaŋ nə kà bisə, yi nə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk. ¹⁷ Njo nè Nwi ànə ka mo ye nə də nà'a və nə kə sak bup nzenŋòŋ nə tum və. Yi à tum nà' də ya nzenŋòŋ nə pwe' nə luŋ bohònà'. ¹⁸ Ñwè nè yi dzəm-a bohònà', ye də yi ka nzak tse'. Ñwè nè yi kà-a bohònà' dzəm ye də yi gbə nzak tèe, bəusə yi ka bə liŋ mo Nwi nè yi mègù mò'fis nə dzəm. ¹⁹ Mvè'nè wo sak ləsə tes nzak nə də ve'. Də mareŋ a vè sənə nzenŋòŋ nə, bwiŋ dzəm megu ndzəm nə nɔŋsə mareŋ nə. Wo gù ve'nə bəusə bum sè wo sə gùu sə bup. ²⁰ Busə ñwè nè yi gùg-ə ye bup, yi kà ŋge' bə mareŋ yegə. Yi sə caŋ mareŋ caa. Njo nè yi sə wəp də aco bwiŋ ye yusə yi sə gùu sə. ²¹ Ñwè nè yi gùg-ə ye yusə yà'a zinə tesə vəgə ye sə mvwe' mareŋ. Yi tesə vəgə ve'nə də ya bwiŋ ye jəja kwarəŋgaŋ də yusə yi gù yà'sə, a bə mandzə Nwi.>>

Jon Duk Də Yam Gha' Jisòs Nə Nonşə Yi

²² Yè'sə ànə ca fana Jisòs bə ngàa fàak ye wèŋ lo mok mvwe' lak Jùdiyà. Yi bə yà'wèŋ à kè cu mam fo', nə sə bəptəsə bwiŋ fo'. ²³ Jon à sə bəptəsə bwiŋ ye sà' mvwe' mok sè wo to fo' də Anòn, mvwe' sə kəəp ləlak Salèm. Yi à sə bəptəsə fo' bùusə ndzəp à ye fo' ŋkàuyntèŋ. Bwiŋ à sə vèə, nə sə kə bəptəsə fo'. ²⁴ Yè'sə ànə ye ŋga wo ka Jon nə ndapndzəm ntòko nisə.

²⁵ Anə geŋ, ngàa fàak Jon bə ŋwəə Jus mòk wèŋ yèto ngòsə fenə bə mandzə nə wo cùk rəŋsəgə ni' ngòbe' mandzə Nwì. ²⁶ Fana wo və bohòJon, nə kə duk fa nà' də, <<Cicà, wù sə tsərə tse' mali ŋwè nə weŋnə à ye mvwe' ŋgə ndzəp Jòridàŋ fa' nà'a nà? Yi nə wù sə tsòho fa bwiŋ bə liŋ ye nà'a, yi sə bəptəsə sà' fana bwiŋ sə kpəəŋ lòwes mok bohòyi.>> ²⁷ Jon nə cəp fəsə fa yà'wèŋ də, <<Kaco ŋwè tse' to yumok bə bo ye yeŋ. Tse'ŋga Nwì mabu fa yi yà' yi ŋkuŋ yi tse' yà'. ²⁸ Wèŋ à yuk fa mu bə ntu'u awèŋ laŋ mvə'nə mù à sə duk də, mù ka yè'sə ŋkum ŋgà gəm bwiŋ nə mù yeŋ. Mù mègù yàm ŋwè nə wo a tumsə lòmu yàm də mu lo tse' mantombii Krəst nə. ²⁹ Wèŋ ri də ŋwè nə yi tse' ŋgwegù a ndugù nə. Ŋge'e ndugù nə təəŋ kok ŋgə ni'i nà', nə sə kwa wùriŋ mvə'nə yi sə yuk ŋgi ndugù nə sə. Yà'a sè' mvə'nə kwəkwa nə njàm rwiŋ wesə mu ŋga'a sà' dak. ³⁰ A kəkərə də yi nə sə lo tsoŋ mantombi, mantombi, fana mù sə foho lo tsoŋ yàm ma ŋkwèŋ, ma ŋkwèŋ.>>

Nwè Nə Yi Tsə Ma Mubuu Mo Nwì

³¹ Yà' mègù sà' də yi nə yi tsə ma mtsəə ŋwè nə ghaŋ nə yi. Yi nə yi ŋwəə nzeŋgòŋ, nzeŋgòŋ nə tse' yi yi, fana yi sə cəp megu bə bum sè sə nzeŋgòŋ feŋ. Yi nə yi və ye mabu nə gha' ndàaŋwè pwe'fo'. ³² Yi cəpgə bum sè yi a yə yà' bə lis ye, nə yuk bə ntu'u ye, ŋwè nə mò'fis kà ncəp ye nə dzəm lo' fù'. ³³ Nwè nə yi dzəm-a ncəp ye nə fana yi sə nitsə' fa bwiŋ bə zeŋ yà'sə də Nwii zinə. ³⁴ A ve'nə bùusə ŋwè nə Nwì a tumsə və yi nə sə tsòho ncəp nə Nwì. Nwii fagə yi Yòŋsə nə co wù kà fù' to. ³⁵ Tè' nə dzəm mo ye nə, nə fa wes bum pwe' ndzə bohòna'. ³⁶ Nwè nə yi dzəm-a bohòmo ye nə fana ye də ŋgəŋgəŋ tse' lùŋ nə nà'a nə kà kə mè yuk. Nwè nə yi kà-a mo ye nə yuk, yi nə kà lùŋ bə lis yə yuk. Ma nə nje də, jəjòk nə nà' cu sə ntuə Nwì naaŋ mətuhù ŋwè ànə.

4

Jisòs Gəu Nwà Sàmàriyà Rəeŋ Yi

¹ Tà Jisòs à ri də bùu Farasi wèŋ yuk də yi bəptəsə ghak bwiŋ yi nə nonşə Jon. ² (Jisòs à sə kà yi bə bo ye bəptəsə. A sə bəptəsə ngàa fàak ye wèŋ.) ³ A ye ve'nə, yi ye'e me'rə Jùdiyà anə, nə bwi lo mvwe' nzeŋgòŋ Galili. ⁴ Yi à cu ngòlò, yà' ye də yi nə be' tsoŋ li lə mandzə nə nà'a cəgə mvwe' nzeŋgòŋ Sàmàriyà nà'a. ⁵ Anə geŋ yi gi ca mvwe' nze Sàmàriyà anə fana yi kə dzeŋ mvwe' mabuk lak mòk. Wo to fo' də Sekà. Məmvwe' ànə à kəəp mvwe' nzum sè Jàkop ànə fa fo' bohòmo ye Jòsep njamòk, njamòk. ⁶ Ndzəp nə Jàkop nə à tu nà' sə nze, nə sə tuk, à ye sà' məmvwe' ànə. Jisòs à kə dzèŋ fo' ŋga yi wòbə gi. Yi cum tsoŋ fo' sə nze ŋgə ndzəp anə. Anə ye ŋga nuum co marəŋ. ⁷ Nwà Sàmàriyà mòk tesə və də yi kə tuk ndzəp. Jisòs duk fa nà' də nà'a fa yi ndzəp yi no. ⁸ Anə ye yè'sə ŋga

ngàa fàak ye sə wèŋ à lòwes ndzə ntòlak ngòkè ywi vè zuzu. Yi sə cum yòŋsə fo' yiyi.

⁹ Nwà Sàmàriyà nə vehe də wete, nə də, <<Ye va ŋkuŋ wù ye yòŋwə Jús, nə sə fek mú nwà Sàmàriyà də mú fa wu ndzəp-ε?>> Yi à sə fek ve'nə bùúsə bùú Jús wèŋ kà ŋge' bə bùú Sàmàriyà wèŋ yegə. ¹⁰ Jisòs duk fa ŋwà nə də, <<Anə ye-a də wù riŋ yusə aco Nwì fa yà', nə riŋ ŋwə nə yi sə ləŋ ndzəp bohòwù ènə, bwère wù fek yi də yi fa wu ndzəp. Ya yi fa wu ndzəp nə nà' tse' lùŋ.>>

¹¹ Nwà nə duk fa nà' də, <<Tè'mòk, wù ka yu tuk ndzəp fa'nə tse'. Ndzəp nə nə yeè nə ca sè' cəco mwè, ye də wu nə jəŋ ndzəp nə nà' tse' lùŋ ènə ma fò? ¹² Wù sə də, wu duk də wù gha' tàcici àvès Jàkop nə yi à fa ves ndzəp ènə, nə no ye nà' sè' nà'a nà? Bwe ye bə mbòŋ ye wèŋ pwe' à sə no sè' ndzəp ènə.>> ¹³ Jisòs nə duk fəsə fa nà' də, <<Nwə nə yi no-a ndzəp ènə pwe'fo', njè ndzəp nə sə yaŋ fe'lə mali yi səmok. ¹⁴ Nwə nə yi no-a ye ndzəp nə mú fa yi nà' mú fana njè ndzəp nə kà yi mok ya yuk fe'lə. Ndzəp nə mú fa yi nə nə bùuŋ ndzəp ni'yi co ndzəp nə nà' sə to tesə kok sə nze. Nà'a sə tesə ve'nə, nà' ye mok lùŋ nə nà'a nə kà mè yuk.>>

¹⁵ Nwà nə də, <<Tè'mòk fa mú-a nsàp ndzəp ànə mú no, ya njè ndzəp kà mú mok ya yuk, nə ye sè' də ya kà də mú sə ye ŋgə' də mú sə vèhə fəŋ ngòkè tuk fe'lə ndzəp mok sè' duk.>> ¹⁶ Jisòs duk fa fe'lə nà' də, <<Dù kə to ndu yò, ya wenə və.>> ¹⁷ Nwà nə də, <<Mú ka ndum tse'.>> Jisòs də, <<A zinə mvə'nə wù cèp də wù ka ndum tse' yà'sə. ¹⁸ Mù duk ve'nə bùúsə wù ànə tse' to me ndum tàŋ laŋ. Nə wenə cu ŋga'a nè'e ka ndu yòsə' yeŋ. Ye də yusə wù cèp sə a zinə.>>

¹⁹ Nwà nə duk də, <<Tè'mòk, mú yə co də wu yè'sə ngà tsòhòbum Nwì. ²⁰ Tàcicii avès wèŋ à sə kùksəgə Nwì mómwve' nda nè'e fana wèŋ bùú Jús wèŋ sə duk yàwèŋ də anə ye co bwìŋ kuksə Nwì mvwe' lak Jòrosalèm ε?>> ²¹ Jisòs duk fa fe'lə nà' də, <<Njè'gù, mú tsok fa wu yusə zinə èk, mvək sə vəə nə bwìŋ nə kà Tè' nə mú ndahà fəŋ kə mvwe' lak Jòrosalèm àlè' mok sə kùksə fe'lə. ²² Wèŋ kùksəgə yusə wèŋ ka bə zeŋ rəeŋ. Vès sə kùksə yàvès yusə vès rəeŋ bə zeŋ laŋ bùúsə Nwì nə tesə bwìŋ sə nzeŋgòŋ fəeŋ ndzə bohòvès bùú Jús wèŋ. ²³ Mvək sə vəə, aco mú duk də mvək nə kə dzèŋ laŋ, nə bwìŋ nə sə kùksə Tè' nə bə zinə, nə sə kùksə yi ndzəp yòŋsə sè'. Tè' nə dzəm də nsàp bù ànə wèŋ kùksə yi. ²⁴ Nwì nə, yi yè'sə yòŋsə. Yi fagə bwìŋ yòŋsə yi. Ye də bùú sə wo dzəm-a ngòkùksə yi, wo kùksə yi ndzəp yòŋsə nə ye bə zinə àwo pwe'.>>

²⁵ Nwà nə duk də, <<Mù ri də Nkum ŋgà gəm bwìŋ nə Nwì à duk də yi nə tum vè nà' nə, nə və ntsə'mòk. Mù sə duk yi nə wo togè yi mok sè' də Krest nà'a. Yi vəə, yi nə niŋtsok fa ves bum lòŋ fo'.>> ²⁶ Jisòs duk fa ŋwà nə də, <<Mù nə mú sə cèp bohòwù ènə, mú yi nə.>>

²⁷ Ngàa fàak Jisòs sə wèŋ à bwìŋ fohò vè sè' ghà nà'nə. Wo mərə ve'e wùriŋ də nà' sə cèp bə ŋwàŋwè. Nə mò'fis kà ŋwà nə də, nà' dzəm fəeŋ yàlè sə fek. Nə kà Jisòs də yi sə cèp bə ŋwà ènə bùú yàlè sè' fek lok. ²⁸ Anə geŋ, ŋwà nə me'rə tes kùŋ ndzəp ye sə fo', nə lo ndzəp ntòlak. Yi à kə dzèeŋ, yi tsoho fa bwìŋ də, ²⁹ <<Wèŋ və, nə kə ye yàwèŋ ŋwə nəmòk nə yi taŋsə tsè' wes fa mú bum sə wo à dzə mú dzəp, mú gu ve'e pwe' nə pwe' è. Kàmòk yi ŋgwàaŋ Nkum ŋgà gəm bwìŋ nə wo dukgə də yi nə vəə nə àlè'.>> ³⁰ Wo à yuk ve'nə, wo tesə mú ntòlak anə, nə kə ye Jisòs.

³¹ Anə ye sè' nga ngàa fàak ye sə wèŋ sə duk fa yi də, <<Cicà, zu-a yumok le.>> ³² Yi duk fa yà' ye də, <<Mù tse' beŋ yàm sə ngòzu yo sə wèŋ ka bə zeŋ riŋ.>> ³³ Ngàa fàak ye wèŋ sə ye ngòfe'rə mətsetsə'rəə wo də, <<Nwè nəmòk jə vè fa yi beŋ à?>> ³⁴ Jisòs nə duk fa wo də, <<Beŋ aam ngògù fàak sə ŋwè nè yi à tum mu nə dzəm də mu gu. Nə gu wes fàak yà'sə. ³⁵ Wèeŋ cèpgə ncèp mòk də, <Bwehe cu ŋwə kwè ya bum sə wo bi mu nzuu yà'a kərə ngòkəp.> Mù sə tsə' weŋ yàm də wèeŋ buŋ kək ja'a yàwèeŋ, nzum sə ŋga'a yè'sə mvək kəkəp. ³⁶ Nwè nè yi kəpgəə wo lak yi yèto fàak ye laŋ. Yi sə benə ŋgwii bum sə yà'a bwiŋ ya wo nə kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk nə. Ya ŋga ŋwè nè yi à bii bə nè yi à kəp ye kəpə ba fo' nə kwa mvwe' mò'fis. ³⁷ Yà'sə sə nitsə' də ncèp nè wo cèpgə nà' də, Mòok bigè ye bii, mòk kə kəp ye kəpə, nà'a zinə. ³⁸ Mù a tumsə lówèŋ ngòkə kəp bum sə wèŋ à ka fàk. A fàk bùu sə zok, wèŋ nə kə kùp nə yàwèŋ kəpə. Wèŋ zu yà'sə swək mətuhù bùu mok.>>

³⁹ Bùu Sàmàriyà sə mvwe' ntòlak ànə à dzəm bohòyi ve'e wùriŋ njo ncèp nè ŋwà nà'a ànə cep fa' də, <<Yi taŋsə tsə' wes fa mu bum sə wo à dzə mu dzəə, mù gu pwe' nè pwe'>> nà'a. ⁴⁰ Bùu Sàmàriyà sə wèŋ à kə tsèŋ yi, wo ŋwe' tse' yi cùk də nà'a kà ntòlò, də bə yà'wèeŋ cum la'à wo anə ŋkuŋ. Anə geŋ, Jisòs nə cum fo' nùumbu ba. ⁴¹ Mok à dzəm fe'lə bohòyi ŋkùŋ səmòk bùu bum sə yi sə cèep. ⁴² Wo duk fa ŋwà nə də, <<Vès sə kà yè'sə mok bùu ncèp nè wù tsə' ves wù nə dzəm mègù. A yè'sə mok bùusə vès yuk bə ntu'u yàvès, vès nə rì nə də nè'e gù tsə gù yi nè ŋgà lùŋsə nzeŋgòŋ nə.>>

Jisòs A Gù Mo Nkwà' Nwè Mòk Yi Lokok Yiyan

⁴³ Nùumbu sə ba sə à càa, yi lo yuye mvwe' nzeŋgòŋ Galili nə a fo' lak ye. ⁴⁴ Jisòs nə bə tu ye à sə cèp fis də wo kà ngà tsòhòbum Nwi mvwe' lak ye sə wo à dzə yi fo' co ŋwè nè ghaŋ jəgè. ⁴⁵ Yi à rì ve'nə, nə sə lo mali fo'. A kə dzèŋ Galili anə, bùu sə fo' sə wèŋ kwa ngòyè yi ve'e wùriŋ. Wo à gù ve'nə bùusə wo ànə lo mvwe' ŋkà' Pasobà nè nà' à ye mvwe' lak Jòrosalèm, nə ye bum sə Jisòs nə à sə gù fo' bə lis awo.

⁴⁶ Anə geŋ Jisòs bwi foho lo fe'lə mvwe' lak Kanà nè mvwe' nzeŋgòŋ Galili, sə mvwe' sə yi à gù ndzəp yà' buŋ rùk sə. Ngà fàk gomè mòk à ye fo' nè ghaŋ, ŋga yi cugè mvwe' lak Kàpanùm. Ghà ànə à ye ŋga mo ye nè ŋwəmbam nòbə yiyan nèbəp. ⁴⁷ Yi ànə yuk də Jisòs mè'rə vè Jùdiyà, nə vè nà mvwe' nze Galili fana yi lo, nə kə tseŋ Jisòs nè. Yi sə leŋ nà' də bə nà'a lo Kàpanùm mvwe' sə yi cugèə, ya nà'a kə guŋsə fa yi mo ye. Anə ye ŋga mo ye nòve'e mvək kəkəkə. ⁴⁸ Jisòs duk fa nà' də, <<Wèeŋ kà-a yàwèŋ maŋgəŋgèŋ bə lis yə, kaco wèŋ dzəm bohòmə yeŋ. Ka ve'nə yeŋ à?>> ⁴⁹ Ngà fàk nə duk ye də, <<Tè'mòk, a lo-a ntèŋ na, bwèrè mo àm nə nə kəp.>> ⁵⁰ Jisòs duk fa nà' də, <<Dù lo yuyo. Mo yònə gu laŋ.>> Ngà' nə à dzəm ncèp nè Jisòs cèp fa yi nə, nə be' mandzə ye lo. ⁵¹ Yi à sə lóməndzə, yi kərə bə ŋgàa fàak sə wo fàkgè bohòyi. Wo tsok fa yi də mo ye nə gu laŋ. ⁵² Yi fek yà' də, mo nə a lòkok yiya nə ŋga nùum na fòle. Wo duk fa yi də, <<A ye ŋkwis ŋga nùum maràŋ kaŋ.>> ⁵³ Tè' nə tsərə fəsə, nə riŋ də mvək nè wo tsə' yi ànə, mègù sə' mvək nè Jisòs a duk fa yi də, <<Dù lo yuyo. Mo yònə gu laŋ>> nə. Anə geŋ yi dzəm bohòJisòs bə

ndap ye pwe'fo'. ⁵⁴ Nè'e nga'a manḡəḡəḡè nè ba, nè Jisòs à gùu mvè'nè yi ànə me'rə Jüdiyà, nè və mvwe' nzenḡòḡ Galili.

5

Jisòs Gũḡsə Ngà Yiya Mòk Mvwe' Ngw Təm Bèzàtə

¹ Yà'sə ànə me wes fana mvək kərə fe'lə nè bùu Jus wèḡ à tse' ḡkà' mòk Jòrosalèm anə sèmok. Jisòs à kok lòmü Jòrosalèm anə ye sè'. ² Wo à tu nòḡsə təm mòk fo' mvwe' ncüu ḡka' sè nsùḡḡaḡ cəḡè fo'. Bùu Hibru wèḡḡ togè təm nè bæ ncèep lak awo də, Bèzàtə. Wo à ci tes mvwe' mok co mbādap bəp tən ya bwiiḡ sə caḡ cum nüm fo'. ³ Ngàa yiyaḡ wèḡ à sə nòḡḡ fo'. Mok à ye ḡḡaa ji lis, mok sè kaco wo gi to yerḡ nè ye bæ sè wo à kḡu yum bo wèḡ. (Wo à sə nòḡḡ fo' ḡḡòtək ḡhà nè təm nè nə tsoho. ⁴ Busè masinjà Tà Nwì à sə vèḡè fo' ḡḡa mvək kərə, nè ḡu ndzəp nè nà' tsoho. ḡhà nè yi tsə'rə wes nà' ve'nə fana ḡwè nè yi ni loto-a ca yi, a dzəm ḡḡa yi tse' nsàp yiya nè fòpwe'fo', nà' me.) ⁵ Nwè nəmòk à ye fo' nè yi à ye bæ yiyaḡ mənə luumḡḡòḡ hum te'-ncòp-fwame'. ⁶ Fana Jisòs à dzèḡ fo', yi ye ḡḡa nà' nò. Yi riḡ sè' də nà' à yə ḡḡə' bæ yiya nè luumḡḡòḡ wùriḡ fana yi fek nà' də, <<Wù sè dzəm də yiya yòè nə me'>> ⁷ Ngà' nè bæ duk də, <<Tè'mòk, mù ka ḡwè nè co ndzəp nè tsòho wes fana yi le' so gesə mù ca tse'. Mù dukḡè də mù dap lokok kə ni ca ḡḡa ḡwè nəmòk kə ni to ca laḡ.>> ⁸ Jisòs duk fa nà' də, <<Lòkok mütə, nè lim kəà yò, nè lo.>> ⁹ Jisòs ànə cəp ve'nə ntèḡ, ḡḡà' nè ḡḡḡ sè' ḡhà ànə. Yi à lòkok, nè te' lim kəà ye, nè bæ' mandzè lo yuye.

Numbu nè Jisòs ànə ḡḡḡsə ḡwè ànə bæ yiyaḡ ènə ànə ye numbu dzè. ¹⁰ Fana ḡkwàha bùu Jus wèḡ à ḡèḡ də wo ye ḡwè ènə ḡḡa yi kotse' kəà ye, nè sə gi bæ zèḡ fana wo vehe. Wo fek duk də, <<Wù ka riḡ də a ntinə numbu dzè à? Nsàp yu nè wù gùu ḡḡòbè' tse' ke' kəà ntinə ènə, lùk ka bæ zèḡ dzəm lok.>> ¹¹ Nwè nè yiya ye à mè nè duk fa wo də, <<Nwè nè yi ànə ḡu ḡkuḡ mù ḡḡḡ nè, nè duk fa mù yi də mù lim jəḡ kəà àm, nè lo bæ zèḡ.>> ¹² Wo fek fe'lə nà' sèmok də, <<Cèp nsàp ḡḡwì yu ànə ndà, də wu lim gi bæ kəà ntinə-ε?>> ¹³ Ngà' nè kà ḡwè nè nà' ànə ḡu ḡkuḡ yiya ye me nè ri bùusè Jisòs nè à ni bisè lòmütətsətsə'rə bæ bùu sè wo mà fo' wùriḡ sə laḡ.

¹⁴ Anə sap kok fana Jisòs tseḡ ḡwè nè yi ànə ḡḡḡsə nà' nè mvmvwe' ndap Nwì nè ḡhaḡ nè. Yi to nà', nè duk fa nà' də, <<Yèè, yiya yòè mè laḡ fana mù də mù tsok wu də wu jəḡ ḡkərə də wu kà bup mok ḡu fe'lə, ya ḡḡə' nè nà' yam cəsə yiya yòànə kà wu mok kə tsèḡ.>> ¹⁵ Ngà' nè à bwì fohò lò, nè kə tseḡ bù ḡkwàha bùu Jus sè wèḡ, nè tsok wo də liḡ ḡwè nè nà' anə ḡḡḡsə yi nè də Jisòs. ¹⁶ Yà'a bum sè yà' à ḡu ḡkuḡ bù ḡkwàha bùu Jus sè wèḡ ye ḡḡa'a ḡḡòsə fa ke' cà Jisòs ḡḡə' də nà' sə ḡḡḡsə ke' bwiiḡ nūumbu dzè. ¹⁷ Yusè Jisòs à tsè' fa bùu Jus sè wèḡ bæ ncèp ènə à ye də, <<Tè' am fəḡḡè, nè kà dzè jə fana mù tse' ḡḡòfək yàm sè' ve'nə.>> ¹⁸ Wo ànə yuk mvè'nè Jisòs duk ve'nə fana bù ḡkwàha bùu Jus sè wèḡ lap ḡhaha wesə mandzè nè ḡḡòzè yi nè ḡhaha. Wo à ḡu ve'nə bùusè wo à duk də, nà' ḡu bupə sè lùuk awo sè ḡḡòḡḡsə numbu dzè, nè ye sè' də nà' to Nwì də Tè'ε nà'. Ye də nà' sə fuhū ni' nà' bæ Nwì də bæ nà'a yəyərè.

Jisòs Nì Tsè' Fa Bùu Jus Wèḡ Də Nàaḡ Ye Vè BohòNwì

19 Jisòs ànə cep fəsə fa bùu yè'sə wèŋ də, <<Mù sə tsə' wəŋ yè'e zìnə nè nà'a ñkəm ncèp də, kaco Mo Nwì nə gu yumok bə tu ye yəŋ. Yi gù mègù yusə yi yə nga Tè' ye nə sə guu. Busə yusə Tè' sə gu pwe'fo', Mo ye nə nə gu sà' zeŋ. 20 Tè' nə dzəm Mo ye nə, nə sə niŋ fa nà' bum sə yi Tè' nə sə gu yà' lòoŋ fo'. Yi nə tsoho fa mali nà' bum sə ghaŋ sə yà' yam càsə sə wèŋ yə laŋ sə. Bum yà'sə nə ye nsàp nə wèeŋ nə sɛɛŋ yà' tètè, nə wo. 21 Mvə'nə Tè' nə lòkəsəgə bwiŋ mvwe' kpə, nə fa wo lùŋ nè zìnə nè fana Mo ye nə mègù sà' ve'nə. Yi fagè lùŋ nè zìnə nə bohòndaanwè pwe' nè yà' bòi yə də yi fa nà'. 22 Nə ye sà' də bə ma nè ŋgòsak bwiŋ, Tè' nə kà yi sakgə. Yi a fa ñaaŋ sə ndzə bohòMo ye nə, də anə sak bwi nà' ŋgòrì də ŋwə nè'e nə cum, nè'e nə kpə. 23 Yi ànə gu ve'nə də ya bwiŋ pwe' wəp Mwe nə sà' məm̀və'nə wo wəpgə Tè' nə yà'a. A ye-a ŋga ŋwə nəmòk sə kà Mwe nə wəp, ye də yi sə kà wəp yà'sə Tè' nè yi ànə tumsə vesə Mo ye sə nzenɡòn nə.

24 <<Mù sə tsə' wəŋ yè'e ñkəm ncèp nè nà'a zìnə də, a ye-a ŋga ŋwə yuk yusə mù sə cèep, nə dzəm bohòŋwə nè yi a tum mù nə fana ye də ŋgəŋgəŋ tse' lùŋ nè nà'a nè kà kə mè yuk. Wo nə kà yi mok kə sak, bùusə yi a càsə mvwe' kpə, nə to tesə və mvwe' lùŋ laŋ. 25 Mù sə tsə' wəŋ yè'e sà' ñkəm ncèp mòk də mvək sə vəə, aco mù duk də mvək nə kə dzeŋ laŋ, nè bù kpəkpu wèeŋ nə yuk ŋgì Mo Nwì. Bùu sə wo yuk ŋgì ànə, nə tse' lùŋ. 26 Mvə'nə Tè' nə tse' lùŋ ŋgòfa bwiŋ fana yi a fa mùu Mo ye nə ñaaŋ sə ŋgòfa bwiŋ lùŋ sà'. 27 Yi a fa ñaaŋ sə ŋgòsak bwiŋ sà' ndzə bohòMo ye nə, bùusə a yi ŋwə nè wo togè liŋ ye də Mo ŋwè nə. 28 Kà də wèeŋ mərə bə bum yè'sə duk. Mvək sə kuəp vəə nè bù kpəkpu wèeŋ nə yuk ŋgì ye nə. 29 Wo yuk nà', wo tesə kok sə mvwe' sè awo sə. Bùu sə wo ànə gu bəbɔŋ wèŋ lokok ŋgòtse' lùŋ nè zìnə nə, sə wo à' gù yàwo bup wèŋ lokok və ya wo sak wo bə bup awo sə fana wo ye ŋgə'.>>

30 Jisòs nə à sə cèp mali mok sà' də, <<Kaco mù gu fak yumok bə tu am yəŋ lok, mù gu mègù yusə ŋwə nè yi à tum mù nə duk mù ve'nə. Mù sakgə yàm mvə'nə yi duk yi. Ye də mù kà bə jòn sə sak bùusə mù sə kà yusə də ya yà'a ye bəbɔŋ bohòmù gù. Mù sə gù yàm yusə yà'a ye bəbɔŋ bohòŋwə nè yi a tumsə və mù nə.

31 <<A ye-a də mù sə təəŋ fa ni' àm gèm fana bwiŋ kà də yusə mù sə cèp sə zìnə tsərə. 32 Yusə də ŋwə nəmòk nè zook yo nè yi sə cèp bə tu am sə yi. Mù rì sà' də yusə yi sə cèp bə tu am sə zìnə. 33 Ma nè bohòwèŋ yàwèŋ, wèŋ ànə tumsə lo bwiŋ fa' bohòŋwə nè wo à sə to yi də Jon nà'a, də yi reŋsə wəŋ bə liŋ am yə'sə. Anə geŋ yi tsok reŋsə fa wəŋ zìnə nè sà' laŋ. 34 Bohòmù yàm, mù sə kà ŋwè də yi təəŋ fa mù ŋgònitsə' də mù ŋwè nè zìnə ləp. Mù sə cèp, nə sə kum gesə lo bə bum sə Jon ànə cep bə liŋ am də ya wèeŋ tse' lùŋ. 35 Jon à ye laàm nè nà' sə kuə rɛɛŋ ve'ɛ ñaaŋ. Wèŋ à dzəm ncèp ye nə mənə mvək momjo ve'ɛ, nə sə kwa bə mareŋ nè yi ànə fa wəŋ nə sà'. 36 Bum mok cu sə yà' sə nitsə' fa bwiŋ nsàp ŋwə nè mù cu nə, sə yà' gu ghak bum sə Jon ànə cep bə tu am. Fàak sə Tè' am a fa mu ñaŋ də mù gu yà' sə, yà' sə nitsə' fa bwiŋ ve'ɛ jəja kwarəŋŋ də Tè' am nə a tumsə və mù yi. 37 Tè' am nè yi à tum mù nə a cèp bum mok bə liŋ am, nè mù Mo ye nè yi à tum nə. Wèŋ ka ŋgì ye bə ntu' awèŋ yuk yuk, nə kà si ye bə lis sà' yə yuk. 38 Fana mòk ye sà' də wèŋ kà ncèp ye nə sə ntuə wèŋ sà' ko nòŋsə. Mù sə duk ve'nə bùusə wèŋ ka bohòMo ye nè

yi tum vè nà' nà dzəm. ³⁹ Wèeŋ ta ja'agè ɲwàk Nwì nà nùumbu pwe'fo' bùusè wèŋ rì dè aco ɲwàk ènə ɲiŋtsok fa wèŋ mandzè nè ɲgòkè tse' lùŋ nè zinə nè nà'a nè kà mè yuk nə. Mègù sè' ɲwàk nè wèeŋ tagè ènə, nè nà' sè cèp bə liŋ am. ⁴⁰ Nə ye də wèŋ a bèn ɲgòvè bohòmù ya wèeŋ tse' lùŋ.

⁴¹ <<Bohòmù yàm, a ye-a ɲga ɲwè kuksə mə, mù kà fàk bə zèŋ tse'. ⁴² Mù rì wèŋ bəboŋ. Mù rì də wèŋ ka Nwì sə ntùù wèŋ dzəm. ⁴³ Mù duk vè'nə bùusè mù a vè bohòwèŋ mənə liŋ Tè' am fana wèŋ bəŋ mù nè Tè' am a tum mə yi nə. Nə ye də a ye-a ɲga ɲwè nəmòk vè-a bohòwèŋ bə liŋ sè ye fana wèŋ ko wumsə gesə nà'nə ndzə ɲgùu wèŋ. ⁴⁴ Wèŋ sə ləp mègù mandzè nè də ya bwiŋ kuksə wèŋ. Wèŋ ka m̀vək nə co də Nwì nè yi mò'fis nə kwa bohòwèŋ yi ləp. A ye-a də bum yè'sə vè'nə, ye də aco wèŋ dzəm mə yè'sə va pip!

⁴⁵ <<Kà də wèeŋ tsərə də mə nə kə jəŋ vè ɲzak mə tuhù wèŋ mantombii Nwì mù duk. Anə ye bum sè Musi nè wèŋ a fa wes ni' awèŋ bohòyi nə à còm sə. ⁴⁶ Wèŋ ànə dzəm-a bohòMusi bə zinə də bwèrɛ wèŋ a dzəm bohòmù yàm sè', bùusè Musi nə bə tu ye ànə com bum mok bə liŋ am sè'. ⁴⁷ A ye-a də wèŋ ka bum sè Musi ànə com ɲoŋsə lo me mantombi dzəm, ye də aco wèŋ dzəm ncèp nè ɲjàm ɲga'a va?>>

6

Jisòs Fa Bwiŋ Ncùhù Tàŋ Zuzù

(Mat. 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Bum yè'sə ànə ca gesə wes me fana Jisòs nə lokok, nə bwi lo m̀vwe' nzeŋgòŋ Galili. Yi à kè dzèŋ fo', yi to ca lo tèm Galili nə mamòk. Wo à sə to tèm ènə sè' də tèm Tiberiyà. ² Bwiŋ à sə bɛ' kɛ' cə yi vè'e wùriŋ, bùusè wo yə nsàap maŋgəŋgèeŋ sè yi à sə gù bə mandzè nè də yi à sə gũŋsə bwiŋ bə yiyaŋ awo. ³ Anə gèŋ Jisòs bə ɲgàa fàak ye wèŋ kok lo m̀m̀vwe' nda mòk fo', nə kə cum tsoŋ mbwa nze. ⁴ Anə ye yè'sə ɲga ɲkà' bùu Jus wèŋ nə wo togè nà' də Pasobà nà'a à k̀wəp sè' laŋ. ⁵ Jisòs à k̀uksə, nə ye ɲga bwiŋ sə kok vè ɲgòkè tsèŋ yi vè'e wùriŋ. Fana yi buuŋ fek Filip də, <<Vesùwèeŋ nə ywiŋ bəŋ fò, co a fa bùu yè'e wèŋ pwe' wo zù ze' ɛ?>> ⁶ Jisòs nə à fek yè'sə ɲgòfùksə Filip bwèrɛ yi à rì yusè aco yi gũ sə laŋ. ⁷ Filip cèp fəsə fa nà' də, <<A ywiŋ-a bəŋ sè bàam mbàm ba, yà' kà yumok bohòbùu yè'e səsè lok.>> ⁸ ɲgà fàk Jisòs mòk à ye fo' nə liŋ ye à ye də Andri. Yi à ye moma Saimù Pità. Yi à duk fa Jisòs ye də, ⁹ <<Mù mombam mòok fɛɛŋ nè yi tse' ntuhu brəd tàŋ bə fuk ba. Mègu də aco yà'sə ye yà bohòbùu yè'e pwe' ɛ?>> ¹⁰ A ye ɲga bùu sə wèŋ kè dzèŋ laŋ fana Jisòs duk fa ɲgàa fàak ye wèŋ də yà'a duk bùu sə pwe' cum nze. ɲgaŋ ànə ye fo' co bwiŋ cum mbwa. Mbəm̀baam sè wo à ye m̀m̀vwe' kwe' ènə à ye co bwiŋ ncùhù tàŋ. ¹¹ Jisòs à jə ntuhu brəd sə, nə kwasə Nwì bə zèŋ. Fana yi gapsə fa bùu sè wo à cu nze sə. Yi à gù bə fuk sè sè' vè'nə fana ndàaŋwè pwe' à zù tètè nə ze'. ¹² Wo ànə zù wes fana Jisòs nə tsok fa ɲgàa fàak ye wèŋ də, <<Wèeŋ benə bwees sè yà' bwehe cu sə m̀vwe' mò'fis, ya kà də yà'a b̀p wà duk.>> ¹³ Fana ɲgàa fàak ye sə wèŋ à benə bwees sə, yà' rwiŋ kwès hum-ncòp-ba.

14 Bùu sè wèŋ à yə nsàp maŋgəŋgèŋ nè Jisòs à gùu nè fana wo duk də, <<Nè'e gù tsə mègù ngà tsə' bum Nwi nè wo à duk fa' də Nwii nè kə tumsə vè nà' sə nzenɡòŋ nə.>> 15 Jisòs riŋ də wo sè ləp də wo ko koksə yi ŋkum bə ɲəŋ fana yi kok lo bisə yuyə mụ ndahà anə yiŋyi.

Jisòs Gi Mụ Ndzəpə
(Mat. 14:22-33; Mak 6:45-52)

16 Nùm à co fana ngàa fàak Jisòs sè wèŋ tsooŋ lo sè ɲgụ ndzəp. 17 Wo ni ɲgwes, nə ye ɲgòlòo də wo to tesə lo ɲgụ ndzəp ma mòk mvwe' lak Kàpanùm. Wo à lètətè ndzəm kə seŋ wo ɲga wo cu ntòmʉtsətsə'rəə ndzəp nə. Yè'sə ànə ye ɲga Jisòs ka ye ntòvə. 18 Fəfə nè bʉp à yè ɲgòcàa. Fəfə nè sə bwi'lə ndzəp nə vɛ'ɛ sè' nsàp nè bə jòŋ. 19 Yè'sə ànə ye ɲga wo mòk ndzə tsətsə'rəə ndzəp anə səsap co kilometà tən kə ntũŋfu àlɛ' fana wo ye ɲga Jisòs sə gi vè mụ ndzəpə. Wo à yə vɛ'nə, wʉə ko wo vɛ'ɛ wùriŋ. 20 Jisòs nè duk fa wo də, <<Wèeŋ kà wəp, a mụ.>> 21 Wo à yuk vɛ'nə, wo dzəm də wo jəŋ nise yi sə ɲgwesə anə. Anə ye vɛ'nə fana wo geŋ də wo kək à, ɲga wo dzèŋ ndzə ɲgụ ndzəp nə mvwe' sè wo anə sə lo sə tè.

Bwìŋ Sə Ləp Jisòs

22 Tsok à reŋ ɲga bùu sè wo à ye wùriŋ sə wèŋ cu mali ɲgụ ndzəp nə mamòk anə mvwe' sè Jisòs bə ɲgàa fàak ye wèŋ a mè'rə vè sə. Bùu sè wèŋ riŋ də ɲgwes a ye mègù fo' ɲkwis mò'fis. Wo tsərə sè' də ɲgàa fàak Jisòs wèŋ a lòbə ɲgwes ànə woòwo, a ka bə Jisòs wèŋ lo. 23 ɲgwes mòk sè zok à tesə vè mvwe' lak Tiberiyà. Wo à vəə nè kʉəp və mvwe' sè Tà Jisòs ànə fa bwìŋ zuzù ɲga yi kwasə wes Nwi bə zeŋ yà'a. 24 Fana bùu sè wèŋ à yə də Jisòs bə ɲgàa fàak ye wèŋ ka fa'nə mòk yeŋ fana wo kpəəŋ ni ɲgwes sè fo' sə, nə sə lo mvwe' lak Kàpanùm. Wo à sə lòfo' də ya ɲga wo kə ye Jisòs.

Jisòs Duk Də Yi Beŋ
Nə Nà'a Fagə Bwìŋ Lùŋ Nə

25 Wo à kə dzèŋ ɲgụ ndzəp mamòk anə fana wo ye Jisòs nè fo'. Wo fek yi də, <<Wù vè yòfɛeŋ sèŋ, Cìcà?>> 26 Jisòs duk fa wo də, <<Mù sə tsə' weŋ yè'e zinə nè nà'a ɲkəm ncèp də, wèŋ sə ləp mègù mụ yè'sə njo nè wèŋ a zù brəd yà'a ɲkwis tètè nə ze'. Njo nè wèŋ sə ləp mụ nə, ka bùusə də wèŋ a yə nsàap maŋgəŋgèŋ sè mụ a gù nitsə' fa weŋ fana wèŋ nə rɛeŋ bə zeŋ yeŋ. 27 Kà də wèeŋ sə fàk ɲgòtse' nsàp beŋ nè nà'a nə ca gəsə wà nè'e duk. Wèeŋ fak lɛ bə nsàp beŋ nè nà'a nə kà wə kə cə bʉp, nè aco nà' fa ɲwè lùŋ nè zinə nè nà'a nè kà mè yuk nə. Nà'a beŋ nè aco mùu mo ɲwè, mụ fa weŋ nà', a mụ nè Tè' am Nwi a fa mvək nè ɲgònitsə' fa kə' bwìŋ bə zeŋ də mụ mo ye nə.>>

28 Wo fek Jisòs nè də, <<Nsàap fàak sè aco vès gù yà' ya Nwii kwa bohòvées yè'sə yà?>> 29 Jisòs duk fa wo də, <<Nsàp fàk nè aco wèŋ gù nə də, wèeŋ dzəm bohòŋwə nè Nwi à tum vəə nə.>> 30 Wo duk fa yi də, <<A ye-a vɛ'nə, ye də nsàp yu nè aco wù gù, wù bə tu yo, ya vées ye nə dzəm bohòvuu yè'sə yà? Yúsə aco wù gù niŋ fa ves sə yà? 31 Anə ye ɲjamòk ɲga tàcicii avès wèŋ à sə gi ɲgəà yà'a fana wo sə fa wo nsàp beŋ mòk nè wo to nà' də Manà. Yà' mègù mvə'nə wo à còm ndzənə ɲwàk Nwi də, <Yi ànə fa wo beŋ sə yà' à tsə ma mʉbu də wo sə zʉ.> Ye də aco wù gù niŋ fa

ves yumook yòve'nə sè' à?>> ³² Anə geŋ Jisòs duk fa wo də, <<Mù sə tsə' weŋ yè'e zinə nə nà'a ŋkəm ncèp də, beŋ sə Musi ànə fa tàcicii awèŋ yà' ŋgəà sə ànə ka wo yà' yi fa. Tè' am fagə bwiŋ beŋ nə zinə nə nà' tsə ma mabu nə yi. ³³ Beŋ nə Nwii fagə bwiŋ nə, a nə nà'a tsəgə ma mabu, nə fa bwiŋ sə nzenŋòŋ anə lùŋ nə zinə nə.>>

³⁴ Wo duk fa yi də, <<Tà, fa ves nsàp beŋ ànə, nə kà ntsə'mòk càsə yuk.>> ³⁵ Jisòs duk fa wo də, <<Mù yè'e sè' beŋ nə nà'a fagə bwiŋ lùŋ nə. Nwə nə yi və-a bohòmù, njè kà ŋgəŋgəŋ mok sè' ya fe'lə. Nwə nə yi dzəm-a bohòmù njè ndzəp nə kà yi mok ya yu' fe'lə. ³⁶ Bohòwèŋ yàwèŋ, yà' mègù mvə'nə mù à tsə' weŋ fa' mantombi yà'a də, wèŋ a yə mu bə lis awèŋ laŋ fana nə kà bohòmù anə dzəm. ³⁷ Bùu sə Tè' am fa mu wo də wo ye bùu am pwe' nə və bohòmù anə. Nwə nə yi və-a bohòmù fana gu kpə yà, kaco mù be' fəsə yuk yi maŋkwèŋ yeŋ. ³⁸ Busə mù à tsə mabu ŋgòkə gù yusə ŋwə nə yi à tum mu nə dzəm ve'nə. Mù à ka ŋgòkə gù yusə mù dzəm yà' mù və. ³⁹ Yusə ŋwə nə yi à tum mu sə dzəm sə də, yòŋsə ŋwə nə mò'fis kà mʉtsətsə'rəə bùu sè yi fa ndzə bohòmù sə bisə. Yi dzəm də mu gu le co wo pwe' lokok və mvwe' lùŋ nùmbu nə nzenŋòŋ nə mèe. ⁴⁰ Yusə yà' bòTè' am sə də, ŋwə nə yi yə-a nə riŋ mo ye nə, nə dzəm bohònà' fana ŋgəŋgəŋ nə tse' lùŋ nə nà'a nə kà mè nə. Ye də nùmbu nə nzenŋòŋ nə mèe, mù gu ŋwə ànə yi lokok ŋwəm.>>

⁴¹ Bùu Jus wèŋ à yè ŋgòcèp ŋwəm ke'cà bə liŋ Jisòs sə də bùusə nà' duk də, <<Mù beŋ nə mù tsə ma mabu.>> ⁴² Wo sə cèp də, nè'e ka Jisòs mo Jòsep yeŋ è? Mù də a ri ma bə tè' lòŋ fo' àlaa. Ye də yè va ŋkuŋ yi sə cèp də, <<Mù tsə ma mabu>> ε? ⁴³ Jisòs nə duk fa wo də, <<Wèeŋ kà də wèeŋ sə cèp ŋwəm ke'ca mʉtsətsə'rəə wèŋ duk. ⁴⁴ Kaco ŋwə nəmòk və to bohòmù anə yeŋ tse'ŋga Tè' am nə yi a tumsə və mu nə gù nà' yi ŋkuŋ yi və bohòmù anə. Nwə nə yi və-a bohòmù fana nùmbu nə nzenŋòŋ mee, mù lòkoksə yi ŋwəm. ⁴⁵ Ngəa tsòhòbum Nwi sə njamòk wèŋ ànə com noŋsə njamòk də, <Nwii nə yə'rə fa bwiŋ bum pwe'fo' yi.> Ye də ŋwə nə yi yuk-a ncèp Tè' am ènə, nə kotse' nà' sə ntuə yi, fana ŋgəŋgəŋ nə və bohòmù. ⁴⁶ Mù sə kà yè'sə də ŋwə nəmòk a yə yuk Tè' am nə bə lis laŋ duk. A yə yuk mègù yi mù, nə mù à tsoŋ mbwa nə. ⁴⁷ Mù sə tsə' weŋ yè'e zinə nə nà'a ŋkəm ncèp də ŋwə nə yi dzəm-a bohòmù ye də ŋgəŋgəŋ tse' lùŋ nə zinə nə laŋ. ⁴⁸ Mù beŋ nə mù fagə bwiŋ lùŋ nə zinə nə mù. ⁴⁹ Ngòcèp bə nsàp beŋ nə wo to nà' də manà, nə tè'ε awèŋ ànə zə nà' ŋgəà nə fana, wo ànə zə yà' ve'nə, nə kpə mali gu sè' kpə. ⁵⁰ Bohòma nə beŋ nə zinə nə nà'a tsə ma mabu ye də, ŋwə nə yi zə-a nà', yi nə kà kpə yuk. ⁵¹ Mù yàm beŋ nə nà'a fagə bwiŋ lùŋ ànə, nə nà' tsə ma mabu. A ye-a ŋga ŋwə nəmòk zə-a beŋ ènə, ye də yi nə cum mamgeŋ fo' mvèsə. Beŋ nə mù sə fa bwiŋ pwe' nà' də wo zə ya wo tse' lùŋ nə, a ŋgùpni' àm.>>

⁵² Ncèp nə Jisòs à cèp ènə à gù bùu Jus wèŋ sə johò, nə tse' mok mamfenə mʉtsətsə'rəə wo. Wo sə cèp də, <<Aco ŋkwà'kù nè'e fa ves ŋgùpni' ye də a zə nà' yè'sə va?>> ⁵³ Fana Jisòs duk wo də, <<Mù sə tsə' weŋ yè'e ŋkəm ncèp duk də, a ye-a ŋga ŋwə ka ŋgùpni' àm, nə a mùu mo ŋwə nə zə, nə kà nduəm am sè' no fana ye də ŋgəŋgəŋ ka lùŋ nə zinə nə tse'. ⁵⁴ Nə ye də bohòwə nə yi zə ŋgùpni' àm, nə no nduəm am sə fana ye də yi tse' lùŋ nə nà'a nə kà mè. Nùmbu nə nzenŋòŋ mèe, mù lokoksə nsàp

ɲwè ànə ɲwəm. ⁵⁵ Ɗgùpni' àam beɲ nè zinə nə, nduəm am ye sè' nənə nè zinə nə. ⁵⁶ Ɗwè nè yi zú-a ɲgùpni' àm, nə no nduəm am fana ye də ɲgəɲgàaɲ mam mok ndzə ni'i mɔ, mɔ mam ndzə ni'i ɲgəɲgàɲ sè'. ⁵⁷ Tè' am nè yi tse' lùɲ nə a tum vè mɔ yi. Lùɲ nè ɲàm nè mɔ tse' nə a vè bohòyi. Ye də ɲwè nè yi zú-a ɲgùpni' àm fana ɲgəɲgàaɲ nə tse' jəɲ lùɲ nə bohòmɔ ye sè'. ⁵⁸ Mɔ tsok fa weɲ sòmok də, ɲgùpni' àm nə nà'a beɲ nè zinə nè nà' tsə ma mɔbu. Nà' ka nsàp beɲ nè tàcici avès wèɲ à zú nà' ɲgəà nà'a yeɲ. Búsè wo ànə zú beɲ ànə ve'nə fana nə kpɔ mali. Ɗwè nè yi zú-a ye beɲ nè mɔ sə fa yi nà' nə, ye də yi nə kà mok kpɔ fe'lə.>>

⁵⁹ Jisòs à cèp ncèp ènə ɲga yi sə yə'rə bwij mɔmvwe' ndap piriya mvwe' lak Kapanum.

Ngàa Fàak Jisòs Wèɲ Bèɲ Yi Bwij Ɗkàɲntɛɲ

⁶⁰ Ɗgàa fàak Jisòs wèɲ ànə yuk ncèp ènə fana wo duk də, <<Kàcò, ncèp ènə gɔ wesè ve'ɛ wùriɲ, aco gɔ to mɔmvè' ànə ye'sə ndà pip?>> ⁶¹ Jisòs nə riɲ ye sè' də ɲgàa fàak ye sə wèɲ sə cèp ɲwəm ke'cà bùu ncèp ye nə fana yi fek wo də, <<Ncèp ènə gɔ weɲ co wèɲ me'rə mɔ, nə bwi foho lo yu awèɲ à? ⁶² A ye-a ve'nə, ye də a ye-a ɲga wèɲ yə mɔ mo ɲwè ɲga mɔ sə kok lɔfe'lə mɔtsə mvwe' sè mɔ ànə ye to sə, wèɲ duk wesə mok də yà? ⁶³ Yòɲsə nə gùgè yi ɲkuɲ ɲwè cum ɲwəm, ɲgùpni' ka ye yumok ɲgògùu tse'. Aco wèɲ tse' bum yòɲsə bə bum lùɲ bə ncèp nè mɔ tsè' fa weɲ ènə. ⁶⁴ Megu də bùu mok cu mɔtsətsə'rəwè wèɲ sə wo sə kà ncèp ànə dzəm.>> Jisòs à sə cèp bum ye'sə ɲga yi à ri ye bùu sè wo à ka dzəm, nə riɲ bə ɲwè nè nà'a nè sèɲ yi nə wèɲ mantombi laɲ. ⁶⁵ Yi à cèp fe'lə mok sè' də, <<Nà'a njo nè mɔ a duk weɲ də, kaco ɲwè vè bohòmɔ bə tu ye yeɲ, tse' ɲga Tè' am gɔ yi yi ɲkuɲ nə.>>

⁶⁶ Ye jəɲ fa'nə, bùu sè wo à sə yù Jisòs sə à mè'rə yi, nə bwi foho lo yu awo ve'ɛ ɲkàɲntɛɲ. ⁶⁷ Fana Jisòs bùu fek ɲgàa fàak ye sè yi à cok fis wo hum-ncòp-ba sə wèɲ də, <<Wèɲ yàwèɲ ɛ, wèɲ bwi foho lo sè' à?>> ⁶⁸ Saimù Pità duk fa fəsə nà' də, <<Tà, wù tse' ncèp nè nà' tse' lùɲ nè nà'a nè kà mè nə wù. Wù sə fek ves ve'nə ye'sə də aco vès yuɲ fe'lə lo ɲga'a mok ndà? ⁶⁹ Vès a dzəm bohòwù, nə riɲ sè' də wo ɲwè nè rərəɲ nè wù a vè bohòNwi.>> ⁷⁰ Jisòs duk fa fe'lə wo də, <<Wèɲ sə duk ve'nə, wèɲ ka riɲ də wèɲ sè mɔ a to fis weɲ hum-ncòp-ba ye'e, mòok ka nè yi ye maze' riɲ à?>> ⁷¹ Yi à sə cèp ye'sə bohòJudàs mo Saimù Iskarəya. Yi à ri də Judàs nè nà'a mòk sə mvwe' ɲgàa fàak ye sə hum-ncòp-ba sə nə seɲ yi nà'.

7

Bwema Jisòs Bə Bùu Jus Wèɲ Mok Mərə Yi

¹ Bum ye'sə ànə ca wes fana Jisòs sə gihi ke' mvwe' nze Galili. Yi ànə ka ɲgòlòmvwe' nze Jùdiya dzəm bùusè bù ɲkwàha bùu Jus wèɲ à sə lap mandzè də wo zə yi.

² Mvèk ànə à ye ɲga ɲkà'a bùu Jus sè wo togè yà' də ɲkà'a Duɲ yà'a kuəp vè sè' laɲ. ³ Fana bwema Jisòs sə duk fa yi də nà'a lokok, nə lo mvwe' nze Jùdiya, nə kə gɔ nsàap bum manɲəɲgèɲ sè yi sə gɔ sə fo', ya bùu sè wo sə yù mandzè nà' sè wo cu ma nà'nə ye jəɲ yàwo sè'. ⁴ Wo duk

fa mali yi sè' dè, <<Nwèe dzəm-a dè bwiin riŋ yi, kaco yi sè gu swihi ke' bum swihi yeŋ. Wù sè gu bum yè'sə fana bòdè wu sè gu yà' mvwe' jəja ya bwiin ye.>> ⁵ Bwema ye wèŋ ma, à sè kà yi sè' dzəm. ⁶ Jisòs nè duk fa wo dè, <<Mvək nè ngòlònə ka bohòmù yàm ntòkərə. Bohòwèŋ yàwèŋ, mvək nè fòlòŋ kəkərə. ⁷ Bùu sè sè nzeŋgòŋ sè ka njo mòk ngòbèŋ weŋ bùu zeŋ tse'. Bohòmù yàm, wo sè bèn mu bùusè mu tsə' fagè wo riŋriŋ dè wo sè gu bup. ⁸ Wèeŋ du lo yàwèŋ mvwe' ŋkà' nè ntèn. Mu nè kà yàm ntòkok lòbùusè mvək njam nè ka ntòkərə.>> ⁹ Yi à duk ve'nə, nè cum mam yuye Galili anə.

¹⁰ Bwema ye sè wèŋ à lòwes fana yi be' lo yà'wèŋ sè'. Yi à sè gi swihi gorə lòye sè fùè fùè, yi à ka jəja lo. ¹¹ Bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ à sè ləp yi mvwe' sè wo à tse' ŋkək sè. Wo sè fe'rə ke'cà dè, <<Nwè anə yè'sə fòlè-ò? >> ¹² Bwiŋ à sè cèp lərə ke'cà bə liŋ Jisòs sè wùriŋ. Mok sè duk dè yi ŋwè nè bəbòŋ. Mok beŋ dè a mvwès, dè nà' sè jə lòbwiŋ ma nè bə jòn wèŋ. ¹³ Nwè à sè kà bə liŋ ye sè jəja taŋn bùusè wo à sè wəp bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ.

¹⁴ Nkək nè à kè dzèŋ mok co mütsetsərè fana Jisòs nè lo ye sè mvmvwe' ndap Nwi nè ghaŋ nè, nè sè yərə bwiŋ mbwa. ¹⁵ Bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ à yək, nè mərə ve'è wùriŋ. Wo sè cèp dè, <<Nwè enə a ka ŋwàak lək yərək, nè sè ri nè bum ve'è vale?>> ¹⁶ Anə geŋ Jisòs cèp fəsə fa wo dè, <<Bum sè mù sè yərə sè ka sè yàm yeŋ, a sè Nwi nè yi a tum vè mu nè. ¹⁷ A ye-a ŋga ŋwè dzəm dè yi gu yusè co Nwi kwa bə zeŋ fana aco yi riŋ sè' dè yusè mù sè yərə sè vè bohòNwi, yà' ka yàm bə ŋaŋ yàm yeŋ. ¹⁸ Ngòcèp bə nsap ŋwè nè dè mu yè'e ndalè fana, a ye-a ŋga ŋwè sè cèp-a yumok bə ŋaŋ sè ye, vesùwèŋ riŋ dè yi sè ləp yà'sə mandzè dè bwiŋ jəŋ yi co ŋwè nè ghaŋ. Nə ye sè' dè a ye-a ŋga ŋgèŋgàŋ sè dzəm dè wo kuksə ŋwè nè nà' tum yi fana vesùwèŋ riŋ sè' dè yi ŋwè nè zinə, yi sè kà bwiŋ yà'sə bəbòrè. ¹⁹ Wèeŋ ja'a-na yàwèŋ sè' è. Musi anə fa weŋ lək, ka yi yeŋ nè? Nə ye dè ŋwè nè mò'fis mütsetsərè wèŋ nè yi nòŋsəgè yà' lòŋn bùè. Njo nè wèŋ sè ləp mandzè dè wèeŋ zə mu kə bùu yà?>>

²⁰ Fana bùu sè wo à mà tə fo' sè wèŋ dè, <<Háva', yòŋsè ze' mòk cu ndzə tuhù ŋgà' nè'e tà. Wù sè ŋaŋa kènə, wù yə ŋga sè ləp mandzè ŋgòzə wu ndà?>> ²¹ Jisòs duk fa wo dè, <<Wèŋ pwe' sè mərə dè bùusè mù a gu yu maŋgəŋgèŋ nùmbu dzè. ²² Wèeŋ tsərə-a bə nzak kom fa bwe mbəmbam wèŋ tu è. Wèŋ ri dè Musi à tsə' dè wu dzə mombam, nùmbu nè fwame' dzèeŋ, wù kom fa yi tu nùmbu anə. A zinè dè à ka yè'sə Musi duk to. Anə gu to bum yè'sə tàcicii avès sè mantombi ŋkuŋ Musi sè və ye sè. Nə yeè nè dè njo nè Musi anə cèp ve'nə fana wèŋ sè kom fa wo tu sè bə sè yà' kə kərə nùmbu dzè wèŋ pwe', nè kà cəsè. ²³ A ye-a dè wèŋ sè kom fa bwe awèŋ tu bə nùmbu dzè wèŋ lòŋn dè ya wèeŋ kà lək Musi gu bupsè, ye dè mù lùŋsə yàm ŋwè nè mim bə tu nùmbu dzè, wèŋ jok bohòmù-è bùu yà? ²⁴ A bəbòŋ dè wèeŋ dzəm-a ŋgòsək nzak, wèŋ kà ma mò'fis kək mègù. Wèŋ lap ja'a yusè gəgəŋ sè yà' cu sè tsətsərè anə pwe' ŋkuŋ nè cèp.>>

Bwiŋ Sə Mərə Də Jisòs Nkum Ngà Gèm Bwiŋ Nə Alə

²⁵ Bùu lak Jòrosalèm wèŋ mok à duk dè, <<Nè'e ka ŋwè nè wo sè ləp yi dè wo zə yi nè yeŋ à? ²⁶ Wèeŋ ja'a na yàwèeŋ mvè'nə yi tə nè', nè sè cèp nè jəja, ŋwè nəmòk kà yi yumok sè fek lok è. Ye dè bù ŋkwàha bùu

avès wèŋ dzəm mok laŋ də yi yè'sə Nkum ɲgà gèm bwɪŋ nə kènə va?
 27 Megu ɲgà'a kə də vesuwèŋ ri lak ɲwè ènə mvwe' sè yi vəə, ɲga yusè
 lɛ də Nkum nə və-a ye, ɲwè kà mvwe' sè yi a vəə sè ri yuk fà'>>

28 Jisòs ànə sə yè'rə məmvwè' ndap Nwì nɛ ɲhaŋ nə fana yi cɛp torə
 fis də, <<Wèŋ də wèŋ ri mɛ, nə riŋ bə mvwe' lak am mwè pwe' è? Ye də
 wèŋ riŋ də mù ka fɛɛŋ bə ɲaaŋ yàm və, mù vè bə liŋ ɲwè nɛ yi ɲwè nɛ
 zinə. Wèŋ ka yi lɛ riŋ. 29 Bohòmù yàm, mù ri yi bùusè mù a tesə vè
 bohòyi, ɲga yi a tum lɛ mɛ sè' yi nə.>> 30 Bwɪŋ à yuk bum sè yi à cɛp
 yè'sə, ntəm yaan mok vɛ'ɛ fana wo lap mandzè də wo ko yi. Mandzè nɛ
 co ɲwè kə jwɛŋ gesə fuk yi bə bo kà ye bùusè à ye ɲga mvək nɛ nje nɛ
 à ka ntòkərə. 31 Anə ɲeŋ bwɪŋ ɲkùɲntɛŋ dzəm bohòyi. Bùu sə wèŋ sə
 dɛhu də, <<Nè'e gù tsə gù lɛ Nkum nə bwèrɛ nsàp maŋɲɛŋgèŋ mòk cu
 fe'lə nɛ yi ka nà' ntògù à?>>

32 Bùu Faràsi wèŋ à yuk də bwɪŋ sə cɛp làrə kɛ' bə liŋ Jisòs nə bə nsàp
 mandzè ànə fana wo lo kə kiŋ cù bə ɲgàa fa satikà' sè ɲhaŋ wèŋ mvwe'
 mò'fis. Bə yà'wèŋ tumso lo ɲgàa kək ndap Nwì wèŋ də yà'a kə ko və Jisòs
 nɛ. 33 Anə ɲeŋ Jisòs nə duk fa wo də, <<Mɛ nə cum kok vesuwèŋ mvək
 momjo fana mù bwi foho lo fe'lə bohòŋwè nɛ yi a tum vè mɛ nɛ. 34 Wèŋ
 nə lap mɛ, wèŋ kà mɛ yə bùusè mɛ nɛ ye mvwe' sè co wèŋ kà fo' kə dzèŋ
 to.>> 35 Bùu Jus wèŋ à sə cɛp kɛ'cà mɛtsətsə'rə wo də, <<Nkwa'kù nè'e də
 yi nɛ lo bisə mvwe' sè co vesuwèŋ kà yi yə yè'e ɲga a ma fò? A yè'sə də
 yi nɛ lo lakmvum nə kə cum bə bùu avès sè wo curə kɛ' fò', nɛ sə yè'rə
 bù lakmvum sə wèŋ nà? 36 Yi cɛp mok sè' də vès nɛ lap yi, nɛ kà yi yə.
 A nə kà mvwe' sè yi cu sə sè' kə dzèŋ to wèŋ, ɲga yi sə cu yà'sə fò? Bum
 sè yi sə cɛp yà' yà'sə dale?>>

37 Numbu cok mbwè ɲkàk à dzèŋ, nɛ nà'a numbu nɛ ɲhaŋ nə. Jisòs
 lokok numbu ànə, nə cɛp torə də, <<A ye-a ɲga ntəm sə sə ɲwè nɛmòk,
 ɲgəŋgàŋ və bohòmù, nɛ kə no. 38 Yà'a nɛ yə mvè'nə wo à còm nòŋsə
 yà' ndzənə ɲwàk Nwì də, <A ye-a ɲga ɲwè dzəm-a bohòmù, ndzəp nɛ nà'
 tse' lɪŋ nɛ nɛ sə ki tesə ndzə nì' ɲgəŋgàŋ nduk yà'a.> >> 39 Yi ànə sə
 cɛp yè'sə bə yòŋsè nɛ Nwii fagè ɲwè nà' ɲga ɲwè dzəm bohòyi Jisòs nɛ.
 Ghà ànə à ye ɲga bwɪŋ ka yòŋsè nɛ ntòtse' bùusè Jisòs ànə ka ɲaaŋ ye
 sè bohòTè' ye nɛ ntòjɛŋ.

40 Məmvwè'nə wo à yuk bum sè Jisòs a cɛp sə fana bùu mok mɛtsətsə'rə
 ɲgo bù nɛ wo ye fo' nə duk yàwo də, <<Zinə, ɲwè ènə lɛ ɲgà tsə' bum Nwì
 nɛ yi ànə ye ɲgòkə vəə nə.>> 41 Bòp ma mòk duk yàwo sè' də, <<Nwè ènə
 Nkum ɲgà gèm bwɪŋ nə.>> Bòp mòk duk yàwo sè' də, <<Hai' nà'a ka yi
 nɛ yeŋ, bùusè Nkum nɛ à ka ɲgòtesə mvwe' nze Galili yeŋ. 42 Nwàk Nwì
 sə tsə' də Nkum nə nɛ tesə mvwe' ɲgwì bù Devid mvwe' lak Betèrèhem.
 Betèrèhem nə mvwe' sè Devid nɛ à sə cugè fo'>> 43 Anə ye vɛ'nə fana
 bwɪŋ ga'a cù ba bùu Jisòs. 44 Bùu mok wèŋ lap mandzè də wo ko yi fana
 wo kà yi bə bo nɛ bo jwèŋ lok.

45 Dògariì sə wèŋ à bwi foho lòbohòbùu Faràsi bə ɲgàa fa satikà' sè
 ɲhaŋ sə wèŋ bo tu. Fana bù ɲkwàha bùu sə wèŋ fek wo də, <<Wèŋ ka yi
 ko jə və bùu yà?>> 46 Dògariì sə wèŋ duk də, <<Vès ka ɲga ɲwè nɛmòk
 sə cɛp nsàap bum mok co ɲgà' ànə yuk yuk.>> 47 Bùu Faràsi sə wèŋ duk fa
 yà' də, <<Wotoo, ye də yi bòrə wɛŋ yàwèŋ sè' laŋ à? 48 Wèŋ yə də ɲwè nɛ
 mò'fis mɛtsətsə'rə bùu sè mantombi bə bùu Faràsi wèŋ nɛ də yi dzəm

bohòna' cu yo à? Hai', ka yeŋ. ⁴⁹ Dzəm megu bohòyi anə kwe' bù nè wo ka lùuk Musi riŋ yà'a. Wo pwe' cu bohòNwi bup.>>

⁵⁰ Nwə nəmòk nè yi ànə ye mʉtsətsə'rəə bùu Farəsi sə wəŋ à ye Nikòdemù nè yi à kə tsəŋ nõŋ Jisòs ndzəmə fa' nà'a. Nikòdemù nè cep ye duk də, ⁵¹ <<A duk-a də a be' tse' lùuk avès rərəŋ fana ye də kaco a sak nzak nwè ɲga ɲgəŋgəŋ ka fo' sə nze ɲgòcèp ye sə sè' yeŋ.>> ⁵² Wo à yuk ve'nə wo də, <<Wu cep ve'e va co wu sè' ɲkwa'kù nè mvwe' nze Galili mòk nè a lak ɲwè nè a sə duk ènə ɛ? Dù kə taŋ ja'a tsə'rə ɲwàk Nwi səmok. Yumok ka nja də ɲgà tsè' bum Nwii nè kə tesə mvwe' nzeŋgòŋ Galili ye yuk.>>

[⁵³ Anə geŋ ndàaŋwè pwe' lo la'à yi.

8

Wo Jə Və ɲwà Mòk

BohòJisòs Də Nà' Ko Nto

¹ Jisòs lo ye mvwe' nda mòk nè wo togè nà' də nda Olip. ² Tsok à reŋ, ɲga cu ntònə zəzòŋ fana Jisòs nè bwi foho lo fe'lə mʉ ndap Nwi nè ghaŋ nè səmok. Bwiŋ pwe' à yù løyi mbwa. Yi cum tsoŋ nze, nè sə ye'rə wo mʉmvwe' ndap Nwi nè.

³ Anə geŋ wo ko jəŋ və ɲwà mòk fo', də wo ko nà' ɲga nà' sə ko nto. Wo fis tes gesə lo yi mantombi mvwe' jəja. Anə ko jəŋ və yi yè'sə bùu Farəsi bə ɲgaa ye'rə bwiŋ lùk wəŋ. ⁴ Bùu sə duk fa Jisòs də, <<Cicà, wo ko ɲwà nè'e ɲga yi sə ko nto. ⁵ Nə ye də ɲwàk lùuk Musi sə tsè' də a ye-a ɲga wo ko ɲwè bə sàhà, wo tərə yi bə lis tətè ɲgəŋgəŋ kpʉ. A ye-a wù yò, wù duk yòbè nsàp ènə da?>> ⁶ Wo à sə cèp ye' sə ɲgòyu'rə Jisòs cù. Jisòs à bùhu tsə yuye sə nze, nè sə com sesə sənə mfəmfbə bə ndubo. ⁷ Wo sə fek mali yi fo' tètè Jisòs nè cum kok mʉtsə, nè duk yà' də, <<Nwə nəmòok ye-a mʉtsətsə'rə wəŋ fa'nə, nè yi ri də yi ka bup tse' fana ɲgəŋgəŋ mak to vesə ɲwà ènə bə lis yi.>> ⁸ Yi duk wes ve'nə, yi bùhu tsoŋ sè' sə nze anə, nè sə com səmok. ⁹ Wo ànə yuk ncèp ènə fana wo ye ɲgòcoho fo' təəŋ, təəŋ mò'fis, mò'fis, nè sə lo. A ye ɲgòtesə lòto ntòsə wo ɲkwàha bwiŋ tètè Jisòs à bwehe cu mègù mòk fo' yiŋyi bə ɲwà nè mvè'nə yi tə kok fo'. ¹⁰ Jisòs à lòkok cu kok mʉtsə səmok, nè fek ɲwà nè də, <<Njè'gù, wo fò? Nwə nəmòk ka wu yumok gu à?>> ¹¹ Nwà nè duk də, <<Tà, ɲwè nè mò'fis ka mʉ yumok gu lok.>> Jisòs duk fa fe'lə nà' də, <<Mʉ nè kà wu yàm yumok sè' gù. Dù løyuyo, nè kəa cù bə ɲgògù bup.>>]

Jisòs Də Yi Mareŋ Nə Sə Nzeŋgòŋ Nə

¹² Jisòs à cèp fe'lə ncèp mòk sè' də, <<Mʉ mareŋ nè sə nzeŋgòŋ nè mʉ. A ye-a ɲga ɲwə nəmòk yù və mʉ, ɲgəŋgəaŋ nə tse' mareŋ nè nà'a lùŋ nè zinə nè. Yi nè kà sənə mandzəm gi.>> ¹³ Bùu Farəsi wəŋ kə duk fa yi də, <<Wù sə ko fa ni' yògè m sè' wù. Ye də yusè wù sə cèp yà'sə yà' ka fàk tse'.>> ¹⁴ Jisòs nè cep ye də, <<A ye-a sə də mʉ sə ko fa ni' à m gè m sè mʉ fana mʉ riŋ də yusè yà' sə tesə kə cùhu mʉ zinə. Mʉ duk ve'nə bùusè mù ri mvwe' sè mʉ a vəə, nè riŋ mvwe' sè mʉ sə lòo. Bohòwəŋ yàwəŋ, wəŋ ka fo' riŋ. ¹⁵ Wəŋ bùu sə sə nzeŋgòŋ fəeŋ, wəŋ sə fùhu ja'a bwiŋ mʉmvè'nə nzeŋgòŋ nè fùhugè bum yàwo. Bohòmʉ yàm, fàak am ka ɲgòfùhu bwiŋ yeŋ. ¹⁶ A də mʉ anə dzəm-a ɲgòfùhu ɲwè, yusè mʉ cèp

bə liŋ ɲəŋɲəŋ sə ye kəkurə kap. Yà'a ve'nə bùsə mù sə kà mùmù gù mègù, mù sə gù ves ɲaən Tè' am nè yi à tum mụ nə. ¹⁷ Yà' cu ndzəne ɲwək lùək awəŋ də, a ye-a ɲga bwiŋ ba sə cəp cù mò'fis bə yumok fana ye də yu yà'sə zinə. ¹⁸ Ye də mù tə gèem àm, Tè' am nè yi à tum mụ nə tə sè' gèem am.>> ¹⁹ Wo fek yi də, <<Tè' yònə fò?>> Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ ka mụ riŋ, nə kà Tè' am sè' ri. Wèŋ ànə riŋ-a mụ, bwèrɛ də wèŋ ri Tè' am nə sè'.>>

²⁰ Jisòs à cəp bum yè'sə ɲga yi cu mùmvwè' ndap Nwì nè ghaŋ, mvwè' rum nè wo kə fagè mbàam Nwì fo' nə. Yi ànə sə yə'rə bwiŋ ve'nə, ɲwè nəmòk à ka yi ko bùsə mvək nè nje nə à ka ntòkurə.

Jisòs Də Kaco ɲwè Lo To Mvwè' Sè Yi Sə Lòo Sə Yèŋ

²¹ Jisòs à cəp fe'lə mok sè' də, <<Mụ nə bisə yu am. Mụ lòwes fana wèŋ lap mụ, nə kà mụ yə. Wèŋ kà mụ yə ve'nə, wèŋ kpə maha mok sənə bup awèŋ. Wèŋ nə kà mandzə co wèŋ kə dzeŋ mvwè' sè mù lòo sə tse' to.>>

²² ɲkwàha bùu Jus wèŋ sə fek bwi yàwo də, <<Yi də mvwè' sè yi lòo, kaco vès kə dzeŋ to fo' yèŋ, ncəp ànə yà'sə da? A yà'sə də yi nə zə ni' ye à?>>

²³ Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ yàwèŋ bùu sè sə nzeŋgòn fən, Mụ yàm ɲwè nè ma mubu. ²⁴ Mù tsə' weŋ də wèŋ nə kpə maha bup sənə bup awèŋ. A zinə də wèŋ nə kpə li sənə bup awèŋ anə, ɲga a ye-a də wèŋ ka mụ də mụ nsàp ɲwè nè mù cu nə jəŋ na.>>

²⁵ Wo fek fe'lə yi də, <<Wu yè'sə ndà?>> Jisòs duk də, <<Mụ ɲwè nè mụ tsə' fagè weŋ səsə də mụ yi nə. ²⁶ Bum cu wùriŋ sè aco mù tsok weŋ də wèŋ gbù nzak bə zeŋ. Tè' am nè yi a tum mụ nə, yi ɲwè nè zinə. Bum sè mù sə tsòho fa ke' bwiŋ yè'e, a bum sè yi a nitsə' fa mụ yà' yi.>>

²⁷ Jisòs à sə cəp bohòwo, nə sə duk də, <<ɲwè nè nà' à tum mụ>> fana wo kà yàwo də nà' sə duk yà'sə Tè'è nà' Nwì rɛəŋ. ²⁸ Fana Jisòs duk fe'lə də, <<Ghà nè wèŋ fis gesə lòmàu Mo ɲwè mətə sè ɲkuŋ fana wèŋ riŋ də a mù nə. Wèŋ nə riŋ sè' də mụ kà yumok bə liŋ yàm gùgə. Bum sè mù cəp yà' pwe'fo', a sè Tè' am nitsə' fa mụ yà' yi ɲkuŋ mụ cəp. ²⁹ ɲwè nè yi a tum vè mụ nə, yi cu venə, yi ka mụ mùmù me'rə mak bùsə mù gù mègù yusə yà' sə gu yi sə kwa.>>

³⁰ Yi ànə cəp ve'nə fana bwiŋ ɲkəuŋntəŋ bùuŋ dzəm bohòyi.

Mofək Jisòs Riŋ Zinə Nə

³¹ Anə geŋ Jisòs nə cəp bohòbùu sè yà'wèŋ dzəm bohòyi sə wèŋ də, <<A ye-a ɲga wèŋ sə be' tse' gù ncəp àm nə fana ye də wèŋ bwe fàha am zinə zinə. ³² A ye ve'nə fana wèŋ riŋ zinə nə, zinə nə nà' fiŋ me'rə weŋ sè'.>>

³³ Bùu sə wèŋ cəp də, <<Vès ɲgwi bù Àbràham, vès ka yàvès ɲkwèŋ bohòŋwè nəmòk cum yuk. Njo nè wù sə duk də wo nə fiŋ me'rə vès yè'sə nsàp nè fò?>>

³⁴ Jisòs duk də, <<Mù sə tsə' weŋ nè'e ɲkəm ncəp duk də, a ye-a ɲga ɲwè gùgə-a bup, ye də yi cu yà'sə ɲkwèŋ bohòbup. ³⁵ Kaco mo ɲkwèŋ cum mamgeŋ mụ nda' à ɲkwà' ɲwè ye nè mvèsə yeŋ. ɲwè nè yi nə cum mbwa mvèsə mo ye. ³⁶ Ye də a ye-a ɲga mo ye nə fiŋ me'rə wu, ye də wo fiŋ me'rə wu yà'sə laŋ bə nè zinə. ³⁷ Mù ri laŋ də wèŋ ɲgwi bù Àbràham. Megu kə də wèŋ sə lap mandzə də wèŋ zə mụ, bùsə yusə mù sə cəp sə sə kà fə ntu'ù wèŋ ni lok. ³⁸ Mù sə tsə' fa weŋ yusə mù a yə yà' bə lis bohòTè' am, wèŋ sə gu yàwèŋ sè' bum sè wèŋ a yə'rə jə sè' bohòtè'è awèŋ.>>

³⁹ Wo duk fa yi da, <<Tàcici àvèes Abràham.>> Jisòs duk da, <<Anò ye-a da wènj ñgwì bù Abràham zinà bwèrè da wènj sà gu bum sà' mvè'nè Abràham nà à sà guu. ⁴⁰ Mù sà tsà' fa wènj bum sà zinà sà Nwì a nitsà' fa mu fana wènj sà lap kà mandzè da wènj zà mu wà nga mù ka wènj yumok sà bup gu. Wènj à yuk yuk da Abràham à gu yuk nsàp yumòk ve'nà à? ⁴¹ Mù tsok fa wènj da yusè wènj sà gu yà'sà, a nsàp yu nè Tè' awènj nè zinà nè gùgè ve'nà.>>

Wo duk fa yi da, <<Vès ka bwe sàhà yej, Tè' avèes Nwì yiïyi.>> ⁴² Jisòs duk sà' da, <<Ka ve'nà yej, bùusè Nwì anò ye-a Tè' àwènj bwèrè da wènj dzòm mu yàm sà'. Busè mù a tesè vè bohòNwì. Mù a ka bə lij yàm və, a bə lij ñwè nè yi a tum vè mu nè. ⁴³ Mù sà cèp bum, wènj kà yà' sà yuk bùu yà? Wènj sà kà yuk bùusè wènj ka wabə ngòrɛɛj bum sà mù sà tsà' wènj bə nsàp ñwè nè mù cu nè. ⁴⁴ Wènj yàwènj bwe tè' àwènj nè yi Satà nè. Wènj sà dzòm mègù ngògù bum sà yà' sà bôtè' àwènj nè. Mvè'nè à yè yèe, tè' àwènj nè cu mègù ye ngà zə bwiñ haan kə wes ntinə. Yi kà yusè zinà gùgè bùusè yi ka zinà tse' lok fak nè mvèsə. Yi cu ngòcèp sà yumok, yà' megu mvwès pwe' sà mvmvè'nè nsàp ñwè nè yi cu nè. A yi nè yi à cì' yèto kok mvwès cap yi. ⁴⁵ Mù sà cèp yàm nga'a zinà fana wènj kà mu mok dzòm fa. ⁴⁶ Aco ñwè nòmòk matsetsə'rə wènj fa'nə niñtsok fa mu bup mòk nè mù a guu à? Nə yeè nè ve'nə, mù sà tsà' fa wènj zinà nè, wènj kà mu kə dzòm fa bùu yà? ⁴⁷ A ye-a nga ñwèe ñwəè Nwì, ngəngəan nə yuk ncèp nè Nwì nè. Njo nè wènj sà kà mu yuk nè, bùusè da wènj ka bwe Nwì yej.>>

Jisòs Də Yi Gha' Abràham

⁴⁸ Bù ñkwàha bùu Jus wènj sà duk fa Jisòs da, <<Nà'a nsàp ncèp nè wù cèp ñkuj vès riñ da, vès to-a wu da wu ñwəè Sàmàriyà, nè duk da yònsə ze' mòk sà ñansə wu fana ye da vès ka bə jòj cèp sà.>> ⁴⁹ Jisòs nè da, <<Ze' mòk sà kà mu ñansə lok. Mù sə wəp yàm Tè' àm fana wènj sà kà mu yàwènj wəp lok. ⁵⁰ Mù sà kà mù da bwiñ jəj mu co ñwè nè ñkùuñ lap. Tè' am nè sà dzòm yi da bwiñ jəj mu ve'nə. Ncèp ènə, anə kə sak rɛnjə nà' ntsə'mòk Tè' am nè. ⁵¹ Mù tsok fa wènj ñkəm ncèp duk da, a ye-a nga ñwè nonjə-a ncèp nè njàm nè fana ngəngəan kà kpə bə lis yə yuk.>>

⁵² Bùu Jus sà wènj duk fa fe'lə yi da, <<Ncèp cùu yo sà gu yi ñkuj vès riñ zinà da, sà ñansə wu ze'. Abràham à kpə, ngàa tsòhòbum Nwì wènj nè kpə lo yàwə sà'. Ye da ncèp nè wù cèp da ñwèe nonjə-a ncèp yò, ngəngəan kà kpə yuk nà'a yà'sə da? ⁵³ Co wù gu ghak Abràham nè yi à kpə nè à? Ngàa tsòhòbum Nwì wènj à kpə yàwə sà', wù tsəm da wu yè'sə yu yà?>> ⁵⁴ Jisòs cèp fəsə mok sà' da, <<Wènj sà tsəm da mù sà lap mù da bwiñ kuksə mu co ñwè nè ñkùuñ. A ye-a da mù sà dzòm ve'nə mù anò zinà, ye da yà' ye yusè wà. A Tè' am, nè wènj sà to yi da yi Nwì àwènj nè, yi sà lap da bwiñ jəj mu ve'nə yi. ⁵⁵ Nə ye da wènj sà to-a yi sà' da Tè' awènj fana wènj ka yi yà'sə riñ. Mù ri yi mù. A ye-a nga mù duk da mù ka yi riñ fana mù ye sà' ngà cì' mvwès co wènj. Mù sà tsà' wènj da mù riñ yi, nè sà nonjə ncèp nè nje nè. ⁵⁶ Tàcici awènj Abràham ànə kwa da yi nè ye mvək nè njàm nè. Yi ànə ye nà', nè kwa bə zəj ve'e manğəngèj.>>

⁵⁷ Bùu Jus sà wènj duk da, <<Wùu mamo nè'e, wù ka lùumngòj hum tən ntòdzen, nè ye va ñkuj wù duk da wù à yə Abràham e?>> ⁵⁸ Jisòs duk

də, <<Mu tsok fa wenj zìnə nə nà'a ñkèm ncèp duk də, ñkuŋ wo sə dzə Abràham nga <Mù nə> mu yo.>>⁵⁹ Mvè'nè bwìŋ à yuk nga yi to liŋ ye də <Mù nə> wo te'e lis də wo təm zə yi bə zeŋ. Yi bisə fo' wà, nə kə yəəŋ mùmvwè' ndap Nwì nə ghaŋ nə, nə lo yuye.

9

Jisòs Gũŋsə Ngà LohòLis

¹ Numbu mòk à ye nga Jisòs sə ke'ke' càa fana yi kə tseŋ ñwè nəmòk nə wo à dzə yi nga yi lohòlis. ² Ngàa fàak Jisòs ànə ye ñgà' nə fana wo to Jisòs də, <<Cicà>>, nə fek nà' də, <<Anə gu bup ye'sə ndà ñkuŋ lis ñwè nè'e loho ne? A gu bup ma ye kè tè' ye kè yi bə tu ye e?>> ³ Jisòs nə duk fa wo də, <<Yiya ènə ka bùu bup nè ñwè mòk a gu yi yeŋ. Lis ñwè ènə à loho ve'nə də ya nga bwìŋ ye ñaŋŋ sè Nwì mu ni' ñwè ènə. ⁴ Vesùwèen gu tsoŋ fàak ñwè nə yi tum mu nə nga cu tse' ntòmarenj. Ndzəm sə vèə, nà'a seŋ-na fana, ñwè kà yumok mok gu to. ⁵ Mvè'nè mù cu tse' sənə nzenjgòŋ nə fana mu marəŋ bohònzenjgòŋ nə mù.>> ⁶ Yi ànə cep wes ve'nə fana yi te gesə nte sə nze, nə top ncàk mvwe' sè yi te nte sə bə ndubo. Yi jweŋ jəŋ ncaak sə, nə yok gesə fa ñgà' nə jì lis nə mulisə. ⁷ Yi ànə yok wes fana yi duk fa nà' də, <<Dù lo sə mvwe' ndzəp Silòm, nə kə kwak si ca.>> (Liŋ sè də Silòm yà'sə də Tumsə.) Anə geŋ ñgà' nə lo kə kwak si ye sə ca anə. Yi à kwak, nə bwi foho və nga lis mùhu yi laŋ, yi sə ye mok bum.

⁸ Bùu sè wo cu kuəp mvwe' sè yi cugə bə bùu sè wo rì yi də yi læŋgə bum bùusə yi jì lis wèŋ à yə yi, nə mərə ve'e wù kà fù'. Wo duk də, <<Hàva', nè'e ka ñgà' nə yi cuuŋ mègù mvwe' mò'fis, nə sə læŋ bum bohòbwìŋ nə yeŋ è?>> ⁹ Bùu mok wèŋ də, <<Ñ, a yi;>> mok də, <<Hai' ka yi yeŋ. A ñwè nəmòk nə yi səsə nà' səsə.>> Wo à sə dũhu ve'nə fana ñgà' nə cep ye sè'. Yi duk də, <<Mù ka sə səsə, mègù mù nə.>> ¹⁰ Wo fek yi də, <<Wù gu va ñkuŋ lis yo muhu e?>> ¹¹ Yi də, <<Ñwè nə wo togè yi də Jisòs nà'a mùk fa mu yà' yi. Yi top ncàk, nə yok fa mu yà' fo', nə duk mu də mu kə kwak si am sə sə mvwe' ndzəp Silòm. Mù lo, nə kə kwak si sə ca fana lis am sə muhu.>> ¹² Wo fek yi səmək də, <<Ñwè ànə fò?>> Yi də, <<Mù ka riŋ.>>

Bùu Farəsi Bə Ngà' Nə Jisòs A Mùk Fa Yi Lis Nə

¹³ Anə geŋ wo ko jəŋ ñgà' nə wo mùk fa yi lis nə, nə jəŋ lo yi bohòbùu Farəsi wèŋ. ¹⁴ Yu səmook də, numbu nə Jisòs ànə top ncàk, nə muk fa ñgà' ànə lis bə zeŋ nə à ye numbu dzə. ¹⁵ Bùu Farəsi sə wèŋ fek ñgà' nə yàwo sè' dè nà' gu va ñkuŋ lis nà' muhu e? Ñgà' nə də, <<Yi yok fa mu lis sə bə ncàk. Mù lo, nə kə kwak si fana lis am sə muhu.>> ¹⁶ Bùu Farəsi mok wèŋ duk də, <<Ñwè nə yi gu nsàp yu ènə, ka yi Nwì tumsə, bwèrè yi kà nsàp fàk nə ñgòkə gũŋsə ñwè numbu dzə ènə gu; bùusə lùk sə kà ve'nə dzəm.>> Bòp bù ma mòk duk yàwo də, <<Ñwè ènə ye-a ngà gu bup bwèrè yi gu to nsàp maŋgəŋgèŋ ènə nga yè va?>> Anə ye ve'nə, bùu sə wèŋ ga'a mok bòp ba. ¹⁷ Wo fek ñwè nə yi mùhu lis nə də, <<Wo mùk lis-sè sè yò, wù tsərə yòbè ñwè nə yi mùk fa wu lis ànə da?>> Yi duk də, <<Mù rì yàm də ñwè ànə, yi ngà tsə' bum Nwì.>>

* 8:58 8:58 Liŋ sè də <<Mù nə>> ye'sə liŋ sè Nwì à tsə' Musi də a liŋ ye (Taŋ Esodò3:14).

18 Bùu Jus yè'sə wèŋ à ka də ɲwè ènə ànə ye to mantombi ɲgà jì lis dzəm. Fana wo kə to və ma bə tɛ'ɛ ɲgà' nə. 19 Ma bə tɛ' ye nə à kə dzèen fana wo fek yà' də, <<Nè'e mo àwèŋ à? A zinə də mvə'nə wèŋ à dzə yì, yì kà bum yəgè à? Ye də yà' mùhu ɲgà'a va?>> 20 Tè' bə ma nə duk də, <<Vès rì də nè'e mo àvès. Vès rì sè' də mvə'nə vès à dzə yì, yì kà yumok yəgè. 21 Megu də vès ka ɲgà'a mvə'nə yì gù ɲkuŋ nə sə yəè nə bum yè'e riŋ. Vès ka ɲwè nè yì mùk fa yì lis sə sè' riŋ. Yì ɲwè riŋsə, aco wèŋ fek yì, yì cep bə cùu ye yì.>> 22 Ma bə tɛ' ye nə à duk ve'nə bùusə wo à sə wəp ɲkwàha bùu Jus wèŋ. Bùsə ànə ye ɲgà bùu Jus sə wèŋ a cèp tes laŋ də a ye-a ɲgà ɲwè nəmòk cèp fis jəja də Jisòs ɲkum ɲgà gèm bwìŋ nə fana wo bɛ' fis gesə ɲgèŋgàŋ mùmvwɛ' ndap piriya àwo nə. 23 Nà'a njo nè tɛ' ye wèŋ à duk də, <<Yì ɲwè nə yì gu laŋ, fek yì, yì cep bə cùu ye>> nə.

24 Anə geŋ wo to və ɲgà' nə səmòk, ɲgà'a nə kè' ba. Wo fek yì də, <<Kuksə Nwì, nə cep zinə.>> Vès rì yàvès də ɲwè nə wù də yì mùk fa wu lis ànə, yì ɲgà gù bəp.>> 25 Yì duk fa yà' də, <<Kè yì ɲgà gù bəp è, mù kà yàm riŋ. Mù rì mègù yàm yu nè mò'fis duk də, mù ànə ye to mantombi ɲgà lohòlis fana ɲgà'a nè'e, mù sə yə yu am mok bum.>> 26 Wo fek mali yì sè' ɲkuŋ də, <<Yì gù fa wu lis sə va ɲkuŋ yà' muhu ɛ?>> 27 Yì duk fa yà' də, <<Mù tsə' wèŋ mvə'nə yì gù nə fa' laŋ, wèŋ bɛŋ ɲgòdzəm. Wèŋ də mù sə tsoho fa mali wèŋ səmòk bùu yà? Kàmòk wèen nə sə lap sè' mandzə ɲgòbùuŋ bwe ye wèŋ àlɛ'.>> 28 Yì ànə duk wo ve'nə fana wo yak yì də, <<Nyàm, wu mo ɲgà fàk ye wù, vès yàvès bwe fàak Musi. 29 Vès rì də Nwì ànə cep yuk bə Musi, vès ka mvwe' sè ɲkwa'kù ànə tesə vè ye yà'sə riŋ.>> 30 ɲgà' nè lis mùhu nə à yuk ve'nə yì də, <<Kwɛ'fòŋgàrì! Co ɲwè muk fa mù lis ve'ɛ, wèŋ duk də wèŋ ka mvwe' sè yì tesə vèə riŋ è? 31 Vesùwèŋ rì də kaco Nwì fa ɲàaŋ ye bohòŋwè nə yì ɲgà gù bəp yeŋ. Yì fa mègù ɲàaŋ ye bohòbùu sè wo kùksəgè yì, nə sə gu yì kwa wèŋ. 32 Nzeŋgòŋ nə à yè yèe, ɲwè ka də wo à dzə ɲwè nəmòk ɲgà yì sə kà bum ye fana ɲwè nəmòk kə muk fa yì lis yuk yuk. 33 Yà' nòjəja də ɲwè ènə tesə vè bohòNwì. Anə ka-a ve'nə yeŋ bwèrɛ yì gu to nsàp yu nè yì gù ènə ɲgà yì yè va ɲkuŋ?>> 34 Bùu sə wèŋ də, <<Kàcò, wùu mo nè wo à dzə wu sənə bəp wà, wù sə duk də wu yə'rə ves yumok kènə.>> Fana wo bɛ' fis gesə yì mùmvwɛ' ndap piriya àwo nə.

Bùu Sə Wo Bèŋ-a Ncèp Nwì, Ye Də Wo ɲgàa Jì Lis

35 Anə geŋ Jisòs yuk də wo bɛ' fis nà' mùmvwɛ' ndap piriya àwo nə laŋ. Yì lap ke'cà nà' tètè yì kə tseŋ nà', nə fek nà' də, <<Wù dzəm bohòyi Mo ɲwè à?>> 36 ɲgà' nə duk də, <<Tà, Mo ɲwè nə yè'sə ndà ya mɛ dzəm bohòyi ɛ.>> 37 Jisòs duk fa fəsə yì də, <<Wù yə yì laŋ. Wù sə cèp yè'sə sè' wənə.>> 38 Yì à yuk mvə'nə Jisòs duk ve'nə fana yì duk də, <<Tà, mù dzəm bohòwù.>> Yì à duk ve'nə, nə təəŋ sə nze kè mantombii Jisòs anə bə tumfərə.

39 Jisòs nə cep də, <<Mù à vè sə nzeŋgòŋ fəŋ ɲgòsak gəpsə bùu sə wo dzəm bohòNwì bə sè wo ka bohòyi dzəm. Mù à vè ɲgògù bùu sə wo ləlohòlis wèen ye bum, nə gu sè wo tsəm də wo sə yə bum wèen loho lis.>>

40 Bùu Farasi mok wèŋ sè wo à ye fo' ànə yuk ncèp ènə fana wo fek Jisòs nə də, <<Ye də wù sə duk yè'e də vès ləlohòlis à?>> 41 Jisòs duk fəsə fa

wo dæ, <<Anə ye-a dæ wèŋ ləlohòlis bwèrə dæ wèŋ ka nzak tse'. Wèŋ nə sə duk nə dæ lis awèŋ cu fo', dæ wèŋ sə yə bum bæ zeŋ fana ye dæ wèŋ cu bæ nzak mæ tuhù wèŋ.

10

Ganakù' Nə Bəboŋ Nə

¹ <<Mù sə tsə' weŋ zinə nə nà'a ŋkəm ncèp dæ, a ye-a ŋga ŋwè dzəm ŋgòni mùmvwə' ŋka' nsùŋgaŋ, yi me'rə noŋsə ncùu sə, nə kə kok ca mvwə' sè zok fana ye dæ ŋgəŋgàaŋ ŋgà yə. ² Nwə nə yi ni ye mvwə' ncùu ŋka' sə, yi ganakù' nə yi. ³ Nwə nə yi sə sòŋka' sə nə muk fa ŋwə ànə ncùu ŋka' sə. Nsùŋgaŋ sè ye sə riŋ ŋgi ye mvə'nə yi sə to yà' bə liŋ fana yà' sə yuŋ lo yi mvwə' sè yi sə lòo. ⁴ Yi fis vè wes yà' sə mbin fana yi to mantombi, nsùŋgaŋ sə yuŋ yi bùusè wo ri ŋgi ye nə. ⁵ Kaco wo yuŋ lo ŋwə nə yi ŋkəiŋ yeŋ. Wo nə caŋ nsàp ŋwə ànə caa bùusè wo ka ŋgi ye nə riŋ.>>

⁶ Jisòs ànə mak fa wo gbù' ènə fana wo kà bæ zeŋ rɛɛŋ lok. ⁷ Anə geŋ fana Jisòs nə duk fa wo dæ, <<Mù sə tsə' weŋ zinə nə nà'a ŋkəm ncèp duk dæ mæ yè'e ncùu ŋka' nsùŋgaŋ sə. ⁸ Bùu mok sè wo à vè to mantombii mù yà'a pwe'fo' ŋgàa yè wèŋ, nsùŋgaŋ sə wèŋ kà wo sè yuk tɔp. ⁹ Mæ ncùu sə mù. Nwə nə yi ni cà-a bohòmè fana ŋgəŋgàŋ kà ŋgə' mok yə. Yi nə sə nikok, nə sə tesə mvə'nə yi dzəm. Yi nə ye ŋgaŋ co yi zɔ, nə zɔ, nə ze'. ¹⁰ Nğà yəð vègè ye ŋgòyèð, nə zə, nə ye ŋgògù bupsə bupsə. Bohòmè yàm, mù a vè dæ ya bwiiŋ tse' lùŋ, dæ ya wo tse' lùŋ ènə nduk nə nduk.

¹¹ <<Mæ ganakù' nə bəboŋ nə. A ye-a dæ ŋwèe ganakù' nə bəboŋ fana yi nə dzəm dæ yi kpɔ mæ tuhù nsùŋgaŋ ye sə. ¹² Nwə nə yi sə fàk ye dæ ya wo lak yi mbàm, yi ka ganakù' nə yi yeŋ, nə kà ŋgà nsùŋgaŋ sə sè' ye fana yi sə fàk mègù ye mbàam ye. Nsàp ŋwə ànə yə-a ŋga nàm nə bup sə vəð, yi so bo bæ caŋ, nə me'rə tes nsùŋgaŋ sə fo'. Nàm nə bup nə nə ko zɔ nsùŋgaŋ mok, nə be' samsə mok. ¹³ Nwə nə wo sə làk yi ye mbàm ènə ca ve'nə bùusè ka yi bæ nsùŋgaŋ sə yaŋ, yà' ka sè ye ndzə bohòyi yeŋ. ¹⁴ Mæ ganakù' nə bəboŋ nə. Mù ri nsùŋgaŋ am, wo riŋ mæ yàwo sè'. ¹⁵ Yà' mègù co mvə'nə Tè' am ri mæ, mù riŋ yi sè'. Mæ yàm yəyèrè ŋgòkpɔ mæ tuhù nsùŋgaŋ sə wèŋ. ¹⁶ Mù tse' nsùŋgaŋ am mok sè wo ka bæ bəp nè'e mvwə' mò'fis cum. A bəboŋ dæ mæ jəŋ benə və tsoŋ wo mvwə' mò'fis. Wo nə yuk ŋgi àm fana wo benə mvwə' mò'fis, nə tse' sè' ganakù' nə mò'fis.

¹⁷ <<Tè' am dzəm mæ bùusè mù sə dzəm dæ yòŋsè àm nə lo gesə ntèŋ ya a kə lèsə nùu, mæ tse' fe'lə nà' sə mok. ¹⁸ Ka dæ ŋwə nəmòk sə fəp jə nà' ndzə bohòmè anə bæ ŋàŋ yeŋ. Mù mè'rə nà' mù bæ bo am. Mù tse' ŋàŋ sè co mù fis me'rə yòŋsè àm nə, nə tse' ŋàŋ sè aco mæ te' lokoksə fe'lə nà' sè'. Tè' am nə a fa ŋàŋ yi dæ mæ gu ve'nə.>>

¹⁹ Yi ànə cəp ve'nə fana bùu Jus wèŋ sè wo à yuk ncèp ènə wèŋ à gà'a bəp ba. ²⁰ Bəp ma mòk à sə duk dæ, <<Nğà' ànə ŋgà ŋaŋ, yi tse' yòŋsè zè' ndzə ni' yi. Vesùwèŋ sə yu'rə yiskok bohòyi yè'sə yà?>> ²¹ Bùu mok sə duk yàwo dæ, <<A ye-a ŋga ŋwè tse' yòŋsè zè' ndzə ni' yi, kaco yi cəp to nsàap bum sè ŋwə nè'e sə cəp yè'e lɛ yeŋ. Aco yòŋsè maze' muk to fa bwiiŋ lis yè'sə va?>>

*Bwiŋ Bèŋ Jisòs Njo Nè**Yi Də Yi Mo Nwi*

²² Mvək ànə dzeŋ nè ŋgògà ŋkà'a sè bùu Jus wèeŋ togè yà' də Hànukà*. Anə ye mvək mbùŋ. ²³ Mvək ànə à ye nùmbu mòk ŋga Jisòs sè gihì ke'cà sè mandap Nwi nè ghaŋ nè. Wo à sè to mùmvwè' nè yì à sè gihì fo' nè dè, <<Mbandap nè Sòlomù.>> ²⁴ Bùu Jus wèŋ ànə kə maŋ fo' sè'. Wo fek yì dè, <<Wù dzəm dè vèes cum mam kəko' vəm ve'nə tətè kə dzeŋ sè ŋkuŋ ε? A ye-a dè wu Ŋkum ŋgà gèm bwiŋ nè, wù tsok reŋsə fa-a ves le.>> ²⁵ Jisòs duk fa wo dè, <<Mù à tsè' wèŋ laŋ, megu dè wèŋ kà m̀ dzəm fa. Fàak sè mù sè gù yà' bə liŋ Tè' am sè, sè nitsè' fa wèŋ nsàp ŋwè nè mù cu nè sè'. ²⁶ Bə yà'sə pwe', wèŋ sè kà m̀ dè m̀ Ŋkum nè dzəm fa bùusè wèŋ ka nsùŋgaan am yeŋ. ²⁷ Nsùŋgaan sè yàm rì ŋgì àm. M̀ riŋ wo sè', fana wo sè be' vè m̀. ²⁸ Wo be' vè m̀ ve'nə, mù fa wo lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk. Wo nè kà sè kp̀ yuk. Kaco ŋwè nəmòk fep fis to wo ndzə bohòmù anə sè' yeŋ. ²⁹ Tè' am nè yì a fa yà' ndzə bohòmù nè, yì yam càsə ndàanwè pwe' yì. Ye dè kaco ŋwè nəmòk fep fis to wo ndzə bohòTè' am nè yeŋ. ³⁰ A ve'nə bùusè mù, ves Tè' am nè, vès mègù mò'fis.>>

³¹ Bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ sè à yuk mvə'nə yì cèp ve'nə fana wo te' lis sèmok dè wo təm zə yì fo'. ³² Jisòs a yə ve'nə, yì duk fa wo dè, <<Wèŋ a yə fàak sè bəboŋ sè mù a gù yà' bə liŋ Tè' am laŋ. Bum sè mù a gù yà'sə pwe', nè nà'a bup nè wèŋ sè dè wèeŋ təm zə m̀ bùu zeŋ nè yè'e nè fò? >> ³³ Bùu sè wèŋ dè, <<Vès sè kà wu bùu bum sè bəboŋ sè wù a gù təm zə. Vès dè vèes zə wu njo nè wù sè gù bupsə liŋ Nwi. Wù mègù ŋwè nè ŋwè wà, wù sè lap dè wu gu ni' yòdè wu Nwi bùu yà?>> ³⁴ Jisòs duk fa wo dè, <<Wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ŋwàk lùuk awèŋ dè, <M̀u Nwi, mù duk dè wèeŋ nwi wèŋ.> ³⁵ Vesùwèŋ rì sè' dè ŋwàk Nwi nè nà'a zìnə, nà'a kà kupsəgə. Ye dè a ye-a ŋga Nwi duk dè bùu sè wo yuk ncèp ye nè wèeŋ sè' co yì, ³⁶ njo nè m̀ duk yàm dè m̀u mo Nwi, wèŋ sè dè mù gù bupsə liŋ Nwi nè bùu yà? M̀ nè Tè' am nè a cok nòŋsə m̀, nè tumsə vesə sè nzeŋgòoŋ feŋ nè. ³⁷ A ye-a dè mù sè kà nsàap fàak Tè' am sè gù, wèŋ kà m̀ dzəm fa anə ntèŋ. ³⁸ A ye-a ŋga wèŋ yə dè mù sè gù fàak sè Tè' am sè fana ye dè wèeŋ sè dzəm bohòmù bùu fàak sè, ŋga wèŋ sè dzèeŋ-a yusè mù sè cèep sè na. Yà'a ye ve'nə fana wèŋ rɛɛŋ dè Tè' nè bə Mo ye nè mò'fis, Mo nè ye bwi bə Tè' nè sè' mò'fis.>> ³⁹ Bùu sè wèŋ lap dè wo ko yì fana Jisòs swɛ'ɛ tesə ndzə bohòwo wà.

⁴⁰ Anə geŋ Jisòs bwi foho lo, nè kə to fe'lə ndzəp Jòridan. Yi lo, nè kə cum mvwe' sè Jon à sè bàptesə to bwiŋ fo' yà'a. ⁴¹ Bwiŋ à kè tsèŋ yì fo' ve'ɛ wùriŋ. Bùu sè wèŋ sè d̀hə dè, <<Jon à ka maŋgəŋgèŋ mòk co nà' gu ves a tsəm dè a tumsə vè yì Nwi gu yuk. Megu kə dè bum sè yì Jon nè à cèp yà' bə liŋ ŋwè nè'e pwe'fo' a bùuŋ vè zìnə laŋ.>> ⁴² Anə geŋ bwiŋ dzəm bohòJisòs fa'nə ŋkùuŋntèŋ.

11*Jisòs Tse' Nàan Sə NgòLòkoksə Nwè Mvwe' Kp̀*

* **10:22** 10:22 A ye ŋkà'a sè wo à sè tsərə mvə'nə wò à reŋsə fəsə ndap Nwi nè ghaŋ nè bùusè ŋkum bù lakmvum wèŋ mòk ànə gu bupsə nà' mvə'nə yì à suə ŋgùnaŋ mbwa.

1 Nwè nèmòk à ye mvwe' lak Betani nè liŋ ye à ye dè Lasorò. A ye nùmbu mòk yiyaŋ ko yi. A ye nga yi tse' nje'ε ye ba. Liŋ awo à ye dè Matà bə Mèri. Nje'ε ye sè à sè cugè sè' mvwe' lak Betani anə. 2 Mèri nè moma ye Lasoròà sè ya ènə, a yi nè yi à yok Tà Jisòs bə làmindà, nè sè yisə fa nà' kù bə nùəmtu ye nà'a. 3 Busè Lasoròà sè ya fana Mèri bə Matà tirè gesè lo Jisòs dè, <<Tà, nge' ntum yòLasorònòyiya nè bup.>> 4 Jisòs nè ànə yuk ntirè ènə fana yi duk dè, <<Yiya ènə nè kà bə kpə kè lè. Yiya ènə vè dè ya bwiŋ nè ye nàan Nwi bə zeŋ fana nè ye nàan Mo Nwi nè sè' bə zeŋ.>> 5 Jisòs à dzəm Matà bə moma ye Mèri, nè ye Lasoròsè'. 6 Mvè'nè yi à yuk ntirè nè dè Lasorònòyiyaŋ fana yi cum mam mali mvwe' sè yi à ye sè munə nùumbu ba sè nkuj. 7 Nùumbu sè ba sè à cəa fana yi duk fa ngàa fàak ye sè wèŋ dè, <<Vesùwèeŋ bwi foho lo fe'lə mvwe' nze Jùdiyà səmok.>> 8 Ngàa fàak ye sè wèŋ mərə. Wo dè, <<A ndòmòk kènə Cìcà, bə Jus wèŋ a dè wo təm zə wu fa'nə bə lis, wù dè a bwi foho lo fo' sè nkuj ngòláp ya?>> 9 Jisòs duk dè, <<Tsok reŋgè nè zəzòŋ haan nùm kə ca co. Nwè nè yi gi-a nga cu li ntòmareŋ, yi nè kà nduk gbù, bəusè mareŋ nè sè nzeŋgòŋ nè nà'a bohòyi yo. 10 Nwè nè yi gi ye ndzəmè fana yi nè gbù bəusè yi ka mareŋ tse'.>>

11 Yi ànə cep wes ve'nə fana yi naan gesè fe'lə mòk sè' dè, <<Nge' àvès Lasoròsè dzəm lo. Mə nè geŋ fo' ngòyəmsə yi.>> 12 Ngàa fàak ye sè wèŋ duk dè, <<Tà, a ye-a dè lo ko yi lan, ye dè yiya ye nè nè me.>> 13 Wo à sè duk ve'nə nga wo sè tsəm yəwo ngwàan dè Jisòs dè Lasoròsè dzəm lo nè bwiŋ dzəmgè nà'a. Kàmfirè Jisòs duk ye'e dè Lasoròkpə ciŋ nè ciŋ. 14 Anə geŋ Jisòs tsok reŋsə fa wo mok jəja dè, <<Lasoròkpə lan.>> 15 Yi duk fe'lə sè' dè, <<Mù sè kwa dè mù a ka fo' ye bəusè bum ye'sə reŋsi bohòwèŋ bəusè yà'a nè gu weŋ ngònaan tu bohòmù.>> Fana yi duk ləsə dè, <<Wèeŋ lokok, a lo kə ye yi.>> 16 Tomos nè wo à sè togè yi dè, <<Mofes>>, nè yi sè' mo fàk Jisòs nè duk fa mok sè wèŋ dè, <<Wèeŋ ca, a bə' lo yi ya a kə kpə vesi wèŋ bəbe'.>>

17 Jisòs à kè dzèŋ Betani anə fana wo tsok yi dè a ntinə nùumbu kwè mvè'nè wo a tuuŋ Lasorò. 18-19 Bə Jus wèŋ à ye'e Jòrosalèm, nè vè Betani anə ve'e nkùuŋntèŋ ngòkè cəpsə Matà bə Mèri kpə moma awo nè. Ngòyè'e Jòrosalèm, nè lo Betani ka səsap yeŋ. Yà' mègù co kilometà te' ve'ε.

20 Matà à yuk dè Jisòs sè vèə fana yi tesə, nè kə tseŋ nà' mandzə. Mèri à cu mam ye mə nda'à. 21 Matà ànə ye Jisòs fana yi duk fa nà' dè, <<Tà, a ye-a dè wù a ye-a fən, dè bwère moma am a ka kpə. 22 Fana mù ri sè' dè, a mègù-a sè nga'a nè'e acò Nwiì nè fa wu yusè wù fek yi yà' pwe'fo'.>> 23 Jisòs duk fa nà' dè, <<Moma yo Lasorò nè lokok mvwe' kpə sə.>> 24 Matà nè duk dè, <<Mù ri dè nùmbu nè nzeŋgòŋ nè nè me nga ndàanwè pwe' sè lokok mvwe' kpə fana yi nè lokok ye sè sè'.>> 25 Jisòs duk dè, <<Mù nwè nè mù lòkoksəgè bwiŋ mvwe' kpə, nè ye dè mə gùgè dè bwiŋ cum nɔwum sè' mù. Nwè nè yi dzəm-a bohòmù, a ye-a sè dè yi kpə lan fana yi nè cum mali fo' nɔwum. 26 Nwè nè yi cu-a nɔwəm, nè dzəm bohòmù fana ngəŋgàan nè kà kpə yuk. Wù dzəm lan dè ncèp ènə zinə à?>> 27 Yi duk fa Jisòs nè dè, <<A zinə Tà. Mù dzəm lan dè wu Nkum ngà gèm bwiŋ nè ye Mo Nwi, nè Nwi à duk dè yi nè tum vèsə sè nzeŋgòŋ nè.>>

²⁸ Matà nè ànə cep wes ve'nə fana yi lo, nè kə to moma ye Mèri. Yi larə fa Mèri nè də, <<Cicà vè laŋ, yi sə to wu.>> ²⁹ Mèri ànə yuk ve'nə fana yi kurə lokok nənək, nè kə tseŋ Jisòs nè. ³⁰ Anə ye ya'sə ŋga Jisòs ka mu ntòlak anə ntòkə ni. Yi à cu ntòmvwè' sè Matà anə kə tseŋ yi sə. ³¹ Bùu Jus sè bə ya'wèŋ à cu mu nda'à, sè wo à vè ŋgòcèpsə wo kpə sè à yə mvə'nè Mèri à kurə tesə fana wo yuŋ yi. Wo à be' løyi bùusə wə à sə tsəm də kàmòk yi sè lònŋòkə wa mvwe' sée Lasoròsə. ³² Mèri nè à lò, nè kə dzeŋ mvwe' sè Jisòs cu sə. Yi à yə Jisòs nè fana yi gbə tsoŋ sə ŋgə kùu nà' anə sə nze, nè sə cep də, <<Tà, wù anə ye-a feŋ bwèrè moma am a ka kpə.>> ³³ Jisòs ye mvə'nè Mèri sə wa. Bùu mok sè wo à ye fo' bə Mèri nè wèŋ sə waŋ ke' sè' ŋgùn fana ntəm bəp yi ve'e wùriŋ co wù kà fà'. ³⁴ Yi fek ya' də, <<Wèŋ a tuuŋ yi ma fò?>> Wo duk də, <<Tà, vèə kə ja'a yòo mvwe' sè è.>> ³⁵ Jisòs waŋ. ³⁶ Bùu sè wo à ye fo' sə wèŋ à yə ve'nə fana wo duk də, <<Wèeŋ ja'a na yàwèeŋ mvə'nè yi a dzəm Lasorònə è.>> ³⁷ Bòp bù mòk sə duk yàwə də, <<Nè'e ka yi nè yi a mùk fa ŋgà' nà'a lis nè yeŋ à? Anə ye co yi kà də Lasorònə kà kpə gù à?>>

³⁸ Ntəm à bəp mali Jisòs nè wùriŋ sèmok fana yi lo mvwe' sè wo a tuuŋ Lasoròsə. Sée sə à ye co mvòk, wo jəŋ lis, nè dzərə lok ncùu sə bə zeŋ. ³⁹ A wès fo' Jisòs duk fa wo də, <<Wèeŋ dzərə fis gesə lis ànə fo'.>> Matà nè yi njè'e Lasorònə yi a kpə nè duk də, <<Anə rəm nè bəp Tà. Wù ri də a ntinə nùumbu kwè mvə'nè wə a tuuŋ yi.>> ⁴⁰ Jisòs duk fa yi də, <<Mù anə tsok fa wu fa' də wu dzəm-a bohòmù, wù ye ŋaŋ Nwi bə lis àlaa.>> ⁴¹ Wo dzərə fis lis nè. Jisòs buuŋ kək gesə lo mubə, nè duk də, <<Mù kwasə wu Tè', bùusə wù yuk mu laŋ. ⁴² Mù ri sè' də wu yukgè mu ghà nè fòlòŋ. Megu də mù sə cèp nè ŋga'a nè'e njo tu bùu sè wo tərə ye'e, də ya wo dzəm zinə də wù a tum vè mu tseŋə anə wù.>> ⁴³ Yi ànə cep wes me ve'nə fana yi cep fe'lə mok bə ŋaŋ də, <<Lasorò, lòkok tesə və.>> ⁴⁴ Lasorònə yi à kpə nè lokok tesə və sè ghà ànə. A ye ŋga wo ki bo ye bə kùu ye wèŋ bə cək. Wo à ki lok si ye bə cək sè'. Jisòs nè duk fa bùu sè wo ye fo' sə wèŋ də, <<Wèeŋ fiŋ me'rə yi lo.>>

*Wo To Làm Mütùhù Jisòs
(Mat. 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)*

⁴⁵ Bùu sè wo à be' lòMèri sə pwe'fo' à ye bum sè Jisòs à gù sə fana bwiŋ ŋkəuŋ dzəm bohòJisòs nè. ⁴⁶ Anə geŋ bùu mok wèŋ ye'e jəŋ fo', nè kə tseŋ bùu Farasi wèŋ, nè tsoho fa ya' bum sè Jisòs gùu sə laaŋ. ⁴⁷ Wo à yuk yà' fana bùu Farasi sə bə ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ wèŋ to benə bù ŋkwàha bùu Jus sè fo', bə ya'wèŋ kə cum yiskok kaŋsurù. Wo à kə cu fana wo duk də, <<Vesùwèeŋ nè gu va? Busə wèŋ ri də ŋgà' ànə sə gùhu bum maŋgəŋgèŋ ve'e wùriŋ. ⁴⁸ A ye-a ŋga a me'rə yi də yi sə gu mali ve'nə fana anə kà tètè ye ŋga bwiŋ pwe'fo' buuŋ dzəm wes bohòyi də yi Ŋkum ŋgà gèm bwiŋ nè zinə laŋ. A kə ye-a ve'nə fana a riŋ də ŋgə' kə tsèŋ ves laŋ bùusə bùu lak Rumà wèeŋ nè və kə kuəmsə mak ndap Nwi àvès nè, nè bupsə lak avès sə sè'.>> ⁴⁹ Nwè nəmòk à ye fo' nè liŋ ye à ye də Kayofàs. Yi ànə ye ŋkum ŋgà fa satikà' ghà ànə yi. Yi à lòkok ye, nè cep də, <<Bùu am, wèŋ ka yusə yà' cu sə tsətsə'rè fèeŋ riŋ! ⁵⁰ A ye-a bə ŋkərè nè njàwèŋ, wèŋ tsəm də ka bəboŋ də ŋwè nè mò'fis kpə lɛ yi nè noŋsə bwiŋ pwe' tsəm à? Kè bəghak wèŋ yàwèŋ də wo zə wes lak avès

sə pwe' ε?>> ⁵¹ Bum sə yi à cèp yè'sə, yi à ka yà' yi tsərə kok, à ye nga yà' à vè mu cùhù yi anə bohòNwi, yi sə cep, nə kà sə ri. Yè'sə anə sə ye vè'nə nga Kayofàs cu nkum ngàa fa satikà' bə mvək anə yi. Yi à tsə' bwiŋ yà'sə yumok sə yà'a nə ye ntsə'mòk. Yusə də Jisòos nə kpə mu tuhù bàu Jus wèŋ pwe'. ⁵² Yi nə kà bàu tu bàu Jus wèŋ woòwo kpə mègù. Yi nə kpə bàu tu bwe Nwi sə wo cu lòma nə fòpwe', də ya yi jəŋ benə və yà' mvwe' mò'fis.

⁵³ Ncèp Kayofàs ènə à gù fana ye jəŋ nùmbu anə, bù nkwaàha bàu Jus wèŋ sə lap mandzə ngòzə Jisòs. ⁵⁴ Anə ye vè'nə, Jisòs kà mvwe' nze Jùdiyà anə mok jəja sə gi fe'lə. Yi à mè'rə fa'nə, nə lo mvwe' lak mok sə wo to fo' də Efərəm. Lak yè'sə fo' ngəà fana Jisòs bə ngàa fàak ye wèŋ sə cum mok fo'.

⁵⁵ Bum yè'sə à ye nga mvək nkàha Pasobà bàu Jus wèŋ à sə kuəp vəə. Bàu Jus sə wèŋ sə kpəŋ tesə mvwe' buhu lak awo, nə sə kok lo Jòrosalèm anə. Wo à sə lòngòkə gù renjə ni' awo mvè'nə wo gùgəə nkun nkàha sə kə dzen. ⁵⁶ A ye yè'sə nga wo à sə lap Jisòs gugun. Wo à kə kùrə mummvwe' ndap Nwi nə ghanj nə fana wo sə mərə də, <<Wèŋ yə va? Sə yəŋ co yi nə kà mvwe' nkàk ènə vè kènə da?>> ⁵⁷ Mvək anə à ye nga ngàa fa satikà' sə ghanj bə bàu Farasi wèŋ à fa nàŋ lanj də a ye-a nga njwè nəmòk riŋ mvwe' sə Jisòs cu, nà' kə tsok ya wo kə ko nà' fo'.

12

Wo Yo' Fa Jisòs Kù

Bə Lámindà Mvwe' Lak Betani (Mat. 26:6-13; Mak 14:3-9)

¹ A bwehe cu mègù mok nùmbu ntùŋfu ya nkàha Pasobà sə kurə fana Jisòs ye'e lo fe'lə mvwe' lak Betani səmok, sə a fo' lak Lasorònə Jisòs à lòkoksə yi mvwe' kpə nə. ² A kə dzèŋ fo' fana wo gu fa Jisòs bə ngàa fàak ye wèŋ dinà. Matà à ye fo', nə sə casə zuzuu sə. Lasoròà ye sə' mòk nè bə Jisòs wèŋ à zu fo' bəbe' bə bàu mok wèŋ sə'.

³ Mvè'nə wo anə sə zu fana Mèri wəhe vè ye sə'. Yi à tse' vè bə lámindà mok sə yà'a rəm bəŋsəgə vè'e wùriŋ. Wo à gù nsàp lámindà anə bə nsàp nzaamnganj mòk nè wo togè nà' də, <<Nad.>> Yi à tse' vè yà' co botòromò'fis vè'e nga yà' gu nteŋ vè'e sə' wùriŋ. Yi jəŋ yà', nə fe' fa Jisòs mu kùhu, nə sə yisə kuu nà' sə bə nùəmtu ye. Ndap nə pwe' à rəm sàanj tə mègù mok lámindàa sə. ⁴ Anə geŋ mo fàk Jisòs mòk nè liŋ yee Judàs Iskarəyà, sə yi nè yi nə seŋ Jisòs nə à duk də, ⁵ <<Kàcò, lámindàa yè'sə co bàam mbàm te'. Anə boŋ ghak co wo seŋ yà', nə fa ngàa jìŋ wèŋ mbàam sə.>> ⁶ Yi ànə cep yè'sə, ka də bàusə də yi tse' ntum nè bèboŋ bohòngàa jìŋ wèŋ yeŋ. A ye bàusə yi ngà yə. Yi à sə lòksəgə mbàam awo yi fana yi sə yə fis zu swihi mok ca. ⁷ Jisòs duk ye də, <<Wèŋ mè'rə yi. Yi nòŋsə lámindàa yè'sə ngòyok fa mu bə mvək nè wo nə tuuŋ mu. ⁸ Weŋ ngàa jìŋ wèŋ nə sə yenə mali riŋ, riŋ, fana mù kà yàm vesùwèŋ nùmbu pwe' sə yiskok.>>

⁹ Bwiŋ à yuk də Jisòs cu Betani fana bàu sə wo à kə benə Jòrosalèm sə wèŋ kpəŋ və fo'. Ka də wo à vè mègù yè'sə də wo dzəm ngòyè mègù Jisòs yeŋ. Wo à sə dzəm də wo ye ja'a Lasorònə Jisòs à lòkoksə yi mvwe' kpə nə. ¹⁰ Mvè'nə yà' à ye vè'nə fana ngàa fa satikà' sə ghanj wèŋ sə lap

mandzè dè wo zè Lasorònè. ¹¹ Wo dè wo zè yi bùsè bwiŋ à sè mè'rè ma njàwo, nè sè dzəm mok bohòJisòs bùu tu Lasorònè.

Jisòs Ni Lak Jòrosalèm

Co Nkum

(*Mat. 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40*)

¹² Tsok à rɛŋ, bùu sè wo anè maŋ mvwe' lak Jòrosalèm, nga wo à vè mvwe' ñkàk sè wèŋ yuk dè Jisòs sè vè sè' Jòrosalèm anè. ¹³ Fana wo gbɛ' jəŋ maŋteŋ, nè lo kə tseŋ yi mandzè. Wo sè yəm fuŋ dè, <<Hòsanà; wèŋ ja'a ñwè nè yi sè vè mənə liŋ Tà Nwi, Nwii gu yi bəboŋ. Wèŋ ja'a ñkum bùu Jus wèŋ, vesùwèŋ kuksə yi.>> ¹⁴ Yè'sə ànə sè ye nga Jisòs anè lap ye mvomndè' mòk, nè kok cum və yuye mbwa. Yà' à mègù mvè'nè wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ñwàk Nwi dè,

¹⁵ <<Ntòlak Zayòŋ, wèŋ kà wəp.

Ñkum awèŋ sè vəə.

Yi sè kok cu vè mənə mvomndè'.>>

¹⁶ Ghà nè bum yè'sə à sè ye sè lòoŋ, ngàa fàak ye sè wèŋ kà bə zəŋ sè rɛɛŋ lok. Yà' à kə rɛɛŋ mègù bohòwo ghà nè Jisòs à lòkok mvwe' kpɛ nè kə ye ñwè nè ghaŋ nè. Yà'a mvək nè wo à tsərə fəsə dè wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ñwàk Nwi dè bum yè'sə nè kə ye vɛ'nə fana yà' nè yeè nè sè' vɛ'nə anè.

¹⁷ Bùu sè wo à ye sè nze mvwe' sè Jisòs à lòkoksə Lasoròm mvwe' kpɛ sè wèŋ à lò, nè sè tsoho lo fa kɛ' bwiŋ yusè wo a yə sè. ¹⁸ Nà'a njo nè bwiŋ à vè ngòkə tsɛŋ Jisòs nè vɛ'ɛ wùriŋ bùsè wo à yuk nsàp maŋgəŋgəŋ nè nà' à gùu nè. ¹⁹ Bùu Faràsi wèŋ à yə mvè'nè bwiŋ sè kpəŋ yù lòJisòs nè fana wo dè, <<Vesùwèŋ sè càsə mvək fɛɛŋ wà a ñgàk, wèŋ ja'a-a yàwèŋ mvè'nə maŋgòŋ sè yù yi è.>>

Jisòs Tsè' Mvè'nè Yi Nə Kpɛ,

Nə Tse' Nəŋ Sè'

²⁰ Mvək ñkàk ànə à ye, bù lakmvum mok wèŋ à vè Jòrosalèm ngòkə kùksə Nwi mbwa. ²¹ Bùu yè'sə wèŋ à kə tsɛŋ ngà fàk Jisòs mòk nè wo to yi dè Filip nà'a. Lak Filip nè à ye Bèsadà nè nà'a mvwe' nzeŋgòŋ Galili. Wo duk fa nà' dè, <<Tè'mòk, vès dzəm dè vèes ye Jisòs ya vesi wèŋ taŋ gesə mweè jo.>> ²² Filip à lò, nè kə tsok fa Andrù, fana bə nà' ye'e nga'a bwiŋ ba fo', nè kə tsok fa Jisòs nè. ²³ Jisòs à yè ngòtsòho fa wo dè, <<Mvək nè kə dzɛŋ laŋ nè Nwii nè niŋtsok fa bwiŋ dè màu mo ñwè, mù ñwè nè ghaŋ. ²⁴ Mù sè tsə' wəŋ nè'e ñkəm ncɛp duk dè, A ye-a nga mvəm gòmbi kə sè nze co nà' kpɛ kpɛ noon, ye dè nà'a nè cum mam megu mvəm nè mò'fis nè. Nə ye dè a ye-a nga nà' nòoŋ sè nze co nà' kpɛ laŋ, nè to fana nà'a nè tse' fe'lə mvəəm mok ñkəuŋntɛŋ. ²⁵ Yusə dè, ñwè nè yi dzəm-a yòŋsə ye, ye dè yi nè bisə bə zəŋ wà. Fana ñwè nè yi bɛŋ-a yòŋsə ye sè nzeŋgòŋ fɛɛŋ fana ye dè yi nè tse' mam yòŋsə ye nè fo' nè mvèsə. ²⁶ Ye dè, ñwè nè yi dzəm-a ngògù fàak am fana yi yuŋ və mù. Mvwe' sè mù lòpwe', ngəŋgàaŋ nè ye fo' vesi. Nwè nè yi dzəm-a ngòyù vè mù dè ya yi gu fàak am fana Tè' am nè yamsə yi, yi kuk.>>

²⁷ Jisòs à duk mòk sè' dè, <<Ntəm àm sè fa mù ngə' nga'a vɛ'ɛ wùriŋ. Aco mù cɛp yè'sə dè yà? Aco mù duk fa Tè' am dè yi yep fis ngə' nè nà'a nga'a mù tuhù mù ènə fo' à? Megu nga'a kə dè mù ànə və tsenə fɛɛŋ ngòyə ngə' ènə. ²⁸ A bəboŋ co mù nè duk fa Tè' am nè dè, <<Gù lɛ yusè

co yà'a nè gu dè bwiinj kukse lij yo.> >> Yi ànè duk ve'nè fana ngi mòk cep vesè mubu. Ngi nè sè cep dè, <<Mù a gu ya bwiinj kukse lij am sè laj, fana mu nè gu mali yà' sèmok.>> ²⁹ Bùu sè wo à mà tè fo' sè à yuk ngi nè sè'. Mok duk dè, mbùj kùm yi. Mok duk yàwo dè, hai', cèp bohòyi masinjà Nwi.

³⁰ Jisòs duk fa wo ye dè, <<Ngi nè wèj yuk ànè, nà' ka bùu tu am cep, nà' cèp bùu tu awèj. ³¹ Mvèk kùrè nè wo nè sak nzenjòj nè laj. Mvèk kùrè nè wo nè bwi' mak gesè njwè nè yi nkum sè nzenjòj fèj yi nè sè' laj. ³² Bohòmù yàm, wo fis gesè mu mutsè fana mà soj vè bwiinj pwe'fo' bohòmù.>> ³³ Jisòs à cèp ncèp ènè ngòmitsè' fa bwiinj nsàp kpù nè yi nè kpù nà' nè.

³⁴ Bùu sè wo à ye fo' wùriinj sè wèj à duk fa yi dè, <<Wo à còm nòjse yà' ndzèné njwàk lùuk avès dè Nkum ngà gèm bwiinj nè, yi nè cum mam nè mvèsè. Wù nè sè dühù nè sè yòdè wo nè fis kok gesè mo njwè mutsè, nga mo njwè nè wù sè duk ènè ndà?>> ³⁵ Jisòs duk dè, <<Marej nè nè cum tse' wenè wèj mvèk momjo wà. Ghà nè marej nè cu wenè wèj ènè fana a bèboj dè wèj gi sooj lo mantombi ya ndzèm kà wèj kè ci'. Bùsè njwè nè yi gigè ye sèné mandzèm kà mvwe' sè yi sè nèj lòkù sè rigè. ³⁶ Wèej dzèm bohòmàrej nè nga'a nè nà' cu tse' wenè wèj ènè, ya wèej ye bùu marej nè wèj.>>

Jisòs ànè cep wes ncèp ènè fana yi lo gesè yuye fo'. ³⁷ Yi ànè gu bum manjòjgèj nga wo sè ye ve'è wùriinj fana wo kà bohòyi anè sè dzèm mali. ³⁸ Bum yè'sè à kè ye mègù mvè'nè ngà tsòhòbum Nwi nè lij yee Izayà ànè cep mantombi fa' yà'a. Yi ànè cep dè, <<Tà, njwè nè mò'fis a dzèm fù' ncèp avès nè è?

Yà'a sè' dè njwè nè mò'fis ka njànj yo sè sè' riinj lok è?>>

³⁹ Bùu yà'sè wèj à ka bohòjisòs dzèm lok sè' mvè'nè Izayà nè ànè com sè' dè,

⁴⁰ <<Nwi a lok lis awo sè, ya wo kà bum yè, nè gujse wo tu sè', ya wo kà marej yè.

Wo kà bum yè'sè rèej, fana nè kà mùu Nwi dè ya mu lujse wo yù vè.>>

⁴¹ Izayà nè à sè cèp yè'sè nga yi sè duk yè'sè Jisòs, bùusè yi ànè ye ye dè Nkum ngà gèm bwiinj nè njwè nè ghanj. ⁴² Bum yè'sè ànè ye-a sè ve'nè fana, bwiinj à ye mali munjorè bù njwàha bùu Jus sè wèj yo, sè wo à dzèm bohòjisòs nè. Megu dè wo à sè wèp bùu Faràsi wèj fana wo kà jèja dè wo dzèm bohònà' cèp fis. Wo à gu ve'nè dè ya bùu Faràsi sè wèej kà wo mùmve' ndap piriya awo be' fis. ⁴³ Wo à dzèm ghak yàwo nè dè bwiinj kwasè wo nè nojse nè dè Nwi kwasè wo yi.

Jisòs Duk Dè

Ncèp Ye Nè Sak Bwiinj

⁴⁴ Jisòs à cèp fis fe'lè bè njànj sèmok duk dè, <<Nwè nè yi dzèm-a bohòmù, ye dè ngèngàj ka yà'sè bohòmù dzèm mègù. Yi dzèm yà'sè bohòjwè nè yi a tum vè mu tsenè nè sè'. ⁴⁵ Nwè nè yi yè-a mu, ye dè yi yè njwè nè yi tumsè vè mu nè sè' laj. ⁴⁶ Mù a vè yàm sè nzenjòj anè co marej. Ya njwè nè yi dzèm-a bohòmù, ye dè yi nè kà sèné mandzèm mok cu mali. ⁴⁷ A ye-a nga njwè yuk ncèp àm nè, nè dzeej ngòyù nà' fana ye dè a nè kà yi mù kè sak. Mù à ka tsenè ngòkè sak bwiinj vè. Mù à vè yàm dè ya bwiinj tse' lùj. ⁴⁸ Ye dè njwè nè yi dzeej-a mu, nè bej ncèp àm nè fana, yi

tse' yusè yà'a nè sak yi nùmbu nè nzenḡòon nè me. Wo nè jəŋ mēḡù sè ncèp nè mù à cèp nè, nè sak nsàp ŋwè ànə fo'. ⁴⁹ Busè yusè mù sè cèp sè, mù sè kà yà' sè ntə̀ù mù bə dzədzəm njam tsə̀ə kok. Ŋwə nè yi sè tsə̀' mù yusè mù cèp sè, a Tè' am nè yi a tum vè mù tsenə nè. ⁵⁰ Mù rì tse' də lùḡ nè nà'a kà mēḡè nè tesə vèḡè bohòncèp nè nje nè. Yà'a njo nè mù sè tsə̀' fa mēḡù wəŋ yusè Tè' am a duk fa mù yi sə.>>

13

Jisòs Yə̀rə Fa Bwe Ye Wèḡ Də Yà'a Fak BohòMòk Bə Mòk

¹ A sè kuəp wesə lòmòk nùmbu ŋkàk pasobà nè fana Jisòs riŋ də mvək nje kàrə ḡḡòbwìḡ foho lòbohòTè' ye nè laŋ. Jisòs ànə dzəm bùu sè sè nzenḡòon sè wo sè ye wèḡ fana yi dzəm yà' tətè kə ləsə pwe' nè pwe'.

² Nconum à dzèeŋ fana Jisòs bə ḡḡàa fàak ye wèḡ kə cum be'lə mvwe' mò'fis, nè sè zə zəzə. Yè'sə à ye ḡḡa Satà nì sə ntə̀ù Judàs mo Saimù nè mvwe' lak Iskarəyà nè laŋ, də nà'a seŋ Jisòs. ³ Jisòs à rì sè' də Tè' ye a fa bum pwe'fo' ndzə bohòyi. Yi à rì sè' də yi à tesə vè bohòNwì, fana yi nè bwi foho lo sè' bohòNwì anə. ⁴ Yi ànə riŋ ve'nə fana mvə'nə wo à mà cu fo' fana Jisòs lokok, nè fweŋ fis cə̀ək ye sè mù ŋkwèŋ. Yi jəŋ tawùrè, nè swi' yak nà' sə gamè yi. ⁵ Yi jəŋ ndzəp, nè gesə sənə ḡḡàp mòk, nè ye ḡḡòsə cùhu fa ḡḡàa fàak ye wèḡ ŋki' awo bə zeŋ. Yi jəŋ tawùrè nè yi ànə swi' sə gamè nè, nè sə yisə fa yà' ŋki' sə bə zeŋ. ⁶ Yi kə wes mù nì' Saimù Pità fana Pità nè duk də, <<Wù də wu cuk fa mù kù ya a ḡu va Tà? >> ⁷ Jisòs duk fa nà' də, <<Wù ka yusè mù sə ḡù fa wəŋ yè'sə ntòrèeŋ. Megu də mvə̀ək nè və nè wèeŋ nè rəeŋ bə zeŋ.>> ⁸ Pità nè duk fa nà' də, <<Kaco mù dzəm yuk də wu cuk fa mù kù yeŋ.>> Jisòs də, <<A ye-a ḡḡa mù ka wu cuk fa, ye də wù ka yà'sə mòk vesù ye.>> ⁹ Fana Pità nè duk fa nà' mòk kə də, <<A ye-a biim ve'nə, Tà, wù kà mù kù cùk mēḡù fa. Wu cuk fa mù bo am bə tu am pwe'fo'.>> ¹⁰ Jisòs duk fa yi də, <<Ŋwə nè yi cuk-a nì' ye laŋ, ye də yi mù rəreŋ. Wo nè cuk fa meḡu ḡwə ànə mòk kù. Wèḡ pwe'fo' wèeŋ rəreŋ, mēḡù ḡwə nè mò'fis nè yi ka rəreŋ yeŋ.>> ¹¹ Jisòs ànə riŋ me ye ḡwə nè nà'a nè seŋ yi nè laŋ. Nà'a njo nè yi à duk də wèḡ ka rəreŋ pwe' yeŋ nè.

¹² Yi ànə cuk wes fa wo kùu awo sə fana yi kə te' nì fe'lə cə̀ək ye sə, nè kə foho cum nze. Fana yi ye ḡḡòcèp bohòwo duk də, <<Wèḡ rəeŋ bə yusè mù ḡù fa wəŋ yà'sə à? ¹³ Wèeŋ togè mù də cìcà nè ye də Tà. A bəboŋ mvə'nə wèeŋ togè mù ve'nə yà'sə bùusè mù bohòwèḡ mvə'nə wèŋ sə to yà'sə anə zinə. ¹⁴ Mù nè mù yàm cìcà nè ye Tà àwèḡ nè cùk fà a wəŋ kù, ye də wèḡ tse' ḡḡòcùhu fa mòk bə mòk kùu yàwo sə'. ¹⁵ Mù nitsə' fa wəŋ yà'sə mandzè mòk nè də wèeŋ ḡu fa mòk bə mòk sə' mvə'nə mù ḡù fa wəŋ yà'sə. ¹⁶ Mù sè tsə' fa wəŋ ŋkəm ncèp duk də, kaco mo fàk yam ghak ḡwə nè yi sə fàk bohònà' nè yeŋ. Kaco masinjà mòk yam ghak ḡwə nè nà' tum yi nè sə' yeŋ. ¹⁷ Mvə'nə wèḡ rì bum ye'sə fana kwəkwaa nè ye bohòwèḡ, ḡḡa wèŋ sə ḡù-a yà' na.>> ¹⁸ Yi à cèp fe'lə ncèp mòk sè' də, <<Bum sè mù sè cèp ye'sə, mù sè kà bohòwèḡ pwe'fo' cèp. Mù rì nsàp bùu yàm sè mù a cokfis wo sə mù. A zinə də ncèp nè nà' cu ndzənə ḡwàk Nwì nè, nè ye mēḡù sə' mvə'nə wo à còm sə də, <Ŋwə nè vesi zə be'lə zəzə mvwe' mò'fis nè, nè nəŋ tes fa mù kù mù tuhù sə' yi nè.> ¹⁹ Mù sè

tsè' nòh̄sə fa weŋ bum yè'sə ŋga cu ntòcuu, də ya yà'a kə ye sè' mvè'nè mù à tsè' weŋ sə fana weŋ riŋ də mu ŋwè nè mù cu nə. ²⁰ Mù sè tsè' weŋ nè'e ŋkèm ncèp duk də, ŋwè nè yi jə-a masinjà àm co ŋwè, ye də ŋgòŋgàŋ jə yà'sə mù. Nwè nè yi jə-a mu, ye də yi jə yà'sə ŋwè nè yi a tumsə vè mu sə nzenŋòŋ fɛŋ nə.>>

Jisòs Də Ngà Fàk Ye Mòok

Nə Seŋ Yi

(Mat. 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Jisòs ànə cɛp wes ncèp ènə fana ntəm ye fa ghaha wesə yi ŋgə' ve'ɛ wùriŋ. Yi cɛp fis mok jəja kwarangəŋ də, <<Mù sè tsè' weŋ nè'e ŋkèm ncèp də, ŋwè cu mɛŋgorè wèŋ mò'fis nè yi nə seŋ mu.>> ²² Ngàa fàak ye sə wèŋ à kùksə kɛ'ca, nə mərə fuk ŋwè nè yi də nà'a nə seŋ yi nə bùè. ²³ Ànə ye ŋga mo fàk ye nè yi à sə dzəmgə nà' wùriŋ nə yəhə na kok lòŋgə ni'i yi anə. ²⁴ Saimù Pità sə gə gesə fa nà' bə si də nà'a fek Jisòs nə də ŋwè nè nà' duk ànə ndàlɛ. ²⁵ Fana ŋgà fàk ye nà'nə soon kɛp wesə lo ŋgə ni'i Jisòs anə, nə fek nà' də, <<Tà, ŋwè nè wù duk ànə ndà lɛ?>> ²⁶ Jisòs duk də, <<A ŋwè nè mu nə bək jəŋ zuzə, nə tsəp gesə sənə ndzəpnjəp, nə fa yi.>> Fana yi bək jəŋ zuzə, nə tsəp gesə sənə ndzəpnjəp, nə fa Judàs Iskarəyà mo Saimù. ²⁷ Judàs à jə yà' ntɛŋ, Satà ca ni yi sə ntuù. Jisòs duk fa nà' də, <<Yusə wù sə də wu gə sə, gə yà' nənək.>> ²⁸ Bwe ye sə wo à ye fo' sə pwe' à yuk, nə kà njo nè Jisòs duk fa nà' ve'nə nə rɛɛŋ. ²⁹ Judàs nə à ye ŋgà lòksə mbàam awo yi. Mok wèŋ tsəm də kàmòk Jisòs duk də nà'a kə wɛŋ və bum sè wo nə zə ŋkək bə zəŋ. Bòp mòk tsərə yàwo də kàmòk Jisòs sə duk də nà'a kə gap fa ngàa jɛŋ wèŋ mbàm. ³⁰ Ghà nè Judàs nə ànə jəŋ zuzə sè Jisòs fa yi sə ntɛŋ fana yi tesə lo yuyə sə mbin. A ye yè'sə ŋga ndzəm seŋ tasə cù laŋ.

Jisòs Fa Lùk Nè Fi

³¹ Ghà nè Judàs nə ànə tesə lo ye sə fana Jisòs duk fa ngàa fàak ye wèŋ də, <<Mvək kùrə ŋga'a mok laŋ nè bwiiŋ nə ye də mo ŋwè nə ŋwè nè ghan. Wo nə ye nsàp ŋwè nè ghan nè Nwì cu sè' ndzə ni'i Mo ŋwè anə. ³² Mvè'nè wo nə ye nsàp ŋwè nè ghan nè Nwì cu ndzə ni'i mùu Mo Nwè fana Nwì nə niŋ tsok fa bwiiŋ nsàp ŋwè nè ghan nè Mo ye nə cu, Yi nə kà mvək càsə.

³³ <<Bwe am wèŋ, mvək nè vesùwèeŋ nə cum mvwe' mò'fis ka mok ŋkùŋŋ bwehe cum fe'lə. Wèeŋ nə lap mu fana yà' megu mvè'nè mù ànə tsok fa bùu Jus wèŋ fa' yà'a də, kaco wèŋ kə dzeŋ to mvwe' sè mù sè lòo sə yeŋ. ³⁴ Mù fa weŋ lùk nè fi də, wèeŋ dzəm mòk bə mòk. Nsàp mandzə nè mù a dzəm weŋ nà'a, wèeŋ nə dzəm tsoŋ mòk bə mòk sè' ve'nə. ³⁵ Nsàp dzədzəm ènə nə gə yi ŋkuŋ bwiiŋ riŋ də wèeŋ bùu sè wèŋ sə yù mandzə àm.>>

Jisòs Də Pitàa Nə Dzeŋ Yi

(Mat. 26:30-35; Mak 14:26-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Saimù Pità à fek yi də, <<Tà, mvwe' sè wù sè lòo sə ma fò?>> Jisòs duk də, <<Mvwe' sè mù sè lòo sə, kaco wù lo to fo' ŋga'a yeŋ. Mvèək nə və nè wu nə yuŋ və mu fo'.>> ³⁷ Pità duk də, <<Wù də kaco mù yuŋ lo to wu ŋga'a yeŋ ŋga kotse' mu yà ŋkuŋ ɛ Tà? Mù yàm kəkùrè ŋgòkpə bùu tu yò.>> ³⁸ Jisòs duk fa yi də, <<Wù duk də aco wù kpə bùu mù è? Mù tsok

wu ñkèm duk dā, mvəp nə sə kə to kàmòk, ñga wù nè'e, wù bèn fis mụ kè' te' laŋ dā wù ka mụ riŋ.>>

14

Jisòs Mandzè Nè Ngòkè Yə Nwi

¹ Anə geŋ Jisòs nə duk fa ñgaa faak ye sə wèn dā, <<Kà dā wèn geŋ dā ntuum awèeŋ sə bup weŋ duk. Wèn geŋ fa ntuum awèn bohòNwi, nə fa yà' bohòmù sè'.² Rum ndap mụ la'à Tè' am àwo ñkàuntèŋ. Yà' ànə ka-a vè'nə yeŋ bwèrè mụ a tsò' fa weŋ. Mù sə lòdə ya mụ kə gũhũ tsò'rə nonjə fa weŋ mvwe' ncum mbwa.³ Mụ lo-a, nə kə gũhũ tsò'rə wes fana mụ foho və, nə kə jəŋ lo weŋ, dā ya mvwe' sè mụ cu sə, wèn ye yàwèn sè' fo'.⁴ Wèn ri mandzè nè ñgòlòmve' sè mụ sə lòo sə laŋ.>>

⁵ Tomos duk fa yi dā, <<Vès ka mvwe' sè wù sə lòo sə riŋ, Tà. Ye dā vès nə riŋ mandzè nè ñgòkè dzèŋ fo' nə bə yà?>> ⁶ Jisòs duk wo dā, <<Mụ mandzè nə mụ, mụ zinə nə sè' mụ, nə ye lùŋ nə sè' mụ. Kaco ñwè ca, nə kə ye to si Tè' am yeŋ, tse'ña ñgəŋgəŋ cā bohòmù.⁷ A ye-a dā wèn anə riŋ-a mụ, bwèrè dā wèn ya ri Tè' am sè' laŋ. Ye jəŋ ñga'a nə lo mantombi, wèn ri yi, nə yèè nə yi bə lis sè' laŋ.>> ⁸ Filip fek yi dā, <<Tà, niŋ fa-a ves Tè' yo nə è? Nà'a mègù yu nə mò'fis nè vès yə-a yi, yà' kurə ves.>> ⁹ Jisòs duk dā, <<Nüumbu sè mụ a cu vesùwèn yè'e pwe', wù ka mụ ntòriŋ à, Filip? Nwə nè yi yə-a mụ, ye dā yi a yə Tè' am nə laŋ. Ye dā wù sə duk fe'lə dā mụ niŋ fa weŋ Tè' am nə-e ñga'a va?¹⁰ Co wù ka sə ntùè wù dzəm dā mụ mo ye nə, mụ mò'fis bə Tè' nə, Tè' nə ye sè' mò'fis bə mo ye nə yè'e dzəm à? Ncèp nə mụ sə cèp fa wèn ènə sə kə sə vòè mụ bə tu am tesə kok. Sə gù Tè' am nè yi sə fàk ndzə ni' mụ nə.¹¹ Wèn dzəm ncèp àm nè dā mụ ves Tè' am mò'fis, Tè' am ye bwi vesi sè' mò'fis nè'e. A ye-a dā wèn sə kà dzəm dā bùsè mụ sə cèp yà' sè' mụ bə cùu am fana aco wèn dzəm yà' bùsè wèn yə nsàap faak sè mụ sə gũu sə.

¹² <<Mụ tsok fa weŋ ñkèm ncèp duk dā, ñwə nè yi dzəm-a bohòmù, yi nə gu sè' nsàap bum sè mụ sə gũu. Yi nə gu bum sè yà' yam cāsə yà'sə sè', bùsè mụ sə bwiŋ lòyàm bohòTè' am.¹³ A ye-a sè yà, ñga wèn fek yà' bə liŋ am fana mụ nə gu yà'. Mụ nə gu yà' ya ñga bwiŋ ye ñaŋ sè Tè' tse' sè ndzənə faak am sè.¹⁴ A ye-a sè yà, ñga wèn fek mụ yà' bə liŋ am fana mụ nə gu yà'.>>

Jisòs Kà' NgòTum Vèsə

Ngà Ntip

¹⁵ Jisòs nə duk fe'lə mok sè' dā, <<A ye-a dā wèn dzəm mụ, wèn nonjə lùuk am.¹⁶⁻¹⁷ Fana mụ nə fek Tè' am yi tum fa weŋ ñgà ntip mòk. Ngà ntip ènə, a Yònsə nè Nwi nə, nà'a yi nè yi ni'tsə' fagə bwiŋ zinə nə. Yi nə cum mam wenə wèn sə ntùè wèn nè mvèsə. Kaco bùu sè sə nzenjòn fəeŋ tse' to yi yeŋ, bùsè kaco wo ye nà' yeŋ, nə kà yi sè' ri. Wèn riŋ yi yàwèn riŋ bùsè yi cu wenə wèn, nə ye dā yi nə kə cum mam wenə wèn.

¹⁸ <<Ye dā wèn riŋ tse' dā kaco mụ lo, nə me'rə mak nonjə weŋ co bwe ntiŋ yeŋ. Mụ nə bwi foho və mali ñgòkə yə weŋ.¹⁹ Yusə dā, cu mvək momjo ya bùu sè sənə nzenjòn nə kà mụ mok sə yə fe'lə. Wèn nə sə ye mali mụ yàwèn yo, bùsè mụ cu fo' ñwəm fana wèn nə cum yàwèn sè' ñwəm anə.²⁰ Mvək ànə kə dzèŋ nùu fana wèn riŋ dā mụ ves

Tè' am mò'fis, wèŋ ye yàwèŋ vesùwèŋ sà' mò'fis fana mù ye yàm vesùwèŋ sà' mò'fis. ²¹ Nwè nè yi yuk-a lùuk am sà, nè nonjsà yà' fana ye dè nà'a yi nè yi dzəm mù nè. A ye-a nga nwè dzəm mù, ye dè Tè' aam nè dzəm ngòngàn, mù dzəm yi yàm sà', nè niŋtsok fa yi ni' àm mvè'nè mù cu.>>

²² Anə geŋ Judàs fek yi dè, <<Aco wù yəŋ megu bohòvès, bùu sà sè nzenğòŋ sà kà wu yàwo yə anə va Tà?>> Anə cep ye'sə Judàs nè zok, kà Judàs Iskarəyà yeŋ. ²³ Jisòs cep fəsə dè, <<Nwè nè yi dzəm-a mù, yi nè nonjsə ncèp àm. Tè' am nè dzəm yi fana ves Tè' am nè nè vè kə gù mvwe' ncum avès ves ŋwə ànə wèŋ bəbɛ'. ²⁴ Nwè nè yi kà mù dzəmğəə kà ncèp àm nè sà' nòŋsəgə. Wèŋ tsərə tse' dè ncèp nè mù sà tsə' wèŋ ènə nà' sà kà sà vèə mù bə tu am tesə kok. A ncèp Tè' am nè yi a tum vè mù nè. ²⁵ Mù tsə' fa wèŋ bum ye'sə nga mù cu ntòvesùwèŋ. ²⁶ Anə ye maŋkwèŋ fana Tè' am nè nè tumse vesə fa wèŋ ngà ntip nè ngòkə jə mvwe' kùu am. Ngà ntip nè, a Yòŋsə nè Rərəŋ nè. Ghà nè yi vè nè, yi nè yə'rə fa wèŋ bum, nè gu wèŋ tsərə riŋ fəsə bum sè mù à tsə' wèŋ sə pwe'fo'.

²⁷ <<Mvè'nè mù sə lònğa'a ye'e fana mù fa nòŋsə wèŋ fifi. Nsàp fifi nè njàm nè mù sə fa wèŋ ènə, kaco wèŋ tse' to nà' bohònzenğòŋ nè'e yeŋ lok. Wèŋ kà dè wèŋ sə mərə duk. Wèŋ kà wuə sə ntəu wèŋ sà' tse'.

²⁸ Wèŋ yuk mvè'nè mù tsə' fa wèŋ dè mù sə lòo fana nè bwi vè kə tseŋ wèŋ sə mok yà'a laŋ. A ye-a dè wèŋ dzəm mù, wèŋ kwa dè mù sə lònğòkə yə Tè' am, bùusə Tè' am nè yi yam gha' mù yi. ²⁹ Mù sə tsòho fa wèŋ bum ye'sə nga cu ntòcu, dè ya nga yà'a kə ye mvè'nè mù tsə' wèŋ sə fana wèŋ dzəm dè mù ŋwə nè zìnə. ³⁰ Mù nè kà vesùwèŋ tətè mok cèp yiskok, bùusə ŋwə nè yi ŋkum sə nze fəŋ yi nè sà dè yi vè. Megu dè yi kà nàŋ bohòmù tse'. ³¹ Yusə mù sə guu, a bə nàaŋ sà Tè' am a duk fa mù yi dè mù gu, ya nga bwìŋ nè riŋ dè mù dzəm Tè' nè. Lòkok, vesùwèŋ lo mvwe' sə zok.>>

15

Jisòs Də Yi Co Mantseŋ Tə

¹ Jisòs à tsə' fa ngàa fàak ye wèŋ ncèp mòk sà' duk dè, <<Mù ye'e tu grep nè nà'a nè zìnə, Tè' am ye bwi ye co ŋwə nè yi sə jə ŋkərə bə zeŋ yi.

² A ye-a nga ntaŋ àm mòk sà kà zəm fana yi gbɛ' ci' mak fis nà'. A ye-a nta nè nà' sə zəm fana yi guhu tsə'rə nà' bəboŋ dè ya nà'a zəm ghaha wesə ŋkùuŋntəŋ. ³ Wèŋ yàwèŋ mok rərəŋ co ntaŋ tū nè wo guhu tsə'rə nà' guhu tsə'rə. Wèŋ reŋ ve'nə bùu ncèp am nè mù cèp fa wèŋ nè. ⁴ Wèŋ cum mam ndzə ni'i mù ya mù cum mam ndzə ni'i wèŋ sà'. A ye-a nga ntaŋ kà ndzə ni'i mantseŋ tū nè yeŋ, kaco yi zəm ngwì yeŋ. A bohòwèŋ sà' ve'nə dè, a ye-a nga wèŋ kà ndzə ni'i mù cum mam, ye dè wèŋ wà.

⁵ <<Mù yàm mantseŋ tū nè, wèŋ ye yàwèŋ ntaŋ sə. Nwè nè yi cu mam-a ndzə ni'i mù, mù cum ndzə ni'i yi sà' fana yi nè ye co ntaŋ tū nè yi sə zəm ngwì wùriŋ. Yumook sà' dè, a ye-a nga mù kà ye, kaco wèŋ gu to lok fàk yumok yeŋ. ⁶ Nwè nè yi kà-a ndzə ni'i mù cu mam fana yi ye co ntaŋ tū nè wo màk nà' mà'a. Ntaŋ tū nè yum fana wo te'e benə nsàap yà'sə, nè kə teŋ sə misə, fana yà' sə. ⁷ Wèŋ cu mam-a ndzə ni'i mù, ncèp àm cum sà' sə ntəu wèŋ fana yusə wèŋ fek mù yà' pwe'fo', wèŋ nè tse' yà'. ⁸ Yusə yà'a gùgə ŋkuŋ bwìŋ jəŋ Tè' am dè yi kəkuk, a nga wèŋ co ntaŋ tū sə wèŋ sə zəm ngwì ŋkùuŋ. Yà'sə nè niŋtsok sà' jəja dè wèŋ bwe am.

⁹ <<Mù a dzəm weŋ nsàp nè co Tè' am dzəmgə mù. Wèeŋ sə lo mantombi bə nsàp mandzə nè co mù sə dzəm mali weŋ. ¹⁰ A ye-a ŋga wèŋ sə nòŋsə lùuk am sə fana mù nè sə dzəm mali weŋ fo'. Yà' mègù sè' mvè'nè mù a nòŋsə lùuk Tè' am fana yi sə dzəm mali mù sè' yè'e. ¹¹ Mù tsè' nòŋsə fa weŋ bum yè'e mantombi ya ŋga kwəkwa nè mù tse' nə, wèeŋ tse' nà' yàwèŋ sè', ya kwəkwa nè njàwèŋ nè nà'a rwiŋ wesə dak nè dak. ¹² Lùk àm nè mù sə fa weŋ nè nè' də, Wèeŋ sə dzəm mòk bə mòk sè' mvè'nè mù a dzəm weŋ.

¹³ <<Nsàp dzədzəm mòk ka nsàp nè'e mok guŋ casə fe'lə nè də ŋwè dzəm ŋge' ye wèŋ ve'ε tètè nè kə fa ni' ye də yi kpə bùu tu yà'wèŋ. ¹⁴ A ye-a ŋga wèŋ sə nòŋsə lùuk am sə fana ye də wèeŋ ŋge' am. ¹⁵ Mù nè kà weŋ də ŋkwèŋ mok sə to, bùusè kaco moŋkwèŋ riŋ wes yusè ŋkwà' ŋwè ye nè sə gù pwe'fo' yeŋ. Mù nè to weŋ ɛ də ŋge', bùusè mù a tsòho wes fa weŋ bum sè' Tè' am a tsè' mù sə pwe' nè pwe'. ¹⁶ Wèŋ a ka mù wèŋ cokfis jəŋ, mù a cokfis jə weŋ mù, nè tumsə lo weŋ də wèeŋ lo, nè kə zəm fa mù nto' ŋkùuŋ ya nto'o sə cum mali fo'. Wèeŋ gù ve'nə fana yusè wèŋ fek Tè' am yà' mənə liŋ am pwe'fo', yi nè fa weŋ yà'. ¹⁷ Lùk àm nè mù sə fa weeŋ nè'e də, wèeŋ dzəm mòk bə mòk.>>

Jisòs Duk Də,

Nzeŋgòŋ Nə Nə Bèŋ Weŋ

¹⁸ Jisòs nè à sə cèp lòmali mantombi də, <<A ye-a ŋga bùu sè sənə nzeŋgòŋ nè bèŋ weŋ, wèŋ riŋ də wo à bèŋ to ntòmà ŋkuŋ nè sə bèŋ weŋ. ¹⁹ Wèŋ ànə ye-a bùu nzeŋgòŋ sə wèŋ bwèrɛ bùu sè sənə nzeŋgòŋ sə wèŋ dzəm weŋ bùusè də wèeŋ bùu awo. Megu kə də mù a cokfis weŋ mʉtsətsə'rəə bùu sè sə nzeŋgòŋ sə fana wèŋ ka mok bùu awo yeŋ. Nà'a njo nè wo sə bèŋ weŋ nè. ²⁰ Wèeŋ kà də wèeŋ swi ncèp nè mù à tsè' weŋ fa' nà'a duk. Də, kaco mo ŋkwèŋ yam ghak ŋwè nè yi sə fàk bohònà' yeŋ. Bùu sè wo à bèŋ mùu nè bèŋ li weŋ sè'. Bùu sè wo à dzəm ncèp àam, nè dzəm li ncèp awèŋ sè'. ²¹ Wo nè gu weŋ nsàap bup yà'sə pwe' bùusè də wèeŋ bùu am, nè ye sè' bùusè də wo ka ŋwè nè yi tumsə vè mù tsenə nè riŋ. ²² Anə ye-a də mù a ka yumok bohòwo kə cèp bwèrɛ də bup awo kà mù tuhù wo ye. Nə ye də nè mù a vè, nè kə tsok wo laŋ fana mandzə nè co wo swihi nè mok bùè. ²³ ŋwè nè yi bèŋ-a mù, ye də yi bèŋ Tè' am sè'. ²⁴ Anə ye-a də mù à ka nsàap maŋgəŋgèeŋ sè ŋwè nəmòk ka gu yuk mù lisè wo gu, bwèrɛ də bup awo kà mù tuhù wo ye. Nə ye də ŋga'a yè'e, wo a yə yà' bə lis awo laŋ, nè sə bèŋ mali mù ves Tè' am ba fo'. ²⁵ Me'rə yà'a ye ve'nə ntèŋ, ya yà'a kə kərə təəŋ mvè'nè wo à còm nòŋsə ndzənə ŋwàk Nwi də, <Wo à bèŋ mù wà jì njo yà'a.>

²⁶ <<Wèeŋ kà swi də ŋgà ntíp nè sə vəə swi. Ghà nè mù lòbohòTè' am fana mù nè tumsə vesə fa weŋ yi. Yi yòŋsə nè yi tesə vè bohòTè' am. Yi nitsè' fagə bwiŋ zinə nè yi. Yi nè kə təəŋ ma nè njàm, nè sə tsoho fa bwiŋ nsàp ŋwè nè mù cu nè. ²⁷ Wèeŋ yàwèŋ sè' bùu sè aco wèŋ tsoho fa bwiŋ bə liŋ am sè', bùusè à yè yèe, a sə cu vesùwèŋ mvwe' mò'fis.

16

¹ <<Mù tsè' fa weŋ bum yè'sə ya ŋga bwiŋ yè ŋgòfa weŋ ŋgə' fana wèŋ kà maŋkwèŋ sòòŋ fohòlò. ² Wo nè jum fis weŋ mʉmʉvwe' ndap piriya.

Mvèk sè wèh nè wo nè zə wəŋ bə zə mwè nè sə tsəm də wo sə gù fàha Nwì. ³ Wo nè gù wəŋ nsàap bum yè'sə bùusè wo ka mu ves Tè' am ba fo' riŋ. ⁴ Megu də mù sə tsòhò fa wəŋ bum yè'sə nŋa cu nto cuu ya nŋa yà'a kə ye nùu, wèŋ tsarə tse' də mù ànə tsok wəŋ laŋ də a nè ye ve'nə. Mù à ka wəŋ bum yè'e mantombi tsok fa bùusè mù a sə cugè vesùwèŋ.

Fàak Sè Ngà Ntip Nə Nə Gù

⁵ <<Mù sə tsə' wəŋ yà' nŋa'a bùusè mù tə mok nŋòbwi foho lòyu am bohòŋwè nè yi à tum vè mù tsenə nè. Mègù kə də wèŋ pwe'fo', nŋwè nè mò'fis sə kà mù də mù sə lòyè'sə fòlè sè' fek lok. ⁶ Yàwèŋ mègù də bum sè mù sə tsə' wəŋ yè'sə sə gù ntuum awèŋ kà kwa. ⁷ Mù sə tsə' wəŋ lè zinè də bòghak də mù me'rə wəŋ nè lo, bùusè mù kà-a lòfana Ngà Ntip nè nè kà nŋòkə cu wenə wèŋ vè. A ye-a nŋa mù lòkə dzèŋ mbwa fana mù nè tumsə tsoŋ və yi nŋòkə cu wenə wəŋ. ⁸ Ghà nè yi vèh fana yi nè gù nzenŋòŋ nè nŋòrì ncu nè bup nè ye ncu nè kəkərè, nè ye mandzè nè Nwì nè kə sak nzenŋòŋ nè. ⁹ Yi nè niŋtsok rɛŋsə fa wo də yà'wèŋ nŋàa gù bup bùusè wo à ka bohòmù dzəm. ¹⁰ Yi nè rɛŋsə wo də mù nŋwè nè kəkərè. Yi nè tsok rɛŋsə fa wo yè'sə bə mandzè nè də mù nè me'rə fɛŋ, nè lo bohòTè' am fana wèŋ kà mù mok sə yə fe'lə. ¹¹ Yi nè rɛŋsə fa bwiŋ jòŋ awo bə ma nè sak nzak sè' bùusè bwiŋ nè ye də nzak ko nŋkum nè yi tse' nzenŋòŋ yi nè.

¹² <<Bum cu wùriŋ sè mù ka wəŋ ntòtsoho fa, megu də mù tsoho fa-a wəŋ yà' nŋa'a pwe', yà' ghak wəŋ nŋa. ¹³ Megu də ghà nè Yòŋsè nè yi rɛŋsə fagè bwiŋ zinè nè vèh fana yi nè sə gamsə lo wəŋ mvwe' sè nŋòrì zinè nè pwe'. Yi nè kà bum bə tu ye sə cèp, yi nè sə cèp bum sè yi yuk vè ye yà' sè' yu'u. Yi nè tsoho rɛŋsə fa wəŋ bum mok sè yà'a nè kə ye ntsə'mòk mantombi sè'. ¹⁴ Yòŋsè ànə nè gu mu, mù ye nŋwè nè ghan bùusè bum sè yi nè niŋ tsoho fa wəŋ yà' sè nè tesə bohòmù. ¹⁵ Bum sè Tè' am tse' pwe' a sè' yàm, fana nà'a njo nè mù duk wəŋ də Ngà Ntip nè nè sə tsoho fa wəŋ bum sè yà' tesə vè bohòmù sə.>>

Jisòs Nŋwè Nè Yi Gha' Nzenŋòŋ Nə Yi

¹⁶ Jisòs à duk fa bwe ye wèŋ duk də, <<Anə ca mvèk momjo wèŋ kà mù mok sə yə fe'lə. A cà fe'lə mvèk momjo sèmok fana wèŋ ye fe'lə mu.>> ¹⁷ Ngàa fàak ye mok wèŋ a fe'rə kè'cà mɛŋgorè wo anə də, <<Yi sə cèp yè'sə də yà ve'nə ɛ? Yi sə duhu yusə də, <Mvèk momjo wèŋ nè kà mù yə, a kə cà fe'lə mvèk momjo sèmok fana wèŋ ye mu.> Yi cèp ve'nə, nè sə duk də, <A bùusè mù sè lòbohòTè' am> wèŋ yè'sə bùu yà? ¹⁸ Ncèp nè yi sə cèp nà' də mvèk momjo nè yè'sə dale? Mvèk momjo ànə vès ka yàvès bə zɛŋ rɛŋ.>> ¹⁹ Anə geŋ Jisòs riŋ də wo sə dzəm nŋòfek yi yumok fana yi duk fa wo də, <<Wèŋ sə mərə yè'e ncèp nè mù duk fa wəŋ də mvèk momjo wèŋ nè kà mù mok yə, a cà mvèk momjo wèŋ ye fe'lə mù sèmok nè à? ²⁰ Mù tsok fa wəŋ nŋkəm ncèp də, wèŋ nè waŋ ve'e manziŋ manziŋ, fana bùu sè sə nzenŋòŋ sè wèŋ sə kwa ma nŋàwo kwaa. Ntuum awèŋ nè bup wəŋ wùriŋ fana ntuum awèŋ sè yà' bup wəŋ ve'e sè nè bùuŋ kwa fe'lə sè'. ²¹ Anə ye co nŋwà nè yi sə ghà mwe. A yèto, ntum bup yi də mvèk nŋgə' ye vè laŋ. Ghà nè yi dzə wes mo nè fana yi kà nŋgə' nè yi anə ye nè mok tsərè. Yi nè sə kwa mok kə kwaa də yi dzə mwe sə nzenŋòŋ. ²² Anə ye bohòwèŋ sè' ve'nə. Nŋa'a yè'e ntuum awèŋ sə bup wəŋ, megu kə də

ghà nè mu nè kè ye fe'lò vesùwèŋ sèmok fana wèeŋ nè kwa mvèk ànò wùriŋ. Mandzè nè co dè ñwè nèmòk gu to dè ya wèeŋ kà mok kwa fe'lò, kà mok sè' ye.

²³ <<A kè dzèŋ nùmbu ànò fana yà'a nè rɛɛŋ bohòwèŋ, wèŋ kà mu yumok mok fek fe'lò. Mu tsok fa weŋ ñkèm ncèp duk dè, yusè wèeŋ fek-a Tè' am yà' mənə liŋ am pwe', yi nè fa weŋ yà'. ²⁴ Yà' kè dzèŋ tètè ntinè ñga wèŋ ka yumok mənə liŋ am leŋ yuk. Wèeŋ leŋ bum bohòTè' am, ya yi fa weŋ yà', wèŋ kwa tsè'rə bonjə riŋ.>>

²⁵ Yi à cèp fe'lò fa ñgàa fàak ye sè wèŋ dè, <<Mù sè màk fa mègù weŋ bum bə gbu' bə gbu'. Mvèk sè vèè nè mu nè kà gbu' mok màk fe'lò. Mu nè tsok rɛŋsə fa weŋ bum sè yà' cu bə liŋ Tè' am sè mok jəja. ²⁶ Ghà ànə ye fana wèeŋ nè sè leŋ bum bohòTè' am mok bə cùu awèŋ mənə liŋ am. Anə kà mok dè mu kə leŋ fa weŋ mù mok ye yiskok. ²⁷ Tè' am bə tu ye yi dzəm weŋ bùusè wèŋ a dzəm mu, nè dzəm tse' sè' dè mù à tesə bohòyi. ²⁸ A zinə, mù à tesə vè bohòyi ñkuŋ nè və sè nzeŋgòŋ fɛŋ; nè ñga'a nè'e mù sè dè mu me'rə ñgòŋ nè, nè bwi foho lo fe'lò bohòTè' am nè.>>

²⁹ Anə geŋ fana ñgàa fàak ye sè wèŋ dzəm fa yi dè, <<A ve'nə àlaa. Wù cèp nè ñga'a mok rəɛŋ, wù sè kà gbu' mok màk. ³⁰ Fana vès rɛɛŋ nè nè ñga'a dè wù riŋ bum pwe'fo'. Njo mòk nè dè ñwèe fek wu yusè yà' cu sè vèè yi ñkuŋ ya wu riŋ yà'a bùè. Yà'sə gù fana vès dzəm zinə dè wù a tesə vè bohòNwi.>> ³¹ Jisòs nè fek wo dè, <<Co yà'sə gù weŋ ñkuŋ wèŋ dzəm à? ³² Wèeŋ yeè, mvèk sè vèè, aco mù duk dè mvèk nè kùrə laŋ, nè wo nè be' samsə weŋ zəzok fana ndaaŋwè pwe' caŋ lo nda'à yi, wèŋ me'rə tes mu mùmù. Megu dè mu nè kà mùmù sè ye bùusè Tè' aam nè ye vesì. ³³ Mù cèp bum ye'sə bohòwèŋ ya wèeŋ cum mam vesùwèŋ nè tse' fifi. Sənə nzeŋgòŋ nè'e, wèeŋ nè sè tse' megu ca ñgə'. Megu dè wèeŋ ko ntəm. Mù a ghak nzeŋgòŋ nè laŋ.>>

17

Jisòs Sə Leŋ Fa Bwe Ye Wèŋ Piriya

¹ Jisòs ànə cèp wes bum ye'sə fana yi kuk gesə lo mabu, nè duk dè, <<Tè', mvèk nè wù à gù fùhu nɔŋsə nè kè dzèŋ laŋ. Gu-a dè ya mo yònə tse' kəkukəsə. Mu nè gu yàm sè' co bwiŋ ye ñaaŋ yo. ² Wù a fa mo yònə ñaŋ matuhù bwiŋ pwe'fo', ya yi fa lùŋ nè nà'a nè kà mè nè bohòbùu sè wù a cokfis, nè fa ndzə bohòyi sè. ³ Lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk nè, a ñgòri wu, nè wu Nwi nè wù mègù mò'fis nè ye zinə nè, nè ye sè' ñgòri mùu Jisòs Krest nè wù à tum vèsə sè nzeŋgòŋ nè. ⁴ Mù a kùksə wu sè nzeŋgòŋ fɛŋ. Mù a gù wes fàak sè wù a tum tsə mu dè mu kə gu sè laŋ. ⁵ Ye dè Tè', jəŋ lo-a mu, ya mu kə cum vesù. Gu mu ya mu kə tse' kəkukəsə mvwe' mò'fis mvè'nə vesù ànə tse' to nà' ñga wù ka nzeŋgòŋ nè ntògu lok yà'a.

⁶ <<Bùu yo sè wù a cokfis wo sè nzeŋgòŋ, nè fa ndzə bohòmù sè, mù a gù wo ñgòri wu sè bòn. Wo à ye bùu sè yò, wù nè jəŋ wo, nè fa ndzə bohòmù. Wo cu sè nɔŋsə ncèp nè njònə sè'. ⁷ Wo a ri tse' mok ñga'a zinə laŋ dè bum sè mù tse' yà' pwe'fo' a tesə vè bohòwù. ⁸ Mù a càsə fa wo ncèp nè wù a fa nà' ndzə bohòmù nè fana wo a kə jə nà' laŋ nè riŋ zinə dè mù a vè bohòwù. Wo a dzəm tse' sè' dè wù a tum vèsə mu sè nzeŋgòŋ anə.

⁹ <<Mù sɛ lɛŋ fa wo. Mù sɛ kà bohòbùu sɛ sɛnə nzenɔ̀ɔ̀n anə nduk pwe' lɛŋ fa. Mù sɛ lɛŋ fa bùu sɛ wù a fa wo ndzə bohòmù yè'sə, bùusɛ wo bùu yo wɛŋ. ¹⁰ Yàm pwe'fo' sɛ yò, Yòye bwi pwe'fo' sɛ' sɛ yàm. Bwiŋ sɛ yə də mù tse' kəkukɛ bùu tu awo sɛ. ¹¹ Mvək kùrə ŋga'a nɛ də mù nə bwi foho lo bohòwù lɛŋ. Mù nə me'rə nzenɔ̀ɔ̀n nə fana wo cum mali yàwo ntòca. Tè' nɛ wu rərəŋ, sɛ jəŋ ŋkərə bohòwo bə nsàp ŋàŋ yònə wù ànə fa mu nə, ya wo cum cù mò'fis sɛ' mvə'nə vesùu cù mò'fis yè'e. ¹² Ghà nɛ mù a cu ntòvesi wɛŋ, mù sɛ jəŋ ŋkərə bohòwo bə ŋàŋ yo sɛ wù à fa ndzə bohòmù sɛ. Mù a jə ŋkərə bohòwo bəbɔŋ fana yumok kà wo gù. Nà'a njo nɛ mòk a ka mʉtsətsə'rə wo bisə nə. A bisə mègù yi nɛ yi à ye ŋgòbisə tsə nə. Yi a bisə ve'nə ya yusə wo à còm nɔ̀ŋsə yà' ndzənə ŋwàk Nwi də yà'a nɛ ye sɛ kùrə ve'nə.

¹³ <<Mù sɛ də mù bwi foho lo ŋga'a mok bohòwù. Megu kə də mù sɛ cɛp bum yè'e ŋga mù cu ntòsə nzenɔ̀ɔ̀n anə, ya wo kwa sɛ' dak nɛ dak mvə'nə mù kwagə yàm. ¹⁴ Mù a cəsə fa wo ncɛp nɛ ŋjònə lɛŋ, fana nzenɔ̀ɔ̀n nə a bɛŋ wo bùusɛ wo ka yàwo mok bùu nzenɔ̀ɔ̀n nə yɛŋ, sɛ' mvə'nə mù ka yàm ŋwəə nzenɔ̀ɔ̀n nə sɛ ye yè'e. ¹⁵ Ka də mù sɛ lɛŋ yè'sə də wu fis gesə wo sɛ nzenɔ̀ɔ̀n anə yɛŋ. Mù sɛ lɛŋ də wu sɛ jəŋ ŋkərə bohòwo ya ŋwə nɛ yi ŋwə nɛ bɔp nə kà wo yumok bɔp gù. ¹⁶ Wo ka bùu nzenɔ̀ɔ̀n nə yɛŋ, sɛ' mʉmvə'nə mù ka ŋwəə nzenɔ̀ɔ̀n nə yɛŋ yè'e. ¹⁷ Nɔ̀ŋtsok fa wo zìnə yònə ya wo ye gesə yàwo zok co bùu yo. Ncɛp nɛ ŋjòo zìnə nə. ¹⁸ Mvə'nə wù ànə tum gesə lo mù sɛnə nzenɔ̀ɔ̀n nə fana mù sɛ tum lòwo ca sɛ' ve'nə. ¹⁹ Mù sɛ nɔ̀ŋsə ni' àm zok bohòwù bùu wo ya ŋga wo ye yàwo zok bə ncɛp nɛ ŋjònə zìnə nə.

²⁰ <<Mù sɛ kà bə tu bùu sɛ wo fɛŋ yè'e lɛŋ mègù, mù sɛ lɛŋ bə tu mok sɛ wo nə yuk ncɛp nə bohòyè'sə wɛŋ, nə dzəm bohòmù sɛ'. ²¹ Mù lɛŋ də wo ye pwe' cù mò'fis. Tè', mù lɛŋ də mvə'nə vesùu mò'fis yè'e fana wo ye vesùwɛŋ sɛ' ve'nə. Wo ye ve'nə ya bùu sɛ sɛnə nzenɔ̀ɔ̀n nə riŋ də wù a tum vɛ mù sɛ nze anə. ²² Mù a fa wo sɛ nsàp kəkuk nɛ wù à fa mu nə, də ya wo ye cù mò'fis sɛ' co vesù. ²³ Mù nə ye sɛ ntuə wo, wù ye bwi yòsə ntuə mù ya wo pwe' ye cù mò'fis nɛ mò'fis. A ye ve'nə fana nzenɔ̀ɔ̀n nə riŋ də wù a tum mù, nə riŋ sɛ' də wù dzəm bùu am yè'sə wɛŋ sɛ' mvə'nə wù dzəm mù. ²⁴ Tè', bùu sɛ wù a fa mù yè'sə, mù dzəm də wo ye vesi wɛŋ mvwe' sɛ mù cu, ya ŋga wo ye kəkuk nɛ wù ànə fa mù ŋga wù ka nzenɔ̀ɔ̀n nə ntògə nɛ. Wù à fa mù nsàp kəkuk ènə bùusɛ wù à dzəm mù. ²⁵ Tè' nɛ wu rərəŋ bə mandzəə yo pwe', nzenɔ̀ɔ̀n nə ka wu riŋ, mù ri wu yàm lɛŋ. Bùu yo yè'e wɛŋ ri sɛ' də wù a tum vɛ mù tsenə. ²⁶ Mù a gù wo, wo riŋ wu. Mù nə sɛ gù mali ve'nə ya wo tse' sɛ' nsàp dzədzəm nɛ wù a tse' bohòmù nə, ya ŋga mù nə ye sɛ ntuə wo anə sɛ'.>>

18

Wo Ko Jisòs

(Mat. 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Jisòs ànə lɛŋ wes me piriya ye nə fana yi jəŋ ŋgàa fàak ye wɛŋ bə yà'wɛŋ to ndzəp mòk nɛ wo togə nà' də Kidrɔ̀ŋ, nə tesə lo mvwe' gadi mòk fa'nə. ² Judàs nɛ yi ànə seŋ Jisòs nə à rì mʉmvwe' ànə sɛ' bùusɛ Jisòs bə ŋgàa fàak ye wɛŋ à sɛ kə be'ləgə fo'. ³ Fana Judàs nə jəŋ ŋgo sojàa bùu Rumà wɛŋ nə ye bə ŋgàa kùk ndap Nwi nɛ ghan sɛ bùu Farasi wɛŋ

à tum wo sə. Bùu yè'sə wèŋ à bwe' tse' laàm bə kàk wèŋ nduk, nə bəhə tse' lo bum dzè' sè'.

⁴ Wo à kè dzèŋ mvwe' sè Jisòs à ye sə fana ŋga yi riŋ yusè yà'a nə gù bohòyi sə laŋ. Anə geŋ yi tesə təəŋ və mantombii yà'wèŋ, nə fek yà' də, <<Wèŋ sə ləp ndà?>> ⁵ Wo cep fəsə də, <<Vès sə ləp Jisòs nə mvwe' lak Nazàre nà'a.>> Jisòs duk fa wo də, <<A mü.>> Anə ye yè'sə ŋga Judàs nè yi à sèŋ Jisòs nè tə kok sè' fo' bə yà'wèŋ. ⁶ Mvè'nə Jisòs à duk fa wo də, <<A mü>> sə fana bùu sə wèŋ sooŋ lo ma ŋkwèŋkwèŋ, nə coho gbù sə nze. ⁷ Yi fek fe'lə yà' sòmok də, <<Wèŋ sə ləp ndà?>> Bùu sə wèŋ cep sè' ŋkuŋ də, <<Vès sə ləp Jisòs nə mvwe' lak Nazàre.>> ⁸ Jisòs duk də, <<Mü tsè' wèŋ fa' laŋ də a mü nè. A ye-a də wèŋ sə ləp mü fana wèŋ kà-a bùu yè'e wèŋ yumok gù, wèŋ me'rə wo lo yàwo sə.>> ⁹ Yi à cèp ve'nə ya yà'a ye megu sè' mvè'nə yi ànə cep də, <<Bùu sə wù a fa wo ndzə bohòmü yè'e pwe', nè mò'fis nè kà bisè ja'à.>>

¹⁰ Anə ye ve'nə fana Saimü Pità cok fis fèk ye mà mba'à, nə gbè' ci' mak fa moŋkwèŋ ŋkum ŋgà fa satikà' ntu'u ma zù sə nze. Liŋ moŋkwèŋ ànə à ye Malekü. ¹¹ Jisòs à yə ve'nə fana yi duk fa Pità nè də, <<Sòfəsə gesə fèk nè mà mba'à. Wù sə də mü kà ŋgə' nè Tè' am a fa mü də mü ye nà' nè yə à?>>

Wo Sak Jisòs Mü Kaŋsurü

(Mat. 26:57-65; Mak 14:53-72; Luk 22:54-71)

¹² Anə geŋ ŋkwà' ŋwè sojà nè kə jəŋ ŋgo sojà ye wèŋ, bə yà'wèŋ kə ko kiŋ Jisòs nè. Ŋgàa tək mok sè mùmuvwe' ndap Nwi nè ghaŋ nə à tesə wo sè'. ¹³ Wo à ko yi, nə jəŋ lo to yi ntòbohòAnàs. Anàs ènə à ye tè'ε ŋgwe Kayofàs. Kayofàs nè ànə ye ŋkum ŋgà fa satikà' bə lùmŋgòŋ ànə yi. ¹⁴ Ŋwè nè yi à duk fa bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ də, a bəboŋ co ŋwè nè mò'fis kpü mənə tu bwij pwe' nə, à ye sè' Kayofàs ènə.

Pità Bèŋ Jisòs

(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Mvèk ànə à ye, Saimü Pità bə mofàk Jisòs nəmòk à yù lòJisòs nè. Ŋkum ŋgàa fa satikà' nè à ri mofàk Jisòs mòk nè fana yi me'rə nà', nà' ni lo mùmuvwe' ntòmbi ye nè. ¹⁶ Pità à təəŋ mam ye mvwe' ncùu ŋka' sə, nə kà fwa ni lò. Anə geŋ mofàk Jisòs nè ŋgà fa satikà' ànə riŋ nà' nè kə ye mənəwà nè yi sə kùk ncùu sə, bə nà' cep fana wo to nisə lo Pità sè' mbwa. ¹⁷ Mvè'nə wo à sə də wo ni lo fana mənəwà nè yi sə kùk ncùu sə yi nè duk fa Pità də, <<Mü kwà' də wo mofàk ŋgà' ànə mòk, kə ka'-ε?>> Pità cep fəsə fa nà' də, <<Hai', mü ka mòk yeŋ.>>

¹⁸ Anə ye ndzəm ànə ŋga mbuəp sə ko fana bwe fàak ŋgà fa satikà' bə ŋgàa kùk ndap Nwi nè ghaŋ nə mok wèŋ fimsə mis, nə təəŋ fo' sə yuk. Fana Pità lo kə təəŋ sè' bə yà'wèŋ, nə sə yuk ye sè'.

¹⁹ Ŋkum ŋgà fa satikà' nè liŋ yee Anàs nà'a à fek Jisòs bum mok bə liŋ ŋgàa fàak nà' nè ye bə yusè nà' sə yə'rə fa bwij sə. ²⁰ Jisòs də, <<Mü yə'rəgè bwij jəja mùmuvwe' ndap piriya nè ye mùmuvwe' ndap Nwi nè ghaŋ nè, mvwe' sè bùu Jus wèŋ kə tesgè tu. Mü kà yàm yumok mvwe' səswihi cèp yuk. ²¹ Ye də wù sə fek fe'lə mü yè'sə bùu yà? To fek lɛ bùu sè wo à yuk bum sè mü cèpgè sə, ya wo tsok fa wu wo. Wo riŋ wes bum sè mü cèpgè sə ve'ε laaŋ.>> ²² Jisòs ànə cep ve'nə fana dōgari mòk nè yi

à ye fo' ləp sam yi bə bo mpaan. Yi də, <<Kàcò, yà'a mvè'nè wo cèpgè bohònkum ngà fa satikà' ve'nə à?>> ²³ Jisòs duk fa nà' də, <<A ye-a də mù cèp bə jòn bwèrè də wù duk sè də mù sè cèp bə jòn. A ye-a nga yusè mù cèp sè mvək nə, wù ləp mu kə bùu yà?>> ²⁴ Anə geŋ Anàs tumsə lo Jisòs nə mvè'nè wo tasə tse' yi bə kwan bohòKayofàs nə yi sè' nkum ngà fa satikà' mòk.

²⁵ Saimù Pità nə à təəŋ, nə sə yuk mali mis sə fana wo duk fa yi də, <<Vès kwà' də wu le mo ngà fàk ngà' ànə mòk kè ka'-e?>> Pità dzeen də, <<Hai' kà mu yàm to.>> ²⁶ Mo nkwen nkum ngà fa satikà' mòk, nə yi à ye moma n̄wè nə Pità anə gbè' tiŋ mak yi ntu' nə cep ye sè'. Yi duk də, <<Mù tsəm də mù anə ye wu mu gadi bə lis am.>> ²⁷ Pità nə dzeen fe'lə sèmok fana ntomvəp to sè' ghà ànə.

Jisòs Tə Mantombii Palè

(Mat. 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Mvəp à sə to nə zəzòn fana wo jəŋ fis Jisòs mvwe' ndap Kayofàs, bə yà'wèŋ lo mvwe' nto' Govənonə yi mo lak Rumà. Bùu Jus wèŋ à ka yàwo mbwa ni bùusè wo à sə dzəm ngònòŋsə ni' awo rərəŋ ya wo kə zə nkàk pasobà àwo*. ²⁹ Anə geŋ GovənoPalè nə kə tseŋ wo sə mbi, nə fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ ko vè n̄wè nè'e bùu yà?>> ³⁰ Wo duk fa nà' də, <<Anə ye-a də n̄wè ènə kà n̄wè nə bup yeŋ bwèrè də vès kà yi bohòwù feŋ jə vè.>> ³¹ Palè nə duk fa wo də, <<Wenə wèŋ foho lo, wèŋ kə sak yi mvè'nè lùuk awèŋ sə duk weŋ.>> Wo duk fa yi də, <<Vès ka n̄aan sè ngòsak nzak kpu bwìŋ tse'>> ³² Mvè'nè wo à gù ve'nə fana yà' gu də Jisòs kpu nsàp kpu nə yi à tsè' fa bwìŋ də yi nə kpu nà' nə.

³³ Palè à bwi foho ni lòmù nto', nə to Jisòs də nà'a və. Jisòs à vəə, yi fek nà' də, <<Wù də wu nkum bùu Jus è?>> ³⁴ Jisòs də, <<Yusè wù sə fek mu yè'sə tesə kok sə vəə wù kə a cùu bùu mok wèŋ nè?>> ³⁵ Palè duk fəsə fa nà' də, <<Wù yə mu co də mu n̄wèə Jus à? Ngàa fa satikà' sè ghan bə bùu yo wèŋ jə vè wu bohòmù feŋ wo. Wù gù bupsə yà, tsok fa mu.>> ³⁶ Jisòs də, <<Gan nkum sè yàm sə ka sè sə nzeŋgòŋ feŋ yeŋ. Gan yàm sə nə ye-a sè sə nze feŋ, bwèrè də bwe faak am wèŋ lù fa mu bùu Jus sə wèŋ də ya wo kà mu yumok gù.>> ³⁷ Palè nə fek nà' də, <<Wù sə də wu nkum è kèe yàlè?>> Jisòs duk də, <<Njo nə mù à vè sə nzeŋgòn feŋ bùu zeŋ nə mègù mò'fis də mu niŋtsok fa bwìŋ zìnə nə. Nà'a njo nə wo à dzə mu nə. N̄wè nə yi təəŋ-a ma nə zìnə nə fana yi nə yu'rə bohòmù mvè'nè mù sè cèep.>> ³⁸ Palè də, <<Zìnə yu yà?>> Yi à duk wes ve'nə fana yi lokok, nə tesə lo sə mbi, nə kə tseŋ bùu Jus sə wo ca sə. Yi duk fa yà'wèŋ də, <<Mù kà yàm jòn nə ngà' ènə gùu ye.>> ³⁹ Yi cep fe'lə mok sè' də, <<A bum lak awèŋ də nkàha pasobàa kə dzèŋgəə, mù fis me'rə fa weŋ ngà ndapndzəm mòk mò'fis. Ye də wèŋ dzəm də mu fis me'rə fa weŋ nkum bùu Jus nə à?>> ⁴⁰ Wo à yuk ve'nə, wo kè'ngùŋ duk nə bup də, <<Vès ka n̄wè ànə dzəm. Fis me'rə fa ves le Bàrabà.>> Bàrabà ènə à ye ncoro' njè nə kpu bwìŋ.

* **18:28** 18:28 Bùu Jus wèŋ à tse' lùuk mok sè ngòjə ni' awo də wo rərəŋ mantombii Nwi fana wo kà mumvwe' ndaap bù lakmum sə ni bwèrè wo gu bupsə ni' awo sə, nə kà mandzə nə ngòkùkse Nwi tse'. Nà'a njo nə wo à ka mu nto' Palè ni nə.

19

*Wo Sak Də Wo Zə Jisòs**(Mat. 27:15-31; Mák 15:6-20; Luk 23:13-25)*

¹ Anə ye ve'nə fana Palè gu wo jəŋ Jisòs nə, nə ləp nə'. ² Sojà wəŋ kə jəŋ ndik sə yà'a n̄ənjək, nə bak yà', nə tes fa Jisòs nə nə' mu tuhù co tàm ŋkum. Wo jəŋ cək mòk nè bəbaŋ, nə ni fa yi nə' co cək ŋkum. ³ Wo ye ŋgòvəhə bohòyi, nə sə cep sə nə' co ŋkum. Wo sə dũhũ də, <<Mbè ŋkum bùu Jus wəŋ.>> Wo ywi'lə yi, nə sə ləp yi bə bo.

⁴ Palè nə à tesə vè sə mbi mvwe' sè bùu Jus wəŋ cu sə sòmok. Yi duk fa yà' də, <<Wèeŋ yeè, mu nə fis və ŋwə ènə sə mbi ya wèeŋ riŋ tse' də mù ka yàm yusè yi bupsə sə riŋ.>> ⁵ Anə geŋ Jisòs nə tesə tsoŋ ŋga yi ta tse' mali tàm n̄ənjək nə mu tuhù yi, nə ni tse' cək ŋkum nə sè'. Fana Palè nə duk fa wo də, <<Wèeŋ yeè, yi nè'.>> ⁶ Ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə dògarii sè m̄m̄mvwe' ndap Nwi sə wəŋ à yə yi fana wo ke'ŋgùŋ, nə sə duk də, <<Wèeŋ te'lə yi mu ntəəŋ. Wèeŋ te'lə yi mu ntəəŋ.>> Palè nə duk fa wo də, <<Wèeŋ jəŋ lo-a, nə kə te'lə yi wəŋ. Bohòmũ yàm, mù ka yàm bup nè yi gũu ye lok.>> ⁷ Bùu Jus sə wəŋ duk də, <<A ye-a bə mandzè lùuk avès fana ŋwə ènə nə kpũ megu kpũu bùusə yi sè jə ni' ye də yi mo Nwi.>> ⁸ Palè nə à yuk ve'nə fana wəə ko yi ve'ε wùriŋ. ⁹ Yi bwi foho və kə ni lo fe'lə mu nto' anə bə Jisòs sòmok, nə fek nə' də, <<Wù vè yè'sə ma fò?>> Jisòs nə kà cù mùk. ¹⁰ Palè nə fek nə' də, <<Mù sə cèep, wù kà cèp à? Wù ka riŋ də mù tse' n̄aŋ sè ŋgòmè'rə wu, wù lo, nə tse' bwi n̄aŋ sè co mù te'lə wu mu ntəəŋ sè' riŋ à?>> ¹¹ Jisòs duk fa nə' də, <<Fa wu n̄aŋ yà'sə Nwi. Anə ka-a ve'nə yeŋ bwèrè də wù kà n̄aŋ mu tuhù mù tse' to. N̄wə nè yi jə vè m̄, nə kə fa ndzə bohòwù nə gũ ghak bap yi.>>

¹² Palè ànə yuk ncèp ènə fana yi lap mandzè co yi me'rə Jisòs nə lo. Megu kə də bùu Jus sə wəŋ sə fuŋ mali fo' də, <<A ye-a ŋga wù me'rə ŋwə ènə fana ye də wù ka mok ŋge' Kaisà, ŋkum nè ghaŋ nè yi tse' vesùwəŋ yi mvwe' lak Rumà nə'a yeŋ. Busə wù riŋ də ŋwə nè yi sè jə-a ni' ye co ŋkum fana ye də yi sè n̄əŋ fa ŋkum Kaisà kù mu tuhù.>> ¹³ Palè nə ànə yuk ncèp ènə fana yi kə fis və Jisòs nə sə mbi, nə ca kok cum m̄m̄mvwe' kapràak ye. Wo à sè to mvwe' kapràak sè də, <<Mbàndap lis.>> Wo to fo' bə ncèep lak bùu Hibrù wəŋ də, Gábàtə. ¹⁴ Bum ye'sə ànə sə ye ye'sə ŋga a nùmbu nè ŋga ndzəm seŋ tsoŋ fana ye dzè. Mvək ànə a ye sè' ŋga a mvək ŋkàha Pasobà. A sə kuəp lòco marəŋ fana Palè nə duk fa bùu sə wəŋ də, <<Wèeŋ ja'a ŋkum awèŋ nə nè'.>> ¹⁵ Wo ke'ŋgùŋ də, <<Jəŋ ge sè lo yi fo'. Yi kpũ megu kpũu. Wèeŋ kə te'lə yi mu ntəəŋ.>> Palè nə fek wo də, <<Mù te'lə ŋkum awèŋ nə mu ntəəŋ nə?>> Ngàa fa satikà' sè ghaŋ wəŋ sə à duk yəwo də, <<Vès rì mègù yàvès ŋkum Kaisà yiyi.>> ¹⁶ Yà'a yusè yà' à gũu fana Palè me'rə fa wo Jisòs də wo te'lə nə' mu ntəəŋ.

*Wo Te'lə Jisòs M̄ Ntəəŋ**(Mat. 27:32-44; Mák 15:21-32; Luk 23:26-43)*

Fana sojàa sə wəŋ jəŋ lo Jisòs nə. ¹⁷ Yi à bək tse' ntəəŋ ye yi mu ŋkambəhə yi bə tu ye fana bə sojàa sə wəŋ tesə mu ntòlak anə, nə lo kə dzeŋ mvwe' mok sè wo togè fo' də, Nzəè tu bwìŋ. Wo to fo' bə ncèep lak bùu Hibrù wəŋ də, <<Gòrigotà.>> ¹⁸ Yà'a mvwe' sè sojàa sə wəŋ à te'lə yi sə. Wo à te'lə yi bə bùu mok wəŋ bwìŋ ba. Mòk ye bo ma màk,

mòk ye ye bo ma ñkwip, Jisòs nè tæŋ ye mutsætse'rè. ¹⁹ Palè ànè com naan yak yumok mu tu ntəŋ anə. Yi à còm də, JISÒS NÈ MVWE' LAK NAZÀRE, Ñkum BÙU JUS WÈŊ. ²⁰ Wo à còm yà' bə ncèep lak zəzok tɛ'. Mòk à ye ncèep lak Hibru, mòk Rumà nè ye Gris. Bùu Jus wèŋ a ta yusè wo à còm naan sè ve'ε bwij ñkũũntɛŋ, bùusè mvwe' sè wo ànè tɛ'lə yi sè à kũep lòmũ ntólak. ²¹ Ngàa fa satikà'a bùu Jus sè wèŋ à yə fana wo kə duk fa Palè nè də nà'a kà də <<Nè'e Ñkum bùu Jus wèŋ>> còm. Wo də nà'a com lɛ də, <<Ñwè ènə duk yi də yi ñkum bùu Jus wèŋ.>> ²² Palè nè duk wo də, <<Yusè mù còm yà' lan, ye də yà' mè ve'nə.>>

²³ Ghà nè sojàa sè wèŋ à tɛ'lə wes yi mu ntəŋ anə fana wo jəŋ cəək ye sə, nè gapsə yà' bop kwè, sojàa sè jəŋ mò'fis, mò'fis. A bwehe cu mègũ mok sàro ye, nè nà' à ye lòŋtòn, nè kà cù mvwe' sè wo à tɛ' tɛ'lə tse'. ²⁴ Anə geŋ wo duk də, <<Vesùwèeŋ kà nà' sàrè bupsə. A təm bèŋ fo' ya a riŋ ñwè nè yi nè zu nà'.>> Yè'sə ànə sè ye ve'nə fana yà' megu mvè'nə wo ànə com yà' ndzənə ñwàk Nwì sè. Wo ànə com nja də, Wo a jə cəək am, nè gapsə jəŋ yà', nè sè təm bèŋ də ya wo ye ñwè nè yi nè jəŋ cək àm mòk. Yà'a mvè'nə sojàa sè wèŋ à gũ sè.

²⁵ Bùu sè wo à təŋ kũep lòm mvwe' ntəŋ sè wo à tɛ'lə Jisòs mbwa sè à ye ma Jisòs nè bə moma ma ye nè nè ñwàŋwè. Mòk à ye fe'lə fo' Mèri nè ye ñgwe Klopà bə Mèri nè mvwe' lak Mādalinà nà'a. ²⁶ Jisòs ànə ye ma ye bə mofək ye nè yi à sə dzəmgè nà' wuriŋ nè mvè'nə wo tə kok fo' fana yi duk fa ma ye nè də, <<Màmi, kùk mo yòo nà'.>> ²⁷ Nə buuŋ duk fa mofək ye nè sè' də, <<Kùk ma yoo nà'.>> Ye jəŋ mvək ànə, mofək ye nè à jə lòmà Jisòs, nè sè kə cum mok bə nà'.

Jisòs Kpu

(Mat. 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Yà'sə à mèe, Jisòs riŋ də fàak ye mè mok sè lan fana yi duk də, <<Njè ndzəp sə ya mu.>> Yi ànə cep ye' sè də ya yusè wo à còm nòŋsə yà' ndzənə Ñwàk Nwì sè buuŋ və zinə. ²⁹ Anə ye ŋa ŋgàp mòk à ye fo' bə rùuk sè cəcəp ca. Fana wo jəŋ kùsa, nè tsəp gesə sənə rùuk sə, nè tse' gesə nà' bə ntatú kè cùhu Jisòs anə. ³⁰ Jisòs à no yà' fana yi duk də, <<Yà' mè mok lan.>> Fana yi zəm tsoŋ tu ye sə nze, nè fis me'rə yòŋsə ye.

³¹ Numbu ànə à ye numbu nè wo à sə fùhu də ndzəm seŋ tsə fana ye dzə. Wo à ka dzəm də numbu dzəə ye ŋa vèeŋ bwij kə mu ntəŋ dzəm. Dzə ànə à ye sè' nè ghaŋ wuriŋ. Fana bùu Jus sè wèŋ kə fek Palè də nà'a fa wo mandzè ya wo kə dzəp kù'rə vəp bùu sè wo tɛ'lə yà'wèŋ sə ya yà'wèeŋ kpu toho ŋa wo kə tuuŋ. ³² Anə geŋ sojàa sè wèŋ lo kə dzəp kù'rə nè mò'fis, nè kə kù'rə nè ba, wo sè wo à tɛ'lə wo bə Jisòs wèŋ sə. ³³ Wo à kə dzəŋ bohò Jisòs fana wo ye ŋa yi kpu ye sə lan, wo me'rə yi, nè kà kuu ye sə mok dzəp kù'rə. ³⁴ Sojà mòk à jə kòŋ ye, nè sop Jisòs bə zeŋ fũ nca mvàa vàap. Nduəm bə ndzəp caŋ tesə tsoŋ fo'.

³⁵ Ñwè nè yi à yə bum ye'sə bə lis mvè'nə yà' ànə ye nè, sə tsə' ye'sə yi. Yi sè cəp zinə, nè riŋ də yi sè cep yusè yà' ànə ye ve'nə. Yi sè tsòho fa weŋ bum ye'sə də ya wèeŋ dzəm yàwèŋ sè'. ³⁶ Bum ye'sə à sə ye ve'nə ya yà'a kə buuŋ və megu mvè'nə wo ànə com ndzənə ñwàk Nwì sè. Wo à còm də, <<Wo nè kə vəp ye nè mò'fis kpu.>> ³⁷ Wo à còm mok mvwe' mòk nja sè' də, <<Bwiŋ nè ye ñwè nè wo à sòp yi nè.>>

*Wo Tuuŋ Jisòs**(Mat. 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)*

³⁸ Yà'sə à mée, fana ɲwə nəmòk nè wo à sə togè yi də Jòsep à vè kə ye Palè, nè lɛɲ nà' də yi kə jəɲ vèɲ Jisòs nè. Palè à dzəm, fana yi lo, nè kə jəɲ nà'. Lɪɲ lak Jòsep ènə à ye də Arimàtayà. Yi ànə ye sè' ɲwə nè yi à yù mandzè Jisòs, nè sə swihi, swihi bùsè yi à sə wəp bùu Jus wèɲ. ³⁹ Nìkòdemù nè yi ànə kə tseɲ noon Jisòs fa' ndzəmè nà'a à ye sè' bə Jòsep nè bəbè'. Yi à kə jə vè nsàap ncəəp mok sè wo to yà' də, <<Me>> bə mòk də, <<Alò>> wèɲ nduk. Ncəəp sə à rwi' dzèɲ co kilù hum tɔɲ vɛ'ɛ. ⁴⁰ Wo à jə vèɲ ni' Jisòs nè, nè lim gesə ndzənə cək bə ncəəp sə wèɲ, bùsè yà'a mvè'nə bùu Jus wèɲ tuuŋgə bwɪɲ vɛ'nə. ⁴¹ Mvwe' sè wo à tɛ'lə Jisòs mu ntəəɲ sə, gadi mòk à kəəp kok fo'. Sè à ye mu gadi anə sè wo à ka ɲwə nəmòk ca ntòtuɲ yuk. ⁴² Anə ye də numbu ànə à ye numbu nè wo sə fàhù də ndzəm seɲ tsoɲ fana ye dzə fana wo caɲ tuuŋ gesə Jisòs nè mok fa'nə bùsè mvwe' sə à ye mvwe' jəjo.

20*Jisòs Lòkok Mvwe' Kpɛ**(Mat. 28:1-10; Mak 16:1-11; Luk 24:1-12)*

¹ Numbu nè tɛ' à ye ɲga a nù Sondè, nè zəzòɲ ɲga cu ntòjàrə jàrə fana Mèri nè mvwe' lak Màdalà à lòkok, nè lo mvwe' sèe sə. A kə dzèɲ fo', yi ye ɲga wo dzərə fis gesə ma lis nè wo à lok ncùu sèe sə bə zəɲ nè laɲ. ² Yi caɲ bwi foho lo, nè kə tseɲ Saimù Pità bə mo fàk Jisòs nè Jisòs à sə dzəmgè yi wùriɲ nè, fana yi tsok yà' də, <<Wo fis gesə lòvèɲ ni' Tà nè sə mvwe' sèe sè wo a tuuŋ yi ca sə laɲ. Vès ka mvwe' sè wo jə lòyi sə mok riɲ.>> ³ Pità bə mo fàk mòk nè caɲ lo mvwe' sèe sə. ⁴ Mo fàk mòk nè caɲ ghak Pità, nè lo ye mantombi kə dzeɲ mvwe' sèe sə. ⁵ Yi à kə bùhù, nè kək gesə sənə sèe sə. Yi ye megu cək sè wo à lim vèɲ Jisòs bə zəɲ sə, nè kà ca ni lò. ⁶ Anə geɲ Saimù Pità nè yi à sə bɛ' vè nà' nè à kə dzèɲ ye. Yi ca ni lo sə mvwe' sèe sə jwan. Yi ye cək sè wo à tuuŋ nà' bə zəɲ sə ɲga yà' nòca. ⁷ Yi ye cək nè wo à lim tu Jisòs bə zəɲ nè ɲga wo lim benə nà' pwe', nà' noon ca zok. ⁸ Fana mo fàk mòk nè yi à kə dzèɲ to fo' yi nè ni lo ca sè'. Yi ye, nè dzəm də Jisòs nè lòkok laɲ. ⁹ A kə dzèɲ haɲ mvək ànə ɲga wo ka bə ncəp nè wo à còm nà' ndzənə ɲwàk Nwi də Jisòs nè kpɛ, nè lòkok nà'a ntòrɛɲ.

¹⁰ Anə geɲ ɲgàa fàak Jisòs yà'sə wèɲ bwi foho lo lak. ¹¹ Mèri à bwi vè mvwe' sèe sə, nè kə təəɲ fo' sə mbiɲ, nè sə waɲ. Yi ànə sə waɲ fana yi bùhù tsoɲ, nè kək gesə lo sənə sèe sə. ¹² Yi ye masinjàa Nwi ba ɲga wo nitse' cək sə fəfop pup pup. Wo à cu mvwe' sè wo ànə nonjə vèɲ ni' Jisòs fo' sə. Mòk à cu mvwe' sè tu Jisòs à ye fana mòk cum mvwe' sè kuu ye ànə ye sə. ¹³ Wo fek yi də, <<Wù sə wa yà, màmi?>> Yi duk fa yà' də, <<Wo jə lòTà àm. Mù ka mvwe' sè wo kə nònjə yi sə riɲ.>>

¹⁴ Yi ànə cep wes vɛ'nə fana yi bùuɲ, nè ye Jisòs ɲga nà' tə kok fo' fana yi kà nà' ri. ¹⁵ Jisòs nè fek yi sè' də, <<Wù sə wa yà màmi? Wù sə lap ndà?>> A gù bohòMèri nè co nà'nə ɲwə nè yi sə kək gadi nè fo' nè yi fana Mèri nè duk fa nà' də, <<Tè'mòk, a ye-a ɲga wù jə lòyi wù fana wù kə niɲ fa mu mvwe' sə, ya mu kə jəɲ yi.>> ¹⁶ Jisòs nè to nà' bə liɲ də, <<Mèri.>> Mèri bùuɲ, nè cep fa nà' bə ncəp lak Hibru wèɲ duk də, <<Ràboni.>>

Ncèp nè dè Ràboni ànè yà'sè dè, <<Cicà àm.>> ¹⁷ Jisòs duk fa nà' dè, <<Kà mụ koho tse' bùúsè mù ka mụ bohòTè' am ntòlo. Dù lo, nè kè tsok fa bwema am wèṅ dè mù tẹ̀ lèlòmù la'à Tè' am, nè yì sè' Tè' àwèṅ nè. A yì nè yì Nwì àm, yì sè' Nwì àwèṅ pwe'.>>

¹⁸ Mèri nè à lòo, nè kè tsok fa ṅgàa fàak nà' sè wèṅ dè yì yè Tà Jisòs laṅ. Yì à tsòho fa wo yusè nà' à cèp bohòyì sè pwe'fo'.

Jisòs Nitsè' Fa ṅgàa Fàak Ye Wèṅ Nì' Ye
(Mat. 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)

¹⁹ A kè dzèṅ nùmbu ànè, nè nteṅ à yèto ànè ṅga a nconum, ṅgàa fàak Jisòs sè wèṅ kè be'lè cum mùmvwè' ndap mòk mvwe' mò'fis. Wo ànè lok ncù bùúsè wo à sè wèṅ bùu Jus wèṅ. Wo dè wo kuk à, ṅga Jisòs nè tẹ̀ nè' mütsetsè'rè wo anè. Yì cepsè yà' dè, <<Fifi ye bohòwèṅ lòoṅ.>> ²⁰ Jisòs ànè cèp wes ve'nè fana yì nĩṅsok fa wo bo ye bè ncanmvàaṅ ye. ṅgàa fàak ye sè à yè Tà nè, wo kwa ve'è wù kà fù'. ²¹ Jisòs nè duk fe'lè fa yà' sèmok dè, <<Fifi ye bohòwèṅ.>> Nè duk mòk sè' dè, <<Mvè'nè Tè' am à tum mụ, mù sè tumsè lòwèṅ sè' ve'nè.>> ²² Anè geṅ yì yonṣe fa yà'wèṅ yòṅsè, nè duk dè, <<Wèṅ jèṅ, mù yòṅsè fa weṅ Yòṅsè nè Rèrèṅ. ²³ Ye dè a ye-a ṅga wèṅ swì fa ṅwè nèmòk bup ye fana Nwii nè swì fa ṅgèṅgàṅ sè'. A ye-a ṅga wèṅ ka dè wèṅ swì fa yì bup ye nè duk, fana Nwii nè kà ṅgèṅgàṅ sè' swì fa.>>

Jisòs Yèṅ BohòTomos

²⁴ Ghà nè Jisòs ànè kè tseṅ me ṅgàa fàak ye wèṅ fa' yà'a à ye ṅga Tomos nè wo togè yì mòk dè mofes nà'a ka ye fo' yeṅ. Yì ànè ye mòk mungorè wo sè hum-ncòp-ba sè. ²⁵ Tomos nè à vè maṅkwèṅ fana wo tsok fa yì dè, <<Vès yè Tà àvès nè laṅ.>> Tomos nè duk ye dè, <<A ye-a ṅga mù ka mvwe' mbeṅ sè wo à ta yì luwa yà'a ye nè kà bè ndubo àm jweṅ, nè kà bo am mvwe' sè wo à sòp yì fà ncanvāa yà'a sògèsè, ye dè mụ nè kà yàm dè a zìnè dzəm yuk.>> ²⁶ A kè cā nùumbu fwame' fana ṅgàa fàak Jisòs sè kè benè fe'lè mụ nda'à sèmok. A ye mòk ṅga Tomos nè fo' bè yà'wèṅ. Wo ànè lok ncùu sè lo'o fana wo ye ṅga Jisòs nè tẹ̀ cā mütsetsè'rè wo sèmok. Yì cepsè yà' dè, <<Fifi ye bohòwèṅ.>> ²⁷ Yì duk fa Tomos dè, <<Jweṅ ja'a yò bo am è. Jèṅ bo yo, nè jweṅ ja'a mvwe' nè fà ncanmvàaṅ mù nè è. Kà dè wu sè mərə fe'lè mòk duk, dzəm lè mòk dzəmè.>> ²⁸ Tomos duk fa nà' dè, <<Tà àm, nè ye Nwì àm.>> ²⁹ Jisòs duk fa nà' dè, <<Wù dzèṅ nè ṅga'a bùúsè wù yè mụ bè lis yo. Anè ye reṅsi bohòbùu sè wo ka bè lis ntòye, nè dzəm yà'.>>

Njo Nè Wo à Còm ṅwàk Ènè

Bùu Zèṅ Nè

³⁰ Jisòs à gùhù maṅgèṅgèṅ mòk mụ lisè ṅgàa fàak ye sè wèṅ wùriṅ. Wo à ka yà'sè ndzèṅè ṅwàk nè'e com gesè. ³¹ Bum sè wo a còm yà' yè'e, wo à còm dè ya wèṅ dzəm dè Jisòs ṅkum ṅgà gèṅ bwiṅ nè yì mo Nwì nè. Wèṅ dzəm bohòyì ve'nè fana wèṅ tse' lùṅ nè zìnè nè nà'a bè liṅ ye nè.

¹ Mvək nəmòk à ye sè' nè Jisòs ànə niŋ ni' ye bohòŋgàa fàak ye mok wèŋ ŋga wo mvwe' tèm Tiberiyà. Yè'e mvə'nə yà' ànə ye sə. ² Numbu mòk à ye ŋga Saimù Pità cu mvwe' mò'fis bæ Tomos nè wo togə yi mok də mofes, bæ Nàtaniyà nè yi à vè mvwe' lak Kanà nè mvwe' nzeŋgòŋ Galili. Bwe Zebèdi à ye fo' ba, nə ye mok wèŋ sè' bwiŋ ba. ³ Saimù Pità à duk fa wo də, <<Mù sè løyu am mvwe' fu'fuk.>> Wo duk bwi yàwo sè' də, <<Vès dzəm ŋgòlòvesùwèŋ bæbè'.>> Fana wo tesə lo kə ni ŋgwes mok, nə lo. Wo à fuk nòŋ tsə ciŋ, ciŋ, nə kà yumok ko.

⁴ Tsok à rəŋ ŋga nùm sə də yi bap kok fana Jisòs nə tesə təəŋ ndzə ŋgə ndzəp anə. Wo kà ri də a yi nə ri. ⁵ Jisòs nə fek gesə yà' də, <<Ŋgàta, wèŋ ko yumok à?>> Wo də, <<Hai'.>> ⁶ Yi duk fa yà' də, <<Wèeŋ jəŋ-a ram sə nə mak tsəŋ gesə-a yà' bo ma zə, ŋgə ŋgwes nə fa'a è. Wèeŋ nə ko fuk fo'.>> Fana wo mak gesə ma nè yi duk nə. Fuk ni ca nsàp nè à ghak wo ŋgòsə fəsə vè ram sə sə ŋgwesə anə. ⁷ Mofək Jisòs nə yi à sə dzəmgə nà' wùriŋ nə à duk fa Pità də, <<Nà'nə Tà.>> Pità ànə yuk vè'nə fana yi te' ni cəək ye bəusə à ye ŋga yi a fweŋ cəək ye sə də ya yi gə fək. Anə geŋ yi li ni sə ndzəpə anə, nə lo kə ye Jisòs. ⁸ Bwe ye mok sə wèŋ à cu malì sə ŋgwesə anə. Wo sə və sè', nə sə soŋ və ram nə ŋga nà' rwiŋ bæ fuk ca wùriŋ. Mvwe' sè wo à ye sə, ŋgòkə dzəŋ mū mfèŋ à ka səsap sè' yeŋ. Yà' à ye megu co mità ŋkà mò'fis.

⁹ Wo à kə tesə mū mfèŋ fana wo ye ŋga mis sə kə bæ fuk ca nə ye bæ brəd sè'. ¹⁰ Jisòs duk fa wo də, <<Wèeŋ fis jə və fuk mok sə wèŋ ko sə fən.>> ¹¹ Saimù Pità à bwi lòm'vwe' ŋgwes nə səmok. Yi soŋ fis və ram nə mū mfèŋ. Fuk sə ghaŋ à rwiŋ ca vè'e hip. Yà' à ye pwe' ŋkà mò'fis bæ fuk hum tàŋ-ncòp-te'. Fuk sə à ye ca ŋkəuŋ vè'nə, ram nə kà sè' sàhà. ¹² Jisòs duk fa wo də, <<Wèeŋ və kə zə.>> Fana wo və. Mutsətsə'rəə bwe ye sə pwe', ŋwə nè mò'fis co yi baŋ ntəm, nə fek-a nà' də, <<Wu ye'sə ndà?>> à ka ye lok. Wo à ri də a Tà nə. ¹³ Jisòs à kə jə brəd nə, nə bə'rə gapse fa wo bæ fuk sə sè'. ¹⁴ Ghà nə Jisòs à lòkok mvwe' kpə fana nè'e nə kè' te' mvə'nə yi à niŋ fa ni' ye bohòŋgàa fàak ye wèŋ.

Jisòs Cèp BohòPità

¹⁵ Wo ànə zə wes fana Jisòs nə fek Pità də, <<Saimù mo Jon, wù dzəm mū bæ ntəm yòpwe' nə casə ye'e pwe' à?>> Pità də, <<Ŋ, Tà, wù ri də mù dzəm wu.>> Yi duk fa nà' də, <<A ye-a də wù dzəm mū fana wu sə kək fa mū lis bæ bwe nsùŋgaan am.>> ¹⁶ Jisòs cèp fe'lə bohòPità nə, nə kè' ba də, <<Saimù mo Jon, wù dzəm mū bæ ntəm yòpwe' à?>> Yi duk fəsə fa nà' səmok də, <<Ŋ, Tà, wù ri də mù dzəm wu.>> Yi duk fa nà' səmok də, <<Sə gəmsə fa-a mū nsùŋgaan am.>> ¹⁷ Mok nə kè' te', yi fek nà' səmok də, <<Saimù mo Jon, wù dzəm mū à?>> Ntəm bəp Pità, bəusə nà' fek fis yi nə kè' te' də, <<Wù dzəm mū àlè?>> Pità nə duk fa nà' də, <<Tà, wù ri bum pwe'. Wù ri də mù dzəm wu.>> Jisòs duk fa nà' də, <<Kək fa-a mū lis bæ nsùŋgaan am.>> ¹⁸ Yi cèp fe'lə fa nà' sè' də, <<Mū tsok fa wu ŋkəm ncèp duk də, à ye to ŋga wu ntòwà'ŋwè, wù sə kiŋsə ni' yò, nə sə lo yuyo mvwe' sè wù dzəm. Wu rəŋ ntsə'mòk fana wù saŋ bo yo, ŋwə nə zok kiŋsə wu, nə bək jə lo wu mvwe' sè wù ka dzəm.>> ¹⁹ Jisòs à cèp ye'sə ŋgòni'tsə' fa Pità nsàp kpə nə nà'a nə kə kpə ŋgògè liŋ Nwii ye kəkuk. Yi à cèp wes vè'nə fana yi duk fa nà' də, <<Yun və mū.>>

²⁰ Pità à bùu kùk, nè ye mo fàk Jisòs nè Jisòs à sè dzəm nà' wùrɪŋ nè ŋga nà' sè be' vè wo sè'. A ye sè' yi nè yi ànə yəhə naaŋ lo Jisòs fa' mɔ ni'i ŋga wo sè zɔ beŋ, nè fek nà' də, <<Tà, ŋwè nè yi nè seŋ wu nè ndà lɛ>> nà'a. ²¹ Pità ànə ye nà' fana yi fek Jisòs də, <<Tà, ŋwè nè'e ye-ɛ?>> ²² Jisòs duk fa fəsə nà' də, <<A ye-a ŋga mù də yi cum fo' ŋwəm tètè mù bwi və nùu, nzak nɔyè fo' yà? Be' vè mɔ yòfɛŋ ntɛŋ.>> ²³ Anə geŋ bùu ye wɛŋ ye ŋgòcèp lòkɛ' də Jisòs duk də ŋgà fàk ye nè'e nè kà kpɔ yuk. Megu də Jisòs à ka də nà'a nè kà kpɔ duk. Yi à duk də, ŋga ni' ye bò-a yi də nà'a cum fo' ŋwəm tètè yi kə bwi və, nzak nà' ye fo' yà lɛ?

Ncèp Nè Nà' Ləsə

²⁴ Vès rì də mo fàk nè Jisòs à cèp bum yè'sə bə liŋ ye nè sè tsè' faà nè wɛŋ yà' yi. Yi à còm ŋwàk ènə sè' yi. Vès rì sè' də yusè yi cèp sè zinə. ²⁵ Bum mok cu sè Jisòs à gù yà', yà'a vɛ'ɛ wùrɪŋ. Wo à còm gəsə-a yà' ndzənə ŋwàk mò'fis, mò'fis làaŋ, bwɛrɛ kàmòk ŋwàha sə yam casə nzeŋgòn nè'e pwe'.

Nwàk Fàak Ngàa Ntum Jisòs

Tu ncèp nè ghaŋ nè ñwàk ènə sə cèep nə, a mùm-və'nə Yòŋsə nè Rərəŋ nə à gù bũu sə wo à be'lòto Jisòs wèŋ fana wo tsoho sesə lo Ntirè nè Bəboŋ nə mvwe' lak Jòrosalèm bə Jùdiyà bə Sàmariyà nə ye mvwe' sə nzeŋgòŋ nə kə ləsə pwe'fo' (taŋ 1:8).

Yumòk nè gũgũŋ bə ñwàk ènə a fàak Yòŋsə nè Rərəŋ nə. Nà' à vè nùmbu Pentekòs bohòbũu sə wo à dzəm Jisòs sə mvwe' lak Jòrosalèm. Ye jəŋ nùmbu ànə yi à sə gũŋsə cos nə.

Aco wo gapsə ñwàk ènə bòp tɛ': Bwĩŋ à yèto ñgòtsòho Ntirè Nè Bəboŋ nə mɛ Jòrosalèm (taŋ mbùp 2:1-8:3), Ntirè Nè Bəboŋ nə à sɛhe lòm-mvwe' lak Jùdiyà bə Sàmariyà wèŋ (taŋ mbùp 8:4-12:25), Pol à yèto ñgòtsòho lòm-mvwe' lak mok zəzok tɛ kə dzeŋ mvwe' lak Rumà (taŋ mbùp 13-28). Mùm-və'nə Ntirè Nè Bəboŋ nə à kə dzèŋ bohòbũ lak-mvum wèŋ sɛ' fana yà' rɛɛŋ də nà' ànə ka ñgòye mègù nè bũu Jus wèŋ yeŋ.

1 Nge' àm Tiyoflò, ñwàk nè mù à còm to fa wu mantombi nà'a, mù à còm tsè' fa wu nja bum sə Jisòs ànə yeto ñgògũu, nè sə yə'rə fa bwĩŋ, 2 tètè kə dzeŋ nùmbu nè yi à lòm-mubu. Yi à sə lòo ŋga Yòŋsə nè Rərəŋ nə à gù yi, yi tsok non-sə fa bũu ye sə yi à cokfis yà' ñgòye ŋgàa ntum ye sə, bum sə wo nə sə gũ. 3 Mvəsə yi à lòkok mvwe' kpu, yi à nĩŋtsè' ni' ye bohòbũu ye sə wèŋ mũnə nùmbu hum kwè. Yi à nĩtsè' ni' ye nə kè' ñkũũŋntɛŋ nsàp nè co məmərè kà ye də yi lòkok laŋ mok ye fe'lè. Wo à yə yi, bə yà'wèŋ cep cù, nè sə taan nzak gaŋ ŋkum Nwi. 4 Bə yà'wèŋ à cu bəbɛ' fana, yi tsok fa wo duk də, <<Kà də wèŋ me'rə Jòrosalèm fɛɛŋ duk, wèŋ cum tək tse' yusə Tɛ' à kà' fa wèŋ. A zeŋ sə mù a tsè' wèŋ yà'a. 5 Jon à bəptəsə bwĩŋ bə ndzəp, fana a nə kà nùmbu ñkũũŋ dzeŋ fe'lə ŋga wo bəptəsə wèŋ mok bə Yòŋsə nè Rərəŋ nə.>>

Jisòs LòMubu

(Mat. 27:3-10; Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)

6 Ghà nè bũu ye sə à kə be'lə bə Jisòs mvwe' mò'fis, fana wo fek yi duk də, <<Tà, wu nə fa fəsə ñaŋ sə ghà nè'nə bohòbũu Izùre ya vées tse' lak sə ves à?>> 7 Jisòs cep fəsə fa wo də, <<Yà'sə ka nzak njàwèŋ ñgòri bə zeŋ yeŋ. Tè' nè tse' ñaŋ yà' sə yi. Yi non-səgè mvək yi yĩyi. 8 Yusə də wèŋ nè tse' ñaŋ ghà nè Yòŋsə nè Rərəŋ nə və bohòwèŋ, fana wèŋ nə ye ŋgàa təŋ ma nè njàm, nè sə tsoho lo ncèp àm mvwe' lak Jòrosalèm, nə ye Jùdiyà bə Sàmariyà pwe', nə kə dzeŋ mvwe' sə nzeŋgòŋ nə ləsə.>>

9 Yi ànə cep mesə ve'nə fana, yi lo mubu ŋga wo sə yə yi, fana mbàk kə lok yi, wo kà yi mok yə fe'lə. 10 Mvəsə wo à sə kàk gèsè lòmalì mubu mvəsə yi lòbisə, fana bũu sòmok bwĩŋ ba, sə wo à nitse' cək sə fəfop à kə tesə təŋ ñgũ ni' wo. 11 Bũu yè'sə fek wo duk də, <<Wèŋ bũu Galili, njo nè wèŋ tɛ fɛɛŋ, nè sə kuk gesə lo mubu ve'nə yà? Jisòs nè yi me'rə wèŋ, nè lònə mubu nè'nə, yi nè kə bwĩŋ vè sè' mvəsə wèŋ yə yi lòyà'sə.>>

12 Anə ye ve'nə, fana wo me'rə mvwe' nda Olip nə, nè bwi lo Jòrosalèm. Aco kilomètà mò'fis. 13 A kə dzèŋ Jòrosalèm, wo ca kok lo mùm-mvwe' rum

ndap nè wo cugè mbwa nè. A sè cu fo' Pità bə Jon, Jem bə Andrù, Filip bə Tomos, Bätòlomi bə Màtiyò, Jem mo Afòs bə Saimà nè wo togè yi də Zilò, nè ye Judàs mo Jem. ¹⁴ Ghà yà lònŋ wo sə tse' tsətsərè nè mò'fis, nè fa ntum awo ngòsə gùhu piriya. Wo à ye fo' bə bèba wèŋ sè', mòk à ye Mèri ma Jisòs bə bwema Jisòs sè mbəmbam wèŋ.

Màtiyàs Jə Kiu Judàs

¹⁵ Nùumbu mok à càa, ŋga wo sə cu kwe' fana bùu sè wo à dzəm Jisòs à ye fo' co ŋkà mò'fis bə bwiŋ hum ba. Fana Pità lokok təəŋ mʉtsè, nè cep duk də, ¹⁶ <<Bwema am wèŋ, ŋwàk Nwii nè ye tson zinə mvəsè Yòŋsè nè Rəreŋ ànə cep casə mu cùhù Devid, sə kum liŋ Judàs, nè yi à nì tsə' fa bùu sè wo à ko Jisòs mandzè nà'a. ¹⁷ Yi Judàs à ye ŋwè àvès mòk nè wo ànə swekfis yi, nè fa yi fàk mʉŋgorè vès anə.>> ¹⁸ (Yi à kə ywi nze bə mbàam sè yi à gù bup, nè tse' yà'. Nə ləŋ kpə ye bə zəŋ, nè gbə vehe, nto ye tesə. ¹⁹ Bùu sè mvwe' lak Jòrosalèm à yuk bə zəŋ pwe', nè to mʉmvwe' nè də Akèdamà. A yà'a bə ncèep lak awo də, nze nduəm.) ²⁰ <<Yà'a yəyərè bə yusè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Sàam də, <Wèeŋ me'rə ndap ye noon to, ŋwè nəmòok kà mbwa cu.>

Wo à còm sè' də,

<Ŋwè nəmòk nè jəŋ fàak sè yi à sə gùu sə.>

²¹ Nə yeè nè də mòok nè ye tson mò'fis nè yi nè be'lə vesuwèŋ. Ŋwè ènə nè ye ŋwè nè yi a sə yegè vesiwèŋ ghà yà lònŋ nè Tà Jisòs à sə ghi kə' tsətsəŋ bə kəkok mʉtsətsər'èrə vès, ²² ye jəŋ ghà nè Jon à bəptəsə yi, nè kə dzeŋ nùumbu nè yi à mè'rə ves, nè lo mʉbu. Vesiwèeŋ nè sə tsoho kə' fa bwiŋ mvəsè yi a lokok mvwe' kpə.>> ²³ Fana wo cokfis bwiŋ ba, Jòsep nè liŋ yee mok à ye Bəsabà. Wo sə to yi sè' də Jostòs. Yi ye bə Màtiyàs. ²⁴ Wo gù piriya duk də, <<O Tà, wù rì ntum bwiŋ lònŋ wù. Nìŋ tsok fa-a ves mʉtsətsər'èrə bùu sè ba yè'e nè wù cokfis ²⁵ ngòjə fàak yè'e co masinjà yo sè Judàs à mè'rə màk, nè lo mvwe' sè yà'a kəkərè bohòyi ngòcu fo' sə.>> ²⁶ Fana wo təm bèŋ ya wo riŋ ŋwè nè wo jəŋ nè. Wo à màk bèŋ ko Màtiyàs, fana yi ye ŋga'a mòk nè yi be'lə ngàa ntum Jisòs sè hum-ncòp-mò'fis sə.

2

Mvəsè Yòŋsè Nè Rəreŋ A Vəə

¹ Nùumbu nè ŋkàha sè wo togè yà' də Pentekòs à dzèeŋ fana yà' ye ŋga bùu ye'sə wèŋ cu mvwe' mò'fis. * ² Wo yuk ntèŋ nà, ŋga sə cwì vè mʉbu co fəfə nè bup sə vè yi ve'e, nè kə ci'lə təəŋ mʉnə ndap nè wo cu mbwa nè dak. ³ Fana wo ye yumok co lum mis ve'e, yà' ga'a naan lo bùu sè mu nda'à anə mʉ tuhù lònŋfo'. ⁴ Wo pwe'fo' rwiŋ bə Yòŋsè nè Rəreŋ nè, nè ye ŋga'a ngòcèp ncèep lak bwiŋ zəzok mvəsè Yòŋsè nè à fa wo ŋəŋ ngòcèep.

⁵ Mvək ànə à ye ŋga bùu Jus sè wo wəpğə Nwii à ye mvwe' lak Jòrosalèm sə. Wo à vè mvwe' bəop lak zəzok sè yà'a sənə nzeŋgònə pwe'fo'. ⁶ Wo ànə yuk mvəsè yà' sə cwì vè, fana wo kə caŋ baan mvwe' mò'fis. Wo à mərə cèbùè bùusè wo à yuk ŋga bùu sè wo à dzəm Jisòs sə pwe' à sə

* 2:1 2:1 Pentekòs ànə ye nùumbu nè bùu Jus wèŋ à sə bəŋsəgə bum.

cep ncèep lak awo mò'fis mò'fis. ⁷ Wo à sèen, nè sè duk dè, <<Yè'e ka pwe'fo' bùu Galili yeŋ nè? ⁸ A ye'sə nsàp nè fò, ves yuk nga wo sè cep ncèep lak avès pwe' ε. ⁹ Vès fèŋ bùu Patiya, Midiya, nè ye Elàm. Mok vè Mèsòpòtemiya nè ye Kàpadosiya, mok Pòntòs bə Èsiya, ¹⁰ Frijiya bə Pàmfilija, Ijip nè ye mvwe' nzenğòn Libiya nè nà' kuəp Sirini. Mok fèŋ ŋkùin sè wo vè mvwe' lak Rumà, bùu Jus nè ye sè wo à be' lòmmandzè Nwi bùu Jus bə'lə. ¹¹ Bùu Krit nè ye bùu Aràb sè'. Mvəsè vès vè mvwe' sè zəzok ve'nə, fana ves yuk nga wo sè tsòho bum maŋgəŋgəŋ sè Nwi à gù bə ncèep lak avès.>> ¹² Bum ye'sə ànə ghak, nè jipsə tes wo ve'nə, fana wo sè fe'rə ke'ca ni' awo duk dè, <<Yè'sə nsàp nè fòve'nə ε?>> ¹³ Bùu mok à jə bùsə yàwo yà' bum ywi'lə nzòŋ. Wo sə ywi'lə wo də yà' wèŋ no jùhu rùk.

¹⁴ A ye ve'nə, fana Pità bə ngàa ntum Jisòs mok sè hum-ncòp-mò'fis sè à lòkok təəŋ mutsè, nè sè cep gugəŋ də, <<Wèŋ bùu Jùdiya nè ye bùu sè wèŋ cu mvwe' lak Jòrosalèm pwe', wèŋ yu'rə nè riŋ tse' duk də, ¹⁵ bùu ye'sə ka rùk mvəsè wèŋ sə tsərə yà'sə no jùhu. Wèŋ yə yàwèŋ sè' də cu ntòzəzòŋ bohòŋwè ŋgòjùhu rùk. ¹⁶ Yè'sə yumok sè ngà tsòhòbum Nwi nè liŋ ye à ye də Joè nà'a ànə cep noŋsə lo taŋ ntèŋ laŋ. ¹⁷ Yi à còm də, <Nwi à duk də, <<Nùumbu sè yà'a nè sè ləsə lo fana, mə nè fa Yòŋsə àm bohòndaŋwè pwe'.

Wàhanğwèŋ bə wàhanzùum awèŋ nè tsoho fa bwiŋ bum Nwi.

Bù ŋkwàha bwiŋ bə wàhabwiŋ wèŋ nè ye zinə bum Nwi ndzənə lo.

¹⁸ Mə nè fa yòŋsə àm nè bohòŋgàa fàak am sè mbəmbam bə sè bəba sè'. Mvək ànə dzèŋ fana, wo sə tsoho fa bwiŋ bum Nwi.

¹⁹ Mə nè gu bum mok sè yà' gu ve'ε maŋgəŋgəŋ yà' yəəŋ mubu bə sə nze. Bwiŋ nè ye nduəm bə mis nè ye ndindi nè nà' sə lòkok bə ñàŋ.

²⁰ Nùum nè seŋ, ŋwə baŋ bəŋ co nduəm ŋkuŋ fana nùum nè ghaŋ nè Tà nè nà'a nè ye maŋgəŋgəŋ nè dzeŋ.

²¹ Fana ndàaŋwè pwe' nè yi ləŋ to Tà mənə nùumbu yà'sə fana ŋgəŋgàaŋ nè luŋ.>> >

²² <<Wèŋ yu'rə na ncèp nè'e è, bùu Izùre wèŋ. Jisòs nè mvwe' lak Nazàre ŋwè nè Nwi à cokfis, nè niŋtsok fa weŋ nsàp fàk ye bə maŋgəŋgəŋ bum mok sè yà' gha' bwiŋ. Nwi à sə gù càsə yà' ndzə bohòyi. Wèŋ ri yàwèŋ yu ye'sə sè', bùsə yi ànə gu yà' mutsətsərə wèŋ. ²³ Nwi bə tsətsərə ye nè ye bə ŋkərə nè nje à dzəm kok yi də wo nè fa Jisòs ndzə bohòwèŋ, fana wèŋ fa yi bohòbùu sè buŋ wo tɛ'lə yi mə ntəəŋ. Yà'a mvəsè wèŋ à zə yi wèŋ. ²⁴ Fana Nwi lòkoksə yi mvwe' kpə sè', nè fiŋ me'rə fis yi mvwe' ŋgə' kpə. Mandzè ànə ka nè co kpə kotse' mamgeŋ yi yeŋ. ²⁵ Devid ànə cep, nè sə kum liŋ ye duk də,

<Mə yə də Taa yegè venə ghà yà lòŋ fo'.

Yi tə mə bo mamək ya nga ŋgə' kà mə gha'.

²⁶ Nà'a njo nè ntum àm tse' kwəkwa, ncèep cù am sə ye ləlum.

Fana mə cum sè' bəbòŋ, nè sə naaŋ tu.

²⁷ A bùsə wùu Nwi, kaco wu me'rə mak noŋsə mə mvwe' nzenğòn yòŋsə bə kpəkpa yeŋ.

Kaco wu nè me'rə ŋgùpni' ngà fàk yònə zinə ŋgòbi yeŋ.

²⁸ Wù a ni tsə' fa mə mandzè nè ŋgòkə cu ncu nè ŋgòtse' yòŋsə laŋ.

Mu nè kwa bùusè wu vesù.>

²⁹ <<Bwema am wèŋ, mù riŋ bèboŋni dè aco mù cep yumok sè zìnè bə liŋ tàcici àvès Devid. Mvəsè yi ànə cep bum yè'sə, fana yi ànə kpə lo yuye laŋ, wo tuuŋ yi, sèe ye sə nòmali yè' fo' tètè ntinè. ³⁰ Yi à ye ngà tsòhòbum Nwi, nè riŋ tse' yusè Nwi ànə keŋ dè yi nè fa yi. Nwi ànə kak dè yi nè kè gù ŋwəə nà' mòk ŋgòkok gaŋ ŋkum Devid. ³¹ Tàcici àvès Devid ànə riŋ yusè Nwi ànə tse' ŋgògù fana, mvəsè yi à duk dè <Wo à ka yi mvwe' nzeŋgòŋ yòŋsəə bù kpəkpu me'rə noŋsə, ŋgùpni' ye à ka sè' bi> yà'a, yi à sə kà yè'sə bə ni' ye cèp. Yi à sə cèp bə ŋkum ngà gèm bwìŋ nè Nwi à duk dè yi nè tum vesə nè. ³² Nwi à lòkoksə Jisòs nè mvwe' kpə, fana vès bwe ye pwe' à yə, nè riŋ bə zeŋ dè a zìnə. ³³ Yi a lòkok cu lòbo ma màk bohòNwi, nè jəŋ Yòŋsə nè Rəreŋ bohònà' mvəsè tètè ànə kak noŋsə, fana yusè wèŋ yə, nè yu'ù nè, sə gù yà' yòŋsə ànə nè Jisòs sə fa nà' yi. ³⁴ Devid à ka ye mabu lo fana, à ye yi nè yi à cèp duk dè,

<Tà Nwi à duk bohòTà àm dè,

<<Cum bo ma mà'a mu fəeŋ,

³⁵ ya mu noŋsə bùu sè wo bèŋgè wu sə nze ya wu nəŋ tes kù mu ni'ì wo.>> >

³⁶ <<Bùu Izùre pwe' tse' ŋgòri tse' pap dè Jisòs nè wèŋ à tɛ'lə yi mu ntəəŋ nè, Nwi a gù yi ŋgòye Tà, nè ye fe'lə ŋkum ngà gèm bwìŋ nè sè'.>>

³⁷ Bùu sə à yuk ve'nə fana ntum saha wo nèbup. Wo fek Pità bə ngàa ntum Jisòs mok sə wèŋ dè, <<Aco vès gu yè'sə va, bwema avès wèŋ?>> ³⁸ Pità tsok wo dè, <<Wèeŋ kupsə, nè bwi fa bup awèŋ ŋkwèŋ, wèŋ lòoŋ, nè baptesə mənə liŋ Jisòs Krest ya ngà wèeŋ tse' səs-wifa bə bup awèŋ, ya wèeŋ tse' Yòŋsə nè Rəreŋ nè nà'a fəfa nè Nwi. ³⁹ Wèŋ ri dè kəkək ènə nà'a nè njàwèŋ, nè ye bwe awèŋ, nè ye nè bùu sè wo cu yàwo səsap bohòNwi sè'. A yà'sə dè nà'a bohòndaanwè pwe' nè Tà Nwi a to yi sè'.>> ⁴⁰ Pità ànə cep bohòwo ve'nə, nè cep bum mok wùriŋ. Yi sə ləŋ wo dè, yà'wèeŋ lap mandzè nè ŋgòca gesə mvwe' nsàp ŋgə' nè bù ngàa ŋkù' wèeŋ nè kə yə nè. ⁴¹ Bwìŋ ŋkù'ntèŋ à yuk ncèp ye nè, nè dzəm nà', nè baptesə sè'. Fana bùu sè wo à be'lə kwe' àwo nùmbu ànə à ye co bwìŋ ncùhù tɛ'.

Bùu Sè Wo à Dzəm Jisòs

A Ye Cù Mò'fis

⁴² Wo à jə gha' mvək awo ŋgòyu'rə yusè ngàa ntum Jisòs sə à sə yə'rə wo, nè sə be'lə mvwe' mò'fis. Wo sə zə beŋ Nwi mvwe' mò'fis, nè sə ləŋ piriya. ⁴³ Ngàa ntum Jisòs sə wèŋ à sə gù bum sè yà' à sə gha' bwìŋ mətuhù wùriŋ fana, wəə à ko bwìŋ pwe'fo'. ⁴⁴ Bùu sè wo à dzəm sə pwe' à sə cu mvwe' mò'fis, nè sə be'lə bum awo sè wo à tse' mvwe' mò'fis sè'. ⁴⁵ Wo à sèŋ bum yà'sə nè sə gapsə mbàam sə mvəsə wo yə dè ŋgèŋgàŋ ka tse'. ⁴⁶ Nùmbu pwe' wo sə kə be'lə mvwe' kwe' nè mò'fis mənə ndap Nwi nè ghaŋ nè nà' à ye Jòrosalèm anə. Wo à sə zə beŋ awo nda' à wo mvwe' mò'fis bə kwəkwa nè ye ntum nè mò'fis. ⁴⁷ Wo sə kuksə Nwi fana bwìŋ pwe'fo' à sə dzəm wo. Tà Nwi à sə jònaan fa wo bùu sè wo à sə tse' lùŋ nùmbu pwe'.

3

*Pità Bə Jon Təsə**Nwə Nə Yi À Bù'rə*

¹ Numbu mòk à ye, nga nùm càsə marəŋ fana Pità bə Jon sə lo mụ ndap Nwi nê ghaŋ nə. A ye għà nê wo gùgə piriya. ² A kə dzəŋ mvwe' ncüu ŋka' mok sê wo togə yà' də Ncù sê Bəboŋ fana wo tseŋ ngà' nəmòk fo' nga yi cu fo' nze. Woo kə bəhə nòŋsəgə yi fo' də nà'a sə ləeŋ mbàm bohòbùu sê wo sə lòmü nda'à Nwi anə. Busə mvə'nə wo à dzə yi dzəə, yi à ka gi yuk. ³ Yi ànə ye Pità bə Jon nga wo sə də wo ni lo mụ ndap Nwi nê ghaŋ nə fana, yi ləŋ də yà'a fa yi mbàm. ⁴ Wo kək nà' bə lis rap rap fana Pità duk fa nà' duk də, <<Kək ves.>> ⁵ Yi kək wo, nə sə tsərə ye də yà'a nə fa yi yumok nga'a. ⁶ Pità duk fa yi də, <<Mü ka mbàm ngòfa wu tse', mụ nə fa wu yusə mü tse'.>> Fana yi duk fa nà' də, <<Munə ñaŋ liŋ Jisòs Krest nê mvwe' lak Nazàre, lòkok, nə gi.>> ⁷ Fana Pità fa gesə nà' bo mazu, nə ko lokoksə nà' mütəsə ntəŋ, fana lis kùu ye bə kùu ye sə pwe'fo' gūŋ co yi təəŋ. ⁸ Yi li mütəsə, nə təəŋ bə tu ye, nə sə gihi ke' ca. Bə yà'wəŋ lo kə ni mụ ndap Nwi nê ghaŋ nə mok bəb'e'. Yi sə gi, nə sə li, nə sə kwasə Nwi. ⁹ Bwiŋ pwe'fo' à yə yi mvəsə yi à sə gi, nə sə kwasə Nwi. ¹⁰ Wo ànə geŋ də wo riŋ də a yi nê yi cugə mvwe' ncü ŋka' nê bəboŋ nə, nə sə ləeŋ bum nə fana wo mərə nsàp yu nê nà' gù yi nà'nə nəbup.

¹¹ Mvəsə wo à sə tesə tsoŋ fana ngà' nə kotse' Pità bə Jon cək fana bwiŋ mərə, nə carə və mvwe' sê wo tə sə sè'. A ye yè'sə sə mbi mvwe' sê wo togə fo' də mbàndap nê Sòlomù. ¹² Pità à yə bùu sê wo à sə vè fo', fana yi duk fa yà'wəŋ duk də, <<Bùu Izùre wəŋ, wəŋ sə mərə yè'sə bùu yà? Wəŋ sə kək seŋ ves co də vès lòkoksə yi bə ñaŋ yàvès, də vès tse' ntum sê rərəŋ yè'sə bùu yà? ¹³ Yusə də, Nwi Abràham, Azik nə ye Jàkop, yi nê yi Nwi tàcici avès à fa ñaŋ sê mubu bohòmo ye Jisòs. Wəŋ jəŋ yi, nə fa bohòbù ñkwàha bùu Jus, nə beŋ yi mantombi Palè, nga Palè nə duk laŋ də wo me'rə yi lo. ¹⁴ Yi nê yi à ye rərəŋ nə ye bəboŋ, wəŋ beŋ yi, nə duk fa Palè də yi me'rə le ngà zə bwiŋ. ¹⁵ Fana wəŋ zə yi nê yi mantombi ngòjə lòbwiŋ mvwe' lùŋ. Fana Nwi nə lòkoksə yi mvwe' kpə. Vès ye bə lis avès, nə sə tsè' fa-à nə bwiŋ. ¹⁶ Ñaŋ sè yà' cu ndzənə liŋ Jisòs sə gù ngà' nê wəŋ sə yə yi, nə riŋ yi nê'e zeŋ ŋkuŋ yi gūŋ. Njo nê vès a fa ntum avès bohòliŋ yà'sə fana yà' gūŋsə yi mvə'nə wəŋ sə yə yi yè'sə. ¹⁷ Fana nê nga'a nê'e bwema am wəŋ, mü riŋ tse' duk də yusə wəŋ bə bù ñkwàha bùu awəŋ à gù bohòJisòs, à ye nga wəŋ sə kà ri. ¹⁸ Nwi ànə tsok casə cùhu ngà tsòhòbum Nwi pwe'fo' taanŋtəŋ duk də, Nkum ngà gèm bwiŋ nə nə ye ngə'. Fana yi a gù yà' ye zinə bə nsàp mandzə ènə. ¹⁹ Wəŋ kupsə-a nga'a, nə bwiŋ lo bohòTà Nwi ya yi yisə gesə fa wəŋ bup awəŋ sə fo'. ²⁰ Ya nga mvək nê ngòcu yòŋsə nə və bohòTà Nwi. Ya nga yi tum sə fa wəŋ Jisòs, nə yi à kək nòŋsə ngòtumsə fa wəŋ nə. ²¹ Yi nə cum tsoŋ tse' mubu tè mvək kə dzeŋ nê Nwi nə gūhə tsərə fəsə bum pwe'. Yè'e mvəsə Nwi ànə tsok taŋ ntəŋ cùhu bùu ye sə rərəŋ sê ngà tsòhòbum Nwi. ²² Musi ànə duk də, <Tà Nwi àwəŋ nə tum sə fa wəŋ ngà tsòhòbum Nwi mòk sè' mvəsə yi à tum sə müu Musi.

Yi nə tesə mütsetə'rə bop bù àwəŋ.

Wəŋ nə sə yuk tse' yusə yi nə sə tsok fa wəŋ cək.

²³ Nwè nè yi duk-a dè yi kà yusè ngà tsòhòbum Nwì nè sè cèp yuk, Ye dè wo nà fis gesè yi mungorè bùu Nwì nè mvèsè.>

²⁴ Ngàa tsòhòbum Nwì sè wo à tse' ncèp ngòcèep à cèp càsè bə bum sè yà'a nə sè ye nùumbu yè'sə sè'. Ye jəŋ mu ni' Samwè nə ye bə sè wo à ye maŋkwèeŋ yi pwe', sè cep ve'nə. ²⁵ Wèeŋ ɲgwi bù ngàa tsòhòbum Nwì sè, nə ye fe'lə sè' dè wèŋ tse' bo sənə rək nè Nwì à zə bə tàcici awèŋ sè'. Yi à duk fa Abrahām də, <Mu nə sè bùs sè sənə nzeŋgònə pwe' bùu ɲgwi bù yò.> ²⁶ Nà'a njo nè Nwì à fis ngà fək ye Jisòs, nə fa to nà' mantombi bohòwèŋ ɲgòkè sè wèŋ. Yi à sè wèŋ bə mandzè nè ɲgògù wèeŋ bùu gesə mvwe' mandzè jòŋ awèŋ.>>

4

Wo Somsə Pità Bə Jon

Mu Kaŋsurù

¹ Pità à sè cèp mali bohòbùu sè fo', ɲga Jon sè' fo' fana ɲgàa fa satikà' nə ye ɲkum ɲgàa ntək məmuvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə bə bùu Sadusi wèŋ və kə tseŋ wo. ² Wo à jòk vè dè Pità wèŋ à sè yə'rə fa bwiŋ dè Jisòs a lòkok mvwe' kpə. Wo yə'rə ve'nə, yà' sə niŋ tsok də ɲwèe kpə-a yi nə lokok fe'lə səmok. ³ Fana wo ko wo, nə kə lok noŋsə wo. Wo à nòŋ nòŋ mu ndapndzəmè anə tè tsok reŋ bùsə à ye ɲga mvək lònəbup. ⁴ Anə ye nà sè' ve'nə fana bwiŋ ɲkəuŋ sè wo à yuk ncèp nə à dzəm tse' bə zeŋ. Bùu sè wo à dzəm sè lòŋ fo' à ye pwe' co bwiŋ ncùhù tàŋ.

⁵ Tsok à reŋ fana, bù ɲkwàha bùu Jus wèŋ à baŋ vè mvwe' lak Jòrosalèm duk dè wo kə sak yà'wèŋ. Wo à ye bùu Jus sè mantombi bə ɲgàa yə'rè bwiŋ lùk. ⁶ Wo ye fo' bə Anàs, ɲkum ɲgàa fa satikà' wèŋ, nə ye fe'lə Kayofàs bə Jon bə Alèsandà nə ye fe'lə bùu mok sè' sè wo ɲjàŋ bə ɲkum ɲgà fa satikà' nə. ⁷ Wo jəŋ vè bùu sè ba sə mantombii wo, fana wo sè fek yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ tse' nsàp ɲàŋ nè fòŋgògù ve'nə-ε? Wèŋ sə gù ve'nə yè'sə bə liŋ ndà?>> ⁸ Pità à rwiŋ bə Yòŋsè nè Rəreŋ nə fana, yi cep fəsə fa wo də, <<Wèŋ bùu sè mantombi nə ye bù ɲkwàha bwiŋ wèŋ, ⁹ wèŋ sə fek ves yè'sə yusè bəbɔŋ sè vès a gù də ɲwè ènə gi sə à? Wèŋ dzəm ɲgòriŋ də vès a gù yi vale ɲkuŋ yi gi à? ¹⁰ Fana wèŋ bə bùu Izùre pwe' riŋ sè' də ɲwè ènə a gu, nə təèŋ nə mantombii wèŋ fəeŋ bə ɲàŋ liŋ Jisòs Krèst nə mvwe' lak Nazàre. A yi nè wèŋ ànə te'lə yi mu ntəèŋ, fana Nwì lòkoksə yi mvwe' kpə nə. ¹¹ A sè' Jisòs nè'nə nè ɲwək Nwì sè duk də, <Lis nè ɲgàa ci ndap à dzèeŋ màk dè nà'a bup, kə tse' ghak fe'lə fək sè' zeŋ nə.> ¹² Mandzè nè ɲgòtse' lùŋ megu bə liŋ ye yiŋyi. Sənə nzeŋgònə pwe', ɲwənəmòok mok bùè nè Nwì a fa bwiŋ də aco a tse' lùŋ bohòyi.>>

¹³ Bùu sè mu kaŋsurù sə pwe' à yə nsàp ntum nè Pità bə Jon à bàa ɲga wo rì sè' dè yà'wèeŋ bùu sè wà sè wo à ka ɲwək sè' riŋ, fana wo mərə nəbup. Yà'a mvwe' sè wo à rì duk dè bùu yè'sə à ye bə Jisòs wèŋ laŋ nè zìnə. ¹⁴ Yusè co wo cep, à ka sè' yeŋ, bùsə ɲwè nè wo à lùŋsə yi nə à tək sè' fo' ɲgə ni' Pità bə Jon anə, bwiŋ sè ye yi. ¹⁵ Fana wo à duk fa yà'wèŋ dè yà'wèeŋ tesə mu kaŋsurù anə. Wo à tesə lo fana wo sè cep mok woòwo. ¹⁶ Wo sə dūhə də <<A gu bùu yè'sə va? Busə bùu sè wo cu Jòrosalèm fəeŋ pwe' riŋ tse' də à gù nsàp yu nè nà' gu càsə ɲàŋ nè'nə bùu yè'sə. Mandzè nè co vesùwèŋ dzèeŋ yà' ka yè'sə yeŋ. ¹⁷ Fana megu

də vesùwèŋ jwa sa'rə wo də wo kà bohòŋwə nəmòk mənə liŋ Jisòs mok cèp yuk fe'lə, ŋgògù də yu yè'sə kà mantombi mok sə yuhù lo'.>> ¹⁸ Fana wo to fəsə vesə wo mü ndapə anə, nə tsok wo də, ŋgòcèp kènə ŋgòyərə bwiŋ mənə liŋ Jisòs nə kà mok ye yuk fe'lə. ¹⁹ Pità bə Jon duk fa fe'lə wo də wo kək ja'a na yàwo sè' də, a yəyərə bohòNwi də wo yuk yà'wèŋ nə nonjə Nwi àlɛ. ²⁰ <<Kaco vès teŋsə ŋgòcèp yusə vès a yə, nə yuk yeŋ.>> ²¹ Bùu sè mü kənsurù sè à jwa sa'rə mali wo gugəŋ, nə me'rə wo lo. Wo lap njo nè co wo fa yà'wèŋ ŋgə' bùu zəŋ bùè, bùusè bwiŋ pwe' à sə kùksə Nwi bə nsàp yu nè nà' ye nà'nə. ²² Njwè nè wo à gù gəŋsə yi nə à càsə luumŋgòŋ hum kwè.

Bwe Jisòs Ləŋ Piriya Də Wo Kà Wuə Tse'

²³ Mvəsè wo à mè'rə wo ntèŋ, Pità bə Jon bwi lo mvwe' kwe' àwo, nə tsoho fa yà'wèŋ yusə ŋkum ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə bù ŋkwàha bwiŋ wèŋ duk sə. ²⁴ Wo à yuk wes yà' fana wo pwe' be'lə, nə gu piriya bohòNwi duk də, <<O Tà Nwi, ŋgà gù ntòbu bə nzeŋgòŋ nə ye ndzəp bə bum sè yà' cu ca lònŋ. ²⁵ A ye wù nè wù à gù tàcici àvès Devid ŋgòcèp bum yè'e. Yi à ye mo fək yo, fana Yòŋsè nè Rərəŋ nə à gù yi ŋgòcèp də, <Bù lakmvum sə jok bùu yà?

Bùu sə sə tsərə bum sè yà'a nə kà fək yè'sə bùu yà?

²⁶ Bù ŋkəŋkum nzeŋgòŋ fuhə ni' awo mvwe' mò'fis ŋgòlù Tà Nwi bə Nkum ŋgà gèm bwiŋ nè Nwi à cokfis nòŋsə nə.>

²⁷ A zinə də Heròbə Pòŋtiyòs Palè nə ye bùu Izùre bə bù lakmvum wèŋ à cu kwe' nè bəp mü tuhù Jisòs mü ntòlak fən. Wo à kə cu kwe' mü tuhù Jisòs mo yònè rərəŋ, nè wù à cokfis nòŋsə nə. ²⁸ Wo kə be'lə ŋgògù bum sè wù ànə dzəm wu. Wù ànə fuhə nonjə yà' laŋ, nə fa nàŋ də bum yè'sə nə ye ve'nə. ²⁹ Fana nè ŋgà'a nè'e, Tà, kək ja'a na bə nsàp ŋgə' nè wo sə duk də wo nə fa ves, ya ŋgà wu gu ves ŋgàa fàak yo ban ntum ŋgòtsòho ncèp yònə. ³⁰ Niŋ-a nàaŋ yo sə bə mandzè nè ŋgògù bwiŋ guŋ nə lokok mvwe' yiyaŋ awo. Gù sè' də vès sə gu bum bə liŋ Jisòs, mòfək yònè rərəŋ nə co yà'a sə ghak bwiŋ mü tuhù.>> ³¹ Wo ànə ləŋ mesə fana mvwe' sè wo à ye fo' sə tsoho. Wo pwe'fo' à rwiŋ bə Yòŋsè nè Rərəŋ nə. Wo yeto ŋgòtsòho ncèp Nwi nə kà wəp.

Wo Sə Gəpsə Yak Bum Awo Kəkurə

³² Bùu sè wo ànə dzəm bohòJisòs sə pwe' sə tse' ntum nè mò'fis. Njwè nəmòk nè mò'fis kà duk də yusə yi tse' gù sè ye yiŋi duk. Wo à sə benə bum awo sè wo à tse' pwe' mvwe' mò'fis. ³³ Ngàa ntum yè'sə à sə tsoho bum sè wo à yə, mvəsè Tà Jisòs à lòkok mvwe' kpə bə nàŋ fana Nwi sə se wo pwe'fo'. ³⁴ Njwè nəmòk nè də yi à sə jamə də yi ka yumok tse' à ka mətsetsərə wo anə yeŋ. Bùu sè wo à tse' nzum bə ndap wèŋ à sèŋ yà', nə jəŋ və mbàam sè wo sèŋ yà' bə zəŋ sə, ³⁵ nə fa nonjə yà' bohòŋgàa ntum sə wèŋ. Fana wo jəŋ mbàam sə, nə sə fa njwè nè fòlòŋ mvəsè wo yə də nà' ka tse'. ³⁶ Yà'a mvəsè njwè nəmòk nè liŋ ye də Jòsep à gù sè' ve'nə. Yi à ye njwè bəp bù Levi, fana wo dzə yi dzəə mvwe' lak Seprò. Ngàa ntum Jisòs à to fa yi liŋ nzum də Bànabà. Yà'a də: Njwè nè yi rì ŋgòcèp fa bwiŋ ncèep kontum. ³⁷ Yi à sèŋ nzum ye, nə jəŋ və mbàam sə, nə kə fa nonjə yà' bohòŋgàa ntum sə sè'.

5

Anàniyàs Bə Sàferiyà

¹ Nwè nəmòk à ye sè' nè lɪŋ ye à ye də Anàniyàs. Lɪŋ ŋgwe à ye Sàferiyà. Wo à sɛŋ bum awo mok, ² nə swihi nonşə mbàam mamòk, nə jəŋ bwees sə fa lo ngàa ntum sə. Ŋgwe ye à ri də nà' swihi mbàam mok sè'. ³ Fana yi ànə jəŋ və mbàam sə, Pità fek yi duk də, <<Anàniyàs, wù mè'rə Satà də yi ni sə ntuù wù ŋgògù wu də wu kə borə Yòŋsə nè Rəreŋ nə, nə swihi mbàam sè wù à sɛŋ bum sè mamòk bəu yà? ⁴ Mvək nè wù ànə ka bum yà'sə ntəsəŋ, yà' à ye sè yò. Wù à sɛŋ yà', mbàam sə ye mali sè' sè yò. Njo nè wù kə tsərə fe'lə sə ntuù wù də wu gu nsàp yu ènə yè'sə bəu yà? Wù ka nsàp mwès nè'nə bohòbwiŋ ci' fa, wù ci' fa nà' bohòNwi bə tu ye.>> ⁵ Anàniyàs ànə yuk ve'nə ntɛŋ, yi coho gbə sə nze, nə kpə. Wəə à ko bəu sè wo à yuk yu yè'sə pwe'fo'. ⁶ Wàhabwiŋ wèŋ à vè, nə kə lim fis lo vèŋ ni' ye nə sə mbiŋ, nə kə tuuŋ.

⁷ A cà awà tɛ' fana ŋgwe ye və sè', nə kà ri də yumok gù ndu ye ri. ⁸ Yi à kə dzèen, Pità fek yi də, <<Tsòk fa m-ε, yè'e mbàam sè wèŋ ndu yòà sɛŋ bum sè ve'nə pwe'fo' à?>> Ŋgwɛŋ nə də, <<Ŋ, yà'a mbàam sè pwe'.>> ⁹ Fana Pità duk fa yi də, <<Wɛŋ ndu yòswi' cù də wèŋ kə mumşə ja'a Yòŋsə Nwi bəu yà? Sə nərə vè kù kə ncùhù yà'a bəu sè wo kə tuuŋ vè ndu yò. Wo nə bək fis lo wu yòsə' ca.>> ¹⁰ Yi à coho gbə nòŋ tşə mantombii Pità ve'nə ntɛŋ, nə kpə. Wàha bəu sè à ni ko' vèə, nə kə dzeŋ ŋga yi kpə laŋ. Wo à bək jə fis nà', nə kə tuuŋ yi ŋgə sèe ndu ye nə. ¹¹ Bəu cos nè ye bəu mok sè wo à yuk bum yè'sə, nsàp wəə mòk à ko wo pwe' nè pwe'.

Bum Maŋgəŋgèŋ Nə Ye Məmərə

¹² Anə gèŋ ngàa ntum sə à sə gùhə bum maŋgəŋgèŋ nə ye bum sè bwiŋ sə mərə wùriŋ. Bəu sè wo à dzəm Jisòs sə pwe' à sə cu kwe' àwo mvwe' mò'fis mvwe' ntòmbi Sòlomù. ¹³ Bəu mok sè wà sè à ka ni' awo co də wo kəkurə ngòbe'lə yà'wèŋ jəŋ lok. Wo à sə kà-a bə yà'wèŋ sè' sə tòrə kɛ' fana wo sə kək ja'a yà'wèŋ co nsàp bəu mok sè wo bontam wùriŋ. ¹⁴ Bəu sè wo à dzəm bohòTà Jisòs à sə tùhu vè, bəba bə mbəmbam wèŋ nduk, nə sə kə be'lə wo. ¹⁵ Mvəsə bwiŋ à yə nsàp yu nè wo à sə gùhə fana, wo bəhə fis vè ngàa yiyan, nə nonşə lo wo ŋgə mandzə munə kəà bə kè wèŋ də ya Pità gù càa, tsətsɛŋ ye ca mɛ ni' mok. ¹⁶ Bwiŋ à kwəŋ tşə və mvwe' bòop lak sè yà'a ŋgə Jòrosalèm ŋgòjə vè bəu awo sè wo sə yaya bə bəu sè wo tşə yòŋsəə ze' ndzə ni' wo. Wo à gu wes pwe'fo'.

Wo Fa Ngàa Ntum Jisòs Ngə'

¹⁷ A ye ve'nə fana ŋkum ngàa fa satikà' bə bəu ye sè wo mvwe' kwe' bəu Sadusi wèŋ yeto ngòwa yusə ngàa ntum sə sə gùhə sə, nə jok wà anə. ¹⁸ Wo ko ngàa ntum sə, nə kə nisə wo ndapndzəm. ¹⁹ Numbu ànə à ye, nè ndzəmə fana masinjà Tà Nwi və, nə kə muk noŋ ncùu ndapndzəm sə, nə fis wo. Yi tsok fa yà'wèŋ duk də, ²⁰ <<Dù lo, nə kə təŋ mɛ ndap Nwi nè ghaŋ nə, nə tsoho fa bwiŋ ncèp nè bə lùŋ nè fi ènə.>> ²¹ Wo à yuk mvəsə yi à cep sə. Tsok à rɛŋ wo lo mɛ ndap Nwi nè ghaŋ nə, nə sə yə'rə bwiŋ.

Ğhà ànə à ye fana ŋkum ngàa fa satikà' nə bə bəu ye wèŋ à to benə bə ŋkwàha bəu Jus pwe' mvwe' mò'fis də wo cum kaŋsurù. Wo à vè wes,

wo duk gesè lo mvwe' ndapndzəm nè dè wo jəŋ vè fa wo ngàa ntum sè.
²² Ngàa kək ngàa ndapndzəm sè à kə dzèŋ fana wo kà ngàa ntum sè m̀ ndapndzəmè anè yè. Wo bwi lo, nè kə tsok fa bùu sè m̀ kaŋsurù sè dè,
²³ <<Vès kà wès fo', vès ye nga ncùu sè t̀ lələk mpaan. Nga bùu sè wo kək nõoŋgè ndapndzəm nè ndzəmè t̀ fo' sè' bəboŋni. Vès dè vès muk-a kə ncùu sè fana vès kà ɲwè nè mò'fis mbwa yə.>> ²⁴ Nkum ngàa tək ndap Nwi nè ghan nè bə ɲkum ngàa fa satikà' sè ghan wèŋ à yuk ve'nè fana wo mərə yusè yà'a nè kə ye mantombi sè bùu. ²⁵ Fana ɲwè nèmòk ni kok vè, nè tsok wo dè, <<Wèŋ yuk-à, bùu sè wèŋ a nisè wo ndapndzəm sè, wo cu m̀ ndap Nwi nè ghan nè. Wo sè yə'rè bwiŋ mbwa!>> ²⁶ Fana ɲkum nè bə ɲgà tək ndap Nwi nè ghan bə bùu ye wèŋ à lòkè jè fəsè vè ɲgàa ntum sè maŋkwèn. Wo à ka yà' bə top sè ko bùusè wo à sè wəp dè bwiŋ tərè wo ɲgà'a bə lis.

²⁷ Wo à jè vè ɲgàa ntum sè, nè duk wo təŋ m̀ kaŋsurù anè. Fana ɲkum ɲgà fa satikà' nè sè cep bohòwo dè, ²⁸ <<Vès a cèp bohòwèŋ, nè soŋ wèŋ ntu' bup bup dè wèŋ kà bwiŋ yumok bə liŋ ɲwè ènè mok yə'rè yuk fa fe'lè, fana ja'a na yàwèŋ yusè wèŋ gũ. Wèŋ gũ tətè bùu sè mvwe' lak Jòrosalèm fɛɛŋ lòoŋ yuk wes nsàp yəyərè àwèŋ ànè lòoŋ fo'. Wèŋ sè lap mandzè ɲgògù dè vès à duk vès ɲkuŋ wo zè ɲwè ènè!>>

²⁹ Pità bə ɲgàa ntum mok sè wèŋ à cèp fəsè yàwo duk dè, <<Vès tse' ɲgòyuk le duk nè Nwi, nè me'rè nè bwiŋ. ³⁰ Nwi tàcici avès à lòkoksè Jisòs mvwe' kp̀ mvəsè wèŋ ànè te'lè yi m̀ ntəŋ, nè zè yi. ³¹ Nwi à lòkoksè yi, nè cumsè yi bo ma mà'a yi co ɲwè nè mantombi nè ye ɲgà lũŋsè bwiŋ sè'. Yi à gũ ve'nè ɲgòfa mandzè bohòbwe Izùre ɲgòkupsè, nè bwi fa bup awo ɲkwèŋ ya wo tse' səsɔwifa bə bup awo sè. ³² Vès à yə bum yè'sè bə lis avès fana vès tse' ɲgòtsòho fa bwiŋ yà' sè'. Yòŋsè nè Rərəŋ nè sè tsè' fa bwiŋ sè' dè bum yè'sè zinè.>>

³³ Bùu kaŋsurù sè à yuk ve'nè fana wo jok nèbup, nè duk dè wo nè zè yà'wèŋ. ³⁴ Mòk ànè ye fo' m̀wəwə Faràsi, wo to yi dè Gàmalijà. Yi à tse' faàk sè ɲgòyərè fa bwiŋ lùk. Yi lokok təŋ m̀ kaŋsurù anè mutsè ɲgà yi à ye sè' nsàp ɲwè nè bwiŋ wəpgè yi maŋgəŋgèŋ, fana yi duk dè wo jəŋ fis gesè lo ɲgàa ntum sè sè mbiŋ mvək momjo. ³⁵ Yi yeto ɲgòduk fa bùu sè m̀ kaŋsurù anè duk dè, <<Wèŋ bùu Izùre, wèŋ jəŋ ɲkərə bə nsàp yu nè wèŋ sè duk dè wèŋ gũ bùu yè'e bəboŋ. ³⁶ Mvək mòk à ye fa' nè Tiodàs à vè, nè sè duk ke'ca dè yi ɲwè nèmòk nè ɲkũuŋ. Bùu sè wo à kpəŋ yù yi à ye co bwiŋ ɲkũ kwè. Wo à zè yi fana bùu sè caŋ sam bisè ke' zəzok, yusè wo à sè duk dè wo gũ sè kp̀ bisè sè'. ³⁷ A ye fe'lè maŋkwèn, ghà nè wo à sè ta bwiŋ fa' nà'a, Judàs m̀wəwə Galilì à vè ye sè'. Bwiŋ à yù yi sè' wùriŋ. Wo à zè yi fana bùu ye sè wèŋ carè sam sè'. ³⁸ Fana nè ɲgà'a nè'e, mù sè duk dè wèŋ kà bùu yè'sè yumok gũ. Wèŋ me'rè wo ve'nè, bùusè a ye-a duk dè nsàp yusè wo sè tsòho ke' yà' sè ye-a yumok sè ɲwè a tsərè kok yà' yi, fana ye dè yà'a nè bisè. ³⁹ A ye-a dè a yu Nwi, fana mandzè nè co wèŋ ghak wo nè kà ye. Aco yà' ye dè wèŋ sè lù wèŋ Nwi wèŋ.>>

⁴⁰ Gàmalijà nè à duk wes ve'nè fana kaŋsurù nè pwe' à dzəm ncèp ye nè. Wo to nisè vesè ɲgàa ntum sè wèŋ m̀ nda'à anè, nè jəŋ ɲkwès, nè ləp wo bə zəŋ, nè duk fa wo dè yà'wèŋ kà yumok bə liŋ Jisòs mok cep yuk fe'lè, nè me'rè wo lo. ⁴¹ Ngàa ntum sè wèŋ à sè lo gesè mvwe' kaŋsurù nè

bə kwəkwa sə ntuà wo nèbup. Wo à sə kwa də Nwi yə wo də wo yəyərə ngòkò yə ngə' bə marè'tu bùu liŋ Jisòs. ⁴² Fana à sə ye nùumbu pwe' wo sə yə'rə bwiŋ mü ndap Nwi nè ghaŋ nə bə nda'à bwiŋ wèŋ, nə sə tsoho fa mali bwiŋ Ntirè nè Bèboŋ nə də Jisòs Nkum ngà gè m bwiŋ nè wo sə kùk nə.

6

Wo Cokfis Ndìgàp Wèŋ Sàmba

¹ Mvək à sə lòo, bùu sə wo à sə yù mandzè Jisòs sə yam yàwo sè'. A kè dzèŋ nùumbu mòk fana bùu Jus sè wo à sə cu gù yàwo la'à bə sè wo à kè dzə vè wo lakmvm wèŋ kuəm. Sə wo à dzə wo yàwo lakmvm sə wèŋ à sə cèp ñwəm kɛ'cà dɛɛ, wo sə kà bàa yepmfə awo zuzuu sə wo gəpgè səsə yà'a fa. ² A ye vɛ'nə fana ngàa ntum sə hum-ncòp-ba sə to benə bùu Jisòs sə pwe'fo' mvwe' mò'fis. Nə tsok fa yà'wèŋ də, <<Ka bèboŋ bohòvès də vées me'rə ngòtsòho ncèp Nwi, nə cum ngòkùk lis mvwe' nzak zuzu yèŋ.>> ³ Nə duk mali duk də, <<Bwema am wèŋ, wèŋ kùk mʉtsətsə'rə wèŋ, nə cokfis bwiŋ sàmba. A ye wo sə bwiŋ jəgè wo co bùu sə kəkurè, sə wo tse' ñkərè, nə tse' Yòŋsè nè Rəreŋ sə ntuà wo ya vées fa wo nsàp fàk ènə. ⁴ Ya vées jəŋ wes mvək njàvès ngògù piriya nə ye ngòtsòho ncèp Nwi.>> ⁵ Bùu sə pwe' à kwa bə ncèp nè ngàa ntum sè tsərə fa wo ènə. Fana wo cokfis ngà'a Stefè, yi ñwè nè yi naangè tu bohòNwi bèboŋni, nə tse' Yòŋsè nè Rəreŋ nə sè'. Mok wèŋ à ye Filip, Pokoròs, Nikanò, Timò, Pàraminà, nə ye Nèkolà nè yi à ye ye ñwəə Antiyòk, nə buuŋ ñwè Jus. ⁶ Wo à jə vè bùu yè'sə, nə kə fa bohòngàa ntum sə wèŋ. Ngàa ntum sə à naaŋ fa wo bo mü tuhù, nə gù piriya. ⁷ Fana ncèp Nwi à sə kùk lómantombi. Bùu sə wo à sə yù mandzè Jisòs mvwe' lak Jòrosalèm sə à sə yam lòsè' mantombi. Ngàa fa satikà' wèŋ à ye ñkùuŋntèŋ sə wo à yuk nə dzəm sè'.

Mvəsè Wo A Ko Stefè

⁸ Stefè à ye ñwè nəmòk nè Nwi à fa yi ntum nè bèboŋ wùriŋ. Yi à tse' ñaŋ fana yi gù maŋgəŋgèŋ nə ye bum sə co bwiŋ sə mərə mʉtsətsə'rə bùu sə wèŋ. ⁹ Bùu mok wèŋ à yè ngògù də bə yà'wèŋ kuəm. Wo à ye bòp bù nè wo à sə ñigè ndap piriya nè wo à sə to nà' də: Bùu sə wo cu bə tu awo. Bùu Jus sè wo à ye mbwa à tesə vè mvwe' lak Sirini bə lak Aləsandà. Wo yà'sə nə ye bùu Jus mok sə wo à vè yàwo mvwe' nzeŋgòn Silisiya bə nzeŋgòn Èsiya wèŋ à yè ngòkùəm bə Stefè wèŋ. ¹⁰ Fana Yòŋsè nə à fa Stefè nsàp ñkərè mòk vɛ'ɛ co wù kà fàk. Mvəsè yi ànə sə cep fana wo kà yusè co wo cep fəsə fa yi tse'. ¹¹ Fana wo lo kə ywiŋ bùu sə mok cù də yà'wèŋ duk də wo yuk nga Stefè sə bupsə liŋ Musi nə ye liŋ Nwi. ¹² Nà'a ñkərè nè wo à gù fana ntum yaaŋ bwiŋ wo jok. Bùu sə à jòk wes pwe'fo', nə ye bə bù ñkwàha bùu sə fo', nə ye ngàa yə'rə bwiŋ lùk wèŋ sè'. Wo à vəə, nə kə ko lo Stefè mü kaŋsurù. ¹³ Wo jəŋ və bùu mok sə wo kə ci' mvwès mü tuhù nà'. Wo duk də Stefè togè liŋ mvwe' sè rəreŋ sə wo kùksəgè Nwi fo' sə bup riŋ riŋ, nə sə cep bup bə lùk Musi sè'. ¹⁴ Də wo à yuk nga yi sə duk də Jisòs nè'e nè mvwe' lak Nazàre nə kuəmsə mak ndap Nwi, nə kupsə bum lak sə Musi à fa wo pwe'fo'. ¹⁵ Bùu sə wo à ye

mu kanşurù anə lõonfo' à bàun kùk Stefè bə lis rap rap. Mvəsə wo à sə kùk yi ve'nə fana wo ye nga si Stefè sə gù co si masinjà Nwi.

7

Yusə Stefè A Cèp

¹ Nkum ngàa fa satikà' nə à fek Stefè də, yu ye'sə zìnə àlè. ² Stefè ye ngòcèp fəsə də, <<Bwema nə ye tè' am wèŋ, wèŋ yu'rə fa-a mu-ε. Ghà nè tàcici àvès Abràham à ye mvwe' nzenğòn Mèsòpòtemiyà nkun yi sə ye'e lo ngòkə cu mvwe' lak Harà, Nwi nè yi tse' fòwùriŋ nè à kə yəəŋ bohòyi. ³ Yi tsok fa nà' də, <Mè'rə bàu yo, nə ye lak yo ye'e, nə lokok lo mvwe' nze mòk nè zok nè mu nè niŋ tsok fa wu.> ⁴ Fana yi ye'e me'rə Càdiyà, nè lo kə cum Harà. Ghà nè tè'ε Abràham à kpə, fana Nwi gu yi coho və mvwe' lak sè wèŋ cu ngà'a fo' ye'e. ⁵ Nwi à ka Abràham mvmvwe' mòk fo' də a nè nà' fa lok, à ka yeŋ koo momjo. Nə ye də Nwi ànə kak laŋ də yi nè fa fo' bohònà' nè ye bə ngwi bàu ye sè wo nè sə və maŋkwèŋ. Mvək nè Nwi à sə kàk ve'nə, à ye nga Abràham ka mweŋ ntòtse'. ⁶ Yusə Nwi à cèp sə à ye də, <Ngwi bù yòo nè kə cu mvwe' lak mòk sè yà' ka yàwo yeŋ. Wo nè cum nkwèŋ fo', wo sə fa wo ngə' wùriŋ mənə luumngòn nkə kwè. ⁷ Mu nè sak bàu sè wo nè sə fak fo' bohòyà'wèŋ sə sè', fana wo nè me'rə lak yà'sə, nè tesə və, nè sə kuksə mu mvmvwe' nè'e.> ⁸ Anə geŋ, Nwi bə Abràham à zu rùk də yi nè sə riŋ tse' nà' bə nsàp mandzə nè wo komgè tu mbəmbam nà'a. Fana Abràham dzə Azik, à dzèŋ nteŋ mò'fis, yi kom fa nà' tu. Azik kom bwi fa mo ye Jàkop, fana Jàkop kom bwi fa bwe ye sə hum-ncòp-ba sè wo tàcicii avès.

⁹ <<Tàcicii avès sə wèŋ à kùk moma awo Jòsep bə lis sə bap ji njo. Wo ko seŋ gesə lo yi də nà'a kə ye nkwèŋ mvwe' nzenğòn Ijip. Anə ye-a sè ve'nə fana, Nwi à ye yo, ¹⁰ nè sə tesə Jòsep nè bə nsàp ngə' nè yi à sə ye lõonfo'. Ghà nè Jòsep à kə dzèŋ bohòŋkum Ferònə mvwe' nzenğòn Ijip nè, Nwi à fa yi cùu sè bèboŋ, nè fa yi nkərè. Ferònə ye ve'nə fana yi gu nà' ŋwè nè ghaŋ mvwe' nzenğòn Ijip nè pwe'. Yi à gù nà' ŋwè nè ghaŋ mvmvwe' nto' ye sè'. ¹¹ Fana mvək nəmòk à ye, njè ko mvwe' nzenğòn Ijip bə nzenğòn Kanà pwe'. Njè nè à fa bwiŋ ngə' ve'ε wùriŋ. Tàcici avès wèŋ à ka beŋ mòk sə tse'. ¹² Jàkop ànə geŋ də yi yuk də wo tse' zuzu mvwe' nzenğòn Ijip yo fana yi tumsə gesə bwe ye sə wo tàcicii avès sə fo'. Nà'a ghà nè mantombi nè wo à lòto fo'. ¹³ Wo à vè nè kè' ba, fana Jòsep gu bwema ye sə wèŋ ri də yi moma yà'wèŋ fana, nè gu Feròri də yà'wèŋ bàu lak ye. ¹⁴ Jòsep tirə gesə fa tè' ye də nà' bə bwe nà' pwe' coho və mvwe' nzenğòn Ijip nè. Wo à ye pwe'fo' bwiŋ hum sàmba-ncòp-tàŋ. ¹⁵ Fana Jàkop coho tsoŋ lo sə Ijip anə. Yà'a mvwe' sè yi nè ye bwe ye, sè wo tàcicii avès, à kpə wes mòk fo'. ¹⁶ Mvè'nə bwe awo à foho lòKanà wo bèhə lo vèeŋ ni' yà'wèŋ sə ngòtuŋ mvwe' sè wo togè fo' də Sekèm. Wo à kə tuuŋ wo fo' sənə sèe sə Abràham à ywiŋ yà' bohòbwe Hamò.

¹⁷ <<Mvək à sə kùrə vè də ya Nwi gu yusə yi ànə kak fa Abràham sə, fana nga bàu avès yam mvwe' nzenğòn Ijip mòk maŋgəŋgèŋ, ¹⁸ tèe nkum nəmòk nè yi à ka Jòsep ri yuk, kə kok dzə' nkum mvwe' nzenğòn Ijip anə mòk yi. ¹⁹ Yi sə borə bàu avès bə nkərè, nè sə gu tàcici avès wèŋ ngə' nèbup. Yi gu də wo kà bwe awo sə læ mu nda'à nisə, də wo me'rə nonşə

bwe sè sè mbinj dè ya nga yà'wèen kpɔ. ²⁰ Yà'a sè' mvèk nè wo à dzè Musi, mwe boŋ. Yi à cu mu nda'à tɛ' ye ŋwə tɛ'. ²¹ Mvèk nè wo à kè nòŋsə yi sè mbinj fana mo Feròmok nè wà'ngwɛŋ à kè te' jə nà' yuye. Yi sè tək nà' co mo ye. ²² Wo à yə'rə yi, yi riŋ ŋkərəə sè yà' cu mvwe' nzeŋgòŋ Ijip anə pwe' nè pwe'. Yi bɛɛŋ ŋwə nè ghanj bə nsàp mandzè nè yi cèp cù, nè sè gu bum ye.

²³ <<Ghà nè Musi à dzɛŋ lùumŋgòŋ hum kwè, fana yi duk dè yi kə ke' ye bɛɛ ye wɛŋ bwe Izùrɛ. ²⁴ Yi lo, nè kə tseŋ ŋwə ye mòk nga ŋwəə Ijip mòk sè ləp nà', fana yi geŋ dè yi kə tɛsə nà'. Musi à ləp zə ŋwəə Ijip nè. ²⁵ Yi à sè tsərə dè bɛɛ ye wèen nə rɛɛŋ dè Nwì tum yi ŋgòkə tɛsə fis wo sənə ŋgə' awo, fana wo kà sè' rɛɛŋ. ²⁶ Tsok à rɛŋ, yi ye bwe Izùrɛ bwiŋ ba nga wo sè lùlù. Yi geŋ fo', nè sè gu mandzè nè co wo kà lù. Yi fek yà' dè, <Wèŋ sè dè wèen lɔ yè'sə bɛɛ yà, ŋge' am wèŋ? Mù dè wèen bwema mvwe' mò'fis àlaa?> ²⁷ Fana nè yi à sè fa mòk ŋgə' yi nè bwi' gesə Musi fo', nè duk fa nà' dè, <Ŋwə nè yi duk wu dè wu kə kok ŋkum bohòvès nè sak vèes ndà? ²⁸ Wù dè wu zə mu mvəsə wù a zə ŋwəə Ijip ŋkwis yà'a nà?> ²⁹ Musi ànə yuk mvəsə nà' cèp vɛ'nə, fana yi caŋ lo, nè kə cum bisə mvwe' lak Midiyà. Yi à cu fo' tɛ' yi dzə bwe mbəmbam ba.

³⁰ <<A cà lùumŋgòŋ hum kwè, fana Musi ye masinjà Nwì mòk bə lis. Nà' à yəəŋ bohòyi ndzənə mis nga nà' sə kuə mu tɛhù nè kà liiŋ. Mis ènə à kuə ŋgəə, mvwe' ŋgə nda nəmòk nè wo togè nà' dè Sinà. ³¹ Musi à yə vɛ'nə, nè mərə manŋgəŋgèŋ, fana nè sə gi soonj geŋ fo' dè yi ye tsə'rə yà' bəboŋ. Yi yuk nga ŋgì Tà sè cèp dè, ³² <A mùu Nwì tàcicii awèŋ. Nwì Abràham, Azik bə Jàkop.> Musi à yuk vɛ'nə, yi sə jik bə wuə vɛ'ɛ kpək kpək, nè kà lis mok kùk. ³³ Tà à tsə' yi dè nà'a cokfis kùuŋgùp nà', bəusə mvwe' sè nà' tɛ yà'sə, a fo' nze nè rɛɛŋ. ³⁴ Nə duk fe'lə sè' duk dè, <Mù kùk ja'a, nè ye ŋgə' nè bɛɛ am wèŋ sə yə mvwe' nzeŋgòŋ Ijip. Mù a yuk waŋ awo sè' laŋ, fana mù nè vəə nè dè mu kə tɛsə wo. Vəə, ya mu tum gesə wu Ijip anə.>

³⁵ <<A ye Musi nè bwe Izùrɛ à dzɛen yi, nè fek yi dè, <Ŋwə nè yi duk wu dè wu kə ye mantombi bohòvès, nè sak vèes ndà lɛ?> nè. A yi nè Nwì tumsə co ŋwə nè mantombi nè ye ŋwə nè yi fis wo sənə ŋgə'. Nwì à fa càsə yi fàak sə bohòmasinjə Nwì, nè nà' à yəəŋ bohòyi ndzə misə nà'a. ³⁶ Yi à təəŋ mantombi ŋgòjə fis bɛɛ sə mvwe' nzeŋgòŋ Ijip yi. Yi à gù manŋgəŋgèŋ nè ye bum sè co bwiŋ mərə mvwe' nzeŋgòŋ Ijip nè ye mvwe' ndzəp nè wo togè nà' dè Ndzəp nè Bəbanj nà'a sè'. Mvəsə wo à sè lòo, yi sə guhə lo mali manŋgəŋgèŋ mvwe' nze nè ŋgəə mənə lùumŋgòŋ hum kwè sè'.

³⁷ <<Gù sə Musi ènə nè yi à tsə' bwe Izùrɛ dè, Nwì nè tumsə fa yà'wèŋ ŋgà tsòhòbum Nwì sè' mvəsə nà' a tum vèsə yi Musi nè. Ŋwə ànə nè ye mo nè njawèŋ. ³⁸ A yi Musi nè bwe Izùrɛ à baan mvwe' nzeŋgòŋ ŋgəə fana yi ye bə yà'wèŋ nè. Yi à ye fo' bə tàcicii avès nè ye bə masinjə Nwì nè nà' à cèp bohòyi mənə nda Sinà. Yi à jə ncèp Nwì nè nà' tse' yòŋsə nja nè fa'nə ŋgòcàsə fa vesùwèŋ. ³⁹ Tàcicii avès wèŋ à ka ŋgòyuk yusə Musi nè à sè cèp dzəm. Wo me'rə nòŋsə yi, nè sè duk sə ntuə wo dè bəco wo bwi foho lo fe'lə Ijip anə səmok. ⁴⁰ Fana wo duk fa Aròŋ dè nà'a gù fa wo yumok sè yà'a ye mantombii wo. Dè wo ka yusə yà' gù ŋwə nè yi à jə fis vè ves mvwe' nzeŋgòŋ Ijip, nè wo to fa ves yi dè Musi ànə riŋ. ⁴¹ Nà'a

nga'a mvæk nè wo à gù yumok co nwi awo nà' səsə mo mbòn. Wo à sʷə nsùŋgaŋ, nè teŋ vəpsə nà', nè kaŋ dzeŋ ŋgòkùksə yusə wo à gù wo bə bo awo. ⁴² Nwi à mè'rə wo fana wo sə kuksə ke' ca lo ŋkəŋkàaŋ sè mubu. Yà'a mvəsə wo à còm ndzənə ŋwàk ŋgàa tsòhòbum Nwi də,
<Wèŋ bùu Izürɛ, nàam sè wèŋ à sə səhə, nè sə gəhə satikà' bə zeŋ ŋgəà yà'a à ka bohòmù yeŋ.

Wèŋ à gù vɛ'nə mənə luumŋgònŋ hum kwè.

⁴³ Wèŋ à sə bəhə tse' ke'cà tàap nwi àwèŋ nè liŋ yee də Molòk, bə mòk nè yi tse' nsəsə ŋkəŋkàŋ nè liŋ yee Refàŋ.

Yà'a nwii sè wèŋ à gù bə bo awèŋ də wèeŋ kuksə wo.

Mu nè me'rə weŋ wo jəŋ casə lo weŋ sə Babilòn.>

⁴⁴ <<Mvəsə tàcicii avès à ye ŋgəà yà'a, fana wo à tse' tàap sè yà' à sə nì tsə' fa wo də Nwii fəŋ bə yà'wèŋ. Wo à gù yà' mvəsə Nwi à duk Musii gù yà', mvə'nə yi niŋ tsòho fa nà' sə. ⁴⁵ A cu fana, tɛ'ɛ tàcici avès wèŋ sə fa casə lo nà' bohòbwe awo wèŋ. Ghà nè Josuwà à sə jə lòwo bə ghà nè wo à sə fep jə nze nè bohòbùu sè Nwi à sə be' gesə wo, wo sə bək tse' nà'. Nà' à cu mali fo' tètè Devid à kə tsèŋ nà'. ⁴⁶ Ntum Nwi à ye bəbòŋ bohòDevid, fana yi fek Nwi də nà'a fa yi mandzə ya yi ci fa Nwii Jàkop ndap. ⁴⁷ Anə geŋ, kə ci fa yi ndap nè mo ye, Sòlomù.

⁴⁸ <<Yusə də, Nwi nè yi yam cəsə yi, nè kà mənə ndap nè bwiiŋ gù nà' bə bo cugə. A mvəsə ŋgà tsòhòbum Nwi à cèp də,

⁴⁹ Tà Nwi duk də,

<Ntòbu mvwe' dzə' ŋkum àm cu, nzeŋgònŋ ye ye mvwe' sè mɔ nən tesgə kuu am.

Aco wèŋ ci fa mɔ yàwèeŋ nsàp ndap nè fò?

Mvwe' sè co wèŋ fa mɔ, mɔ cum fo' fò?

⁵⁰ Mù à ka bum ye'e pwe' mù gù à?> Yè'e yusə Tà Nwi cèep.

⁵¹ <<A nsàp gutu nè fòbohòwèŋ vɛ'nə ɛ? Ntum awèŋ gù tsə gù co bùu sè wo à loho ntu', nè kà ncèp Nwi yuk yuk. Weŋ gù co tàcicii awèŋ. Wèeŋ dzèeŋgə yusə Yòŋsə nè Rəreŋ nè cèpgə yà'. ⁵² ŋgà tsòhòbum Nwi mòok yo nè tàcicii awèŋ à ka yi ŋgə' fa yuk à? Wo zə ŋgàa gə ntum Nwi wèŋ sè wo ànə ye taan ntəŋ, sè wo à sə cep tsə' fa bwiiŋ də, mo fàk Nwi nè yi nè sə gù yusə Nwi dzəm sə nè və. Nə ŋgà'a nè'e, wèŋ a sèŋ yi, nè zə yi.

⁵³ A wèŋ sè masinjàa Nwi à jə və fa weŋ lùuk Nwi, wèŋ kà yà' yù lò.>>

Kpɛ Stefè

⁵⁴ Bùu sè mɔ kànsurù sə wèŋ à yu'rə yusə Stefè à cèp sə, fana wo jok, nè zu kpɛ nəbɔp. ⁵⁵ Stefè à rwiŋ bə Yòŋsə nè Rəreŋ nè cèbùə, fana yi kuk gesə lo mubu, nè ye mareŋ nè Nwi ŋgà nà' sə reŋ nəbɔp. Yi ye Jisòs ŋgà nà' tə Nwi bo ma zu. ⁵⁶ Fana yi cep duk də, <<Hawèŋ, ntòbu mùhu nòto fana mù yə mo ŋwè ŋgà yi tə bo ma zu Nwi.>> ⁵⁷ Bùu sə wèŋ à gham, nè sop tse'e ntu'u awo bə nduuy bo awo. Wo caŋ be'lə və mvwe' mò'fis ŋgɔ nì' yi, ⁵⁸ nè bək fis mak gesə lo yi mɔ ntòlak anə fo', nè sə təprə yi bə lis. Bùu sè wo à sə ci' fa Stefè mvwès sè à fweŋ nòŋsə cəək awo bohòwà'nzùm səmòk, wo togə yi də Sol, də nà'a sə kək fa tse' wo. ⁵⁹ Stefè sə waŋ to Tà duk də, <<O Tà Jisòs, yòŋsə am nè', jəŋ mɔ.>> Wo sə təprə gù yi vɛ'nə. ⁶⁰ Yi təeŋ bə tumfərə, nè sə waŋ torə fis də, <<Tà, swifa wo bup nè wo gù ènə.>> Yi à duk wes vɛ'nə ntəŋ, fana yòŋsə ye me.

8

¹ Sol à dzəm sè' də a bəbɔŋ mvəsə wo zə Stefè vɛ'nə. A yè jəŋ sè' nùmbu ànə wo yè ngòyɛnsə bùu cos ŋgə' nə bə ngwap mvwe' lak Jòrosalèm pwe'. Bùu sè wo à dzəm sə à ca sam wes mè vɛ'ɛ pwe' nə pwe'. A bwehe cu mègù mok ŋgàa ntum sè wèŋ, ŋga bwìŋ carə lówes mvwe' nzenğòŋ Jùdiyà nə ye Sàmàriyà. ² Bùu mok sè wo à ri Nwì à kə tuuŋ Stefè, nə waŋ kpɛ ye maŋgəŋgèŋ. ³ Sol à ləp mandzə də yi ləsə cos nə kè' mò'fis. Yi à sə fi lònçùu bwìŋ mò'fis, mò'fis, nə sə kə sooŋ fis lo bəba bə mbəmbam sè wo à dzəm bohòJisòs, nə sə kə nisə wo ndapndzəm.

*Ncèp Jisòs Yuhu**Mvwe' Nzenğòŋ Sàmàriyà*

⁴ Mvəsə bùu sè wo à dzəm sə à ca sam, fana mvwe' sè wo à sə lɔpwe' wo sə tsoho lo ncèp nə Jisòs nə fo' sè'. ⁵ Filip à lɔye mvwe' nzenğòŋ Sàmàriyà, nə sə tsoho fa bùu lak sə fo' sə liŋ Nkum ŋgà gəm bwìŋ nə. ⁶ Bùu sè fo' sə à yu'rə bònşə ncèp nə wù kà fùk. Wo à yu'rə, nə sə ye maŋgəŋgèŋ sè yi à sə gùhu. ⁷ Yòŋşə sè bup à tesə ndzə ni'ì bwìŋ ŋkàuuŋtɛŋ, nə sə waŋ sa'rə bə ŋàŋ. Yi à gŋŋşə bùu sè wo à sə kà ni' awo te' bùsə lok, bə bùu sè wo à sə ka bəbɔŋ gi wèŋ maŋgəŋgèŋ. ⁸ Bùu sè mvwe' nzenğòŋ Sàmàriyà sə wèŋ à tse' kwəkwa wùriŋ.

⁹ Nwə nəmòk à ye mvwe' lak yà'sə nə liŋ ye à ye də Saimù. Yi à cu fo' mweé səsap ntɛŋ, nə sə məŋşə bùu sè mvwe' lak yà'sə bə nsàp mfim nje nɛ yi à sə gùu. Yi à sə tsòho fa bwìŋ də yi ŋwə nəmòk nə ŋkàuuŋ wùriŋ. ¹⁰ Bùu sè wo à ye mvwe' lak yà'sə pwe'fo', bə ŋkwàha bwìŋ pwe' à sə kùk gù lis mok bohòyi. Wo duk də ŋàaŋ ye sə niŋ də yi ŋwə nə wo togè yi də Nwì nə ghaŋ nə, də yi a vè ŋgòke' yə wo, nə yəŋ bohòwo co Saimù. ¹¹ Yi à məŋşə wo bə mfiim ye sə tètè wo sə kùk gù lis mok bohòyi. ¹² Anə geŋ wo yuk, nə dzəm Ntirə nə Bəbɔŋ nə Filip à sə tsòho, mvəsə gaŋ Nwii fàkgəə, nə ye də Jisòs Nkum ŋgà gəm bwìŋ nə. Fana wo bəptəsə. Bəba bə mbəmbam wèŋ à sə bəptəsə pwe'. ¹³ Saimù bə tu ye à dzəm, nə bəptəsə sè'. Yi à sə gihi mègù mok bə Filip mvwe' mò'fis. Yi à sə yə nsàp maŋgəŋgèŋ sə ghaŋ sə Filip à sə gù, fana yà' məŋşə yi nəbup.

¹⁴ Mvək ànə à ye fana ŋgàa ntum sè mvwe' lak Jòrosalèm à yuk də bùu sè mvwe' nzenğòŋ Sàmàriyà a yuk ncèp Nwì, nə dzəm, fana wo tumsə gesə fa wo Pità bə Jon. ¹⁵ Wo à kə dzèŋ fo', fana wo gù fa bùu sè wo a dzəm sə wèŋ piriya də ya wo tse' Yòŋşə nə Rəreŋ nə. ¹⁶ A ye vɛ'nə bùsə à ye ŋga wo ka Yòŋşə nə Rəreŋ nə ntòtse'. A ye ŋga wo à bəptəsə gù mənə liŋ Tà Jisòs. ¹⁷ Pità bə Jon à naaŋ fa wo bo fana Yòŋşə nə Rəreŋ nə və bohòwo.

¹⁸ Saimù à yə də ŋgàa ntum naaŋ fa yà'wèŋ bo ŋkuŋ wo tse' Yòŋşə nə Rəreŋ nə, fana yi duk də yi fa wo mbàm, ¹⁹ də ya yà'wèŋ fa yi nsàp ŋàŋ nə ŋgòjwèŋ bwìŋ ŋkuŋ wo tse' Yòŋşə nə Rəreŋ nà'nə sè'. ²⁰ Pità à duk fa nà' də, <<Wu kpɛ nə bisə bə mbàam yo sə pwe', bə nsàp nə wù tsərə də aco wù ywìŋ ŋàaŋ sə Nwii fagə yà' yi bə mbàm yà'sə. ²¹ Yè'e ka fàak yòyən, wù ka bo sənə fàak yà'sə tse' bùsə ntum yòka rəreŋ mu lisə Nwì yeŋ. ²² Kupsə ntum yòbə tsətsərə yònə bup nə wù tse' nà'nə, nə ləŋ Tà də yi swi fa wu bùsə wù tse' nsàp tsətsərə ànə. ²³ Busə mù yə də wu ŋgà səə nə bup fana bup kitse' wu cùk.>> ²⁴ Saimù duk fa Pità bə Jon də,

<<Kwèkwè', wèenj lɛɲ fa mu Tà də nsàp yu nə wènj cèp nè'nə kà bohòmù wə.>>

²⁵ Anə geɲ ghà nə wo à tsòho wes fa bwiɲ yusè wo rì bə liɲ Tà Jisòs, nə tsoho ncèp nə Jisòs nə sè', fana Pità bə Jon bwi foho lo fe'lə Jòrosalèm. Mvəsè wo à sè lòmandzè, wo sè tsoho lo ke' Ntirè nè Bèboɲ nə mvwe' buhu lak zəzok sè yà'a mvwe' nzenɲòɲ Sàmàriyà.

Filip Bəptəsə Ƴwəə Itopiyà

²⁶ Masinjà Tà Nwi à tsè' fa Filip də nà'a fuhə, nə yuɲ tsoɲ lo mandzè nə wu təəɲ Jòrosalèm nə sə kək lo ma ntonùm, fana wu ga'a lo bo mamək ɲgòlòGazà nà'a. Wo à mək mandzè anə laɲ. ²⁷⁻²⁸ Filip à fuhə, nə tsooɲ lo. Anə ye ɲga ɲwəə Itopiyà mòk nə yi ɲwə nə ghaɲ sə bwi foho lòlò'a yi. Yi à sè lòksə fagè ɲkum nə mvwe' nzenɲòɲ Itopiyà, nə yi à ye ɲwəɲwè nà'a, mbàam nà' pwe' yi. Bəu Itopiyà wèenj togè ɲkuum bəba awo sə də Kandàs. Ƴwə ènə anə lo Jòrosalèm ɲgòkùksə Nwi, nə sə bwi foho lo sənə makarè ye. Mvəsè nà' à sə dzərə lòo, fana yi sə taɲ ɲwək nə ɲgà tsòhòbum Nwi Izayà à còom. ²⁹ Yòɲsè nè Rərəɲ nə à tsè' Filip də nà'a gi sooɲ kəəp geɲ ɲgə makarè nə. ³⁰ Filip à ca gè fo', nə yuk ɲga nà' sə ta fis ndzənə ɲwək nə. Fana yi fek nà' də, nà' sə rɛɲ yusè nà' sə ta sè àlɛ? ³¹ Ƴwə nè ɲkùɲɲ nə à duk də, <<Hai', aco mù rɛɲ va ɲga ɲwə nəmòk ka mu tsok rɛɲsə fa-ɛ?>> Fana yi to Filip də nà'a vè bə nà'a kok cum munə makarè nə bəbɛ'. ³² Mvwe' sè yi à sə ta ndzənə ɲwək Nwi sè à ye də, <Yi à ye co nsùɲgaɲ nə wo jəɲ lòɲgòsə sə, kè mamo nsùɲgaɲ nə wo sə ci'lə fis nwèes ye, yi kà cù mùk àlɛ'.

³³ Wo à gù fa yi bum marè'tu, nə bɛɲ ɲgògù fa yi yusè yà'a zinə. Ƴwə nè co yi nə riɲ yumok bə ɲgwi bəu ye bəə, bəusè yi à ka sə nze fɛɲ tətè cum.>

³⁴ Ƴwə nè ghaɲ nə à fek Filip də nà'a tsok fa yi də ɲgà tsòhòbum Nwi à sə cèp yè'sə bə liɲ ndà lɛ. A bə tu nà', kè ɲwə nəmòk nə zok ɛ? ³⁵ Filip à yèto ɲgòcèp, yi à yèto bə mvwe' sè wo nə taɲ sə, fana yi tsoho fa nà' Ntirè nè Bèboɲ nè bə liɲ Jisòs nə. ³⁶ Mvəsè wo à sə tsə lòo, fana wo kə dzeɲ mvwe' ndzəp nəmòk, fana ɲwə nè ghaɲ nə fek Filip duk də, <<Ndzəp nè'.>> Nə duk fe'lə də <<Kaco mù bəptəsə fɛɲ yɛɲ bəu yà?>> (³⁷ Filip duk fa nà' də, aco nà' bəptəsə sè' ntɛɲ, ɲga a ye-a də nà' dzəm yusè yi tsè' fa nà' sə bə ntum nà' pwe'fo' na. Yi duk də yi dzəm bə ntum ye pwe'fo' də Jisòs Krɛest mo Nwi.) ³⁸ Ƴwə nè ghaɲ nə à duk də wo gə ya makarè nə nà'a təəɲ. Fana wo ba fo' Filip bə ɲwə nè ɲkùɲɲ nə à tsə lo sə ndzəp. Filip bəptəsə yi. ³⁹ Wo à sə tesə kok sə ndzəpə anə, fana Yòɲsè Tà Jisòs jəɲ bisə lo Filip nə. Ƴwə nè ɲkùɲɲ nə à ka nà' mok ye fe'lə. Yi sə lo mali yuye, nə sə kwaha lo wùriɲ.

⁴⁰ Filip à də yi kək ɲga yi yè' mvwe' lak Azotò. Yi ghi lo ke' mvwe' lak sè fo' sə, nə sə tsoho lo Ntirè nè Bèboɲ tətè yi à kə dzɛɲ mvwe' lak sè wo togè fo' də Sàsàriyà.

¹ Ghà nè bum yè'sə à sə ye ve'nə fana Sol sə wəpsə mali bùu sè wo à sə yù mandzè Tà Jisòs sè də yi nè zə yà'wəŋ. Yi à ye'e lòkə ye ŋkum ŋgà fa satikà', ² nè fek nà' də nà'a fa yi ŋwàk mòk nè ŋgòfa yi ŋàŋ ŋgòko bwiŋ mu Dàmaskù. Yi də yi jəŋ nà', nè lo bə zəŋ mvwe' ndaap piriyaà bùu Jus sè mu Dàmaskù, də yi kə dzeŋ-a mbwa, nè ye ŋga ŋwə nəmòk sə be' mandzè nè Tà Jisòs, fana yi ko wo pwe', bəba kə mbəmbam àɛ, nè jəŋ və wo Jòrosalèm anə.

³ Yi à sə lòDàmaskù anə, ŋga yi sə kəəp lòŋgu ntòlak nè ntəŋ, yi ye ŋga mareŋ mòk ba'a tsə mabu co mbəŋ ve'e, nè reŋ mvwe' sè yi tə sə ve'e paamm. ⁴ Yi gbə sə nze, fana nè yuk ŋga ŋgi ŋwə nəmòk sə cəp də, <<Sol, Sol, wù sə fa mu ŋgə' bùu yà?>> ⁵ Yi fek də, <<A wùu ndà Tà?>> Ŋgi ŋgəŋgəŋ duk fe'lə də, <<A mùu Jisòs nè wù sə fa mu ŋgə' nə. ⁶ Lòkok mutsə, nè lo mu ntòlak anə. A kə dzeŋ fo' ŋkuŋ wo tsok wu yusə wu nè gu tsoŋ yà'.>> ⁷ Bùu sè wo à sə gi bə Sol wəŋ à təŋə fo', nè kà yusə co wo cəp tse'. Wo à yuk ŋgi nə, nè kà ŋwə nəmòk yə. ⁸ Sol à lòkok sə nze, nè də yi muk lis ye, fana yi kà bum yə. Wo à dəsə nisə lòyi Dàmaskù mok bə bo. ⁹ Yi à cu fis nùumbu te' ŋga yi sə kà yə. Mənə nùumbu sə te' yà'sə pwe' bo bə cùu ye kà kùrə, yi kà ndzəp sə' no lok.

¹⁰ Ŋgà yù mandzè Jisòs mòk à ye Dàmaskù anə nè wo to liŋ ye də Anàniyàs. Yi ye yumok co yi yə lo ve'e, fana Tà Jisòs to yi nja duk də, <<Anàniyàs.>> Yi dzəm də, <<Tà, mu nè'e.>> ¹¹ Tà nè duk fa yi də, <<Fùhu, nè yuŋ lo mandzè nè wo togə nà' də Rəŋəŋ nà'a. Wu kə dzeŋ mvwe' ndap Judàs, fana wù fek fo' də wù dzəm ŋgòyè Sol nè yi mo nze mvwe' lak Tasò. Yi sə gu piriya, ¹² nè sə ye co lo ve'e də yi yə ŋwə nəmòk nè wo to yi də Anàniyàs vəə, nè kə naaŋ fa yi bo də ya yi ye fe'lə bum səmok.>> ¹³ Anàniyàs duk də, <<Tà, a bwiŋ ŋkəuŋntəŋ sə wo a tsə' mu nsàap ŋgwap sə ŋwə ènə sə gu bohòbùu yo sə mvwe' lak Jòrosalèm pwe'. ¹⁴ Yi nè vè nè Dàmaskù bə ŋaəŋ sə yi a jə bohòŋkum ŋgà fa satikà' də yi ko ndaəŋwə pwe' nè nà' to liŋ yə.>> ¹⁵ Tà à duk də, <<Gəŋ ntəŋ, bùusə yi ŋwə nè mù a swekfis yi ya bù lakmvm, ŋkəkum nè ye bùu Izùre wəŋə nè riŋ liŋ am. ¹⁶ Fana mù bə tu am nè niŋ fa yi nsəp ŋgə' nè yi nè ye bùu mù ŋgògè də ya bwiŋ riŋ mu.>> ¹⁷ Anàniyàs à lò, nè kə ni kok mu nda' à anə, nè naaŋ fa Sol bo. Nə sə duk də, <<Moma am Sol, Tà Jisòs tum vèsə mu yi, yi nè yi a yəəŋ bohòwù mandzè ŋga wù sə vè fəŋə nà'a. Yi tum mu ya wu ye fe'lə bum səmok, nè rwiŋ bə Yòŋsə nè Rəŋəŋ nə.>> ¹⁸ Yi ànə duk wes ve'nə ntəŋ, fana yumok ye'e gbə tsooŋ mu lisə Sol anə co bap, fana yi ye fe'lə bum səmok. Yi à lòkok, fana wo bəptesə yi. ¹⁹ Yi a zə wes bəŋ, fana yi tse' fe'lə ŋàŋ səmok.

Sol Tsoho Ncèp Jisòs Mvwe' Lak Dàmaskù

Sol à cu nùumbu mok bə bùu sè wo à sə yù mandzè Jisòs mvwe' lak Dàmaskù anə. ²⁰ Mvəsə yi à ye fo', yi à lòmvwe' ndap piriyaà bùu Jus, nè ye ŋgòtsòho liŋ Jisòs sə ntəŋ. Yi duk də, Jisòs nè mo Nwì. ²¹ Bùu sè wo à yuk yusə yi à sə cəp sə à mərə lònə. Wo sə fek də, <<Nè'e ka ŋgà' nè yi à ye Jòrosalèm, nè sə zə ndaəŋwə pwe' nè nà' to liŋ yè'sə nè yəŋ à? Yi a və fəŋə ka sə' də yi kə ko bwiŋ də ŋga yi jəŋ lo yà' ŋgòfa ŋkum ŋgà fa satikà' nè yəŋ à?>> ²² Fana Sol tsoho guŋsə ghaha lo wesə mantombi mvəsə yi à sə nì tsə' də Jisòs Ŋkum ŋgà gəm bwiŋ nə. Yusə yi à sə cəp

sə à rɛɛŋ nòŋ vɛ'ɛ jəja nsàp nè bùu Jus sè wo cu Dàmaskù anə jip, nè kà yusè ngòcɛp fəsə fa yi tse'. ²³ A kə dzɛŋ nùumbu mok fa'nə, fana bùu Jus wɛŋ kə cum kwe' də wo zə Sol nə. ²⁴ Anə geŋ Sol riŋ bə kwe' nè wo à cu nə. Nə marəŋ bə ndzəmè pwe' wo sə so Sol mvwe' ncùu ŋka' sè mvwe' ntòlak nà'nə. ²⁵ A ye nùumbu mòk ŋga ndzəm seŋ, fana bùu Sol mok kə le' casə yi mvwe' tətòo ŋka' sə ŋkò'o.

Sol Kɛ' Və Jòrosalèm

²⁶ Sol à lòJòrosalèm, nè lap mandzè də bə bùu Jisòs wɛɛŋ ye mvwe' mò'fis. Wo pwe' à sə wəp yi wəpə, nè kà pap də yi mòk nè yi sə yù mandzè Jisòs dzəm. ²⁷ Fana Bànabà və ngòtəsə nà'. Yi jəŋ nà', nè jəŋ lo fa bohòŋgàa ntum sə wɛŋ. Yi tsoho rɛŋsə fa yà'wɛŋ mvəsə Sol à yə Tà Jisòs mɔ mandzè Dàmaskù, nè ye mvəsə Tà à cɛp bohònà' sə. Yi à tsè' fa yà'wɛŋ də Sol à tsòho liŋ Jisòs mɔ Dàmaskù bə ŋəŋ, nè kà ŋwè nəmòk sè' wəp. ²⁸ A ye vɛ'nə fana Sol à ye mok bə yà'wɛŋ mok mvwe' mò'fis, nè sə gihi lo Jòrosalèm, nè sə tsoho kɛ' ca liŋ Tà Jisòs. Yi à sə tsoho, nè kà ŋwè nəmòk wəp lok. ²⁹ Yi à cɛp, nè sə bwìnə ncɛp bə bùu Jus sè wo à sə cɛp ncɛp lak Gris, fana wo sə lap mandzè də wo zə yi. ³⁰ Bùu Jisòs sə wɛŋ à ri vɛ'nə, fana wo jəŋ tsoŋ lo nà' sə Sisàriyà, nè tum gesə lo yi ma Tasò. ³¹ Anə ye vɛ'nə, fana bùu cos sè mvwe' nzeŋgòn Jùdiyà bə Galili nè ye Sàmàriyà à tse' mok fifi. Coos yè'sə à sə gù lòmantombi, nè sə kuk bə bwìŋ sè'. Yè'sə à sə ye vɛ'nə bùusə Yòŋsə nè Rɛrɛŋ nè à sə tɛsə wo yi mvəsə wo à sə cu, nè sə gù bum sè yà' sə niŋ tsok də wo sə wəp Tà.

Pità, Aniyàs Bə Dokàs

³² Pità à sə kɛ' gi nèbɔp. A ye nùumbu mòk, fana yi kɛ' lo ngòkə cɛpsə bùu Jisòs sè wo cu mvwe' lak səmòk, wo to fo' də Lidà. ³³ A kə dzɛŋ fo', yi ye ŋwè nəmòk nè liŋ nà'a Aniyàs. Ŋwè ènə à sə kà ni' ye te' bùsəgè, nè sə nooŋ mam mɔ kɛhe lùumŋgòn fwame'. ³⁴ Pità à to yi də Aniyàs, nè duk fa nà' də, <<Jisòs Krest gɔŋsə wu laŋ. Lòkok mutsə, nè lim kəà yò.>> Aniyàs lokok ca gu mutsə sè' kè' mò'fis. ³⁵ Bùu Lidà bə sè wo à sə cu mvwe' mbo' Saròŋ wɛŋ pwe' à yə, nè kupsə, nè dzəm Tà.

³⁶ Ŋwà nəmòk à ye mvwe' lak Jopà nè liŋ ye də Tàbità. Yi à ye sè' ŋwà nè yi à sə yù mandzè Jisòs. Bùu Gris wɛɛŋ togè yi yàwo də Dokàs. Liŋ ye sə yà'a də ŋgar. Yi à sə gù bəboŋ, nè sə tɛsə ŋgàa jìŋ, nè kà wò. ³⁷ A ye ghà ànə, yiyaŋ à ko yi, yi kpɔ. Wo à cùk wes yi, wo kə noŋsə yi mvwe' rum mòk mətùhù co ma mɔzok vɛ'ɛ. ³⁸ Jopà bə Lidà kə səsap yeŋ, fana ŋgàa yù mandzè Jisòs sè wo à ye Jopà yuk də Pità cu sə Lidà. Wo tumsə gesə bwìŋ ba də wo kə caŋ to Pità də kwəkwè' nà'a caŋ və wàp. ³⁹ Pità à fùhu, nè lo bə yà'wɛŋ. Yi à kə dzɛɛŋ, fana wo jəŋ lo yi mvwe' rum nè ma mɔbu nə. Bàa yepmfə sè wo à ye fo' lòoŋfo', à vè, nè sə warə ŋgə ni'i Pità, nè sə niŋ tsoho fa yi cəək sè Tàbità à gù fa wo ghà nè yi à cu ntòŋwəm sə. ⁴⁰ Pità à fis bùu sè mɔ nda'à anə sə mbiŋ pwe', nè təəŋ bə tumfərə, nè sə lɛŋ Nwì. Yi à lɛŋ wes, fana yi bùuŋ kuk vɛŋ ni' Tàbità nə, nè duk də, <<Tàbità, lòkok mutsə!>> Tàbità muk lis. Mvəsə yi à yə Pità, fana yi lokok cum mutsə. ⁴¹ Pità ko nà' bo, nè lokoksə nà' mutsə. Yi to bùu sè wo à dzəm, nè ye bàa yepmfə sə wɛŋ, nè fa yà'wɛŋ Tàbità nè ŋga yi mok ŋwəm.

⁴² Bùu sè mvwe' lak Jopà pwe' à yuk yu yè'sə, fana bwiŋ ŋkùuŋntèn dzəm bohòTà Jisòs. ⁴³ Pità à cu mali Jopà anə mənə nùumbu səmok. Yi à sə cu bə ŋgà' nəmòk nè yi sèeŋgə ŋgùp, liŋ yee də Saimù.

10

Pità Bə Kònilòs

¹ Ŋkum sojà nè mvwe' lak Rumà mòk à ye mvwe' lak Sisàriyà, liŋ yee də Kònilòs. Yi à tse' bòp sojàa sè mvwe' lak Itali yi. ² Yi à sə wəp Nwi nəbup. Yi à sə kùksə Nwi bə bùu sè mu nda'à yi pwe'. Yi à sə fa bùu Jus wèŋ mbo wùriŋ, nè sə ləŋ Nwi sè' nùumbu pwe'.

³ A ye nùumbu mòk ŋga nùm cāsə marəŋ, fana yi ye yumok co lo ve'e. Yi ye masinjà Nwi jəja ve'. Nà' to yi bə liŋ də Kònilòs. ⁴ Wəə ko yi, fana yi kək sɛɛŋ tse' nà', nè fek nà' də, <<A yà Tà?>> Masinjà Nwi nè duk fa nà' də, <<Nwi a yuk piriyaà yo, nè ye fa mbo yòsə', nè tsərə nè wu. ⁵ Fana nè ŋga'a nè'e, wu tum sə gesə bùu mok mvwe' lak Jopà ŋgòkə to ŋgà' nəmòk fo' nè liŋ yee Saimù Pità. ⁶ Yi nòm mu nda'à Saimù nè yi no ŋgu ndzəp nè ghaŋ, nè yi sèeŋgə ŋgùp nà'a.>>

⁷ Anə ye ve'nə fana, masinjà Nwi nè yi à tsòho fa Kònilòs bum yè'sə, nè lo gesə lo yuye. Kònilòs to ŋgaa fàak ye sè mu nda'à yi bwiŋ ba. Yi to sojà ye mòk sè' nè nà'a wəpgə Nwi. ⁸ Yi à tsòho fa yà'wèŋ yusə yi anə ye sə pwe'fo', nè duk fa wo də yà'wèŋ lo mvwe' lak Jopà ana.

⁹ Tsok à reŋ ŋga wo sə kuəp lòJopà anə, fana Pità sə kok lo ye mu tu ndap ŋgòkə ləŋ piriya mbwa. A ye ŋga nùum co marəŋ. ¹⁰ Njè à ya yi, fana yi sə dzəm də yi zə yumok. Wo anə ka zuzu sè nto gu wes, fana yi sə ye yumok co lo ve'e. ¹¹ Yi ye ŋga ntòbu mùhu nòto, fana yumok sə tsoŋ tesə mbwa. Yà' səsə co ləba' nè ghaŋ ve' ŋga wo kotsə' tsə vè nà' bə ŋgəŋgəŋ sè kwè sə pwe'. ¹² Yusə yà' à ye mənə ləba' nè à ye nàamŋgòŋ pwe' bə nsəap bum sè jì nès co no bə swi wèŋ pwe'fo'. ¹³ Yi yuk ŋga ŋgi ŋwə nəmòk duk vèsə fa yi duk də, <<Pità, lòkok, nè suə zə nàam yè'sə.>>

¹⁴ Fana Pità cep fəsə gesə ye duk də, <<Tà, anə kà ve'nə ye yuk, mù ka yàm yu səmok sè lùuk yo dzəgə yà' dzəə zə yuk.>>* ¹⁵ Ŋgi ŋwə nè cep səmok də, <<Yusə Nwi a gu bəŋsə yà' mok laŋ fana wù kà də wu dzə yà' duk.>> ¹⁶ Yu yè'sə à gu fis ve'nə kè' te', fana wo jəŋ fəsə lo yu sə mubu anə səmok.

¹⁷ Pità à sə mərə duk də nsəp lo nè yi yə nè'nə sə nì tsə' fa yi yè'sə də yà lə, fana ŋga bùu sè Kònilòs tum sə kə dzèŋ kə ncùhu yi sə laŋ. A ye ŋga wo à fe'rə mvwe' ndap Saimù nè, nè riŋ nà'. ¹⁸ Fana wo to fek gesə duk də, <<Ŋwə nəmòk fenə ŋkùŋ nè liŋ yee də Saimù Pità àlè-ò?>> ¹⁹ Wo à sə fek gèsə lòve'nə ŋga Pità sə tsərə mali də yi rɛɛŋ nsəp lo nè nà' kə tàsə yi ènə ŋkuŋ. Yòŋsə Nwi à to yi, nè tsok fa yi də, <<Bùu səmok sə lap wu fenə bwiŋ te'. ²⁰ Lòkok mɛtsə, nè tsoŋ lo kə tseŋ wo. Wu guə wù kà də wu dzeŋ ŋgòyù lòwo duk bùusə mù duk wo mu də wo və.>>

²¹ Fana Pità suhu lo, nè kə tseŋ wo. Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Ŋwə nè wèŋ sə làap nè mù. Wèŋ vè da?>> ²² Bùu sə wèŋ duk də, <<Kònilòs nè yi ŋkum sojà tum ves yi. Yi ŋwə nè bəbɔŋ. Yi kùksəgə Nwi, fana bùu Jus

* **10:14** 10:14 Ŋwəə Jus kum-a nsəap nàam mok sè Nwi à dzəə yà' fana yi nè kà mɛtsətsə're bwiŋ ŋga wo sə kùksə Nwi vè, tse'ŋga yi fa satikà' nè ŋgərəŋsə nì' ye nà'a ŋkuŋ.

pwe' ri yi bæ lak lònɔŋ də yi ɲwè nè bèbɔŋ. Masinjà Nwì mòk nè rərəŋ a tsə' yi də yi to və wu nda'à yi ya yi yuk-a yusè wu nə tsok fa yi.>> ²³ Wo à cèp wes, Pità to nisə wo mu nda'à yi, bæ yà'wèŋ nooŋnooŋ mbwa tsok rɛŋ. Tsok ànə rɛŋ, fana yi lokok, nə bæ' mandzè bæ yà'wèŋ lo. Bùu mok sè mvwe' lak Jopà sè wo à dzəm Jisòs à yù lòyi sè'. ²⁴ Wo à gi tsok kə rɛŋ sòmok ɲkuŋ fana wo kə dzeŋ mvwe' lak Sisàriyà anə.

A kə dzèŋ fo', wo ye Kònilòs bæ ɲjənjàaŋ ye nə ye ɲge' ntum ye sè yi to yà'wèŋ, ɲga wo cu sè tək Pità. ²⁵ Pità à sè nikok, fana bæ Kònilòs kərə. Kònilòs gbə cum tsoŋ kù mantombii nà' sə nze, nə zəm tu ɲgòkùksə nà'. ²⁶ Pità lòkoksə nà' mutsə, nə duk fa nà' duk də, <<Lokok mutsə, mù mègù sè' ɲwè co wù.>> ²⁷ Mvəsə yi à sè cèp mali bohòna' ntòfo', fana yi ni lo mu nda'à, nə ye bwìŋ ɲga wo rwìŋ cu mbwa wùrìŋ. ²⁸ Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ ri yàwèŋ sè' duk də, wu kək ja'a na bæ nsàp mandzè nè bùu Jus wèŋ kùksəgè Nwì, fana ye də kaco ɲwè Jus kə ke' ye ɲwè lakmvum ɲke' yeŋ. Kaco bæ nà' sè tòrə ke' ca nduk sè' yeŋ. Mègù duk də Nwì a rɛŋsə fa mu yi duk də kà də mu tsərə də ɲwè nəmòk nè co mù dzeŋ yi dzèŋ duk. ²⁹ Nà'a njo nè wo to mu, mù nə vè nə, nə kà dzèèŋ.>> Fana yi duk mok duk də, <<Mù vè laŋ, wèŋ to mu da?>>

³⁰ Yi à fek ve'nə, Kònilòs cep də, <<Bə nùm nè ntinə pwe' a nùumbu kwè, nè à ye maràŋ sè' mvək nè ɲga'a ve' ɲga mù cu mu nda'à mù ɲgòlɛŋ piriya nè wo lɛŋgè nà' ɲga nùm càsə maràŋ nà'a. Mù kək à, ɲwè nəmòk tək kok nè' mantombii mù. Yi ni tse' cək mok yà' sə ba'a nèbup. ³¹ Yi to mu bæ liŋ də, <Kònilòs.> Nə duk fa mu duk də, <Nwì a yuk piriya yo, nə tsərə fa mbo yòlan. ³² Ye də tum sə gesə lo ɲwè nəmòk mvwe' lak Jopà yi to fa wu ɲwè nəmòk fo' nè wo togè liŋ ye pwe' də Saimù Pità. Yi ɲkùŋ. Yi nòm mu nda'à Saimù nè yi fàkgè bæ ɲgùp, nè ndap ye ɲgə ndzəp nè ghaŋ.> ³³ Yà'a yusè mù a tum gù bwìŋ sè' ntèŋ də wu və sə. Wù nə gù nè bèbɔŋ, nə vè nə sè'. Vès cu ɲga'a fɛŋ mantombii Tà Nwì pwe'. Vès sè tək wù də wu tsoho fa ves yà pwe' sè Nwì a tsə' fa wu də wu cep.>>

Yusè Pità A Cèp

³⁴ Fana Pità yè ɲgòcèp duk də, <<Mù ri tse' ɲga'a mok bæ nè zinə duk də Nwì jəgè bwìŋ pwe' yəyərə.>> ³⁵ Yi duk də, <<A ye-a sè' ndà lònɔŋ nè lak ɲgəŋgàaŋ sè' fòlòŋ ɲga yi wəp-a Nwì, nə sə gə yusè yà'a kəkurè, fana ye də Nwì dzəm ɲgəŋgàŋ. ³⁶ Nwì à tsə' fa bùu İzùre ncèp nè nje nə laŋ. Ncèp ye nə à ye Ntirè nè Bəbɔŋ də Jisòs Krest nè yi Tà bohòbwìŋ pwe' a jə vè fifi. ³⁷ Wèŋ ri nsàap bum sè yà' a ye mvwe' nzeŋgòn bùu İzùre wèŋ pwe' yà'a laŋ. Ghà nè Jon à sè tsòho nza kəbte à càa fana Jisòs yeto fàak ye mvwe' nzeŋgòn Galili. ³⁸ Yà' à ye bæ liŋ Jisòs nè mvwe' lak Nazàre nə, mvəsə Nwì à fa yi Yòŋsə nè Rərəŋ nə ye ɲàŋ fana yi à ke'ke' càa, nə sə gə bèbɔŋ, nə sə gɲsə lo bùu sè wo à cu ndzə bohòŋkum ze', bùusə Nwì ànə ye bæ nà'. ³⁹ Bum sè yi à gù mvwe' laak bùu Jus, nə ye Jòrosalèm pwe'fo', vès à yə yà' bæ lis avès. Wo à tɛ'lə yi mu ntəəŋ, nə zə yi. ⁴⁰ Fana nùmbu nè tɛ' à dzèŋ, Nwì gə yi lokok mvwe' kpə. Nwì à gù də yi ɲiŋ fa bwìŋ ni' ye. ⁴¹ Yi à ka bohòbwìŋ lònɔŋ sè' yəəŋ. Yi à yəəŋ mègù bohòvès sè Nwì ànə swek fis ɲgòyə bum yè'sə bæ lis avès. Ghà nè yi à lòkok mvwe' kpə nə, vesiwèŋ à zə zuzə, nə no nəno mvwe' mò'fis. ⁴² Fana yi Jisòs nə à duk ves duk də vès tsoho lo fa bwìŋ Ntirè nè Bəbɔŋ nə sè'. Nə sə rɛŋsə fa

bwiŋ duk də a yi nè Nwi a fa yi ñaaj də yi sak bùu sè wo à kpɔ̀ lòlan, nè ye sè wo cu ntòŋwəm pwe'fo'. ⁴³ Bù ngàa tsòhòbum Nwi sè wo à ye ñjamòk tsòho nè sè kum liŋ ye. Wo à duk də ñwè nè nà'a dzəm-a bohòná' pwe', Nwi nè swifa ñgèŋgàŋ bɔp ye bə ñaaj sè yà' cu ndzənə liŋ ye sə.>>

Yòŋsè Nwi Və

BohòBù Lakmvum Sè'

⁴⁴ Mvəsè Pità à sè cèp ve'nə, fana Yòŋsè nè Rəreŋ nè və bohòbùu sè wo à sə yu'rə ncèp nè Pità à sè cèp nè pwe'. ⁴⁵ Bùu Jus sè wo à dzəm bohòjisòs sè wo à vè bə Pità wèŋ mvwe' lak Jopà à mərə nòbɔp. Wo à sə mərə də Nwi fa bù lakmvum wèŋ Yòŋsè nè Rəreŋ nè sè'. ⁴⁶ Njo nì wo à yuk mvəsè yà' wèŋ à sè cèp ncèep lak mok sè wo kà yà' yukgè nè sè kùksə Nwi. Fana Pità cep duk də, ⁴⁷ <<Bù yè'e wèŋ tse' Yòŋsè nè Rəreŋ nè sè' co vesùwèŋ à tse'. Aco ñwè nəmòk dzeŋ də wo kà wo bə ndzəp bəptəsè à?>> ⁴⁸ Fana yi fa ñaaj də wo bəptəsə yà' wèŋ bə liŋ Jisòs Krɛst. Anə geŋ, wo duk fa Pità də bə yà' wèen cüm mənə nùumbu mok ŋkuŋ.

11

Pità Tsə' Rɛŋsə Fa Bùu Cos Wèŋ Yusè Yà' A Ye

¹ Yà' à yuhu lòbohòŋgàa ntum Jisòs bə bùu sè wo à dzəm Jisòs sè mvwe' nze Jùdiyà pwe' də bù lakmvum wèŋ a dzəm ncèp Nwi nè sè'. ² Fana mvəsè Pità à lo mɔ̀ Jòrosalèm, bùu mok sè cep də yi ka bəbɔŋ gɔ̀. A ye bùu sè wo à sè dzəm də tse'ŋga wo kom fa bù lakmvum wèŋ tu mbəmbam ŋkuŋ wo bəŋŋ bùu cos yà'a. ³ Wo sè duk də, yi a kè nòoŋ nda'à nsàap bùu yè'sə, nè zɔ̀ be'lə zuzu bə yà' wèŋ.

⁴ Pità ye ŋga'a ŋgòtsòho fa wo mvəsè yà' a yèto bə yusè yà' a ye pwe'fo'. ⁵ Yi tsok duk də, <<Mù à cu ŋgògè priyà mvwe' ntum lak Jopà, fana mù ye lo. Mù ye ŋga yumok sè tsə mɔ̀bu yà' səsə co lāba' nè ghaŋ ve'e ŋga wo kotse' tsə yà' bə ŋgɔŋgɔŋ sè kwè sə. Yà' à kè təŋ kɔ̀ep ŋgɔ̀ nì' mɔ̀. ⁶ Mù kùk bɔrə yà' bəbɔŋni. Mù ye ŋga nsàap nàamŋgòŋ pwe' bə nsàap bum sè jì nès co no bə swiŋ wèŋ pwe'fo' cu ca. ⁷ Fana mù yuk ŋga ŋgì ñwè nəmòk duk vèsə fa mù duk də, <Pità, lòkok nè sɔ̀ zɔ̀ nàam yè'sə.> ⁸ Mù cep fəsə gesə lo duk də, <Tà, anə kà ve'nə ye yuk. Yumok sè vès rì də wo dzəgè yà' dzəə ka mù cùhu mù yàm ni yuk.> ⁹ ŋgì ñwè nè cep vesə fe'lə mɔ̀bu anə səmok duk də, kà də mù dzə yusè Nwi a gù bòŋsə yà' laŋ duk. ¹⁰ Yà' à gù fis ve'nə kè' te' fana wo jəŋ fəsə lo yà' mɔ̀bu anə səmok.

¹¹ <<A ye sè' ghà nà'nə, bwiŋ kə dzeŋ mvwe' ndap àm nè mù cugè fo'. Wo à ye tu awo bwiŋ te'. Wo ànə tumşə vesə bùu yè'sə mvwe' lak Sisàriyà. ¹² Yòŋsè nè tsok fa mù duk də, kà də mù tse' məmərə ñgòyù lòwo duk. Bwema sè mvwe' lak Jopà sè wo ntùŋfu yè'e à yù lòmɔ̀ Sisàriyà anə. Vesiwèŋ à lònda'à Kònilòs vès pwe'. ¹³ Yi tsoho fa ves mvəsè yi a yə masinjà Nwi ŋga nà' tə mù nda'à yi, nè duk fa yi duk də, <Tumşə gesə lo ñwè nəmòk mvwe' lak Jopà yi kə to fa wu ñwè nəmòk fo' nè liŋ ye pwe' də Saimù Pità. ¹⁴ Yi nè kə tsok fa wu ntirè nè wu nè tse' lùŋ weŋ ndap yòlòoŋ.> ¹⁵ Fana mù anə sə yeto ŋgòcèp jo ntèŋ, Yòŋsè nè Rəreŋ nè və bohòwo sè' mvəsè nà' à vè bohòvesùwèŋ taan yà'a. ¹⁶ Fana mù tsərə fəsə yusè Tà à cèp duk də, <Jon à bəptəsə bwiŋ bə ndzəp, fana wo nè bəptəsə weŋ bə Yòŋsè nè Rəreŋ nè.> ¹⁷ Nòjəja də Nwi à fa bùu sè wo ka bùu Jus

yeŋ yè'sə wèŋ sè' nsàp fəfa nè vesùwèŋ ànə dzəm Tà Jisòs Krèst yi fa ves nà'a. Anə ye-a vɛ'nə, mù ye yàm yè'sə ndà nè co mù gù də Nwii kà yuye gù ε?>>

¹⁸ Bùu cos sè ànə yuk wes yu yè'sə, fana wo teŋsə ŋgòcèp də Pità a gù bup. Wo kuksə Nwì də, <<Ye də Nwì a fa bù lakmvum mandzə ŋgòkupse ntum, nè luŋ.>>

Cos Yèto Mwwe' Lak Antiyòk

¹⁹ Bùu sè wo à dzəm Jisòs à carə sam bùu ŋgə' nè nà' à lòkok ghà nè wo à zə Stefè nà'a. Mok à ca lòmwwe' səsap co mwwe' nzeŋgòŋ Fònisiyà bə Səprònə ye Antiyòk. Wo sè tsoho fa lo gu ncèp nè Jisòs nè bohòbùu Jus wèŋ woòwo. ²⁰ Fana bùu mok mütsetsə'rə wo sè mwwe' lak Səpròbə Sirini à lòmwwe' lak Antiyòk, nè kə tsoho fa bù lakmvum wèŋ Ntirè nè Bəboŋ nè nà' sè kùm liŋ Tà Jisòs. ²¹ Nàaŋ Tà à ye bə yà'wèŋ, fana bùu sè wo ànə dzəm Ntirè nè, nè bùuŋ və bohòTà, à yam wùriŋ.

²² Bum yè'sə à yuhu lòmwwe' cos nè Jòrosalèm, fana wo tumsə lo ŋwè nəmòk nè wo to yi də Bànabà mwwe' lak Antiyòk anə. ²³ Yi à kə dzèŋ fo', nè ye mvəsə Nwì a nì bövəm ye bohòyà'wèŋ, fana yi kwa, nè tipsə gũŋsə wo də yà'wèŋ təŋj mali gugũŋ nè ye zinə bohòTà Jisòs bə ntum yà' pwe'.

²⁴ Bànabà à ye ŋwè nè bəboŋ. Yi à rwiŋ bə Yòŋsə nè Rərəŋ nè, nè nè sə naaŋ tu bohòJisòs ŋkàŋj sè'. Bwiŋ ŋkàŋjntèŋ à kupsə, nè dzəm bohòTà Jisòs. ²⁵ Anə geŋ Bànabà ye'e lo mwwe' lak Tasòŋgòkə lap Sol. ²⁶ Yi à kə yə nà', yi jəŋ fəsə və nà' Antiyòk anə. Bùu sè ba yè'sə à sə cu bə bùu sè mù cos sə, nè sə yə'rə wo ŋkà'ŋgòŋ mò'fis bə tu. Kwe' bù nè wo à sə yə'rə nè à wə ghaŋ. Wo à yèto ŋgòto fa ŋgàa yù mandzə Jisòs wèŋ liŋ sè də Krètèŋ yè'e mwwe' lak Antiyòk anə.

²⁷ A ye sè' co mvək ànə fana ŋgàa tsòhòbum Nwì mòk nè wo sə cèp bum sè Nwì a tsə' fa wo à ye'e Jòrosalèm, nè tsoŋ lo sə Antiyòk anə. ²⁸ Mòk à ye fo' nè liŋ ye Agabòs. Yi à cèp bə nàaŋ sè à fa yi Yòŋsə nè duk də, nje nè bup sə vèə. Nà'a nè ko nzeŋgòŋ nè lòoŋfo'. (Nje nè à ko ghà nè Kladiyòs à ye ŋkum yi nà'a.) ²⁹ Ngàa yù mandzə Jisòs à cu, nè dzəm mwwe' mò'fis də, ndàaŋwè pwe' jəŋ və yu ye mvəsə yi tse' ŋga wo tesə gesə lo bwema awo sè wo Krètèŋ sè yà'wèŋ cu Jùdiyà. ³⁰ Wo ànə gù vɛ'nə, nè tumsə Bànabà bə Sol də yà'wèŋ jəŋ lo fa bù ŋkwàha bùu sè mù cos mbàam sə.

12

Ŋgə' Sə Yam Ghaha Ghaha

¹ A ye sè' co mənə mvək nà'nə, fana Herònə yi à ye ŋkum mwwe' lak Izurè yeto ŋgòfa bùu sè mù cos sə wèŋ ŋgə'. ² Yi à gwè' cok tu Jem moma Jon bə fèk. ³ Yi ànə ye də bùu Jus wèŋ kwa, fana yi ghaha wesə, nè ko Pità. Yè'sə ànə ye ghà nè wo à sə zu ŋkà'a bred jì yis yà'a. ⁴ Mvə'nə Heròanə ko nà', fana wo kə gesə yi mù ndapndzəmə. Yi fihi sojà wèŋ kwè, kwè, sè kè' kwè də wo sə kuk nà'. Heròà sə duk də wo nè sak nzak nà' mütsetsə'rə bwiŋ ghà nè ŋkà'a Pasobà nè cāa. ⁵ Pità à sə cu mù ndapndzəmə anə, fana bùu sè mù cos à sə ləŋ fa yi piriya bohòNwì bə nè zinə àwo pwe'.

Pità Tesə Mù Ndapndzəmə

⁶ Nè ndzəmə nè Heròà sə duk də tsok rəŋ fana wo kə sak nzak Pità à ye, wo tsooŋ noŋsə nooŋ Pità nè bə kwaŋ ba. Yi sə nooŋ mütsetsə'rə

ngàa kùk ngàa ndapndzəm sè' ba. Mok à təŋ lok ncùu ŋka' ndapndzəm sè sè'. ⁷ Anə geŋ, masinjà Tà Nwi və fo'. Mareŋ mòk reŋ mü ndapndzəmè anə. Masinjà Nwi nə kum tsə'rə Pità mü ŋkambəhə. Nà'a yəŋ, fana yi tsok nà' duk də nà'a lokok mutsè jwè. Yi à duk ve'nə ntèŋ, kwaŋ sè wo à tsòŋ Pità bə zeŋ sə fiinj. ⁸ Masinjà Nwi nə duk də nà'a swi' tsə'rə korə nà' bə kùŋgùp nà' bəboŋ. Pità ànə gu wes ve'nə, fana yi duk fe'lə fa nà' də nà'a ni cək, nè mü ŋkwèŋ nə və bə nà'a lo. ⁹ Pità yuŋ nà', bə nà' tesə lo mü ndapndzəmè anə. Yi kà sə reŋ də yusè masinjà Nwi sə gù sə zinə reŋ. Yi à sə duk ye də, kàmòk yi sə yə ŋgwàaŋ lo. ¹⁰ Bə nà' à dzèŋ mvwe' ntòmbi ngàa kùk ngàa ndapndzəm, nə casə nà'nə, nə kə dzeŋ fe'lə mvwe' ntòmbi àwo nə ba. Wo à casə yà'sə, nə kə dzeŋ mvwe' ncùu ŋka' sè wo à gù yà' bə nteŋ, sè yà'a ŋgòni lèsə ntòlak. Ŋka' sə à muhu bə bo awo. Wo ca tesə lo. Wo à sə yù tsə lòmändzə mòk fo', fana masinjà Nwi nə me'rə Pità fo'. ¹¹ Nà'a ghà nè Pità à reŋ bə bum yè'sə, nə duk də, <<Mù ri nè ŋga'a də yu yè'sə zinə. Tà Nwi a tum sə masinjà ye, yi kə fis mü ndzə bohòHeròbə bùu Jus wèŋ. Mü swirə yusè wo a sə duk də wo nə gu mü.>>

¹² Yi à ri bum yè'sə ve'nə, fana yi ye'e lo nda'à ma Jon Mak nè liŋ ŋwà nə də Mèri. A ye ŋga bwij à kə benə fo' wùriŋ, nə sə leŋ piriya. ¹³ Pità à kum ncù ma sə mbin, fana mɔwà'ŋgwèŋ mòk nè liŋ yee Rudà à dzəm, nə və. Mɔwà'ŋgwèŋ ènə fàkgè fo'. ¹⁴ Yi à yuk ri ŋgi Pità, nə kwa ve'e nəbɔp. Yi kà ncùu sè mok mùk, nə caŋ bwi foho lo kə tsok fa bwij duk də Pità tə sə mbin. ¹⁵ Wo yak yi duk də nà' sə ŋaŋa àle. Yi cep ghaha mali fo' də yusè yi duk sə zinə. Fana wo duk də, kàmòk a ca masinjà Nwi nè yi kùkgè Pità nə. ¹⁶ Anə ye ve'nə Pità sə kum mali ncùu sə fo'. Anə geŋ wo kə muk yà'. Wo à yə yi, wo mərə nəbɔp. ¹⁷ Yi gu bo ye ŋgòtsə' wo duk də yà'wèŋ cum gəe'. Yi tsoho reŋsə fa yà'wèŋ mvəsə Tà fis yi mü ndapndzəmè anə. Yi duk də wo kə tsok fa Jem bə bùu mok sè wo à dzəm Jisòs sə pwe'. Yi duk wes ve'nə, yi ye'e lo mvwe' səmok.

¹⁸ Tsok à reŋ, ngàa kùk ngàa ndapndzəm sə wèŋ à jip nsàp nè wù kà fùk. Wo sə fe'rə ni' awo duk də, Pità nə yè'sə fò? ¹⁹ Heròà fa ŋaŋ də wo lap nà'. Wo lap, nə kà yi yə. Yi to ngàa kùk ngàa ndapndzəm sə, nə fek wo bum yè'sə. Yi ànə fek wes yà'wèŋ, fana yi fa ŋaŋ də wo zə yà'wèŋ. Yà' à càa, fana Heròye'e me'rə Jùdiyà, nə tsoŋ lo kə cumtse' mok Sisàriya.

HeròKpu

²⁰ Ntum à sə jòk Heròbohòbùu Tayà bə Sidòŋ nəbɔp, fana wo benə mvwe' mò'fis, nə lo ngòkə yə Herònə. Wo à gù, nə ko to ntòŋkəè ŋwè nəmòk nè liŋ ye də Blatòs. Blatòs nə à ye ŋgà fàk nè ghaŋ mü nto' anə yi. Wo lo ŋga'a bohòHerò, nə kə duk fa nà' də bə yà'wèŋ gu fifi. Wo à gù ve'nə bùusə zuzə sè mvwe' lak awo à sə və mègù mvwe' lak ŋkum ànə. ²¹ A kə dzèŋ numbu mòk nè wo à cok fis, fana Heròà ni cèək ŋkum ye, nə cum mənə kapràk ye, nə sə cep bohòbùu yè'sə wèŋ. ²² Wo à yuk, wo gurə duk də, <<Sə cep yè'sə nwi mòk, ka ŋwè yeŋ.>> ²³ Masinjà Tà Nwi ləp mak tsoŋ Herònə fo' ghà nə, bùusə wo à kùksə yi co Nwi, yi kà dzèŋ. Ŋgiŋgòà lum yi tètè yi kpu ŋga dzèŋ nùumbu tàŋ.

²⁴ Ncèp nè Nwi nə à sə kùk lòmali mantombi. ²⁵ Bànabà bə Sol à mèsə fàak awo, nə me'rə Jòrosalèm, nə bwi foho lo fe'lə Antiyòk. Wo à lòbè ŋwè nəmòk nè wo to yi də Jon Mak wèŋ bəbè'.

13

Cos Nə Tumsə LòBànabà Bə Sol NgòTsòho Lòo

¹ Bwiŋ à ye mvwe' cos nè mvwe' lak Antiyòk sè wo à tse' fàak sè co ngàa tsòhòbum Tà Jisòs, bə cicàa sè wo ngàa yə'rè bwiŋ ncèp Jisòs. Liŋ mok à ye Bànabà bə Saimù. (Wo à sè to yi mok də, Najà.) Mòk à ye Lòsiyònè lak yee Sirini, mòk ye Manàŋ nè yi à kuk ndzə bohòŋkum Herò, nè ye fe'lə Sol. ² Ghà nè wo à sè dzə zuzù ngòkùksə Tà, fana wo yuk nga Yòŋsə nè Rəreŋ nè duk fa wo duk də, <<Wèeŋ cok noŋsə fa mu Bànabà bə Sol zok, bùsə mù a to wo, nə fa wo fàak mok sè wo nə fak fa mu.>> ³ Wo à dzə mali zuzù, nè sè lɛŋ piriya fana, wo naan ŋə wo bo, nə sè wo də wo lo.

⁴ Mvè'nè Yòŋsə nè Rəreŋ nè à tumsə Bànabà bə Sol fana wo tsoŋ lo sè Sèlusiya, nè kə ni ŋgwes, nè lo mvwe' nze Səprò. ⁵ Wo ànə kə dzeŋ mvwe' lak Sàlami fana wo tsoho kə' ca ncèp Nwi fo' mənə ndaap piriyaà bùu Jus wèŋ. Jon Mak à ye sè' bə yà'wèŋ ngòtəsə wo. ⁶ Wo à gihi lòtətè wo kə dzeŋ Pafòs. Wo à kə tsèŋ ngà mfim mòk fo' nè liŋ yee də Bəjisòs. Nwè ènə à ye ŋwəə Jus, yi sè bòrə bwiŋ də yi ngà tsòhòbum Nwi. ⁷ Ngà mfim nə à ye ŋwè govənonè yi à ye mvwe' lak yà'sə yi nə. Liŋ govənonè à ye də Sejis Palis. Yi tse' ŋkərè nèbup. Nwè nè ghan ènə à dzəm ŋgòyuk ncèp Nwi fana, yi to Bànabà bə Sol də wo və. ⁸ Wo à vəə, fana ngà mfim nə kà ncèp nè Nwi nə dzəm, nə sə lap də Sejis Palis nə kà ncèp awo nə sè' dzəm. Wo togè Bəjisòs nə də Elemà (ngà fe ŋgam) ve'nə bə ncèp bùu Gris. ⁹ A ye ve'nə, fana Sol nè liŋ ye mok də Pol, à kùk tse' nà' bə lis rap rap. Pol nə à rwiŋ bə Yòŋsə nè Rəreŋ. ¹⁰ Yi duk fa ngà gù bum mfim nə də, <<Wo mo ze', yusè yà'a bəboŋ pwe' wu bəŋgə yòyà' bəŋnə. Vəəm yo yà'a rwiŋ cu gu ca nsàap ŋkərəə sè bup nə ye ŋkùl'. Wu lapgè bə ŋaŋ yo pwe' də wu gu gorə bupsə mandzə nè Tà nə. ¹¹ Bo Nwi nè jweŋ wu ngà'a yè'sə. Lis nə loho wu, wù cumtse' nga wù sè kà mareŋ yə.>> Yi ànə cep wes ve'nə ntèŋ, Elemà ye nga yumok lok yi lis co mbàk ve'ε. Yi sə jam lap kə' ca fo' də ŋwè nəmòk ko yi bo. ¹² Mvəsè govənonè à yə ve'nə fana yi dzəm bohòjisòs. Anə ye ve'nə yi mərə bə nsàap yusè wo à sè yə'rə fa bwiŋ bə liŋ Tà sè wuriŋ.

Yusè Yà' A Ye Antiyòk Nə Mvwe' Nzeŋgòŋ Pisiidiyà

¹³ Pol bə bùu ye sə wèŋ à ye'e Pafòs anə, nè gi bə ŋgwes kə dzeŋ mvwe' lak Pegà, nè nà'a mvwe' nze Pàmfilia. Jon Mak à mè'rə wo fo', nè bwi foho lo Jòrosalèm. ¹⁴ Wo à càsə mali Pegà, nè kə dzeŋ Antiyòk nè mvwe' nzeŋgòŋ Pisiidiyà. Numbu dzə à ye, wo lo kə ni cum mənə ndap piriyaà bùu Jus. ¹⁵ Ghà nè ŋwè nəmòk ànə taŋ wesə ŋwàk lùuk Musi, bə yusè ngàa tsòhòbum Nwi wèŋ à còom fana bùu sè mantombi mənə ndap piriyaà nè wèŋ à tum ŋwè duk də nà'a kə ye Bànabà bə Pol. Wo də yi kə duk fa yà'wèŋ duk də, yà' co bwema, tse'-a ncèp mòk nè bəboŋ co wo tipsə bwiŋ bə zeŋ àlɛ', yà' və kə tsok fa wo.

¹⁶ Pol à lòkok mutsə, nè gu bo də wo cum gəe', nè sə cep duk də, <<Wèeŋ yu'rə fa mu, bùu am bwe Izùrè, nə ye wèŋ mok sè wèeŋ kùksəgè Nwi. ¹⁷ Nwi nè bùu Izùrè yè'e kùksəgè yi, à cokfis tàcicii avès, nè gu yà'wèŋ yam maŋgəŋgèŋ ghà nè wo ànə ye ŋkùŋ mvwe' nze Ijip. Nwi à jə fis wo mvwe' nzeŋgòŋ Ijip anə bə ŋaŋ ye. ¹⁸ Mənə luumŋgòŋ hum kwè, yi sə ye bə yà'wèŋ ngəà. ¹⁹ Yi à lèsə bù ŋkəŋkum sàmba bə lak awo mvwe'

nze Kanà. Yi à gù bùu ye wèŋ tse' nze nò fo' mok wo. Bum yè'sə a jə co luumŋgòŋ ŋkù kwè-bə-hum tãŋ. ²⁰ Ghà ànə à cəa, yi fa yà'wèŋ bùu sè ŋgòtəəŋ mantombi wo tətè kə dzeŋ mvək nè ŋgà tsòhòbum Nwì nè liŋ ye Samwè à ye sà' ŋwè nè mantombi.

²¹ <<Anə geŋ, wo fek Samwè nè duk də wo dzəm ŋkum, fana Nwì fa wo Sol də nà'a ye ŋkum nə nà'. Sol nə à ye ŋkum mənə luumŋgòŋ hum kwè. Yi à ye mo Kis nè mvwe' bɔp lak Benjamè. ²² Ghà nè Nwì ànə susə yi fana Nwì koksə bwi Devid ŋkum àwo. Nwì à cèp bə liŋ Devid sə duk də, <Mù yə də Devid nè yi mo Jesii nsàp ŋwè nè mù dzəm nə. Yi ŋwè nè yi nə sə gù yusə mù nə sə dzəm ŋgògù pwe'>

²³ Devid nə, Nwì à fis vè Jisòs ŋgà lùŋsə bùu Izùre wèŋ bohòŋgwi bə ye nə. Nwì ànə kak tes ve'nə. ²⁴ Ŋkuŋ Jisòs sə və ŋga Jon à tsòho to fa bùu Izùre wèŋ pwe'fo' duk də yà'a kupsə, nə bwi fa bup awo ŋkwèŋ, nə baptesə. ²⁵ Jon à sə kuəp ŋgòmèsə fàak ye sə fana, yi fek bùu sə wèŋ duk də, <Wèŋ sə tsəm də mù ye'sə ndà? Mù ka ŋwè nè wèŋ sə tək nə yeŋ. Yi sə və maŋkwèŋ. Mù ka kərə ŋgòfwèŋ fa yi kuumŋgùup ye kərə.>

²⁶ <<Bwema am wèŋ sə wèŋ ŋgwi bùu Abràham bə wèŋ sə wèŋ ka bùu Jus yeŋ sə wèŋ kùksəgə Nwì. Ncèp lùŋ ènə sə və ye'sə bohòvesùwèŋ. ²⁷ Bùu sè wo à ye mvwe' lak Jòrosalèm bə ŋkwàha bə awo à ka riŋ də ŋwè ànə ŋgà tətəsə bwiŋ riŋ. Nùumbu dzə à sə ye pwe', wo sə taŋ ncèp nè ŋgà tsòhòbum Nwì à còm bə liŋ ye, nə kà sè' sə rɛɛŋ. Anə ye-a sè' ve'nə fana wo à gù ncèp ŋgà tsòhòbum Nwì sə wèŋ ye zinə mvəsə wo à zə yi sə. ²⁸ Wo ànə ka njo nè co wo zə yi bə zeŋ sè' tse' fana, wo lɛŋ mali Palè ŋgòzə nà'. ²⁹ Wo à gù wes yusə ŋwàk Nwì à sə cèp bə liŋ ye pwe' fana, wo ki tsoŋ yi mù ntəəŋ anə, nə tuuŋ yi. ³⁰ Anə geŋ, Nwì lokoksə yi mvwe' kpə. ³¹ Mənə nùumbu ŋkumŋntèŋ yi à yəəŋ bohòbùu sə bə yà'wèŋ à gi yè jə mvwe' nzeŋgòŋ Gallili nə kə dzeŋ Jòrosalèm. Nè ŋga'a nè'e, wo mok bùu sè wo sə tsoho fa bwiŋ yusə wòà yə.

³²⁻³³ <<Vèes ye' ŋgòtsə' fa weŋ Ntìrè nè Bəboŋ nə də, yusə Nwì ànə kak fa tàcici avès duk də yi nə gù sə, yi gù fa yà' bohòvesùwèŋ sə a ŋgwi bə àwo. Yusə yi à gùu sə də, yi a lòkoksə Jisòs. Yà' cu ndzənə ŋwàk Sàam mbup ba ve'nə. A nja duk də, <Wu mo àm, mù ntinə bohòwù Tè' yò.>

³⁴ Yusə Nwì ànə cèp bə mvè'nə yi à lòkoksə nà' mvwe' kpə də nà'a nə kà mok bi yuk sə də,

<A zinə də mù nə se li wu bə bum sè rəreŋ sè mù à kàk tè' yòDevid sə.>

³⁵ Mvəsə yi sè cèp fe'lə mvmvwe' nəmòk ndzənə ŋwàk Sam nə duk də, <Kaco wu nə me'rə ŋgà fàk yònə yi yukgə duk yòbəboŋ də yi bi yeŋ.>

³⁶ A ri də Devid bə tu ye ànə fak bohòNwì mvəsə Nwì à dzəm njamòk anə, nə kpə, wo tuuŋ yi ŋgù sèe tàcicii ye wèŋ fana ni' ye bi lo. ³⁷ Nə yeè nè duk də, ŋwè nè Nwì ànə lokoksə yi mvwe' kpə nə, a yi nè yi à ka ye bi.

³⁸⁻³⁹ <<Nə yeè nè duk də, wèŋ bwema am pwe'fo', wèŋ tse' ŋgòri tse' pap də səswiŋa nè wo sə tsoho nə, a bùu liŋ ye. Wèŋ ri sè' duk də ŋwè nè yi dzəm-a bohòyi, ye də yi swe'ɛ tesə bə bup ye laŋ. Yi swe'ɛ tesə nsàp nè kaco lùuk Musi fiŋ me'rə to yi ve'nə yeŋ. ⁴⁰ Wèŋ jəŋ ŋkərə ya yusə ŋgà tsòhòbum Nwì à cèep kà bohòwèŋ kə ye. ⁴¹ Də,

<Wèŋ yu'rə-a, wèŋ sə wèŋ sə ywi'lə yusə Nwì cèep.

Wèŋ mərə, nə kpə.

Busè nsàp fàk nè mù sè gù bə mvək nè wèŋ cu fo' nè'e,
 A nsàp nè co wèŋ kà də a yusè zinə dzəm.
 A ye-a də ɲwə nəmòk à tsə' fa weŋ mantombi,
 wèŋ kà sə' dzəm mali. > >>

⁴² Pol bə Bànabà à sè tesə mɯ ndap pìriyà nè də wo lo fana, bùu sè wèŋ duk fa wo duk də, nùmbu dzə mòk nè nà' tsə nà'a dzèen, yà'wèŋ və kə tsoho fa wo bum ye'sə sèmok. ⁴³ Ghà nè bùu sè wèŋ à sam wes fana bùu Jus bə bùu sè wo bùuŋ bùu Jus wèŋ à yù Pol bə Bànabà ɲkùuŋntɛŋ. Wo à cèp, nè tipsə yà'wèŋ duk də yà'a sè geŋ mantombi bə ntum nè də wo rì bòvəm nè Nwì.

⁴⁴ Nùmbu dzə mòk nè à dzèen, à bwehe gù jo də bwìŋ à tesə mvwe' lak yà'sə pwe'fo' ɲgòkə yuk ncèp nè. ⁴⁵ Bùu Jus wèŋ à yə mvəsə bwìŋ à kə rwìŋ fana, ntum kà wo bò. Wo cèp də Pol sè ci' mvwès, nè yak nà'. ⁴⁶ Pol bə Bànabà cèp fis, nè kà wəp duk də, <<Anə boŋ tsoŋ duk də wèŋ yuk to ncèp nè Nwì nè wèŋ. Nə yeè nè də mvəsə wèŋ bèŋ ncèp nè, ye də wèŋ lɛŋ kpɯ awèŋ wèŋ, də wèŋ ka kərə ɲgòkə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nè. Mvə'nə yà'a ve'nə fana, vées nè tsoho fa mok bohòbù lakmvum wèŋ.

⁴⁷ Ncèp nè Tà fa ves nè nè' də,
 <Mù à nèm̄sə weŋ co mareŋ bohòbù lakmvum.
 Wèŋ nè ye co mandzə nè nzeŋgòŋ nè pwe' nè yuk ncèp lùŋ bohòwèŋ.>
 >>

⁴⁸ Bù lakmvum sè à yuk ve'nə, wo kwa, nè kwasə bə ncèp nè Tà nè. Bùu sè Nwì ànə cok fis də wo nè tse' lùŋ à bùuŋ mok Krətɛŋ. ⁴⁹ Ncèp nè Tà nè à yuhu mvwe' lak yà'sə pwe'fo'. ⁵⁰ Fana bùu Jus wèŋ kə caŋsə ncəncəŋ bohòbù guguŋ sè mvwe' lak yà'sə bə bàa sè ghaŋ sè wo kùksəgè Nwì wèŋ. Wo ye ɲgòfa Pol bə Bànabà ɲgə' wùriŋ, nsàp nè wo à lògesə mvwe' lak yà'sə maràŋ. ⁵¹ Wo à kè'sə màk nòŋsə mfəmfəò kù awo fo', ɲgòni tsə' bə yusè yà' ànə ye fa'nə sè. Wo à gù wes ve'nə, wo be' mandzə, nè lo mvwe' lak mok sè wo to yà' də Akonòm. ⁵² Bùu sè wo à sè yù mandzə Jisòs sè wo à ye mvwe' lak Antiyòk à rwìŋ bə kwəkwa nè ye bə Yòŋsə nè Rəreŋ nè.

14

Mvwe' Lak Akonòm

¹ A kè dzèŋ mvwe' lak Akonòm anə fana Pol bə Bànabà à kè ni mənə ndap pìriyà bùu Jus wèŋ sè' mvə'nə wo gùgè səsə. Wo à tsoho mbwa ve'e nsàp mòk fana bùu Jus bə bù lakmvum wèŋ à dzəm wùriŋ. ² Fana bùu Jus sè wo à ka yàwo dzəm sè wèŋ à kə caŋsə fa bù lakmvum ncəncəŋ. Fana wo jok, nè beŋ bùu sè wo à dzəm Jisòs sè. ³ Pol bə Bànabà wèŋ à cu fa'nə səsap ntɛŋ. Wo à sè tsoho liŋ Tà Jisòs, nè kà yumok wəp lok. Tà à sè fa yà'wèŋ ɲàŋ ɲgògəhu bum sè maŋgəŋgèŋ ɲgòni tsə' də yusè yà' sè cèep sè kum bə bòvəm ye nè zinə. ⁴ Bùu sè mvwe' lak yà'sə à gà'a bəp ba. Mok ye ma nè bùu Jus wèŋ fana, mok ye yàwo ma nè ɲgàa ntum sè. ⁵ Bù lakmvum mok wèŋ à kə be'lə bə ɲkwàha bùu sè fo' sè, nè kiŋ cù duk də wo fa ɲgàa ntum sè wèŋ ɲgə', nè tərə yà' bə lis. ⁶ Ngàa ntum sè wèŋ à yuk ve'nə fana, wo carə lo mvwe' lak Listà bə Debè sè yà'a mvwe' nze Likaonà. ⁷ Wo à gihi ke' cà mvwe' nze nà'nə nè sè tsoho Ntirè nè Bəboŋ nè fo'.

Mvwe' Lak Listà Bə Debè

⁸ Nwè nèmòk à ye mvwe' lak Listà anè nè kùu ye à kpá, yi kà sè gi. Mvè'nè wo à dzè yi dzè, yi à ka gi yuk. ⁹ Yi à cu fo', nè yuk yusè Pol sè cèep. Pol ye nà', nè riŋ ðuk dè nà' tse' dzædzæm dè aco yi guŋsè nà', fana yi kük tse' nà' bæ lis, ¹⁰ nè cep bæ ŋgi nè ghaŋ dè, <<Lòkok tæŋ mutsè bæ kùu yo ræŋ.>> Ngà' nè à li lòkok mutsè, nè ye ŋgògihi ke' cà fo'.

¹¹ Kwe' bù nè à ye fo' nè à yè yusè Pol à gù sè fana, wo yeto ŋgòke'ŋgùŋ bæ ncèep lak Likàonà sè, nè sè ðuk dè, <<Nwi wèŋ bùŋŋ co bwiŋ, nè vèè nè ŋgòkè ke' yè ves!>> ¹² Wo to fa yà'wèŋ liŋ nwii awo mok. Sè Bànabà à ye dè Zus, sè Pol ye dè Hemès, bùusè yi ànè ye ŋwè nè yi cèp nè yi.*

¹³ Tàap nwi nè dè Zus nè à tè kuæp ko' gù sè' ŋgu lak anè. Nwè nè yi fagè satikà' Zus nè à jè vè ndu mbòŋ bæ mvuu ŋgaŋ mok mvwe' ncùu ŋka' sè. Yi à jè vè yà' dè wo gu satikà' bæ zeŋ ŋgòkùksè ngàa ntum sè. ¹⁴ Pol bæ Bànabà ànè yuk dè yà' sè dè yà'a gu ve'nè fana, wo soŋ sarè cèèk awo, nè carè ni lo mutsètse'rè bùu sè, nè sè ke'ŋgùŋ dè, ¹⁵ <<Bùu yè'e, wèŋ sè gu yè'sè yà? Vèes bwiŋ. Vèes mègù sè' bùu sè bwiŋ co wèŋ. Vèes vè fèeŋ ŋgòtsè' fa wèŋ Ntirè nè Bèboŋ nè, ya wèeŋ bùŋŋ gesè mvwe' bum sè wà yè'sè, nè yuŋ Nwi nè yi cu ŋwæm. Nwi nè yi à gù ntòbu bæ nzeŋgòŋ, nè ye ndzæp bæ bum sè yà'a ca lòoŋ fo'. ¹⁶ A ye taan fa', Nwi me'rè ndaanwè pwe' ŋgòyù mandzè nè ŋgèŋgàŋ dzæm. ¹⁷ Yi à mè'rè-a yà' sè' ve'nè, fana yi sè niŋ tsok fa mali bwiŋ dè yi cu fo' bæ nsàap bum sè bèboŋ sè yi gù fagè bwiŋ. Yi gùgè mbùŋ sè li tsoŋ mabu, nè sè gu bum zè awèŋ guŋ bæ mwèk nè bèboŋ. Yi fagè wèŋ zuzu, nè sè gu ntuum awèŋ rwiŋ bæ kwækwa.>>

¹⁸ Ngàa ntum sè wèŋ à cèp-a sè' mummvæk ènè, sè guŋ mali bohòbùu sè nè bup co wo teŋsè ŋgògù satikà' nè wo ànè dzæm ŋgògù fa wo nè.

¹⁹ A ka sap fana bùu Jus mok wèŋ à vè mvwe' lak Akonòm bæ Antiyòk. Wo à vè, nè gu bùu sè pwe' kwæŋ wes lo ma njàwo. Wo tæŋ Pol bæ lis, nè soŋ fis gesè yi mu ntòlak anè, nè sè tsæm yàwo dè nà' kpá laŋ. ²⁰ Bùu sè wo à sè yù mandzè Jisòs à kè benè dzooŋ ŋgu ni'i yi ŋgòkùk yi fana yi lokok. Yi à lòkok, nè foho lo sè' mu ntòlak anè. Tsok à reŋ, bæ Bànabà lo yu awo Debè.

Pol Bè Bànabà

Bwi Foho LòAntiyòk

²¹ Pol bæ Bànabà à tsòho Ntirè nè Bèboŋ nè mvwe' lak Debè, fana bwiŋ dzæm wùriŋ. Wo ye'e, nè bwi foho lo fe'lè Listà, nè lo Akonòm, nè lo Antiyòk. ²² Wo à gi, wo sè tipsè guŋsè tsè'rè bù ngàa yù mandzè Jisòs sè dè, yà'wèeŋ kotsè' mali yusè yà' à dzæmtse' yà' bæ liŋ Jisòs yà'a cùk. Wo à sè tsòho fa bwiŋ ðuk dè, <<Vesùwèŋ tse' ŋgòyè ŋgè' wùriŋ ŋkuŋ a kè ni mvwe' gaŋ ŋkum Nwi.>> ²³ Wo à coho nòŋsè lòŋkwàha bwiŋ munè coos sè lòoŋ fo'. Wo lèŋ piriya, nè dzè zuzu, nè fa bùu sè bohòTà Jisòs, nè wo à fa ntuum awo bohònà' nè.

²⁴ Ghà nè wo à càsè nzeŋgòŋ Pisidiya fana wo vè mvwe' nzeŋgòŋ Pàmfiliyà. ²⁵ Wo à tsòho ncèp nè mvwe' lak Pegà, nè ca tsoŋ lo sè mvwe' sè wo togè fo' ðuk dè Ataliya. ²⁶ Wo à mè'rè fo', nè ni ŋgwes, nè bwi foho lo Antiyòk. A sè' mvwe' sè cos nè à fa wo bohòNwi ŋgòjè ŋkèrè bohòwo bæ fàak sè wo à gù wes yà' sè. ²⁷ A kè dzèŋ Antiyòk fana wo to benè bùu sè

* **14:12** 14:12 Liŋ sè dè Zus yè'sè à ye liŋ nwi mòk mvwe' nzeŋgòGris wèŋ sè. Liŋ sè dè Hemès à ye liŋ dògari nè bohònwi wèŋ nè wo tumgè yi ntum.

m̄u cos pwe' mvwe' mò'fis, n̄ tsoho fa yà'wèŋ yusè Nwì a gù bohòwo. Wo tsok fa yà'wèŋ mvəsè Nwì a fa mandzè, bù lakmvum wèŋ dzəm bohòJisòs yàwo sè'. ²⁸ Wo à cu mali fo' b̄ b̄u sè wo à sè yù mandzè Jisòs sè wèŋ sèsap nt̄ɛŋ.

15

Kwe' Nè Wo A Cu Nà' Jòrosalèm

¹ B̄u s̄m̄ok à tesə vè mvwe' nzenğon̄ Jùdiyà, n̄ v̄ Antiyòk an̄. Wo s̄ə ȳr̄ə fa bwema s̄ə wo à dzəm Jisòs s̄ə duk d̄ə, <<Kaco wèŋ tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nè yey, tse'ŋga wo kom fa wèŋ tu mb̄ambam mvəsè Musi à duk.>> ² Pol b̄ B̄anabà b̄ə yà'wèŋ à fen̄ b̄ nc̄p̄ èn̄ n̄b̄u. Wo à k̄è l̄ès̄ə tes duk d̄ə Pol b̄ B̄anabà n̄ə ye b̄u s̄m̄ok s̄ə Antiyòk an̄ lo Jòrosalèm k̄ə ye ŋgàa ntum b̄ə ŋkwàha bwìŋ m̄u cos b̄u nc̄p̄ èn̄. ³ B̄u cos s̄ə à tum̄s̄ə wo. Mv̄'è'n̄ə wo à s̄ə ca mvwe' nzenğon̄ Fònisiyà b̄ə Sàmariyà fana wo tsok mvəsè bù lakmvum wèŋ b̄uŋ v̄ə ma nè Nwì. Bwema s̄ə fo' à kwa b̄ə nc̄p̄ èn̄ w̄ur̄iŋ. ⁴ Wo à k̄è dzèŋ Jòrosalèm fana, b̄u cos nè fo' nè duk fa wo d̄ə wo v̄ə b̄əboŋ. Ŋgàa ntum b̄ə bù ŋkwàha bwìŋ à duk fa wo s̄ə' d̄ə wo v̄ə b̄əboŋ, fana wo tsoho fa yà'wèŋ yusè Nwì a gù bohòwo. ⁵ Fana b̄u mok s̄ə wo à dzəm, s̄ə wo yàwo ma b̄op̄ b̄u Farasiy wèŋ à lòkok, n̄ə c̄ep duk d̄ə, <<Wo tse' ŋgòkom fa nd̄aaŋw̄è nè yi ka ŋw̄è Jus yey tu, n̄ə tsok fa wo ŋgòyù l̄uk Musi ŋkuŋ yi tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè.>>

⁶ Ngàa ntum s̄ə b̄ə bù ŋkwàha bwìŋ wèŋ à k̄è be'l̄ə mvwe' mò'fis ŋgòts̄ər̄ə b̄oŋs̄ə b̄ə nc̄p̄ èn̄. ⁷ Wo àn̄ c̄ep nc̄p̄ èn̄ t̄èt̄ə fana Pità lòkok, n̄ə duk d̄ə, <<Bwema am wèŋ, wèŋ r̄i s̄ə' duk d̄ə mv̄'è'n̄ə yà' à ȳt̄o, Nwì à cokfis m̄u m̄uts̄əts̄ər̄ə wèŋ ŋgòts̄òho fa bù lakmvum wèŋ Ntir̄ə nè B̄əboŋ n̄ə, d̄ə ya m̄u tsoho nà', wo yuk, n̄ə dzəm. ⁸ Fana Nwì, yi nè yi r̄i nt̄uam bwìŋ pwe'fo' n̄ə à n̄i ts̄ə' d̄ə yi j̄ə b̄u s̄ə wo ka b̄u Jus yey s̄ə s̄ə'. Yi à n̄i ts̄ə' b̄ə mandzè nè d̄ə yi à fa yà'wèŋ Yòŋs̄ə nè R̄ər̄eŋ n̄ə s̄ə' mvəsè yi à fa vesùwèŋ. ⁹ Yi à ka z̄əzok m̄uts̄əts̄ər̄ə vesùwèŋ n̄ə ye wo niŋ. Yi à r̄eŋs̄ə nt̄uam awo b̄u s̄ə wo à dzəm bohòyi. ¹⁰ A ye-a ve'n̄ə, nè ŋga'a nè'e wèŋ s̄ə d̄ə w̄eŋ m̄um̄s̄ə Nwì ȳe's̄ə b̄u yà? Wèŋ s̄ə m̄um̄s̄ə yi nè s̄ə b̄èk naaŋ fa bù ŋgàa yù mandzè Jisòs ȳe's̄ə bum mok m̄u tuhù b̄u yà? T̄àcic̄ii av̄es̄ n̄ə ye vesùwèŋ à ka ŋgòb̄ək to yà' wab̄ə. ¹¹ Ka ve'n̄ə b̄əboŋ yey. Vesùwèŋ dzəm, n̄ə tse' lùŋ b̄u b̄ov̄əm nè Tà Jisòs s̄ə' m̄um̄v̄'è'n̄ə wo yàwo s̄ə s̄ə'.>>

¹² Mv̄'è'n̄ə wo à yuk ve'n̄ə, wo cum ḡəe'. Pol b̄ə B̄anabà ye ŋgòts̄òho fa yà'wèŋ ns̄aap maŋḡeŋḡeŋ s̄ə Nwì a f̄ak fa bù lakmvum wèŋ ndz̄ə bohòwo. ¹³ Wo àn̄ c̄ep wes fana, Jem c̄ep fis ye s̄ə' duk d̄ə, <<Bwema am, w̄eŋ yu'r̄ə a. ¹⁴ Saim̄ s̄ə c̄ep r̄eŋs̄ə wes ts̄ə gù mv̄ək nè Nwì à ȳt̄o ŋgòj̄ə bù lakmvum wèŋ co bwìŋ, n̄ə s̄ə cok fis bwìŋ m̄uts̄əts̄ər̄ə yà'wèŋ d̄ə yà'a ye b̄u ye. ¹⁵ Yu ȳe's̄ə mègù ȳəȳər̄ə b̄ə yusè ŋgàa ts̄òh̄obum Nwì wèŋ à c̄ep. N̄wàk Nwì s̄ə c̄ep duk d̄ə,

¹⁶ <An̄ k̄ə ta, m̄u bwi v̄ə, du' m̄u Tà.

M̄u nè lokok̄s̄ə ndap David nè nà' à gb̄u nè s̄əmok.

M̄u nè f̄əs̄ə v̄ə f̄əəm lak s̄ə, nè ci ts̄ər̄ə fe'l̄ə yà' s̄əmok.

¹⁷ Fana b̄u mok yà'a pwe'fo' n̄ə lap mandzè Tà.

Bù lakmvum s̄ə m̄u à to wo ŋgòye b̄u s̄ə yàm yà'a.

¹⁸ A c̄ep ȳe's̄ə Tà nè yi à gù bwìŋ ŋgòri ȳe's̄ə taan̄ nt̄ɛŋ n̄ə.>>

¹⁹ Jem duk mali duk dè, <<Bè wèem yàm, bùu sè wo sè bùu wè bohòNwi nga wo bù lakmvum yè'sè, ka bèboŋ dè a fa wo ngò' yey. ²⁰ Bòlè dè, vesùwèeŋ com fa wo ñwàk. A com megu fa wo dè wo kà zuzu sè yà'a bup bùusè wo fa yà' bohòrùm zù. Wo kà sàhà kè nto sè ko, kà nduøm kè nàm nè yi kpù bè nduøm ye ndzè ni'ì zù. ²¹ Busè sàp wùriŋ mvèsè wo tagè lùuk Musi mùm'vè'ànè mùnè ndaap piriyaà bùu Jus wèŋ nùumbu dzè lònŋ, nè sè tsoho ncèp ye nè mvwe' buhu lak lònŋ.>>

Nwàk Nè Wo A Fa Bù Lakmvum

²² Anè ye ve'nè fana, ngàa ntum sè bè bù ñkwàha bwìŋ bè bùu cos nè pwe' à dzèm mvwe' mò'fis duk dè wo cokfis bùu sèmok mùnè kwe' àwo, nè tum gesè lo wo Antiyòk anè bè Pol nè ye Bànabà wèŋ bèbè'. Wo a cok fis Judàs nè wo to yi mok dè Bàsabà, bè Silàs. Bwema sè wèŋ à sè jè bùu yè'sè co bùu sè mantombi. ²³ Wo à còm ñwàk, nè tum sè wo bè zey. Nwàk nè à sè cep dè ve': <<Vès, ngàa ntum bè bù ñkwàha bwìŋ sè vès bwema awèŋ, vès cèpsè vèsè wèŋ bèboŋni. Wèŋ sè wèŋ cu mvwe' lak Antiyòk bè Siriya nè ye Silisiya, sè wèeŋ bù lakmvum lònŋ. ²⁴ Vès yuk duk dè bùu sèmok a tesè mungorè vès, nè kè fa wèŋ ngò', nè cep bum mok sè yà' a gù ntuum awèŋ ngòtse' tsòtsèrè. Yusè duk dè vès a ka wo dè wo cok gu ve'nè tum. ²⁵ Vès a kè cu bwì, nè dzèm sè' mvwe' mò'fis dè vès cok fis bùu mok, nè tum wo bohòwèŋ. Wo nè lo bè Pol nè ye Bànabà wèŋ sè vès dzèm wo nèbup. ²⁶ A bè nà' nè à bwehe gu jo duk dè wo à kpù bùusè wo sè fàk bohòJisòs Krèst nè yi Tà àvès. ²⁷ Bum sè vès sè com yè'sè, Judàs bè Silàs sè vès sè tum sè wo nè tsoho fa wèŋ yà' bè cù sè'. ²⁸ Ves Yòŋsè nè Røreŋ nè wèŋ a dzèm mvwe' mò'fis duk dè vès kà wèŋ ngò' mòk wà bèk naan fa, mègù dzèdzè sè yà' tse' ngòye ve'nè yè'e: ²⁹ Kà zuzu sè wo fa yà' bohòrùm zù; kà nduøm zù; kà nàm nè yi kpù bè nduøm ye ndzè ni'ì yi zù; wèeŋ kà sàhà kè nto sè ko. Wèeŋ gu-a mvèsè vès duk yè'sè fana, ye dè wèŋ gù bèboŋ. Wèeŋ cum bèboŋ.>>

³⁰ Anè geŋ, wo tum bùu sè wo lo Antiyòk anè. A kè dzèŋ fo', wo to benè bùu sè wo à dzèm sè pwe' mvwe' mò'fis, nè fa yà'wèŋ ñwàk nè. ³¹ Bùu sè à ta ñwàk nè, nà' ni wo sè ntuum, nè gu wo kwa wù kà fàk. ³² Judàs bè Silàs à cèp bè bwema sè wèŋ mvèk sèsap ntèŋ. Wo à sè tip guŋsè yà' bèboŋ. Judàs bè Silàs à ye yàwo sè' ngàa tsòhòbum Nwi. ³³ Wo à cu sàp fo' bèboŋ tè fana bwema sè wèŋ me'rè wo bèboŋ. Wo à bwìŋ foho lòsè' bohòbùu sè yà'wèŋ à tum wo sè. (³⁴ Silàs à dzèm yi, nè kà ye sè bwìŋ lò.) ³⁵ Pol bè Bànabà à cuuŋ Antiyòk anè bòŋ. Wo bè bùu mok wèŋ à sè yè'rè, nè sè tsoho fa bwìŋ ncèp Tà Jisòs.

Pol Bè Bànabà Gà'a

³⁶ Nùmbu nèmòk à kùrè, Pol duk fa Bànabà duk dè, <<Vesùu bwì foho lo ke'ca mvwe' lak sè vesù à tsòho ncèp nè Tà fo' yà'a pwe', ngòkè ye bwema sè wèŋ, nè ja'a dè wo sè gù vale.>> ³⁷ Bànabà à dzèm dè bè Jon Mak wèeŋ lò bèbè'. ³⁸ Pol tsèrè ye duk dè ka ve'nè yèyèrè yey. Dè bùusè nà' ànè me'rè wo mvwe' nzeŋgòŋ Pàmfiliiya, nè bwì lo yuye nga fàk ka ntòme. ³⁹ Bè nà' à kùèm fo' tètè swe'lè lis fana, wo ga'a. Bànabà à jè Mak, bè nà' ni ngwes ngòlòm'vwe' lak Sèprò. ⁴⁰ Pol jèŋ ye Silàs, bè nà' lo yàwo sè'. Bwema sè à fa yi bohòTà bè bòvèm ye ngòjè ñkèrè bohòna'. ⁴¹ Yi à lòm'vwe' nzeŋgòŋ Siriya bè Silisiya nè sè tip guŋsè bùu cos sè fo' sè.

16

Timati Yù Pol Bə Silàs

¹ Pol à sə lòmali, nə kə dzeŋ Debè bə Listà. Nwè nəmòk nè yi à sə yùgè mandzè Jisòs à ye fo' nè wo togè yi də Timati. Ma ye à ye nɔwà Jus nè yi à sə yù mandzè Jisòs sè. Tè' ye à ye nɔwè Gris. ² Bwema sè mvwe' lak Listà bə Akonòm pwe' à sə cèp duk də Timatii nɔwè nè bəbɔŋ. ³ Pol ànə dzəm də bə Timati lo fana yi kom fa nà' tu mbəmbam. Yi à gù ve'nə bùusè bùu Jus sè wo à ye mvwe' lak yà'sə pwe' à rì də tè'ε Timatii nɔwè lakmvum. ⁴ Mvə'nè wo à sə lòo, wo dzèŋ mvwe' buk lak nè fòpwe', wo tsok fa yà'wèŋ bum sè nɔgàa ntum nə ye bù nkwàha bwìŋ sè wo cu Jòrosalèm wèŋ à dzəm tes bə zeŋ mvwe' mò'fis sə. Wo tsoho fa bùu sè də yà'a nɔŋsə dzədzèə yà'sə bəbɔŋ. ⁵ Fana bùu cos à gù ghaha lòmantombi bə bum sè wo à dzəm tse' yà', nə sə yam lo mantombi nùumbu pwe'.

⁶ Anə geŋ wo yuŋ ca mok mvwe' ndürə nɔgòŋ Frijiyà bə Gàlesiyà bùusè Yòŋsè nè Rəreŋ nə à ka wo mandzè co wo tsoho ncèp nə mvwe' nze Èsiyà fa. ⁷ Wo à kə dzèŋ mvwe' ndürə nɔgòŋ Misiyà fana wo lap mandzè duk də wo lo mvwe' nze Bitiniyà. Yòŋsè Jisòs à ka wo mandzè nè nɔgòloma nà'nə fa. ⁸ Wo ga'a nə lo mok tètè nə ca mvwe' nzeŋgòŋ Misiyà, nə tsoŋ lo sə Truwà. ⁹ Nùumbu ànə à ye, Pol ye nooŋ lo. Yi ye nɔwè nəmòk nè mvwe' nzeŋgòŋ Məsìdoniyà nɔgà nà' tə, nə sə ləŋ yi duk də, <<Və mvwe' nzeŋgòŋ Məsìdoniyà, nə kə tesə ves!>> ¹⁰ Pol ànə ye nsàp lo ènə fana, ves fahu nɔgòye'e lo Məsìdoniyà anə.* A ye ve'nə bùusè vès à tsərə sə ntùè vès duk də Nwì to ves nɔgòkə tsòho fa bùu sè fo' sə wèŋ Ntirè nè Bəbɔŋ nə.

*Lidiyà Bə Bùu Mok Wèŋ**A Dzəm Jisòs*

¹¹ Vès à mè'rə fo', nə ni nɔgwes, nə to yak lo rərəŋ mvwe' lak Sàmòtirès. Tsok à reŋ vès lo mvwe' lak Nàpolis. ¹² Vès à mè'rə bwì fa'nə, nə lo mvwe' lak Filipi. Bùu Rumà wèŋ à sə cu mvwe' lak yà'sə wo. Nà'nə ntum lak nè nà' à yèto mvwe' nzeŋgòŋ Məsìdoniyà yi. Vès à cu fo' nùumbu nkwəŋntèŋ. ¹³ Nùumbu dzè à dzèeŋ, vès tesə mɔ ntòlak anə, nə lo mà nɔgə ndzəp. Vès à sə tsərə də vès nə ye mvwe' sè bùu Jus wèŋ gùgè piriya fo'. Vès à cu nze, nə sə taan vès bəba sè wo à kə benə fo'. ¹⁴ Nɔwà nəmòk nè yi à yu yusè vès à sə cèp sə à ye Lidiyà. Lak nɔwà ènə à ye Tiyatirà. Yi à sə sèeŋ cèk sè nteŋ gəgəŋ, sè bəbərŋ zènə zènə yà'a. Yi à ye nɔwà nəmòk nè yi kùksəgè Nwì. Tà Nwì à mùk ntum ye yi yu'rə yusè Pol à sə cèp fana, ¹⁵ yi bəptəsə bə bùu sè mɔ nda' à yi pwe'. Yi to ves nə də a ye-a nɔgà vès riŋ-a zinə duk də yi à dzəm bohòTà fana vès və, vesiwèŋ kə cum nda' à yi. Yi à tà' tə mègù ve'nə tètè vès dzəm fa yi.

Mɔ Ndapndzəmè Mvwe' Lak Filipi

¹⁶ Nùumbu nəmòk à ye nɔgà vès sə lo mvwe' sè wo gùgè piriya fana vès kurə bə mɔnɔwà nəmòk. Mɔnɔwà nə ànə ye nkwèŋ. Yi à tse' yòŋsè nè bup ndzə nì' yi. Yòŋsè nə sə gù yi, yi sə tsoho bum sè yà' cu ntòmantombi. Yi à sə tsòho ve'nə, wo sə lak yi mbàm. Yi à sə kap fa bùu sè wo à tse' yi sə

* **16:10** 16:10 Nwè nè yi à còm nɔwàk ènə yèto nɔgà'a fəŋ nɔgòduk də, <<vès>> bùusè yi à be'lo bə Pol mvwe' lak Truwà bə nà' sə gi mok mvwe' mò'fis.

wèŋ mbàm wùriŋ. ¹⁷ Yi à yù lòves Pol wèŋ. Yi sè gurə duk də, <<Bùu yè'e wèŋ ngàa fàak Nwi nè yi Nwi nè ghaŋ nè. Wo sè tsòho fa wèŋ mvè'nè aco wèŋ tse' lùŋ.>> ¹⁸ Yi à gùhu ve'nə mənə nùumbu ŋkàũŋntɛŋ, tətè ntum à yaan Pol yi jok. Fana Pol bùuŋ cep bohòyònsè nè duk də, <<Mù sè cep mənə nàan lɪŋ Jisòs də wu tesə ndzə ni'i yi anə.>> Yòŋsè nè à tesə ndzə ni'i yi anə sè' ghà nà'nə.

¹⁹ Mvəsè bùu sè wo à tse' nà' sè à yə də mandzè mbàm àwo loho laŋ, fana wo tap ko Pol bə Silàs. Wo soŋ jəŋ lo yà'wèŋ mù ntɛɛŋ mvwe' sè wo sakgè nzak. ²⁰ Wo jəŋ və yà'wèŋ bohòbùu ngàa sak nzak bùu Rumà wèŋ. Wo tsok fa yà' duk də, <<Bùu yè'e, wo bùu Jus, nè sè fa ngə' mù ntòla'à vès. ²¹ Wo sè tsòho bum lak sè lùk avès sè kà ve'nə dzəm. Vès bùu Rumà fana kaco vès dzəm yà' yeŋ.>> ²² Kwe' bù nè wo à ye fo' nè pwe' à be'lə ngòfa Pol bə Silàs ngə'. Ngàa sak nzak sè wèŋ à sàrə wes fa Pol bə Silàs cək mù ni'i pwe', nè fa nàŋ duk də bwiiŋ ləp yà'wèŋ bə ŋkwès. ²³ Wo ànə ləp jamsə wo bəboŋ fana, wo kə nisə wo ndapndzəm. Wo tsok fa ngà kùk ndapndzəm nè də nà'a lok yà' bəboŋ. ²⁴ Mvè'nə ngà kùk ndapndzəm nè à yuk ncèp ènə fana yi gesə yà' bə rum nè mutsətsə'rə, nè so fa yà'wèŋ ruk.

²⁵ A kə dzèŋ co nè ntəntum tsok fana, Pol bə Silàs sè gù piriya, nè sè yəm fa Nwi ŋki. Bù ngàa ndapndzəm mok sè wèŋ sè yu'rə. ²⁶ Wo yuk-à, ndapndzəm nè tsoho bə kùum sè pwe'. Nà' tsoho nsàp nè bə jòŋ. Ncùu sè muhu ca sè' jwaŋ. Kwaŋ ngàa ndapndzəm sè pwe'fo' fweeŋ gbə sè nze. ²⁷ Ngà kùk ndapndzəm nè à yèŋ lòkok, nè ye ngà ncùu sè nòto. Yi tsəm duk də ngàa ndapndzəm sè wèŋ tesə lòwes laŋ. Fana yi soŋ cok fis fèk ye də yi zə ni' ye.† ²⁸ Pol gham nà' nsàp nè co ŋgi loho yi, nè sè duk də, <<Kà ni' yòwà bupsə, vès cu fənə lòŋŋ!>> ²⁹ Ngà kùk ndapndzəm nè à to də wo jəŋ və fa yi laàm. Yi caŋ ni mbwa, nè kə gbə noonŋ ngə ni'i Pol bə Silàs sè nze, nè sè kaŋ jìkìkìkìk. ³⁰ Fana yi fis yà'wèŋ sè mbiŋ. Yi fek wo duk də, <<Tà wèŋ, aco mù gu yè'sə yà ŋkuŋ ya mù tse' lùŋ e?>> ³¹ Wo duk fa nà' də, <<Dzəm bohòTà Jisòs ya wu nè tse' lùŋ, wù bə ndap yòpwe'.>> ³² Wo tsoho fa nà' bə bùu sè mù nda'à yi pwe'fo' ncèp nè Tà nè. ³³ A ye sè' ghà nà'nə bə ndzəm nà'nə ngà kùk ndapndzəm nè à jə wo, nè kə cuk fa wo mvwe' awo sè laan pwe'fo'. Yi bə ndap ye pwe' à bàptesə kè' mò'fis. ³⁴ Yi jəŋ lo Pol bə Silàs mù nda'à yi, nè fa yà'wèŋ beŋ də yà'a zə. Yi bə ndap ye nè pwe' à rwiŋ bə kwəkwa, bùusə wo a dzəm mok Nwi.

³⁵ Tsok ànə rɛŋ, nè zəzòŋ fana ngàa sak nzak bùu Rumà wèŋ tum vesə dògari. Wo fa yà'wèŋ nàŋ duk də yà'a kə tsok də wo me'rə bùu yà'sə wèŋ wo lo. ³⁶ Ngà kùk ndapndzəm nè à kə tsə' fa Pol duk də, <<Ngàa sak nzak sè wèŋ fa vèsə nàŋ də wo me'rə wèŋ Silàas lo. Aco wèŋ lo yu awèŋ bə fifi.>> ³⁷ Pol duk fa dògarii sè wèŋ də, <<Wo a ka nzak avès sè' sak lok fana wo ləp ves mutsətsə'rə bwiiŋ jì njo ngà vès tse' nàan sè bùu Rumà wèŋ tse'. Wo a nisə vès ndapndzəm, nè sè dzəm də wo me'rə swihi ves swihi. Kwe'fò, anə kà ve'nə fàk.‡ Ngàa sak nzak bùu Rumà sè nè və tsooŋ fɛɛŋ bə tu awo, ŋkuŋ nè fis me'rə ves.>> ³⁸ Dògarii sè wèŋ à foho lòo, nè kə tsok fa ngàa sak nzak sè cùu Pol sè. Wo ànə yuk duk də Pol bə Silàas

† 16:27 16:27 A sè ye ngà ngàa ndapndzəm tesə bisə na wo nè zə ngà kù' ndapndzəm nè mandzè nè bə ngə'. ‡ 16:37 16:37 A sè ye co ŋwè lak mòk nè zok bùuŋ ŋwəə Rumà. Wo à sè kà ŋwəə Rumà ndapndzəm nduk nisəgə bwèrə ngà sa' nza' nè buə fàak ye.

bùu Rumà fana wuè ko wo. ³⁹ Wo lo, nè kə lɛŋ səsɔwifa bohòyà'wèŋ. Wo fis yà'wèŋ mu ndapndzəmè anə, nè duk fa yà'wèŋ duk də aco yà' tesə mu ntólak anə, nè lo. ⁴⁰ Pol bə Silàs à tesə mu ndapndzəmè anə, nè lo nda'à Lidiyà. A kə dzɛŋ fo', wo tseŋ bwema sè wo à dzəm Jisòs. Wo tipsə ɣuŋsə yà', nè lo.

17

Yusè Yà' A Ye

Mvwe' Lak Tètalonikà

¹ Wo à cà mvwe' lak Amfipolis bə lak Apòlòniyà, nè dzeŋ Tètalonikà. Ndap piriya' bùu Jus wèŋ à ye fo'. ² Sè' mu mvvè'nè Pol ɣùu ləəŋgə səsə sə fana, yi à lòmumvwe' ndap piriya' nè. Yi à cu mvwe' lak yà'sə nteŋ te'. Nùumbu dzè lòon, yi sə fenə bə bòp bù nè fo' bə bum sè yà'a ndzənə ŋwàk Nwì. ³ Yi à sə tsòho, nè sə ni tsok fa yà'wèŋ nja duk də, <<Ŋkum ŋgà gè m bwiŋ nè Nwì ànə duk də yi nè tum nè, à tse' ŋgòyè ŋgə' fana nè kpə, nè luŋ səmok. Jisòs nè mù tsə' wèŋ liŋ ye nè'nə, yi Ŋkum ŋgà gè m bwiŋ nè.>> ⁴ Mok wèŋ à dzəm, nè be'lə lo mok ma nè Pol bə Silàs. Bòp bù nəmòk wùriŋ sè wo à ye bù lakmum, nè sə kuksə Nwì, à dzəm sè'. Bəba mok wùriŋ sè wo mantombi à dzəm sè'.

⁵ Bùu Jus wèŋ à yè ŋgòwa də bwiŋ sə dzəm ve'nə bùu yà lɛ? Fana wo lo, nè kə to benə ŋgàa gha' ŋgòn sə mandzè mvwe' mò'fis. Nà' à ye kwe' nè ŋgògè lak sə curə nèbup. Wo kə ni lap ndap ŋwè nəmòk nè liŋ yee Jasòn. Wo à sə lap mandzè nè də wo ye Pol bə Silàs mbwa, nè jəŋ lo yà'wèŋ mvwe' kaŋsurù. ⁶ Wo à ka yà'wèŋ ye, fana wo soŋ jəŋ lo Jasòn nè bə bwema mok sè wo à dzəm Jisòs, nè kə fa bohòbùu ŋgàa sak nzak sə mvwe' ntum lak ànə. Wo gura, nè sə duk də, <<Bùu yè'e wèŋ sə ɣù fana ŋgə' sə tesə ma nè fòlòon. Wo nè vè nè ŋgà'a mvwe' lak yàvès sè'. ⁷ Jasòn ko nɔŋsə wo mu nda'à yi. Wo pwe', nè mò'fis kà lùuk ŋkum àvès nè ghaŋ nè mvwe' lak Rumà sə nɔŋsəgə. Wo sə cèp də ŋkum mòk cu fe'lə nè liŋ yee də Jisòs.>> ⁸ Wo ànə cèp nsàp ncèp ènə, fana kwe' bù nè wo sakgə kaŋsurù bə bùu mok sə pwe' à nàk ke'cà maŋgəŋgèŋ. ⁹ Bùu kaŋsurù sə wèŋ à ɣùu, fana Jasòn bə bùu ye wèŋ lak mbəm sè wo kogə ŋwè, yi lak yà' ŋkuŋ wo me'rə yi. Wo lak yà' fana wo me'rə yà'wèŋ lo.

Yusè Yà' A Ye Mvwe' Lak Berà

¹⁰ Ndzəm à sèŋ ntèŋ, bwema sè wo à dzəm sə wèŋ tumsə lo Pol bə Silàs mvwe' lak Berà. Wo à kə dzɛŋ fo', wo sə lo mvwe' ndap piriya' bùu Jus wèŋ. ¹¹ Bùu sè fo' à bòvəm nè ghak bùu sè wo cu mvwe' lak Tètalonikà wèŋ. Wo à yu'rə ncèp nè bə ntum nè kwəkwa wùriŋ. Wo à sə ta ŋwàk Nwì nè nùumbu pwe' də ya ŋgà wo riŋ-a yàwo sè' duk də yusè Pol sə cèp sə ve'nə nè zinə àlɛ? ¹² Bùu sè wo à dzəm à ye cèbùè. Bàa mok sè ghaŋ bə mbəmbam wèŋ à dzəm sè' ŋgà wo à ye bù lakmum

¹³ Bùu Jus sè mvwe' lak Tètalonikà wèŋ ànə yuk duk də Pol tsoho ncèp Nwì mvwe' lak Berà, fana wo və, nè ye ŋgòfəuəpsə fa bùu sè fo' sə mbuəp nè bup. ¹⁴ Anə ye ve'nə ntèŋ, bwema sè wo à dzəm sə wèŋ jəŋ lo Pol mà ŋgu ndzəp də yi lo. Silàs bə Timati wèŋ à mam yàwo Berà anə. ¹⁵ Bùu sè wo à sə jə lòPol sə à lòtətè kə dzeŋ mvwe' lak Atèn ŋkuŋ wo bwi foho

və fe'lə Berà anə. Pol à duk wo də yà'wèŋ kə tsok Silàs bə Timatì də yà'wèŋ yuŋ və yi nənàk.

Yusè Yà' A Ye Mvwe' Lak Atèn

¹⁶ Mvə'nə Pol à sə cu mvwe' lak Atèn anə ngòtək Silàs bə Timatì, fana ntum ye kà sə kwa lok. Yi à sə kà kwəkwa tse' bùusè yi à sə yə nga tàap bumlak co rùm rwiŋ mvwe' ntum lak ànə ve'e dak. ¹⁷ Yi à lòmumvwe' ndap piriya' bùu Jus wèŋ, nə sə cep fenə cù mbwa bə bùu Jus, nə ye bùu sè wo kùksəgè Nwi nga wo bù lakmum sè'. Yi sə fenə mu nteŋ sè' nùumbu pwe' bə bùu sè wo və-a fo' na. ¹⁸ Yi à sə fenə mok bə cicàa səmok sè wo to wo də Èpàkurà, bə mok də Sitoèk wèŋ sè'. Mok à sə duk də, <<Ngà bùp cùu sè wà ènə sə də yi cep yè'sə yà lè?>> Mok duk yàwo də, <<Yi sə gù co yi sə cep bə nsàap nwii səmok sè yà' ka fəŋ yəŋ.>> Wo à duk ve'nə bùusè Pol à sə tsòho bə liŋ Jisòs, nə ye mvəsè ngòlòkok mvwe' kpə. ¹⁹ A ye ve'nə fana, wo to lo Pol mvwe' kwe' Aripagù wèŋ. A kè dzèŋ fo', wo duk fa nà' duk də, wo sə dzəm də wo rəŋ bə nsàp yəyərè nè fi nè nà' sə cèp bə zəŋ nè'nə. ²⁰ Bum mok sè nà' sə tsòho sə nsàap bum sè wo ka yà' yàwo riŋ yuk, fana wo sə dzəm ngòrì də yà'a yà'sə da lè? ²¹ Wo sə duk ve'nə nga bwe nze Atèn, nə ye bə bùu sè wo à coho və fo' vòh wèŋ pwe' à sə dzəmgè ngòcuuŋ, nə sə yu'rə, nə sə tsòho nzu sè wo yu' tsə yà' ghà nè.

²² Pol à lòkok təəŋ mʉtsè mvwe' kwe' Aripagù wèŋ nə. Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ bùu Atèn, mù sə ye də wəŋ fa ntum awèŋ bohònwii awèŋ wùriŋ. ²³ Ye də mù sə tsè' ve'nə bùusè mù ànə sə gi ca, nə sə kək ja'a ke'ca bum sè wèŋ kùksəgè yà', fana mù ye kàm mòk nè wo còm mbwa duk də, <BohòNwi nè wo ka yi riŋ.> Mù sə tsè' rəŋsə fa wəŋ yè'e yi nè wèŋ a sə kùksə yi nga wèŋ ka yi riŋ nə. ²⁴ Nwi nè yi à gù nzeŋgòŋ, nə ye bə bum sè yà'a ca pwe', yi Tà nè mubu bə nè sə nze yi. Yi kà munə ndap sè wo ci fa nwi wèŋ yà' bə bo cugè. ²⁵ Ka də yi sə jamə yu səmok sè' də aco ŋwè gu fa yi sè' yəŋ. A ve'nə bùusè a yi nè yi fagè bwii pwe'fo' yòŋsè, nə ye bə yà lòoŋ sè bwii dzəm yà'. ²⁶ Yi à gù fis nsàap bùu sè wo zəzok sè wo cu mu nzeŋgòŋ fəŋ pwe' ndzənə ŋwè nè mò'fis. Yi à gəpsə ndùrə ngòŋ sə də nsàp bù nè'e nə cum fəŋ bə fa' yi. Yi à fùhu fa bòp lak nè fòpwe' mvək nje ngòcu sè' yi. ²⁷ Yi ànə gu yè'sə ve'nə ya bwii lap yi. Də mvə'nə wo sə lap yi, kàmòk wo nə sə lap ghasə ke'ca yi, fana nə ye yi. Nwi ka ye səsap bohòvəsùwèŋ lə yəŋ. ²⁸ ŋwè nəmòk à duk də, <A cugè, nə sə cum ŋwam, nə sə gihi ke' yè'sə bə ŋaŋ sè ye.> Yà' mègù sà' mu mvə'nə ngàa còm ŋwək awèŋ mok à còm duk də, <Vèes yàvès sè' bwe ye.> ²⁹ Nə yeè nə duk də, mvə'nə vesùwèŋ bwe Nwi, a kà də vesùwèŋ tsərə də yi səsə co yumok sè bwii a jə ŋkərè àwo ngògù bə nteŋ kè lis àlè tsərè. ³⁰ Yusè bwii à sə gù mantombi nga wo ka riŋ fana, Nwi a jə càsə yà'sə pwe' co yusè wà. Nè nga'a nè'e fana yi sə cèp bohòndaŋwè nè yi fòpwe' ngòkupsə, nə bwi fa bùp ye ŋkwèŋ. ³¹ Yè'sə ve'nə bùusè yi a fùhu nòŋsə nùmbu nè yi nè sak nzeŋgòŋ nè pwe'fo'. Səsak ènə nə ye bə zinə. Yi nè sak bə cùu ŋwè nè yi a còk nòŋsə nà'. Yi a nitsè' duk də yè'sə zinə bə mandzè nè də yi a lòkoksə ŋwè ènə mvwe' kpə.>>

³² Pol ànə cep ncèp nè də ngòlòkok mvwe' kpə fana bùu sè wo à sə yu'rə sə ga'a bòp ba. Mok à sə ywi'lə yi co ləm, fana mok duk yàwo də, wo sə

dzəm ngòyuk mali yà' sèmok. ³³ Fana Pol me'rə mvwe' kwe' nə. ³⁴ Bùu mok à be'lə ma nə nje, nə dzəm bohòjisòs. Mòk nə yi à ye mən̄gorə bùu sè wo à dzəm sə wèŋ à ye Diyonisù, nə yi à ye ɲwəə kwe' Aripagù nə. ɲwà mòk à ye sè' nə liŋ ye Dàmaris, nə ye bə mok wèŋ sè'.

18

Yusè Yà' A Ye Mvwe' Lak Korè

¹ Ghà nə Pol ànə cep mesə mù kwe' Aripagù anə, fana kà mok sàp yi yè'e nə lo mvwe' lak Korè. ² A kə dzèŋ fo', yi tseŋ ɲwə Jus mòk fo'. Liŋ ye à ye də Akwilà. Wo à dzə yi mvwe' lak Poŋtòs. ɲwə ènə bə ɲgwe ye Prisiliyà à mè'rə nzeŋgòŋ Itali, nə və fa'nə sè' ghà anə, ɲga ka ntòsàp. Wo ànə yè'e və bùusè ɲkum Rumà nə wo à sə to yi duk də ɲkum Kladiyòs à duk də bùu Jus sè wo cu mvwe' lak Rumà pwe', wo lo. Pol ànə kə ye wo. ³ Bə yà'wèŋ à sə cu mvwe' mò'fis bùusè wo à sə gù sè' nsàp fàk nə mò'fis. Bə yà'wèŋ à sə gùhə sèeŋ nsàap tàp mok, wo to yà' də teèŋ, nə sə ko mbàm fo'. ⁴ Nùumbu dzə à sə ye pwe', Pol lo mənə ndap priyà bùu Jus wèŋ. Yi sə lo mbwa ɲgòkə fenə nə cep reŋsə bum bə bùu Jus nə ye bùu Gris wèŋ də yà'wèŋ riŋ də yusè yi sə cèep sə zinə.

⁵ Ghà nə Silàs bə Timati ànə me'rə və nzeŋgòŋ Məsidoniya, nə kə tseŋ Pol, fana yi me'rə bo fàak ye sə, nə sə tsoho megu ye mok ncèp nə. Yi sə tsoho fa bùu Jus wèŋ duk də, Jisòs nə ɲkum ɲgà gèm bwiŋ nə Nwì à duk də yi nə tum nə. ⁶ Wo beŋ yusè yi sə cèep sə, nə to kə'ca liŋ ye bup, fana yi satop sè' nəbup, nə sə kə'sə mak fəmfə sə ndzənəp cəək ye. Yi sə cep bohòyà'wèŋ duk də, <<Wèeŋ bisə-a, wèŋ beŋ tu awèŋ. Bo yàm ka ca yeŋ. Ye jəŋ nə ɲga'a nè'e nə lo mantombi, mù nə sə tsoho fa ncèp nə mòk bohòbù lakmum.>> ⁷ Yi à ye'e, nə sə kə cum mənə ndap ɲwə nəmòk nə liŋ ye də Titiyòs Jostòs. ɲwə ènə à ka ɲwəə Jus yeŋ, nə sə kùksə Nwì. Ndap ye nə à təə kəp lògù ɲgə ndap priyà bùu Jus wèŋ vè'. ⁸ ɲwə nəmòk nə yi à ye ɲwə nə mantombi mənə ndap priyà bùu Jus nə, nə liŋ ye à ye Kripòs, à dzəm bohòTà Jisòs bə ndap ye pwe'. Bùu sèmok sè' sə mvwe' lak Korè anə ɲkəuŋtəŋ à yuk ncèp nə Nwì nə sè', nə dzəm, fana nə bəptesə.

⁹ A ye nùumbu mòk nə ndzəmè Pol ye lo, fana Tà Jisòs tsok fa yi ndzənə lo sə duk də, <<Kà də wu wəp duk. Sə tsoho mali, nə kə teŋsə. ¹⁰ Busè mù tə vesù. ɲwə nəmòk nə kə mandzè nə ɲgògù wu bup tse'. A vè'nə bùusè bwiŋ mvwe' ntum lak ènə ɲkəuŋtəŋ sè wo bùu am.>> ¹¹ Anə ye vè'nə, Pol cum fo' ɲkà'ɲgòŋ mò'fis bə bwes. Yi sə yə'rə fa bùu sè fo' sə ncèp nə Nwì.

¹² Ghà nə wo ànə koksə Galiyòdè yi Govənòmvwe' nzeŋgòŋ Gris nə fana bùu Jus wèŋ kum ni', nə ko lo Pol mù kot bohòyi. ¹³ Wo duk də, ɲwə nè'e yi sə ləp mandzè ɲgògù də bwiŋ sə kùksə Nwì nsàp mandzè nə lùk sə kə vè'nə duk. ¹⁴ Pol à sə də yi muk cù ɲgòcèep, fana Galiyòduk fa bùu Jus sə wèŋ duk də, <<Anə ye-a duk də ɲwə ènə fèŋ yumok bwèrɛ mù ko ntum nə yu'rə fa wəŋ bəbòŋ. ¹⁵ Fana wèŋ sə jə və fa mù nzak ncèp cù, nə ye bə liŋ bum awèŋ sə wèeŋ toho kə'càgè yà', nə ye fə'lə bə lùk awèŋ wèŋ. Mù nə kə yàm yà'sə sak, wèeŋ du, nə kə sak yà' sə wèŋ.>> ¹⁶ Yi bə' fis yà'wèŋ mù kot anə. ¹⁷ Wo pwe' à kə ko ɲwə nəmòk nə liŋ ye à ye də Sostini. Yi à ye ɲwə nə mantombi mənə ndap priyà bùu Jus wèŋ nə yi. Wo à ləp yi sə ntombi kot nə. Galiyòkà mbeŋ nə mbeŋ kom lok.

Pol Bwi Foho LòMvwe' Lak Antiyòk

¹⁸ Pol à cu mali bæ bwema sè wo à dzəm sè wèŋ mvwe' lak Korè anə mənə nùumbu ŋkàũntɛŋ. Anə geŋ, yi bæ Prisiliyà nè ye Akwilà wèŋ me'rə bwema sə, nè kə ni ŋgwes nè nà' à sə lòmvwe' nzenŋòŋ Siriyà. A kə dzèŋ mvwe' lak Sènceri yi su tu ŋgòkə niŋ də yi rusə kəkəkə ye nè laŋ. ¹⁹ Wo à kə dzèŋ mvwe' lak Efesò, fana Pol bæ Prisiliyà nè ye Akwilà wèŋ ga'a fo'. Yi lo ye sə mɔ ndap piriya bæ Jus wèŋ, nè sə kə ce'e fenə mbwa bæ bæ Jus sə wèŋ. ²⁰ Wo à duk yi duk də bæ yà'wèŋ cum fo' səsap ntɛŋ, fana yi kə dzəm. ²¹ Mvə'nə yi à sə lòsə, yi duk fa bæ sə wèŋ duk də, <<A ye-a ŋga Nwi fa ŋaŋ, fana mù bwi və fe'lə səmok, nè kə ye wèŋ.>> Yi à cèp wes ve'nə, fana yi ni ŋgwes, nè lo yuye. ²² Yi à kə wès mvwe' lak Sisariyà, nè ca lo Jòrosalèm, nè kə cèpsə bæ cos nè fo'. Yi à cèpsə wes yà'wèŋ, fana yi ye'e lo mvwe' lak Antiyòk. ²³ Yi ànə cum fo' ghàr, fana yi lo nè ca mvwe' nzenŋòGalesiyà bæ Frijiyà, nè sə tipsə ɣaŋsə lo bæ ŋgàa yù mandzè Jisòs pwe'fo'.

ApolòTsòho Ntirè Nè Bəboŋ Nə Bə Nəŋ

²⁴ Nwə Jus mòk à ye, wo to yi də Apolò. Yi à vè, nè sə cum mvwe' lak Efesòŋga wo à dzə yi mvwe' lak Alèsandiriya. Yi à rì ŋgòcèp bənsə cù, nè riŋ ŋwàk Nwi sè' nèbup. ²⁵ Yi à ye ŋwə nè wo à tsè' reŋsə fa yi mandzè nè Tà Jisòs. Yi à fa ntum ye pwe' ŋgòsə cèp, nè sə yə'rə fa bwij bum sè yà' sə kùm liŋ Jisòs pwe'fo' zinə. Yumok ye lələ sè', nè duk də yi à rì mègù bàpte nè Jon. ²⁶ Yi à sə cèp mənə ndap piriya bæ Jus wèŋ, nè kə wə wə kòksə lok. Prisiliyà bæ Akwilà à yuk mvəsə yi à sə cèp, fana wo to lo yi nda'ə wo. A kə dzèŋ fo', wo tsoho reŋsə tsə'rə wesə fa nà' mandzè Nwi yəyərè. ²⁷ Anə geŋ, Apolònə duk də yi dzəm ŋgòlòmvwe' nzenŋòŋ Gris, fana bæ ŋgàa yù mandzè Jisòs mvwe' lak Efesòwèŋ tsə yi bæ mandzè nè də wo à còm tipsə gèsə lòbwema sè mvwe' nzenŋòŋ Gris sə wèŋ ŋwàk duk də Apolò kə dzèŋ, yà'wèŋ jəŋ nà' bəboŋ. Yi ànə kə dzeŋ, fana bum sè yi à sə cèp yà', à tsə bwema sə wèŋ wùriŋ. Wo ànə dzəm bæ bəvəm nè Nwi nè. ²⁸ Mvə'nə yi à sə cèp bæ ŋaŋ wùriŋ sə, fana bæ bæ Jus wèŋ fenə, yi ghak yà'wèŋ mɔ lisə bwij jəja. Yi sə taŋ fis ndzənə ŋwàk Nwi duk də Jisòs Nkum ŋgà gəm bwij nè Nwi à duk də yi nè tum vèsə nè.

19*Pol Mvwe' Lak Efesò*

¹ Apolòanə ye mvwe' lak Korè, fana Pol gi ca mvwe' ntòzenŋòanə, nè kə dzeŋ mvwe' lak Efesò. A kə dzèŋ fo', yi ye bæ mok sè wo à sə yù mandzè Jisòs. ² Yi fek yà'wèŋ duk də, yà' ànə tse' Yòŋsə nè Rəreŋ nè ghà nè yà'wèŋ ànə dzəm Jisòs laŋ àlɛ? Wo duk fa yi duk də, <<Vès ka yàvès liŋ yumok duk də Yòŋsə nè Rəreŋ yuk yuk.>> ³ Pol fek fe'lə wo də, <<Anə geŋ wèŋ bàptesə nsàp bàpte yà?>> Wo də ànə ye bàpte Jon. ⁴ Yi tsok fe'lə fa yà'wèŋ duk də, <<Bàpte Jon ànə ye də a bàptesə bæ sè wo à kupse ntum bæ bup awo sè wo à sə gù. Yi Jon nè à tsòho fa bæ Izùre wèŋ də yà'wèŋ dzəm bohòŋwə nəmòk nè nà' sə və maŋkwèŋ yi. Nwə nè yi à sə duk də wo dzəm nà' nè à ye Jisòs.>> ⁵ Wo ànə geŋ də wo yuk ve'nə, fana wo bàptesə fe'lə səmok mənə liŋ sè Tà Jisòs. ⁶ Pol naaŋ fa yà'wèŋ bo, fana Yòŋsə nè Rəreŋ nè və bohòwo. Wo sə cep ncèep lak mok sè bwij ka

yà' riŋ, nè sè tsoho bum mok sè Nwì à sè tsè' fa wo. ⁷ Wo à ye lòoŋ fo' co bwiŋ hum-ncòp-ba.

⁸ Pol à lòmumvwe' ndap piriya bùu Jus wèŋ. Mənə ŋwə tɛ', yi sɛ cep bə bùu sɛ wèŋ, nè kà wəp lok. Yi à fenə bə yà'wèŋ, nè sɛ lap mandzè ŋgògù də wo dzəm də yusə yi tsè' fa yà'wèŋ bə gaŋ ŋkum Nwii zinə. ⁹ Fana mok wèŋ gaŋ tu nè kà dzəm. Wo cep bum sè bup bə ma nè Tà Jisòs ŋga kwe' bwiŋ sɛ yuk pwe'. Pol jəŋ bùu sɛ wo à sɛ yù mandzè Jisòs sɛ bə yà'wèŋ lo. Nùumbu pwe' bə yà'wèŋ sɛ kə cep bum mumvwe' ndap mòk nè ghaŋ nè Tiranù à tse' nà' yi. ¹⁰ Wo à sɛ gùhu vɛ'nə tètè kə dzeŋ lùumŋgòŋ ba. Fana bùu sɛ wo à cu mvwe' nzeŋgòɛsiya, bùu Jus bə sɛ wo bù lakmvum wèŋ pwe' à yuk ncèp nè Tà Jisòs.

Bwe Sivà

¹¹ Nwì à sɛ gù càsə nsàap maŋgəŋgèen mok sɛ yà' à ka vɛ'nə ye yuk ndzə bohòPol. ¹² Nsàp nè co wo sɛ jəŋ megu mok gá cək nè yi yisgə ndurè bə zeŋ, nè kə jweŋ ŋgàa yiyaŋ bə zeŋ, fana wo gaŋ. Yòŋsə sɛ bup sɛ tesə gəsə ndzə ni' wo sè'. Wo à sɛ jə cək faak ye sɛ yi à sɛ ni tse', nè sɛ gu bə zeŋ sè' vɛ'nə.

¹³ Bùu Jus mok à ye sɛ wo à sɛ gihi kɛ' càa, nè sɛ bɛ' fis fa bwiŋ yòŋsə sɛ bup sè'. Wo à yè ŋgòmumsə ja'a də wo sɛ bɛ' fis yà' bə liŋ Tà Jisòs. Wo duk fa yòŋsə sɛ bup sɛ duk də, <<Mù cèp bə ŋaŋ Jisòs nè Pol sɛ tsoho nà'a.>> ¹⁴ Nwəð Jus nè ŋgà fa satikà' mòk nè ghaŋ à ye nè liŋ yee Sivà. Yi à tse' bwe mbəmbam sàmba sɛ wo à sɛ gùhu vɛ'nə. ¹⁵ Yòŋsə nè bup nè à cèp fəsə fa wo duk də, <<Mù ri Jisòs, nè riŋ Pol sè', a wèŋ ndà?>> ¹⁶ Nwè nè yi à tse' yòŋsə nè bup ndzə ni' yi nè à ko wo nsàp ŋgwap lù mok vɛ'e, nè lə ghak wo. Wo à carə tesə mu nda'à yi anə bə mvwe' bə mvwe'. Wo à ye sè' jì cək ŋga yà' sàha wes pwe'.

¹⁷ Bùu Jus nè ye sɛ wo bù lakmvum sɛ wo à sɛ cu mvwe' lak Efesòa yuk yu yè'sə pwe'. Wəə à ko wo nèbup. Bwiŋ à kùksə nè sɛ wəp ghaha lo liŋ Tà Jisòs mantombi. ¹⁸ Bwiŋ wùriŋ sɛ wo à dzəm Jisòs wèŋ à tesə vè mvwe' bwiŋ, nè sɛ cep fis bup sɛ wo à gù jəja. ¹⁹ Bwiŋ ŋkəuŋntèŋ sɛ wo à sɛ fegè ŋgam wèŋ à jə benə vè ŋwàak ŋgam awo mvwe' mò'fis, nè tɛŋ yà' ŋga bwiŋ sɛ yə pwe'.* Wo à ta be'lə mbàam ŋwàak sɛ pwe', yà' kə dzeŋ bàam mbàm ncùhù hum tən. ²⁰ Njo bum sɛ yà' à sɛ gu wùriŋ yè'sə fana, ncèp nè Tà Jisòs nè à sɛ yuhu lòmantombi, nè sɛ yam gaŋ ghaha ghaha.

Bùu EfesòWèŋ Jə Və Ngə'

²¹ Ghà nè bum yè'sə ànə ca wes me vɛ'nə pwe', fana Pol də yi nè lo gi. Yi duk də yi nè ca mvwe' nzeŋgòŋ Məsìdoniya bə Gris, nè kə dzeŋ Jòrosalèm. Yi duk sè' duk də yi kə cu fo', fana yi kə dzeŋ mvwe' lak Rumà sè'. ²² Anə ye vɛ'nə, fana yi tumsə lo Timatì bə Èratòs mvwe' nzeŋgòŋ Məsìdoniya. Bùu sɛ ba yè'sə à ye bùu sɛ wo à sɛ tesə kɛ'cà yi bə bum. Yà'wèŋ à lòo, yi sɛ cum mali ye sɛ mvwe' nzeŋgòɛsiya ŋkuŋ.

²³ Nè'e ŋga'a mvək nè ŋkəŋkes ŋgə' mòk nè bup à tesə mvwe' lak Efesòanə njo mandzə ma nè Tà Jisòs. ²⁴ Ngà tɛŋlám nəmòk à ye nè liŋ ye à ye də Dimàtiròs. Yi à sɛ tɛŋ fà'rə bum mok co ndap mòk nè ghaŋ

* **19:19** 19:19 Ghà nè Pol ànə ye ànə fana bùu sɛ mvwe' lak yà'sə sɛ com nsàp ŋgam njàwo nè ndzə ŋwà'a. Yà'a nsàap ŋwàak sɛ wo à bənə, nè tɛŋ sə.

nè nà' à ye ndap nwì nèmòk, nè wo togè nwì nè dè Diyanà. Yi à gù nà' bə nteŋ nèmòk nè wo togè nà' dè siva. Yusè yi à gù sè à sè jə və fa bùu sè wo à sè fàak sè wèŋ swe' wùriŋ. ²⁵ Anə geŋ, yi to benə yà'wèŋ pwe' mvwe' mò'fis. Yi to bə bùu səmòk sè nsàp fàak awo sè' co sè mok wèŋ sè. Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Bùu am, wèŋ ri də vesuwèeŋ tse' mègù mbàam yàvès bə nsàp fàk nè vesuwèeŋ gùgè nè'e. ²⁶ Fana aco wèŋ yuk nè ye yà'wèeŋ bə lis awèŋ sè' nsàp yu nè ngà' nè wo to yi dè Pol nè'e sè gùu. Yi sè tsòho ke' fa bwìŋ duk də, nwì sè bwìŋ gù yà' bə bo ka nwì yeŋ lok nè kè' mò'fis. Bwìŋ a bùuŋ, nè dzəm ncèp ye nè wùriŋ. Bùu sè wo dzəm ncèp ye nè, wo mvwe' lak Efesòfənə, nè ye bwi ma nè ghaŋ mvwe' nzeŋgòƷsiyà pwe'. ²⁷ Yusè mù sè yə, a də yà'a nè jəŋ və ngə'ə də fàak avès yè'sə nè tse' liŋ sè bup. Nə sè yəèŋ nè sè' duk də ndap nwì avès nè ghaŋ Diyanà nè kà fàk mok sè tse' fe'lə. Mvəsə wo jəgè yi co yu nè yum, yè'e nè bup. Nga yi nwì nè bùu Ʒsiyà pwe' nè ye bə nzeŋgònə pwe'fo' kùksə mègù yi.>>

²⁸ Mvə'nə kwe' bù nè à yuk ncèp ènə, fana ntum yaan wo. Wo jok, nè ye ngòfurə duk də, <<Diyanà nè mvwe' lak Efesòo nwì nè ghaŋ.>> ²⁹ Mfuŋ à lóbə ntòlak nè pwe'. Bùu sè wèŋ tap ko bùu səmòk ba sè wo à sè gigè bə Pol, nè jəŋ lo wo mvwe' nzùè nè bù lak sè fo' sè kə benəgè fo'.† Bùu sè ba yè'sə, à ye Gayòs bə Aritakò. Wo à ye bwe lak mvwe' nze Məsidoŋiyà. ³⁰ Pol à dzəm də yi lo ngòkè teŋsə bùu sè wèŋ bə tu ye, fana bə ngàa yù mandzə Jisòs wèŋ kà ve'nə dzəm. ³¹ Nge'e Pol mok sè wo à yə bùu sè ghaŋ mvwe' lak yà'sə wèŋ à tum fa yi ntirè. Wo à tirè fa nà' duk də, <<Kwəkwè', kà si yo mvwe' nze ènə kè ni vèsə.>>

³² Bum yè'sə ànə ye co kwe' awo nè sə jam jamə ve'ε. Bòp bù mòk à sə fu sè' yusè zok, ma mòk sə fuŋ sè' yusè zok. Anə ye ve'nə bùusə bəp ma nè ghaŋ à ka yusè yà' à jə benə vè wo fo' sè' riŋ. ³³ Nwè nèmòk à ye fo' nè liŋ ye à ye də Aləsandà, fana bùu Jus wèŋ tes yi mantombi də nà'a cep fa wo. Aləsandà gù bo də bwìŋ teŋsə cù, ya yi tan njo mətsetsə'rə bwìŋ. ³⁴ Bùu sè wèŋ ànə ye riŋ də nà'a n̄wəə Jus, fana wo pwe'fo' sə fuŋ benə megu mok yusè mò'fis. Wo à sə furə duk də, <<Diyanà nè mvwe' lak Efesòo nwì nè ghaŋ.>> Wo sə furə ve'nə tətè haŋ, nè kà nənək teŋsə.

³⁵ Anə geŋ, ngà còm bum nè mvwe' lak yà'sə à gù bùu sè wèŋ teŋsə cùu sə. Yi yeto ngòcèp duk də, <<Wèŋ bùu Efesò, ndaanwè pwe' riŋ duk də a nòŋsəgè ndap nè ghaŋ nè nwì Diyanà nè'e ntum lak Efesò, bə lis ye nè rəreŋ nè nà' à gbù tsə mubu. ³⁶ Kaco n̄wə nèmòk duk də yè'sə mvwès yeŋ. Bòco wèŋ ko tsoŋ ntum, nè kà yumok co bùu sè wo ka n̄kərə tse' gù. ³⁷ Wèŋ jə və bùu yè'e fəeŋ wèŋ, nga wo ka yumok m̄u nda'à nwì avès yə fis. Wo ka liŋ ye sè' bupsə. ³⁸ A ye-a də Dìmàtiròs bə ngàa fàak ye wèŋ tse' nzak bə n̄wə nèmòk, fana kot cu yo bə ngàa sak nzak sè sè'. Yà'a mvwe' sè co n̄wə tsok yusè yà' sə yaan yi bə mòk fo'. ³⁹ Nə ye sè' duk də nga wèŋ dzəm-a yumok sè zok, fana ye də wo kə cep yà' mvwe' kwe' bù nè ghaŋ nè. ⁴⁰ Busè yà'a nè bup bohòvesuwèŋ. Wo nè ta vesuwèŋ bəŋ bə nsàp gham cù nè ghaŋ nè nà' ye ntinə ènə. Kaco n̄wə nèmòk tsok njo mòk bəboŋ nè nsàp cù nè'e tesə bùu zeŋ yeŋ.>> ⁴¹ Yi ànə cep wes ve'nə, fana yi də wo sam.

† 19:29 19:29 Nzùè nè wo kə benəgè fo' ènə wo à bom ko' fo' bə mbùk, bə mbùk. Wo à sə n̄ahagə nsàap jap fo' n̄kùuŋ.

20

Pol LòMàsìdoniyà Bə Gris

¹ Ghà nè wo ànə teŋsə ngògham cùu sə, fana Pol to benə bùu sè wo à sə yù mandzə Jisòs wèŋ mvwe' mò'fis. Yi à tipsə wo bəboŋ, nə cepsə wo də yi lòo, nə ye'e me'rə lo mvwe' nzenğòŋ Màsìdoniyà. ² Yi à cà mvwe' ngòoŋ yà'sə, nə sə tipsə bùu sə wèŋ bə ncèep cùu sè bəboŋ wùriŋ, fana nə ca lo və mvwe' nzenğòŋ Gris. ³ Yi à cu mvwe' lak ye'sə, ɲwè tɛ'. Yi ànə sə gùhə də yi lo mvwe' nzenğòŋ Sírìyà. A ye sè' ghà nà'nə nè yi à yuk duk də bùu Jus wèŋ sə ləp mandzə ngòzə yi. Anə geŋ yi də bògha' də yi bwi foho ca mvwe' nzenğòŋ Màsìdoniyà səmok. ⁴ Pol nə bə Sòpatà mo Pìròs nè mvwe' lak Berà à lòbəbɛ'. Bùu mok sè bə yà'wèŋ à lòsə' à ye Aritakòbə Sèkudù sè lak àwo Tètàlonikà. Gayòs nè lak yee Debè. Nə ye fe'lə Timati bə bùu Esiyà mok sè liŋ awo də Tikikòs bə Tròfimù. ⁵ Wo à lòmantombì, nə kə tək ves mvwe' lak Truwà. ⁶ Vès à cu fo' nùumbu sàmba, ghà nè ɲkà'a zù brəd jì yis à càa, fana vès ni jəŋ ɲgwes mvwe' lak Filipì. Vès à gì nùumbu tàŋ, nə kə tseŋ wo mvwe' lak Truwà anə. Vès à cu fo' nteŋ mò'fis.

Pol Lùŋsə ɲwè

⁷ Nùumbu nè tsok reŋgə ye Sondè à dzèeŋ, fana vès benə və mvwe' mò'fis ngòkə zù Losopà. A ye nè nconùm. Pol à cèp bohòbùu sə wèŋ, nə sə tsoho mali fo' tètè kə dzeŋ tsətsə'rè tsok ɲga yi sə tsòho mali. Anə ye ve'nə bùusè də tsok reŋ, yi me'rə yà'wèŋ, nə lo. ⁸ Laàm à ye mvwe' sè vès à cu kwe' sə wùriŋ. A ye mvwe' rum ndap nè ma mɛ tuhù. ⁹ Məwà'ɲwè nəmòk à ye fo' nè liŋ yee Iyutikù. Yi à cu ma mɛ wundù, nə sə yu'rə mvəsə Pol sə cèep sə. Mvəsə Pol à sə tsòho nə kə teŋsə tòhò, fana lo ko Iyutikù nə. Lo sə sə ghaha ghaha tètè yi ànə dzəm lo sə, fana yi ye'e gbù tseŋ mbwa. Yi à gbù tseŋ tè bə rum nè tɛ' mɛbu kə dzeŋ sə nze. Wo à kə tɛ' yi ɲga yi kpù laŋ. ¹⁰ Anə geŋ Pol suhu tseŋ mbwa, nə kə gbù naaŋ nà' mɛ ni'ì. Yi firə bo, nə wumsə gesə nà' ndzə ɲgùu yi, nə duk də, <<Kà jìk, yi cu ɲwəm.>> ¹¹ Fana yi bwi kok lo fe'lə mɛ mvwe' rum nè mɛ tuhù nə səmok. Yi bək zù beŋ. Yi ànə cep bə yà'wèŋ səsap haaŋ nùm kok, fana Pol be' mandzə nə lo. ¹² Wo à jə fəsə lòmɛwà'ɲwè nè lak ɲwəm. Wo à kwa wù kà fùk.

Pol LòMvwe' Lak Militù

¹³ Vès à ni ɲgwes, nə lo mantombì ngòlòmvwe' lak Asòs. Yà'a mvwe' sè vès à ye ngòkə tsèŋ Pol, ya yi ni ɲgwes nə ye sè'. Yi ànə duk ve'nə bùusè də yi à sə gì lòye fo' sə kùhu. ¹⁴ Vesiwèŋ ànə kùrə Asòs anə, fana vesiwèŋ ni ɲgwes mok bəbɛ', nə lo mvwe' lak Mitilù. ¹⁵ Vès à gì bə ɲgwes tètè tsok à reŋ, vès kə dzeŋ mvwe' lak Ciyòs. A cà gù nùumbu mò'fis, vès lo mvwe' lak Samòs. Tsə' mok à reŋ bwi, vès kə dzeŋ Militù anə. ¹⁶ Pol ànə dzəm də yi cà mvwe' lak Efesòsə ɲgwesə ya yi kə mvək mvwe' nzenğò'Esìyà kə càsə. Yi à sə gù nənàk ya yi kə dzeŋ Jòrosalèm. Nə ye sè' də ɲga mandzə ye-a yo, yi kə ni kùrə tsooŋ gu nùumbu nè bùu Jus wèŋ à sə bəŋsə bum.

Pol Cèpsə ɲkwàha Bùu Efesò

¹⁷ Pol à cu mvwe' lak Militù, nə tirə gesə lo ntirə mvwe' lak Efesòdə bù ɲkwàha bwiŋ mənə cos nè fo' kə tseŋ yi. ¹⁸ Wo ànə kə dzeŋ, fana yi duk

fa yà'wèŋ duk dè, <<Wèŋ ri nsàp ncu àm nè mù à sè cu ghà nè mù à ye vesùwèŋ. Ye jəŋ nùmbu nè mù à kè nè to kù mvwe' nzeŋgòÈsiyà. ¹⁹ Mù à sè gù faak am co ngà fàk Tà Jisòs, nè kà ni' sè nè. Ghà nəmòk à sè ye, mù sè fàk bə ndzəp lis sè' nga bum sè gù bəp wùriŋ. Yè'sə ànə ye ve'nə bùusè bùu Jus wèŋ à sè ləp mandzè də wo nisə mù ŋgə'. ²⁰ Wèŋ ri tse' sè' duk də yusè ya' à ye co yà' tēsə weŋ pwe', mù à sè kà nè mò'fis swihigè. Yè'sə à sè ye ve'nə ghà nè mù à sè tsòho fa weŋ, nè sè yə'rə weŋ mvwe' bwiŋ bə nda'à wèŋ mwè. ²¹ Mù à sè tsòho fa bùu Jus nè ye sè wo bù lakmvum sè'. Mù sè duk fa wo duk də wo jəŋ ŋkərè, nè bwi fa bəp awo ŋkwèŋ, nè bùuŋ və bohòNwi. Nə ye sè' duk də wo dzəm tse' bohòJisòs nè yi Tà àvès. ²² Nə nga'a nè'e, mù sè gù tsə mēgù yusè Yòŋsə nè Rəreŋ sè cèep, fana mù nè sè lònə Jòrosalèm. Mù ka yusè yà'a nè kə gù mù fo' riŋ. ²³ Nə mò'fis nè mù ri duk də, Yòŋsə nè Rəreŋ nè tsè' fa mù duk də ndapndzəm bə ŋgə' sè tək mù mvwe' ntum lak nè fòpwe'. ²⁴ Fana yusè duk də mù kə yòŋsə àm co yumok sè yà' tse' fàk bohòmù mok jəŋ fe'lə. A ve'nə ya ŋga mù gu wes faak sè Tà Jisòs nè à fa mù də mù gu sè. Faak sè, a ngòtsə' rēŋsə fa bwiŋ Ntirè nè Bəbəŋ nè nà'a bòvəm nè Nwi.

²⁵ <<Mù a gihi ke' cà mütsetsə'rə wèŋ pwe', nè sè tsoho fa weŋ mvè'nə gəŋ ŋkum Nwi cu. Mù sè duk də ŋwè nəmòok mütsetsə'rə wèŋ nè yi nè ye fe'lə yuk si am bùè. ²⁶ Fana mù sè tsè' rēŋsə fa weŋ ntirè nè'e jəja paam, də a ye-a ŋga ŋwè nəmòk bisə mütsetsə'rə wèŋ fana bo am kà ca ye. ²⁷ Mù ànə tsòho fa weŋ yusè Nwi sè dzəm pwe'fo' nè kà mòk swihì. ²⁸ Wèŋ jəŋ ŋkərè bə tu awèŋ, nè ye bə bùu sè Yòŋsə nè Rəreŋ nè a fa nòŋsə wo ndzə bohòwèŋ. Wèŋ ye co ganakù' bohòbùu cos Nwi. Cos nè yi à gù nà' bùuŋ nje bùu nduəm mo ye nè. ²⁹ Mù ri də ghà nè mù lo wes yàm, fana ngàa yə'rə fa bwiŋ bum mvwèes nè və mütsetsə'rə wèŋ co nàam sè bəp vè wo. Wo və co nàam sè bəp ve'nə, fana wo kà wèŋ sè wèŋ a yə'rə zinə nè mè'rè. ³⁰ Mvèək nè və nè bəp bù àwèŋ mòok nè sè cì' mvwès, ŋgòbòrə lòbùu sè wo à sè yù mandzè Jisòs ma njàwo. ³¹ Wèŋ sè so, nè sè tsərə tse' sè' duk də mù à yə ŋgə' ŋkùŋŋntèŋ ngòyərə weŋ. Mù à yə'rə weŋ pwe' bə ntum nè manziŋ wùriŋ ve'nə nùm bə ndzəm mənə luumŋgòn te'. ³² Nə nga'a nè'e, mù me'rə fa weŋ ndzə bohòNwi də yi sè jəŋ ŋkərè bohòwèŋ yi, nè niŋ fa weŋ bòvəm ye. Yi tse' nàaŋ sè ŋgògù wèŋ kuk lo mantombi, nè se weŋ bə ghàha ye sè yi a nòŋsə fa bohòbùu ye sè yi à cù' rēŋsə wo. ³³ Mù ka yu ghàha ŋwè nəmòk co mbàm-è' kè cək-è' waŋ yuk. ³⁴ Wèŋ ri yàwèŋ sè' də ves ŋge' am wèŋ a sè tse' yusè vès dzəm pwe' ŋga bo am ye'e a fà' wo. ³⁵ Mù a niŋ tsè' fa weŋ bə nsàp mandzè nè fòpwe' laŋ duk də vès tse' ŋgòfàk bə ŋàŋ mvmvə' ènə, ŋgòtēsə ngàa jì nàŋ. Vèes tsərə tse'gè ncèp nè Tà Jisòs à cèp bə cùu ye də, <Kwəkwa ghà' cà ngòfa nè noŋsə ŋgòjəŋ.> >>

³⁶ Pol ànə cèp wes, fana bə yà'wèŋ lònə təəŋ sə nze bə tumfərə, nè gù piriya. ³⁷ Wo à sə warə pwe'fo' mvè'nə wo sə ko wumsə gèsə yi ndzə ŋgùu wo, nè sè cèpsə yi də nà'a gəŋ bəbəŋ. ³⁸ Ntum à rwi' wesə wo bə ncèp nè yi à cèp duk də yà'a nè kà si ye mok yə yuk fe'lə nà'a. Fana bə yà'wèŋ à tsoŋ lo mà mvwe' ŋgwes nè bəbè'.

*Gì Nè Pol A Lò
Mvwe' Lak Jòrosalèm*

¹ Anə geŋ, vès cepsə wo də wo cum bəbɔŋ, nə lo yu avès. Vès à to sənə ŋgwes, nə sə lo gu rərəŋ tɛ vès kə dzeŋ mvwe' lak Kos. Tsok à rɛŋ, vès kə dzeŋ mvwe' lak Rodès. Vès à càsə fa'nə, nə lo mvwe' lak Pàtarà. ² A kə dzeŋ fo', vès ye ŋgwes mòk nè nà' à sɛ lòmwwe' nzeŋgòŋ Fònisiyà. Vès à ni nà', nə lo. ³ Vès à kə dzɛŋ mvwe' sɛ co vès ye gesə lo lak Sɛprɔfana vès buuŋ lo ma zɛ mvwe' nzeŋgòŋ Siriyà. Vès à tesə sənə ŋgwes nə mvwe' lak Tayà. Yè'e sɛ' mɔmvwe' nè ŋgwes nə à lòŋgòkə fis bum sɛ yi à bək vè sɛ sà' fo'.

⁴ Vès à tsɛŋ buu sɛmɔk sɛ wo à sɛ yù mandzə Jisòs sà' fo'. Vesiwɛŋ à cu nteŋ mò'fis. Wo à tsə' fa Pol bə ŋaŋ Yòŋsə Nwì nè duk də nà'a kà Jòrosalèm anə lò. ⁵ Mvək nè njàvès ŋgòcu venəwɛŋ à mɛe, fana vès ca bɛ' mandzə, nə lo yu avès. Wo à tesə vesiwɛŋ mɔ ntɔlak anə pwe'fo', wo bə yep awo nə ye bwe awo sà', vesiwɛŋ pwe' à kə tɔəŋ bə tumfərə ŋgɔ ndzəp anə mvwe' ŋgwansa, nə gu piriya. ⁶ Fana vès cepsə ndaŋwɛ pwe' də a nè yenə. Vès ni yàvès ŋgwes. Wo bwi lo yàwo lak.

⁷ Vès à mè'rə lak Tayà, fana gi àvès sɛ lo mali mantombi tɛ vès kə dzeŋ mvwe' lak Tolemès. Vès à cɛpsə bwema sɛ wo cu fa'nə, nə cum vesiwɛŋ nɔmbu mò'fis. ⁸ Tsok à rɛŋ, vès yè'e sɛ' ŋkuŋ nə kə dzeŋ mvwe' lak Sisariya. A kə dzeŋ fo', vès lo mvwe' ndap Filip nè yi à ye fàŋgəri. Vès à nòŋ vesiwɛŋ. Yi à ye sà' mòk mɔtsətsə'rə buu sɛ sàmba sɛ wo à cokfis wo mvwe' lak Jòrosalèm sɛ. ⁹ Yi à tse' bwe wàhaŋgwɛŋ kwè sɛ wo pwe'fo' à ka ndum tse'. Wo à sɛ tsòho bum sɛ Nwì à sɛ tsə' fa wo yi.

¹⁰ Vès ànə cum fo' nɔmbu ŋkùŋntɛŋ, fana ngà tsòhòbum Nwì mòk nè liŋ yee Agabòs və ye sà'. Yi à ye'e vè mvwe' nzeŋgòŋ Jùdiyà. ¹¹ Yi à kə yə vɛs, nə jəŋ korə Pol, nə swi' kùu ye bə bo ye bə zɛŋ. Yi cɛp duk də, <<Yè'e yusə Yòŋsə nè Rərəŋ nè cɛp duk də, <<Buu Jus sɛ wo cu Jòrosalèm nè swi' ŋwə nè yi tse' korə nè'e mɔ mvək nè'e. Wo swi' wes mè' yi, fana wo jəŋ yi, nə fa bohòbù lakmvum.>> ¹² Vès ànə yuk yu yè'sə, fana vès nə ye bə buu mok sɛ fo' liŋ Pol vɛ'e də yi kà Jòrosalèm anə mok gə. ¹³ Yi cɛp fəsə ye duk də, <<Háva', wɛŋ sɛ gu yè'sə yà vɛ'nə? Wɛŋ sɛ wa, nə sɛ gesə fa mɔ wuə sɛ ntuə buu yà? Mɔ kəkurə co wo kə kiŋ mɔ Jòrosalèm anə. A dzəm mɔ kpɔ buu liŋ Tà Jisòs, yumok kà buɔ.>> ¹⁴ Mandzə nè co vès gu yi dzəm cùu avès à ye bə, fana vès mè'rə yi. Vès duk megu mok duk də, <<Bum pwe' ndzə bohòbù Nwì.>>

¹⁵ Vès ànə casə mɔmvək mòk fo', fana vès te'e benə bum avès, nə ye'e ŋgòlò Jòrosalèm anə. ¹⁶ A lòbɛ'lə vès ngàa yù mandzə Jisòs mòk sɛ mvwe' nzeŋgòŋ Sisariya. Wo à jə lòves mvwe' ndap ŋwə nè vès ànə ye ŋgòcu nda' yi. Liŋ yee Nasòŋ. Liŋ lak yee Sɛprò. Yi à dzəm bohò Jisòs haŋ mantombi ntɛŋ.

*Wo Fek Pol
Bə Nzak Lùuk Musi*

¹⁷ Vès à kə dzɛŋ Jòrosalèm, bwema sɛ fo' sɛ wɛŋ à cɛpsə ves bəbɔŋ wùriŋ. ¹⁸ Tsok à rɛŋ, vès Pol wɛŋ à lòŋgòkə yə Jem. Bù ŋkwàha buu sɛ mɔ cos sɛ pwe' à ye fo' sɛ nze. ¹⁹ Pol à cɛpsə wo, nə tsoho fa yà'wɛŋ yusə Nwì a gu yà' bə fàak sɛ yi à sɛ guu pwe'fo'. Yusə yi à tsòho sɛ à ye bum sɛ Nwì à gu bohòbù lakmvum wɛŋ. ²⁰ Wo ànə yuk wes me, fana wo pwe'

kuksə Nwì. Fana wo duk fa Pol duk də, <<Moma àvès, aco wù ye yòsə' bə lis yo. Bùu Jus lòmùnə ncùhù wùrìŋ sè wo à dzəm bohòJisòs, nə sə nonşə lùk Musi sè' pap. ²¹ Bwiŋ à tsòho fa wo yumok bə liŋ yo laŋ. Wo à tsə' wo duk də wù sə yə'rə fa bùu Jus sè wo cu lakmvmum də wo me'rə mak lùuk Musi. Wo duk də wù sə tsòho fa yà'wèŋ də wo kà bwiŋ tu mbəmbam sə kom fa, nə kà bum lak bùu Jus wèŋ sè' gù. ²² Wo nə yuk tsoŋ li duk də wù vè laŋ. Aco a gù yè'sə va? ²³ Vées tsok fa wu yusè vès tsəm də aco wù gù. Bùu mook fəŋ bwiŋ kwè sè wo a kàk Nwì. ²⁴ Aco wù yuŋ lo wo nə kə gù sè' mvè'nè wo sə kə gù bum sè ya wo ye rərəŋ mū lisè Nwì sə. A gəə, wù lak lok yusè wo tse' ngòlà'a sə pwe' sə bàa wù, ya ŋga wo nə tse' mandzə nè ngòkè sù tu awo sə. Wu gù-a vè'nə, fana ndaaŋwè pwe' nə riŋ duk də yusè wo à yuk bə liŋ yòsə ka zìnə yeŋ. Wo nə duk də wù sə yù yòsə' lùuk Musi sə. ²⁵ Nə ye də vès à còm fa bù lakmvmum sè wo à dzəm Jisòs yà'a ŋwàk. Vès à còm tsə' mègù fa wo nja duk də vès a dzəm mvwe' mò'fis də wo kà bum rùm zu. Nə kà nduəm kè nàm nè nà' kpə bə nduəm ye ndzə ni' yi sè' zu. Nə ye sè' də wo kà sàhà kè nto àlè' ko.>>

²⁶ Pol à dzəm, nə jəŋ bùu sə wèŋ. Tsok à rəŋ bə yà'wèŋ gù bum sè ya wo ye rərəŋ mū lisè Nwì sə, nə lo mū ndap Nwì nè ghaŋ nə. Yi à lòmbwa ngòkè tsə' nonşə nùumbu sè yà'a nə ca ŋkuŋ nùumbu nè wo nə fa fəfa mənə tu bùu yè'sə kə dzeŋ.

Wo Ko Pol

²⁷ Nùumbu sè sàmba sə à də a me, fana bùu Jus mok tesə və mvwe' nze Esiyà, nə kə ye Pol mū ndap Nwì nè ghaŋ nə. Bùu yè'sə caŋsə fa bùu sè fo' sə pwe' ncəncàŋ wo ko Pol. ²⁸ Wo sə fuŋ duk də, <<Bùu Izùre, wèŋ və kə tesə ves. Nè'e ŋwè nè yi gihi kè'gè ma nè fòpwe', nə sə yə'rə fa bwiŋ duk də, bùu Izùre bə lùuk Musi, nə ye ndap Nwì nè ghaŋ nə ka yumok yeŋ nə. Yi jə və bù lakmvmum, nə kə nisè nə yà' mū ndap Nwì nè ghaŋ nə. Mvəsè yi gù vè'nə, ye də yi gù bupsə mvwe' sè yà'a rərəŋ sə yè'sə laŋ.>> ²⁹ Wo à duk vè'nə bùusè wo à yə nà' bə mūŋwəə Efesòmòk mū ntòlak anə. Wo tsəm ŋgwàaŋ də yi kə nisè nà' mū mbwa anə laŋ. Liŋ ŋwè ànə à ye də Tròfimù. ³⁰ Lak sə pwe' à curə wuk. Bwiŋ kə caŋ baŋ mvwe' mò'fis. Wo ko Pol, nə soŋ fis yi mū ndap Nwì nè ghaŋ nə, nə lok ncùu ndap nə. ³¹ Bùu sə wèŋ à sə ləp mandzə də wo zə Pol.

Sə ghà nà'nə, ntirè lo bohòŋkum sojà bùu Rumà wèŋ duk də cəcuŋ ni mū ntòl'à Jòrosalèm pwe' laŋ. ³² Nkum sojà nə lokok gu kè' mò'fis. Yi to jəŋ bùu sè mantombi nə ye sojàa mok wèŋ bə yà'wèŋ tsoŋ lo mvwe' sè bùu sə wèŋ cu sə. Bùu sə ànə ye yi bə sojàa sə, fana wo kà Pol mok ləp fe'lə. ³³ Nkum sojà nə à gə mvwe' sè Pol à ye sə, nə ko nà'. Yi fa ŋàŋ duk də wo tasə Pol nə bə kwaŋ ba. Fana yi fek bùu sə də, <<Ŋwè ènə ndà lè? >> Nə fek sè' də, <<Nà' gù bupsə yà lè?>> ³⁴ Fana bùu mok sè mənə ŋgo bùu sə wèŋ sə cep furə yusè zok, bəp ma mòk sə fuŋ yàwo sè' yusè zok. Jijipsè à ye fo' vè'è wùrìŋ. Bum à jip nsàp nè ŋkum sojà nə kà yusè yà'a nə ye sə pap rì tse'. Anə ye vè'nə, ŋkum sojà nə duk bùu ye wèŋ də yà'a jəŋ lo Pol mvwe' ŋəŋap ndap mòk nè wo à ci tes fa sojà wèŋ. ³⁵ Wo à jə kok lògù Pol moòm ghùk vè'è, nə dzeŋ mvwe' mbùhu kùu sè wo à bom ngòkok lòmù nda'à anə, fana wo le' bək yi mū ŋkambèək, bùusè bùu sè fo' sə à sə cəp ntum nèbup. ³⁶ Wo à sə ywè' vè mənkwèŋ duk də, <<A zə yi, a zə yi!>>

Pol Kəa Njo Ye

³⁷ Mvəsə sojàa sə ànə sə duk wo nisə gesə Pol məmuvwe' nɛnɛp ndap nə, fana Pol fek nkum sojà nə duk də aco yi cep yumok bohòná' àlɛ? Nkum sojà nə də, <<Kàmfirə wù cèp rigè ncèep lak bùu Gris. ³⁸ Ye də wù ka ɛwəð Ijip nə mù sɛ tsəm də wu zɛɛ nə yɛɛ à? Búsə yi ànə vɛ ghà nɛmòk fɛɛɛ, nə yɛ ndàɛ bɛ gomè nɛ fɛɛ. Yi bək jɛɛ lo màkizaà ɛgəà bwɛɛ ncùhù kwè.>> ³⁹ Pol à duk fa yi duk də, <<Mɛ ɛwəð Jus. Wo à dzə mù mvwe' lak Tasònè mvwe' Silisiyà. Lak sə bwɛɛ rɪ yà' pwe'fo'.>> Fana yi lɛɛ nkum sojà nə duk də, <<Kwək̀wè', fa mɛ-a mandzə mù cep-a bohòbùu yè'sə-è.>> ⁴⁰ Nkum sojà nə à fa yi mandzə də nà'a cep. Pol à lòkok təɛɛ mvwe' yunɛkuu sə wo à bom ɛgòkok lòmɛ nda'ə sə, nə sə gɛ bo yɛ də bwɛɛɛ tɛɛsə cù. Bùu sə à tɛɛsə, fana Pol cep bohòwo bɛ ncèep bùu Jus wɛɛɛ.

22

¹ Pol à yèto duk də, <<Bwe tɛ' am nə yɛ tɛ' am wɛɛ, wɛɛɛ yu'rə fa mù mvəsə mù sə fi'lə ncùu am bohòwɛɛ.>> ² Mvəsə wo à yuk ɛgə yi sə cep bohòwo bɛ ncèep bùu Jus fana ɛwə nə mò'fis kà mok kwis fe'lə. Pol sə cep lo mantombi. ³ Yi sə duk də, <<Mɛ yè'e ɛwəð Jus. Wo à dzə mù mvwe' lak Tasònè mvwe' nze Silisiyà. Mù kuk Jòrosalèm fɛɛ. Gàmaliyà à yə'rə mù yi. Wo à yə'rə fa mù lùuk tàcicii avès vɛ'ɛ làɛɛ. Mù à fa ni' àm ɛgòfàk bohòNwi sɛ' mvè'nɛ wɛɛɛ sə wɛɛɛ fɛɛɛ ntinə yè'e a fa ni' awɛɛ. ⁴ Fana mù à yɛɛsə bùu sə wo à sə yù mandzə Jisòs ènə ɛgə' sɛ' wùrɛɛ. Mù à tək̀sə zə mok sɛ' njo mandzə ènə. Mù à ko nisə mbəmbam bɛ bəba wɛɛɛ ndapndzəm sɛ' bùu zɛɛ. ⁵ Nkum Ngàa fa satikà' bɛ kɛɛsɛrù pwe' rɪ də yusə mù sə cèp yè'sə zinə. Mù ànə fek wo, fana wo à còm fa bwe tɛ' avès bùu Jus sə wo cu Dàmaskù ɛwək̀, nə fa mù. Mù lo mbwa ɛgòkə ko bùu sə wo à sə yù mandzə ènə. Mù à sə lòngòkə tsòɛɛ wo bɛ kwɛɛ, nə jɛɛ vɛ wo Jòrosalèm fɛɛɛ ɛgəyɛsə wo ɛgə'.

*Pol Tsə' Mvə'nə**Yi A Dzəm Jisòs*

⁶ <<Mvəsə mù à kɛɛp lòDàmaskù anə, ɛgə nùum co marɛɛ, mù yɛ ɛgə marɛɛ mòk rɛɛɛ tsə mùbu vɛ'ɛ bùəmm. Nà' rɛɛɛ dzooɛ mvwe' sə mù à təɛɛ sə pwe'. ⁷ Mù coho gɛɛ sə nze nə yuk ɛgə ɛgə ɛwə nɛmòk sə cèep. ɛgə ɛgəɛɛɛɛ sə duk də, <Sol, Sol, wù sə fa mù ɛgə' vɛ'nə bùu yà?> ⁸ Mù fek gesə yàm sɛ' duk də, <A wùu ndà Tà?> Yi cep fəsə fa mù də, <A mùu Jisòs nə mvwe' lak Nazàrɛ nə wù sə yɛɛsə yi ɛgə' nə.> ⁹ Bùu sə vesi wɛɛɛ à yɛ fo' sə, à yə marɛɛ nə sɛ', nə kà ɛgə ɛwə nə nà' à sə cèp bohòmù nə yuk. ¹⁰ Mù fek fe'lə sɛmòk duk də, <Tà, mù gɛ va?> Fana Tà nə duk fa mù duk də, <Lòkok mùtsə, nə ni lo mvwe' lak Dàmaskù. Wu kə dzɛɛ fo', fana wo nə tsoho fa wu bum pwe' sə Nwi a fàhɛ nɛɛsə də wu gɛ.> ¹¹ Lis à loho mù njo marɛɛ nə nà' à rɛɛ nə. Bùu sə vesi wɛɛɛ à yɛ fo' sə wɛɛɛ à dàsə lòmɛ mù ntòlak Dàmaskù anə mòk dàsə.

¹² <<ɛwə nɛmòk ànə yɛ, liɛ yɛ duk də Anàniyàs. Yi à sə wəpgè Nwi, nə sə nɛɛsə lùuk avès bəboɛ. Bùu Jus sə mvwe' lak Dàmaskù pwe' à sə jəgə yi co ɛwə nə zinə wù kà fùk. ¹³ Yi à vɛ kə tsɛɛ mù. Yi təɛɛ kok ɛgə ni' mù, nə duk fa mù duk də, <Mo tɛ' am Sol, yɛ fe'lə bum sɛmòk.> Yi ànə sə duk wesə vɛ'nə ntɛɛ, fana lis am sə muhu. Mù yɛ bum sɛmòk, nə kuk yi. ¹⁴ Yi duk fe'lə fa mù duk də, <Nwi tàcici avès à cokfis wu də ya wu rɛɛ>

yusè yà' cu sè wèè yi ngògùu. Yi cokfis wu sè' dè ya wu ye ja'a Jisòs, nga fàk ye nè røreŋ bə lis, nè yuk ŋgi ye mvəsè yi sè cèep bə cùu ye. ¹⁵ Busè a nè ye wù nè ngòtsòho fa bwiŋ pwe' yusè wù a yə nè yuk sè kum liŋ ye. ¹⁶ Nə yeè nè duk dè cu fe'lə yè'sə yà səmok ε? Lòkok ya wo baptesə wu, nè to liŋ Tà Jisòs, ya Nwii cuk mak gesè bəp yo.>

Pol Də Yi Nə Tsòho Fa Bù Lakmvum Nzak Nwi

¹⁷ <<Anə geŋ, mù bwi foho lo yu am Jòrosalèm. Ghà nè mù ànə sè gu piriya mənə ndap Nwi nè ghaŋ nè, fana mù ye yumok co lo ve'ε. ¹⁸ Mù ye ndzə loðanə nga Tà Jisòs sè duk fa mù duk dè, <Gùu nè tesè lo gesè mvwe' lak Jòrosalèm feŋ nè nənàk, bùsè bùu sè feŋ nè kà yusè wu nè tsok fa wo bə liŋ am dzəm.> ¹⁹ Mù cep fəsə fa yi yàm sè' duk dè, <Tà, wo riŋ ve'ε bəbøŋni duk dè mù à sè lògè mənə ndap piriyaà bùu Jus wèŋ, nè sè ko ləp bùu sè wo dzəm wu. ²⁰ Nə ye sè' dè ghà nè wo à zə Stefè nè yi à sè tsòho bum sè yi à yə bə liŋ yò, mù à ye sè' fo'. Mù à sè dzəm sè' dè a bəbøŋ ngòzə yi ve'nə. Mù à sè kùk fa bùu sè wo à sè zə yi sè lis bə cèək awo mù.> ²¹ Mù ànə duk wes ve'nə, fana Tà nè duk mù dè, <Gèŋ ntèŋ, bùsè mù nè tumsə lo wu mvwe' səsap, dè yi bohòbù lakmvum wèŋ.> >>

²² Bùu sè wèŋ à sè yu'rə gù sè' gəe'. Pol ànə cep nè duk dè yi sè lo bohòbù lakmvum, fana bùu sè wèŋ ke' ŋgùŋ nsàp nè co ntu' loho bwiŋ. Wo sè duk dè, <<Wèeŋ zə gesə lo yi fo', wèeŋ zə yi zə, yi ka tse' ŋgòcu ŋwəm.>> ²³ Wo à sè torə, nè sə wuŋsə ke' cèək awo mətəsə, nè sə ŋwe' sesə gesə mfəm fə mubu nduk. ²⁴ Ŋkum sojà bùu Rumà wèŋ nè à tsə' fa bùu ye wèŋ dè yà'a lok swihi Pol məm mvwe' ndap nè wo lokgè bwiŋ mbwa nè. Yi à duk yà' sè' dè yà'a ləp nà' bə ŋkwès ya nà'a tsok njo nè bwiŋ sè torə nà' lələ nè. ²⁵ Wo ànə kiŋ wes yi dè ya wo ləp, fana Pol cep yumok bohòŋkwà' ŋwè sojà nè yi tə fo' nè. Yi à fek nà' duk dè, <<Lək sè duk dè aco wu ləp ŋwè nè yi mègù yəyərè co mo lak Rumà nga wo ka nzak ye dè yi gbə nzak àlε ntòsak à?>> ²⁶ Ŋkwà' ŋwè nè à yuk ve'nə, fana yi bwi foho lo bohòŋkum sojà nè. A kè dzèeŋ, yi fek nà' duk dè, <<Wù sè dè wu gu yè'e yà? Nwè ènə yi ŋwèə Rumà.>> ²⁷ Fana ŋkum sojà nè lo bohòPol, nè fek nà' dè, <<Tsok fa mù-a zinə yo, wu ŋwèə Rumà à?>> Pol dzəm dè, <<Ŋ.>> ²⁸ Ŋkum sojà nè duk fa Pol dè, <<Mù yè'e sè' mòk. Mù à lək mbəm wuriŋ ŋkuŋ nə ye mòk.>> Pol duk fa nà' dè yi ye mòk bùsè wo à dzə yi, yi ye mo lak fo'. ²⁹ Bùu sè wo à yè ngòfehe Pol bum səmok ànə yuk ve'nə ntèŋ, wo bwi foho lo maŋkwèŋ nyaap. Wəə à ko ŋkum sojà nè mvəsè yi à tsòoŋ nà' bə kwanŋ nga nà' mègù sè' yəyərè bə mo lak Rumà.

Pol Tə Mə Kaŋsurù Bùu Jus Wèŋ

³⁰ Ŋkum sojà nè à sè dzəm tsə mali dè yi riŋ tsoŋ njo nè bùu Jus wèŋ anə sè beŋ Pol bùu zeŋ nè ŋkuŋ. Fana tsok à reŋ, yi fweŋ fis fa Pol kwanŋ sè. Yi to benə ngàa fa satikà' sè ghaŋ wèŋ bə ngàa sak kaŋsurù pwe' mvwe' mò'fis. Anə geŋ, yi fis tes Pol kù mantombii yà'wèŋ.

23

¹ Pol sè kùk tse' bùu sè mù kaŋsurù sè bə lis, nè cep fa yà'wèŋ yumok. Yi à duk dè, <<Bwema am wèŋ, mù ka məmərè sè ntuè mù bə ncu àm mantombii Nwi tse' lok, kə dzeŋ nè mù tə nga'a nè'e.>> ² Yi ànə cep ve'nə, fana ŋkum ngàa fa satikà' nè liŋ yee Anàniyàs à duk fa bùu sè wo

à təəŋ kok ŋɔu ni'i Pol nə də yà'a sam gesə fa nà' bo mu cùhù. ³ Pol duk fa nà' duk də, <<Nwii nə ləp li wu, wù fop co mbàndap nè wo yok basə nà' bə bwèŋ wà. Wù cu yà'sə co ŋwə nè yi tse' ŋgòsak mu mvəsə lùk sə duk, fana wù sə gu bupsə fe'lə lùk sə sè' wù. Wù sə gu bupsə yà' bə mandzə nè wù fa ŋəŋ də wo ləp mu.>> ⁴ Bùu sè wo à təə kok ŋɔu ni'i Pol sə fek yi duk də, <<Wù sə yàk ŋkum ŋgàa fa satikà' nè yi ŋwəə Nwì à? >> ⁵ Pol duk fa yà'wèŋ duk də, <<Bwema am wèŋ na, mù anə ka riŋ də yi ŋkum ŋgàa fa satikà' yi riŋ. Nwàk Nwì sə cep sè' duk də, kà də ŋwèè to liŋ ŋwə nè yi tse' bwìŋ yi bup duk.>>

⁶ Pol à yə də bùu mok mu kənsurù anə à ye bùu Faràsi, mok bùu Sadùsi fana yi fuŋ fis də, <<Bwema am wèŋ, mu yè'e ŋwəə Faràsi, nə ye sè' mo ŋwəə Faràsi. Mù cu ye' munə dzə' nzak də bùusə mù tsə' də bwiiŋ nè lòkok mvwe' kpu səmok.>> ⁷ Yi ànə cep wes ve'nə ntəŋ, fana bùu Sadùsi bə bùu Faràsi sə wèŋ yeto ŋkùəm, kwe' awo nə à gà'a mok ba. ⁸ Anə ye ve'nə bùusə bùu Sadusi wèŋ à sə duk yàwo duk də ŋwèè nè kà mvwe' kpu lòkok yuk. Wo sə duk mok sè' də, masinjàa Nwì, nə ye bùu sè wo mēgù yàwo yòŋsə ka yeŋ. Bùu Faràsi wèŋ à ye yàwo bəp bù nè wo à dzəm də bum sè te' yè'sə lònŋfo' yo. ⁹ Cùu sè wo à sə gham fo' sə à yam ghaha lòmantombi. Ngàa yə'rə bwìŋ lùk mok à lòkok, nə cep ve'e gugŋ. Wo à duk də, <<Vès ka fèŋ nè ŋwə ènə gùu ye. Kàmòk yòŋsə nəmòk kè masinjà Nwì-è', a tsə' yi yumok laŋ zinə.>> Ngàa yə'rə bwìŋ lùk sè wo à cèp yè'sə à ye yàwo ma bəp nè bùu Faràsi wèŋ. ¹⁰ Nkùəm nə à kə curə ve'e wuk. Nkum sojà nə wəp duk də acə yà' ŋwe' ci'lə Pol bə bo, fana yi duk fa sojàa ye wèŋ də yà'a tsoŋ geŋ ca mvwe' sè bùu sə tə sə, nə ko lo Pol kə lok swihi mvwe' ŋəŋap ndap sojà wèŋ nə. ¹¹ A ye nòŋ nùmbu ànə nè ndzəmə fana Tà Jisòs à kə təəŋ kok ŋɔu ni'i Pol, nə duk fa nà' duk də, <<Ko ntəm. Mvəsə wù a tsə' fa bwìŋ liŋ am Jòrosalèm fəŋ, wu nə kə tsok tsoŋ fa bùu sè mvwe' lak Rumà sè' məm̀vək ànə.>>

Wo Ləp Mandzə NgòZə Pol

¹² Tsok à reŋ, fana bùu Jus mok wèŋ kə be'lə, nə swi' cù mpaəŋ. Wo à kèŋ duk də wo nə kà yumok kə cùhu wo gesə tse'ŋga wo zə Pol. ¹³ Wo à ye co bwìŋ hum kwè sè wo à swi' cù mvwe' mò'fis sə. ¹⁴ Anə geŋ, wo lo, nə kə ye ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə bù ŋkwàha bwìŋ wèŋ. Wo tsok fa yà'wèŋ duk də, <<Vès kèŋ ve'e nè zinə mvwe' mò'fis də vèes nə kà yumok kə cùhu gèsə lok tè vès zə Pol. ¹⁵ Yusə ŋga'a duk də wèŋ kənsurù wèŋ riə gesə fa lo ŋkum sojà bùu Rumà wèŋ də yi jəŋ tsoŋ və Pol. Tsòk basə fa yi də wèŋ dzəm ŋgòyuk yamsə bəŋsə yumok mu cùhu Pol anə. Vèes nə fuhù yàvès ŋgòzə yi ŋga yi ka fəŋ ntòkə dzeŋ.>>

¹⁶ Mo nje'e Pol mòk nè ŋwəmbam à yuk bum sè wo à sə duk də wo gu sə. Yi lo, nə kə ni məm̀vwe' ndap nè wo lok tes Pol mbwa nə, nə tsok fa nà'. ¹⁷ Pol ànə yuk ve'nə, yi to ŋkwà' ŋwə sojà nəmòk, nə duk nà' də, <<Jəŋ m̀wà'ŋwə nè'e, nə jə lo fa yi bohòŋkum sojà. Yi tse' yusəmok sè yi nə tsok fa nà'.>> ¹⁸ Nkwà' ŋwə sojà nə ànə jə lo nà' bohòŋkum sojà nə. Nkwà' ŋwə sojà nə duk fa ŋkum sojà nə duk də, <<Ngà ndapndzəm nè liŋ yee Pol nà'a duk mu yi də mu jəŋ və fa wu m̀wà'ŋwə nè'e. Yi də nà' tse' yusəmok ŋgòtsə' fa wu.>> ¹⁹ Nkum sojà nə ko jəŋ m̀wà'ŋwə nə bə bo, bə nà' soŋ təəŋ lo mok wo ba-nə-ba. Yi fek nà' də, <<Yusə wù də wu

tsok fa mu sè yà?>> ²⁰ Fana yi tsok nà' dè, <<Bùu Jus sè ghan wènj kì cù dè a ye zònj wo duk wu dè wu jənj vè Pol mu kanşurù. Wo dè kanşurù nè dzəm ngòyuk yamsè bum mok bə lij Pol nè. ²¹ A gèw wù kà dzəm, bùusè bùu sè wo nè sè noon swihi ngòsòyi wo cà bwiñ hum kwè. Bùu yè'sè kènj duk dè wo nè kà yumok kè cùhu wo gesè lok tè tse'nga wo zè Pol. Wo sè tək megù mok yusè wu nè cep bùusè wo fùhu cu gu yàwo nga'a vè'nè.>> ²² Nkum sojà nè à duk fa muwà'hwè nè dè nà'a lo, nè duk dè nà'a kà njwè nəmòk dè nà'a kè tsè' fa yi yu yè'sè lan tsè' fa swì.

Wo Jə LòPol

Mvwe' Lak Sisariyà

²³ Anè geñ nkum sojà nè to ngàa fàak ye bwiñ ba. Yi duk fa yà'wènj duk dè, <<Wènj lo kə jənj sojà nkù ba ya wenə wènj fùhu ngòlòmuvwe' nzenğon Sisariyà. Wènj jənj sojà sè ngàa nàambà'rè hum sàmba bə sè ngàa kònj nkù ba sè'. Wènj fùhu dè wènj nè lo noon ntinè ndzəmè. Wènj nè ye'e co ghà nè bwiñ sè noon tsè nze vè'è. ²⁴ Láp fa Pol nàambà'rè mok, ya wènj jənj lo yi gəe' kə fa bohòGovəndòFelis.>> ²⁵ Nkum sojà nè à còm njwək mòk mu mvək nè'e dè, ²⁶ <<Sè còm mù nè lij am Kladiyòs Lisiyàs. Mù sè còm fa govəndòFelis. Tà mayumòk, mù cəpsə wu bəboj. ²⁷ Bùu Jus wènj a ko ngà' nè'e, nè dè wo zè nà'. Ves sojà am wènj lo, nè kə ko yi dè wo kà yi zè, nga mù yuk duk dè yi njwəə Rumà. ²⁸ Mù a dzəm ngòkè rì tse' yusè yi a gù nkuj yà' yaanj wo, fana mù jə lo yi sè kanşurù àwo. ²⁹ Mù lap ca, nè ye duk dè yi ka yumok sè co wo zè yi kè wo nisè yi ndapndzəm bùu zej gù. Yusè wo a duk dè yi a gù sè, a bum mok sè bə ma nè lùuk awo. ³⁰ Mù ànə yuk dè bùu Jus mok wènj sè lap mandzè dè wo zè yi, fana mù dè yi lo kə ye wu. Mù a tsè' fa bùu sè wo sè lap yi bə nzak sè duk dè wo kə cep yusè yà' sè yaanj wo bohònà' sè mantombii wù.>>

³¹ Sojà sè à gù gù sè' mvəsè nkum àwo duk wo sè. Wo à jə lòndonj Pol nùmbu ànə han mvwe' lak səmok sè wo to fo' dè Antipatri. ³² Tsok à reñ, sojà sè wo à sè gi yàwo sè kùhu sè foho vè. Wo me'rə ngàa nàambà'rè sè ngòlòmali bə Pol nè wènj. ³³ Wo à jə lòyi mvwe' nzenğon Sisariyà anə, nè fa njwək nè bohògovəndòFelis nè. Wo fa Pol mok sè' ndzə bohòyi. ³⁴ GovəndòFelis à ta njwək nè, nè fek Pol lak nà'. Fana Pol tsok yi dè a mvwe' nzenğon Silisiyà. ³⁵ Yi duk fa Pol nè duk dè, <<Mù nè yuk nzak yònə ghà nè ngàa nzak yo sè wènj kè dzèej.>> Fana yi fa njənj duk dè wo jənj lo Pol mvwe' nto' Herò, nè sè kuk nà' kù'.

24

Yusè Wo A Tsè' Mantombii GovəndòFelis Bə Tu Pol

¹ A cà nùumbu tən, fana Anàniyàs nkum ngàa fa satikà' nè bə njkwàha bùu mok wènj lo mvwe' lak Sisariyà anə. Ngà sa'nzak mòk nè lij yee Tətalòà lòsè' bə yà'wènj. Wo à kè dzènj bohòFelis, nè tsok yusè yà' sè yaanj wo bohòPol sè. ² Ghà nè wo ànə jə vè Pol, fana Tətalòsə tsoho yusè dè Pol a gù bupsə sè məmuvək nè'e vè'è. Yi dè, <<Mbè, fifi nè vès tse' nà' səsap nè'e, a bùusè wù a kotse' ves bə njkəè. Bum sè kupsə mvwe' lak yè'e wùriñ ngògù dè lak sè boj. ³ Ghà nè fòlòonj vès dzəmgè nsàp ènə wùriñ, nè sè kwasə wu vè'è wù kà fùk. ⁴ Mù ka dzəm dè mu casə wes wu mvək yòdzəm, fana yu'rə fa-a ves muncèp nè vès tse' njgòtsə' wu

nə fùè. ⁵ Vès a yə də ngà' n'è'e nsàp bəbup ɲwè nəmòk vɛ'ɛ nà co ɲwè kà cɛp. Mvwe' sè bùu Jus cu sənə nzenɣònè'e pwe', yi kà dzɛn fo', yi gu ya yà'wɛɛn yeto ngòkùəm. A sɛ' yi nà yi ɲwè nà mantombi bə kwe' bùu Nazàrin wɛɲ. ⁶ Yi a ləp mandzè də yi gu bupsə ndap Nwi nà ghan nə, fana vès ko yi. (Vès a duk də vès nə sak yi mvəsə lùuk avès sə duk. ⁷ Megu duk də ɲkum sojà Lìsiyàs à vè vɛ'ɛ, nə kə fep fis lo nà' bohòvès anə bə ɲɲ. ⁸ Lìsiyàs nə duk fe'lə sɛ' duk də ɲwè nə yumok sɛ' yaan nà' bə ɲɲ' ènə pwe' àlɛ, nà'a və kə ye wu.) A ye-a ɲga wù fek-a ɲɲ' ènə, wu nə yúk yòsə' bə ntu'u yo də yusə vès sə cɛp yà' bə liɲ ye yè'sə zinə.>> ⁹ Yi ànə duk vɛ'nə, bùu Jus sə pwe' à dzəm mvwe' mò'fis də yusə nà' cɛp sə zinə.

Pol Sə Fi'lə Ncù BohòFelis

¹⁰ Anə geɲ GovənoFelis nə niɲ fa Pol bə bo də nà'a cɛp. Pol sə cɛp də, <<Mù ri tse' duk də wu a sak lak yè'e luumɲgòn ɲkùuɲntɛɲ. Mù kwa wùriɲ ɲgòkè fi'lə ncùu am kə mantombii wù. ¹¹ ɲgòcɛp yusə wu fe'rə-a wù ye zinə nə də, ka nùumbu hum-ncòp-ba casə mvək nə mù à kok lòmù Jòrosalèm ɲgòkè kùksə Nwi mbwa. ¹² Bùu Jus sə à ka mù ɲga mù sə fi'duk ves ɲwè nəmòk mù ndap Nwi nà ghan nə ye yuk. Ka sɛ' də wo à yə mù ɲga mù sə yaɲsə bwɲɲ ntəm mù ndap piriyaà bùu Jus wɛɲ sɛ' yeɲ. Mù a ka vɛ'nə mvmvwe' nəmòk mù ntòlak anə sɛ' gu lok. ¹³ Yusə co wo niɲ fa wu də bum sè wo tsə' wu bə liɲ am fɛɛɲ sə zinə, sɛ' bùè. ¹⁴ Ncɛp nə mù nə kà nà' bèɲ də, mù yùgè yàm mandzè mòk nə wo sə duk də nà'a mvmvès nà'nə, nə sə kùksə Nwi tàcicii avès bə zɛɲ. Bum sə wo à còm yà' ndzənə ɲwàk lùuk Musi bə ɲwàak ɲgàa tsòhòbum Nwi pwe', mù dzəmgə yà' də yà'a zinə. ¹⁵ Yusə mù sə naaɲ tu bə zɛɲ ma nə Nwi, mègù sɛ' mvəsə bùu yè'e wɛɲ sə naaɲ tu. Naaɲtu nə duk də, ɲwè nə yi gùgè bèboɲ bə nə yi gùgè bup pwe' nə kə lòkok mvwe' kpə səmok. ¹⁶ Fana nà'a njo nə mù sə jìhì nzòɲ ɲgògù də ntəm àam ye rɛɛɲ mantombii Nwi nə ye mantombii bwɲɲ.

¹⁷ <<Yu səmoók yè' də, à cà ɲkàhanɲgòn wùriɲ ɲga mù ka mvwe' lak Jòrosalèm kə dzeɲ yuk. Mù a lòmbwa ɲgòfa lòbù ɲgàa jɲɲ wɛɲ mok mbàm, nə ye ɲgòfa satikà' njam sɛ'. ¹⁸ Yà'a yusə mù ànə sə gu ɲkuɲ wo kə tseɲ mù mù ndap Nwi nà ghan nə sə. Anə ye ghà nə mù ànə gu wes bum sə ɲgògù yà' ya wu ye mù lisə Nwi rɛɛɲ. Mù à ka fo' ves bwɲɲ co cù tesə sɛ' yeɲ. ¹⁹ A ye mègù fo' bùu Jus mok sə wo à tesə mvwe' nzenɣòSiyà. Anə ye-a duk də wo tse' yumok sɛ' yà' sə yaan wə bohòmù, də wo vè wo ɲgòkè tsə' fa wu. ²⁰ Bùu yè'e tsok-a nsàp bup nə kaɲsurù a duk də mù a gù ghà nə mù à sə fi'lə ncù am mbwa nə-è. ²¹ Ka casə ncɛp nə mò'fis nə mù a duk fis duk də, <Wɛɲ sə sak mù yè'e də bùusə mù a cɛp də bwɲɲ nə lòkok mvwe' kpə səmok.> >>

²² GovənoFelis à ye ɲwè nəmòk nə yi ànə rɛɛɲ bə nzak mandzè Jisòs làaɲ, fana yi duk də yi lok nzak nə laɲ. <<Ghà nə ɲkum sojà Lìsiyàs kə dzɛɲ ɲkuɲ, fana mù tsok wɛɲ ɲwè nə yi gbù nzak bə nə yi ka gbù.>> ²³ Yi duk fa ɲgà fàk nə yi kùkɣè Pol də nà'a sə kùk Pol nə kù'u. Nə duk fa nà' sɛ' də, nà'a kà Pol cùk cùk sə kotse'. ɲge' ye wɛɛɲ dzəm-a ɲgòtesə yi bə yumok sɛ' yi dzəm yà', fana nà' me'rə wo ntɛɲ.

²⁴ Nùumbu mok ànə ca, fana Felis nə və bə ɲgwe ye Dròsilà. ɲgwe ye nə à ye ɲwà Jus. Yi à duk də wo jəɲ və Pol. Wo ànə jəɲ və nà', fana yi

sə yu'rə mvəsə Pol nə sə tsòho mvəsə ngòtse' dzədzəm bohòJisòs Krəst cu. ²⁵ Nà' à sə cèp mvəsə ngòye ɲwə nè bèboŋ, ngòkotse' ni' yònə ye bè nùmbu nè Nwii nè kə sak bwìŋ. Fana wuə ko yi. Yi duk fa Pol nə duk də aco nà' lo ntɛŋ. Yi duk nà' də yi nə to fe'lə nà' sèmok ghà nè yi tse' mvək. ²⁶ Yi ànə sə tsərə sè' də kàmòk Pool nə fa yi mbàam mok àlɛ'. Nà'a njo nè yi à sə toho nà' ghà yà lòon, nə sə taan bə nà' sɛ.

²⁷ Anə ca lùumŋgòn ba, fana ɲwə nəmòk nè liŋ yee Posòs Fetòs kok dzə' govənoFəlis nə mok yi. Felis ànə sə dzəm də bùu Jus wèeŋ kwa bohòyi fana, yi me'rə nonşə Pol nə mu ndapndzəmà.

25

Pol Də Wo Kə Sak Nzak Ye Mvwe' Lak Rumà

¹ Anə ca gu nùumbu te' mvəsə govənoFetòs à kə cu mvwe' nze nə, fana yi ye'e Sisàriyà, nə lo mu Jòrosalèm. ² A kə dzèŋ fo', ɲkum ɲgàa fa satikà' bə bùu Jus sè mantombi wèŋ kə tsoho bum sè yà' sə yaan wo bohòPol. Wo lɛŋ ɲkum Fetòs, ³ də nà'a gu wo bèboŋ bə ngòtum vèsə Pol Jòrosalèm. Wo à duk ve'nə bùsə wo a kù cù ngòzə nà' mandzə. ⁴ Fetòs nə də, <<Pol cu ɲgà ndapndzəm mvwe' lak Sisàriyà. Mvək momjo, mu nə sə bwi lo fo'. ⁵ A ye-a də yi a gù bupsə yumok, wèeŋ duk bùu awèŋ sè mantombi də vesiwèeŋ lo Sisàriyà anə, ya wo kə cèp yusə yà' sə yaan wo bə ɲgà' ànə.>>

⁶ Fetòs à cu fe'lə bə yà'wèŋ co nùumbu fwame' kè hum àlɛ' ɲkuŋ nə yè'e tsoon lo yuye sə Sisàriyà. Tsok ànə rɛŋ, fana yi kə ni cum mvmvwe' ndap nə yi saggə nzak mbwa nə, nə fa ɲàŋ duk də wo jəŋ nisə və Pol mbwa sè'. ⁷ Mvək nè Pol ànə kə dzeŋ, fana bùu Jus mok wèŋ sè wo à vè Jòrosalèm lokok təŋ dzoŋ yi ghùr. Wo ye ngòcèp bum sèmok ɲkəuŋntɛŋ sè yà' gu wù kà fùk, də Pol a gù yà' yi. Yusəmok sè co yà' niŋ tsok də bum sè wo cèp sə zinə kà sè' ye. ⁸ Pol fi'lə ncùu ye fo' sè' mvəsə. Yi duk də, <<Mù ka yàm-e yumok bə lùuk bùu Jus gu bupsə. Mù ka yumok bə ndap Nwi nè ghan nə sè' bupsə, nə ka yumok sè ɲkum bùu Rumà ka dzəm sè' gù.>>

⁹ Fetòs fek Pol nə duk də, <<Wu nə dzəm ngòkə lɔJòrosalèm ya mu kə sak wu bə bum sè wo cèp yè'sə fo' à?>> Yi à fek nà' ve'nə də ya bùu Jus wèeŋ kwa bohòyi anə. ¹⁰ Pol cèp fəsə fa nà' duk də, <<Mù tə yàm ma dzə' nzak ɲkum bùu Rumà wèŋ. Mù dzəm yàm də wo sak nzak àm fən. Mù a ka bùu Jus wèŋ yumok sè co ntum yaan wo gu. Wù bə tu yòwù riŋ yo sè' ve'nə bèboŋni. ¹¹ A ye-a də mu a fèŋ lùk, nə gu bupsə yumok sè wo tse' ngòzə mu, fana mù sè kà yè'sə mandzə də mu can ya wo kà mu zə ləp. A ye-a də zinə ka sənə bum sè wo sə cèp bə liŋ am yè'sə yeŋ, fana mandzə nè co ɲwè jəŋ mu, nə fa wo ye bùə. Mù dzəm də nzak àm nə lo mantombi bohòŋkum bùu Rumà wèŋ.>> ¹² Anə geŋ, Fetòs lam və to ntòbə bùu ye sè wo tipsəgə yi, fana yi foho və, nə kə duk fa Pol nə duk də, <<Wù də nzak yòo lo mantombi bohòŋkum bùu Rumà wèŋ. Mù dzəm fa wu sè' laŋ. Wu nə lo bohòyi anə.>>

FestòJə Və Nzak Pol BohòJkum Agripà

¹³ Ntɛŋ mòk à cà, fana ɲkum Agripà bə nje' ye nè liŋ yee Benis à lònngòkə cèpsə govənoFetòs. Wo à kə cèpsə nà' mvwe' lak Sisàriyà. ¹⁴ Wo à cu fo'

mənə nùumbu səmok. Fetòs tsoho fa ñkum Agripà nə nzak nə Pol nə. Yi tsoho fa nà' duk də, <<Ñwə nəmòok fεεη nə govənòFelis à nisə nònjse lònà' ndapndzəm. ¹⁵ Mù ànə lo Jòrosalèm, fana ñgàa fa satikà' sè ghan bə bù ñkwàha bùu Jus wèη tsoho fa mu bum sè wo də yi à gù bupsə. Wo duk mu də mu duk də nà' gbù nzak lan. ¹⁶ Mù tsok fa wo də, bùu Rumà wèη yəgə yàwo də ñga wo jə və-a ñwè bə nzak, fana yi sak tson bə ñwè nə nà' jə vè yi nə si bə si ñkun. Ya yi cep fis yusè sə vòə yi ye sè'. Mù tsok wo də ka mandzè bùu Rumà wèη ñgòduk də ñwèe bup ñga wo ka yè'sə ntògu yēη. ¹⁷ Wo ànə və fεnə mù gu yàm sè' nənàk. Busè tsok à rēη ntēη, mù kə cum mvwe' dzè' nə mù sakgə nzak mbwa, nə də wo jəη nisə və yi. ¹⁸ Bùu sè wo à jə vè yi sə wèη lokok təəη mutsè wùrr, nə sə ye ñgòcèep. Mù sə duk yàm də wo nə tsok nsàp yumòk nə yi a gù bupsə nə nà' gu wùriη. Fana wo kà nsàp yumòk nə yi a gù bupsə sè' tsè'. ¹⁹ Bwe bum sè wo à cèp sə à ye ke'cà bwe mfi' mok bə mandzè nə wo yùgə Nwi awo wàwawà. Wo sə cep nə sə to liη ñwè nəmòk də Jisòs nə yi à kpə lòlan. Pol sə duk ye də nà' cu fe'lə ñwəm səmok. ²⁰ Bum yè'sə jipsə tes mē, mù kà rēη lok. Fana mù fek Pol nə də yi dzəm də yi lo Jòrosalèm ya wo kə sak bum yè'sə fo' àlε? ²¹ Pol duk ye də yi dzəm də nzak ye nə lo mantombi. Yi də ñkum bùu Rumà nə kə sak tiη nzak ye nə nà'. Fana mù də wo sə kək yi co ñgà ndapndzəm tè mù kə tumsə fa lo yi bohònkum bùu Rumà nə.>>

²² Ñkum Agripà nə duk fa Fetòs də, yi dzəm ñgòkè yuk yusè ñwè ànə sə cèp sə bə ntu'u ye sè'. Fetòs də, <<Wu nə yuk yi zòη.>> ²³ Tsok ànə rēη ñkum Agripà bə Benis və kə ni kok bə fòv'e'ε wùriη. Wo à vè bə ñkum sojà, nə ye bə bùu sè ghan sè wo fis tu mvwe' ntəm lak ànə wèη. Fetòs də wo jəη nisə kok və Pol mu nda'à. ²⁴ Fetòs cep də, <<Ñkum Agripà nə ye ndàanwè pwe' nə yi cu fεεη, vesiwèēη yu'rə. Ñwè nə wèη sə yə yi nè'e bùu Jus pwe' wa duk ye, bùu Jus sè fεεη bə sè wo cu Jòrosalèm sè'. Wo pwe' sə warə vèə də nè'e ka ñwè nə co wo me'rə yi cum ñwəm yēη. ²⁵ Mù kək ja'a sə tsətsə'rè anə, nə kà yusəmok sè yi gù sè co wo zə yi bùu zēη yə. Yi a duk də nzak ye lo mantombi bohònkum bùu Rumà. Mù də yi gēη sè' ntēη. ²⁶ Bohòmù yàm, mù ka yusəmok vε'ε pap co mù com fa gesə lo ñkum bùu Rumà bə liη ñwè nè'e tse'. Nà'a njo nə mù jə vè yi mantombii wèη nə ye lε mantombii ñkum Agripà də yi cep bə cùu ye. Ya wèη kək ja'a wə nzak nə, kàmòk mù tse' yumòk sè mu com. ²⁷ Busè anə sə yəəη co mu ləm ñgòtumsə lònğà ndapndzəm ñga mù ka yusè co mù tsok də yi gù bupsə sə jəja kwarəηη rīη na.>>

26

Pol Fì'lə Ncù

Bohònkum Agripà

¹ Fana Agripà duk fa Pol də nà'a cep yusè nà' tse' ñgòcèep. Pol sə niη bo, nə sə fì'lə ncù də, ² <<Mbè ñkum Agripà, a bohòmù ntinə yè'sə rēηsi ñgòkè təəη mantombii wù ñgòfì'lə ncùu am bə bum sè bùu Jus wèη də mù gù yè'sə pwe'fo'. ³ Yè'sə zinə bə nə zinə bàusə wù rì tse' mvəsè bùu Jus wèη cu, nə rīη bum sè wo kà bə zēη cù mò'fis yegè bəboηni. Fana mù sə lēη wu də wu yu'rə fa mu yusè mù tse' ñgòcèp sə fùè. ⁴ Bùu Jus wèη pwe' rīη tse' mvəsè mù à sə cu ñga mù cu ntòmawà'ñwè. Mvəsè à

yèto, wo riŋ tse' mvè'nè mù à kùk la'à mù, nə ye Jòrosalèm sè'. ⁵ Wo riŋ tse' mù bèbòŋni, a ye-a də wo dzəm ngòcèp fis zinə nə na. Mù ànə ye mòk mənŋorè bùu Faràsi wèŋ sè wo sè duk də wo nònŋsəgè lùuk avès nə ghak ndaanjwè pwe'. ⁶ Mù cu yè' bə nzak bùusè də mù sə naan tu am də Nwii nə gù yusè yi à kàk fa bohòtácici avès wèŋ sə. ⁷ Gù sè' kàka' nə mò'fis ènə nə bòop bùu avès sè hum-ncòp-ba pwe' sə naan tu də wo nə kə tse'. Wo tsəragè ve'nə mvè'nè wo kùksəgè Nwii nùm bə ndzəm. Mbè, bùu Jus wèŋ sè də wo kə'ə mù yè'e bùu tsətsə'èr ènə. ⁸ Mù fek tsoŋ na wèŋ bùu Jus n'è'e ŋkuŋ-è. Yà'a bohòwèŋ guguŋ bùu yà, ngòdzəm də aco Nwii lokoksə to njwè mvwe' kpu è? ⁹ Mù bə tu am à sə tsəragè də mù gu bupsə liŋ Jisòs nə mvwe' lak Nazàre ènə bə nsàp mandzè nə co mù ri ngògù to pwe'. ¹⁰ Yà'a yusè mù à gù mvwe' lak Jòrosalèm. Mù à lòbohòŋkum ngàa fa satikà' wèŋ, wo com njwàk ngòfa mù nàŋ də mù nisè bùu Nwii wèŋ ndapndzəm wùriŋ. Wo à sə zə mok wèŋ, mù yàm sè', mù sè dzəm də a ve'nə bèbòŋ. ¹¹ A kè' ŋkùuŋntèŋ sè mù à gù wo ngə' màm mvwe' ndap piriyaà bùu Jus wèŋ. Mù lap mandzè nə co mù gu wo ya wo duk də wo kà Jisòs mok dzəm fe'lə. Mù à sə jamsəgè wo ve'è nsàp nə mù ye'e nə lo mvwe' lak sè zok ngòyənŋə wo ngə' fo'.

*Pol Sə Tsòho Mvəsə
Yi A Bùuŋ Ngà Yù LòJisòs*

¹² <<Nà'a sè' njo nə mù à ye'e lo mvwe' lak Dàmaskù bə njwàk nə də mù tse' nàan sè ànə fa mù yà' ngàa fa satikà'a' sè ghan wèŋ. ¹³ Mbè, mù ànə kə dzen mandzè nga nùum maràŋ sak sak, mù ye nsàp mareŋ mòk nə nà' à tsə mabu, nà' rɛŋŋ dzoon mu. Nà' rɛŋ ve'è nə casə nùm, nə rɛŋŋ dzoon bùu sè vesi wèŋ à sə giì sə sè'. ¹⁴ Vès pwe'fo' coho gbə sə nɛ. Fana mù yuk nga ŋgi njwè nəmòk sə to də, <Sol, Sol, wù sə fa mù ngə' bùu yà? Wù sə yanŋə mègù yà'sə ni' yòco mbòŋ nə yi sə te'lə tu nə wo tsòon yi fo'.> ŋgi njwè ènə à sə cèp bə ncèp lak bùu Jus wèŋ. ¹⁵ Mù fek də, <A wùu ndà, Tà?> Yi də, <A màm Jisòs. Wù sə yənŋə ngə' yà'sə mù.> ¹⁶ Yi duk fe'lə sè' də, <Lòkok təŋ mutsè. Mù yəŋŋ bohòwù ngòjə wu co ngà fàk àm. Wu nə tsoho fa fe'lə wo bum sè wù yə yà' bohòmù ntinə yè'e nə ye sè yà' cu mantombi sè mù nə niŋ fa wu. ¹⁷ Mù nə tumsə lo wu bohòbùu Izùre nə ye sè wo bù laknmvum sè'. Mvəsè wù sə tsòho fa wo bum yè'sə, mù nə sə kək wu ya wo kà wu bup gù. ¹⁸ Wu nə muk fa wo lis awo. Wu nə bwi fis və wo mvwe' mandzəm, nə jəŋ və wo mvwe' mareŋ, nə bwi fis wo mvwe' nàan Satà, nə jəŋ və wo mvwe' nàan sè Nwii. Ya wo fa ntəm awo bohòmù, nga Nwii swifa wo bup awo, wo tse' mvwe' ncum awo mənŋorè bùu Nwii sè yi à cùk rɛŋŋə nònŋsə.>

Pol Tsə' Nsàp Fàk Ye

¹⁹ <<Fana yà'a yusè yà' ànə ye ve'nə mbè. Mù ànə geŋ, mù kà cùu njwè nə mù à yə nga yi tsə mabu ènə bèŋ. ²⁰ Mù à tsòho duk də bwiŋŋ nə kupŋə, nə bwi fa tsoŋ bup awo ŋkwèŋ, nə və ma nə Nwii. Wo nə gu bum sè yà' sə niŋ tsə' də wo a kupŋə laŋ. Mù à tsòho yèto màm vək ènə mvwe' lak Dàmaskù bə Jòrosalèm, nə tsoho mvwe' nzenŋòjùdiyà pwe'fo', bə mənŋorè bù laknmvum sè'. ²¹ Bùu Jus wèŋ à kə ko mù nga mù munda' à Nwii, nə lap mandzè də wo zə mù njo ènə. ²² Haan kə wes ntinə Nwii a tesə mù. Fana yà'a yusè mù tə fɛŋŋ ngòtsə' zinə àm bohòbwiŋ pwe', ŋkwà' njwè

bə mwenke' pwe' yəyərə. Yusə mù cèep mègù sè' yusə ngàa tsòhòbum Nwi bə Musi wèŋ ànə duk də yà'a nè kə ye ve'nə. ²³ Duk də Nkum ngà gèm bwiŋ nè Nwi à duk də yi nè tum vèsə nè, nè yə tsə ngə', fana yi ye ŋwə nè yi nè lokok to mvwe' kpə mantombi yi. Ya nga yi niŋ tsok fa bùu Jus, nè ye bù lakmvum wèŋ mareŋ Nwi nè, də aco wo tse' lùŋ.>>

²⁴ Pol ànə fi'lə ncù məm̀və' ènə, fana Fetòs jwa yi. Yi duk də, <<Pol, wù ŋa laŋ! Nkərè ŋwàk yònè wù tse' wùriŋ ànə sə ŋaŋsə wu!>> ²⁵ Pol cep fəsə fa nà' duk də, <<Mbè, mù sə kà ŋa. Yusə mù cèp yà'a zinə, nè ye bə ŋkərè sè'. ²⁶ Aco mù cep bohòŋkum Agripà nè kà wəp, bùusə yi rì bum yè'sə ye sè'. Mù rì tse' pap də wù riŋ bum yè'sə làaŋ bùusə wo ànə sə ka yà' mvwe' səs̀wihì gu. ²⁷ Nkum Agripà, mù rì duk də wu dzəmgə də bum sè ngàa tsòhòbum Nwi à còom zinə. Kè ka ve'nə yeŋ ne?>> ²⁸ Agripà nè fek bwi Pol duk də, <<Wù tsəm də aco wù gu m̀ ghàr ve'nə mù bùuŋ krètèŋ à?>> ²⁹ Pol də, <<Oho', a dzəm ye mvək ləm bə səsap lòoŋ, bohòm̀ yàm mù sə ləŋ Nwi də wèŋ pwe' sè wèŋ sə yu'rə bum sè mù sè cèp ntinə yè'e, wèŋ nè kə bùuŋ ntsə'mòk nsàp ŋwə nè co mù. Megu də kwan yè'e kà bohòwèŋ sè' kə ye.>> ³⁰ Fana ŋkum nè bə govə̀nònə, nè ye Benis bə bùu mok sə pwe' lokok m̀tsə. ³¹ Wo ànə sə lo, fana wo cep kə'cà duk də, <<Ngà' ènə ka yu səmok sè co wo zə yi kè nisə yi ndapndzəm àlè' gu b̀psə.>> ³² Fana Agripà duk fa Fetòs duk də, <<Ngà' nè'e à ka-a də yi fek də nzak ye nè lo mantombi bohòŋkum Rumà yeŋ, də wo me'rə yi lo yuye.>>

27

Wo Gèsə Pol Sə Ngwesè NgòLòMvwe' Lak Rumà

¹ Ghà nè yà' à təəŋ mè mok də vès ni ŋwes, nè lo mvwe' nzenğòŋ Itali, fana wo jəŋ Pol bə ngàa ndapndzəm wèŋ wùriŋ, nè fa ndzə bohòŋkum sojà mòk nè liŋ yee Julòs. Yi à ye bə b̀p sojàa sè tse' wo ŋkum nè mvwe' lak Rumà nè. ² Vès à ni yè jə ŋwes mvwe' lak Andàramitùm. Ngwes ènə à sə l̀ngòcàha mvwe' bù'rəə sə ŋwes bùu sè mvwe' nze Èsiyà wèŋ kə təəŋgè fo' pwe'. Fana vès yuŋ lo nà'. Aritakòà ye sə' vesiwèŋ bəbè'. Yi ŋwəə Məsìdoniyà, wo to mvwe' buk lak nje nè də Tètàlonikà. ³ Tsok à reŋ, vès kə dzeŋ mvwe' lak Sidòŋ. Julòs gu Pol bəboŋ, nè me'rə nà' də nà'a kə' ye ŋgə' nà' wèŋ, ya nga nà'a dzəm-a yumok àlè', ŋgə' nà' sə fa nà'. ⁴ Vès à mè'rə fa'nə, nè sə lo mantombi. Fəfə à sə cì vè ma nè vès à sə dzəm ngòlònə, fana vès ga'a yuŋ lo ma nè fəfə sə kà fo' cì vè. Yè'sə ànə ye mvwe' m̀ubuk lak mòk nè ndzəp à dzòoŋ nà' pwe', wo to fo' də Seprò. ⁵ Vès à to ndzəp nè, nè kə casə nzenğòŋ Silisiyà bə Pàmfiliyà pwe' maŋkwèŋ, nè kə dzeŋ mvwe' lak Mirà sè yà'a mvwe' nze Lisiyà. ⁶ A kə dzèŋ fa'nə, sojà nè ye ŋwes mòk nga nà' sə lo mvwe' nzenğòŋ Itali, fana yi gesə ves ca. Ngwes ènə à vè mvwe' lak Alèsandiriya.

⁷ Vès à sə gi gù m̀ ndzəpə anə ve'e fùə. Vès gi ve'nə m̀nə nùumbu ŋkàŋntèŋ. Vès ye ŋgə' ve'e maŋgəŋgèŋ tè vès kə dzeŋ mvwe' lak Nidùs. Mandzə kà co vès lo mali mantombi ma nà'nə ye njo fəfə. Fana vès ga'a lo mok ma nè ŋgu lak Krit bùusə fəfə sə kà fo' ŋkàŋ c̀. Vès à sə c̀ mvwe' lak səmok sè wo togè yà' də Sàmoni. ⁸ Ngwes àvès nè sə gi m̀ ndzəpə anə mok ndzə ŋguəŋ. Vès ye ŋgə' ve'e tətè kə dzeŋ m̀mvwe' nəmòk nè

bàbòŋ ɲgòtes ɲgwes fo'. Wu ye fo', lak Làsiyà ye mok jəjo. ⁹ Mvək à ca wes ves fo' tətè kə dzeŋ mvək nè co ɲwè kà gii ɲgwes mok mùmsè fe'lè. Nùmbu nè bùu Jus wèeŋ gùgè satikà' nè ɲgòtse' səsɔwifa bə bup nà'a ànə ca laŋ. Fana Pol fa yà'wèŋ ntip duk də, ¹⁰ <<Bù am wèŋ, mà yə də ɲgògì fe'lè fèeŋ də a sè lòmantombii bup. Busè bum nè bup wùriŋ.>> ¹¹ ɲkum sojà ɲə à dzəm ye yusè ɲkwa' ɲwè nè yi fagè ɲàŋ mənə ɲgwes bə ɲgà tse' ɲgwes nè à ceep. Yi à ka yusè Pol à cèp ye dzəm. ¹² Mvwe' nè wo à kə tes ɲgwes nè fo' à ka bəbòŋ co wo me'rə tes ɲgwes fo' mvək mbàŋ yeŋ. Fana bwiŋ ma nè ghaŋ a dzəm gha' də wo lo gu lòo. Wo də wo ni ɲgwes, nè lap mandzè ɲgòkè dzèŋ mvwe' lak Fonis ɲga ye-a də aco wo lo na. Yè'sə mvwe' sè ɲgwes kə təəŋgè fo'. Mùm mvwe' nè'nə, bo ma ɲkwip bə ma zə pwe' nèeŋ nòjəja.

Fəfə Nəbup Mu Ndzəpə

¹³ Mufəfə mòk ye ɲgòvè maŋkwiiip nconùm fùè fùè, fana bùu sè wèŋ kwa də, <<Ŋhì, bum nè bəŋ.>> Wo fiŋ me'rə yu nè nà'a kotsè'gè ɲgwes nè, nè sè gi mù ndzəpə anə ndzə ɲgùuŋ mvwe' lak Krit anə. ¹⁴ Ghàr mùm mvək nè'e fəfə nè bup və ma mvwe' lak Krit anə. Fəfə nè à sè vè mègù mətəsətə'rèə bo maŋkwip nè ye ma ntonùm. ¹⁵ Fəfə nè kə bwi' ɲgwes nè. Mandzè nè co vès gù ɲgwes nè sè lo ma nè fəfə nè sè vè sè kà ye lok, fana vès me'rə, nè sè kuk mok bə lis. Fəfə nè sè bək lo nà' mok ma nè yi dzəm. ¹⁶ Yà'à fihi tsə ɲga ves tsə lòbo ma zuu ma ntonùm. Yè'sə ànə ye sè' mvwe' mʉlak mòk sè mù ndzəpə anə wo to fo' də Kàwudà. Yà'a mvwe' sè vès à swi' bəŋsə mʉŋgwes nè wo tsòŋgè nà' mʉŋkwèeŋ nè ghaŋ nè fo'. Vès gù yè'sə sè' bə ɲgə' wùriŋ. ¹⁷ Wo soŋ nisə mʉŋgwes nè mənə nè ghaŋ nè, ya nà'a kə bup. Wo kiŋ dzòŋ nè ghaŋ nè bə kù. Wùə à sè ko wo də aco wo nè kə ni ɲgwansaa sè mvwe' ɲgù ndzəpə nè mvwe' nzeŋgòŋ Libiyà, fana wo fəsə tsoŋ cəək sè ma mù tuhù ɲgwes pwe'fo' sè nze. A cəək sè yà'a gùgè nà' sè gi. Fəfə nè sè bək lo ɲgwes nè mok yi. ¹⁸ Fəfə nè bup nè sè bwi'lə maligə ɲgwes nè ve'nə. Tsok ànə reŋ, fana wo ye ɲgòfis mà'rə gèsə lòbum sè mù ɲgwesè sè sè ndzəpə. ¹⁹ Tsə' mòk ànə reŋ sə mok, wo fis mà'rə lo bum sè wo gùgè ɲgwes nè bə zeŋ ma mòk mù ndzəpə bə bo awo. ²⁰ Vès kà nùm kə ɲkəŋkəŋ nè mò'fis bə lis yə yuk mənə nùumbu ɲkùuŋntèŋ. Fəfə nè sè lo gu mantombi bə ɲàŋ. Anə ye ve'nə, vès duk mok də kpə vè laŋ.

²¹ Ghà nè bwiŋ à cu nje mənə nùumbu sə mok, fana Pol lokok, nè duk də, <<Bùu am, ànə ye co wèŋ yuk duk àm, vesùwèŋ cum mali mvwe' lak Krit anə. A nè cum-a ve'nə, də bum sè yà' sè bup mok bisə yè'e kà ve'nə ye. ²² Mù leŋ weŋ nè ɲga'a nè'e də wèeŋ kà sè wəp! ɲwè nè mò'fis nè kà mvwe' yè'e kpə. ɲgwes nè'e nè bisə megu yi. ²³ Busè a ye nòŋ ɲkwis nè ɲga'atsok, masinjà Nwì a vè bohòmà. Yi a ye masinjà Nwì àm nè mù kùksəgè yi, nè mù ɲwè ye. ²⁴ Yi tsok mù duk də, <Pol, kà də wu wəp duk. Wu nè kə təəŋ tsoŋ mantombi ɲkum bùu Rum'à wèŋ anə. Nwì gù wu bəbòŋ, bùusè bùu sè wenə wèeŋ yè'e, nè mò'fis nè kà kpə.>> ²⁵ Yə də bùu am, wèeŋ ko ntum. Busè mù naaŋ tu am bohòNwì də bum pwe' nè ye megu mvəsè yi a tsè' mù sə. ²⁶ Vesùwèeŋ nè kə tesə li mvwe' mʉlak mòk mù ndzəpə fèeŋ anə, megu də ɲgwes nè, nè vohò mù ndzəpə ɲga nà' taha.>>

²⁷ Nà'nə ànə ye ndzəm nè hum-ncòp-kwè nga fəfə nèbɔp sə bwi' kɛ' ves mɔmɔvwe' ndzəp Mèdìtèriniyà. Anə dzeŋ co tsətsə'rè tsok, fana bùu sə wo fàkgè sənə ɲgwes nə wèŋ tsərə də kàmòk vès kɔəp lɔŋgɔ ndzəp laŋ. ²⁸ Wo mak gesə tsoŋ kà mòk nè ma tu nə rərwi' sə ndzəpə anə. Wo ye duk də ndzəp nə ca cəco kwɪŋ hum ba. Wo à lɔfə'lə ghàr, wo mak gesə lo nà' ca səmok. Nà' nɪŋ də ndzəp nə ca kwɪŋ hum-ncòp-tàŋ. ²⁹ Wɔə ko wo də aco ɲgwes nè kə taha mɔmɔvwe' lis. Wo fiŋ me'rə tsoŋ yunŋkuu sə yà'a tesgə ɲgwes nə mvwe' mò'fis kwè. Yà' ànə ye ma maŋkwèɛŋ ɲgwes nə. Wo lɛŋ Nwì də tsok rɛŋ. ³⁰ Bùu sə wo à sə bwi' ɲgwes nə wèŋ lap mandzè də wo caŋ tesə sənə ɲgwes nə. Wo fis gesə maŋgwes nè jo nə mɔ ndzəpə, nə sə lim ɲkup də wo sə fis yunŋku mòk kə tu ɲgwes nə, nè nà'a kotsə'gə ɲgwes nə. ³¹ Fana Pol tsok fa ɲkwà' ɲwè sojà nə bə sojàa sə də, <<Bùu yè'e kà-a mɔ ɲgwesə fɛɛŋ cu, wèŋ kà lù.>> ³² Fana sojàa sə wèŋ sɔə tiŋ mak kɔu sə yà'a kotsə'gə ɲgwes nə jo nə, nà' ki lo.

³³ Tsok ànə sə kɔəp ɲgòrɛŋ, fana Pol lɛŋ wo pwe' də yà'a zɔ gesə yumok sə vəə. <<Kə dzeŋ ntinə nùumbu hum-ncòp-kwè nga mənə nùumbu yè'sə lɔŋ, wèŋ gurə cu, nə kà yumok mɔ cùhù gèsə lok. ³⁴ Mù sə lɛŋ wèŋ wùriŋ də wèŋ zɔ yumok. Wèŋ tse' ɲgòzɔ yusəmok ya wèŋ kà kpɔ. Nùəmtu ɲwè nè mò'fis nə kà bisə.>> ³⁵ Pol ànə cɛp wes ve'nə, fana yi jəŋ bɛŋ mok, nə kwasə Nwì mantombii yà'wèŋ. Yi à kwasə wes Nwì bə zɛŋ, fana yi yeto ɲgòbək zɔ yà'. ³⁶ Fana wo ko ntəm. Ndàaŋwè pwe' à zɔ yumok sɔ'. ³⁷ Vès à ye sənə ɲgwes nə tu avès lɔŋ bwiŋ ɲkɔ ba bə bwiŋ hum sàmba-ncòp-ntùŋfu. ³⁸ Ndàaŋwè pwe' ànə zɔ ze', fana wo fis mak nzaŋ sə yà' ànə ye sə ɲgwesə anə sə ndzəpə. Wo à fis màk yà' ve'nə də ya ɲgwes nə ye fəfup.

Ngwes Nə Bwi'i Ghùu

³⁹ Tsok ànə rɛŋ, bùu sə wèŋ ye ɲgɔ ndzəp, nə kà mvwe' sə rì. Wo à yə mvwe' səmok sə nze gorə co yi kə ci' tse' ndzəp nə mɔtsətsə'rè ve'ɛ. Wo à yə mok ɲgwansa ɲgɔ ndzəp anə, à ye fo' jì ɲkəŋkè'. Wo duk də nga mandzè ye-a yo, wo jəŋ lo ɲgwes nə mɔmfɛŋ mvwe' yà'sə. ⁴⁰ Fana wo sɔə ci' mak gesə lo yusə yà'a gùgè ɲgwes nə ɲgòtəŋ sə sə ndzəpə. Wo firə fis kɔu sə yà' à sə kì tse'gə yu nə wo bwi' bəsəgə ɲgwes nə bə zɛŋ sə sɔ' m̀vək nà'nə. Wo gu fis gesə lo cəək sə fəfə kə tahagə mbwa, nə sə bwi' lo ɲgwes nə sə mɔtsə. Sə wo à fis kək sə à ye sə ma kù ntombi. Wo fis yà' ve'nə də ya fəfə bək lo ɲgwes nə mantombi ndzə ɲgɔ ndzəp anə. ⁴¹ ɲgwes nə kə ta mvwe' sə ɲgwansaa ju təŋgè sə ntòndzəp anə, nə təŋ mam fo', nə kà mok tsòhòlok. Nà' a mam ve'nə, fana fəfə sə bək və ndzəp nə sə ləp sa'rə ma mbwèŋ nə bə zɛŋ zok, zok. ⁴² Sojàa sə wèŋ də wo nə zə ɲgàa ndapndzəm sə pwe'. Ya kà də mòok yok ndzəp, nə kə tesə caŋ duk. ⁴³ ɲkwà' ɲwè sojà nə à dzəm ye də Pool kà kpɔ, fana yi duk fa sojàa mok sɔə də yà'a kà ɲwè nəmòk zə. Yi duk bwi mok də bùu sə yà' rì ɲgòyok ndzəp pwe' li tesə lo to sə ndzəpə anə, nə yok tesə lo. ⁴⁴ Bwees bùu sə wo à bwehe cu pwe' ànə ye ɲgòkohotse' bɛs tɔ kə titiŋ ɲgwes nə, nə sə yok yun lo mok sə sɔ'. Yà'a m̀vəsə vès pwe' à tesə lòmɔŋkà' à. ɲwè nè mò'fis kà kpɔ sə.

28

*Yusè Yà' A Ye
Mvwe' Lak Malta*

¹ Vès ànè tesè wes lo màmfeŋ pwe'fo' bèboŋ, fana vès yuk dè liŋ lak yà'sè fo' dè Malta. ² Bùu lak sè fo' sè à ko ves nge' wùriŋ. Wo à fim bàŋsè fa ves mis, nè sè duk fa ves duk dè, <<Vè bèboŋ, vè bèboŋ.>> Anè ye yè'sè nga mbùŋ yeto ngòli, fana mbùæp sè ko ves sè'. ³ Pol te' ka' ntsoŋ, nè teŋ gesè lo m̀ vòho anè. Anè curè fana no mok tesè nja nè lum kè'è Pol ndzè bohò. ⁴ Ngàa lak sè fo' sè ànè ye mvèsè no nè kùè Pol ndzè bohò, fana wo dũhũ m̀tsètsèrè wo anè dè, <<Nwè nè'e gù tsè gù ngà zè bwìŋ. Yi swirè vè-a sè ndzèpè sè laŋ, Nwii nè kà yi mè'rè.>> ⁵ Pol kè'sè mak gesè no nè m̀ vòho. No nè à ka yi yumok gũ lok. ⁶ Wo à sè kùk yàwo dè bo nè kok Pol, kè dè nà'a nè gbũ kpũ tsoŋ fo' àlè. Wo ànè geŋ dè wo kùk tètè mvèk sap, yumok sè zok kà yi sè' gũ, fana wo cep mok yusè zok. Wo à duk dè, <<Yi nwì nèmòk.>>

⁷ Mvwe' nze ñkwà' ñwè lak nè fo' à ka fa'nè mvwe' sèsap mok yeŋ fe'lè. Yi à jè ves bèboŋni, fana vès cum venèwèŋ nùumbu te'. Liŋ ñwè ènè à ye dè Pùpliýus. ⁸ Tè'è Pùpliýus nè à sè nõŋ m̀ kèhè nga yiyaŋ sè ya yi, yi à sè ni nduəm sè'. Pol ni lo mvwe' mbwè ndap ye nè, nè kè beŋ naaŋ fa nà' bo, nè gũ piriya, fana yiya ngà' nè me. ⁹ Yè'sè ànè ye ve'nè, fana bù ngàa yiyaŋ sè mvwe' lak yà'sè pwe' à vèè, fana Pol gũŋsè wo. ¹⁰ Wo à fa ves bum ve'è wùriŋ. Vès à cu ngòlòbè ngwes, fana wo fa ves bum pwe' sè vès nè sè dzəm yà' nga vès sè ló-a na.

*Gì Nè NgòLò
Mvwe' Lak Rumà*

¹¹ A cà ñwu te', vès ni jèŋ ngwes nè nà' à vè mvwe' lak Alèsandiriya. Wo à fũhũ tes nwii mok sè wo bwe fès m̀ tu ngwes nè. Ngwes ènè ànè cum mvwe' lak yà'sè bè ñwu mbùŋ yà'a, ñwu sè fèfèè càgè ñkũuŋ yà'a. ¹² Vès à kè dzèŋ mvwe' ntəm lak Sirakù, nè cum fo' nùumbu te'. ¹³ Vès à yè'e fa'nè, fana vès lo sè' bè ngwes nè, nè kè dzeŋ mvwe' lak Rijòm. Tsok à reŋ, fèfè mòk yeto ngòvè bo maŋkwiiŋ nconùm. Vès jèŋ nùumbu ba, nè dzeŋ mvwe' lak Pùtiyòli. ¹⁴ Vès à yè bùu mok sè wo à dzəm bohòjisòs fo'. Wo leŋ ves dè vesiwèeŋ cum nteŋ mò'fis. Yà'a mvè'nè vès à kè dzèŋ mvwe' lak Rumà. ¹⁵ Bwema sè mvwe' lak Rumà à yuk dè vès sè vèè. Wo yuŋ vè mandzè tètè kè dzeŋ mvwe' nteŋ Apiyòs. Mok kè dzeŋ yàwo Tiri Tavèn ngòkè tsèŋ ves. Pol ànè ye yà'wèŋ, fana yi kwasè Nwì, nè ko ntəm.

*Yusè Yà' A Ye
Mvwe' Lak Rumà*

¹⁶ Vès ànè kè wès Rumà anè, fana wo me'rè Pol dè yi sè cum kè' bè tu ye mvwe' sè yi dzəm. Megu dè wo à nõŋsè sojà mòk dè nà'a sè kùk dè yi kà ca bisè.

¹⁷ Nùumbu te' à càa, fana Pol to benè bùu Jus sè wo mantombi bohòbùu awo sè wo cu mvwe' lak yà'sè, dè bè yà'wèeŋ cum kwe'. Wo ànè baan vè me, fana yi sè tsoho fa yà'wèŋ duk dè, <<Bwema am wèŋ, mù a ka bùu lak avès yumook awo gũ bũpsè fa. Bum lak avès sè tàcici avès à fa vesùwèŋ pwe', mù a ka nè mò'fis sè feŋ. Wo à bùsè m̀ ngà ndapndzəm mvwe' lak Jòrosalèm, nè jèŋ m̀ fa bùu Rumà nga mù ka yumok bũpsè.

18 Bùu Rumà à fek mu bum mok, nè dzəm də wo me'rə mu, bùusè wo a ka yusəmok sè mù a gù bupsə sè co wo zə mu bùu zey ye. 19 Bùu Jus wèŋ kà dzəm də wo me'rə mu dzəm. Anə ye ve'nə, fana mu yam bùè, nè duk də nzak àm nè lo mantombi bohòŋkum bùu Rumà. Bohòmù yàm, mù ka yusəmok sè bup ngòcèp bə liŋ bù am tse'. 20 Yà'a yusè mù də mu to wèŋ, nè tsok fa wèŋ bum yè'sə. Bə nè zinə, kwanj sè mù nisè tse' yè'e mègù bùu njo ñwè nè bùu Izùre pwe' tse' naaŋ tu bohòyi nà'a.>>

21 Yi ànə duk wes ve'nə, fana wo cep bwi yàwo duk də, <<Vès a ka ñwàk mòk nè nà' vè bohòvès mvwe' nzenğòn Jùdiyà bə liŋ yo tse'. Moma àvès mòk mò'fis nè də yi a vè ñgwàaŋ bə nti-rè mòk è', kè nè də ngòcèp yusəmok bup bə liŋ yoo sè' bùè. 22 Vèes nè dzəm ngòyuk yusè wù sə tsəm sə ntuù wù sè'. Vès duk ve'nə bùusè bwiŋ ma nè fòpwe' cèpgə bup bə bòp bù nè wu wenə wèŋ ànə.>> 23 Anə geŋ bə Pol wèŋ fahu nonjə numbu mòk də wo nè kə kurə sè' ñkuŋ.

Numbu ànə à kə dzèeŋ, bùu sə wèŋ və mok ñkəuŋntèŋ ngòkə yuk yusè Pol sə cèp. A yè jə nè zəzòn yi cep tè nùm kə ca co piip ndzəm seŋ ñga yi sə cèp mali fo'. Yi à tsòho fa wo mvə'nə gaŋ ñkum Nwi cu, nè sə rɛɛŋsə fa yà'wèŋ. Yi lap mandzè nè ngògù wo də ya wo dzəm də yusè yi sə cèp də Jisòs ñgà gèm bwiŋ nè wo sə tək nè sə zinə. Yi à sə lap mandzè ènə ñga yi à sə cèp bə bum sè yà'a ndzenə ñwàak lùuk Musi bə sè ñgà tsòhòbum Nwi wèŋ. 24 Bòp bù ma mòk à dzəm yusè yi à cèp sə, mòk kà dzəm. 25 Wo à gà'a sam fo' cù zəzok ñga Pol à cèp fa wo ncèp mòk. Ncèp nè yi à cèp nè à ye duk də, <<Ye na mvəsè Yòŋsè nè Rəreŋ nè à gù Izayà ñgà tsòhòbum Nwi ngòcèp yusè yà'a zinə bohòtácicii awèŋ nɛ. 26 Yi cèp duk də,

<Dù, nè kə cep bohòbùu yè'e wèŋ də,
Wèeŋ nè yu'rə nè yu'rə kè' ba wèŋ kà rɛɛŋ.
Wèeŋ nè kək, nè kək fe'lə səmək, nè kà yə.

27 A ve'nə bùusè ntuum bùu yè'e gə wùriŋ.
Wo à loho ntu', bə lis awo laŋ.

Ka-a ve'nə ye də lis awo nè ye, fana
ntu'u awo yuk, fana ñkə-rə awo rɛɛŋ sè'.

Ye də wo bùuŋ və bohòmùu Nwi nè mù sə cèp ènə,
mù luŋsə wo.>>

28 Pol à mèsə ncèp ye, nè duk də, <<Ye də ncèp nè Nwi a tsə' bə mvəsè yi nè luŋsə bwiŋ bə zey nè, wèeŋ riŋ də nà'a lòmok bohòbù lakmvum. Wo nè yu'rə nà' bəboŋ.>> [29 Yi ànə cep wes ve'nə, fana bùu Jus wèŋ sə sam, nè lo yu awo, nè sə kəəm jwa lo bə yusè Pol cèp sə.]

30 Pol à cu mam məm mvwe' ànə luumŋgòn ba. Yi à sə cu mvwe' sè yi à làk fo' bə mbàam ye. Yi à sə ywihi bə ndaaŋwè pwe' nè nà' vè ngòkə kɛ' yə yi. 31 Yi à sə tsòho fa bwiŋ mvəsə gaŋ ñkum Nwi cu. Yi sə yə'rə fa bwiŋ bə liŋ Tà Jisòs Krɛst. Yi à sə cep, nè kà wəp, ñwè nəmòk kà yi də yi kà cèp sè' duk.

Nwàk nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak RUMÀ

Nwàk nè Pol à còm fa bùu sè mvwe' lak Rumà ènə, nà' sə tsə' reŋsə fa bwiŋ mʉmvə'nə aco ŋwè ye kəkurə mʉ lisə Nwi. Tu ncəp nè ndzə mvwe' ŋwà' ènə sə cəp mʉmvə'nə Ntirə Nə Bəboŋ nəə gùgə bwiŋ wo ye kəkurə mʉ lisə Nwi. Nwèe yəhəgə mʉlisə Nwi kəkurə anə bùusə yi tse' dzədzəm bohòNwi (ye 1:17).

Bùu Izùre wèŋ à sə nòŋsə lùuk Musi nə sə tsəm də wo kəkurə mʉ lisə Nwi bùu zəŋ. Nwi à gù yà' ŋga'a mok də aco ŋwè ye kəkurə mʉ lisə yi ŋga ŋgəŋgàŋ dzəm bohòJisòs Krəst. Nè'e ntirə nè bəboŋ nè Pol à sə tsòho fa bwiŋ nə. Yi à sə tsə' fa wo də a ye ŋga wo mok kəkurə mʉ lisə Nwi anə fana wo cum mok nsàp ncu nè fi, nè wo cu nà' mok bə ŋàaŋ Yòŋsə nè Rəreŋ nə (ye mbùp 1-8).

Pol sə tsə' fa bwiŋ sè' də bùu Izùre wèŋ à bəŋ mandzə nè Nwi à gù nà' ŋgòlùnsə bwiŋ bə zəŋ, nè nà'a Jisòs Krəst nə. Mʉmvə'nə wo à bəŋ ve'nə fana Nwi gu fa bwi bù lakmʉvum wèŋ mandzə ŋgòtse' lùŋ nə sə' (ye mbùp 9-11).

Nwàk ènə lèsə ŋgòtsə' fa Krətəŋ wèŋ də wo cum nsàp ncu nè nà'a sə niŋtsok də wo dzəm bwiŋ pwe' (ye mbùp 12-16).

¹ Còm ŋwàk nè'e mʉm Pol nè mʉ ŋgà fàk Jisòs Krəst. Nwi à to fis mʉ ŋgòye ŋgà ntum ye, də ya mʉ tsoho fa bwiŋ Ntirə ye nè Bəboŋ nə. ² Ntirə nè Bəboŋ ènə, a zəŋ nè yi ànə kak fa bwiŋ nà' njamòk ntəŋ. Yi ànə kak wo nà' cùhu ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ fana wo com nòŋsə yà' ndzəne ŋwàk Nwi nè rəreŋ. ³ Ntirə nè Bəboŋ ènə, nà'a bə liŋ mo ye. Bə ma nè yi ànə ye ŋwè fana yi à tesə bohòŋgwi bù ŋkum Devid. ⁴ Bə ma nè yi à ye Nwi fana Nwi ànə lokoksə yi mvwe' kpu ŋgònitsə' fa bwiŋ də nà'a mo ye nè nà' tse' ŋàŋ ve'e wùriŋ. Nwə ènə Jisòs Krəst, yi Tà àvès. ⁵ Yi à gù yi ŋkuŋ Nwi gu mʉ bə hòvəm ye, də mʉ ye ŋgà ntum ye. Nwi à gù ve'nə ya bùu sè sənə nzeŋgòŋ nə pwe'fo' dzəm bohòliŋ mo ye, nə sə yuk duk ye. ⁶ Wèŋ bùu lak Rumà, wèŋ cu yàwèŋ sè' ca bùusə yi a to wəŋ sè' ŋgòye sè' bùu Jisòs Krəst. ⁷ Fana yà'a yusə mʉ nè còm faà nə wəŋ bùu Nwi sè mvwe' lak Rumà. Yi à dzəm wəŋ, nə to fis wəŋ ŋgòye bùu ye sə. Mʉ ləŋ də Tè' àvès Nwi nə ye Jisòs Krəst nè yi Tà àvès, nə gu wəŋ bəboŋ, nə fa wəŋ fifi.

Ncu Bùu Nwi Sè Mvwe' Lak Rumà Gù Pol NgòKwasə Nwi

⁸ Mʉ sə kwasə to mantombi ntòNwi àm bohòJisòs Krəst bə liŋ awèŋ pwe'. Mʉ sə kwasə ve'nə bùusə bwiŋ sə cəp lòk'e'cà sənə nzeŋgòŋ nə pwe' bə nsàp dzədzəm àwèŋ nè wèŋ tse' bə Ntirə nè Bəboŋ nə. ⁹ Mʉ fàkgə bohòNwi bə ntum àm pwe' ŋgòtsòho fa bwiŋ Ntirə nè Bəboŋ nè nà'a bə liŋ mo ye nə. Yi ri də ghà nè mʉ ləŋgə Yi pwe', mʉ sə teŋ wəŋ. ¹⁰ Mʉ sə ləŋ Nwi də a ye-a ŋga yà' bòi yi fana yi gu fa mʉ mandzə nè co mʉ və kə ye tsoŋ li wəŋ ŋkuŋ. ¹¹ Mʉ sə dzəm ŋgòye wəŋ ya wèŋ jəŋ bum mok sè Nwi a fa mʉ yà' bə ma nè yòŋsə nə. Wèŋ rəreŋ yà' ve'nə ya ŋga yà'a gu wəŋ ŋgògu ghaha lo mantombi sè'. ¹² Yusə mʉ sə cəp sə də,

vesùwèen tēsə mòk bə mòk bə dzədzəm nè a tse' nə. Dzədzəm àwèen nə kwè'sə mū fana dzədzəm nè njàm kwè'sə bwi wèj sè'.

¹³ Bwema am wèj, mù dzəm də wèen riŋ tse' də mū ləpgè mandzə wùriŋ də mū kə ye wèj fana yumok sə lok mandzə nə. Mū dzəmgè ŋgòndəə ya mū gu bùu mok sè mvwe' lak àwèen yà'sə dzəm bohòjisòs Krest sè', mvè'nè mù a gu lakmvum yà'a. ¹⁴ A fàak sè yàm də mū nə tsoho tsoŋ fa bwiŋ pwe'fo' Ntirè nè Bəboŋ nə. A dzəm bùu sə wèj ye sè wo cu mvwe' lak sè yà' a muhu laŋ kè sè wo jəmŋgaŋ wèj pwe'. A dzəm wo ye bùu sè wo tse' ŋkərè kè sè wo ləm pwe'fo'. ¹⁵ Nà'a yà'a njo nè ntəm àm tə mègù də mū tsoho fa wèj sè mvwe' lak Rumà Ntirè nè Bəboŋ nə sè' sə. ¹⁶ Marè'tu sə kà mū bùu Ntirè nè Bəboŋ nə ko. Ntirè ènə a zeŋ nè nà'a ŋaŋ Nwi sè yi fagè ndaŋwè pwe'. Yi fagè ŋwè nè fòlòon nè nà' a dzəm bohòjisòs Krest lùŋ bə zeŋ. Nà'a mantombi nè bùu Jus wèj, ŋkuŋ nə lo bohòbù lakmvum wèj sè'. ¹⁷ Ntirè nè Bəboŋ ènə nitsè' fagè ves mvè'nè Nwi gùgè bwiŋ bə zeŋ ŋgòye kəkərè məlisè yi. Yà' yeto ŋga ŋwè dzəm bohòNwi, nè kə lə sè' bə dzədzəm anə. Yà' mègù mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwi sə də, <<Ŋwè nè yi yəyərè məlisè Nwii nè cu fo', bùusè yi tse' dzədzəm bohòNwi.>>

Bwiŋ Pwe'fo' Mantombii Nwi

Ŋgàa Gù Bup

¹⁸ Nwi sə nitsè' tsə fa bwiŋ mabu də yi sə jò' bə bum sè bup sè bwiŋ sə gu bohòyi, nè sə gu bohòbùu mok wèj sè'. Nsàp nè wo sə gu ènə sə lo' zinə nə. ¹⁹ Wo ri bum sè aco ŋwè riŋ yà' bə ma nè Nwi ve'è làaŋ, bùusè Nwi a ni fa wo yà' yi bə tu ye. ²⁰ Busè mvè'nè à yèto, ŋga Nwi à gu nzeŋgòŋ nə, bum sè yi à gu sə pwe' sə nitsè' fa bwiŋ mvè'nè nsàp Nwi nè wo ka yi ye yuk nə cu sə. Yà' nòjəja də yi tse' ŋaŋ sè yà'a nè kà mè yuk, nè ye sè' də yi mègù ye Nwi. Ye də mandzə nè co wo nè swirə ŋgòyè ŋgə'è bùu. ²¹ Wo ri də Nwi cu yo, nè kà nà' co Nwi sə kùksè, nè kà yi sè' sə kwasè. Tsətsərèə awo a jip laŋ fana ŋkərèə awo kà bum mok sə rɛɛŋ. ²² Wo sə gu bum awo də wo ŋgàa ŋkərè, ŋga wo sə bùuŋ ləm. ²³ Bohòwo ŋgòkùksə Nwi nè ghaŋ nè yi nè kà kə kpə yuk nè kà ye. Wo kə gu bum sè yà' səsə co ŋwè nè yi nè kpə, nè ye swiŋ, nè ye nàm bə no wèj, nè sə kuksə zeŋ.

²⁴ Anə geŋ Nwi cokfis bo ye ndzə ni'i wo də ya wo gu bum sè bup sè ntəm awo sə dzəm də wo gu sə, fana wo gu bum marè'tu bə ni' awo. ²⁵ Wo me'rə mak yusè yà'a zinə bə liŋ Nwi, nè jəŋ bum sè yà'a mvwès. Wo sə kuksə, nè sə fak bohòbum sè Nwi à guu, nè kà Nwi nè yi à gu bum yè'sə yi nè kùksè. A yi nè aco wo kuksə yi, nè kà teŋsə yuk. Yà'a ye ve'nə.

²⁶ Ye də Nwi cokfis bo ye ndzə ni'i wo də ya wo gu bum sè bup sè ntəm awo sə dzəm də wo gu sə. Bəba mok sə noon fe'lə sè' bə bəba mok ŋga Nwi à ka də anə ye ve'nə duk. ²⁷ Mbəmbam wèj ye sè' wup. Wo me'rə ŋgòndəə bə bəba wèj, nè sə lap mandzə ve'è gugəŋ ŋgòndəə sè' bə mbəmbaam mok. Bum ye'sə a marè'tu nè wù kà fùk. Wo sə ye ŋgə' nè nà'a kəkərè bə nsàap bup sè wo sə gu yà'sə.

²⁸ Busè bùu ye'sə wèj a bèŋ ŋgòri Nwi də yi Nwi anə fana Nwi me'rə wo ya wo sə tsərə bum bə jòn anə ntɛŋ; nè ye sè' də ya wo sə gu bum awo mok bə mandzə nè bə jòn anə. ²⁹ Vəəm awo rwiŋ mègù bə bum sè

bup, nɛ ye bɛ ɲkùì'. Wo tse' ntum nè ɲgòtse' bum lələ, nɛ sɛ cuk ntum sɛ' wùrinj. Wo sɛ waɲ bum bwiɲ, nɛ sɛ zɛ bwiɲ sɛ'. Wo sɛ lələ, sɛ borɛ bwiɲ, nɛ sɛ tse' ntum sɛ bup bohòbwiɲ. Wo dzəm ɲgòcaɲsɛ ncəncəɲ, nɛ sɛ bupsɛ liɲ bwiɲ. ³⁰ Wo sɛ bɛɲ Nwi, nɛ kà yumok wɛp lok, sɛ nɛni', nɛ sɛ kumɲgùɲ. Wo sɛ gu ghaha bup sɛ fi ghaha, nɛ kà ma bɛ tè' yuk. ³¹ ɲkərɛ̀ə awo a jip laɲ, yusɛ wo duk dɛ wo nɛ gu yà', wo kà sɛ gù. Wo kà ntum nè bəboɲ bohòbwiɲ tse', nɛ kà manziɲ sɛ' tse'. ³² Bùu yè'sɛ wɛɲ rì vɛ'ɛ làaɲ dɛ ncɛp nè Nwi nɛ sɛ cɛp dɛ a ye-a ɲga ɲwè gù-a nsàap bup yà'sɛ fana ɲgəɲgaaɲ nè kpɛ, fana wo kà mbɛɲ kòm, wo sɛ gu mali yà'. Bùu yè'sɛ wɛɲ yə ɲga bùu mok wɛɲ sɛ gu nsàap bup yè'sɛ fana wo sɛ dzəm mali dɛ ɲ, a vɛ'nɛ bəboɲ.

2

Nwii Sakgè Ndàaɲwè Pwe'

Yəyərə̀

¹ A ye-a ɲga wɛɲ sɛ sak bwiɲ dɛ wo ɲgàa gù bup fana wɛɲ riɲtse' duk dɛ wɛɲ yàwɛɲ sɛ' ca. A ye-a dɛ wu sɛ ndà, ɲga wù sak ɲwè nəmòk vɛ'nɛ fana ye dɛ wù gbù yònzak sɛ' bùusɛ wu gùgè nsàap bup yà'sɛ yòsɛ'. ² A rì dɛ Nwii sakgè ndàaɲwè pwe' nè yi gù nsàp bup ànɛ, yi yəyərə̀ ɲgòsak wo vɛ'nɛ. ³ A ye-a ɲga wù yɛ dɛ bwiɲ sɛ gù bup, wù sɛ sak wo fana wù kɛ gu yòsɛ' vɛ'nɛ, ye dɛ wu nè swirè bohòNwi yè'sɛ va pip, ɲge' àm. ⁴ Wù tsəm dɛ mvè'nè Nwi sɛ ko ntum, nɛ sɛ cum gɛ' yà'sɛ ye dɛ yi nè kà wu yumok gù à? Wù sɛ jə kontum ye nè co yusɛ wà vɛ'nɛ. Wu ka riɲ dɛ yi sɛ gù bəboɲ, nɛ sɛ ko ntum vɛ'nɛ ɲgòfa wu mandzɛ dɛ ya wu kupsɛ ntum yòriɲ à? ⁵ Nɛ ye dɛ a ye-a ɲga wù gu tu, nɛ kà kupsɛ fana ye dɛ wù sɛ to naaɲ ɲgə' nè ghaɲ mətuhù wù. Wu nɛ ye ɲgə' numbu nè Nwii nè nitsɛ' dɛ yi jò' laɲ, nɛ sak ndàaɲwè pwe' yəyərə̀ nɛ. ⁶ Numbu ànɛ ye, Nwii nè lak fəsɛ fa ndàaɲwè pwe'fo' sɛ' mvè'nè yi à faak. ⁷ Bùu sɛ wo sɛ ki ntum, nɛ sɛ gu bəboɲ fana ye dɛ wo sɛ lap dɛ Nwii nè kuksɛ wo, nɛ fa wo lùɲ nè nà'a nè kà lɛ yuk, nɛ se wo. Nwii nè fa tsɛ li bùu yà'sɛ wɛɲ lùɲ nè nà'a nè kà mè yuk. ⁸ Bùu mook yàwo sɛ wo sɛ kà zinɛ nè bɛ', wo sɛ lap megu bum yàwo, nɛ sɛ gu megu bum sɛ yà'a bup. Nwii nè kɛ yeɲsɛ wo ɲgə', nɛ kà manziɲ bohòwo tse'. ⁹ ɲwè nè yi sɛ gù bup pwe' nè kɛ yə ɲgə' wù kà fùk. Nà'a mantombi nè bùu Jus wɛɲ ɲkuɲ nɛ ye bə bù lakmvum wɛɲ sɛ'. ¹⁰ Bohòbùu sɛ wo sɛ gu yàwo bəboɲ fana Nwii nè sɛ wo, nɛ kuksɛ liɲ awo. Yi nè gu wo ɲgòcu ncu nè bɛ fifi. Nà'a mantombi bohòbùu Jus wɛɲ ɲkuɲ nè lo bohòbù lakmvum wɛɲ sɛ'. ¹¹ A vɛ'nɛ bùusɛ Nwii sakgè ndàaɲwè pwe'fo' nè kà mòk gəm ko fa.

¹² Bùu sɛ wo ànɛ ka lùuk Nwi riɲ, nɛ gu bup wɛɲ nè kpɛ bisɛ, ɲga ye-a sɛ dɛ wo à ka lùuk sɛ riɲ yuk na. Bùu sɛ wo à ri yàwo lùuk sɛ laɲ, nɛ kà yà' nòɲsɛ fana Nwii nè kɛ sak wo, wo gbɛ nzak bùusɛ wo à ri lùuk sɛ laɲ, nɛ kà yà' nòɲsɛ. ¹³ Busɛ Nwii nè kà ɲwè dɛ nà'a yəyərə̀ mulisɛ yi bùusɛ nà' ànɛ yuk lùuk laɲ jə, yi nè jə bùu sɛ wo à gù mvè'nè lùuk sɛ à sɛ tsɛ' sɛ. ¹⁴ Bù lakmvum wɛɲ ka lùk riɲ. Wo kà-a yà' sɛ' riɲ vɛ'nɛ fana mvèk nəmòok ye yo nè wo sɛ gu bum mok yà' kurɛ mvè'nè lùk sɛ dzəm sɛ. Wo gu vɛ'nɛ fana yà' sɛ riɲtsok dɛ wo nòɲsɛ fa ni' awo lùk. ¹⁵ Bum sɛ wo sɛ gu sɛ, sɛ nitsɛ' dɛ bum lùk sɛ ndzə nduəmɛ wo. ɲkərɛ̀ə awo riɲ sɛ'

də yu nè'e nè bəboŋ, nà'a ye nè bəp. ¹⁶ Ye də Nwii nè sak riŋ nzak awo kəkərè numbu nè yi nè sak bwiŋ pwe' nè. Yi nè sak bwiŋ ndzə bohòjisòs Krəst. Yi nè sak wo bə yusè yà' cu swihi sè ntuu wo. Yà'a yusè mù sè tsòho fa bwiŋ yà' ndzənə Ntirè nè Bəboŋ nè.

Kaco Nwè Tse' Lùŋ Busè Yi Rì Lùk Yeŋ

¹⁷ Bohòma nè njàwèŋ bùu Jus sè wèŋ sè duk də, wèŋ yàwèŋ yəyərè bùusè wèŋ rì lùuk Musi, nè sè kum ngùŋ bùusè wèŋ be'lə wèŋ Nwi yà'a, ¹⁸ wèŋ rì yusè Nwi dzəm bùusè wo a yərə fa wèŋ lùuk sè laŋ fana wèŋ riŋ yusè yà'a bəboŋ. ¹⁹ Wèŋ riŋtse' pap də aco wèŋ niŋtsok fa bùu sè wo ka lis tse' wèŋ mandzə. Wèŋ sè duk sè' də wèŋ co mareŋ bohòbùu sè wo cu sənə ndzəm. ²⁰ Wèŋ də aco wèŋ tsok tseŋsə fa bùu sè wo ləm wèŋ bum, nè yərə riŋ to bùu sè wo ka yumok riŋ wèŋ sè'. Yè'sə vè'nə bùusè lùuk sè a gù wèŋ wo ŋkuŋ wèŋ kərə vè'nə, yà' niŋtsok fa wèŋ zinə nè sè'. ²¹ Ye də wèŋ sè wèŋ sè yərə bwiŋ yà'sə, kaco wèŋ yərə ni' awèŋ yeŋ à? Wèŋ tsòho fagə bwiŋ də ŋwèe kà yəyè, wèŋ sè yə yàwèŋ kè ka' ε? ²² Wèŋ sè duk də bwiŋ kà nto ko, wèŋ sè ko yàwèŋ kè ka' ε? Wèŋ də bwiŋ dzeŋ rùm, wèŋ sè yə jə bum mu tà'a rùm kè ka' ε? ²³ Wèŋ sè kum ngùŋ də wèŋ rì lùuk Musi, njo nè wèŋ sè gù bəpsə bwiŋ lùuk sè, nè sè fa liŋ Nwi marè'tu ye kə bùu yà? ²⁴ Yà' mègù mok mvè'nə wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ŋwàk Nwi də, <<Bù lakmvum sè gù bəpsə liŋ Nwi sè bùu wèŋ bùu Jus.>>

²⁵ Wèŋ bùu Jus, wèŋ sè naaŋ tu bə nzak nè ngòkom tu mbəmbam, də nà' sè nitsè' də wèŋ Nwi wèŋ a zu rùk. A ye-a ŋga wèŋ sè nòŋsə lùuk Musi fana kom tu nè tse' fàk bohòwèŋ. Yà' ye sè' də a ye-a ŋga wèŋ sè gù bəpsə lùuk sè fana kom tu nè nà' kà zəp fàk tse' lok. ²⁶ A ye-a ŋga ŋwè nè wo a ka yi tu kom fa sè nòŋsə lùuk Musi sè fana Nwii nè jəŋ ngəŋgəŋ co ŋwè nè wo a kom fa yi tu. ²⁷ Bùu sè wo a ka tu kom, nè sè nòŋsə lùuk Musi wèŋ sè nitsè' jəja də wèŋ ŋgaa jòŋ. Mù duk vè'nə bùusè wèŋ sè wèŋ rì lùuk sè wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ŋwàk, nè kom tu sè' wèŋ sè, sè kà lùuk sè nòŋsə. ²⁸ Yusè də, a ye-a ŋga ŋwè kom-a sè tu, kaco yà'sə busə yi ŋwè Jus nè zinə nè yeŋ. Yusè yà' tse' ngònitsè' də nè'e ŋwèə Nwi nè zinə ka yumok sè yà'a ma mənŋgùp ni'i yeŋ. ²⁹ Bùu sè wo bùu Jus sè zinə bùu sè ntəm awo bohòNwi yəyərè. Yà'a faak sè ma ndzənə yòŋsə, yà' ka nzak bə lùk tse'. Nwii nè sə kwasə riŋ nsap ŋwè ànə yi, ka bwiŋ yeŋ.

3

Bùu Jus Wèŋ Dzèŋ Nwi, Nwi Cum Megu Ye Zinə

¹ A ye-a vè'nə, ye də bùu Jus wèŋ sè tse' fùk yumok sè də wo kəp ghak Nwi wo də bùusè wo bùu Jus wèŋ à, kom tu tse' yè'sə faak yà? ² Yà' tse' fàk bohòwo wùriŋ. Nwi ànə fa to ncèp nè nje nè mantombi cap ndzə bohòwo. ³ A ye-a sè də bùu Jus sè mok wèŋ à ka ncèp nè nòŋsə fana yà'sə ka də Nwi à cèp bərə ncèp nje nè ŋgwàŋ yeŋ. ⁴ Ka vè'nə yeŋ lok, bùusè a dzəm bwiŋ pwe'fo' ye ŋgaa ci' mvwès fana Nwii nè cum mali ye ŋgà cèp zinə. Yà' mègù mvè'nə wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ŋwàk Nwi yà'a də, <<Wùu Nwi, yusè wù cèp yà' pwe'fo', yà' nòjəja də wu zinə.

Wo làp-a yumok bə liŋ yo, yà' kə lə megu də wu zìnə anə wù.>>

⁵ Kàmòk aco bùu mok wèŋ duk də, <<Bup sè vès sə gù sə, sə tesə bwiŋ ngòyə bòn̄sə mvə'nè Nwii ye rəreŋ sə.>> Aco vesùwèŋ duk yè'sə ŋga'a da? Ye də aco a duk mok də a ye-a ŋga Nwi yeŋsə ves ŋgə' bùu bup avès sə vès gùu, ye də yi ka bəbòŋ gu à? Mù sə tsərə yè'sə mvə'nè ŋwèe tsəragə ve'nə. ⁶ Kaco yà'sə ye ve'nə yeŋ. Busə a ye-a də Nwi ka zìnə tsok, ye də aco yi sak nzeŋgòŋ nə va pip? ⁷ Kàmòk aco bùu mok sə duk mali sè' də, <<A ye ŋga vès sə ci' ke'cà mvwès, yà' sə tesə ŋgògù bwiŋ ya wo ye riŋ bòn̄sə ghaha mvə'nè Nwii cèp mègù ye zìnə sə fana wo sə yamsə liŋ Nwi sə bùu zeŋ. Yà' sə tesə-a ve'nə laŋ, njo nè Nwii nè yeŋsə fe'lə ŋgàa ci' mvwès wèŋ ŋgə' co bùu sè bup ye kə bùu yà?>> ⁸ Ncèp njàwo nə də, <<Vesùwèŋ sə gu lo bup mantombi ntèŋ, ya yusə bəbòŋ nə tesə nja sè'>> Bùu mok wèŋ ci' fagə mu mvwès də mù sə duk ve'nə. Nwii nè yeŋsə nsàp bù ànə ŋgə' nè nà'a nə kurə bə nsàp bum sə wo sə gù yà'sə.

Bwiŋ Pwe' Ngàa Gù Bup

⁹ Ye də aco a ləsə ncèp ènə yè'sə da? Co vès bùu Jus wèŋ bòghak bù lakmvm wèŋ à? Hai', ka yeŋ lok fuk. Mù reŋsə yà' laŋ də bùu Jus bə bù lakmvm mègù pwe'fo' yəyərə; mòk ka zok yeŋ bùusə wo pwe' cu sə baa bup. ¹⁰ Yà' mègù mvə'nè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwi sə də, <<Nwə nè mò'fis nə yi kəkurə mʉlisə Nwii bùə.

¹¹ Nwə nè mò'fis nə co yi rəŋ yumòk bùə.

Nwə nè mò'fis nə yi sə làp ngòbɛ' mandzə Nwii sè' bùə.

¹² Bwiŋ pwe' a bwiŋ wes fa Nwi ŋkwèŋ laŋ.

Wo a bùuŋ wes løyusə wà;

Nwə nè ŋgà gù bəbòŋ mok bùə.

¹³ Cùu awo nòto co cùu sè.

Bòrə bwiŋ rwiŋ mu cùhu wo anə dak.

Yusə yà'a tesə kə cùhu wo, yà' mègù co no ta ŋwè yi.

¹⁴ Cùu awo sə rwiŋ mègù bə yàk bwiŋ nə ye ncèep sə cucuk.

¹⁵ Kù awo fup bòn̄sə ŋgòlòmvwə' zə bwiŋ ve'e wùriŋ.

¹⁶ Mvwə' mandzə nə wo ləpwe', wo sə bupsə bum, nə sə jəŋ və ŋgə' sè'.

¹⁷ Wo ka ŋgògù fifi riŋ lok.

¹⁸ Wo bà lis nə kà Nwi sə wəp lok fuk.>>

¹⁹ Vesùwèŋ ri də lùuk sè Nwi à fa sə yà' kotse' bùu sə yi à fa yà' bohòwo sə. Ye də ŋwə nəmòk nə aco yi duk də yi bəbòŋ mantombii Nwii bùə. Ndàanwè pwe' nə kə təŋ mantombii Nwi, nə sak tsoŋ li bə yusə yi à gù pwe'. ²⁰ Nwə nə yi a nòn̄sə wes lùuk sə co Nwi jəŋ yi də yi yəyərə bùusə yi a nòn̄sə wes lùuk sə bùə. Fàak sè lùk tse', a ŋgònitsə' fa bwiŋ də ŋwə nə wu gù-a ve'e, ye də wù sə gù bup.

Mandzə Nè Nwii Jəgə Bwiŋ Co Də Wo Kəkurə Mʉ Lisə Yi

²¹ Ye də nə ŋga'a nɛ'e mandzə nə Nwii nə gu bwiŋ ngòyəŋ kəkurə mʉlisə yi nə a və mok laŋ. Mandzə ànə ka yumok ŋgògù bə lùk tse' lok. Nwàk lùuk Musi bə ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ à sə cèp gèsə lófa' bə zeŋ sè'. ²² Mandzə nə Nwii gù ŋwè ngòyəŋ kəkurə mʉlisə yi nə, a ŋgòdzəm bohòjisòs Krest. Yà'a ve'nə bohòndàanwè pwe' nə yi dzəm. Nwə nəmòk ka ye zok yeŋ, ²³ bùusə bwiŋ pwe'fo' a gù bup laŋ, nə kà mvwə' bòn̄ŋ sə Nwi sə mok kə dzèŋ. ²⁴ Wo yəŋ mègù mok kəkurə mʉlisə yi anə bə

bòvèm nè nje nò. Yi gù fagè wo ve'nò wà nè wà, bohòJisòs Krèst nè yi a fiŋ mè'rò wo nò. ²⁵ Nwì à jò yi, nè fa co ndzə cop ya ŋga Nwii nè swifa ndaaŋwè nè nà' dzəm bohòyi bup ye. Nwì à gù yè'sə ŋgònifa bwiŋ də yi gùgè bum bæ mandzə nè kəkurè. ²⁶ A ye to mantombi, Nwì sə ko ntəm, nè kà bup sè bwiŋ à sə gùu sə mətuhù wo naaŋ. Ye də nè ŋga'a nè'e, yi sə nitsè' fa bwiŋ də yi ye kəkurè bæ mandzə nè yi sə kà bup mè'rè; nè ye sè' də ŋwè nè nà' dzəm bohòJisòs pwe', yi nè gu nà' ŋgòye sè' kəkurè. Yi sə kà bup mè'rè, ŋgònitsè' fa bwiŋ də yi kəkurè.

²⁷ A ye-a də Nwì a gù bwiŋ ŋgòyøəŋ kəkurè mulisè yi bæ bòvèm nè nje, ye də yumok cu fe'lə sè co a kum ŋgùŋ bùu zəŋ yo à? Hai', mæzəp yumook bùè. Bùu yà? Busə ka də vesùwèŋ a gù yumok ŋkuŋ Nwì nè jəŋ ves də a kəkurè mulisè yi yeŋ; a mègù bùusə vesùwèŋ a dzəm bohòJisòs Krèst. ²⁸ Vesùwèŋ yə də Nwii gù ŋwè ŋgòyøəŋ kəkurè mulisè yi bùu dzədzəm. Yà' ka yumok ŋgògù bæ lùuk Musi tse' lok fak. ²⁹ Kè wèŋ tsəm də Nwì mègù Nwì bùu Jus wèŋ woowo ε? Hai', yi Nwì bù lakmvum wèŋ sè'. ³⁰ A ve'nò bùusə Nwì mègù mò'fis. Yi nè jəŋ bùu Jus wèŋ sè wo komgè yàwo tu mbəmbam sə co wo yəyərè mulisè yi ŋga wo dzəm bohòJisòs Krèst. A bohòbù lakmvum sè wo kà yàwo tu komgè sə sè' wup. Yi nè jəŋ wo co wo mulisè yi yəyərè ŋga wo dzəm sè' bohòJisòs Krèst. ³¹ A ye-a də Nwì sə jə bwiŋ co wo kəkurè mok bùusə wo tse' dzədzəm, ye də a sə duk mok də lùk ka fàk mok tse' fe'lə à? Hai', ka ve'nò sè' yeŋ lok. Yusə də vesùwèŋ sə niŋ reŋsə njo nè wo ànə gu lùuk sè bùu zəŋ sə.

4

Mandzə Nə Abràham

A Ye Kəkurè Mulisè Nwì

¹ Vesùwèŋ cep ja'a na bæ nzak Abràham nè yi à ye tàcici àvès bùu Jus wèŋ nà'a nè. ² Abràham nè ànə bùuŋ-a kəkurè bùu yumok sè yi à gùu, ye də yi tse' yumok co yi kumŋgùŋ bùu zəŋ yo. Mègù kə də Abràham nè à ka yumok nè co yi kumŋgùŋ bùu zəŋ mantombii Nwì tse'. ³ Ŋwàk Nwì sə cèp ye də yà? Nà' sə cèp də ve', <<Abràham à dzəm yusə Nwì à cèp, ànə geŋ Nwì jəŋ yi co ŋwè nè yi kəkurè.>> ⁴ A ye-a ŋga ŋwè fàk yumok, wo lak yi mbàam sè yà' a sè ye, bùusè yi gù fàk. Mbàam yà'sə ka sè də wo fa yi yà' wà yeŋ, a sè yi fàk yà' yi. ⁵ Yà' ye sè' də yi gùgè ŋgàa gù bup wèŋ yøəŋ kəkurè. A ye-a ŋga ŋwè mòk ka ye yumok fak, nè fa megu ntəm nè nje bohòNwì, fana ye də Nwii nè jəŋ yi də yi kəkurè njo nè nà' a fa ntəm ye bohòyi. ⁶ Devid à dzəm sè' də a zìnə də, ŋwè nè Nwì jə yi də yi kəkurè ŋga ŋgèŋgàŋ ka yumok sè co Nwì jəŋ yi ve'nò bùu zəŋ gu fana ŋwè ànə tse' reŋsi anə zìnə. ⁷ Yusə yi à cèp sə duk də, A reŋsi bohòbùu sè Nwì a swi fa wo bup awo, nè swi bisə yà'.

⁸ A reŋsi bohòŋwè nè Taa nè kà yi co ŋwè nè bup mok jə fe'lə.

⁹ Aco a fek mali də, tse' mègù nsàp reŋsi ènə bùu sè wo a kom fa wo tu kè bùu sè wo a ka yàwo kom sè' ε? Vesùwèŋ cèp cəsə mè fa' laŋ də, Nwì ànə jəŋ Abràham də nà'a kəkurè bùusə nà' à dzəm yusə yi à cèp.

¹⁰ Ghà nè Nwì ànə jəŋ Abràham də nà'a kəkurè yà'sə, ànə ye ŋga wo kom fa yi nè tu laŋ à? Hai', ànə ye ŋga wo ka yi ntòkom fa. ¹¹ Anə geŋ wo kom fa yi tu sə maŋkwèŋ, yà' ye mok co ŋgwè ŋgònitsè' də Nwì à jə Abràham co nà'a kəkurè laŋ bùusə nà' à dzəm yusə yi à cèp. Yà'a mvwe'

sè Abràham nè yi tè' bohòndàanwè pwe' nè nà' dzəm tse' bohòNwi nga wo ka yi tu kom fa, fana Nwi jəŋ ɲwə ànə də yi kəkurə mɔ̀ lisè yi. ¹² Yi sè' tè' bohòbùu sè wo a kom fa wo tu wèŋ pwe'fo', nga ye-a də wo sə yù kùu Abràham nè, nè sə dzəm tse' bohòNwi mvə'nè yi à dzəm to mantombi nga wo ka yi tu ntòkom fa yà'a na.

Yusè Nwi à Kàak, Anə Tse' Yà' Bùu Sè Wo Tse' Dzədzəm

¹³ Nwi ànə kak fa Abràham bə ɲgwi bù ye duk də, yi nə fa nzeŋgòŋ nə pwe' ndzə bohòyà'wèŋ. Nwi ànə kak fa yi yè'sə, à ka bùusè də yi nə à sə nòŋsə lùuk sə yeŋ. Yi à kàk fa nà' bùusè Abràham ànə dzəm tse' yusè yi ànə cep fana yi ye mok ɲwə nè yi yəyərè mulisè Nwi. ¹⁴ A ye-a də bùu sè wo sə nòŋsə lùuk sə wèŋ nè kə tse' bum sè Nwi à kàk sə wo fana ye də ɲgòdzəm tse' bohòNwi yu wà, nə ye sè' də yusè Nwi à kàk sə yà' ka fàk tse'. ¹⁵ Yusè aco lùk gu to sə, a ɲgògù Nwi yi jok. Megu də wo à ka-a lùuk sə gu, bwèɛ ɲwè kà lùk sè' bupsè yuk.

¹⁶ Ye də kəkàk ènə bohòbùu sè wo dzəm tse' bohòNwi. A ve'nə ya yà'a rɛɛŋ də Nwi sə fa ves kəkà' ènə bə bònəm nè nje, nə ye sè' də yi sə fa yà' bohòŋgwi bù Abràham nə lònŋ. Ka də yi fa mègù bohòbùu sè wo sə nòŋsə lùk wèŋ yeŋ, yi sə fa bùu sè wo dzəm tse' bohòyi pwe' mvə'nè Abràham à dzəm. A zinə də Abràham nè tè' àvès pwe'fo' yi. ¹⁷ Yà' mègù mvə'nè wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ɲwàk Nwi yà'a də, Nwi à duk də, <<Mù gu wu, də wu ye tè' bohòlak ɲkàunntɛŋ.>> Ye də Abràhaam tè' àvès mantombii Nwi yi. Nwi nè Abràham a dzəm bohòyi ènə, yi fagè yòŋsə bohòbùu sè wo à kpɔ̀ laŋ yi. Yi togè bum sè yà' ka ntòye co də yà'a ye ve'nə laŋ. ¹⁸ Bum sè Nwi à kàk sə à sə yəŋ co də yà'a nə kà fàk fana Abràham sə dzəm mali Nwi fo', nə sə naaŋ mali tu bohònà'. Anə geŋ yi kə ye tè' bohòlak ɲkàunntɛŋ anə. Yà' à mègù mvə'nè wo à còm yà' ndzənə ɲwàk Nwi sə də, <<Ŋgwi bù yòo nè yam ɲkàunntɛŋ.>> ¹⁹ A ye yè'sə nga Abràhaam mok co luumŋgòŋ ɲkà mò'fis ve'ɛ. Yi riŋ də yi kəp mègù ye mok kpɔ̀, nə riŋ sè' də ɲgwe ye Sàra ɲwà nè yi kà mwe dzəgè. Bum yà'sə lònŋ à ka dzədzəm ye nə kum lok. ²⁰ Yi à sə kà mərə, nə kà ɲgòtsərə yusè Nwi à kà' də nà'a nè gu sè sè' teŋsè. Yi à sə kùksə Nwi, nə guŋ ghaha bə dzədzəm ye nə ghaha. ²¹ Yi à ri tse' ve'ɛ pap də Nwi nè gu tsoŋ li yusè nà' a kàk sə. ²² Nwi ànə jəŋ yi də yi kəkurè mulisè yi bùu nsàp dzədzəm ye ènə. ²³ Yusè wo à còm də Nwi à jə yi də yi kəkurè yà'sə, yà' sə kà mvə'nè Nwi à gu megu bohòyi nitsè'. ²⁴ Yà' sə nitsè' fa vesùwèŋ mvə'nè Nwi nè gu bohòvesùwèŋ sè' ve'nə, nga ye-a də vesùwèŋ dzəm-a də Nwi à lòkoksə Tà Jisòs Krest àvès nə mvwe' kpɔ̀ na. ²⁵ Jisòs nə, Nwi à tumsə yi də ya yi kpɔ̀ bùu bup avès, nə lokoksə yi mvwe' kpɔ̀ sèmok də ya vesùwèŋ tse' mandzə nè ɲgòye kəkurè.

5

Ves Nwi Wèŋ Mok ɲge'

Bùu Jisòs Krest

¹ Ye də mvə'nè vesùwèŋ mok kəkurè mulisè Nwi bùusè a dzəm tse' bohòyi fana ves Nwi wèŋ mok ɲge' bùu Tà àvès Jisòs Krest. ² Jisòs nə à gu yi ɲkuŋ vesùwèŋ sə naaŋ tu bohòyi, nə riŋ nsàp bònəm nè Nwi tse' nà', nè a ni cu ɲga'a ca ènə. Fana vesùwèŋ sə kwa bùusè a sə kùk lis

də a nè kə tse' ma njàvès sənə kəkuk nè Nwì tse' nè sè'. ³ Yusəmook sè' də, a yə-a nḡə' fana a kwa bə zəŋ sè' bùusə a ri də wu yə-a nḡə', nà' gu wu nḡòko ri ntəm, nè kà teŋsə. ⁴ Wu ko ri ntəm ve'nə fana wù bùuŋ mok nḡwè nè nḡwè. Wu bùuŋ nsàp nḡwè nà'nə ve'nə fana wù naaŋ bwi nḡa'a tu də Nwii nè gu tsoŋ li yusè yi duk sə. ⁵ Vesùwèeŋ sə naaŋ tu fana yà' kà wà kə cà, bùusə dzədzəm nè Nwì nè rwiŋ sə ntùè wès anə laŋ. Yi a gu yè'sə ve'nə bə nḡaŋ Yòŋsè nè Rəreŋ nè yi a fa ves nè.

⁶ Ghà nè vesùwèŋ à cu bə jamè fana Krest və nè kə jəŋ kpu àvès, nè kpu fa ves sè vèes nḡàa gu bup. Yi à kə kpu tsə mègù mənə mvək nè nà'a kəkurè nè. ⁷ A ri də gu ve'ε wùriŋ bohòŋwè nḡòkpu fa mòk, a dzəm ye nḡa nḡəŋgaaŋ nḡwè nè bəboŋ na. Kàmòk aco nḡwè nəmòk dzəm nḡòkpu bùu tu nḡwè nè bəboŋ mòk yo àle. ⁸ Krest à kpu ye bohòvès nḡa a cu ntòbùu sè bup. Yà'a mvəsè Nwì à nitsə' dzədzəm ye bohòvès sə. ⁹ Nwii jəgè ves co bùu sè kəkurè mulisè yi bùu nduəm Krest nè. Ye də yà' nòjəja də yi nè gu li vesùwèŋ a kà mvwe' sè jəjòk nè Nwì cu sə kə tiŋ lok. ¹⁰ Ghà nè ves Nwì wèŋ ànə ye mali ntòbə bəbèŋ fana mo ye kə tes fa ves nḡkəŋ bə kpu ye. Nḡa'a nè vès Nwì wèeŋ mok nḡe' fana anə kə lè tsoŋ li gu də a nè tse' lùŋ bùusə yi cu fe'lə nḡwəm. ¹¹ Ka yà'sə megu. Mook sè' də vesùwèŋ sə kwa nḡa'a ve'ε bə yusè Nwì a gu fa ves yà' ndzə bohòTà àvès Jisòs Krest sə. A yi Jisòs nè yi a tes fa ves Nwì wèŋ nḡkəŋ nè.

Adàm à Jə Və Kpu, Krest Jə Və Ye Lùŋ

¹² Bup à ni vè sə nzenḡòŋ feŋ bùu nḡwè nè mò'fis fana bup nè soŋ jəŋ və kpu. Yà'a mvè'nə kpu à vè bohòndaanḡwè pwe'fo' sə, bùusə bwiŋ pwe' à gu bup. ¹³ Nwì à sə jə vè lùk ye nḡa bup cu sə nzenḡòŋ anə laŋ. Megu də kaco wo taŋ də nè'e bup yeŋ, nḡa wo ka-a lùk ntònoŋsə na. ¹⁴ Anə ye-a sè ve'nə fana ye jəŋ bə mvək nè Adàm kə dzeŋ bə mvək nè Musi məm̀vè'nə lùk à ka ntòyeŋ nà'a, kpu à sə kogè bwiŋ. Kpu à sə ko wo ve'nə, nḡa ye-a sè də wo à ka nsàp bup nè co Adàm, nè yi à dzeeŋ tsə nḡi Nwì ve' nà'a gu na.

Adàm nè yè'sə nḡwè nè yi tə mənə tu nḡwè nəmòk nè yi nè kə vè ntse'mòk. ¹⁵ Megu kə də fəfa nè Nwii ye zok bə bup nè Adàm à gu nè. Busè nḡwè nè mò'fis à gu bup fana mfèŋ bwiŋ kpu. Megu də bòvəm nè Nwì tse' nḡaŋ nè ghak càsə. Nwì a sè bwiŋ ve'ε wùriŋ, nè niŋ fa ves bòvəm nè nḡe ye nè ndzə bohòŋwè nè mò'fis, nè yi Jisòs Krest nè. ¹⁶ Fəfa nè Nwì nè jəŋ və ye yusè zok bə bup nè nḡwè à gu nè. Yusè bup ànə à gu sə, à ye də Nwii sak bwiŋ fana ya ndaanḡwè pwe' gbu nzak. Yusè bòvəm à jə vè ye sə də, nà' à gu bwiŋ nḡòyèəŋ mulisè Nwì co bùu sè wo kəkurè, nḡa ye-a sè də wo à gu bup kè' nḡkəuŋntèŋ laŋ na. ¹⁷ Njo bup nè nḡwè nè mò'fis à gu fana kpu tse' nzenḡòŋ nè pwe' bùu nḡwè nè mò'fis ànə. Nḡwè nəmòk sè' nè mò'fis nà'a, yuye sè yi à guu à yam càsə. Bùu yusè yi à guu sə fana ndaanḡwè pwe' nè yi jə bòvəm Nwì, nè ye fəfa nè nḡòye kəkurè mulisè Nwì wèeŋ nè kə cu ncu nè co bùu sè ghaŋ wèŋ.

¹⁸ A yà'sə də mvè'nə bup nè Adàm à gu nè à gu bwiŋ pwe' gbu nzak fana yà' ye sè' ve'nə də bəbo nè Jisòs à gu nè a fiŋ me'rə wes bwiŋ bohòza' ènə sè' pwe', nè fa wo lùŋ. ¹⁹ Bwiŋ pwe' a bùuŋ wes nḡàa gu bup bùu bup nè nḡwè nè mò'fis à guu fana a sè' ve'nə də bwiŋ pwe' nè kə yəəŋ mok kəkurè bùu nḡwè nè mò'fis mòk nè yi à gu ye yusè Nwì à cèp sə.

²⁰ Bə ma nè nzak lùk ye fana lùk sə à ni vè yàwo ya bwij gu ghaha bup ghaha. Mvè'nè bwij à sə gu ghaha lòbup mantombi fana bòvəm nè Nwi ghaha casə bwi ye sè'. ²¹ Ya nga yà'a ye də mvè'nè nàan sə bup tse' sə à sə gu bwij wo kpu fana bòvəm nè Nwi tse' bwij ye nàan sè' ngògù bwij wo yøəŋ kəkurə, nə kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk nè bohòjisòs Krest nè yi Tà àvès nè.

6

Bup Ka Weŋ Sə Bàa Yi Mok Kotse'

¹ Ye də aco a duk yè'sə nga'a da? Ye də a sə gu ghaha lo mali bup mantombi ya bòvəm nè Nwi nè sə ghaha ye sè' à? ² Hai' ka ve'nə weŋ. Aco ŋwè nè yi a kpu ma nè bohòbup laŋ sə gu mali bup à? ³ Wèŋ ka riŋ də mvè'nè vesùwèŋ à bàptesə nè buuŋ bùu Jisòs wèŋ yà'a ye də ànə kpu be'lə yà'sə ves Jisòs wèŋ mvwe' mò'fis riŋ à? ⁴ Ye də yà' mègù co də vesùwèŋ à kpu venə wèŋ, fana wo tuuŋ be'lə ves sè' venə wèŋ ghà nè vesùwèŋ à bàptesə nè. A yà'sə mok də mvè'nè Jisòs à lòkok mvwe' kpu bə nàan Tè' ye sə fana ye də vesùwèŋ cu yà'sə mok sè' ŋwəm. Vesùwèŋ tse' yòŋsə nè fi, ya a gi mok bə mandzə nè fi sè'.

⁵ A ye-a də mvè'nè yi à kpu, à kpu be'lə venə wèŋ fana ye də vesiwèŋ nè lòkok be'lə mvwe' kpu sè' ve'nə. ⁶ Vesùwèŋ ri də ghà nè wo ànə te'lə Jisòs Krest muntəəŋ nà'a fana nsàp nè vesùwèŋ ànə sə ye to mantombi nà'a à kpu bə nà' muntəəŋ anə. Yà' à ye ve'nə də ya wo gu bupsə gesə ŋwè nè bup nè fo'. A ve'nə də vesùwèŋ kà ŋkwèŋ bohòbup mok sə fàk mali. ⁷ Busə a zìnə də a ye nga ŋwè kpu laŋ fana bup kà ngəŋgàŋ yumok mok gù to fe'lə.

⁸ Yà' mègù mvè'nè də vesùwèŋ a kpu be'lə ves Krest fana a tse' dzədzəm sè' də a nè kə cu ŋwəm sè' venə wèŋ bəbè'. ⁹ Busə a ri də Nwi à lòkoksə Krest nè mvwe' kpu laŋ fana yi nè kà mok kpu fe'lə. Kpu ka nàŋ bohòyi mok tse' fe'lə. ¹⁰ Busə yi ànə kpu fana yi kpu, nè mesə bə bup kè' mò'fis, də bup kà yi mok mumsə fe'lə. Ncu ye nè yi cu nà' nga'a nè, yi sə cu mok ncu nè nà'a nè bohòNwi. ¹¹ Yà'a mègù bohòwèŋ sè' bə mandzə ànə ve'nə də wèŋ sə tsərə tu awèŋ co də wèŋ bùu sè' wèŋ a kpu, nè ga'a mesə weŋ bup wèŋ laŋ. Wèŋ tsərə mok də wèŋ cu mok ncu nè Nwi co bùu Jisòs Krest wèŋ.

¹² Mvè'nè yà' nè yeè nè ve'nə fana kà də wèŋ me'rə bup ko nisə weŋ sə bàa yi ya ni' awèŋ sə dzəm ngògùhu bup duk. Wèŋ sə tsərə tse' də, ni' awèŋ sə nè kpu mvək momjo. ¹³ Ye də kà də wèŋ me'rə fa fuk ni' awèŋ sə mamòk co yu nè wo sə gùhu bup bə zeŋ duk. Wèŋ gu bə ni' awèŋ sə le co bùu sè' wo a kpu laŋ, nè lokok foho və ŋwəm səmok. Wèŋ me'rə fa ni' awèŋ bohòNwi ngògù mègù bə zeŋ yumok sè' yà'a bəboŋ. ¹⁴ Bup kà weŋ sə bàa yi mok kotse'. A ye ve'nə bùusə lùk ka weŋ yi tse', tse' weŋ bòvəm Nwi nè.

Fa Ni' Awèŋ Co Nkwèŋ NgòSə Gù Bòŋ

¹⁵ Bum yè'sə sə tsè' yè'sə nga'a da? Yà' sə tsè' yè'sə mok də, bùusə lùk ka ves yi tse', də a cu mok ncu bòvəm Nwi àle, aco a sə gu bup mok ntèŋ à?

Hai', ka ve'nə yeŋ. ¹⁶ Wèŋ ka riŋ də a ye-a ŋga wù mè'rə fa ni' yòbohòŋwè nəmòk də wu sə yuk duk ye, ye də wu yà'a mok ŋkwèŋ ye riŋ à? A ye-a də wèeŋ ŋkwèŋ bohòbup ye də anè kè tesə fo' kpɔ. Bùu sè wo sə yuk yàwo Nwì fana anè kè tesə də wo bùu sè wo kəkurè mulisè Nwì. ¹⁷ Vesùwèeŋ kwasè Nwì. Busè wèŋ ànə ye to ŋkwèŋ bohòbup fana wo yə'rə fa weŋ bum sè zìnə sə, wèŋ sè be' lòbum yè'sə bə ntuum awèŋ pwe'fo'. ¹⁸ Wo a fiŋ mè'rə fis weŋ ndzə bohòbup laŋ fana ye də wèŋ ye mok co ŋkwèŋ bə mandzè nè ŋgògù bəboŋ. ¹⁹ Mù sè cèp, nè sə kum bə bum sè a yəgè yà' nùumbu pwe' də ya wèeŋ rɛeŋ bə zeŋ, bùusè bum yè'sə gù bohòwèŋ ŋgòrɛeŋ yà'. A ye to mantombi fa' wèŋ me'rə fa wes ni' awèŋ bohòbum sè yà' ka rərəŋ yeŋ, nè sə fak fàak ŋkùì' fana bup sə ghaha lo mantombi. Ye də nè ŋga'a nè'e, wèeŋ fa ni' awèŋ sə mok ŋgògù bəboŋ ya wèeŋ sə ye bùu sè rərəŋ.

²⁰ Wèŋ ànə ye to ŋkwèŋ bohòbup, ŋgògù bəboŋ à ka fàk bohòwèŋ tse' fuk. ²¹ Swe'e sè wèŋ à tse' bə bum sè wèŋ à gù yà' fana marè'tu sè ko weŋ ŋga'a bə zeŋ yà'sə yà? Yà'a nè kè lè mègù bə kpɔ. ²² Wo a fiŋ mè'rə fis weŋ ndzə bohòbup mok laŋ, wèŋ a bùuŋ ŋga'a mok ŋkwèeŋ sè Nwì. Swe'e yà'sə yàwo də wèeŋ mok bùu sè rərəŋ fana yà'a nè kè lè yàwo də wèeŋ nè tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk nè. ²³ Lèlèk nè ŋwèe tse' nà' bohòbup, a kpɔ. Megu də fəfa nè Nwii ye lùŋ nè nà'a nè kà mè nè. Vesùwèŋ tse' lùŋ ènə ndzə bohòTà àvès Jisòs Krɛst.

7

Lùk Tse' Mègù Fàk Bohòŋwè Nè Yi Cu Ŋwum

¹ Bwema am wèŋ, mù də wèŋ ri tse' bə nzak lùk ve'e bəboŋni, də lùk sè tse' mègù fàk bohòŋwè ŋga yi cu ntòŋwəm; ka ve'nə yeŋ à? ² A fuhù ja'a na yà' bə nzak gù è. A ye-a ŋga ŋwàŋwè lògù fana lùk kotse' yi, də mvə'nè ndu ye cu ŋwəm fana yi nè sə cum megu bə nà'. A ye-a ŋga ndu ye nè kpɔ fana ye də lùk sè kà yi mok kotse' fe'lè. ³ Ye də a ye-a ŋga ŋwà ànə lò-a bohòŋwè mòk nè zok ŋga ndu ye nè cu ntòfo' fana wo nè duk də yi sè ko nto. A ye-a ŋga ndu ye nè kpɔ laŋ fana ye də lùk kà yi mok ko. Yi lò-a, nè kə jəŋ fe'lè ndu mòk ye də yi ka nto ko.

⁴ Bwema am wèŋ, yà' mègù bohòwèŋ bə nzak lùk sè' ve'nə. Lùk ka weŋ kotse' bùusè wèŋ a kpɔ weŋ Jisòs Krɛst wèŋ laŋ. A yà'sə ŋga'a də, wèŋ tse' mok ndu nè fi nè yi Jisòs Krɛst, nè Nwì a lòkoksə yi mvwe' kpɔ də ya vesùwèeŋ zəm nto'o sè yà' tse' fàk bohòNwì. ⁵ Ghà nè vesùwèŋ à sè cu to ntòncu nè ni' avès dzəmgè nà'a fana lùk sè à sè fimsə mis də a sè gù bum sè vesùwèŋ à sè gù yà'sə, fana yà' sè zəm nto'o sè a kpɔ. ⁶ Ŋga'a fana, wo a fiŋ mè'rə fis ves bohòlùk sè mok laŋ. Vesùwèŋ a kpɔ laŋ fana yusè yà' à sè koho tse'gè ves mantombi fa' sè ka ŋga'a mok yeŋ. Kà də a sè fak bohòNwì bə mandzè nè zəm nè lùk à sè tse' nà' yi nà'a mok duk. A sè fàk bohòyi mok bə mandzè nè fi nè Yòŋsè Nwì sè nitsə' fa ves nà' mok yi.

Lùk Ye Ŋkuŋ Fana Bup Yəəŋ

⁷ Ye də a sè cèp yè'sə də yà? A cèp yè'sə də lùk sè yusè bup à? Hai' yà' ka ve'nə yeŋ lok fuk. Yusè mù sè duk sè də, lùk a gù mu yi ŋkuŋ mù ri bup. Lùk à ka-a də yi duk də, <<Kà yu ŋwè mòk wa>> duk, bwèrɛ də

mù à ka dè ngòwa yu ñwè mòok bup riñ. ⁸ Ncèp ànə à gù yi ñkuñ fana bup tse' nga'a mandzè nè ngògù mù, mù sè wan ke'ca bum bwiñ nduk, nduk. A ye-a dè lùuk bùè, ye dè bup kpù sè lañ. ⁹ Mvək mòk à ye to nè mù à sè cu yu am co lùuk bùè. Mù ànə geñ dè mu riñ nga'a kə lùuk sè Nwi sè fana bup lokok, mù kpù. ¹⁰ Lùuk sè Nwi à fa yà' dè ya bwiñ tse' lùñ bə zeñ sè à jə vè fa mu yàm-e kə kpù. ¹¹ Bup à cà ndzənə lùuk sè, nə borə mù, mù gù bup. Yà'a mvə'nə bup à jə vè fa mu kpù sè. ¹² A zìnə dè lùuk sè rərəñ, nə ye yusè yà' sè cèp sè pwe'fo' sè' rərəñ anə. Yà'a rərəñ nə ye bəboñ sè'.

¹³ A yè'sə dè yumok sè yà'a bəboñ a jə vè fa mu kpù à? Hai', à ka kpù lùk jə və, à jə vè yi bup. Bup à jə vè kpù nə ma nə ndzə mvwe' lùuk sè yà' à ye yusè bəboñ sè. Yè'sə à ye ve'nə dè ya vesuwèeñ ye riñ tsə'rə yu nə wo to yi dè bup nə. Yà'a mvəsè lùuk Nwi a nitsə' yà' jəja mvə'nə bup, bup ve'ε wùriñ nə casə sè.

Mvəsè Nwèe Lùgè Bə Bup

¹⁴ A ri dè lùuk sè yàwo yumok sè ma nə bohòyònsè fana mù ye megu yàm ñwè nè mù kà duk Nwi yukgè, nə bup kohotse' mu yi. ¹⁵ Mù ka nsàp ncu nè mù cu riñ, bùusè mù kà yusè mù dzəm dè mu gu sè gùgè. Yà' sè kə tesə megu dè mù sè gù mègù yusè mù sè bèn dè mu kà yà' gù sè. ¹⁶ A ye-a dè mù sè gù bup, nga mù sè dzəm sè ntuè mù ngògù lè bəboñ fana mù ri dè lùuk yusè bəboñ. ¹⁷ Fana ye dè, sè kà bup yà'sə mok mù gù, sè gù yà'sə mok bup nè yi cu ndzə ni'ì mù nə. ¹⁸ Busè mù ri dè yumok sè bəboñ ka ndzə ni'ì mù nə mu ñwè wà ènə yeñ. A ve'nə bùusè mù dzəm ngògù yusè yà'a bəboñ lañ, nə kà yà' gù to. ¹⁹ Mù kà yusè bəboñ sè mù dzəm ngògù sè gùgè. Mù sè gu nga'a kə bum sè bup sè mù ka dzəm ngògù yà' dzəm sè. ²⁰ Fana a ye-a nga mù sè gù bum sè mù sè kà dzəm dè mu gu yà' dzəm sè fana, ye dè sè kà yà' yà'sə mok mù gù. Sè gù yà' bup nè yi cu ndzə ni'ì mù nə.

²¹ Fana mù yə dè yà'a mvə'nə bum bùuñgè, dè mù sè dzəm ngògù bəboñ, bup sè noon kok megu sè' fo'. ²² Mù sè dzəm ngòbè' lùlùuk sè Nwi sè, sè ntuè mù; ²³ fana yumok cum mali bohòmù anə sè' sè yà' sè lù bə lùuk sè ñkərə àm sè dzəm dè yà'a bəboñ sè. Yà' sè kotse' mu, nə sè gu mu ngòye mali ñkwèñ bohòbup nè yi cu ndzə ni'ì mù nə. ²⁴ Yè'sə yà ve'nə ñkərə bisə mù ε. Aco kə fis gesə mù sè mvwe' nsàp ni' nè nà' sè sè jə lòmù mvwe' kpù ènə ndà pip. ²⁵ A kwasə Nwi bùusè yi a canjə gesə vesuwèñ fo' ndzə bohòTà àvès Jisòs Krest.

Ngòlèsə bə zeñ fana mù yàm bə tu àm, mù sè fàk bohòlùuk sè Nwi bə ñkərə àm, nə sè fàk mok bohòlùuk bup bə ngùpni' àm.

8

Aco A Cum Ncu Nè Kəkərè Bə Nàaŋ Yòñsè Nè Nwi

¹ Ye dè a yà'sə mok dè bùu sè wo a be'lə bə Krest wèñ ka bo mok sənə nzak tse'. ² Busè mù cu yàm mok ndzə bohòyònsè nè yi gùgè bwiñ ngòcu ñwəm ghà nè wo be'lə bə Jisòs nà'a. Nà' fis me'rə mù sè baa bup nə ye kpù wèñ lañ. ³ Lùuk sè Nwi à fa sè yà' ànə ka ngòghak to bup yeñ, bùusè ni' ñwè ka ñaŋ tse'. Ye dè Nwi a gù yusè kaco lùk gu to yà' yeñ. Yi tumse və mo ye, dè wo dzə nà' bə ngùpni' co ni' yàvès sè bə bup yè'e, dè ya nà'a

ghak fa ves nàan bup sè. ⁴ Nwì à gù ve'nè dè ya vesùwèŋ sè a cugè bə nàan yòŋsè nə, sè a ka bə nàan n̄wè wà cum yè'e, a sə gu bum kəkurè bə mandzè nè lùk sè dzəm nə. ⁵ Bùu sè wo gùgè bum yàwo mvè'nè ngùpni' sè dzəm wèŋ tsərə mègù sè' bum sè ma nè ngùpni' anə. Bùu sè wo gùgè yàwo yusè yòŋsè nə sè dzəm zèŋ sə fana wo sè tsərə yàwo sè' bum sè ma nè yòŋsè nə. ⁶ N̄wè nè yì tsərə mègù bum sè ma nè ngùpni' fana anə kè tesè fo' kp̄u. N̄wè nè yì sè tsərə ye bum sè ma nè yòŋsè nè kè tse' ye sè lùŋ, nə ye fifi. ⁷ A ye-a n̄ga n̄wè sè tsərə mègù bum sè yà'a ma nè ngùpni' fana kaco ngèŋgàŋ ye to fuk n̄ge' bə Nwì yèŋ bùusè yì sè kà lùuk Nwì sè nòŋsè, nə ye sè' dè kaco yì be' to yà' yèŋ. ⁸ Kaco bùu sè wo cu ncu nè ngùupni' awo sè dzəm gu to Nwì yì kwa yèŋ.

⁹ Mègù dè wèŋ sè kà yàwèŋ yusè ngùpni' sè dzəm sə gù. A ye-a dè Yòŋsè Nwì nə cu sè ntuù wèŋ zinə, fana wèŋ sə gu yàwèŋ yusè yòŋsè sè dzəm sə. A ye-a n̄ga n̄wè nəmòk ka yòŋsè nè Krèst tse' fana ye dè ngèŋgàŋ ka n̄wè Krèst nə sè' yèŋ. ¹⁰ Ye sè' dè a ye-a n̄ga Jisòs Krèst cu sè ntuù wù fana ye dè wù cu n̄wəm bùusè yì a gù wu ngòye kəkurè m̄lisè Nwì; n̄ga a ye-a sè dè wèŋ sə kp̄u mali bə ngùupni' awèŋ bùu bup awèŋ na. ¹¹ Yusəmok cu sè' dè, a ye-a n̄ga Yòŋsè Nwì nè yì à lòkoksə Jisòs mvwe' kp̄u nà'a cu sè ntuù wèŋ fana Nwì nè yì à lòkoksə Jisòs Krèst mvwe' kp̄u nə, nə gu ni' awèŋ sè yà' kp̄u laŋ sə luŋ foho vè səmok. Yì nə gu ve'nè bə mandzè nè dè yòŋsè ye nə cu sè ntuù wèŋ.

¹² Vesùwèŋ tse' yusəmok sè a nə gu tson yà' bwema am wèŋ-a. Kà dè vesùwèŋ sə gu yusè ngùpni' sè dzəm yà' duk. ¹³ Bùsè a ye-a n̄ga wèŋ cu, nə sə gu yusè ni' awèŋ sè dzəm zèŋ fana ye dè wèŋ nə kp̄u. Yà' ye sè' dè a ye-a n̄ga wèŋ zə gesə fàak ngùpni' sè bə nàan Yòŋsè Nwì fana ye dè wèŋ nə cum n̄wəm. ¹⁴ Bùu sè wo be'gè mandzè yusè Yòŋsè Nwì sè tsè' wo fana ye dè wo bwe Nwì. ¹⁵ Yòŋsè nè wèŋ a jə nà' bohòNwì nə a ka wèŋ nkwèŋ dè ya wèŋ sə tse' wuə bùsə. Nà' tse' ngògù wèŋ ngòye bwe sè Nwì. Ye dè yì gu ves ngòri ngòcèp to bohòNwì, nə sə to yì dè Pàpa, Tè'. ¹⁶ Yà'a mvwe' sè Yòŋsè Nwì nə gùgè ves ngòriŋtse' sè ntuù vès pap dè a bwe Nwì sè. ¹⁷ A ye-a dè vesùwèŋ bwe ye fana ye dè vesùwèŋ nə kə tse' bum sè yì a nòŋsə fa bùu ye wèŋ sè sè'. Yà' ye sè' dè vesùwèŋ nə kə tse' bum yè'sə ves Krèst wèŋ bəbe'. A ye-a n̄ga vesùwèŋ sə yə ngè' venə wèŋ bəbe' fana a nè kè cu be'lə mvwe' sè kəkuk sè ye sə sè' bəbe' anə.

Bum Nè Kè Ye Kəkurè BohòBùu Sè Wo Dzəm Nwì

¹⁸ Mù rì yàm dè ngè' nè vesùwèŋ sə yə n̄ga'a nè'e, kaco wo fuh̄u to nà' bə nsàp kəkuk nè nà'a nè kè ye ntsə'mòk bohòvès nə yèŋ. ¹⁹ Nzenḡòŋ nè Nwì à gù nə bə bum sè yà'a ca sə pwe'fo' sə kùk tse', nə kà lis càp ngòyè nùmbu ànə nè Nwii nè fis vè bwe ye wèŋ jəja nə. ²⁰ Nwì a gù fəsə lònzenḡòŋ nə maŋkwèŋ, nà' kà fàak ye sə dak mòk tse' fe'lə. Nzenḡòŋ nə bə bum sè ca sə pwe'fo' à ka wo dè a ye ve'nè dzəm, Nwì à gù yì dè yà'a ye ve'nè. Nwì nə à sə kùk gèsə lòmantombi, ²¹ bə nùmbu nè bum sè yì à gù sə pwe' nè tesə sə mvwe' ncu nè wo nè kè bup cə wà nə. Ya n̄ga nze nə tesə ve'nè fana, nà' yəŋŋ mòk bə bòŋ sè bwe Nwì sè. ²² Vesùwèŋ rì dè nzenḡòŋ nə bə bum sè Nwì à gù ca sə pwe'fo' sə wa furə fis, nə sə ye ngè' co n̄wàŋwè nè yì sə ghà mwe ve'ε tètè kə wès ntinə. ²³ Sə kà nze nə yìyi wa mègù, vesùwèŋ sè Nwì a fa ves yòŋsè nè nje nə co ngwì yumòk nè

nà' yèto dè yumòk cu ngòvòè, a sè wa sè' ve'nò. Vesùwèŋ sè tøk nùmbu nè Nwii nè kè fis tes ves jəja co bwe ye, nè fiŋ me'rə fa ves ngùupni' avès dè ya ŋga yà'a kà bi. ²⁴ Ghà nè vesùwèŋ ànə dzəm, nè tse' lùŋ ntèŋ fana, a ye ngònaaŋ tu bə bum yè'sə. Yusè wù yə-a yà' mulisè laŋ fana ye dè wù kà tu bə zeŋ mok naàŋ, bùusè a ndà nè yì yə-a yumok laŋ, yì sè naaŋ fe'lə tu sòmok e? ²⁵ A ye-a ŋga vesùwèŋ sè naaŋ tu avès bə yumok sè a ka yà' ntòye fana, a cu ngòtək ve'nə, yà' rɛɛŋ dè a sè ko ri ntum.

²⁶ A sè' dè Yòŋsè nè Nwì nè sè tɛsə vesùwèŋ sè a jì ñàŋ yè'sə. Busè a ka mvè'nè aco a leŋ riŋ Nwì bəboŋ riŋ fana Yòŋsè nè sè leŋ fa ves nsàp nè bə jòŋ, bə mandzè nè anə ye-a vès a kà cèp to. ²⁷ Nwì nè yì ri ntum bwìŋ pwe' nè, yì ri yusè yòŋsè nè sè tsərə sè sè', bùusè yì sè leŋ fa bùu Nwì wèŋ bə bum sè Nwì sè dzəm sè.

²⁸ Vesùwèŋ ri sè' dè yusè yà' kè tsèŋ-a ñwè pwe' fana Nwì sè fàk bə zeŋ yì ngògù yusè yà'a nè ye bəboŋ bohòbùu sè yà' dzəm yì wèŋ; bùu yà'sə sè yì a to fis wo mvè'nè yì ànə dzəm kok sè ntuù yì dè yà'a nè ye ve'nə sè. ²⁹ Bùu yà'sə sè yì ànə riŋ wo, yì duk dè yà' wèeŋ nè bùuŋ co mo ye, ya ŋga mo ye nè ye motu bohòbwema sè wo ŋkəuŋ sè. ³⁰ Bùu sè yì ànə duk dè yà' wèeŋ bùu sè ye sè fana yì to yà' wèŋ. Yì ànə to wo fana yì gu yà' ngòye yəyərə mulisè yì. Yì ànə gu wes wo yəyərə anə fana yì fa yà' wèŋ mvwe' ncum sè ghaŋ sè bəboŋ.

Yusè Aco Yà' Ghak Vees

Yè'sə Yà?

³¹ Yumok cu fe'lə sè aco a cèp ŋkuŋ à? A ye-a dè Nwì tə ma nè ñjàvès, ye dè ñwè nè aco yì ghak ves ye ndà? ³² Nwì à ka dè mo ye kà ngə' yə dzeen, fana yì fis fa nà' bùu vès. Ye dè yumòk ka nè aco yì dzeen dè yì nè kà ves nà' fa mok cum fe'lə. ³³ Ñwè nè aco yì lap bùu Nwì wèŋ bə nzak yè'sə ndà? Nwì a gu ves yì dè vès mok yəyərə. ³⁴ Ye dè ñwè nè aco yì muk cu dè vès gbù nzak yè'sə ndà? Jisòs Krest bə tu ye à kpə bohòvès, nè lokok sè mok. Yì cu ŋga'a bo ma mà'a Nwì, nè sè leŋ fa ves. ³⁵ Aco yumok gapsə vesùwèŋ bə dzədzəm nè Krest tse' nà' bohòvesùwèŋ ènə à? Yumok co ngə', bə jijipsè ŋga wo sè yak ves bùu yì, ñjè, jì cək, kè ŋga wo sè tüksə ves, kè wo dè wo gbɛ' ves bə fèk. A mègù-a sè bum yè'sə aco yà' gapsə ves à? ³⁶ Yà' mègù mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ñwàk Nwì dè, <<Wo sè zə ves nùmbu pwe' bùu wù.

Wo sè gu megu ves co nsùŋgaan sè wo sè jə lòwo ngòkə suə wo suə.>>
³⁷ Bə bum yè'sə pwe', vès a ghak yà' bə ñaaŋ Krest nè yì dzəm vès nè.
³⁸ Mù ri tse' pap dè kaco yumok gapsə fis ves bə dzədzəm ye nè yeŋ. A dzəm ye kpə kè lùŋ, kè masinjàa Nwì mabu bə tu awo, nè ye nsàp yòŋsè mòk nè yì tse' ñàŋ mbwa pwe', kaco yà' gapsə ves yeŋ. ³⁹ A dzəm ye yumòk nè nà' cu kè nè nà' ka ntòvə, a dzəm ye ma mabu bə sè nze pwe'. A dzəm ye yumòk nè Nwì a gu nà' pwe', mù ka yàm yumòk nè aco nà' gapsə fuk ves bə dzədzəm nè Nwì a nitsè' fa ves nà' ndzə bohòjisòs Krest nè yì Tà avès ènə ye.

¹ Yusè mù sè dè mu cep yè'e ka nhàhà jap yej. Mù sè cèp zinè co ñwèè Jisòs Krèst. Ntùm àm nè Yònsè nè Ròrèj nè tse' nà' yi nè, ² sè ri dè a zinè. A zinè dè manziñ sè ko mu ve'è wùriñ, ntùm sè yaan mu sè' nsàp nè co kà tejsè fùk, ³ njo bùu lak am bùu Jus wèj, sè wo ka Krèst dzəm. Wo sè wo bwema am sè vesiwèej ñjàj. A ye-a dè Nwii to fa mu ndò, nè cok fis gesè mu ndzè bohòkrèst, yà' tesè bùu am yè'sè wèj fana bonj ghak mu le ve'nè. ⁴ Wo bwe Izùre, yi à jè wo dè yà'a bwe ye, yi à sè ye bè yà'wèj bè ñàanj ye, yi ànè zù rùk sè' bè yà'wèj, yi fa yà' lùuk ye, yi niñtsok fa wo mvè'nè yà'a nè sè kuksè yi fana yi kàk fa wo bum mok sè'. ⁵ Wo ñgwì bù nè wo à tesè bohòtácici avès wèj. Krèst bè tu ye, nè wo à dzè yi sè nzejgòj fèj nè, yi sè' ñwè lak àwo. Yi Krèst nè, yi Nwì nè yi ghak bum pwe', vesiwèej kuksè yi nè kà tejsè yuk. Yà'a ye ve'nè.

Yusè Nwì A Kàk, A Ka Wà Ca

⁶ Mvè'nè mù dè ntùm sè yaan mu bùusè bùu Izùre wèj à dzèej yusè Nwì à kà' sè ve'nè, mù sè kà yè'sè dè yusè Nwì à kàk sè a cà wà duk. Ka dè ñwèè Izùre nè fòpwe' ñgwì bù Izùre anè pap yej. ⁷ Yà'a sè' ve'nè dè ñgwì bù Abràham wèj ka pwe' bwe Abràham sè pap sè' yej. Nwì à duk fa Abràham nè dè, <<Bwe sè mu nè gu wo nonjè liñ yòsè, a bwe sè bohòmo yòAzik.>> ⁸ Yè'sè sè nitsè' dè bwe sè Abràham à dzè sè, wo ka lòoj fo' bwe Nwì yej. Bwe ye sè mègù sè wo dzè wo mvè'nè Nwì à kà' Abràham nè ñkuñ fana wo tañ wo co bwe Abràham sè zinè sè. ⁹ Mvè'nè Nwì ànè kàk Abràham nè fana yi à duk fa nà' dè, <<Mvèèk nè kàrè mù foho vè, fana Sàra nè dzè mwe.>>

¹⁰ Ka nà'nè megu. Mòok sè' dè ghà nè Azik ànè kuk fana ñgwe ye Rèbekà dzè fa yi bwe fès. ¹¹⁻¹² Ghà nè bwe yè'sè à cu ntòndzè vèè, nga wo ka yumok bup kè bèbonj àle ntògu, Nwì duk fa ma awo nè duk dè, <<Mo nè tu nè, nè fak bohònè ma ñkwèj.>> Nwì ànè gu yè'sè nga yà'a yèej jèja dè a kokgè sè vèè yi ñkuñ yi cok fis mo nje nè yi dzəm. Yà'a bòyi fana yi to ndàanjwè nè yi dzəm, ka dè tse'nga a ñwè nè yi gù yumok ñkuñ yej. ¹³ Yà' mègù mvè'nè wo à còm yà' ndzènjè ñwàk Nwì sè dè, <<Mù dzəm Jakòp, nè bej Esò.>>

Nwii Gùgè Yuye Mvè'nè Yi Dzəm

¹⁴ A yè'sè dè Nwii gùgè bum ye bè mandzè nè nà' ka ròrèj yej à? Hai' yà' ka ve'nè yej. ¹⁵ Yi ànè duk fa Musi fa' dè,

<<Mù nè koksè manziñ bohòñwè nè mù dzəm mù.

Mù nè niñtsok fa gùbòj ñjàm nè bohòñwè nè mù dzəm sè' mù.>>

¹⁶ Yà'a yè'sè jèja dè Nwii dzəm gè ñgògù yuye fana yà' kà bùusè dè yi gù ve'nè bùusè bwiñ dzəm ve'nè kènè dè bùusè bwiñ gùgè ve'nè sè' ye. Yi gùgè yà' bùu manziñ nè nje sè vèè yi. ¹⁷ Yà' cu ndzènjè ñwàk Nwì sè' dè, <<Mù a koksè wùu Feròñkum ya mu niñ fa bwiñ ñàanj am sè matuhù wù, Ya liñ am sè nè yuhu bè nzejgòj nè pwe'.>>

¹⁸ Ye dè yà' nòjèja dè Nwii koksègè manziñ nje bohòñwè nè yi dzəm yi, nè gùñsè fa tu bohòñwè nè bòyi dè yi gu nà' ve'nè.

¹⁹ Kàmòk aco ñwè nèmòk fek duk dè, <<Aco Nwì bej ñwè nga'a va, nga a ye-a dè ñwèè gù mègù yusè Nwì gù ñgèñgàj yi ñkuñ yi gu yà' na.>>

²⁰ Ñwè nè wà, wù jè cù fòñkuñ nè sè fek Nwì yumok è? Aco kùñ fek to ñwè nè nà' bom yi nè dè, <<Wù bom mu ve'è bùu yàle à?>> ²¹ Ngà bom

kùŋ tse' nàŋ bə mbom sè yi sə bom kùŋ bə zeŋ sə yi. Aco yi jəŋ mbom, nə bom kùŋ bə zeŋ ba. Kùŋ mòk ye nè co wo kà nà' nduk fis, mòk ye ye nè wo sə fis, nə gū bum bə zeŋ ghà nè fòlòoŋ.

²² A ye də Nwì ànə dzəm ŋgònitsə' jèjòk nè nje nə ya bwiŋ ye nàaŋ ye sə, fana yi ko bwi ntum bə bùu sè wo jòksə yi ntum sè yi nə gu bəpsə wo ntse'mòk sə. ²³ Yi à gù ve'nə bùusə yi à dzəm ŋgònitsə' nsàp mənŋəŋgəŋ nàŋ nè yi tse' nə mətuhù bùu mòk sè yi à kòksə manziŋ bohòyà' sə. Yi ànə fùhu nòŋsə də bùu yè'sə wèeŋ nè kè tse' kəkuk nè nje nə. ²⁴ Bùu sè yi à fùhu nòŋsə sə, a vès. Yi a ka vesùwèŋ mənŋorè bùu Jus wèŋ to fis jəŋ megu, yi a to fis jə ves mənŋorè bù lakmvmum wèŋ sə'. ²⁵ Nwì à cèp fana wo com yà' ndzənə ŋwàk Hosiyà sə' mvək ànə də,

<<Bùu sè wo ànə ka bùu yàm yeŋ sə, mū nə to wo mòk də, bùu am.

Lak sè mù à sə kà wo dzəmgə sə, mū nə to wo mòk də, Bùu am sè mù dzəm wo.

²⁶ Mvwe' sè wo à duk fa wo fo' də, <Wèŋ ka bùu am yeŋ,>

Yà'a sè' mvwe' sè wo nə duk fəsə fa wo səmok də,

<Wèeŋ bwe Nwì nè yi cu ŋwəm nə.> >>

²⁷ Izayà nè yi à ye ŋgà tsòhòbum Nwì nə à wa fa bùu Izùre wèŋ sə də,

<<A ye-a sè də bùu Izùre sə wèŋ yam ve'ε co ŋgwansaa sè sə ŋgū ndzəp, Fana bùu sè wo nə tse' lùŋ fo' mègù momjo wà.

²⁸ Tàa nə kà mvək càsə.

Yi nə və ŋgòkə sak mèsə nzak ye bə nzeŋgòŋ nə.>>

²⁹ Izayà nə ànə cep mòk sè' də,

<<Ànə ye-a də Tà nè yi tse' nze yi nə à ka ves bwe mòk bwes nòŋsə fa,

Bwère də ye à lè co lak Sodòm nə ye sè' co lak Gòmora.>>

³⁰ A yè'sə ŋga'a da? Yusə duk də, bù lakmvmum wèŋ a yəŋ mülisə Nwì mòk co wo kəkurè, ŋga ye-a sè də wo à sə kà mandzè ŋgòye kəkurè anə sə ləpgè na. Wo à bùuŋ kəkurè ŋga wo fa ntum awo bohòKrest. ³¹ Bùu Izùre wèŋ à sə be' yàwo mandzè lùk də wo nə kə ye kəkurè bùu zeŋ fana wo gbù ləm bə lùuk sə. ³² Wo à gbù bùu yà? Wo à gbù bùusə wo à sə naaŋ tu yàwo bə fàak awo sè wo à sə gūu sə, kà bə dzədzəm bohòKrest ye. Ànə geŋ wo kə lu'rə gbù mvmvwe' lis ³³ nè wo à còm bə zeŋ ndzənə ŋwàk Nwì də,

<<Wèeŋ yeè, mù tam nòŋsə lis* mvwe' lak Zayòŋ nè bwiŋ nə lu'rə gbù bə zeŋ.

Bwiŋ nə lu'rə gbù fo',

megu kə də ŋwè nè yi dzəm-a bohònà' fana kaco lis ènə fa yi marè'tu yeŋ.>>

10

Mvè'nè Bwe Izùre A Jàm Mandzè

¹ Bwema am wèŋ, mù sə dzəm ve'ε bə ntum àm pwe'fo' də bùu am, bùu Izùre wèeŋ tse' lùŋ. Mù sə ləŋ Nwì bə zeŋ sè' wùriŋ. ² Mù ri zìnə də wo tse' ntum bə ma nè Nwì wùriŋ, megu də wo kà bə zìnə nè nà' cu ca nə rəŋ. ³ Wo ka mvè'nè Nwìi gügə ŋwè ŋgòye kəkurè mülisə yi sə co yumok jəŋ fana wo lap mandzè njàwo ŋgòye kəkurè mülisə Nwì anə. Yà'a mvəsə wo à bèŋ mandzè Nwì sə. ⁴ Ghà nè Krest ànə və fana fàak

* 9:33 9:33 Lis ènə Jisos Krest.

sè lùk sè me yàwo sè, fana yà' ye mok dè ñwè nè yi tse'-a dzədəm fana ñgəŋgəŋ ye kəkurè mulisè Nwì.

⁵ Musi ànè com yumok bə nzak lùk sè duk dè, <<A ye-a nga ñwè nòŋsə wes lùk sè pwe' nè pwe' àlè, ye dè ñgəŋgəŋ tse' lùŋ bùu zey sè'.>> ⁶ Bə nzak nè ñgòye kəkurè nga ñwè fa ntum ye bohòNwì nà'a ye dè, <<Kà dè ñwèe sè mərə sè ntùè yi dè, <A nə lo mubu anə ndà?> duk.>> Yà'sè dè wù sè tsəm ñgòkè jə tsoŋ vè Krest nə sè nze dè yi tèsè wu. ⁷ Mok ye sè' dè, <<Kà dè ñwèe sè tsərə sè ntùè yi dè, <Anə tsoŋ lo sè mvwe' nzeŋgòŋ bù krukru ndà,> >> dè ya wo jəŋ kok vè Krest ca sè' duk. ⁸ Nwàk Nwì sè cèp da? Nà' sè cèp dè, <<Ncèp nə nà' kuəp weŋ nè' co wèŋ yuk, nà'a kè cùhu wèŋ nə ye sè ntùè wèŋ sè'.>> A ncèp nè vès sè tsòho fa weŋ dè wèŋ fa ntum bohòJisòs nà'a. ⁹ Busè a ye-a nga ñwè cèp fis kè cùhu yi dè Jisòs nə yi Tà, nə dzəm sè ntùè yi sè' zinè dè Nwì à lòkoksè nà' mvwe' kpu fana ñwè ànə tse' lùŋ. ¹⁰ Nwèe dzəmgè sè ntùè yi fana Nwì jəŋ yi dè yi yəyərə, yi cep fis kè cùhu yi fana yi tse' lùŋ. ¹¹ Nwàk Nwì sè cèp dè, <<Ñwè nè yi dzəm-a bohònà' fana, kaco yi maha wà.>> ¹² Yà' ka zok bohòŋwè nè yi ñwèə Jus bə nè yi ñwè lakmvum yey. Nwii Tà bohòwo yi pwe' yəyərə. Yi sègè ndaəŋwè pwe' ñkùəŋntèŋ, nè nà' ləŋ tətəsè bohòyi. ¹³ Wo a còm yà' ndzənə ñwàk Nwì dè, <<A ye-a sè ndà nè yi to liŋ Tà sè fana ñgəŋgəŋ nə tse' lùŋ.>>

¹⁴ Aco bwiŋ to ñwè nəmòk dè nà'a kè tèsə wo yè'sə va, nga a ye-a dè wo ka bohòyi ntòdzəm è? Yà' ye sè' dè aco bwiŋ dzəm bohòŋwè mòk yè'sə va nga wo ka yumok bə liŋ ye sè yuk yuk è? Aco wo yuk va sè', nga wo ka-a ñwè ñgòtsòho fa wo tse' è? ¹⁵ Aco ñwè lo ñgòkè tsòho anə va nga wo ka-a yi tum è? Yà' mègù mvè'nè wo a còm yà' ndzənə ñwàk Nwì yà'a dè, <<Bwiŋ lögè bə Ntirè nè Bèboŋ nə ñgòkè tsè' fa bwiŋ fana wo kwa bohòyà' wèŋ wuriŋ.>> ¹⁶ Megu dè ka dè bùu sè wo yukgè Ntirè nè Bèboŋ nə dzəm wesgè nà' pwe'fo' yey. Izayà à duk bə cùu ye dè, <<Tà, ñwè nè yi a dzəm fàk ncèp àvès nə ndà?>> ¹⁷ Ye dè fantəm vègè bohòŋwè nga yi yuk yumok, bwiŋ yu' nga wo sè tsòho fa wo ncèp nè Krest nə.

¹⁸ Mù sè fek dè, a yè'sə zinè dè bùu Izùre wèŋ a ka Ntirè nè Bèboŋ nə yè'e ntòyuk à? Hai', wo a yuk laŋ. Yà'a mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ñwàk Nwì sè dè,

<<Ntirè nè masinjà nə à tse' nə a yuhu lòwes sənə nzeŋgòŋ nə pwe'fo' laŋ.

Bwiŋ a yuk ncèp nə mvwe' sè a fəŋ bə fəŋ bùè.>>

¹⁹ A fek-a mòk sè' dè, ye dè bùu Izùre wèŋ à ka yàwo bə ncèp ànə rɛɛŋ àlè? Hai' wo à rɛɛŋ sè laŋ. Musi ànə cep to fa' yi dè Nwì à duk dè,

<<Mù nə gù lak mok nsàp nè wèŋ nə kək ja'a wo nə wəŋ,

Də anə ye co ye vè'nə lɛ wèŋ.

Mù nə gù lak mok sè wo ləm wà,

Wèŋ kək ja'a wo ntum yaəŋ weŋ.>>

²⁰ A cèp ghak gugəŋ ñgà tsòhòbum Nwì Izayà mvè'nè yi ànə cep ye dè, Nwì a cèp dè,

<<Bùu sè wo a sè kà mù ləp wèŋ a yə mù laŋ.

Mù a niŋ fa ni' àm bohòbùu sè wo a sè kà mù fe'rà.>>

²¹ Bohòma nè bùu Izùre wèŋ fana yi à cèp dè Nwì à duk dè,

<<Mù tse' fa bùu am wèŋ bo dè wo vè tètè nùm kə ca co,

Wo kà ngì nè njàm nè yuk lok.>>

11

Nwi Ka Bùu Izùre Wèj Swi

¹ Mù fek mali-a wèj yumok sòmok. A yè'sə də Nwi a bèn bùu ye wèn laj nè kè' mò'fis à? Hai', ka ve'nə yej. Mù bə tu am, mù sè' njwəə Izùre, tàcici àvées Abràham fana mù ye bə bòp lak Benjamè. ² Nwi a ka bo ye bohòbùu ye wèn sè yi ànə riŋ wo mantombi sè wèn lɛ co'rə fis. Mù rì də wèn rì yusè wo à còm yà' ndzənə njwak Nwi bə liŋ njwè nè wo to yi də Alajà nà'a laj. Yi à sè cèp bohòNwi bə liŋ bùu Izùre, nè sè duk də, ³ <<Tà, bùu yè'e wèn a zə ngàa tsòhòbum yo wèn, wo a kùəmsə màk wes kàam sè wo fagè wu satikà' fo' sè sè' pwe'. Bwehe cu mègù mok mùmù nè mù sè kùksə wu, fana wo sè lap mandzə ngòzə mù sè'.>> ⁴ Anə geŋ Nwi duk fəsə fa yi da? Nwi à duk yi də, <<Mù tse' mali bùu yàm fo' ncùhù sàmba, sè wo ka rùm nè wo to nà' də Baal nà'nə kuksə yu'.>>

⁵ Yà'a bohòvesùwèn nga'a yè'e sè' ve'nə. Mubwes bùu Izùre mok cu nè Nwi a cok fis wo bə bònəm nè nje. ⁶ Mvə'nə yi a cok fis yà' bə bònəm nè nje nè fana yà' reŋ də yi a ka yà'wèn bùu yumok sè wo a gù yà' cok fis. Anə ye-a də yi a cok fis yà'wèn ve'nə bwèrə də kaco a to nsàp bònəm ànə də a bònəm yej.

⁷ Yusə də ve': bùu Izùre wèn à ka yusè wo à sè lap sè kə tse'. A tse' mègù yà' mubwes bù nè Nwi ànə cok fis wo nè. Ntum mok sè wèn a gu bup laj. ⁸ Yà' megu mvə'nə wo à còm yà' ndzənə njwak Nwi yà'a də, <<Nwi a jipsə wo ŋkərə.

Kaco lis awo ye yej, ntu' awo kà sè' yuk,
Tàtè kə wes ntinə yè'e.>>

⁹ Devid à cèp ye sè' də,
<<Yusè wo sə kwa sàm bə zeŋ sə yà'a bùuŋ co tam bohòwo.
Wo gbù, nè ye ngə' bə zeŋ sè'.

¹⁰ Lis loho na wo co wo kà bum yə-è,
Wo ye-a ngə' nè co nà' zəm tse' megu wo sə nze nè mvèsè bwèrà.>>

¹¹ Ye də yà' sè tsè' yè'sə də Izùre à lù'rə də ya wo gbù nè bisə nè mvèsè à? Hai' ka ve'nə yej lok. Bùu Izùre wèn gbùu fana Nwi fa bù lakmvm wèn mandzè də yà'a tse' lùj ya bùu Izùre wèen waŋ bonjə yà'wèn. ¹² A ye nga bùu Izùre wèn ànə jam mandzè nè fana nzeŋgòŋ nè tse' yàwo kə mandzè ngòtse' swe' bùu zeŋ. Bùu Izùre wèen bisə fana bù lakmvm wèn bùuŋ ngàa ghàk. A ye nga bup àwo nè a gù Nwi yi se bwiŋ fana anə bonj wesə yè'sə mok nsàp nè fòŋga wo kpəəŋ foho və-a mvwe' mandzè nè Nwi nè ε?

Mandzè Nè Nwi Sə Lùŋsə Bù Lakmvm Wèn

¹³ Mù dzəm ngòcèp bohòwèn bù lakmvm wèn. Nwi a tum vè mù co ngà ntum bohòwèn fana mù sè jə yà' co fàak sè ghanj. ¹⁴ Busə kàmòk aco mù gu bùu lak am bùu Izùre wèn mok ngòwa wèn, nè foho vè kə tse' lùj. ¹⁵ Ghà nè Nwi ànə beŋ bùu Izùre wèn fana yà' gu bùu sè sənə nzeŋgòŋ nè pwe' ngòtes ŋkèŋ bə Nwi wèn mok mvwe' mò'fis. Ye də anə ye yè'sə va, nga a ye-a də Nwi jə fəsə wo co bùu ye wèn ε? Anə ye megu mok co də bùu sè wo à kpù wèn bwiŋ foho vè fe'lə laj.

16 A ye-a nga njwè fa to ntu' bred nè mantombi nè bohòNwi fana ye dè bwes sè pwe' sè' sè ye. A ye-a nga ngàan tu mòok sè Nwi fana ntaŋ tu sè ye mali sè ye. 17 Tu nè bèbonj nè wo togè nà' dè Olip nà'a à tœŋ ye sè fo', wo kœ sa fis jœŋ lo ntaŋ sœ, nè jœŋ nga'a nsàp tu mòk nè sœ njgœà, nè kœ lem gesœ nà' ndzœnœ tu mòk nœ. Wœŋ bù lakmvum ye'sœ, ntaŋ sè wo à kœ lœm gesœ yà' lœmœ sœ wœŋ. A wœŋ sœ wœŋ à vœ ngòkœ tse' jœ munàŋ ndzœ mvwe' ngàan tu Olip nè bèbonj nœ. 18 Yà' nè yeœ nè ve'nœ fana kà dè wœŋ jœŋ ntaŋ sè yà' à ye sè tu nè co yà'a yusè wà duk. A ye-a dœ wœŋ sœ nœni' fana wœŋ sœ tsœrœ tse' dœ wœŋ sœ kà ngàan tu nè wœŋ tœsœ, ngàan tu nè sœ tœsœ wœŋ yi.

19 Kàmòk aco wœŋ duk dœ wo à sà fis ntaŋ mok sœ, ya nga vœes tse' mandzœ. 20 A lœ zinœ. Wo à sà fis yà' bùusœ wo à ka dzœdzœm bohòKrest tse'. Wœŋ a bùuŋ mok ni' tu ànœ ma mòk wœŋ bùu dzœdzœm àwœŋ nè wœŋ tse' nœ. Kà dœ wœŋ sœ nœni' duk, wœŋ sœ koksœ lœ wuœ. 21 A lœntaŋ sè yà' ànœ kuk kok yàwo bœ tu nè nà' à ye nœ, Nwi nè kà wo mè'rœ. Ye dœ a ye-a nga wœŋ ka bohòyi dzœm, wœŋ tsœm dœ yi nè me'rœ wœŋ yàwœŋ à? 22 Vesùwœŋ yœ dœ Nwii mamòk njwè nè yi bœŋwè ve'œ wùriŋ, yi ye bwi mamòk sè' njwè nè co yi ko gesœ-a wu ndzœ bohòyi, wù waŋ kpœ yœ. Yi tùksœgè bùu sè wo a mè'rœ mandzœ nè nje, nè ye bèbonj bohòwœŋ, nga wœŋ tœ-a gũgũ bœ mandzœ nè nje nœ. A kà-a ve'nœ ye, wo gbœ' ci' mak fis wœŋ nœ. 23 Yumòok sè' dœ, a ye-a nga bùu Izùre wœŋ teŋsœ gũtu awo nè fana aco Nwi lem fœsœ gesœ lo fe'lœ wo ndzœ mvwe' tu nè sœmòk, bùusœ yi tse' nsàp njœŋ ànœ yo. 24 Vesùwœŋ yœ dœ aco yi jœŋ to wœŋ sè wœŋ ka bùu Jus yœŋ, sœ wœŋ yàwœŋ co ntaŋ tu mòk nè sœ njgœà, nè sa fis wœŋ, nè kœ lem gesœ bœ tu nè bèbonj, nè wœŋ ànœ ka ntaŋ tu ànœ yœŋ. Ye dœ aco yi jœŋ to bùu Izùre wœŋ sè wo ànœ ye yàwo ntaŋ tu nè bèbonj ànœ, nè lem fœsœ gesœ yà'wœŋ ndzœnœ tu àwo nœ.

Bùu Izùre Wœŋ Nœ Tse' Lùŋ

25 Bwema am wœŋ, mù sœ dzœm dœ wœŋ rœeŋ bœ zinœ mòk nè nà' swihi cu sœ mvwe' ncœp œnœ, ya kà dœ wœŋ sœ tsœm dœ wœŋ kœkœrè duk. Nà'a dœ, jœjœ'rœ nè nà' a vœ bohòbùu Izùre wœŋ mòk œnœ nè ye ve'nœ tètè kœ dzeŋ ghà nè bù lakmvum wœŋ, sè wo nè tse' lùŋ sœ, vœ wes bohòNwi pwe' njkuŋ. 26 Yà'a mvè'nœ bùu Izùre pwe' nœ tse' lùŋ sœ. Yà' cu ndzœnœ njwàk Nwi duk dœ,

<<Njà tœtœsœ bwœŋ nœ, nè tœsœ vœ mvwe' lak Zayòŋ,
Fana yi nè fis gesœ njkùii' mùtsœtsœ'rœœ bwe' Jákop pwe'.

27 Dœ mvè'nœ mù fis wes bùp awo sœ ve'nœ,

Fana yà' ye mok dœ rùk àm nè mù à zu vesì wœŋ nè nà' kùrœ wes mvè'nœ mù à duk sœ laŋ.>>

28 Bùu Izùre wœŋ a bùuŋ mok bùu sè dœ bœ Nwi wœŋ ka nge' yœŋ bùusœ wo a ka Ntirè nè Bèbonj nè dzœm. Ye'sœ à ye ve'nœ dœ ya wœŋ sè wœŋ bù lakmvum tse' mandzœ njgòtse' lùŋ. Megu dœ yi ànœ cokfis to wo laŋ dœ yà'wœŋ bùu ye, fana yi sœ dzœm mali yà' sè'. Yi sœ dzœm mali yà' ve'nœ njo nè yi ànœ zu me rùk bœ tàciicii awo sœ wœŋ laŋ. 29 Nwii fa-a njwè yumok, kaco yi jœŋ fœsœ yà' yœŋ; yi fis jœŋ njwè nje, yi kà nà' sè' mè'rœ fœsœ.

30 Wœŋ bù lakmvum, wœŋ à sœ kà Nwi yukgè fana Nwi a koksœ manziŋ nga'a bohòwœŋ bùusœ bùu Izùre wœŋ à ka duk ye yuk. 31 Mvè'nœ bùu Izùre wœŋ sœ kà Nwi nga'a ye'e yuk sœ fana, yà' mègù sè' ve'nœ dœ, mvè'nœ

Nwi ànə koksə manziŋ bohòwèŋ fana yi nə koksə manziŋ bohòwo sè'.
 32 Nwi a lok tes bwiŋ pwe' sənə gətu wo kà duk ye sə yuk, də ya yi niŋ fa
 koksəmanziŋ nə nje nə sè' bohòbwiŋ pwe'.

Nki Nə NgòKùksə Liŋ Nwi

33 O, Nwii ŋgà ghàk vɛ'ɛ co ŋwè kà cèp to,
 Yi tse' ŋkərə, nə riŋ bum sè' nəbɔp.
 Kaco ŋwè rɛɛŋ mvə'nə yi tsərəgə bum ye yeŋ,
 Kaco ŋwè rɛɛŋ mandzəə ye sə sè' yeŋ fək.
 34 <<A ri yuk yusə Tà sə tsərə ndà?
 Nwə nə aco yi fa to Nwi ntip cu yo à? A bùə.
 35 Nwè cu yo nə yi à samsə fa yuk Nwi yumok,
 Də ya nà'a nə lak fəsə fa yi à?>>
 36 Bum pwe' à tesə ndzə bohòyi,
 Yi à gù yà' yi, yi tse' yà' sè' yi nə.
 Kəkuk ye bə liŋ ye sə nə mvèsə.
 Yà' a ye vɛ'nə.

12

Nwə Nə Nwi A Jə Yi Co Nwə Nje Lan Cum Le Vɛ'ɛ

1 Ye də bwema am wèŋ, nə Nwi a koksə manziŋ bohòvès fana mù sə
 lɛŋ weŋ də wèŋ fa ni' awèŋ sə co satikà' nə nà'a cum mali geŋ fo'; wèŋ
 ye rərəŋ, nsàp nə co Nwi dzəm weŋ. Nà'nə yà'sə mandzə nə aco wèŋ
 kùksə yi nə. 2 Kà də wèŋ be' lo nsàap kùu giì bùu sə sə nzeŋgòŋ sə duk.
 Wèŋ me'rə Nwi ŋgòkupsə weŋ, nə fa weŋ tsətsərə nə fi, ya ŋga wèŋ
 sə gù bum mok bə mandzə nə nà'a zok. Nà'a mègù mandzə nə aco wèŋ
 riŋ yusə Nwi dzəm, sə yà'a bəbɔŋ, nə ye sə aco yà' gù Nwi yi kwa, sə yà'a
 mvmvə'nə yà' tse' ŋgòye pap sə.

3 Mù sə cèp bohòwèŋ bə dzə' nə Nwi a fa mu nà' bə bòvəm nə nje nə də,
 kà də ŋwè sə tsərə bə ni' ye co də yi ŋwə nə ŋkùuŋ nə casə mu mvə'nə
 yi sə duk. Wèŋ sə tsərə fùə, nə ja'a nsàp ŋàŋ nə Nwi a fa weŋ bùusə wèŋ
 dzəm bohòyi nə. Wèŋ sə moo vəm bə zeŋ ya wèŋ riŋ mvə'nə wèŋ cu
 nə zinə. 4 Wèŋ kuk ja'a na yàwèŋ ni' ŋwè ɛ. Ni' ŋwə nə mò'fis tse' bɔp
 nja zok, zok. Bɔop sə zəzok ye'sə yà' ka nsàp fək nə mò'fis lɔŋ tse'. 5 Yà'
 mègù sè' vɛ'nə də mvə'nə vesùwèŋ ŋkùuŋ ye'sə, a mègù ni' nə mò'fis
 ves Krɛst wèŋ, fana a tse' fək zəzok. 6 Mvə'nə Nwi a sè ndaənwe pwe',
 nə fa nà' ŋkərə nə ŋgògù nsàp fək nə nje bə zeŋ fana vesùwèŋ fak-a
 bə zeŋ. Nwə nə nje ŋgòtsòho ri fa bwiŋ bum mok sə Nwi tsòho fa yi yà'
 yi fana ŋwə ànə tsoho bə dzədzəm nə yi tse' nə pwe'. 7 Nwə nə ma nje
 ŋgòfək bohòbwiŋ fana yi sə fak sə ntèŋ. Nwə nə nje ŋgòyərə bwiŋ fana
 yi sə yərə sè'. 8 Nwə nə ma ŋjòo ŋgòtsòho nə kwɛ'sə riŋ bwiŋ fana wu sə
 tsoho kwɛ'sə wo; nə wu yòŋgà fa bwiŋ mbo, wù fa bə ntəm nə mò'fis. Wu
 ye-a yòŋwə nə mantombi, wù fak gugun. Bùu sə wo ri yàwo ŋgòkùksə
 manziŋ bohòbwiŋ, wo sə gù fàak koksəmanziŋ sə bə kwəkwa.

9 Wèŋ dzəm ŋwè, wèŋ dzəm kok yi sə ntuu wèŋ bə zinə. Wèŋ beŋ
 yusə yà'a bɔp, nə be' tse' yusə yà'a bəbɔŋ cùk. 10 Dzəm mòk bə mòk
 bə nsàp dzədzəm nə nà'a yegə mʉtsətsə'rəə bwema wèŋ. Tse' ntəm nə
 ŋgòjə bwiŋ co bùu sə ghan. 11 Fək gugun bə ŋaən awèŋ pwe'fo', nə kà wò.

Fàk bohòTà bə ntuum awèŋ pwe'fo'. ¹² Mvè'nè wèŋ sə naan tu bə yusè Nwì à kàk sə fana wèen sə kwa wùriŋ. Ghà nè ɲgə' vè bohòwèŋ fana wèŋ kontum, nè təəŋ gugun. Wèen sə ləŋ piriya bohòNwì ghà nè fòlòon. ¹³ Yusè ɲwè tse' yà' fana yi gap fa ma mòk bohòkrètèŋ nè yi ka ye tse'. A ye-a ɲga ɲkàùŋ vè munda'à wèŋ, wèŋ kà wo be' fəsə.

¹⁴ Fek Nwì ɲgòsè bùu sè wo sə fa wu ɲgə'. ɲ, a zinə, də yi se yà', kà wo yàk. ¹⁵ Wèen kwa wèŋ bùu sè wo sə kwa, nè waŋ wèŋ bùu sè wo sə wa. ¹⁶ Wèen cum cù mò'fis weŋ bwìŋ pwe'. Wèen kà ni' sə nè, wèen dzəm ɲgògì bə bùu sè bwìŋ jəgè wo co bùu sè wà. Kà də wèen jəŋ ni' awèŋ co də wèen ɲgàa ɲkərè duk.

¹⁷ ɲwè nəmòk gu-a wu bup, wù kà yi bə bup làk fəsə fa. Gù lə yusè aco ndaaŋwè pwe' dzəm də yà'a bəboŋ. ¹⁸ A ye-a ɲga mandzè nè yo fana wù jihi nzòŋ ɲgòcu bə fifi weŋ bwìŋ pwe'fo'. ¹⁹ ɲge' am wèŋ, kà də wèen fəsə fuk fòo bup duk; me'rə fa Tà Nwì mandzè ɲgòsak nà' yi. Yà' cu ndzənə ɲwàk Nwì də Nwì a cèp də, <<Me'rə fa fòo bup bohòmà, mə nè fəsə yà' m̀.>> ²⁰ Yà'a ye lə də, <<A ye-a ɲga ɲjè sə ya ɲwè nè yi bènɲè wu, wù fa yi beŋ; a ye-a ɲga ntum sə cəəm yi, wù fa yi ndzəp. Busè wu gu-a ve'nə fana ye də wù cup naan fa ɲgəŋgəŋ ɲahamis mətuhù.>> ²¹ Kà də wèen dzəm də bup ghak weŋ duk, wèen ghak bup bə gu bòn.

13

Krètèŋ Wèen Yuk

Bùu Sè Wo Tse' Lak Wo

¹ Ndaaŋwè pwe'fo' yuk bùu sè wo tse' lak wo, bùusè ɲaaŋ sè wo tse' yà' ɲgòtse' bwìŋ bə zeŋ yà'sə a fa wo yà' Nwì, wo a ka yà' bə ɲaaŋ yàwo jəŋ.

² Ye də a ye-a ɲga ɲwè nəmòk sə kà wo yuk fana ye də yi sə bèn yà'sə yumòk sè Nwì a nòŋsə yà' yi. ɲwè nè yi gu-a ve'nə fana ye də yi sə jə vè nzak mətuhù yi. ³ ɲwè nè yi sə gu-a ye yusè yà'a bəboŋ fana kaco wəə ko yi bə bùu sè wo tse' lak sə wèŋ yeŋ. ɲwè nè yi gùgə ye bup wəpgə yà'wèŋ yi. A ye-a ɲga wèŋ dzəm ɲgòcu bə fifi weŋ bùu sè wo tse' lak sə wèŋ fana wèŋ sə gu megu yusè yà'a bəboŋ, ya wo sə kwa bohòwèŋ.

⁴ Busè nsàap bùu yà'sə wèŋ ɲgàa fàak Nwì, wo sə fàk bùu tu awèŋ sè'. Yà'a lə sè' də a ye-a ɲga wù sə gu bup, wù wəp li wo, bùusè ɲaaŋ sè wo tse' sə yà' ka wà yeŋ. Wo ɲgàa fàak Nwì, sè wo tse' ɲgòyeŋsə ɲgàa gu bup wèŋ ɲgə'. ⁵ Ye də a bəboŋ ɲgòyuk wo, kà də bùusè jəjòok nè tesə ye, a ye bùusè wèŋ rì sə ntuum wèŋ də a bəboŋ ɲgògə ve'nə.

⁶ Nà'a sè' njo nè wèŋ tse' ɲgòlàk tas awèŋ sə, bùusè bùu sè wo sə benə mbàam tas sə wèŋ sə fàk yà'sə bohòNwì. ⁷ Ye də wèen fa ndaaŋwè pwe' nsée yusè yà'a sè ye. A ye-a ɲga ɲwè ka tas ye ntòlak, bəboŋ də yi lak; bùu sè wo tse' lak sə duk-a də wèen lak yà pwe', wèŋ lak fa wo. Wèen sə wəp bùu sè bwìŋ tse' ɲgòwəp wo, nè sə kwasə bùu sè bwìŋ tse' ɲgòkwasə wo sè'.

Krètèŋ Wèŋ Tse' ɲgòDzəm Mòk Bə Mòk

⁸ Kà də wèen tse' ɲwè nəmòk kəa duk. Kəa nè aco wèŋ tse' ɲwè nà'a nè də wèŋ tse' dzədzəm bohòmòk bə mòk. Busè ɲwè nè yi dzəm-a mòk bə mòk fana ye də yi nòŋsə wes lùuk sə pwe' laŋ. ⁹ Nwì a duk vesùwèŋ də, <<Wèen kà nto ko, kà ɲwè zə, kà yəyè, nè kà yu ɲwè mòk wa.>> Lùuk

yè'sə bə mok sè yà' bwehe cu sə pwe'fo', yà' kè ki be'lə ni' ndzənə ncèp nè mò'fis nè'e də, <<Dzəm moma yo mùmɔvə'nə wù dzəm ni' yò.>> ¹⁰ Nwèe dzəm-a moma ye fana kaco yi gu nà' bup yeŋ. Ye də ngòtse' dzədzəm, a ngònonjə sə wes lùuk sə.

¹¹ Wèeŋ lap mandzə ngògà bum yè'sə pwe'fo', bəusə mɔvək kùrə laŋ nè a tse' ngòlòkok mok mɔtsə. Mɔvə'nə vées nè kə tse' lùŋ nè kuəp wesə vè mok ŋga'a nè nɔŋsə mɔvək nè ànə dzəm to bohòJisòs Krest fa' sə. ¹² Ndzəm sə də a me, tsok kuəp ngòrəŋ laŋ. Vesùwèeŋ mak gesə bum sə bup sè yà'a bum ndzəm sə fo'. Vesùwèeŋ bək jəŋ ŋkə avès co bəu sè aco a lə mɔvwe' mareŋ. ¹³ Vesùwèeŋ cum ncu nè bəbɔŋ co bəu sè wo cu mɔvwe' mareŋ. Vesùwèeŋ me'rə gesə bum sə ngòcèp vək kə'cà nduk, nè ye ngòjəhə rùk wèŋ fo'. Vesùwèeŋ cò'rə fis bo avès bə nzak sàhà, nè ye bə bum sè yà' cə cù pwe'fo'. A kə sə kùəm, nè kə yu ŋwə nəmòk sə' wa. ¹⁴ Wèeŋ jəŋ Tà Jisòs Krest co ŋkə bohòwèŋ. Kə də wèeŋ sə fəhə nɔŋsə mandzə ngògà nsàap bup sə ngùpni' sə dzəm yà', sè yà' tesə kokgə sə vəə vès sə duk.

14

Nwèe Kà Moma Mòk Sak

¹ Nwə nè yi a dzəm-a ncèp Krest laŋ, ŋga dzədzəm nje nè momjo, wèŋ ko gesə lo yi mɔŋgorə wèŋ anə. Wèŋ kə də wenə wèeŋ sə fenə bə bum sə ma nè mandzə Jisòs Krest duk. ² Nwə nəmòok yo nè yi tsərə ye də aco yi zə yu yà pwe'. Mòk ye bwiŋ ye nè dzədzəm nè nje momjo fana yi sə tsərə ye də aco yi zə megu ye njəp mɔvùŋŋaŋ. ³ Nwə nè wu zəgə-a yòbum pwe' nduk fana wà kə ŋwə nè yi kə ye nduk zəgə nè co də yi yu nè wà jə. Mamòk nè sə' ve'nə də ŋwə nè yi sə kə ye bum pwe' nduk zə nè kə nè yi sə zə ye nduk nè sak, bəusə Nwì a jə yi laŋ. ⁴ Wù, wu yè'sə ndà ŋkuŋ wù sə kə sak mo ŋgà fək ŋwə nəmòk-ε? Masə ye tse' njəaŋ sə ngòduk də nà' gu bəbɔŋ kə bup àle yi. Yi nè gu li le bəbɔŋ bəusə aco masə nè gu to yi, yi gu bəbɔŋ.

⁵ Aco ŋwə nəmòk sə tsərə ye də nùmbu mòk yam ghak mòk; ŋwə mòk sə tsərə ye də nùmbu sə pwe'fo' mègù nùmbu, mòk ka zok yeŋ. A ye-a ve'nə, fana ndàaŋwè pwe' tse' ngòrɔŋtse' sə ntuə yi pap də yusə yi sə tsəm sə yà'a yəyərə. ⁶ Nwə nè yi sə jə-a ye nùmbu mòk co nè ghaŋ fana yi sə gu ve'nə ngòkùksə Tà fo'. Nwə nè yi sə zə ye nsàap zəzə nduk, yi sə dzəm sə' ngòkùksə sə' Tà, bəusə yi sə kwasə Nwì bə yusə yi sə zə sə. Nwə nè yi kə ye bum nduk zəgə nè sə dzəm ngòkùksə sə' Tà bəusə yi sə kwasə Nwì ye sə sə'. ⁷ Vesùwèŋ pwe', ŋwə nəmòk ka bə tu ye yìyi cum. A ye-a sè kpə, kaco ŋwə nəmòk kpə megu bə tu ye yìyi yeŋ. ⁸ A ye-a ŋga vesùwèŋ cu fo' ŋwəm fana ye də a sə cu ncu nè Tà nè. A ye-a də vesùwèŋ kpə fana ye də a kpə sə' bəu yi. Ye də a ye-a ŋga vesùwèŋ cu-a fo', kə a kpə-a, yà' megu də Tà tse' vesùwèŋ yi. ⁹ Nà'a njo nè Krest à kpə nè lokok nè, də ya yi ye Tà bohòbəu sè wo à kpə laŋ bə sè wo cu fo' mwè pwe' yi.

¹⁰ Yà' nè yeè nè ve'nə fana wù sə sak bwi moma yo bəu yà? Kènə wù yòsə', wù sə jəŋ moma yòco yusə wà bəu yà? Vesùwèŋ pwe' nè kə təəŋ mantombii Nwì fana yi sak ves. ¹¹ Yà' cu ndzənə ŋwək Nwì də, <<Tà Nwì à cèp də,

<Mvè'nè mù cu fo' fana ndàanwè pwe' nè kè təəŋ bə tumfərə kə mantombii mù,

Nə duk fis də mù, mù Nwi.> >>

¹² Ye də ndàanwè pwe' nè kè təəŋ mantombii Nwi, nə tsok fa yi yusè yi à gùu.

Kà Yusè Co Yà' Gu Moma Yo Mòk Gbu Bùu Zeŋ Gù

¹³ Ye də vesùwèŋ kà ŋwè nəmòk mòk sə sak fe'lə. Bòghak ɛ də ndàanwè pwe' mum vèəm ye, nə kà də yi gu yumok sè co yà' jəŋ və fa moma mòk məmumsè fana yi gbu gù. ¹⁴ Mù riŋ tse' yàm zinə co ŋwè nè Jisòs Krest nè yi Tà tse' mù yi nə də, nsàp zuzu mòk nè wo tse' ŋgòdzə nà' dzəə bùə. Yà'a sè' də, a ye-a ŋga ŋwè nəmòk sə jə nsàp zuzu mòk co yusè yi tse' ŋgòdzə nà' fana yà' ye ve'nə bohòyi anə. ¹⁵ Ye də a ye-a ŋga wù sə zù yòbum nduk, yà'sə gu ntum moma mòk ŋgòye rərwi', wù kà mbeŋ kòm, fana ye də wù sə kà yi yà'sə dzədzəm niŋ fa. Kà də wu dzəm də nsàp zuzu nè wù sə zù bùuŋ yumok sè aco yà' gu bupsə yòŋsə ŋwè nè Jisòs Krest à kpù bùu tu ye nə duk. ¹⁶ A ye-a ŋga yumok cu sè yà'a bohòwù yòbèboŋ fana boŋ ghak ɛ də wu me'rə yà', nə nonşə nè də wu sə gu yà' fana bwij sə cep bə zeŋ bup. ¹⁷ Busè yusè yà'a gu guŋ bohòbùu sè wo be' lògè Nwi co ŋkum àwo sə ka zuzu bə nənə yeŋ. Yusè gu guŋ sə, a ŋgògè yusè yà'a rərəŋ, nə ye fifi, nə ye kwəkwa nè nà' tesə vè bohòyòŋsə nè Rərəŋ nə. ¹⁸ ŋwè nè yi be'-a Krest bə nsàp mandzə ènə fana Nwi sə dzəm yi, yà' sə yəəŋ mulisè bwij bəboŋ sè'.

¹⁹ Ye də a bəboŋ də vesùwèŋ sə lap ŋgògè mègù yusè aco yà' jəŋ və fifi, nə ye sè aco yà' sə gu ntum mòk bə mòk ŋgòkwa lòmantombi. ²⁰ Kà də wu bupsə fàak Nwi bə nsàp zuzu nè wù sə zù duk. A zinə də zuzu pwe'fo' bəboŋ, nə ye də, a ye-a ŋga wù sə zù yumok sè aco yà' gu moma yo mòk yi gbu fana ye də wù sə gu jòŋ. ²¹ Ye də a bəboŋ də, kà də wu gu yumok sè aco yà' gu moma yo mòk yi gbu duk. A dzəm yà' ye zù njàp, kè no rùk, kè yu yà pwe'fo'. ²² Nonşə yusè wù dzəmtse' yà' sə vəə wù bə ncèp ènə mətşətsər'èə wù wèŋ Nwi ba. A reŋsi bohòŋwè nè yi sə gu-a yumok, ntum ye kà yi bə zeŋ sə sak. ²³ ŋwè nè yi sə zù-a ye yumok, sè ntum ye sə kà bə zeŋ pap sə reŋ fana ye də Nwi nə jəŋ yi də yi ŋgà jòŋ, bùusè yi sə zù yusè yi ka dzədzəm sə ntùu yi pap də yà'a bəboŋ tse'. Fana yà'a sè' də, vesùwèŋ gu-a yumok sè yà' ka bə dzədzəm sə ntùu vès pap yeŋ fana ye də yà'a yà'sə bup.

15

Tsərə Bùu Mok

Nkuŋ Nè Tsəm Ni' Njò

¹ Vesùwèŋ sè a yàvès gu guŋ, a sə ko ntum, nə sə tesə sè wo ka yàwo gu guŋ yeŋ sə wèŋ. Kà də vesùwèŋ sə gu megu mvè'nè yà' sə bòkùrə gù vès duk. ² Ndàanwè pwe' sə kuk lis bə yusè aco yà' tesə moma yo mòk, yusè aco yà' gu yi, yi sə kuk kok lo ye sè' mantombi. ³ Jisòs Krest bə tu ye à ka yusè yà' à sə bòkùrə mègù yi gu. Yà'a məm vè'nè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwi də, <<Yəya' nè wo à yà' wu bə zeŋ nə, a kè naaŋ muni'ì mù.>> ⁴ Ncèp sè wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ŋwàk Nwi yè'sə pwe'fo', wo à còm yà' də ya yà'a sə fa ves ntíp. Yà'a tesə ves ŋgòko ntum, nə sə kwe'sə ves

sè', ya nga vesùwèeŋ nà riŋ ngònaaŋ tu avès bohòNwi. ⁵ Mù leŋ Nwi nè yi fagè vesùwèŋ ko ntam, nè sà kwè'sè ves ngòlòmantombi nè, dè yi gu wèŋ, ya wèeŋ cum cù mò'fis mvè'nè wèŋ sà yù mandzè Jisòs Krèst yè'sè.

⁶ Ya nga wèeŋ kwasè riŋ Nwi nè yi tè'e Tà Jisòs Krèst avès nè bə cù mò'fis.

⁷ Ye dè a bəboŋ dè wèeŋ ko gesè lo ndaaŋwè nè yi dzəm ngòye mənŋgorè wèŋ ndzè ngùuŋ mvè'nè Jisòs ànə ko gesè wèŋ, ya nga bwiiŋ yə ve'nə, wo kwasè riŋ Nwi. ⁸ Mù sè tsə' fa wèŋ dè Krèst ànə vè ngòfàk bohòbùu Jus wèŋ dè ya bum sè Nwi ànə kak fa tàcici avès sè ye zinə, ya bwiiŋ riŋ dè Nwii ŋwè nè yi tse' zinə. ⁹ Yi ànə vè sè' dè ya bùu sè wo ka Nwi riŋ wèŋ sè tse' mandzè ngòkwəsə Nwi bə bəvəm nà' nə. Yà' mègù mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwi dè,

<<Ye dè mù nè kwasè wu mənŋgorè bù lakmvum wèŋ,

Mù nè yəm kuksə liŋ yòsə.>>

¹⁰ Wo à còm mok sè' dè,

<<Wèŋ bù lakmvum,

Wèeŋ kwa be'lə wèŋ bùu ye wèŋ mvwe' mò'fis.>>

¹¹ Wo à còm fe'lə mvwe' mok sè' ŋkuŋ dè,

<<Wèŋ bù lakmvum pwe'fo', wèeŋ gəŋ Tà.

Bòp lak sè sənə nzeŋgòŋ nè pwe', wèeŋ kwasè yi.>>

¹² Izayà à cèp ye sè' dè,

<<Ngwi bù Jesii nè lokok, nè tse' bù lakmvum wèŋ yi.

Bù lakmvum wèŋ pwe' nè sà kuk megu lis mok bohòna',

Dè nà'a nè ye ngà tətəsə àwo yi.>>

¹³ Mù leŋ dè Nwi nè yi gùgè bwiiŋ wo sə naaŋ tu dè bum pwe' nè kə ye bəboŋ, nè gu ntuum awèeŋ rwiŋ bə kwəkwa nè ye bə fifi mvè'nè wèŋ sə dzəm bohòyi sə. Yà'a ye ve'nə ya wèeŋ nè sè tse' mali nsàp tsətsərè ènə ŋkàŋntèŋ, bə ŋaaŋ Yòŋsə nè Rərəŋ nè.

Pol Cèp Bə Nsàp Fàk Ye

Nè Yi Tse' Nə

¹⁴ Bwema am wèŋ, mù riŋtse' sə vèə mù pap dè wèeŋ bùu sè wèŋ ri ngògù bəboŋ, nè riŋ ŋkərè bə ma nè Nwi, nè ye sè' dè wèŋ tse' ŋkərè nè aco wèŋ yə'rə to bùu mok sè'. ¹⁵ Ncèep mok sè mù còm fa wèŋ yà' ndzənə ŋwàk nè'e fana yà'a bə ŋgi nè gugəŋ dè ya wèeŋ kà bum yè'sə swi bisə. Mù a còm ve'nə bùusə Nwi a niŋ bo muni'i mù bə bəvəm nè nje nə, ¹⁶ dè mù ye ngà fàk Jisòs Krèst mənŋgorè bù lakmvum wèŋ. Mù bə fàak yàm sè mù sə gùu sə co ngà fa satikà' bohòNwi. Fàak am sè dè mù sə tsòho fa bwiiŋ Ntirè nè Bəboŋ nè Nwi nè. Mù sə tsòho dè ya Nwii jəŋ bù lakmvum sə wèŋ co yu satikà'a sə. Yi jəŋ yà' ve'nə bùusə Yòŋsə nè Rərəŋ nè a gù rəŋsə wo laŋ. ¹⁷ Mùmvè'nè mù ŋwèə Jisòs Krèst fana aco mù ga bàap am bə nsàp fàk nè mù sə fàk fa Nwi nè. ¹⁸ Kaco mù muk fuk cùu am ngòcèp bə yumok sè zok yeŋ. Aco mù cèp megu bə fàak sè Krèst a gù cəsə yà' ndzə bohòmù, mvè'nè yi a gù bù lakmvum wèŋ ngòyuk yi yè'e. Yusə yi a gù sə, a bə ncèp nè mù a cèp nə, nè ye bə fàak sè mù a gù sə sè'. ¹⁹ Yi ànə gu fàak ye sə bə ŋaaŋ manŋgəŋgèŋ, nè gu fàak ye sə bə ŋaaŋ yòŋsə nè nje nə. Fana mù a tsòho yè jə Ntirè nè Bəboŋ nè nà'a bə liŋ Krèst nè mvwe' lak Jòrosalèm kə dzeŋ mvwe' nzeŋgòŋ Ilirikùm. Mù à sə yə'rə nà' pwe'fo' mvwe' buk lak yè'sə. ²⁰ Mù lapgè yàm mandzè gugəŋ ngòtsòho Ntirè nè Bəboŋ nè mvwe' sè ŋwè nəmòk ka liŋ ye sə fo' ntòyuk yuk, ya nga kà dè

a ye də mù sə ci ndap mummvwe' kùumndap sè ɲwə̀ mòk à gù nòɲsə̀ lòi y duk. ²¹ Mù dzəm yàm də mu gu mvə̀'nə̀ wo à còm ndzənə̀ ɲwàk Nwi də, <<Bùu sè wo à ka liɲ ye sə yuk yuk wèeɲ nə ye yi.

Bùu sè wo à ka mʉzə̀p yumok bə liɲ ye riɲ yuk wèeɲ nə rɛɛɲ bə liɲ ye sə.>>

Pol Tsə̀' Də̀ Yi Nə̀ Kə̀ Kɛ̀' Cɛ̀psə̀ Bwìɲ Mvwe' Lak Rumà

²² Nà'a njo nè mu dzəmgè ɲgòlòkè yə wɛɲ fana mù kà mandzè nè sə tse' sə. ²³ Mù ka fàk mvwe' ye'e ɲga'a mok tse' fe'lə̀. Mvə̀'nə̀ a lùumɲgòn wùriɲ sè mù a sə dzəm də mu kə ye wɛɲ fana, ²⁴ mù tsəm də mu nə ye wɛɲ ghà nè mù sə cə ɲgòlòm vwe' lak Səpeɲ yà'a. Mu nə dzəm ɲgòcu vesùwèɲ mvək momjo ya a kwa mvwe' mò'fis ɲkuɲ fana wèɲ gu ya gi àm nə sə lo mantombi. ²⁵ Mù sə də mu lo ɲga'a ye'e mvwe' lak Jòrosalèm ɲgòkə̀ fa bùu Nwi sè fo' sə wèɲ bum mòk sè wo a tum fa wo yà' bohòmù. ²⁶ Yusə̀ də bù lakmum mòk sè wo krətèeɲ sè mvwe' nzeɲgòn Məsidoɲià bə nzeɲgòn Akayà wèɲ a tsərə̀ də wo benə̀ mbàam mòk mvwe' mò'fis, nə tumsə̀ fa lo bù ɲgàa jìɲ sè wo cu mʉɲgorè̀ bùu Nwi sè mvwe' lak Jòrosalèm. ²⁷ Wo a gu ye'sə̀ bə kwəkwa ɲjə̀wo nè nà' a kok sə və̀ wo fana mù ye yàm sè' də a bə̀boɲ co wo tesə̀ yà'wèɲ ve'nə̀. Co bù lakmum a kə̀ tse' bum sè Nwi à kàk sə njo bùu Jus wèɲ, fana ye də a sè' bə̀boɲ də wo gəpsə̀ bum yə̀wo sè sə nzeɲgòn sə bə̀ bùu Jus wèɲ sə sè'. ²⁸ Mu kə̀ dzeɲ fo', nə fa wo mbàam sè wo a tum fa wo sə fana mù foho və̀ kə ye wɛɲ ɲkuɲ nə ca lo mvwe' lak Səpeɲ anə̀. ²⁹ Mù rì sè' də mu kə̀ tsèɲ wɛɲ fana yà' jəɲ və̀ sèsè̀ nè Krɛst nə bohòvesùwèɲ wù kə̀ fàk.

³⁰ Bwema am wèɲ, mù sə lɛɲ wɛɲ bə liɲ Jisòs Krɛst nè yi Tà àvès, nə ye bə liɲ Yòɲsə̀ nè Rəreɲ nè yi gùgə̀ yi ɲkuɲ a sə dzəm mòk bə̀ mòk, nə də wèeɲ lɛɲ fa mu Nwi gugɲ. ³¹ Wèeɲ lɛɲ fa mu yi də yi caɲsə̀ gɛsə̀ mu ndzə̀ bohòbùu sè wo ka Krɛst riɲ sè wo cu mvwe' nzeɲgòn Jùdiyà yà'a. Wèeɲ lɛɲ sè' də yi gu də mu jə̀ lòm bə̀am sə mvwe' lak Jòrosalèm anə̀ fana bùu Nwi wèɲ sə jəɲ yà' bə kwəkwa. ³² A ye-a ɲga Nwi fa-a fana yà'sə̀ cəa, mù və̀ mòk bohòwèɲ bə kwəkwa, ya vesùwèeɲ cum yonjə̀. ³³ Mù lɛɲ də Nwi nè yi ɲgà fa bwìɲ fifi nə, yi ye wenə̀ wèɲ. Yà' a ye ve'nə̀.

16

Pol Sə̀ Cɛ̀psə̀ Gèsə̀ LòBùu Sə̀ Mvwe' Lak Rumà

¹ Mù dzəm də wèeɲ riɲ ɲjè' àvès Fibi nè yi fàkgè̀ mummvwe' cos nè mvwe' lak Kènkerɛs. ² Yi kə̀ dzeɲ-a bohòwèɲ fana kwəkwè', wèɲ ko yi bo ma ba co ɲwə̀ nè yi rì Tà àvès sè'. Wèeɲ kotse' yi mvə̀'nə̀ aco wèɲ bùu Nwi kotse' to ɲwè. Wèeɲ tesə̀ yi bə yusə̀ yi sə dzəm yà' bùusə̀ yi a tesə̀ bwìɲ ve'ɛ wùriɲ, nə tesə̀ mu yàm sè'.

³ Mù cɛ̀psə̀ Prisiliyà bə Akwilà ba fo', sè vesì wèɲ à sə fàk lok bohòJisòs Krɛst bə̀bɛ'. ⁴ Wo à də wo tesə̀ mu fana wo swirè̀ kpɛ̀ bùu mù. Mù sə kə̀ wo mùmù kwasə̀ mègù. Coos sè krətèeɲ sə mbwa bù lakmum pwe'fo' sə kwasə̀ wo sè'. ⁵ Cɛ̀psə̀ fa mu krətèeɲ sè wo kə̀ nigè̀ cos munda'ə̀ wo yà'a sè' bə̀boɲ. Cɛ̀psə̀ fa mu ɲge' àm Ipènitòs sè'. Yi à bùuɲ to tsə̀ krətèɲ mvwe' nzeɲgòn Èsiyà cap yi.

⁶ Mù cèpsə Mèri nè yi a fàk mən̄gorè wən̄ anə ve'ε gugun̄. ⁷ Mù sə cèpsə fe'lə Andrònìkòs bə Jùnìyàs. Wo bùu Jus sè venə wən̄ à ni ndapndzəm bəbɛ'. Bwìŋ rìŋ wo bəbɔŋ co ŋgàa ntum Jisòs mòk sè wo gihigə mʉtsə. Wo à ye to krətèŋ wo ŋkuŋ mù kə ye yàm. ⁸ Cèpsə fa mu Ampillyatòs nè yi ŋge' àm bùu Tà àvès nə. ⁹ Cèpsə Ūbanùs nè vesi wən̄ sə fàk bohòKrest mʉve' mò'fis, nə ye Sətaci sè', nè yi ŋge' àm nà'a. ¹⁰ Cèpsə Apelis, bwìŋ rì də yi zinə bohòKrest. Cèpsə fa mu ndap Aristòbulus pwe'fo'. ¹¹ Cèpsə Hèrodòn̄ nè yi ŋwè lak àm. Cèpsə bwema sə wo mʉmʉve' ndap Nàsìsò, sè wo bùu Tà Jisòs yà'a pwe'. ¹² Cèpsə Tràfinà bə Tràfosà sè wo sə fàk bohòTà yà'a. Cèpsə ŋge' àm Pesis, yi a fàk bohòTà ve'ε wùrìŋ. ¹³ Mù sə cèpsə Rufù nè yi fàkgè bohòTà bə ntum ye pwe' nà'a. Mù sə cèpsə ma ye nè yi a sə kotse'gè mu sè' co mo ye nà'a. ¹⁴ Mù cèpsə Asikritù, bə Flegòn̄ bə Hemì bə Pàtrobà bə Himàs, nə ye bwema mòk sè wo krətèŋ, sè bə yà'wèn̄ cu yà'sə pwe'. ¹⁵ Cèpsə fa mu Filòlogù bə Jùliya. Cèpsə Nèriyòs bə njè' ye, nə ye Olimpà nə ye bùu Nwì sè yi cu bə yà'wèn̄ pwe'. ¹⁶ Wèen̄ cèpsə mòk bə mòk bə nsàp cècèpsè nè ntum mò'fis. Coos Krest sè yà'a ma fɛŋ pwe'fo' duk də mu cèpsə wən̄ pwe' bəbɔŋ.

Ntip Nə Nà'a NgòLəsə

¹⁷ Bwema am wən̄, mù sə lɛŋ wən̄ də wèen̄ sə kərə bə bùu sè wo sə jə vè gəgà'à, nə sə gu bwìŋ wo me'rə mandzè nè zinə nə yà'a. Wo sə bɛŋ bum sè zinə sè wən̄ à yər'ə sə. Kà wenə wən̄ sə be'lə, ¹⁸ bùusə wo sə kà yà'sə bohòJisòs Krest nè yi Tà àvès nə fàk; wo sə gù mègù yusè yà' sə bówo. Wo cèp lùmsə boŋsə kə cùhu ve'ε, nə sə borə mak bùu sè wo ka yumok rìŋ wən̄ bə ncèp cù àwo nə. ¹⁹ Bwìŋ pwe' a yuk mwə'nə wən̄ a ko jə Ntirè nè Bəbɔŋ nə bə ntum nè mò'fis sə laŋ. Mù sə kwa bohòwèn̄ ve'ε wùrìŋ. Mù sə dzəm də wèen̄ tse' ŋkərə èŋgòrì yusè yà'a bəbɔŋ, nə kà yumok sè yà'a bɛp rì lok. ²⁰ Fana Nwì nè yi fagè bwìŋ fifi nə, yi nə ko noŋsə Satà sə nze, wən̄ tes kùu awèn̄ mʉnì'i yi. Mù lɛŋ də bəbo nè Tà àvès Jisòs Krest nə ye bohòwèn̄.

²¹ Timatì nè yi fàkgè venə sə cèpsə wən̄ sè'. Bwe tɛ' am Lùsiyòs bə Jasòn̄ nə ye Sòsipatà sè wo bùu Jus sə cèpsə wən̄ sè'. ²² Mùu Tetiyòs nè mu yàm ŋgà cəcòm nə, mù sə cèpsə wən̄ yàm sè' bə lɛŋ Tà anə. ²³ Gayòs nè mù cu fɛɛŋ munda'à yi, nə ye bə bùu sè wo kə nigè cos munda'à yi sə wèn̄ pwe'fo' cèpsə wən̄. Èratòs nè yi ŋgà lòksə mbàm mʉntòlak yi nə bə moma avès Kwatùs cèpsə wən̄ sè'. (²⁴ Bəbo nè Jisòs Krest nè yi Tà àvès nə ye bohòwèn̄. Yà' a ye ve'nə.)

Ncèp Nə Nà' Ləsə Wesə

²⁵ Vesùwèen̄ kwasə Nwì bùusə aco yi gu to wən̄ ŋgòtəŋ gugun̄. Yà'a yusè mù ànə tsok fa wən̄, ghà nè mù ànə tsok fa wən̄ Ntirè nè Bəbɔŋ nè nà'a bə lɛŋ Jisòs Krest nə. Ntirè nè Bəbɔŋ nè nà' à cu sàp ntòmʉve' səsʉwìhì. ²⁶ Nà' a tesə vè ŋgà'a mòk mʉve' jəja laŋ. Zinə ènə a tesə vè jəja bə bum sè ŋgàa tsòhòbum Nwì wèn̄ ànə com sə. Bùu sè sənə nzenjòn̄ nə pwe' a yuk nà' ŋgà à duk ve'nə Nwì nè yi mègù ye Nwì nè mvèsè nə. Wo yuk ve'nə ya wo dzəm Ntirè nə, nə be' mandzè Nwì. ²⁷ Vesùwèen̄ kwasə Nwì, Yi mègù Nwì yìiyi, Yi tse' ŋkərə sè' yi yìiyi. Vesùwèen̄ kuksə lɛŋ ye bùu Jisòs Krest, nə kà tɛŋsə yuk. Yà' a ye ve'nə.

Nwàk nè Mantombi, nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak KORÉ

Pol ànà yeto cos nè mvwe' lak Korè nà fana bum mok yeto ngòye mbwa sè yà' à ka bèboŋ weŋ fana yi com nwàk ènə ngòcèp bə bum yà'sə. Bum sè Pol à tse' yà' sə ntuù yi ŋkuŋ nə sə dzəm də yi com yusə mok bə zeŋ sə, mok à ye də: cos nə à tse' ntaŋmba, nzak sàhà ye mbwa sè', nə ye jòon sè bə nzak gù. Yi sə fa wo ntip m̀m̀v̀è' ǹè wo vè cos fana wo sə gù. Yi sè cèp fe'lə sè' bə bum sè a fagè ñwè yà' Yòŋsə nè Rəreŋ nə ngògù fàak sè Nwì sə bə zeŋ, nə ye bə nza' nè ngòlòkok mvwe' kp̀. Yi à cèp bə bum yè'sə ve'e gugun, nə sə niŋtsok yà' bə yəyər'èə ye sə.

Mb̀p̀ nè 13 sə cèp bə dzədzəm bohòbwiŋ də nà'a yu nè nà' tə mantombi bum pwe' nə. Nè mò'fis, dzədzəm nè ngònaaŋtu bə yusə lis ka yà' ye yuk. Nè baa ngòtse' tsətsərə nè də Nwii nè gù fa ves yusə yi à duk. Nè tɛ' ye dzədzəm. Fana dzədzəm nə yam cəsə ghak mok sə pwe' yi. Dzədzəm yu nè wo cèp bə zeŋ ndzə mvwe' mb̀p̀ nwàk ènə ŋk̀.

1 Còm nwàk nè'e mùu Pol nè Nwì ànə dzəm kok sə ntuù yi, nə gù m̀ ngòye ngà ntuu Jisòs Krest. M̀ còm nà' m̀ lisə Sostini nè yi moma àvès bùu Jisòs nà'a. 2 Vès sə còm fa nà' bohòbùu sè wo nigè cos sè mvwe' lak Korè. Vès còm fa wèŋ sè wèŋ mò'fis weŋ Krest fana Nwì a reŋsə, nə to fis weŋ ngòye bùu ye yà'a. Yi a cokfis weŋ nə ye bə ndaaŋwè pwe' nè yi kùksəgè Tà Jisòs Krest. Jisòs Krest Tà nè njàwo bə nè njàvès sè'. 3 Vès leŋ də tè' avès Nwì bə Tà Jisòs Krest gù weŋ bèboŋ, nə fa weŋ fifi sè'.

4 M̀ kwasəgè Nwì ghà yà lònŋ wùriŋ, bùusè yi a nitsè' fa weŋ b̀v̀əm nè nje nə ndzə bohòJisòs Krest. 5 Busè m̀v̀è' ǹè wèŋ a ye mvwe' mò'fis weŋ Krest wèŋ yè'sə, yà'a gùu wèŋ b̀ẁŋ ngàa ghak bə bum zəzok. Ghàha sè wèŋ tse' sə mòok ŋkərə nè ngòreŋ bum Nwì nə ye ñaaŋ sè ngòcèp reŋsə ncèp ye nə. 6 Ncèp nè zinə nè wèŋ à yuk nà' bə liŋ Krest nə a ni weŋ mok sə ntuù bèboŋni. 7 Yè'sə yà' a gù fana wèŋ tse' bum sè Nwii fagè bùu ye yà' pwe', wèŋ sə kà ko nè mò'fis jamə. Wèŋ tse' yà' m̀v̀è' ǹè a sə cu tək nùmbu nè Tà àvès Jisòs Krest nè kè nitsə' fe'lə ni' ye səmok nə. 8 Anə megu sè' yi Jisòs Krest nə nè yi nə gù weŋ ngòtəŋ gugun tè kə lə. A ve'nə ya ngà nùmbu nè Jisòs Krest nè yi Tà àvès bwiŋ vəə, ñwè kà nzak bohòNwì gb̀. 9 Yè'sə zinə bùusè Nwii ñwè nè aco a naaŋ tu bohòyi. A yi nè yi à to weŋ ngòkə ye ñge' bə mo ye Jisòs Krest, nè yi Tà àvès nə.

Cù Zəzok M̀ Cos

10 Bùu am wèŋ, bə liŋ Jisòs Krest nè yi Tà àvès, m̀ wup fa weŋ bo də wèŋ cum cù mò'fis, kà də wèŋ ga'a zəzok duk. Kwəkwè', tsətsərə awèŋ nə ye mò'fis bə yusə wèŋ sak tes pwe'fo'. 11 M̀ duk ve'nə bùusè bùu Klòwèŋ mok a tsə' fa m̀ duk də ŋk̀əm cu m̀ kwe'è wèŋ anə, bwema am wèŋ na. 12 Yusè m̀ sè cèp sè də wèŋ mok sə duk lo də, <<Vès yàvès ves Pol.>> Bòp mòk sə duk də, <<Vès yàvès bùu Apolò,>> mok bùu Pità bə bùu Krest wèŋ nduk! 13 Kàcò, wèŋ na gəpsə Krest bə b̀p̀ bə b̀p̀ àlè? Nwè nè yi ànə kp̀ m̀ ntəəŋ bùu wèŋ à ye Pol à? kènə də wo à bəptesə weŋ

co ngàa fàha Pol e? ¹⁴ Bà'lo, mù kwasè Nwi dè mutsètse'rè wèj pwe', mù à ka mòk bàptesè. Mù à bàptesè mègù Kripòs bə Gayòs bwiñ ba. ¹⁵ Nwè nè mò'fis nè aco yi duk dè ànə geñ mù to liñ am nə baptəsə yi bə zeñ bùè. ¹⁶ Ohod, mù tsərə kok mòk nè mù anə swi. Mù à bàptesə Stifanà bə ndap yè pwe' sè'. Mù ka riñ dè mòk cu fe'lə nè mù à bàptesə yi. ¹⁷ Jisòs Krest ànə ka mù dè mù kə baptəsə kə' bwiñ tum. Yusè gugəñ sè yi à tum mù bùu zeñ sè duk dè mù tsoho lo fa bwiñ ncèp nè nje nə. Fana mvè'nè mù à sè tsòho ncèp nə, mù kà nsàp nè dè ya bwiñ duk dè, <<Nwè nè'e cep lùmsə bəñsə cù, yi tse' ñkərə mbà>> gù. Mù à sè tsòho bə nsàp mandzè nè bwiñ riñ dè kpə nè Krest à kpə tse' mègù ñəñ yi.

Jisòs Krest Nəñ Nə Ye Nkərə Nwi

¹⁸ Yu səmook dè, bùu sè wo sè yù lòmmandzè nè nà' lèsə bə kpə jəgè yàwo ncèp kpə nè Jisòs Krest muntəəñ nə də a bum ləm. Bohòvesuwèñ sè a sè yù lòmmandzè nè nà' lèsə bə lùñ nə, yà' ka bum ləm yeñ, a ñaən Nwi. ¹⁹ Wo à còm nòñsə yà' ndzənə ñwàk Nwi lañ dè Nwi à cèp dè, <<Mù nə gu bəpsə bù ngàa ñkərə bə ñkərəə awo pwe'.>>

Mù nə dzeen bùu sè wo ri ñwàk wèj.>>

²⁰ Ye dè bù ngàa ñkərəə sè tə yè'e ma fò? Bùu sè wo rigè ñwàk yà'a, wo sè' ma nè fò? Mòok bù ngàa gù mamfenə sè sè nzeñgòñ feñ yè'e wo yè'e ma fò? Nwi nitsə' dè ñkərə nè sè nzeñgòñ feñ nə nà'a ləm bohòyi. ²¹ Nwi ànə gu mandzè nè ngòlùnsə bwiñ fana yi kà mandzè dè bwiñ riñ yi bə ñkərə nè sè nzeñgòñ feñ fa. A bəyi bə ñkərə nje dè yi luñsə bùu sè wo dzəm sè bə ncèp nè bwiñ sè tsərə dè nà'a ləm nə. ²² Bùu Jus wèj à sè ləp yàwo dè wo ye nsàp manğəñgèñ mòk ñkuñ ya wo dzəm dè ncèp ènə nà'a zinə. Bùu Gris wèj sè duk yàwo dè wo nə rəeñ jəñ ñkərə fò' ñkuñ. ²³ Bohòma nè njàvès fana a sè tsoho fa yàvès bwiñ kpə Jisòs Krest nè wo à te'lə zə yi muntəəñ. Ncèp kpə ènə bùu Jus wèj ka kwəkwa bə zeñ tse', bohòbà lakmvmum yàwo yà' yuhu fə ntu'ù wo co bum ləm. ²⁴ Nə ye dè bohòndaanwè pwe' nè Nwi a to yi ngòye ñwè ye, fana a dzəm ñga yi ñwəə Jus kè ñwè lakmvmum, wo riñ dè Jisòs Krest ñaən Nwi. Yi ñkərə nè Nwi sè' yi nə. ²⁵ A yà'a dè bwiñ sè duk yàwo dè yusè Nwi a gù yè'sə yà'a ləm, ñga ləm nè Nwi a gù ènə nà' cəsə ñkərə bwiñ pwe'fò'. Yu Nwi sè bwiñ tsəm duk dè yà'a jì ñəñ, tse' gha' ñəñ zeñ nə nòñsə ñaən bwiñ sè nze feñ pwe'.

²⁶ Bwema am wèj, aco wèj ye yàwèñ sè' dè mutsètse'rəə wèj sè Nwi a to pwe', nsàap bùu sè nzeñgòñ jəgè wo co ngàa ñkərə, wo ka mənğorè wèj ñkəñ yeñ. Nə ye sè' dè nsàap bùu sè wo tse' ñgi mutsètse'rəə lak kè bùu sè wo à dzə wo mvwe' ntòmbi nè nà' tse' liñ ka mənğorè wèj anə ñkəñ sè' yeñ. ²⁷ Nwi a swè' jə ye nsàp bùu sè nzeñgòñ tsərəgè dè wo ləm. Yi a gù ve'nə ya marè'tu ko bù ngàa ñkərə wèj sè. Yi swèk jəñ mok bùu sè wo kàkgè yàwo co ngàa jì ñəñ ya marè'tu ko bù ngàa ñaən sè. ²⁸ Yi a swè' fis jə bum sè bwiñ kà yà' dzəmgè, sè bwiñ bwi'lə kə'gè yà' bə kù, nə ye sè wo jəgè yà' co yusè wà. Yi swèk fis jəñ bum ye'sə ya yà'a gu bəpsə bum sè bùu sè sè nzeè jəgè dè yà' tse' fàk sè. ²⁹ A ve'nə fana kaco ñwè kum ngùñ kù mantombii Nwi yeñ. ³⁰ Wèj Jisòs wèñ mò'fis bùu Nwi yiyi. Mègù sè' bùu Jisòs Krest nə ñkuñ fana vesuwèñ tse' ñkərə. Fana Nwii jəgè vesuwèñ co bùu sè kəkərə bùu yi, co bùu sè rəeñ sè' bùu yi,

nə fis ves mvwe' bup sè' bùu yi. ³¹ Nà'a njo nò a tse' ngògù mègù mvè'nò wo à còm ndzənə ñwàk Nwì duk də,
 <<A ye-a nga ñwə nəmòk duk-a də yi kum ngùñ,
 Yì kum megu nà' bùu yusə Tà Nwì a gù yi.>>

2

Kpu Krest Gu Gha' Nkərə Bwìj

¹ Bwema am wèj, wèj riñ də ghà nè mù à vè ngòtsòho fa wej bum sè yà' ànə ye səswihi yà'a, fana mù à ka bə nsàp nè ngònitsə' də mù cep riñgè cù, nə tse' ñkərə wùriñ və. ² Busè mù à duk sə vəə mù də ghà nè mù vesùwèj fana mù nə tsoho fa gu wej Jisòs Krest yìyi. Mù nə tsoho megu kpu Krest nè yi à kpu muntəəñ. ³ Anə geñ, mvè'nò vesùwèj ànə ye fana mù à vè co dem. Mù à sə kà bə wəə wùriñ. ⁴ Nə ye sè' də ncèp nè mù à sə tsòho, mù kà bə ñkərə bwìj sə nze fəej də ya yà'a boñ wej tsòhò. Nàan Yòñsə nè Nwì à sə nitsə' fa wej zinə nə yi. ⁵ Mù à gù ve'nə ya ntum awèj sè wèj a fa bohòJisòs Krest sə kà bùu ñkərə bwìj təəñ mam, a ye bùu ñaāj sè Nwì.

Ñkərə Nə Nwì

⁶ Nə ye də mvəəsə vèes tsoho fagè ncèp nè Nwì nə bohòbùu sè wo à gu bə bum sè ma nè Nwì lañ, vès sə cep bə ñkərə. Nè'nə ka nsàp ñkərə nè nà' tesə bohòbùu nzenjgòñ yej. Nàan awo sə nə ca gesə lo fo'. ⁷ Ñkərə nè vès sə tsoho ènə a ñkərə Nwì. Nà' ànə ye to mantombi səswihi, bwìj kà bə zej ri. Yì ànə nòñsə me bum yè'sə mantombi ñkuñ, nə sə kə gu nzenjgòñ mankwèñ. Yì ànə gu bum yè'sə də ya anə kə tse' kəkuk njàvès ca sè'. ⁸ Ñkəñkum sè sə nze fəej anə kà ñkərə ènə riñ. Wo ànə riñ-a nà' bwère wo ànə ka Tà Jisòs Krest nè yi tse' fòenə muntəəñ tɛ'lə. ⁹ Megu də wo à còm nòñsə ndzənə ñwàk Nwì duk də,
 <<Bum sè Nwì à fùhu nòñsə fa bùu sè wo dzəm yi,
 A bum sè ñwè ka yà' bə lis ye yuk,
 Kà bə ntu' sè' yuk yuk,
 Nə kà bə zej sè' ntòtsərə yuk.>>

¹⁰ Bum yè'sə, a ri yà' bùusə Nwì a tum fa ves Yòñsə ye ngòtsə' fa ves yà'. Yòñsə ye nə làpgè sə tsətsə'rə anə səsap, nə sə tsoho reñsə bum Nwì sè yà'a cəco. ¹¹ Ñwè cu yè'e, kaco ñwè riñ yusə yà' cu sə ntuù ñwè nəmòk yej, a riñ mègù yà' ngəñgàñ ànə. A bohòNwì sè' ve'nə, də ri mègù bum Nwì sè' Yòñsə nè nje. ¹² Yòñsə nè Nwì a gèsə fa ves sə ntuù vès nə, a Yòñsə nè nje. Nà' ka yòñsə nè bwìj sə nze fəej yej. Yòñsə ye ènə gùgè ves yi ñkuñ a sə ri nsàap bum sè Nwì a sè vesùwèj bə zej. ¹³ Nə yeè nə də bum yè'sə ve'nə, vèes cu ngòtsòho fa bwìj fana vès kà bə nsàp ncèpcù nè fa ves nà' ñkərə bwìj sə nze fəej cèp. Vès cep bə nsàp nè Yòñsə Nwì nitsə' fa ves yi. Vès tsok reñsə fa bum sè Yòñsə Nwì nitsə' fa ves sə bohòbùu sè wo tse' Yòñsə Nwì sè ntuù wo. ¹⁴ Ñwè nè yi ka-a Yòñsə Nwì sè ntuù yi tse', kaco yi dzəm bum sè Yòñsə ènə yej. Yì nè kà rəej, yà'a nə sə yəəñ bohòyi co a bum ləm. A ve'nə bùusə ñgà reñsə fa bwìj bum yè'sə mègù Yòñsə nè Nwì. ¹⁵ A ye-a bohòñwè nè yi tse' Yòñsə nè Nwì nə sə ntuù yi fana yi rəej yà', nə riñ bum pwe'fo'. Bùu sè sə nzenjgòñ yə nsàp ñwè

ènə, wo sə mərə yi mərə. ¹⁶ Yè'sə mègù mvə'nə yà' cu ndzənə njwàk Tà Nwì duk də,

<<Nwə nəmòok yo nè aco yi riŋ yusə Nwii tsəregəə àlè?

Nwə nəmòok cu yo nè aco yi fa Nwì ntip àlè?>>

Bohòvesuwèŋ yàvès, sè a tse' Yòŋsə Nwì, a tse' tsətsə'rə nè Krèst.

3

Nzak Ntanmba

¹ Bwema am wèŋ, mvə'nə mù ànə ye vesuwèŋ fa' yà'a, mandzə kà co mù cèp bohòwèŋ co bùu sè wo ri bum sè ma nè Nwì ye lok. Mù à sè cèp bohòwèŋ mok co mù sè cèp bohòbùu sè sè nze fɛɛŋ, bùusə wèŋ à ye mali ntòco bwe sè lùə bə bum sè ma nè Jisòs Krèst. ² Mvək ànə à ye, bum sè mù à yə'rə wèŋ sè à ye co mù sè fa wèŋ mbwi, kà bɛŋ sè bɛŋ ye, bùusə wèŋ à ka kəkurə ngòzù yà' yɛŋ. Haan kə dzeŋ ntinə wèŋ ka ntòkurə mali.

³ A vɛ'nə bùusə wèŋ sè gù mali bum ntòco bùu sè sè nze fɛɛŋ. Moma sè wa mali bum moma mòk, moma bə moma sè kuəm kɛ'ca sè', yà'sə sè kà yà'a jəja kwaranŋaŋ də wèŋ gù co bùu sè sè nzeŋgòŋ ni à? Wèŋ sè gù lòbup sè' co bùu sè wà wèŋ sè gùu. ⁴ A ye-a nŋa njwə nəmòok sè duk ye də, <<Mù ves Pol,>> mòk sè duk də, <<Mù yàm ves Apolò,>> yà'sə sè kà yà'a də wèŋ sè gù mali bum co bùu sè sè nze fɛɛŋ ni à?

Mvəəsə Ngà Fàk Tse' NgòFàak

⁵ Ja'a na yàwèŋ sè' də Apolò ndà? Pol ye ye ndà? Vès pwe', vès mègù nŋàa fàha Nwì sè yi a tum ves nŋòkə gùu də ya wèŋ dzəm bohòTà Jisòs Krèst. Venə sè gù mègù fàha sè Nwì a gəpsə fa ves nŋògùu. ⁶ Vès mègù co nŋàa fàk nzum wèŋ vɛ'ɛ. Mù à bi yàm bii, Apolòye ye nŋà gèsə ndzəp, Nwì ye ye njwə nè nŋògù də yà'a to, nè kuk. ⁷ Mutətsə'rəə vès pwe', nè gugun ka njwə nè yi a bi bii kə njwə nè yi gèsə ye ndzəp yɛŋ. Nə gugun nè mègù Nwì yiiyi nè yi a gù nkuŋ yà' to, nè kuk. ⁸ Njwə nè yi à bii bə njwə nè yi à gèsə ndzəp pwe', wo mègù yəyərə, zəzook bùə. Nwii nè kə lək ndàanwè pwe' mvəsə yi à fàak. ⁹ Vès ba fo', vès sə be'lə mvwe' mò'fis nŋògù fàha Nwì nè mò'fis. Wèŋ co nzum Nwì bə tu ye.

Aco mù duk sè' də wèŋ mègù co ndap mòk nè Nwì sè ci nà' yi bə tu ye. ¹⁰ Bohòmè yàm, Nwì fa mù nŋan nŋòyètò kùum sè co njwə nè yi ri nŋòyètò kùum ndap nè. Nwə nəmòok ye nè yi sè ci ye ndap nè ci. Ndàanwè pwe' nè yi sè ci-a ndap ènə, yi jəŋ njkərə, nè ci nà' bəboŋ. ¹¹ Bə nzak ma nè kùum sè fana nzak ka yɛŋ, bùusə Nwì a jə Jisòs Krèst laŋ, nè noŋsə yi co kùum sè sè vesuwèŋ pwe' tə mbwa. Kùum mok sè zook mok bùə. ¹² Ma nè ndap nè ye, bùu səmok jəgə nsàap nteŋ mok sè bəboŋ sè wo togè yà' də guù bə siva, nè ye liis sè yà' gu nteŋ, nè ci nà' bə zeŋ. Bùu mok yàwo, wo gbɛ' jəŋ tɛ bə nŋan, nè ye kàa gombii sè wà yè'e, nè ci ndap nè bə zeŋ. ¹³ Numbu mòk cu nè fàha ndàanwè pwe' nè kə yəŋ jəja. Bùsə numbu nè Jisòs Krèst bwii vè fe'lə fana Nwii nè mumsə ja'a fàha ndàanwè pwe' bə mis. Mis nè nŋiŋtsok jəja mvəsə fàha ndàanwè pwe' cu, də njwə nè'e à gù vɛ'ɛ, nè'e gù ye vɛ'ɛ bəboŋ kə bup àlɛ. ¹⁴ A ye-a nŋa fàha sè njwə ànə gù mvmvwe' kùum ndap ènə ka-a sə, ye də wo nè lak yi. ¹⁵ Nŋa fàha njwée sə-a ye də lələk ye nè bisə laŋ. Yi nè ye megu mok botu co njwə nè ndap sè yi, yi caŋ tesə botu. Yi lim megu bo ye mok də yi ka kpə. ¹⁶ Wèŋ ka riŋ

də wèŋ bùu Nwì, wèŋ ndap bohòNwì, nè yi cugè mbwa riŋ nà? Yòŋsè nè Nwì nè cugè sè ntuù wèŋ. ¹⁷ A ye-a ŋga ŋwè nəmòk bupsə-a ndap Nwì nè, Nwii nè gu bupsə ŋgəŋgəŋ sè'. A ve'nə bùusè ndap ye rərəŋ, ŋga ndap ye nè mù sè duk ènə, a wèŋ bæ tu awèŋ.

¹⁸ Ŋwè nəmòok kà də yi borə ni' ye duk. A ye-a ŋga ŋwè nəmòok mətsetsə'rə wèŋ nè yi sè tsəm duk də yi ŋgà ŋkərə sè nze fəŋ, boŋ co yi jəŋ ni' ye co ləm ŋkuŋ ya yi tse' ri ŋkərə nè nà'a zinə nè. ¹⁹ Mù sè duk ve'nə bùusè bum sè nzeŋgòŋ jəgè yà' co yà'a yu ŋkərə, yà'a bohòNwì bum ləm. A nè zinə mvəsè wo a còm ndzənə ŋwàk Nwì duk də,

<<Nwì kogè bùu ŋgàa ŋkərə sè nzeŋgòŋ fəŋ sè' bæ ŋkərəə awo sə.>>

²⁰ Mwve' mok cu sè', sè wo à còm ndzənə ŋwàk Nwì anə də,

<<Tà Nwì riŋtse' də tsətsərəðə bù ŋgàa ŋkərə kà fàk tse'>>

²¹ Nə yeè nè ve'nə, kà də ŋwè nəmòok kum ŋgùŋ bùu ŋwè wà, nè sè dūhu ke'ca də, <<Mù yàm ves ŋwè nè'e kè ŋwè nà'a>> duk. Yusè wèŋ riŋ sè də, ŋga a ye-a sè yà lòŋ, wèŋ tse' yà' wèŋ. ²² A ye-a sè Pol kèe Apolòbè Pità pwe' wo yà'sè sè yàwèŋ. Nzeŋgònè'e nè ye lùŋ bæ kpə pwe' gù sè' sè yàwèŋ. Bum sè a sə yə yà' ŋga'a bæ sè yà' cu mantombi pwe'fo', wèŋ tse' yà' wèŋ. ²³ A nə ye me ve'nə pwe' fana Jisòs Krest tse' bwi weŋ yi. Nwì tse' bwi ye Jisòs Krest nè.

4

Mvè'nə Bùu Korè Tse' NgòJə Ngà Fàk Nè Nwì

¹ Mù dzəm də bwiŋ jəŋ vès bùu sè mantombi mù cos yè'e pwe' də vès mègù ŋgàa fàk bohòJisòs Krest. Nwì a jə bum ye sè yà'a səswihi, nè fa ndzə bohòvès də vèes yə'rə fa bwiŋ. ² Yusè gugəŋ sè bohòŋgà fàak duk də, yi sə gu yusè yà'a zinə bohòŋwè nè yi sə fàk bohòna' nè. ³ A ye-a bæ ma nè bohòmù yàm fana ŋga wèŋ duk-a də mù bup kè bəboŋ àl'e' pwe', mù nè kà bæ zeŋ yàm ŋkəuŋ tsərə. A ye-a ŋga ŋwè nəmòk nè zok sə cep ye sè' də mù bəboŋ kè bup àl'e' pwe', yà'sə ka yusè gugəŋ sə zeŋ yeŋ. Mù bæ tu am mù kà də mù sè gù bəboŋ dukgè. ⁴ Ngòcèp zinə, mù kà jòŋ nè mù à gùu riŋ, megu də mù ka cùu sè ŋgòduk fis də mù ka nzak tse' sè' tse'. A nə sak megu mù Tà Nwì, yi nè yi sakgè nzak yəyərə. ⁵ Nə yeè nè də ve'nə fana ka bəboŋ co wèŋ sə sak ke'cà bwiŋ yeŋ. Bòdə wèŋ yu'rə ve'nə tètè mvəək kərə, numbu nè Tà Jisòs bwi vè fana yi nè fis nonjə bum jəja, nè gu bum sè bwiŋ sə tsərə yà' rərəŋ vè sè'. Nà'a numbu nè Nwii nè kwasə ndàaŋwè pwe' nè nà'a yəyərə ŋgòtse' kwəkwasə.

⁶ Bwema am wèŋ, bum sè mù cèp yà' bæ liŋ am nə ye liŋ Apolòyà'sə, mù cep ve'nə ya wèŋ riŋtse' bum sè wèŋ tse' ŋgògùu. Bum sè wèŋ tse' ŋgògùu sə, a sè wo à còm nonjə yà' ndzənə ŋwàk Nwì. A yà'sə duk də, ka bəboŋ də wèŋ sə neni' bùu ŋwè nəmòk, nè sə beŋ mòk bəŋnə yeŋ.

⁷ Wù nè wù sə duk də wù gha' bwiŋ pwe' wù ànə, à gù bùsə wu ŋwè nè ŋkəuŋ nà'nə ndà? Mù fek fe'lə-a wu səmok də, yusəmok cu sè wù tse' yà' ŋga Nwì à ka wu yà' yi fa àl'e? Mvəsè Nwì ànə fa wu bum pwe' yi, ye ŋga'a va ŋkuŋ wù sè kum ke' ŋgùŋ co də wù à tse' yà' bæ ŋàaŋ yo-e?

⁸ Wèŋ sə duk də wèŋ tse' bum pwe' è? Wèŋ sə jə ni' awèŋ co ŋgàa ghàk. Wèŋ a bùuŋ ŋkum ŋga vès ka yàvès ŋkum yeŋ è? Wèŋ anə ye-a ŋkum zinə bwère də bòmù wùriŋ ya a kok gaŋ sə vesuwèŋ bæbè'. ⁹ Gù co Nwì

a jə vès ngàa ntum Jisòs nè nonşə ves ŋkusè mbwèŋ. Vès mègù co bùu sè wo də wo kə zə wo zəə bùusè wo bùu sè bup. Vès tə yè'e mantombii masinjàa Nwi nè ye bwìŋ də maŋgòon kək burə ves. ¹⁰ Vès mègù mok co ŋgàa ləm bùu Jisòs Krest. Wèeŋ yàwèŋ ŋgàa ŋkərə bùu tu Jisòs Krest. Vèes yàvès dem, wèŋ ye yàwèŋ ŋgàa ŋàŋ. Wo jəgè weŋ co bwìŋ, wo sə fa ves yàvès marè'tu. ¹¹ Haan kə wès ntinə jìŋ tse' ves nsàp nè nje sə yaŋ ves, ntum sə sə ves, vès kà yusè ŋgòno tse'. Vès sə ni ke' gù yàvès gaa cək. Bwìŋ yeŋşəgè ves ŋgə' wùriŋ, vès kà ndap nòon sè' tse'. ¹² Vèes fəkgè bə bo avès tè vès wo. Bwìŋ yək ves, vès cep fəsə fa wo bə nè bəboŋ. Wo fa ves ŋgə', vès ko ntum. ¹³ Ghà nè wo to fa ves liŋ sè bup, vès busə fa wo fùə. Wo jə ves co bəp sè yà' ka fək tse' yè'e, tə kə wes nié'. Wo kəkğə ves co kùup yusè wà.

¹⁴ Bwema am wèŋ, ka yè'sə də mù sə cep bum yè'sə bohòwèŋ də ya marè'tu ko weŋ yeŋ. Mù cep yè'sə ŋgòtip weŋ tipə bùusè wèeŋ bwe am sè mù dzəm weŋ ve'ε wùriŋ. ¹⁵ A ye-a sè də bùu sè wo sə tip weŋ bə mandzə nè Jisòs Krest ŋkəuŋ fana nè yi co tè' àwèŋ mègù nè mò'fis. Mù mègù co tè' àwèŋ mùmù, bùusè wèŋ ànə buuŋ to bùu Jisòs Krest ŋga mù ànə tsoho fa weŋ Ntirè nè Bəboŋ nè mù. ¹⁶ Yà' təəŋ nè də mù tè' àwèŋ fana mù ləŋ weŋ kwəkwe', wèeŋ be' kùugi am. ¹⁷ Nà'a njo nè mù tum Timati də yi kə tsok fe'lə weŋ mvə'nə kùugi am sə cu bə mandzə nè Jisòs. Yà'a yusè mù sə yə'rə bùu sè mù cos ma nè fòlòon də wo gə. Wèeŋ yuk Timati nè bùusè yi mo àm nè mù dzəm yi wùriŋ. Yi gùgə fàha Tà Jisòs Krest sè' bə ntum ye ləon.

¹⁸ Yu səmook də bùu səmök mɔŋgorè wèŋ anə sə neni', nè sə tsok də mù nè kà mok bwì vè yuk fe'lə. ¹⁹ Zinə nè də, a ye-a ŋga Nwi fa ŋàŋ, mù nè və. Nà'a mvək nè mù nè riŋ də bùu sè wo sə neni' yè'sə wo tse' ŋàaŋ sè Tà Nwi kə wo sə cep mègù cù wà àle'. ²⁰ A ye-a ŋga gaŋ ŋkum Nwi cu sə ntùə bwìŋ zinə fana yà'a nè ye bə ŋàŋ, a nè kà cep cù wà ye mègù. ²¹ Nè wèŋ dzəm nè fò? Də mù vəə, mù jəŋ ŋkwès ŋgə' ŋgòyeŋşə weŋ ŋgə' bə zeŋ, kə də wèŋ dzəm ŋgòkupsə kùugi awèŋ ya mù və bə fifi ŋgònitsə' fa weŋ də mù dzəm weŋ ε?

5

Jòŋ Nəbup Cu Məkwe'è Wèŋ

¹ Bwema am wèŋ, wo a tsè' mù də bùu mok cu məkwe'è wèŋ sè wo sə koho sàhà nsàp nè bup. A megu-a sè pegè wèŋ, wo kà nsàp ànə gə. Kwe'fò! Mù a yuk də ŋwə nəmòk cu mɔŋgorè wèŋ anə nè yi sə nòon bə ŋgwe tè' ye. ² Aco wèŋ sə neni' va, ŋga bwìŋ cu mɔŋgorè wèŋ anə sè wo sə gù nsàp yu ènə ε? Anə ye co wèŋ sə waŋ lə waa. Wèeŋ fis gesə ŋwə nè yi a gù nsàp yu ànə mɔŋgorè wèŋ anə fisə. ³ Bwema am wèŋ, vesùwèŋ sə kà-a si bə si sè' yenə fana ntum àm cu mègù bohòwèŋ. Bə ŋaaŋ Tà Jisòs Krest fana mù sak wes mè nzak ŋwə nè yi a gù nsàp yu ènə laŋ. Mù a sak wes nà' co də mù vesùwèŋ bəbe'. ⁴ Yusè wèŋ tse' ŋgògùu sə də, wèeŋ benə və mvwe' mò'fis, mù ye yàm sè' vesùwèŋ sə ntùə fana bə ŋaaŋ Tà Jisòs Krest, ⁵ wèŋ fis fa ŋwə ènə bohòSatà. Wèeŋ fis fa yi ve'nə ya ŋgùpni' ye ye ŋgə'. Yi yə ŋgə' ve'nə, nùmbu nè Tà Jisòs bwìŋ vəə yòŋsə ye luŋ ye lùuŋ.

⁶ Bwema am wèŋ, ka bə̀boŋ co wèŋ sə kum ŋgùŋ mvə̀'nhè wèŋ sə gù yà'sə weŋ. Hàva'-èè, co wèŋ ka riŋ də ku' nè mò'fis bupsəgè mok riŋ à? ⁷ Bògha' də wèŋ fis gesə nsàp bup ànə mutsətsə'rəə wèŋ anə fo', ya wèŋ ye bùu sè bə̀boŋ. Zinə nə də wèŋ yà'sə bùu sè bə̀boŋ bùusə Nwì a jə cop nè ŋgògù mèsə fa vesùwèŋ bup avès nè laŋ. Cop nè yi à jə nə, a Jisòs Krèst.* ⁸ Ye də vesùwèŋ cum ɛ ncu nè nà'a zinə nə ye làŋ. A kà də a sə gu bup sè co ŋgòbèŋ bwìŋ, nə sə kok ke' ca ŋkùì' duk.

⁹ Nwàk nè mù à còm fa weŋ fa' mantombi nà'a, mù à còm fa weŋ nja duk də, kà də wèŋ sə be'lə ke' weŋ nsàap bùu sè wo sə ko ke'cà sàhà duk. ¹⁰ Mù à sə kà yà'sə də wèŋ kà weŋ bùu sè wo ka krətèŋ yeŋ wèŋ cu be'lə duk. A ye-a ŋga ŋwè ka krətèŋ yeŋ, nə sə koho sàhà, gu bum lak co rùm, nə dzəm bum lələ, nə ye ŋgà yə, wenəwèŋ kaa be'lə lok tse' ŋga wèŋ tesə gesə lósənə nzenŋgòènə fo' ŋkuŋ wenəwèŋ kà be'lə yuk. ¹¹ Yusə mù a duk sə, mù à sə tip weŋ tipə də a ye-a ŋga ŋwè də yi krətèŋ, nə sə gu mali bup àlɛ, wenə wèŋ kà be'lə. A ye-a ŋga nsàp krətèŋ ànə sə gu nsàap bup sè co də yi sə ko sàhà, sə waŋ bum bùu mok, sə gu bumlak co rùm, sə yak bwìŋ, sə no juhu rùk, nə sə yəyè fana wenə wèŋ kà be'lə. Wèŋ ka tse' ŋgòzə be'lə zuzə ma weŋ ŋwè ànə wèŋ. ¹² Krətèŋ ka njaŋ sè ŋgòsak bùu sè wo ka krətèŋ yeŋ tse'. Bùu sè aco a kuk ja'a, nə duk də wo sə gu bə̀boŋ àlɛ sə mègù krətèŋ wèŋ. ¹³ Nwìi nə sak bə̀p bùu nè wo ka krətèŋ yeŋ wèŋ yi. Ye də wèŋ gu ma njàwèŋ mvə̀'nhè wo à còm nòŋsə ndzənə ŋwàk Nwì duk də, <<Be' fis gesə ŋgà gu bup mutsətsə'rəə wèŋ fo'.>>

6

Nzak Mutsətsə'rəə Krətèŋ Wèŋ

¹ A ye-a ŋga ŋwè nəmòk mɔŋgorè wèŋ tse' mɔnzak bə̀ mòk nè yi sè' krətèŋ, kaco marè'tu ko weŋ ŋgòjə lɔnzak nə mu kot yeŋ à? Co a yè'e bə̀boŋ bohòwèŋ bùu Nwì ŋgòkə təŋ mu kot mantombii pegè wèŋ, də wèŋ sə sak nzak, nə nòŋsə ŋgòmèsə nzak nə mutsətsə'rəə wèŋ bùu Nwì à? ² Co wèŋ ka riŋ də bùu Nwii nè kə sak bùu sè sə nzenŋgòŋ fəŋ ntsə'mòk wèŋ riŋ à? A ye-a də wèŋ nè kə sak nzenŋgòŋ nè ntsə'mòk wèŋ, njo nè wèŋ kà wabè ŋgòsak bwe nzak awèŋ wabè ye yà? ³ Wèŋ ka riŋ də vesùwèŋ nè kə sak masinjaa Nwì bə̀ tu riŋ à? Yè'sə nə yeè nə ve'nə, co ghak vesùwèŋ yè'e ŋgòsak nzak avès sə nzenŋgòŋ fəŋ à? ⁴ A ye ŋga nzak lòkok, wèŋ caŋ jə lɔfa bùu sè sə mbiŋ, sə cos jəgə wo co wo ka Nwì riŋ, də wo sak fa weŋ yè'e bùu yà? ⁵ Waà, marè'tu ko johotse' weŋ. Co ŋwè nəmòk nè mò'fis mɔŋgorè wèŋ nè yi ŋgà ŋkərè co yi sak fa krətèŋ mòk nzak awo yè'e bùə à? ⁶ Nsàp nè njàwèŋ də, krətèŋ mòok jə lòkrətèŋ mòk mu kot də wo kə təŋ ŋgòsak nzak mantombii bùu sè wo ka Jisòs Krèst dzəm. ⁷ Mu tsok fa weŋ ncèp nè nà'a zinə. A jòn nə̀bup bohòwèŋ ŋgòtse' lok fə' nzak mɔŋgorè wèŋ. A ye-a ŋga ŋwè nəmòk gu wu bup, kaco wu me'rə̀ yi ntèŋ yeŋ à? Nə ye də a ye-a ŋga ŋwè nəmòk lim zə-a wu, kaco wu me'rə̀ yi sè' ntèŋ yeŋ à? ⁸ Wèŋ sə gu bwìŋ bup sə' wèŋ. Wèŋ sə lim jə bum bùu mok ŋga wenə wèŋ ve'ɛ bwema bùu Jisòs Krèst.

* 5:7 5:7 Njo ŋwàk yè'e sə cèp bə̀ ŋkà'a bùu Jus wèŋ sè wo à sə to yà' də ŋkà'a jì yis yà'a. Mvə̀k nə à sə kərə, wo fis gesə yis mu nda'ə wo pwe' nə sə zu megu bred jì yis. Pol sə fə̀hu yis sə fə̀ŋ bə̀ bup sè ŋwè sə gùu. Wo à sə zu ŋkà'a yà'sə wo sə suə fa Tà Nwì nsungəŋ co cop.

⁹ Co wèŋ ka yè'e riŋ də bùu sè wo gùgè bup nè kà mvwe' sè Nwi cu ŋgòsak gaŋ ye ni riŋ à? Kà də wèeŋ borə ni' awèŋ duk; Ŋgà kohònto, ŋgà kùksə rùm, ŋgwe ŋwè kèe ndu ŋwè nè yi sè tesə sə mbiŋ, bə ŋwè nè yi ŋwəmbam yi nòoŋ bə ŋwəmbam mòk kènə ŋwàŋwè nè yi nòoŋ bə ŋwàŋwè mòk pwe', wo nè kà mvwe' gaŋ ŋkum Nwi kə ni yuk. ¹⁰ Nə ye sè' də nsàp ŋwè nè ŋgà yè, ŋgà waŋ bum bùu mok, ŋgàa juhu rùk, yak bwiŋ bə ŋgàa lim zu kè' bwiŋ yè'e pwe', nè mò'fis nè kà bòoŋ sè yà' cu mvwe' gaŋ ŋkum Nwi sè' kə tse' yuk. ¹¹ Bùu mok mʉtsətsə'rə wèŋ à sə cu togè nsàp ncu nè bup ènə. Fana Nwi a cùk rəŋsə fis weŋ mvwe' nsàap bup yà'sə mok laŋ. Yi a fis tes weŋ mok zok, nə fa weŋ ŋaŋ sè ŋgòcu nsàp ncu nje nè nà'a bəbòŋ nə. Yi jəgè weŋ mok co bùu sè wèeŋ ŋgàa jì nzak mʉ lisə Nwi. Yà'a pwe' ve'nə bùu liŋ Tà Jisòs Krèst nə ye bùusə Yòŋsə Nwi nè a kùksəgè yi nə cu sə ntʉ vès.

Mandə Nə Krətəŋ Tse' ŊgòGù Bə Ni' Ye

¹² Mʉ yə də bùu mok sə duk də, <<Mʉ ka yumok ŋgòdzə yà' tse'.>> A lɛ zìnə də wèŋ ka yumok sè wèŋ tse' ŋgòdzə tse'. Wèeŋ riŋ sè' də, bum mok cu yo sè kaco yà' tesə weŋ bə yumok yeŋ. Mʉ yàm sè' bə tu am, mʉ ka yumok sè mʉ tse' ŋgòdzə sè' tse'. Megu də kaco mʉ me'rə ni' àm ŋgòye ŋkwèŋ bohòyumok yeŋ. ¹³ Aco wèŋ sə duk də, <<Wo à gù fa beŋ bohòvəm, nə gu fa vəm bohòbeŋ.>> Mʉ dzəm laŋ də a ve'nə zìnə. Megu də wèeŋ sə tsərə tse' də, nùmbu mòk cu nè Nwi nə gu bupsə vəm bə beŋ pwe', yà' ca bisə lo. Bə ma nè ŋgùupni' awèŋ, wo à ka yà' də wèeŋ sə koho bə zeŋ sàhà gù, wo à gù yà' də wèeŋ fak bohòTà Jisòs Krèst bə zeŋ. A sè' Tà Jisòs Krèst nə nè yi jəgè ŋkərə bə ŋgùupni' nə. ¹⁴ A nə ye sè' də mvè'nə Nwi à lòkoksə Tà Jisòs Krèst mvwe' kpʉ yà'a, yi nè jə sè' nsàp ŋàŋ ànə, nə lokoksə vesùwèŋ mvwe' kpʉ sè'. ¹⁵ Co wèŋ ka yè'e riŋ, də ŋgùup ni' awèeŋ ŋgùupni' nè Jisòs Krèst ma mòk riŋ à? Nə ye də, a kəkərə co ŋwè jəŋ ŋgùupni' nè Jisòs Krèst nə, nə kə be'lə nà' bə ŋgùupni' ŋwà sàhà nà? Kà yà', kaco ye yuk ve'nə yeŋ lok. ¹⁶ A ye-a ŋgà ŋwè kə be'lə ni' ye bə nè ŋwà sàhà, ye də bə nà'a yà'a mok ni' nè mò'fis. Yà' cu ndzəŋə ŋwàk Nwi sè' ve'nə də, <<Ŋwəmbam bə ŋwàŋwèe bùuŋ mok ŋwè nè mò'fis.>>

¹⁷ Ŋwè nè yi jə-a ni' ye, nə be'lə nà' bə nè Tà Jisòs Krèst fana ye də bə nà'a mok sè' mò'fis ndzəŋə yòŋsə. ¹⁸ Nà'a njo nè mʉ duk weŋ də wèeŋ caŋ gesə mvwe' ko sàhà nə. Bup mok sè ŋwèe gùgè yà'a pwe', yà'a kà ŋgùupni' bupsəgè. Bohòko sàhà ye, ŋgèŋgàaŋ gù nsàp bup ànə, fana nà' bupsə ŋgùupni' ye nə bupsə. ¹⁹ Riŋ də ŋgùupni' yòo co ndap mvwe' sè Yòŋsə nè Rərəeŋ cugè nja. Yòŋsə nè nà'a sə ntʉ wù ànə a vè bohòNwi bə tu ye. Wù ka ŋgùupni' yòwù tse', Nwi tse' nà' yi. ²⁰ Yi tse' nà' yi bùusə yi à ywi wu ywinə. Nə yeè nə ve'nə fana ye də yusə wù gù-a bə ŋgùupni' yòpwe', yà'a ye ŋgòkùksə Nwi, nə sə gu yi kwa.

7

Nzak Gù

¹ Mʉ sə còm fəsə fa weŋ yè'e bum sè wèŋ à còm fek vèsə mʉ yà'a. A ye-a ŋgà ŋwè də yi kà ŋgwe jə, ye də yi gù bəbòŋ. ² Yè'sə ye-a sè' ve'nə fana a bəbòŋ də ndaŋwè pwe' tse' ŋgwe nè nje, ŋwàŋwè nè fòpwe' tse'

ndu nè nje sè'. Wo tse' ve'nə ya kà də wo gbū ni sənə bup nè ngòko sàhà duk. ³ Ndu nə gū fa ngwe ye nə bum pwe' sè ndum tse' ngògū fa ngwe. Nwànjwè nə gū fa ndu ye nə yà pwe' sè ngwe tse' ngògū fa ndum sè'. ⁴ Nwànjwè nə ka bə tu ye cum. Ndu ye nə tse' nà' yi. Nwəmbam nə ka tu ye yi sè' tse'. Nwànjwè nə tse' nà' sè' yi. ⁵ Ndu nə bə ngwe nə ba fo', mòk kà mòk mū kèhe yi bə'. Tse'nga wo dzəm mvwe' mò'fis də wo ga'a cum ve'nə mvək momjo, ya nga wo jəj mvək ànə ngògū piriya. Nà'a mèe, fana wo be'lə co ngwe bə ndum səmok. Wo be'lə ve'nə ya Satāa kà mandzə tse' ngòbòrə wo də wo gbū būsə də wo ko fuk ntum bəè duk.

⁶ Ntip nè mù sə fa wenj nà' bə nzak gū ènə, ka də mù sə fa njəj də a ye tsoon ve'nə yəj. Mù sə fa mègū yàm ntip. ⁷ Bohòmù yàm, a ye-a də bwiñ pwe' cum mvə'nè mù cu ye'e, boñ ghak lə zəj. Mū cèp-a sè ve'nə fana mù sə riñ sè' də Nwi a fa ndaanwè pwe' nsap nè nje zok ngòfak bohòyi. Yi à gū njwə nəmòk ngòfak ma ve'e, mok ye ngòfak ma ve'e.

⁸ Yusè aco mù cəp bohòbòp būu sə wo ka sənə nzak ngwe bə ndum ntòni bə bāa yepmfə wèenj də, bəghak də wo cum woòwo mvə'nè mù cu yàm ye'e. ⁹ Ngə' nè ca nə də, būu mook yo sə kaco wo ko to riñ ni' awo yəj. Bòbohònsap bū ànə ngòjə ngwe, njwənjwè jəj ndum. A bəboñ də bwiñ cum ncu ngwe bə ndum, nə nonjə nè də njə ngwe bə ndum sə tər wo co mis.

¹⁰ Bohòbòp bū nè wo à lògū lanj, njwənjwè kà ndu ye də yi tesə gū lanj duk lok. Nà'a nə təəj megu ve'nə būsə mù sə kà ye'sə māmù cèp. Jisòs Krest bə tu ye sə duk sè' ve'nə. ¹¹ Nə ye də, a ye-a nga njwə mòk tesə gū, yi nə cum yi yi. Yi kà ndu mòk nè zok jə fe'lə. Yi duk-a də yi jəj ndum, yi bwiñ foho lo fe'lə sè' bohònjwè nè bə nà' à ye to nə. Yà' mègū sè' ve'nə bohònjwəmbam də yi kà də yi bə' fis me'rə ngwe ye duk.

¹² Ma nè bohòbūu mok sə wo tse' ngwe nə ye sə wo tse' ndum nga yà' ka krətəj yəj, mù tse' yumok ngòtsə' fa wo sè'. Ncèp nè mù sə tsə' wo nə, ka də Tà Jisòs Krest cèp nà' yi yəj. Yà' mègū sè mù tsərə mù də a ve'nə yəyərə. A ye-a nga njwəmbam nè yi krətəj tse' ngwe ye nè nà' ka krətəj yəj, njwə nə dzəm də bə ndu ye nə cum fana kà də ndum nə bə'fis ngwe nə duk. ¹³ Nə ye sè' də a ye-a nga njwənjwè nè yi krətəj, tse' ndu nè nà' ka krətəj yəj, ndum nə dzəm də bə ngwe nə nə cum mali fana kà də njwə nə dzeen nà' sè' duk. ¹⁴ Mù duk ve'nə būsə Nwi sə se ndum nè yi ka krətəj ye co krətəj mənkwèenj ngwe ye nè yi krətəj nə. Nə ye sè' də ngwe nè yi ka krətəj yəj nə, Nwii sègè yi sè' mənkwèenj ndu ye nè yi krətəj nə. A ve'nə būsə a ye-a nga gūu sə ga'a na, kàmòk bwe awo sə nə ye mok co bwe pegè, nga Nwi a jə wo lanj də wo bwe sə rərənj būu ma kèe tè' awo sə. ¹⁵ A ye-a nga a ngwe kè ndum è', nè yi ka krətəj yəj, nə duk də yi nə lo tsoj megu lòo, yi lo sè ntəj, yumok ka bup. Bə nsap ènə njwənjwè kè njwəmbam nə nè yi krətəj, yi ka nzak mòk tse'. Yusè Nwi dzəm, də vesuwèenj cum ncu nè nà'a bə fifi. ¹⁶ Wūu njwənjwè nè wu krətəj, wū ka lə riñ, aco ndu yònə yi ka krətəj yəj nə kə riñ Jisòs Krest ntsə'mòk, nə tse' lūj sè' būu wū. Yà' mègū bohònjwəmbam nè yi krətəj sè' ve'nə, wū ka lə riñ, aco ngwe yo nè yi ka krətəj yəj ènə kə riñ Jisòs Krest ntsə'mòk, nə tse' lūj būu wū.

*Cum Mali Məmvə'nə Nwi A
To Wu Nja Wū Cu Yà'a*

17 Nə yeè nə ve'nə yusè yà'a guguj sə də, ndàanjwèe cum nsàp ncu nè Tà Jisòs fùhu fa yi nè. Yi kà də yi kupsə me'rə nsàp njwè nè yi ànə ye ghà nè Nwì a to yi nə duk. Yà'a yusè mù sə yə'rə fa bwij ma fòpwe' də wo gu lo mənə cos pwe'fo' ve'nə. 18 Nwè nəmòok ye-a yo nè Nwì ànə to yi nga wo kom fa yi tu mbəmbam lanj fana yi cum ve'nə. Kà də yi lap mandzè ngògù fe'lə nà' ngòyəənj co wo à ka yi yà' kom fa duk. Nə ye sè' də njwè nəmòok ye-a yo nè Nwì a to yi nga yi ka tu mbəmbam ntòkom fana yi cum mam ve'nə ntən. 19 Zəzok ka bohònjwè nè yi a kom bə nè yi a ka kom yej. Yusè guguj sə də, njwèe nonjə yusè Nwì də yi gu yà'. 20 Nà'a njo nè mù duk də, ndàanjwè pwe' cum mali mvè'nè yi à ye ghà nè Nwì à to yi də yi be'lo Jisòs Krest nga yi cu sè. 21 Nwì ànə to-a njwè nəmòok nga yi cu co njkwèj, yumok ka bup, yi cum mali ve'nə ntən. Ye sè' də nga mandzè nè co yi tesə, nə kà njkwèj mok yee yo, yi tesə sè' ntən. 22 Mù sè duk ve'nə bùusè njwèe ye-a njkwèj nga Nwì to yi lanj, yi be' lo Jisòs Krest fana ye də yi ka yà'sə njkwèj mantombii Tà Jisòs yej. Yà'a sè' də ghà nè Nwì ànə to-a njwè nəmòok nga yi ka njkwèj yej, ye də yi nga'a mok njkwèj bohòJisòs Krest. 23 Sə ritse' də wù ka bə tu yo cum. Jisòs Krest tse' wu yi, bùusè yi a ywijn fis wu mvwe' bup. Kà də wu ye fe'lə njkwèj njwè nəmòok nè zok duk. 24 Nà'a njo nè mù sè duk wej də ndàanjwè pwe' sè be' mali mandzè Nwì, nə cum mali sè' mvè'nè Nwì ànə to yi nga yi cu, bwema am wèj na.

Bùu Sè Wo Ka Sənə Gù NtòNi Nə Ye Bàa Ngwemfə Wèj

25 Bə nzak bùu sè wo ka sənə nzak njgwe bə ndum ntòni fana Tà ka mu yumok bə zej tsok fa. Mù nə tsok fa wej yu yàm sè mù tsərə də yà'a bəboj. Mù rì də yà'a nə yej bəboj bùusè Nwì sə tesə mù, mù sə yuj Tà Jisòs Krest bə ntum nè mò'fis. 26 Wu kùk ja'a-na nsàp bum sè yà'a nga'a, fana boj ghak co njwè cum le mvè'nè yi cu yiiji. Mù sè duk ve'nə bùusè njgə' nga'a njkùunjntən. 27 Njwè nè yi tse'-a njgwe lanj, yi kà də yi me'rə nà' duk. Nə ye sè' də njwè nè yi ka-a njgwe ntòjənj, kà də yi lap mandzè njgòjə njwənjwè sè' duk. 28 A ye-a sè də mù duk ve'nə fana a ye-a nga njwè nəmòok jə-a njgwe, ye də yi ka bup gu. Ye sè' də nga wà'ngwèej jə-a ndum, ye də yi ka bup sè' gu. Wèej rij də bùu sè wo a ni sənə nzak gù lanj tse' njgə' ve'e wùrij. Bòcà mu yàm də wo cum le woowo, ya wo kà nsàp njgə' ènə ye.

29 Bwema am wèj, yusè mù sè duk sè də mvək nè Nwì a fa ves nə nà'a ləm. Ye də ye jəj njgə'a nè'e, bùu sè wo tse' njgwe fak bohòNwì co ngàa jì njgwe. 30 Bùu sè wo sə wa wèej gu co wo sè kà wa. Bùu sè wo sə kwa wèej gu sè' co wo sè kà mvək pwe' bə kwəkwa càsə wes. Bù njgàa gù gi ntej gu mok sè' co wo kà gi ntej gígè. 31 Njwè nè yi sè gù-a nsàp fàk nè fòlòoj sə nzenjòoj fen, yi gu mok co yi ka tsətsərə ye bə bum sè sè nze fəej pwe' nonjə. A ye ve'nə bùusè ncu nè a cu nà' ènə nà' sè cà gesè lòghàr.

32 Mù sè duk ye'sə bùusè mù dzəm də yumòok kà wej njgə' sə fa. Njwè nè yi ka njgwe tse', tse' gha' mvək yi njgòtsərə bə bum sè ma nè Tà Jisòs Krest, mvè'nə aco yi gu ya nà'a kwa bohòyi. 33 Njwè nè yi tse' ye njgwe, ka ve'nə bohòyi yej. Tsətsərə ye tə bə bum nzenjòoj. Yi sè lap mandzè nè co yi gù ya njgwe yee sə kwa bohòyi. 34 Ye də tsətsərə ye ga'a sə ntùu yi bop ba. Bəba mègù sè' ve'nə. Məwà'ngwèj nè yi ka-a ndum tse', tse' gha'

mandzè nè ngòtsərə bə bum sè Tà Jisòs Krèst yi. Yi jə ntum ye bə ni' ye ba fo', nə nonşə bə fàha Jisòs Krèst. Nwà nè yi tse'-a ye ndum, tsətsərə ye cu bə bum nzenğòŋ. Yi sə lap mandzè nè ngògù ya ndu ye kwa bohòyi. ³⁵ Mù cèp bum yè'sə ngòtəsə wəŋ. Ka də mù sə lap mandzè ngòkəs wəŋ yu sè bəboŋ wəŋ. Mù dzəm mègù də bum pwe' ye lwiŋ ya yumook kà fàak awèŋ sè bohòTà Jisòs sə jipsè.

³⁶ Bə nzak nè mo n̄wəmbam bə mo n̄wàŋwè nè wo cèp tes də wo nə cum gù. Wo duk kok fe'lə də wo nə kà gù mok cu b̄usè wo dzəm ngòfàk bohòNwi, fana n̄wəmbam nə kà bəboŋ sə gù b̄usè yi ko fàk ntum b̄uè, nə sə cum megu bə nà' fana boŋ də wo gu tsə'rə gùu sə mvèsè. Yà'sə ka b̄up wəŋ. ³⁷ Ye sə' də, a ye-a n̄ga n̄wəmbam nə tsərə kok sə ntùè yi də yi nə kà n̄wà nə mok jə, yi riŋ də yi nə kà nà' jwèŋ yuk, nə təəŋ bə zəŋ cùk, fana ye də yi gù bəboŋ. Yi me'rə n̄wà nə ntèŋ. ³⁸ Bə nsàp ènə fana n̄wè nè yi jə ngwe gù yà'sə bəboŋ, nè yi duk ye də yi kà jə, boŋ ghak kok yi.

³⁹ N̄wàŋwè tse' ngòcu mègù bə ndu ye tètè nà' kə kpə. Ghà nè yi kpə nə fana ye də n̄wà nə tse' mandzè mok yo co yi kə jəŋ ndu mòk nè nà' b̄òyi. Megu də yi kà n̄wè nè nà' ka n̄wəə Tà Jisòs wəŋ jə. ⁴⁰ A ye-a sè də aco yi lo mali gù ve'nə fana bə tsətsərə nè n̄jəm, mù tsəm də aco yi tse' kwəkwə n̄ga yi cu mam-a yiŋi na. Yusè mù sə cèp yè'sə, mù ri də Yòŋsè nè Nwi nə sə fa m̄ ya' yi.

8

Nj̄aap Rùm

¹ Mù dzəm ngòtsə' wəŋ yumok bə nzak bumlak co nj̄aap rùm. Wəŋ sə cèp ncèp mòk də, <<Vesùwèŋ pwe' tse' n̄kərə.>> Ncèp ànə ka mvwès wəŋ. Megu də nsàp n̄kərə ànə gùgè n̄wè yi sə koksə n̄kwèŋ wà. Yusè aco yà' tesə n̄wèe də a dzəm mòk bə mòk. ² A ye-a n̄ga n̄wè nəmòk sə tsərə bə tu ye də, <<Mù riŋ, m̄ riŋ>>, ye də n̄wè ànə ka m̄bè'lə n̄kərə nè yi nə tse' ngòri nə tse' lok. ³ A ve'nə b̄usè yusè guguŋ sə də, n̄wèe dzəm Nwi. N̄wè nè yi dzəm-a Nwi fana Nwi riŋ ngèŋgàŋ də nà'a mo ye. ⁴ Bə nzak nè ngòzù nj̄aap rùm, a ri tse' zinə də mvè'nè wo kùksəgè bum yà'sə co Nwi, wo sə kùksə nwi nè yi b̄uè nè b̄uè. A ri yàvès də, Nwi nè yi cu nə yi mègù mò'fis. ⁵ A ye-a sè də bum cu m̄bu bə sə nze n̄kəŋ sè b̄wŋ jəgè yà' co nwi nə ye tà bohòwo fana, ⁶ vesùwèŋ ri yàvès də Nwi mègù nè mò'fis. Yi tē' àvès yi. Yi à gù bum pwe'fo' sè' yi, nə gu ves də ya yi tse' ves. A tse' mègù Tà sè' nè mò'fis, nè liŋ yee Jisòs Krèst. Nwi ànə gu casə bum pwe' ndzə bohòyi. Lùŋ àvès nè a tse' nà' n̄ga'a nè'e à vè sè' bohòyi. Yà'a yusè vesùwèŋ ri sə. ⁷ Megu də, krètèŋ wèŋ ka ve'nə pwe' riŋ. Mok cu sè wo à zù nj̄aap rùm sə tètè, wo zù mali-a yà' n̄ga'a, wo sə jə mali yà' də a nj̄aap rùm fana sə gu wo sə ntùè wo də wo gù b̄up b̄usè ntum awo ka pap ntògəŋ. ⁸ Yusè a ri tse' də, n̄wèe kà n̄wè nè bəboŋ mantombii Nwi də b̄usè yi zù nsàp yumòk b̄uèŋgə. Yusè də vesùwèŋ zù-a yà, a nə kà swe' mòk fo' tse'. A kà-a yà' zù, yumok kà sè b̄up.

⁹ Yusè guguŋ sè yà'a ca sə də, wèŋ sè wèŋ riŋ də n̄wèe zù-a sè yà pwe' yumok kà fo' b̄up yà'a, wèŋ jəŋ n̄kərə. Kà də wèŋ gu co b̄uè mok sè wo ka yàwo n̄kərə ànə ntòriŋ gb̄u b̄uè wèŋ duk. ¹⁰ A duk-a də, n̄wè nəmòk yə-a wù nè wù ri yòləŋ n̄ga wù kə cu mvwe' zù nj̄aap rùm n̄ga ntum n̄je

ka pap ntògụ, yi nē tsērē da? Yi nē kà dē a bēbōn ɲgòzū ɲāap rùm, nē zū ye sè' duk à? ¹¹ Yi zū-a ve'nē fana ye dē wù nē wù rì yòṅkērē nē laṅ, wù gù ɲwè nē yi ka gugụ yeṅ nē'nē wù ɲkuṅ yi gbū. Ka ve'nē bēbōn yeṅ, būsè yi yà'sē moma yo nē Jisòs Krest à kpū mū tuhù yi sè'. ¹² A ye-a ɲga wèṅ sē gù bup bohòkrètēen yē'sē dē wo sē gbū ve'nē fana ye dē wèṅ gù bup ànē bohòJisòs Krest bē tu ye. ¹³ Ye dē bohòmē yàm, mū riṅ-a dē mū zū-a yumok yà' gū moma am mòk ɲgògù bup fana mū teṅsē, nē kà nsàp yu ànē zū ya yi kà gbù.

9

Njo Nē Mū Sē Kà Swe' Làp

¹ Yusēmook dē, mū rì bē tu am dē yusēmok ka mū ko kiiṅtse'. Wèṅ rì dē mū ɲgà ntum Jisòs Krest. Mū à yē Jisòs nē yi Tà àvès nē bē lis am ve'e laṅ. Fàha sē mū sē gù bohòTà Jisòs sē wèṅ yē'e nto'o sē. ² A ye-a sē dē būu mok wèṅ kà-a rì dē mū ɲgà ntum Jisòs rì fana mū dē wèṅ rì yàwèṅ ve'nē laṅ. Njo nē wèṅ a dzēm bohòJisòs fana wèṅ yà'a co yumok sē yà' sē nitsè' fa bwiṅ dē mū ɲgà ntum Tà Jisòs Krest nē. ³ ɲwè nēmòk duk-a dē yi lap mū co bē nzak dē mū ka ɲàṅ bē yusè yà'a yàm sē co ɲgà ntum Jisòs tse' fana mū cèp fēsē fa ɲgèṅgàṅ ve'e: ⁴ Co ka kàkurè bohòbwiṅ ɲgòfa mū bēṅ bē nēno būu nsàp fāk nē mū sē gù nē'e yeṅ à? ⁵ Wèṅ sē duk yē'sē dē kaco mū jəṅ ɲgwe nē yi sè' krètēn, ya vesì sē gihi ke'ca co ɲgàa ntum mok sē gù yà'a yeṅ à? Kaco vesì gihi ve'nē co Pità bē ɲgàa ntum mok yà'a nē ye bwema Tà Jisòs wèṅ yà'a yeṅ à? ⁶ Kēnē dē būu sē wo nē fak yàwo bē bo awo ɲkuṅ nē zū mègù ves Bānabà ba būu yà?

⁷ Sojà mòk cu nē yi fàkgè co sojà, nē sē kē lap bwi mbāam zū ye mvwe' sē zok yo à? ɲwè nēmòk à fāk yuk nzum, nē kà bum sē yà' tesē mbwa zū yuk laṅ à? Kēnē dē ganakù' mòk cu nē yi gùmsègè nām, wo duk fa yi dē yi nē kà mbwi sē ɲam no yo à? ⁸ Bum sē mū sē cèp yē'sē, ka dē yà' mègù mvəsè bwiṅ dzəmgè ve'nē woòwo yeṅ. Yà' cu ndzənē ɲwàk lūuk Musi sè' ve'nē. ⁹ Wo à còm nòṅsē ɲja dē,

Kà dē ɲwèe kiiṅ lok cūu nām nē wo gùgè yi, yi sē ku gòmbi nà'a duk. Co dē Nwì à sē duk yē'sē ɲga yi sē tsērē mègù yē'e nām-à? ¹⁰ Co yi à sē kà bohòvesùwèṅ sē a bwiṅ àwo tsērè à? Yi à còm yē'sē būu vesùwèṅ, būsè ɲgà fāk nzum bē ɲgà kùkù pwe'fo' nē riṅ tsoon ɲē wo nē tse' ma ɲjāwo ɲgòzū ɲkuṅ wo fak. ¹¹ Vès a tsòho fa weṅ ncèp Ntirè nē Bēbōn nē laṅ. Nà' cu sē vèh wèṅ co ɲgwii bum mok sē ɲwè bì múnzuu yi. Ye dē a yē'e bup co wèṅ tesē ves yàvès bē bum sē co bēṅ bē cèk wèṅ sē vès sē dzəm ɲgòtesē ɲgùpni' avès bē zēṅ à? ¹² Mvəsè wèṅ fagè būu mok bum sē wo dzəmgè yà' ɲgòtesē nì' awo bē zēṅ yà'a, a nē ye co wèṅ fa to ntòvès. Mū cèp-a sē ve'nē, ka dē mū sē lēṅ weṅ dē wèṅ fa mū yeṅ. Mū a dzəm dē mū ye nsàp ɲgə' nē fòpwe' nē'nē mū bē tu am. Mū ye ɲgə' ve'nē ya kà dē yusēmook tēhè lok fa ɲwè nēmòk mandzè nē ɲgòyuk Ntirè nē Bēbōn nē Jisòs Krest nē duk. ¹³ Wèṅ riṅtse' dē, būu sē wo fàkgè māmṅve' ndap Nwì nē ghaṅ nē zūgè yàwo sē' zuzūu sē bwiṅ jē vègè māmṅve' mbwa sē. Būu sē wo fàkgè yàwo mvwe' fa Nwì satikà' sē bwiṅ jē vègè yà' yà'a zūgè ma nē ɲjāwo ca sē'. ¹⁴ Yà' mègù sē yəyərè bē būu sē wo tsòhogè

yàwo Ntirè nè Bèboŋ nè. Tà Jisòs Krèst a fa nàŋ laŋ də bwiŋ fa yà'wèŋ bum sè co wo tēsə ni' awo bə zey sè'.

¹⁵ Mù sə kək-a lis də bwiŋ fa mū bum sè mù dzəm fana yà' kà bə jòn ye. Anə geŋ, mù ka yu am ŋwə nəmòk ve'nə sè duk yuk fa. Mvə'nə mù sè còm yè'sə, ka də mù gù ve'nə ya wèŋ fa mū bum sè yà' tse' ŋgòye yàm sə yeŋ. A ye-a də mù fek weŋ bum yà'sə fana kaco mù kum fe'lə ŋgùŋ də mù gù fa weŋ yumok wà mok yeŋ. Bògha' də mū kpū lə kpū nè nonşə ŋgòfek weŋ ve'nə. ¹⁶ Mū tsòho fagə-a bwiŋ sè Ntirè nè Bèboŋ nè fana mù ka ŋgònèni' bùu zey tse', bùusə Nwì a tsè tse' mù bə zey yi. Ye də mū kà-a bwiŋ ncèp Ntirè nè Bèboŋ nè tsoho fa fana ye də mù cu bup. ¹⁷ A ye-a də mù ànə tsərə kok gu-a sə vəə mù ŋgòtsòho ncèp ènə bwèrə mù sə kək lis də mù tse' tsoŋ swe' fo'. Nə yeè nè də mù à ka yà' mù tsərə kok, Nwì a fa fàha yè'sə ndzə bohòmù yi. ¹⁸ Swe'e sè mù sè tse' fo' yà? Swe'e yàm mègù də mù tsoho fa bwiŋ ncèp Ntirè nè Bèboŋ nè wà. Nà'a njo nè mù kà bwiŋ də wo fa mū bum sè yà' tse' ŋgòye sè yàm fekgə sə.

¹⁹ Mū cu yè'e, mù ka ŋkwèŋ yeŋ. Nwè nəmòk ka mū yi tse'. A ye-a sè ve'nə fana mù a gù bùsə ni' àm co ŋkwèŋ bohòbwiŋ pwe'. Mù a gù ve'nə ya mū jəŋ və bwiŋ ŋkəuŋ bohòTà Jisòs Krèst. ²⁰ Mū ye be'lə ves bùu Jus wèŋ, mù sə gu lo bum sè' co wo. Mū gù ve'nə də ya mū jəŋ və wo ŋgòbè'lòTà Jisòs Krèst. Ləuk sè Nwì à fa Musi yà'a ka mū ko kiŋtse'. A ye-a sè ve'nə fana ghà nè mù cu be'lə ves bùu sè ləuk sə kotse'gè wo fana mù sə gu yàm sè' co yà' sə kotse' mù sè'. Mù sə gu ve'nə də ya mū jəŋ və wo ma nè Jisòs Krèst. ²¹ Ghà nè mù cu be'lə ves bùu sè wo ka bùu Jus yeŋ, sè ləuk Nwì ka yumok bohòwo tse' fana mù gu sè' co wo. Mù sə gù ve'nə də ya mū jəŋ və wo bohòJisòs Krèst. Mū gù ve'nə, kà yà'sə də mù sə kà Nwì wəp yeŋ. Yusə də mù sə nonşə yusə Jisòs Krèst à cèp yi. ²² Nə ye fe'lə sè' də mù kə cu be'lə ves bùu sè ŋkərəə awo ka guguj bə ma nè Nwì yeŋ fana mù sə gu sè' mvə'nə wo sə gùu. Mū jəgè ni' àm co wo ve'nə ya mū gu mandzə nè də a ye-a sè yà, mù be' ko jəŋ və mali bùu mok ŋgòkè tse' lùŋ nè Nwì nè. ²³ Yè'sə pwe'fo', mù sə gù mègù yà' njo Ntirè nè Bèboŋ nè, də ya mū nè kə tse' bəbo nè nà'a vègè bohòbwiŋ njo Ntirè nè Bèboŋ nè.

²⁴ Wèŋ ri də bwiŋ cagə caŋ, ŋga wo bwiŋ ŋkəuŋ fana ŋwə nè yi caŋ tè nè kə zə mantombii nè megu nè mò'fis. Ye də wèŋ caŋ guguj ya wèŋ kə tse' lələ' nè. ²⁵ Nwè nè yi dzəmgè də yi nè caŋ caŋ cugə ŋgòfùhu, yi kà bum nduk sə gù ke', də ya yi tse' nàŋ. Yi gù yè'sə ve'nə pwe'fo' ŋga wo nè lak yi bə yu səmok wà sè yà'a nè bup. Lələk njàvès nè a sə kək də a nè kə tse' nè nà'a kà bupgə. ²⁶ Bohòmù yàm, mù sə ca lo mègù rərəŋ jurr, ya mū kə dzer mvwe' sè wo kə lèsəgə sə. Mū ka co ŋwè nè yi sə mà' ke'cà ndò' wà, nè kà yusə yi də yi ta sə ta yeŋ. ²⁷ Mū fagə ni' àm nsəap ŋgə'ə sè fòpwe', də ya mù kotse' nà' cùk ŋgòye kəkurə bə fàha Tà. Ya kə dzèŋ nuu, wo kà mù nè mù sə tsoho Ntirè nè Bèboŋ mù nè də mù ka yàm kəkurə yeŋ duk fa.

10

1 Bwema am wèŋ, mù sè dzəm də wèeŋ tsərə tse' yusè yà' à ye bohòtácicii avès wèŋ sè wo à yù Musi. Mvè'nè wo à sè gi dzòoŋ ke'cà ŋgəà fana mbàk mòk à sè niŋ lòfa wo mandzə. Wo pwe' à lò, nə kə to ndzəp nè wo togè nà' də <<Ndzəp nè bèbaŋ>> nà'a sè kùhu. 2 Mvè'nè wo à yù lòmbàk ànə, nə kə to ndzəp ànə fana yà' à ye bohòwo yà'sə co nsàp bàpte mòk ya wo bùuŋ bùu Musi wèŋ. 3 Wo lòoŋ fo' à zù zuzuu sè Nwi à sè tum fa tsə wo mùbu. 4 Wo pwe'fo' à no ndzəp nè Nwi à sè fa wo yi. Ndzəp nè wo ànə no à sè tesə ndzə wohò. Wo nè ndzəp à sè tesə nja nə à ye yà'sə co yumok ŋgònitsə' gèsə lòbohòJisòs Krəst bə tu ye. Yi à ye bə yà'wèŋ ghà nè wo à sè gihi nə. 5 Wo ànə ye mvəsə Nwi à gù bohòwo ve'nə pwe', mòk ye mɔŋgorə ànə ŋkùuŋ sè wo à gùu Nwi jok. Wo ànə gù ve'nə fana wo kpù ram noonŋ wes ŋgəà anə.

6 Bum sè yà' ànə ye yè'sə sè nitsə' fa vesùwèŋ də kà də vesùwèeŋ dzəm ŋgògù bup mvəsə tàcicii avès wèŋ à gù yà'a duk. 7 Mòk mɔŋgorə wo anə à sè gù mòk bə rùm wèŋ. Yà'a mvè'nè wo à còm ndzənə ŋwàk Nwi də, <<Bùu sè wèŋ à cu sè nze, nə zù, nə no, nə lokok mɔtsə ŋgòkàaŋ fa rùm awo sè dzeŋ.>> Kà də wèeŋ sè kuksə rùm mvè'nè wo à gù yà'sə duk. 8 Mvək mòk ànə ye sə', sè wo à sè ko sàhà. Wo à kpù nùmbu nè mò'fis co bwìŋ ncùhù hum ba-ncòp-te' njo sàhà ènə. Ye də vesùwèeŋ kà mvəsə wo à gù yà'sə gù. 9 Mvək nəmòk à ye fe'lə sè mòk, wo sè mùmsə Tà Nwi fana wo sè cwaŋ yusè Nwi gù fa wo cwa. Wo à cwà ve'nə, Tà Nwi gù no lurə zə wo. A kà də a cwaŋ yàvès Nwi duk. 10 A kə dzèŋ fe'lə mvək nəmòk sè mòk, wo cep ŋwəm ke'ca ŋwəmə. Masinjà Nwi nè yi zəgè ye bwìŋ à kə zə wo. Vesùwèeŋ kà co wo à ŋwəm yà'sə ŋwəm.

11 Bum sè yà' à ye yè'sə pwe' yà'a ŋgòni fa bwìŋ də wo kərə. Wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ŋwàk sè' də ya a sè jəŋ ŋkərə, bùusə a cu bə mvək nè nzeŋgònə nà' kùəp ŋgòmèe. 12 Ye də a ye-a ŋga ŋwè nəmòk sè tsərə də yi guguŋ fana yi jəŋ ŋkərə ya kà də yi gbù duk. 13 Məmumsə mòk ka bohòwèŋ nè də nà'a kà bohòbwìŋ pwe' vègè və yuk. Yusə də, məmumsə vè-a bohòwèŋ, Nwi nə kà mè'rə də nà'a ghak wèŋ mè'rə, bùusə yi ŋwè nè zìnə. Məmumsə vè-a bohòwèŋ, yi nə gù fa wèŋ mandzə nè co wèŋ təəŋ, nə ghak nà'.

Bwìŋ Me'rə Nzak Bum Rùm

14 Nge' ntum am wèŋ, nà'a njo nè mù sè ləŋ wèŋ də kà də wèeŋ tse' bə sənə rùm duk nə. 15 Mù sè cèp bohòwèŋ co bùu sè wèŋ tse' ŋkərə mù tuhù wèŋ, wèeŋ tsərə-a yàwèŋ sè' də bum sè mù sè cèp yè'sə zìnə kə ka' ε. 16 Ghà nè vesùwèeŋ zugè Losopà mvwe' mò'fis, vesùwèŋ sè kwasə Nwi bə ŋgàp nè a nogè fo' nə. Vesùwèeŋ no nəno sə, ye də a sè be'lə ves Jisòs Krəst wèŋ mvwe' mò'fis ndzə mvwe' nduəm ye. A zù bred ye də a sè be'lə bə ni' Jisòs Krəst sè', kə ka ve'nə yeŋ ε? 17 Yà'a nitsə'gè də vesùwèeŋ mò'fis bùusə ntuk bred nè a zugè nə ye mègù nè mò'fis, a benə pwe', nə zù nà'. 18 Wèeŋ tsərə-a bùu Jus sè wo zugè njàap sè wo jə vègè yà' ŋgòfa satikà' bohòNwi bə zəŋ yà'a nè. Wo zù yà' ve'nə, ye də wo bə Nwi zùuŋ mvwe' mò'fis sè'. 19 Yè'sə sè nitsə' yè'sə də? Co yà' sè ni də rùm bə zuzuu sè wo jə vègè mvwe' rùm sè yà'a yumok sè guguŋ à? 20 Ka', ka ve'nə yeŋ lok. Yusə mù sè duk sè də, bùu sè wo ka Nwi riŋ fagè satikà' njàwo ŋga wo sə fa nà' yà'sə bohòyòŋsəə zè', kà Nwi ye. Yusə də mù ka dzəm də

wèŋ ze' wèeŋ ye mò'fis dzəm. ²¹ Aco ŋwè no ŋgàp nè Tà Jisòs Krèst, nè kə bəuŋ no fe'lə ŋgàp nè ze' wèŋ ye'sə va? Kènə də aco ŋwè zə zuzə bə Jisòs, nè kə zə be'lə fe'lə bə ze' va? ²² A bəboŋ də a gu bum sè co yà' gu Tà yi jok à? Wèŋ tsəm də a tse' nàŋ nè ghak Nwì à?

Gù Mègù Yusè Co

Yà' Tesə Bùu Mok Sə'

²³ Mù duk to mantombi fa' də bùu mok sè mənŋgorè wèŋ sə duk də, yusəmok sè co wo dzəə bùə. A zinə də yusè co wèeŋ dzəə bùə, megu də a sè' zinə də kaco bum pwe' tesə ŋwè yeŋ. Yumok ka bohòwèŋ ŋgòdzəə yeŋ, a zinə, megu də bum mook yo sè aco yà' gu ŋwè yi kà gəgəŋ bə bum sè ma nè Tà Jisòs Krèst ye. ²⁴ Kà də ŋwèe sə kək lis ŋgògù mègù yusè yà' sə bo yi yiyi duk. Yi gu yusè co yà' tesə bùu mok sè'.

²⁵ Wèeŋ yə-a ŋga wo sə sèŋ njàp munteŋ, wèŋ ywiŋ zə dədok, nè kà yumok fek. ²⁶ Mù duk ye'sə bùusè wo à còm ndzənə ŋwàk Tà Nwì də, <<Nwì tse' nzeŋgònə bə bum sè yà'a sənə ŋgònə pwe' yi.>>

²⁷ A ye-a ŋga ŋwè nəmòk nè yi ka krətèŋ yeŋ to wu də wu kə zə zuzə munda'à yi, wù dzəm, nè geŋ, fana yusè yi fa wu ŋwə wù zə yà' dədok. Kà də yà'a bəboŋ kə bup àlè' sə fek kè'cà. ²⁸ Nə ye də a ye-a ŋga ŋwè nəmòk duk fa wu də, <<Njàp ànə njàp rùm,>> fana wù kà zə. Wù teŋsə ve'nə njo nè kàmòk ŋwè ànə nè duk də wù sə gù bup. ²⁹ Wu nè me'rə zuzə yà'sə ve'nə bùu tu ŋwè mòk, anə ka-a bùu tu yòyeŋ. Kàmòk aco ŋwè nəmòk fek də, <<Aco mù cum yàm co ŋgà ndapndzəm bùu tu ŋwə nà' mòk àlè? ³⁰ A ye-a ŋga mù kwasə Nwì bə zuzə, nè zə yà', yaan bùu mok fo' yà ŋkuŋ wo duk də mù gù bup, ŋga mù kwasə Nwì bə zeŋ laŋ ε?>> ³¹ Nə mù tse' ŋgòcèp fəsə də, bəboŋ də a ye-a ŋga wù sə gu-a sè yà pwe', gù yà' bə mandzè nè bwiŋ yə, wo kuksə Nwì. ³² Jəŋ ŋkərə də wèeŋ kà yusəmok sè co yà' sə yanse ŋwè nəmòk ntum gù. A dzəm ŋgəŋgəŋ ye ŋwəə Jus kè ŋwè lakmvum, kènə bùu cos àlè, wèŋ kà də wèeŋ gu co ntum bup wo duk. ³³ Bohòmà yàm, yusè mù gùgə pwe', mù sə lap mandzè nè co də mù gu ndaanwè pwe' yi kwa. Mùu kà yàm bə yusè də yà'a nè tesə mù mùmù tsərəgə, mù tsərəgə yàm bə yusè aco yà' tesə bwiŋ ŋkəuŋ. Mù gùgə ve'nə də ya mù jəŋ və wo bohòNwì, də ya wo tse' lùŋ.

11

¹ Ye də wèeŋ be' kùugi am mvè'nə mù sə be' kùugi Jisòs Krèst.

Bəba Lok Tu Awo Ŋkuŋ Nə Kuksə Nwì

² Mù kwasə weŋ wùriŋ bùusè wèŋ sə tsərə mali ncèp àm, nè sə gu bum sè mù à yə'rə weŋ. ³ Yusəmok cu sè' sè mù sə də wèeŋ rəeŋ bə zeŋ. Yusè də, ŋwè nè yi tu bohòŋwəmbaam Jisòs Krèst. Nwəmbam nè ye bwi ye tu bohòŋwəŋwè, Nwì ye tu bohòJisòs Krèst yi. ⁴ Ye də, a ye-a ŋga ŋwəmbam sə gù piriya kènə də yi sə tsoho ncèp Nwì mvwe' sè bwiŋ sə kùksə Nwì, nè ta tse' tàm fana ye də yi sə fa marè'tu bohòJisòs Krèst nè nà'a tu bohòyi na. ⁵ Bohòŋwəŋwè ye, ma nje zok də yi sə gu-a bum ye'sə, yi kinlok tu ye. A kà-a ve'nə ye, ye də ŋwà ànə sə fa marè'tu bohòŋwəmbam nè nà'a tu bohòyi nə.* Zok ka bohònsàp ŋwà ànə bə nè yi kom sù màk fis tu ye

* 11:5 11:5 Ghà nè wo à còm ŋwàk nè'e à ye ŋga baa sə wo lògù tse' ngòlok tu awo lo'o.

kproho, kproho yeŋ. ⁶ A ye-a nga ŋwàŋwè duk dā yi kà tu ye kɪ lok fana ye dā yi kom kpo'rə yà'. A rì tse' bèboŋ dā a yu marè'tu bohòŋwàŋwè ŋgòkom kpo'rə tu, ye dā yi kɪŋ lok yà' kii.

⁷ Njo nè ka bèboŋ bohòŋwàmbam ŋgòlok tu ye yeŋ nè dā, ŋwàmbam tse' nsəsəə Nwì. Ŋwàmbam nitsə'gè mvə'nè kəkuk nè Nwì cu fana ŋwàŋwè sə ŋɪŋtsok ye mvə'nè kəkuk nè ŋwàmbam cu. ⁸ Wèŋ rì dā, Nwì ànə jəŋ vəp ŋwàmbam, nè gu ŋwàŋwè bə zəŋ, ka dā yi à jə vəp ŋwàŋwè, nè gu ŋwàmbam bə zəŋ yeŋ. ⁹ Yumook sè' dā, Nwì ànə gu ŋwàŋwè bəŋ ŋwàmbam, ka dā yi à gu ŋwàmbam bəŋ ŋwàŋwè yeŋ. ¹⁰ Ye dā a bèboŋ dā ŋwàŋwè kɪŋlok tu ye ŋgònitsə' dā yi ka tu bohòŋwàmbam yi yeŋ. Yi gu ve'nə ya ntum kà masinjaa Nwì yaaj. ¹¹ Mvə'nè bum ye'sə ve'nə kà dā wèŋ swi ye'e duk. Ncu àvès nè ves Tà Jisòs wèŋ ènə, ŋwàmbam tse' ŋgòye sè', ŋwàŋwè ye sè'. Busə wo sə fak bo bə bo. ¹² A rì dā ye'sə zìnə bəŋsə Nwì ànə jəŋ vəp ŋwàmbam nè gu ŋwàŋwè bə zəŋ, ŋwàŋwè dzə fe'lə bwi ŋwàmbam sè'. Bum pwe' vègə bohòNwì.

¹³ Wèŋ kək ja'a na yàwèŋ sə fənə sè' è. Co a bèboŋ bohòŋwàŋwè ŋgòlòkok təŋ ŋgòlɛŋ Nwì mvwe' bwiŋ tu to àlɛ? ¹⁴ A kək ja'a mègù-a mvə'nè Nwì à gu bum fana yà' ye dā a marè'tu bohòŋwàmbam ŋgòtse' nūəmту sè səsap. ¹⁵ Bohòŋwàŋwè ye yà'a bohòyi bum ŋgwèŋ busə Nwì à fa wo nūəmту ya wo lok tu awo bə zəŋ. ¹⁶ A ye-a nga ŋwə nəmòk cu, nè dā yi fənə bum ye'sə fana ŋgəŋgàŋ rɪŋ dā vès, nè ye bəŋ cos ma fəpwe', vès tse' mègù yàvès mandzə nè mò'fis ŋgòkùksə Nwì bə zəŋ.

Ntip Bə Nzak Losopà

(Mat. 26:26-29; Mak 14:22-25; Luk 22:14-20)

¹⁷ Yu nè mù sə dā mu tip wèŋ bə zəŋ ŋga'a nè'e, kaco mù kwasə wèŋ bə zəŋ kwasə yeŋ. Yusə dā, bə mvək nè wèŋ kə be'ləgè ŋgòkùksə Nwì fana wèŋ sə gu ghak fo' bəp. ¹⁸ Nè mò'fis dā, bwiŋ a tsə' mu dā wèŋ və mvwe' mò'fis co cos, wèŋ ye cù zəzok, nè ga'a bəbòp bəbòp. Yusə wo a tsə' mu ye'sə sə yəəŋ bohòmù co a zìnə. ¹⁹ (A zìnə dā cù zəzook bəp, megu dā nà'a gūgè ghà mòk yi ŋkuŋ wù rì ŋwə nè yi zìnə muŋgorè wèŋ anə.) ²⁰ Wèŋ kə be'ləgè mvwe' mò'fis ŋgòzu fana wèŋ kà yà'sə Losopà zūgə. ²¹ Mù duk ve'nə bəŋsə wèŋ zūgə, ndaŋwè pwe' sə zu sè ye, nè kà mòk tək. Wèŋ gu ve'nə, bəŋ mòk sə waŋ njè ŋga mòk sə jùhu dā wo no cà cù. ²² Kwè'fò! Wèŋ jə bəŋ ndap Nwì co yusə wà, nè sə fa bəŋ sè wo ka yumok tse' marè'tu bəŋ yà? Wèŋ ka ndap co wèŋ zə nè no fo' mvə'nè wèŋ dzəm tse' à? Wèŋ dzəm dā mu duk ye'sə daa? Co mu kwasə wèŋ bə nsəp nè wèŋ sə gu ènə à? Njo'ò, mu nè kà wèŋ kwasə.

²³ Mù à yə'rə fa wèŋ bum sè Tà Jisòs à nitsə' mu laŋ. Yusə dā à ye nòŋ bə ndzəm nè wo seŋ Tà Jisòs nà'a, yi jəŋ bred, ²⁴ mu kwasə Nwì bə zəŋ. Yi ànə kwasə wes Nwì, yi bə'rə nà', nè cep dā, <<Nè'e ŋgùpni' àm nè mù fa nà' bəŋ wèŋ. Wèŋ sə guhu ve'nə, ŋgòtsərə tse' mu.>> ²⁵ Wo ànə zu wes fana yi jəŋ ŋgàp nè, nè cep sè' dā, <<Ŋgàp nè'e rùk nè fi nè nà' kɪ ŋge' ndzənə nduəm am. Ghà nè wèŋ no ŋgàp nè'e pwe', wèŋ sə tsərə tse' mu.>>

²⁶ Ye dā ye jəŋ ŋga'a tətè kə dzeŋ numbu nè Tà Jisòs nè bwiŋ foho vəə, ghà nè wèŋ zu bred nè'e nè no ŋgàp nè'e pwe', ye dā wèŋ sə nitsə' fa bwiŋ yà'sə kpə Tà Jisòs nè. ²⁷ Ye dā a ye-a nga ŋwə nəmòk zu bred ènə kə no ŋgàp ye nè bə mandzə nè nà' ka bèboŋ yeŋ fana ye dā ŋgəŋgàŋ

cu bup bæ ni' nà ye nduøm Tà Jisòs. ²⁸ Ye dè ñwè nè yi duk-a dè yi zù bréd nè, nè no ñgàp nè fana yi fek ni' ye bèbon ñkuñ yi zù yà'. ²⁹ Busè ñwè nè yi zù-a nga yi kà ñgùpni' Tà Jisòs tsàragè fana ye dè ñgèngàñ sè to naañ nzak mù tuhù yi. ³⁰ Nà'a njo nè bùu awèñ sè yaa ñkàun, mok ye wòwo fana mok sè kpù kpùu jwan. ³¹ A ye-a dè a fek ni' avès bèbon ñkuñ nè zù yà' fana ye dè Nwii nè kà vesuwèñ bæ nzak be'. ³² Njo nè Tà Nwii sakgè ves, nè yeñsè ves ñgè' a yegè ñgòrñsè fa ves jòon avès. Yi gù ve'nè ya nùmbu nè yi vè ñgòkè sak nzeñgòn fana yi kà ves bæ bùu sè wo gbù nzak bohòNwi be'lè. ³³ Bwema am wèñ, ye dè ghà nè wèñ kè be'lè ñgòzù Losopà fana bon dè wèñ tæk bwema mok wèñ wo vè wes ñkuñ. ³⁴ A ye-a nga njè sè ya ñwè nèmòk fana yi zù vè beñ ye mù nda' à yi ñkuñ nè vè. Yi gu ve'nè ya nga wèñ kè be'lè mvwe' mò'fis fana Nwi kà weñ bæ nzak be'.

Mù vè ñkuñ vesuwèñ cep bæ bum mok sè wèñ à com fek mù yà'a lañ.

12

Bùu Cos Wèñ Co Ni' Nè Mò'fis Nè Tse' Bòp Zèzok

¹ Bwema am wèñ, yumok sè mù sè dzøm dè wèñ rëñ bæ zeñ, a bæ nzak ñkèrè nè Yòñsè Nwii fagè bwìñ ñgògù bum bæ zeñ. ² Wèñ ri dè à ye mantombi fa' nga wèñ ka bohòJisòs ntòdzøm, wèñ à sè jam ke' bæ mandzè zèzok. Wèñ yuñ ke' lo rùm sè wo ka cù cèpgè wèñ nduk. ³ Ye dè wèñ rëñ bæ zeñ dè, a ye-a nga Yòñsè Nwi sè gù-a ñwè nèmòk fana kaco ñgèngàñ duk dè, <<Ndòo be' Jisòs>> yeñ. A sè' dè kaco ñwè duk dè, <<Jisòs Tà>>, nga Yòñsè Nwi sè kà ñgèngàñ yi gù yeñ.

⁴ Ncèp nè mù anè yeto bæ zeñ nà'a dè, Yòñsè Nwii fagè bwìñ ñkèrè ñgògù bum bæ mandzè zèzok. Yòñsè Nwi nè yi sè fa bwìñ ñkèrè yè'sè mègù yi nè mò'fis. ⁵ Fàha sè ñgòfàk bohòTà Jisòs sè zèzok. Tà Jisòs nè wo sè fàk bohòyi nè, yi nè mò'fis. ⁶ Bwìñ tse' mandzè sè ñgògù fàha Nwi bæ zeñ zèzok. Nga gäpsè fa bwìñ ñkèrè nè ñgòfàk bæ zeñ ve'nè Nwi nè mò'fis. ⁷ Fana Yòñsè Nwii ni fagè ñwè nè mò'fis yumok dè ya nà'a jøn yu ànè, nè tèsè bùu ye sè wo à dzøm bæ zeñ pwe'. ⁸ Yòñsè nè fagè ñwè nèmòk ye mandzè nè ñgòfa bwìñ ntíp nè bèbon bæ bum sè ma nè Nwi, nè fa mòk ye ñkèrè nè ñgòyè'rè rëñsè fa bwìñ bum Nwi. Yè'sè lòon nga sè fa gù Yòñsè Nwi nè mò'fis. ⁹ Yòñsè Nwi nè fagè ñwè mòk ñàañ sè ñgòtse' ri nsàp dzèdzøm nè dè Nwii nè gu tson li yusè yi fek nà'. Yi fa ñwè mòk ye nè dè aco yi luñsè nga yiyañ. ¹⁰ Bùu mok tse' yàwo ñàañ sè ñgògù bum sè yà'a mangèngèñ, mok ye yàwo sè ñgòcèp ri bum mok sè Nwi tsoho fa wo yà' yi nga gù sè Yòñsè Nwi nè mò'fis nè. Bùu mook ngàa ri dè yu yè'e yà' vè bohòYòñsè nè, yè'e sè yà' ka bohòYòñsè vè. Nwè mòk nè aco yi cep riñ ncèep lak mok sè bwìñ kà yà' yukgè fana mòk ye ye nè ñgòtsòho rëñsè fa bwìñ yusè mòk nè cèep sè. ¹¹ Ye dè sèñòm bum sè a sè gù yè'sè pwe'fo', Yòñsè nè yi fa ñàñ dè bwìñ gu ve'nè nè, yi mègù yi nè mò'fis. Yi fagè ndàañwè pwe' ñàañ sè nà' zok yiñyi mvè'nè yà' bòyi ñgòfa nà'.

Fàfa Sè Zèzok Sè Sè Fak Mègù Ndzəñə Ni' Nè Mò'fis

¹² Aco a fuhu ja'a nsàap fàfa yè'sè bæ ni' ñwè. A riñ dè ni' ñwè tse' bòp zèzok. Nà'a ye-a sè zèzok ve'nè nga nà' gù nè mò'fis. Bòop sè pwe' be'lègè

mvwe' mò'fis ngòye ni' nè mò'fis. Yà' mègù bohòbàù Jisòs Krèst wèñ sà' ve'nə. ¹³ Vesùwèen mok bùù Jus, mok bù lakmum. Mok ñkwèn, mok kà ñkwèn ye. Vesùwèn lòn ò ò bùù co ñwè nè mò'fis ghà nè wo à bàptesə ves bə yòñsə nè mò'fis nə. A sà' yòñsə ànə nè a jə nòñsə nà' sə ntuù vès.

¹⁴ Ni' ñwèe mò'fis, ñga nà' tse' bòp ñkùun ñkuñ yi ye ni' nè mò'fis nə. ¹⁵ A ye-a ñga kù duk də, <<Njo nè mù ka bo yeñ àlɛ, ye də mù ka mok bòp ni' yeñ.>> Yà'sə nə kà kù də wo kà bòp ni' mamòk yeñ gù. ¹⁶ A ye-a də ntu' duk də, <<Busè mù ka yàm lis yeñ, ye də mù ka ma ni' ñwè mok yeñ.>> Aco yà'sə kupsə ntu'u sə à? ¹⁷ Tsə-rə-a yàwèn sà' də ni' ñwè ànə ye megu-a liis lis, yi yuk bum bə yà? Kə a ye-a də ni' ñwè pwe' à ye mègù ntu'ù ntu', yi rəmsə bum bə yà? ¹⁸ Nwi ànə ka ve'nə gù. Yi à gù nòñsə ni' nə nja zəzok mvə'nə yà' à bòi. ¹⁹ A ye-a də ni' ñwèe ye megu lòn ñsàp yu nè mò'fis, kaco wù to nà' də a ni' ñwè yeñ. ²⁰ Yusə də ni' tse' bòp zəzok ñga yi mègù ni' nè mò'fis.

²¹ Kaco lis duk fa bo də, <<Mù ka fàk vesù tse'>> yeñ. Kaco tu duk fa kù də, <<Mù ka fàk vesù tse'>> sà' yeñ. ²² Yusə də, ma ni' ñwè nè a tsəmgè də nà' ka fàk tse' nə, kaco a cum to jì zeñ yeñ. ²³ Ma ni' sà vès tsərgè də yà' a momjo yà'a, a jə ghakgè ñkərè sà' bohòma nà'nə. Ma ni' nè bwiñ yə-a nà' marè'tu ko ves nà'a, a təhə bònə lo' ghakgè sà' zeñ. ²⁴ Vesùwèen təhə lok yà' ve'nə, nə kà ni' nè ma nè bəbòñ nə yumok təhə lok fa. Nwi à gù ni' nə ve'nə yi də ma ni' sà a jəgè yà' co yusə wà sə vesùwèen jə ghakgè ñkərè sà' bohòwo. ²⁵ Ye də ni' ñwèe kà ma mòk co də nà' ka fàk tse' jəgè. Nà'a jəgè ma nè fòpwe' də nà' tse' yumok ngògù fa mòk. ²⁶ Ni' nə ma mòk sə yə-a ñgə', wo ye lo ñgə' nə sə wo pwe'. Ma mòk cu-a bəbòñ, bəñ lo wo sà lòn ò fò'.

²⁷ Yusə mù sə duk sə də, wèñ pwe'fo' mvwe' mò'fis, wèen ni' Jisòs Krèst. Nə ye sà' də ñwè nè fòpwe' tə yà'a co ma ni' ye nə ma mòk. ²⁸ Nwi a fa bù sə wo ma ni' Jisòs Krèst mòk yè'sə fàk zəzok. Yi fa mantombi də mook ñgàa ntum Jisòs, bɛ'e wo ñgàa tsòhòbum Nwi wèñ, nè tɛ' cìcà wèñ. Mok ye mali ñgàa gù manğəñgèñ, ñgàa gù bwiñ lokok mvwe' yiyan, ñgàa tèsə bwiñ wèñ, bùù sə aco wo benə riñ bwiñ ngòfàk mvwe' mò'fis, nə ye bùù sə aco wo cəp ncèep lak mok sə wo kà yà' rigè wèñ sà'. ²⁹ Kaco bwiñ pwe'fo' tse' kərə ñàñ ngògù nsàp fàk nè mò'fis yeñ. Aco bwiñ pwe' ye ñgàa ntum Jisòs kə ñgàa tsòhòbum Nwi kə cìcà àlɛ' à? Ka', kaco ye ve'nə yeñ. Kaco bwiñ lòn ye ñgàa gù manğəñgèñ, ³⁰ kə ñgàa lòkoksə bwiñ mvwe' yiyan bə ñgàa tèsə bwiñ yeñ. Nə ye sà' də kaco bwiñ pwe' ye wes ñgàa cəp ri ncèep lak sə wo ka yà' ri, sà' yeñ. Kaco bwiñ pwe' tsoho rɛɛñsə riñ fa bwiñ ncèep lak yè'sə sə yeñ. ³¹ Nə ye də bohòwèn yàwèn, wèen kək megu lis awèn bə ñkərè sà' wèñ ri də yà' bògha' zeñ sə.

Dzədzəəm Mantombi

Mə niñtsok fa wèñ yusə yà' tə mantombi sə.

13

¹ A ye-a də ñwè nəmòk riñ ncèep lak bwiñ pwe', nə yuk bə ncèep masinjàa Nwi sà', nə kà bwiñ dzəəm, ye də yusə yi sə cèep pwe' mègù co ñkə mòk sə cəp gham wà. ² Ngəñgàan tse'-a sə ñàan sà' ngòcəp ri bum mok sə Nwi tsòho fa yi yà' yi, yi riñ bum pwe', nə riñ bum sə yà' cu səswihi, nə tse' dzədzəəm nè də yi duk-a də nda nè'e coho fa', nə kə

təŋ fa', nà' coho, nə kà bwiŋ dzəm, ye də yi ŋwè nè wà. ³ A ye-a sè də yi gáp wes fa bwiŋ bum ye pwe', nə fa ni' ye də wo tɛŋ nà', nə kà dzədzəm bohòbwiŋ tse' fana ye də bum sè yi gù yà'sə pwe' nə kà yi tɛsə.

⁴ Ŋwè nè yi tse'gè dzədzəm nə yegè yè'sə va? Yi kogè ntəm, nə sə ye bəboŋ bə bwiŋ. Ŋwè nè yi tse' dzədzəm nə yi kà də ŋwè nəmòk ghak yi bùu yàle wagè, yi kà nsàp cù nè də <<Mù a gù ve'ε, mù a gù ve'ε mù>> sə tse' ke'cà, nə kà ni' sè' sə nè. ⁵ Yi kà capgè, yi kà wi' yegè, yi kà nènàk jòkgè, nə kà bup sə ntùu yi nòŋsè. ⁶ Yi kà bà'lo ŋga ŋwè nəmòk gù bup dukgè. Yi kwa mègù ŋga yi yə də ŋwè gù yusè yà'a bəboŋ. ⁷ Yumok kà dzədzəm ghakgè. Yi tsəragè bəboŋ bohòbwiŋ, yi naanğè tu də bwiŋ nə buuŋ bəboŋ. A bup-a yi sè yà, yi kà ŋgògù bəboŋ tɛŋsə.

⁸ Ŋwèe tse'-a sè ñaŋ sè ŋgòcèp rì bum sè Nwì tsoho fa yi yà' yi, nə cep riŋ bə ncèep lak sè yi ka yà' yə'rə yuk, nə tse' ŋkərè nè Nwì a fa yi nà' ŋgòrɛŋ bum ye bə zeŋ, fana yà'a nə kè mè ntsə'mòk. Dzədzəm kà ye lè yukgè. ⁹ Yusè də ŋkərè nè Nwì fa bwiŋ ŋgòrɛŋ bum Nwì bə zeŋ, nə ye nè ŋgòtsòho bum sè Nwì tsè' fa ŋwè yà' yi, yè'e pwe' ləm. ¹⁰ Sè yà'a dak kè vè ntsə'mòk fana, sè ləm yè'sə nom bisə. ¹¹ Yà' mègù sè' mvə'nè mù ànə ye mwenke', mù sə cep cù, sə kùk bum, nə sə tsərə bum sè' co mwenke'. Nè ŋga'a nè mù a bùuŋ ŋwè laŋ nè'e, mù ka fàk bə bum bwenke' mok tse' fe'lə. ¹² A sə yə bum ŋga'a ntòjəjarə, mvək ànə dzèŋ nùu, a nə ye bum mok co wù yə ŋwè si bə si. Ŋkərè nə a tse' ŋga'a nè'e a sə rì bum bə zeŋ bès ma mò'fis. Mvək ànə kè wès nùu, a nə riŋ bum pwe' nə pwe' co mvəsə Nwii rìgè ŋwè yè'e.

¹³ Ŋgòləsə, a rì də bum cu tɛ' sè yà'a nə kà kè lè yuk. Nè mò'fis, dzədzəm nè ŋgònaŋtu bə yusè lis ka yà' ye yuk. Nə baa ŋgòsə kùk lis də Nwii nè gù fa ves yusè yi à duk. Nè tɛ' ye dzədzəm. Fana dzədzəm nə yam càsə ghak mok sə pwe' yi.

14

Fàk Bə Ŋkərèə Sè Nwì Fa Sə Bəboŋ ŊgòTɛsə Bùu Cos

¹ Láp mandzè nè ŋgòtse' dzədzəm nə ghak nsàp yu yà pwe', nə sə kùk mali lis ŋgòtse' ŋkərèə sè Nwii fagè bwiŋ yà'a sè', nə yè lɛ ŋkərè nè ŋgòtsòho bum sè Nwì tsè' fa ŋwè yà' yi yà'a ntɛŋ. ² A ye-a ŋga ŋwè nəmòk sə cèp bə ncèep lak sè bwiŋ kà yà' yukgè, ye də yi sə cèp mègù yà'sə bohòNwì. A ve'nə bùusə yi cu ŋgòcèp, ŋwè nəmòok nə kà yusè yi sə cèp sə yuk rɛŋ. Mù sə duk ghà nə yi nə cep bum sè bwiŋ ka yà' rɛŋ ŋga yi sə cèp bə ñaŋ Yòŋsə Nwì yà'a. ³ Nə ye sè' də, ŋwè nə yi cèpgè ye bum sè Nwì tsòho fa yi yà' yi nə, cèpgè ye ŋgòtɛsə ye bwiŋ. Yi kwe'səgè wo, nə sə fisə fa wo ntəm bəboŋ. ⁴ Ŋwè nè yi cèpgè bum sè Nwì tsòho fa yi yà' yi nə cu ŋgòcèp, yà' tɛsə bùu cos wèŋ. Nə yi cèpgè ye ncèep lak sè bwiŋ kà yà' yukgè nə cu ŋgòcèp, yà' sə tɛsə megu sè' ni' ye yiŋyi. ⁵ A ye-a bə vèəm yàm, mù dzəm ghak də wèŋ cep lɛ bum sè Nwì sə tsòho fa wèŋ yà' yi, bùusə tse' ghak fàk zeŋ. Mù dzəm də wèŋ cep ncèep lak sè bwiŋ ka yà' yukgè sə sè'. Mègù də yà'a bòghakgè ŋga wo tsoho rɛŋsə fa bwiŋ yusè wo cèp sə. A ye-a mùm'və' ànə fana yà' tɛsə bùu cos nə.

⁶ Bwema am wèŋ, a duk-a də mù ke' və ŋke' bohòwèŋ ŋga mù sə cèp ncèep lak sè bwiŋ sə kà yà' yuk, a nə boŋ fo' yà? Mù də ànə boŋ megu ŋga mù tsè' wèŋ yumok sè yà'a fi, kè tsoho rɛŋsə wèŋ ŋkərè, kè tsoho

fa wenj bum sè Nwi tsè' fa mu yi, nè fa wenj bæ ntip nkun yà' bonj àlaa. ⁷ Wèenj kuk ja'a na yàwènj sè' bæ bum sè' jì yòhnsè co ndingòm kè lunj yè'e nè. A ye-a nga wo ka nà' bèbonj koksè tsərə, aco njwè yuk riñ nsap ñki nè wo sè buk nè va? ⁸ Nə ye sè' duk də a ye-a nga njwè nəmòk sə fəəp ñkùp də bwiñj tesə lo kə mak dzè', yi kà nà' mvè'nə fəəp ri, aco njwè nè mò'fis tesə nà? ⁹ Bum ye'sə zinə bæ ncèpcù nè bwiñj cèpgə nè'e sè'. A ye-a nga njwè sə cèp yumok yi kà yà' rərənj cèp fis fana yà' mēgù fə ntu'ù bwiñj co fəfə sə cə yi. ¹⁰ Ncèep lak sə nzenjgònj fəenj ñkùñntènj, wo cèp nè fòpwe' njga wo sə cèp yumok nja. ¹¹ Nə ye də a ye-a də njwèe cèp yà', mù kà yuk fana ngəngà nè yi sə cèp nè nə ye bohòmà co njwè mvum. Mù ye bwi bohòyi sè' co njwè laknmum. ¹² A bohòwènj sè' ve'nə, wènj sə tà' ve'ε wùriñ də wèenj tse' nsàap njànj sè' Yòhnsè Nwi fagə bwiñj yà'a, wèenj lap mandzə ñgòfak ghak le bæ sə aco yà' kuksə bùu cos nè.

¹³ Ye də njwè nè yi sə cèp-a bæ ncèep lak sə bwiñj sə kə rəenj fana yi lenj Nwi də nà'a gu yi ngòtsòho rənj sə fa bwiñj yusə yi cèp sə sè'. ¹⁴ Busə njwè sə lenj na bæ nsàp duk lak ànə ve'nə, ye də yi sə lenj sə ntu'ù yi, nè kà yusə yi sə lenj sə tsərə ri. ¹⁵ Ye də yusə aco yi guu yu yà? Yi tse' ngòlènj bæ nsàp mandzə nè co yòhnsə ye rəenj bæ zənj, nè lenj bæ nsàp mandzə nè co ntum ye rəenj bæ zənj sè'. Yi yəm ñki bæ duk lak nè bwiñj sə rəenj nè, nè yəm bæ duk lak nè bwiñj sə kà rəenj nè sè'. ¹⁶ Busə a ye-a nga wù sə lenj kwasə Nwi bæ duk lak nè bwiñj sə kà nà' rəenj nè njga bùu mok co mukwe'è anə sə wo ka bum cos ñkùñj ri, aco wo duk də <<Yà'a ye ve'nə>> va, njga wo ka rəenj nē? ¹⁷ Kàmòk njga wù sə lenj kwasə bòhnsə Nwi ve'ε wùriñ, yà' kà bùu mok sə wènj yàwo tesə. ¹⁸ Bohòmà yàm, mù kwasə Nwi wùriñ də mu cèpgə ncèep lak sə bwiñj kà yukgə yà'sə mù nè casə wenj pwe'. ¹⁹ Nə ye də a ye mu cos fana bonj ghak co mù cèp megu njgii duk tən sə aco bwiñj yuk yà' nè tenj sə, nè nonj sə ngòcèp njgii duk nduk nè nduk sə bwiñj sə kà yà' rəenj. Mù gu ve'nə ya mu yə'rə bùu mok wènj yàwo sè'.

²⁰ Bwema am wènj, wèenj cu ngòtsərə bum, wènj kà co bwenjke' sə tsərə wo tsərə. A ye-a bæ mandzə nè ngògè bup, wènj ye co bwenjke' ntènj. Wèenj tsərə bum co bùu sə wo gu lanj. ²¹ Wo à còm nonj sə yà' ndzənə njwàk Nwi duk də,

<<Mù nè cèp bohòbùu am cùhù ñkùñj wènj sə ncèep lak awo zok;

Nə ye də mu gu-a sə ve'nə,

Bùu am sə wèenj nè kà mu sə yuk mali. Cèp yè'sə Tà Nwi.>>

²² Yà'sə sə nitsə' də, ngòcèp ri ncèep lak sə bwiñj kà yà' rigəə yusə yà' sə ni njànj Nwi bohòbùu sə wo ka Nwi dzəm. Ngòtsòho bum sə Nwi tsè' fa njwè yi ye mvèk nè nà' sə ni njànj Nwi bohòbùu sə wo dzəm Nwi. ²³ Wènj tsərə də aco yà' ye va, njga bùu cos sə pwe' nè kə be'lə-a, ndàanjwè pwe' sə cèp bæ duk lak nè bwiñj kà nà' yukgə-è? A duk-a də wo sə cèp ve'nə bùu mok sə wo ka bum cos ñkùñj riñ nè ye sə wo pegè wènj kə tseñ wo njga wo sə cèep, wo nè kà bùu cos sə wènj də njgàa njan to à? ²⁴ A ye-a də bùu yè'sə nè və njga wènj sə tsòho bum sə Nwi tsè' fa wenj yà' yi fana yà'a nè gu wo njgòyə bup awo sə wo gùgə, wo riñ yàwo sè' də wo bùu sə bup bæ tu awo. Bum sə wo yuk sə pwe' nè sak wo sè'. ²⁵ Bum sə wo tsərə swihigè yà' pwe' nè yəənj bohòwo jəja. Wo nè bùu sə nze, nè kuksə Nwi, nè sə cèp fis də, <<Nwi cu mvwe' yè'sə wenə wènj zinə.>>

*Gù Bum Mù Cos Pwe'**Bə Mandzə Nə Kəkurə*

²⁶ Bwema am wèŋ, bum sè a sə cèp yè'sə pwe', aco a ləsə yà' vɛ'ɛ. A ye ŋa wèŋ və mù cos ŋgòkùksə Nwì fana ndàaŋwè pwe' tse' ŋgòfùhu bə yuye sè yi nə gu. Mòok tse' ŋkì, mòk tse' yəyər'è, mòk tse' yumok sè Nwì tsè' fa yi yà', mòk ye ye ŋa cèp bə ncèep lak sè bwiŋ kà rɛŋ gə, nə ye bwi ŋa'a ŋwè nə yi nə tsoho rɛŋsə yusè mòk nə cèp sə. Bum sè wèeŋ gu yà' pwe', yà'a ye nsàp nə co yà' tɛsə cos nə. ²⁷ Wèeŋ cu mù cos anə, bùu sè wo nə cep bə ncèep lak sè bwiŋ kà yukgə sə, wo kà bwiŋ ba kè tɛ' àlɛ' càsə. Wo cu ŋgòcèep, mòok cep wes ye ŋkun mòk lokok cep ye. Wo cèp wes fana ŋwè nəmòk ye tsoŋ nə ŋgòrɛŋsə fa bwiŋ yusè wo cèp sə. ²⁸ A ye-a də ŋwè nə co yi rɛŋsə fa bwiŋ yusè wo cèp sə bùè fana wo kà co bwiŋ yuk cèp fis. Wo cep megu mòk sə vèè wo bohòNwì. ²⁹ Bùu sè ŋgòtsòho bum sè Nwì tsè' wo yi kà ba kè tɛ' sè' càsə. Wo nə cèp sè' mò'fis, mò'fis, fana bwiŋ sə yu'rə mpoon də yusè wo sə cèp sə kəkurə àlɛ. ³⁰ A ye-a ŋa ŋwè nəmòk sə tsoho bum sè Nwì a tsè' fa yi fana mòk duk mɔŋgorə anə də Nwì tsè' ko' fa yi yumok fo' ghà ànə fana wèŋ gu co ŋwè nə mantombi nə tɛŋsə, nə fa ŋwè ànə mandzə, ³¹ fana aco wèŋ pwe' tse' mandzə ŋgòtsòho mò'fis mò'fis. Bwiŋ pwe' nə yər'ə jəŋ yumok fo', nə sə jaha lo bə zɛŋ. ³² Ŋwè nə yi tse' ŋaŋ sè ŋgòtsòho bum Nwì, tse' ŋaŋ sè ŋgòdə yi nə cep ŋa'a bə sè də yi tɛŋsə ŋgòcèep sè'. ³³ A vɛ'nə bùusè Nwì nə yi a fa wo ŋaŋ yà'sə, yi Nwì nə yi kà bum sè ŋgòye kɛ'cà nduk, nduk yè'e dzəmgə, yi dzəm ye fifi.

Mvè'nə yà' cu mù cos bùu Nwì pwe' vɛ'nə fana, ³⁴ a bohòbəba wèŋ vɛ'nə də wo kà cù mù cos cèp. Wo tse' ŋgòcu dədok mvəsə ŋwàk lùk Musi sə duk. Wo yuk bohòmbəmbam. ³⁵ A ye-a ŋa wo tse' yumok ŋgòfek, wo fek ndum awo la'à, bùusè yà' sə yəəŋ co a marè'tu bohòŋwàŋwè ŋgòcèp fis ŋgì ye mù cos. ³⁶ Wèeŋ duk-a də ka zinə yəŋ, wèŋ riŋ də nzak Nwì à ka bohòwèŋ yeto, nà'a nə kà bohòwèŋ sè' lə. ³⁷ A ye-a ŋa ŋwè nəmòk duk də yi ŋgà tsòhòbum Nwì kènə də yi tse' nsàp ŋkərè mòk nə Yòŋsə Nwii fagə bwiŋ sè' yi àlɛ', yi nə rɛŋ də bum sè mù sə còm fa wəŋ yè'e yusè Tà a duk vɛ'nə yi. ³⁸ Ŋwè nəmòok kà-a də a zinə dzəm, wèŋ kà yi ye sè' dzəm fa.

³⁹ Ye də bwema am wèŋ, wèeŋ lap mandzə gugŋŋ ŋgòtsòho bum sè Nwì tsè' wəŋ yà' yi. Kà də wèeŋ duk də bùu sè wo sə cèp ncèep sè bwiŋ kà yà' yukgə yà'a kà mok sə cep duk. ⁴⁰ Wèeŋ gu-a sè yà pwe', wèŋ gu lɛ bə mandzə nə yà'a ye bəboŋ nə ye fəfom.

15*Wèeŋ Sə Tsərə**Ntirə Nə Bəboŋ Nə*

¹ Bwema am wèŋ, mù tsok fe'lə fa wəŋ Ntirə nə Bəboŋ nə mù ànə tsok to wəŋ nə, ya wèeŋ kà swì. Wèŋ ànə dzəm nà' laŋ, nə sə kotse' mali nə nà' cùk. ² A sè' zɛŋ nə nà' sə luŋsə wəŋ. Wèŋ sə kotse' mali Ntirə nə Bəboŋ nə cùk mvəsè mù à tsə' wəŋ nà' sè à? Ka-a vɛ'nə yəŋ, ye də wèŋ ànə dzəm basə wà. ³ Bum sè mù ànə yər'ə wəŋ yà'a, a bum sè Jisòs Krɛst ànə tsok mù yi. Yu nə gugŋŋ nə mù ànə tsok fa wəŋ nə də, Jisòs Krɛst à kpu bùu bup avès mvè'nə ŋwàk Nwì à duk də yi nə kpu sə. ⁴ Wo à tuun

yi, yi lokok nùmbu nè te' sè mvè'nè wo ànə com nonşə ndzəənə ɲwàk Nwì.
⁵ Mvè'nè yi ànə lokok mvwe' kpɔ, Pità à yə yi. Ghà mòk à ye ɲgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sè wèŋ ye yi sè'. ⁶ Ghà mòk à ye sè' nè yi ànə yəəŋ bohòbùu mok sè wo à sè yù yi. Bùu yè'sə à càsə bwìŋ ɲkù tàŋ laŋ sè wo à yə yi kè' mò'fis. Bùu sè wo à yə yi yè'sə, ma nè ghanj cu mali ɲwəm.
⁷ Mvək mòk à ye Jem ye yi sè', ɲgàa ntum ye sə pwe' ye fe'lə yi sè'. ⁸ Mvək nè yi à yəəŋ lèsə, à ye mvè'nè yi ànə yəəŋ bohòmù. Yi à yəəŋ bohòmù nè mɔ yàm co mo nè wo à dzə yi ɲga ɲwè nəmòk ka riŋ də wo nə dzə mwe riŋ. ⁹ Mù ànə sə fa bùu Nwì ɲgə', ye də mù jə'rə càsə ɲgàa ntum Jisòs pwe' mù. Aco mù duk də mù ka yàm kəkurè co wo to mù də mù ɲgà ntum ye mòk yeŋ. ¹⁰ A gù bòvəm nè Nwì ɲkuj mù ye nsàp ɲwè nè mù ɲga'a ènə. Bòvəm ye nè yi à ni fa mù nə à ka wà maha. Mù duk ve'nə bùusè mù a fàk wùriŋ nə casə ɲgàa ntum mok sə pwe' mù. Yè'sə ka bə ɲaaŋ sè yàm yeŋ, bəbo ye nə à sə fàk ndzə ni'i mù anə yi. ¹¹ Ye də a ye-a sè mù kè wo àlɛ', vès sə tsoho mègù ntirè nè mò'fis nə. A sè' zəŋ nè wèŋ a dzəm nə.

Mamfenə Bə Nzak Lòkok Mvwe' Kpɔ

¹² Ntirè nè vès sə tsoho nə də Jisòs à lòkok mvwe' kpɔ. Ye ɲga'a va ɲkuj mok mɔŋgorè wèŋ sə duk də, kaco ɲwè lokok mvwe' kpɔ yeŋ-ɛ?
¹³ A ye-a də kaco bwìŋ lokok mvwe' kpɔ yeŋ, ye də yà' sè ni də Jisòs à ka mvwe' kpɔ sè' lokok. ¹⁴ A ye-a də Jisòs à ka mvwe' kpɔ lokok fana ye də tsətsòhònè vès sə tsòho nə nà'a wà. Yà' ye sè' də mɔmvè'nè wèŋ sè də wèŋ sə naaŋ tu bohòJisòs sè yà'a wà. ¹⁵ Yà' ye sè' də vès sè ci' fa Nwì mvwès də yi à lòkoksə Jisòs Krest mvwe' kpɔ, bùusè kaco yà' ye zinə yeŋ ɲga bwìŋ kà-a mvwe' kpɔ lòkokgè na. ¹⁶ A ye-a ve'nə, ye də Krest à ka mvwe' kpɔ lokok. ¹⁷ A ye-a zinə də Jisòs à ka mvwe' kpɔ lòkok fana ye də a ye-a ɲga wèŋ naaŋ tu bohòyi, yà' kà fàk tse'. Wèŋ cu mali gù yà'sə sənə bɔp awèŋ mvè'nè à ye. ¹⁸ Ye sè' də bùu sè wo à dzəm bohòJisòs nə kpɔ lo yà'a, à bisə sè' wà. ¹⁹ A ye-a də yusə a sə naaŋ tu də Jisòs nə tèsə vès bə zəŋ sə mègù bum sè sə nze fɛɛŋ, ye də bwìŋ koksə manziŋ bohòvès nə casə yà pwe'fo'.

²⁰ Zinə nə də, Jisòs Krest a lòkok mvwe' kpɔ anə laŋ. Yà' sə nitsè' yà'sə də bùu sè wo à dzəm bohòJisòs nè lòkok mvwe' kpɔ sè'. ²¹ Kpɔvè wègè bohòbwìŋ bùu yusè ɲwè nè mò'fis, Adàm, à gùu fana a sè' ve'nə də bwìŋ nə lokok mvwe' kpɔ bùu yusè ɲwè nè mò'fis, Krest, à gù sè'. ²² Yà' mègù sè' də bwìŋ kpugè njo nè wo ɲgwi bù Adàm fana a sè' ve'nə də bwìŋ nə lokok mvwe' kpɔ, nə tse' lùŋ səmok bùusè wo à bùuŋ bùu Jisòs Krest. ²³ Nè fòpwe' nə tse' mvək nè nje zok. Jisòs a nitsè' to mandzə nè yi. Ghà nè yi bwì vèə, bùu ye wèŋ nè lokok yàwo sè'. ²⁴ Yà'a ɲga'a ghà nè bum ləə. Mvək ànə dzèŋ, Jisòs Krest nə jəŋ ɲaaŋ ɲkəŋkum pwe', nə təəŋ megu mok yi. Fana yi nə jəŋ yà', nə fa yà' bohòtè' ye Nwì. ²⁵ Yi nə jəŋ dzòho ɲkum yi tètè kə dzeŋ ghà nè Nwì nə gù yi ghak bùu sè wo bènɲè yi pwe'fo'. ²⁶ Kpɔ ye sè' ɲwè nè yi bènɲè Jisòs. Yu nè Jisòs nè gha' lèsə nə, a kpɔ. ²⁷ ɲwàk Nwì duk də,
 <<Nwì a jə bum pwe' nè pwe',
 nə nonşə sə ɲki'i yi fana yi nəŋtes kù mbwa.>>

A duk də yi nəŋtes bum pwe' fana a riŋ də yi ka Nwì nəŋtes, bùusè Nwì nonşə bum yè'sə pwe' sè ɲki'i Krest yi. ²⁸ Ghà nè Nwì nonşə wes bum

pwe' sè ñki'i Jisòs Krèst fana Jisòs nè yi mo Nwii nè nonşə ni' ye sè ñki'i Nwi sè'. Yi nè gu ve'nə ya Nwii ye ñwə nè də ñwə nəmòok mok bùè.

²⁹ Wèj bàptesəgè bùu mok mvwe' kùu bùu sè wo à kpú laj. A ye-a zìnə də bwiñ kà mvwe' kpú lòkokgè, wo sè bàptesə yiskok ñwə nəmòk mvwe' kùu mòk bùu yà? ³⁰ Ma nè njàvès, njo nè vées gùgè fàak Nwi mvwe' sè co kpú ko ves fo' nùumbu lòon, nè kà teñsəə yè'e bùu yà? ³¹ Mù mègù yàm ñgà kpú nùumbu pwe', bwema am wèj na. Yà'sə mègù zìnə mvè'nə a sè' zìnə də mù sè kwa də wèej bùu Jisòs Krèst nè yi Tà àvès. ³² Njgə' nè mù a yə mvwe' lak Efesòfəej a mègù co də mù sè lù ves nàamñjan wèj. Mù a sè gù-a yè'sə də ya bwiñ kwasə mù, ye də swe'e yàm sè ca yà? A ye-a də bwiñ nè kà mvwe' kpú kə lòkok bwèrè mù duk də vesùwèej zə roñ ni' mvèsə, bùusə a zòn a kpú lo yu avès. ³³ Kà də ñwə nəmòok borə wèj duk. Wèej gi be'lə-a wèj bùu sè bup wèj fana wo nè gu bupsə wèj sè'. ³⁴ Wèej jəj ñkərè, nè kà bum ləm sè gù. Wèej me'rə ñgògè bup sè'. Gù co bùu mok cu mənşorè wèj sè wo ka yumok bə ma nè Nwi riñ lok. Mù sè cèp yè'sə də ya marè'tu ko wèj.

Nsàp Njùpni' Nè Fi

³⁵ Kàmòk aco ñwə nəmòk fek də aco bwiñ lokok fe'lə mvwe' kpú sèmok yè'sə vale? Nə ye sè' də wo nè tse' yè'sə nsàp ñjùpni' nè fòlè? ³⁶ Ləm a yè, wu bi-a ñgwí yumòk, kaco nà' to ñga nà' ka kpú yèj. ³⁷ Nwèe bi ñgwii sè ñga a ye-a sè gòmbi kè nzan' àlè' pwe'. Yi nè kà kàa sè bi. ³⁸ Njgwii yà pwe' sè yà'a togəə, Nwii fagə yà' nsàp ni' nè yi dzəm də yi fa yà'. ³⁹ A mègù-a sè bum sè yà' tse' nduəm yè'e pwe' yà' ka nsàp njàp nè mò'fis tse'. Nè ñwèe zok, nè nàm sè' zok, swiñ ye sè' zok, nè ye də fuk sè' zok. ⁴⁰ Bum sè ma mabu bə sè sè nze sè' zəzok. Sè ma mabu fomgə zok, sè sè nze sè fom sè' zok. ⁴¹ Nuum togə zok, ñwə sa sè' zok fana ñkəñkàñ rəej sè' zok. Nə ye sè' də ñkəñkàñ sè kà pwe' yəyərè rəejgə. ⁴² Ni' bwiñ nè ye sè' ve'nə ghà nè wo lokok mvwe' kpú. Wo à tuuj ni' nè nà'a bigəə, nà'a lokok, nà' ye mok ni' nè nà'a nè kà mok bi yuk. ⁴³ Wo tuuj nà' ñga nà' tse' nsəsə nèbup nè ye jì ñaj. Nà'a lokok, nà' tse' nsəsə nè bə bòon Nwi, nè tse' ñaj. ⁴⁴ Wo tuuj nà', ñga nà'a ñjùpni' nè sè nze fəj. Nà'a lòkok, ñga nà'a mok nsàp ni' nè ma mabu. A ye-a də ni' mòok yo nè nà'a kəkurè ñgòye sə nze fəj fana ye də ni' mòok sè' yo nè nà'a kəkurè ñgòye mabu anə sè'. ⁴⁵ Yà'a məm̀vè'nə wo à còm yà' ndzənə ñwàk Nwi ve'nə də, <<Adàm nè mantombi ànə kə ye ñwum. Adàm nè ba, Krèst, nè yi lèsə yi nè, à kə ye ye yòñsə nè ñgà gù bwiñ ñgòye ñwum.>> ⁴⁶ A yə də à vè to mantombi ni' nè nà'a kəkurè ñgòye sə nze fəj nè ñkuñ nè yi kəkurè ñgòye mabu nè və. Nè yi kəkurè ñgòye mabu nè a vè ye mankwèj.

⁴⁷ Wo à gù Adàm nè mantombi nè ye bə ncək sè nze fəj, nè mankwèj nè à tsoon ye mabu. ⁴⁸ Adàm nè mantombi nè sə nitsə' mvè'nə nsàp bù nè sè nze cu. Nè mankwèj nè sè niñtsok ye mvèsə nsàp bù nè ma mabu cu sè'. ⁴⁹ Vesùwèj sè a tse' ñga'a nsəsəə ñwə nè Nwi ànə gu bə ncək yè'sə nè ye ntsə'mòk co ñwə nè yi à tsə ye ma mabu nà'a.

⁵⁰ Bwema am wèj, yusè mù ànə sè cèp sè pwe'fo' də ve'. Kaco ñjùpni' nè nà'a nja njàp bə nduəm nè'e ye kəkurè ñgòkə cu mvwe' sè Nwi cu ñkum fo' yi yèj. Kaco yusè yà' a lègəə kə tse' yusè yà'a kà lègə yèj.

⁵¹ Yèè, mu tsok fa wen yumok sè yà'a sèswihì. Vesùwèen nè kà pwe'fo' kpu wes, vesùwèen nè kupsè wes pwe'. ⁵² Yà'a nè ye mègù vak co nwe cap lis nga mè tè. Mvæk nè kè lèè, nga ndon ceep fana bùu sè wo à kpu lan nè lokok to ntòwo bə nsàp ni' nè nà'a nè kà mok kpu yuk. Nà'a nga'a ghà nè a nè kupsè yàvès sè'. ⁵³ Busè ni' avès sè yà'a kpu bupgè yè'e nè bùun tson nsàp nè kaco yà' kpu bup fe'lə mok yen. ⁵⁴ Ghà nè bwiiñ kupsè mè ve'nə fana yusè wo à còm ndzənə nɔwək Nwi yà'a nə bùun və zinə də, <<Wo gha' kpu, nə mi bisə yi co wo mi beñ nɔkpu piip.

⁵⁵ Ho' kpu, ghak fe'lə-ε bwiiñ sèmok è.

Ho' kpu, nzè yònè wu tagè bwiiñ bə zen nə nga'a fò?>>

⁵⁶ Kpu tagè bwiiñ bə nzè ye bùu gù bup. Bup jəgè nàan ye bohòlùuk Nwi.

⁵⁷ A ye-a sè' ve'nə, fana a kwasə Nwi, yi nə yi a fa ves nən bohòTà Jisòs Krèst ngòghak kpu bə zen. ⁵⁸ Nè wèñ rì də bum yè'sə ve'nə fana wèen təen gugun, nə kà sè tsòhò. Wèen gu fàha Tà nùumbu pwe' bə ntuum awèñ lòn, bùusè wèñ rì də fàha sè wèñ sè gu fa Tà sè kà wà cà, bwema am wèñ na.

16

Mandzè Nè NgòFàhu Fəfa

¹ Mù də mu cep nga'a bə nzak mbàam sè wo nə tesə bùu Nwi sè mvwe' nzenğòJüdiya bə zen yà'a. Wèñ tse' ngògù yusè mù ànə tsok fa bùu cos mvwe' lak Gàlesiyà ngògù yà'a. ² Yusè də nùumbu Sondè pwe' ndàanwè pwe' nə sè cokfis nonşə mbàam mok. Ngà ghàak fa co ngà ghàk, ngà jiiñ fa sè' co ngà jiiñ. Wèen loksə yà' ve'nə, ya mu vèè, nga wèñ benə wes yà' lan. ³ Mu kè dzèen, mù com fa bùu sè wèñ dzəm də aco wo lo sè wèñ nɔwək ndzə bohò. Nə fa wo mbàam sə ya wo jəñ lo yà' Jòrosalèm mvwe' nze Jüdiyà anə. ⁴ A ye-a nga bəgha' co vesi wèñ lo bəbe' fana vesiwèñ lo sè ntèñ.

Pol Fàhu Gi Ye

⁵ Mu nə vè ngòkə yə wen nga mù cà to ntòmvwe' lak Məsidoniyà nkuñ. Mù duk ve'nə bùusè mu nə ca vè ma mandzè Məsidoniyà anə. ⁶ Kàmòk mu nə cum vesùwèñ mweè səsap ntèñ. Kàmòk nɔwə mbun yà'a pwe' nə ca nga mù cu vesùwèñ. Yà'a mèe, wèñ tesə mù ngòlòmali mantombi ma nə mu nə dzəm ngòlòo pwe'. ⁷ Mù ka dzəm də a ye-a nga Tà fa-a nən, vesùwèñ cepşə megu mutsè mù ca lo dzəm. Mù sè tsəm də a ye-a nga Tà fa-a nən, vesùwèñ cum mvæk səsap ntèñ. ⁸ Megu də mu nə cum mali mvwe' lak Efesòfèen tətè nkàha Pentekòs kə dzen nkuñ mù vè. ⁹ Bùusè mandzè a mùhu bohòmù wùriñ ngòtsòho ntiřè nè bəbon, fana bwiiñ nkunñ sè wo sè bèn nà'.

¹⁰ A ye-a nga Timati kə tsèñ wen, wèñ gu yi co yi riñ də wèñ kwa də yi vè bəbon. Mù duk ve'nə bùusè yi sè fàk mègù sè' bohòTà mvè'nə mu fàkgəè. ¹¹ Nwè nəmòok kà də yi kuk yi co məmwenke' wà duk. Wèen tesə yi ngòlòmantombi bə gi ye nə bə fifi, ya yi kə wen fe'lə mu fen. Mù sè kùk də yi nə kə wes fèen bə krètèen mok yà'a bəbe'.

¹² A nga'a ma nə moma àvès Apòlò. Mu cèpgè bohòyi səsə də yi kə ke' cepşə wen bə bwema mok yà'a wèñ. Megu də ka sè ntuum yi co yi lo nga'a yè'e ntòbun. Ghà nə yi tse' mvæk nə ntsə'mòk, yi nə lo li.

¹³ Wèen kà ni' swi, fa ntum awèŋ bohòJisòs gũgũ. Wèen ko ntum, nè kà wuə sə koksò. ¹⁴ Wèen sə gu fàak awèŋ pwe' bə dzədzəm.

¹⁵ Wèŋ rì nzak Stifanà bə ndap ye pwe'-e laŋ, yà'a wo sè wo à bùuŋ to krətèŋ mwwe' lak Gris wo. Wo a fa ni' awo ŋgògù fàk bohòbùu Nwì wèŋ. Bwema am wèŋ, mù lèŋ wèŋ ve'ε wùriŋ, ¹⁶ də wèen yuk bohònsàp bù ànə. Nə yuk bohòŋwè nè yi sè ndà ŋga yi sə fàk be'lə bə yà'wèŋ. ¹⁷ Mù kwa wùriŋ mvəsə Stifanà bə Fòtùnàtù nè ye Akayikù wèŋ a kè tsèŋ mù yè'e. Vesiwèen cu, gu co mù cu vesùwèŋ. ¹⁸ Wo gùgè mù, mù sə kwa sè' mvə'nə wo gùgè wèŋ wèŋ sə kwa yà'a. Vesùwèen kotse' nsàap bùu sè co wo yè'sə bəboŋ.

Cəcpsə

¹⁹ Bùu cos sè mwwe' nzenğòEsiyà yà'a cəpsə wèŋ pwe' bəboŋni. Akwilà bə Prisiliyà nè ye bùu sè wo nigè cos munda'à wo yà'a cəpsə wèŋ pwe' mənə liŋ Tà Jisòs. ²⁰ Bwema sè wo cu fèŋ pwe'fo' cəpsə wèŋ sè' bəboŋ. Wèen ko wumsə gesə mòk bə mòk ndzə ŋgùu, nè cəpsə wo bəboŋni. ²¹ Còm yè'e mù bə bo am. Mùu Pol, mù cəpsə wèŋ. ²² Nwè nè yi ka Tà dzəm, ŋga yi ye-a sè ndà, ndòbe' yi. Tà àvès vəə! ²³ Bəbo nè Tà Jisòs ye bohòwèŋ lòn. ²⁴ Mù dzəm wèŋ pwe'fo', bùusè vesùwèŋ nè ye Jisòs Krəest mwwe' mò'fis.

Nwàk nè Ba, nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak KORÈ

Pol à còm nwàk nè ba nè'nə ghà nè bùu mok wèŋ à sə duk də yi ka ngà ntum Jisos Krèst nè zìnə yeŋ. Mvə'nə yi à duk to də yi nè kə ke' cepsə cos sə nè kà mok loofana, bùu mok jəŋ nà' nè də kaco ɲwè naaŋ tu bohòyi yeŋ. Bùu mok wèŋ à yèto ɲgòcèp sè' də wo ɲgàa ntum Jisòs sè zìnə sə wo, də Pool ye nè mvwès. Məmvə'nə Pol à còm fana yi sə niŋtsok də yi dzəm ɲgòye cù mò'fis bə cos nə ya wo sə kuksə lok Nwi bə kəkwa. Megu də yi à duk də yi nè kà bùu sè wo sə jə vè ɲgə' mu ɲgorə wo anə mè'rə.

Pol à yèto ɲwà' nə, nə sə tsok njo nə yi ànə com ɲwà' mòk, nə cep fəsə gesə bohòwo bə ɲàŋ, nə sə yak wo bə yà'a mwè sə. Yi sə cep fe'lə də yi sə kwa bùusə ncèp ye nè gugun ènə a gù bwij ɲgòkupsə nə ye fe'lə cù mò'fis səmok (ye mbəp 1:12-7:16).

Pol à lòmantombi nə cep rɛŋsə bə nza' mbàam sə wo à sə sù' də wo tɛsə krətèeŋ sə wo jìŋ, sə mvwe' nzeŋgòn Jùdiyà yà'a (ye mbəp 8:1-9:15). Yi à cèp ləsə ndzənə ɲwàk ènə ɲgòrɛŋsə fa bwij də yi ɲgà ntum Jisòs nè zìnə (ye mbəp 10:1-13:10).

1 Còm nwàk nè'e mùu Pol nè Nwi a fùhu də mu ye ɲgà ntum Jisos Krèst. Ves moma àvès Timati cèpsə wèŋ. Mù sə còm fa nà' bohòbùu cos nè Nwi mvwe' lak Korè nə ye bùu Nwi mvwe' nzeŋgòn Gris yà'a pwe'fo'. **2** Mù lɛŋ də Nwi nè yi tè' àvès nə ye bə Tà Jisòs Krèst gù wèŋ bəbon, nə fa wèŋ fifi.

Vesùwèeŋ Yə Ngə', Nwi Sə Fa Ves Fifi

3 Vesùwèeŋ kwasə Nwi nè yi Nwi nə ye tè'ε Tà Jisòs Krèst àvès nə. Yi tè' nè yi tse' koksəmanziŋ, nə ye Nwi nè yi gùgè ndaanwè ɲgòtse' ntum nè fifi sè' yi nə. **4** Vesùwèeŋ yə-a nsàp ɲgə' nè fòpwe' fana yi gù ntum àvès ɲgòye fifi, ya ɲgà vesùwèeŋ fisə to fa bùu sè wo sə yə nsàp ɲgə' nè fòpwe' ntum yàwo sè', bə nsàp fifi nè Nwi a fa ves nə. **5** Wèŋ riŋ də mvə'nə vesùwèeŋ yə nsàp ɲgə' nè Jisòs à yə nə fana yi Jisòs nə fisə kurə riŋ fa ves ntum àvès sè' ve'nə. **6** Vès yə-a ɲgə' fana ɲgə' àvès nə ye ɲgòtɛsə wèŋ, ya ɲgà wèeŋ tse' lùŋ. A yə-a ɲgà Nwi fisə fa ves ntum fana ye də yi nə fisə ntum yàwèŋ sè' ya ɲgà wèeŋ təəŋ gugun ɲgà wèŋ sə yə-a nsàp ɲgə' nè vès sə yə ènə na. **7** Vès sə naaŋ tu də mvə'nə wèŋ sə yə ɲgə' mvəsə vès sə yə fana Nwi nè yi tɛsəgè ves nə, nə tɛsə wèŋ sè'.

8 Bwema am wèŋ, mù dzəm də wèeŋ rɛeŋ bə nsàp ɲgə' nè vès à yə mvwe' lak Esiyà. Vès à yə ɲgə' sə baŋ ɲèŋ fana vès tɛəm də vès nə kà bə. **9** Vès à tɛəm də kpù vè laŋ. Yè'sə ànə kumtsə'rə ves ve'nə ɲgògù də vès riŋ də, vès cu, vès kà də vès sə cu bə ɲàaŋ yàvès tsə̀rə, vès sə naaŋ megu tu lɛ bohòNwi nè yi lòkoksəgè bwij mvwe' kpù nə. **10** Nwi à gèmsə ves fana yi sə gèmsə malì ves ɲgà'a sè', ye də vès sə naaŋ tu àvès bohòyi də yi nè gèmsə ves mok sè'. **11** Wèŋ pwe', wèeŋ be'lə ɲgòlɛŋ fa ves sè',

bùusè bwiŋ ye-a ŋkàun sè wo sè lɛŋ Nwi fana bwiŋ nè ye sè' ŋkàun sè wo nè kwasè yi ghà nè yi tesè ves bə yusè wo lɛŋ fa ves sə.

Pol Kupsə Gi Ye

¹² Yusəmok cu sè vès sə kumŋgũŋ bùu zɛŋ, vès sə rì sə ntùu vès sè' də yà'a zìnə. Yu nə də ncu avès nè sə nzeŋgòŋ nə a ye rərəŋ nə ye rərəŋ. Vès à sə kà bum bə mandzè nè bwiŋ tsərəgəə nə gù. Vès à sə gù yàvès bum sè Nwi à ni fa ves, nə tesè ves də vèes gu yà'. Vès ànə gu ve'nə bohòwèŋ yàwèŋ sè'. ¹³ Yusè vès còm fa weŋ pwe', mok ka nja sè sèswihì yeŋ, yà' mègù bum sè aco wèŋ taŋ yà' bə tu awèŋ, nə rɛŋ bə zɛŋ. ¹⁴ Megu də wèŋ ka nsàp ŋwè nè mu yàm nə pwe' rìŋ wes; mù sə tsəm də nùmbu nè Tà Jisòs bwi vèə fana wèŋ nə rɛŋ bəbɔŋ də aco wèŋ kumŋgũŋ bùu tu am mvè'nè mù sə kumŋgũŋ bùu wèŋ sə.

¹⁵ Busè mù à rì də wèŋ rì mu fana mù də mu və to ntòbohòwèŋ ŋkuŋ nə sə lo mvwe' nzeŋgòŋ Məsìdoniyà, də ya wèŋ kwa, nə kwa fe'lə sèmok bùusè mù vè kè' ba. ¹⁶ Mù à duk də mu cu ŋgòlòMəsìdoniyà, mù ca nə ye ca weŋ, nə ye fe'lə weŋ ŋga mù sə foho vèə, fana wèŋ tesè mu bə gi àm nè ŋgòlòmvwe' nzeŋgòJùdiyà. ¹⁷ Mvè'nè mù ànə ka və yà'sə, ye də mù à sə cèp basə ŋgwàŋ à? Ye də mu ŋwè nè mù duk də mu nə gu yumok, mù dzəm Ŋ, nə buŋ duk fe'lə hai' co bùu mok wèŋ dukgè yà'a à? ¹⁸ Mvmvè'nè Nwi ŋwè nè zìnə fana yusè mù ànə kak weŋ sə ànə ka Ŋ ŋga a hai' yeŋ. ¹⁹ Njo nè Jisòs Krest mo Nwi, nè Silàs bə Timati nə ye mù ànə tsoho fa weŋ nə, yi ka Ŋ, nə buŋ fe'lə hai' yeŋ. Yi mègù ye sə Ŋ, yà' me. ²⁰ Bum sè Nwi à kàk yà' pwe'fo', yi Ŋ nè Nwi nə yi. Nà'a njo nè vès duk càsəgè də <<Yà'a ye ve'nə>> bə liŋ ye ŋgòkùksə Nwi sə. ²¹ A yi Nwi ànə, nè yi gù vesuwèŋ ŋgòtəŋ ves Krest wèŋ gugũŋ, nə jəŋ ves ŋgòye ŋgàa fàak ye. ²² Yi a naaŋ yumok nè nà'a co mvèk muni' vès ŋgònitsè' də vesuwèŋ bùu ye. Yu ènə yòŋsə ye nè yi à fa ves nà' sə ntùu vès ŋgònitsè' də bum mok cu mali sè yi nə fa ves yà' ŋkuŋ.

²³ Yusə də, mù ànə ka mvwe' lak Korè anə və ve'nə də ya wèŋ kà te'. Mù to Nwi ŋgòye mu tuhù mù də yusè mù sə cèp sə, a zìnə. ²⁴ Kà də mù sə cèp ye'sə də mu co masà mòk bə bum sè wèŋ a dzəm tse' sə duk, bùusè wèŋ tə gugũŋ bə yusè wèŋ a dzəm sə. Yusə də, mù dzəm yàm də mu fàk vesuwèŋ fana wèŋ sə kwa.

2

¹ Anə geŋ mù duk də mu kà də mu kə ye fe'lə weŋ ya ntəm awèŋ yaan fe'lə sèmok duk. ² Busè mu yaŋsə-a weŋ ntəm, ye də ŋwè nè yi nə gu mu yàm mù kwa ye'sə ndà? Mègù ka sè' wèŋ sè mù yaŋsə weŋ ntəm sə yeŋ à? ³ Nà'a njo nè mù ànə còm fa weŋ ŋwàk fa' nè; bùusè mù də mu vè bohòwèŋ, fana wèŋ yaŋsə bwi mu ntəm ŋga anə ye co wèŋ gu ntəm àm kwa kwa. Mù kwà' də wèŋ rì tse' zìnə də a ye-a ŋga wèŋ sə kà kwa, kaco mù kwa yàm sè' yeŋ. ⁴ Mù à còm fa weŋ ŋga mù cu bə tsətsərə, ntəm sə yaan mu, ndzəplis sè tesə mu sè'. Yà'sə ànə ka ŋgògù də wèŋ sə te' yeŋ, yà' ànə ye də ya wèŋ rìŋ də mù dzəm weŋ ve'ɛ wùriŋ.

Wèŋ Swifa Ŋwè Nè Yi Gù Bup

⁵ Ŋwè nəmòk a gù-a yumok sè ntəm a yaan ŋwè bùu zɛŋ. Yi ka yà' bohòmù gu, yi a gù li yà' lɛ bohòwèŋ. Mù ka dzəm ŋgòcèp bə zɛŋ lələ

dzəm. ⁶ Ngə' nè wèŋ bwiŋ ŋkəuŋ a yeŋsə ŋwə ènə, nà'a kəkurè bohòyi. ⁷ Bòghak ŋga'a mok də wèeŋ swifa yi, nè gu yi co ntum nje fi sè'; bùusè a kà-a ve'nə ye, kàmòk aco yi wo wesə lo maŋkwèŋ bə ma nè Nwi nè kè' mò'fis. ⁸ Ye də mù sə ləŋ weŋ də wèeŋ gu yi ya yi riŋtse' də wèŋ sə dzəm yi. ⁹ Yusè mù ànə com fa weŋ fa' sə ànə ye ŋgòbue ja'a weŋ də wèeŋ ŋgàa yuk duk àlɛ. ¹⁰ A ye-a ŋga wèŋ swifa ŋwə nəmòk yumok fana mù swifa yi yàm sè'. Bohòmù yàm mɔyɔ nè mù tse' ŋgòswifa ŋwə ànə fana mù sə swifa yi nà' bùu tu awèŋ mantombii Krest. ¹¹ Yà' ye ve'nə də ya Satàa kà də yi ghak vesùwèŋ duk, bùusè a ri ŋkərè nje nè yi gùgè nè laŋ.

Ncu Bùu Nwi Wèeŋ Jwèŋgè Bùu Sè Sə Nzeŋgòn

¹² Bə gi nè mù ànə lo mvwe' lak Truwà, ŋgòkè tsòho fa bùu sè fo' Ntirè nè Bèboŋ nè bə liŋ Krest nè fana, mù ànə kə dzeŋ fo' mù ye də Tà Nwi a mùk nòŋsə mandzè nè ŋgògù fàak sè fo' sə to laŋ. ¹³ Megu də ntum ànə ka mɔ fi lok bùusè mù ànə ka moma àvès Taitòs bə lis ye. Fana mù cəpsə bùu sè fo' sə, nè yuŋ jəŋ mandzè àm nè lo mvwe' nze Màsidoniyà ŋgòláp yi nè yuk nzu coòs bohòyi.

¹⁴ Megu də vesùwèeŋ kwasə Nwi. Mvwe' sè vès lòpwe'fo', yi sə gu ves ŋgòyù Krest co ŋkwèeŋ sè yi ghak vè wo bə dzè'. Yi sə gu də bwiŋ riŋ Krest bohòvès, fana Ntirè nè Bèboŋ nè sə rəm saŋ boŋsə ma nè fòpwe' co làmindàa sè bəboŋ. ¹⁵ Vesùwèŋ mègù co làmindàa sè yà' rəm bòŋsə ve'e sè Krest a kè' fa Nwi, yà' sə rəm lo bohòbùu sè wo nè tse' lùŋ bə bùu sè wo sə bisə yàwo bisə wèŋ. ¹⁶ Yà'a rəmgè bohòbùu sè wo sə bisə sə co yu kpɔ sè yà'a nè zə ŋwè. Yà' rəm boŋsə bohòbùu sè wo sə lù yàwo lùu sə wèŋ co yu bəboŋ sè yà'a nè gu wo ŋgòye ləlun. Ye də ŋwə nè yi kùrə ŋgòye co nsàp làmindà ànə ye'sə ndà? ¹⁷ Vès riŋ də vès sə kà yàvès ncèp nè Nwi nè mvè'nè bùu mok wèeŋ sèŋgè yà'a sèŋ. Ye də aco vès ye to li co làmindàa yà'sə, bùusè vès cèpgè yàvès co bùu Krest wèŋ sè zìnə, sè Nwi a tum vè ves yi.

3

Rùk Nè Fi Nə Ghak Rùk Nè Zəm

¹ Bum sè vès cèp ye'sə, yà' səsə co də vès də vès niŋtsok fa fe'lə weŋ nsàap bùu sè vès cu sə à? Hai', ka ve'nə yeŋ lok. Vès ka co bùu mok wèŋ yà'a yeŋ, ka də vès kə fa weŋ ŋwàk, kènə də wèeŋ com fa ves àlɛ' ŋkuŋ ya bwiŋ riŋ ves yeŋ. ² Wèŋ bə tu awèŋ, wèeŋ ŋwàk nè aco bwiŋ taŋ, nè riŋ ves bə zəŋ nè. Wèeŋ ŋwàk nè wo a còm nòŋsə nà' sə ntuu vès nè. ³ Yà' nòjəja də Krest à còm ŋwàk nè yi, nè fa ves də vès ni fa bwiŋ. Yi à ka nà' mənə lis bə nsàp ntatu ŋwàk nè bwiŋ còmɡè bə zəŋ nè'e com, yi à còm nà' məmve' ntum bwiŋ, Yòŋsə Nwi à còm fa yi nà' yi. ⁴ Aco vès cèp to bum ye'sə bùusè ves Krest wèeŋ mvwe' mò'fis fana vès sə naaŋ tu bohòNwi də aco yi gu ves a ye kəkurè ŋgògù fàak ye'sə. ⁵ Vès à ka kəkurè ŋgògù to nsàp fàk ènə yeŋ. Nwi a gu ves yi ŋkuŋ vès ye kəkurè ŋgògù to yà' bəboŋ. ⁶ A yi nè yi a gù ves ŋkuŋ vès riŋ ŋgòkək ja'a to, nè sə gu boŋsə fàak sè yà'a bə rùk nè fi nè yi a fa ves nè. Rùk ènə ka nè wo à còm nà' mənə lis yeŋ, a nè nà'a ma nè bə yòŋsə. Lùk nè wo à còm naaŋ nà' mənə lis nè jə vègè kpɔ, nè ndzənə yòŋsə nè jəŋ və ye lùŋ.

⁷ Ghà nè wo à fa vè lùuk sè wo ànə com yà' munə lis, sè yà'a jə vègə kpu sə, à ye fana njaan sè Nwi sə ànə reŋ fo' ve'e wuriŋ. A ye-a sè də mareŋ ènə ànə ca gesə lo fo', fana nà' ànə reŋ mu sihi Musi ve'e nsap nè bùu Izùre wèŋ kà lis mu sihi yi anə kùk to. A ye-a də rùk nè fàak ye ànə ye ngòjə vè kpu nè ànə vè bə nsap njaŋ ànə ve'nə, ⁸ ye də aco nsap rùk nè ndzəne yòŋsə nè nà'a nə jəŋ vè ye lùŋ nə nə vè bə mareŋ nè nà' gha' nè kpu nè kè' ŋkùuŋ. ⁹ Fàak rùk sè yà' ànə jə və fa bwiŋ nzak sə ànə tse' mareŋ fana ye də fàak rùk sè yà'a nə gu bwiŋ ngòkà nzak bohòNwi kè tse' sə nə tse' mareŋ nè nà' càsə. ¹⁰ Aco vès duk də, mvè'nə mareŋ nè nja'a nə sə reŋ ve'e wuriŋ fana, mareŋ nè nà' ànə ye to fa' nə ka mok co mareŋ səsə fe'lə. ¹¹ Nə ye də a ye-a nja yu nè nà'a nə kà fo' cu mam tse' nsap mareŋ nè bə njaŋ ve'nə ye də mareŋ yu nè yi nè cu mam ye fo' nə tse' ngòyam càsə ve'e wuriŋ.

¹² Vesùwèŋ tse' tsətsərə nè də bum yè'sə nè kà ye bəboŋ ve'nə fana vès cep fis, nè kà yumok swihi. ¹³ Musi ye, yi à sə cèp wesgə bohòbùu Izùre fana yi lok tu ye bə cək mòk. Yi à sə lokgə ve'nə də ya bùu Izùre sə wèeŋ kà mvè'nə mareŋ nè Nwi nə sə lògesə mʉsihi yi yə. Vès ka yàvès co Musi nè yi à sə gu ve'nə ànə yeŋ. ¹⁴ Ŋkərə bùu Izùre wèŋ yè'sə kà bum mok reŋ. Ghà nè wo ta njaak rùk nè zəm nə fana ye co cək ànə sə təhə lok mali ŋkərəð awo tè kə dzeŋ nie'. Tse' nja nje dzəm bohòjisòs Krest cək ànə yè'e gesə fo'. ¹⁵ Ghà nè fòpwe' nè wo ta njaak Musi sə fana cək ànə sə lok mali ŋkərəð awo sə. ¹⁶ Kaco nà'a nə ye'e gesə fo' yeŋ, tse' nja wo bùu vè bohòTà jisòs ŋkuŋ. ¹⁷ Tà nə yi yòŋsə, nə ye də mwve' sè də yòŋsə Tà nə cu fo' fana ye də nje kà fo' ŋkwèŋ bohòyumok mok yeŋ. ¹⁸ Vesùwèŋ sè yumok ka si avès lok sə, mareŋ nè Tà nə sə kə təm mbwa, nə sə ba'a lo bohòbùu mok wèŋ. Mareŋ nə sə yam ghaha, ghaha mvè'nə vesùwèŋ sə bùuŋ wes lòbə nsəsəə nje nè a sə nitsə' yi nə. Yè'sə fàak Tà nè yi yòŋsə nè.

4

Vès Co Kùuŋ Ncàk Sə Yusə Bəboŋ Cu Ca

¹ Nwi a fa ves fàak sè ngòtsə' fa bwiŋ bə rùk nè fi ènə bə bòvəm ye fana vès fak yà', nè kà də a wo bùusə də ntum sə kà vès mok bo duk. ² Vès co'rə fis bo bə bum marè'tu sè yà'a səswihi, ves kà gəgərə tse', nè kà ncèp Nwi nè bùpsə. Vès fis tes yusə yà'a zinə sə jəja, fana nə niŋ fa ni' avès bohòndaanwè pwe'fo' ya wo riŋ də vès kəkərə mantombii Nwi. ³ Ntirè nè Bəboŋ nè vès sə tsòho nə ye-a səswihi, ye də nà'a səswihi yà'sə bohòbùu sè wo sə bisə, bisə. ⁴ Satà, nè yi nwi nè sə nze feŋ a jə ŋkərəð bùu sè wo sə kà dzəm sə, nè lok tes yà' bə ndzəm; wo kà mareŋ Ntirè nè Bəboŋ nè nà'a bə njaan Krest nə yə. Krest nə, a yi nè yi sə nitsə' fa bwiŋ mvè'nə Nwi cu sə. ⁵ Vès sə kà liŋ sè yàvès tsòho. Vès sə tsòho liŋ sè jisòs Krest də yi Tà, vès ye yàvès nja fàak awèŋ bùu tu ye. ⁶ Nwi nè yi ànə duk fa' də, <<Mareŋ reŋ tesə və ndzəne ndzəm>> nə a gu sè' yi ŋkuŋ mareŋ nje nè nà' reŋ sə ntuu vès anə. Anə geŋ yà' fa ves mareŋ ngòreŋ bum bə nsap mareŋ Nwi nè nà'a reŋ tesə vègə mʉsihi Krest.

⁷ Mvè'nè vesùwènj tse' yusè yà' bòwùrìnj sə fana yà'a ye co vès tse' yà' sənə kùunj ncáak sè aco yà' vohó; yà'a ngúup ni' àvès yè'e. Yè'sə vè'nə ya nga ndàanjwè rɛɛnj nsáp nànj nè nà' ghak càsə ànə a nàanj sè Nwì, yà' ka yàvès yèj. ⁸ Ngə' bənj nòktse'gə ves ma nè fòpwe'fo', vès sə təəj mali fo', bum sə jipsə kɛ' ves, ɲkərəð avès kà sè mè wés. ⁹ Wo yèj sə ves ngə', Nwì kà ves sè mè'rə. Wo bwi' mak ves sə nze, wo kà ves sè' ləsə. ¹⁰ A yè'sə də vès sə bək gikɛ' kpə nè Jisòs nə ndzə ni' vès, ya nga bwìnj ye lùj nè Jisòs nə ndzə ngùpni'ì vès anə. ¹¹ A zinə də vès cu ncu nə aco kpə ko ves ghà nə fòlòon bəusə vès sə fàk bohòTà Jisòs. A vè'nə nga a sə nɲtsok lùj nè Jisòs nə ndzənə ni' avès sə aco yà' kpə sə. ¹² Mvè'nè vès sə tsòho ncɛp nə fana kpə sə kəəp və ves, yà' sə ye bohòwènj lùj.

¹³ Vès tse' nsáp ntum nə ngòfàk bohòNwì co ɲwè nəmòk nè wo à còm ndzənə ɲwàk Nwì bə lɲ ye də <<Mù à fa ntum àm bohòNwì fana mù cep.>> Yà'a sə' mvè'nè vès fa ntum avès sə' vè'nə, nə cep sə'. ¹⁴ Njo nè vès rì də ɲwè nə yì ànə lokoksə Tà Jisòs mvwe' kpə nə, yì nə lokoksə ves Jisòs wènj, nə tes ves kù mantombii yì ves Jisòs wènj bəbɛ'. ¹⁵ Ye də, ngə' avès sə vès sə yə sə tse' swe' bohòwènj. Ghà nə bwìnj yam ɲkùunj sə wo dzəm bohòKrest fana bwìnj ye sə' ɲkùunj sə aco wo kwasə Nwì bə bəvəm ye nə, fana kəkuskə lo bohòyi.

¹⁶ Nà'a njo nə kaco vès tɛj sə bəusə də ntum avès sə kà mok bəyèj sə. A ye-a sə də ngùupni' avès yè'e sə wòbup lòo fana ni' avès sə ma ndzə ntòsə gəj ghàha lòbwi bə nàanj mok nùumbu pwe'. ¹⁷ Ngə' avès sə yà'a nə ca gesə mvək momjo yè'sə gù gɲj sə nòj sə ves ngòkə bək to bòon Nwì sə vès nə kə tse', sə kaco ɲwè cep to yèj sə. ¹⁸ Busə vès sə kà lis bə bum sə a sə yə yà' nga'a yè'e kùk, a sə kùk bə sə yà' cu mantombi, sə lis sə kà yà' nga'a yə. Busə bum sə a sə yə yà' sə nə cà gesə lòfo' fana bum sə a sə kà yà' nga'a yə sə nə kà kə mè yuk.

5

A Sə Kùk NgòNitse' Ngùpni' Nə Fi

¹ Vès sə kùk vè'nə bəusə vès rì də ni' avès sə sə nzen fɛj sə co du nè nà'a nə kəəj gbə sə nze. Nà' gbə-a, fana Nwii nə fa ves ni' mok co ndap avès. Ndap ènə mubu nə nà'a nə kà kəəj yuk, wo à ka nà' bə bo bwìnj ci. ² Nə nga'a nè'e fana a sə tsərə, sə som vɛ'ɛ də vesùwènj dzəm ngòkə tse' ndap avès nə mubu nə. ³ Ya nga vès nitse' nà' co càk, fana a kà nswè'mbwè ye. ⁴ Ghà nə a cu ntòmú mvwe' duj sə yè'e fana a sə tsərə, nə sə som vɛ'ɛ wùrìnj də bum sə kà bə. Yè'sə ka də vès sə dzəm ngòmà' ngùpni' nè'e yèj; a də vès sə dzəm ngònitse' nə ma mubu nə, ya nga nə ma mubu nə kupsə nə aco nà' kpə nè'nə. ⁵ A fəhə fa ves nsáp nə ngòkupsə vè'nə ènə Nwì, nə fa ves yòj sə ye nə co yu nə ngònitsə' ves də yà'a nə kə ye lì tsə vɛ'nə.

⁶ Mvəsə a yə vè'nə fana vès təəj guguj, a rì də mvè'nə a cu bə ngùpni' mvwe' lak avès sə fɛj yè'e fana a ka mvwe' lak avès sə Tà cu fo' sə yèj. ⁷ Mù sə duk yè'sə də a sə kà Tà bə lis mvwe' lak avès sə nga'a yè'e yə, a sə gì nə sə naanj tu də yì cu fo'. ⁸ Mù də vesùwènj təəj guguj vè'nə, nə sə dzəm ghak lɛ də vesùwènj me'rə ngùpni' nè'e, nə lo la'à kə cum ves Tà wènj. ⁹ Yusè yà'a bohòvès nga'a də, a cu-a sə mvwe' lak avès yè'e kə mok sə àlɛ', vesùwènj sə lap megu mandzə nə ngògə yì kwa. ¹⁰ Vès sə gù

ve'nə bùəsə vesùwèŋ pwe' nə kə təəŋ mvwe' dzə' nzak Krest. Vesùwèŋ nə kə təəŋ ve'nə ya yi kuk ja'a bum sə vesùwèŋ à gù yà' ghà nə vesùwèŋ à cu bə ŋgùpni' sə fana yi lak ndàaŋwè pwe'fo' mvə'nə ŋgəŋgəŋ a gùu, bəboŋ kə bup àlè'.

A Sə Fàk Ya Ndàaŋwè Pwe'

Tesŋkèŋ Bə Nwi

¹¹ Mvə'nə vès riŋtse' yàvès yusə yà' cu bə ŋgòwəp Tà sə laŋ fana vès sə lù gəgəŋ ŋgòtsòho fa bwiŋ ya wo rəeŋ nə wəp Tà sə'. Nwi riŋtse' də vès sə ntəu vès anə rəreŋ bə ncəp ènə, fana mù tsərə də wèŋ ri yà' sə ntəu wèŋ sə'. ¹² Ka yè'sə də vès sə ləp mandzə ŋgògù də ya wèeŋ jəŋ fe'lə vès səmok co bùu sə bəboŋ yeŋ. Yusə də vès sə ləp də wèeŋ tse' njo nə nà'a bəboŋ nə aco wèŋ kumŋgùŋ mətuhù vès bùu zeŋ, ya wèeŋ riŋtse' mvə'nə aco wèŋ cəp fəsə fa bùu sə wo kumgə ŋgùŋ bə ŋwè, mvə'nə wo yə nà' məlisə, nə kà mvə'nə nà' cu sə pap ri yà'a. ¹³ Vès sə yəəŋ-a məlisə wèŋ co ŋgàa ŋəŋ fana vès ve'nə ya liŋ Nwii kuk; nə ye sə' də a ye-a ŋga vès ka co ŋgàa ŋəŋ yeŋ fana vès ve'nə bùu tu awèŋ. ¹⁴ Dzədzəm nə Krest tse' nà' bohòvès nə bwi' tse' ves ve'ε bùəsə vès riŋ də, məm̀və'nə ŋwè nə mò'fis a kpu bùu tu bwiŋ pwe'fo' fana ye də bwiŋ pwe' a kpu laŋ. ¹⁵ Fana yi a kpu bùu tu bwiŋ pwe' ve'nə də ya ŋga bùu sə wo lùu nə kà mok ncu nə ŋgùpni' awo dzəm cu; wo cum mok ncu ŋwè nə nà' à kpu bùu tu awo, nə lokok fe'lə mvwe' kpu nə.

¹⁶ Ye də a ŋga'a mok də kaco vès kuk ja'a ŋwè, nə fuk fe'lə yi mvə'nə nzeŋgòŋ nə fàkgəə yeŋ. Vès ànə fuk to Krest mantombi fa' ve'nə laŋ fana kaco vès fuk fe'lə yi ve'nə yeŋ. ¹⁷ Yusə də ŋwè nə yi ye-a bə Krest mvwe' mò'fis fana ye də yi mok ŋwè nə fi, bum sə zəm a cà gesə lo laŋ, bum pwe' mok sə fi pumm. ¹⁸ Bum yè'sə pwe'fo' fàak Nwi. Nwi anə tes ŋkèŋ vesiwèŋ ndzə bohòKrest, nə fa ves fàak sə ŋgòtirə lòfa bwiŋ mvə'nə yi tesgə ŋkèŋ sə. ¹⁹ Nwi à gù càsə fàak ye ndzə bohòKrest. Yi à ka bum sə bup sə wo à gùu sə mətuhù wo mok tsərə naaŋ fe'lə. Fana yi a fa ves fàak sə ŋgògù bùu mok wèeŋ riŋ mvə'nə yi tesgə ŋkèŋ bə bwiŋ sə. ²⁰ Vès yè', vès tə mvwe' kùu Krest fana Nwi sə cəp casə fa bwiŋ bohòvès anə. Ncəp nə ŋgòtsə' fa bwiŋ nə də, vès sə ləŋ bwiŋ də wo və ya bə Nwi wèeŋ tes ŋkèŋ. ²¹ Krest ànə ka bup gu yuk, Nwi nə gu busə yi bup bùu tu bwiŋ də ya ŋga vesùwèŋ ye kəkurə nsàp nə Nwii ye.

6

Pol Tsə' Mvə'nə Yi Yə Ngə'

NgòGè Fàak Nwi

¹ Mvə'nə vès sə fà' ves Nwi wèŋ mvwe' mò'fis fana vès sə ləŋ weŋ də kà də wèeŋ me'rə bəvəm nə Nwi a fa weŋ nə də nà'a ca lo ŋgwàŋ duk.

² Yusə Nwi a cəp yi yè' də,

<<Ghà nə mvək à kùrə,

Mù yuk fa weŋ yusə wèŋ sə ləŋ,

Mù tesə weŋ numbu nə mù à nòŋsə ŋgòfa weŋ lùŋ.>>

Mù tsok fa weŋ yàm sə' də mvək nə kəkurə nə ŋga'a yè'e, nə ye sə' də numbu nə Nwi à nòŋsə ŋgòfa weŋ lùŋ nə sə' ntinə. ³ Vès sə vès bùu Nwi, vès ka dzəm ŋgònòŋsə fa ŋwè nəmòk yumok sə mandzəə yi co yi

kə lʉ'rə bə zɛŋ dzəm, ya ŋga bwiŋ kà fàak avès sə liŋ sə bʉp to fa. ⁴ Vées kogè ntum ŋgònitsə' də vées ŋgàa fàak Nwi. Vées kogè ntum ve'nə ŋga vès sə yə ŋgə' nə ye ŋga vées jɪŋ, nə ye ŋga yumok sə ghak ves sə' pwe'. ⁵ Ghà nè wo sə lèp ves, bə ghà nè wo nisə ves ndapndzəm, bə ghà nè bwiŋ pwe' johò tse' ves. Mok ye mali sə' ghà nè vès sə fàk nə tiŋ ndùrè, bə ghà nè vès nònònŋ nca, nə ye bə ghà nè vès cu njè sə'. ⁶ Vées nitsə'gè də vées ŋgàa fàak Nwi bə mandzə nè də vées cugè ncu nè nà'a rərəŋ, vès sə riŋ bum sè Nwi sə bèbɔŋ, vès sə ko ntum, vès sə gu bòn bòn bohòbwiŋ, vès sə yuk bohòYòŋsə nè Rərəŋ nə, fana nə sə dzəm bwiŋ bə ntum nè mò'fis sə'. ⁷ Vès sə cɛp megu yusə yà'a zinə, nə sə gu fàak Nwi bə ŋaŋ sə ye sə. Mʉmvə'nə ncu avès nə rərəŋ ve'nə fana yà' ye co də vès bèhə tse' bum màk dzè'e Nwi sə bo ma màk bə ma ŋkwɪp ba fo'. ⁸ Ghà mòok ye bwiŋ sə wəp ves də vées bùu Nwi, ghà mòk wo koksə ves marè'tu. Wo sə cɛp bʉp bə liŋ avès. Wo sə ci' fa ves mʉwès sə', ghà mòk wo kwasə ves. Wo sə jəŋ ves co ŋgàa ci' mʉwès ŋga vès sə cɛp zinə. ⁹ Wo sə jəŋ ves co bùu sə wà, ŋga liŋ avès a yuhu loma nè fòpwe' laŋ. Vès sə swirə kpʉ, nə sə cum mali fo' ŋwʉm. Wo sə tʉksə kɛ'ca ves ve'nə, vès kà sə' kpʉ. ¹⁰ Ntʉm sə yaŋ ves wùriŋ, vès sə tse' mali kwəkwa sə'. Vès ye ŋgàa jɪŋ, nə sə gu bwi bùuŋ ŋgàa ghàk. Bwiŋ sə ye co vès ka yumok tse', ŋga bum sè Nwi à gu pwe'fo' yàvès.

¹¹ Haama ŋgə' am bùu Korè wèŋ, vès a cɛp bohòwèŋ, nə kà yumok swihì lok fùk, vès a muk tosə fa wɛŋ ntum avès pwe'. ¹² Wèŋ sə tsərə-a də yumok cu mali fo', ye də yà' cu ma sə ntuə wèŋ, ka bohòvès yɛŋ. ¹³ Mù cɛp bohòwèŋ co mù sə cɛp bohòbwe am; ye də ŋgògù də ya bum sə ye ma lòŋ fo' yəyərè fana wèŋ muk tosə ntum awèŋ sə' ve'nə.

Bum Sə Yà' Ka NgòTòrə Bɔŋ

¹⁴ Kà də ŋwèe be'lə bə ŋwə nè yi ka Nwi riŋ də bə nà'a sə gu yumok duk. Busə aco bòn bə bʉp tse' yè'sə nsàp ŋgə' yà? Kènə aco mareŋ bə mandzəm ye ŋgə' anə va? ¹⁵ Yusə Krest tse' be'lə yà' fo' bə ŋkum ze', yè'sə yà? Kènə də ŋwə nè yi dzəm Krest bə nè yi ka Krest dzəm, wo tse' be'lə yà? ¹⁶ Aco ndap Nwi tse' yà sə yà' ye cù mò'fis bə tàap rùm ε? Mù sə cɛp ve'nə bùusə vesùwèŋ ndap Nwi nè yi cu ŋwəm nə. Yè'e yusə Nwi nə à cɛp də,

<<Mʉ nə ci lak mʉŋgorè wo, nə cum vesiwèŋ;

Mʉ nə ye Nwi àwo fana wo ye bùu am.>>

¹⁷ <<Ye də a bèbɔŋ də wèŋ tesə gesə mʉŋgorè wo anə, nə ye yàwèŋ zok, Cɛp ve'nə Tà.

Wu tesə cu ve'nə, wù kà yumok sə yà' ka rərəŋ yɛŋ jwèŋ,

Fana mʉ nə jəŋ wɛŋ.

¹⁸ Mʉ nə ye tè' àwèŋ, fana wèŋ ye bwiŋ yàwèŋ bwe am sè ndzə vèə mù.

Cɛp yè'sə Tà Nwi nè yi tse' bum pwe' yi nə.>>

7

¹ ŋgə' am wèŋ, yà'a bum sè Nwi a kàk fa vesùwèŋ sə, ye də vesùwèŋ cuk fis mak bum sə aco yà' gu bʉpsə ŋgùpni' kè yòŋsəə avès àɛ pwe'fo'. A gu ve'nə ya ŋga vesùwèŋ sə kuk kok bə mandzə nè rərəŋ bùusə vesùwèŋ sə wəp Nwi.

Pol Tsè' Fa Bùu Korè Wèŋ Də Yi Sə Kwa Bùu Tu Yà'wèŋ

² Wèŋ kotse' ves sə ntuà wèŋ bùusè wèŋ rì də vès a ka ɲwè nəmòk bup gu; vès a ka ɲwè nəmòk gu bupsə, nə kà yu ɲwè nəmòk sè' bərə jə. ³ Ka də mù sə cèp yè'sə ɲgònaaŋ bɛŋ mòk mətuhù wèŋ yeŋ. Mù à tsè' fa weŋ fa' laŋ də wèŋ cu sə ntuà vès, a dzəm ye kpə bə lùŋ. ⁴ Mù rì də wèŋ tse' ntum nè ɲgòyù mandzè Nwi. Mù sə kumɲgùŋ bùu wèŋ anə sè'. Mvè'nè yà'a ve'nə fana mù sə yə-a sè ɲgə' fana ntum àm sə ye fifi, mù sə kwa sè' wù kà fùk.

⁵ Mvè'nè vès à kè dzèŋ mvwe' nze Màsidoniya fana vès à ka fifi tse' lok. ɲgə' à ye ma nè fòpwe', bwɛŋ sə kuəm bə mok wèŋ, wəə ye sə ntuà vès anə sè'. ⁶ Fana Nwi nè yi fisə fagè ɲwè ntum ghà nè yumok sə bup yi nè fisə fa ves ntum avès. Taitòs ànə kə dzeŋ fana ntum fi ves. ⁷ Ka də vès a kwa mègù bùusè də yi à kè tsèŋ ves yeŋ. Vès a kwa mvè'nè yi à tsè' fa ves mvè'nè wèŋ ànə gu yi fana ntum nje ye cəcuŋ yà'a sè'. Yi à tsè' ves də wèŋ sə dzəm ɲgòyè mu ve'ɛ wùriŋ, nə ye mvè'nè ntum a yaaŋ weŋ, nə ye fe'lə bə mvè'nè wèŋ sə dzəm ɲgòtəəŋ fa mu gèm. Bum yè'sə pwe' a gù mu ɲga'a mù sə kwa ghaha ghaha.

⁸ A ye-a sè də ɲwàk nè mù à còm fa weŋ fa' nə a fa ntum awèŋ ɲgə' fana mù sə kà də mù ànə riŋ-a bwèɛ mù ànə ka nà' còm duk. Mù ànə duk-a ve'nə sè laŋ bùusè də mù à yə də ntum awèŋ sə fa weŋ ɲgə' mvək momjo, ⁹ mù sə kwa ɲga'a yè'e ve'ɛ wùriŋ. Ka də mù sə kwa bùusè də mù a gù ntum yaaŋ weŋ yeŋ, mù sə kwa bùusè də yaaŋ ntum àwèŋ nə a gù weŋ, wèŋ nə kupsə mandzè awèŋ nə. Nà'a nsàp yaaŋ ntum nè Nwi dzəm nə. Ye də vès a ka weŋ yumok gu bupsə fa lok. ¹⁰ A ye-a ɲga ntum yaaŋ ɲwè bə mandzè Nwi, yà' gù ɲwè yi kupsə mandzè ye, nə tse' lùŋ fana ye də yumok ka fo' bup. Yaaŋ ntum nè nà'a nsàp nè nzeŋgòŋ nè jə vègè yə kpə. ¹¹ Wèŋ kuk ja'a na yàwèeŋ yusè yaaŋ ntum nè bə mandzè Nwi nə a gù fa weŋ è. Nà' à gù weŋ, wèŋ jəŋ yusè mù còm fa weŋ bə zeŋ sə gugəŋ. Nà' à gùu, ndàaŋwè pwe' fiŋ ncù, nà' gù weŋ, wèŋ jok; nà' gù, wəə ko weŋ; nà' gùu, wèŋ dzəm də wèŋ ye fe'lə mu sòmok; nà' gù weŋ ɲgòye gugəŋ bə mandzè nè nà'a zìnə nə; nà' gù weŋ, wèŋ sə guhu tsə'rə bum pwe' ɲgòye mok bəboŋ. Wèŋ a gù tətè nə kà bɛŋ mətuhù wèŋ mok tse' fe'lə.

¹² Mù ànə com fa-a weŋ ɲwàk ànə sè ve'nə fana yusè gugəŋ sè yà' ànə gu mu ɲkuŋ mù còm ɲwàk nə à ka bùu ɲwè nè wu gù yi bup nə kè də bùu ɲwè nè yi ànə gu bup nə yi nə yeŋ. Mù à còm nà' le ɲgògù weŋ də wèeŋ rɛɛŋ mantombii Nwi, mvmvè'nè wèŋ a fa ni' awèŋ bohòvès sə. ¹³ Yà'a yusè vès à yə fana yà' gu ntum boŋ ves ve'ɛ wùriŋ sə. A ka yà'sə megu, vès a kwa mvè'nè Taitòs à tsè' fa ves kwəkwa nje mvəsè wèŋ à gù yi ni' wes yi yà'a sè'. ¹⁴ Mù à sə kum ɲgùŋ bə liŋ awèŋ bohòyi də wèeŋ bùu sè bəboŋ wùriŋ fana wèŋ a gù cùu am sə kà wà cà. Yusè mu tsè' fagè weŋ pwe', mù ka weŋ mvwès ci' yuk fa, fana yà' nə yəəŋ nə sè' ve'nə də mvè'nè vès à tsè' Taitòs də wèeŋ bùu sè bəboŋ, a zìnə. ¹⁵ Taitòs nə dzəm wesə weŋ mok nsàp nè bə jòn, mvè'nè yi tsərə mvəsè yi à kə yə weŋ, wèŋ yuk yi, nə le' tse' yi bo ma ba, nə sə wəp yi ve'ɛ wù kà fùk. ¹⁶ Mù sə kwa yàm sè' wù kà fùk bùusè də aco mù naaŋ tu am bohòwèŋ, nə kà yumok mok tsərə.

8

Fəfa Nə Nà'a Bəboŋ BohòKrətəŋ Wèŋ

¹ Bwema avès, vès dzəm də wèŋ riŋ mvè'nè bòvəm nè Nwi a yəŋ mùmvwè' coos sè mvwè' nzeŋgòŋ Màsidoŋiyà sè. ² Ngə' nè wo à yə, à mùmsə wo ve'ε nsàp nè bə ŋgwi'. Yà' ànə ye-a sè ve'nə fana wo tse' mali kwəkwa sə ntùù wo anə wùriŋ. Ghà nè wo ànə cum bə jìŋ nèbup fana kwəkwa nè sə ntùù wo nə tseə kok və bə nsàp fa mbo mòk ve'ε nè wù kà fùk. ³ Aco mù keŋ də wo à ka yusè aco wo fa yà' fa megu, wo à fa nə ghak casə. Wo ànə sə fa ve'nə ŋga ŋwə nəmòk ka wo yi sè duk. ⁴ Wo à leŋ ves, nə leŋ gwəŋ ves ve'ε zinə də wo dzəm ŋgòye sè' sə mvwè' fàak bùu Nwi wèŋ yè'sə, nə fa ŋgòtesə bùu Nwi wèŋ mòk sè'. ⁵ Yumok sè vès ànə ka tsəm də aco yà' ye ve'nə tsəm ànə ye də, wo à fa to ntòni' awo bohòTà Jisòs ŋkuŋ nə fa. Wo à fa ni' awo sə bohòvès sè' mvè'nè Nwi dzəm.

⁶ Ntəm a bòves bə fa-mbo bùu Màsidoŋiyà wèŋ nə ve'ε wùriŋ fana vès duk də vès tum Taitòs ŋgòkə jə vè fəfa ma nè njàwèŋ nə. Yi ànə cep to bohòwèŋ yi ŋkuŋ ntəm awèŋ boŋ ŋgòfa yumok fana vès də yi kə gə mesə fàak sè bəboŋ yè'sə sè' yi nè. ⁷ Vès ri tse' weŋ bəboŋ də wèŋ nsàp bù nè wèŋ yegè mantombi bə bum ŋkùuŋntèŋ. Mù ri də wèŋ sə fa ntəm awèŋ bohòJisòs ŋkùuŋntèŋ. Wèŋ ri ŋgòtsòho fa bwìŋ ncèp nè Nwi nə, wèŋ ri bum sè yà'a ma nè bohòNwi, wèŋ ri ŋgògù fàak Nwi bə ntəm nè mò'fis, fana wèŋ dzəm ves sè' bə ntəm nè mò'fis. Mvè'nè bum yè'sə ve'nə fana vès sə kùk də wèŋ ye li mantombi bə nsàp fàk nè bəboŋ nè'nə sè'. ⁸ Ka də mù sə fa njàŋ də wèŋ nè gə tsoŋ ve'nə yeŋ. Mù sə fù'rə ja'a fàk àwèŋ nè bə sè bùu mòk wèŋ, ya mu riŋ mvè'nè dzədzəm àwèŋ cu sə. ⁹ Wèŋ tsəŋ a nsàp bòvəm nè Tà Jisòs Krəst ànə tse' nà'a è. Yi ànə ye ŋgà ghàk, nə bùuŋ ŋgà jìŋ bùu tu awèŋ. Yi à gù ve'nə də ya wèŋ bùuŋ ŋgàa ghàk bùu jìŋ ye nə.

¹⁰ Fana ntíp njàm nè aco mù fa weŋ bə bum yè'sə a də, bə lùmŋgòŋ nè nà' a cà lòn'e, wèŋ à fa to wèŋ, nə tse' to ntəm nè ŋgògù ve'nə sè' wèŋ. ¹¹ Ye də a bəboŋ də wèŋ gə mesə yà'. Wèŋ gə mesə yà' sè' bə ntəm nè kwəkwa, mùmvwè'nè wèŋ ànə sə kwa to ŋgòcèp də wèŋ nə gə nsàp yumòk ve'nə sə. Wèŋ fa mùmvwè'nè wèŋ tse'. ¹² A ye-a ŋga ntəm nè ŋgòfa nə yo fana Nwi jəgè ye yusè ŋwè tse', ka də yi dukgè də ŋwèe fa yusè nà' ka tse' yeŋ. ¹³ Yusè vès sə dzəm sə, ka də wèŋ ye ŋgə' ŋgòfa wùriŋ ya bùu mòk wèŋ ghak bə zeŋ yeŋ. Vès dzəm də bwìŋ pwe' tse' yəyərə. ¹⁴ Wèŋ tse' ŋga'a yè'e ŋkùuŋ fana wèŋ fa bùu sè wo sə jamə, ya numbu mòok ye ŋga wo tse' bwì ŋkùuŋ fana wo fa bwì weŋ yusè wèŋ sə jamə sè'. Yà'a mùmvwè'nè ndaaŋwè pwe' nə tse' yəyərə sə. ¹⁵ A ye ve'nə fana yà' ye mvè'nè wo à còm də, <<Nwə nè yi ànə kəp ŋkùuŋ, à ka ŋkùuŋ lələ tse'; ŋwə nè yi ànə kəp ye momjo, kà momjo lələ sè' tse'.>>

Bùu Sè Wo Nə Kə Jəŋ Fəfaa Sè Lak Korè Sə

¹⁶ Vès kwasə Nwi ve'ε wùriŋ bùusè yi gə Taitòs ŋgòtse' ntəm nè ŋgòtesə weŋ sè' co vès. ¹⁷ Vès à də yi kə ye weŋ fana yi dzəm, nə sə kwa ŋgòtesə ye sè' fana yi fahə ŋgòlòo nə kə ye weŋ. ¹⁸ Vès sə tumsə be'lə yi bə moma mòk nè coos pwe' jəgè yi co ŋwè bùusè yi tsòhogè Ntirè nè Bəboŋ nè bəboŋ wùriŋ. ¹⁹ Mòok sè' də a cokfis ŋwə ènə coos sə, də venəwèŋ gi lo ŋgòjə lòbum sè wo a fa sə mvwè' lak Jòrosalèm. Fàak yè'sə nə kuksə

liŋ Tà fana nè niŋ tsok fa bwiŋ də vès tse' kwəkwa ɲgòtesə mòk bə mòk.
²⁰ Mvè'nè vès sə tumsə wo ve'nə fana vès tsəm də cèp cùu nè kà bə mvè'nè vès sə kotse' nsàp mbàm nè wo a fa wùriŋ ènə tesə. ²¹ Vès sə lap mandzè nè ɲgògù yusè yà'a bəboŋ m̀lisè Tà nè ye m̀lisè bwiŋ sè'. ²² Vès sə tumsə l̀wò bə moma àvès mòk sèmok. Vès a m̀msə yi, nè ye də yi ɲwè nè yi tse' ntum nè ɲgòfàak. ɲga'a nè yi a ri tse' mok bəboŋ də wèŋ tse' ntum nè ɲgòfa fana yi sə ghaha, ghaha ɲgòtesə. ²³ A ye-a ɲga b̀u mok cu sè wo ka Taitòs riŋ fana mù dzəm ɲgòrɛŋsə də yi ɲwè nè a fàkgè vesi ɲgòtesə wèŋ. Bwema mok sè yi sə gi bə yà'wèŋ yà'a yàwo b̀u sè a tum wo coos. Fàak sè wo sə g̀u sə sə g̀u də liŋ Krest kuk. ²⁴ Ye də wèŋ niŋtsok fa wo də wèŋ dzəm wo. Wèŋ g̀u wo ve'nə ya ɲga coos mok sə rɛɛŋ bə zɛŋ, nè riŋ sè' də vès kumgè ɲgùŋ b̀u wèŋ ɲga a zinə.

9

Ntip Nè ɲgòF̀hu Nòŋsə Fəfa

¹ Anə ye co mù kà wèŋ bə nzak nè ɲgòtesə b̀u Nwi wèŋ còm fa yiskok.
² M̀ mù duk ve'nə b̀usè mù ri mvè'nè wèŋ tse' ntum nè ɲgòtesə nè laŋ. M̀ a kumɲgùŋ bə liŋ awèŋ bohòb̀u M̀sìdoniyà wèŋ ve'e wùriŋ. M̀ a tsè' wo də wèŋ b̀u Gris wèŋ à f̀hu ɲgòfa laŋ, ye jəŋ bə l̀mɲgòŋ nè nà' à cà nà'a. Fana ntum àwèŋ nè ɲgòfa ànə a yəmsə bwiŋ lo ɲk̀uŋ. ³ M̀ sə tumsə l̀bwema yè'e wèŋ ya wo ja'a də wèŋ f̀hu bə mbàam awèŋ pap laŋ, mvè'nè mù a tsè' fa wo də wèŋ à f̀hu laŋ sè àlɛ. M̀ ka dzəm də yà'a kə b̀u tesə də mvè'nè mù à sə kùm ɲgùŋ bə liŋ awèŋ sə mwvès dzəm.
⁴ A ye-a ɲga b̀u M̀sìdoniyà mok wèŋ vè venəwèŋ, nè kə ye də wèŋ ka ntòf̀hu fana marè'tu nè ko ves ve'e wùriŋ. B̀sè m̀ kùm gè ɲgùŋ bə liŋ awèŋ sə, nè kà wəp. M̀ ka-a ma njàwèŋ sè cèp, wèŋ riŋ də marè'tu nè ko wèŋ sè'. ⁵ Nà'a njo nè mù tumsə l̀bwema yè'e wèŋ də wo lo to mantombi, wo ja'a də yusè wèŋ à kà' də wèŋ nè fa sə, wèŋ a fa wes yà' laŋ. Də ya wèŋ fa bə kwəkwa, a kà də wèŋ fa bə ɲàŋ duk.

⁶ Wèŋ kà swi də, ɲwè nè yi bi-a momjo, yi nè kup sè' momjo. ɲwè nè yi bi-a ye ɲk̀uŋ, nè kup sè' ɲk̀uŋ. ⁷ Ndaaŋwè pwe' fa yusè yi tsərə kok sə ntùu yi. Kà də ɲwèe fa bə ntum nè rərwi' kè bə ɲàŋ àlɛ' duk. Nwi dzəmgè ye ɲwè nè yi fa bə ntum nè kwəkwa. ⁸ Aco Nwi fa casə to wu bum m̀mvè'nè wù sə tsəm sə. Aco yi g̀u to wu, wù tse' yusè wù dzəm pwe', nè g̀u mali wu, wù tse' mok co wù g̀u fàak sè bəboŋ bə zɛŋ wùriŋ.

⁹ ɲwàk Nwi sə cèp bə nsàp ɲwè ànə də,

Yi fagè ɲgàa jìŋ wèŋ nduk nè nduk,

Ntum ye nè ɲgògù bəboŋ nè nè kà kupsè yu'.

¹⁰ Nwi nè yi fagè ɲgà fàk nzum ɲgwii bum, nè fa beŋ də bwiŋ zə, a yi nè yi nè yamsə fa wèŋ ɲgwii bum sə pwe' ya wèŋ bi yà', fana yi nè g̀u yà', yà' kuk sè'. Yà'a mvè'nè fa-mbo nè wù sə fa nè nə tɛsə bwiŋ ɲk̀uŋ sə. ¹¹ Yi nè g̀u wèŋ, wèŋ sə tse' bum ya ɲga wèŋ sə fa mbo nùumbu pwe'. Ya ɲga bwiŋ ɲk̀uŋ nè kwasə Nwi bə bum sè wèŋ a fa casə wo yà' ndzə bohòvès sə. ¹² Ye də mvè'nè wèŋ sə fa ve'nə fana wèŋ sə tɛsə b̀u Nwi sè wo sə jamə, nè sə g̀u bwiŋ ɲk̀uŋ sə kwasə ghaha Nwi ghaha sè'. ¹³ M̀mvè'nè wèŋ fa fana yà' niŋtsok fa bwiŋ də wèŋ sə dzəm ɲgògù yusè ntirè nè bəboŋ nè sə duk fana wo kuksə Nwi b̀usè wèŋ a fa. ¹⁴ Yumòok sè' də wo nè dzəm wèŋ wùriŋ, nè lɛŋ Nwi m̀tuhù wèŋ b̀usè wo yə də wèŋ tse'

bàbo nè Nwi nè sè ntuù wèŋ ŋkàũŋ. ¹⁵ Vesùwèen kwasè Nwi bə fəfa ye nè kaco cù cep to nà' yeŋ ènə.

10

Pol Sə Tsə' Rəŋsə Fa Bwiŋ Də Yi Ngà Ntum Jisòs Zinə

¹ A mù Pol, yusè mù sè də mu cep ŋga'a yè'e sè tesə sè vèə mù. A mù nè wo dukgè də mu ye vesùwèŋ si bə si fana mù ye fùə, anə ye ŋga mù lògesə fo' fana yusè mù còm fa weŋ ye bə nàŋ nè. Mù leŋ weŋ bə liŋ Jisòs nè yi ŋwə nè gəe' nè ve'e wùriŋ də, ² kà də wèen gu co də mu vèə, mù cep bohòwèŋ bə nàŋ duk. Mù ri də mu nè cep li bə nàŋ bohòbùu mok ŋga mù vèə. Mù nè cep bə nàŋ anə bohòbùu sè wo sè tsəm də mù sè gù fàak am sè ŋgòtse' swe' co bùu sè sè nzenŋgòŋ fàkgè yà'a wèŋ. ³ A zinə də vès cu sè nzenŋgòŋ bə ŋgùpni', megu də a ye ŋga vès sè lù ves nsàp bù ànə fana vès kà bə nàŋ ŋgùpni' avès sè lù. ⁴ Bum mà' dzè' sè vès lù bə zeŋ sə, ka sè sə nze yeŋ. A sè Nwi, sè yà' tse' nàŋ wùriŋ. Aco yà' ghak ŋkərè bùu sè wo sè bèŋ Nwi sè nzenŋgòŋ feŋ nè. ⁵ A yà'a də vès kùəmsə màkgè nsàp ŋkərè nè wo tse' nà', nè sè dzeŋ ŋgòri Nwi, nè ye bə yusè yà' tse' nènì' pwe'. Vès jə fa lògè nsàap tsətsərəə yà'sə bohòKrest co ŋgàa ndapndzəm, də wo yuk bohòyi. ⁶ Ghà nè mù ri fis wes bùu sè wo yu bum sè mù ànə com fa weŋ mətsetsər'èə wèŋ fana mù tukse bùu sè wo sè kà yàwo yà' yùsə.

⁷ Wèen kuk ja'a yusè yà'a jəja. A ye-a ŋga ŋwə nəmòk sè tsərə də yi ŋwəə Krest fana ŋgəŋgàŋ riŋ tse' də vès sè' bùu Krest anə co yi. ⁸ Kàmòk mù sè kum ŋgùŋ bə nàŋ sè Tà a fa ves sè lələ. Wèŋ riŋ də yi fa ves yà' ŋgògu weŋ bə zeŋ də ya wèen kuk lo mantombi, ka də ya vès soŋ mak weŋ bə zeŋ sə nze yeŋ. A ye-a sè də mù sè kum ŋgùŋ ve'nə fana mar'etu nè kà mu bə zeŋ ko. ⁹ Kà də wèen tsərə də mù còm wəpsə mègù weŋ bə ŋwak duk. ¹⁰ Mù duk ve'nə bùusè bùu mok wèŋ sè duk də, mù còmgu mə ndzə ŋwàak, ncèp àm guŋ nja wùriŋ; mù vè bə tu am fana wo ye ŋga mù mègù mùbwes ŋwè ŋgwàŋ, yusè mù sè cep sə yà' kà bə nàŋ ye lok. ¹¹ Nsàp bù ànə wèen riŋtse' də yusè vès còm tumsə lògè yà' ndzə ŋwàak sè mègù sè' yusè vès vè-a bə tu avès, vès gu sè' ve'nə.

¹² Bùu mok wèŋ cu sè wo gùgè ni' awo də ya wo ye co bùu sè ghan wùriŋ. Kaco vès ban to ntum, nè fu'rə to ni' avès bə bùu yà'sə yeŋ. Wo fùhugè ni' awo sè megu bə yusè wo tsərə kok yà' sè ntuù wo. Wo fùhu ve'nə fana yà' sè ye də wo jì ŋkərè. ¹³ Bohòvès yàvès fana kaco vès sè kum ŋgùŋ ŋga vès ka yumok sè yà'a kəkərè sè co vès fùhu ni' avès bə zeŋ tse' yeŋ. Vès fùhu yàvès bə fàak sè Nwi a ci' nòŋsə fa ves sə. Wèŋ bə tu awèen sè' fàak sè yi ci' fa ves sə mamòk. ¹⁴ A ye-a ŋga vès sè kum ŋgùŋ bohòwèŋ ve'nə fana yà' kà co də vès ànə ka weŋ ntòriŋ yuk ye; vès ànə kə tseŋ to weŋ bə Ntirè nè Bəboŋ nè Krest nè fa' vès. ¹⁵ Vès sè kà ŋgùŋ bə fàak sè a gù yà' bùu mok wèŋ kum. Nsàp kumŋgùŋ ànə ka sè mvwe' fàak sè Nwi a ci' fa ves sə yeŋ. Vès tsəm də mvè'nə wèŋ sə fa ntum awèŋ bohòKrest nè, nè sè kuk lo mantombi yà'a fana yà' gu vès ŋgòfàk ghaha lòmantombi mətsetsər'èə wèŋ sè'. ¹⁶ A ye ve'nə fana vès tsoho lo Ntirè nè Bəboŋ nè mvwe' lak mok sè yà' sàp càsə yàwèŋ yà'sə, nè kà ŋgùŋ bə fàak sè ŋwə nəmòk à fàk nòŋsə lóyi sè kum. ¹⁷ A ye-a ŋga ŋwə nəmòk dzəm

ngòkùm ngùṅ fana yi kum bùu Tà Nwì. ¹⁸ Busè ḡwè nè Tàa duk dè nà'a kèkùrè fana wo jəṅ ḡḡḡṅḡṅ co ḡwè nè bèbòṅ; ka ḡwè nè yi cèp yi bə cùu ye də yi vè' nà'a yeṅ.

11

Njo Nè Pol Sə Tɛ' Fa Krətèej Sə Lak Korè

¹ Mù dzəm ḡḡcèp muncèp ləm, fana mù ləṅ weṅ ḡḡkontəm, nè yu'rə fa mụ momjo. ² Mù dzəm ḡḡcèp vè'nə bùusè mù dzəm weṅ nsàp nè wèej me'rə-a mụ, nè yuṅ lo ḡwè nè zok fana ntum yaṅ mụ wùriṅ. Nwì a fa mụ nsàp dzədzəm ènə bohòwèṅ anə yi fana mù sə wa weṅ wùriṅ. Wèej co wà'ḡwèṅ mòk nè yi ka ḡwèmbam riṅ, nè mù a duk dè mụ nè gusə fa megu yi bohòḡwè nè mò'fis; ḡwè ànə Krèst. ³ Wuə sə ko mụ də kàmòk mvè'nə no ànə bərə ḡwà nè wo to yi də lif bə ḡkərə fana aco wo jipsə tu awèṅ, fana wèṅ swi ḡḡfə ni' awèṅ bohòKrèst bə ntəm nè mò'fis. ⁴ Mù riṅ də ḡwèe kè tsòho fa-a weṅ Jisòs mòk nè zok fana wèṅ dzəm gesə fa yi nà' sè'. A ye-a ḡḡa wo kè tsòho fa-a weṅ bə liṅ yòṅsə mòk nè zok fana wèṅ dzəm gesə nà' sè'. Wo kə tsòho fa-a weṅ Ntirè nè Bèbòṅ mòk nè zok, wèṅ dzəm nà' sè'. ⁵ Mù tsəm də mụ sè' ḡwè nè ḡḡṅ co bùu sè wèṅ sə jə wo co ḡḡàa ntum sè ḡḡṅ yà'sə. ⁶ A ye-a sè' də mụ kà cù cèp kwè rigè fana mù ka ləm yeṅ, mù ri bum sè Nwì yo. Vès a tsè' fa weṅ bum ye'sə pwe'fo' kè' ḡkùṅntèṅ laṅ.

⁷ Ghà nè mù à tsòho fa weṅ Ntirè nè Bèbòṅ nè Nwì nə, mù à ka də wèej lak mụ fo' mbàm duk. Mù à jə lònì' àm sə nze də ya wèej ye yàwèṅ mʉtsè; ye də mù à ḡḡ yà'sə bup à? ⁸ Ghà nè mù à sə fàk bohòwèṅ, sə lak mụ coos mòk sè zok; aco mù duk də mù à sə yə wo ḡḡtəsə weṅ. ⁹ Ghà nè vesùwèṅ ànə ye sə, nùmbu nè mụ jamə yumok fana mù kà weṅ ḡḡ' sə fa lok; bwema sè wo à tesə mvwe' nzeṅḡòṅ Məsìdoniyà yà'a à fa mụ yusə mù sə jamə yà' pwe'fo' wo. Mù à sə jə ḡkərə də mụ kà weṅ ni' nìrè, mụ nè sə kərə mali də mụ kà weṅ ni' sè' nìrè yuk. ¹⁰ Zinə nè Krèst nè cu sə ntùè mù, mụ nè kum mali ḡḡṅ vè'nə mvwe' nzeṅḡòṅ Gris pwe'fo' mụ nè kà ḡwè ni' nìrè, yu nəmòk nè co ḡwèe nè tsok fa mụ də mụ kà ḡḡṅ kùum nè kà ye. ¹¹ Mù à ḡḡ vè'nə yè'sə bùu yà? Wèṅ tsəm də mù ka weṅ dzəm à? Nwì riṅtse' də mù dzəm weṅ. ¹² Mù nè sə ḡḡ mali mvè'nə mù sə ḡḡ ḡḡ'a sə, də ya ḡḡa mụ nè se noṅsə ḡḡàṅ bùu sè wo sə nènì' sə jəja, nè sə duk də vesi wèej fàk kùrəḡə yəyərə yà'a wèṅ. ¹³ Bùu yè'sə wèṅ ka ḡḡàa ntum ye lok, wo ḡḡàa bərə bwìṅ, nè sə jəṅ ni' awo də ḡḡàa ntum Krèst wèṅ. ¹⁴ Yè'sə ka yumok sè co yà' ḡḡ ḡwè mərə yeṅ, Satà bə tu, yi bèṅḡè masinjàa Nwì sè wo ḡḡàa marèṅ sə. ¹⁵ Ye də a ye-a ḡḡa ḡḡàa fàak ye wèṅ ḡḡ bùsə ni' awo co ḡḡàa fàak sè wo yàwo kèkùrè sə fana yà' ka yu məmərə ye. Wo nè kè lè nùu sè' mvè'nə wo sə fàk sə.

Pol Fù'rə Ni' Ye Bə Bùu Mok Sə Wo Sə Kùm Ngùṅ

¹⁶ Mù sə cèp fe'lə səmok; kà də ḡwè nəmòk jəṅ mụ co ləm duk. A ye-a ḡḡa wèṅ jə mụ vè'nə fana wèṅ fa mụ mandzè co ləm nè, ya mụ kumḡḡṅ ḡḡàm sè' momjo. ¹⁷ Mụ kumḡḡṅ vè'nə fana ka də Tà duk mụ yi də mụ cèp vè'nə yeṅ, mù sə cèp mèḡḡ co ləm. ¹⁸ Bwìṅ ḡkùṅntèṅ sè wo kùḡḡè ḡḡṅ bə ḡḡ sè sə nzeṅḡòṅ fèṅ fana mụ nè kum yàm sè'. ¹⁹ Wèṅ tsəm də

wèŋ tse' ŋkərè wùriŋ, fana bum ləm sè bwìŋ gùgèə, wèŋ sè dzəm fa wo yà' bə kwəkwa. ²⁰ Nwèe tum k'e'cà wèŋ ntum, wèŋ sè dzəm; wo sè fak zə swe' mətuhù wèŋ, wèŋ sè dzəm; wo sè te' bəsə wèŋ mvè'nè yà' bòwo, wèŋ dzəm; wo kok təŋ mətuhù wèŋ, wèŋ dzəm fa wo; wo sam wèŋ bə bo mū sihì, wèŋ dzəm sè'. ²¹ A yà'sə də, a bohòmà yàm marè'tu bùsè də à ka nsàp nàŋ nè ŋgògù to wèŋ yàm ve'nè nə tse'-a?

Mù dzəm ŋgòcèp fe'lə co ləm səmok. A ye-a ŋa ŋwè nəmòk cu nè yi də aco yi kumŋgùŋ bùu yumok fana aco mù kum yàm bùu zèŋ sè'. ²² Wo sè duk də wo bùu Hibrù wèŋ à? Mū yàm sè' zèŋ. Kè wo sè duk də wo bùu Izürè à? Mū yàm sè' mòk. Kè wo də wo ŋgwì bù Abrahàm à? Mū yàm sè' zèŋ. ²³ Kènə wo sè duk də wo ŋgàa fàak Krest ε? Mū sè' mòk. Mù ghak wo pwe'fo' mù. Mù sè cèp yè'sə mok co ŋgà nàŋ. Mù a fàk ghak wo guguŋ mù, nə ni ghak wo bə ndapndzəm sè' mù. Wo à lèp ghak bə ŋkwès sè' mù fana mù swirè ghak wo kpə sè' mù nə. ²⁴ Wo à lèp mū nsàp lèlèp bùu Jus wèŋ nè ŋkwès hum te'-ncòp-vèke' nà'a kè' tən'. ²⁵ Bùu Rumà wèŋ à lèp mū nsàp nè njàwo sè' kè' te'; wo à tərə mū bə lis kè' mò'fis; ŋgwes à bwì kè' màk gèsè mū sè ndzəpə kè' te'; mù à naan yiskok mū ndzəpə tətè nùm co, tsok rən kè' mò'fis. ²⁶ Bə gi am sè mù à sè gi k'e'cà sè pwe'fo', mù kuəp kpə mvwe' sè mantùŋ rwiŋ, nə ye bohòŋgàa yə wèŋ. Mù kuəp kpə bohòbùu lak am sè wo bùu Jus wèŋ, nə ye bohòbù lakmvmum wèŋ sè'. Mù a kuəp kpə mū ntòlak nə ye ŋgəà sè'. Mù kuəp kpə mvwe' ndzəp nə ghan nà'a nə ye bohòbùu sè wo duk bərəgè də wo bùu Krest yà'a. ²⁷ Mù à fàk, nə wo ve'e wùriŋ. A kè' ŋkəuŋ sè mù kà lo málisè mù gèsè tsok rən; njè bən sə yan mū, njè ndzəp sə yan mū sè'. A kè' ŋkəuŋ sè mù sə tan cum njè, mbuəp sə ko mū, mù kà cək tse'. ²⁸ Mū bwes nonjsə bum mok sè yà' ànə ye sè ve'nə fana ntum àm sə fa mū ŋgə' bə fàak am sè yà' cu lòke' mūmvwe' coos sè wèŋ sè'. ²⁹ Nwè nəmòok ye wòwo fana mù yuk ŋgà ni' àm wo mū yàm sè'. Nwè nəmòok gbù ni sənə buŋ fana ntum àm yaan mū ve'e wùriŋ.

³⁰ A ye-a də mū kumŋgùŋ fana mù kum bə bum sè yà'a nitsè'gè də mū ŋwè nè jì nàŋ sè. ³¹ Nwì nè yi tè'e Tà Jisòs, sèsèfaa ye bə lìn sè ye sè nè mvèsè. Yi rì də mù sè kà yè'sə mvwès cì'. ³² Ghà nè mù à ye mvwe' lak Dàmaskù fana Govənònə yi à sè fàk bohòŋkum Aritàs nà'a à nonjsə sojà wèŋ mvwe' ncùu ŋka' lak sè də ya yà'wèŋ ko mū. ³³ Anə gən bùu mok fis casə mū bə tətòo ŋka' mok sənə ŋkòk fana mù swirè.

12

Nwii Jəgè Yusè Yà'a Ji Nàŋ,

Nə Gə Fàk Bə Zèŋ Sè'

¹ A ye-a sè də kumŋgùŋ ka fàk tse' fana mù tse' ŋgòkùm mali ŋgùŋ nə. Mū nə cèp ŋgə'a mok bə lo sè mù yə, nə ye bum mok sè Tà a nitsè' fa mū yà'. ² Mù rì ŋwè nəmòk nə yi krətèŋ, a ŋgə'a lùumŋgòŋ hum-ncòp-kwè nə wo à ko jə kok lòyi mūmvwe' ntòbu nè nà' sàp casə mok pwe' nə. Yi ànə lo-a mbwa bə ŋgùpni' jəja ve'e kè də yi ànə lo-a sè bə yòŋsə àlè', mù ka rìŋ; Nwì rì bə zèŋ yi. ³ Mù rì də wo ànə ko jəŋ lo ŋwè ànə mū Pàràde. Mù ka sè' rìŋ mali də yè'sə ànə ye bə ŋgùpni' jəja ve'e kè də yi ànə lo-a sè bə yòŋsə àlè'; mù ka rìŋ, Nwì rì mègù bə zèŋ yi. ⁴ A kə dzèŋ mbwa, yi

yuk bum mok sè kaco ñwè cep to yà' wey; yà' ye sè' dè ñwèe kà yà' cèp. ⁵ Bohòma nè tu ñwè ànə fana aco mù kumngùŋ. Bohòma nè tu yàm fana kaco mù kumngùŋ wey. Aco mù kumngùŋ le bə bum sè yà' sə nitsə' də mù ngà jì ñàŋ sə. ⁶ A ye-a ñga mù dzəm də mù kumngùŋ fana yà' kà co nsàp kumngùŋ ñwè ləm ye, būsə yusə mù nə sə cep sə, yà'a zinə. Megu də mù nə kà kum, būsə mù ka dzəm də ñwè nəmòok jəŋ mù co ñwè nè ghaŋ būsə zəŋ dzəm, yi jə mù le co nsàp ñwè nè yi à yə ñga mù sə gūu, nè yuk ñga mù sə cèep.

⁷ Mvə'nə mù à yə bum maŋgəŋgèeŋ yè'sə, Nwi à ka dzəm də mù koksə ñkwèŋ, nə sə neni' būsə bum maŋgəŋgèeŋ sè mù à yə yà' sə dzəm. Fana yi nə fa mù yumòk nè nà à ye co njàk sòp tə mù ndzə ni' mù anə. Nà' ànə ye bohòmù anə co masinjà Satà, nè yi sə ləp mù də ya mù kà ni' sə nè. ⁸ Mù à ləŋ fis bohòTà kè' te', də yi jəŋ fis gesə nà' bohòmù anə fo'. ⁹ Yusə yi à cèp fəsə fa mù sə à ye də, <<Bövəm nè njam nə a kürə bohòwù anə laŋ. Būsə ñàaŋ sè yàm sə gū wesəgə mvwe' sè jì ñàaŋ fo'.>> Ye də mù nə kum ngùŋ, nə kwa wùriŋ ñga mù wòwo, ya ñga ñàaŋ sè Krest sə ye sə ntùù mù anə. ¹⁰ Ye də a ye-a ñga mù wòwo, bwìŋ sə yak mù, bum sə gūŋ ghak mù, bwìŋ sə gū mù bup, mù sə ye ñgə' būsə Krest fana ntum àm kà mù ñgə' sə fa; būsə mù rì də ghà nè mù wòwo fana mù ye gūgūŋ.

Ntum Yaay Pol

BohòBūsə Korè Wèŋ

¹¹ Mù būsə ni' àm ngòcèp co ləm, ñga gū mù wèŋ ñkuŋ mù gū ve'nə; ñga anə ye co wèŋ sə kwasə mù wèŋ. A ye-a sè də mù ka ñwè mòk mù wey, fana mù ka ñwè nè maŋkwèŋ bohòŋgàa ntum awèŋ sə wo nsàp njàwo zok yà'sə mù wey. ¹² Ghà nè mù à ye vesùwèŋ yà'a, fana mù ko ntum, nə niŋtsok fa wey də mù ngà ntum nè zinə. Mù sə gū bum maŋgəŋgèeŋ wùriŋ, mù sə gū bum mok sè yà' sə nitsə' mvək sè'; mù à gū fàak sè yà' tse' ñàŋ sè' mungorè wèŋ anə. ¹³ Yumok su sè mù à gū bohòcoos mok wèŋ, nə kà wey yàwèŋ gū fa yo à? Mègù nè də ghà nè mù à sə fàkgè vesùwèŋ co ngà ntum yà'a, mù à sə kà wey ni' bə nzak mbàm nìrə. Bə yà'sə, mù sə ləŋ wey ve'è də kwəkwè' wèeŋ swi fa mù bə jòn ànə.

¹⁴ Wèeŋ yeè, mù sə fàhu ñga'a ngòkè ke' yə wey səmok, nè kè' te'. Mù nə kà wey ni' bə nzak mbàm sè' nìrə; mù dzəm wey, mù ka bum awèŋ sè wèŋ tse' dzəm. Bweŋke' ka tse' ngòláp fa bum bohòtè' awo wo wey, tse' tse' ngòlòksə fa bwe ye yi. ¹⁵ Mù yàm yəyərə ngòbupsə yusə mù tse' pwe'fo', nə bupsə ni' àm sè' būsə tu awèŋ. A ye-a ñga mù dzəm wey wùriŋ ve'nə, ye də wèeŋ nə dzəm mù yàm momjo à?

¹⁶ Būsə awèŋ mok sə cep bə liŋ am də, <<A zinə də yi vègəə, yi kà ves ñgə' bə nzak mbàm le fa anə; megu də yi yà'sə mù limngòŋ ñwè nè tətè. Vès rì tse' də yi a zū lòtsoŋ swe' bə mandzə mòk bohòvès yè'sə laŋ.>> ¹⁷ Kàcò, a yè'sə bə nsàp nè fò? Būsə sè mù à sə tum wo bohòwèŋ yà'a, mòk à lim zū fuk ñwè nəmòk à? ¹⁸ Mù ləŋ Taitòs də yi gen, nə tumsə bə'lə yi bə moma mòk nà'a sè'. Wèŋ tsəm də Taitòs ànə lim wey à? Vès Taitòs nə tsərgè nsàp nè mò'fis, nə sə gū bum sè' nsàp nè mò'fis, wèŋ ka ve'nə riŋ à?

¹⁹ Kàmòk wèŋ sə tsərə də yusə vès sə cèp yè'sə vès sə lap bə zəŋ mandzə ngògù də ya vès yəəŋ mülisə wèŋ co būsə sè vès bəboŋ àle'. Hai' ka

ve'nə weŋ. Vées cèpɔ̀gè mvè'nè Krèst sə dzəm də vées cəp sə, mantombii Nwi. Nge' am wèŋ, yusə vées gùgè yà' pwe'fo', a yegè ɲgòtesə weŋ. ²⁰ Wwə sə ko mɔ̀ də kàmòk mɔ̀ nə kə tseŋ weŋ, ɲga wèŋ ka nsàp nə mù dzəm də wèŋ ye ve'nə nə weŋ. Mù kà yàm bohòwèŋ anə mvè'nè wèŋ dzəm də mɔ̀ ye sə sè' yə. Wwə sə ko mɔ̀ də kàmòk mɔ̀ nə kə tseŋ weŋ ɲga wèŋ sə kùəm, mok sə waŋ bum bwiŋ, mok sə jok, mok ye ɲgàa wi' bə ɲgàa yàk bwiŋ wèŋ. Mok ye ɲgà cansə ncəncəŋ, ɲgàa nènì' nə ye ɲga bum ram bɔ̀p wes pwe'fo'. ²¹ Wwə sə ko mɔ̀ də mɔ̀ və-a fana marè'tu nə ko mɔ̀ mantombii Nwi bùu wèŋ. Fana mù sə waŋ geŋ bohòbùu sə wo à gù bɔ̀p, nə kà ntəm awo kupsə. Mɔ̀ nə sə waŋ bùu sə wo à gù yusə yà' ka rərəŋ weŋ, nə sə ko sàhà, nə ye ncu nə bɔ̀p nə anə ye co ɲwè kà ve'nə cu.

13

Pol Sə Tip Bùu Korè Wèŋ, Nə Soŋ Wo Ntu' Səmok

¹ Nè'e ɲga'a nè kè' te' nè mɔ̀ nə kə ke' yə weŋ. Wo à còm ndzənə ɲwàk Nwi də, <<A ye-a ɲga wo jə vè nzak mətuhù ɲwè nəmòk, kaco nzak nə zu weŋ, tse'ɲga bwiŋ ba kè te' àlè' duk də wo a yə bə lis awo ɲkuŋ.>> ² Mù dzəm ɲgòtsə' fa bùu sə wo à gù bɔ̀p fa' mantombi yà'a yumok, nə ye bə mok yà'a pwe' sè'. Mù anə cəp bum yè'sə mantombi fa' laŋ, ghà nè mù à kə ke' yə weŋ nè kè' ba nà'a; fana mɔ̀ nə cəp mali yà' ɲga'a mvè'nè mù kà vesùwèŋ yeŋ yè'e səmok; də mɔ̀ vè fe'lə mok fana mɔ̀ nə kà ɲwè mè'rè. ³ Mɔ̀ nə gɔ̀ ve'nə bùusə wèŋ dzəm ɲgòyə yumok sə yà' sə nitsə' də Krèst sə cəp cəsə bohòmù yi anə zinə. Yi kà weŋ bə wòwo kotse'gè, yi nitsə'gè ɲaŋ ye mɔ̀ŋgorè wèŋ anə. ⁴ A le zinə də wo à te'lə yi muntəəŋ bə jì ɲàŋ, nə ye sè' zinə də yi cu bwiŋ ɲwəm sè' bə ɲaŋ sè Nwi. Mɔ̀mvè'nè vesiwèŋ mɔ̀vwe' mò'fis, vées jì ɲàŋ fana vées nə cum ɲwəm sè' bə ɲaŋ sè Nwi sə, nə kotse' weŋ bə ɲàŋ anə.

⁵ Wèŋ mɔ̀ vəəm awèŋ, nə ja'a-na də wèŋ sə fa mali ntəm awèŋ bohòkrèst nə àlè. Wèŋ riŋtse' də Krèst cu sə ntùu wèŋ, tse'ɲga wèŋ a mùm vəm awèŋ nə ye də wèŋ-a gbù məmumsə. ⁶ Vès tsəm də wèŋ nə kək ja'a ves, nə riŋ də vès ka yàvès gbù. ⁷ Mù leŋ bohòNwi də wèŋ gɔ̀ le yusə yà'a nə ye kəkurè. Mù leŋ ve'nə fana yà' kà də ya vées yəəŋ co ma nsàp yumok, də fàak avès sə lòmantombi duk. Yusə yà'a ca sə də vès dzəm də wèŋ gɔ̀ megu yusə yà'a bəbɔ̀ŋ. Vès dzəm ve'nə, ɲga a ye-a sə də yà' sə nə gɔ̀ ves ɲgòyəəŋ co də vès gbù laŋ na. ⁸ A ve'nə bùusə kaco vès gɔ̀ yumok ɲgòtəhè lok zinə yeŋ, vès tse' megu ɲgògù nà' lo mantombi. ⁹ A ye-a də vées wòwo ɲga wèŋ yàwèŋ gɔ̀gɔ̀ fana vès kwa cèbùè. Yusə vès sə leŋ Nwi bə zeŋ sə də wèŋ foho təəŋ fe'lə rərəŋ səmok. ¹⁰ Ye də mù sə còm fa weŋ bum yè'e ɲga mù kà ntòvə ve'nə ya ɲga mɔ̀ vəə, mù kà də mɔ̀ jə ɲaŋ sè Tà a fa mɔ̀ sə, nə kotse' weŋ bə bo sè gɔ̀gɔ̀ duk. Yi a fa mɔ̀ ɲaŋ yà'sə ɲgògù weŋ bə zeŋ də wèŋ lo mantombi, kà də mɔ̀ jəŋ lo weŋ bə zeŋ maŋkwèŋ yeŋ.

¹¹ Mù sə mèsə ɲwàk àm nə mɔ̀mvək nè'e də bwema am wèŋ, wèŋ cum bəbɔ̀ŋ. Wèŋ te'e benə tsə'rə ncu awèŋ, wèŋ yuk yusə mù tsə' fa weŋ, wèŋ cum cù mò'fis, wèŋ cum bə fifi, fana Nwi nə yi tse' dzədzəm, nə tse' fifi, nə ye wenə wèŋ. ¹² Wèŋ cəpsə mòk bə mòk bə nsàp cəcəpsə nə də wèŋ mò'fis. Bùu Nwi sə wo cu feŋ sə cəpsə gèsə weŋ pwe'. ¹³ Mù leŋ

də bəbo nə Tà Jisòs Krest, nə ye dzədzəm nə Nwì nə ye bohòwèŋ. Mook sè' də wèeŋ cumcòŋ nsàp nə Yòŋsè nə Rəreŋ tse' nà'a.

Nwàk nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Nzenḡòḡ GALESIYÀ

Mùmchè'nè wo à sè tsòhòlòNtirè nè Bèboḡ nè nà'a bə liḡ Jisòs nè bohòbù lakm̀vum wèḡ, wo yuk nè yeto ḡḡòdzəm nà'. Bwiḡ yeto ḡḡa'a ḡḡòcèp kè'cà də, tse'ḡḡa bùu yè'sə nòḡsə lùuk Musi, nè kom tu mbəmbam ḡkuḡ wo ye Krətèḡ sè zinə. Pol à tsə' rēḡsə də ka də ḡwè tse' ḡḡònòḡsə lùuk sə ḡkuḡ yē. Yì sə tsok rēḡsə də lùuk Musi sə sə nḡḡtsə' fa ḡwè də yì ḡḡà ḡù bup. Nà' à sə koho tse' bwiḡ ve'nə tətè kə wes bə mvək nè Jisòs ḡḡà lùḡsə bwiḡ à vè nà'a. Yì də yusè yà' tse' ḡḡòḡù ḡwè ḡḡòye kəkurə m̀lisè Nwi mèḡù dzədzəm mò'fis. A ye-a ḡḡa wù tse' dzədzəm bohòJisòs fana Nwi ḡù busə wu ḡḡa wu sə yəəḡ bohòyi mok co wù ka bup tse' lok. Nwè nè yì sə naaḡ mèḡù-a ye tu bə lùuk sə fana ye də yì cu mali yà'sə ḡkwèḡ. Wu bē'lò-a Jisòs fana wù kà ḡkwèḡ mok ye.

¹ Còm ḡwàk nè'e mùu Pol nè mu ḡḡà ntum Jisòs Krèst. Nwè a ka mu yì cokfis, ḡwè kà mu yì də mu kə ḡù fàak yè'sə sè tum. A tum̀sə mu Jisòs Krèst bə tu ye, nè ye Tè' àvès Nwi nè yì ànə lokoksə nà' mvwe' kpu nè. ² Bwema sè ndzə nì'l Jisòs sè vesiwèḡ cu fēḡ pwe' sə cepsə wèḡ bùu cos sè mvwe' nzenḡòḡ Galesiyà pwe'. ³ Mù lēḡ də Tè' àvès Nwi nè ye Tà Jisòs Krèst ḡ wēḡ bəboḡ, nè fa wēḡ fifi. ⁴ A ye Jisòs Krèst bə tu ye nè yì ànə jəḡ nì' ye, nè fa nà' bùu tu avès ya vesùwèḡ te sè ḡesə mvwe' bup nè nà'a sənə nzenḡòḡ nè. Yì ànə ḡù yè'sə fana yà' ye meḡu sè' mvè'nè Tè' àvès Nwi à sə tsərə sè' ve'nə anə. ⁵ Mù lēḡ də kəkuk ye bohòNwi anə mvèsè nè mvèsè.

Jəḡ Nkərə Də Wèḡ Kà Ntirè Nè Bèboḡ Nə Mè'rə

⁶ Nwi a to wēḡ casə bə bòvəm nè Krèst də wèḡ ye bùu ye, wèḡ kurə bùuḡ tsoḡ cəcuḡ ve'nə, nè yuḡ lo bwi ncèp mòk nè zok yè'sə va? Hàva', wèḡ ḡù yè'sə yà ve'nə é? ⁷ Ntirè nè Bèboḡ mòk nè zok ka mok cum fe'lə. Mù ri də bùu mok wèḡ sə lap mandzə nè ḡḡòcwi busə ncèp nè bə liḡ Krèst nè, ya wo jipsə wēḡ. ⁸ A ye-a ḡḡa ḡwè nəmòk kə tsə' fa wēḡ ncèp mòk nè zok nè nòḡsə nè vès à tsòho to fa wēḡ nà'a fana ndòbè' ḡḡəḡḡāḡ. Mù sə duk yè'sə də a dzəm ye vès də vès kə kup sə ncèp ànə kə masinjà Nwi àlè' pwe' ndòbè' meḡu yì bē'lə. ⁹ Mù sə cèp fe'lə sòmok mvè'nè vès cèp to fa' mantombi də, A ye-a ḡḡa ḡwè nəmòk kə tsə' fa wēḡ ncèp mòk nè zok nè nòḡsə nè vès à tsòho to fa wēḡ, wèḡ yuk, nè dzəm nà'a fana ndòbè' ḡḡəḡḡāḡ.

¹⁰ Mù cèp ve'nə ya kà də mù sə lap mandzə də mu cep ve' bə ve' ya bwiḡḡ kwa bohòmù, nè jəḡ mu co ḡwè yēḡ. Mù sə lap yàm-e yusè yà'a nè ḡù Nwi kwa bə zēḡ. A ye-a də mù sə lap mandzə ḡḡòḡù də ya bwiḡḡ kwa bohòmù wo fana mù kà yà'sə ḡḡà fàk Krèst nè zinə ye.

Pol Tsə' Rēḡsə Mvè'nè Yì A Bùuḡ ḡḡà Ntum Jisòs

¹¹ Bwema am wèḡ, mù dzəm də wèḡḡ riḡ tse' də ncèp nè mù ànə tsoho fa wēḡ ànə, nà' ka yu nè à tsərə kok nà' ḡwè yēḡ. ¹² Mù à ka nà' bohòḡwè

jàn, ñwè ànə ka mụ nà' yi sè yə'rə fa. Jisòs Krest à nì tsə' fa mụ nà' yi bə tu ye.

¹³ Wèñ rì nsàp ñwè nè mù ànə ye ghà nè mù à sə be' to mègù mandzə bùu Jus wèñ nà'a lañ. Mvək ànə à ye, mù à sə tüksəgə bùu cos nè Nwì nə ve'ε wùrìj. Mù sə gù tsonj megu də mụ ləsə nà' ləsə. ¹⁴ Bùu sè vesi wèñ à ye wàk pwe', mòk à ka mụ kùəp lok, bə mandzə nè mù ànə sə be' bum sè bùu Jus wèñ gùgəə. Mù à sə be' mandzə bum sè tàcici avès wèñ à sə gùu bə ntum àm pwe' nè pwe'. ¹⁵ Yà' kə tesə və kə də, Nwì ànə cokfis nonjə mụ zok ñga wo ka mụ ntòdzə. Yi a to mụ bə bònəm ye də mụ ye ñwè nè nje. ¹⁶ Yà' ànə bonj kok yi fana yi nìntsook fa mụ mo ye nə də ya mụ tsoho fa bù lakmum wèñ Ntirə nè Bèbonj nè nà'a bə lij ye nə. Yi ànə nitsok fa mụ mo ye nə fana, ves ñwè nè mò'fis à ka bə zenj taanj lok. ¹⁷ Mù à ka də mụ lo kə ye bùu sè Nwì ànə to to ntòwo co ñgàa ntum Jisòs wo sè wo cu Jòrosalèm yà'a sè lò. Mù à lòkok yàm, nə lo mvwe' nzenjgòj Aràbiyà. Mù à kə cu fo', mù bwìj foho vè mvwe' lak Dàmaskù. ¹⁸ A cà lùumñgòj tɛ', mù lo Jòrosalèm də mụ kə ye Pità ya vesi riinj nì' avès. Vesi à cu fo' nùumbu hum-ncòp-tàn. ¹⁹ Mù à ka ñwè nəmòk nè yi ñgà ntum Jisòs ye lok. Mù à yə mègù Jem nè yi moma Tà Jisòs nà'a yìyi. ²⁰ Yusè mù sə còm fa wèñ yè'e zinə. Nwì rì tse' sè' də mù sə kà yè'sə mvwès cì'. ²¹ Yà'sə à mée, mù kɛ' lo mvwe' nzenjgòj Siriyà bə Silisiyà. ²² Mvək ànə à ye ñga bwema sè wo cu mvwe' coos sè mvwe' nzenjgòj Jùdiyà wèñ ka mụ málisè ntòye ja'a lok. ²³ Wo à yuk mègù mvè'nè bwìj a sə cèp kɛ'cà bə lij àm də, <<Ñwè nè yi à sə tüksəgə vesùwèñ, nə sə lap mandzə də yi ləsə Ntirə nè Bèbonj nə nà'a sə tsòho fa bwìj ñga'a də yà'a dzəmtse' bohòKrest.>> ²⁴ Fana wo sə gèj Nwì bùu tu àm.

2

Pol Kə Tsèñ Ñgàa Ntum Jisòs Sə Mvwe' Lak Jòrosalèm

¹ Lùumñgòj hum-ncòp-kwè à càa fana mù bwi foho lo fe'lə mụ Jòrosalèm anə sèmok. Á lòcà ves Bànabà fana Taitòs lo sè' vesi wèñ. ² Mù à kok lòmbwa bùusè Nwì à nìtsə' fa mụ də mụ gej mbwa. Mù à kə dzèej, mù ye to ntòbùu sè bwìj à sə jəgè wo co bùu sè mantombi mụ cos nə fo' nə wèñ. Vesiwèñ cum ntsəm, mù tsok reñsə fa wo yusè mù sə tsoho fa kɛ'cà bù lakmum wèñ sə. Mù à tsə' ve'nə bùusè mù à ka dzəm də fàak sè mù à gù to bə sè mù sə gù ñga'a wèñ maha wà dzəm. ³ Anə gej wo dzəm ncèp àm nə. A ye-a sè də Taitòs nè vesi wèñ à ye nə mo lak Gris fana wo à ka yi də yi nə kom tsonj tu mbəmbam ñkuñ ñga yi ye krètèj duk fa. ⁴ Wo ànə taanj bə ncèp ènə bùusè bùu sèmok sè wo à sə bərə də wo krètèj wèñ à wooj ni vè sè' fo', nə sə dzəm də wo kom fa Taitòs tu mbəmbam. Wo ànə wooj ni və ñgòkə ja'a ya wo riñtse' mvè'nè wo jipsə ncu avès nè Jisòs Krest a fi mè'rə ves lañ nə. Wo à sə dzəm yàwo də vées cum mali co ñkwèñ bohòlùuk bùu Jus wèñ sə. ⁵ Anə gej vès kà wo mandzə ko momjo ve'ε fa lok, ya vées nonjə bum sè yà' cu bə Ntirə nə Bèbonj nə rərəj, ya wèñ nə kə tse' yà' ñga yà' cu mègù sè' rərəj mvè'nə. ⁶ Bohòbòp bù nè bwìj à sə jə wo co bùu sè mantombi yà'a, ghà nè mù ànə tsoho reñsə wes fa wo Ntirə nə Bèbonj nè mù sə tsòho fa bwìj nə, fana wo à ka mụ də yumok cu sè mụ nə gu ñkuñ duk lok fa. (Wèñ riñj à? Bùu yà'sə wèñ ànə ye-a sè bùu sè mantombi ve'nə fana mù à ka yàm

yà'sə co yumok jəŋ bəusə bwiŋ mēgù mʉlisə Nwi yəyərə pwe'.⁷ Bəu sè mantombi wèŋ sə à yə də Nwi a fa mʉ ncèp nə laŋ zinə. Wo riŋ də yi tum mʉ ŋgòkə tsòho fa Ntirè nə Bəboŋ nə bohòbù lakmʉvum, mvə'nə yi ànə tum sə Pità fa' sè' bə ncèp nə ŋgòkə tsòho fa bəu Jus wèŋ yà'a.⁸ Wo à yə də Nwi nə yi à fa Pità nàŋ, nə tumsə nà' ŋgòye ŋgà ntum ye bohòbù Jus wèŋ nə, mēgù sè' yi nə, nə yi a fa mʉ nàŋ də ya mʉ ye ŋgà ntum bohòlakmʉvum wèŋ.⁹ Jem bə Pità nə ye Jon sè Krətèeŋ sè fo' jəgə wo co bəu awo sè mantombi wèŋ à rɛɛŋ yàwo sè' də Nwi a fa mʉ nsàp fàk ènə laŋ zinə. Fana wo fa ves Bānabà bo ŋgònitsə' də vesi wèeŋ mok mʉwə' mò'fis. Vesi wèŋ cep, nə dzəmtes mʉwə' mò'fis də ves Bānabà lo yāvès bohòbù lakmʉvum ya wo lo yàwo bohòbù Jus wèŋ.¹⁰ Wo à fa mēgù ves ntíp nə mò'fis də vées kà nà' swi. Nà' à ye də, vées lòo, vès kà ŋgàa jìŋ sè mʉŋgorə wo wèŋ swi. Wo à sə cèp yè'sə ŋga mù à sə tsərə sə ntʉù mù sè' wuriŋ də mʉ nə sə tɛsə ŋgàa jìŋ wèŋ sə.

Pol Sa'rə Pità

¹¹ Ghà nə Pità à kə tsèŋ ves mʉwə' lak Antiyòk fana mù à sa'rə yi jəja bəusə yumok sè yi à gəu à ye jəja kwarəŋŋəŋ də yà' ka rərəŋ yeŋ.¹² Yusə də Pità à vè to, yi sə zə be'lə zuzu bə bə lakmʉvum wèŋ mʉwə' mò'fis, yumok kà fo' bʉp. Anə geŋ Jem tum vesə bəu sə mok wèŋ. Wo à kə dzèeŋ, Pità kà mok ŋgòzə be'lə bə bəu sè bə yà'wèeŋ zūgəə sə mok dzəm. Yi à gù ve'nə bəusə yi ànə wəp bəp bə nə wo dukgə də tse'ŋga wo kom fa ŋwè tu mbəmbam ŋkuŋ wo riŋ ŋgəŋgəŋ co krətèŋ yà'a wèŋ.¹³ A ye ve'nə fana Krətèeŋ mok sə wo cugə feŋ ŋga wo bəu Jus wèŋ ye ŋgògorə yàwo sə'. Wo à gù tè Bānabà bə tu ye be' mok sè' nsàp mandzə àwo nə.¹⁴ Mù ànə geŋ də mʉ ye də wo sə kà mandzə Ntirè nə Bəboŋ nə rərəŋ sə be' fana mù cep bohòPità jəja də, <<Wù rì də wu ŋwəə Jus, nə sə gu bum co ŋwè lakmʉvum. Fana njo nə wù sə ləp mandzə ŋgòbwi' bə lakmʉvum wèŋ də wo sə gu bum yàwo mvə'nə bəu Jus wèeŋ gūgə bum yè'sə bəu yà?>>

Mandzə Lùŋ Megu Mò'fis:

Dzəm BohòJisòs Krɛst

¹⁵ Yusə də, vesi wèeŋ bəu Jus sə bwe nze, vès ka pegə yeŋ. Vès ka bəu sè də wo ka mandzə nə Nwi dzəm nà'nə riŋ yà'a yeŋ.¹⁶ Vès rì sè' də mandzə nə co ŋwè nɔŋsə lùuk bəu Jus wèŋ sə, də ya Nwi duk də yi ka jòn tse' bəə. Megu ŋga ŋwè fa ntum ye bohòJisòs Krɛst yiŋi ŋkuŋ fana Nwi duk də ŋgəŋgəŋ ka nzak tse'. Ye də vès yāvès sè', vès a fa ntum avès bohòJisòs Krɛst nə, ya Nwi duk də vès ka nzak bohòyi tse' bəu Jisòs nə. Ka bəusə də vès nɔŋsə lùuk bəu Jus wèŋ yeŋ. Busə ŋwèe nɔŋsə kpə-a lùuk co yà, kaco Nwi duk də nà' ka nzak tse' yeŋ lok.

¹⁷ Kàmòk aco ŋwə nəmòk sə tsərə də vès sə vès sə ləp ŋgòye kəkurə bohòNwi bə mandzə nə ŋgòdzəm bohòKrɛst nə də, vès sè' ŋgàa gù bʉp bəusə vès sə kà lùuk bəu Jus wèŋ nəmsə àlɛ'. A ye-a ve'nə zinə ye də Krɛst sə gù ves ŋgògù bʉp. A ye-a ŋga nsàp tsətsərə mòk cu ve'nə zinə, ye də nà'a bə jòn, bəusə aco Krɛst gu ŋwè ŋgògù bʉp anə yè'sə va?¹⁸ Yusə lɛ də, a ye-a ŋga ŋwè mè'rə màk lùuk bəu Jus wèŋ, nə və kə te' lokoksə fe'lə yà' sə mok, ye də ŋgəŋgəŋ sə gù yà'sə yusə Nwi ka bə zeŋ kwa. Kè ka ve'nə yeŋ-ɛ?¹⁹ A gù mʉ sè lùuk yà'sə ŋkuŋ mù riŋ də mandzə nə co də mù nɔŋsə yà', nə kə ye mantombii Nwi co ŋwə nə bəboŋ bəu zeŋ bəə.

Yà'a mvwe' sè mù yøəŋ yàm mok bohòlùuk sè co ŋwè nè mù a kpɔ løyàm laŋ, co lùk kà mù yumok gù fe'lè; a ve'nə ya mù cum megu mok ncu nè də Nwì tse' mù yi. ²⁰ Aco mù duk də ghà nè wo à te'lə Krest muntəəŋ nà'a, wo à te'lə be'lə vesi bəbɛ'. Nà'a njo nè mù cèp də ncu nè mù sè cu nà' ŋga'a nè'e ka nè njam mok yeŋ fe'lə, a ncu nè Krest sè cu nà' ndzə ni'i mù anə yi. Ncu nè mù cu sə nzeŋgòŋ fɛɛŋ ŋga'a, a mok nè də mù fa ntum àm bohòmo Nwì nè yi à dzəm mù, nè fa ni' ye co satikà' bùu tu am. ²¹ A ye-a də ŋwèe nonjsə lùk ŋkuŋ Nwì duk də ŋgəŋgəŋ ka nzak tse' fana ye də kpɔ nè Krest ànə kpɔ nè nà' ka fàk tse'. Bohòmù yàm mù nè kà bəbo nè Nwì nè co yu nè nà' ka fàk tse' ve'nə jə yuk.

3

Dzədzəm Ləgè Bə Səsè,

Lùk Lə Ye Bə Ndò

¹ Wèeŋ ləm à bùu Gàlesiyà wèŋ? A bùsə weŋ ləm ndà? Vès à tsò' rɛŋsə fa weŋ jəja bə kpɔ Jisòs Krest mvè'nə wo à te'lə yi muntəəŋ yà'a laŋ. Ka ve'nə yeŋ-à? ² Mù fek megu-a weŋ ncèp nè mò'fis nè'e nè. Ghà nè Yòŋsə Nwì ànə ni sə ntùu wèŋ fa' nà'a, ànə ye bùsə də wèŋ sə nonjsə lùuk bùu Jus wèŋ à? Ka ve'nə yeŋ. Anə ye bùsə wèŋ anə yuk Ntirè nè Bəboŋ nè, nè dzəm nà'. ³ Wèeŋ jù'rə ve'nə yè'sə bùu yà? Wèŋ à yèto, wèŋ sə naaŋ tu bohòYòŋsə Nwì ŋgògù weŋ ya wèeŋ ye yəyərè. Nə gu kok bwi ŋga'a yà ŋkuŋ wèŋ li bùuŋ, nè sè gi mok bə ŋàaŋ sè yàwèŋ nɛ? ⁴ Wèŋ à rɛɛŋ mè bum sè yà'a guguŋ ve'ɛ wùriŋ laŋ. Ye də wèŋ jə bum yà'sə pwe' ŋga yà'a ca wà à? Mù tsəm də yà'a nè kà wà lɛ cà. ⁵ Wèŋ a yə mvè'nə Nwì a fa weŋ Yòŋsə ye nè, nè sə gu fàak sè guguŋ mʉtsətsə'rə wèŋ sè' bə yòŋsə ye nè sè laŋ. Ye də wèŋ sə duk yè'e də yi a sə gù nsàp fàk ènə bùsə wèŋ sə nonjsə lùuk sə à? Ka ve'nə yeŋ lok fuk. A ye bùsə wèŋ à yuk Ntirè nè Bəboŋ nè, nè dzəm nà'.

⁶ Wèeŋ kùk ja'a na yàwèeŋ Abràham è. Wo à còm ndzənə ŋwàk Nwì mvè'nə yi ànə fa ntum ye bohòNwì fana Nwì jəŋ yi co ŋwè nè yi kəkurè. ⁷ Yà'sə sə nitsè' fa vesùwèŋ də bùu sè wo fa-a ntum awo bohòNwì fana a wo sè wo bwe Abràham sə. ⁸ Aco vès taŋ yumok ndzənə ŋwàk də, Nwii nè kə jə bù lakmvum wèŋ co wo jì jòŋ bùsə wo fa ntum awo bohòyi Nwì. Yà'a mvè'nə Nwì-à fa ntirè nè bəboŋ nè bohòAbràham njamòk. Nwì tsok fa Abràham nè də, <<Mù nè se nzeŋgòŋ nè pwe'fo' bùu wù nè mò'fis.>> ⁹ Ye də yà' mègù sè' mvək ànə də Nwì ànə se Abràham bùsə nè' à dzəm tse' ncèp ye, fana yi sègè ndàaŋwè pwe' nè nà' dzəm ncèp ye nè sè'.

¹⁰ Bùu sè wo sə naaŋ yàwo tu ŋgòndəŋsə lùuk pwe'fo' ndòo nè yuŋ wo. Wo à còm nonjsə yà' ndzənə ŋwàk Nwì laŋ də, <<Ŋwè nè yi kà-a də yi be' fi tse' lùuk sè wo à còm ndzənə ŋwàk lùk sè làaŋ, nè sə gu mvè'nə yà' sè də ŋwè tse' ŋgògù sə pwe' nè pwe' gù fana ye də ndòyù ŋgəŋgəŋ laŋ.>>

¹¹ Vesùwèŋ rì də kaco lùuk sə gu ŋwè yi yøəŋ mʉlisè Nwì co yi ka nzak tse' yeŋ. Busə yà' co mvè'nə wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwì də, <<Ŋwè nè yi kəkurè mʉlisè Nwii nè cu fo' bùsə yi fa ntum ye bohòNwì.>>

¹² Ngòfa ntum bohòNwì ka yumok ŋgògù bə lùk tse' lok, bùsə lùk sə dzəm ye də ŋwèe nonjsə yà' nonjsə. Busə yà' mègù mvè'nə wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwì də, <<A ye-a ŋga ŋwè nonjsə wes lùuk sè làaŋ, fana ye də yi nè cum fo' bùu lùuk sə.>> ¹³ Ye də ndòyù vesùwèŋ laŋ bùsə a ka

lùuk sè làan nɔŋsə wes. Krest à kè ləksə fis ves yi, nə jəŋ ndònè nà'a nè njàvès nə, nə naan mətuhù yi, nə kpɔ mɔntəəŋ. Yà'a mvə'nè wo a còm yà' ndzənə ɲwàk Nwì də, <<Nwè nè wo kə'ə yi mɔ tɔhù pwe', ye də yi bək ndòbohòNwì laŋ.>> ¹⁴ Ye də Jisòs Krest à kè jə ndònè njàvès nə, də ya bù lakmɔvum wèeŋ nə kə tse' səsè nè Nwì-a kà' Abràham də yi nə se nà' bə zeŋ nə sè'. Ya vesùwèeŋ tse' Yòŋsə Nwì nè yi a kàk də yi nə fa ves nò sè' bùu Jisòs nə.

Kaco Lùk Kupsə

Yusè Nwì Kàk Yà' Yəŋ

¹⁵ Bwema am wèŋ, mɔ nə jəŋ yumok sè vesùwèŋ riŋ bə zeŋ pwe' nə tsok reŋsə fa weŋ nza' rùk nə ye ntrè nè bəbɔŋ nə. Wèeŋ tsərə-a mvə'nè bwìŋ ba zu rùk bə yumok. A yegè də a ye-a ɲga wo dzəm tes bə zeŋ mvwe' mò'fis laŋ, ɲwè nəmòk kà nà' mok kə kùm fe'lə. Wo gù wes nà', kaco ɲwè nəmòk kə yamsə naan gesə fe'lə yumok mbwa mok yəŋ. ¹⁶ Yà' mègù yà'sə sè' ve'nə bə rùk nè Nwì ànə zu bə Abràham, nə kak fa nà' bə ɲgwì bù ye mòk wèŋ yà'a. Wo ànə com bum yè'sə, yà' kà də Nwì ànə kak Abràham bə ɲgwì bù ye sə pwe' ye. Yà' à ye də mègù ɲgwì ye nè mò'fis, nə a Jisòs Krest nə. ¹⁷ Yusè mù sè cèp sè də ve'ɛ. Nwì ànə zu rùk bə Abràham. Ye jəŋ mɔmvə'ànə, à cà lùumɲgòŋ ɲkù kwè bə hum te' ɲkuŋ Nwì kə fa bùu Jus wèŋ lùuk sè yàwo sə. Ye də lùuk yà'sə ka ɲàan sè ɲgògù bɔpsə to yusè Nwì à kàk, bə Abràham nə cep tes me sə tse'. ¹⁸ A tse' a bum sè Nwì à fa bwe ye wèŋ bùusə a nɔŋsə lùk, ye də a ka yà' bùusə yi à kà' kà'a tse'. Vesùwèŋ rì tse' zìnə ɛ də Abràham à tse' bum sè bəbɔŋ yè'sə bohòNwì bùusə Nwì ànə kàk nà' də yi nə gu fa nà' ve'nə wà.

Njo Nè Nwì Anə Fa Bwìŋ Lùk Bùu Zeŋ Nə

¹⁹ A ye-a ve'nə, ye də njo nè Nwì ànə fa bwìŋ lùuk yà? Nwì ànə fa lùuk sè də ya vesùwèeŋ riŋ bɔp bə zeŋ. Yi ànə fa lùuk sè də yà'a sə niŋ tsok fa ves mandzè mənə mvək momjo ve'ɛ, ɲkuŋ ɲgwì mo Abràham nè Nwì à kàk də yi nə fa bum sè bəbɔŋ bohòNwì nə kə dzeŋ. Nwì ànə fa lùuk ye sə ndzə bohòmásinjəa ye də yà'wèeŋ kə casə fa ndzə bohòŋwè nəmòk nə yi tə mɔtsətsə'rəə ɲwè nə ye yi, Nwì. ²⁰ A ye-a də ɲwè nəmòk tə mɔtsətsə'rəə, ye də ɲgəŋgəŋ tə yà'sə mənə tu bwìŋ ba. Bə ma nè də Nwì ànə kak Abràham fana Nwì mègù fa'nə yiŋi bə tu ye.

²¹ Ye də yà' sə nitsə' yà'sə də lùk bə yusè Nwì à kàk sə, sə ka mvwe' mò'fis gi à? Hai' ka ve'nə yəŋ. Anə ye-a də lùuk sə tse' ɲàan sè co yà' fa to ɲwè lùŋ bwèrə yà' à gù to bwìŋ ɲgòyəəŋ bohòNwì co wo ka nzak tse' sè'. Yusè mègù kə də nsàp lùk mòok ve'nə bùə. ²² Wo à còm yà' ndzənə ɲwàk Nwì də, ɲàan bɔp kotse' nzeŋgòŋ nə pwe' yi. Yè'sə ye ve'nə ya ɲga bùu sè wo a fa ntum àwo bohòJisòs Krest wèŋ, a wo sè wo nə caŋ gesə bɔp, nə kə tse' bum sè Nwì ànə kak də yi nə fa bùu sè wo tse' dzədzəm bohòKrest wèŋ sə. ²³ A ye mantombi ɲga mandzè nè də bwìŋ dzəm bohòJisòs nè'e à ka ntómuhu to fana yà' sə səsə co lùk ànə jəŋ bwìŋ pwe', nə lok tes wo co ɲgàa ndapndzəm wèŋ, tètè mandzè nə à kə muhu bohòvès anə. ²⁴ Lùuk sè ànə sə gùmsə tse' bwìŋ ɲgònitsə' fa bwìŋ mandzè nə tètè kə wes bə mvək nè Jisòs Krest à vèə. Yà' à ye ve'nə tè ghà nə yi à vè nə fana ye mok də vès sè a fa ntum avès bohòyi, vesùwèeŋ nə kə ye mɔlisə Nwì co bùu sè wo ka nzak tse'. ²⁵ Nə ɲga'a nə mandzè nə a nɛeŋ to laŋ

də vesùwèŋ fa ntum bohòJisòs fana vesùwèŋ ka yumok ŋgògùm̄sə bwiŋ mok tse' fe'lə. ²⁶ Wèŋ sè wèŋ a be'lə mok weŋ Jisòs wèŋ mvwe' mò'fis pwe'fo' wèŋ mok bwe sè Nwi bùusè wèŋ a fa ntum bohòyi. ²⁷ Ndàaŋwè pwe' nè yi a bàptesə laŋ, nè ye bə Jisòs mok mvwe' mò'fis, fana ye də ŋgəŋgəŋ a te' jə tse' yà'sə mok mandzə nè Krèst nè mvə'nè yi cugè ncu nje. ²⁸ Ye də a ye-a ŋga wə ŋwəð Jus kè wu ŋwè lakmvum àlè, zəzok ka fo' yeŋ. Wu ye-a monkwèŋ kè mo nze àlè, zəzok ka fo' yeŋ. Wu ye-a ŋwəmbam kè ŋwàŋwè àlè, zəzok ka fo' sè' yeŋ. A ve'nə bùusè wèŋ a be'lə pwe' ndzə ni'i Jisòs, nè ye mok mò'fis. ²⁹ A ye-a də wèŋ cu sè baa Jisòs fana ye də wèŋ ŋgwi bù Abrahàm, wèŋ nè kə tse' bum sè Nwi à kàk yi sə.

4

Wèŋ Ka Mok Ŋkwèŋ Yeŋ,

Wèŋ Mok Bwe Nze

¹ Mù dzəm ŋgòtsə' rɛŋsə fe'lə fa weŋ bum yè'sə səmok. Yà' mègù co mo ləə mòk nè yi nè kə tse' bum tɛ' ye ntsə'mòk pwe' yi. A ye-a sè də bum tɛ' ye sə cu sè ye ve'nə fana ghà nè yi cu ntòlɛə, yi megu co ŋwè nè yi ŋkwèŋ. ² Ghà nè yi cu mo ləə ànə fana bùu mok wèŋ nè sə kək yi, mok sə jəŋ fa yi ŋkərè bə bum ye sə tətè tɛ' ye nè kə duk ntsə'mòk də nà' gūŋ kùrə laŋ. ³ Yà' mègù bohòvesùwèŋ sè' yəyərè məm̄vək ànə. A ye to mantombi ŋga vesùwèŋ ka bum sè Nwi sə pwe' làaŋ ntòriŋ wes yà'a, vesùwèŋ ànə ye megu co ŋkwèŋ bə lùuk sè bùu sè sə nzeŋgòŋ wèŋ à sə yù yà' də wo sə be' mandzə Nwi sə. ⁴ Mvək à kə kùrə ve'e kap fana Nwi tum̄sə vesə mo ye sə nzeŋgòŋ anə. Ŋwàŋwè dzə mo Nwi nè yi. Mo nè à ye ŋwəð Jus nè sə be' mandzə lùuk Musi sə sè'. ⁵ A ye ve'nə də ya yi fis bùu sè wo cu sə baa lùk wèŋ də ya ŋga wo bəuŋ lo mok bwe Nwi wèŋ. ⁶ Ŋga'a nè wèŋ bwe Nwi wèŋ yè'sə, Nwi a tum̄sə yòŋsə mo ye nè də nà'a ni sə ntuù vès. Yòŋsə ye nè sə gu ves ŋgòto yi də <<Pàpa, tɛ'.>> ⁷ Ye də wèŋ ka ŋga'a mok ŋkwèŋ yeŋ, wèŋ mok bwe nze. Mvə'nə Nwi a jə weŋ mok co bwe ye fana wèŋ tse' bum sè yi nòŋsə fa yà' bohòbwe ye wèŋ sè' pwe'fo'.

Wèŋ Bwi Foho Və Lɛ

Mvwe' Mandzə Nè Zinə

⁸ A ye to mantombi ŋga wèŋ ka Nwi ntòriŋ fana wèŋ megu co ŋkwèŋ bohòbum sè yà' ka Nwi yeŋ. ⁹ Ŋga'a nè'e wèŋ a rì Nwi mok laŋ; kènə m̄ duk lè də Nwi a rì weŋ mok co bwe ye wèŋ laŋ, fana wèŋ sə lap ŋgòfoho lòfe'lə mvwe' bum sè yà'a jì ŋaŋ wà, sè bùu sè sə nzeŋgòŋ wèŋ sə gù də wo sə be' mandzə Nwi fo' yè'e bùu yà? Wèŋ dzəm ŋgòfoho ye fe'lə co ŋkwèŋ səmok à? ¹⁰ Njo nè wèŋ sə nòŋsə ke'cà də nùmbu nè'e nè ghaŋ, ŋwə nè'e zok, mvək nè'e zok nè ye bə luumŋgòŋ wèŋ yè'sə bùu yà? ¹¹ Wəə sə ko m̄ bə nsàap bum sè wèŋ sə gù yà'sə wùriŋ. Mù sə tsərə də kàmòk fàak am sè mù à gù mutsətsə'rəə wèŋ yà'a nè maha bup fa ŋgwàŋ àlè.

Pol Wa Də Bùu Gàlesiyà

Ka Yi Co Ŋge' Jəŋ Fe'lə

¹² Bwema am wèŋ, mù wup fa weŋ bo wùriŋ dè wèeŋ ye co mù, sè' mùm'vò'nè mù a bùuŋ mok sè' co wèŋ yè'e. Wèŋ a ka mu bup gu yuk. ¹³ Wèŋ ri dè, ghà nè mù à vè to ŋgòtsòho fa weŋ Ntirè nè Bèboŋ nè nà'a, mù ànè sè cum vesùwèŋ bùusè mù à sè yayaa. ¹⁴ Yiya àn nè ànè ye nsàp nè co wèŋ caŋ mu fana wèŋ kà mu co ŋwè nè wà sè ca màk. Wèŋ à kotse' mu bèboŋ co wèŋ sè kotse' masinjà Nwì. Aco mù duk dè wèŋ à kotse' mu co wèŋ sè kotse' Jisòs Krest bə tu ye. ¹⁵ Mvək ànè à ye, wèŋ sè kwa bohòmù ve'e wùriŋ. A bup kok ŋga'a yà? Mvək ànè à ye, wèŋ ye ve'e kəkurè ŋgògù fa mu yu yà pwe'fo'. A nè ye-a sè dè ŋwée cokfis mvəmlis ye, nè fa mu dè bwèrè yì à fa ve'e nàk. ¹⁶ Wèŋ ka mu ŋga'a mok co ŋge' dzəm bùusè mù sè tsè' fa weŋ zinè sè à? ¹⁷ Bùu sè wo sè jipsə weŋ yà'sə wèŋ sè là ŋgàŋ dè ya wèeŋ dzəm wo. Megu kə duk dè, njo nè wo sè gù ve'nè bùu zeŋ nè ka bèboŋ yeŋ. Wo sè ləp dè vesùwèeŋ ga'a ya wèeŋ dzəm mok wo. ¹⁸ A lə bèboŋ ŋgòluəp ŋga a ye-a dè njo nè wù sè gù yì ve'nè nè nè bèboŋ na. Yè'sə zinè nè ghà yà pwe'fo', a dzəm ye ŋga mu vesùwèŋ kè ŋga mù ka fo' yeŋ pwe'. ¹⁹ Bwe am sè mù tse' weŋ sè ntùù mù ve'e bèboŋni. Mù sè yə fe'lə fa weŋ ŋgə' səmok co ŋwà nè yì sè ghà mwe. Mu nè sè ye ŋgə' ve'nə tətè tse'ŋga mù yə bə lis am dè wèŋ tse' nsàp kù gì nè Krest nè ŋkuŋ. ²⁰ Mù anə ye-a vesùwèŋ bwèrè dè mù riŋ ŋgòtsè' tsə'rə fa weŋ bum ye'sə làaŋ. Nkərə è àm jip wes bùu wèŋ pwe'.

Gbu' Nè Bə Liŋ Sàra Nə Ye Hagà

²¹ Wèŋ sè wèŋ sè dzəm dè wèeŋ be' mandzè lək yà'a, wèŋ tsok mu dè wèŋ sè rɛɛŋ yusè lùk sè sè dzəm dè wèeŋ gu sè sè pap à? ²² Wo à còm ndzənə ŋwàk lùk nè dè, Abrahàm ànè tse' bwe ba. Yi ànè dzə mòk bə ŋwà nè yì mo ŋkwèŋ, nè dzə mòk bə ŋwà nè yì ye mo nze. ²³ Mo nè ŋwà ŋkwèŋ ànè dzə nè, wo à dzə yì ye mvə'nè ndaaŋwè pwe' dzəgè mwe yè'e. Mo nè ŋwà nè yì mo nze à dzə nè à ye ye mvə'nè Nwì ànè kak Abrahàm ve'nə. ²⁴ Ncèp ènə nja yè'sə bə gbu' mwè. Bəba sè ba, Hagà bə Sàra, wo tə yà'sə bə tu nsàap rùk ba sè Nwì a zə yà' yì. Hagà nè yì ŋwà ŋkwèŋ nè tə bə tu rùk nè Nwì à zə nà' mənə nda Sinà ghà nè yì à sè fa Musi lùk nà'a. Bwe ŋwà ènə pwe'fo' wo à dzə wo co bwe ŋkwèŋ wèŋ. ²⁵ Mvə'nè Hagà tə bə tu lùk nè Nwì ànə gu mənə nda Sinà nè mwwe' nzeŋgòŋ Aràbiyà nè, fana yì tə fe'lə sè' bə tu lak Jòrosalèm nè niè' nè'e sè'. Busè Jòrosalèm nè bə bwe ye wèŋ pwe' ka yè' ŋkwèŋ bohòlùk sè Nwì ànə fa wo sè. ²⁶ Jòrosalèm nè mubu nè ka ye ŋkwèŋ yeŋ. Vèes yàvès bwe Jòrosalèm nà'nə. ²⁷ Mvə'nè yì ma avès ve'nə fana a zinè dè yì tse' bwe ŋkùuŋ mvə'nè wo à còm bə lak yè'sə ndzənə ŋwàk Nwì dè,

<<Wù ŋwà nè wù ka mwe dzə nè, kwa yu yo.

Wù ŋwà nè wù ka mwe gha yuk, gùrə yu yo.

Busè ŋwà nè yì cu jì mwe ànè nè kè tse' nè casə ŋwà nè yì à lògù nè tse' bwe.>>

²⁸ Bwema am wèŋ, wèŋ a bùuŋ yàwèŋ bwe Nwì bùusè Nwì ànè kak ve'nə. Yà' mègù sè' mvə'nè Nwì ànè kak Abrahàm ŋkuŋ fana Sàra nè dzə Azik yà'a. ²⁹ Mo nè Hagà à dzə nà' mvə'nè ndaaŋwè pwe' dzəgè mwe nè, à sè tùksəgè mo nè wo à dzə yì ye bə ŋaaŋ Yòŋsè Nwì nè. Yà' mègù niè' sè' ve'nə. ³⁰ Wo à còm ndzənə ŋwàk Nwì dè, <<Bə' fis gesə ŋwà ŋkwèŋ bə mo ye fo'. Ka bèboŋ dè mo ŋwà ŋkwèŋ nè kə tse' bum tè' ye yì yeŋ.

A kə tse' yà' lɛ mo nè ma yee mo nze nà'a.>> ³¹ Bwema am wèŋ, yè'sə sə nitsə' fa vesùwèŋ də, vesùwèŋ ka bwe ŋwà ŋkwèŋ nə yeŋ. Vesùwèŋ bwe ŋwà nè yi ye mo nze nà'a.

5

Vesùwèŋ Kà Ŋkwèŋ Mok Bùuŋ Fe'lə

¹ Krɛst ànə fiŋ me'rə vesùwèŋ mvwe' lùuk sə yà' à sə kohotse' ves. Ye də wèŋ təŋ guguŋ co bùu sə wo à swè'ɛ tesə laŋ anə. Kà də wèŋ gu co wèŋ kə cum fe'lə co ŋkwèŋ səmok duk.

² Wèŋ yu'rə ncèp àm nè'e bəbɔŋ. Mù sə tsə' fa weŋ mùu Pol də, a ye-a ŋga wèŋ dzəm də bùu yà'a wèŋ kom fa weŋ tu mbəmbam ŋkuŋ ya wèŋ bùuŋ Krətèŋ sə zinə fana ye də wèŋ sə jə yusə Krɛst à gù bùu wèŋ yà'a co yà' ka fàk bohòwèŋ anə tse'. ³ Mù sə tsə' weŋ sə mok də a ye-a ŋga ŋwè kə kom tu ve'nə fana ye də ŋgəŋgəŋ ni cu yà'sə mok sə bàa lùk, ŋgògù yusə lùk sə duk pwe'. ⁴ Wèŋ sə wèŋ sə ləp mandzə də wèŋ nè yəŋ məlisə Nwì co bùu sə bəbɔŋ njo nè də wèŋ sə nòŋsə lùk yà'a, mɔ tsok weŋ də wèŋ a ga'a tesə bohòKrɛst laŋ. Wèŋ a gèsə ni' awèŋ mvwe' sə co bòvəm nè Nwì nè kà weŋ tesə. ⁵ Bohòvesùwèŋ sə a sə kà tu bə yà'sə naaŋ fana a sə kùk lis yàvès də Nwii nè kə jə ves co bùu sə wo kəkərè mɔ lisə yi. A sə naaŋ yàvès tu bohòKrɛst bə ŋaaŋ Yòŋsə nè Rəreŋ nè də anə kə ye li ve'nə. ⁶ A ye-a də ves Krɛst wèŋ mvwe' mò'fis fana ŋwə nè yi à kom tu bə nè yi a ka kom pwe', zəzok kà fò' ye. Yu nè guguŋ nè də, a fa ntum avès bohòJisòs Krɛst, nè sə niŋtsok fa bwìŋ də a dzəm yi bə mandzə nè a sə dzəm mòk bə mòk.

⁷ Wèŋ a sə lòto fa' mantombi rərəŋ ve'ɛ njuuŋ. Wèŋ sə kà zinə nè ŋga'a mok bə' fe'lə ŋga a bərə weŋ ndà? ⁸ Mù ri də ŋwə nè yi a sə lòweŋ ma nà'nə, ka Nwì nè yi ànə to weŋ nə yeŋ. ⁹ A ŋgwàaŋ zinə mvè'nə wo dukgè də, <<Ku' nè mò'fis gù bupsəgè mok>> yà'a, kènə mɔ riŋ fò? ¹⁰ Vesùwèŋ bə Tà Jisòs Krɛst mvwe' mò'fis fana yà'sə sə gù mɔ ŋgòŋtse' də wèŋ nè tsərə megu sə' mvè'nə mɔ tsərə yàm. Ŋwə nè yi sə ləp mandzə də yi cwìŋ busə weŋ ànə, a dzəm yi ye co ndà pwe', Nwii nè kà yi mè'rə. ¹¹ Bwema am wèŋ, bohòmù yàm yà' nòjəja də mù sə kà də ndaaŋwè pwe' kom tsoŋ li tu ŋkuŋ tsòhò. Anə ye-a də mù sə tsòho fa bwìŋ ve'nə, ye də njo nè wo sə tùksə mɔ ye kə bùu yà' A ye-a də mù sə tsòho ve'nə bwère ntum kà ŋwə nəmòk bùu ntəŋ Krɛst sə mù sə tsòho sə yaaŋ lok. ¹² Aco mù duk də bùu sə wo sə jipsə ke'cà wèŋ yà'sə, wo kə yak ni' awo sə co wo yak nàm.

Mè'rə Yòŋsə Nwì Nə Niŋtsok Fa Wu Mvè'nə Wu Gu Bum

¹³ Bwema am wèŋ, Nwì a to fis weŋ də ya wèŋ kà co ŋkwèŋ bohòyumok sə cu mali. Ŋga'a nè yi fiŋ mè'rə weŋ ve'nə fana kà də wèŋ duk də wo nè tosə fa weŋ yà'sə mandzə mòk də ya wèŋ gu mok yusə yà' bòweŋ pwe' duk. Wèŋ sɛ dzəm lɛ mòk bə mòk, nè sə fak bohòmòk bə mòk anə sə'. ¹⁴ Busə lùuk sə pwe'fo' a kɪ be'lə ni' ndzəŋə muncèp nè mò'fis nè'e də, <<Dzəm moma yo mvè'nə wù dzəm ni' yò.>> ¹⁵ A ye-a də wèŋ sə gù bum co nàamŋgòŋ sə wo lum swè'lə ke'gè mok yà'a fana wèŋ kərə pap. Busə yà'a mɔmvè'nə wèŋ nè gu bupsə wes ni' awèŋ pwe'fo'.

¹⁶ Yusè mù sè tsè' fa weŋ sè də wèeŋ me'rə Yòŋsè Nwì nə nɪŋtsok fa weŋ mandzè nè co də wèŋ gu bum yi, ya wèeŋ kà yusè ngùupni' awèŋ sè dzəm gù. ¹⁷ Yusè ngùupni' ñwèe dzəmgəə, kaco yà' ye cù mò'fis bæ yusè Yòŋsè Nwì dzəmgəə yeŋ. Wo ba fo', mòk ka nge' bæ mòk yeŋ lok. Yà' sè nɪtsè' yà'sə sè' də ye də kaco wù gù to yusè wù dzəm ngògù yà' yeŋ. ¹⁸ A ye-a nŋa Yòŋsè Nwì nə sè ni fa weŋ mandzè yi fana lùk kà yumok ngògù bohòwèŋ tse'.

¹⁹ Kaco ñwè mərə yiskok bum sè ntəm ñwè dzəmgè yà' yeŋ. Bum yà'sə co: sàhà, ngòtsərə mègù nzak ñwàñwè bæ ñwəmbam, gu bum jì marè'tu, ²⁰ kuksə ke' bum sè wà co yà'a Nwì, rùm, sè bèn bwìŋ, ñkùəm, kok ndù, bup ntəm, wi', gəgà'à, sè dzəm megu bop bù ñjò, ²¹ sè tsərə megu bum bùu mok, no juhu rùk, ngàa sùə nə ye nsàap bum sè co yà'sə pwe'fo'. Mù sè sè weŋ ntu' mvè'nè mù ànə tsok to weŋ mantombi fa' laŋ də bùu sè wo gùgè nsàap bum yà'sə pwe'fo' nè kà mvwe' gaŋ ñkum sè Nwì sè bæ lis kə yə lok.

²² Bum sè yà' vè yàwo bohòYòŋsè Nwii vè'ε: dzədzəm, kwəkwa, fifi, kontəm, kosəmanziŋ, gù bəbɔŋ bohòbwìŋ, ngòye zinə bæ bum pwe'fo', ²³ fùə, nə sè ko fəsə ni'. Bum yè'sə pwe', lùk mòk ka nè nà' sè duk də kà yà' gù yeŋ. ²⁴ Bùu sè wo bùu Jisòs Krest wèŋ a fweŋ màk gesə ntəm awo sè yà'a gùgè wo, wo sè gu bup yà'a laŋ. Yà' mègù co də wo à jə yà', nə tɛ'lə zə yà' mənə ntəŋ Jisòs Krest. ²⁵ Yòŋsè Nwì a fa ves lùŋ yi, ye də a bəbɔŋ də a dzəm ngòfa ni' avès pwe'fo' ndzə bohòyi, ya yi nɪŋtsok fa vesùwèŋ mandzè nè a cum ncu avès yi. ²⁶ Vesùwèeŋ kà ni' sè nè, vesùwèeŋ kà ñwè nəmòk ntəm jòksə, vesùwèeŋ kà yu ñwè mòk sè wa.

6

Tesə Moma Yo, Nə Gu Fàha Yo Bəbɔŋ

¹ Bwema am wèŋ, a ye-a nŋa wèŋ yə ñwè nəmòk nè yi gbù ni sənə bup fana wèŋ sè wèŋ tə guguŋ bæ bum sè ma nè Nwì yà'a, wèŋ tesə yi ya yi tesə kok və ca. Wèŋ kà bæ nɛni' sè gù. Wèeŋ sè jəŋ ñkərə sè' də ya wèeŋ kà ca sè' gbù ni lò. ² Wèeŋ bək tesə fa ndàanwè pwe' ngə' ye. Wèeŋ gu-a vè'nə, ye də wèŋ sè nòŋsə lùk nè Krest nə.

³ A ye-a nŋa ñwè nəmòk sè jə ni' ye co yi yumok nŋa yi ka yumok yeŋ fana ye də ngəŋgəŋ sè bərə ni' ye. ⁴ Ndàanwè pwe' mumsə ja'a fàha ye sè yi sè gù yà' pwe'fo' bəbɔŋ; a ye-a nŋa yà'a bəbɔŋ fana yi kwa bæ yusè yi a gù yà' bæ tu ye, ka də bùusə yi gha' ñwè nəmòk duk. ⁵ Njo nè ndàanwè pwe' nè bək tsə li bum ye yi.

⁶ ñwè nè yi sè yə'rə jə ncəp nè Nwii gapsə bum ye sè bəbɔŋ mamòk bæ cicà nè nà' sè yə'rə yi nə.

⁷ Kà də ñwèe ju'rə duk, kaco ñwè busə Nwì ləm yeŋ. Yusè ñwè bi gèsə lòsə nze pwe'fo', yi nè kə kəp mègù ntsəm'mòk sè' zeŋ. ⁸ A ye-a nŋa ñwè sè bi mègù bum sè ngùupni' ye sè dzəm yà', ye də yi nè kə tse' fo' bum sè bup nə ye kpu. ñwè nè yi sè bi ye bum sè Yòŋsè Nwì sè dzəm fana yi nè kə tse' ye lùŋ nè nà'a nè mamgè fo', nè yòŋsè nə fa yi. ⁹ Vesùwèeŋ gu tse' mam bəbɔŋ fo'. Vesùwèeŋ kà wò, bùusə a kà-a tɛŋsə fana mvəək nè kə dzèŋ nùu nè anə kəp zə bum sè vesùwèŋ à bi yà' sè. ¹⁰ Ye də vesùwèeŋ tse'-a

mandzè ghà yà lòn, a sè gu bə̀boŋ bohòbwì; nè ye ghak ɛ bohòbwema avès sè vesùwèŋ tse' dzədzəm Jisòs Krɛst yà'a ntɛŋ.

Ncɛp Nè Nà' Lèsə

¹¹ Wèeŋ ja'a na yàwèeŋ mvə'nè mù sè còm bə bo yàm yà' sè kùk ŋkpoho nè. ¹² Mù tsok fa wɛŋ də bùù sè wo sè dzəm də wo yəəŋ mù lisə bwìŋ co də wo bə̀boŋ yà'a, a wo sè wo sè bwi' lo wɛŋ də ya wèeŋ kom tu mbəmbam sə. Wo sè gu vɛ'nə mègù də ya bwiiŋ kà wo njo ncɛp nè nà'a bə kpɛ Krɛst muntəəŋ nè tùksə. ¹³ Bùù sè wo sè duk də bwiiŋ komtu yà'sə, wo sè kà yàwo lùuk bùù Jus sə wèŋ sə sə' nòŋsə wes. Wo sè ləp mègù mandzè nè də wèeŋ kom vɛ'nə ya wo kumŋgùŋ də wèŋ dzəm ma nè ŋjàwo nè laŋ. ¹⁴ Bohòmù yàm, kaco mù kumŋgùŋ bùù yumok yɛŋ, ka ntəəŋ Tà Jisòs Krɛst avès nè casə. Kpɛ ye nè a gu nzeŋgòŋ nè ye bohòmù mok co yusə wà. Yà' mègù co bum sè sə nzeŋgòŋ sə a kpɛ wes bohòmù laŋ, fana mù kpɛ yàm bohòwo anə sə'. ¹⁵ Nwə nè yi kom tu bə nè yi a ka kom pwe'fo' zəzok ka yɛŋ, ŋga wo tse'-a dzədzəm àwo laŋ na. Yu nè gugɛŋ nè də Nwì a gu bùsə vesùwèŋ mok bùù sè fi. ¹⁶ Bùù sè wo sə bɛ' mandzè ncu nè fi ènə, wo bùù Izùrɛ sè zìnə, sè Nwì tse' wo yi, Nwii fa wo fifi, nè koksə manziŋ bohòwo sə'. ¹⁷ Mù sə cèp lèsə də, ye jəŋ ŋga'a lo mantombi, ŋwə nəmòok kà mù ntəm jòksə. Ləloo mvwe' sè muni'i mù yè'e sə nitsə' də mù ŋkwèŋ Jisòs. ¹⁸ Bwema am wèŋ, mù lɛŋ də Tà avès nè yi Jisòs Krɛst gu wɛŋ pwe' bə̀boŋ. Yà' a ye vɛ'nə.

Nwàk nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak EFESO

Nwàk nè Pol à còm fa bùu Efesòèná yi à dzəm də bwiiŋ riŋ yusè Nwi sè fùhu nõŋsə. Yi də Nwi sè dzəm ɲgòjəŋ benə və bum pwe'fo' sè yi à gù yà' sə mvwe' mò'fis, bum sè mǎbu bə sè sə nzeŋgòŋ pwe'fo', də ya Jisos Krēest ye ɲwè nè mantombi bə zeŋ yi (Taŋ mbùp 1:10). ɲwà' nè sə cèp sè' də bwiiŋ pwe' cum ncu nè cù mò'fis ènə bùu yusè Jisos Krēst à gùu sə.

Ncèep gbù' sè ndzənə ɲwàk ènə sə reŋsə fa bwiiŋ nsàp ncu nè bùu Nwi wèŋ tse' nà' mvwe' mò'fis bə Jisos Krēst wèŋ nə. Mòok də cos nə co ni' ɲwè fana Jisòs ye ye tu. Kè co ndap nè wo ci nà' fana Jisòs ye lis tò'ndap nə, bùu cos ye yàwo co mbàandap nə. Mòok də cos nə co ɲgwe ɲwè fana Jisòs ye bwi ye ndum. Ncèp nè yi tip lèsə wo bə zeŋ nə də, wo jəŋ bum mà' dzèe' sè Nwi a fa wo sə nə ni tse' yà' pwe', ya ɲga wo ye guguŋ. Woo ye guguŋ fana maze' nə kà wo bə ɲkərə' ye nə bòrè mà' (taŋ mbùp 6:11).

Sàsè Nè Nwi A Fa Ves Nə Və BohòJisos Krēst

¹ Còm ɲwàk nè'e mǎu Pol nè Nwi a duk yi də mǎ ye ɲgà ntum Jisòs Krēst nə. Mù sə còm fa nà' bohòbùu Nwi sè wo cu mvwe' lak Efesòwèŋ, wèŋ sè wèŋ sə be' Jisos Krēst bə zinə nə ye wenə wèŋ mvwe' mò'fis sə. ² Mù ləŋ də Nwi nè yi tè' àvès nə ye Tà Jisòs Krēest ye bəboŋ bohòwèŋ, nə fa weŋ fifi.

³ Vesùwèŋ kwasə Nwi. Yi Nwi nə ye Tè'ε Jisòs Krēst nè yi Tà àvès nə. A kwasə yi bàusè yi a sè ves, nə be'lə ves Krēst wèŋ mvwe' mò'fis, fana nə fa wes vesùwèŋ bum sè bəboŋ sè yà'a mvwe' gaŋ ɲkum ye sə pwe'. ⁴ Nwi ànə cokfis vesùwèŋ də a nə ye bùu ye bə Krēst mvwe' mò'fis, ɲga wo ka nzeŋgòŋ nə ntògù. Yi ànə gù ve'nə də ya vesùwèŋ ye bùu sè rərəŋ sè a ka nzak mantombii yi tse'. Yi ànə gù yè'sə bùu dzədzəm nè nje nə. ⁵ Nwi ànə duk nõŋsə me sə vèə yi laŋ də yi nə jəŋ vesùwèŋ ɲgòye bwe ye. Yi à duk də yi nə gù ves ve'nə ndzə bohòJisòs Krēst bàusè yà'a mvè'nè yà' à bòkərə' yi ve'nə. ⁶ Yi ànə niŋ fa ves bòvəm ye nə ndzə bohòmo ye nè yi dzəm nà' wùriŋ nə fana bwiiŋ pwe'fo' kuksə liŋ ye sə bùu nsàp bòvəm ye ènə.

⁷ Mo ye nə à làk tiŋ fis tu avès bə ndǎəm ye, də ya Nwi swi fa ves bup avès. Yà'a mvè'nè bòvəm nè Nwi nə yam ve'ε wùriŋ sə. ⁸ Yi a sès fa ves bòvəm ye nə ve'nə, nə fa ves bə ɲkərə' nè ɲgòri bum sè ye sə fo'. ⁹ Nwi ànə fùhu nõŋsə me yusè yi nə gù yà' ndzə bohòKrēst sə, sə vèə yi laŋ, fana yi niŋtsok fa ves yà', ɲga ɲwè à ka yà' riŋ yuk. ¹⁰ Yusè Nwi à sè dzəm də mvèək kùrə' yi gù yà' sə, à ye də yi nə jəŋ benə və bum sè yi à gù sə pwe'fo' mvwe' mò'fis. Yi nə jəŋ benə və bum, sè yà' cu sè nze bə mǎbu pwe' mvwe' mò'fis fana Krēst ye ɲwè nè mantombi bə zeŋ pwe' yi.

¹¹ Vesùwèŋ a bùuŋ mok sè' bùu Nwi njo Jisòs Krēst nə. Nwi ànə fùhu nõŋsə laŋ də anə ye ve'nə, fana bum pwe' bùuŋ və megu mvè'nè yi dzəm kok gù ve'nə yi. ¹² Yi a cokfis ves sè ànə naaŋ to tu bohòKrēst yè'sə, də

ya a gu bwiŋ wo kuksə liŋ Nwi sə. ¹³ Yà' ànə ye bohòwèŋ sè' ve'nə də, ghà nè wèŋ ànə yuk ncèp nè zinə nè nà' à sə tsè' wəŋ mvə'nə Nwii nə fa wəŋ lùŋ nə dzəm fana Nwi a fa wəŋ Yòŋsə nè Rəreŋ nè yi ànə kak ŋgòfa bùu ye wèŋ nə. Yòŋsə ye ènə ànə ye bohòwèŋ anə co ŋgwè ŋgònŋtsə' də wèŋ yè'sə bùu ye. ¹⁴ Yu nè mantombi nè Nwi à fa to bùu ye sə mvwe' bum sè yi à kàk wo sə, à ye Yòŋsə nè Rəreŋ nə. Njo Yòŋsə nè Rəreŋ ènə fana a ri də ghà nè Nwii nè fiŋ mè'rə wes ves bohòbup fana yi nə fa mali ves bwees bum mok sè yi à kàk ves sə sè'. Yè'sə nə gu fana bwiŋ kuksə liŋ Nwi bə zeŋ sè'.

Pol Leŋ Fa Krətèeŋ Sè Mvwe' Lak EfesòWèŋ Piriya

¹⁵ Nà'a njo nè ghà nè mù à yuk mvə'nə wèŋ fa ntəm bohòTà Jisòs, nə ye mvə'nə wèŋ dzəm bùu Nwi wèŋ fana, ¹⁶ mù sə leŋ fa wəŋ piriya nùumbu pwe'. Mù ka ŋgòkwəsə Nwi bùu tu awèŋ teŋsə yuk. ¹⁷ Mù leŋgè Nwi Tà Jisòs Krəst avès nè yi Tè' nè yi tse' fònə. Mù leŋ yi, mù sə duk də yi fa wəŋ yòŋsə nè nà'a gu wəŋ ŋgòtse' ŋkərè nè də ya wèŋ sə riŋ tsə'rə Nwi. ¹⁸ Mù leŋgè də yi muk tosə ŋkərèə awèŋ ŋgòyə ri mareŋ nè nje nə, ya wèŋ rəeŋ bə bum sè yi a to wəŋ də wèŋ naaŋ tu bə zeŋ sə. Mok ye sè' də ya wèŋ rəeŋ bə mvə'nə bum sè yi a kàk fa bùu ye wèŋ yam, nə boŋ, ¹⁹ nə ye mvə'nə nàaŋ ye sè yi sə fàk bə zeŋ ndzə ni'i vès sè vès à dzəm bohòyi sə, a yam co wù kà fàk to sə sè'. Nàaŋ sè yi gùgè fàk bə zeŋ ndzə ni'i vès sə yà' mègù sè' nàaŋ sè ghaŋ, ²⁰ sè yi à lòkoksə Jisòs Krəst bə zeŋ mvwe' kpə, nə cumsə nà' bo ma mà'a yi mabu sə, ²¹ fana Jisòs Krəst tse' nàŋ fo' nə casə nsàp yòŋsə nè fòpwe' nè nà' tse' nàŋ mbwa yi. Yi yam ghak nsàp liŋ nè fòpwe' nè də nà' tse' nàŋ sə nze feŋ nə ye bə nzeŋgòn nè nà' ye mantombi pwe'fo' sè' yi. ²² Nwi a benə bum pwe'fo', nə noŋsə fa Krəst yi nəŋtes kù mbwa. Yi ŋga'a mok ŋkum bə bum pwe'fo' yi, Nwi a gu yi ŋgòye tu bohòcos nə sè'. ²³ Cos nə ŋgùpni' Krəst. A zeŋ nè nà' gu yi ŋgòye wesə dak nè dak, sè' mvə'nə a yi nè yi gu wesəgè bum pwe' ma nè fòpwe'fo' dak yi nə.

2

Wèŋ Anə Ye Bù Krəkpa Nkuŋ Nə Luŋ

¹ Bohòwèŋ yàwèŋ, wèŋ ànə ye to co bùu sè krəkpa bùsə wèŋ ànə kà duk Nwi yuk, nə sə gu bup. ² Ghà ànə à ye, wèŋ à sə be' lòmègù bum sè nzeŋgòn nə sə dzəm sə. Wèŋ sə yuk duk yòŋsə nè yi tse' yòŋsəə ze', nə yi sə fàk sə ntuù bùu sè wo à gutu bohòNwi bə mvə'nə ŋga'a yi nə. ³ Vesùwèŋ à ye mègù sè' co wo. Vesùwèŋ à sə cu ncu nè ŋgùupni' avès à sə dzəm zeŋ. Vesùwèŋ sə gu bum sè yà' sə bònì' avès sə, nə ye yusə ŋkərè avès duk də yà'a bəboŋ bohòvès anə. Vesùwèŋ à ye mègù sè' co mvə'nə ndàaŋwè pwe' à ye sə, də a nə ye ŋgə' bùsə a tse' nsàp ntəm nè aco Nwi jòk bə zeŋ. ⁴ Vesùwèŋ ànə ye-a sè' ve'nə fana Nwi ye ŋwè nè yi tse' koksəmanziŋ ve'e, nə tse' dzədzəm bohòvès sè' wùriŋ. ⁵ Fana mvə'nə vesùwèŋ ànə ye mok co bə krəkpa njo bup avès sə fana yi luŋsə be'lə ves bə Jisòs Krəst. Wèŋ a tse' lùŋ yà'sə bùu bòvəm Nwi. ⁶ Mvəsə ves Krəst wèŋ à ye mok mvwe' mò'fis fana yi lòkoksə venə wèŋ, ŋgòcu venə wèŋ mənə dzə' nè ghaŋ ma mabu. ⁷ Nwi ànə gu ve'nə də ya a kə dzèŋ nùu, bwiŋ ye nsàp bəbo nè yi ànə fa ves bohòJisòs Krəst nə, nə riŋ mvə'nə də

bòvèm nè nje nè yam ve'e wùriņ sè. ⁸ Nwì à lùņsə wəņ bə bòvèm nè nje mvè'nè wèņ a fa ntum awèņ bohòKrest. Ka yumok sè wèņ à gũu yeņ, Nwì a fa wəņ wà. ⁹ Yà' ka bùu nsàp fàk mòk nè wèņ a gũu yeņ, ye də kaco ŋwè kumņgũņ bùu zeņ yeņ. ¹⁰ Vesùwèeņ bo fàak Nwì. Yì à fù' càsə ves ndzə bohòKrest ya vesùwèeņ sə gu bəboņ, mvəsə yì ànə fũhu nòņsə də vesùwèeņ nè gu sə.

Bùu Jus Bə Bù Lakmvum Wèeņ Mok Mò'fis Bùu Krest

¹¹ Wèņ sè ma bə tè' awèņ à ye bù lakmvum, wèņ sə riņ də wèņ ànə ka bùu Nwì yeņ. Bùu Jus sè wo à sə kom yàwo tu ànə ye bùu Nwì wo fana wo sə to wèņ yàwèņ də bəp bù nè wèeņ kà tu komgə. Kom tu nə mēgù yumok sè bwij gũgə yà' ma mənə ŋgũpni'. ¹² Wèeņ sə tsərə tse' də mvək ànə à ye ŋga wèņ Krest wèņ à ka njan ye lok fuk. Wèņ ànə ka ŋwì bù Izùre nè Nwì à cokfis də wo bùu ye wèņ sə yeņ. Wèņ ànə ye yàwèņ ŋkũiņ fana, nə kà bo sənə rùk Nwì nè yì à kàk ŋgòfa bùu ye wèņ bum fo' nə tse'. Wèņ ànə ye yàwèņ sə nzeņgòņ anə nsàp bù nè wèņ à ka tsətsərə mòk nè co wèņ sə naaņ tu fo' tse' lok. Wèņ ànə ka Nwì ri lok. ¹³ Yà'a ŋga'a yè'e mok də, bùsə wəņ Krest wèeņ mok mò'fis fana wèņ sə wèņ ànə ye to fa' səsap sə a sòoņ kuəp və mok laņ bùu nduəm Krest sə. ¹⁴ Jisòs Krest nè à jə və fa ves fifi yì bə tu ye. Yì à jə be'lə və bù lakmvum wèņ ŋgòye mok mò'fis bə bùu Jus wèņ. Yì à jə ŋgũpni' ye, nə fis mak gesə bəbèņ nè nà' ànə sə təeņ lok mutsətsə'rəə wo co mbàndap nə bə zeņ. ¹⁵ A yà'sə də yì à kə teņsə lùuk bùu Jus wèņ bə bum lak awo sə wo à sə gũgə yà' sə' pwe'. Yì à gũ ve'nə də ya yì jəņ be'lə və bəop bùu sè ba sə mvwe' mò'fis. Fana wo ye mok ŋwì bù nè mò'fis nè fi. Yà'a məmrvè'nə yì à jə və fifi sə. ¹⁶ Ghà nè Krest ànə kpu muntəeņ fana yì fis gesə bəbèņ nè nà' à sə yegə mutsətsə'rəə bəop bùu sè ba sə. Yì à gũ ve'nə də ya yì jəņ və bəop bùu sè ba sə bohòNwì co ŋwì bù nè mò'fis. ¹⁷ Yà'a mvè'nè Krest à jə və ntirè nè nà' tse' fifi, nə tsoho fa wèņ sə wèņ cu səsap bə sə wo kuəp və Nwì wèņ sə'. ¹⁸ Vesùwèņ pwe'fo' tse' yòņsə nè mò'fis ndzə bohòKrest nè. Fana vesùwèņ tse' mandzə nè ŋgòvə mvwe' sə Tè' cu sə sə'.

¹⁹ Ye də, wèņ sə wèeņ bù lakmvum sə, wèņ ka ŋga'a mok ŋkũiņ yeņ. Wèeņ ŋga'a mok wəņ bùu Nwì wèņ pwe' bwe nze. Wèeņ mok bwe sə mu nda' à Nwì. ²⁰ Kùumndap nè ŋgàa ntum Nwì bə ŋgàa tsòhòbum Nwì wèņ ànə ye to zeņ wo nə fana, wèeņ yàwèņ ŋga'a sə' ndap ànə mamòk. Lis nè nà'a lis tò'ndap nə, a Jisòs Krest bə tu ye. ²¹ A yì nè yì kotse' ndap nə pwe' mvwe' mò'fis. Yì gũgə nà' ŋgòkuk, nə ye ndap nè nà'a zok nè tse' nà' Tà Nwì. ²² Krest gũgə wèņ sə wenə wèeņ mvwe' mò'fis sə ŋgòye sə' ndap ànə mamòk. Nwìi cugə məmrvwe' ndap ànə bə yòņsə ye.

3

Pol Tsə' Rəņsə Bum

Sə Yà' Cu Səswihì BohòNwì

¹ Bum yè'sə nə yeè nə ve'nə fana mù Pol nè mù cu ndapndzəm nè'nə, mù sə leņ fa wəņ Nwì. Mù cu ndapndzəm nə bùu tu Jisòs Krest, də mù sə tsòho fa liņ ye sə bohòbù lakmvum. ² Mù tsəm də wèņ a yuk mvè'nè Nwì a fa mù fàak yè'e bə bòvèm nè nje də mù fak fa wəņ sə laņ. ³ Nwì bə tu ye à nitsə' fa mù yusə yà' à cu səswihì bohòyi sə ŋwə nəmòk ka bə

zeṅ riṅ yuk. (Mù a còm fa weṅ bæ zeṅ momjo ve'ε laṅ. ⁴ A ye-a nga wèṅ ta-a yusè mù a còm sè fana aco wèṅ rεεṅ bæ yusè sèswiḥi sè mù ri yà' bæ liṅ Krèst sè.) ⁵ Nwè ànə ka bæ zeṅ mantombi ntòriṅ yuk. Nwi niṅ fa yà' nga'a bohòṅgàa ntum ye bæ ṅgàa tsòhòbum ye wèṅ, sè wo bùu sè Nwi a nòṅsə wo zok sè. Nwi a nifa yà' bæ yòṅsə ye nə. ⁶ Yu nè sèswiḥi nè nè' də: mvə'nə bù lakmvm wèeṅ yuk Ntirè nè Bèboṅ nə, nè dzəm nà' fana wo tse' yàwo bum sè bwe nze tse' yà' wo sè sè'. Wo mok mamòk bæ ṅgùpni' nè mò'fis nè fana wo tse' ma ṅjəwo sənə bum sè Nwi a kək fa bùu ye sə sè'.

⁷ Nwi a gù mu yi də mu ye ṅgà fək nè Ntirè nè Bèboṅ nə. Yi a fək sə ntùù mù bæ ṅaṅ sè ye sə fana yi nè fa mu fàak ye'sə bæ bòvəm nè nje də mu gu. ⁸ A ye-a sè də mù jə'rə càsə bùu Nwi wèṅ sə pwe' mù fana Nwi a fa mali mu fàak ye'sə bæ bòvəm nè nje. Fàak sè yi a fa mu sə, a də mu tsoho lo fa bù lakmvm wèṅ ma nsàp ghək nè Jisòs Krèst tse', nè kaco ṅwè cepto yeṅ nə. ⁹ Fàak am mook ṅgònifa bwìṅ mvə'nə bum sè yà' cu sèswiḥi bohòNwi, sè yi ànə gu yà'a nè kə ye nùu. Nwi nè yi ànə gu bum pwe' yi nè à lòksə swiḥi bum ye'sə mvə'nə à ye yèe. ¹⁰ Yi à swiḥi yà' ve'nə də ya a kə dzèṅ niè' nè'e fana yi jəṅ cos nə, nè niṅtsok nsàp ṅkə̀rə nè yi tse' nè bæ bum pwe'. Yi nè niṅtsok fa nà' bohòyòṅsə sè wo tse' ṅaṅ ma mubu wo sə. ¹¹ Yà'a mvə'nə Nwi ànə gu bum sè yi ànə duk ntinə bùè də yi nè gu sə. Yi à gù yà' ndzə bohòKrèst nè yi Tà àvès nə. ¹² Vesùwèṅ sè vès Krèst wèeṅ mok mvwe' mò'fis sə, aco a və to mantombii Nwi, nè kə wəp, bùusè vès a dzəm bohòTà Jisòs nə. ¹³ Ye də mù leṅ weṅ wùriṅ də kə də wèeṅ bupsə ntum awèṅ də bùusè mù sə yə ṅgə' bùu wèṅ duk. ṅgə' nè mù sə yə nə, wèeṅ nə tse' swe' fo'.

Piriyà Nè Pol A Leṅ Fa

Bùu EfesòWèṅ

¹⁴ Ye də nà'a njo nè mu təṅṅgə bæ tumfərə mantombii Tè', ¹⁵ nè ṅwi bù nè ma mubu bæ sè sə nze pwe' tse'gə liṅ awo bohòyi nə. ¹⁶ Mu leṅgə Nwi də yi fa weṅ yòṅsə ye ṅgògù ntum awèṅ tse' ṅaṅ. Nwi nè, yi tse' kəkuk ve'ε wùriṅ co yi gu fa weṅ ve'nə. ¹⁷ Mu leṅgə sè' də Krèst kə cum sə ntùù wèṅ mvə'nə wèṅ a dzəm bohòyi sə. Mu leṅ də dzədzəm nè wèṅ tse' bohòmòk bæ mòk nè co ṅgàaṅ-tu, nè guṅ co kùumndap, nè kə tsòhò. ¹⁸ Ya nga wèṅ, nè ye bæ bùu Nwi wèṅ pwe'fo', nè rεεṅ riṅ mvə'nə Krèst dzəm ves mangəṅgèṅ sə. Dzədzəm nè nje nè nà'a wèwəṅ nè ye səsap nè ye cəco nè tse' ntumtu sè'. ¹⁹ A ye-a sè də dzədzəm nè nje nè nà' yam ve'ε nsàp nè kaco ṅwè riṅ wes to nà' ye fana mù leṅ də wèeṅ riṅ nà', ya ṅga nsàp ntum àwèṅ nè bùu co nè Nwi dak nè dak.

²⁰ Vesùwèeṅ kwasə Nwi nè yi tse' ṅaṅ sè yi fàkgə bæ zeṅ sə ntùù vès nə. Aco yi gu riṅ ghak, nè casə mvə'nə a sə fek yi, nè ye bæ mvə'nə a sə tsərə. ²¹ Nwii tse' kəkuk bùu bùu cos nə, nè ye bùu tu Jisòs Krèst bæ ghà nè fòlòṅ, nè kə mè yuk. Yà' ye ve'nə.

4

Wèeṅ Fak Mvwe' Mò'fis, Co Nwə Nè Mò'fis

¹ Mù nè mù cu ndapndzəm bùusè də mù sə fək bohòTà nè, mù leṅ weṅ ve'ε wùriṅ də wèeṅ cum ncu nè aco nà' kərə bæ mvə'nə Nwi ànə to weṅ

ngòcu sà. ² Wèeŋ jəŋ ni' awèŋ sà nze, nà sà ye fùè, nà ye dā a ye-a ŋga ŋwè gù yumok sà yà' ka wu boŋ, wù kà bə zəŋ nənàk jòk bùusə wèŋ tse' dzədzəm. ³ Wèeŋ lap mandzə nè ŋgòcu ncu nè mvwe' mò'fis, nè Yòŋsə Nwì a to weŋ ŋgòcu nà, ya ŋga wèeŋ cum bə fifi. ⁴ Vesùwèŋ tse' ni' nè mò'fis, nà tse' yòŋsə sà' nè mò'fis. Yà' mègù sà' mvè'nè yu sà Nwì à to weŋ ŋgònaaŋ tu bə zəŋ mantombi nà gù sà' mò'fis. ⁵ Vesùwèŋ tse' Tà nè mò'fis, a dzəmtse' sà' yusə mò'fis, nà ye sà' bàpte nè mò'fis. ⁶ Nwì mègù mò'fis nè yi Tè'è bwìŋ pwe'. Yi tu bə bum pwe' yi. Yi jəgè bum pwe', nà sà gù fàak ye bə zəŋ. Yi kotse' bum pwe'fo' yi.

⁷ Fana Jisòs Krəst a fa vesùwèŋ nsàap ŋkərèə zəzok. Yi fa ndaaŋwè pwe'fo' ma nje mvè'nè yi dzəm ŋgòfàk fa nà'. ⁸ Yà'a yusə ŋwàk Nwì sà cèp dā,

<<Ghà nè yi ànə kok lo mabu səsap fana,
Yi à jə lòbùu sà yi ànə ghak wo bə dzè' ŋkàwŋntèŋ;
Yi fa maŋgòŋ fəfa.>>

⁹ Ncèp nè dā, <<yi ànə kok lo mutsə səsap>> nà'a yà'sə dā? Nà'a yà'sə dā yi ànə tsoŋ lo to ntòtsətoŋ, ma nè sà mbwè nze. ¹⁰ Ye dā ŋwè nè yi à tsə tsətoŋ nà, a sà' yi nè yi à kok lòkəkək, mū ntòbu nà. Yi à kok lòvè'nə ya yi ye ma nè fòpwe'fo' yi. ¹¹ A yi nè yi à fa maŋgòŋ wèŋ fəfa nà. Nsàap fəfaa sà yi à fa yà'wèŋ sà a ye dā, yi à nòŋsə bùu mok ŋgòye ŋgàa gè ntum ye, mok ŋgàa tsòhòbum ye, mok fəŋgəri, mok pastònə ye mok cìcà wèŋ. ¹² Yà'a mvè'nè yi ànə gù ve'nə ŋgògù fàhū nòŋsə bùu Nwì wèŋ dā ya wo fak bohòyi Krəst: ya wo ci lokoksə tes ni' nà. ¹³ Fana ya vesùwèŋ pwe' nà kə dzeŋ mok mvwe' sà dā a tse' tsətsərè nè mò'fis bə yusə a dzəmtse' sà, nà ye bə yusə a rì yà' bə ma nè mo Nwì nà. A ye ve'nə fana yà' gù ves mok ŋgòbùuŋ bùu sà vesùwèŋ a gù vəp laŋ, a ye mok co Krəst nà bə tu ye dak nè dak. ¹⁴ Fana vesùwèŋ kà mok co bwenke' ye fe'lə ŋgòsə yu'rə ke'cà bum sà bwìŋ sə yə'rə nà sə kupsə ke'cà ntum avès bə yusə vesùwèŋ a dzəm sə; kə dā ŋwè mòk ci' mvwès fana nà' yuhu fà ntu'ù vès co dā nà'a zìnə yà'a mok sà gù fe'lə. ¹⁵ A ye lə dā, vesùwèŋ dzəm mòk bə mòk, ya a sə cep zìnə, ya vesùwèŋ kuk ŋgòye kəkərè co ni' Krəst, nè yi tu yi nà. ¹⁶ Yi tu yi fana ni' nà pwe' sə yuk bohòyi, fana ni' nà pwe' cu mò'fis mvè'nè nzèhe ni' sà sə kohotse' nà' mvwe' mò'fis anə. Fana a ye-a ŋga ma ni' nè fòpwe' sà gù fàk ma nè nje nà kəkərè fana ni' nà pwe' kuk, nà gūŋ bə dzədzəm.

Wèeŋ Cum Nsàp Ncu Nè Fi

¹⁷ Mù tə yàm bə ncèp nè'e, nà sà tìp weŋ bə liŋ Tà dā wèeŋ kà nsàp ncu nè bù pegè wèeŋ cugè nà'a mok cu. Nsàp mandzə nè wo tsərəgè bum yàwo nè nà' ka fàk tse'. ¹⁸ ŋkərè àwo cu sənə mandzəm. Wo ka mvwe' ncu nè Nwì nè rìŋ bùusə wo gūgatu, nà kà yumok rì. ¹⁹ Mar'etu a mè mūtuhù wo laŋ. Wo fa mègù ni' awo mok bə ŋgògù jòŋ. Wo sà gù nsàap bum sà bup nduk, nà kà mvək kəp.

²⁰ Bohòwèŋ yàwèŋ, wèŋ à ka yumok mūmvè'ànə bə liŋ Krəst yə'rə. ²¹ Wèŋ à yuk lì liŋ ye lə laŋ, ka ve'nə yeŋ à? Wo à yə'rə fa wèŋ zìnə nè nà'a bə liŋ Jisòs nə laŋ. ²² Ye dā wèeŋ fweŋ mak gəsə ni' àwèŋ nè zəm nà'a fo', nà' à kùrə ye bə ncu àwèŋ nè wèŋ ànə sə cum to mantombi nà'a. Bum sà bup sà yà' à sə bəwèŋ sà à bəwèŋ wèŋ nà gù bupsə wes ni' nè zəm nà laŋ. ²³ Wèeŋ tse' lə tsətsərè nè fi ya wèeŋ rəeŋ bum mok bə mandzə

nè fi. ²⁴ Wèen ni tse' mok ni' nè fi, nè wo a gu' nà', nà' tse' nsəsəə Nwi. Ni' nè fi nə ncu nè nà'a zinə, rərəŋ bə rərəŋ sè'.

²⁵ Ye də wèen kà mvwès mok sə ci'. Nwèe cep-a yumok bohòmoma ye, yà' ye megu yusə yà'a zinə, būsə vesùwèen pwe' ni' nè mò'fis. ²⁶ A ye-a ŋga wù jòok, wù kà də jèjòk nə gu wu ngògù bup duk. Kà də wu yiskok bə vəəm jèjòk tè nùm ke ca co duk, ²⁷ ya wu kà maze' nə mandzə fa. ²⁸ Nwè nè yi à sə yəgə-a yə, yi tenjə. Yi fak mok bə bo ye zinə, ya yi tesə to bəu sè wo ŋgàa jìŋ wèŋ. ²⁹ Kà də ncèep sè bup tesə kə cùhu wèŋ duk. Wèen cep megu le ncèep sè co yà' tesə bwìŋ fana yà' ye kəkərè bohòŋwè nè wù sè cèp bohòyi nə. A ye ve'nə ya yà'a tse' swe' bohòbwìŋ. ³⁰ Mòok sè' də kà də wèen gu də ntum Yòŋsə nè Nwi nə yaan duk. Wèen rìŋtse' də Yòŋsə nə muni'i wèŋ nə co ŋgwè ngòniŋtsə' də Nwi tse' wèŋ yi, fana yi nè kə fiŋ mè'rə wèŋ ŋga numbu nə kə dzèen. ³¹ Wèen mè'rə mak gesə cucuk, kà ntum ko, nə ye jèjòk wèŋ pwe'fo'. Nwèe kà də yi sè cep furə ke'ca, nə sə yak ke'ca bwìŋ duk. Nwèe kà muzəp tsətsə ə bə jòn bohòŋwè mòk sə vəə yi tse' lok fuk. ³² Wèen sə gu fa mòk bə mòk le bəbòŋ, nə sə tse' ntum nè fəfwèŋ. Wèen sə swifa mòk bə mòk mvə'nə Nwi à swifa wèŋ mvə'nə wèŋ à dzəm bohòKrest yà'a.

5

Wèen Cum Ncu Nè Nà'a Ncu Mareŋ

¹ Wèen bwe Nwi sè yi dzəm wèŋ ve'ε wùriŋ, fana ye də wèen sə gu bum sè' co yi. ² Ncu àwèŋ nè wèŋ sə cu nə, nà'a ye bə dzədzəm mvə'nə Krest ànə dzəm ves sè', nə fa yòŋsə ye bəu vès yà'a. Yi fa yòŋsə ye nə co fəfa mòk nè nà' à rəm sàan bòŋsə bohòNwi nà' ye sè' co satikà' bohòyi nə ve'. ³ Wèen bəu Nwi fana kà də wèen gu co wo tenj lok fuk nzak sàhà bə liŋ awèŋ duk. Nzak sàhà bə bum sè yà' ka rərəŋ yèŋ pwe' nə ye ntum nè ŋgòtsə ə də wu tse' bum ŋkəuŋ wuwù nà'a kà bohòwèŋ yuhù yuk. ⁴ Ka bəbòŋ co wèŋ sə cep ke'ca ncèep jòn bə ncèep lom nə ye mansohòwèŋ yèŋ. Wèen sə kwasə le Nwi. ⁵ Wèen rìŋtse' də ŋwèe nè kà bè'lè yumok mvwe' ganj ŋkum Krest bə Nwi kə tse' lok, ŋga a ye-a də yi sə ko sàhà, sə gu bum jòn nə ye nsàp ŋwè nè yi sə dzəm ŋgòtse' bum ŋkəuŋ na. Ngà dzəm bum ŋkəuŋ ànə sə jə bum yà'sə co Nwi bohòyi. ⁶ Kà də ŋwè nəmòok kə borə wèŋ bə ncèep sè wà bə bum sè mù tsə' wèŋ yè'sə duk. Bum yà'sə, a zèŋ sè yà'a gùgè ŋkuŋ Nwi jok bohòbəu sè wo kà duk ye yukgə sə. ⁷ Ye də wèen kà bə nsàp bə ànə wèŋ sə be'lè lok. ⁸ Wèŋ ànə ye to yàwèŋ fa' sè' ŋgàa cu sənə mandzəm. Ngà'a nè'e wèŋ a bəuŋ wè mok bəu Tà Jisòs fana ye də wèŋ cu mok mvwe' mareŋ. Ye da wèen cum mok ncu nè aco nà' niŋtsok fa bwìŋ də wèen ŋgàa mareŋ anə. ⁹ Busə mareŋ nə jə vègə ntó'o sè bəbòŋ co gùbòŋ bə kəkərè nə ye zinə sè'. ¹⁰ Wèen lap mandzə nè ŋgòyərə le yusə aco yà' gu Tà yi kwa. ¹¹ Kà də wèen fa gesə bo awèŋ sənə bum sè wà sè yà'a bum ndzəm yà'sə duk. Wèen yə nsàap bum yà'sə, wèŋ fis vesə yà' le mvwe' mareŋ. ¹² Ngòcèp bə nsàap bum sè wo gùgə yà' mvwe' səswihi sə a marè'tu wùriŋ. ¹³ Fana a ye-a ŋga bum pwe' tesə vè mvwe' mareŋ fana yà' rèen yəəŋ mvə'nə yà' cu sə nè zinə. ¹⁴ Busə yusə yà'a rèen yəəŋ bəbòŋ lanj fana yà' bəuŋ mok mareŋ. Nà'a njo nè wo dukgə də,

<<Wù ñgà dzəmlo, yàəŋ lokok mɔvwe' kɔɔ!>>

Ya ñga Kɔɔst fa wu mareŋ.>>

¹⁵ Ye dā wēŋ jəŋ ŋkərə̀ bə̀bɔŋ bə̀ nsāp ncu àwēŋ nḕ wēŋ sə̀ cu nā. Wēŋ cum co b̄u sḕ wo tse' ŋkərə̀, nā̀ kà co ləm cu. ¹⁶ B̄p cu niḕ wūriŋ fana m̄vək nḕ wēŋ tse' pwe'fo', wēŋ lap ŋgògù̀ bə̀bɔŋ. ¹⁷ Kà dā wēŋ b̄uŋ ləm duk, wēŋ lap nā̀ riŋ yusḕ Tā dzəm dā wēŋ gu. ¹⁸ Kà dā wēŋ no juh̄ rùk, yā'sə̀ gu b̄psə̀gḕ mḕgù wēŋ wā. Wēŋ fa nt̄uəm awēŋ lḕ bohòYòŋsḕ nḕ Rərəŋ nā̀ ŋgòriŋ cu ca. ¹⁹ Wēŋ sḕ cep bohòmòk bə̀ mòk ndzə̀nə̀ ŋkii sḕ wo sə̀ yəm nja ncḕp Nwi, nā̀ ye sḕ co yā̀' kuksə̀ liŋ Nwi bə̀ sḕ Yòŋsḕ nḕ Rərəŋ nā̀ sḕ nitsḕ' fa wēŋ sə̀. Wēŋ sə̀ yəm fa Tā nsāap ŋkii yā'sə̀ sḕ' bə̀ kwəkwa sə̀ nt̄u wēŋ anə̀. ²⁰ Ghā̀ nḕ fòpwe' wēŋ sə̀ kwasə̀ Nwi nḕ yi Tḕ nā̀, bə̀ yu yā̀ pwe'fo'. Wēŋ sə̀ kwasə̀ yi m̄nə̀ liŋ Jisòs Kɔɔst nḕ yi Tā̀ àvès nā̀.

Nzak Ñgwe Bə̀ Nɔum

²¹ Mvə̀'nḕ wēŋ yukgə̀ Jisòs Kɔɔst fana wēŋ yuk mòk bə̀ mòk sḕ' ve'nə̀. ²² Bə̀ba wēŋ yuk bohòndum awo, co wēŋ sə̀ yuk bohòTā̀ Jisòs. ²³ Busḕ ndum tse' ñāŋ m̄tuhù ñgwe ye yi co m̄m̄mvə̀'nḕ Kɔɔst tse' ñāŋ m̄tuhù cos yi yḕ'e. Kɔɔst nā̀ sḕ' ñgà lùŋsḕ cos nā̀, nḕ nā̀'a ni' ye nā̀ sḕ' yi. ²⁴ Ye dā bə̀ba wēŋ tse' ŋgòyuk bohòndum awēŋ co mvə̀'nḕ cos nā̀ yukgə̀ bohòKɔɔst sə̀. ²⁵ Ma nḕ bohòmbə̀mbam wēŋ yā̀wo dā, dzəm ñgwe yo sə̀ nt̄u wù co mvə̀'nḕ Kɔɔst anə̀ dzəm cos nā̀, nā̀ kɔɔ b̄u zēŋ yā̀'a. ²⁶ Yi à gù ve'nə̀ dā ya nā̀'a ye rərəŋ ñga yi cùk rēŋsə̀ nā̀' bə̀ ndzə̀p nā̀ ye ncḕp nḕ Nwi nā̀. ²⁷ Anə̀ ye sḕ' dā ya yi jəŋ gesə̀ lo cos nā̀ sə̀ nt̄u yi ñga nā̀' sə̀ fom ŋgwēŋ ve'ε ñap. Ya nā̀'a ye rərəŋ, nā̀ kà jòŋ tse' lok. Nā̀'a kà kəkək sḕ' ye lok fùk, nā̀ kà yumok nḕ dā yi gbù bə̀ zēŋ ləm tse' fuk. ²⁸ Yā̀'a mvə̀'nḕ ndum wēŋ tse' ŋgòdzəm ñgwe awo, co m̄m̄mvə̀'nḕ wo dzə̀mgḕ ni' yawo. Ñwə̀ nḕ yi dzəm-a ñgwe ye, ye dā yi sə̀ dzəm yā̀'sə̀ ni' nḕ nje. ²⁹ Ñwə̀ nəmòk ka ni' nḕ nje bēŋ yuk. Yusḕ yi gūgḕ bə̀ zēŋ sə̀ dā yi fagḕ nā̀' zuz̄u, nā̀ sə̀ jəŋ ŋkərə̀ bə̀ zēŋ ve'ε bə̀bɔŋ, co Kɔɔst gūgḕ bohòcos sə̀, ³⁰ b̄usḕ vesùwēŋ ŋgùpni' ye nā̀ mamòk. ³¹ A mvə̀'nḕ ñwək Nwi sə̀ cep dā, <<Nā̀'a njo nḕ ñwēe nā̀ me'rā̀ tḕ' ye bə̀ ma ye, nā̀ kə̀ be'lə̀ bə̀ ñgwe ye, b̄u sḕ ba sə̀ b̄uŋ mok ñwə̀ nḕ mò'fis.>>

³² Ncḕp ḕnə̀ co ca ve'ε wūriŋ. M̄ sḕ duk dā nā̀' sə̀ tsḕ' fa ves yumok bə̀ mvə̀'nḕ Kɔɔst bə̀ cos nā̀ cu sə̀. ³³ A bohòwēŋ yā̀wēŋ sḕ' dā, ndu ñwā̀ nḕ fòpwe' dzəm ñgwe ye co ni' nḕ nje fana ñwā̀ nḕ fòpwe' tse' ñgòwə̀p ndu ye.

6

Nzak Ma Bə̀ Tḕ'

Nə̀ Ye Bwe Awo

¹ Ma nḕ bwenke' wēŋ yā̀wo dā, wēŋ yuk ma awēŋ bə̀ tḕ' awēŋ co b̄u sḕ wo yùgḕ Tā̀ Jisòs, b̄usḕ a ve'nə̀ bə̀bɔŋ. ² Rùk nā̀ nā̀'a mantombi nḕ wo kak be'lə̀ yumok bə̀ zēŋ nā̀, a nḕ dā, <<Wə̀p ma yòbḕ tḕ' yò.>> ³ Kəkək nḕ nā̀'a fō' nā̀ dā, <<Ya ñga bum pwe'fo' ye bohòwù anə̀ bə̀bɔŋ, yòŋsḕ yòye sə̀ nzenğòŋ anə̀ sḕ' səsap.>> ⁴ A bohòtḕ' sḕ' dā, kà dā wēŋ sə̀ gu bwe awēŋ sə̀ nsāp nḕ co wo jok duk. Wēŋ sə̀ yə̀'rə̀ kok, nā̀ sə̀ tip kok wo lḕ bə̀ mandzə̀ nḕ Tā̀ nā̀.

*Nzak Masà Bə Bùu Sə
Wo Sə Fàk Nkwèŋ BohòYi*

⁵ Bùu sè wo sè fàk nkwèŋ wèeŋ yuk duk masàa awo sè yà' tse' wo sè nze fèŋ sè. Wèeŋ wəp wo ve'ε tu no bə ntum nè mò'fis co wèŋ sè fàk bohòKrest. ⁶ Kà də wèeŋ fak megu ve'nə nŋa nŋw sè kùk weŋ də ya wo kwasə weŋ duk. Wèeŋ gu yusə aco Nwi kwa bə zeŋ bə ntuum awèŋ pwe'fo' co bùu sè wèeŋ nkwèŋ bohòKrest. ⁷ Wèeŋ fak fàak nkwèŋ awèŋ bə ntum nè bèbɔŋ co wèŋ sè fàk fa bohòTà; kà co bohòŋwè nè yì mègù nŋwè wà nè'e ye. ⁸ Wèeŋ riŋtse' də Tàa nè kə lək ndàaŋwè pwe' bə fàak sè bèbɔŋ sè nŋəŋgàŋ a gùu. A dzəm nŋəŋgàŋ ye nkwèŋ bə nè yì kà nkwèŋ yeŋ pwe', yì nè lək yà' ve'nə. ⁹ Bohòwèŋ masàa sè wèŋ, wèeŋ kotse' nkwèŋ awèŋ sè sè' bèbɔŋ, nè kà wo ntum sè sàksə. Wèeŋ riŋtse' də weŋ nkwèŋ awèŋ sè wèŋ tse' masà nè mò'fis mabu. Masà àwèŋ nè mabu nè, yì kà nŋw nəmòk gəm ko fagə.

*Mandzè Nè Mo Jisòs Krest
Tse' NŋòMàk Dzè'*

¹⁰ Ncèp nè mù sè tip lèsə weŋ bə zeŋ nè də, wèeŋ jəŋ nàŋ bohòTà Jisòs ya ntuum awèŋ ye guguŋ, bùusə nàaŋ ye sè yam ve'ε wùriŋ. ¹¹ Nwi a fa weŋ bum màk dzè', nŋòmàk dzè' weŋ maze' nè wèŋ fo'. Wèeŋ nitse' yà' pwe', ya nŋa wèeŋ ye guguŋ, maze' nè kà weŋ bə nŋkərə ye nè bərə màk. ¹² Dzè' nè a sè màk nè, vesùwèŋ sè kà nà' ves bwìŋ màk. A sè màk nà' ves yòŋsə sè wo tse' nkwèŋ, sè wo cu ma mabu. A wo sè wo nŋkum nè ye mantombi bohòyòŋsə zè' wèŋ sè wo tse' nzeŋgòŋ ndzəm nè'e wo.

¹³ Ye də jəŋ bum dzè'e sè Nwi a fa sè nŋa'a, ya nŋa ghà nè dzè' nè kə bə mok jwəŋ fana wèŋ təəŋ to mali guguŋ tətè kə lə, ya nŋwè nè yì sè bèn weŋ nè kà weŋ ghak. ¹⁴ Wèeŋ təəŋ-na cùk, nè swi'tse' zinə co korə sè gamə wèŋ. Wèeŋ jəŋ ncu nè rərəŋ nè, nè nitse' nà' co cək nè nŋòmàk dzè' nè mɔ nŋùu nà'a. ¹⁵ Kùuŋgùp sè wèeŋ nè so tse', a nŋòye fəfuhù nŋòtsòho fa bwìŋ Ntirè nè Bèbɔŋ nè nà' tse' fifi nè. ¹⁶ Mòok sè' də mùmɔ'nè wèŋ fa ntum awèŋ bohòKrest yà'a, nà'a ye bohòwèŋ co nŋkə. Wèeŋ bək tse' nà', bùusə nà'a zeŋ nè aco wèŋ limsə to nŋiŋ sè maze' nè mak vèsə yà', yà' sè kùə co mis sè bə zeŋ. ¹⁷ Wèeŋ jəŋ lùŋ nè Nwi a fa weŋ nè, nè ta tse' nà' co tàm dzè' nè. Wèeŋ jəŋ bwi ncèp nè Nwi nè, nè kotse' nà' co fèk nè yòŋsə nè a fa weŋ. ¹⁸ Wèeŋ sè ləŋ piriya, nè sè fek Nwi də yì tesə weŋ. Wèeŋ sè ləŋ bə mɔk nè fòpwe' mùmɔ'nè yòŋsə nè sè gù weŋ nŋòlɛŋ sè. Ye də wèeŋ cum nca, nè kà wò. Wèeŋ sè ləŋ fa bùu Nwi wèŋ nùumbu pwe'fo'. ¹⁹ Wèeŋ ləŋ fa mɔ yàm sè', də ghà nè mɔ dzəm nŋòcèep fana Nwi fa mɔ ncèp nè nŋòcèep nè, ya nŋa mɔ cu nŋòtsòho yusə səswihi sè Ntirè nè Bèbɔŋ nè sè tsə' rɛŋsə fa mù kà wəə tse'. ²⁰ A ye-a sè də mù cu ndapndzəm fana mù tə mwve' kùu Krest njo nè nŋòtsòho Ntirè nè Bèbɔŋ nè. Ye də wèeŋ ləŋ fa mɔ də mɔ tsoho nà' bə nàŋ mɔ'nè mù tse' nŋòtsòho nà' sè.

Càcèpsə

²¹ Moma àvès Tikikòs nè a dzəm yì wùriŋ, nè yì fàkgə bohòTà bə zinə ye nè, nè tsok fa weŋ mɔ'nè mù cu ya wèeŋ riŋtse' bə zeŋ. ²² Nà'a njo nè mù tum yì də yì kə ye weŋ nè, də ya wèeŋ riŋtse' mɔ'nè vès cu fana yì gu ntuum awèŋ nŋòye cəcuŋ sè'.

²³ Mù lɛɲ də Nwì nɛ̀ yi Tè' bə Tà Jisòs Krest fa fifi bohòbwema sə pwe'. Wo gu yà'wɛɲ ɲgòdzəm mòk bə mòk, nə fa ntum awo bohòKrest sè'. ²⁴ Mù lɛɲ də bəbo nɛ̀ Nwì nə ye bohòbùu sè wo dzəm Tà Jisòs Krest àvès nə bə nsàp dzədzəm nɛ̀ nà'a nɛ̀ kà mè yuk nə.

Nwàk nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak FÌLIPIYÀ

Nwàk nè Pol à còm fa bùu Filipiya ènə, yi à còm fa nà' yà'sə bohòcos nè yi à muk to tsə cip mvwe' nze Māsidiyà nè. Yi ànə còm ngòkwe'sə nà' nga yi cu ndapndzəm. Pol à kwe'sə wo də wo sə cum ncu nè krətèŋ tse' ngòcu nè. Mvəsə yi à sə kwe'sə wo, yi sə cep bə nza' kwəkwa kəkə', kəkə'.

Yi à còm sè' ngòkwasə bùu Filipiya wèŋ sə bə bum sè wo à tumsə fa yi ngòtesə yi nga yi cu bə ngə'. Yi à jə mvək ènə sè' ngòcèp də yà'wèen ko ntəm bə ngə' nè yi sə yə, nə ye bə ngə'ə sè yà'wèen sə yə sə sè'.

Pol à cèp ncèep mok sè gəgəŋ də, <<Ngòcu ŋwəm a ngòsə naaŋ tu bohòkrest, nə ye də ngòkpə a sè' swe'>> (ye ŋgo 1:21). Yi à cèp sè' də bum sè yi à sə kùmgə ngùŋ bə zəŋ sə yà'a bohòyi nga'a mok co bèp (ye ŋgo 3:4-11). Yi cep məm̀və'nə yi sə lù gəgəŋ də nga yi nə kə ghak nə tse' lèlè' nè (3:12-14). Yi yəm ŋkì mok ngòkùksə Jisòs bə zəŋ (ye ŋgo 2:5-11). Nè'nə ŋkì mòk nè mantombi nè nà' fom wùriŋ nè wo à còm nòŋsə nà'. Nà' sə cèp bum ba bə liŋ Jisòs: yi à jə nì' ye sə nze fana Nwì busə yi ŋwə nè ghaŋ.

¹ Còm nwàk nè'e mùu Pol ves Timati. A ves sè vès ngàa fàk bohòjisòs Krest. Vès com fa nà' bohòwèŋ sè wèen bùu Nwì pwe' sè wèŋ cu mvwe' lak Filipiya, nə ye bùu awèŋ sè mantombi bə sè wo tesəgè mù cos. ² Nwì nè yi tē' àvès bə Tà Jisòs Krest gə wèŋ bəbòŋ, nə fa wèŋ fifi.

Pol Kwasə Nwì Nə Kwe'sə Krətèen Sè Filipiya

³ Ghà yà lònŋ nè mù tsərəgè wèŋ fana, mù kwasə Nwì àm. ⁴ Nə ye sè' duk də, ghà yà pwe' nè mù ləŋ fagè wèŋ piriya fana, mù ləŋ bə kwəkwa sə ntuù mù. ⁵ A ve'nə bùu nsàp tətəsə nè wèŋ à fa mù bə fàak Ntirè nè Bəbòŋ nè. Wèŋ à tesə yèto mù nùmbu nè wèŋ à yuk to Ntirè nè Bəbòŋ nè tètè kə dzeŋ nga'a. ⁶ Mù rì bə nè zinə duk də, yi Nwì nè yi à yèto nsàp fàk nè bəbòŋ ènə sə ntuù wèen nə gə mali yà' tètè nùmbu nè Jisòs Krest nè və səmok. ⁷ Mù tsərəgè wèŋ ve'nə busə wèŋ cu sə ntuù mù. Wèŋ à be'lə mù sənə bònəm nè Nwì a fa mù. Yà' à yè jə taan ghà nè mù à sə lù ngòdè Ntirè nè Bəbòŋ nè Krest nè zinə, tè kə dzeŋ nga'a nè mù sə cu mù ndapndzəm. ⁸ Mvəsə mù duk də dzədzəm àm nè ghaŋ nè mù tse' nà' bohòwèŋ sə və bohòjisòs Krest bə tu ye fana, Nwì sə rì ye sè' də mù sə cèp zinə.

⁹ Piriya njàm nè mù sə ləŋ fa wèen duk də, dzədzəm awèen sə kuk ghaha lo mantombi, nə ye bə ŋkərə nè bəbòŋ sè'. Də wèen tse' nsàp ŋkərə nè ngògàpsə rì yusə yà'a bəbòŋ bə sè yà'a bəp. ¹⁰ Yà'a ye ve'nə nga wèen riŋ mvəsə ngòcokfis jə yusə yà' bògha' casə pwe'. A sè' zəŋ sè yà'a nə tesə tè Krest kə bwì və nùu nga wèen bùu sè rərəŋ, wèŋ kà nzak tse'. ¹¹ Ncum awèŋ sè wèŋ cu, ye megu bəbòŋ, bəbòŋ nè nà' və bohòjisòs Krest yiyi. Bùu sè wo yə bum yè'sə, wo nə kwasə Nwì, nə kuksə yi.

NgòCu Nwəm Yè'sə Yà? BohòMù A Krest

¹² Bwema am wèŋ, yusè mù sè dzəm də wèŋ riŋ tse' də, nsàp ɲǝ' nè nà' a tsèŋ mɔ nà'a, nà' a tesə Ntirè nè Bèboŋ nè ɲǝlòmantombi. ¹³ Dògarii sè wo kùkǝ̀ nto' ɲkum, bə̀ bùu mok fɛŋ pwe' a riŋ də mɔ ɲǝ̀ ndapndzəm bùusè mɔ mo ɲǝ̀ fàk Krest. ¹⁴ Mok sè' duk də, ndapndzəm nè mù a ni nè, a ɲǝ̀sə bwema ɲkùu ma nè Tà ɲǝ̀sə. Wo sə ɲǝ̀ ghaha nùumbu pwe' ɲǝ̀tsoho ncèp Nwi, nè kà wuə tse'. ¹⁵ A lè də mok sè tsoho liŋ Jisos Krest bə̀ njo nè də wo sə wa fàk am, nè sə ləp ɲǝ̀jə̀ kù am. Mok sə tsoho yàwo bə̀ ntum nè rərəŋ ləaŋ. ¹⁶ Wo yè'sə sə gù ve'nə̀ bə̀ dzədzəm bùusè wo ri pap də Nwi a fa mɔ fàk sè ɲǝ̀təŋ gèem Ntirè nè Bèboŋ nè. ¹⁷ Mok sə sə kà liŋ Krest nè bə̀ nè zinə̀ tsòhò. Wo sə tsoho bə̀ yòŋsə̀ wì' nè sə və̀ wo. Wo sə duk ɲǝ̀wàŋ də aco wo yamsə̀ ɲǝ̀' àm mvəsə̀ mɔ cu mɔ ndapndzəm.

¹⁸ A ye-a sè' ve'nə̀, yumok kà bɔp. A ye-a də a sə və̀ wo bɔp kè bə̀boŋ àlè, yà' ka mɔ yaŋ, mù sə kwa yam-e bə̀ zɛŋ kwa. Yusè ɲǝ̀ ɲǝ̀ duk də bwiŋ sə yuk mali liŋ Krest. Yà'a mbwè njo nè mù sə kwa nè. ¹⁹ Mɔ nè sə kwa sè' bùusè mù ri duk də mɔ nè tesə̀ li bùu piriyà awèŋ nè ye bə̀ tətəsè̀ nè nà'a və̀ bohòYòŋsə̀ Jisos Krest. ²⁰ Bə̀ nè zinə̀, ntum àm tə̀ gù duk də mɔ kà co marè'tu ko mɔ ɲǝ̀. A ye lè də ye jəŋ ɲǝ̀' a nè lo mantombi pwe', mɔ baŋ ntum ya mɔ kuksə̀ Krest bə̀ nì' àm pwe'fò'. A dzəm ye kɔp kè lùŋ-è, mù dzəm ɲǝ̀kùksə̀ liŋ Krest. ²¹ Mɔ duk ve'nə̀ bùusè ɲǝ̀cɔ ɲǝ̀wəm nè yè'sə̀ ya? Bohòmə̀ yàm, a ɲǝ̀riŋ Krest, nè ye də ɲǝ̀kɔp, a sè' swe'. ²² A sè' duk də ɲǝ̀ mɔ cu mali-a ɲǝ̀wəm, aco fàk sè mɔ ɲǝ̀ tətə̀ li bwiŋ sè'. Mɔ ka ma nè mɔ lo riŋ. ²³ Mɔ tə̀ yè'sə̀ mɔtsətə̀rə̀ ndzəp. Mɔ dzəm də mɔ lo yu am kə̀ cum ves Jisos. Bògha' ca zɛŋ nè nəm ɲǝ̀cɔ sə nzeŋgòo fɛŋ. ²⁴ Yumok sè yà' ɲǝ̀ cəsə̀ sè' duk də, mɔ cum mali ɲǝ̀wəm bùu tu awèŋ. ²⁵ Mɔ ri pap də yè'sə̀ zinə̀. Fana mɔ ri də mɔ nè cum mali ɲkui ɲǝ̀gɔŋsə̀ wɛŋ bùu yusè wèŋ a dzəm, ya wèŋ tse' kwəkwa ɲkùuŋtèŋ sè'. ²⁶ Ya ɲǝ̀ mɔ və̀ kə̀ tsɛŋ wɛŋ səmok fana vesùwèŋ kwa mvwe' mò'fis bohòJisos Krest bùu tu am.

Təŋ ɲǝ̀ ɲǝ̀ Mvə̀'nə̀ Wèŋ Sə Naŋtu Bə̀ Ntirè Nè Bə̀boŋ Nə̀

²⁷ Yusè ɲǝ̀ ɲǝ̀ sə də, ncu awèŋ ye kəkərè bohòbwiŋ co bùu sè wo a dzəm Ntirè nè Bə̀boŋ nè nà'a nè Krest nè. A ye-a ve'nə̀ fana ɲǝ̀ mɔ vè bə̀ nè mù ka və̀ pwe', mù sə yuk də wèŋ tə̀ ɲǝ̀ ɲǝ̀ yusè mò'fis, nè tse' cù mò'fis, nè sə lù mvwe' mò'fis bùu Ntirè nè Bə̀boŋ nè wèŋ a dzəm nè. ²⁸ Nə̀ ye sè' də wèŋ sə kà bùu sè wo bèŋgə̀ wɛŋ wəp lok. Yà'sə̀ nè ɲǝ̀ wo riŋ də wo nè kɔp bisə̀ wà, wèŋ tse' yàwèŋ lùŋ nè nà'a nè kà mè. Nwii nè niŋ tsok fa wo sè' ve'nə̀. ²⁹ A də Nwi a fa wɛŋ mandzè ɲǝ̀dzəm bohòKrest, nè kà ve'nə̀ mègù, wèŋ tse' ɲǝ̀yə̀ ɲǝ̀' bùu yi sè'. ³⁰ Nè ɲǝ̀' a nè'e vesùwèŋ sə lù bə̀ yusè mò'fis. Cu mali lù nè wèŋ nà yə̀ taŋ ɲǝ̀ mɔ sə lù nà'a, haŋ ɲǝ̀' a wèŋ sə yuk də mɔ sə lù mali ntòzɛŋ.

2

Tse' Nsàp Ntum Nè Jisos Krest Nà'a

¹ Ncu awèŋ nè wèŋ cu nà' co bùu Krest, kwè'sə̀gə̀ wɛŋ à? Dzədzəm ye fisə̀gə̀ wɛŋ ntum à? Wèŋ tse' kwəkwa nè mvwe' mò'fis wɛŋ yòŋsə̀ ye nè wèŋ à? Nə̀ ye də wèŋ tse'gə̀ ntum nè bə̀boŋ nè ye koksə̀manziŋ bohòmòk bə̀ mòk à? A ve'nə̀. ² A ye-a ve'nə̀ fana, mù dzəm də wèŋ tse'

nsàp tsətsərè nè mò'fis, nè sə dzəm mòk bə mòk, nè ye cù mò'fis, ya m̀ kwa wesə. ³ Kà də wèɛŋ me'rə wi' bə nɛni' sə ntuù wɛŋ duk. Wèɛŋ jəŋ ni' awɛŋ sə nze, nè kà bùu mok co wɛŋ gha' wo wɛŋ sə kùk. ⁴ Ndaanwè pwe' lap mandzə nè ɲògù yusə co yà' tesə ɲwə nəmòk sə', yi kà bə ni' nè nje tsərè mègù. ⁵ Wèɛŋ tse' nsàp ntəm nè Jisòs Krɛst à tse' nà'a.

⁶ Yi à ye Nwi bə tu ye sə',

fana yi kà nsàp ntəm nè də yi nè mam tsooŋ bə Nwi yəyərè tse'.

⁷ Yi me'rə mvwe' sə ghanj yà'sə,

nə jə tsooŋ ni' ye sə nze, nə ye co ɲkwɛŋ,

wo dzə yi mok co ɲwè ve'.

⁸ Mvəsə yi à ye co ɲwè ve'nə fana,

yi jəŋ tsooŋ ni' ye sə nze səmok,

nə yuk yusə Nwi à də yi gu, nə kə kpɛ mu ntəəŋ.

Nsàp kpɛ nè a kpugè ve'nə bùu sə bɔp.

⁹ Bùu nsàp nè yi à gù ènə fana,

Nwi a yamsə yi nsàp nè wù kà fùk.

Nwi a fa yi liŋ sə yà' yam gha' liŋ pwe'.

¹⁰ Ye də, bwɛŋ pwe' nè kə təəŋ bə tumfərə mantombii Jisòs ɲgòkùksə yi.

A nè ye bùu sə wo mabu bə sə sə nzeŋgò fɛŋ,

nə ye bə sə wo cu ma sə mbwè nze pwe' nè kùksə yi.

¹¹ Wo nè cep fis bə cùu awo jəja mvwe' bwɛŋ duk də Jisòs Krɛest Tà.

Yà'sə nè kùksə tè' ye Tà Nwi sə'.

Wèɛŋ Rɛŋ Co Marɛŋ

¹² A ye-a ve'nə fana, bwema am wɛŋ, mvə'nə wɛŋ à sə yuk nè kotse' ntirè nè bəboŋ nè ghà nè mù à ye vesùwɛŋ yà'a fana, mù sə duk də gu gha' də wèɛŋ kotse' ɲga'a nè mù ka vesùwɛŋ yɛŋ nè'e. Wèɛŋ fak bə wuə, nè sə jik ɲgògù də lù nè Nwi a fa wɛŋ nè sə fak sə ntuù wɛŋ. ¹³ Busə Nwii fàkgè mutsətsə'rə wɛŋ ɲgògù wɛŋ də wèɛŋ dzəm nè gu yusə yi dzəm yà'.

¹⁴ Bə yà pwe'fo' sə wɛŋ sə gùu nè sə cep ɲkùəm kà fo' sə tesə. ¹⁵ A ye ve'nə ya wèɛŋ ye bùu sə wèɛŋ rərəŋ, nə ye jì njo. Ya wèɛŋ ye bwe Nwi sə ntəm rərəŋ sə wɛŋ cu sənə nzeŋgònè bùu sə ca ka rərəŋ yɛŋ, wo ɲgàa tè'èŋkup. Wèɛŋ tse' ɲgòsə rɛɛŋ yàwɛŋ mutsətsə'rə wo co ɲkəŋkàŋ sə rɛɛŋ mabu, ¹⁶ mvəsə wɛŋ sə tsə' fa wo ncɛp nè nà' tse' lùŋ nè. Wèɛŋ gu-a ve'nə fana, nùmbu nè Krɛst vè səmok, mù sə kum ɲgù àm bùu wɛŋ fana yà' kà ɲgwàŋ ye. Yà'a nè sə niŋ duk də fàk am sə mù à gù, nə yis ndurè, yà' ka wà ca. ¹⁷ Dzədzəm awɛŋ nè wɛŋ à tse' nà' bohòNtirè nè Bəboŋ nè, nà'a co satikà' bohòNwi. A ye-a də yòŋsə am kə ye rùk nè wo jə-a nà', nè se gesə mənə satikà' ànə, mù nè kwa, nè kwa vesùwɛŋ lóoŋ mvwe' mò'fis sə'. ¹⁸ Gù sə' m̀mvə'ànə duk də wèɛŋ kwa tsooŋ yàwɛŋ sə'. Vesùwèɛŋ kwa mvwe' mò'fis.

Timati Bə Ipàfoditò

¹⁹ A ye-a ɲga Tà Jisòs fa-a ɲàŋ, mù tsəm də mvək momjo mù nè tumso lo Timati ɲgòkə ye wɛŋ. M̀ nè tum yi ya yi bwì vəə, yi tsok fa mù mvə'nə wɛŋ cu, ya ntəm am sə lum sə'. ²⁰ Mègù yi Timati nè nè tsətsərè vesi yegə nsàp nè mò'fis. Yi tse'gè wɛŋ sə ntuù yi ve'ɛ wùriŋ. ²¹ Bùu mok pwe' sə tsərə gu bə fàak awo, wo sə kà ma nè Jisòs Krɛst tsərè. ²² Wèŋ ri yàwɛŋ sə' laŋ də, Timati ènə ɲwə nè bəboŋ. Vesi a tsóho Ntirè nè Bəboŋ nè mvwe'

mò'fis co mwe bə tè' sə fàk wo. ²³ Mù sə tsəm də ghà nè mụ riŋ də anə ye bohòmù vale àle ŋkuŋ mụ tum yi laŋ. ²⁴ Mù ri tse' sə' zinə duk də, mvək momjo, Tàa nə gụ co mụ və bə tu am, nə kə tseŋ weŋ sə'.

²⁵ Mù a tsərə də a bəboŋ ŋgòtum fəsə fa weŋ moma avès Ipàfoditò, nè yi a ye masinjà àwèŋ, nə tēsə mụ. Yi a fàk, nə jihì nzòŋ vesi bəbè', ŋgòtesə mụ bə fàha am. ²⁶ Ntəm ye sə fa yi ŋgə' ŋgòyè wèŋ wùriŋ. Yi sə kà kwa lok də bùusè wèŋ na yuk duk də yi a ya. ²⁷ A le zinə də yi a ya laŋ anə. A gù jo də yi a kpụ. Megu də Nwì a koksə manziŋ bohòvesi ba fo', yi kà kpụ, ya ŋgə' mook kà mənə ŋgə' nè mụ cu bə zeŋ nè'e naàŋ fe'lə lò. ²⁸ Fana mù sə dzəm wùriŋ də mụ tum yi kə ye weŋ, ya wèŋ yə yi, ntəm awèŋ fi, ntəm nè njam kà mok sə' rwi' fe'lə. ²⁹ Yi vəə, wèŋ wumsə yi bə kwəkwa co moma nè ndzənə Tà. Wèŋ yə nsàap bùu sè co yi ànə, wèŋ wəp wo bəboŋ. ³⁰ Busè yi jə yòŋsə ye nsàp mok, nə swirə kpụ bùu fàak Krest, nə fa mụ tətēsə nè à ye co wèŋ kà mụ bə tu awèŋ kə fa.

3

Mandzè Nè Zinə NgòYe Rərəŋ BohòNwì

¹ Bwema am, ncèp àm nè ŋgòlèsə bə zeŋ duk də, wèŋ sə kwa bə bum sè ma nè Tà Jisòs. A ye-a sè' də mù sə com fe'lə sè yusè mù ànə com yà' mantombi laŋ fana mù sə kà bə zeŋ wò. Yà'a nə tēsə weŋ ya wèŋ kà mandzè jam. ² Wèŋ kərə bə nsàp bù nè wo co ŋgbu, sè wo sə duk dee, ŋwè tse' ŋgòsə tse' ŋgùpni' yà'a. ³ Bùu sè wo a kom fa wo tu sè zinə, co bùu Nwì sə a vesùwèŋ. Busè vesùwèŋ kùksəgè Nwì bə nàaŋ yòŋsə ye, nə sə kwa bə ncu avès nè ndzə ni' Jisòs Krest, vesùwèŋ ka tu bə bum sè ma mụ ŋgùpni' naaŋ. ⁴ A ye-a də bum sè mụ ŋgùpni' i' yà'sə yumok co Nwì jəŋ ŋwè bə zeŋ, də mù duk də mù a dzèŋ mvwe' sè mù gha' bùu sè wo sə jə yà' co yumok yà'sə pwe' mù. ⁵ Wo à kom fa mụ tu mbəmbaam yàm ŋga mụ nùumbu fwame'. Mvəsə wo à dzə mụ, mụ ŋwəə Izùre bə bòp lak Benjamè. Mụ yè'sə mụ ŋwəə Hibrù làaŋ ve'. A ye-a bə mandzè nè ŋgònòŋsə lùuk bùu Jus wèŋ fana, mù à ye ves bòp bù nè wo togè wo duk də bùu Farasi nà'a. ⁶ A sə ye ma nè ŋgòfa bùu cos wèŋ ŋgə', fana mù təəŋ mantombi bə zeŋ mù. Lùuk avès bùu Jus pwe'fo', mù ka nè mò'fis gbụ yuk, ŋga ye-a də aco yà' gụ ŋwè ye kəkurè na. ⁷ Bum yè'sə pwe', anə ye co mù sə tsərə də yà'a swe' bohòmù, mù a mè'rə māk yà' pwe' nè pwe' co yusè wà bùu tu Krest. ⁸ Bə nè zinə am pwe', mù jə yà' pwe' mok co yusè wà ya ŋga mụ riŋ Jisòs Krest nè yi Tà nè njam nè bùusè ŋgòriŋ yi a yusè yà' càsə bum pwe'. Mù a mè'rə bum mok pwe' də yà'a bisə ntəŋ bùu yi. Bum pwe' mok bohòmù co bəp də ya mụ tse' Jisòs Krest, ⁹ ya mụ ye vesi mvwe' mò'fis co ŋwə ye. Mù ka kəkurè mụ lisè Nwì bə nàaŋ sè yàm mok ye fe'lə, a bùusè mù a fa ntəm àm bohòJisòs. Ka bùusè də mù a nòŋsə lùuk bùu Jus sè' yeŋ. Mụ kəkurè bùusè Nwì a gụ mụ ŋgòye kəkurè anə yi. Ngòye kəkurəə vè mègù bə ntəm nè ŋwè fa nà' bohòKrest. ¹⁰ Yusè mù sə dzəm, a ŋgòri yi, nə tse' ja'a nsàp nàŋ ye nè yi à lòkok bə zeŋ mvwe' kpụ nà'a. Mù dzəm sè' duk də mụ ye nsàp ŋgə' nè yi à yə nə kpụ, ya mụ ye sè' co yi. ¹¹ Yà'a mvə'nè mù tse' tsətsərəə də mụ nə ye sè' mòk ŋgòlòkok mvwe' kpụ sə.

Jihi Nzòŋ, Nə Kə Ləsə Fo'

¹² Mù sə kà duk də bum sè mù sə dzəm də mụ tse' yè'sə, mù tse' wes yà' laŋ duk. Ka sè' duk də mụ yè'e, mù ka jòn nə mò'fis tse' sè' yeŋ. Yusə də mù sə jìhi nzòŋ ɲgònìk lómantombi, ya mụ kə tse' ləlák nə Jisòs Krəst a jə mụ co ɲwə ye bùu zeŋ nə. ¹³ Bwema am wèŋ, mù tsəm də mù ka mvwe' sè də mù tse' yà' laŋ sə ntòkə dzeŋ. Yusə mò'fis də mù sə lù bə ɲaən am pwe'fo' ɲgòkə dzeŋ mvwe' bum sə ya' cu mantombi, nə swi mak bum sə yà'a maŋkwèŋ fo'. ¹⁴ Fana mù sə lògù mantombi də ya mụ kə dzeŋ mvwe' ndùu sə, ya mụ tse' ləlák nə Nwì à to mụ ɲgòkə tse' nà' bùusə mụ ɲwəə Jisòs Krəst nə. Nà'a də mụ kə cum mabu. ¹⁵ A bəboŋ bohòvesuwèŋ sə a gụ bə ma nə Jisòs laŋ pwe'fo' ɲgòtse' sə' nsap tsətsə̀rə̀ nə'nə. ɲwə nəmòok ye-a yo nə yi sə tsəm yumok ca zok fana, Nwì gụ yi rəeŋ bə zeŋ. ¹⁶ Yusə gụgụ sə duk də vesuwèeŋ sə be' lo mali yusə vesuwèŋ nà sə yùu sə.

¹⁷ Bwema am wèŋ, wèeŋ sə be' kù am, nə sə kək lis bohòbùu sə wo sə yù yà', bùusə vées ɲgàa nì fa weŋ mandzə nə nà'a bəboŋ. ¹⁸ Mù à tsə' weŋ bum yè'e mantombi kè' ɲkùuŋɲtèŋ laŋ. Nə ɲga'a nè'e, mù sə cèp fe'lə yà' səmok mok bə ndzəplis, duk də bwìŋ maŋgorə̀ wèŋ ɲkùuŋ sə mandzə awo sə nitsə' də wo sə bèn fàak sə Jisòs à kpù mụ ntəəŋ ɲgògùu sə. ¹⁹ Wo kə lə nùu də bùu yè'sə nə tse' ɲgə', bum sə wo sə dzəm yà' bə ɲgùpni', yà'a bohòwo nwìi awo. Wo sə nè nì' bə bum sə anə ye co wo koksə marè'tu bə zeŋ. Tsətsə̀rə̀ə̀ awo cu mègù bə bum sə sə nzeŋgòoŋ fən. ²⁰ Fana vesuwèeŋ yàvès ɲgàa lak sə mabu. Vesuwèŋ sə kək mègù bohòŋgà lùŋsə ves, Tà Jisòs Krəst ɲgòtsə mabu. ²¹ Ghà nə yi vəə, fana yi nə kupsə ɲgùpni' avès nə bup nə nà' ka ɲàŋ tse' nè'e, nə gụ nà' ye co nì' nje nə nà' tse' ɲàŋ. Yi nə gụ ve'nə bə ɲaən sə yi tse' ɲgògù bum pwe' yà' ye sə vəmznə'ə̀ yi sə.

4*Ntip Nə Pol A Fa*

¹ Bwema am wèŋ, mù dzəm weŋ, nə sə boŋ mụ co mù ye weŋ wù kà fàk. Wèeŋ gùgè ntum àm sə kwa, wèeŋ ɲguk àm nə mù a sòp tes mụ tuhù mù. Wèeŋ bùu Tà Jisòs, wèeŋ təəŋ mali gụgụ. ² Mù sə cèp bohòYùdiyà də kwəkwè', bə Sintekée mesə yusə mutsətsə̀rə̀ə̀ wo, nə cum mvwe' mò'fis co ɲjè'egù ndzə nì' Tà. ³ Mù leŋ wu Sizigù, nə vesù tse' fàak sə mò'fis də, wu tesə̀ baa yè'sə wèŋ. Wo bə Kilimè, nə ye bùu mok sə vesiwèeŋ fàkgè mvwe' mò'fis yà'a pwe' a fàk gụgụ ɲgògù də Ntirə̀ nə Bəboŋ nə nà'a lo mantombi. Lìŋ awo cu ndzənə ɲwàk lùŋ.

⁴ Mvè'nə wèŋ cu ncu àwèŋ nùumbu pwe', wèeŋ sə kwa bə bum sə ma nə Tà Jisòs. Mù sə cèp li səmok duk də wèeŋ kwa! ⁵ Wèeŋ ye fùə weŋ bwìŋ wèŋ. Tà ka səsap mok cum. ⁶ Kà də wèeŋ sə fa ntuum awèŋ ɲgə' bùu yumok duk. Yusə wèŋ sə jamə lòoŋ, wèŋ sə leŋ bohòNwì. Ghà nə wèeŋ leŋ yi lòoŋ, wèŋ leŋ bə ntum nə kwəkwa. ⁷ Fana fifi Nwì nə nà' yam cāsə mvəsə̀ co ɲwè tsə̀rə̀ pwe' nə ye sə ntuum wèŋ bə tsətsə̀rə̀ awèŋ co yumok kà yà' gù. A ve'nə ɲga wèŋ sə nəmse ntum awèŋ bohòJisòs.

⁸ Nə ɲgòlèsə̀ bə zeŋ, bwema am wèŋ, wèeŋ sə tsə̀rə̀ megu bum sə yà'a zinə sə co bwìŋ kwasə̀ yà'. Yà'a ye bum sə ya' tse' bəboŋ nja, yusə̀ yà'a rə̀rə̀ŋ, sə ya' tse' dzədzəm nə ye sə bwìŋ yə-a yà', wo jəŋ yà' co yumok.

⁹ Wènj sɛ ɡuhu bum sɛ mù à yə'rə wɛnj, wɛnj nɛ dzɛm yà', a bum sɛ wɛnj à yuk mvəsɛ mù à sɛ cɛp, nɛ sɛ ɡu. Yi Nwì nɛ yi fagɛ ves fifi, yi nɛ ye wenɛ wɛnj.

Pol Kwasɛ Bùu Filipiyà

Bɛ Tɛtɛsɛ

¹⁰ Mù sɛ kwa, nɛ sɛ kwasɛ Tà Nwì wùrin bɛusɛ à sap wùrin, wɛnj nɛ yɛtoònɛ ɲgòtɛsɛ fe'lɛ mu sɛmɔk. Mù sɛ kà duk dɛ wɛnj à swi mu swi duk, yusɛ dɛ wɛnj à ka mvɛk mantombi anɛ tse'. ¹¹ Ka dɛ mù sɛ cɛp bɛusɛ mù sɛ tsɛrɛ duk dɛ mù a sɛ dzɛm yumok yɛnj. Busɛ mù ri mvəsɛ ɲgòcu yu am bɛ kwɛkwa ɲga mù ka-a yumok tse' nà'. ¹² Mù ri ncu jɲj bɛ ncu ghàk ba fo' mù. Mù a ri nsàp nɛ'nɛ, nɛ lɛɛnj bɛ zɛnj, ya ɲga mvwe' sɛ mu cu, ghà yà pwe', ɲga mu zɛzɛ' bɛ nɛ mù cu njɛ, nɛ mù tse' ɲkùɛnj kɛ dɛ mù tse' gù moòm ntilip pwe'fo', mù ri mvəsɛ mù cum yu am kàkurɛ. ¹³ A ye-a sɛ' bɛ nsàp nɛ fòlòon, aco mù cum rin bɛ zɛnj. Jisòs Krɛst fagɛ mu nsàp ɲanj nà'nɛ yi.

¹⁴ A ye-a sɛ ve'nɛ, bòwùrin mvəsɛ wɛnj à tɛsɛ mu ghà nɛ mù a cu bɛ ɲgɛ' nà'nɛ. ¹⁵ Wɛnj bùu Filipiyà, wɛnj ri yàwɛnj sɛ' duk dɛ ghà nɛ mù à yɛ'e mè'rɛ lak Màsìdoniyà ɲga mù à sɛ tsòho to Ntirɛ nɛ Bèbonj nɛ, à tɛsɛ gù mu wɛnj. A sɛ fa kurɛ gù mbo vesùwɛnj, cos mòk nɛ zok a ka mu tɛsɛ. ¹⁶ Fana mù à cu mvwe' lak Tètàlonikà, ghà nɛ ɲga mù ka yumok tse', wɛnj tum fa mu sɛ'. Yɛ'sɛ à ka kɛ' mò'fis mègù. ¹⁷ Ka dɛ mù tes gha' ntum àm bɛ bum sɛ wɛnj na tum fa mu yɛnj. Mù sɛ kwa gha' yàm bɛ swe' nɛ wɛnj nɛ tse' bohòNwì bùu bum sɛ wɛnj sɛ tum fa mu yɛ'sɛ. ¹⁸ Yusɛ mù a sɛ jamɛ yà' pwe', wɛnj a fa mu, nɛ fa casɛ cù. Mù a yɛ bum sɛ wɛnj a tum fa mu bohòĪpàfoditòlanj. Yà' a gù mu, mù sɛ kà yumok mok jamɛ fe'lɛ. Bum yɛ'sɛ cɔ mve' làmindàa sɛ wo ke' fagɛ Nwì cɔ satikà' yà' sɛ rɛm saanj bɛnsɛ Nwì wùrin yà'a. ¹⁹ Nwì àm nɛ yi ɲgà ghàk manjɛnjgɛnj nɛ fa wɛnj yusɛ wɛnj sɛ jamɛ pwe'fo' ndzɛ bohòJisòs Krɛst. ²⁰ Kèkùksɛ ye bohòNwì nɛ yi Tè' àvès, nɛ kà mè yuk. Yà' ye ve'nɛ.

Cècɛpsɛ Nɛ Nà' Lɛsɛ

²¹ Cɛpsɛ fa mu bùu Nwì sɛ wo sɛ' bùu Jisòs Krɛst yà'a pwe'fo'. Bwema sɛ vesiwɛnj cu fɛɛnj cɛpsɛ wɛnj sɛ' bèbonj. ²² Bùu Nwì sɛ wo fɛɛnj cɛpsɛ wɛnj sɛ', nɛ kà cɔ sɛ wo mu nto' Sizà yà'a ye wesɛ. ²³ Bèbo nɛ Tà Jisòs Krɛst nɛ ye wenɛ wɛnj.

Nwàk nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mwwe' Lak KÒLOSÌ

Lak Kòlosi sè à ye mwwe' nzenḡòḡ Esiyà. Pol a fa ntum ye bə nza' cos fana yi sə tumsə lo ke' ḡgàa fāk wèḡ mwwe' coos sə wùriḡ. Yi ànə yuk də cicàa mok à kè dzèḡ mwwe' cos Kòlosi nə, nə sə yə'rə fa bwiḡ də, a ye-a ḡḡa ḡwè dzəm də yi riḡ Nwi, nə tse' lùḡ nə dak àlɛ, ḡḡəḡḡàḡ tse' ḡḡòkùksə ḡḡaḡ mok sè yà'a yòḡsə. Wo sə yə'rə sè' də ḡwè tse' ḡḡòdzə nsàp zəzəu mok nə ḡu tsoḡ bum mok co ḡḡòkom tu mbəmbam sè'.

Pol à còm ḡḡòrɛḡsə fa wo də Jisòs mo Nwi nə yi tse' liḡ nə casə bum sè Nwi à ḡù lòḡ. Yi tse' ḡḡaḡ sè ḡḡòlùḡsə ḡwè sə yi, də bum mok sè wo sə yə'rə fa wo yà'a jə ḡesə lòḡḡ ḡwè səsəp bohòJisòs nə. Nwi ànə ḡu nzenḡòḡ nə ndzə bohòJisòs fana mvə'nə bum sə ànə sam bəp fana yi sə ḡù bòḡsə fəsə yà' sè' ndzə bohòJisòs nə. A ye-a də ḡwèe nə tse' lùḡ fana, yà' mèḡù bə liḡ Jisòs.

¹ Sə còm ḡwàk nè'e màu Pol nè Nwi a cokfis mu ḡḡòye ḡḡa ntum Jisòs Krest, ves moma àvès Timati. ² Vès sə còm fa nà' bohòbùu Nwi sè mwwe' lak Kòlosi sè wo sə be' Jisòs Krest bə nè zinə. Tà Nwi fa wèḡ fifi, nə ḡu wèḡ bəbòḡ

Pol Kwasə Bùu Kòlosi Nə Lɛḡ Fa Wo PiriYà Sè'

³ ḡhà nè vès lɛḡḡ Nwi nə yi Tè'ɛ Tà Jisòs Krest àvès bùu wèḡ pwe', vès sə kwasə yi. ⁴ Vès kwasəḡè yi ve'nə bùusə vès a yuk mvə'nə wèḡ a fa ntum awèḡ bohòJisòs Krest, nə ye mvə'nə wèḡ sə dzəm bùu Nwi wèḡ pwe'. ⁵ Vès ri də wèḡ tse' nsàp ntum ànə bùusə wèḡ riḡ bum sè Nwi a nòḡsə fa wèḡ mùbu bəbòḡni. Wèḡ ànə yuk bum ye'sə ndzənə Ntirè nè Bèbòḡ nè nà'a zinə nə. ⁶ Ntirè ènə sə yuhu lòsənə ḡḡònə lòḡ. Bwiḡ yuk nà' fana nà' sə kupsə ntum awo. Nà' sə ḡu bwiḡ wùriḡ ḡḡòdzəm bohòJisòs Krest. A sè' zèḡ nè nà' à dzèḡ bohòwèḡ, nə kupsə ntum awèḡ sè'. Yè'sə ànə yeto ḡhà nè wèḡ ànə yuk bəbo nè Nwi, nə rɛɛḡ zinə nè yi sə ḡù bohòḡḡàa ḡù bəp wèḡ. ⁷ Anə tsok to fa wèḡ ntirè ènə Ipafràs. Vès dzəm yi ve'ɛ wùriḡ. Venə wèḡ fākḡ bohòJisòs Krest bəbɛ'. Yi tə mḡḡḡorè wèḡ fa'nə mwwe' kuu avès, nə sə fak bohòJisòs Krest bə ntum nè mò'fis. ⁸ Yi a tsè' ves yi də wèḡ tse' dzədzəm bohòbwiḡ, nsàp nè nà' vè bohòYòḡsə Nwi.

⁹ Ye jəḡ mvə'nə vès à yuk bum ye'sə fana vès sə lɛḡ fa wèḡ Nwi nùumbu pwe'. Vès sə lɛḡ yi də yi ḡu wèḡ ḡḡòri bum sè yi dzəm yà' pwe'fo' jəja paam. Yà' a ye ve'nə, wèḡ tse' nsàp ḡkərə nè nà' vè bohòYòḡsə ye, fana wèḡ rɛɛḡ bum ye pwe' nè pwe'. ¹⁰ ḡkərə ànə nə ḡu wèḡ ḡḡòco nsàp nè kəkərə co bùu Nwi, nə ḡu bum nsàp nè yà'a sə bəḡ yi, nə sə riḡ ḡhaha lo bum Tà Nwi mantombi. ¹¹ Nwiḡ ḡu wèḡ bə ḡḡaḡ ye sè yà' ḡhak yà pwe', ḡḡòko ntum, nə təḡḡ ḡḡḡḡ yə a ye-a sè yà pwe', wèḡ sə lo mali mantombi bə kwəkwa. ¹² Wèḡ sə ḡù ve'nə wèḡ sə kwasə Tà Nwi àvès ḡhà yà lòḡ bùusə a yi nè yi a ḡù wèḡ ḡḡòye kəkərə yə wèḡ kə tse' ma njàwèḡ sənə

bum sè yi a fùhu nòh̄sə fa bùu ye wèŋ yà' m̄vwe' mareŋ sə. ¹³ Yi a jə fis gēsə ves m̄vwe' ndzəm, nə nòh̄sə ves m̄vwe' mareŋ nè mo ye nè yi dzəm nà' cu ŋkum fo' yi. ¹⁴ Mo ye ànə swifa ves b̄ap avès, nə ywiŋ tin̄ fəsə ves bohòb̄ap.

Jisòs Tse' N̄aŋ Pwe' Yi

¹⁵ N̄wə nəmòk ka Nwi bə lis ye yuk. Mo ye nè bwiŋ à yə yuk yi a nitsè' fa ves m̄və'nè Nwi cu yi. Yi mo Nwi nè yi tse' liŋ nə casə bum sè Nwi à gù lònŋ. ¹⁶ Nwi à gù bum pwe'fo' ndzə bohòyi mo ye nə. Bum sè yà' cu sə nze co lis ye yà', bə sè yà' cu m̄ubu co lis kà yə wèŋ, co ze' bə masinjàa Nwi, nə ye nsàp n̄aŋ nè fòpwe' nè nà' cu. Bum ye'sə pwe', Nwi à gù yà' ndzə bohòyi, fana gu yà' də yà'a sə yuk bohòyi. ¹⁷ Mook sè' də Jisòs Krest à ye to mantombi yi. Bum pwe' cu làaŋ m̄və'nè yà'a ye'sə sè' bùu Jisòs Krest nə. ¹⁸ Nə ye fe'lə sè' də, yi tu bohòcos nè nà'a ni' ye nə sè' yi. Yi à yèto cos yi, bùusè yi à lòkok to m̄vwe' kp̄a yi. Yi mantombi bə bum ye'sə pwe' ve'nə, də ya a ye-a sè yà lònŋ, yi megu ye n̄wə nè mantombi. ¹⁹ Bum ye'sə ve'nə bùusè ànə boŋ kok Nwi də mo ye ye sè' nḡaŋ m̄və'nè yi Nwi yi cu bə tu ye pwe' nè pwe'. ²⁰ Fana yi jəŋ mo ye nə, nə tes ŋkèŋ bə zeŋ, ya bum pwe' ye fe'lə cù mò'fis sèmok. Yi à be'lə bum sè sə nze bə sè m̄ubu ngòye cù mò'fis ndzə ni' yi ve'nə bə kp̄a mo ye nè yi à kp̄a m̄antəəŋ nə.

²¹ Mvèk mòk à ye fa' sè' nè weŋ Nwi wèŋ à ka n̄ge' yeŋ. Yà' à ye ve'nə bùusè wèŋ à sə tsərə b̄ap, nə sə gu sè' bum sè b̄ap. ²² Nə ye də nè n̄ga'a nè'e, Nwi a gù də wenə wèŋ ye fe'lə n̄ge' sèmok. Yi a gù ye'sə bə kp̄a mo ye m̄antəəŋ, nə yi a kp̄a bə nḡupni' co n̄wə. Yi à kp̄a də ya wèŋ tse' ntum sè rəreŋ; ya wèŋ kə təəŋ mantombii Nwi n̄ga wèŋ rəreŋ nə ye jì jòn zinə bə zinə. ²³ Wèŋ nə təəŋ mantombii Nwi rəreŋ ve'nə n̄ga weŋ nòh̄sə mali-a ntum bə ncèp nè Jisòs nə, n̄ga wèŋ tə gugun, nə kà tsòhò, nə sə naaŋ tu bə bum sè Ntirè nè Bəboŋ nə à tsè' to weŋ də wèŋ nè tse' sə. Nà' mègù sè' Ntirè nè Bəboŋ nə wo à tsòho fa bwiŋ ma nè fòlònŋ nə. A zeŋ nè mùu Pol, mù sə tsòho fa bwiŋ.

Pol Sə Jihi Nzòŋ

NgòFàk Gugun

²⁴ Mvè'nè mù sə yə ngə' bùu tu awèŋ, mù sə kwa kwa. Mù sə kwa ve'nə bùusè mù sə yə ngə' sè' mvè'nè Jisòs Krest ànə ye ngə' sè' bùu cos nè nà'a ni' ye, də ya ngə' nè yi sə yə nə kə gu mesə fàak ye. ²⁵ M̄u n̄gà fàk bùu cos wèŋ. A gēsə fa m̄u fàak ye'sə ndzə bohòmè Nwi, də ya m̄u tesə weŋ. Fàak sə duk də, m̄u tsoho fa bwiŋ yusə yà' cu ndzənə Ntirè nè Bəboŋ lònŋ fo'. ²⁶ Ncèp nè mù sə tsè' fa bwiŋ ènə, a cà lùumngòŋ cèbùà n̄ga nà' cu sèswihi, bwiŋ kà ri. Nè n̄ga'a nè'e yi a fis vè nà' mok jəja bohòb̄uu ye wèŋ. ²⁷ Yà' à bòNwi də yi jəŋ ncèp nè nà' à ye sèswihi ènə, nə niŋtsok fa bùu ye wèŋ nà' mvè'nè nà' yam bòo, nə niŋtsok fe'lə nsàp maŋgəŋgèŋ swe' nè nà' tse' bohònzeŋgònə pwe'. Ncèp nè nà'a rəreŋ vè ènə, nà'a də, Jisòs Krest cu sə ntúə wèŋ, fana aco wèŋ naaŋ tu də wèŋ nè kə tse' ma njàwèŋ sənə bònŋ Nwi sə. ²⁸ Nà'a n̄jo nè vès sə tsòho fa bwiŋ Jisòs Krest nùumbu pwe' nə. Vès sə cep soŋ bwiŋ ntu', nə sə yə'rə wo bə ŋkarə sè', də ya ndàaŋwè pwe' nè yi n̄wəə Jisòs Krest kə dzeŋ mvè'nè Nwi sə dzəm. ²⁹ Mù sə fàk gugun bə bum ye'sə lònŋ, nə sə jihi nzòŋ də m̄u gu mesə fàak ye sə bə n̄aŋ sè Nwi gēsə fa m̄u.

2

*Pol Tsərə Krətèṅ Mok**Yà'a Sè'*

¹ Mù dzəm ngòtsə' fa wẹṅ də wẹṅ cu sə ntùù mù ve'e gugaṅ wùriṅ. Krətèṅ sè mvwe' lak Làòdisiyà bə mok sè vesi wẹṅ ka si bə si ntòyənə yuk yà'a pwe', wo cu sè' sə ntùù mù. ² Mù lẹṅgə Nwì m̀ tuhù wẹṅ ve'nə də ya ṅga wẹṅ sə tse' dzədzəm bohòmòk bə mòk. Ya dzədzəm ènə jəṅ be'lə və wẹṅ mvwe' mò'fis nə sə kwə'sə wẹṅ. M̀ sə lẹṅ sè' də Nwì rẹṅsə fa wẹṅ yu nə nà' cu səswihi nə nà'a Jisòs Krəst, ya wẹṅ rĩṅtse' bə zẹṅ bəbòṅni. ³ Jisòs Krəst mègù yi nə mò'fis nə yi co ki ncù sè aco yi muk fa bwiṅ mandzə nə ṅgòri ṅkərè nə ma nə Nwì. Nsàp ṅkərè ènə nà' tse' swe' bohòṅwə nə yi rì nà' nə wùriṅ.

⁴ M̀ sə tsə' wẹṅ yè'sə də ya ṅga ṅwə nəmòok kà wẹṅ bə cù kə bòrè. ⁵ M̀ sə cèp yè'sə bùusə a sə kà-a si bə si sè yènə, mù sə tsərə wẹṅ də vesùwẹṅ bəbè'. M̀ nə sə kwa ṅga bum pwe' sè lólàan, wẹṅ sə təṅṅ mali gugaṅ ṅgòfa ntəm awèṅ bohòJisòs Krəst.

Ṇwèe Kà Wẹṅ Bə Ṇkərè Nzenḡòn Bòrè

⁶ Yusè gugaṅ sə də, wẹṅ a jə Jisòs Krəst co Tà àwèṅ laṅ fana, wẹṅ gi-a mok co bùu ye sè zinə. ⁷ Wẹṅ sə jəṅ ṅàan awèṅ bohòyi, nə sə kuk lo mantombi. Wẹṅ fa mam mali ntəm awèṅ bohòyi mvè'nə wo à yə'rə to wẹṅ, nə sə kwasə Nwì ghà yà lònṅ.

⁸ Wẹṅ jəṅ ṅkərè də ya ṅwə nəmòok kà wẹṅ bə ṅkərè nzenḡòn nə nà' kà fàk tse' nè'e bòrè. Nsàp ṅkərè ànə tesə kokgə sə vèə bwiṅ, nə ye bə yòṅsəə ze' wẹṅ. Nà'a kà bohòJisòs Krəst tesə vègə. ⁹ Zinə nə nà' a ca nə də, Jisòs Krəst nə cu bə tu ye pwe' nə pwe' mvè'nə yi Nwì yi cu sə. ¹⁰ Wẹṅ tse'-a Jisòs Krəst, ye də wẹṅ sə kà yumok sè yà'a ma nə Nwì mok jamə. Yi ṅkum, nə tse' ṅàṅ m̀tuhù yòṅsəə ze' wẹṅ pwe' yi. ¹¹ A yà'sə sè' də, wẹṅ ànə be'lə wẹṅ Jisòs Krəst mvwe' mò'fis, fana yi à gwè fa wẹṅ ṅgwè nə ṅgònitsə' bwiṅ də wẹṅ bùu ye wẹṅ. A ye mantombi fa', Nwì à fa bùu Jus wẹṅ ṅgwè nə njàwo ṅgònitsə' fa bwiṅ, à ye də wo kom fa wo tu mbəmbam. Nə ṅga'a ṅgwè nə njàwèṅ ka yusə wo gùgə yà' bə bo bwiṅ yəṅ. Njàwèṅ nə nà' vè bohòJisòs Krəst, mvè'nə yi ànə fis mak gesə ntəm awèṅ sè bup sè wẹṅ à tse' to mantombi yà'a. ¹² Ghà nə wo ànə baptesə wẹṅ, yà' à ye yà'sə co wo tuuṅ be'lə wẹṅ Jisòs Krəst, nə lokok be'lə mvwe' kp̀ sè' wenə wẹṅ bəbè'. Yè'sə ve'nə bùusə wẹṅ ànə dzəmtse' bə ṅàan Nwì sè yi ànə lokoksə Jisòs Krəst mvwe' kp̀ bə zẹṅ. ¹³ Wẹṅ ànə ye co bùu sè wo à kp̀ laṅ bùusə wẹṅ à gù bup, nə ye fe'lə bùusə wẹṅ à ka ṅgwè nə ṅgònitsə' də wẹṅ bùu Nwì tse'. Fana Nwì swi fa vesùwẹṅ bup avès, nə lokoksə ves Jisòs wẹṅ mvwe' kp̀ bəbè'. ¹⁴ Vesùwẹṅ ànə gb̀ nzak laṅ bùusə vès ànə ka lùuk Nwì nonṅsə. Nwì yis fis fa vesùwẹṅ nzak nə pwe', nə naan gesə lo m̀tuhù Jisòs Krəst ghà nə yi à kp̀ m̀ntəṅṅ nà'a. ¹⁵ Yi à jə gesə ṅàan yòṅsəə ze' bə kp̀ ye nə m̀ntəṅṅ ànə fana nə niṅtsok fa bwiṅ jəja kwarəṅṅ də ṅàan ye gha' ṅàan yòṅsəə sè bup lònṅ fo'.

Bum Sè Yà' Ka Fàk BohòṆwəṅ Jisòs Tse'

¹⁶ Bə bum yè'sə pwe'fo', kà də wẹṅ fa mandzə də ṅwə nəmòok nonṅsə fa wẹṅ nsàp lùk mòk də wẹṅ tse' ṅgògù yà' co də z̀ nə no megu nsàp yu nè'e, nə kà nsàp nè'e ye duk. Ṇwèe kà də yi g̀ fa wẹṅ lùk bə nsàp

yu nè wèŋ tse' ngògù bə ɲkàak lùmŋgòn, ɲwɔ-fi nə ye co nùumbu dzə wèŋ sè' duk. ¹⁷ Bum yà'sə pwe' co tsətsəŋ. Yà' sə ni gəsə lòmantombi bə yu nè nà'a nè kə ye nə. Yu nè tsətsəŋ yè'sə sə ni gesə lözəŋ nə, Jisòs Krəst bə tu ye. ¹⁸ Kà də wèŋ yu'rə bohòbùu sè wo sə ləp mandzə ngògù bəpsə wəŋ bəpsə yà'a duk. Mù sə duk bə nsàp bù nè co sè wo dukgə də wèŋ jəŋ tsoŋ ni' awèŋ sə nze, nə kuksə masinjàa Nwì wèŋ yà'a. Nsàap bùu yà'sə wèŋ dukgə də Nwì tsə' wo bum yè'sə co ndzənə lo ve'ε, ɲga wo sə nè mègù yà'sə ni' wà nè wà. Nsàap tsətsərè awo yà'sə mègù sə nzenŋòoŋ fən. ¹⁹ Fana wo sə kà bə Jisòs Krəst nè yi tu bohòvesüwèŋ nə mok be'lə. Bùu sè wo sə be'lə mvwe' mò'fis bə Jisòs Krəst wèŋ yà'a mègù wo sè wo jəgə ɲàaŋ awo bohòyi, də ya wo sə kuk mvə'nə Nwì sə dzəm də wo kuk. Jisòs Krəst a gù cos nə ngòye mvwe' mò'fis, mvə'nə nzehe ni' kotse'gə ɲgùpni' nə mvwe' mò'fis yè'e.

²⁰ Mù də wèŋ à kpú wəŋ Jisòs Krəst wèŋ, yòŋsəə sè ze' sè sə nze fəŋ ka ɲaŋ mok mutuhù wèŋ tse' àlaa. Njo nè wèŋ sə gu bwi bum co bòp bù nè nzenŋòonə tse' wo yi-e bùu yà? Njo nè wèŋ sə wəp mali nsàap lùuk sè co də, ²¹ <<Kà yu yè'e jwèŋ, kà yè'e zu ja'a, nə kà yà'a kùm>> wèŋ bùu yà? ²² Nsàap lùuk sè ve'nə yè'e yà' mègù bə bum sè co ɲwèe zú-a yà', yà' me bisə wà. Nsàp yəyər'è nà'nə, nà'a vè mègù bohòtsətsərè nè bwìŋ. ²³ Bwìŋ tsərəgə də nsàap lùuk yà'sə bum ɲkərə bohòNwì, bùusə yà'a gùgə ɲwè bə ɲaŋ ngògù bum sè ɲgòkùksə Nwì, nə sə jə lóni' awo sə nze, nə sə fa ni' awo sə ɲgə' wèŋ. Bum yè'sə pwe'fo' yà'a wà nè wà. Yà' ka ɲaŋ mok sè co yà' tseə ɲwè də ya njè yu nè ɲgùpni' ye sə dzəm zəŋ kà yi ya tse'.

3

Jisòs Krəst Bùsə Wəŋ

Bùu Sè Fi

¹ Nè wèŋ a lòkok mvwe' kpú wəŋ Jisòs Krəst wèŋ laŋ fana wèŋ nonşə gu ntəm awèŋ bə bum sè yà'a ma mbu. Wèŋ fa ntəm awèŋ le fa'nə, bùusə yà'a mvwe' sè Jisòs Krəst cu fo' bo ma mà'a Nwì. ² Wèŋ sə tsərə megu bum sè yà'a mbwa yà'sə, nə kà sè sə nze fəŋ sə tsərə. ³ Busə bə bum sè ma sə nzenŋòoŋ fəŋ, wèŋ yàwèŋ bə zəŋ mok co bùu sè wo a kpú laŋ. Yòŋsə awèŋ mègù mok nè nà' cu bohòJisòs Krəst ndzə bohòNwì, yi sə lòksə fa wəŋ nà'. ⁴ Jisòs Krəst nè yi tse' yòŋsə awèŋ nè wèŋ cu ɲga'a ɲwəm bùu yi nə kə yəŋ ntsə'mòk fana wèŋ yəŋ be'lə wenə wèŋ bəbe'. Wenə wèŋ nə yəŋ ntsə' ànə bə ɲaŋ ve'ε wùriŋ. ⁵ Ye də wèŋ zə gesə bum sè yà' cu ndzə ni'l wèŋ sè yà'a bum nzenŋòŋ co: ko sàhà, fwe', ɲgòdzəm bum sè yà'a bup, nə ye ɲgòwa ke'cà bum wèŋ. Busə ɲgòwa ke'cà bum ve'nə ye də wèŋ sə kuksə yà' co Nwì. ⁶ Yà'a nsàap bum sè yà'a nə gu ɲkuŋ Nwì jòk bohòbwìŋ, ɲgə' və.

⁷ Wèŋ à sə gì təp to mantombi fa' sənə nsàap bum yà'sə, ghà nè wèŋ à cu ntòca nà'a. ⁸ Nè ɲga'a nè'e mù sə tsə' wəŋ də wèŋ tənşə nsàap bum yà'sə pwe'. Nwèe kà sə jòk, kà ntəm cep, kà ɲwè ròm, kà liŋ ɲwè nəmòk bəpsə, nə ye sè' də ncəep sè bup kà kə cùhu wèŋ sə tesə. ⁹ Kà ɲwè mvwès sè' ci' fa, bùusə wèŋ a mè'rə màk ncu ɲwə nè zəm nə bə fàak ye laŋ. ¹⁰ Wèŋ tse' ɲga'a mok ncu ɲwə nè fi. ɲwə nè fi nè Nwì a gù ènə, yi gùgə nà' nùumbu pwe' ɲgòbòghaha lòmantombi ɲgòkə ye sè' co yi Nwì,

ya wèenj sə riŋ ghaha lo yi mantombi sè'. ¹¹ Busè wèenj mok bùu sè fi fana ñwè nəmòk ka bohòwènj zok mok ye. Mòk ka mòk də nè'e ñwəwə Jus, nà'a ñwè lakm̄vum, jàmŋgaŋ bə ñwè nè sə ñgəà ka mok sè' yej. Mòk ka mok də nè'e ñwè nè wo kom fa yi tu ñwəmbam, nè'e ñwè nè wo ka yi kom fa yej, ñkwènj bə molak wèenj mok bùè. Bwiŋ pwe' mēgù mok mò'fis bùusè Jisòs Krèst mēgù sè' mò'fis nè yi tse' bwiŋ ma nè fòpwe' yi.

¹² Wèenj sə tsərə tse' də wèenj bùu sè Nwi a cokfis wej ñgòye bùu ye, yi dzəm wej. Wèenj tse' koksəmanziŋ bohòbwiŋ, nə sə gù bəboŋ. Wèenj jəŋ ni' awènj sə nze, nə ye fùè, nə sə ko ntum sè'. ¹³ Kà də wèenj sə jok ke'ca bum nənàk duk. A ye-a ñga ñwè nəmòk gu-a wu bup, wù swifa yi. A ve'nə bùusè Tà Jisòs Krèst ànə swifa wej, wènj tse' ñgòswifa bwiŋ yàwo sè'. ¹⁴ Bə bum ye'sə pwe', nè nà' gù gha' ca nə də, wèenj tse' dzədzəm bohòbwiŋ. Nà'a zej nè nà'a kì be'lə tse'gè bum pwe' mvwe' mò'fis mpaan nè mpaan. ¹⁵ Yusè wènj sə gu-a pwe', yà'a ye bə fifi nè Jisòs Krèst a fa wej. Busè Nwi a to benə və wej co ni' nè mò'fis də ya wèenj cum bə nsàp fifi ànə. Wèenj cu wènj sə kwasə Nwi ghà nè fòlòonj. ¹⁶ Wèenj gù də ncèp Jisòs Krèst cum sə ntuu wènj nùumbu pwe'. Wèenj sə yə'rə, nə sə tip bwiŋ bə ñkərə. Yəm nsàp ñki zəzok ñgòkùksə Nwi bə zej. Wèenj yəm, wènj sə kwasə Nwi sə ntuu wènj. ¹⁷ Fana a ye-a ñga wènj sə gu-a sè yà kè wèenj cep-a sè yumok pwe', yà' ye megu bə liŋ Tà Jisòs Krèst. Wèenj sə kwasə Nwi nè yi tè' avès sè' bə liŋ ye sə.

Ncu Nè Bə Dzədzəm Munda'à

¹⁸ Ñgwe yuk bohòndum bùusè a kəkurè bohòTà də yà'a ye ve'nə. ¹⁹ Nduum dzəm ñgwe yo, nə kà də wù sə gù yi co yi yu nè wà duk. ²⁰ Bwenke' wèenj yuk duk ma bə tè' awènj, bùusè wèenj gù ve'nə, Tà sə kwa bohòwènj. ²¹ Tè' bə ma, kà də wèenj sə gù bwe awènj nsàp nè co wo sə te' ke'cà te'lə duk.

²² Wènj sə wèenj fàkgè ñkwènj bohòŋwè sə nze fən, wèenj yuk duk masàa awènj sə bə yusè wo sə tsè' wej lòonj. Kà də wu fàk mēgù ñga masà yònə fo' ñga yi kwasə wu duk. Fàak, nə kà lis maŋkwènj kùk, co ñwè nè yi sə wəp Tà Nwi. ²³ Bə yusè wù sə gù lòonj, wù gù yà' bə ntum nè mò'fis, bùusè wù sə kà yà' bohòŋwè gù fa mēgù. Wù sə gù fa yà' bohòTà Jisòs Krèst. ²⁴ Tà Jisòs Krèst masà awènj yi. Wènj rì sè' də yi nə nè kè lək wej bə bum sè bəboŋ sè yi gù nòŋsə fa bùu ye wènj. ²⁵ Ñwè nè yi sə gu-a bup, wo nè kè lək yi sè' bə bup. Nwii kà ñwè nəmòk gēm ko fagè.

4

¹ Wènj sə wèenj yàwènj masà, wèenj kotse' bùu sè wo sə fàk ñkwènj bohòwènj zinə, nə sə gù wo bəboŋ. Wènj rì də wènj tse' ñwè nəmòk nè yi masà bohòwènj sè', yi cu mabu.

Pol Sə Tip Fe'lə

Bùu Kòlosi Wènj

² Wèenj sə ləj piriya ghà yà lòonj. Wèenj nəm lis awènj to, nə sə kwasə Nwi. ³ Wèenj sə ləj fa ves sè' də Nwii nè fa ves mandzə nè co vèes tsoho fa bwiŋ yusè səswihi sè Nwi a tsè' fa ves bə liŋ Jisòs Krèst sə. Mù cu yè' m̄ ndapndzəmè sè' bùu ncèp ènə. ⁴ Wèenj ləj Nwi sè' də yi gù m̄ ya m̄ tsoho rəŋsə fa bwiŋ yà' mvè'nè m̄ tse' ñgòtsè' fa wo sə.

⁵ Wèen̄ cu wen̄ bùu sè wo ka bùu cos wen̄, wè̄n̄ cum ncu ñkærè. Ghà nè wè̄n̄ tse'-a màm̄andzè pwe', wè̄n̄ sè gu wo bə̀bōn̄. ⁶ Ncèep cùu awè̄n̄ ye bə̀bwè', nə̀ sè ləm̄ co cí'. N̄wè̀ nəm̀òok fek-a wen̄ yumok, wè̄n̄ rīn̄ ñgòcèp fəsə̀ fa yi bə̀ mandzè nè bə̀bōn̄.

Pol Sə̀ Cèpsə̀ Ləsə̀ Wo

⁷ Tikikòs nè yi moma avès nè vès dzəm̄ yi nə̀, yi nə̀ kə̀ tsoho fa wen̄ mvè'nè mù cu pwe' yi. Yi fàkgè vesiwè̄n̄ bohòTà Jisòs bə̀ zìnə̀ ye pwe'. ⁸ Mù tumsə̀ tsə̀ gù yi bùu n̄jo nè də̀ ya wè̄n̄ rīn̄ mvè'nè ves cu fən̄. Nə̀ ye sè' də̀ ya yi gu ntum awè̄n̄ sə̀ kwa sè'. ⁹ Tikikòs nə̀, yi bə̀ molak àwè̄n̄ nè līn̄ yee Onisimù nà'a bə̀bè'. Yi sè' moma avès nè vès dzəm̄ yi. Yi fàkgè bohòJisòs sè' bə̀ zìnə̀ ye pwe'. A wo sè wo nə̀ tsoho fa wen̄ bum sè yà' a ye fɛɛ̄n̄ pwe'.

¹⁰ Aritakònè vesi cu ndapndzəm̄ cèpsə̀ wen̄ pwe'. Mak nè yi motè'ɛ̀ Bānabà nà'a cèpsə̀ wen̄ sè'. Mù à tip wen̄ lān̄ də̀ Mak nə̀ kə̀ tsè̄n̄-a wen̄, wè̄n̄ gu yi bə̀bōn̄. ¹¹ Jisòs nè līn̄ ye m̀òok Jostòs nà'a sə̀ cèpsə̀ wen̄ sè' bə̀bōn̄. Bùu Jus sè vesiwè̄n̄ sə̀ fàk bə̀bè' mègù wo sè tɛ' yà'sə̀. Vesiwè̄n̄ sə̀ fàk ñgògù co bw̄īn̄ rīn̄ gān̄ ñkum Nw̄i sə̀ ntə̀ù wo. Wo a tɛsə̀ jə̀ m̄u vɛ'ɛ̀ nsàp nè ntum bōn̄ m̄u.

¹² Epafə̀ràs nè yi sè' molak àwè̄n̄ cèpsə̀ wen̄ bə̀bōn̄. Yi sè' ñgà fàk Jisòs Krest. Yi lɛ̄ngè Nw̄i m̄u tuhù wè̄n̄ bə̀ ñà̄n̄ də̀ wè̄n̄ kuk bə̀ bum sè ma nè Nw̄i pwe'. Də̀ wè̄n̄ rīn̄ bum sè Nw̄i sə̀ dzəm̄, nə̀ sə̀ yuk duk ye. ¹³ Mù a yə̀ bə̀ lis am mvè'nè yi a fàk gugun̄ bùu wè̄n̄, wè̄n̄ bùu lak Kòlosi bə̀ sè Làòdisiyà nə̀ ye lak Hiràpolis. ¹⁴ Luk nè yi doktā avès, nə̀ a dzəm̄ yi wùrīn̄, nə̀ ye Dimà wè̄n̄ cèpsə̀ wen̄ bə̀bōn̄.

¹⁵ Cèpsə̀ fa m̄u bwema sè mvwe' lak Làòdisiyà bə̀bōn̄. Cèpsə̀ Nimfà bə̀ cos nè m̄unda'à yi nà'a sè'. ¹⁶ Wè̄n̄ ta ñwàk nè'e, wè̄n̄ tum fa cos nè mvwe' lak Làòdisiyà ya wo tān̄ nà' sè'. Wè̄n̄ tān̄ ñwàk nè Làòdisiyà nə̀ tumsə̀ fa wen̄ nà'a sè'. ¹⁷ Wè̄n̄ tsok fa Akipòdə̀ mù duk də̀, yi fak wes fàak sè Tà a fa ndzə̀ bohòyi yà'a. ¹⁸ M̄u Pol, mù còm fa wen̄ cècèpsə̀ nè'e mok bə̀ bo yàm. Wè̄n̄ sə̀ tsərə̀ kwan̄ sè mù cu bə̀ zɛ̄n̄ yè'e. Bə̀bo nè Nw̄i ye bohòwè̄n̄ lò̄n̄.

Ɲwàk nẹ̀ Mantombi, nẹ̀ Pol à Còm Fa Bùu sẹ̀ Mvwe' Lak TÈTÁLONIKÁ

Lak Tètálonikà à ye tu lak nẹ̀ mvwe' nzenḡòḡ Màsìdoniyà nẹ̀. Pol à kẹ̀ mùk cos fo' yi. Pol nẹ̀, nẹ̀ ye Timati bẹ̀ Silàs wẹ̀ḡ à vẹ̀ fo' bẹ̀bẹ̀'. A ka sàp fana bùu Juus mok wẹ̀ḡ yeto ḡḡòto liḡ Pol sẹ̀ bup, bup. Wo à sẹ̀ ḡù ve'nẹ̀ bùusẹ̀ wo à sẹ̀ wa mùm̀vẹ̀'nẹ̀ Pol à sẹ̀ tsòho ncẹ̀p Jisòs nẹ̀ fana bùu awo mok sẹ̀ yeto ḡḡòbwi lòmok ma nẹ̀ Pol nẹ̀. Yà' à ḡhak fana Pol mẹ̀'rẹ̀ lak Tètálonikà sẹ̀. A sàp ko' fana Timati com tsok vesẹ̀ fa Pol nẹ̀ mùm̀vẹ̀'nẹ̀ cos nẹ̀ mvwe' lak Tètálonikà nẹ̀ sẹ̀ ḡi.

Pol à còm fa wo ḡwàk nẹ̀ mantombi ẹ̀nẹ̀ ḡḡòtsẹ̀' Krètẹ̀ḡ sẹ̀ dẹ̀ wo ko ntum, nẹ̀ tẹ̀ḡ mali ḡḡḡḡ. Wo à sẹ̀ fek ke'cà yà' mu cos anẹ̀ bẹ̀ mùm̀vẹ̀'nẹ̀ dẹ̀ Jisòs nẹ̀ bwi foho vẹ̀. Wo à sẹ̀ fek mok duk dẹ̀, a ye-a ḡḡa ḡwẹ̀ dzẹ̀m bohòJisòs, nẹ̀ kpẹ̀ ḡḡa Jisòs nẹ̀ ka ntòbwi vẹ̀, fana Jisòs nẹ̀ kẹ̀ bwi vẹ̀ ntsẹ̀'mòk, wo tse' yáwo lùḡ nẹ̀ nà'a nẹ̀ kà mè sẹ̀' àlẹ̀? Jisòs nẹ̀ nẹ̀ vẹ̀ ye'sẹ̀ sẹ̀ḡ nẹ̀? Pol à jẹ̀ mvẹ̀k ẹ̀nẹ̀ ḡḡòtsẹ̀' ḡesẹ̀ fa wo dẹ̀ Jisòs nẹ̀ bwi foho vẹ̀. Yi vẹ̀, yi jẹ̀ḡ bùu sẹ̀ wo à dzẹ̀m bohòyi nẹ̀ kpẹ̀ lo laḡ kẹ̀ sẹ̀ wo cu mali ntòḡwum àlẹ̀' pwe' ya bẹ̀ yà'wẹ̀ḡ lo nẹ̀ kẹ̀ cum mok mvẹ̀sẹ̀ nẹ̀ mvẹ̀sẹ̀. Yi tsok wo dẹ̀ yà'wẹ̀ḡ sẹ̀ fak mali meḡu ve'nẹ̀ nẹ̀ sẹ̀ kontum, dẹ̀ Jisòs nẹ̀ nẹ̀ vẹ̀ tsẹ̀ li ntsẹ̀'mòk.

1 Còm ḡwàk nẹ̀'e mụu Pol, ves Silàs, nẹ̀ ye Timati wẹ̀ḡ bẹ̀bẹ̀'. Vẹ̀s sẹ̀ còm fa nà' bohòbùu cos nẹ̀ mvwe' lak Tètálonikà. Vẹ̀s lẹ̀ḡ dẹ̀ Tà Nwii fa wẹ̀ḡ fifi, nẹ̀ ḡu wẹ̀ḡ bẹ̀boḡ.

*Pol Kwa Bẹ̀ Fantum
Nẹ̀ Ye Ncù Krètẹ̀ḡ
Mvwe' Lak Tètálonikà*

² ḡhà nẹ̀ vẹ̀s lẹ̀ḡḡ Nwi nẹ̀ yi tẹ̀' avẹ̀s pwe', vẹ̀s sẹ̀ tsẹ̀rẹ̀ wẹ̀ḡ. Vẹ̀s sẹ̀ kwasẹ̀ yi bùu tu awẹ̀ḡ. ³ Busẹ̀ vẹ̀s tsẹ̀rẹ̀ḡ fàak sẹ̀ wẹ̀ḡ à ḡù bùusẹ̀ wẹ̀ḡ à fa ntum awẹ̀ḡ bohòTà avẹ̀s Jisòs Krẹ̀st ḡḡòfàk bohòyi. Vẹ̀s sẹ̀ tsẹ̀rẹ̀ mvẹ̀sẹ̀ wẹ̀ḡ à fàk ḡḡḡḡ bùusẹ̀ wẹ̀ḡ dzẹ̀m yi, nẹ̀ ye mvẹ̀sẹ̀ wẹ̀ḡ naḡḡẹ̀ tu bohòyi bẹ̀ ntum nẹ̀ zinẹ̀, nẹ̀ co wẹ̀ḡ nẹ̀ kà maḡkwẹ̀ḡ foho yà'a sẹ̀'.

⁴ Bwetẹ̀' avẹ̀s, vẹ̀s riḡtse' duk dẹ̀ Nwi dzẹ̀m wẹ̀ḡ, nẹ̀ cokfis jẹ̀ nonḡsẹ̀ wẹ̀ḡ dẹ̀ wẹ̀ḡ bùu ye. ⁵ Vẹ̀s ri ve'nẹ̀ bùusẹ̀ ḡhà nẹ̀ vẹ̀s à jẹ̀ vẹ̀ fa wẹ̀ḡ Ntirẹ̀ nẹ̀ Bẹ̀boḡ nẹ̀ Jisòs Krẹ̀st nẹ̀, nà' ànẹ̀ ka bohòwẹ̀ḡ co ncẹ̀p sẹ̀ wà vẹ̀. Nà' ànẹ̀ ye bẹ̀ ḡàḡ Yòḡsẹ̀ nẹ̀ Rẹ̀rẹ̀ḡ nẹ̀. Wẹ̀ḡ à ri bẹ̀boḡ dẹ̀ Ntirẹ̀ nẹ̀ Bẹ̀boḡ nẹ̀ ye zinẹ̀. Wẹ̀ḡ ri ncu avẹ̀s nẹ̀ bẹ̀boḡ nẹ̀ vẹ̀s à sẹ̀ cu, ḡḡa vẹ̀s cu vesùwẹ̀ḡ sẹ̀'. Vẹ̀s à cu ve'nẹ̀ lòḡḡ ya yà'a boḡ ma njàwẹ̀ḡ. ⁶ Wẹ̀ḡ ànẹ̀ cum fà'rẹ̀ nsàp ncu àvẹ̀s, nẹ̀ ye nẹ̀ Tà nẹ̀. Wẹ̀ḡ ànẹ̀ ye na ḡḡẹ̀' sẹ̀' wùriḡ fana wẹ̀ḡ à jẹ̀ ncẹ̀p Nwi nẹ̀ bẹ̀ kwẹ̀kwa. Kwẹ̀kwa nẹ̀ nà' à vẹ̀ bohòYòḡsẹ̀ nẹ̀ Rẹ̀rẹ̀ḡ nẹ̀. ⁷ Yẹ̀'sẹ̀ ànẹ̀ ye ve'nẹ̀ fana, wẹ̀ḡ ye mok bùu sẹ̀ ḡḡònitsẹ̀' fa bwiḡ mandzẹ̀ nẹ̀ bùu sẹ̀ wo à dzẹ̀m Jisòs pwe' tse' ḡḡòye. Wẹ̀ḡ à ye ve'nẹ̀ bohòbùu sẹ̀ mvwe' nzenḡòḡ Màsìdoniyà, nẹ̀ ye sẹ̀ mvwe' nzenḡòḡ Akayà. ⁸ Ncẹ̀p nẹ̀ bẹ̀ liḡ Tà nẹ̀ nà' sẹ̀ ye ndzẹ̀ nì' wẹ̀ḡ nẹ̀ à ka mvwe' nzenḡòḡ Màsìdoniyà bẹ̀ Akayà lẹ̀sẹ̀ meḡu. Yu sẹ̀ dẹ̀, bùu sẹ̀ ma fòpwe' a yuk mùm̀vẹ̀'nẹ̀ wẹ̀ḡ a fa ntum awẹ̀ḡ bohòNwi. Yà' nẹ̀ ye nẹ̀ ve'nẹ̀ fana, yu sẹ̀mok sẹ̀ vẹ̀s nẹ̀ cep

fe'lə bwi bə liŋ awèeŋ bùə. ⁹ Vès yuk də bùə yà'a wèŋ sə cèp mvə'nə vès ànə kə ke' ye wèŋ, wèŋ gu ves bəboŋ yà'a. Wo cep mvəsə wèŋ a mè'rə rùum sè wà, nə bwi lo ma nè Nwi, ŋgòkùksə yi nè yi Nwi zinə nə, nè yi cu ŋwəm. ¹⁰ Nə ye sà' də wèŋ sə tək mo ye nè yi Jisòs, ŋgòtsə vè mabu. Yi nè Nwi à lòkoksə yi mvwe' kpə. A Jisòs nè yi a caŋsə gesə vesùwèŋ mvwe' dzə' nzak nè Nwi nè kə sak bwij bùə jəjòk ye.

2

Nsàp Ntəm Nə Pol A Tse' NgòTsòho Nza' Nwi

¹ Bwema avès, wèŋ riŋtse' yàwèŋ sà' duk də mvə'nə vès a kə ke' yə wèŋ yà'a, à ka wà ca. ² Wèŋ ri mvəsə wo ànə yak ves, nə yeŋsə ves ŋgə' mvwe' lak Filipiyà ŋkuŋ vès sə coho və ŋgòkə yə wèŋ mvwe' lak Tètàlonikà yà'a. Anə ye-a sà duk də bwij ànə sə gu co də wo lok mandzə də ya bum kà fo' fàk fana, Nwi ànə gu ya wuə kà ves ko. Nwi ànə gu ves ve'nə fana, vès ko mali ntəm ŋgòtsə' fa wèŋ Ntirè ye nè Bəboŋ nə.

³ Ncèp avès nè vès sə dzəm də nà'a ni sə ntua wèŋ nə, nà' ka bə tè'eŋkup yeŋ. Vès sə kà nà' wà tsòhòbasə. Nə ye sà' duk də vès sə kà mandzə də vès borə ŋwə nəmòk bərə lap. ⁴ Yusə le ve'nə duk də, vès cèp mvəsə Nwi duk də vès cep. Nwi nə a kùk ja'a ves, nə də vès kəkurə co yi fa ncèp ye nə ndzə bohòvès. Fana mvə'nə vès sə cèp bohòwèŋ, vès kà mandzə nè ŋgògù də ya bwij sè kwa bohòvès lapgə. Vès lapgə yàvès mandzə nè ŋgògù ya Nwi kwa yi. Yi Nwi nè yi riŋ yusə yà' cu sə vèə vès. ⁵ Wèŋ ri sà' ve'è bəboŋ duk də, mvəsə vès à vè bohòwèŋ, vès à ka bə nsàp nè ŋgòkwasə bərə wèŋ bə ncèp cù nè bəboŋ wà və. Nwi ri də vès à cèp bum kà ŋgòjə yumòok awèŋ, nə ghak bə zeŋ ye. ⁶ Vès ànə ka mandzə nè co wèŋ, kə bùə səmok sè zok, kwasə ves sà' lap. ⁷ Nə ye sà' də vès co ŋgàa ntəm Jisòs Krəst, vès ànə fek-a wèŋ ŋgòfa ves bum sè vès dzəm, yà' kà bə jòn sà' ye. Fana vès ànə sə ye megu yu avès fàə. Vès à ye fàə, co ŋwà nəmòk nè yi sə kùk bwe ye wèŋ ve'è. ⁸ Njo nè vès ànə dzəm wèŋ wùriŋ fana, ntəm boŋ ves ŋgògàp Ntirè nè Bəboŋ nè nà' à vè bohòNwi nə vesùwèŋ. Vès à ye kəkurə ŋgòkpə bùə wèŋ sà'. Vès dzəm wèŋ ve'è cèbàə.

⁹ Bwema am, wèŋ riŋtse' mvəsə vès à ci' ndurù bə fàk ve'è wùriŋ ghà nè vès à ye vesùwèŋ yà'a. Mvəsə vès à sə tsòho fa wèŋ ntirè nə, vès à fàk maràŋ bə ndzəmə də ya vès kà də vès kùk lis bohòwèŋ bə yusə vès dzəm yà' duk. ¹⁰ Wèŋ, nə ye Nwi, ri sà' duk də ncu avès nè vès à cu vesùwèŋ, sè wèeŋ Krətèŋ, nà' à ye rərəŋ nə ye rərəŋ sà'. Yumok sè co wo beŋ ves də yà' à ye bə jòn à ka yeŋ. ¹¹ Wèŋ ri də vès à kotse' wèŋ lòoŋ mvəsə tè'è kotse'gə bwe ye. ¹² Vès à sə kwe'sə wèŋ, vès ce'e fa wèŋ ncèp sè ŋgòfisə wèŋ ntəm də ya wèeŋ cum nsàp ncu nè nà'a kəkurə bohòNwi. Busə yi Nwi nè yi à co'fis wèŋ ŋgòkə tse' bo sənə gan ye sà yà'a ve'è maŋgəŋgèŋ sə.

Pol Kwa Bə Dzədzəm Nə Ye Kontəm Bùə Tètàlonikà

¹³ Fana njo mòk cu mali nè vès kwasəgə Nwi bùə zeŋ sà'. Yusə də mvəsə vès à jə vè fa wèŋ ncèp Nwi, wèŋ yuk nà', nə jəŋ nà' co ncèp Nwi anə. Wèŋ à ka nà' co ncèp ŋwə nè sə nze fəeŋ jəŋ. Nğa nà'a ncèp Nwi anə nè zinə. A sà' ncèp ènə nè nà' sə kùm ntəm awèŋ sè wèŋ a dzəm Jisòs.

14 Mù cèp ve'nò bùusè, yusè yà' a gù wèj, yà'a mègù sè' yusè yà' a gù bùu coos Nwì sè mvwe' nzenjòn Jùdiyà, bwema avès a. Vès sè duk bòp bùu sè wo bùu Jisòs Krèst yà'a. Wèj a yò ngə' ndzə bohòbùu lak awèj sè' mvè'nè wo à yò ngə' ndzə bohòbùu Jus sè wo bùu lak awo. 15 Bùu Jus yà'sə, a wo sè wo à zè Tà Jisòs, bə ngà tsòhòbum Nwì, nè fa ves ngə'. Bùu yè'səə jòksəgè Nwì ntum. Wo mègù co ngbù bə nàm bohòbwiŋ pwe'fo'. 16 Ghà nè vès à sè tsòho fa bù lakmvum ncèp nè co nà' fa wo lùj nè fana, wo lap mandzè co vès kà yà'wèj tsòhòfa. Mvəsè wo à gù ve'nə yà'sə, ye də wo à gù wesə nsàap bup awo sè wo gùgè sè pwe' mok laŋ. Nə yeè nè də wo jòksə Nwì ntum ngòsak wo laŋ.

Pol A Dzəm NgòKɛ' Yə Wo Səmok

17 Ngòcèp yumok bə ma nè njàvès fana bwema avès wèj, yà'a kè bùuŋ təəj də vesùwèj nè ga'a tsoj mənə mvək momjo. Gəgà'à nè a mègù də vesùwèj a ka lis mok sə yenə bwèrè wèj a cu mali sə ntuu vès. Vès a lap mandzè ve'ɛ gəgəj duk də vès ye fe'lə wèj səmok, bùusè mvəsè vesùwèj à gà'a yà'sə, a yaan ves sə ntuu ve'ɛ wùriŋ. 18 Vès a dzəm də vès bwi lo kə ye wèj. Mù bə tu am, mù a lap mandzè ngòbwi fe'lə lòkəkè' fana Satà sè lok ves mandzè. 19 Yumok ka bup, bùusə a sè wèj à gù nkuŋ vès tse' naəj tu nə ye kwəkwa, ni' sə boŋ ves dè ghà nè Tà Jisòs vèə, vès nè kə təəj mantombii yi co bùu sè wo ca caŋ nè caŋ ghak. 20 Bə nè zinə, vès sə kwa, ni' sə boŋ ves sè' bùu wèj.

3

Timati Kwe'sə Bùu Tètàlonikà Wèj

1 Mvək nè ngòko ntum à ka mok yeŋ fe'lə fana, vès mam yàvès lak Atèn fəŋj vəvès, 2 nè də Timati lo kə ye wèj. Yi moma àvès, nè venəwèen fəkgè bəbɛ'. Vès fəkgè bohòNwì ngòtsòho fa bwiŋ Ntirè nè Bèboŋ nè nà'a bə liŋ Jisòs Krèst. Vès tumsə yi də yi kə kwe'sə wèj nè ga wèj ya tu awèj sè wèj sə naan bohòJisòs gəj lo mantombi. 3 Ya kà də mok mətətəsrə wèj foho lo maŋkwèj bùu nsàap ngə' sè wo sə fa wèj yà'a duk. Wèj ri yàwèj sè' də bo Nwì cu ca sè', də wo fa ves nsàp ngə' ènə. 4 Ghà nè vesùwèj ànə cum ntòbəbɛ' yà'a, vès ànə tsok wèj nga mvək nè à ka ntòdzen, də wo nè yeŋsə vesùwèj ngə'. Fana wèj ri tse' sè' də yà'a nè ye megu sè' məm̀vè' ànə. 5 Nà'a njo nè mù a tum Timati nè. Mù a ko fək ntum bùè fana mù tum yi də yi kə kək ja'a-na də wèj sə fa mali ntum awèj bohòJisòs àlɛ. Mù a sə mərə dè kè nga mùmsè bwiŋ nè a gù wèj, wèj gbù foho lo maŋkwèj, ya fàha sè vès à gù sè bisə wà àlɛ'.

6 Timati nè a bwi foho vè laŋ. Yi tsè' fa ves mvəsè dzədzəm àwèj cu. Yi də ntuum awèj tə mali mègù bohòNwì, nè də wèj sə dzəm mali mòk bə mòk. Yi tsè' fa fe'lə ves mok sè' duk də wèj tsəragè ves ve'ɛ bəboŋ nùumbu pwe'. Malə a ko wèj mvəsè malə a ko ves bohòwèj sè'. 7 Nə yeè nè də bwema avès-a, bə jamə nè ye ngə' nè vès sə yə nè pwe'fo' fana ntum avès kwa mvəsè vès à yuk də wèj sè lo mali mantombi. 8 Nə nga'a nè'e yòŋsè kwèhè nè vès. Ntum avès nè sə boŋ ve'nə nga wèj təəj mali-a gəgəj bə dzədzəm àwèj, wèj Tà wèj mvwe' mò'fis na. 9 Nə nga'a nè'e aco vès kwasə liŋ Nwì àvès bùu tu awèj. Vès tse' ngòkwəsə yi bùu nsàp kwəkwa nè vès tse' nà' mantombii yi bùu wèj. 10 Vès fekgè Nwì

nùm bə ndzəm bə ntəm avès pwe' də co yi gu ya vès ye fe'lə si awèŋ səmok. Vès ye weŋ ya vès tēsə weŋ bə yusə wèŋ sə jamə mali yà' bə dzədzəm àwèŋ nè bə liŋ Jisòs nè.

¹¹ Nwì àvès nè yi tè', nè ye Tà Jisòs fuhə nonşə mandzə co vès kə ye weŋ səmok. ¹² Nwii gu co dzədzəm nè wèŋ tse' nà' mʉtsətsə'rəə wèŋ, nè ye bohòbwiŋ pwe' nà'a kuk lo mantombi. Nà'a kuk, nè yam dzeŋ co mwəsə vès dzəm weŋ yà'a. ¹³ Bə nsàp dzədzəm ènə fana yi nè guŋşə weŋ, wèŋ ye kəkərè bə rərəŋ sè' mantombii Nwì àvès nè yi Tè', nùmbu nè Tà Jisòs nè vè bə bùu ye sè rərəŋ sə.

4

Ncu Nè Co Nà' Gu Nwì Yi Kwa

¹ Ngòlèsə lòbə zeŋ fana bwema avès, wèŋ a yə'rə jə nsàp ncu nè wèŋ tse' ŋgòcu ya Nwii nè kwa bohòwèŋ nè bohòvès laŋ. Wèŋ ànə sə cum lok to mantombi sè' ve'nə. Nè ŋga'a nè'e fana vès sə leŋ weŋ nsàp nè guŋŋ bə liŋ Tà Jisòs də wèŋ ghaha wesə ghaha. ² Wèŋ ri tse' ntíp sè vès à fa weŋ bə ŋàaŋ Tà Jisòs yà'a laŋ. ³ Yusə Nwì dzəm bohòwèŋ duk də wèŋ ye rərəŋ, nè kà bo sənə nzak sàhà tse' lok. ⁴ Ndàaŋwè pwe' riŋ nsàp mandzə nè co bə ŋgwe yee cum. Wo cum bə nsàp mandzə nè nà'a ye bəboŋ bohòNwì, nè kà ywì'lə nzòŋ jə vè. ⁵ Nà'a kà ncu nè nà' mègù bùu nje bəba kè mbəmbam ye. Bùu pegè sè wo ka Nwì riŋ cugə yàwo ve'nə. ⁶ Bə nzak ŋwàŋwè bə ŋwəmbam ènə fana, ka bəboŋ co ŋwée lim zu mòk yeŋ. Wèŋ ànə tsok fa weŋ ye'sə mantombi laŋ. Nè ŋga'a nè'e vès sə sè mali weŋ ntu' vèguŋ də Tà Nwii nè kà nsàp ŋwè nè yi gu ve'nə mè'rè. ⁷ Nwì ànə to vesùwèŋ, ka də a sə kə koho sàhà yeŋ. Yi à to vesùwèŋ ŋgòcu ncu nè rərəŋ co bùu ye. ⁸ Ye də a ye-a ŋga ŋwè nəmòk dzèeŋ-a yusə vès yə'rə fa weŋ ye'sə, yi sə kà ŋwè dzèeŋ. Yi dzèeŋ Nwì nè yi fagè ves Yòŋşə ye nè Rərəŋ nè.

⁹ Kaco vès com fa yiskok weŋ mwè'nə wèŋ tse' ŋgòdzəm bwema sè wo a dzəm Jisòs còmə yeŋ. Vès duk ve'nə bùusə Nwì a yə'rə fa weŋ bə tu awèŋ mwè'nə wèŋ tse' ŋgò dzəm mòk bə mòk sə laŋ. ¹⁰ Wèŋ a nitsə' fa bwema sè mwwe' nzeŋgòŋ Məsidiŋiyə pwe' nsàp dzədzəm ànə. Fana bwema avès, vès sə leŋ də wèŋ guŋ casə ve'nə casə. ¹¹ Wèŋ kiŋ sə vè wèŋ də wèŋ cum ncu nè nà'a gəe'. Kà də wèŋ sə gesə ke'cà cùu awèŋ bə nzak bwiŋ ŋga wo ka weŋ to duk. Fàk bum sè wèŋ dzəm yà' bə bo awèŋ. Vès ànə tsok weŋ ye'sə mantombi fa' laŋ. ¹² Wèŋ gu-a ve'nə fana wèŋ nè gu bùu sè wo ka Jisòs riŋ ŋgòjə weŋ co bwiŋ. Yà' ye sè' də yusə wèŋ dzəm yà' fana wèŋ kà lis bohòŋwə nəmòk kək yiskok.

Mvək Nè Tà Jisòs Nè Bwiŋ Vəə

¹³ Bwema avès a, vès dzəm də wèŋ riŋtse' zinə nè nà' cu bə bəp bə nè wo a kpə lòyàwo laŋ. Wèŋ riŋtse' ya wèŋ cu, ntəm kà weŋ bə zeŋ sə rwi'. Wèŋ kà-a yà' ri fana, ntəm sə rwi' weŋ co bùu sè wo ka naaŋ tu də Jisòs Krəest nè kə lòkoksə yà'wèŋ ntsə'mòk tse'. ¹⁴ Vès dzəm sə ntuə sè duk də Jisòs à kpə fana Nwì lòkoksə yi mwwe' kpə. Ye də vès sə dzəm sè' duk də Nwii nè jəŋ fəsə vè fe'lə bùu sè wo ànə kpə bə Jisòs wèŋ bəbè'. Vès sə duk bùu sè wo ànə kpə ŋga wo dzəm bohòyi. ¹⁵ Yusə vès sə də vès yə'rə fa weŋ ŋga'a ye'e, a yəyərè nè Tà Jisòs. Nùmbu nè Tàa bwi

foho vèh fana vesùwèŋ sè a cu ŋwəm, a nè kà mantombi nè me'rə bùu sè wo à kpu laŋ maŋkwèŋ ntòlòto. ¹⁶ Nùmbu ànə ye, wo nè ke' dukseŋ ŋgù nè nà' tse' ñàŋ. Ŋgi masinjà Nwì nè tu nè, nè cep, anə yuk ŋgi ntà Nwì ŋga wo fupəp nà'. Taa nè tesə tsoŋ mabu bæ tu ye. Bùu sè wo à dzəm Jisòs, nè kpu lo mee nè lokok mvwe' kpu ŋkuŋ, ¹⁷ fana Nwì kurə be'lə vesùwèŋ sè a cu mali ŋga'a ŋwum mvək ànə sə mvwe' mò'fis, a kə tseŋ Tà mu mba'a. Yà'a mok mvək nè vesùwèŋ nè cu maligè mok ves Tà wèŋ mvwe' mò'fis. ¹⁸ Nə yeè nè də bæ ncèp ènə, wèeŋ jəŋ nà', nè fupse ntum awèŋ bæ zəŋ.

5

Fuhu, Busè Tà Jisòs Nə Bwi Foho Və

¹ Bwema am wèŋ, njo nè də mu com yis fa weŋ ŋgòrìntse' ghà nè bum ye'sə nè kə ye nè bùè. ² Busè wèŋ bæ tu awèŋ, wèŋ rìntse' ve'ε pap də nùmbu nè Tà nè nè kə vèh co ŋgà yè vè nòoŋ ndzəmə, wù kà ri. ³ Ghà nè bwìŋ sè duk də, <<Bum pwe' mègù mok bèboŋ də ŋgə'ə bùè>> fana, wo ye megu ŋga ŋgə' nəbup vè ve'ε vak. Yà'a nè vè co mvəsè dzəmwee kogè ŋwàŋwè ye'e. Yà'a vè ve'nə, fana wo kà swirè. ⁴ Fana bohòma nè njàwèŋ, wèŋ ka sənə ndzəm cum, bwema am wèŋ na. Fana ntse' nè nè kə weŋ co ŋgà yè vè yi ŋga wèŋ ka riŋ kə tsèŋ. ⁵ Wèeŋ bəp bù nè bohòmaren, wèeŋ bùu sè wèeŋ gùgè bum ŋga a marəŋ bæ nùm. Vesùwèŋ ka bəp bù ŋgà ndzəm yeŋ. A kà bum mvwe' səswihi gùgè. ⁶ Nə yeè nè də bum ye'sə zinə ve'nə fana, vesùwèŋ kà də a sə dzəmlo co mvè'nè bùu mok dzəmgè yà'a duk. Vesùwèŋ sè kuk kù'u, nè sə ko ni' avès. ⁷ Mvək nè bwìŋ dzəmgè lo, mok juhu rùk wèŋ pwe', a nè ndzəmə. ⁸ Nə ye də vesùwèŋ yàvès bəp bù ŋgàa maren. Vesùwèŋ tse' ŋgòko yàvès ni'. A tse' ŋgòtəh lok ni' avès bæ dzədzəm nè ye naanŋ bohòNwì co ŋkè ŋga bup kà ves jwèŋ. A sə kuk gesə lis avès bæ lù nè Nwii nè kə fa ves. Yà'sə nè ye co tam mòk nè a ta tse' nà' co yu səmok sè bup kà ves tu jwèŋ. ⁹ Ka də Nwì ànə cokfis vesùwèŋ də ya yi fa ves ŋgə' yeŋ. Yi à cokfis ves ya a tse' lù nè yi fa ves nà' ndzə bohòTà Jisòs Krèst. ¹⁰ Yi Jisòs nè yi à kpu bùu vès, də ya a cum vesiwèŋ bəbè'. Də ya ŋga a cu-a sè ŋwəm bæ ŋga a kpu, yà' lok gu yəyərə, ghà nè yi vèh, anə cu vesiwèŋ. ¹¹ Nə yeè nè ve'nə fana bòdè wèeŋ sə tesə mòk bæ mòk, nè gu wo lo mantombi mvəsè wèŋ sə gù ŋga'a ye'e.

Ncèp Nə Nà' Lèsə Lòo

¹² Bwema avès, vès sə leŋ weŋ də wèeŋ jəŋ bùu sè wo fàkgè bohòwèŋ yà'a co bùu sè bwìŋ nè zinə. Wo sè wo kùkgè weŋ, nè sə ye'rə weŋ co bùu sè Tà Jisòs yà'a. ¹³ Wəp wo, nè dzəm wo càsə yà pwe'. Gù wo ve'nə bùu nsàp fàk nè wo sə gùu. Wèeŋ cum cù mò'fis, nè kà sə kùəm. ¹⁴ Vès sə leŋ weŋ bwema avès-a, də wèeŋ tip ŋgàa we' wèŋ. Wèeŋ kwε'sə bùu sè wo tse' wuə, nè tesə sè wo ji ñàŋ. Wèeŋ sə ko ntum awèŋ bohòbwìŋ lòoŋ. ¹⁵ Kà də wèeŋ fa mandzə də ŋwèe gu fəsə fa ŋwè bup bæ bup duk. Yusə ye də, ghà yà pwe' nè wèŋ cu, wèŋ tse' ntum nè ŋgògə bèboŋ bohòmòk bæ mòk. Wèeŋ gu bohòbwìŋ lòoŋ sè' ve'nə.

¹⁶ Wèeŋ sə kwa ghà yà lòoŋ. ¹⁷ Wèeŋ sə gu piriya ghà nè fòlòoŋ, nè kà wò. ¹⁸ Ŋga sə bup-a sè yà pwe', wèeŋ sə kwəsə Nwì. Yà'a yusè Nwì dzəm də yà'a ye ve'nə bæ ncu awèŋ co bùu Jisòs Krèst. ¹⁹ Wèeŋ kà də wèeŋ limsə Yòŋsə nè Rəreŋ nè ŋga yi kà fàha ye gù duk. ²⁰ Kà də wèeŋ beŋ

ncèep sè bùu sè wo sè tsòho bum sè Nwi a niṅtsè' fa wo duk. ²¹ Mùmse ja'a yà' pwe'fo', nò be' tse' sè wèṅ yə də yà'a bəboṅ. ²² Wèṅ kà bo sənə bap nè mò'fis gèsə lok. ²³ Nwi bə tu ye, nè yi fagè vesùwèṅ fifi, yi nonṣə ncu àwèṅ kəkərè bə mandzè nè fòpwe'fo'. Yumok kà bohòwèṅ bap lok. Yi nonṣə yà' nsàp nè Jisòs Krest nè yi Tà àvèes nò kè bwì vèə, wèṅ ye jìnjo. ²⁴ Yi Nwi nè yi a to wèṅ, yi nò gu yà', bùusè yi ṅwè nè zìnə.

²⁵ Bwema avès, wèṅ sè lèṅ fa ves piriya yàvès sè'. ²⁶ Cepsə fa mu bùu sè wo à dzəm Jisòs sè pwe' bə cècèpsè nè bəboṅ co bwema. ²⁷ Mù cèp bohòwèṅ bə ṅàaṅ sè bohòTà də wèṅ taṅ fa ṅwàk ènə bohòbùu sè wo à dzəm Jisòs pwe'fo'. ²⁸ Bəbo nè Tà àvès Jisòs Krest nà'a ye bohòwèṅ.

Nwàk nè Ba, nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak TÈTÀLONIKÀ

Jijipsè à cu mali mùmuvwe' cos nè mvwe' lak Tètàlonikà nè, bə nza' mùmuvè'nè Jisòos nè bwi vèə nè. Bùu mok à sè cèp də nùmbu nè Jisòos nè bwi vè nè à cà lòlanj. Fana Pol com nwàk nè ba ènə ngòtsə' rɛnsə fa wo bə zɛɲ də ŋkuŋ Jisos Krest sə bwi və ŋga ŋkùì' ghaha sə nzeŋgòŋ anə ve'ɛ kə dzeŋ nsàp nè co wù kà fùk. Yi nè ye ŋkum sə nzeŋgòŋ ghà ànə yi. Yi nè beŋ wes nwì pwe', nè gu ni' ye co də yi Nwì yi ŋkuŋ fana Jisòs sə kə və.

¹ Còm nwàk nè'e mùm Pol ves Silvanù nè ye Timati wèŋ bəbɛ'. Vès còm fa nà' bohòbùu cos nè mvwe' lak Tètàlonikà wèŋ. Wo sè tse' wo Nwì nè yi TÈ' avès nè ye Tà Jisòs Krest. ² Vès lɛŋ də Nwì nè yi TÈ' bə Tà Jisòs Krest gu weŋ bəbɔŋ, nè fa weŋ fifi.

Mvè'nè Jisòos Nè Kè Sak Nzeŋgòŋ

³ Vès tse' ngòkwəsə Nwì ghà nè fòlòŋ bùu wèŋ, bwema avès a. Vès tse' ngòkwəsə yi ve'nə bùusə nsàp nè wèŋ sə fa ntum bohòNwì nè sə kùk lòmantombi. Nə ye sè' də dzədzəm àwèŋ nè wèŋ tse' bohòmòk bə mòk sə ghaha sè' ghaha. ⁴ Nà'a njo nè vès kùmgè ngùŋ mvwe' kwe' bùu cos wèŋ bùu wèŋ sə. Vès kùmgè ngùŋ bùusə wèŋ kigè ntum, nè sə dzəm ghaha bohòJisòs nè ghaha, ŋga wo sə tùksə weŋ, wèŋ sə ye ŋgə' sè'. ⁵ Yà'sə sə nitsə' də Nwii nè sak bə zinə. Busə a ye ve'nə fana wèŋ ye kəkurè ngòkə ye mok mvwe' gaŋ ŋkum ye sè wèŋ sə yə ŋgə' bùu zɛɲ sə. ⁶ Nwii nè gu yusə yà'a kəkurè. Bùu sè wo sə yeŋsə weŋ ŋgə' yà'a, yi nè yeŋsə fəsə wo ŋgə' sè'. ⁷ Yi nè gu wèŋ sè wèŋ sə yə ŋgə' yà'sə ngòyòŋsə nè ye vès yàvès sè'. Yi nè gù ve'nə ghà nè Tà Jisòs tesə tsə vè mubu bə masinjàa ye wèŋ sè wo tse' ñaŋ. Yi nè və ndzənə ləm-mis, ⁸ nè yeŋsə bùu sè wo ka Nwì riŋ ŋgə', nè yeŋsə sè wo à ka yusə Ntirè nè Bəbɔŋ nè Tà Jisòs à sə tsə' nè bɛ' ŋgə' sè'. ⁹ Ngə' nè wo nè ye nè də wo nè maha wà nè kè' mò'fis. Wo nè kà mvwe' sè Tà cu bə bòŋ ñaŋ ye sə sè' kə dzèŋ yuk. ¹⁰ Yè'sə nè ye nùmbu nè yi nè vè ngòkə jə kəküksə bohòbùu ye wèŋ, fana bùu sè wo ànə dzəm bohòyi nè sə mərə, nè sə kwa ve'ɛ wùriŋ. Wèŋ nè ye sè' mɔŋgorè wo anə bùusə wèŋ a dzəm ncèp nè vès à tsə' fa weŋ nè. ¹¹ Nà'a njo nè vès lɛŋ fagè weŋ riŋriŋ nè. Vès lɛŋgè Nwì də yi gu weŋ ngòye kəkurè bə ncu nè yi à to fis weŋ də wèŋ cum nà' nè. Vès lɛŋ də yi gu ntum awèŋ sè wèŋ tse' ngògù bəbɔŋ yà'a təŋ megu ve'nə. Yi gu fàak awèŋ sè wèŋ sə gù bùusə wèŋ a fa ntum awèŋ bohòyi sə kə lə kəkurè bə ñaŋ ye. ¹² Bum ye'sə ye-a ve'nə fana liŋ sè Tà Jisòs Krest nè bɔŋ bùu wèŋ, wèŋ bɔŋ bwi bùu yi sè'. Yè'sə ve'nə bə bòvəm nè Nwì avès nè ye Tà Jisòs Krest.

2

¹ Bə nzak nè Tà àvès Jisòs Krest ngòbwi vèə də ya vesiwèen be'le yi, nè kə cum mok bəbe' fana bwema am wèŋ, mù lɛŋ wɛŋ, ² də kà də wèen sə tsərə ju'rə ke'ca bə zeŋ ve'nə duk. Kà də wèen sə saha ntuum awèŋ bə ncèp nè wo sə cèp də numbu nè Tàa nè bwi vè nə à cà lolaŋ nà'a sə duk. Kàmòk à cèp ve'nə ngà tsòhòbum Nwi mòk ngà yi də yi tse' yumòk sè Nwi à tsə' yi, kə ɲwè nəmòk ngà yi sə tsòho-a nzak Nwi àle'. Kàmòk bùu mok wèŋ duk də vès à còm tumsə ɲwàk ve'nə vès àle'. ³ Kà də wèen me'rə ɲwè nəmòok borə fuk wɛŋ duk. Busè numbu ànə nə kà ntòvè tètè tse' ghà nè bwiŋ nə sə gɛŋtu bohòNwi wù kà fuk nà'a kə dzèŋ ɲkuŋ. Anə ye sə' ngà ɲwè nè ngà ɲgwap nə yəəŋ sə' ɲkuŋ. A sə' yi nè yi nè kə bisə ye ɲgwàŋ nə. ⁴ Ngà ɲgwap ènə nə kà ɲge' bə bum sè bwiŋ kùksəgə yà' co nwi ye fuk. Yi nè beŋ bum sè yà'a co nwi pwe'fo'. Yi nè jəŋ ni' ye mubu, də yi ghak yà' pwe' yi. Yi nè kə ni cum mənə ndap Nwi nè ghaŋ nə, nè sə tsok də yi Nwi yi.

⁵ Mù à tsə' wɛŋ bum ye'sə ghà nè vesuwèŋ à ye nà'a pwe' laŋ. Wèŋ a swi laŋ à? ⁶ Megu də yumok cu sè yà' sə gù də bum ye'sə kà ɲgà'a ntòye. Wèŋ ri yu ànə sə laŋ. Mvək nə kùrə nùu fana ngà gù ɲgwap nə nə yəəŋ. ⁷ Fàak ɲgwap sə sə fàk ɲgà'a ye'e ntòsəswihì megu də yusə yà'a nè ye sə nə kà nto ye tètè wo fis gesə ɲwè nè yi sə təəŋ lok yà' nə fo' ɲkuŋ. ⁸ Ngà ɲgwap nə yəəŋ ghà ànə, fana Tà Jisòs nə kə zə nà' bə yòŋsə nè nje nè yi yòŋsə fis tsə kə cùhu yi. Ghà nè Jisòs nə vè nə, yi nè gu bupsə nà' bə ɲaŋŋ ye sə yi yəəŋ vè bə zeŋ sə.

⁹ Ngà ɲgwap nə nə və bə ɲaŋŋ Satà, nə sə gu ke'ca nsàap maŋgəŋgèen mok ngòbòrə bwiŋ fo' ve'ɛ nduk nè nduk. Yi nè sə gu niŋ ke'ca fa bwiŋ nsàap bum mok sè co wu kək yà' tu jip wu. ¹⁰ Yi nè borə bùu sè wo nè bisə wà sə wèŋ bə jòŋ. Bùu ye'sə wèen nè bisə njo nè wo à ka ncèp nè zinə nə ya wo tse' lùŋ bùu zeŋ nə dzəm. ¹¹ Busè wo a gù ve'nə fana Nwii nè gu wo ɲgòtsərə mègù bum bə jòŋ, nə sə dzəm sə' zeŋ, ya wo sə dzəm megu mok bum sè yà'a mvwès. ¹² Nwii nè gù ve'nə ya bùu sè wo à ka zinə nè dzəm, nə sə kwa yàwo ɲgògù bup yà' a wèen nə gbù nzak bohòyi.

Pol Kwe'sə Bùu Tètàlonikà Də Wo Təəŋ Gugŋ

¹³ Vès tse' ɲgòkwəsə tsə Nwi nè ghà yà lònŋ bùu wèŋ, bwema avès a. Vès sə duk wèŋ sè Tà nè dzəm wɛŋ yà'a. Nwi ànə yeto, yi cok fis wɛŋ də wèen nə tse' lùŋ. Yi à gù ve'nə bə ɲaŋŋ yòŋsə nè nje nə də ya wèen ye bùu ye wèŋ sè wèen rərəŋ. Yi à gù ve'nə sə' bə mandzə nè də wèŋ à dzəm ncèp nè nà'a zinə nə sè'. ¹⁴ Nwi ànə to və wɛŋ ye'sə bə mandzə Ntirè nè Bəbòŋ nè vès à tsòho fa wɛŋ nə. Yi à to wɛŋ yà'sə də ya wèen tse' fis ma ɲjəwèŋ sənə kəkùksə nè Tà Jisòs Krest avès nə sè'. ¹⁵ Ye də bwema avès, wèen təəŋ gugŋ, nə kotse' bum sè vès à tsə' wèŋ yà' sè bə cù kə vès à còm fa-a wɛŋ bə ɲwàk àle' pwe'fo' cùk. ¹⁶⁻¹⁷ Tà Jisòs Krest avès, nə ye tè' avès Nwi a dzəm ves nə fisə fa ves ntuum avès, nə fa ves ɲaŋ ɲgòcèep nə gu megu yusə yà'a bəbòŋ. Nwi a nitsə' fa ves dzədzəm ye ya a sə lo mantombi, nə kà kə mèsə yuk. Yi à gù ves ɲgònaŋ tu də a nè kə tse' bum sè bəbòŋ. Wo a gù ve'nə bə bəvəm ɲjəwo nə.

3

¹ Ngòlèsə lòo fana bwema avès, vès də wèeŋ sə lɛŋ fa ves. Wèeŋ sə lɛŋ fa ves də ncèp nè Tà nə, nà'a sə lo mantombi nənàk nənàk, nə sə fom mvə'nə ànə ye bohòwèŋ yà'a. ² Wèeŋ sə lɛŋ fa ves mok sè' də Nwii caŋsə fis ves ndzə bohòŋgàa gù ɲɔwəp bə bùu sè bup wèŋ. Vès duk vɛ'nə bùusè sè kà ncèp ènə bwɪŋ pwe'fo' dzəm wes. ³ Yüsə də Tà a ye zinə. Yi nə gɔŋsə wèŋ, nə caŋsə gɛsə wèŋ mvwe' Satà nè yi ɲwə nəbup nə. ⁴ Tà a gù ves, vès kà məmərə sə ntuù vès bùu wèŋ tse' lok. Vès ri pap də wèeŋ nə sə gù tse' megu bum sè vès də wèeŋ gu. ⁵ Vès lɛŋ də Tàa gu busə ntuum awèŋ ya wèeŋ dzəm bohòNwi, nə fa wèŋ kontum nsàp nè Krɛst.

NgòCu Ncu Wɛ'

Ka Bəbɔŋ Yɛŋ

⁶ Yumook yè', bwema avès, vès cèp yè'sə bə lɪŋ Tà Jisòs Krɛst, də ka də wèeŋ sə be'lə bə bwema sè wo dzəm ngòcu ncu wɛ' duk. Vès sə duk bùu sè wo sə kà mandzè nè vès à yərə wèŋ yù yà'a. ⁷ Wèŋ riŋ yàwèŋ sè' də wèŋ tse' ɲgòfù'rə mandzè ncu avès. Ghà nè vesùwèŋ à ye nà'a, vès à ka ɲgàa wɛ' yɛŋ. ⁸ Vès à ka yu ɲwə nəmòk ɲga vès ka lak zə yuk. Vès à fàk vɛ'ɛ, nə ci' ndùrè nè marəŋ bə ndzəmə pwe', də ya vès kà ɲwə nəmòk ɲgə' wà yamsə fa. ⁹ Vès à sə gù vɛ'nə yè'sə, vès à dzəm-a də wèeŋ fa ves, yumok yà' kà bə jòn sè' ye. Vès à gù yè'sə ɲgògù ni fa wèŋ ya wèeŋ be' sè' zɛŋ. ¹⁰ Vesùwèŋ ànə ye fa' vès tsok wèŋ sè' laŋ də, <<A ye-a ɲga ɲwə nəmòk duk-a də yi kà fàk fàk, yi kà sè' zə.>> ¹¹ Vès sə cèp yè'sə bùusè vès yuk də bùu mok cu mɔŋgorè wèŋ sè wo sə cu yàwo ncu wɛ'. Wo kà yumok fàk, nə sə dzəm megu ɲgògbù ni ke'cà sənə bum bùu mok wèŋ. ¹² Vès sə cèp yè'e bohònsàp bù ànə ɲgòtip wo bə lɪŋ Tà Jisòs Krɛst də, wo ko ni', nə fak zə bə bo awo. ¹³ Nə ye də kà də wèeŋ wo ɲgògù bəbɔŋ duk, bwema avès a. ¹⁴ A ye-a ɲga ɲwə nəmòk bèn ncèp nè vès còm fa wèŋ ndzənə ɲwàk nè'e fana wèŋ kùk tasə tse' yi bəbɔŋ, nə kà yumok wənə wèŋ tse' be'lə lok. Wèeŋ gu vɛ'nə ya marè'tu ko ɲwə ànə. ¹⁵ Nə ye sè' də wèŋ kà yi co yi ɲwə nè wèŋ bèn yi bènɲə gù. Wèeŋ tip yi lɛ co yi ye sè' moma awèŋ.

Càcèpsə Nə Nà' Lèsə

¹⁶ Vès lɛŋ də Tà nè yi fagə fifi yi nə fa wèŋ fifi, yi bə tu ye. Yi fa wèŋ fifi bə mandzè nè fòlòŋ ghà yà lòŋ sè'. Tà nə ye bohòwèŋ pwe'fo'. ¹⁷ Mùu Pol, mù còm fa wèŋ càcèpsə ènə mù bə bo sè yàm. Nè'e yu nè wu yə nà' ndzənə ɲwàk, wù riŋ də còm ɲwàk ànə mù nə. Ye'e mvə'nə mù còmɲə yàm sə. ¹⁸ Mù lɛŋ də bəbo nè Tà Jisòs Krɛst avès ye bohòwèŋ pwe'fo'.

Nwàk nè Mantombi, nè Pol à Còm Fa TIMATI

Timati à ye krètèn nga yi ntòmawà'ñwè. Pol ànə fa nonşə lo cos nè mvwe' lak Efesònə ndzə bohòyi. Nwàk nè Pol à còm to fa Timati ènə nà' sè tip yi nja gūgū bə bum tɛ'. Nè mò'fis ngòfa ntip bə nzak yəyər'è nè nà'a bə mvwès mvmvwe' cos nə. Bùu mok sə yər'ə də bum sè a sə yə yà' bə lis ènə yà'a bup. Bwìj à sə duk sè' də aco ñwè kə tse' megu lùj nga yi tse' nsàp ñkərè mòk nè bwìj ka nà' pwe' riŋ. Yì tse' ngòdzè zəzəu mok, nè kà bo bə nzak gù sè' tse' lok ñkuŋ. Pol còm ngòduk fa Timati də nà'a kà tu bə yəyər'è sè mvwès yà'sə naàŋ.

Ñwàk nè sə cèp mvmvè'nè aco wo sə gū bum mū cos sè', nè ye mvmvè'nè ngòkùksə Nwì. Nà' sə cèp bə nsàp ñwè nè bùu sè wo mantombi mū cos tse' ngòye sè'. Nà' ləsə bə ntip bohòTimati nè də yi ye ngà fàk nè bəbɔŋ bohòjisos Krest. Yì sə riŋ fàha sè yi tse' ngògù fa bohòbòp bwìj zəzok sè wo a dzəm bohòjisòs nə.

1 Còm ñwàk nè'e mùu Pol, nè mū ngà ntum Jisòs Krest. Nwì nè yi à lùnsə ves nè, nè ye Jisòs Krest nè vesùwèj sə naaŋ tu bohòyi nè, wo a duk wo də mū ye ngà ntum. 2 Mù sə còm fa ñwàk ènə bohòwù Timati, nè wu co mo àm, bùusə wù à fa ntum yòbohòjisòs Krest. Mù lɛŋ Nwì nè yi Tè' avès, nè ye Jisòs Krest nè yi Tà avès nè də wo gū wu bəbɔŋ, nè tɛsə wu bə kòksəmānzìj awo, nè fa wu fifi sè'.

Bùu Mok Sə Yər'ə Fa Bwìj

Yusè Zok

3 Ghà nè mù à sə lòmvwè' lak Màsìdoniyà yà'a à ye fana mù tip wu də wu cum mvwe' lak Efesò. Bùu mok wèj cu fo' sè wo sə yər'ə fa bwìj nsàap bum mok sè zok. Fana mù dzəm də wu cum fo', nè gū wo də wo kà vɛ'nə mok sə gù. 4 Tsok fa wo sè' də wo tɛnsə ngòtaan ngàam sè yà' ka fàk tse' yà'a. Wo kà də wo sə taan kɛ'cà bum sè bə nzak njaŋ duk. Nsàap bum yà'sə gùgè bwìj ngòcàsə mvək bə mamfenè fana wo kà yusè Nwì à fùhu nònsə mantombi jə lò. Bwìj fa ntum awo bohòNwì ñkuŋ fana wo riŋ bum sè Nwì dzəm ye'sə. 5 Njo nè mù duk wu vɛ'nə nè, də ya nga wo dzəm mòk bə mòk. Aco ñwè dzəm to mòk bə mòk nga yi tse' ntum nè rərəŋ, nè ye nga yi tse' tsətsər'è sè kəkərè, nè fa ntum ye bohòNwì bə zìnə. 6 Bùu mok wèj cu sè wo a mè'rə bum sè zìnə ye'sə, nè jam mandzè nè, fana wo sə cèp mok bum sè kaco yà' jəŋ lo wo mvwe' mok yəŋ. 7 Wo sə dzəm də wo sə yər'ə fa bwìj lùk nga wo sə kà yusè wo sə cèp sə sè' rɛɛŋ. Wo sə cèp yà' nè kà mèmərè tse', nga wo sə kà yà' sè rɛɛŋ fàk.

8 A riŋ də lùk yusè bəbɔŋ, nga a ye-a də bwìj jə tse' yà' bə mandzè nè kəkərè nè nə. 9 Wèŋ riŋ də Nwì ànə ka lùk sə bohòbùu sè wo gùgè bum bə mandzè nè rərəŋ nè nònsə fa. Yì à nònsə fa yà' bohòbùu sè wo gù bupsəgè yà', nè ye bùu sè wo kà yi yukgè. Yì à nònsə fa yà' bohònsàp bù nè co ngàa kà Nwì wəp, ngàa gù bup, bùu sè wo sə kà mandzè Nwì bɛ', sè wo jəgè bum sè Nwì sè co yu ywì'lə-nzòj; bùu sè wo sə zə tɛ' awo bə

ma awo wèŋ, nɛ sɛ zɛ bùu mok wèŋ sɛ'. ¹⁰ Wo sɛ koho sàhà, mbəmbam sɛ noon fe'lɛ sɛ' bɛ mbəmbam mok, wo sɛ yɛ bwiŋ, sɛ ci' mɔwɛs, wo kɛŋ nɛ sɛ ci' mali mɔwɛs. Nwi à nɔŋsɛ fa lùuk sɛ bohònsàp bù ènɛ, sɛ wo sɛ gù nsàap bum sɛ yà' ka bɛ mandzɛ yɛyɛrɛ nɛ zìnɛ nɛ vɛs ànɛ yɛ'rɛ fa wɛŋ fa' nɛ yɛŋ. ¹¹ Yɛyɛrɛ nɛ zìnɛ nɛ, nà'a yɛ mandzɛ nɛ mò'fis bɛ Ntirɛ nɛ Bəboŋ nɛ Jisòs Krɛst à fa ndzɛ bohòmɛ nɛ. Ncɛp nɛ sɛ tsɛ' bum manŋəŋgɛɛŋ sɛ yà' vɛ bohòNwi nɛ yɛ tse' mɛgù yɛ yusɛ yà'a bəboŋ nɛ.

Pol Tsɛ' Mvɛ'nɛ Jisòs Krɛst

A Gù Yì Bəboŋ

¹² Mù kwasɛ Tà àvɛs Jisòs Krɛst nɛ yɛ a fa mu nàŋ ngògù fàak yɛ'sɛ. Mù kwasɛ yɛ bùusɛ yɛ kùk ja'a mu co nɔwɛ nɛ mù tse' zìnɛ, nɛ cokfis mu, dɛ mu fak bohòyi. ¹³ Wèŋ rì dɛ mù ànɛ sɛ bɔpsɛ lɪŋ yɛ sɛ fa'. Mù à sɛ yɛŋsɛ yɛ ngɛ', nɛ sɛ yak yɛ, mɔmvɛ'nɛ mù à sɛ gù vɛ'nɛ bohòbùu yɛ yà'a. Bum yɛ'sɛ ànɛ yɛ-a sɛ vɛ'nɛ fana yɛ koksɛ mali manziŋ bohòmɛ anɛ, bùusɛ mù ànɛ sɛ gù vɛ'nɛ nŋa mù ka bohòKrɛst ntòdzɛm tse' fana nɛ kà zìnɛ nɛ sɛ' ntòrɪŋ. ¹⁴ Jisòs Krɛst nɛ yɛ Tà àvɛs nɛ a gù mu bəboŋ wùrɪŋ. Yì gù mu, mù nɛ dzɛm bohòyi, nɛ dzɛm bùu mok wèŋ sɛ'. Yì gù fagɛ bùu sɛ bɛ yà'wɛɛŋ mɔ'fis mɔmvɛ' ànɛ. ¹⁵ Ncɛp nɛ mù sɛ dɛ mu cɛp nɛ'e ncɛp nɛ zìnɛ, nɛ aco ndàaŋwɛ pwe' dzɛm nà' dɛ, Jisòs Krɛst à vɛ sɛ nzeŋgòŋ anɛ ngòlùŋsɛ nŋàa gù bɔp wèŋ. Mùu Pol, mu nŋkum gù bɔp wèŋ sɛ' mù. ¹⁶ Njɔ nɛ Nwi a koksɛ manziŋ bohòmɛ nɛ, dɛ ya Jisòs Krɛst nɪŋtsok fa bwiŋ dɛ yɛ nŋa ko rì ntum pap. Wo nɛ yɛ rɪŋ yɛ vɛ'nɛ nŋa wo yɛ mvɛ'nɛ yɛ ko ntum bohòmɛ nɛ mu nŋkum nŋàa gù bɔp nɛ. Yà'a mɔmvɛ'nɛ mu co nŋwɛ nɛ mantombi ngònitsɛ' fa bùu sɛ wo nɛ kɛ dzɛm bohòyi nɛ tse' lùŋ wèŋ nsàp kontum yɛ nɛ. ¹⁷ Yì nŋkum nɛ mvɛsɛ; bwiŋ kuksɛ yɛ nɛ yɛ Nwi yìyi nɛ. Yì Nwi nɛ kaco bwiŋ yɛ to yɛ bɛ lis yɛŋ, kaco yɛ kpɛ sɛ' yɛŋ. Bwiŋ sɛ kuksɛ lɪŋ yɛ sɛ mvɛsɛ nɛ mvɛsɛ. Yà'a yɛ vɛ'nɛ.

¹⁸ Mo àm Timati, mù sɛ fa ntip nɛ'e ndzɛ bohòwù. Yusɛ mù sɛ gù yɛ'sɛ, yà'a kəkurɛ bɛ yusɛ nŋàa tsòhòbum Nwi wèŋ ànɛ cɛp fa' bɛ lɪŋ yo sɛ. Mɛ'rɛ ncɛp ànɛ cum sɛ ntuɛ wù anɛ gɛgɛŋ, ya wu sɛ mak lo dzɛ' nɛ Nwi mantombi bəboŋ. ¹⁹ Təəŋ mali bɛ dzɛdzɛm yònɛ bohòKrɛst nɛ gɛgɛŋ, nɛ sɛ gù yusɛ wù ànɛ yɛ'rɛ nɛ rɪŋ dɛ yà'a kəkurɛ sɛ. Bùu mok wèŋ cu sɛ wo kà yusɛ wo rì dɛ yà'a kəkurɛ sɛ gùgɛ. Wo gù vɛ'nɛ, nɛ gù bɔpsɛ mɔmvɛ'nɛ wo à dzɛm tse' bohòKrɛst sɛ. ²⁰ Nsàap bùu sɛ wo a gù vɛ'nɛ mook Himiniyàs bɛ Alèsandà. Mù a fa wo ndzɛ bohòSatà, ya wo yɛ'rɛ rɪŋ dɛ wo kà lɪŋ Nwi sɛ bɔpsɛ kɛ'.

2

Mandzɛ Nɛ Bùu Nwi Tse' NgòKùksɛ Nwi Mu Cos

¹ Ntip nɛ mù sɛ dɛ mu fa to wu nɛ nɛ', dɛ bwiŋ sɛ lɛŋ fa bwiŋ pwe' pìriyà. Wo sɛ lɛŋ Nwi dɛ nà'a fa bwiŋ pwe' yusɛ yà'wèŋ sɛ jamɛ nɛ sɛ tɛsɛ wo bɛ ngɛ' awo, wo sɛ kwasɛ yɛ bɛ yusɛ yɛ sɛ gùu sɛ sɛ'. ² Tsok fa wo dɛ wo lɛŋ fa bù nŋkɛŋkum wèŋ pìriyà, nɛ yɛ bùu sɛ wo mantombi wèŋ sɛ', ya nŋa vesùwèŋ tse' mandzɛ ngòcu gɛ', nɛ cum bɛ fifi fana nɛ sɛ yuk Nwi; a rɪŋ nŋa'a ngòcu ncu nɛ nà'a bəboŋ nɛ. ³ A bəboŋ dɛ wo lɛŋ fa bwiŋ vɛ'nɛ, yà'a gùgɛ Nwi nɛ yɛ nŋà lùŋsɛ ves nɛ kwa. ⁴ Busɛ yɛ dzɛm dɛ ndàaŋwɛ pwe' tse' lùŋ nɛ rɪŋtse' zìnɛ nɛ. ⁵ Yusɛ dɛ Nwi mɛgù mò'fis.

Nwèe sè' mò'fis nè yi tɔ mʉtsɔtsɔr'ɔə Nwì nè ye bwiŋ, ngòjɔ be'lə vè yà' mvwe' mò'fis. Nwè ànə yi n̄wè bə ngùpni', yi Jisòs Krɛst. ⁶ A yi nè yi ànə me'rə fa ni' ye ngòfiŋ mè'rə bwiŋ bə zɛŋ nə. Ghà nè mvək ànə kʉrə fana yi niŋtsok fa bwiŋ də Nwì dzəm də bwiŋ pwe' tse' lùŋ ve'nə. ⁷ Nà'a n̄jɔ nè yi à cokfis mʉ, nə gu mʉ ngòye ngà ntum nə. Mù sə cèp yè'sə zinə, mù sə kà mvwès ci'. Yi ànə busə mʉ ngà ntum də ya mʉ tsoho lo ncèp nè n̄je nə, nə sə yə'rə bù lakmvum wèŋ sè' ngòdzəm bum sè zinə yè'sə.

⁸ Mù dzəm də mbəmbaam sè ma fòpwe' sə lɛŋ piriya. Wo cu ngòlɛŋ, wo fis kok bo sè rərəŋ mʉtsə, nə kà jəjòk kè nkùəm àl'e' sə ntùə wo tse'.

⁹ Ma nè bohòbəba yàwo də, wo ni megu cəək sè yà'a kəkurə bohòŋwəŋwè ngòni yà'. Wo fəhə ni' sè' bə mandzə nè nà'a kəkurə. Ka bəbɔŋ də wo jəŋ mvək ngòbak tu nsàp mòk, nə nisə ntim bə nsàp, tasə mviŋ sè' bə nsàp, nisə kwəŋ sè' bə nsàp, nə ni cəək sè yà' gu ntɛŋ wùriŋ yɛŋ. ¹⁰ Yusə lɛ də cəək baa sè wo sə be' mandzə Nwì wèŋ tse' ngòni yà', ya yà'a yəəŋ bəbɔŋ, a ngògù bəbɔŋ bohòbwiŋ. ¹¹ Bəba wèŋ yə'rə jəŋ bum gəe', nə sə niŋ də wo sə wəp bùu sè wo mantombi. ¹² Mù ka dzəm də bəba yə'rə mbəmbam wèŋ dzəm, wo kà n̄jəŋ mʉtuhù mbəmbam wèŋ wo sè tse'. Wo cum gəe'. ¹³ Busə Nwì ànə gu to ntòAdàm ŋkuŋ nə gu lif. ¹⁴ Yumok ye fe'lə sè' də, n̄wè nè wo à b̄ɔrə yi fana yi gu bʉp nə à ye n̄wəŋwè, à ka Adàm yɛŋ. ¹⁵ Yè'sə ye-a sè ve'nə fana bəba nə luŋ nga wo dzə bwe, ngà a ye-a də wo tse' mali dzədzəm bə ncèp nè zinə nə, nə sə dzəm bwiŋ, nə ye rərəŋ nə sə cum bə mandzə nè nà'a kəkurə nə na.

3

Mvè'nə Bùu Sè Wo Mantombi Mʉ Cos Tse' NgòYe

¹ Wo cèpgè ncèp mòk də, <<A ye-a nga n̄wè dzəm də yi ye n̄wè nè mantombi mvwe' cos àl'e, ye də yi dzəm yà'sə fàak sè bəbɔŋ.>> Ncèp ènə nà'a zinə. ² Nwè nè mantombi nə tse' ngòye n̄wè nè bwiŋ sə kà yumok sè yà'a bə jòŋ bohòyi ya. Yi ye n̄wè nè yi tse' ngwe mò'fis, ye n̄wè nè yi jəgè bum fùə, n̄wè nè yi tse' tu, n̄wè nè bwiŋ wəpgè yi, yi ye ngà jàhà bə bwiŋ, nə ye n̄wè nè aco yi yə'rə riŋ to fa bwiŋ bum. ³ Yi kà ngà jùhù rùk ye, nə kà ngà lùlù sè' ye. Yi ye lɛ n̄wè nè fùə, nə kà ngà nkùəm ye, nə kà mbàm lələ sə dzəm tí'. ⁴ Yi ye n̄wè nè yi sə kotse' rì ndap ye bəbɔŋ, bwe yee sə yuk yi, nə sə wəp yi. ⁵ Busə a ye-a nga n̄wè ka mvè'nə aco yi kotse' to ndap ye bəbɔŋ riŋ, ye də aco yi kotse' riŋ to cos nè Nwì nə va? A bùə. ⁶ Yi kà n̄wè nè yi a bùuŋ krətɛŋ ghà ànə ye; bùusə kàmòk yi nə ye ngònèni', nə gbʉ ni sənə nzak bohòNwì, mvè'nə ŋkum ze' nə ànə gu, nə gbʉ yà'a. ⁷ Yusəmook sè' də, n̄wè nè mantombi nə tse' ngòye n̄wè nè bùu sè wo ka krətɛŋ yɛŋ wèŋ wəpgè yi sè'; ya nga kà də bwiŋ yɛŋ ngòto liŋ ye bʉp fana yi gbʉ ni sənə tam nè ŋkum ze' nə nòŋsə nə duk.

⁸ Ma nè bohòdikɛŋ wèŋ yàwo də, wo tse' ngòye bùu sè bwiŋ wəpgè wo, nə ye bùu sè wo kà cù ba cèpgè, nə kà rùk lələ sə no. Wo ye bùu sè wo kà ntum bə nzak mbàm lələ sògə. ⁹ Wo sə dzəm tse' bum sè Nwì a nitsə' fa bwiŋ sə, nə sə tse' tsətsəɔrə nè nà'a kəkurə. ¹⁰ Wèŋ mumsə ja'a nsàp bù ènə ŋkuŋ nə fa wo nsàp fàk ènə. A ye-a nga wèŋ ka yumok sè bʉp bohòwo ye, fana wèŋ fa wo fàak yè'sə. ¹¹ Bəba wèŋ nə ye tsoŋ sè' bùu sè bwiŋ wəpgè wo, nə kà ngàa ncəncəŋ ye. Wo ye baa sè wo tse'

tu, nɛ ye sɛ̀ aco bwiŋ naaŋ tu bɛ̀ yusɛ̀ wo sɛ̀ fàak. ¹² Dikìŋ wɛ̀ŋ ye ɲgàa tse' ɲgwe mò'fis, mò'fis. Wo ye bùu sɛ̀ wo rì ɲgòkɔtse' ndap awo bɛ̀ bwe awo bèbɔŋ. ¹³ A ye-a ɲga wo gù fàak cos sɛ̀ bèbɔŋ ve'nɛ, bwiŋ nɛ wɛ̀p wo fana aco wo cep to yusɛ̀ wo dzɛ̀m tse' yà' bɛ̀ lɪŋ Jisòs Krɛ̀st sɛ̀, nɛ kà yumok wɛ̀p.

¹⁴ Mù sɛ̀ tsɛ̀m dɛ̀ mɛ̀ nɛ kɛ̀ ke' ye wɛ̀ŋ mvèk momjo fana mù sɛ̀ còm fa wɛ̀ŋ bum yè'e. ¹⁵ Busɛ̀ kàmòk aco yumok gu mɛ̀, mù kà nɛ̀nàk vɛ̀ àlɛ̀. Mù dzɛ̀m dɛ̀ wɛ̀ŋ rɪŋtse' mvè'nɛ̀ aco bùu sɛ̀ wo mvwe' bɔ̀p bù nɛ̀ bùu Nwì wɛ̀ŋ tse' ɲgòcu ncu ɲjàwo nɛ̀. Wɛ̀ŋ rì dɛ̀ bɔ̀p bù nɛ̀ bùu Nwì nɛ̀ a cos Nwì nɛ̀ yì cu ɲwɛ̀m nɛ̀. Cos nɛ̀ tàm tse'gɛ̀ zìnɛ̀ nɛ̀ yì. ¹⁶ Yà' nɔ̀jɔja dɛ̀ bum sɛ̀ Nwì a nɛ̀ nɪ̀tsɛ̀' fa ves yà' bɛ̀ mandzɛ̀ ye nɛ̀ yam ve'ɛ̀ co wù kà fàk. Yusɛ̀ dɛ̀,

Ma nɛ̀ bɛ̀ ɲgùpnì' ye, yì anɛ̀ bùuŋ ɲwɛ̀, fana bwiŋ ye yì bɛ̀ lis;
Ma nɛ̀ bɛ̀ yòŋsɛ̀ ye, Nwì ànɛ̀ nɪ̀ŋtsok fa bwiŋ dɛ̀ yì ɲwɛ̀ nɛ̀ rɛ̀rɛ̀ŋ;
Bɛ̀ ma nɛ̀ masinjàa Nwì fana wo à yɛ̀ yì bɛ̀ lis awo;
Bohòma nɛ̀ bwiŋ fana wo à tsòho lóliŋ ye sɛ̀ sɛ̀nɛ̀ nzenɲòŋ nɛ̀ pwe';
Ma nɛ̀ bohònzenɲòŋ nɛ̀ fana bwiŋ à dzɛ̀m bohòyi;
Ma nɛ̀ mɛ̀bu fana Nwì ànɛ̀ jɛ̀ŋ kok lo yì mɛ̀bu anɛ̀, nɛ̀ fa yì mvwe' ncum sɛ̀ ghaŋ wùriŋ.

4

Ncɛ̀p Nɛ̀ Ze' Nɛ̀ Borɛ̀ Bwiŋ Bɛ̀ Zeŋ

¹ Yòŋsɛ̀ nɛ̀ Nwì nɛ̀ a tsɛ̀' fa ves jɔja laŋ dɛ̀ anɛ̀ ye ghà nɛ̀ nùumbu sɛ̀ mè lòo fana bùu mok wɛ̀ŋ nɛ̀ me'rɛ̀ mandzɛ̀ nɛ̀ zìnɛ̀ nɛ̀ wo à dzɛ̀m tse' nɛ̀, nɛ̀ yuŋ lo yusɛ̀ yòŋsɛ̀ ze' sɛ̀ bɔ̀rɛ̀ kɛ̀' bwiŋ bɛ̀ zeŋ sɛ̀, nɛ̀ dzɛ̀m sɛ̀' yusɛ̀ yà' sɛ̀ yɛ̀rɛ̀ fa bwiŋ sɛ̀. ² Nsàap ncɛ̀ep ye'sɛ̀ sɛ̀ tesɛ̀ vɛ̀ bohòbùu sɛ̀ woo cì'gɛ̀ mvwɛ̀s, nɛ̀ kà mberŋ kòm, ɲkɛ̀rɛ̀ awo à jip laŋ. ³ Nsàp bù ànɛ̀ nɛ̀ sɛ̀ duk dɛ̀, gù kà yusɛ̀ bèbɔŋ yeŋ, nɛ̀ dɛ̀ nsàap zuzuu mok cu sɛ̀ bwiŋ kà yà' zɛ̀. ɲga Nwì ànɛ̀ gu zuzuu yà'sɛ̀ dɛ̀ ya ɲga bùu sɛ̀ wo a dzɛ̀m bohòyi nɛ̀ rɛ̀ŋ zìnɛ̀ nɛ̀ wɛ̀ŋ jɛ̀ŋ yà', nɛ̀ zɛ̀ yà', nɛ̀ kwasɛ̀ yì fo'. ⁴ Yusɛ̀ dɛ̀, bum sɛ̀ Nwì à gù yà' pwe'fo' bèbɔŋ. Yusɛ̀ co ɲwɛ̀e dzeŋ yà'a bùu, ɲga a ye-a dɛ̀ wo jɛ̀ yà', nɛ̀ kwasɛ̀ yì bɛ̀ zeŋ na. ⁵ Bum pwe' rɛ̀rɛ̀ŋ bùusɛ̀ ncɛ̀p Nwì sɛ̀ cɛ̀p ve'nɛ̀, nɛ̀ ye bùusɛ̀ wo lɛ̀ŋ piriya bɛ̀ zeŋ.

Pol Tsɛ̀' Fa Timati

Mvè'nɛ̀ Yì Sɛ̀ Gù Fàak Nwì

⁶ A ye ɲga wù jɛ̀ ntip yè'sɛ̀, nɛ̀ tip bwema mok sɛ̀ wɛ̀ŋ fana wù ye ɲgà fàk Jisòs Krɛ̀st nɛ̀ bèbɔŋ. Wu nɛ̀ nɪ̀ŋ dɛ̀ ntɛ̀m yògu laŋ bùusɛ̀ wù sɛ̀ naaŋ tu bohòncɛ̀p nɛ̀ Jisòs Krɛ̀st, nɛ̀ sɛ̀ kotse' yɛ̀yɛ̀rɛ̀ nɛ̀ zìnɛ̀, nɛ̀ wù a dzɛ̀m nà' gɛ̀ŋ nɛ̀. ⁷ Wu dzeŋ taàŋ ɲgàam lɛ̀m sɛ̀ yà' ka yumok bɛ̀ ma nɛ̀ Nwì tse' yà'a. Yɛ̀rɛ̀ nɪ̀' yòlɛ̀ ɲgòcu nsàp ncu nɛ̀ aco nà' gu Nwì kwa. ⁸ Busɛ̀ a ye-a ɲga ɲwɛ̀ yɛ̀rɛ̀-a ɲgùpnì' ye ɲgòye gɛ̀ŋ fana yà' tse' swe'. Fana a ye-a ɲga ɲwɛ̀ yɛ̀rɛ̀ ntɛ̀m ye ɲgòbe' mandzɛ̀ Nwì fana nà'nɛ̀ bɔ̀ŋ ghak wùriŋ bùusɛ̀ ye dɛ̀ yì tse' swe' bɛ̀ ncu nɛ̀ ɲga'a nɛ̀'e, nɛ̀ ye bɛ̀ ncu nɛ̀ nà' cu mantombì nɛ̀ sɛ̀'.

⁹ Ncɛ̀p nɛ̀ mù cɛ̀p ànɛ̀ nà'a zìnɛ̀, kaco ɲwɛ̀ mɛ̀rɛ̀ fuk nà' yeŋ. ¹⁰ Nà'a njo nɛ̀ vɛ̀s gɛ̀sɛ̀gɛ̀ ɲàŋ, nɛ̀ fak ve'ɛ̀ gɛ̀ŋ sɛ̀, bùusɛ̀ vɛ̀s a naaŋ tu avɛ̀s bohòNwì nɛ̀ yì cu ɲwɛ̀m, nɛ̀ yì ɲgà lùŋsɛ̀ bwiŋ pwe', nɛ̀ ye lɛ̀ bohòbùu sɛ̀ wo a dzɛ̀m bohòyi wɛ̀ŋ.

¹¹ Tsok fa bwiŋ ntip ye'sə, nə ye'rə wo ŋgògù yà' sè'. ¹² Kà də wu gu co bwiŋ sə jəŋ wu co mweŋke' duk. Cum ncu yòlɛ bə mandzə nè aco bwiŋ kùk ja'a wu, nə sə gu yàwo sè' ve'nə. Sə gu ve'nə bə mandzə nè wù sə cèp ncèp, nə ye bə mandzə nè wù sə gu bum yo pwe'. Wu sə dzəm bwiŋ, nə fa ntəm yòbohòNwi, nə cum ncu nè nà'a rərəŋ. ¹³ Ye jəŋ ŋga'a tè mù kə və fana wu jəŋ mvək yòŋgòta fa bwiŋ ŋwàk Nwi, nə sə tsoho fa wo ncèp Nwi, nə sə ye'rə wo sè'. ¹⁴ Tsərə tse' mvə'nə bù ŋkwàha bwiŋ wèŋ ànə naaŋ fa wu bo mətuhù fana ŋwè mòk nè cep yumok bə liŋ yo, ŋga yi sə cèp bə ŋaaŋ Nwi yà'a. Kà də wu swi mak li ŋkərə nè Nwi à fa wu nùmbu ànə nà'a duk. ¹⁵ Bum sè mù tsə' wù ye'sə, fa ntəm yòfo', nə fa ŋaaŋ yo sè' fo', ya ŋga ndaaŋwè pwe' nə sə ye məm̀və'nə wù sə lómantombi sə. ¹⁶ Jəŋ ŋkərə bə ncu yònə wù cu nà', nə jəŋ ŋkərə bə yusə wù sə ye'rə fa bwiŋ. Sə guhu bum ye'sə, bùsə wu gu-a yà' fana wu nə gem ni' yo nə ye bùsə sè wo yuk wu ŋga wù sə cèep sə.

Ntip Nə Wù Tse' NgòFa Bùu Cos Wèŋ

5

¹ Kà də wu jwa ŋkwà' ŋwè duk, cep bohòyi lɛ co yi tè' yò. Gù bohòwàhazùm wèŋ co də wo bwema yo wèŋ. ² Gù bohòbàa sè wo rèŋ laŋ wèŋ co də wo ma yo wèŋ, nə gu bohòwàhaŋgwèŋ wèŋ co də wo njè' yo wèŋ. Tsətsərə yònə wù tse' bohòwo nə, ye nè nà'a rərəŋ.

Bàa Yepmfə Wèŋ

³ Jəŋ ŋkərə bohòbàa yepmfə, sè wo bàa yepmfə zinə bə zinə. ⁴ A ye-a ŋga ŋwà ŋgwemfə tse' bwe kè bwe sè bwe ye àlɛ' fana bwe sə wèŋ riŋ to ntóm̀və'nə wo nə sə kùk ŋwè awo nə bə mandzə nè bəbòŋ. Yà'a mvə'nə wo nə gu ya wo lak bo fàak sè wo à gù fa bwe sə. Nwi dzəm də yà'a ye ve'nə. ⁵ Bàa yepmfə sè wo bàa yepmfə zinə, sè wo ka bùu sè co yà' tesə wo tse', sè wo naaŋgè tu awo bohòNwi yà'a. Wo sə lɛŋ nùm bə ndzəm pwe' də Nwi tesə wo. ⁶ Fana ŋwà ŋgwemfə nè yi sə tsərə ye bum sè yà'a nə gu yi kwa, mègù ye yà'sə co ŋwə nè yi a kpə laŋ, ŋga ye-a sè də yi cu fo' ŋwəm na. ⁷ Tsok fa bwiŋ də wo sə gu ve'nə ya ŋga ŋwèe kà yumok sè co yi to liŋ awo bup bùu zeŋ tse'. ⁸ A ye-a ŋga ŋwè nəmòk sə kà njənjaaŋ ye, nə ye wesə co ndap ye kùk fana ye də ŋwè ànə a mà' dzədzəm ye nə laŋ. Nsàp ŋwè ànə bup càsə ŋwè nè yi ka Nwi riŋ lok. ⁹ Wu cu ŋgòcòm liŋ bàa yepmfə wèŋ fana wù com megu liŋ bàa sè wo a dzèŋ lùumŋgòŋ hum ntùŋfu nə casə lo mantombi, nə ye sè' nsàp ŋwà nè bə ndu ye nə à sè cugè bəbòŋ. ¹⁰ Yi ye ŋwà nè bwiŋ ri yi də yi gùgè bəbòŋ. A ye nsàp bàa sè wo à kùk bwe awo bəbòŋ; nə sə jaha bə ŋkəŋ wèŋ munda'à wo wùriŋ, nə cuk fa bùu Nwi wèŋ kù, nə tesə ŋgàa yə ŋgə' wèŋ, nə ye sè wo jə wes mvək awo ŋgògùhu nsàap bum sè bəbòŋ zok, zok, nduk.

¹¹ Kà də wu com liŋ bàa yepmfə sè wo cu ntòbə ŋàŋ duk, bùsə wu nə dzəm ŋgòlòfe'lə gù səmok fana nə kà ntəm ŋgòyù Krest mok ko fe'lə. ¹² A ye-a ŋga wo gù ve'nə fana ye də wo gù bup bùsə wu bupsə yusə wo ànə kə to bohòKrest sə laŋ. ¹³ Yumook sè' də, bàa yepmfə sè wo cu ntòbə ŋàŋ sə wèeŋ nə bùuŋ ŋgàa we', nə ye ŋgòni dzoŋ ke' ndap bwiŋ. Yumòk nè nà' bup càsə wesə, a nè də wo nə ye ŋgòcaŋsə ke' ncəncəŋ, nə sə gbù ni ke' bə bum sè yà' ka yàwo yeŋ, nə sə cep ke' yusə yà' ka bəbòŋ yeŋ.

14 Mvè'nè bum yè'sè nè yeè nè ve'nè fana mù sè duk dè a bèbonj dè bàa yepmfè sè wo cu ntòbè nàj wèej jəj ndum, nè dzə bwe, nè kək ndap awo bèbonj, ya bùu sè wo sè bej ves sè kà yumok sè co wo to lij avès bə zej bup tse'. 15 Mù sè cèp ve'nè yè'sè bùusè bàa yepmfè mok wèj a jəm mè'rə mandzè nè zinè nè laj, nè be' lo Satà. 16 A ye-a nga njwè nəmòk cu nè yi tse' njwə ngwemfè mu ntombii yi fana yi kək lis bohònjwà ànə. Kà dè yi jəj fàak yà'sè, nè tse' cos nè fo' duk, ya nga cos nè tse' mandzè njgòkək rì lis bə bàa yepmfè sè wo yàwo bàa yepmfè zinè, zinè sè.

Bùu Sè Mantombi Mucos

17 A bèbonj dè wo kək lis bohòbù njkwàha bùu sè mu cos sè wo gùgè fàak awo bèbonj, kək wo lis kè' ba. Mù sè duk bohòbù sè wo fàkgè guguj njgòtsòho ncèp nè, nè sè yə'rə bwiñ sè' yà'a wèj. 18 Wo à còm ndzəne njwək Nwi sè' ve'nè dè, <<Kà dè njwèe kiñ lok cùu nàm nè wo gùgè yi, yi sè ku gòmbi duk.>> Wo à còm mok sè' dè, <<Njwè nè yi fàk laj, wo tse' njgòlək yi.>> 19 A ye-a nga njwè nəmòk jə vè nzak mətuhù njwè nè mantombi fana wù kà dzəm, tse'nga bwiñ ba kè te' àlè' duk dè wo a yə sè' njkuj. 20 Njwè nè yi gù-a bup, wù jwa sa'rə yi mvwe' bwiñ, ya nga mok sè wəp.

21 Mù sè cèp bohòwù yè'e mantombii Nwi, nè ye Jisòs Krest, nè ye masinjaa Nwi sè yi a cokfis sè dè, wu nonşə ntíp yè'sè, fana wu cu njgògè yà', wù kà njwè mòk gəm ko fa, nè kà nza' njge' ca sè' gèsè. 22 Jəj njkərə pap njkuj nè naaj fa njwè bo mətuhù. Kà dè wu tse' fuk bo sənə bup njwè nəmòk duk. Cum ncu nè nà'a rərəj. 23 Kà dè wu sè no tse' megu ndzəp duk. No rùk momjo njo vèəm yo sè yà'a yagè wu yà'a.

24 Bup sè bùu mok wèej yəəjgè jəja, bwiñ pwe' riñ dè Nwii nè sak wo bə zej. Bup sè bùu mok wèej kə yəəjgè yàwo mankwèj. 25 Yà'a bə ma nè njgògè bèbonj sè' ve'nə, bum sè wo gù yà' bèbonj mook yəəjgè jəja, mok kà ntèj yəəj cə fana yà'a nè kà səswihi sè' cu mam mali.

6

1 Bùu sè wo cu njkwèj wèej wəp masàa awo bèbonj, ya nga bwiñ kà liñ Nwi bùu wo sè bupsè, nè kà yusè bup bə bum sè vesùwèj sè yə'rə fa bwiñ sè cèp. 2 Njkwèej sè masàa awo krètèj wèej kà masàa awo sè' co yusè wà bùusè yà'wèej krètèj jə. Wo gu fa yà'wèj fàak sè bèbonj sè njkùuj, bùusè wo sè tse' bə fàak awo sè krètèj sè wo dzəm yà'wèj sè. Timati, wu yə'rə bwiñ, nè tip wo bə bum yè'sè.

Ntíp Bə Nzak Ghàk

3 Timati, a ye-a nga njwè nəmòk cu nè yi sè yə'rə fa bwiñ yumok sè zok, sè yà' ka mvwe' mò'fis bə ncèp nè zinè nè Tà Jisòs Krest avès nè yej, nè sè bej yəyərè nè nà'a bə mandzè nè vès sè yù Nwi fo' nè, 4 fana ye dè yi ngà nēni', yi ka yumok riñ. A yà'sè dè njkərə ye nè ləm, yi sè lap mègù njgòfi' duk, nè sə jəj vè njkùəm bə bum sè bwiñ sè cèep. Bwiñ fi' duk, nè sə kuəm fana yà' gu bwiñ, wo sè tse' ntəm sè cucuk kè lù wèj, nè gu bwiñ ga'a, nè jəj vè yàk bwiñ, nè gu bwiñ njgòmərə yusè yà' cu sè vè njwè nəmòk. 5 Nsàp bù ànə kùəmgè nùumbu pwe' bùusè njkərəə awo sè ka rərəj yej. Wo ka zinè nè mok riñ. Wo tsəm dè wo be' mandzè Nwi ya nga wo tse' swe' fo'.

⁶ A le zìnə də a ye-a nga ɲwè sə be' mandzə Nwì, nə ze' bə yusè yi tse' fana ye də yi tse' swe' maŋgəŋgəŋ. ⁷ Vesùwəŋ rì də vesùwəŋ ànə və sə nzenɣòŋ fən botu, a nə foho lòsə' botu anə. ⁸ Ye də a ye-a nga a tse' yusè ɲgòzu nə ye cəək sè ɲgòni fana yà'sə ye kəkurè bohòvès anə. ⁹ Bùu sè wo dzəm ghàk wèŋ nə tse' toho màmumsè nənàk. Ntəm nə wo tse' nà' ɲgòdzəm bum nà'nə nə ye bohòwo co tam, nə nà'a nə ko wo, nə gu wo dzəm bum ləm nə ye sè co yà' yaŋsə wo ntəm fana yà' gu wo gbù bisə. ¹⁰ Busè ntəm nə ɲgòdzəm mbàam, mandzə nə bup pwe' tesə vègè fa'nə. Bùu mok wèŋ a mè'rə mandzə nə Krest nə, bùusè də wo dzəm mbàm, fana nə ye nsàap ɲgə' zəzok.

*Pol Tipsə Timati Də Nà'a Təəŋ
Bə Mandzə Nwì Gəgəŋ*

¹¹ A ye-a bohòwù yofana Timati, wu yòŋwəə Nwì; caŋ nsàap bum yà'sə pwe'fo'. Jihi nzòŋ ɲgòyù le yusè yà'a rərəŋ. Gù yusè aco Nwì kwa bə zəŋ, nə sə naaŋ tu yo bohòKrest, dzəm bwìŋ, sə kontum, nə sə ye fùə. ¹² Jihi nzòŋ, nə lù nsàp lù nə aco ɲwè lù nà' ɲga yi fa ntəm ye bohòKrest nə, ya wu be' ko lùŋ nə. Nà'a yà'sə lùŋ nə Nwì ànə to wu də wu kə tse' nà' nə. Yi ànə to wu ghà nə wù à təəŋ mvwe' bwìŋ, nə cep jəja də wù dzəm bohòKrest nà'a. ¹³ Mù sə tsə' wu ncèp nè'e mantombii Nwì nə yi fagè yòŋsə bohòbum pwe', nə ye Jisòs Krest nə yi à təəŋ mantombii Poŋtiyòs Palè, nə cep fis zìnə ye jəja. ¹⁴ Mù sə tsə' wu də, wu noŋsə ntip sè mù fa wu yè'e pwe'fo', nə kà mòk bupsə lok fùk, ya ɲga ɲwè nəmòok kà lɪŋ yo bə jòn to tətè kə dzenɣə ghà nə Tà àvès Jisòs Krest nə və səmok nə. ¹⁵ Mvèk nə kùrə fana Nwii nə gu yi, yi tesə vè jəja. Yi Nwì nə yi tse' mègù ye yusè yà'a bəboŋ, yi tse' nzenɣònə yìiyi, yi ɲkum bohòŋkəŋkum wèŋ pwe', nə ye Tà bohòtə wèŋ pwe' sè'. ¹⁶ Yi tse' lùŋ nə kaco nà' me yeŋ, yi cugè mʉtsətsə'rəə marəŋ nə kaco ɲwè kəəp və to fo' yeŋ. ɲwè ka yi bə lis ye yuk, nə ye sè' də kaco ɲwè ye to yi sè' yeŋ. Bwìŋ wəp yi, fana ɲaaŋ ye sə cum geŋ fo' mvèsè nə mvèsè. Yà'a ye ve'nə.

¹⁷ Ma nə bohòbùu sè wo ɲgàa ghàk sə nze fəŋ fana tsok fa wo də wo kà ni' sə nəŋ. Wo kà tu bə ghàha awo sə naaŋ bùusè ɲwè ka mvè'nə yà'a nə me wes nə riŋ. Wo sə naaŋ tu awo le bohòNwì bùusè yi ɲwè nə bo to, yi fagè ves bum pwe'fo' ɲkàwɪntəŋ, də ya vèes kwa bə zəŋ. ¹⁸ Wo sə gu bum sè bəboŋ wùriŋ, wo tse' bo awo to, nə sə fa bwìŋ mbo. Yà'a yusè yà'a nə gu wo, wo ye ɲgàa ghàak sè zìnə sə, ¹⁹ bùusè a ye-a nga wo gù ve'nə, ye də wo lòksə yà'sə bum sè yà'a nə tesə wo ntse'mòk, fana wo nə kə tse' lùŋ nə nà'a lùŋ nə zìnə nə.

²⁰ Timati, jəŋ ɲkərəð bə yusè Nwì a fa ndzə bohòwù. Kà cùu yo bə ncèp sè ɲgwàŋ sè yà' ka yumok bə ma nə Nwì tse' yà'a gèsè, nə kà cù bə mfi'duk ləm sò. Bùu mok wèŋ sə tsəm də a ncèp ɲkərəð, ɲga yà' kà ve'nə yeŋ. ²¹ Bùu mok wèŋ tsəm də wo tse' ɲkərəð fana yà' a gùu wo jam mandzə nə ɲgòtse' bum sè vesùwəŋ a dzəm sə. Nwii gu wu bəboŋ.

Nwàk nò Ba, nò Pol à Còm Fa TIMATI

Pol à còm nwàk ènə nga yi cu mu ndapndzəmə yìyi fana yi dzəm ngòyè Timati. A ye nga yi ri də mvè'nè yi nə kpə kùrə laŋ. Yi à sè cèp ghak bə ntip sè ngòtsòho ncèp nò Nwì nə. Tu ncèp nò gəgəŋ nə nja də, nwè nò yi dzəm-a ngòyè mofàk Jisòs nò zinə nə, yi tse' ngòyè co sojà nò yi sə yu' duk. Yi ka tse' ngòkosə lo' marè'tu bohòŋkwà'nwè ye nò nà'a Jisos Krest nə. Yi tse' ngòyè fəfuhù ngòyè ngə' bəu fàak ye sə (ye ngoo 1:8, 2:3, 2:12, 2:15, 3:11, 4:5).

1 Còm nwàk nè'e mùu Pol nò mu ngà ntum Jisòs Krest. Nwì a fùhu nòŋsə yi də mu ye ngà ntum ye. Fàk am yè'sə də mu sə tsoho fa bwiŋ bə nzak lùŋ nò nà' sə vè bohòJisòs Krest nə. ² Mù sə còm fa nwàk nè'e bohòwù Timati mo àm nò sə ntùu mù. Nwì nò yi t'è' nə ye Jisòs Krest nò yi Tà àvèsə gə wu bəbòŋ, nə koksə manziŋ bohòwù, nə fa wu fifi sə ntùu.

Pol Kwe'sə Timati NgòFàk Gəgəŋ, Nə Kà Wəp

³ Mu kwasəgè Nwì bəu wùu Timati. Mù sə fàk bohòyi bə ntum nò rərəŋ mvè'nè t'è' am wèŋ à fàak. Mu ləŋgè bohòyi marəŋ bə ndzəmè lònŋ də yi se wu ŋkəuŋntəŋ. ⁴ Mu tsərə ndzəplis yo sè wù a wa ghà nò vesù à g'à yà'a, ntum àm sə gə mu co mu ye fe'lə wù səmok ya mu kwa. ⁵ Mu tsərə fe'ləgè mok sè' mvè'nè wù a fa ntum yòbohòJisòs bə nò zinə. Macici yòLuwis ànə fa to ntum ve'nə yi, nə ye də ma yòYunis fa sè'. Mù ri də wu sè' ve'nə. ⁶ Mvè'nè mù ri də wu ve'nə fana mù dzəm də mu tsok fa wu yumok. Wu lumsə ŋkərə nò Nwì a fa wu ngòfàk bə zəŋ ghà nò mù ànə naaŋ fa wu bo nà'a. ⁷ Rìŋtse' də Nwì a fa vesùwèŋ Yòŋsə ye nò Rərəŋ nò nà' gù ves a kà wuə tse'. Nà' a fa ves nàŋ, nə gə a dzəm bwiŋ, nə sə ko nì'.

⁸ Ye də kà də wu koksə marè'tu ngòtsòho fa bwiŋ liŋ sè Tà sə duk. Nə ye sè' də kà də wu koksə marè'tu bohòmù də bùusə mu ngà ndapndzəm sè' duk. Yusə də wu tse' lə nsàp ntum nò ngòkè ye ngə' bəu Ntirè nò Bəbòŋ nə sè'. Aco wù gə to yè'sə bə nàaŋ sè Nwii fa wu yà' yi. ⁹ A yi Nwì nə nò yi a lùŋsə ves, nə duk ves də a cum ncu nò nà'a rərəŋ. Yi à gù yè'sə, ka də a bəu yumok sè bəbòŋ sè vesùwèŋ a gù yeŋ. Yi à gù fa ves yè'sə ndzə bohòJisòs Krest nga yi tsəm kok gu sə vèə yi bə bòvəm ye nga nzeŋgòn ka ntòyeto. ¹⁰ Nè niè' nè'e mvè'nè Jisòs Krest ngà lùŋsə bwiŋ a vè fana vesùwèŋ a ri mok bum sè Nwì a sə tsərə də yi nə gə sə. Yusə yi à vèə nə gə sə də yi à ghak nàaŋ kpə, nə jəŋ vè lùŋ nò nà'a nò kà mè yuk mvwe' jəja. Mandzè nò yi à jə vè nà' à ye bə Ntirè nò Bəbòŋ nə.

¹¹ Nwì a naaŋ fa mu bo mu tuhù də mu tsoho sè' Ntirè nò Bəbòŋ ènə. Mu sè' ngà ntum zəŋ, nə sə yə'rə fa bwiŋ sè' zəŋ. ¹² Nà'a njo nò mù sə yə ngə' nə. Megu də marè'tu sə kà mu ko bùusə mù ri nwè nò mù a dzəm

bohòyi nè bèbòŋni. Mù rì tse' sè' pap dè yi tse' òàaŋ sè ògònòŋsè bum sè mù a fa yà' ndzè bohòyi sè tètè kè dzeŋ nùmbu ànè nè yi nè bwi vè. *

¹³ Wù à yuk ncèp nè zinè nè nà'a bə liŋ Jisòs Krest nè bohòmù laŋ. Jəŋ ŋkərəð də wu sə yuŋ megu zeŋ. Wu sə gu vè'nə, wù sə fa ntəm bohòNwi, nè sə dzəm bwiŋ bəusə wu ŋwəə Jisòs Krest. ¹⁴ Ncèp nè Nwi a fa ndzè bohòwù ènə gu nteŋ wù kà fùk. Fana ye də wu jəŋ ŋkərəð də ŋwə nəmòok kà nà' kupsə bupsə. Yòŋsə nè Rəreŋ nè nà' cu ndzè ni'i vès nè nè tesə wu ŋgògù vè'nə.

¹⁵ Wù rì dè bùu sè mvwe' lak Esiyà pwe' a mè'rə tes mù mùmù. Fùgelòbə Emoginìs a mè'rə mù sè'. ¹⁶ Ŋwə nè yi vesi mègù Onesiforòyi. Yi gùgè ntəm àm sə ye fəfup. Yi kà marè'tu bə kwan am yè'e sè' koksəgè. Mù tsəm də Tàa nè se ndap ye bə nsàp nè yi sə gu ànə. ¹⁷ Yi à kè dzèŋ mvwe' lak Rumà, yi lap fok kè'ca mù vè'è tètè yi ye mvwe' sè mù cu. ¹⁸ Mù sə leŋ də Tà Nwii gu Tà Jisòs ŋgòkoksə manziŋ bohòyi nùmbu ànè nè yi nè bwiŋ vèə. Wù rì mvə'nə yi à sə tesə mù ghà nè mù à ye mvwe' lak Efesoyà'a-e bèbòŋni.

2

Ngə' Nə Ngà Fàk Nwii Nə Ye

¹ Wùu Timati mo àm, təəŋ gəgəŋ bə òàaŋ sè Jisòs Krest fagè bùu ye wèŋ. ² Wù à yuk bum sè mù a sə yə'rə kè' mvwe' bwiŋ yà'a; jəŋ yà', nè yə'rə bwi fa bùu sè wo zinè nè ye kəkərè. Bùu yè'sə wèeŋ nè jəŋ yà', nè yə'rə bwi fa bùu mok wèŋ sè'. ³ Ye ŋgə' ma njòco sojà nè bèbòŋ bohòJisòs Krest. ⁴ Wù rì də ŋwə nè yi sojàa kà ncu ye co ŋwə nè la'à mok cugè. Yi cugè ncu nje ŋgògù də ŋkwà'ŋwə ye sə kwa. ⁵ Tsərə fe'lə-a mòk co ŋgà cacəŋ-è. Aco wo də yi gha' bwiŋ yi, ŋga yi ka lùuk sè wo nòŋsəgè də ŋwèe caŋ vè' bə vè' sə pwe' noŋsə à? ⁶ Ngà fàk nzum nè yi fàkgè vè'è bə òàaŋ tse' togè bum sè yà' tesə mənziù fi yi. ⁷ Tsərə bum sè mù tsə' fa wu yè'sə bèbòŋ. Tàa nè gu wu wù rəeŋ bə zeŋ pwe'fo'.

⁸ Kà swi də Jisòs Krest nè yi à tesə bohòbùu Devid à lòkok mvwe' kpə. Nà'a Ntirè nè Bèbòŋ nè mù sə tsòho fa bwiŋ nè. ⁹ Yà'a yusè mù sə yèè nè ŋgə' bùu zeŋ sə. Wo tasə mù yè' bə kwan co ŋwə nè yi bupsə yumok. Megu də kaco wo tasə to Ntirè nè Bèbòŋ nè yeŋ. ¹⁰ Fana mù sə ye lo yàm ŋgə' mantombi bəusə bùu sè Nwi a cokfis wo yè'sə sè nteŋ. Mù gu vè'nə ya wo dzəm bohòJisòs Krest fana Nwi fa wo lùŋ nè nà'a nè kà kè mè yuk nè. Fana wo nè kè tse' bum sè bèbòŋ sè yà'a nè kà mè yuk, sè Nwi a nòŋsə fa bùu Jisòs wèŋ sə. ¹¹ Ncèp mòok nè', nè nà' a zinè, aco wù riŋ yòsə' də a vè'nə, də,

A kpə-a ves Krest,
A nè lokok be'lə sè' vesiwèŋ.

¹² A təəŋ be'lə-a venəwèŋ cùk,

A sak gəŋ ye sè' venəwèŋ.

A kà-a yi də yi nè njàvès jə,

Yi kà ves də vesùwèeŋ sè ye sè' jə.

¹³ Vesùwèeŋ kà-a zinè bohòyi ye,

Yi mègù ye ŋwə nè yi yegè ye zinè.

* **1:12** 1:12 Aco ncèp ènə sə duk də, <<Yi tse' òàaŋ sè ògònòŋsə bum sè yi a fa yà' ndzè bohòmù sə.>>

Kaco yi dzeɛŋ yuk ni' ye yeŋ.

*Fàk Co Nwì Dzəm Də,
<<Ŋ, Wù Sə Fàk>>*

¹⁴ Gù bàu yo wèŋ ɲgòtsərə tse' bum yà'sə, nə kà swì. Cèp bohòwo, nə soŋ wo nt'u' bə̀boŋ mənə liŋ Nwì də wo kà mvək bə̀ ncèep cùu sè də ɲwè nè'e riŋ ghak yi kè nà'a àlɛ' sə càsə. Nsàp ànə ka fàk tse', nà'a bupsəgè bàu sè wo yuk yà' bupsə. ¹⁵ Jihi nzòŋ, nə gù fàak yo bə̀boŋ ya Nwii dzəm də <<Ŋ, wù sə fàk mùm vè'nə.>> Ye nsàp ɲwè nè kaco marè'tu tesə sənə fàak yo yeŋ, nə ye ɲwè nè wù ri ɲgòkotse' ncèp nè Nwì nə bə̀ mandzè nè bə̀boŋ. ¹⁶ Yusə də, kà də wu tse' bo sənə nsàp taanŋaam ləm sè yà' ka fàk bohòNwì tse' yà'a duk. Mù duk ve'nə bə̀usə yà'a jə fəsə logè bwiŋ mvwe' mandzè Nwì maŋkwèŋ, maŋkwèŋ. ¹⁷ Ŋgàam awo yà'sə yegè co nsàp mvwe' nè nà'a kà mège, nə sə jək logè mantombi nà'a. Himiniyàs bə̀ Filitù sə yè'rə bwiŋ nsàp bum yà'sə. ¹⁸ Wo a jàm me'rə mandzè nè zinə nə laŋ. Wo sə duk ke'cà də ɲgòlòkok mvwe' kpɛ̀ à cà lòmè laŋ. Wo gù ve'nə fana bàu mok wèŋ ye ɲgòmərə də zinə nə ɲga'a nè fòlɛ. ¹⁹ Bwiŋ sə mərə-a sè ve'nə fana bàu Nwì wèŋ nə təəŋ gugɛŋ co kuumndap, yà'a nè kà kupsə yuk. Ŋgì ncèp nè wo còm naan mbwa nə də, <<Tà ri bàu sè yà'wèen sè ye. Nwè nè yi də yi be' mandzè Tà Jisòs lònŋ, yi cokfis ni' ye sənə bɛp.>>

²⁰ A yegè munda'à ɲgà ghàk wù ye bum sè ɲgògèsə zuzu mbwa zəzok. Mok sə yà' gù nteŋ. Mok sè ka nteŋ gugɛŋ yeŋ co kàŋŋ ncàk ve'ɛ. Sè yà' gù nteŋ sə, wo fis mège yà' numbu nzu. Mok sə ye sè wo zɛ bum ca ghà nè fòlònŋ nzak kà ye. ²¹ Ye də a ye-a ɲga ɲwè cokfis gesə ni' sənə bɛp yè'sə pwe' fana yi nə ye mok co yu gesə zuzu nè nà' gù nteŋ. A ve'nə bə̀usə yi mok rərəŋ. Yi tse' mok fàk. Yi mok kəkərè co də ɲgà ndap nə gù fàk bə̀ zəŋ numbu nè sə bà bə̀a pwe'. ²² Ye də wu caŋ gesə mvwe' ɲgùu wàhabwiŋ sè yà'a jə logè wo ɲgògè bɛp yà'a. Jihi nzòŋ ɲgòkè gù mège yusə yà'a kəkərè, nə sə naan tu bohòJisòs gugɛŋ, nə tse' dzədzəm bohòbwiŋ, nə ye bə̀ fifi. Wu gù ve'nə ye də wù sə gù sè mvè'nə bàu sè wo yù Tà bə̀ ntum nè mò'fis sə gù. ²³ Kà də wu gesə cùu yo sənə bum ləm sè jì ɲkərè sè bwiŋ sə cèep duk. Wù ri yòsə' də nsàp bum yà'sə jə vè mège ɲkùəm. ²⁴ ɲgà fàk Tà Nwì ka tse' ɲgòye ɲwè nè yi sè li ni ke' sənə ɲkùəm yeŋ. Yi nə ye tsoŋ ɲwè nè fùə bohòbwiŋ pwe'. Yi tse' ɲgòye sè' ɲwè nè yi ri ɲgòyè'rə bwiŋ bə̀boŋ, nə ye fe'lə sè' ɲgà kontum. ²⁵ Yi ye nsàp ɲwè nè bwiŋ bə̀n-a yusə yi cèep, yi rəŋsə yà'wèŋ bə̀ fùə. Yi gù ve'nə, bə̀usə kàmòk aco Nwì kupsə ntuum bàu yà'sə wèŋ wo riŋ zinə nə. ²⁶ Ya ɲga ɲkərè awo bwiŋ vèə, wo caŋ tesə sənə tam Satà nè yi ɲgà bərə bwiŋ. Tam nə yi anə kotsə' yà' ca də yà'a sə yuk bohòyi nə.

3

Bum Sə Bwiŋ Nə Sə Gù ɲga Jisòs Kùəp ɲgòVəə

¹ Mù dzəm də wu rəŋŋ də ghà nè Jisòs kùəp ɲgòbwiŋ vèə, ɲgə'ə nə ye ve'ɛ wùriŋ. ² Busə bwiŋ nə sə gù bɛp wùriŋ. Bwiŋ nə sə dzəm megu ni' awo, nə sə dzəm mbàm; wo nə sə dzəm ɲgòtsòho ke' də mù ve'ɛ bə̀ ve'ɛ, nə sə ne ni'. Wo nə sə yak ke'cà bwiŋ. Bwenke' wèen nə kà ma bə̀ tè' mok sè' yuk. Bwiŋ kà ntum nè ɲgòkwəsə ɲwè mok sə tse', nə kà Nwì sè' wəp.

³ Bwiinj nè kà bùu awo sè munda'à wo sè' sè dzəm. Bwiinj nè sè tse' ntəm sè guguj. Bwiinj nè sè ci' fa bùu mok wèj mvwès. Bwiinj nè sè gu lo bum mvè'nè wo dzəm nduk. Bwiinj nè sè ye ngàa ngwap, nè kà yumok sè yà'a bəbɔŋ dzəm lok. ⁴ Bwiinj nè sè borə bwiinj. Bwiinj nè kà duk sè yuk, nè ye ngàa koksə-ŋkwèj. Wo zɔ nzenɡòn, nè kà mvək bə yusə yà'a bəbɔŋ bohòNwi tse'. ⁵ Wo nè sè gu megu bum Nwi ma mɔŋgùp ni'i, fana nè sè bej bwi nàaŋ sè yà' cu nja sè. Kà nge' wej nsàp bù ànə ko lok. ⁶ Yà'a nsàp bù nè wo gorə ni munda'à bwiinj bə ŋkərè. Wo ni ve'nə, nè ci' ko bàà sè wo lo'. Bàà yè'sə wèj bə' ku' tse' bɔp bə marè'tu ndzə ni'i wo nè sè jip ke' bə zɛj. ⁷ Wo sè dzəm ngòyərè ri bum, nè kà zinə nè ri yuk. ⁸ Nsàp mbəmbaam sè ve'nə yè'e ka zinə tse'. Wo yà'sə co bùu sè liŋ awo də Janè bə Jambri, sè wo à sè dzèej duk Musi. Ŋkərèə awo a bɔp yà'sə laŋ fana wo tse' dzədzəm nè nà' a jabu. ⁹ Yusə də wo nè kà səsap lɔŋga bwiinj ko mbwèe awo laŋ. Yà'a sè' mvè'nè bùu sè ba yà'a à ye fana bwiinj ko mbwèe awo.

Pol Tipsə Timati

NgòTəəj Cùk Bə Zinə Nə

¹⁰ Bohòwù yòTimati, wù à ri zinə nè bohòmù. Wù ri yusə mù sè yərè fa bwiinj, nè riŋ ncu àm, nè riŋ fe'lə yusə mù sè dzəm ngògùu. Wù à yə mvè'nè mù à fa ntəm àm bohòNwi, nè ye mvè'nè mu fùə, nè sè dzəm bwiinj, nè ye mɔm̀vè'nè ngə' à sè vè bohòmù, mù təəj mali guguj. ¹¹ Wù ri sè' mvè'nè bwiinj a yejəsə mu ngə' mvwe' bòop lak sè co Antiyòk bə lak Akonòm bə lak Listà. Ngə'ə sè yà' à vè bohòmù pwe' mù à təəj guguj fana Tà Jisòs nè fis gəsə mu ca lòonj. ¹² A zinə də, ŋwə nè yi dzəm-a ngòbɛ' mandzè Jisòs bə zinə ye pwe', yi nè tse' tsonj ngə' bohòbwiinj. ¹³ Bùu sè bɔp sè wo duk bòrəgè də wo dzəm Nwi yà'a nè sè bɔp ghaha lo ghaha. Wo nè sè borə bwiinj ŋga wo sè bòrə wo yàwo sè' bòrə. ¹⁴ Nə ye də wùu Timati, dù mali mantombi bə zinə nè wo à yərè wu, wù dzəmtse' cùk nè. Tsərə tse' bùu sè wo à yərè wu. ¹⁵ Tsərə tse' sè' də wù à ri yè jə ŋwàk Nwi ŋga wù cu ntòm̀m̀wɛŋke'. Nwàk Nwi ènə zɛj nè aco nà' jə lo to wu ngòri ŋkərè, nè kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè. Nà' tse' ngòjə lo wu ve'nə ŋga wù fa ntəm yòbohòJisòs Krest. ¹⁶ Bum sè wo à còm ya' ndzənə ŋwàk Nwi lòonj fo', à tesə vè bohòNwi. Yà' tse' fàk ngòyərè fa bwiinj zinə. Nə tse' fàk ngòni fa bwiinj yusə yà'a jòn. Nə tse' fàk ngònitsə' fa bwiinj ngòtesə sənə jòn, nè təəj fe'lə rərəŋ səmok. Nə tse' fe'lə fàk ngòyərè fa bwiinj mandzè ncu nè nà'a kəkərè. ¹⁷ Fana yà' gu ŋwə nè yi fàk bohòNwi pwe' kà yusə yi tse' ngòri jamè. Fana yi ye kəkərè ngògù nsàp fàk nè fòpwe'fo' nè nà'a bəbɔŋ.

4

Pol Ta Fa Timati Kpɔ

¹ Timati, so'rə ntu' bəbɔŋ, nè yuk ncèp nè'e. Mù sè cèp bohòwù guguj mantombii Nwi nè ye Jisòs Krest nè yi nè sak ndàaŋwè pwe'. Yi nè sak bù kpəkɔp bə bùu sè wo cu ŋwəm. Njo nè yi nè vè ŋgòkə sak gaŋ ye fana mù duk wu də, ² Tsoho ncèp Nwi nè ghà nè fòlòonj, ŋga mvè'nè sè bòo nè ye mvè'nè sè bɔp mwè pwe' wù tsòho. Sa'rə bùu yo wèj ya wo tɛjəsə bɔp awo sè wo sè gùu. Kwɛ'sə wo ya wo gu bum bə mandzè nè

nà' a ye bèboŋ. Ko ntum nè kà teŋsè, nè sè yè'rè wo sè'. ³ Busè mvèk sè vèè nè bwìŋ nè kà yəyè'rè nè nà'a zinè yu'rè. Wo nè sè yuŋ lo gu yusè yà' sè bòwo. Wo nè sè to benè cicàa sè wo dzəm, də ya yà'wèeŋ yè'rè fa wo nsàap bum sè sè bòwo co wo yuk zeŋ. ⁴ Wo nè kà ngòyu'rè yusè yà'a zinè mok dzəm. Wo nè dzəm ngòyu'rè ke'cà maŋgəŋgèeŋ sè wà. ⁵ Nè ye də bohòwù yò, ko ni' yò, nè təəŋ bə ŋkərè ghà nè fòlòŋ. Ngə' vè-a bohòwù, wù ko ntum. Sə gù fàha yo co fəŋgəri nè. Gù fàha sè Nwì fa wu ngògù lòŋ sè'.

⁶ Bohòmà yàm, mvèk njàm nè ngòkpu kùrə laŋ. Kpu àm nè nà'a co mù sè fe' mà' fa Nwì dzè rùk nè fi. ⁷ Mù a lù ma njàm bèboŋ laŋ, mù a ca ca àm nè kə mesə sè' bèboŋ. Mù tə mali bə zinè àm nè. ⁸ Nè nga'a nè'e, lèlāk àm cu yo bəusè mù a gù mvè'nè Nwì sè dzəm sè. Tà Jisòs Krest nè yi sakgè bum kəkərè nè nè fa mụ nà' nùmbu nè yi nè vèè. Yi nè kà nsàp èwə bohòmà fa mэгù, yi nè fa ndaəŋwè pwe' nè yi tes lis mandzè bə kwəka ngòkàk nùmbu nè yi nè bwìŋ vèè ànə.

Pol Fa Ləsə Timati Ntip

⁹ Ləp mandzè, nè vè kə ye mụ jəjo yè'sə. ¹⁰ Dimà a mè'rə nòŋsə mụ nè' mùmè. Yi dzəm ngòbè' lòmègù mok bum sè bèboŋ sè sè nze fən. Yi a lòyuye mvwe' lak Tètalonikà. Kresèŋ a lòye mvwe' lak Gàlesiyà fana Taitòs lo ye mvwe' nzeŋgòŋ Dàlmasiyà. ¹¹ Luk cu mэгù vesi mok yìyi. Wu cu ngòvəè, wù jə və Mak, bəusè aco yi tèsə mụ bə fàk. ¹² Mù a tum lòTikikòs mvwe' lak Efesò. ¹³ Wu vèè, wù jə və fa mụ cək àm nè mù à mè'rə nà' mvwe' lak Truwà bohòKapònà'a. Jə və fa mụ njwàak am sè'. Nə jə və fa mụ njwàak fàk am sè ya' tse' liŋ yà'a ntèŋ. ¹⁴ Alèsandà ngà teŋlām nà'a a gù mụ bup nsàp nè wù kà fùk. Nwii nè lāk fəsə yi sè' mvè'nè yi a gù mụ. ¹⁵ Sə gi yòbohòyi sè' bə ŋkərè. Busè yi a cèp ngògù bup sè Ntirè nè Bèboŋ nè vè'ε bə nàŋ.

¹⁶ Mvè'nè mù à təəŋ to mụ kot mantombi fa' ngòfi'lə ncù am yà'a, wo pwe' a mè'rə tes mụ mùmè. Mù ləŋ Nwì də yi kà wo yumok bəu zeŋ gù! ¹⁷ Tà Jisòs à ye gù fo' vesi yi. Yi à sə fa mụ nàŋ fana mù tsòho rì to ncèp nè pwe'fo', ya bə lakmum wèeŋ yuk nà'. Yi a caŋsə gesə mụ mvwe' cùu gwim. ¹⁸ Tà Jisòs nè caŋsə gesə mụ mvwe' bup pwe', nè jəŋ lo mụ bèboŋ mvwe' lak ye sè mabu mvwe' dzè' ŋkum ye. Kəkùksəə ye bohòyi, nè kà mè yuk. Yà'a ye vè'nə.

Cəcəpsə Nè Nà' Ləsə Mbwe

¹⁹ Cəpsə fa mụ Prisiliyà bə Akwilà. Cəpsə fa mụ bəu munda'a Onesiforòlòŋ. ²⁰ Eratòs cu maligè ye yà' mvwe' lak Korè. Mù a mè'rə Tròfimù mvwe' lak Militù nga yi nòyiyaŋ. ²¹ Jihi nzòŋ nè və nga mvèk mbəŋ ka ntòvə. Èbulòbə Pudèn bə Linùs nè ye Klaodiyà wèŋ cəpsə wu bèboŋ. Bwema sè fəŋ sè pwe' cəpsə wu sè'. ²² Tà Jisòs sè kùk yòŋsə yò. Bòvəm nè Tà nè ye bohòwù sè'.

Nwàk nè Pol à Còm Fa TAITÒS

Taitòs à ka ñwəə Jus yen. Mvè'nè yi à bùuñ krètèy fana yi tesə Pol bə fàak sè nà' à sə gù lóo sə. Pol à còm fa ñwàk ènə bohòyi nga yi sə cu mvwe' lak Krit. Pol nõhsə Taitòs nè mvwe' lak Krit anə ya nà'a sə jəy ñkərə bə fàha sè məmuvwe' cos nè fo' nə.

Ñwàk nè tse' bum te' sè ñgòcèp bə zey. Nè mò'fis də nà' sə fa Taitòs ntip bə nsàp ncu nè aco bùu sè mantombi mu cos sə cum mutsətsə'rəə bùu lak Krit, sè wo wə' nè ye mfiy. Ntip nè ba nè yi sə fa Taitòs nè də nà'a riñ yusə ñgòyərə bòop bùu sè zəzok mu cos sə. Ntip nè te' nè də krètèy wèy tse' ñgòye le fùə, nè sə ye bohòbwiñ pwe' sè' bəboñ. Wo kà liñ ñwə nəmòk bup to, nè kà də wo sə kəəm sè' duk.

¹ Còm ñwàk nè'e mùu Pol nè mu ñgà fàk Nwi nè ye ñgà ntum Jisòs Krèst. Krèst nè a cokfis mu də ya mu tesə bùu sè Nwi a cokfis yà'wèy sə, ya nga wo fa ntum awo bohòyi, nè ye sè' də ya wo riñ wesə zinə nè nà'a gùgè ñwè ñgòwəp Nwi bə ntum nè mò'fis nè. ² Mvè'nè mù sə fàk bohòyi fana mù sə naan tu ñgòkə tse' lùñ nè nà'a nè kà mè nè. Nwi ànə kak bwiñ ñjamòk lan də yi nè fa bwiñ lùñ ànə. Yi kà mvwès ci'gə. ³ Mvək nè à wès fana yi fis və lùñ nè. Yi à fis ni fa bwiñ nà' bə ncèp nè yi a fa ndzə bohòmù nè. Yà'a yusə yà' a gùu ñkuñ mù sə tsòho fa bwiñ ncèp ènə nga a duk mu ve'nə Nwi nè yi ñgà lùñsə ves nè.

⁴ Mù sè còm fa ñwàk nè'e wuu Taitòs. Wu co mo àm nè zinə bùusə vesù tse' dzədzəm nè mò'fis. Mù leñ Nwi nè yi Tè' àvès bə Jisòs Krèst nè yi ñgà lùñsə ves nè də wo gu wu bəboñ, nè fa wu fifi.

Fàak Sè Taitòs Tse' ÑgòGù Mu Coòs Sè Mvwe' Lak Krit

⁵ Njo nè mù ànə me'rə nõhsə wu mvwe' lak Krit à ye də ya wu guhu tsə'rə bum sè yà' ka mu cos anə mvè'nə yen yà'a. Mok ye sè' də ya wu cok nõhsə lo bù ñkwàha bùu sè məmuvwe' cos nè mvwe' buk lak nè fòpwe'. Sə tsəm tse' də mù à duk wu də, ⁶ ñwə nè wu cokfis yi də nè'e ñwə nè mantombi fana nga yi ñwə nè bwiñ ri yi də yi ñwə nè yi tse' zinə, nè tse' megu ñwàñwè mò'fis. Bwe ye tse' ñgòye bwe sè wo dzəm bohòJisòs Krèst fana kùugi awo ye nsàp nè kaco bwiñ duk fa wo də wo ñgà lohòntu' yen, nè kà gùgutu sè' ye. ⁷ Ñwə nè yi mantombi co tu mu cos, nè sə fàk yà'sə fàak Nwi fana ye də kùugii ye nè ye nsàp nè bwiñ riñ yi də yi ñwə nè yi tse' zinə. Yi kà ni' sə nè, nè kà bum nənək sə jòk. Yi kà rùk lələ dzəm, nè kà ñgà lùlù ye, nè kà mbàm lələ dzəm. ⁸ Yi ye le nsàp ñwə nè yi dzəmgè də bwiñ vè nda' à yi, nè sə dzəm yusə yà'a bəboñ. Yi ye ñwə nè yi tse' ñkərə, nè sə gu yusə yà'a kəkərə. Yi ye ñwə nè yi sə fàk bohòNwi bə ntum mò'fis, nè ye ñwə nè yi kogè ni'. ⁹ Yi nè ye tsoon ñsàp ñwə nè yi sə kotse' bum sè vès à yərə fa wèy sə cùk, ya nga yi tip riñ bùu mok wèy bə ncèp nè rərəy sè', ya yi niñtsok fa to bùu sè wo sə fenə yi wèy də yà'wèy bə jòn.

Pol Duk Də Taitòs Sa'rə Ñgà Gatu

¹⁰ Guguṅ tu bwiṅ cu wùriṅ, nè kà nsàp nè co wo sè yè'rè dè bwiṅ kom tsoṅ tu mbəmbam yà'a ye wesè. Wo sè cèp ncèep ləm, nè sè borə bùu mok wèṅ. ¹¹ Gù wo nga wo lok cùu awo sè, bùusè wo sè yè'rè fa bwiṅ bum sè yà' ka zeṅ yeṅ, dè ya wo tse' megu mbàm bə zeṅ. Yà'a yu marè'tu. Wo sè bōrə màk bwiṅ bə ndap awo pwe' bə nsàp ncèep awo yà'sè. ¹² Nwè nəmòk nè yi la'à wo fa'nə, nè yi tsòhogè bum sè yà' ka ntòye nè, a duk dè, <<Bùu lak Krit wèeṅ ngàa ci' m̀ẁẁes, dè yà'wèeṅ co nàamṅòṅ, nè ye ngàa wè', nè sè dzəm megu ngòzù bum cùdak.>> ¹³ Yusè yi à cèp sè yà'a zinə. Ye dè wù tse' ngòcèp sà'rè wo guguṅ, ya wo dzəm megu yusè yà'a zinə sè. ¹⁴ Kà dè wo sè yu'rè ngàam sè ngwàṅ sè bùu Jus wèṅ sè tsòho ke' yà'a nè ye bə lùuk sè bùu sè wo a bwi fa zinə nè ṅkwèṅ laṅ wèṅ a gù yà'a duk. ¹⁵ Nwèe ye-a ṅwè nè ntəm rərəṅ, ye dè bum pwe' nè ye bohòyi sè' rərəṅ. Nwè nè ntum nje a bup laṅ, nè dè yi ka dzədzəm tse' fana yumok ka bohòyi rərəṅ yeṅ. A wè'nə bùusè ṅkərè awo bə tsətsərè awo pwe' a bup wes laṅ. ¹⁶ Wo sè jəṅ ni' awo co bùu sè wo ri Nwi, nè sè gu bum sè yà' sè niṅtsè' dè wo bèn Nwi nè. Wo yà'sè bùu sè bup, nè ye guguṅtu, kaco wo gu yumok sè yà'a bəboṅ yeṅ.

2

Pol Tsè' Fa Taitòs Yusè Nà'a Yè'rè Fa Bwiṅ

¹ Bohòwù yòfana wu yè'rè fa bwiṅ ncu nè nà'a kəkərè bùu bum Nwi sè zinə sè. ² Tsok fa bù ṅkwàha bwiṅ wèṅ dè wo jəṅ bum pwe' fùè, wo ye nsàp nè co bwiṅ wəp to wo, fana wo sè tse' tu sè'. Wo dzəmtse' bohòkrest nè bə nsàp nè bəboṅ, wo sè dzəm bwiṅ, nè təṅṅ guguṅ sè' nsàp nè bəboṅ ànə. ³ Tsok fa bàa ṅkwàha bwiṅ wèṅ dè wo sè gu bum co bùu sè wo ri Nwi. Wo kà bwiṅ sè yò, nè kà rùk sè no jàhà. Wo sè yè'rè fa bwiṅ yusè yà'a bəboṅ, ⁴ ya nga wo tip riṅ bwi wàhangwèṅ wèṅ ngòdzəm ndum awo, nè dzəm bwe awo sè'. ⁵ Wo yè'rè wo sè' ṅgòtse' ṅkərè, nè ye ngòye zinə bohòndum awo sè rərəṅ, nè kotse' riṅ ndap awo bəboṅ. Wo ye bəboṅ, nè sè yuk ndum awo ya nga ṅwèe kà mandzè mòk ngòcèp yumok sè bup bə ncèp nè Nwi nè bùu wo tse'.

⁶ Tsok fa bwe wàhanzùm wèṅ dè wo jəṅ ṅkərè bə ni' awo. ⁷ Yusè wù sè gù yà' sè' pwe'fo', wù gu yà' bə nsàp mandzè nè co wo sè ye jəṅ fàak bəboṅ sè bohòwù. Bum sè wù sè yè'rè fa bwiṅ fana wù yè'rè yà' bə zinə, nè kà jap ṅàhà. ⁸ A sè tesè kə cùhu wù anə ncèep sè bəboṅ sè kaco ṅwè cepto yumok sè bup bə zeṅ yeṅ. A ye wè'nə ya nga marè'tu ko bùu sè wo sè bèn yusè vesùwèṅ sè yè'rè sè, bùusè wo ka yumok sè bup ngòcèp bə liṅ avès sè tse'.

⁹ Tsok fa bùu sè wo cu ṅkwèṅ wèṅ pwe' dè wo sè yuk masàa awo sè, nè sè gu co masàa awo sè sè kwa bohòwo bə yusè wo sè gù sè lònṅ. Wo kà duk sè fi', ¹⁰ nè kà bo sè sòhò. Wo sè fak lè bə mandzè nè aco bwiṅ naaṅ tu bohòwo, ya nga bwiṅ yè yusè wo sè gù sè fana wo kwasè ncèp nè a sè tsòho nà' bə liṅ Nwi nè yi ngà lùṅsè ves nè.

¹¹ Ja'a yòo m̀v̀è'nè Nwi a nitsè' bòvəm nè nje nè dè ya ndaanwè pwe' tse' lùṅ-è. ¹² A gù bòvəm ye nè ṅkuṅ vesùwèṅ ri nga'a dè a me'rè bum sè yà' ka bə mandzè Nwi yeṅ, nè ye bum sè yà' sè bòvesùwèṅ sè nze fèṅ sè. Ya vesùwèṅ cum lè ncu nè bə ṅkərè, nè nà'a rərəṅ m̀v̀è'nè Nwi dzəm

də a cum sə nzenḡòn fɛɲ sə. ¹³ Vesùwèeɲ cum ve'nə, nə sə tək nùmbu nə ghaɲ nə a sə naaɲ tu bə zeɲ nə, ghà nə Jisòs Krɛst nə nitsə' fa bwiɲ ɲaaɲ ye sə. Yi Jisòs Krɛst nə, yi Nwi àvès nə ghaɲ, nə ye sà' ɲgà lùɲsə ves. ¹⁴ Yi à fa yòɲsə ye bùu tu avès də ya yi fiɲ me'rə fis vesùwèɲ bohòbɔp. A ye sà' də ya yi gɔ ves ɲgòye bùu sè bə ntəm rərəɲ, ya a fa ntəm ɲgògù mègù yusə yà'a bəbɔɲ.

¹⁵ Tsòho fa bwiɲ bum yà'sə. Cèp bohòwo bə ɲgi nə co ɲwè nə wo a fa yi ɲaɲ ɲgòcèp, nə tip wo ya ntəm awo boɲ, nə jwa sa'rə wo sà', ɲwèe kà wu co yusə wà jə.

3

Ntip Bə Ncu Krətèn Mutsətsə'rəò Bùu Mok Wèɲ

¹ Sə tsoho mali fa bwiɲ də wo sə jəɲ ni' awo sə nze bohòɲkwàha bùu sè wo tse' lak sə wo. Wo sə wəp yà'wèɲ, nə sə fuhɔ ɲgògù nsàp fàk nə fòpwe' nə nà'a bəbɔɲ. ² Wo kà liɲ ɲwə nəmòk bɔp to, nə kà də wo sə kɔəm sà' duk. Wo ye lɛ fàə, nə sə ye bohòbwiɲ pwe' sà' bəbɔɲ.

³ Wèɲ riɲ də vesùwèɲ ànə ye to yàvès sà' ləm, vesùwèɲ kà duk sə yuk, nə sə jam mandzə. Vesùwèɲ à ye co ɲkwèɲ bohòbum sè yà' à sə bòves sə. Ntəm avès à rwiɲ mègù ca bə bɔp, a sə waɲ bum bwiɲ, bwiɲ sə beɲ ves fana vesùwèɲ sə beɲ mòk bə mòk. ⁴ Anə kə dzeɲ ɲga'a ghà nə Nwi nə yi ɲgà lùɲsə ves nə à nitsə' fa ves bòvəm nə nje bə dzədzəm nə nje nə fana, ⁵ yi lùɲsə vesùwèɲ. Yi ànə ka vesùwèɲ də bùusə a gù yumok sè yà'a bəbɔɲ lùɲsə, ànə ye bùu koksəmanziɲ nə nje nə. Fana yi cuk rɛɲsə ntəm avès, nə fa ves lùɲ nə fi, nə gɔ ves bə Yòɲsə nə Rərəɲ nə ɲgòye mok bùu sè fi. ⁶ Yi à kè' səs fa ves yòɲsə ye nə ve'ɛ cèbùə. Yi fa ves nà' ve'nə ndzə bohòJisòs Krɛst nə yi ɲgà lùɲsə ves nə. ⁷ Yi ànə gɔ ve'nə ya ɲga vesùwèeɲ ye kəkurə bùu bòvəm nə nje nə, ya vesùwèeɲ nə kə tse' lùɲ nə nà'a nə kà mè, nə a sə naaɲ tu fo' nə.

⁸ Ncèp ènə ncèp nə zinə co a naaɲ tu fo'. Mù dzəm də wu sə cep mali bə bum ye'sə gugɔɲ, nə kà teɲsə, ya bùu sè wo à dzəm bohòNwi yà'a wèeɲ sə tsərə nùumbu pwe' ɲgògù yusə yà'a bəbɔɲ. Yà'a ye kəkurə nə tse' swe' bohòbwiɲ pwe'. ⁹ Fana wù kà də wu sə fi'duk bə bum sè yà'a bum ləm sə duk. Kà də wu sə fi'duk bə nzak ɲgàam sè ɲgòta bə liɲ tàcici weɲ sè ɲjamòk duk, nə kà sə kàəm, nə kà mamfenə bə lùuk bùu Jus wèɲ sà' gù. Nsàap bum yà'sə ka fàk tse', kaco yà' jəɲ lo ɲwè mantombi yeɲ. ¹⁰ A ye-a ɲga ɲwə nəmòk fenə wu bə bum sè wù sə yə'rə fa bwiɲ sə fana wù tip to yi nə kè' mò'fis, nə tip yi nə ba. A ye-a ɲga yi ka sè yuk fana wù co'rə fis bo ndzə ni' yi. ¹¹ Riɲtse' də nsàp ɲkərə ɲwə ànə tətəɲ. Yi yà'sə ɲgà gù bɔp, yi bɔpsə tu ye laɲ.

Ncèp Nə ɲgòLəsə Lòo

¹² Ghà nə mɔ tu fa-a wu Atimàs kə Tikikòs də yi kə cum fo' àlɛ' wù caɲ və kə tseɲ mɔ mvwe' lak Nikàpolis, bùusə mɔ nə cum fo' tətè mbùɲ ta ɲkɔɲ. ¹³ Jihi nzòɲ gɔgɔɲ ɲgòtesə Zenàs ɲgà sak nzak bə Àpolòmɔvə'nə wo nə sə gi sə, ya wo kà yumok jamə. ¹⁴ Gù bùu avès ya wo riɲ ɲgògù bəbɔɲ, ya wo tɛsə ni' awo, nə sə tɛsə bùu mok wèɲ sà'. Kà də wo sə casə bɔpsə mvək wà duk.

¹⁵ Bùu sè vesi wèṅ cu fεεṅ pwe' cèpsə wu bəbɔṅ. Cèpsə bùu sè wo sə dzəm ves bùusè də wo a fa ntəm awo bohòKrest yà'a. Bèbo nè Nwì nè ye bohòwèṅ lòṅ.

Ñwàk nè Pol à Còm Fa

FILIMÛ

Filimù à ye krètèn nè bwiñ à rì yi ve'ε bə̀boñ. Yi à tse' ñkwèñ ye wo sə to yi dā Onisimù. Ñkwèñ ye nə à ca lòo fana nə kə kərə bə Pol nga Pol nə nga ndapndzəm. Pol nə à gùu fana Onisimù nə bũñ krètèn sè'.

Ñwàk nè Pol à còm fa Filimù nə, yi à sə duk fa nà' nja dā nà' a jəñ ñkwèñ nà' nè yi sə tum fəsə fa nà' nə. Yi dā nà' a jəñ Onisimù nə mok co moma nè nà' a krètèn sè', kà dā nà' a jəñ fəsə megu nà' co ñkwèñ nè yi swifa nà' bup nà' lañ duk.

Dzədzəm Filimù

¹ Còm ñwàk nè'e mùu Pol nè mu nga ndapndzəm bùu Jisòs Krest. Còm be'lə nà' ves moma avès Timati. Vès còm fa nà' bohòFilimù nè yi nge' nè ye nga fàk vesi wèñ. ² Vès cèpsə njè'ε avès Afiyà nə ye Akipònə vesiwèen lùgè ma nè Jisòs mvwe' mò'fis nə ye bùu cos sè wo kè cugè kwe' awo mu nda'à wù. ³ Nwì nè yi Tè' avès bə Tà Jisòs Krest gə fa wen bəboñ bə fifi.

⁴ Moma àm Filimù, ghà nè fòpwe' nè mu lenge piriya, mù sə teñ liñ yo, nə sə kwasə Nwì àm. ⁵ A ve'nə bùusè mu yukgè mvəsè wù sə dzəm bùu Nwì pwe', nə sə fa ntəm yòbohòTà Jisòs Krest sè'. ⁶ Piriya njàm nè mù sə len duk dā, bəbe'ləə avès co krètèn nə gə renşə fa ves yusè bəboñ sè vesùwèñ tse' ndzənə ncu avès ves Jisòs wèñ. ⁷ Moma am ma, dzədzəm yòfa fa mu kwəkwa nə ye ñəñ. Wù a fisə ntuum bùu Nwì pwe'fo'.

Ncèp Mok Bə Liñ Onisimù

⁸ Njo nè mu nga ntəm Krest fana aco mu ban ntəm ngòtsè' fa wu yusè wù tse' ngògùu. ⁹ Ye dā dzədzəm àm sə gù mu ngòlen wu lə bə fùè. A mùu Pol nè mu nga ntum nè mù tə mvwe' kùu Jisòs Krest, nə yeè nè nè nga'a nè'e nga ndapndzəm bùu tu ye. ¹⁰ Mù sə wup fa wu bo bùu Onisimù nè yi mo àm ndzənə Krest. Mù a bùuñ tè' ye ghà nè mù à cu mu ndapndzəm. ¹¹ Mvək nəmòk à ye fa' nè yi à ka bohòwù co ñwè yèñ. Nè nga'a nè'e yi co ñwè bohòwù, nə ye bohòmù sè'. ¹² Mvəsè mù sə tum fəsə fa wu yi nga'a yè'e, riñ dā mù tum fa wu yà'sə ntəm àm. ¹³ Anə ye co vesi cum fəen, mvè'nè mù cu mu ndapndzəm njo Ntirè nè Bəboñ nə, ya yi sə tesə mù mvwe' sè wù anə ye ngòkè tesə mu. ¹⁴ A sə duk dā, mù kà dzəm dā mù ko wu bə ñəñ ngòtesə mù dzəm. Yusè dā wu tesə mù bə bònəm njòfana, kaco mù gə yumok yèñ tse'nga wù dzəm. ¹⁵ Kàmòk à ye duk dā Onisimù nə à lògesə momjo ve'nə, ya yi bwi və, wenə cum mam mok kè' mò'fis. ¹⁶ Nè nga'a nè'e, yi ka ñkwèñ mok megu, yi càsə ñkwèñ. Yi mok moma nè bəboñ. Yi bohòmù ve'nə, yi nə casə mùm v'ànə yà'sə bohòwù, dā yi ñkwèñ nə ye moma bùu Tà sè'. ¹⁷ A ye-a dā wu jègè mu co ñwè yò, fana wù jəñ fəsə yi mvəsè anə ye-a mu, wù jəñ mu. ¹⁸ Yi à gu-a wu bup, kènə dā yi tse'-a wu kəa, wù naan yà' mu liiñ mù. ¹⁹ Mùu Pol, mù sə còm ye'è bə bo am duk dā, mù nè lak fəsə fa wu yà'. Kaco mù tsok fa yis wu ye'è ts'ə yèñ dā, wù bə tu yòcu bə kəa bohòmù bùu yòñsè yò. ²⁰ Fana moma am, kwəkwe', bùu liñ Tà, gə mu bəboñ. Gə ntəm àm nà'a kwa co moma nè ndzənə Krest. ²¹ Mù ri zinə dā mvəsè mù sə còm

yè'sə, wu nə gu mvəsə mù lɛŋ wu sə, nə gu casə càsə. ²² Yumok sè' duk də wu fuhɥ nonʃə fa mu ndap, bùusə mù sə tsəm duk də Nwii nə yuk piriya awèŋ, nə gu mu bwi foho lo kə ye wɛŋ.

Cəcèpsə Nè Nà' Ləsə

²³ Erafərəs, nè yi cu ndapndzəm vesi bùu tu Jisòs Krest, yi cepsə wɛŋ həboŋ. ²⁴ Bùu yè'e sè vesiwèeŋ fàkgè mvwe' mò'fis, Mak, bə Àritakò, bə Demà nə ye Luk wèŋ cèpsə wɛŋ sè'. ²⁵ Bəbo nè Tà Jisòs Krest ye bohòwenə wèŋ.

Nwàk nè Wo à Còm Fa Bùu HIBRÛ wèŋ

Wo à còm fa ñwàk ènə bohòbòop Krətèen sè wo bùu Hibrù wèŋ sè ñgə' à sə vè bohòwo wùriŋ. (Wo togè bùu Hibrù sè də bùu Jus sè'.) Yà'a sə yəəŋ co də wo nə yamak dzədzəm nè Krətèŋ wèŋ tse' nà' bohòjisòs nə. Nwè nè yi à còm ñwàk nə à sə kw'e'sə wo, nə sə tip wo də yà'wèŋ təəŋ gəgəŋ bə dzədzəm nè yà' tse' nə.

Yi duk fa yà'wèŋ də Jisos Krèest ñwè nè Nwi à tum vè yi ñgònitsè' fa bwiŋ mùmchè'nè Nwi cu sə. Mùmchè'nè yi mo Nwi fana ye də fàak ye sè yi à sə gùu yam càsə bum pwe' sè wo à sə gù yà' ñga cu ntòmchèk nè bwiŋ à sə yù lùuk sè zəm sə. A yà'sə də yi yam càsə ñgàa tsòhòbum Nwi bə masinjàa Nwi, nə ye ñgàa fa satikà' kè Musi àlè' sè'. Nà'a njo nè wo tse' ñgòlòmantombi bə dzədzəm awo ñga wo sə naaŋ tu bohòjisòs nə.

Mbùp nè hum-ncòp-mò'fis ndzə mvwe' ñwàk Hibrù ènə sə cèp də, mandzè nè co ñwè gù Nwi kwa mègù ñgòtse' dzədzəm nə sə naaŋ tu bohòyi. Nà' sə tənşə bwiŋ ñkùuŋ sè wo à tse' nsàp dzədzəm nè Nwi kwagè bə zəŋ nə. Mbùp sè ba sè yà' lèsə ñwà' ènə sə cèp mvəsè bùu sè wo sə yù mandzè Nwi tse' ñgòcu ncu àwo sə nze fənə.

Nwi Tsè' Lèsə Fa Bwiŋ Ncèp Ye Cùhu Mo Ye Nə

1 Nwi ànə cèp to mantombi fa'a bohòtácicii avès bə nsàap mandzè zok zok. Yi à cèp bohòwo vè'nə kè' ñkùuŋntèŋ. Yi à sə tsè' bwi ncèp ye nə cùhu ñgàa tsòhòbum Nwi wèŋ. 2 Nə ye də bə nùumbu sè yà' sə lèsə løyè'e yi à cèp bohòvès mok cùhu mo ye nè yi a tum vè nə. Yi gù mo ye nə ñgòtse' ñaŋ bə bum ye pwe'fo'. Yi à gù bum pwe' sè' ndzə bohònà'. 3 Bəbo nè Nwi nə sə rɛɛŋ yəəŋ mɛ lisè bwi bohòyi nə. Bwi yə yi, fana wo riŋtse' nsàp ñwè nè Nwi cu nə vè'ɛ pwe' nè pwe'. Nzeŋgònə cu mali fo' yè'sə sè' bùu ncèp mo ye nə, nè nà' tse' ñaŋ nə. Ghà nè yi à gù rɛŋsə fis wes fa bwi bup awo fana yi lo kə cum yuye mɛbu bo ma mà'a Nwi nè yi maŋgəŋgèŋ, nə sə sak tsoŋ gaŋ ye mbwa.

Mo Nwi Gha' Masinjàa Nwi Wèŋ

4 Mvè'nè yi cu bo ma mà'a Nwi yà'sə fana yi yam càsə masinjàa Nwi pwe' yi. Vès ri vè'nə bùusè liŋ sè Nwi a fa yi sə yà' yam ghak liŋ masinjàa Nwi sə wèŋ pwe'fo'. 5 Nwi bə tu ye à ka bohòmasinjà ye mòk nùumbu mòk duk yuk fa də,

<<Wu yè'e mo àm. Ye jəŋ ntinə, nə lo mantombi, mɛ yè'e tè' yo.

Mvè'nè yi à duk də,

Mɛ nə ye tè' ye, yi ye bwi mo àm>>

nə, yi ka bohòmasinjà mòk vè'nə duk. Mègù Jisòs yi yi nè yi a cèp yuk fa nà' nsàp ncèp ènə. 6 Yumok ye fe'lə sè' də, ghà nè Nwi à də yi nə tum vesə motu ye nə sə nzeŋgòŋ fana yi cèp də,

<<Masinjàa Nwi pwe' kuksə mo ye nə.>>

7 Yusè ghaŋ sè yi à cèp yuk bə liŋ masinjàa Nwi də,

<<Yi gù masinjàa ye co fəfə, nə gù bwe fàak ye yè'sə wèŋ co ləm-mis.>>

⁸ Nə ye də ma nè mo ye nə fana Nwì à to nà' bə liŋ sè ye mvè'nè yi à cèp də,

<<Nwì, wu nə cum mam mənə kapràak ŋkum mvèsè nè mvèsè.

Wu nə sə sak gaŋ yo sə bə mandzè nè nà'a zìnə.

⁹ Wù dzəm mègù bum sè yà'a kəkurè mandzè nè Nwì,

Nə beŋ yusè aco yà' gu bupsə lùk nè Nwì nə pwe'fo'.

Nà'a njo nè Nwì nè yi Nwì yònə a gu wu də wu yam,

Nə tse' kwəkwa nè nà' càsə sè ŋge' yo mok sè wèŋ pwe'fo'.>>

¹⁰ Yumok sè yi à cèp fe'lə bə liŋ mo ye sə də,

<<Tà, a wù nè wù ànə gu nzeŋgòŋ,

ntòbu sè' bo fàha yo.

¹¹ Wo nè bisə ŋgwàŋ, wù cum mali yòfo'.

Wo nə vəp co cək nè nà' rèŋ laŋ.

¹² Wu nə lim benə wo co cək.

Wo nə kupsə, wù mam yòmvè'nè wù cu.

Lùumŋòoŋ yo nə kà ye kə mè yuk.>>

¹³ Ncèp mòk nè Nwì ka nà' bohòmasinjà ye mòk cep yuk fa sè' də,

<<Cum bo ma mà'a mù fɛɛŋ

Tètè mu nə gu bùu sè wo sə bèŋ wu,

Wù nəŋ tes kù mù tuhù wo.>>

¹⁴ A ye-a ve'nə fana ye də masinjaa Nwii yè'sə ndà wèŋ? Wo mègù yòŋsə sè wo gùgè fàak Nwì. Wo tesəgè bùu sè wo nè tse' lùŋ.

2

Yu'rə, Nə Kɪŋtse'

Ntirè Nè Bəboŋ Nə Cək

¹ Nə ye də a riŋtse' də mo ye nə yam càsə masinjaa Nwì wèŋ ve'nə fana nà'a njo nè a kə'ə ntu' bə ncèp nè a yuk nà' nə, ya kà də a yeto ŋgòmərə nə sə me'rə kok nà' duk. ² A ri də ncèp nè masinjaa Nwì wèŋ à jə vè fa bwì nè tse' òŋ. Nwè nè yi à ka ncèp ènə noŋsə pwe' à tse' ŋgə' kəkurè.

³ Vesùwèŋ nə ri nè ve'nə fana ye də ncèp nè co a nə swirə fuk ŋgə'ə bùè, ŋga a yuk-a ncèp lùŋ nè Nwì nè, nə kà mbeŋ kòm na. Tà Jisòs ànə tsòho to ncèp ènə yi bə tu ye. Bùu sè wo ànə yuk ncèp nè à nitsè' sè' də ncèp nè nà'a zìnə. ⁴ Nwì à sə nitsè' ye sè' də ncèp nè zìnə bə mandzè nè yi à sə gu nsàap maŋgəŋgèŋ zok zok. Nə ye də yi à gəpsə fa bwìŋ ŋkərə nè nà' à vè bohòYòŋsə nè Rərəŋ sè' mvè'nè yi dzəm.

Jisòs A Bùŋŋ Nwè Ya Yi Tsok Fa Bwìŋ Mandzè Lùŋ

⁵ Nzeŋgònè nà' cu ŋgòvəə, nè vès sə cèp bə zeŋ nè'nə, Nwì à ka nà' də masinjaa Nwii tse' òŋ fo' wo fa. ⁶ Yi à fa yà' le bohòŋwè. Yà'a mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwì də,

<<O Nwì, mo ŋwèe yè'sə yu yà nè co wù sə tsərə də wu kə tesə yi ɛ?

⁷ Wù à fəsə lòŋàaŋ ye fa' maŋkwèŋ,

Nə gu yi yi jə'rə casə masinjaa Nwì wèŋ mənə mvək momjo ve'ɛ.

Məmvək nè jo ànə à cà fana wù gu fe'lə yi,

Yi yam co ŋkum nè ghaŋ nè bwìŋ sə gèŋ yi.

⁸ Wù gu yi də yi tse' òŋ bə bum pwe' sè' yi nə.>>

Wo à còm ve'nə də Nwì gu ɲwè ɲgòtse' ɲàɲ bə bum pwe' yi. A yà'sə də yumòk nè co də ɲwè ka nà' ghak ka mok cum fe'lə. Megu də vès ka ɲga ɲwè sə nitsə' nsàp ɲàɲ ènə mənə bum pwe' málisə bwi ɲga'a ntòye. ⁹ Vès sə yə le Jisòs nè yi tse' ɲàɲ mənə bum pwe' co ɲkum yi. Nwì ànə gu yi mantombi fa' ghàr də yi jə'rə casə tsoɲ masinjaa Nwì wèɲ. Anə ye ve'nə bə bònəm nè Nwì, də ya ɲga yi kpə njo tu bwiɲ. Fana Nwì à fa yi dzòk nè ghanj nè co wo wəp yi ènə bùusə yi à yə ɲgə', nə kpə.

¹⁰ A gù bum pwe'fo' Nwì, yà' cu fo' yà'sə ɲgògù ya yi yəəɲ ɲkùuɲ. Fana yà' ànə ye kəkurə də Nwì à gù Jisòs ɲgòye kəkurə ma lòoɲfo' bə nsàp ɲgə' nè nà' à yə, ya bwiɲ bəuɲ və bwe ye, nə kə tse' bum sə bəboɲ sə bə bòoɲ Nwì sə. Jisòs nə ɲwè nè mantombi yi nè ɲgònitsə' fa bwi mandzə lɲɲ.

¹¹ Yi Jisòs nè yi gùgù bwi wo yəəɲ rərəɲ mantombi Nwì, nə ye bə bùu sə yi rɲsə fisgə fa wo bəp awo sə pwe'fo' tse' mègù tɛ' nè mò'fis. Nà'a njo nè Jisòs nə togə wo də bwema, nə kà marə'tu ɲgòto yà'wèɲ ve'nə koksə nè. ¹² Ghà nəmòk à ye, Jisòs nə cep bohòNwì də,

<<O Nwì, mu nə gu bwema am wèɲ, wo riɲ liɲ yo.

Mu nə lokok təəɲ mvwe' kwe' bùu yo wèɲ,

Nə sə yəm gɛɲ liɲ yo sə.>>

¹³ Yi à cèp mòk sə' də,

<<Mu nə fa ntəm àm bohòNwì.>>

Nə duk fe'lə mvək mòk sə' də,

<<Wèɲ ye mu nè', ves bwe sə Nwì a fa mu.>>

¹⁴ Bwe ye sə wèɲ mègù sə' co bwiɲ, wo tse' bo bə kù sə'. Fana Jisòs bə tu ye və ye sə' co wo, ya yi kpə ɲgògù bupsə Satà. A ve'nə bùusə Satà nə ɲwè nè yi tse' ɲàɲ bə kpə yi. ¹⁵ Njo nè wo ànə sə wəp kpə fana ncu àwo megu co wo ɲkwèɲ ve'ɛ. Yi à vèə, yà' kə gu wo, wo swe'ɛ tesə mvwe' nsàp wuə ànə. ¹⁶ Yà' nòjəja də yi ànə ka ɲgòkə tesə masinjaa Nwì wèɲ və. Yi à vè də yi kə tesə ɲgwì bù Abrahàm wèɲ. ¹⁷ Ye də ànə ye kəkurə də yi bəuɲ co bwema ye sə wèɲ bə nsàp mandzə nè fòlòoɲ, ya yi ye co ɲkum ɲgà fa satikà' àwo ɲgòfàk bohòNwì bə zinə, nə tse' koksəmanziɲ bohòbwi, ya yi kwes fis fa bwi fèɲ awo. ¹⁸ Aco yi tesə riɲ to bùu sə wo sə yə ɲgə' bə məmumsə ve'nə, bùusə yi bə tu ye ànə ye to ɲgə' bə məmumsə mantombi sə' ve'nə.

3

Jisòs Yam Gha' Musi

¹ Bwema am wèɲ, Nwì a to fis nòɲsə wèɲ zok ɲgòye bùu ye. Ye də wèɲ sə tsərə Jisòs nè a yi nè yi tə mvwe' kuu Nwì. Yi ɲgà fa satikà' nè ghanj bohòvès bə bum sə vesùwèɲ sə fa ntəm fo' sə. ² Nwì ànə cokfis yi yi də yi gu fàak yà'sə. Yi à sə gù fàak sə Nwì à fa yi sə fana yi gu yà' bə zinə ye pwe'fo'. Yà' mègù sə' mvə'nə Musi ànə gu fàak ye bohòbùu Nwì wèɲ bə zinə ye pwe'fo' yà'a. ³ Jisòs yam gha' Musi yi, sə' co mvə'nə ɲwè nè yi a ci ndap yam gha' ndap nə yi yà'a. ⁴ Wu yə-a ɲga ndap tə, wù rì də à ci nà' ɲwè. Yà' mègù sə' zinə də bum sə vesùwèɲ sə yə yà' pwe'fo', à gù yà' Nwì. ⁵ A zinə də Musi ànə gu fàak ye bohòbùu Nwì wèɲ bə zinə, sə wo yà'sə co ndap Nwì nə. Yi à gù ve'nə ɲga yi mègù mofàk. Fàak ye sə à sə nitsə' gèsə lo yà'sə bə sə wo nè kə cèp bə zèɲ mantombi. ⁶ Ma nè Jisòs Krest ye, yi à gù fàak ye bohòbùu Nwì wèɲ sə co mo Nwì nə nè mwe bə

tu. Bum pwe' à ye ndzə bohòyi fana yi gu yà' bə zinə ye pwe'. Vesùwèen yè'e sè' ndap ye nə, nga a ye-a də a sə naan tu bə bum sè Nwì à kàk ves sə nə kà sə mərə na. Nga a sə kwa, nə sə tsərə də nùmbu ànə kə wəs tsoŋ.

Jəŋ Nkərə Ya Wu Kà Mvwe' Ncum BohòNwì Bwə

⁷ Yòŋsə nè Rərəŋ nə sə cəp də,

<<A ye-a nga wèŋ yuk ŋgi nè Nwì nə ntinə,

⁸ Wèŋ kà də wèen ɣuŋ ntum duk.

Kà də wèen ɣuŋ tu mvə'nə bùu awèŋ ànə ɣuŋ fa' ghà nè wo à sə ɣihi ŋgəà,

Fana wo ɣuŋ tu bohòNwì, nə mumsə ja'a yi yà'a duk.

⁹ Anə ɣeŋ Nwì cəp də,

<Tàcicii awèŋ ànə ɣuŋ tu bohòmà,

Nə mumsə mɔ lùm mòk fa',

Nga wo à yə mè yusè mà ànə fak bohòwo mənə luumŋgòŋ hum kwè vɛ'ɛ bəboŋni.

¹⁰ Nà'a njo nè ntum à bɔp mɔ bohòwo ŋkuŋ mà cəp də,

Wo ka ŋgògi sənə mandzə àm dzəm fana nə sə jam megu jamə. Wo à bèn ŋgòriŋ mandzə nə.>

¹¹ Anə ɣeŋ mà jok, nə keŋ də, wo nə kà ŋgòkə cu yòŋsə mvwe' yàm vè yuk.>>

¹² Bwema am wèŋ, wèen jəŋ nkərə ya kà də ŋwə nəmòk mɔŋgorə wèen kə tse' nsàp ntum nè bɔp nè aco nà' gu yi, yi kà Nwì dzəm, nə me'rə mak mandzə Nwì nè yi cu fo' ŋwəm nə duk. ¹³ Yusè wèen sə gu sə le də wèen sə tipsə bwìŋ ŋgòtse' ntum nè ŋgòlòmantombi nùmbu pwe'. Wèen sə gu vɛ'nə ya nga luum sè bɔp bərəgè bwìŋ bə zəŋ yà'a kà wəŋ bərə. Yà'a bərə-a wəŋ fana wèŋ ɣuŋ bɔp lo tu bohòNwì. Ye də wèen gu yè'sə niè' nè a tse' mali mvək mòk co ntinə nè'e fo'. ¹⁴ Wèen riŋ də vesùwèen nga'a ves Jisòs wèŋ mvwe' mò'fis. Yè'sə zinə nga a kotse'-a bum sè vesùwèŋ ànə yuk yà' mantombi yà'a cùk tətè kə ləsə na. ¹⁵ Ncèp nə cu mali ndzənə ŋwàk Nwì də,

<<A ye-a nga wèŋ yuk ŋgi nè Nwì nə ntinə,

Wèŋ kà də wèen ɣuŋ ntum duk.

Kà də wèen ɣuŋ tu mvə'nə bùu awèŋ ànə ɣuŋ fa' ghà nè wo à sə ɣihi ŋgəà Fana wo ɣuŋ tu bohòNwì yà'a duk.>>

¹⁶ Bùu sè wo ànə yuk, nə sə ɣuŋ tu à ye ndà wèŋ? Ka bùu sè Musi à kə fis vè wo mvwe' nzeŋgòŋ Ijri yà'a yeŋ nà? ¹⁷ Bùu sè wo ànə joksə yi ntum mənə luumŋgòŋ hum kwè à ye ndà wèŋ? Ka bùu sè wo à gu bɔp nə kpu, ni' awo nòoŋ mam ŋgəà yà'a yeŋ nà? ¹⁸ Nə ye sè' də bùu sè yi ànə keŋ də wo nə kà mvwe' ye ŋgòyòŋsə fo' kə ni yuk ndà wèŋ? Ka bùu sè wo à ka duk ye yuk yeŋ nà? ¹⁹ Vesùwèŋ yə jəja də wo ànə ka fo' kə ni to njo nè wo ànə ka tu bohòNwì naan.

4

Mumvwe' Nè NgòCu Yòŋsə Fo'

¹ Nwì a kàk ves də anə lo kə cum yoŋsə mvwe' ye. Ye də a bəboŋ də a jəŋ nkərə də kà də ŋwə nəmòok kə tesə mɔŋgorə vès nè də yi ka ye fo' kə ni duk. ² Vesùwèŋ a yuk Ntirə Nwì nè nà'a bəboŋ nə, sè' mɔ mvə'nə

wo ànə tsok fa tàcici avès wèŋ ghà nè wo à ye ηγγəà yà'a sè'. Megu də vesùwèŋ yə də ncèp nè wo ànə yuk nè à ka wo yumok tēsə. Nà' ànə ka wo tēsə bùüsə wo ànə yuk, wo kà yà' sə ntəù wo dzəm. ³ A nə ni fo', nə cum yòŋsə mvwe' ye sə vesùwèŋ sè a dzəm ncèp nè nje nə sə ntəù vès sə. Nwì à cèp ma nè bùu sè wo à ka ncèp ye nə dzəm də,

<<Ane geŋ mù jok, nə keŋ də

Wo nə kà ηgòkə cu yòŋsə mvwe' yàm vè yuk.>>

A ka də mvwe' sè ηgòcu yòŋsə fo' ànə ye bùè yeŋ. Busè yi ànə cep ye'sə ηga yi gù wes mè nzeŋgònə laŋ, nə yòŋsə yu ye. ⁴ Njo nè yà' cu mùm mvwe' mòk ndzənə ηwàk Nwì anə də, nùmbu nè sàmba à dzèeŋ, ηga Nwì gù wes fàak ye fana yi cum yòŋsə yuye.

⁵ Mvwe' sè ηgòcu yòŋsə sə ànə ye fo' yo ve'nə fana yi cep mali də, <<Wo nə kà mvwe' yàm sə kə cu yòŋsə yuk.>> ⁶ A ri də mvwe' sè ηgòkə cu yòŋsə fo' sə cu yo. Nə riŋ sè' də bùu sè wo ànə yuk nè kà sə ntəù wo dzəm, wo ànə ka fo' ni lo. ⁷ Fana Nwì a fa mali mùm vək mòk sèmok nè yi sə to nà' də ntinə, nà'a ηga'a. Ye jəŋ mvə'nə bùu yà'sə wèŋ à ka fo' kə ni yà'sə fana, lùumŋgònə ànə ca ma ηkwèŋ anə wùriŋ fana Nwì cep casə yumok cùhu Devid. Yusè yi à cèp sə, a sè' ncèp nè wèŋ a yuk nà' sè' laŋ. Nà'a də,

<<A ye-a ηga wèŋ yuk ηŋì nè Nwì nə ntinə,

Wèŋ kà də wèeŋ gəŋ ntəm duk.>>

⁸ A ri də mvwe' sè ηgòyòŋsə fo' nè yi à cep ènə ka nzeŋgònə Josùwà ànə jə lo bwe Izùre fo' nà'a yeŋ. Busè ànə ye-na də a zeŋ bwère də yi à ka maŋkwèŋ bə mvək nəmòk nè zok mok cep fe'lə. ⁹ Ncèp ye ènə sə nitsə' də bùu Nwì wèŋ tse' li yəyòŋsə mòk yo. Nà' mègù co nsàp nè Nwì ànə cum yòŋsə nùmbu nè sàmba nà'a. ¹⁰ Nwè nè yi cu yòŋsə nsàp yəyòŋsə ènə, yi mè'rə fàak ye pwe'fo', nə yòŋsə mvə'nə Nwì ànə yòŋsə ye.

¹¹ Ye də a lu gəgəŋ də ya a kə cum yòŋsə mùm mvwe' ànə. Kà də mook ye ηgà gətu co tàcici avès wèŋ ànə gəŋ tu, nə kà kə dzèŋ yà'a duk. ¹² A ri də ncèp nè Nwì cu ηwəm nə tse' ηəŋ ve'ε wù kà fùk. Nà' cəp casə fèk nè nà' tse' ncəp ma ba. Nà'a lògè, nə kə ni dzeŋ haŋ mvwe' sè ntəm ηwè bə yòŋsə ye kə tes. Nà'a kə dzèŋgə mvwe' ntək, nə casə vəp, nə lo ndzə tsətsə'rə anə. Nà'a lòve'nə, nà' kə fis və yusè ηgəŋŋəŋ sə tsəre bə yusè ntəm ye sə fàk pwe'fo' mvwe' jəja. ¹³ Yumok ka bohòNwì səswihi yeŋ lok. Bum pwe'fo' nòmulisè yi jəja kwarəŋəŋ. Vesùwèŋ nè kə təəŋ ntse'mòk mantombii yi, nə sə tsok bə cùu avès yusè vès à gùu.

Jisòs Yəyərə̀ NgòYe Nkum Ngà Fa Satikà' Avès Nè Ghan

¹⁴ Vesùwèŋ kotse' bum sè a yuk yà', nə dzəm yà' sə cùk. A gu ve'nə njo nè a tse' ηgà fa satikà' nè ghan nè yi tə mantombii Nwì bùu tu avès. Ngà fa satikà' ènə Jisòs nè yi mo Nwì, nè yi a lòməbu mvwe' sè Nwì cu.

¹⁵ Ngà fa satikà' àvès nə, yi ka ηwè nè də a sə yə-a ηgə', yi kà bə zeŋ rəeŋ yeŋ. A ve'nə bùüsə yi sè' kə vès. Nsàp mòmumsə nè fòpwe'fo' à vè yuk bohòyi laŋ, megu də yi kà nè mò'fis gbù. ¹⁶ Ye də vesùwèŋ nə və mvwe' kapràak Nwì nè yi ηgà bòvəm bohòbwì nə, nə kà wəp. Yà'a mvwe' sè Nwii nə koksə manziŋ bohòvès, nə gu ves bəbəŋ, nə tēsə ves ghà nè à sə ləp də ηwèe tēsə ves.

5

¹ A ri dè wo cokfisgè ngà fa satikà' mangorè bùu ye wèŋ. Wo nòŋsəgè yi dè nà'a təəŋ fa wo bohòNwi, nè sə fa satikà' nè ye fəfaa mok bohòNwi bə bup awo sè wo gəu. ² Njo nè yi sè' ŋwè co vès, nè tse' sè' nsàp ntum nè aco nà' gu yi, yi gu bup fana yi nè riŋ ŋgòkotse' bùu sè wo sə jam mandzè njo nè wo ka bəboŋ kè bup àle riŋ. ³ Məmvè'nè yi tse' nsàp ntum ànə fana nà'a njo nè yi tse' ŋgòfa satikà' bə tu sè ye sè' mvè'nè yi sə fa bə tu bùu mok wèŋ sə. ⁴ Yumòk nè vès ri nà'a sè' də, kaco ŋwè tsərə kok megu sə ntùu yi, nè duk də yi buuŋ ngà fa satikà' ya bwiŋ jəŋ yi co ŋwè nè ghaŋ yəŋ. Nwèe buuŋgè ngà fa satikà' ŋa Nwi to yi yi, mvè'nè yi ànə to Aròŋ lùm mòk fa' yà'a. ⁵ Krest à ye sè' nsàp ŋwè ànə. Yi ànə ka ni' ye yi, də yi ye ngà fa satikà' koksə. Nwi à cokfis yi yi. Yi nè yi ànə duk fa Krest nè də,

<<Wu yè'e mo àm. Ye jəŋ ntinè nè lo mantombi, mə ye tè' yònə.>>

⁶ Yi à duk fe'lə fa nà' mvwe' mok sè' də,

<<Mù koksə wu ngà fa satikà' nè mvèsə, kè' mò'fis,

nsàp nè Măcisidèk à ye nà'a.>>

⁷ Ghà nè Jisòs à cu mali mə nzenğòn fəeŋ fo' fana yi ləŋ piriya mòk bohòNwi nè yi tse' nàan sè aco yi fis to Jisòs nè mvwe' kpə nè. Yi ləŋ torə fis piriya ènə bə ŋəŋ, nè sə waŋ bə ndzəplis. Anə geŋ Nwi yuk yi bùusə yi ànə jəŋ lo ni' ye sə nze bohònà' anə. ⁸ Yi ànə ye mo Nwi sè yo, yi yə'rə riŋ wesə mali mandzè nè ŋgòyuk duk Nwi bə nsàp ŋgə' nè yi ànə ye mankwèŋ. ⁹ Nwi ànə gu wes yi də nà'a ye kəkərə ma lònfo' ve'nə fana Jisòs nè à ye mok ŋwè nè ndaanwè pwe' nè nà' yuk-a duk ye, yi tse' lùŋ fo'. ¹⁰ Anə geŋ Nwi fa yi nsàp ŋəŋ nè ŋgòye ngà fa satikà' nsàp nè Măcisidèk à ye nà'a.

BòŋgòKiu', Nə Zə Beŋ Sè Beŋ

Bwère Jə'rə Ko Wu

¹¹ Vès tse' bum wùriŋ ŋgòtsə' fa wəŋ bə nzak ngà fa satikà' ènə. Megu də a gəgəŋ ŋgòtsə' fa wəŋ bùusə wo tsə'gə wəŋ yumok, wèŋ kà bə zəŋ ntəntəŋ rəeŋ tohò. ¹² Vès sə kwà' yàvès də anə ye co ŋga'a ŋa wèŋ sə yə'rə fa bùu mok wèŋ bum sè ma nè Nwi. Yà' sə yəəŋ bwi fe'lə də wèŋ cu mali co ŋwè nəmòk kə yə'rə fa fe'lə wəŋ bwe bum sè wo yə'rə yètogè yà' ma nè Nwi anə ntòyèto yà'a. Anə ye co wèŋ sə zə ŋga'a beŋ sè beŋ co bùu sè wo gu vəp laŋ. Wèŋ nè sə nòmali nè ntòmbwi. Nè'e nsàp nè fòve'nə-ε? ¹³ Nwè nè yi nogè ye mbwi, ye də ŋgəŋgəaŋ molə. Yi ka yusə wo sə yə'rə bə mandzè nè kəkərə nè ntòriŋ. ¹⁴ Nwè nè yi zəgə ye beŋ sè beŋ, a ŋwè nè aco yi tsərə to bə tu ye. Yi a yə'rə, nè riŋ ŋgògəpsə ri bup bə bəboŋ laŋ.

6

¹ Nə yeè nè ve'nə fana a bəboŋ də a lo le mantombi ŋgòyərə bum sè gəgəŋ ma nè Krest nè co bùu sə gəgəŋ wèŋ. Kà də a cum mam mali bə bum sè jəjəp sè wo a yə'rə to fa ves yà'a duk. A kà də a sə yə'rə yiskok megu nè də, bwiŋ bwi fa bup awo ŋkwèŋ nè aco nà' jəŋ və fa wo kpə, nè dzəmtse' bohòNwi nà'a mok sə dūhù. ² Vesùwèŋ a yə'rə ri wes bə nzak bəptə nè ye bə nzak nè ŋgònaaŋ fa ŋwè bo mətuhù wèŋ laŋ. A yə'rə mok sè' də bwiŋ nè kə lòkok mvwe' kpə, nè riŋ mvè'nè wo nè kə sak ləsə nzak

nùu sà. ³ Vesùwèŋ a yə'rə rì wes bum yà'sə pwe' laŋ, Nwii tēsə-a fana a lo mok mantombi. ⁴ A tse' ŋgòlòmantombi būsə mandzəə bùè nè co wù gu ya bùu sè wo a riŋ bum yè'sə nè kə foho dzeen fe'lə yà' yà'a foho vè sèmok. Nsàp bù ènə ànə ye to me mareŋ nè Nwì nə, nè riŋ bèbo nè Nwì nə sè'. Wo à tse' yuk mè Yòŋsə nè Rəreŋ nə yàwo sè' laŋ. ⁵ Wo à mùm ja'a, nè riŋ dè ncép nè Nwì nə nà'a bèboŋ. Wo à mùm ja'a ñaŋ sè yà' cu bə nzenjgòmòk nè nà'a nè kè vè ntsə'mòk nè sè'. ⁶ A ye-a ŋga bùu sè wo à rì bum yè'sə pwe', kə foho dzeen fe'lə yà' sè' wo sə, ye də mandzə nè ŋgòfəsə vè wo bùè. Busə anə ye co wo sə tɛ'lə fe'lə mo Nwì muntəəŋ nè kè' ba, nè sə fa-à nè yi marè'tu mʉtsətsə'rəə bwij. ⁷ Mvwe' nze nè mbùuŋ ligè fo' bèboŋ, zuzu sə tēsə bohòbùu sè wo sə fàk nà' sə fana Nwì gù boŋsə mvwe' nze ànə. ⁸ A ye-a də ŋgaŋ sè bup sə kùk mègù mvwe' yà'sə wo, fana ye də nze nè ka fàk tse'. Nwì kəəp ŋgòyàk mʉmvwe' ànə. Wo nè vè kə tɛŋ vəpsə bupə sə mʉmvwe' ànə fo' wà.

Wèeŋ Təəŋ Guguŋ Ma Nè Nwì

⁹ Ŋge' am wèŋ, vès sə cèp-a sè vɛ'nə fana ŋga vès rì wèŋ yàwèŋ rii. Vès rì də wèŋ sə yù mandzə nè bèboŋ nè tse'è nè lùŋ fo'. ¹⁰ Nwii gùgə bum ye bə mandzə nè nà'a zinə. Kaco yi nè swi fàak sè wèŋ à gù yà' yeŋ. Mvè'nə wèŋ à tēsə bùu ye wèŋ, nè sə tēsə mali nè ŋga'a yè'e, yi nè kà yà' sè' swi. Bum sè wèŋ sə gù yà'sə pwe' sə nitsə' də wèŋ dzəm yi. ¹¹ Yusə yà' cu sə ntùu vèes də wèŋ pwe'fo' wèeŋ jihì nzòŋ, nè təəŋ guguŋ tɛ kə ləsə. Wèeŋ gu vɛ'nə ya wèeŋ nè kə tse' bum sè wèŋ sə naaŋ tu də wèeŋ nè kə tse' sə. ¹² Kà də ŋwèe koksə wɛ' duk. Wèeŋ be' lɛ kùu bùu sè wo sə dzəm mandzə nè zinə nè yà'a, nè sə təəŋ guguŋ. Nà'a nsàp bù nè wo nè kə tse' bum sè Nwì à kàk wo sə.

Nwii Kà Bwi Bòrəgə

¹³ Mvè'nə Nwì ànə sə kək fa Abràham yumok fana yi à kèŋ bə liŋ sè ye, ŋgònitsə' də yi nè gu tsoŋ li yusə yi kàk nà' sə. Yi ànə keŋ bə liŋ ye vɛ'nə būsə ŋwə nəmòk nè nà' càsə fe'lə yi co yi keŋ bə liŋ nà' à ye bùè. ¹⁴ Nwì ànə kək fa Abràham nè də, <<Gu kpə tsoŋ yà, mʉ nè se wu, Abràham. Mʉ nè gu ŋgwi bù yòyam vɛ'ɛ sè' wùriŋ.>> ¹⁵ Anə geŋ Abràham ko ntəm, nè təəŋ guguŋ tətè yi à kə tse' yusə Nwì à kàk yi sə. ¹⁶ A rì də ŋwèe kèŋgə kèŋ, yi keŋ bə liŋ ŋwə nəmòk nè nà' yam càsə yi. Bwiŋ kèŋgə kèŋ vɛ'nə fana ye də nzak mèe. ¹⁷ Ye də Nwì ànə dzəm ŋgòni fa bùu sè yi ànə kək yà'wèŋ yumok sə wèŋ də yi nè kà cùu ye kupsə yuk. Fana yi keŋ bə liŋ ye ŋgònitsə' də yi nè gu yusə yi duk sə. ¹⁸ Kəkà' nè ye ŋgòkɛŋ yà'sə bum sə ba sè kaco mòk kupsə yeŋ, Nwì ka mvwès bə zeŋ sè' ci' yuk. Bum sə ba yà'sə gùgə vès sə a ca təhə tu avès bohòNwì sə ŋgòko ntəm, nè sə naaŋ tu ŋgòkə tse' yusə Nwì à kàk də a nè kə tse' ntsə'mòk sə. ¹⁹ Kaco ntuum avès saha yeŋ bùusə a rì də Nwii kəkə yumok, yà' kà wà cà. Naaŋ tu nè a tse' bə bum sè Nwì a kàk ves yè'sə gùgə ves fana vès neŋ tosə ndàa sè ŋgòni lòmvwè' dzoŋ sə rəreŋ sè mʉ ndap Nwì nè ghaŋ sə. ²⁰ A vɛ'nə bùusə Jisòs bə tu ye a kə niŋ to fa ves fo' yi. Jisòs nè yi ŋgà fa satikà' nè ghaŋ, nsàp nè Màcisidèk à ye nà'a.

¹ Nwè nè wo to liŋ ye dè Mâcisidèk ènè à ye ñkum mvwe' lak mok sè wo to fo' dè Salèm. Yi à ye sè' ngà fa satikà' Nwì, yi Nwì nè yi yam càsè pwe' nè. Mvèk nèmòk à ye Abràham lo mvwe' mà' dzè' nè kè zè bù ñkøn̄kum mok. Yi ànè sè bwi foho vè fo' fana Mâcisidèk nè kè tseŋ yi mandzè, nè se yi. ² Yi ànè kè tseŋ Abràham nè vè'nè fana Abràham nè gapsè bum sè yi jè vè mvwe' dzè' sè pwe' bòp hum, nè fa nà' bòp mò'fis. Liŋ Mâcisidèk nè yà'sè dè, Ñkum nè yi gùgù bum kèkùrè. Liŋ ye mook sè' dè, Ñkum Salèm. A yà'sè dè, Ñkum ngà fifi. ³ Nwè nèmòk ka ñgwi bù ye riŋ lok. Wo ka ghà nè wo à dzè yi kè ghà nè yi anè kpè sè' riŋ. Yi ye yà'sè co mvmvè'nè mo Nwì cu, bùusè yi mam ye ngà fa satikà' nè mvèsè. ⁴ Ye-na yònsàp ñwè nè Mâcisidèk yam è. Abràham nè yi à ye tè', nè yi à yèto ñgwi bù Izùre yi nè à gâpsè bum sè yi à fès jè vè mvwe' dzè' sè bòp hum, nè fa Mâcisidèk nè bòp mò'fis. ⁵ Lùk Musi sè tsè' dè bwe Izùre pwe' nè gapsè bum awo sè wo tse' sè bòp hum, nè cokfis non̄sè bòp mò'fis ca. Wo cokfis vè'nè, wo fa yà' bohònggàa fa satikà' sè wo tesè mvmvwe' ndap Levi. A ri dè ngàa fa satikà' yè'sè wèŋ à sè tse' bum yè'sè ñga sè fa wo yà' bwema awo sè wo pwe' ñgwi bù Abràham. ⁶ Nè Mâcisidèk nè ye zok. Yi à ka ñwèè Levi sè yeŋ, fana Abràham fa mali yi bòp nè mò'fis nè. Anè geŋ yi se Abràham nè sè', Abràham nè Nwì à nè zu rùk bè nà' nè. ⁷ A riŋ jèja dè ñwè nè yi sègè mòk, ye dè yi yam càsè ñwè nè yi sè nà' nè yi. ⁸ Bwe Levi sè wo à sè jè bòp nè mò'fis sènè sè hum yè'sè wèŋ à ye bùsè wo ko kpugèè. Ñwàk Nwì sè tsè' dè Mâcisidèk nè yi à jè ye nè, cu fo' ñwòm. ⁹ Mvè'nè Abràham ànè jèŋ bum yè'sè, nè kè fa Mâcisidèk yè'sè fana aco a duk dè, à fa Mâcisidèk nè yà' Levi, yi nè bwe ye wèŋ sè jè nsàap bum yà'sè niè' wo sè. ¹⁰ Aco a duk vè'nè bùusè ghà nè Abràham à kè fa Mâcisidèk nè bum yè'sè, à ye ñga yi ka tàcicii Levi nè ntòdzè.

¹¹ A cep-a bè fàak ngàa fa satikà' sè wo à ye bwe Levi sè. Nwì ànè fa bwe Izùre wèŋ lùk Musi fana yà' à ye bè nsàp mandzè nè ngàa fa satikà' sè wo à ye bwe Levi à sè gù fàak awo. A ye-a dè fàak sè ngàa fa satikà'a yè'sè wèŋ à sè gùu sè à ye kèkùrè ya bwiŋ ye jì njo mantombii Nwì, bwèrè njo mòk à ka yeŋ nè dè ngà fa satikà' mòk vè fe'lè sèmok. Ngà fa satikà' nè wo dè yi ye nsàp nè co Mâcisidèk à ye nè, yi kà mok nsàp nè Aròŋ ye fe'lè. ¹² A zinè dè a ye-a ñga ngà fa satikà' mòk vè nè nsàp mandzè nje zok fana lùk nè kupsè tsoŋ yàwo sè'. ¹³ Tà Jisòs àvès nè a sè cèp bè liŋ ye nè'nè, yi a tesè vè ye bè bòp lak nè zok. Ngà fa satikà' nè mò'fis à ka mvwe' bòp lak ànè tesè yuk. ¹⁴ A ri bàbòŋ làaŋ dè Tà àvèes ñgwi bù Judà. Ghà nè Musi à sè cèp bè mandzè ngàa fa satikà' wèŋ, yi à ka lak yà'sè fà ntu'ù ñwè nè mò'fis tèn̄ yuk.

Jisòs Ngà Fa Satikà' Mòk Co Mâcisidèk

¹⁵ Bè nzak ngàa fa satikà' wèŋ fana a rɛɛŋ bòn̄sè gha' fe'lè bè zeŋ bùusè ngà fa satikà' mòk a tesè vè nè yi co Mâcisidèk. Jisòs ngà fa satikà' mòk co Mâcisidèk. ¹⁶ Yi ànè ye ngà fa satikà' ka dè a mvè'nè lùk sè dzəm dè wo jèŋ yi yeŋ. Yi ngà fa satikà' bùusè yi tse' ñaàŋ sè ngòfa ñwè lùŋ nè ka co nà' me yuk yeŋ. ¹⁷ Vès riŋ yè'sè bùusè yà' cu ndzənè ñwàk Nwì dè, <<Wù, wu nè ye ngà fa satikà', nsàp nè Mâcisidèk à ye nà'a nè mvèsè.>>

18 Vès sə yə də lùk nè nà' à ye mantombi à kupsə bùusə nà' ànə ka nàŋ tse' nè kà fàk bohòbwiŋ sə' tse'. 19 Yà'a lùuk Musi yà'sə ànə kaco yà' gu n̄wè yi ye kəkurə mù lisə Nwì yeŋ. Nwì a jə vè yumòk nè bògha' lə zeŋ. Fana a yə də lùk mòk nè nà' bòghak lə zeŋ sə vəə. Nà' sə vəə n̄gòfa ves naàŋ tu nè bèboŋ, nè aco nà' gu ves a kuəp və n̄gu ni' yi.

20 Yu nəmòok sə' də, ghà nè Nwì ànə duk də Jisòos nè ye n̄gà fa satikà' nè mvèsə fana yi keŋ be'lə bə kèŋ. Ghà nè n̄gwi bù Levi wèŋ ànə sə kok gaŋ n̄gàa fa satikà' yà'sə fana n̄wè nəmòk à sə kà kèŋ fo' kèŋgə. 21 Ma nè Jisòos ye də ghà nè Tà Nwì à koksə yi n̄gà fa satikà' fana yi keŋ bə kèŋ. Tà Nwì à kèŋ də,

<<Wu nè ye n̄gà fa satikà' nè mvèsə.

Yusə mù cèp yè'e nè kà kə kupsə yuk.>>

22 Njo kèŋ nè Nwì à kèŋ nè'nə fana Jisòs tə bohòvesùwèŋ co n̄wè nəmòk nè a yə yi, a sə riŋ tse' də rùk nè a zə nà' ves Nwì wèŋ nè, nà'a gugəŋ zìnə.

23 Yu nəmòok sə' də, n̄gàa fa satikà' sə wo à ye n̄gwi bwe Levi wèŋ sə ànə ye yàwo wùriŋ bùusə mòok kpə, mòk kok. 24 Nè Jisòos ye zok. Yi nè kà ye kpə yuk. N̄wè nəmòk nè zook nè kà mvwe' ye sə co n̄gà fa satikà' mòk kə cu yuk. 25 Nà'a njo nè yi tse' n̄aŋ pwe' nè pwe' n̄gòfa lùŋ bohòŋwè nè yi cə-a bohòyi n̄gòvə bohòNwì. Yè'sə ve'nə bùusə yi cu fo' ghà yà lònŋ, nè sə ləŋ piriya mətuhù vesùwèŋ bohòNwì.

26 Ye də Jisòs nè n̄gà fa satikà' nè yi kərə bohòvès ve'ε kap. A ve'nə bùusə yi rərəŋ, yi ka bup tse', nè kà jòn sə' tse' lok. Yi ye zok bohòŋgàa gù bup wèŋ, yi ye mabu səsapni. 27 N̄gàa fa satikà'a mok yà'a wèŋ à sə faha satikà' nùumbu pwe', nùumbu pwe'. Wo à sə fa to satikà' bə bup sə yàwo bə tu awo n̄kuŋ nè sə fa sè bùu bup sè bùu mok wèŋ. BohòJisòs ye, yi à sə kà nsàp satikà' anə fa bùusə yi ànə fa satikà' nje kə' mò'fis nà' kurə ve'nə nè mvèsə. Satikà' ènə, a nè yi à fa ni' ye bohòNwì, nè kpə nà'a.

28 Bohòlùuk Musi, bùu sə bwìŋ, sə wo tse' jòn ànə sə ye n̄gàa fa satikà' wo. Bə nza' kèŋ nè Nwì à kèŋ, nè nà'a jə mvwe' kùu lùuk Musi sə fana Nwì a koksə mok mo ye nè yi kəkurə nè mvèsə.

8

Jisòos N̄gà Fa Satikà' Avès Nè Bə Rùk Nè Fi

1 Yusə vès sə cèp sə də, a tse' nsàp n̄gà fa satikà' nè ghaŋ ànə nè yi tə bə tu avès. Yi cu bo ma mà'a Nwì nè yi man̄gəŋgèŋ nè yi sə sak n̄kum mabu nè. 2 A yi nè yi tə fa bwìŋ mù nda' à Nwì mvwe' nè rərəŋ nà'a. A fo' mvwe' sə zìnə sə à gù Tà Nwì, ka n̄wè yeŋ. 3 Fàak sə n̄gàa fa satikà' wèŋ gùgəə də, wo sə faha nsàap satikà' zəzok bohòNwì. Ye də a kəkurə də n̄gà fa satikà' nè yi tə mvwe' tu avès nè fa Nwì ye sə'. 4 Yumòok sə' də, yi ànə sə cum-a sə nze fəŋ, yi kà n̄gà fa satikà' ye, bùusə n̄gàa fa satikà' wèŋ cu fənə yo, sə wo sə gù yàwo mvə'nə lùuk Musi sə dzəm sə. 5 Fàak sə n̄gàa fa satikà' sə wèŋ sə gù sə, yà' mègù yà'sə co tsətsəŋ wà. Yusə zìnə sə, a yusə wo sə gù yà' mabu. Tàap sə wo à gù yà' bə nsàp cək mòk nè n̄gòkùksə Nwì mbwa nà'a mègù sə' tsətsəŋ. Nà' sə nitsə' mvə'nə mvwe' sə wo kùksəgə Nwì cu mabu. Nà'a njo nè Nwì ànə cep bohòMusì ghà nè yi ànə də yi gu ndap nè də, <<Jəŋ n̄kərə də bum pwe' ye megu məm̀və'nə mù a tsə' fa wu məm̀vwe' nda Sinà yà'a.>> 6 A n̄gà'a də a yə də Nwì a

fa Jisòs Krèst fàk sè yà' yam càsə fàak ɲàa fa satikà'a mok wèŋ sə. Nə ye sè' də rùk nè yi sè càsə fa ves nà' nə bògha' sè' zeŋ, bùusè Nwì a kàk ves bum sè yà' bògha' sè mantombi sè' bùu zeŋ. ⁷ Rùk nè wo à zù to nà' mantombi nè ànə ye-na kàkàrè ɲòtəsə bwiŋ bwèrè Nwì à ka nè ba mok ɲə və.

⁸ A yə də Nwì à yə də bùu ye wèŋ à ka nà' noŋsə bùusè yi ànə duk də, <Mvək sə vəə nè mu nə zù rùk nè fi ves bùu Izùrè nə ye bùu Judà wèŋ. Sə cèp vɛ'nə Tà Nwì.

⁹ Nè'nə nə kà mok co rùk nè mù à zù nà' ves tàcicii awo wèŋ,

Ghà nè mù ànə kotse' wo bə bo am,
Nə fis wo mvwe' nzeŋgòlɲip nà'a mok ye.

Wo à ka rùk nè vesiwèŋ à zù nə noŋsə.

Fana mù bwi fa wo ɲkwèŋ, nə co'krɛ fis bo am bohòwo.

Sə cèp vɛ'nə Tà Nwì.

¹⁰ Rùk nè mùu Tà nè mù sə cèp nə nè zù nà' ves bùu Izùrè wèŋ nə vɛ'ɛ:

Nùmbu ànə kə dzèŋ nùu,

Mù gu ya lùuk am ni sə ntùu wo,

Fana wo sə tsərə megu mok zeŋ nùumbu pwe'.

Mu nə ye Nwì àwo, wo ye bùu am.

Sə cèp vɛ'nə Tà Nwì.

¹¹ Njò mòok nə kà ye nè co wo sə kə duk ɲwè mòk kə moma awo àlɛ də,

<A bəboŋ də wu riŋ Tà Nwì> mok ye,

Busè wo pwe'fo', nè ɲkwà'ɲwè bə nè mwenke' pwe',

Wo ri mu.

¹² Anə ye vɛ'nə bùusè mu nə koksə manziŋ bohòwo bə bum sè bup sè wo à gù pwe'.

Mu nə swi bisè bup awo sə sè'.>>

¹³ Mvè'nè Nwì cèep, nə to liŋ rùk nè fi fana ye də rùk nè mantombi nə rèŋ bup laŋ. A riŋ də a ye-a ɲga yumok rèŋ laŋ, nà'a nə bisè wà.

9

Satikà' Nə Jisòs Nə,

Casə Yà Lòoŋ

¹ Rùk nè wo à zù to mantombi nè, nà' à tse' lùuk sè ɲòni fa bwiŋ mvè'nè wo tse' ɲòkùksə Nwì. Mvwe' mok à ye sè wo ànə gu noŋsə də ya bwiŋ nə sə kə kuksə Nwì fo'. ²⁻³ Məmvwe' nè wo à sə gùm dzòoŋ fo' bə cək ènə, ànə ye mvwe' sè wo à sè to fo' də Tàbanikè. Wo à sə fa satikà' mbwa. Wo à sə gùm dzòoŋ nà' pwe', wo kə ci mündap mòk mbwa nè rum ba. Wo à kə'ə lok ncùu rum nè mà mbwèndap nə bə cək. Wo to fo' də mvwe' sè yà' rɛŋ càsə. Bum sè wo à nəmsə mvwe' rum nè mò'fis nə à ye laàm bə teberè nə ye bred nè wo à noŋsə ɲòkùksə Nwì fo'. Wo à sè to rum nè bum yè'sə fo' nə də mvwe' sè rərɛŋ sə. ⁴ Kàm nè wo à sè tɛŋ rəmsəgè bum fo' ɲòkùksə Nwì bə zeŋ à ye sè' məmvwe' nè nà' rɛŋ càsə ènə. Wo à gù nà', nə yok laŋsə wes nà' bə guù pwe'fo'. ɲkùp nè nà' tɛ bə tu rùk nè Nwì à zù bə bùu Izùrè wèŋ nə à ye fo'. Wo à yok ɲkùp ànə sè' bə guù. Wo à noŋsə nsàp bɛŋ nè də manà nà'a sè' sənə ɲkùp nà'nə. Wo à gèsə yà' sənə to'kùŋ mòk nè wo à gù nà' sè' bə guù. Ntəmbàŋ Aròŋ nè nà' à to mvù nà'a à ye sè' ca. Yusè yà' ànə ye ləsə ca à ye lis ba sè Nwì ànə

com naan làuk ye mbwa. ⁵ Yumok à ye mu tu nkùp anə ba. Wo sə to yà' də ceròbim. Mòk cum ngu nkùp ma mòk, mòk cum ma mòk. Wo sanj və bəap awo kə be'lə mʉtsətsə'rə mʉwe' bù'rə nə Nwii swisə fagə bwij bup awo fo'. Yà' ànə ye fo' ngòntsə' fa bwì də Nwii fa'nə. A nə kà bum yà'sə ngə'a pwe'fo' cəp rənsə wes.

⁶ Mvə'nə wo ànə gūhū tsə'rə wes mʉmʉwe' ànə fana, ngàa fa satikà' wəj sə ni mʉmʉwe' ndap nə nùumbu pwe'. Wo sə ni mʉwe' rum nə kə ncùhu ngògù fàha awo fo'. ⁷ A sə ni mègù mʉwe' rum nə mambwè ndap nə nkum ngàa fa satikà' nə yiyi. Yi à sə ni mègù mbàa nùumbu nə mò'fis sənə lùmngòn. Mvək ànə ye, yi lo mbàa bə nduəm nàm ngòkə mis fa Nwì njo bup ye sè yi a gù yi bə tu ye. Yi kə mis fe'lə mok sè' bə bup sè bùu Nwì wəj a gūu nga wo ka riŋ sè'. ⁸ Mʉmʉvə'nə à ye, fana Yònsə nə Rərəŋ nə jə bum yè'sə ngòyərə fa vesùwəj də, a ye-a nga ndap Nwì tə mali fo' ve'nə, njwè kà mʉwe' rum nə rəj casə, nə Nwii fo' ànə kə ni løyuk. ⁹ Nà'nə yà'sə nsàp yumòk nə nà' sə nitsə' fa vesùwəj mvə'nə bum sè niè' sè cu. Yà' sə ni fa ves də kaco satikà' nə njwè fa bohòNwì gū də yi riŋ də yi rərəŋ yeŋ. ¹⁰ Bum sè ngòkuksə Nwì fo' yè'sə yà' mègù bum sè a yəgə yà' bə lis yè'e. Yà' mègù bum sè co beŋ bə nənə nə ye mandzə nə ngòcùhu rənsə ni'. Yà'sə bum sè ngògù njwè ngòyəŋ rərəŋ mʉlisə Nwì. Bum nzenngòn yè'sə ànə tse' fàak mvək momjo wà kə dzeŋ ghà nə Nwì à kupsə bum mok bə mandzə nə fi.

¹¹ Nə ngə'a nə'e Krəst a və laŋ. Yi ngà fa satikà' bə nsàp mandzə nə fi nə nà'a jəŋ və bum sè bəbən. Yi gùgə fàak ye mʉwe' Tàbanikə nə nà' yam gha', nə bən ghak nə sə nze fəŋ nè'e. Wo à ka mʉmʉwe' ànə bə bo njwè gū, nà' kà ma sə nze sè' ye. ¹² Ghà nə Krəst à kə cə ni lòmʉwe' sè yà' rəj casə sə fana yi ànə ni megu fo' kə' mò'fis, nə lə təŋ ve'nə. Yi ànə ni fo' bə nduəm sè ye. Anə ka bə nduəm mbən kə ndzə àl yeŋ. Yi à jə nduəm ye sə, nə kə fiŋ me'rə fis ves bə zeŋ mʉwe' ngə' nə vès à tse' njo bup sè vès à gūu sə mok mvèsə. ¹³ Wo à ci bwij bə nduəm mbən bə ndzə, nə kə' wo bə və mombən nə wo tən vəpsə muni'i, ya ngiupni' awo yəŋ mʉlisə Nwì rərəŋ. ¹⁴ A ye-a də nduəm nàm tse' ngòrənsə bwì nsàp ànə, ye də aco nduəm sè Krəst rənsə ntəm njwè nə casə yà lòn. Yi à jə ni' ye nə nà' ka bup tse', nə fa nà' co satikà' mʉtuhù vès. Yi à gù ve'nə bə nàan Yònsə Nwì nə yi kà mè yukgə nə. Nduəm ye yà'sə gùgə ntəm avès ngòye rərəŋ. Ya a kà bup sè co yà' jəŋ və fa ves kpə sə gūhū mali, vesùwəj sə be' lə mandzə Nwì nə yi cu njwəm nə.

Kpə Nə Jisòs Nə A Fa Yi Nəŋ NgòGù Rùk Nə Fi

¹⁵ Nə yeè nə ve'nə fana Krəst nə tə mʉtsətsə'rəə bwij bə Nwì yi njo kpə ye nə yi à kpə nə. Yi sə gūhū tsə'rə rùk nə fi ya nga bùu sè Nwì ànə còkfis wo ngòye bùu ye sə wəŋ nə kə tse' bum sè Nwì à kàk wo sə. Wo tse' yà', wo tse' yà' mok nə mvèsə kə' mò'fis. Kpə ye nə fiŋ me'rə bwij mʉwe' ngə' nə wo tse' njo bup sè wo ànə gū, ghà nə rùk nə zəm nə ànə tse' mali nàŋ ntòfo' nà'a. ¹⁶ Ta kpə co wo zə rùk. Njwè tagə kpə fana tse'ngə yi kpə nkuj wo gū yusə yi à cəp nònsə lòsə. ¹⁷ Ghà nə yi cu-a ntòfo' fana kpə nə yi ta nə nə kà fàk tse'. ¹⁸ Nà'a njo nə rùk nə Nwì ànə zə to bə bwij wəj mantombi nə à tse' nàŋ nga nduəm à ye fo' sè' nkuj. ¹⁹ Ghà nə Musi à tsə' fa bwij làuk sè Nwì à fa də wo nə sə be' zeŋ sə fana

yi tsoho wes fa yà wèŋ, nə jəŋ mvùu ŋgaŋ mok nè wo to nà' də hisòp, nə be'lə nà' bə ndàp nè bəbaŋ, nə gesə yà' sənə nduəm mombòŋ sè yi tòrə yà' bə ndzəp, nə mis ŋwək rək nə fò'. Yi mis wes ŋwək nə, yi jəŋ yà', nə mis fa bùu sè wo fò' sə pwe'fo'. ²⁰ Yi ànə mis wes fa yà' ve'nə fana yi sə kəa də, <<Yè'e nduəm sè yà'a ŋgòkì ŋge' ndzənə rək nè Nwì a duk də wèeŋ noŋsə nà'. >> ²¹ Fana Musì nə jə nduəm sən, nə mis tábaniək nə, nə ye bum sè wo kùksəgə Nwì bə zeŋ sə sè' pwe'. ²² A zinə də mandzè nè lùuk Musì à ye də, à ye ŋga wo dzəm-a də wo gə yumok ya yà'a ye rərəŋ fana tse'ŋga nduəm kə dzeŋ tsoŋ lì fò' ŋkuŋ. Bum sè wo à sə gùgè jì nduəm à ye mēgù momjo. Fana mandzè nè aco wo swifa ŋwè bəp yè'sə bùə, tse'ŋga nduəm cəəm sə nze.

²³ Anə ye to mantombì anə kəkurè də wo gə ve'nə ya wo gə bum sè yà' à ye co tsətsəŋ ŋgònitsə' bum sè yà'a ma mabu yà'sə ye rərəŋ. Nə ye fe'lə sè' də, a bəboŋ ŋgòfa satikà' nè nà' bəgha' zeŋ mə tùhù bum sè yà'a nsàp nè ma mabu nə, nə noŋsə satikà' nè bə nàm wà. ²⁴ ŋgàa fa satikà' mok yà'a à ni lòyàwo məmvwə' ndap nè ànə gu nà' bo bwìŋ. Yè'sə à ye mēgù co tsətsəŋ wà ŋgònitsə' mvə'nə mvwe' sè Nwii cugəə cu. Krest à ni lòye mvwe' sè Nwì cu mabu anə bə tu. Yi tə mantombii Nwì anə bùu tu avès. ²⁵ Yumòok sè' də, ŋkum ŋgàa fa satikà' bùu Jus wèŋ nə à sə nigè mà mvwe' rum ndap tábaniəkə nə luum ŋgòŋ bə luumŋgòŋ pwe'. Yi à sə nigè ye sə, kà bə nduəm ye sè ndzə ni'ì yi ye. Jisòs à ni ye kè' mò'fis, nə fa Nwì ni' ye sè' kè' mò'fis anə. ²⁶ Anə ye-a də yi tse' ŋgòni càsə kè' mò'fis də bwèrə yi à yə ŋgə' kè' ŋkàŋŋ, ye jəŋ mvə'nə wo à gù nzeŋgòŋə sə. Yusə à ye də, yi à vè sə nzeŋgòŋ kè' mò'fis me ve'nə. Yi à vè yè'sə bə mvək njávès nè niè' nè nzeŋgòŋ nə sə kuəp ŋgòmè nè'e. Yi à vəə, nə fa ni' ye nə satikà' ŋgòyis fis fa bwìŋ bəp awo sè wo à gùu pwe', mvèsə nè mvèsə. ²⁷ Ma nè bwìŋ yàwo də ndàaŋwè pwe' nè kpə kè' mò'fis. Yi kpə wes, yi kə sak nzak bohòNwì. ²⁸ Ma nè Jisòs ye də yi à kpə sè' kè' mò'fis. Yi kpə mənə tu bwì, ŋgòjə fis lòbəp awo. Yi nè bwì vè fe'lə sə nzeŋgòŋ fəŋ səmok. Yi vè nà'nə, kà mok ŋgòkə jə lòfis bəp bwì mok ye. Yi nə vəŋ ŋgòkə fa lùŋ bohòbùu sè wo sə tək yi wèŋ.

10

Satikà' Jisòs Nə, A Ye Kè'

Mò'fis, Nə Ye Mvèsə

¹ Lùuk bùu Jus wèŋ mēgù co tsətsəŋ ŋgònitsə' nsəsəə bum sè bəboŋ sè yà'a nè kə ye ntsə'mòk. Kaco yà' niŋtsok riŋ pap nè pap mvə'nə bum yà'sə nè kə ye sə sè' yeŋ. ŋgàa fa satikà' wèŋ à sə fagə satikà'a sə luumŋgòŋ pwe'. Nsàap satikà'a yà'sə à ka nàaŋ sə ŋgògù ŋwè nè yi dzəm ŋgòvə bohòNwì ye rərəŋ tse'. ² Yà' ànə tse'-a nsàp nàŋ ànə bwèrə bwìŋ kà satikà' nùumbu lòŋ ve'nə sə fahà. A ve'nə bùusə ànə ye-a də satikà'a sə à gù-a wo ŋgòye bəboŋ bwèrə ntuum awo kà mok də wo tse' mali nzak mok sə sahà fe'lə. ³ Mvə'nə wo ànə sə gəhu yà' luumŋgòŋ pwe'fo' fana satikà'a sə sə gu wo ŋgòtsərə mali bəp awo sə səmok. ⁴ A ve'nə njo nè a yə nə riŋ də kaco nduəm mbòŋ kè ndzə tse' to nàaŋ sə ŋgòyis fis bəp ŋwè yeŋ.

⁵ Nà'a njo nè Jisòs à ye ŋgòvə sə nzeŋgòŋ, yi cəp bohòNwì də ve'e. <<Wù ka satikà' nè wo fa nà' bə bum sè co nàm dzəm. Wù a gù fa mū le ŋgùpni' nè mū nə fa wu satikà' fo'.

6 Wo jəgə̀ yà', nə tɛɲ vɔpsə də wo sə fa satikà', kè sè wo fagè yà' də ya yà'a yis fis gesə fa wo bɔp awo nà'a,

Wu kà bə zɛɲ sè' kwagè.

7 Ye də mù cèp yàm də,

<Nwì, mù nè'.

Mù vè ɲgòkè gù yusè wu nə kwa bə zɛɲ,

Mvè'nè wo à com nɔɲsə ndzənə ɲwàk yònə.>>

8 Yi à cèp ncèp ànə, yi duk yà'sə də satikà'a sè bwiiɲ fagè yà'sə, Nwii kà bə zɛɲ kwagè. Satikà'a sè wo à sə fa yà'sə yusè lùuk bùu Jus wèɲ à sə dzəm zɛɲ. 9 Fana yi cɛp fe'lə̀ sè' də, <<Mù nè', mù vè ɲgòkè gù yusè wu nə kwa bə zɛɲ.>> Sə nitsè' jəja də yi sə jə fis gesə lùk nè zəm nə ɲgòjə vè mok lùk nè fi.

10 Vesùwèɲ ɲga'a mok rərəɲ bùusè Jisòs a gù yusè Nwì dzəm sè. Yi à jə nì' ye, nə fa nà' co satikà' kè' mò'fis, nə kərə təɲ vɛ'nə. 11 ɲgàa fa satikà'a sè mantombi wèɲ à sə təɲ ɲgògùhù fàak awo bohòNwì nùumbu pwe'.

Ghà nè wo sə fàk pwe' wo sə fa megu sè' nsàp satikà' nè mò'fis nè wo fagè səsə nə. Yusə də, kaco nsàp satikà' ànə yis fis to bɔp sè bwiiɲ a gù sə yeɲ. 12 Ma nè bohòJisòs Krest ye, yi à fa satikà' nje kè' mò'fis nè nà' tse' ɲàɲ ɲgòyis fis fa bwì bɔp awo mvèsè.

Yi à gù wes vɛ'nə, yi lo, nə kə cum yuye nze bo ma mà'a Nwì. 13 Yà'a mvwe' ncum ye sə yi cu ɲga'a fo', nə sə tək nùumbu nè Nwì nè gùu, yi nəɲ tes kùu ye mütuhù bùu sə wo bèɲgə̀ yi pwe'.

14 Yà'a mvè'nè yi ànə jəɲ megu satikà' nè mò'fis, nə gu bùu sə yi à rɛɲsə wes wo sə də wo mam mok kəkurè vɛ'nə mvèsè. 15 Yòɲsè nè Rərəɲ nə sə nitsè' fa vesùwèɲ jəja sè' də satikà' nè Jisòs ànə fa kè' mò'fis nə, nà' kərə sè' vɛ'nə. Yi ànə duk to də,

16 Tà nə à duk də,

<<Nè'e rùk nè mù nè zù nà' Vesùwèɲ ɲga nùumbu nə kè dzèɲ.

Mù nə gu lùuk am nì sè ntùu wo,

Fana wo sə tsərə megu mok zɛɲ nùumbu pwe'.>>

17 Yòɲsè nè Rərəɲ sə cɛp malì sèmok də,

<<Mù nə swisə fa wo bum bɔp awo sè wo à gù pwe'fo'.>>

18 A ye-a də Nwì a swì wes fa bwì bɔp awo laɲ, ye də bwiiɲ tɛɲsə ɲgòsə faha satikà' bùusè yà' ka fàk mok tse'.

Vesùwèɲ Soɲ Kùəp Və BohòNwì Nə Kà Wəp

19 Bwema am wèɲ, nduəm sè Jisòs sə a nè tosə fa vesùwèɲ mandzè nè ɲgòcà ni lòmvwe' sè Nwì cu sə nə kà wəwəp tse' laɲ. 20 Jisòs a nè tosə mandzè nè fi nè nà' tse' lùɲ nə laɲ. Yi a nè tosə nà' bə ɲgùpni' ye. Yà' gù cə yì a nè tosə ndàa sè ɲgòni lòmvwe' dzəɲ sè mù mvwe' ndap Nwì sè yà' rɛɲ cəsə pwe' yà'a.

21 A tse' bə ɲgà fa satikà' nè yi yam wùriɲ pwe'. A yi nè yi sə kùk ndap Nwì nè nà' a bùu ye wèɲ pwe' yi. 22 Ye də vesùwèɲ fa ntəm avès bohòyi, nə kà sə mərə̀ lok. A soɲ kùəp və bohòNwì bə ntuum avès pwe'fo'.

Nduəm sè Jisòs sə a wèɲsə fa ves ntuum avès laɲ, a ka nzak mok tse' fe'lə̀. Yu sèmook sè' də, vesùwèɲ mok bùu sè wo a cùk rɛɲsə nì' awo bə ndzəp sè rərəɲ. 23 Vesùwèɲ təɲɲ malì guguɲ, nə sə naan megu tu avès bə bum sè ànə duk to də a dzəm də yà' a nè kè vèə sə. A kà də a sə mərə̀ fe'lə̀ sə ntùu vès mok duk, bùusè Nwì a kàk ves laɲ, a ri sè' də yusè Nwì kàk yà', kaco yà' ca wà yeɲ.

24 Vesùwèɲ lap mandzè nè ɲgògù bwiiɲ də wo tse' ntuum sè bəbɔɲ ɲgòtse' dzədzəm bohòmòk bə mòk, nə sə gu fàak sè bəbɔɲ. 25 Vesùwèɲ kà də a tɛɲsə ɲgòsə vè mvwe' mò'fis

ngòkùkse Nwi mvè'nè bùu mok wèŋ a teŋsə yà'a duk. A sə gu ghaha le nsàp nè aco bwi tse' ntuum sə ngòlòmantombi. Vesùwèŋ gu ve'nə bùusè a ri dè nùmbu nè Tà Jisòos nè bwi foho və nè kuəp laŋ.

Jəŋ Nkərə, Kà Də Wu Mè'rə Zinə Nə Gu Bup Duk

²⁶ Vesùwèŋ riŋ mandzè nè zinə nè laŋ. A ye-a ŋga a ri nà' ve'nə nè me'rə nonjə nà', nè sə gu bup fana ye də satikà' mòk nè wo nè fa fe'lə ngòyis fis nsàp bup ànə ka mok cum fe'lə. ²⁷ Ye də ŋgəŋgaaŋ riŋ də yi cu bup bùusè yi ri də Nwii nè sak yi, yi gbə nzak. Nsàp lum mis mòk nè nà'a bə jòŋŋ nè kə te' bərə fis bùu sə wo bəŋgè Nwi wèŋ liep. ²⁸ Ma nè bə lùuk Musi ye də, a ye-a ŋga ŋwè gù bupsə-a lùk ye, bwi ba kè te' ye yi bə lis fana wo zə megu yi zəə, wo nè kà manziŋ bohòyi koksə lok fuk. ²⁹ A ye-a də a mvmvè' ànə ye də anə ye yè'sə va bohòŋwè nè yi jə mo Nwi co yu ywi'lə nzòŋ-ε? Busè a yà'sə də ŋwè ànə jə nduəm Krəst sə wo à zə rùk fo', yà' nè yis fis fa yi bup ye sè' sə co yusè wà. Yi yàk Yòŋsə Nwi nè nà'a sègè bwiŋ nè sè' laŋ. ³⁰ Vesùwèŋ ri ŋwè nè yi a cèp də, <<Mw nè lak fəsə riŋ fòo bup mà. Mw nè lak kəa sè' mà.>> Yi à duk sè' də, <<Tà Nwii sakgè bùu ye wèŋ yi.>> ³¹ A ndònə bup bohòŋwè ngògbù sənə tam Nwi nè yi cu ŋwam yə.

³² Wèŋ tsərə fəsə-a maŋkwèŋ ghà nè wèŋ ànə rɛɛŋ to bə bum sə ma nè Nwi nà'a nè. Ghà ànə à ye, wèŋ sə ye ŋgə' ve'ε wùriŋ, wèŋ kà teŋsə. Wèŋ à ko ntum, nè təəŋ mali guguŋ. ³³ Bwiŋ à sə yà'rə ke'cà weŋ mvwe' bwiŋ, nè sə gu weŋ ŋgwap. Ghà nəmòk a ye sè' nè wèŋ ànə sə be'lə ke'cà wenə wèŋ ŋga wo sə yə ŋgə'. ³⁴ Wèŋ à sə koksə manziŋ bohòŋgaa ndapndzəm wèŋ. Wo fep jəŋ bum awèŋ, wèŋ kà yà' co yumok jə, bùusè wèŋ à sə ri də wèŋ tse' yumòk nè nà' cu mantombi nè nà'a nè kà bup yuk, nè boŋ ghak sè zeŋ. ³⁵ Ye də kà də wèŋ sə soŋ foho lo maŋkwèŋ duk, bùusè ŋwè nè yi ko-a ntum, nè təəŋ guguŋ tē kə lə fana yi nè tse' lələk nè ghanj wùriŋ. ³⁶ A bəboŋ də wèŋ kontum, nè təəŋ mali guguŋ. Ya ŋga wèŋ gù mvè'nè Nwi dzəm ve'nə fana wèŋ kə tse' bum sə yi à kàk də yi nè fa bwiŋ sə yàwèŋ sè'. ³⁷ Yà' cu ndzənə ŋwàk Nwi də, <<Mvək momjo fana ŋwè nè yi nè və nè sə vèə. Yi nè kà tètè mok cu fe'lə.

³⁸ Bùu am sə wo gùgə yusè Nwi dzəm wèŋ nè cum fo', Busè wo fa ntum awo bohòNwi.

A ye-a ŋga ŋwè nəmòk foho maŋkwèŋ,
Ye də ntum àam nè kà bohòŋwè ànə kwa lok.>>

³⁹ Bohòvès yàvès, vès ka nsàp bù nè vèes nè foho maŋkwèŋ ya vèes nè bisə nà'nə yeŋ. Vèes nè fa ntum avès le bohòNwi ya vèes nè kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk nè.

11

Yusè Aco Dzədzəm Gu To

¹ A ye-a ŋga ŋwè tse' dzədzəm sə ntua yi, ye yè'sə va? Yà' ye də yi ri pap də yusè yi sə naaŋ tu fo' yà'sə yi nè tse' yà'. Yi riŋ sè' də yusè yi ka yà' bə lis jəja ve'ε ye sə yà' cu tsə li fo'. ² Nwi ànə kwa bohòbù njamòk wèŋ bùusè wo ànə tse' nsàp dzədzəm ànə sə ntua wo bohòyi. ³ Mvè'nè vesùwèŋ tse' nsàp dzədzəm ànə fana a gù zeŋ ŋkuŋ a rɛɛŋ də Nwi à cèp

mègù mǝ cùhu, nǝ gu nzenǵòŋ nǝ'e fo'. A yà'sǝ dǝ bum sǝ a sǝ yǝ yà' ŋga'a sǝ nze fǝŋ bǝ lis yǝ'e, à tesǝ vǝ mvwe' bum sǝ kaco lis ye to yeŋ.

Abè

⁴ Abè ànǝ tse' nsàp dzǝdzǝm ànǝ ŋkuŋ nǝ fa Nwì fǝfa nǝ nà' à bǝgha' nǝ tǝtà ye Ken. Nwì à jǝ yi sǝ' co ŋwǝ nǝ kǝkǝrǝ bǝusǝ yi ànǝ fa ntǝm bohǝnà' ve'nǝ. Nwì a nitsǝ' fa ves dǝ yǝ'sǝ ve'nǝ bǝusǝ yi à jǝ bum sǝ Abè ànǝ fa yi sǝ. Abè nǝ à kpǝ lò-a sǝ ntinǝ bǝè fana a sǝ yǝ'rǝ jǝ mali yumok bohǝyi bǝusǝ yi ànǝ tse' nsàp dzǝdzǝm ènǝ.

Enòk

⁵ Enòk ànǝ tse' sǝ' nsàp dzǝdzǝm ènǝ fana Nwì nǝ jǝŋ bisǝ lo yi mǝbu ŋwǝm, dǝ ya nà'a kǝ kpǝ yǝ. Nwì à jǝ lòyi, ŋwǝ kǝ yi mok yǝ fe'lǝ. Yà' cu ndzǝnǝ ŋwǝk Nwì dǝ ghà nǝ yi ànǝ cum ntǝfo', yi à sǝ cugǝ ncu nǝ Nwì à kwa bǝ zeŋ. ⁶ A ye-a ŋga ŋwǝ kǝ nsàp dzǝdzǝm ànǝ tse' fana kaco yi gu fuk Nwì kwa yeŋ lok. Busǝ a ye-a ŋga ŋwǝ nǝmòk dzǝm-a dǝ yi vǝ bohǝNwì, yi nǝ fa tsoŋ ntǝm dǝ Nwì cu fo' yo, nǝ dzǝm sǝ' dǝ Nwii lǝkǵǝ ndǝaŋwǝ pwe' nǝ nà' lǝp vǝ yi.

Nuà

⁷ Nuà ànǝ tse' sǝ' nsàp dzǝdzǝm ènǝ ŋkuŋ nǝ yu'rǝ mvǝ'nǝ Nwì à tsǝ' yi dǝ ndzǝp nǝ kǝ rwiŋ ntsǝ'mòk yà'a. Yi ànǝ kǝ bǝ lis ntǝye fana yi dzǝm yusǝ Nwì cǝp sǝ, nǝ gu ŋgwes mòk nǝ ghan. Yi à gu nà' dǝ ya yi bǝ bǝu ye wǝeŋ nǝ ni cum ca ghà nǝ ndzǝp vǝ-a fana wo luŋ. Yi ànǝ gu ve'nǝ fana bǝu sǝ sǝ nzenǵòŋ sǝ à gbǝ nzak bohǝNwì. Anǝ geŋ Nwì jǝŋ yi co ŋwǝ nǝ bǝboŋ bǝusǝ yi à tse' nsàp dzǝdzǝm ànǝ.

Abràham

⁸ Abràham ànǝ tse' sǝ' dzǝdzǝm ènǝ ŋkuŋ yi nǝ yuk Nwì mvǝ'nǝ nà' à tsǝ' yi ŋgòmǝ'rǝ lak ye, nǝ lo mvwe' mok sǝ yi nǝ fa nà' sǝ. Yi à ye'e mè'rǝ lak ye, nǝ lo, ŋga yi kǝ mvwe' sǝ yi sǝ lòo sǝ sǝ riŋ. ⁹ A sǝ' bǝusǝ yi ànǝ naaŋ tu bohǝNwì ve'nǝ ŋkuŋ fana yi sǝ cum co ŋkǝiŋ mvwe' nze nǝ Nwì à kǝk yi nǝ. Yi à sǝ nǝoŋ ke'cà fo' mǝmvwe' duŋ. Yi ànǝ ye megu fo' bǝ mo ye Azik nǝ ye Jǝkop mo Azik sǝ ànǝ geŋ Nwì kak fa wo yǝwo sǝ'. ¹⁰ Abràham à sǝ kǝk gǝsǝ lòye mantombi mvwe' lak sǝ Nwì. Yà' tǝ mǝnǝ kǝum sǝ gugǝŋ sǝ yà'a nǝ kǝ kǝèŋ gbǝ yuk.

Sàra

¹¹ Sàra ànǝ tse' dzǝdzǝm sǝ' nsàp ànǝ ŋkuŋ Nwì gu, yi zuuŋ, nǝ dzǝ fa Abràham mwe ŋga yi rǝŋ fop mvǝ nǝ cǝsǝ mvǝk. Yǝ'sǝ à ye ve'nǝ bǝusǝ yi ànǝ tse' nsàp dzǝdzǝm nǝ dǝ kaco Nwì kak yumok, nǝ kǝ yà' gu yeŋ. ¹² Bum yǝ'sǝ ànǝ ye ŋga Abràham nǝ rǝŋ fop mvǝ sǝ' bǝboŋni. Yi ànǝ reŋ-a sǝ' ve'nǝ fana ŋgwì bǝ ye nǝ à kǝ ye co ŋkǝŋkǝaŋ sǝ mǝbu, nǝ ye ŋgwansa co ŋwǝ kǝ ta to.

¹³ Bǝu sǝ ŋjamòk yǝ'sǝ pwe'fo' à kpǝ ŋga bum sǝ Nwì ànǝ kak bwiŋ sǝ à kǝ wo kǝ tseŋ fana wo sǝ naaŋ mali tu bohǝNwì. Wo à yǝ gǝsǝ lòyà' sǝsap, nǝ kwa bǝ zeŋ. Wo ànǝ sǝ cep fis mǝ cùhu wo jǝja dǝ wo sǝ nzenǵòŋ fǝŋ ŋkǝiŋ wǝŋ. ¹⁴ Nwǝe cǝp fis ve'nǝ fana ye dǝ yi sǝ tsǝ' yǝ'sǝ dǝ yi sǝ tsǝrǝ dǝ lak ye sǝ lak sǝ cu mantombi mvwe' sǝmòk. ¹⁵ Wo à swì bisǝ mvwe' sǝ wo ànǝ ye'e vǝ to mantombi sǝ. Wo ànǝ sǝ tsǝrǝ mali-a yà', bwǝre dǝ wo à bwi foho lòlan. ¹⁶ Yusǝ wo ànǝ gu yǝwo à ye dǝ, wo à sǝ kǝk gǝsǝ

lòlis awo mantombi mvwe' lak mok sè bògha' zeŋ, sè lak yà'sə ma mabu. Nà'a njo nè wo à sè togè Nwi dè Nwi nè njàwo fana yà' kà Nwi bap nə. A ri dè yè'sə vè'nə bùusè yi à gù tsə'rə nɔŋsə fa wo mvwe' ncum awo yo.

¹⁷ Mvə'nə Abràham ànə tse' nsàp dzədzəm ènə fana Nwi à mumsə yi, yi dzəm dè yi nə fa nà' mo ye Azik nè mò'fis nə co satikà' anə ntɛŋ. Yè'sə ànə ye nga Nwi ànə tsok Abràham nə sè laŋ dè nà'a nè kè tse' ngwi bwɪŋ wùriŋ. Yi sè dzəm mali ngòfa mo ye co satikà' anə. ¹⁸ Yi sè dzəm yè'sə nga Nwi à tsè' yi sè' laŋ dè ngwi bù nè yi nè kè tse' nə, nè tesə bohòAzik nə. ¹⁹ Abràham à dzəm sè ntùù yi dè aco Nwi lokoksə to ɲwè mvwe' kpə. Aco a duk dè Azik nə ɲwè nè yi à kpə mè yè'sə laŋ, nè tesə vè kə tseŋ tè' ye Abràham nə səmok.

Azik Bə Jàkop Nə Ye Jòsep

²⁰ Azik ànə tse' sè' nsàp dzədzəm nà'nə ɲkuŋ yi se Jàkop bə Esò. Yi à tsòho fa yà'wèŋ bum sè bəboŋ sè Nwi nè fa wo yà' ntse'mòk sə. ²¹ Anə ye sè' bùù nsàp dzədzəm ènə ɲkuŋ Jàkop se bwe Jòsep ba. Yi ànə se yà'wèŋ nga yi kuəp ngòkpə. Yi ànə sè gù yè'sə nga yi yəhə naaŋ mənə ntumbà ye, nə sè kuksə Nwi. ²² A ye sè' bùù nsàp dzədzəm ànə ɲkuŋ fana mvə'nə Jòsep ànə kuəp ngòkpə fana yi cep bə mvə'nə bwe Izùre wèŋ nè kè tesə ntse'mòk mvwe' lak Ijip. Yi à tsè' fa yà' sè' dè yi kpə, nga yà' cu ngòlòo, yà' jəŋ lo wəp ye sè'.

Musi

²³ Anə ye bùù nsàp dzədzəm ènə ɲkuŋ ma bə tè'ɛ Musi dzeŋ yusè ɲkum Ijip à cèep, nə kà wəp. A ye nga ɲkum nə à fa ɲaŋ dè a ye-a nga bùù Izùre dzə-a bwembam, wo zə yà' pwe'fo'. Wo ànə ye nga mo nə bòwùriŋ fana wo swihi nà' munda'à ɲwə te'. ²⁴ A ye bùusè Musi ànə tse' nsàp dzədzəm ènə ɲkuŋ fana mvə'nə yi à gù, yi dzeŋ dè wo kà yi dè à tək yi mo ɲkum Feròsə jə. ²⁵ Yi à dzəm dè bògha' bohòyi ngòyè ngə' bə bùù Nwi bəbè', nə nɔŋsə ngòyuk lùm sənə bap nè nà'a nè cə bisə ntse'mòk wà. ²⁶ Yi à dzəm dè a ye-a nga bwɪŋ yà' yi njo ɲkum ɲgà gèm bwɪŋ fana boŋ ghak yi lɛ zeŋ, nə nɔŋsə ngòtse' ghàha sè yà' cu mvwe' nze Ijip pwe'. Yi à sè gù yè'sə vè'nə pwe'fo' bùusè yi à sè kùk gèsè lòlis ye mantombi bə lèlək nè nà'a nè kè ye ntse'mòk. ²⁷ Musi ànə ye'e me'rə nze Ijip sè' bùusè yi à tse' nsàp dzədzəm ànə. Yi à ka dè aco ɲkum nə jok, nə gù yi yumok wəp. Yi à təŋ gəgəŋ, nə sè lo mantombi co yi sè yə Nwi nè bwɪŋ kà yi málisè yəgè nə bə lis. ²⁸ Yi ànə tse' nsàp dzədzəm ènə bohòNwi ɲkuŋ fana yi yeto ɲkà' Pasobà nè wo kàgè nà' dè bùusè masinjà Nwi à cə la'à wo nà'a. Yi à tsè' fa bùù Izùre wèŋ dè yà'a mis ɲgə ncùu awo bə nduəm ya masinjà Nwi nè ɲgə jə vè kpə vèə, nà' kà dè nà'a zə bwe mbəmbam sè wo bwe tu bùù Izùre wèŋ duk. ²⁹ Bùù Izùre wèŋ à tse' sè' nsàp dzədzəm ènə ɲkuŋ nə kə to ndzəp nè bəbaŋ nà'a sè kùhu co wo sè gi mɔmfɛŋ. Bùù Ijip wèŋ à dè wo to yuŋ yà' fana ndzəp nə bək kurə lo wes wo wis.

Rahàp

³⁰ Anə ye sè' bùù nsàp dzədzəm ènə ɲkuŋ fana ɲka' sè wo à bom dzòŋ lak Jèrikù bə zeŋ kəŋŋ gbə. Yà' à kəŋŋ gbə nga bùù Izùre wèŋ sè gi dzòŋ yà' mənə nùumbu sàmba. ³¹ Rahàp nè yi à ye ɲwà sàhà nà'a ànə tse' sè' nsàp dzədzəm ànə ɲkuŋ kpə nə kà yi tsɛŋ. Yi à jə bùù Izùre sè wo à vè

co mfaup ηgòkè kùk ja'a lak sè fo' sè, nè swihi yà'wèη munda'à yi. Ghà nè bùu sè wo à ka Nwì yuk à sè kpù fana Rahàp nè kà ye kpù.

*Bùu Mok Sè Wo
A Tse' Dzədzəm Sè'*

³² Mù ta-a wo bə liη mò'fis mò'fis wo kà kè mè. Mvèk nè co mù tsoho fa weη bə liη bwiη co Gidiyòbə Baràk, bə Samsi bə Jeptà, bə Devid bə Samwè nè ye ηgàa tsòhòbum Nwì wèη yè'e bùù. ³³ Wo à màk dzè' bə lak mok wèη, nè ghak wo bùusè wo ànə tse' dzədzəm bohòNwì. Mok wèη à sak gaη bə mandzè nè bəboη. Bum sè Nwì à kàk wo pwe', wo à tse' yà'. Gwim wèη à lòho cù sè' bùu wo. ³⁴ Mok wèη à nì sè misè, mis kà wo jwèη. Bwiη lap də wo mak dzè' nè zə yà'wèη ca, wo swirè. Wo sè yəəη co wo jì ηàη, nè sè gu fàak ηàη ve'ε wù kà fùk. Mok wèη à tse' ηàη, nè be' bù ηgàa màk dzè' sè wo vè mvwe' lak mok wèη, wo caη. ³⁵ Bəba mok wèη à tse' dzədzəm ènə sè' nè jəη fe'lə bùu awo sè wo ànə kpù mvè'nè wo lòkok mvwe' kpù sèmok. Wo ànə yeηsə mok wèη ηgə' ve'ε nsàp nè wo à ləp kurə mok wèη vəp bə ntòk tètè wo kpù. Wo à sè yə ηgə' ve'nə, wo kà də wo dzeη Nwì ya wo kà ηgə' yə duk. Anə ye ve'nə bùusè wo ànə sè tsərə də wo nè kè lòkok mvwe' kpù nè kə cum ncu nè bəgha' zəη. ³⁶ Wo à sè ywì'lə mok, nè sè ləp mok wèη. Wo tasə mok bə kwan, nè nisè wo ndapndzəm. ³⁷ Wo à təm zə mok wèη bə lis, gwe' tirə mok ba, nè gwe' zə mok wèη bə fèk. Nsàp bù ànə wèη à ye ηgàa jìη. Wo à sè nihi tse' ηgùup nàm co cèək awo, bwiη sè yeηsə wo ηgə' ve'ε wùriη nè sè tuk sə wo. ³⁸ Wo à sè jàm ke'cà ηgə' bə ndahà wèη. Wo sè nonη ke' mvwe' mbwèe lis bə sè mvè'ə wèη. Nzəngòènə à ka kəkurè bohònsàp bù ànə ηgòcu ca yeη. ³⁹ Bùu yà' sè pwe' à tse' nsàp liη sè yà' sè yuhu mali fo' yè'sə bùusè wo ànə tse' dzədzəm bohòNwì. Anə ye-a sè ve'nə fana wo à ka bum sè Nwì à kàk bùu ye sè tse'. ⁴⁰ Nwì ànə sè fuhə nonηsə bum mok sè bəgha' zəη də yà'a ye niè' nè vesùwèη sè' fo' ènə. Yi gu ve'nə ya yi be'lə vesiwèη ηkuη nè gu də a ye kəkurè bəbè'.

12

*A Kùk Tse' Megu Lis Avès
Bohòjisòs*

¹ Mvè'nə a yə də bwiη ve'ε wùriη sè wo a nì fa ves mandzè nè, nè sè kùk nè ves fana a bəboη də a mak gesə bum sè aco yà' jipsə ves pwe'fo'. A mè'rə bup sè yà' lè'm tse' ves co ndàm, nè təəη gugūη ηgòca ca nè nà' nòsə kùk ves də a caη ènə. ² Vesùwèη kùk tse' megu lis avès muni'ì Jisòs. A yi nè yi ànə muk fa ves mandzè də a tse' dzədzəm nè yi, nà'a nè kè mè ntsə'mòk sè' ndzə bohòyi anə. Yi à mè'rə fa nì' ye də yi kpù kpù marè'tu mù ntəəη, nè kà marè'tu nè co yumok jə. Yi ànə gu ve'nə də ya yi kə tse' kwəkwa nè nà' cu mantombii yi nè. Yà'a mvè'nè yi cu mvwe' gaη Nwì sè mənə kapràk bo ma zu. ³ Wèη tsərə megu Jisòs nè ηgàa gù bup wèη à sè bèn yi fana yi ko ntum ye nà'a. Wèη tsərə yi ve'nə ya kà də wèη wo ηga ntuum awèη fi lo mankwèη duk. ⁴ Lù nè wèη sè lù nà' weη bup nè, nà' ka nsàp nè gugūη nè co də wèη kpù bùu zəη nà'a ntòkə dzeη. ⁵ Mù tsəm də wèη na swì bisə ncèp Tà Nwì nè nà'a gùgè bwiη wo sè ko ntum, nè də yi sè to weη də bwe ye nà'a laη. Yi sè cèp də,

<<Mo àm, a ye-a nga Nwì gù dè wu ye ngò' bùu yumok sè wù gù fana wù kà jap bə zey njàhà.

A ye-a nga yi sa'rə wu, wù kà dè wu jok jò'o duk.

⁶ Wèen tsərə tse' dè njwè nè Tà Nwì dzəm yi nè, a sè' yi nè yi yeŋsəgè nà' ngò'.

Yi ləp mègù njwè nè yi jə nà' co mo ye.>>

⁷ Ye dè ngò' nè wèŋ sə yə nè yà'sə yəyərè nè Nwì sə fa wèŋ. Yà' sə nitsè' dè Nwì sə kotse' wèŋ yà'sə co bwe ye. Wèŋ à yə yuk mo nè yi gù bup, tè' nè kà yi ləp yo-à? ⁸ A ye-a dè wèŋ sə gù bup, nè kà ngò' bùu zey mvə'nè bwe ye wèŋ yəgəə yə fana ye dè wèŋ ka yà'sə bwe ye sè zinə yey. Wèŋ yà'sə bwe sàhà, sè wo ka tè' tse'. ⁹ Tè' avès sè wo à dzə ves ləpgè vesùwèŋ dè a gù bup, vesùwèŋ sə dzəm fa wo dè tè' avès wèŋ sə gù mvə'nə. Ye dè kaco a dzəm fa ghak tè' avès nè mubu ya a tse' lùŋ yey nà? ¹⁰ Ngò'ə sè tè' avès wèŋ yeŋsəgè ves mom ghàr yà'sə yegè mvə'nè wo rì dè a ve'nə bəbɔŋ bohòwo. BohòNwì ye, yi yeŋsəgè vesùwèŋ ngò' bə mandzə nè nà'a nè tseə ves ngòye rərəŋ sè' co yi. ¹¹ Ghà nè wo yeŋsəgè ves ngò' dè a gù yusə bup fana a kà bə zey kwa. A kə dzèŋ mankwèŋ, ngò' nè wo à yeŋsə ves nè jə və yusə bəbɔŋ. A ve'nə bùusə bùu sè wo yə-a nsàp ngò' ènə, nè jəŋ nà' co yusə bəbɔŋ fana nà'a nè gu wo ngòye kəkərè, nè cum yu awo bə ntəm nè fifi. ¹² Ye dè wèŋ nep tsərə bo bə kuu awèŋ bəbɔŋ, nè kà wò. ¹³ Wèŋ gi sənə mandzə nè nà'a rərəŋ nè, ya kə dè bùu sè wo sə cəhə cəhə wèŋ foho cum lo wesə mok sə nze duk, a bəbɔŋ dè wo guŋ le guu.

Wu Dzèen-a Nwì

Wù Kà Kə Swirè

¹⁴ Wèŋ jìhi nzòŋ ngòláp mandzə nè dè wèŋ bwìŋ pwe'fo' cum bə fifi. Wèŋ jìhi nzòŋ sè' ngòcu ncu nè nà'a rərəŋ, busə njwèe kà-a ncu nè rərəŋ cu, yi kà Nwì kə yə yuk. ¹⁵ Wèŋ jəŋ nkərè ya kà dè mòok mam mankwèŋ, nè kà bəvèŋ nè Nwì nè kə tse' duk. Wèŋ jəŋ nkərè sè' dè kà dè njwè nəmòok bəŋj bohòwèŋ ko licuk, nè wu jwèŋ nà', wu kə jwèŋ fe'lə-a yə pwe', yà' sə cuk megu mok cu'u nà'a duk. Nsàp bù ànə fagè ngò', nè sə gu bupsə ncu bùu mok wèŋ. ¹⁶ Wèŋ jəŋ nkərè ya kà dè njwè nəmòok ko sàhà, nè kà mvək bə bum sè ma nè Nwì tse' duk. Esòànə ye nsàp njwè ànə fana yi seŋ mwè ye njo zuzu. ¹⁷ Wèŋ rì dè à kə dzèŋ mankwèŋ Esònə lap mandzə dè tè' yee se yi fana yà' kà fàk. Yi à wa fis ndzəplis, mandzə kà mok ngòkupsə yusə yi à gùu sə ye fe'lə.

¹⁸ Wèŋ rìŋ nmwe' sè wèŋ tə yà'sə. Wèŋ ka mvwe' sè bùu Izùre wèŋ ànə təŋ ghà nəmòk fa' yà'a təŋ. Wo à təŋ mvwe' nda nè wo to nà' dè Sinà. Aco njwè jwèŋ nà' bə bo. Mvək ànə à ye, mis à kuə, ndzəm seŋ, mareŋ kà mok reŋ fana fəfə sə ca nèbup. ¹⁹ Bùu sè wo ànə ye fo' sə wèŋ à yuk nga ntàŋ sə cèep, nè yuk nga ngì njwè cèp sè', fana wo ləŋ duk dè wo kà ngì mòk mok yuk fe'lə. ²⁰ Bùu sə wèŋ à cèp dè yusə ngì ànə cèp sə yà' gu gha' njəŋ. Anə ye nga ngì nè cèp dè, <<A ye-a nga njwè jwèŋ nda nè'e, a dzəm ye megu nàmngòŋ, wo təm zə yi bə lis.>> ²¹ Bum sè wo à yə yà' fo' à ye co wù caŋ bisə, fana Musi kə cèp fis dè, <<Wuə ko mu, nì ghərə mu sè'.>>

²² Bohòwèŋ yàwèŋ, wèŋ kə dzèŋ mvwe' nda nè wo togè nà' dè nda Zayòŋ nà'a laŋ. Wèŋ kə dzèŋ mvwe' lak Nwì nè yi cu njwəm nè. Wo togè

mvwe' lak ye də Jòrosalèm nè mubu. Masinjàa Nwi wèŋ kə benə fo' nsàp nè co ŋwè kà ta to, nə sə sam ke'ca yu awo fo'. ²³ Wèŋ cu yàwèŋ mungorè bùu Nwi sè wo bwe tu bohòyi. Bwe sè yi ànə com nonşə liŋ awo mubu anə laŋ. Wèŋ tə mantombii Nwi nè yi sakgè bwì pwe' yi nə. Wèŋ yàwèŋ bə bùu sè wo a sè gi bə mandzè nè Nwi fana Nwi nə gu wo ŋgòye kəkurè sè' yà'a. ²⁴ Wèŋ a vè kə dzèŋ ŋgu ni'i Jisòs nè yi ànə təəŋ mutsətsə'rəə ŋwè bə Nwi yi ghà nè wo ànə zə rùk nə. Wèŋ sə kùk gesə lo lis awèŋ mantombi mvwe' nduəm ye sè yà' sə nitsè' yumok sè bòghak zen, nə nonşə yusè nduəm Abè à sè nitsè' sè.

²⁵ Ye də wèŋ jəŋ ŋkərə, nə kà ŋgi ŋwè nè yi sə cèp bohòwèŋ niè' dzèŋ. Bù njamòk wèŋ ànə dzeen yusè ŋwè nè yi à sè tsòho fa wo ncèp nè Nwi à sè tsè' wo, nə kà kə swirè. Mvè'nè wo ànə ka swirè yà'sə, ye də, a ye-a vesùwèŋ sè a sè yuk ŋgi ŋwè nè yi sə cèp vèsə ma mubu nə, nə dzeen nà' sè', a kə swirə yàvès ŋga a gu va? ²⁶ Ghà ànə à ye, ŋgi Nwi gu nzenşòpwe' tsoho. Nè ŋga'a nè'e yi kà' də, <<Mə nə tsə'rə nzenşòŋ nè kè' mò'fis səmok ŋkuŋ. Mə nə tsə'rə nà' mok bə ntòbu ba fo'.>> ²⁷ Ncèp nè də, <<kè' mò'fis səmok,>> nà'a sè nitsè' ves də Nwi nə fis gesə bum sè yi ànə gu yà' sè aco yà' tsoho pwe'fo', ya ŋga a cum megu mok bum sè yà' kà tsòhòto.

²⁸ Vesùwèŋ kwasə Nwi bùusè yi a nòŋşə ves mvwe' gaŋ sè kaco yumok tsərə to yà' yeŋ. Vesùwèŋ kwasə yi, nə kuksə nə wəp yi sè' nsàp nè co yi kwa bohòvès sè'. ²⁹ A gu ve'nə bùusè Nwi àvès nə yi co nsàp mis mòk nè nà'a tèn səsəgè bum pwe', nə kà yumok mè'rè lok fùk.

13

Yusè Aco Yà' Gu Nwi Yi Kwa

¹ Mə dzəm ŋgòtsè' fa weŋ də, wèŋ yà'sə bwema mvwe' mò'fis, wèŋ sə dzəm mòk bə mòk sè'. ² Wèŋ muk nonşə ncùu awèŋ to bohòŋkùŋ wèŋ. Bùu mok wèŋ ànə gu to me ve'nə laŋ, nə nisə masinjàa Nwi munda'ə wo anə ŋga wo ka riŋ. ³ Wèŋ kà bùu sè wo cu mū ndapndzəmè swi. Wèŋ sə koksə manziŋ bohòwo co wenə wèŋ cu be'lə mū ndapndzəmè anə bəbè'. Wèŋ sə tsərə bùu sè wo sə yə ŋgə' sè', bùusè wèŋ tse' yàwèŋ ŋgùpni' sè' co wo.

⁴ A bəbəŋ də ndaanwè pwe' nonşə lùuk sè yà' cu mutsətsə'rəə ŋgwe bə ndum. ŋgwe ye zinə bohòndu ye, ndum ye bohòŋgwe ye sè' ve'nə. Wèŋ rēŋ də Nwi nè kə sak ŋgàa koho sàhà bə ŋgàa ko nto wèŋ.

⁵ Wèŋ jəŋ ŋkərə də wèŋ kà mbàm lələ dzəm ti'. Wèŋ tse' lē ntum nè də yusè wèŋ tse', yà'a kəkurè bohòwèŋ. Yà'a ye ve'nə bùusè Nwi a cèp də,

<<Ncèp nè co mū nə swi yuk weŋ ka yeŋ lok fùk.>>

⁶ Ye də a baŋ ntum nə cep də,

<<Tà Nwi ŋgà ko fa ves gèm àvès yi, mū nə kà yumok wəp,

Busè kaco ŋwè gu mū yumok yeŋ saam.>>

⁷ Wèŋ tsərə bùu sè wo à ni fa to weŋ mandzè, nə tsoho fa weŋ ncèp Nwi yà'a. Wèŋ tsərə ncu nè wo à cu, nə dzəmtse' bohòNwi sè' mvè'nè wo à dzəmtse' yàwo yà'a. ⁸ Jisòs Krest kà kupsəgè, ntinə bə zòŋ bə luwa pwe', yi mègù mvè'nè mò'fis. ⁹ Wèŋ jəŋ ŋkərə, kà də bum sè bwìŋ sə yə'rə vè yà' fi kupsə ntuum awèŋ, wèŋ me'rə mandzè nè zinə nə duk.

Bòvèm nè Nwii nè gũnsə ntuum awèŋ yi. Lùuk sè ngòndònsə yà' bə nzak zuzə ka fàk tse'. Yà'a kà bùu sè wo nònsəgè yà' bə yumok tesəgè.

¹⁰ Mvwe' mok cu sè wo a fa satikà' bùu vès fo'. Ngàa fa satikà' sè wo sə fàk mvwe' taap cək sè wo sə kùksə Nwi mbwa wèŋ ka mandzè nè co wo kə zə bum satikà' avès tse'. ¹¹ Nkum ngà fa satikà' wèeŋ fagè Nwi satikà' njo bup yi. Yi cu ngògù yà', yusə yi jəŋ nisə wə məmmvwe' ndap Nwi nè ghanj nè, mègù nduəm nàam sə. Bwiŋ bək fis gəsə lo nàam sə muntolak anə fo', nè kə teŋ səsə yà', ŋwè kà zə. ¹² Yà'a mvè'nè Jisòs bə tu ye à kə kpə ma sə mbi sə, ya yi rəŋsə fis fa bwiŋ bup awo bə nduəm ye sə. ¹³ Ye də vesuwèeŋ tesə yàvès muntolak anə sè', nè kə tseŋ yi, ya bwiŋ yàk jamsə yi, vesi wèŋ ye lok ca bəbɛ'. ¹⁴ A ve'nə bùusə a ka lak sè yà'a nè cu mam mali fo' sə nzeŋgòon fəŋ tse'. A sə kək gèsə lo lis avès mantombi mvwe' lak sè anə kə cu fo' ntsə'mòk sə.

¹⁵ Vesuwèeŋ sə kwasə Nwi nùumbu pwe'fo'. Kwəkwasə àvès nè nè ye co satikà' nè a sə fa nà' bohòKrest ngòcàsə fa bohòNwi. Satikà' nè nè cù sə fa nà' yi, cùu sè yà'a dukgè də Jisòs Tà. ¹⁶ Kà də wèeŋ swi ngògù fa bwi bəbɔŋ duk. Bum sè wèŋ tse', wèŋ fa bùu sè wo ka tse' yàwo sə', bùusə yà'sə nsàap satikà'a sè Nwii kwagè bə zeŋ sə.

¹⁷ Wèeŋ yuk duk bə ŋkwàha bùu awèŋ, nè jəŋ lo ni' awèŋ sə nze bohòwo. Wo sə kək weŋ wo co bùu sè wo nè kə təeŋ ntsə'mòk kə mantombii Nwi, nè tsoho fa nà' fàha yàwo sè wo à gùu. Wèeŋ yuk wo ya ŋga wo tse' ntuum sè kwəkwa mvè'nè wo sə gù fàak sə. Wèeŋ kà-a ve'nə gù, ye də wo nè sə fak manziŋ manziŋ, fàak awo sè wo sə gùu sə kə weŋ bə yumok sə' tesə.

¹⁸ Wèeŋ sə ləŋ fa ves nùumbu pwe'fo'. Vès rì tse' də ntuum avès rərəŋ. Vès dzəmgè yàvès ngògù bum pwe' bə mandzè nè nà'a rərəŋ nè. ¹⁹ Mù ləŋ weŋ ve'ɛ wùriŋ də wèeŋ sə ləŋ fa ves, ya mu tse' mandzè nè co mù və kə ye fe'lə weŋ səmək jəjo ye'sə.

Piriya Nè Ngà Còm Nwàk Nè'e A Gùu

²⁰ Nwi nè yi fagè bwiŋ fifi sə ntuə a lòkoksə Tà Jisòs mvwe' kpə. Nduəm Jisòs a gù rùk nè à zə ves Nwi wèŋ nè ngòtəeŋ mam guguj nè mvèsə. Jisòs nè co ganakù' nè ghanj nè yi sə kək vesuwèŋ sè a bùu ye sə. ²¹ Ye də mù ləŋ də yi nè gu wèŋ ngòye kəkurə, nè kə yumok jamə. Wèeŋ gu bum sè yi sə dzəm də wèeŋ gu yà'. Mù ləŋ sə' də Nwii fak sə ntuə wèŋ casə ndzə bohòJisòs Krest, ya ŋga a cum nsàp ncu nè aco nà' gu yi kwa bə zeŋ. Kəkùksəə ye bohòyi Jisòs Krest nè mvèsə nè mvèsə. Yà'a ye ve'nə.

Ncèp Nè Nà' Lèsə Mbwe

²² Bwema am wèŋ, mù ləŋ weŋ də wèeŋ ko ntum, nè yu'rə ncèp àm ènə. Nwàk nè mù com fa weŋ nè ka səsap yeŋ. ²³ Mù dzəm də wèeŋ riŋ də moma avès Timati a tesə ndapndzəm ŋga'a mok laŋ. Yi kə tsəŋ-a mu nənàk, vesi vək ye weŋ bəbɛ'.

²⁴ Wèeŋ cəpsə fa mu bùu awèŋ sè mantombi bə mok sè wo bùu Nwi wèŋ pwe'fo'. Bwema sè mvwe' nzeŋgòn Itali yà'a wèŋ cəpsə weŋ bəbɔŋ. ²⁵ Bəbo nè Nwii ye bohòwèŋ lòonj fo'. Yà' a ye ve'nə.

Nwàk JEM

Nwàk nè Jem à còm ènà nà' rwiŋ mègù bə ntip sè yà'a bə bum sè yà'a yegè nùumbu pwe'. Yi sè cep bum sə bə gbù' mok sè yà' nòjəja. Yi sə jə yà' ngòtip bwiŋ bə nsàp ŋkərə̀ nè a bəboŋ də ŋwèe tse' nà', nə ye bə ncu nè bohòKrètèn wèŋ. Nwàk ènə cèrgè gəgəŋ də ŋwè nè yi dzəmtse' Krəst fana yà' tse' ngòyəəŋ bə fāha sè ŋgəŋgāŋ sə gù yà'.

1 Còm ŋwàk nè'e mù Jem, nè mu mo ŋgà fàk Nwì, nè ye Tà Jisòs Krəst. Mù cèpsə bwe Izùre sè bòp hum-ncòp-ba sè wo sam cu lo mənə nzenğòn nè pwe' bəboŋ.

Məmumsəə Yu Nè Aco Nà' Gəŋsə Wù

2 Bwe tɛ'lam wèŋ, ŋga nsàap məmumsə zəzok sə tesə və-a bohòwèŋ, wèŋ tse' ŋgòkwa cèbùə, 3 būsə wèŋ rì duk də bum yè'sə mumsə wəŋ də wèŋ sə fa mali ntəm awèŋ bohòNwì àɛ, fana yà' gəŋsə wəŋ. 4 Təəŋ bə nsàp ntəm nè nà'a gəgəŋ tɛ ya wu ye kəkərə̀ bə bum pwe', nè kà yumok jamə.

5 A ye-a ŋga ŋwè nəmòk mətsetə'rə wèŋ ka ŋkərə̀ nè co yi gù riŋ yumok bə zəŋ tse', yi ləŋ bohòNwì, Nwii nè fa yi. Yi fagè ndaaŋwè pwe' bo to bə kwəkwa. 6 A ye-a ŋga ŋwè sə ləŋ yumok bohòNwì, yi dzəmtse' sə ntùə yi də yi nə tse' yà', yi kà də yi sə mərə̀ sə ntùə yi duk. Būsə ŋwè nè yi mərə̀-a, ye də yi co ndzəp nè fəfə̀ bwi' lògè nà' ma si bə ma ŋkwèŋ. 7 Nsàp ŋwè nè yi mərə̀gè bum nà'nə kà tsəm də yi nə tse' yumok bohòTà Nwì tsəm. 8 Būsə yi tse' tsətsərə̀ ba, nè kà yusə yi dzəm rì.

9 Krètèn nè yi ŋgà jìŋ, yi tse' ŋgòkwa, būsə Nwì a kùksə yi. 10 Fana moma nè yi ye ŋgà ghàk, yi tse' ŋgòkwa sè', būsə Nwì a būsə yi ŋwè nè jo, būsə yi nə ca gesə lo co mvə'nə nzaam ŋgaŋ ye'gè yè'e. 11 Nuum togəə, a curə̀ ntèŋ, nzaam ŋgaŋ ye' gbù sə nze, fana mvəsə̀ yà' anə sə fom sə me nè mvəsə̀. Yà'a sè' mvmvə'nə ŋgà ghàk nè kpə mak nonşə bum ghàk ye sə vɛ'nə.

12 A rəŋsi bohòŋwè nè məmumsə sə və bohòwù, fana wù sə təəŋ mali gəgəŋ; būsə wù gha'-a məmumsə nè, fana wu nè kə tse' lèlək nè nà'a lùŋ nè Nwì a kàk də yi nè fa ndà lòoŋ nè nà' dzəm yi nè. 13 Nsàp məmumsə nà'nə vəə, fana kà də ŋgəŋgāŋ duk də Nwì sə lap mandzə̀ də yi gbù duk. Būsə kaco wo mumsə Nwì bə bup yəŋ, fana Nwii kà ye ŋwè bə bup sə mumsəgè. 14 Məmumsə vègè bohòŋwè ŋga yi tsərə̀ kok bum sə bup sə ntùə yi. 15 ŋwèe tsərə̀ bum sè bup yè'sə fana yi gù bup. A ye ŋga bup kùu' nà' jəŋ və kpə.

16 Bwema am wèŋ, kà də wèŋ jipsə tu awèŋ duk. 17 Yusə̀ yà'a bəboŋ pwe' tsəgè mabu bohòNwì, yi nè yi a gù marəŋ. Nwì bə tu ye kà kupsə̀gè. Kaco yi buuŋ lo, nè me'rə̀ nonşə ves sə ndzəmè yəŋ. 18 Nwì à dzəm ko' yi də yi cok fis ves, nè gù ves a buuŋ bwe ye bə ncèp cù nje nè zinə nè, də ya vesùwèŋ ye buu ye sè mantombi bə bum sè yi a gù sənə nze nè pwe'.

¹⁹ Bwema am wèŋ, wèŋ kà yè'e swì yuk. A ye-a sè ndà lònŋ, yi nonŋsə ntu' to ngòyuk bum, nə jəŋ mvək fùè ŋkuŋ nə cep, nə ye sè' fùè ŋkuŋ yi jok. ²⁰ Busè ŋwée jok-a, kaco yi gu riŋ to yusə bəboŋ sè co Nwì kwa bə zeŋ yeŋ. ²¹ Fana nà'a njo nè mù sə tsə' weŋ də, wèŋ fis ŋkùì' sə ntuè wèŋ sə, nə kà jòn sə gù kɛ'cà. Fa ni' awèŋ ndzə bohòNwì, nə dzəm tse' megu ncép ye nə wèŋ ànə yuk to mvəsə yi a gesə nà' sə ntuè wèŋ. Mègù ncép nà'nə nə aco nà' fis weŋ mvwe' kpə.

²² Bo bohòwèŋ cèbùè də ŋga wèŋ yuk-a ncép ye nə, wèŋ sə gu yà'. Busè ŋwè nə yi yuk megu-a yà' bə ntu', nə kà sə gù, fana ye də yi sə bòrə ni' ye. ²³ Yi co ŋwè nəmòk nə yi kùk ja'a si ye ndzənə darəgà', nə ye mvə'nə yi cu. ²⁴ Yi yə tsərə mè si ye bəboŋ, fana yi lo ntəŋ, yi swi bisə mvəsə yi anə ye sə jwaŋ. ²⁵ Wu kùk ja'a-na lùk Nwì sə yà'a yəyərə, sə yà'a fi mè'rəgè bwiŋ mvwe' bup sə, fana nə sə gu mvmvə'nə yà' sə tsə' wu, fana Nwii nə se wu bə bum yo sə wù sə gù lònŋfo'. Busè wù sə gù yà', nə kà də wù sə yu'rə mègù bə ntu', nə swi bisə duk.

²⁶ Nwè nəmòk tsərə-a ye də yi ye ŋwè nə yi sə bɛ' mandzə Nwì, nə kà ləm ye beŋ, fana ye də mandzə Nwì nə yi sə yùu nə, nà'a wà. Yi sə bòrə yà'sə ni' ye. ²⁷ Bum sè Tà Nwii kùk ja'agè ye də yà'a mandzə nə zinə nə ye rərəŋ, a ŋga ŋwè sə tesə bwe njiŋ bə baa yepmfə sə wo sə yə ŋgə', nə sə jəŋ ŋkərəð bə ni' ye də ya bum nzeŋgòŋ kà yi ŋgògù yusə bup bòrə.

2

Bwiŋ Pwe' Yəyərə BohòNwì

¹ Bwema am wèŋ, wèŋ sə wèŋ à fa ntəm awèŋ bohòTà Jisòs Krest, nə ŋwè nəmòk kaco yi mok kùk dzeŋ, wèŋ tse' ngòjəŋ bwiŋ pwe' yəyərə. ² Yusə mù sə duk sə ve'; A duk-a də bwiŋ vè mvwe' kwe' bùu cos bwiŋ ba, ŋgà ghàk bə ŋgà jìŋ. Ngà ghàk nə ni tse' cək nə tasə mvin sè yà' gu nteŋ nə bup ndzə bohòyi, nə ŋgà jìŋ nə ni ye bwe gaa cək. ³ Wo vèə, wèŋ lap dzə' nə bəboŋ, nə duk fa ŋgà ghàk nə də, <<Hooyo' vè bəboŋ, kə cə cum fən.>> Nə duk fa ŋgà jìŋ nə ye duk də, <<Təəŋ tse' yòfa' nə,>> kə də, <<Kə cum yəsə nze ŋgə kùhu mù fən.>> ⁴ Wèŋ gu-a ve'nə, ye də wèŋ kùk wo ka mù lisə, nə duk sə vèə wèŋ də mok bəgha' mok yeŋ à? Wèŋ gu-a ve'nə, ye də wèŋ sə sak bwiŋ, nə sa'a nə bə jòn. ⁵ Bwema am wèŋ-a, yè; Nwì a ghàksə ŋgaa jìŋ yà'sə bə dzədzəm nə yà'wèŋ tse' bohòyi, nə duk də wo nə kə tse' mvwe' ncum mvwe' lak sè yi a kà' nòŋsə fa bùu sè wo dzəm yi. ⁶ Fana wèŋ jə ŋgaa jìŋ co bùu sè wà. Ngà a sè dàpsə lògè weŋ mū kot mvwe' nzak ndà wèŋ? A yegè sè ŋgaa ghàak sə. ⁷ A soho bupsəgè liŋ Jisòs sè bəboŋ sè wèŋ tse' yà'a ka sè wo yeŋ à? ⁸ A bəboŋ də wèŋ nonŋsə lùk nə Nwì nə yi ŋkum à còm nòŋsə ndzənə ŋwàk ye də, <<Dzəm moma yo mvə'nə wu dzəmgè ni' yò.>>

⁹ A ye-a ŋga wèŋ sə jə bwiŋ də mok ghak mok, fana ye də wèŋ gù bup, nə gbùu nə lùk Nwì laŋ, bùusə wèŋ ka lùk nje nə nonŋsə.

¹⁰ Yusə də, ŋwè nòŋsə-a lùk sə lònŋ, nə gu bupsə megu nə mò'fis, ye də yi yəyərə bə ŋwè nə yi gù bupsə ye yà' lònŋ. ¹¹ Busè Nwì nə yi à duk də, <<Nwèè kà nto ko>>, à duk sè' də, <<Kà ŋwè zə.>> Ye də wu ka-a nto kogè, nə zə ŋwè, wu gu sə ŋgà gbù lùk co ŋwè nə yi à gbù yà' pwe', bùusə wù zə ŋwè. ¹² Ye də wèŋ sə cep bum, nə sə gu bum co bùu sə wèŋ ri

də Nwii nè kè sak weŋ bə lùk nè yi a nõnsə. Lùk ye nè tse' ñàŋ sè ɲgòfis me'rə bwij mvwe' bup. ¹³ Nwii nè sak ɲwè nè yi kà manziŋ koksəgè sè' jì manziŋ, fana bùu sè wo koksəgè manziŋ ka ɲgòwəp nzak yeŋ.

NgòTse' Dzədzəm Nə Ye NgòGù Fàk

¹⁴ Bwema am wèŋ, a ye-a ɲga ɲwè duk-a də yi dzəm bohòJisos Krest, wù kà yà' bə fàak sè yi sə gùu yə, ye də dzədzəm nè'nə nsàp nè fòlɛ? Aco nsàp dzədzəm nà'nə tɛsə yì à? A bùə. ¹⁵ A duk-a də moma yònə ɲwəmbam kè nè ɲwàŋwè ka cək tse', nè kà zuzu sè' tse', ¹⁶ yi və bohòwù, wù duk fa gu yi bə cù də, <<Gèŋ bəbɔŋ, Nwii se wu, mbuəp kà wu ko, ye zəpə, ɲjèe kà wu ya mbà,>> nè kà yi yusə co yi tɛsə ni' ye bə zəŋ fa, ye də yu bəbɔŋ sè wù gù sə yà? ¹⁷ Dzədzəm bohòncəp Nwi mègù sè' ve'nə də, nà' kà-a fàk sə gu, ye də dzədzəm ànə kpɔ laŋ, nà' kà fàk tse'.

¹⁸ Kàmòk aco ɲwè nəmòk duk də, <<Aco ɲwè nəmòk tse' ye dzədzəm, mòk sə gu ye fàk.>> ɲwèe duk-a ve'nə, mu fek ɲgəŋgəŋ duk də, yi niŋ tsok fa-a mu dzədzəm ye nè jì fàk, ya mu niŋ tsok fa yi dzədzəm am bə fàak sè mù sə gùu. ¹⁹ Wù dzəm nè zìnə də Nwi mègù yi nè mò'fis à? A ve'nə bəbɔŋ. Wù ri sè' də yòŋsəə zə' wèeŋ dzəmgè sè' ve'nə nè sə wəp, nè sə kaŋ. Nsàp dzədzəm nà'nə kà fàk tse'. ²⁰ Ho'ò, wù ləm! Wù sə duk yè'e də wo tsok wu tsə'ə də, wù tse'-a dzədzəm nè nà'a kà fàkgè, ye də nà'a wà à? ²¹ Wèeŋ kək ja'a na. Wèŋ ri də tàcici àvès Abràham a bùuŋ ɲwè nè kəkurə bohòNwi bùu nsàp fàk nè yi a gù də yi fa mo ye Azik co satikà', ka ve'nə yeŋ à? ²² Aco wèŋ ye yàwèŋ sè' də dzədzəm ye à sə gi yùrə be'lə mvwe' mò'fis bə fàak ye, fana fàak ye sə gu bɔŋsə wesə dzədzəm ye nè. ²³ Yà'a mvwe' sè yà' à yəeŋ də yusə wo à còm ndzənə ɲwàk Nwii zìnə. A nja də,

<<Abràham à dzəm yusə Nwi à cèep, fana Nwi jəŋ yi co ɲwè nè kəkurə.>> Wo to fa yi liŋ mok də, ɲge'e Nwi. ²⁴ Wèŋ yə yàwèŋ sè' duk də ɲwèe yegə bəbɔŋ bohòNwi bə nsàp fàk nè yi gùu, ka bùu dzədzəm yìyi megu. ²⁵ ɲwà sàhà nè wo à to liŋ ye də Rahàp nà'a à ye bohòyi sè' ve'nə. Yi à ye ɲwè nè bəbɔŋ bohòNwi sè' njo fàk. A ye ɲga yi à ko swihi ɲgàa mfəep bùu Izùre, nè casə wo mvwe' mandzə nè zok. ²⁶ Mègù sè' mùm vè'nə ni' ɲwèe ye-a jì yòŋsə, ye də nà' kpɔ laŋ yà'a, dzədzəm nè jì fàak sè' dzədzəm nè nà'a kpəkpu.

3

Ngə' Nə Aco Lum ɲwè Jəŋ Və

¹ Bwema am wèŋ, ka bəbɔŋ co wèŋ ɲkàuŋntèŋ lap mandzə ɲgòye ɲgàa yə'rə bwij bum yeŋ, bùusə səsak ɲjàvès nè vèes yə'rəgə bwij bum nè kè gu nduk. ² Vès pwe'fo' gùgè jòn nəbup. ɲwè nəmòk ye-a yo nè yi kà cù bə jòn cəpgè, ye də yi ka jòn tse' lok. Ye də aco yi riŋ ɲgòkotse' ni' ye bə nsàp mandzə nè fòlɔŋ. ³ A gèsə fagè nàambà'rə kwəŋ mu cùhu də ya wo yuk duk, yà' gu wo ɲgògi lòm vwe' sè a dzəm pwe'fo'. ⁴ Ja'a na ɲgwes sè ghan, sè yà'a gígè mu ndzəpə yè'e nè. Yà' yam mangəŋgèŋ, nè sə gi bə ɲàaŋ sè fəfə sə bwì' lòyà' yi. Nà' yam-a sè ve'nə fana ɲwè nè yi cu ca sə busə ke' nà' bə mu bès tu mòk, nà' sə lo mvwe' sè yi sə dzəm sə. ⁵ Yà'a mvəsə lum ɲwè mègù sè' mùm vè' anə. Nà' gù mwejo, nè sə cep bum sè ghan. Ja'a na yòo mvəsə aco mu ɲà' mis nè jo ve'e tɛŋ wes mfèŋ nda è.

⁶ Lùm nè gu' sè' co mis. Nà' tse' nsàap bup sè sè nzenḡòn fɛɛŋ pwe' mbwa. Yi cu ndzə ni'i vès, nè sè gu' bup ye ḡòsəm kɛ' lo bə ni' nè lònḡfo'. Lùm nè bwe'gè mis nè co nà' tɛŋ səsə wes yòŋsə ḡwè lònḡ nè lònḡ, ye jəŋ mɔvə'nə wo à dzə yi, nè kə dzeŋ mɔvə'nə yi kpə. Nsàp mis nà' nè tesə vəgè mvwe' təm mis nè bə tu. ⁷ Bwiŋ tse' ḡkərèə sè ḡgògù nàamḡòn bə swiŋ sè mubu nè ye bə nàamndzəp wəŋ lònḡ yuk duk. Nsàap ye'sə lònḡ bwiŋ a gu' mè yà', yà' yuk duk sè' laŋ. ⁸ Yu nè mò'fis də ḡwè ka lùm də ya nà' a yuk duk ntògù yuk. Bup rwiŋ mbwa nèbup, nè kà mvək ḡgòcu yòŋsə jə. Nà' tse' lik sè'. ⁹ A kwasəgè Tà Nwì nè yi tè' avès sè' bə zeŋ, nè sə yak bwiŋ sè Nwì a gu' wo ḡòsəsə yi sè' bə zeŋ. ¹⁰ ḡgòkwasə nè ye ḡgòyək bwiŋ tesə vəgè sè' mvwe' cùu sè mò'fis. A nè ye co bum ye'sə kà vɛ'nə ye, bwema am wəŋ na. ¹¹ Kaco mvwe' sè ndzəəp tesə kokgè sə nze, ndzəp nè ye ləlùm nè ye fe'lə sè' cùcuk yeŋ. ¹² Kaco tɔ lèmu' zəm pià yeŋ. Kaco ndi' mɛŋgù zəm lèmu' sè' yeŋ. Nə ye sè' də, kaco ndzəp nè nà' sə tesə nè ye cəcəp ye fe'lə sè' bəbɔŋ yeŋ.

Nsàap ḡkərèə Bə

¹³ ḡgà ḡkərèə ye-a mɔtsətsə'rə wəŋ yo, yi sə gu'-a bum bəbɔŋ ya bwiŋ riŋ də yi ḡgà ḡkərèə. Yi sə gu' yà' bə fùə ḡgòni də yi tse' nsàp ḡkərèə nè bəbɔŋ nè. ¹⁴ Fana wu tse'-a cəpntəm, nè ye ḡgà wa bum bwiŋ, nè ye wi', kà də wu sə kum kɛ'ca ḡgùŋ də wù tse' ḡkərèə duk. Wu yà'sə ḡwè nè wù təhə lok zinə bə mvwès. ¹⁵ A vɛ'nə bəusə ḡkərèə nè nà' tsə mubu bohòNwii kà nsàp nà'nə yegə. Nà'a ḡkərèə nè sə nze fɛn, nà' ka yòŋsə Nwì tse', nà'a vəgè bohòSatà. ¹⁶ Mvwe' sè bwiŋ sə wa bum bəu mok, nè sə ye wi', fana bum kà fo' yəyərè bə cù mò'fis gi. Nsàap bup sè fòlòŋ nè ye fa'nə sè'.

¹⁷ Nsàp ḡkərèə nè nà' tsə ma mubu bohòNwii yegə ye rərəŋ, nè ye fifi bə fùə. Nsàp ḡkərèə ànə ka gəgutu tse', nà'a koksəgè manziŋ bohòbwiŋ, nè sə gu' tse' megu bəbɔŋ ḡhà yà lònḡ. ḡwè nè yi tse' nsàp ntəm ànə kà kupsəgè, yi kà bwiŋ sè' sə bəhòr. ¹⁸ Yà' kə ləsə də, bəu sə wo fagè bwiŋ fifi sə bɪ ḡgwii fifi, yà'a kùu', nè gɔŋ, fana wo kə kɔp megu fo' gùbòŋ.

4

Wu Ko Bum Nzenḡòn ḡge' Wù Kà ḡge'e Nwì Ye

¹ Nsàp nè wəŋ sə ləlù, nè sə kuəm kɛ' sə və bohòwəŋ ye'sə fò? Yà' sə tesə və bohònsàp ntəm jòŋ nè wəŋ tse'. Nsàp ènə sə lù ndzə ni'i wəŋ nùumbu pwe'. ² Wəŋ sə dzəm bum, nè kà yà' tse', fana wəŋ ye ḡgà'a də wəŋ zə bəu mok wəŋ. Wəŋ sə dzəm bum co wəŋ be' ko yà' bə ḡhəŋ, nè kà yà' tse', fana wəŋ sə kuəm, nè sə ləlù. Njə nè wəŋ sə kà bum ye'sə tse', a bəusə wəŋ sə kà Nwì də yi fa weŋ ləŋ. ³ Wəŋ sə ləŋ, wəŋ kà sə tse' bəusə yusə wəŋ sə tsərə ḡgògù bə zeŋ sə bup. Wəŋ sə ləŋ mɛgù bum ye'sə də wəŋ tse' yà' ḡgògù ntəm awəŋ sə kwa.

⁴ Wəŋ ḡgàa ko nto wəŋ, co wəŋ ka riŋ də ḡwè nè yi ye-a ḡge' bə bum sè sə nze fɛŋ, kaco yi ye to ḡge' bə Nwì yeŋ riŋ à? A ye-a sè ndà, ḡgà yi də yi ko ḡge' bə bum nzenḡòn, ye də yi gu' ni' ye ḡgà bəŋ Nwì. ⁵ Yusə yà'a ndzənə ḡwək Nwii duk də, <<Yòŋsə nè Nwì a nòŋsə nà' ndzə ni'i vès dzəmgè də a ye bəu ye nèbup>>, yà'a ka ḡgàm yeŋ. ⁶ A gəgùŋ ḡgòyù

mandzè Nwi, nè ye dè bòvèm nè yi tse' ngòfa ves, tse' gha' nàŋ yi nè nonşə bum sè bup sè ntuum avès sè dzəm. Nwàk Nwi nè sè tsə' dè, <<Nwi bèn bùm sè wo nègè ni',

Nə sə fa nàŋ bohòbùm sè wo kà ni' nègè.>>

⁷ Nà'a njo nè mù sè tsə' wèŋ dè, wèŋ fa ni' awèŋ bohòTà Nwi, nè beŋ Satà, ya yi caŋ me'rə wèŋ. ⁸ Wèŋ soon kəp və Nwi ya yi kəp və wèŋ. Wèŋ ngàa gù bup, wèŋ və kə cuk bo awèŋ, nè ye wèŋ bùm sè wèŋ ka tsətsə' rərəŋ tse', gù ntuum awèŋ ye rərəŋ. ⁹ Wèŋ tsə' bup sè wèŋ gùgè, nè kə' ngùŋ bə waŋ. Wèŋ teŋsə ywì, nè waŋ wa, si awèŋ sè yà' sə rəŋ yà'a kupsə, yà'a kpə dəmm. ¹⁰ Wèŋ jəŋ ni' awèŋ sə nze bohòTà Nwi ya yi nè le' lokoksə wèŋ mətə.

Kà Nwè Yò

¹¹ Bwema am wèŋ, ka bəbən co wèŋ sə yəŋ n̄wè mòk yəŋ. N̄wè nè yi yo-a moma ye, kè dè yi sak nà' àlè', ye dè yi sə gù yà'sə bohòlùk Nwi. A ye-a nga wù sak lùk nè, ye dè wù ka n̄wè nè wù sə gù yusè lùk nè sə duk yəŋ, wu n̄wè nè wù sə tsə' dè wù gha' nàŋ lùk nè. ¹² Ngà fa lùk, nè ye ngà səsak mègù mò'fis, yi Nwi, a sè yi nè yi tse' nàŋ sè ngòlùŋsə n̄wè, nè ye ngòzə nà'. Fana wu yè'sə ndà nè co wù sak bwe t'è ye yo ε?

Nwè Ka Zòŋ Rìŋ

¹³ Wèŋ yu'rə na jo è, wèŋ sè wèŋ sə duk dè, <<Ntinə kè zòŋ è' a nè lo mvwe' lak yà'a bə yà'a, nè kə cum fo' lùmngòŋ mò'fis, nè seŋ bum fo', nè tse' swe'.>> ¹⁴ Nga wèŋ ka yusè yà'a nè gù yòŋsə awèŋ sə zòŋ anə rìŋ. Yòŋsə awèŋ sə yè'sə yu yà? Yà' megu co mumbà' nè wu yàŋ yəgè nà' nè zəzòŋ, ghàr nà' sam bisə nà'a. ¹⁵ Bògha' co wèŋ duk lɛ dè, <<A ye-a nga Tà Nwi dzəm-a ve'nə, nga a cu n̄wəm, vesùwèŋ nè gù yu yè'e bə yu yà'a.>> ¹⁶ A nga'a dè wèŋ sə kùmngùŋ, nè sə tse' cù nèbup. Nsàp cèp cù nè bə lənggàŋ nà'nə bup.

¹⁷ Ye dè n̄wè nè yi rì dè yè'e yusè bəbən sè co yi gù yà', nè kà yà' gù, ye dè yi gù bup.

5

Ntip Nè BohòBù Ngàa Ghàk

¹ Ngàa ghàk wèŋ, wèŋ yu'rə fa mu-a momjo è. Wèŋ waŋ kə' torə ngùŋ bùm nsàp ngə' nè nà' sə vè bohòwèŋ mvək momjo. ² Ghàak awèŋ sə bì bup lòo, nzək zə vəpsə wes bəbən cəək awèŋ laŋ. ³ Ndu a ta wes mbàam awèŋ, ndu sə tə ngòŋitsə' dè wèŋ tse' njo, yà'a nè ta ngùup ni' awèŋ co mis tən yà' yi. Wèŋ sə lòsə nòŋsə mbàam awèŋ, nè kà rì dè nze nè kəp ngòmè laŋ rì à? ⁴ Wèŋ a ka bùm sè wo a fàk mu nzuu wèŋ mbàam awo lak fa. Yuk-a mvə'nə wə sə wa è. Nwi Tà nè ghaŋ a yuk wa bùm yè'sə laŋ. ⁵ Wèŋ a zə jə nze nè'nə tè nè sə gù bum mvəsə yà' bəwèŋ. Wèŋ a zə, nè fə co mbən nè yi sə tək numbu nè wo nè sə yi. ⁶ Wèŋ a sak bùm sè bəbən co wo bùm sè bup, nè zə wo. Wo cum megu gə'e.

Ko Ntəm Nə Sə Ləŋ Nwi

⁷ Ko ntəm bwema am, tətè Tà kə və. Kuk ja'a mvəsə nga nzum təkğè dè zuzum kərə mu nzuu yi e. Yi kogè ntəm mvək lùm tè mbən kə li. ⁸ Wèŋ tse' ngòtək sə' ve'nə tətè Tà nè və. Vəvə ye nè kəp yè'sə laŋ. ⁹ Wèŋ

kà dè wèŋ ɲwərə kɛ'ca dè ɲwè nɛmòk sɛ kà mvəsè wèŋ dzəm sɛ gù ɲwàrè, bwema am wèŋ na. Njo nɛ dè ya Nwii kà wèŋ kè sak. Nɲà sak nzak nɛ kɛpɛ ɲgòvè laŋ. ¹⁰ Tsərə na ɲgàa tsòhòbum Tà Nwi sè wo anɛ ye to mantombi yà'a nɛ. Wo yà'a nsàap ɲgàa yɛ ɲgɔ', nɛ sɛ ko ntəm. ¹¹ Vès duk dè wo cu bɛ kwəkwa bùusè wo ànɛ sɛ ye ɲgɔ' vɛ'nɛ, fana wo kiŋ ntəm, nɛ tɛəŋ mali guguŋ, nɛ kà mè'rè. Mù ri dè wèŋ à yuk mvəsè Jup à ki ntəm ghà nɛ məmumsɛ a vè bohòyi, fana Tà Nwi kɛ se yi mankwèŋ yà'a laŋ. Bɛ nɛ zinɛ, Tà tse' koksəmansiŋ bohòvès cèbùè.

¹² Yumòk sè yà' gù càsɛ dè, wèŋ cu ɲgòcɛp yumok, wèŋ kà kèŋ, bwema am wèŋ a. Kà dè wèŋ kɛŋ ntòbu kè nzenɲòŋ, kènɛ dè wèŋ kɛŋ to liŋ yumok duk. Bòdɛ wèŋ duk megu dè <<N>> ɲga wèŋ dzəm, nɛ duk dè <<Hai>> ɲga wèŋ ka dzəm.

¹³ A ye-a ɲga ɲwè nɛmòk sɛ yɛ ɲgɔ', boŋ dè yi lɛŋ Nwi, fana a ye-a ɲga mòk sɛ kwa ye kwa, yi yəm kuksɛ liŋ Nwi bɛ ɲki. ¹⁴ Nɲà yiyaŋ ye-a mɛtsətsə'rɛ wèŋ yo, yi to bù ɲkwàha bùu sè mu cos, wo kɛ lɛŋ fa yi piriya. Wo lɛŋ, wo yok yi bɛ mve' mɛnɛ liŋ Tà Jisòs. ¹⁵ Piriya nɛ wo lɛŋ nà' bɛ dzədzəm nɛ, nà'a nɛ gù yiya nɛ mɛ. Tà Jisòs nɛ gù yi guŋ fe'lɛ sɛmòk. A ye-a ɲga yi à gù bɛp, Nwi swifa yi yà' sè'. ¹⁶ Fana bòbohòwèŋ dè, mòk tsoho fa mòk bɛp ye sè yi gùu, mòk tsoho fa mòk sè' vɛ'nɛ, ya mòk lɛŋ fa mòk, mòk lɛŋ fa mòk nɛ sè', ya yiyaŋ kà wèŋ ya, ya Nwii luŋsɛ wèŋ. Nsàp piriya ɲwè nɛ yi kəkərè tse' ɲàŋ nja ɲgògù bum nɛbɛp. ¹⁷ Alajà à ye sè' ɲwè co vesùwèŋ vɛ'ɛ, nɛ lɛŋ Nwi nɛ zinɛ dè mbùuŋ kà li. Mbùuŋ à ci'i, nɛ kà sɛ nze cɛəm mɛnɛ lùumɲgòŋ tɛ' bɛ bwes. ¹⁸ Anɛ geŋ, yi lɛŋ fe'lɛ sɛmòk, mbùuŋ li tsoŋ mubu nɛbɛp, fana bum to.

¹⁹ Bwema am wèŋ, a ye-a ɲga mòk mɛtsətsə'rɛ wèŋ jàm mɛ'rɛ-a mandzè Nwi nɛ zinɛ nɛ, fana mòk kɛ jɛŋ fəsɛ vɛ yi sɛmòk. ²⁰ Rɲntse' dè a ye-a sè ndà pwe' nɛ yi fis fəsɛ vè ɲgà gù bɛp mvwe' bɛp ye, ɲwè ànɛ bwi vɛ mvwe' mandzè nɛ bɛboŋ, fana ye dè yi fèp fis fa ɲgà gù bɛp ànɛ yòŋsɛ ye mvwe' kpɛ, nɛ swihi bɛp sè co wù kà fùk.

Nwàk nè Mantombi nè PITA à Còom

Tu njo nè Pità à còm nwàk ènə bùu zey nə, a də ya yi fisə fa krətèŋ wèŋ ntum bə ɲgə'ə sè bwij sə fa wo də bùusə wo a dzəm bohòjisòs sə. Yi à sè cèp kùm mali bə nzak Ntirè nè Bəboŋ nə. Yi sə duk də mɔmvə'nə jisòs à lòkok mvwe' kpɛ, nə kak də yi nə bwi və ntsə'mòk, yà'a gùgè krətèŋ wèŋ ɲgòko ntum. Yi də mvə'nə yà'wèŋ riŋtse' ve'nə fana yà'wèŋ jihi nzòn ghà nè ɲgə' vəə, bùusə a yà'sə yumok sè yà' sè mumsə wo. Wo riŋ sè' də numbu nè jisòs kə yəəŋ jəja fana yà'wèŋ nè tse' lələk àwo.

1 Còm nwàk nè'e mùu Pità nè mɔ ɲgà ntum jisòs Krest. Mù sè còm fa ɲwàk ènə bohòwèŋ bwe Nwi sè wèŋ ɲga'a ɲkàij lakmɔm. Wèŋ sè wèŋ sam cu lòmvwe' nze Pɔŋtòs, Gàlesiyà, Kàpàdosiyà, Èsiyà nə ye Bitiniyà. 2 Tà Nwi ànə swek nonşə weŋ ɲga yi dzəm kok gù sè vəə yi də wèŋ nə ye bùu ye. Anə gèŋ, yi gù rɛŋşə weŋ bə yòŋşə ye də ya wèŋ nə sè yuk duk jisòs Krest fana ndəəm ye cùk rɛŋşə weŋ. Nwii gù weŋ bəboŋ, nə fa weŋ fifi wùriŋ.

Lùŋ Nè Krətèŋ Wèŋ

3 Vesùwèŋ kwasə Nwi nè yi Nwi, nə ye tè'e jisòs Krest, bùusə yi à tse' koksəmanziŋ ye cèbùə, nə gù ves a tse' dzədzə nè fi nə. Yi fa ves nà' bə mandzə nè də yi à lòkokşə jisòs Krest mvwe' kpɛ. Yè'sə zey sè yà'a gùgè ves ɲkuŋ vès sə naaŋ tu də vesùwèŋ nè kə lù sè'. 4 Yà'a njo nè vès sè kùk gèsə lölis mantombi sè' də vès nə kə tse' bum wùriŋ sè Nwi a nonşə fa bùu ye. Yi sə nonşə fa weŋ yà' mɔbu mvwe' sè kaco yà' bi yeŋ. Yà'a nə kà bɔp, nə kà sè' rɛŋ. 5 Bum yè'sə sè yàwèŋ. Wèŋ sè Nwi a nonşə weŋ bə ɲaaŋ ye bəboŋ bùusə wèŋ a dzəmtse' bohòyi. Yi nonşə weŋ də wèŋ nè kə tse' lùŋ nè nà' cu də nà'a nə yəəŋ ghà nè nzenğonə mèe. 6 Wèŋ kwa bə bum sè Nwi sè gù fa weŋ yè'sə kwa, a ye-a sè də wèŋ nə ye gesə nsàap ɲgə' zok zok mɔmvək mòmjo na. 7 Nsàap ɲgə' yè'sə sè və bohòwèŋ ɲgòmumsə ja'a weŋ də wèŋ sè fa ntum awèŋ bohòNwi zinə àlɛ. A duk-a nsàp nteŋ nè wo togè nà' də guù nà'a. Bwi sè teŋ yà' sè misə ya ɲga ma nè bəboŋ nə cum fo'. Yà' mègù sè' ve'nə bə ntum awèŋ nè nà' gù nteŋ nə casə nteŋ guù nə. Wo tse' ɲgòmumsə nà' sè' ya nà'a cum mali fo' sè' gùgɔŋ. A ve'nə ya numbu nè jisòs Krest nè bwi vè sè nzenğonə fɛŋŋ wo kwasə weŋ, nə fa weŋ ɲguk. 8 Wèŋ ka-a jisòs Krest nè bə lis sè ye yuk, wèŋ sè dzəm mali yi. Nə ɲga'a wèŋ ka yi sè' ye, wèŋ sè naaŋ mali tu bohòyi fana wèŋ sè kwa wù kà fùk. 9 Bùu yà? Bùsə wèŋ sè tse' swe'e yusə wèŋ à sè fa ntum fo' sè. Swe'e sè lùŋ nè nà'a nè kà mè.

10 A mègù sè' lù nè nà'a nè kà mè ènə nè ɲgàa tsòhòbum Nwi wèŋ à lap, nə kùk ca bəboŋ ɲgòri tse' nà'. ɲgàa tsòhòbum Nwi sè wèŋ ànə tsok nonşə nsàp bəvəm nè Nwii nè niŋ fa weŋ ènə taŋntèŋ. 11 Yòŋşə jisòs Krest nè nà' à ye sè ntuə wo à sè tsòho fa wo bə nsàp ɲgə' nè Krest nè kə yə, nə ye nsàp fònə yi nə tse' bwi nà' maŋkwèŋ. Wo à sè lap sè' ɲgòri mvək nè bum yè'sə nè ye, nə ye də yà'a nè ye valɛ. 12 Anə gèŋ, Nwi niŋ tsok fa wo duk də ntirè ènə ka nè ɲjàwo yeŋ. Yi niŋ tsok fa wo də, tse'

ntirè ànə wèŋ. Nə ye də bùu sè wo tsòhogè Ntirè nè Bəboŋ nə a tsə' wəŋ yà' ŋga'a sè'. Yòŋsè nè Rərəŋ nè nà' ànə tsooŋ mubu nə à fa wo ŋəŋ ŋgòcèp càsə ncèp ànə. Masinjaa Nwi wèŋ sə dzəm ŋgòri yà' yàwo sè'.

Wèŋ Ye Bùu Sè Rərəŋ

¹³ Ye də mvəsè Nwi a niŋtsè' fa wəŋ nsàp bònəm nje nè nà' yam wùriŋ ènə fana wèŋ jəŋ ŋkərè, nə ko ni' awèŋ ya wèŋ naaŋ megu tu awèŋ bə bum sè wèŋ nè kə tse' yà' wèŋ sə. Yà'a nè kə ye yàwèŋ numbu nè Jisos Krèst nè kə yəŋ fe'lə səmok nə. ¹⁴ Wèŋ yùgè bum sè Nwi dzəmgè duk də wèŋ gu yà'. Wèŋ kà də wèŋ gu fe'lə bum sè yà' à sè bòto wəŋ taan ŋga wèŋ ka Ntirè nè Bəboŋ nə ntòri yà'a mok duk. ¹⁵ Nwi nè yi a to wəŋ ŋgòye bùu ye nə, yi rərəŋ fana wèŋ tse' ŋgòye bə mandzəə awèŋ pwe' rərəŋ sè' co yi nə. ¹⁶ Yà'sə mègù sè' yəyərè mvəsè wo ànə com noŋsə lo ndzənə ŋwàk Nwi mantombi duk də,

<<Ye bə mandzəə yo pwe' rərəŋ bùusə mu yàm sè' rərəŋ.>>

¹⁷ Mvè'nè wèŋ sə leiŋ Nwi, wèŋ sə to yi də Tè'. Tè' awèŋ Nwi nə sakgè ndàaŋwè pwe' yəyərè bə yusè ŋgèŋgàŋ gùu, fana a bəboŋ də wèŋ niŋtsok fa yi wəwəp, nə cum ncu nè bəboŋ ŋga'a nè wèŋ cu co ŋkùŋ sè nzenɡòŋ fən. ¹⁸ Wèŋ rì duk də ghà nè Nwi ànə fis gesə wəŋ mvwe' nsàap bum lak sè wà, sè tè' awèŋ ànə ni tsok wəŋ, yi à ka wəŋ bə mbàm nè nà'a nè cà wà nè'e ywiŋ. ¹⁹ Yi à ywiŋ wəŋ bə nduəm Jisòs sè yà' gu nteŋ ve'è wù kà fùk. Yà' ànə ye co wo à jə nsùŋga nè nà' à ka yu səmok sè bup mu ni' yi tse', nə suə nà', nə jə wə fa Nwi co yu cop. ²⁰ Ŋkuŋ Nwi à sè kə gù nzenɡònə ŋga yi ànə cok noŋsə Krèst laŋ də yi nə kə tesə ves. Nè ŋga'a nè'e, yi ni fa-a nə ves Krèst nə. ²¹ Vesùwèŋ tse' mandzəə ŋgònaaŋ tu bohòNwi yè'sə bùu Krèst nə. Busè Nwi ànə lokoksə yi mvwe' kpə, nə kuksə yi wùriŋ. A bùusè Nwi ànə gu ve'nə ŋkuŋ vesùwèŋ tse' mandzəə nè ŋgòfa ntəm bohòyi, nə sè kuk gesə lis bohòyi sè'. ²² Wèŋ a rəŋsə tsə'rə ni' awèŋ bə mandzəə nè də wèŋ sè be' zinə nə fana yà'a gù də wèŋ sə dzəm bwema awèŋ bə mandzəə nè zinə nə. Ye də ncèp njàm nè mù sè cep fa wèŋ duk də, wèŋ dzəm mòk bə mòk, nə lo mantombi. ²³ Sə tsərə tse' də wo a dzə fe'lə wəŋ nè kè' ba. Dzədzə ènə à vè bùu ŋaaŋ ncèp ye nè nà' tse' lùŋ nə. Nsàp lù ènə, nà'a kà mègè nə kà sè kupsə yuk. ²⁴ Yè'sə mègù mvəsè wo à còm noŋsə ndzənə ŋwàk Nwi duk də,

<<Bwiŋ pwe' gù co ŋgaŋ sè yà'a kpugè yè'e.

Nzùum awo sè wo sə fom mègù co nzaamŋgaŋ sè ghàr ve'è yà' kpə nə ye' gbə yè'e.>>

²⁵ Fana bohòncèp nè Tà Nwi nə ye, nà'a cu maligè ye fo'. Nè'e zəŋ, ncèp Ntirè nè Bəboŋ nè wo à tsòho fa wəŋ nə.

2

Tà Nwi A Cokfis Nòŋsə Wəŋ

ŊgòYe Bùu Ye

¹ Mvè'nè wèŋ rì də bum yè'sə ve'nə fana ncu awèŋ nè wèŋ cu, kà bup tse' fe'lə. Kà ŋgòŋ mok lim fe'lə, nə kà bum cù ba sè cèp. Kà yu ŋwè nəmòk wa, nə kà liŋ ŋwè bupsə. ² Wèŋ bwe Nwi sè wo a dzə wəŋ fi. Wèŋ waŋ njè nsàp mbwi nè bəboŋ nè nà'a ze'səgè yòŋsè nə. Mbwi nè nà' tse' ŋgòkùksə wù tè wù gaŋ lo mvwe' lùŋ. ³ Busè wèŋ à yu'rə ja'a bəbo

nè Tà Jisòs, nè riŋ də nà'a bòcèbùè laŋ. ⁴ Wèeŋ sooŋ kuəp və bohòyi nè yi lis kùmndap. Bwi à də yi ka fàk tse'. Nə ye də Nwi a swe' fis yi də yi tse' fàk wùriŋ. ⁵ Wèŋ sè wèŋ a tse' lùŋ nə laŋ fana, bòdə wèeŋ ye co liis sè aco wo ci ndap Nwi bə zeŋ. Wèeŋ ye sè' co ŋgàa fa satikà' nè sə fa Nwi nsàp satikà' nè nà'a rərəŋ nè yi nə ko jəŋ nà'. Yi dzəm nà' bùu fàha sè Jisòs Krest. ⁶ Yèè! Yà' cu ndzənə ŋwàk Nwi sè' də,

<<Mù sə nòŋsə lis mòk nè bəboŋ

Mvwe' ntum lak àm nè wo togè fo' də Zayòŋ.

Nà'a lis tò'ndap nè mu nè ci ndap àm mbwa.

Lis ènə, mù a cokfis yi, nè yi tse' fàk wùriŋ.

Ndàaŋwè pwe' nè yi naaŋ na tu bohòlis ènə,

Ŋgəŋgàaŋ nə kà wà kə màhà.>>

⁷ Yusə duk də, lis ènə tse' fàk wùriŋ bohòwèŋ sè wèŋ naaŋ tu bohòyi. Nə ye də bohòbòp bù nè wo ka tu bohòyi naaŋ, fana riŋ də,

<<Lis nè ŋgàa bom ndap wèŋ à dzèeŋ mà' nà' də nà'a bəp nə,

Nà' kə tse' gha' fe'lə fàk sè' yi nə.>>

⁸ Yu səmòk cu mali bə lis ènə ndzənə ŋwàk Nwi sè' ŋkuŋ. Yu sə duk də,

<<Bwiŋ nè lù'rə mbwa, nə gbə.>>

Njo nè bwi nə gbə ve'nə nə, a bùusə wo a ka yusə Nwi a cèp yuŋ. Nwi ànə fuhə nòŋsə me mantombi də yà'a nə gbə ve'nə.

⁹ Nə ye də wèeŋ yàwèŋ bùu sè Nwi à cok fis nòŋsə weŋ yi. Wèeŋ yàwèŋ bòp bù ŋgàa fa satikà' sè mu nto' Nwi. Wèeŋ ŋgwi bù Nwi. Wèeŋ nsàp bù nè zok. Yi a to fis jə weŋ də ya wèeŋ kwasə liŋ ye, nə niŋ fa fàak ye bohòbwi. Bùsə yi à fis gəsə weŋ mvwe' ndzəm, nə jəŋ lo weŋ mvwe' nsàp mareŋ nè co ŋwè kà cèp to. ¹⁰ Wèŋ à ka mantombi bòp lak bwi bə tu awèŋ yeŋ. Nə ŋga'a nè'e wèeŋ mòk bòp lak nè Nwi. Wèŋ à ye bùu sè Nwi a sə kà manziŋ bohòwèŋ koksəgə. Nə ŋga'a nè'e Nwi sə koksə manziŋ bohòwèŋ.

Bùu Nwii Wəp Bù Ŋkəŋkum Sə Sə Nzeŋgòn

¹¹ Ŋge' am wèŋ, wèeŋ riŋ tse' duk də wèeŋ ŋkùŋ. Nzeŋgòn nè'e ka mvwe' ncum awèŋ yeŋ. Ye də bòco wèŋ kà ni' awèŋ bum sè yà' sə dzəm yà' yà'a fa, bùusə yà' sə mà' dzè' bə yòŋsəə àwèŋ sə. ¹² Mvə'nə wèŋ cu mutsətsə'rə bùu sè wo ka Nwi riŋ fana wèeŋ cum ncu nè bəboŋ. Wèeŋ cum ve'nə ya ŋga wo duk-a də wèŋ sə gù bəp fana, wo ye bəbo awèŋ nè wèŋ sə gù, wo kuksə Nwi nùmbu nè yi nə və. ¹³ Wəp ŋkwàha bùu sè wo a co' nòŋsə wo də wo sə sak bwiŋ bùusə Tà Jisòs Krest sə dzəm ve'nə. Wèeŋ yuk ŋkum nè ghaŋ nè yi gha' mòk pwe' nè yi cu mvwe' lak Rumà. ¹⁴ Nə yuk govəno sè wo a nòŋsə yà'wèŋ də wo yeŋsə ŋgàa gù bəp wèŋ ŋgə', nə kwasə ŋgàa gù bəboŋ wèŋ yà'a, wəp wo sè'. ¹⁵ Bùsə Nwi sə dzəm duk də wèeŋ lok cùu ŋgàa ləm sè wo ka yumok riŋ bə fàha awèŋ sè bəboŋ. ¹⁶ Wèeŋ cum-a mòk co bùu sè yumok ka wo ko kiŋ tse'. Kà də wèeŋ jəŋ nsàp ncu awèŋ ènə ŋgògù bəp bə zeŋ duk. Ncu àwèŋ nè wèŋ cu nə nà'a ye də wèeŋ ŋkwèŋ bohòNwi. ¹⁷ Wèeŋ wəp ndàaŋwè lòoŋ fo', nə dzəm bwema sè wo à dzəm Jisòs. Wèeŋ wəp Nwi nə ye ŋkum nè yi gha' mòk wèŋ nè mvwe' lak Rumà nə sè'.

Ko Ntum Bə Ŋgə'

Nə Wù Yə Jiŋjo Co Krest

18 Wèŋ sè wèŋ sè fàk bohòbùu mok, wèŋ jəŋ ni' awèŋ sə nze bohòwo. Wèŋ yuk duk awo sè'. Wèŋ gu ve'nə bohòwo sè wo tse' ntəm sè bəbɔŋ nə ye sè wo bup ntəm wèŋ pwe'. 19 Yi fa-a wu ŋgə' ŋgwəŋ ŋga wù ka yumok bupsə, fana wù ko ntəm yò, bùusè wù rì də Nwii dzəmgè nsàp ŋwə ànə, fana Nwii nə kwa bohòwù. 20 A ye-a ŋga wo ləp ŋwè də yi gù bup ŋga yi gù nà' laŋ nè zinə fana yi sə ko ntəm, ye də yi ka yà'sə yumok gu, bùusè yi sə yə ŋgə' bùu yusè yi rì yà' laŋ. Nə ye də ŋwə nè yi ka yumok bupsə, wo yeŋsə yi ŋgə' wà fana Nwii nə dzəm fa yi də ò, yi gù kəkərè. 21 Nà'a njo nè Nwì à cok fis nòŋsə wu ŋgòko ntəm ve'nə. Busè Krest bə tu ye à yə ŋgə' bùu wèŋ, nə niŋ noŋsə lo fa weŋ də ya wèŋ gi yuŋ mwə' kùu ye sə. 22 Yi à ka bup nè mò'fis gu yuk. Nwè kà ntsəmòk ŋga limŋgòŋ tesə tsə kè cùhu yi sè' yuk yuk. 23 Ghà nè wo à sə yà' yi, yi à ka yà'wèŋ yak fəsə. Wo à yeŋsə yi ŋgə', yi kà də yi nə gu yà'wèŋ bup sè' duk. Yi à mè'rə fa gù ni' ye ndzə bohòNwii nə yi sakgə nzak bə zinə. 24 Krest bə tu ye à bək kok lòbup avès muntəŋ ndzə ni' yi, nə kpə bə zeŋ. Yi à gù ve'nə ya vesùwèŋ ye mok co bùu sè wo kpə mè'rə bup laŋ, nə cum mok ncu nə rərəŋ. Wèŋ à lù bùu mwə' ye sə yi à ko. 25 Wèŋ ànə ye co nsùŋgaŋ sè wo à jəm mandzə. Nə ŋga'a nē'e wèŋ a foho vè ŋgòyù ganakù' nə nə yi ŋgà nòŋsə yòŋsəə awèŋ.

3

Ncu Ngwe Bə Ndum

1 Bohòma njàwèŋ yep bwìŋ, wèŋ tse' ŋgòjəŋ ni' awèŋ sə nze bohòndum awèŋ. A ye ve'nə ya ndum mok ye-a sè wo ka ncèp Nwii ntòdzəm, wo nə bùuŋ ŋga ŋgwe nə ka yumok ntòcèp lok. 2 Busè wo yə ncu àwèŋ nè nà'a rərəŋ bə wəwəp nè bəbɔŋ nə. 3 Kà də wèŋ fuhə megu ni' awèŋ ŋgòyəŋ bəbɔŋ bə nsàp mandzə nè ŋgòba' tu, kè nisë ntiim nteŋ sə yà' sə bà'a bà'a bə cək wèŋ duk. 4 Bòle də wèŋ fuhə ntəm awèŋ. A ye-a ŋga wu fùè, nə sə ko ni', nà'a nsàp fəfuhə nè bəbɔŋ. Nsàp nə ŋgòye ve'nə ènə, Nwii dzəm nà' wùriŋ. 5 Yà'a mvè'nè bàa sè wo à sə yùgè mandzə Nwii nə sə naŋ tu bohòyi lùum mok wèŋ à sə fuhə ni' awo ve'nə, nə sə yuk ndum awo wèŋ. 6 Sàra ànə ye nsàp ŋwà nà'nə mòk. Yi à sə yukgə ndu ye Abrahàm, nə sə to nà' duk də, <<Masà àm.>> Wèŋ yà'sə ŋga'a mok bwe Sàra ŋga wèŋ sə gù bəbɔŋ, nə kà yumok sə wəp na. 7 Mègù sè' ve'nə bohòwèŋ mbəmbam də mvəsè wèŋ cu bə yep awèŋ, riŋtse' də yi ka ŋəŋ co wù tse'. Wèŋ kotse' wo bəbɔŋ. Njo nə də wo nə kə tse' lùŋ nə Nwii nè kə fa bwì nə yàwo sè', wenə wèŋ bəbɛ'. Wèŋ gu məm̀vè' ànə ya wèŋ gù piriya fana yumok kà nà' bupsə.

Ye Ngə' Njo Gù Bòŋ

8 Ncèp àm nè ŋgòlèsə bə zeŋ, a duk də wèŋ pwe' tse' sè' nsàp ntəm nè mò'fis. Bwema sè wo à dzəm bohòJisòs pwe', wèŋ dzəm wo. Wèŋ tse' kòksəmanziŋ, nə tse' ntəm nè fəfwèŋ, nə jəŋ ni' awèŋ sə nze bohòmòk bə mòk. 9 A ye-a ŋga ŋwə nəmòk gu-a weŋ bup, wèŋ kà yi bup sè' gù fəsə fa. A ye-a sè' duk də ŋwə nəmòk yà' weŋ, wèŋ kà yi sè' yàk fəsə. Duk fa nsàp ŋwə ànə le duk də, <<Nwii tesə wu.>> Busè Nwii a to weŋ, nə kak ŋgòsə weŋ. 10 Yà' cu ndzənə ŋwàk Nwii duk də,

<<A ye-a nga njwè nèmòk dzəm-a duk də yi cum ncu nè bə̀boŋ nè bə kwəkwa,

Fana yi kà cùu sè bup tse'.

Yi kà mvwès sè cì'.

¹¹ Yi tse' ngòbùuŋ mè'rə mandzè gù bup,

Nə yuŋ mandzè nè ngògù bə̀boŋ.

Yi lap fifi bə ntəm ye pwe'fo' zìnə.

¹² Wèŋ rì dè Tà Nwii kùk tesgè lis bohòbùu sè wo kəkurè,

Nə sə yuk yusè wo sə ləŋ bohòyi,

Fana Yi sə bəŋ bù ngàa gù bup wèŋ.>>

¹³ A ye-a duk də wèŋ sə ləp mandzè nè ngògù bə̀boŋ bə zìnə àwèŋ pwe'fo' fana ye də aco njwè nè yi gu weŋ bup ye ye'sə ndà? ¹⁴ A ye-a nè də wèŋ

sə yə ngə' njo nè wèŋ gù bə̀boŋ fana wèŋ sə kwa bə zəŋ kwa. Bə yà'sə lònŋ, kà də bwiiŋ wəpsə weŋ duk, nè kà ntəm awèŋ ngə' sə fa. ¹⁵ Wèŋ

fa megu ntəm awèŋ bohòKrest də yi mègù Tà sə ntùu wèŋ yi. Sə fuhə ghà yà lònŋ nè wù cu ngòtsə' fəsə fa njwè nè yi fek-a weŋ njo nè wèŋ sə naaŋ

tu bohòJisòs na. ¹⁶ Wèŋ cu ngòtsə' fa yi, wèŋ ye fùə, nè sə niŋ wəwəp sè'. Wèŋ noŋsə ntəm awèŋ rərəŋ ya nga marè'tu nè ko bùu sè wo sə

yàk weŋ nga wo yə də ncu awèŋ bə̀boŋ co bùu sè wo sə yù mandzè Jisòs Krest. ¹⁷ Busè nga Nwi dzəm-a də wèŋ ye ngə' fana yà' boŋ ghak

də wèŋ ye ngə' nga wèŋ gù bə̀boŋ, nè noŋsə ngòye ngə' njo nè wèŋ gù bup. ¹⁸ Jisòs Krest bə tu ye ànə ye ngə', nè kpə bùu bup avès nè mvèsə.

Yi nè yi njwè nè rərəŋ à yə ngə' bùu tu bùu sè wo ka rərəŋ yeŋ, ya yi jəŋ və weŋ bohòNwi. Wo ànə zə yi bə ngùpni', fana yi lokok fe'lə bə yòŋsə.

¹⁹ Yi ànə kpə, yòŋsə ye nè lo kə ye yòŋsəə bùu sè wo à kpə mantombi, nè tsoho fa yà'wèŋ ncəp nè Nwi. Ye'e yòŋsəə sè Nwi ànə ko lok noŋsə wo fo'.

²⁰ A bùu sè wo ànə gəŋtu bohòNwi. Wo ànə gəŋtu bohòNwi ghà nè Nuà ànə sə gu ngwes. Nwi ànə ko ntəm də ya yà'wèŋ buuŋ fana yà' cə wà.

Ànə luŋ megu mə ndzəpè ànə bwì fwame', wo sè wo ànə ni ngwes nè. ²¹ Ndzəp nè wo ànə ca ca nè, ànə ye co a bəptə. Nà' à sə ni tsə' gèsə

lòmantombi bə ndzəp bəptə nè nà'a figè weŋ mvwe' bup awèŋ njo nè Jisòs Krest ànə lokok mvwe' kpə nà'a. Nà' ka yusəmok bə ngòcù fis fa njwè

ndom sè mə ngùpni' tse'. Nà'a nsàp yumok nè vèsə jəgè nà' ngòbùuŋ vè bohòNwi, nè ləŋ yi də yi cuk rəŋsə fa ves ntəm avès. ²² Krest à lòmabu,

yi cu mbwa bo ma mà'a Nwi. Yi njwè nè ghanŋ bohòmasinjàa Nwi bə yà lònŋ sè yà' tse' njanŋ wèŋ yi.

4

Ncu Ngà Rì Nwi

¹ A rì dè Jisòs Krest ànə ye ngə' bə ngùpni'. Ye də wèŋ fuhə ngòye ngə' bə ngùpni' sè' mvè'nè yi ànə ye ya wèŋ ye gəgəŋ. Busè ndaanjwè pwe' nè yi à yə-a ngə' bə ngùpni' ye fana ye də yi a gà'a bə ntəm nè ngògù

bup laŋ. ² Ye jəŋ nga'a nè lo mantombi, ncu ye sə nzenjgòn fəŋ nə ye ngòyù bum sè Nwi dzəm ve'nə. Yi nè kà yusè njwè sə dzəm yi yù. ³ Wèŋ a cəsə mvək wùriŋ nga wèŋ sə gùhu bum sè bùu sè wo ka Nwi rì dzəŋgè

ngògùu. A nə ye mantombi, wèŋ à sə gùgè bup, nè kà lis maŋkwèŋ kùk. Wèŋ à sə ko sàhà mvè'nè yà' bòweŋ, nè kà taŋsə. Wèŋ à sə jùhu rùk, nè

sə rooŋ ni', nè sə binə no kə' rùk. Wèŋ à sə kùksə bum sè wà co Nwi, nè

sə kuksə bə nsàp mandzə nə bup. ⁴ Nə ye də nə nga'a nè'e, wèŋ sə kà mok wenə wèŋ mok be'lə fe'lə, wèŋ sə kà nsàp bup nə lələ nà'nə mok gù fe'lə. Wo sə mərə fana nà'a njo nə wo sə yak wèŋ. ⁵ Yusə duk də mvək sə vèə nə nsàap bùu yà'sə nə kə sak nzak bohòNwi. Wo nə sak mvəsə wo à cu ncu àwo sə nzeŋgòŋ fən. Nwii nə sak bùu sè wo cu ñwəm bə sè wo à kpù laŋ wèŋ pwe'. ⁶ Nè'e njo nə wo ànə kə tsoho fa bù kpùkpù wèŋ Ntirè nə Bèboŋ nə də ya wo tse' nsàp lùŋ nə Nwi, nə nà'a ndzənə yòŋsə nə. Nwi ànə sak me wo ghà nə wo ànə ye ñwəm sè' laŋ mvəsə wo sakgə ndàaŋwè lòŋ.

Kiugii YòCo Krètèŋ

⁷ Nzeŋgòŋ nə kuəp ñgòmè laŋ. Ye də wèŋ fahu, nə jəŋ ñkərə ya wèŋ nə riŋ mvəsə ñgòlèŋ piriya. ⁸ Yusə yà' yam casə pwe'fo' duk də wèŋ sə dzəm mòk bə mòk bə ntum awèŋ pwe'fo'. Busə ñwée dzəm-a ñwè, dzədzəm nà'nə gu yi, yi kà bup nə mòk nə sə gùu yə. ⁹ Nonşə nciuu awèŋ to bohòndaanwè lòŋ. Wèŋ gù ve'nə, wèŋ kà bə zeŋ sə cèp ñwəm ke'cà. ¹⁰ Nwi a fa ndàaŋwè pwe' ñkərə ñgògù bum bə nsàap mandzə zəzok. Ye də ndàaŋwè pwe' kotse' nsàp mandzə ñkərə nə nje bèboŋ. Yi nə sə fak bə zeŋ mvəsə co nà' tesə bùu səmok wèŋ sè'. ¹¹ Ñwè nə aco yi cèp riŋ yusəmok, fana yi sə tsoho megu co Nwi nə sə cèp yi bə tu ye. Ye sè' də ñwè nə aco yi tesə ñwè fana yi tesə nà' bə ñaŋ sè Nwi a fa yi yà' yi. Yi gu ve'nə ya bwiŋ yə, wo kuksə liŋ sè Nwi bùu Jisòs Krest. Ñaŋ yee sè ye fana bwiŋ kuksə yi mvəsə nə mvəsə. Yà'a ye ve'nə.

Ñge' Nè NgòYə Nà' Busə Də Wu Krètèŋ

¹² Ñge' am wèŋ, məmumsə sè yà' gu wuriŋ sə vè bohòwèŋ. Wèŋ kà də wèŋ mərə ke'cà bə zeŋ co a nsàp yu nə wèŋ nə ka riŋ duk. ¹³ Wèŋ kwa lələ kwa duk də ñge' nə Jisòs Krest à yə, weŋnə wèŋ sə yə nà' bəbe'. Ye də kwəkwa awèŋ nə yam casə yà pwe' nùmbu nə wo nə yə fòye sè yi tse' sè jəja. ¹⁴ A reŋsi bohòwèŋ nga bwi sè ya'rə ke'cà-a weŋ də bùusə wèŋ sə be' mandzə Jisòs Krest na. Yà'sə sè nì tsè' duk də Yòŋsə nə Nwii m̄ tuhù wèŋ. Yi nə yi maŋgəŋgèŋ nə. ¹⁵ A ye-a nga ñwè nəmòk sə yə ñge' fana kà də yi ye ñge' bùusə də yi ngà zə bwiŋ kè ngà yə kè ngà gù bup àlè ye. Ñwè kà ñge' bùusə də yi sə gbù ni ke'cà sənə bum bwiŋ wèŋ wàwà sè' yə. ¹⁶ Fana a ye-a nga ñwè yə ñge' də bùusə yi krètèŋ fana yi kà də yi koksə marè'tu duk. Yi kwasə Nwi bùusə wo sə jə yi co ñwèò Krest. ¹⁷ Yusə duk də, mvək kùrə laŋ nə ngòkə sak yèto nzak bohòbùu Nwi wèŋ. Nə yeè nə də a ye-a nga bum sè vesùwèŋ rì yà' nga'a yè'e mègù yà'sə ntòyèyèto, fana yà'a nə kə ye wesə yè'sə nsàp nə fòbohòbùu sè wo à bèn Ntirè nə Bèboŋ nə Nwi nə ε? ¹⁸ Mvəsə ñwək Nwi nə sə cèp duk də, <<A guguiŋ ñkuŋ bùu sè wo kəkərəə nə tesə də wo ka nzak bohòNwi gbù. A ye-a ve'nə, ye də yà'a nə guŋ wesə yè'sə nsàp nə fò bohòbùu sè wo kà Nwi wəpgə yà'a ne?>>

¹⁹ Bùu sè wo sə yə ñge' bùusə Nwi duk ve'nə yi fana wo sə gu mali bèboŋ, nə fa nì' awo pwe' ndzə bohòNwi nə nà' à gù wo. Yi Nwi nə yi gùgə yusə yi kak də yi nə gu pwe'.

5

¹ Mù tse' muncèp mòk nè mù dzəm ɲòtsə' fa nà' bohòwèŋ bùu sè wèeŋ ɲkwàha bwìŋ mu coos. Mu yàm sè' ɲwè nè mantombi. Mù ànə ye mvəsə Krəst à yə ɲgə' bə lis am. Mu nə kə ye mòk nè ɲgòtse' kəkukəsə ye ma mòk numbu nè yi vəə. Nà'a ɲjo nè mù sə ləŋ weŋ də, ² Jəŋ ɲkərəð bə bùu Nwì sè yi a fa ndzə bohòwèŋ yà'a bəboŋ. Sə kək wo mvəsə ganakuu' kəkğə nàam ye. Kà də wèeŋ kək wo co a bə nza' ɲàŋ duk, wèeŋ kək wo lə bùusə də wèŋ tse' ntəm nè kwəkwa ɲgòkək wo. Kà də wèeŋ noŋsə to mantombi mbàam sè wo nə lak weŋ fo' duk. Wèeŋ fak bə ntəm nè rərəŋ. ³ Kà də wèeŋ ɲiŋ tsok fa bùu sè Nwì a fa ndzə bohòwèŋ sə ɲàŋ duk. Gù bum lələ bə nsàp mandzə nè co ɲga bwì pwe' yə-a, wo nə dzəm ɲgòbɛ' lònəp nà'nə. ⁴ Ya numbu nè Jisòs Krəst nè yi ɲkum ganakù' bwìŋ pwe' nə tesə vè jəja fana yi nə fa weŋ lələ' nè nà'a kà bupğə. A yà'a də yi nə gu wèŋ yəə bə fò.

Ntip Nə BohòKrətèŋ Sə Wèŋ

⁵ Bohòwèŋ wàhabwìŋ, yà' mègù sè' ve'nə də wèeŋ wəp bù ɲkwàha bwìŋ wèŋ. Wèŋ pwe' sə wəp mòk bə mòk, nə sə jəŋ ni' awèŋ sə nze, nə ye gugŋ ɲgòfək bohòmòk bə mòk, bùusə yà' cu ndzənə ɲwək Nwì duk də,
<<Nwì bènğə bùu sè wo nèğə ni',

Nə sə se sè wo jəğə ni' awo sə nze.>>

⁶ Ye də wèeŋ jəŋ ni' awèŋ sə nze bohòNwì, yi nè yi tse' ɲàŋ, ya mvək nè nje nə kurə fana yi fis kok weŋ mtsə. ⁷ Me'rə fa yu yà pwe' sè yà' sə gha' weŋ ndzə bohòyi bùusə yi sə tsərə weŋ. ⁸ Jəŋ ɲkərəð, nə muk noŋsə lis awèŋ to, nə sə kək, bùusə ɲkum ze', yi ɲwè nè wenə wèŋ cu bə dzè' nə sə gi ke'ca. Yi sə gi ke'ca co gwim nè yi sə wa ləp ɲwè nè co yi ko zə nà'. ⁹ Təŋ gugŋ co yi kà weŋ gha', nə sə fa mali ntəm awèŋ bohòNwì. Sə riŋ tse' duk də bwe tɛ'ɛ yo sə wo krətèŋ pwe' sə yə ɲgə' sə' məm̀və'nə wèŋ sə yə yà'sə sənə nzeŋgònə ma fòlòŋ.

¹⁰ A ye ɲga wèeŋ yə ɲgə' ghàr, fana Nwì nə tesə weŋ. Bum sè bəboŋ pwe' vè mègù bohòyi. Yi à to weŋ ɲgòkə tse' kəkukəsə ye mamòk bùu Jisòs Krəst. Yi Nwì nə bə tu yee nə gu tsərə weŋ bə nsàp yu yà lònŋ. Yi nə kə te' lokoksə weŋ bə ɲàŋ, nə tes weŋ məm̀vwe' kùum sè gugŋ ya wèeŋ təŋ gugŋ. ¹¹ Nàan ɲkum yee cum mali gu sè ye. Yà'a ye ve'nə.

Ncèp Nə Nà' Ləsə

¹² Mù còm fa weŋ mɲwək ènə ɲga tesə mu Sivanù. Mù riŋtse' də yi ɲwè nè yi be'gə mandzə Krəst bə zìnə ye pwe'. Mù còm ɲwək ènə ɲgòkwe'sə weŋ ya wèeŋ təŋ gugŋ. Bum sè mù còm tsə' weŋ pwe', a bum sè Nwì bə zìnə. Fana wèeŋ kotse' bum yè'sə cək. ¹³ Cos nə mvwe' lak Babilòŋ fəŋ, nè Nwì a cokfis wo co yi à cokfis weŋ nə, cəpsə weŋ bəboŋ. Mo àm Mak cəpsə weŋ sə' bəboŋ. ¹⁴ Wèeŋ cəpsə mòk bə mòk bə nsàp cəcəpsə nè nà' sə nitsə' dzədzəm. Wèŋ sè wèeŋ bùu sè Krəst pwe', fifi ye bohòwèŋ.

Nwàk nè Ba nè PITA à Còm

Pità à còm nwàk nè ba ènè ngòcèp bə m̀vwèes sè b̀̀u mok wèj sə yə'rə yà' m̀u cos nə sə. Wo à sə duk də Jisòs nə kà mok b̀wi və. Yi sə tsok fa wo də Jisòs sə cu mam ve'nə b̀̀usə yi ka dzəm də nwè nəmòok bisə dzəm, yi sə fa mandzè də ndàanwè pwe' b̀̀u gèsə m̀wwe' b̀̀p awo nkun ya yi b̀wi foho və.

¹ Còm nwàk nè'e m̀̀u Saimù Pità, nè m̀u mo ngà fàk Jisòs Krest nè ye sè' ngà gè ntum ye. M̀u sè còm fa nà' bohòwèj b̀̀u sè wèj a fa ntum awèj bohòyi yà'a. Jisòs Krest nè g̀gè bum ye pwe' bə mandzè nè k̀k̀rè də ya vesùwèj fa ntum bohòyi. Nsàp yu nè yi a g̀ fa wèj nè yà' b̀k̀rè bə sè yi a fa vès sə. Jisòs Krest nè Nwì nè ye sè' ngà l̀̀nsè ves. ² M̀u lèj də m̀vè'nè wèj sè rì l̀̀Tà Jisòs nè ye Nwì fana, Nwì nè g̀ də b̀bo ye bə fifi ye yam ghaha bohòwèj anə yamə.

Wèj Cum Ncu Nè Co Nà' Nij Də Nwì A To Wèj Lan

³ Nwì nè a jə ǹan ye sè ghan sə, nè fa vesùwèj bum sè a sə dzəm yà' pwe' ngòcu ncu nè b̀boj, nè co nà' g̀ Nwì kwa. Yi a g̀ də vesùwèj tse' bum yè'sə bə mandzè nè də vès rì nwè nè yi a to ves nè. Yi a to ves b̀̀usə yi maǹgəngèj nè ye sè' b̀boj. ⁴ Yi a g̀ ve'nə fana ye də yi fa vesùwèj bum sè yi ànə kak ves yà', sè yà' tse' swe' bohòvesùwèj ẁrin sə. Yi à g̀ ve'nə də ya wèj swirè b̀p nè nà' cu sənə nzeǹgòj nè, nè nà' sè tesè vè bohòb̀p sè b̀wi sè dzəm yà' sə, fana nè tse' le nsàp ntum nè nà'a co nè Nwì.

⁵ Ye də m̀vè'nè wèj a fa ntum awèj bohòJisòs fana yà'a kà fa'nə lè təj. Wèj jìhi ǹnè g̀g̀j, nè yamsə naan gèsə bum mok sè b̀boj mbwa; wèj ye də wèj yamsə naan də wèj kà sənə b̀p nènàk gb̀ ni. Nə yamsə nan fe'lə nk̀rè nè ngòri bum sè ma nè Jisòs. ⁶ Anə kà nk̀rè mèg̀, wèj yamsə naan fe'lə nè ngòko ni' awèj mbwa sè'. Wèj sè ko ni' fana wèj yamsə nan gèsə kontum mbwa. Wèj sè ko ntum, wèj yamsə naan fe'lə ngòg̀ bum sè yà'a bə mandzè Nwì pwe'. ⁷ Wèj sè g̀ bum sè yà'a bə mandzè Nwì sè fana wèj yamsə naan nè ngòjə ndàanwè pwe' co moma yo. Wèj sè jə ndàanwè pwe' ve'nə fana wèj yamsə naan nè ngòdzəm b̀wìj mbwa sè'. ⁸ A ye-a ngà wèj sè g̀ bum yè'sə, nè sè g̀ ghaha yà' ghaha fana ye də m̀vè'nè wèj a rì Tà àvès Jisòs Krest sè nè kà wà ye, ncu awèj nè nè tse' fàk b̀boj. ⁹ B̀u sè wo sè kà-a yàwo ve'nə g̀ fana wo co nwè nè yi kà sèsap yə gèsègè, wo co nwè nè lis ye à loho lan. Wo a swi bisə də Jisòs à c̀k fis fa wo b̀p awo sè wo à g̀ sè lan.

¹⁰ Bwema am wèj, bum yè'sə nè yeè nè ve'nə fana m̀u lèj wèj ẁrin dè wèj jìhi ǹnè, nè g̀ ngà yà'a ǹtsok də Nwì a to cok fis jəj wèj də ya wèj ye b̀u ye wèj anə zìnə. Wèj g̀-a ve'nə fana wèj kà maǹkwèj gb̀ fohòlòyuk. ¹¹ Yà'a m̀wwe' sè Nwì nè muk fa li wèj mandzè nè ngòkè ni m̀wwe' gan nkum sè Tà àvès Jisòs Krest, nè yi sè' ngà l̀̀nsè vès nè; fana a cum mam mok vesi wèj nè m̀vèsə.

¹² Bum yè'sə nə yeè nə ve'nə fana mù dzəm də mu sə tsərə fa weŋ yà'. Mù rì sè' də wèŋ a rì zinə nə sè' laŋ, nə sə təŋ nə bə zeŋ sè' guguŋ. ¹³ Megu də nè mù cu tse' ntòfo' bə lis nè'e fana yà' sə bòmù yàm də mu sə tsərə fa weŋ yà' ghà yà lòŋ, ya nga wèŋ ye mali bə zeŋ cəcuŋ. ¹⁴ Mù rì də ka mok səsap cum fe'lə ya mu fweŋ mak gəsə ŋgùpni' nè'e fo'. Mù rì ve'nə bùsə Tà àvès Jisòs Krest a tsè' mu ve'nə yi jəja. ¹⁵ Mu nə jilhi nzòŋ, nè lap nonjə fa weŋ mandzè nè co də a ye-a nga mù kpə løyàm sè laŋ fana wèŋ sə tsərə mali bum yè'sə fo'.

Vès Sə Tsè' Ka Bum Sè Nwè Tsərə Kok Yen

¹⁶ Vès a tsè' fa weŋ mvè'nè Tà àvès Jisòs Krest ànə tesə və bə ñaŋ yà'a laŋ. Bum sè vès a tsè' fa weŋ yà'sə, ka ncèp cùu sè wà sè bwiŋ a tsərə kok gù yà' bə ŋkərè yàwo, nə sə cep yeŋ. Yà'a yumok sè vès a yə ñaŋ ye sə bə lis avès. ¹⁷ Ghà nè Tà Nwi ànə yamsə yi, nə kuksə yi nə, à ye nga vèes sè' fo'. Vès à yuk mvè'nè Nwi nè yi yam cəsə ndaaŋwè pwe' yi nə à sə cèp də, <<Nè'e mo àm nè mù dzəm yi, yi gùgè ntum àm sə kwa wùriŋ.>> ¹⁸ Vès à ye məmvwè' nda nè Nwi ànə və mbwa nà'a ves Tà Jisòs wèŋ bəb'e', nə yuk ŋgì nè mvè'nè nà' sə cèp vèsə mbu bə ntu' avès.

¹⁹ Vesùwèŋ rì tse' ŋga'a mok pap də bum sè ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ sè ñjamòk à cèp sə yà'a zinə bùu bum sè vès a yə yè'sə. Ye də anə boŋ bohòwèŋ wùriŋ nga wèŋ fa-a ŋkərè awèŋ bohòncèp ènə, bùsə nà'a co laàm nè nà' sə reŋ mvwe' ndzəndzəm tètè kə dzeŋ ghà nè tsok sə də a reŋ. Ghà nè sètsoke kok kàmòk fana wèŋ ye rəeŋ wes bum sə ntùu wèŋ anə. * ²⁰ Yusè guguŋ sə a də wèŋ riŋ də, bum sè ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ à cèp, nə com ndzənə ŋwàk Nwi sə à ka yumok sè bwi à tsərə kok yà' sə vèə wo bə ŋkərè nè ñjəwo yeŋ. ²¹ Ncèp nè ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ à cèp nə wo à ka nà' bə ñaŋ yəwo cep, Yòŋsə Nwi ànə ni sə ntùu wo ŋkuŋ nà' sə gu wo, wo cep bum sè yà' sə tesə vè bohòNwi.

2

Jəŋ Ŋkərè Bə Mvwès

Sè Bùu Mok Sə Yə'rə

¹ Anə ye to mantombi fa', bùu sè wo à sə duk də wo sə tsòho bum Nwi nga wo sə ci' mvwès wèŋ à ye mungorè bùu Nwi wèŋ. Yà'a niè' sè' ve'nə də bùu sè wo yə'rə fagè bwi mvwès wèŋ nə ye mungorè wèŋ sè'. Wo nə wooŋ və, nə sə yə'rə fa bwiŋ yəyərè nè bə jòŋ nè nà'a nə gu bupse bwiŋ. Wo nə dzeŋ masà àwo nè yi ànə kə tiŋ və tu awo yi nə mwè. Anə kà sàp fana nsàp ŋgə' nè bup nə və mu tuhù wo bùu nsàp yu nè wo sə gù ànə. ² Bwiŋ ŋkùuŋ nə be' mandzè awo nè jì marè'tu nə. Bùu yè'sə wèŋ nə gu bwi wo sə cèp bum sè bup bə mandzè Nwi nè nà'a zinə nə. ³ Ŋgàa yə'rə fa bwi mvwès yè'sə wèŋ dzəm mègù də wo tse' bum pwe'fo' wo. Fana wo sə borè ke' weŋ bə mvwès də ya wo tse' swe' awo fo'. Nwè nè yi sakgè nzak ànə fuhə ye ntinə bùè ŋgòyənse wo ŋgə'. Anə kà sàp fana yi mesə wo pwe'fo'.

⁴ Ja'a na yàwèŋ yusè Nwi ànə gu mvè'nè masinjàa Nwi mok wèŋ ànə gu bup yà'a nè. Yi à ka wo wà me'rə. Yi à ko màk gəsə wo mvwe' ŋgə'

* **1:19** 1:19 Sètsoke nè wo sə to nè'nə, a Jisòs, bùsə ndzənə ŋwàk Bum sè Nwi a Nitsə' Fa Jon 22:16, fana wo to Jisòs sè' bə liŋ yà'sə ve'nə.

nè sè misè. Wo nòca bə kwan, ndzəm sə seŋ ca sè' ŋkəŋ. Wo nə cum mam ca ve'nə tètè kə wes nùmbu sak nzak. ⁵ Bùu sè njamòk sè wo à gù bup yà'a, yi à ka wo wà sè' me'rə. Yi ànə gù ndzəp rwiŋ, nə zə wes wo. Bùu sè yi ànə gu yumok kà wo gù sə, à ye mègù Nuà nè yi à sə tsòho fa bwì də wo gu yusè yà'a bəboŋ. A swirə mègù Nuà nè bə ndap ye, wo à ye bwìŋ sàmba. ⁶ Bùu sè wo à sə cugè mvwe' lak Sodòm bə Gòmora yà'a wèŋ à gbù nzak bohòNwi sè'. Nwi à tè wəpsə lak yà'sə pwe' nè nə pwe'. Yi à gù ve'nə ŋgòni fa bùu sè wo nè kà bohòyi yuk də yi nè kə yeŋsə yà' ŋgə' ntsə'mòk. ⁷ Yi ànə caŋsə gesə megu Lot yiŋyi, nè yi à sə be' ye mandzè nè nà'a zinə. Lot nə à sə yəgè nsàap bup sè lak yà'sə wèŋ à sə gùgèə fana ntum sə yaa yi. ⁸ Yi à sə cugè mətətsə'rəə bùu sè bup yà'sə wèŋ, nə sə ye bup sè wo à sə gùu sè nùmbu pwe'. Yi à sə yukgè bum sè bùu sə wèŋ à sə cèep sə sè'. Bup sè bùu sə wèŋ à sə gùu sə à sə yaan bup yi sə ntuu co wù kà fùk, bùusè yi à ye ŋwè nè yi à sə be' ye mandzè nè nà'a kəkurə. ⁹ Bum ye'sə sè ni fa vesùwèŋ də Tà Nwi ri mandzè nè aco yi nonşə bùu ye wèŋ ya wo swirə ŋgə' nè nà'a nè kə vè nè. Bum ye'sə sè ni fa vesùwèŋ sè' də yi ri mvè'nə aco yi sə gu ŋgàa gù bup wèŋ tètè kə wes nùmbu nè yi nè sak yà'wèŋ, nə yeŋsə wo ŋgə'. ¹⁰ Bùu sè wo nè yə ŋgə' ènə nè casə bwìŋ pwe', a nsàap bùu sè wo gù mègù yàwo yusè ntuum awo sə dzəm də wo gu yà'a; nə ye fe'lə bùu sè wo bəŋgè ŋgòyuk bohòbùu sè yà'wèŋ mantombii wo.

Ŋgə' Nè Nà' Sə Tə' Bùu Sè Wo Sə Gù Bup

Bùu yà'sə wèŋ kà yumok wəpgè nə ye sə' gugutu. Wo kà yòŋsəə sè bwìŋ tse' ŋgòwəp wo yà'a sè' wəp, wo sə yak yà' yàak. ¹¹ A mègù-a sè masinjaa Nwi wèŋ sè wo gu ghak ŋgàa yə'rə fa bwìŋ mvwès ye'sə, wo kà liŋ yòŋsəə sə mantombii Tà yàkgè. ¹² Bùu ye'sə wèŋ cèpgè yusè bup bə yumok sè wo ka bə zeŋ rəŋ. Wo sə gù bum bə mandzè ləm, co nàam ŋgan sè wo kùrə mègù ŋgòtəm zə wo təm. A zinə də mvè'nə wo sə bupşə bùu mok yà'sə, wo nè kə kpə maha ntsə'mòk wà. ¹³ Ŋgə' nè wo sə fa bwìŋ ànə, Nwii nè lək fəsə wo sè' bə ŋgə'. Bùu ye'sə wèŋ sə dzəm mègù ŋgògù yusè ni' awo sə dzəm yà'. Bum sè ndzəmè, wo sə guhu yàwo yà' marəŋ kwan. Nsàp mandzè àwo ànə sə jə vè marè'tu bohòbùu Nwi wèŋ wù kà fùk. Wo zu be'ləgè zuzu wenə wèŋ mvwe' mò'fis, wo sə wooŋ lo mali ŋgòkè gù bup, nə sə kwa bə zeŋ. ¹⁴ Wo jə mvək àwo pwe' ŋgòtsərə mègù bə nza' ko nto, wo gu bup, nə kà wòlok. Wo yə bùu sè wo ka gəguŋ bə bum sè ma nè Nwi yeŋ fana wo borə yà' ŋgòmè'rə mandzè nè Nwi nè. Wo à ləŋ yàwo bə nsàp nè ŋgòtsərə də wo tse' megu bum pwe' wo nà'a laŋ. Nsàp bù ànə a gbù nzak bohòNwi tè. ¹⁵ Wo a mè'rə mandzè nè rərəŋ nè, nə be' lònə mok nè bə jòn. Wo a be' lòmok mandzè Balàm nè mo Biyònà'a. Balàm nə à ye ŋwè nè yi à sə kwa ŋgògù yusè bup ya yi tse' mbàm fo'. ¹⁶ Anə geŋ Nwi nè jwa sa'rə yi bə bup ye nè. Anə ye də mvomndè' nè yi kà cù cèpgè nè'e à cèp bohòyi co ŋwè sə cèp yi. Yi à cèp ve'nə, nə gu ngà tsòhòbum Nwi nè yi teŋsə ŋgògù yə ləm ye'sə.

¹⁷ Ŋgàa mvwès ye'sə wèŋ mègù co mvwe' sè ndzəp à sə tesəgè fo', nə yum bisə lo. Wo mègù sè' co mbàk nè fəfə kə bwì' samsə nà' ŋga nà' ka mbàŋ ntòli. Nwi a fùhu nòŋsə fa wo mvwe' ŋkəŋkes ndzəm nè wo nè kə cu fo' laŋ. ¹⁸ Wo cèp fomsə bòŋsə ncèep sè wà kə cùhu wo, nə sə

lap ngòbòrè bùu sè wo sè dè wo me'rè mandzè bùu sè wo ka Nwi rinj sè. Wo sè lap ngòbùsè yà'wènj ve'nè dè ya yà'wènj sè gu megu bum sè yà' sè bònì' awo sè. ¹⁹ Wo sè kak fa bùu yà'sè wènj dè yà'a nè cum bə tu yà' mvə'nè yà' dzəm, nga wo sè wo sè cèp sè cu ñkwèj bohòbup. A ve'nè bùusè yusè yà'a ko kiinj tse'-a ñwè lònj, ye dè ngəngəj cu ñkwèj bohòyu ànə. ²⁰ A ye-a nga bùu sè wo ànə rinj me Jisòs Krest nè yi Tà nè ye ngà lùjnsè vès, nè caj tesè sənə bum nzenjòn sè aco yà' bupse ñwè sè fana nè kə gbə ni ca səmok; ye dè ncu àwo nè manjwèj nè bup cəsə mvə'nè wo à ye to mantombi. ²¹ A ye-a ve'nè ye dè ànə boj ghak le co wo kà mandzè nè zinə nè rì yuk, nè nonse dè wo rì wes yà' làan, nè me'rè fe'lə lùuk Nwi sè rərəj sè, nè kà yà' mok be'. ²² Nsàp nè wo gu ànə sè ni dè ncèp nè bwijj cèpgè nè nà'a zinə. Ncèp nè dè, <<Ngbu lu, nè kə te' zə fe'lə yà' səmok.>> Ncèp mòk ye sè' dè, <<Wo cùk fa ngūnanj ni' dè ya yi ye rərəj, yi bwi lo, nè kə noonj dzərə sənə mwè' səmok.>>

3

Jisòs Nə Və Tsooj Mvə'nè Yi A Kàk Nə

¹ Nge' am wèj, nè'e nga'a ñwàk àm nè ba nè mù còm fa wèj. Ndzənə ñwàak am sè ba sè pwe'fo', mù a sè lap mandzè ngòtsərə fa wèj bum yè'sə, ya wènj rinj tse' yusè yà'a rərəj sè. ² Mù a còm bum yè'sə ya wènj sè tsərə ncèep sè ngàa tsòhòbum Nwi sè rərəj wèj à cèp ñjamòk dè yà'a nè kə ye ntsə'mòk sè. Wènj sè tsərə tse' lùuk sè Tà Jisòs nè yi sè' ngà lùjnsè vès, à tsè' wèj cùhu ngàa ntum ye sè yi à tum yà' dè wo kə tsok wèj ngògūu yà'a. ³ Yusè mù sè dzəm dè wènj rinj to sè dè, ghà nè nzenjòn nè'e kuəp ngòmèe fana bwijj nè tesè vè sè wo nè sè gu bum mvə'nè bəwo. Bùu yè'sə wènj nè sè ywi ncèp nè Nwi nè. ⁴ Wo nè sè duk dè, <<Jisòs ànə kak dè yi nè bwi vè səmok àlaa? Yi nè yeè nè fò? Tè' avès wèj à kpə wes lòntinè bùə, bum pwe' cu mali mvə'nè yà' ànə ye to mantombi; yumok nè mò'fis ka kupse lok.>> ⁵ Bùu sè wo sè cèp ve'nè yè'sə, wo dzəm tsə mègù wo ngòbèj dè Nwi ànə cep bə cù wà fana ntòbu bə nze tesə vè. Yi ànə gu nzenjòn nè bə ndzəp fana a yà'sə dè nzenjòn à tesə ndzənə ndzəp. ⁶ Yi à jə sè' ndzəp, nè gu bupse nzenjòn nè bə zèj ghà nè ndzəp ànə rwinj nè, nè ses lok nzenjòn nè pwe' nà'a. ⁷ Nwii nè sè nònse ntòbu bə nzenjòn sè yà' cu nga'a fo' yè'e sè' bə ncèp ye nè dè yà'a nè cu li ve'nè tətè kə dzej numbu nè mis nè tè vəpsə yà' pwe'. Yà'a nè cu fo' tətè kə dzej nè yi nè sak bwijj pwe', nè ləsə bùu sè wo à ka mandzè ye be' yà'a wèj.

⁸ Nge' am wèj, yumòok mò'fis nè wènj kà nà' swi. Yu nè dè lùumjòn cùhu mò'fis bə numbu nè mò'fis mègù bohòTà Nwi pwe'fo' yəyərè, zəzook fo' bùə. ⁹ Bùu mòk sè tsərə dè Tà sè cəsə mvək ngwàanj wùrj, nè kà yusè yi ànə kak dè yi nè gu sè gə. Yusè dè Nwi sè ko ntum, bùusè yi sè kà dè ñwè nəmòok bisè dzəm. Yi sè dzəm dè ndàanjwè pwe' kupse, nè bwi fa bup awo ñkwèj. ¹⁰ A ye-a sè ve'nè fana, Tà Jisòs Krest nè bwi vè ye vèə. Yi nè vè co ngà yè vè yi. Mvək ànə ye, bwijj yuk nga sè cwì ve'e nèbup, fana bum sè yà'a ma mabu nè nom bisè wà. Bum pwe' sè vəp wes, nzenjòn nè bə bum sè yà' cu ca sè pwe'fo' nè nom bisè wes wà.

¹¹ Mvəsè vesùwèŋ rì dè bum pwe' nè kè nòm bisè ve'nə fana ye dè a bəboŋ dè a cum ncu nè nà'a ve'è bəboŋ wùriŋ. Wèeŋ noŋsə fa ni' awèŋ bohòNwi pwe' nè pwe', nè sə yuk yi bə bum pwe' sè'. ¹² Wèeŋ sə kək megu lis bə nùmbu nè Nwi nè vè nè, nè sə lap mandzè ŋgògù sè' gəgəŋ co dè nùmbu ànə kə dzeŋ nənək. Nà'nə nùmbu nè ntòbu nè sə nom bisè fana bum pwe' sə vəp wes. ¹³ Megu dè Nwi a kək vesùwèŋ laŋ dè yi nè gə ntòbu nè fi bə nzeŋgòŋ nè fi sè', fana bum nè megu mok fo' pwe' sè bəboŋ. Yà'a yusè a sə kək ŋga'a zeŋ sə.

¹⁴ Ŋge' am wèŋ, mvè'nè wèŋ sə tək nùmbu ànə fana wèeŋ lap mandzè gəgəŋ co yi kè bwì vèə, yi tseŋ weŋ ŋga wèŋ ka jòŋ bohòNwi gə; ya weŋ Nwi wèeŋ ye cù mò'fis bə fifi. ¹⁵ Wèeŋ jəŋ le dè njo nè Tà Jisòs sə kà ntòvè nè, a ŋgòfa mandzè dè ya ndàaŋwè pwe' tse' lùŋ. Tətà àvès Pol nè vesùwèŋ dzəm yi nà'a còm fagə weŋ, yi sə tsok weŋ sè' ve'nə bə ŋkərə nè Nwi a fa yi nè. ¹⁶ Ndzənə ŋwàak ye sè yi còmgə yà' lòŋ, yi sə cep kum bə zeŋ məm vè'ànə. Yi còmgə bum mok ndzənə ŋwàak ye sə, sè yà' gə ŋgòrɛɛŋ yà'. Bùu mok sè ŋkərəə awo ka pap təəŋ, nè ye sè' ŋga wo ka yumok riŋ wèŋ fana wo jəŋ ncèep ye sə, nè sə cwìŋ bəsə yà' mvè'nè wo cwì bəsəgə ncèep mok sè ndzənə ŋwàk Nwi ve'nə. Mvè'nè wo sə gè ve'nə fana ye dè wo sə to naaŋ ŋgə' mū tuhù wo.

¹⁷ Ŋge' am wèŋ, mvəsè wèŋ rì yàwèŋ bum yè'sə laŋ fana wèeŋ jəŋ ŋkərə dè ya bùu sè wo sə kà yàwo mandzè Nwi be' yà'a kə weŋ ma njəwo nè bə jòŋ sè lò. Ya kə dè wo kpəs fis weŋ mvwe' yàwèŋ sè bəboŋ sè wèŋ tə yà'a duk. ¹⁸ Wèeŋ gə le nè ŋgòrì ghaha lòTà àvès Jisòs Krest nè yi ŋgà lùŋsè ves, nè sə gəŋ wesə lo mantombi bə bòvəm nje nè. Vesùwèŋ fa yi kəkuk sè nè kə teŋsə yuk. Yà'a ye ve'nə.

Nwàk Nè Mantombi nè JON à Còom

Jon à còm nwàk ènə nga bwii sə yə'rə də bum sə aco nwè ye bə lis, nə jweŋ bə bo pwe'fo' bup. Wo sə duk də bum sə bəboŋ mēgù sə yà'a ma nə ndzəna yòŋsə. Fana nwèe kà də yi sə duk də mu gù-a ve' yà' ye bup kə bəboŋ duk, bəusə bum pwe' sə yi sə gù bə ni' ye yəyərə. Məmvə'nə wo à tse' nsàp tsətsərə ànə fana wo sə duk də ànə ka yeŋ co jisòs mo Nwì tse' ngùpni' yeŋ.

Jon com ngòcèp càsə bum ba: də bwiiŋ cum cù mò'fis bə Nwì nə ye bə mo ye jisòs Krəst. Yi còm sə' də bwiiŋ jəŋ ŋkərə bə bum sə mvwès sə bəu mok sə yə'rə ke' yà'a bəusə yà'a nə gu bupsə ncu nə cù mò'fis ènə. Yi sə tsok mali fa wo də jisòs à ye nwè bə nə zinə, nə ye də nwè nə nà' dzəm-a Nwì fana nà' tse' ngògì gi nə nà' tse' mareŋ jya.

Ncèp Nè Nà' Tse' Lùŋ Nə

¹ Yumòk à ye to ye fo' nè mù à yuk nà', nə ye nà' bə lis am, nə jweŋ nà' bə bo sə'. Yu ànə a Ncèp nè nà'a lùŋ nə, ŋga nà'a jisòs mo Nwì. ² Lùŋ nə ànə yəŋ, fana vès ye yi, nə sə tsə' fa-à nə weŋ bə nzak lùŋ nè nà'a nə kà mè, nè nà' à ye to ntòbə tè' Nwì ŋkuŋ vès ye nà' nə. ³ Vès sə tsə' fa weŋ bum sə vès à yə, nə yuk yè'sə, ya ŋga wèeŋ cum ncù mò'fis vesùwèŋ. Vès cum cù mò'fis ves Tà Nwì nə ye mo ye jisòs Krəst wèŋ. ⁴ Njə nə vès còm bum yè'sə də ya kwəkwa nə vesùwèŋ nə yam tsə'rə wesə bəboŋ.

Sə Gi Sənə Mareŋ Busə Nwii Mareŋ

⁵ Ncèp nè vès à yuk bohòmo ye, nə sə tsə' fa-à nə wèŋ nə də, Nwii rəreŋ co mareŋ, yi ka ŋgà ndzəndzəm ye lok saam. ⁶ A ye-a ŋga vesùwèŋ duk də, ves Nwì wèŋ cu cù mò'fis, nə sə gi sənə mandzəm, fana ye də yusə vesùwèŋ sə cèp, nə sə gu sə pwe'fo' mvwès. ⁷ Vesùwèeŋ gi-a sənə mareŋ, məmvə'nə yi sə' sənə mareŋ, ye də vesùwèeŋ mvwe' mò'fis. jisòs mo ye sə cùk rəŋsə fis fa ves bup avès bə nduəm ye. ⁸ A ye-a ŋga vesùwèŋ duk-a də a ka ŋgàa gù bup yeŋ, ye də vesùwèŋ sə bòrə ni' avès, vesùwèŋ ka zinə nə riŋ lok nè mvèsə. ⁹ A ye-a ŋga vesùwèŋ gù bup, nə dzəm fis kə cùhu vès, fana yi nwè nè zinə, yi nə ye sə' kəkərə ngòswi fa ves, nə cuk rəŋsə fis fa ves bup avès sə. ¹⁰ A ye-a ŋga vesùwèŋ duk də, a ka bup gu, ye də vesùwèŋ sə duk yà'sə də yi ŋgà ci' mvwès. Ye də ncèp ye nə ka sə ntəu vès yeŋ.

2

¹ Bwe am wèŋ, mù sə còm fa weŋ bum yè'e də ya wèeŋ kà bup gù. A ye-a ŋga nwè nəmòk gù-a bup, jisòs Krəst cu yo nə yi nə təŋ mantombii Tè' avès Nwì, nə leŋ fa nà'. Yi ye nwè nè yi kəkərə. ² Jisòs co yu cop nzak bohòNwì ya yi swifa ves fəŋ avès. Yi ka yu cop nzak bohòvesùwèŋ mēgù, yi bohònzeŋgòŋ nə pwe'fo'. ³ Yusə aco yà' niŋtsok də vesùwèŋ ri Nwì, a ŋga vesùwèŋ sə noŋsə-a ncèp ye nə na. ⁴ Nwè nəmòk duk-a də yi ri Nwì, nə kà yusə Nwì sə duk gù, fana ye də ŋgəŋgəŋ ye ŋgà ci' mvwès. Yi ka zinə nè Nwì nə riŋ lok nè mvèsə. ⁵ Nwè nè yi gùgə-a yusə Nwì də

yi gu fana nà'a yi nè yi dzəm Nwì bə ntəm ye pwe'fo' nə. Nà'a mandzə nè aco vesùwèŋ riŋ də a cu ndzə ni'i Nwì zinə. ⁶ Nwə nè yi duk-a də yi bə Nwì mvwe' mò'fis fana yi tse' ŋgògi nsàp gi nè Jisos Krest à gi.

Dzəm Moma Yo Bwèrè Wù Kà Mareŋ Nə Tse'

⁷ Nge' am wèŋ, yusè mù sè còm fa weŋ ye'e, ka yumok sè fi yeŋ, yà' mègù yusè zəm sè wèŋ ànə riŋ yà' mantombi fa' sə. Yusè zəm ye'sə, a ncèp nè wèŋ ànə yuk me nà' laŋ nə. ⁸ A ye-a sè ve'nə fana yusè mù sè còm fa weŋ ye'sə sè fi sə'. Yu ànə à yəəŋ bə nsàp ncu Jisòs, nə ye bə nè njàwèŋ sə'. Nà'a nè fi bùusè ndzəm sè cà gəsə lòfana mareŋ nè zinə sè ye ŋgòrɛɛŋ vəə. ⁹ A ye-a ŋga ŋwə nəmòk duk-a də yi cu mvwe' mareŋ, nə sə bɛŋ mali moma ye fana ye də ŋgəŋgəŋ cu mali ŋga'a ntòsəŋə mandzəm. ¹⁰ A sè' zinə də ŋwə nè yi dzəm-a moma ye fana ye də yi cu sənə mareŋ. Yumok ka bohòyi co yi gbə yeŋ. ¹¹ Fana mamòk nə sè' də ŋwə nè yi bɛŋ-a moma ye, ye də yi cu sənə ndzəm, nə sə jam ke' ca, bùusè mandzəm lok yi lis laŋ.

Kà Nzeŋgòŋ KòBwèrè KàkòNwì Ka Sə Ntuù Wù Yeŋ

¹² Bwe am wèŋ, mù sè còm fa weŋ ŋwàk nè'e bùusè wèŋ a tse' səsɔwifa bə bup awèŋ muŋkwèɛŋ liŋ Jisòs Krest. ¹³ Mù sè còm fa weŋ tè' bùusè wèŋ ri yi nè yi ànə ye ŋga nzeŋgòŋ ka ntòyeto nə. Weŋ wàhabwiŋ, mù sè còm fa weŋ bùusè wèŋ a ghak ŋkum ŋgà gù bup nə laŋ. ¹⁴ Weŋ bwe am, mù sè còm fa weŋ bum ye'e bùusè wèŋ ri tè' àvès Nwì. Mù sè còm fa weŋ tè' bùusè wèŋ ri yi nè yi ànə ye ŋga nzeŋgòŋ ka ntòyeto nə. Mù sè còm fa weŋ wàhabwiŋ bùusè wèŋ tse' ŋàŋ. Ncèp nè Nwì cu sə ntuù wèŋ, fana wèŋ ghak ŋkum ŋgà gù bup nə.

¹⁵ Kà də wèŋ dzəm nzeŋgòŋ bə bum sè nzeŋgòŋ nə tse' sè' duk. Busè wèŋ dzəm-a nzeŋgòŋ, ye də dzədzəm nè tè' àvès ka sə ntuù wèŋ yeŋ. ¹⁶ Bum sè nzeŋgòŋ nə tse' pwe', a bum sè ŋgùpni' sə dzəm yà', bum sè co bwiŋ yəgè yà', nə sə waŋ yà' də wo dzəm ŋgòtse' yà', nə ye yusè bwiŋ nègè ni' bə zeŋ sə nzeŋgòŋ fɛɛŋ pwe'fo'. Mòk ka yu nè nà' və bohòTè' yeŋ, yà' mègù lòŋ sè sə nze fɛɛŋ. ¹⁷ Nzeŋgòŋ nə sə cà lòcàa, nà' sə cà lòbə bum sè yà'a ca sè bwiŋ dzəmgè yà' sə pwe'. Fana ŋwə nè yi sə gù-a ye yusè Nwì dzəm, yi nè cu mam maligè fo'.

Wèŋ Kərə Bə Bùu Sə Wo Bèŋgə Krest

¹⁸ Bwe am wèŋ, nzeŋgòŋ nə kuəp ŋgòmèe. Tsərə tse' mvə'nə wo ànə tsok weŋ duk də nzeŋgòŋ kuəp ŋgòmè fana ŋwə nè yi bèŋgə Krest nə nə və. Nsàap bùu yà'sə a və ŋkəuŋntèn laŋ. Fana aco vesùwèŋ riŋ də nzeŋgòŋ nə kuəp ŋgòmè laŋ. ¹⁹ Bùu ye'sə a tesə lògəsə mətsetə'rə vès bùusè wo à ka ŋkùp ma nè njàvès yeŋ. Wo ànə yeŋ-a ŋkùp ma njàvès bwèrè də wo à ka tesə lò. Wo a tesə lòvə'nə fana yà' ni tsok jəja də wo ka ŋkùp ma nè njàvesùwèŋ yeŋ. ²⁰ Wèŋ yàwèŋ bùu sè Jisòs Krest a sè wèŋ, nə fa weŋ Yòŋsə nè Rərəŋ nə fana wèŋ ri yàwèŋ zinə nə laŋ. ²¹ Njo nè mù sè còm fa weŋ nə, ka də a bùusè wèŋ ka zinə nə riŋ yeŋ. A bùusè wèŋ ri zinə nə, nə riŋ sè' duk də kaco mvwès tesə yuk ndzəŋə zinə yeŋ. ²² A ye-a mvmvə' ànə zinə, ye də ŋgà ci' mvwèes ye'sə ndà? A ndàaŋwè pwe' nè yi bɛŋ də Jisòs ka ŋkum ŋgà gəm bwiŋ nè Nwì à tum vèsə sə nze nə yeŋ. Nwə nè yi dzɛɛŋ-a nà' ve'nə ye də nà'a ŋwə nè yi ŋgà bèŋ mo

Nwì bə tè' ye nə sà'. ²³ Mù sə duk yè'sə duk də ɲwə nè yi dzèen-a mo ye nə, yi ka bə tè'ɛ nà'nə yeɲ. Ye də ɲwə nè yi dzəm-a mo ye nə, yi tse' tè' nə sà'.

²⁴ Wèeɲ riɲ tse' pap də wèeɲ kotse' ncèp nè wèɲ à yuk to mantombi nà'a sə ntùù wèɲ cùk. Bum sə wèɲ ànə yuk to yè'sə cu-a sə ntùù wèɲ, ye də wèeɲ nə cum mali mvwe' mò'fis weɲ mo nə, nə ye tè' nə. ²⁵ Tsərə tse' də Jisòs Krest à kà' nòɲsə lófa vès lùɲ nè nà'a nè kà mè nə. ²⁶ Mù còm fa weɲ yà'a bə mandzə bùù sə wo sə ləp ɲgòbòrə weɲ. ²⁷ Wèeɲ yàwèɲ bùù sə Jisòs Krest a sè wèɲ bə yòɲsə nè nje, nà' cu sə ntùù wèɲ. Nà'a njo nè wèɲ ka tse' ɲgòláp ɲwə nəmòk ɲgòyərə weɲ tse' nə, bùusə yòɲsə ànə sə yərə weɲ ɲgòrì bum pwe'. Yusə Yòɲsə nə sə yərə weɲ sə, yà'a zìnə, mvwès ka nja yeɲ. Nà'a njo nè mù sə duk weɲ də wèeɲ cum mali weɲ Jisòs mùm̀və'nə Yòɲsə nə sə yərə fa weɲ. ²⁸ Bwe am wèɲ, mù sə duk fe'lə sèmok də wèeɲ təəɲ mali ndzə ni'l Jisòs, ya ɲga numbu nè yi bwi foho vəə, vesùwèɲ ye bə kwəkwa, a kà də a swihi lis bə marè'tu duk. ²⁹ Wèɲ rì də Jisòs ɲwə nè kəkurə. Aco wèɲ riɲ tse' sè' də ndàanwə pwe' nè yi gùgə bum kəkurə fana ye də yi mo Nwì.

3

ɲwə Nə Yi Mo Nwì Zinə

Kà Bup Gùhugə

¹ Kuk ja'a na yòo ma nsàp dzədzəm nè Tè' nə tse' bohòvesùwèɲ-ɛ. Yi dzəm ves ve'ɛ tətè nə to fa ves liɲ də vesùwèeɲ bwe Nwì, ɲga a zìnə də vesùwèeɲ bwe Nwì anə. Njo nè bùù sə sə nzenɲgòɲ kà vesùwèɲ rigə, a bùusə wo ka tè' àvès Nwì sè' riɲ. ² ɲge' am wèɲ, vesùwèeɲ ɲga'a yè'e bwe Nwì. A ka nsàp bù nè vesùwèeɲ nè kə bùuɲ nùu, ntòrɛɲ tsərə. Yu nè mò'fis nè a rì nə də, numbu nè Jisòs vəə, vesùwèeɲ nə ye co yi, bùusə a nə ye yi bə lis kwaranɲan mùm̀və'nə yi cu sə. ³ ɲwə nè yi tse'-a nsàp naan tu ènə sə ntùù yi sə nòɲsə ni' ye rərəɲ ɲjàan mvə'nə Jisòs ye sə' rərəɲ ɲjàan sə. ⁴ ɲwə nè yi gùgə-a bup, ye də yi gù bupsə lùk nè Nwì, bùusə yusə wo togə yà' də bup sə, a ɲgòkà lùuk Nwì nòɲsə. ⁵ Wèɲ rì də njo nè Jisòs Krest à vè sə nze fən, a ɲgòjə lòbup avès. Yi ka ye bup ndzə ni'l yi tse' lok nè kè' mò'fis. ⁶ Ye də ɲwə nè yi cu ndzə ni'l Jisòs Krest kà bup gùhugə. ɲwə nè yi gù maligə-a bup ye də ɲwə ànə ka nà' ntòye yuk, nə kà nà' sè' rì lok fùk.

⁷ Bwe am, ɲwə nəmòok kà weɲ bòrə. ɲwə nè yi gùhugə bum kəkurə pwe', ɲwə ànə yi kəkurə mvəsə Jisòs Krest sè' kəkurə sə. ⁸ ɲwə nè yi gùgə-a bup, ye də yi mo Satà. Busə Satà cu ye ɲgà gù bup, mvə'nə à yèto yèe. Njo nè Jisòs mo Nwì à vè sə nzenɲgòɲ fən, də ya yi kə gu bupsə faak sè Satà sə gù pwe'. ⁹ ɲwə nè yi mo Nwì bə nè zìnə, yi kà bup gùhugə. Busə yi tse' mok nsàp ntəm nè Nwì, fana kaco yi gu bup yeɲ. ¹⁰ Yusə yà' sə nitsə' zəzok nè nà' cu m̀tsətsərəə bwe Nwì nə ye bwe sə Satà sə yè'. ɲwə nè yi kà bəbɲ gùgə, ye də ɲgəɲɲan ka mo Nwì yeɲ. ɲwə nè yi kà dzədzəm bohòmoma ye tse'gə, ye də yi ka mo Nwì sè' yeɲ.

ɲwə Nə Yi Tse' Lùɲ Zìnə Kà Moma Ye Bèɲgə

¹¹ Ncèp nè wèɲ ànə yuk to mantombi nə nè' də, wèeɲ dzəm mòk bə mòk. ¹² A kà nsàp ntəm nè Ken, nə yi à ye ɲwəə Satà à tse', nə zə moma

ye nè bə nà' à ye vəm mò'fis nà'a tse'. Ken nè à zə moma ye nè yè'sə bùu yà? Yi à zə nà' bùusə nà' à sə gù yusə yà'a kəkürə fana yi sə gù ye bup. ¹³ Yè'sə anə ye-a ve'nə, ye də a ye-a nga nzenğon nə bən-a wən sə' fana wən kà də wən mərə də a ve'nə bùu yà lə duk. ¹⁴ Vesuwèn ri yàvès də a cə tesə ndzə bohò kpə laŋ, a cu mok mvwe' lùŋ. Vesuwèn ri də yè'sə zinə bùusə vesuwèn tse' dzədzəm bohòbwema avès. A yà'a mok jəja də ŋwè nè yi ka moma ye dzəm, ye də yi cu mlntòndzə bohòkpə. ¹⁵ Nwè nè yi sə bən-a moma ye, ye də yi ŋgà zə bwìn. Wèn ri sə' də ŋgà zə bwìn ka lùŋ nè nà'a nè kà mè nè tse' lok.

¹⁶ Ye'e məm̀və'nə aco a ri tse' dzədzəm sə, də Jisòs Krèst à fa tu ye bohòvès. Ye də aco a fa tu avès bohòbwema avès sə'. ¹⁷ A ye-a nga ŋwè nəmòk tse' bum, nè ye moma ye nga nà' ka yumok tse', yi kà manziŋ ŋgòtəsə nà' tse', yà'sə ni tsok də yi ka dzədzəm nè Nwii fagə ŋwè ŋgòdzəm moma ye sə ntùu yi tse'. ¹⁸ Bwe am wèn, bum ye'sə ye-a məm̀vək ènə fana boŋ də kà də vesuwèn sə duhu mègù bə cù duk də vesuwèn tse' dzədzəm duk. Vesuwèn sə niŋtsok dzədzəm nè zinə ya lis ye sə'.

¹⁹ A yà'a zəŋ sə aco yà' niŋtsok fa vesuwèn də a ma nè zinə nè. A sə' zəŋ nè aco nà' gù ves a ko to ntəm kù mantombii Nwi, ²⁰ nga ntəm avès sə sak-a ves, də vesuwèn bùu sə bup. A sə ri də Nwi yam ghak ntəm avès, nè riŋ bum pwe' sə'. ²¹ Nge' am wèn, a ye-a nga ntəm avès sə kà ves sak, ye də aco vesuwèn təəŋ li kù mantombii Nwi, nè kà wəp. ²² Fana yusə vesuwèn fek-a yi, vesuwèn tse' yà', bùusə vesuwèn sə nõŋsə lùuk ye, nè sə gù yusə yà' sə bəyi. ²³ Lùk ye nè də ve', də vesuwèn dzəm bohòmo ye Jisòs Krèst, nè dzəm mòk bə mòk mvə'nə Jisòs à duk. ²⁴ Nwè nè yi nõŋsəgə-a lùuk sə Nwi fana ye də yi cu ndzə ni'i Nwi, Nwi cum bwi ndzə ni'i yi sə'. Nè'e mandzə nè aco vesuwèn ri də Nwi cu vesuwèn, a bùu yòŋsə nje nè yi a fa ves nè.

4

Mùmsə Ja'a Yòŋsə Sə Nkuŋ Nə Dzəm Yà'

¹ Nge' am wèn, kà də wèn yàŋ dzəm fa ndaəŋwè pwe' nè yi duk də yi tse' Yòŋsə Nwi duk. A bəboŋ ŋgòm̀msə ja'a də yi tse' Yòŋsə Nwi anə zinə àlè. Busə bù ŋgà tsòhòmvwès sə nzenğon anə ŋkəuŋntèn sə wo sə duk də wo sə tsòho ncèp nè Nwi nè. ² Mandzə nè aco wèn riŋ də yi tse' Yòŋsə Nwi àlè' ve': ŋwè nè yi cèp tosə fis-a jəja də Jisòs Krèst à vè sə nze bə ŋgùpni' laŋ fana ye də yi tse' Yòŋsə Nwi. ³ Fana ŋwè nè yi duk-a ye də Jisòs à ka bə ŋgùpni' sə nze və, ye də yi ka Yòŋsə Nwi tse'. Nwè anə tse' yà'sə yòŋsə ŋwè nè yi bènğə Jisòs, nè wèn à yuk duk də yi nè kə vè sə nze fəŋ nè. Mù tsə' wèn bə zinə də yi ŋgà'a sə nzenğon anə.

⁴ Bwe am wèn, wèn yàwèn bwe Nwi, wèn a gha' ŋgà ci' mvwès sə laŋ, bùusə yòŋsə nè nà'a sə ntùu wèn gù ghak yòŋsə nè sə nze nè. ⁵ Ngàa tsòhòkè' mvwès yà'sə yàwo bùu nzenğon, ye də yusə wo sə cèp pwe' mègù bum nzenğon. Fana bùu sə sənə nzenğon sə sə yu'rə fa wo. ⁶ Vesuwèn yàvès bwe Nwi. Bùu sə wo ri Nwi yu'rəgə yàwo bohòvès. Nwè nè yi ka-a mo Nwi yeŋ, yi kà bohòvès yu'rəgə. Nà'a mandzə nè aco vesuwèn riŋ də ŋwè tse' yòŋsə nè zinə kə yòŋsə nè mvwès àlè' nè.

Ŋwè Nə Yi Dzəm-a Bwìn Ye Də Yi Mo Nwi

⁷ Nge' am wèŋ, bòdə vesùwèŋ dzəm mòk bə mòk. Nwì gùgè yi ŋkuŋ vesùwèŋ riŋ mvə'nə a dzəm bwìŋ, ye də ŋwə nè yi dzəm-a bwìŋ, yà' sə tsok də yi mo Nwì, yi ri Nwì sè'. ⁸ Nwə nè yi kà bwìŋ dzəmgə, ye də yi ka Nwì riŋ, bùsə Nwì mègù ye sə dzədzəm. ⁹ Mandzè nè Nwì a ni tsə' fa ves də yi dzəm ves nə vɛ'; yi à tumsə fa vesùwèŋ kwə'rə mo ye sə nzeŋgòŋ də ya vesùwèŋ tse' lùŋ ŋkwèeŋ yi. ¹⁰ Ka də vesùwèŋ à dzəm to yi vès yeŋ, Nwì ànə dzəm to vès yi ŋkuŋ, nè tumsə fa ves mo ye co yu cop nzak bə fɛŋ avès. Yà'a nìtsə' dzədzəm nè nà'a zìnə nə. ¹¹ Nge' am wèŋ, wèŋ ye-na yàwèŋ sə', Nwì dzəm-a vesùwèŋ mùmɔvək ènə, a kà ni' avès dzəm à? ¹² Nwə nəmòk ka Nwì bə lis ntòye yuk, megu də vesùwèŋ dzəm-a mòk bə mòk, ye də Nwì cu ndzə ni'l vès, fana dzədzəm nè nje nə guŋ wesə ndzə ni'l vès anə.

¹³ Yusə aco yà' gù vès rì də a cu ves Nwì mvwe' mò'fis, Nwì ye bwi vesiwèŋ sə', a bùsə yi a fa ves Yònsə ye sə ntuà vès. ¹⁴ Vès a yə bə lis avès də Tè' a tumsə vèsə mo ye də nà'a və kə luŋsə bùu sè sə nzeŋgòŋ. Vès nə sə tsə' fa-à nə bwìŋ də yu yè'sə zìnə. ¹⁵ Yusə də, a ye-a sè ndà pwe' nè yi cèp fis duk də Jisòs Krɛst mo Nwì, ye də Nwì cu ndzə ni'l ŋwə ànə, yi cum bwi ndzə ni'l Nwì sè'. ¹⁶ Vesùwèŋ a riŋ mùmɔvə'nə Nwì dzəm ves zìnə ŋkuŋ nə fa ntəm avès fo' lònŋfo'.

Nwì mègù ye dzədzəm. Nwə nè yi tse'gə-a dzədzəm, ye də yi cu ndzə ni'l Nwì, Nwì cum bwi ndzə ni'l yi sè'. ¹⁷ A ye-a ŋga dzədzəm nè Nwì cu sə ntuà vès dak, fana nùmbu nè Nwì sak ves, vesùwèŋ təŋ, nə kà wuə tse'. Bùsə mandzè avès nè sə nzeŋgòŋ fɛeŋ nà'a co nè Jisòs Krɛst. ¹⁸ Yusə də, wuə ka ndzənə dzədzəm yeŋ. Dzədzəm cu-a sə ntuà vès dak, fana yi bɛ' fis gɛsə wuə pwe'fo'. Fàha wuə mègù ŋgòwəp ŋgə' nè də ŋwè gbù nzak. Ye də ŋwə nè yi tse'-a wuə sə ntuà yi, ye də yi ka dzədzəm nè Nwì sə ntuà yi dak tse'. ¹⁹ Vesùwèŋ tse' dzədzəm sə ntuà vès, nə ye bohòNwì sè' bùsə Nwì à tse' to dzədzəm bohòvès yi. ²⁰ Nwə nəmòk duk-a də yi dzəm Nwì, nə sə bɛŋ moma ye, ye də ŋwə ànə ŋgà ci' mvwès. Bùsə ŋwè ka-a moma ye nè yi yəgè nà' bə lis dzəm, mandzè nè co yi nə dzəm Nwì nè yi ka nà' ye yuk nə bùə. ²¹ Lùk nè Nwì à nòŋsə nə də, ŋwə nè yi duk-a də yi dzəm Nwì, yi dzəm moma ye sè'.

5

Bwe Nwì Wèŋ Tse' Nàaŋ Sə NgòGhak Nzeŋgòŋ Bə Zeŋ

¹ Yumook yè' də, ŋwə nè yi dzəm-a də Jisòs Krɛst ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nè Nwì à də yi nə tum vesə sə nzeŋgòŋ nə fana, ye də ŋwə ànə mo Nwì. Nwə nè yi dzəm-a tè' mwe, ye də yi dzəm mo nà'nə. ² Aco vès rì tse' duk də vesùwèŋ dzəm bwe Nwì, ŋga vesùwèŋ dzəm-a yi, nə sə nòŋsə lùuk ye na. ³ Mù sə duk yè'sə də, a ye-a ŋga vesùwèŋ sə nòŋsə lùuk Nwì, yà' ye yà'sə də vesùwèŋ sə dzəm yi. Yusə yi sə duk də vesùwèŋ gu sə, yà' ka guŋ yeŋ, ⁴ bùsə bwe Nwì pwe'fo' tse' nàaŋ sə ŋgògha' nzeŋgòŋ nə bə zeŋ. Mvə'nə vesùwèŋ sə fa ntəm avès bohòJisòs, a yà'sə mandzè nè aco vesùwèŋ ghak nzeŋgòŋ nə bə zeŋ. ⁵ Yà'sə sə tsə' də ŋwə nè aco yi ghak nzeŋgòŋ nə, a ŋwə nè yi dzəm də Jisòs mo Nwì.

*Mandzè Tɛ' Sə
Aco A Riŋ Jisòs Bə Zeŋ*

⁶ Mvè'nè Jisòs Krest à vè sè nzenjgòn fən, yi à cà sè ndzəpè, nə ca ndzənə nduəm. Yi à ka sè ndzəpè ca megu, yi à cà ndzənə nduəm sè'. Yu səmook sè' də Yònsè nè Rəreŋ nə nitsè' fagè ves nsàp ŋwè nè Jisòs cu nə. A dzəm yusè yi cèpgè sè, bùusè yi cèp mègù zinə. ⁷ Ye də vès tse' mandzè te' sè yà' sè nitsè' də Jisòs mo Nwi. ⁸ Mandzè sè te' yà'sə, mòok Yònsè nè Rəreŋ nə, mòk ye ndzəp, mòk ye nduəm. Bum sè te' yè'sə wo pwe'fo' cu cù mò'fis. ⁹ A ye-a ŋga bùu sè wà tsè' də wo a yə yumok, fana vesùwèŋ sè dzəm fa wo nta ŋga'a Nwi nè yi ghak bwìŋ à? Yà'a mùm vè'nè yi tsè' fa ves də mo ye cu sè. ¹⁰ Nwè nè yi dzəm-a də Jisòs mo Nwi, ye də yi riŋ də bum yè'sə yà'a zinə. ¹¹ Nwè nè yi ka-a yusè Nwi cèp yè'sə dzəm, ye də yi sè duk yà'sə də Nwii ŋgà cì' mvwès, bùusè yi ka yusè Nwi cèp bə tu mo ye sè dzəm. Yusè Nwi a tsè' fa ves sè, a də yi a fa ves lùŋ nè nà'a nè kà mè. Lùŋ nè nà'a nè kà mè nə, nà'a ndzə bohòmo ye Jisòs. ¹² Ncèp ènə jəja də, ŋwè nè yi tse'-a mo Nwi, ye də yi tse' lùŋ nə. Nwè nè yi ka mo Nwi tse', ye də yi ka lùŋ ànə sè tse' lok.

NgòKè Mèsə Lòo

¹³ Mù com fa wèŋ sè wèŋ a dzəm liŋ mo Nwi bum yè'sə, ya ŋga wèŋ riŋ də wèŋ tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nə. ¹⁴ Yè'e yusè vesùwèŋ rì sè də, a ye-a ŋga vesùwèŋ fek yi yumok ŋga yà' kùrə-a yi ve'nə fana yi yuk fa ves yà'. ¹⁵ A ye-a də yi yukgè ves ghà nè vesùwèŋ cèpgè bohòyi pwe'fo', fana aco a riŋ sè' də yusè a fek-a yi lòŋ, ye də a tse' yà' laŋ.

¹⁶ A ye-a ŋga ŋwè nəmòk kè tseŋ moma ye nè ndzə ni' Jisòs ŋga nà' sè gù bup, fana yi ləŋ fa nà' piriya, ŋga bup nè yi gù nə ka-a nsàp nè co nà' jə vè fa nà' kpu yeŋ nə. Yi ləŋ-a ve'nə, Nwii nə fa li moma ye ànə lùŋ. Tse'ŋga bup nè yi gù nə nsàp nè nà'a jə fa vègè ŋwè kpu nà'a. Bup mòok nè ŋwèe gu nà', nà' jəŋ və fa yi kpu. Mù ka də ŋwè nè yi gù-a nsàp bup ànə, wèŋ ləŋ də Nwii fa nsàp ŋwè ànə lùŋ duk. ¹⁷ Bup pwe'fo' mègù bup, megu də bup mook sè ŋwèe gù-a yà', yà' kà yi kpu jə vè fa.

Ncèp Nè NgòLəsə

¹⁸ Vesùwèŋ rì tse' də, ŋwè nè yi ye-a mo Nwi fana yi kà bup sè gùhù. A ve'nə bùusè mo Nwi gùmsəgè yi ya ŋga Satà kà mandzè nè ŋgòjwèŋ yi tse'. ¹⁹ Vesùwèŋ rì yàvès də vesùwèŋ bwe Nwi. Nzenjgòn nə pwe'fo' cu ndzə bohòSatà. ²⁰ Vesùwèŋ rì də mo Nwi a vè sè nzenjgòn fəŋ ŋgògù də vesùwèŋ rəŋ bum ya ŋga vesùwèŋ riŋ Nwi nè zinə nə. Mvè'nə a ves mo ye Jisòs Krest mvwe' mò'fis fana vesùwèŋ mvwe' mò'fis ves Nwi nè zinə nə. Jisòs Nwi nè zinə nə. Yi tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nə.

²¹ Bwe am wèŋ, wèŋ jə ŋkərè bə tu awèŋ ya kà də wèŋ nonşə yumok sè zok sè ntùè wèŋ co Nwi duk.

Nwàk nè Ba nè JON à Còom

Ghà nè Jon ànə com nwàk ɛnə à ye nga bùu sè wo sə yə'rə Ntirə nè Bəbɔŋ nə sə gihɪ yə'rə lɔkɛ' nà' mʉtsə. Bùu mok sè wo à sə yə'rə yàwo bum mʉwès à sə gihɪ sè' ve'nə, fana Jon sə tip Krətɛŋ wɛŋ də yà'a jəŋ ŋkərə bə nsàp bù nə yà'wɛŋ sə jəŋ nisə mʉ ndà'à.

Jon Cɛpsə Krətɛŋ Mok Wɛŋ

¹ Còm nwàk nè'e mʉ nè mʉ ŋkwà'ŋwè mʉ cos. Mʉ cɛpsə wu, Avà, nè Nwɪ a swekfis wu bə bwe yo* sè mʉ dzəm wɛŋ sə ntʉù mʉ zinə sə. Sə kà wɛŋ mʉ dzəm mègù, sə dzəm wɛŋ bùu sè wo rɪ zinə nè Nwɪ nə pwe'fo'. ² Vès dzəm wɛŋ bùusè ncɛp nè zinə nə cu sə ntʉù vès, fana nà'a nə cum mali ca nè mʉvèsə. ³ Nwɪ nè yɪ tè' àvès bə Jisòs Krɛst mo ye gù vesùwɛŋ bəbɔŋ, wo tse' koksəmanziŋ bohòvès, nə gù vesùwɛŋ ŋgòtse' fifi sə ntʉù vès. Bum yè'sə, vesùwɛŋ nə tse' yà' mʉmʉvè'nə vesùwɛŋ sə bɛ' zinə nə, nə sə dzəm ni' avès.

A Dzəm Ni' Avès

⁴ Mʉ sə kwa nè bʉp mʉmʉvè'nè mʉ a yuk də bwe yo mok sə bɛ' zinə nè tè' àvès Nwɪ a nɪtsə' fa ves nə. ⁵ Avà, yusè mʉ sə dzəm ŋgòcɛp sə ka yumok sə fi yɛŋ, yà' mègù sè ncɛp nè vès ànə tse' to mantombɪ nə də, vesùwɛŋ dzəm ni' avès. ⁶ Mandzə nè aco vesùwɛŋ niŋ tsok də vesùwɛŋ dzəm Nwɪ, a ŋgònòŋsə lùuk ye. Lùk nè wɛŋ à yuk mantombɪ nə də, wɛŋ cum ncù nè nà'a bə dzədzəm.

Bùu Sə Wo Bɛŋ Jisòs Krɛst

⁷ Yusè yà' gù ŋkuŋ mʉ cɛp ve'nə a bùusè ŋgàa cì' mʉwès a ram lòsənə nzeŋgòŋ nə ŋkùuŋntɛŋ. Bùu yè'sə sə bɛŋ də Jisòs Krɛst à ka sə nzeŋgòŋ bə ŋgùpni' co ŋwè və. Nsàp ŋwə ànə yɪ yà'sə ŋgà cì' mʉwès nə, nə ye ŋgà bɛŋ Jisòs nè wo à duk nə. ⁸ Wɛŋ jəŋ ŋkərə də yusè wɛŋ a fàk sə wɛŋ kà bə zɛŋ wà kə màhà. Wɛŋ jihɪ nzòŋ ya wo kà wɛŋ jipsə ya wɛŋ kə tse' ləlàk awɛŋ dak mʉmʉvè' nə. ⁹ ŋwə nè yɪ naaŋ gèsə-a yumok mʉnə yusè Jisòs a yə'rə fa bwiŋ, nə kà zɛŋ yù mègù, ye də ŋwə ànə ka bə Nwɪ yɛŋ. ŋwə nè yɪ tɛ mègù-a ye bə yusè Jisòs a yə'rə sə fana ye də yɪ bə Nwɪ, nə ye mo ye Jisòs Krɛst wɛŋ mʉwɛ' mò'fis. ¹⁰ A yà'sə də a ye-a ŋgà ŋwə nəmòk vè-a bohòwɛŋ, nə sə yə'rə yusè zok nə nɔŋsə sè Jisòs à yə'rə sə fana wù kà yɪ mʉwɛ' nòŋ fa, nə kà yɪ də <<Və bəbɔŋ>> sè' duk lok. ¹¹ Mʉ duk ve'nə bùusè ŋwə nè yɪ cɛpsə-a nà' ye də yɪ be'lə bə nà' bə nsàp bʉp nè yɪ sə gù nè.

Càcɛpsə

¹² Bum mok cu ŋkùuŋntɛŋ sè mʉ tse' ŋgòcòm fa wɛŋ, fana mʉ nə kà yà' còm, bùusè mʉ sə vè bə kù am ŋgòkə yə wɛŋ, ya ŋgà vesùwɛŋ yɛnə si bə si, nə kwa nèbʉp. ¹³ Bwe njè' yo nè Nwɪ a swekfis yɪ sə cɛpsə wu bəbɔŋ.

* 1:1 1:1 Avà nè yɪ ma nè bəbɔŋ nə yà'a cos nə fana bwe ye sə ye yàwo krətɛŋ wɛŋ. A ve'nə sè' ndzənə ŋgo nè 13.

Nwàk nè Tɛ' nè JON à Còm

Jon à còm nwàk nè tɛ' ènè ngòkwasè nwè nèmòk nè liŋ ye à ye dè Gayòs bùusè nà' à sè tesè bùu sè wo à sè tsòho Ntirè nè Bèboŋ nà. Yi sè fa nà' ntíp dè nà'a jəŋ ŋkərə̀ bũu nwè nè bup nè wo togè yi dè Diyotrefis nà'a.

¹ Còm nwàk nè'e mù nè mu ŋkwà'ŋwè mu cos. Mù còm nà' ngòcèpsè nge' àm Gayòs nè mù dzəm yi nèbup.

² Nge' àm Gayòs, mù sè lɛŋ fa wu piriya duk dè bum pwe' ye bèboŋ bohòwù. Nə ye sè' dè wu cu, yiyaŋ kà wu ya, mvè'nè yòŋsè yòcu sè' bèboŋ yà'a. ³ Mù à kwa ŋkũŋntɛŋ bùusè bwema mok à vè, nè tsok fa mu dè wù sè yù zinè nè bə ntəm yòpwe'. Wo a duk dè wù sè yù zinè nè vè'nə ghà nè fòlòŋ. ⁴ Mvè'nè mu yuk-a dè bwe am sè yù zinè nè Tà Nwi à fa ves, fana ncèp ànə gu mu, mù kwa càsə yà pwe'fo'.

Jon Kwəsə Gayòs

⁵ Nge' àm, wù sè gù yusè yà'a zinè mvè'nè wù sè tesè bwema sè ndzə ni' Jisòs, nga a ye-a sè dè wo ŋkũŋ bohòwù na. ⁶ Bùu sè wù a tesè wo yà'sè a tsè' fa cos nè fɛŋ nè mvmvè'nè wù dzəm wo, nè sè tesè wo. Kwəkwè', sè tesè mali wo mvmvè'nè wo sè gi yà'sə, bùusè nà'a mandzè nè aco krètɛŋ tse' ngòfàk bohòNwi. ⁷ Bùu yè'sə wɛŋ a tesè lɔŋgòfàk bohòJisòs Krɛst, nè kà yumok bohòbùu sè wo ka Nwi riŋ wɛŋ jə lok. ⁸ Ye dè a bèboŋ bohòvesùwɛŋ krètɛŋ ngòtesə bùu yè'sə, ya yà'a ye dè vesùwɛŋ be'lə bo venəwɛŋ bə fàak sè zinè sè wo sè gùu sè.

Jon Də Nà'a Sə Kərə̀ BohòDiyotrefis, Nə Sə Kwəsə Dimàtiròs

⁹ Mù a còm mɔnwàk nèmòk, nè tum fa gesè lo cos nè, fana Diyotrefis kà nà' yuye co còm nà' nwè jə, dè yi dzəm ngòye nwè nè ghan yi. ¹⁰ Mù vè nùu ŋkũŋ mù gù bwɛŋ riŋ yusè yi sè gù yà'sə. Yi sè caŋsə ncəncəŋ bə liŋ am. Yu nè nà' bup càsə cùu, nsàp nè yi sè dzèen dè krètèen sè wo vè mvwe' lak mok wèen kà mu nda'à yi nòŋ, nè sè lok mandzè bohòbùu sè wo sè dzəm ngòtesə krètèen yè'sə. Yi yə-a bùu sè wo dzəm ngòtesə wo fana yi sè lap mandzè ngòbɛ' fis yà' mu cos.

¹¹ Fana wù nge' àm, mù ka dzəm dè wu yuŋ mandzè nè ngògù nsàp bup ànə dzəm, yù lɛ mandzè nè ngògù bèboŋ. Busè nwè nè yi gùgè-a bèboŋ fana yi nwè Nwi. Nwè nè yi gùgè ye bup ka Nwi ntòye yuk. ¹² Dimàtiròs ye nwè nèmòk nè bwɛŋ pwe' sè duk dè yi sè gù bèboŋ. Bèbo nè yi sè gù nè sè nitsè' dè yi nwè nè bèboŋ anə zinè. Fana mù dzəm yàm sè' dè yi bèboŋ anə. Wù ri dè yusè mu cèpgè yà' ye zinè.

Ncèp Nè NgòLèsə

¹³ Bum ŋkũŋntɛŋ sè mù tse' ngòcòm fa wu, fana mu nè kà yà' ndzənwè nwàk còm yiskok. ¹⁴ Busè mù sè lap mandzè mvək momjo ngòkə yə wu, ya nga vesùu yenə lis, nè taŋ ngàm. ¹⁵ Nge' àm, cum còŋ. Bùu nge' yo sè wo cu fɛŋ cèpsə gèsə wu pwe'fo'. Cèpsə fa ves nge' avès wɛŋ mò'fis mò'fis.

Nwàk JUD

Jud nè yi à ye moma Jem à còm nwàk nè'e yi. Bwiih dukgè dè wo à ye bwema Jisos Krest, megu dè wo à ka yàwo ve'nə com (ye Mátìyò13:55). Yi à còm nà' ngòtip bwiih dè yà'a jəh nkərə̀ b̀u b̀um sè b̀u mok wèh sə yə'rə fa bwiih yà'a. Wo à sə cwi b̀usə nza' Nwi nə sə duk də aco ηwè gu b̀up mok ntèn, b̀usə Nwi a swi wes fa bwiih b̀up awo lan. Jud sə duk dè b̀u yà'sə ka Nwi riŋ lok nè kè' mò'fis fana Nwii nè kà wo mè'rə.

¹ Còm nwàk nè'e mùu Jud. Mù ngà fàk Jisòs Krest, nè ye moma Jem. Mù sè còm fa nà' bohòwèh sè Tè' àvès Nwi a dzəm wèh, nè swék wèh fana Jisòs Krest sə jəh nkərə̀ bohòwèh yà'a. ² Mù lèh dè Nwii koksə manziŋ bohòwèh, nè gu dè wèh cum bə fifi sè'. Mù sə lèh sè' dè wèh ye nè rɛɛ dzədzəm ye nə. Mù lèh dè wèh tse' bum yè'sə nduk nè nduk.

Ngàa Yə'rə Fa Bwi Bum Mvwès

³ Nge' am wèh, mù a sə dzəm wùriŋ ngòcòm fa wèh bə nzak lùŋ nè Nwi a fa vesùwèh nə. Mù tsərə̀ fe'lə mankwèh dè mù com fa wèh lè ngòlè guguŋ ngòndòŋsə mali ntirè nè wèh a dzəmtse' bə liŋ Krest nə. Nwi a fa b̀u ye wèh nà' nè kè' mò'fis, nè anə kà mok kupsə yuk. ⁴ Mù tsərə̀ ve'nə b̀usə b̀u mok sè wo a b̀eŋ ngòri Nwi wèh a wooŋ ni mənŋorè wèh anə. Wo sə ləp ngòcwi b̀usə ncèp nè nà' sə tsə' bwiih bə b̀òvəm nè Nwi tse' nà' bohòvès nə. Wo cwi ncèp nè ya wo tse' mandzə̀ nè ngògù nsàp b̀up nè wo dzəm ngògù pwe'. Wo gu ve'nə, nè sə dzeŋ Jisòs Krest nè yi Masà nè ye Tà àvès yi yiŋi nə. Wo à còm nòŋsə yà' ndzənə nwàk Nwi lan dè Nwii nè kə yeŋsə nsàp b̀u ànə ηgə'.

⁵ Wèh ri bə ncèp nè mù sə duk dè mù cep fa wèh nè'e pwe'fo' lan, fana mù dzəm ngòcèp mali fa wèh nà', ya wèh tsərə̀ li nà' fo'. Ncèp nè də, ghà nè Tà ànə tesə̀ b̀u ye wèh fana wo tesə̀ mvwe' nzeŋgòŋ ljiŋ yà'a, à kə dzèŋ mankwèh yi à zə mali b̀u mok m̀tsətə'sə'rə wo sè wo à ka duk ye yuk wèh. ⁶ Mòok sè' dè masinjàa Nwi sè wo à ka mvwe' sè Nwi à dè wo cum fo' sə cum yà'a, wo à tasə̀ wo bə kwan nè nà'a nè kà fiŋ yuk. Wo à màk gèsè ləwo sə mvwe' sè ndzəm seŋ tə ŋkiŋ, nè sə tək numbu nè ghan nè Nwii nè sak bwiih nə. ⁷ Wèh kək ja'a na lak Sodòm bə Gòmora, nè ye bə buk lak sè yà' à kuəp fo' yà'a nè. B̀u sè fo' sə à sə gu b̀up, nè sə ko sàh nsàp nè anə ye co ηwè kà ve'nə gu yuk, nè kà mben kòm lək. Anə geŋ wo ye ηgə' sənə mis nè nà'a kà liŋgè. Yè'sə̀ à ye ηgòsə̀ bwiih pwe' ntu' dè wo yuk duk, nè kà nsàp ànə gu.

⁸ B̀u sè wo a ni mənŋorè wèh yè'sə̀ wèh, wo ka yàwo zok yeŋ. Wo tsərə̀gè bum sè yà' ka zeŋ yeŋ fana wo gu b̀up bə ni' awo, nè kà nàan Nwi co yumok jə, nè sə yak masinjàa Nwi wèh sè wo sè ghan wùriŋ sə. ⁹ A mègù-a sè ŋkum masinjà Nwi nè liŋ ye dè Makè nà'a, ghà nè bə Satà à kəùm-bə ve ni' Musi nà'a fana yi à ka ze' nə ncèp nè b̀up cep fa. Yi à duk fa mègù nà' də, <<Mù mè'rə wu wèh Tà.>> ¹⁰ Bohòb̀u yè'sə̀ yàwo, wo yàk bə bum sè wo ka bə zeŋ rɛɛ mwe. Wo mègù co nàam ηgan, wo gu mègù bum sè yà' kok sə ntuə̀ wo. Wo gu ve'nə fana, wo sə jəh naan nzak mù tuhù wo nè nà'a nè lèsə̀ wo ntsə̀mòk. ¹¹ Wo cu b̀up. Wo sə yù

kùu Ken nè yi à zə moma ye. Wo caŋ gbù sənə bup də ya wo tse' mbàm fo', mvə'nə Balàm ànə gu yà'a. Wo nè kpù sè' bùusə wo a gu tu bohòNwi mvə'nə Korà à gu tu, nè kpù yà'a. ¹² Ghà nè wèeŋ cugè ngòzu zuzu awèŋ co bùu Jisòs wèŋ fana bùu yè'sə wèŋ sə jəŋ və fa weŋ marè'tu. Wo cu, nè sə no rùk mvwe' mò'fis, nè sə tsərə megu ni' awo, nè kà marè'tu tse'. Wo mègù co mbàk nè fəfè kè bwì' samsə nà' ya nà'a kà mbùŋ ntòli. Wo co tɔ sè mvək a kùrə co wo zəm nto' laŋ fana wo kà zəm. Wo co tɔ sè wo cok fis yà' co'o fana yà' kpù bup. ¹³ Wo mègù co ndzəp nè fəfè bwì'lə nà' fana bup sè wo sə gùu sə ye co jəp sè yà' dùk na mɔ tu ndzəp anə. Wo co ŋkəŋkàaŋ sè wo a jàm mè'rə bù'rəə awo sè wo təŋgè fo' sə. Nwi a fùhu nòŋsə fa wo mvwe' ŋkəŋkəs ndzəm nè wo nè kè cu ca mvèsə laŋ.

¹⁴ Enòk nè wu ta yè jə muni'i Adàm, yi yè tàcici nè sàmba nà'a, yi à cèp fa' sè' bə nsàp bù ènə. Yi à duk də, <<Wèeŋ ye, Tà sə vè bə masinjàa ye sè rərəŋ ve'e ncùhù nduk nè nduk. ¹⁵ Yi sə vè ngòkè sak bwì pwe'. Yi nè gu nzak ko wes bùu sè wo à kà Nwi yuk bùu nsàap bup awo sè wo à sə gùu, nè ye bup sè wo à cèp yà' bə liŋ ye wèŋ. ¹⁶ Bùu yè'sə wèeŋ ŋwəm kè'gè də bum sə kà bò, nè sə ce'e bum sè yà' ka bəbɔŋ yeŋ. Wo gù mègù bum sè ntum awo sə dzəm. Wo ngàa kùm ngùn, nè sə cep la'rə bɔŋsə fa bwìŋ cù wà, ya ma nè njàwo sə bɔŋ.>>

Jud Fa Krətəŋ Wèŋ Ntip

¹⁷ Bohòwèŋ yàwèŋ fana bwema am wèŋ, wèeŋ kà də wèeŋ swi bisə yusè ngàa ntum Tà àvès, Jisòs Krəst, à tsə' də yà'a nè kè ye ntsə'mòk yà'a duk. ¹⁸ Wo à tsə' wèŋ duk də, <<Ghà nè nzeŋgòŋ kəp ngòmè nùu fana bwìŋ nè tesə və, nè sə ywi'lə wèŋ. Bùu yè'sə wèŋ, wo kà Nwi yu'gə. Wo gù mègù bum sè ntum awo sə dzəm.>> ¹⁹ Yà'a wo sə wə jə vègè gègà'à mɔŋgorè bwìŋ. Wo yà'sə bùu nzeŋgòŋ wèŋ, wo ka Yòŋsə nè Nwi nè tse'.

²⁰ Bwema am wèŋ, bohòwèŋ yàwèŋ fana wèeŋ lap mandzə ngòtəŋ mali gəgəŋ bə Ntirè nè Bəbɔŋ nè wèŋ à dzəm nà' nè; Nwi ànə niŋtsok fa wèŋ nà' yi. Wèeŋ sə ləŋ, wèŋ sə yu'rə bohòYòŋsə nè Rərəŋ mvə'nə yi sə tsə' wèŋ mandzə nè ngòlèŋ bohòNwi. ²¹ Wèeŋ sə gi mali bə mandzə nè co Nwi sə dzəm mali wèŋ fo'. Wèeŋ sə gu ve'nə, mvə'nə wèŋ sə tək Tà Jisòs Krəst də yi nè kè jə lo wèŋ bə koksəmanziŋ ye, nè fa ves lù nè nà'a nè kà mè yuk nè.

²² Wèeŋ tse' koksəmanziŋ bohòbùu sè wo sə mùu mali vəm bə ma nè Nwi nè. ²³ Bùu mok wèŋ cu sè wèŋ tse' ngòcaŋsə gesə fis wo co wèŋ sə fis wo sə mvwe' mis. Mook sè wèeŋ nè koksə manziŋ bohòwo. Megu də wèeŋ sə lək bup awo sè wo sə gùu sə. Wèeŋ kà cèək awo sè wo a gù bupsə yà' bə bup awo yà'a bə bo awèŋ jwèŋ lok.

Vesùwèeŋ Kwasə Nwi

²⁴ Vesùwèeŋ kwasə Nwi nè aco yi nɔŋsə to wèŋ, wèŋ kà gbù nè. Ghà nè yi nè ni nàaŋ ye, nè sə sak bwìŋ, yi jəŋ və wèŋ ngòkè təŋ kù mantombii yi, wèŋ təŋ jì nzak, nè kwa wùriŋ. ²⁵ Vesùwèeŋ kuksə Nwi nè yi mègù Nwi yi nè. A yi nè yi a fa vesùwèŋ lùŋ ndzə bohòTà àvès, Jisòs Krəst nè. Kəkuksəə ye bə liŋ ye, nè ye gaŋ ŋkum ye sè ghaŋ sə, nàaŋ yee kà kè mè yuk. Bum yè'sə ye ve'nə mvə'nə yà' à yè jə, nè kə dzeŋ ntinə, nè ye mvèsə nè mvèsə. Yà'a ye ve'nə.

Nwàk Bum sè Nwì à Nitsè' Fa Jon

Nwàk nè Jon à còm ènè nà' sè tsè' bum nkũũntèn sè yi à sè yè yà' co yi sè yè lo, nga Nwì sè nitsè' fa yi yà' yi. Jon nè dũ' nja dè Nwì a niŋ fa yi bum yè'sè, dè anè kà sàp nga yà' bùũŋ vè zìnè laŋ. (Taŋ mbùp 1:1). Ncèep gbũ' ndzèné nwàk ènè wùriŋ. Bum mok sè yi à yè sè, a sè wo à còm yà' ndzèné nwàk Nwì ma nè Rùk nè zòm nè sè'. Bwiũŋ jægè gbũ' sè, nè sè tsok rɛŋsè lo yà' bə mandzè zəzok wuriŋ. Megu dè tu ncèp nè nwàk nè tse' ngòtsè' fa bwiŋ nè nòye sè jəja dè Nwii nè ghak bùũ sè wo sè bèŋ yi bə Satà pwe'fo' ndzə bohòjisòs Krɛst. Fana yi nè sè cum bə bùũ sè wo à còm liŋ awo ndzèné nwàk liŋ sè. Wo nè ye bùũ ye, yi ye Nwì yà' wèŋ sè'.

A ye-a sè' dè bum sè nja sè ka pwe' pap rɛŋ wes fana ngà còm nwàk nè sè tsè' fa vesùwèŋ dè bùũ sè wo ta-a, nè sè yu'rə bum sè ndzèné nwàk ènè fana Nwii nè se wo (taŋ mbùp 1:3).

Bum Sè Wo A Còm Ndzèné Nwàk Nè

¹ Nè'e nwàk bum sè Nwì à nitsè' fa Jisòs Krɛst dè nà'a tsok fa ngàa fàha nà' wèŋ, dè yà'a nè ye vè'nə ghàr. Anə gen, Jisòs tumsə masinjà ye dè nà'a kə tsok fa ngà fàk ye Jon bum yè'sə. ² Fana Jon nè bə tu ye à còm ncèp Nwì nè Jisòs à nitsè' fa yi nè pwe'. Yi à còm, nè niŋtsok fa bwi jəja kwarəŋaŋ. ³ Rɛŋsi bohòndaanwè pwe' nè yi jə ncèp nè nà'a vè bohòNwì ènə, nè taŋ fis nà' mʉtsè. Rɛŋsi sè' bohòbùũ sè wo yuk ncèp ènə, nè gu mvè'nə nà' sè duk sè', bùũsè mvèk nè bum yè'sə nè ye sè kuəp laŋ.

Jon Cèpsə Coòs Sè Sàmba Sè Nze Esiyà Sè

⁴ Mù Jon ngà còm nwàk nè'e, mù sè cèpsə wɛŋ coos sè sàmba sè mvwe' nzeŋgòn Esiyà yà'a bəboŋ. Mù leŋ dè Nwii gu wɛŋ bəboŋ, nè fa wɛŋ fifi sè'. Yi Nwì nè yi cu nga'a, nè ye nè yi à ye to mantombi, nè ye fe'lə sè' yi nè yi nè kə vè fe'lə nè. Bəboŋ bə fifi ènə nè nà' vè bohòyòŋsə sè sàmba sè wo tə mvwe' kapraak ye sə, yà'a ye bohòwèŋ sè'. ⁵ Bəbo ènə vè bohòjisòs Krɛst sè', nè yi nwè nè aco a naanŋtu bohòyi co ngà tsè' zìnə bə bum Nwì. A sè' yi nè Nwì à lòkoksə to mvwe' kpə fana yi ye nkum bohòŋkum sè sè nze pwe' yi. A kwasè yi bùũsè yi à dzəm ves, nè kpə bohòvès sè' dè ya yi fiŋ me'rə fis ves mvwe' bup avès bə nduəm ye. ⁶ Yi a gù ves ngòye bùũ sè mvwe' gaŋ ye. Nə gu ves sè' ngòye co ngàa fa satikà', nè sè fa gùrè ngòkùksə liŋ tè' ye Nwì. Bwiŋ kuksə Jisòs nè, nàanŋ pwe' bohòyi nè mvèsè nè mvèsè. Yà'a ye vè'nə. ⁷ Wèŋ ye, yi sè vè ndzèné mbàk fana, lis bwi pwe' nè ye yi. Bùũ sè wo à sòp yi nè ye yi sè'. Bùũ sè sənə nzeŋgònə pwe' nè warə dè, <<A jap mù yà'>> bùũ vèvə ye nè. Yà'a mvè'nə a nè ye li vè'nə. Yà'a ye vè'nə. ⁸ Tà Nwì avès sè cèp dè, <<Ngòyèto a mù, ngòlèsə a sè' mù.>>* Yi Nwì nè yi cu nga'a nè ye nè yi à ye to mantombi, nè ye fe'lə sè' yi nè yi nè kə vè fe'lə nè. Yi tse' nàŋ pwe' yi, nàanŋ mok ka sè yà' càsə yi mok cum fe'lə.

* **1:8** 1:8 Wo à còm to nwàk nè'e, mvwe' sè Yamba sè cep dè ngòyèto à ye dè Alfà bə ncèep Grik. Mvwe' sè Yamba sè cep dè ngòlèsə à ye dè Omegà bə ncèep Grik. Alfà ye ncòm nè nà' yèto ncòm Grik sè, Omegà ye nè nà' lèsè.

Jon Yə Jisòs Bə Lis

⁹ Mù Jon nè mù sè còm ñwàk nè'e, mù moma àwèñ nè vesùwèñ a be'lə mvwe' mò'fis bə Jisòs. Vesùwèñ sə yə lɔŋgə' bəbɛ', nə sə təəñ gʊgʊŋ bʉusə a tse' lo' Jisòs cə ñkum àvès. Numbu mòk à ye ñga mù cu mvwe' mulak mòk nè wo to nà' də Patmòs. Mulak ènə à ye ndzə tsətsə'rə ndzəp. Wo à bɛ' gesə lòmʉ fo' də bʉusə mù à sə tsòho ncɛp Nwi nə ye bum sè Jisòs à nitsə' də yà'a zinə sə. ¹⁰ Mù à ye fo', ñga a numbu dzəə bʉu Nwi wèñ. Yòŋsə nè Nwi à vəə, nə kotse' mù ghà ànə. Mù yuk ñga ñgi mòk sə cɛp fə ñkwɛɛŋ mù co wo sə fʉəp ntàŋ vɛ'ɛ. ¹¹ Ñgi nə duk fa mù də, <<Jəŋ ñwàk, nə com bum sè wù sə yə yè'e, nə tum fa lo coos sè sàmba. Coos sè mvwe' lak Efesò, Siminà, Pègamùm, Tiyatirà, Sadis, Filàdefiyà nə ye Làòdisiyà.>>

¹² Anə geŋ mù bʉuŋ də ya mù ye ñwə nè yi sə cɛp bohòmù ènə. Mù à bʉuŋ, mù ye yumok sàmba co bəbwe dzòok sə wo à gù yà' bə nsàp nteŋ nè wo togè nà' də guù nà'a, sə co wù tes kàk mbwa. ¹³ Mù ye ñwə nəmòk ñga yi səsə co mo ñwè, ñga yi tə mʉtsətsə'rəə bəbwe dzòok tes kàk sə. Yi à ni tse' cək nè nà' sap co sàro. Yi swi' tiŋ yak nà' mʉŋgùu bə korə nè wo à gù nà' sè' bə guù. ¹⁴ Nʉəmʉtʉ ye sə fop pup pup co mbàk. Lis ye sə kʉə co lum mis. ¹⁵ Kùu ye à sə rɛŋ daəŋ daəŋ co nteŋ nè wo tɛ kə vòho. Ñgi ye ye co sə gbù cəcwà ndzəp nè ghaŋ. ¹⁶ Yi à kotse' ñkəŋkàŋ sàmba ndzənə bo ma zʉu ye. Fək mòk nè nà' à tse' ncʉəp ma ba à tesə tsə kə cùhu yi sè'. Si ye à sə rɛŋ co nùm sə to nè marəŋ.

¹⁷ Mù à yə yi, mù coho gbʉ nooŋ tsoŋ mvwe' kùu ye, co ñwə nè yi kpʉ laŋ vɛ'ɛ. Fana yi naaŋ fa mù bo ma zʉ ye mù ni'l, nə duk fa mù duk də, <<Kà wəp. A mù nè mù mantombi nə ye maŋkwèŋ sè' mù. ¹⁸ A mù nè mù cu ñwəm nə. Mù à kpʉ, nə lokok fe'lə səmək. Mʉ nə cum mok mvèsə nè mvèsə. Ki ncùu kpʉ nə ye nzeŋgòŋ yòŋsəə bʉ kpʉkpʉ pwe' cu ndzə bohòmù. ¹⁹ Còm-a bum sè wù yə ñga'a yè'e pwe' ndzə ñwà'à. Còm sè yà'a nə ye ñga'a nə ye sè yà'a nè kə ye ntsə'mòk sè'. ²⁰ Mʉ rɛŋsə wu bə bum sè wù yə sə. Ñkəŋkàaŋ sè sàmba sè wù yə ndzə bohòmù yà'a, a masinjàa am sè wo kùkgə coos sè sàmba sə. Bəbwe teberəə kàak sè sàmba sə yàwo coos sè sàmba sə.>>

2

Ñwàk Cos Nè Mvwe' Lak Efesò

¹ Ñwə nè mù à yə nə à duk fa mali mù sè' duk də, <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgə cos nè mvwe' lak Efesònà'a duk də, nè'e ncɛp nè nà' vè bohòŋwə nè yi kotse' ñkəŋkàaŋ sè sàmba sə ndzə bohòyi. Nə ye sè' yi nè yi gikɛ'gə mʉtsətsə'rəə bwe dzòok sè kàak təəŋgə mbwa sə. ² Mù ri wes ncu àwèñ pwe'fo'. Mù ri mvə'nə wèŋ fàkgə bə ñàŋ, nə ye mvə'nə wèŋ sə ko ntum, nə sə təəŋ mali gʊgʊŋ. Mù ri mvə'nə wèŋ sə jùm fis bʉu sè bʉp mʉŋgorə wèŋ yà'a sè'. Nə riŋ fe'lə mvə'nə wèŋ a mʉmsə ja'a bʉu sè wo sə duk bòrə basə də wo ñgàa ntum am ñga wo ñgàa mvwès yà'a sè'. ³ Wèŋ sə ko ntum, wèŋ a yə ñgə' bʉu mù cɛbʉə, nə kà tenjə. ⁴ Megu də yumook nè' nè nà' sə kà mù vesùwèñ bə. Yu nə də wèŋ sə kà mù mok mvə'nə wèŋ à sə dzəm to mù mantombi yà'a mok dzəm fe'lə. ⁵ Ye də wèŋ tsərə fəsə mvə'nə wèŋ à sə dzəm to mù yà'a, nə bwi fa bʉp awèŋ

ɲkwèŋ, nɛ sɛ gù mɔmɔvè'nè wèŋ à sɛ gù to mantombi. Wèŋ kà-a ve'nɛ gù, mù vɛ, nɛ kɛ cok fis gesɛ teberè àwèŋ nɛ kàak tɛŋgɛ mbwa nà'a. ⁶ A ye-a sɛ ve'nɛ fana yumòok nè' nɛ sɛ bòmu vesùwèŋ bùu zɛŋ. A dɛ wèŋ sɛ bèŋ bum sɛ bùu Nikolà wèŋ sɛ gù yà'a nɛ bɔp sɛ' co mvè'nè mù sɛ bèŋ yà'. ⁷ Nwè nɛ yi tse'-a ntu' ɲgòyuk bum bɛ zɛŋ, yi yuk-a yusè Yòŋsè Nwi sɛ cɛp bohòcoos sɛ. Nwè nɛ yi tɛŋ-a gugɔŋ tètè nɛ ghak mòmumsɛ fana nà'a yi nɛ Nwii nɛ fa yi mandzè dɛ yi ni lo nɛ kɛ zɛ nto' tɛ lùŋ nɛ yi à bì nà' mvwe' nzum ye nɛ.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Siminà

⁸ <<Còm fa masinjà àm nɛ yi kùkgè cos nɛ mvwe' lak Siminà nà'a duk dɛ, nè'e ncɛp nɛ nà' vè bohòyi nɛ yi mantombi sɛ' yi, nɛ ye mankwèŋ sɛ' yi nɛ. Yi nɛ yi à kpɛ, nɛ lokok fe'lɛ sɛmok nɛ. ⁹ Mù ri ɲgɛ' nɛ wèŋ sɛ yɛ. Mù ri dɛ wèŋ ɲgàa jìŋ. Nɲa zìnɛ nɛ dɛ wèŋ ɲgàa ghàk bɛ mandzè mòk. Mù ri nsàap mvwèes sɛ bùu sɛ wo sɛ to borè ni' awo dɛ wo bùu Jus yà'a sɛ ci' fa wèŋ yà'a sɛ'. Bùu yà'sɛ wo ka bùu Jus yeŋ lok, wo yà'sɛ bɔp bù Satà wèŋ. ¹⁰ Nɲa sɛ dɛ a vɛ-a bohòwèŋ sɛ nsàp ɲgɛ' nɛ fòpwe', kà dɛ wèŋ wɛp duk. Yèè, Satàa nɛ mumsɛ wèŋ, nɛ gesɛ mok sɛ mɔtsɛtsɛ'rɛ wèŋ anɛ mu ndapndzɛmè. Nsàp ɲgɛ' ànɛ nɛ cum dzeŋ megu nùumbu hum. A ye-a sɛ dɛ wu nɛ kpɛ bùu mù, wù tɛŋ mali bohòmù gugɔŋ, ya mu nɛ lak wu bɛ tàm nɛ nà'a lùŋ nɛ. ¹¹ Nwè nɛ yi tse'-a ntu', yi yu'rɛ-a yusè Yòŋsè Nwi sɛ cɛp bohòcoos wèŋ. Nwè nɛ yi tɛŋ-a gugɔŋ, nɛ ghak mòmumsɛ fana ye dɛ kpɛ nɛ nà' sɛ vè mankwèŋ nɛ kà yi jwèŋ lok.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Pegamùm

¹² <<Còm fa masinjà àm nɛ yi kùkgè cos nɛ mvwe' lak Pegamùm nà'a duk dɛ, nè'e ncɛp nɛ nà' tesɛ vè mù cùhu ɲwè nɛ yi tse' fèk nɛ bɛ ncɛp ma ba nɛ. ¹³ Mù ri mvwe' sɛ wèŋ cu yà'sɛ bèbɔŋ dɛ a fo' mvwe' ntum lak Satà. Mù ri dɛ wèŋ sɛ duk mègù dɛ wèŋ bùu am. Wo a zɛ Antipà nɛ yi à sɛ ye zìnɛ bohòmù fa'nɛ, dɛ bùusè yi à cɛp fis jɔja dɛ yi ɲwè àm. Wo à zɛ yi ve'nɛ, wèŋ kà mù sɛ' bèŋ. ¹⁴ Megu dɛ bum mok cu sɛ wèŋ sɛ gù sɛ yà' sɛ kà mù bɔ. Bùu mok cu mɔtsɛtsɛ'rɛ wèŋ sɛ wo sɛ gù nsàap bum lak sɛ co rùm wèŋ, co sɛ Balàm à sɛ yɛ'rɛ fa bwi yà'a. A yi nɛ yi à tipsè Kalàk ɲgòjɛ lòbùu Izùre wèŋ mvwe' gù bɔp nɛ. Yi à gù ve'nɛ ɲkuŋ wo sɛ zɛ bum sɛ bɔp sɛ co bum rùm, nɛ sɛ koho sàhà sɛ'. ¹⁵ Bùu mok cu mɔŋgorè wèŋ sɛ' sɛ wo sɛ be' mandzè Nikolà. Wo sɛ gù nsàap bɔp sɛ Balàm à yɛ'rɛ yà'a. ¹⁶ Ye dɛ wèŋ kupsɛ-a wàp, bwère mu nɛ vɛ ve'ɛ nènàk, nɛ lu ves bùu yà'sɛ wèŋ bɛ fèk nɛ mù cùhu mù nɛ. ¹⁷ Nwè nɛ yi tse'-a ntu' ɲgòyuk bum fo', yi yuk-a bum ye'sɛ sɛ Yòŋsè Nwi sɛ cɛp bohòcoos sɛ. Nwè nɛ yi tɛŋ-a gugɔŋ tètè nɛ ghak mòmumsɛ fana, mu nɛ fa yi beŋ Nwi sɛ kaco lis ye yà' yeŋ sɛ. Mù nɛ fa fe'lɛ yi lis nɛ fafop nɛ wo còm naaŋ liŋ sɛ fi mbwa. Nwè nɛ mòok nɛ kà liŋ sɛ ri lok. A nɛ riŋ megu yà' ɲwè nɛ mù fa yi yà' nɛ.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Tiyàtirà

¹⁸ <<Còm fa masinjà àm nɛ yi kùkgè cos àm nɛ mvwe' lak Tiyàtirà nà'a duk dɛ, nè'e ncɛp nɛ nà' tesɛ vè mù cùhu mo Nwi. Yi nɛ lis ye sɛ kuɛ co lum mis, kùu ye sɛ reŋ daaŋ daaŋ co nteŋ nɛ wo tɛŋ kè misè nɛ. ¹⁹ Mù ri ncu àwèŋ bèbɔŋ. Mù ri dɛ wèŋ tse' ntum nɛ ɲgòdzɛm mòk bɛ mòk. Mù

ri sè' mvè'nè wèŋ tɔ bə mandzè nè zinè bohòmù, mù ri dè wèŋ fàkgè gɔgɔŋ, nè sɔ ko ntum sè'. Mù ri sè' laŋ dè bum sè wèŋ sɔ fàk nga'a pwe'fo', bòghak zeŋ nè nonjɔ mvè'nè à ye to mantombi. ²⁰ Mègù dè yumòk cu mò'fis nè wèŋ sɔ gù nè mù ka nà' dzəm. Yu nè dè, wèŋ sɔ mè'rə ŋwà nè wo to yi dè Jesebè nà'a ŋgòcu mɔtsətsə'rəə wèŋ. Yi sɔ duk dè yi sɔ tsòho ncèp Nwi, ŋga a mvwès wà. Yi sɔ gù bùu am wèŋ ŋgòkoho sàhà, nè sɔ zɔ kɛ'ca bum rùm wèŋ nduk. ²¹ Mù a fa yi mɔmvək momjo dè ya yi teŋsə ŋgògù bɔp ye sɔ, fana yi kà dzəm ŋgòmè'rə ko sàhà dzəm. ²² Ye dè mù nè gu yi, yi kok kèe yiyan marəŋ ya bə bùu sè bə yà'wèŋ kogè nto sɔ wèŋ nè ye ŋgə' bəboŋni. Mù nè gu li ve'nə tse'ŋga wo mè'rə mandzè àwo ànə. ²³ Mù nè zə bwe ye sɔ pwe'fo'. Mù nè gu ve'nə ya cos pwe' riŋ dè mù ri tse' vəəm bwi pwe'fo'. Mù nè lak ndàanwè pwe'fo' mvè'nè yi à gù fàak ye.

²⁴ <<Nə ye dè bohòwèŋ bwes bùu sè mvwe' lak Tiyatirà, wèŋ a ka mandzè Jesebè nè yuŋ. Wèŋ na ka bum ŋwəŋwa sè Satà sɔ ri. Ye dè bohòwèŋ yàwèŋ, mù ka yumok zok sè mù sɔ duk wèŋ gu tse'. ²⁵ Mègu dè wèŋ kotsè' bum sè wèŋ a yə'rə yà'a cùk tətè mù bwi və. ²⁶ Nə ye dè bohòbɔp bù nè wo tɔ gɔgɔŋ tətè nè kə ghak məmumsə, nè sɔ gu yusè mù sɔ dzəm, fana mù nè fa wo ŋəŋ bə bòop lak sè zəzok sɔ pwe'fo'. ²⁷ Mù nè fa wo ŋàan sɔ sè' mvè'nè tɛ' am a fa mù. Wo nè sɔ sak gaŋ mətuhù bòop lak ye'sə bə ntò' ŋkum nè wo à gù nà' bə nteŋ. Wo nè ləp və'rə yà' co mvè'nè ŋwèe ləp və'rəgè kùuŋ ncàk yà'a. ²⁸ Bùu sè wo ghak məmumsə ye'sə, mù nè fa wo sɛŋtsok sè'. ²⁹ Nwè nè yi tse'-a ntu' ŋgòyuk bum fo' fana yi yu'rə-a bum sè Yòŋsə Nwi sɔ tsè' fa coos sɔ.

3

Ŋwàk Cos Nè Mvwe' Lak Sadis

¹ <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgè cos nè mvwe' lak Sadis nà'a duk dè, nè'e ncèp nè nà' tesə vè bohòyi nè yi tse' yòŋsə Nwi sè sàmba, nè tse' ŋkəŋkàan sè sàmba sɔ. Mù ri ncu àwèŋ nè wèŋ cu nè. Bwiŋ tsərəgè dè wèŋ cu ŋwəm, ŋga wèŋ a kpə laŋ. ² Wèŋ lokok mvwe' lo wàp, nè lum sə fe'lə mɔyòŋsə nè nà' sɔ kàha mali nà'a, ya kà dè nà'a kpə liiŋ wesə duk. Mù yə dè ncu àwèŋ ka kəkurè pap mantombii Nwi yeŋ. ³ Ye dè bòghak dè wèŋ tsərə fəsə maŋkwèŋ bə bum sè wèŋ ànə yuk to yà', nè jəŋ yà' yà'a. Wèŋ sɔ gu yà', nè bwi fa bɔp awèŋ ŋkwèŋ. A ye-a ŋga wèŋ ka lokok, ye dè mù nè və nè kə tseŋ weŋ co ŋgà yè vè yi, wèŋ kà mvək nè yi vəə nè ri.

⁴ <<Mègu dè wèŋ bùu Sadis mok sè wèŋ ka ŋkùuŋ yeŋ, wèŋ a nòŋsə ni' awèŋ rərəŋ. Bùu yà'sə nè nitse' cèək sè fəfop, nè gi venə wèŋ bùusè wo kəkurè ŋgògi venə wèŋ ve'nə. ⁵ Bùu sè wo təŋŋ gɔgɔŋ tətè nè ghak məmumsə fana wo nè ni cèək fəfop sè' ve'nə. Nə ye sè' dè mù nè kà liŋ awo ndzənə ŋwàk lùŋ yisè fis. Mù nè təŋŋ mantombii Tɛ' am nè ye masinjàa ye wèŋ, nè tsok jəja dè wo bùu am. ⁶ Nwè nè yi tse'-a ntu' ŋgòyuk bum bə zeŋ, yi yu'rə-a bum sè Yòŋsə Nwi sɔ tsè' fa coos sɔ.

Ŋwàk Cos Nè Mvwe' Lak Filàdefiyà

⁷ <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgè cos nè mvwe' lak Filàdefiyà nà'a duk dè, nè'e ncèp nè nà' tesə vè bohòmo Nwi nè rərəŋ, nè ye sè' yi nè yi

zinə nə. Yi tse' ki ncùu ñkum Devid ndzə bohòyi. Yi lok-a ncùu sə, ñwə nəmòk kà mùk, yi mùk-a yà', ñwə kà sè' lok fe'lə. ⁸ Mù ri ncu àwèñ. Mù ri də wèñ a ye-a sè' jì ñàñ, wèñ sə yuk duk àm lañ. Wèñ a ka də wèñ ka bùu am yeñ sè' beñ yuk. Ye də mù a mùk nòñsə fa weñ ncùu sè' kaco ñwə nəmòk lok yà' yeñ. ⁹ Wèñ ja'a àwèñ mvə'nə mụ nə gu bùu sè' wo bòp bù Satà, nə sè' cì' mvwès də wo bùu Jus yà'a nè. Mụ nə gu wo ñgòkə təñ bə tumfərə sè' ñki'i wèñ, nə wup fa weñ bo, ya wo riñ də mù dzəm weñ. ¹⁰ Wèñ a yuk duk àm, nə təñ bə kontam lañ. Mvə'nə wèñ a yuk mụ ve'nə, mụ nə nòñsə weñ bèbòñ, ghà nə ñgə'ə nə vè sənə nzenğónə pwe' ñgòmùmsə bwì.

¹¹ <<Anə kà sàp ñga mù vè lañ. Wèñ kotse' bum sè wèñ tse' yà'sə cùk. Wèñ kotse' cùk ya ñwə nəmòk kà ləlàk awèñ nə kə fèp jə lò. ¹² Bùu sè' wo təñ-a gugəñ tətè nə ghak məmùmsə fana mù gu wo co taañ-ndap Nwi àm, wo nə mam fo' tətè nə kà cohòyuk. Mụ nə com naañ liñ Nwi àm muni'i wo. Mù com naañ fe'lə fa wo liñ lak Nwi àm nà' a də, Jòrosalèm nə Fi, nə nà' sè' tesə tsoon mubu bohòNwi àm nə. Mụ nə com naañ fa wo liñ am sè' fi muni'i wo anə sè'. ¹³ Ñwə nə yi tse'-a ntu' ñgòyuk bum bə zeñ fana yi yu'rə-a bum sè' Yòñsə Nwi sè' tsə' fa coos sə.

Ñwàk Cos Nə Mvwe' Lak Làòdisiyà

¹⁴ <<Còm fa masinjà àm nə yi kùkgè cos àm nə mvwe' lak Làòdisiyà nà' a duk də, nè'e ncèp nə nà' tesə vè bohòñwə nə liñ yee də, <Yà'a ye ve'nə.> Yi zinə, nə ye ñwə nə aco a naañ tu bohòyi. Nwi à gù bum pwe' də yà'a yeto vè bohòyi nə. ¹⁵ Mù ri ncu àwèñ bèbòñ. Wèñ ka bohòmù fifi yeñ, nə kà cəcuñ sè' ye. A nə bəñ ghak də wèñ ye lə mòk mətsetsərəò bòop bum sè' ba yè'sə. ¹⁶ Nə yèe nə də wèñ mēgù yəyarə fana mụ nə te fis mak weñ mụ cùhu mù fo'. ¹⁷ Wèñ sə duk də wèñ ñgàa rənši nə ye ñgàa ghàk də wèñ sə kà yumok jamè. Wèñ sə duk ve'nə, nə kà ri də wèñ co bwiñ koksə manziñ bohòwèñ ri. Wèñ ñgàa jìñ, sə gi mbwè to, nə ye ñgàa ntwi lis. ¹⁸ Ye də mù sè' tip weñ duk də, wèñ vè kə ywiñ guù sè' wo a tē rənşə yà' daañ, daañ bohòmù, ya ñga wèñ tse' ghàk. Wèñ kə ywiñ jəñ cək fəfop sè' bohòmù ya ñga wèñ lok marè'tu awèñ fo', nə ywiñ ncèp sə ya ñga wèñ gesə mulisè wèñ ya wèñ ye bum. ¹⁹ Mụ jwagè ñwə nə mù dzəm yi, nə taksə sè' yi nə, ya ñga yi tse' ñkərə. Ye də wèñ ye cəcuñ, nə bwì fa-a bup awèñ ñkwèñ. ²⁰ Wèñ ye, mù tə sè' ncùhu, nə sè cum; a ye-a ñga ñwə nə yi yuk ñgì àm nə muk fa mụ ncùu sè' fana, mụ nə ni lo munda'a yi anə. Mụ ni lòmbya, vesi zə be'lə beñ mvwe' mò'fis. ²¹ Ñwə nə yi təñ-a gugəñ tətè nə kə ghak məmùmsə fana mụ nə fa yi mandzè ñgòcu vesə māmvwè' kapràk àm. Yi nə cum be'lə venə mvə'nə mù ànə ghak yàm sè', nə kə cum be'lə ves Tè' àm mənə kapràk ye. ²² Ñwə nə yi tse'-a ntu' ñgòyuk bum bə zeñ, yi yu'rə-a bum sè' Yòñsə Nwi sè' tsə' fa coos sə.>>

4

Jon Yə Kapràk Nwi Mubu

¹ Yà'sə ànə ca wes me fana mù ye fe'lə yumok sè'mok. Mù à yə ñga ncùu sè' mubu mùhu nòto. Mù yuk fe'lə ñgì nə nà' à cèp co ntàñ nə mù à yuk to nà' fa' mantombi nà'a. Yi to mụ, nə duk də, <<Kok vè fəñ ya mụ

nĩntsoƙ fa wu bum sè yà'a nè kè ye ntsè'mòk.>> ² Anè geŋ Yòŋsè Nwi kè kotse' mu ve'e ghà ànè. Mù ye kapràk mabu anè nga ñwè cu mbwa. ³ Si ñwè nè yi à cu mùmvwè' kapràk nè à sè bà'a reŋ ke' ncòm bèbaŋ bə fəfəp wèŋ, co nsàap liis mok sè wo togè yà' də Damùn nè ye Rubi. Mvəmvoƙ à gùm dzòoŋ kapràk nè. Nà' à tse' ncòm lis nè wo togè nà' də emerà, yà'a co ncòm ngaŋ sè fi. ⁴ Mù à yə fe'lə kapràak mok hum ba-ncòp-kwè. Yà' à təŋ gùm dzòoŋ gèsè lòkapràk mòk nè ghaŋ nè mətsetsè'rè. Mù ye bə ñkwàha bwi sè' hum ba-ncòp-kwè nga wo nitse' cèək sè fəfəp, nè cum yak mənə kapràak yè'sə. Wo à ta tse' tàam ñkum mətuhù wo. Tàam sè à ye sè wo à gù yà' bə guù lòoŋ. ⁵ Mbùŋ à sè bà'a, nè sə cwĩŋ və mvwe' kapràk nè ve'e nèbup. Mù ye kàk sàmba nga yà' sə kuə reŋ mvwe' kapràk nè ve'e bəəmm. Kàak yè'sə à tə bə tu yòŋsəə Nwi sè sàmba sə. ⁶ Mù ye təm mòk mantombii kapràk nè. Təm nè à sə reŋ ve'e ñjaŋ.

Mù à yə fe'lə yusəmòk kwè nga yà' tse' yòŋsè. Wo təŋ dzooŋ kapràk nè. Wo à tse' lis ñkùŋŋntèŋ. Lis sè à ye muni'i wo, ma si bə mankwèŋ wèŋ pwe'. ⁷ Nè mantombi nè à səsə co gwim. Nè ba səsə ye co ndu-mbòŋ. Nè te' à tse' si sè yà' səsə si ñwè. Nè kwè nè à səsə ye co mpi nè yi sè dzòoŋ dzòoŋ. ⁸ Nè fòpwe' à tse' bàp ntùŋfu. Ni' awo sè à ye gù liis-lis, bə sə ñkwèŋ bàp mwè pwe'. Wo sə yəm ñki nùm bə ndzəm, nè kà teŋsè lok. Wo sə yəm duk də,

<<Nwi, wu rəreŋ, wu rəreŋ, wu rəreŋ.

Wù à ye to wù, cu nga'a sè' wù,

Anè kè vè ntsè'mòk sè' wù.

Tà mayumòk, Tà mayumòk wu Tà, Nwi nè ghaŋ nè.>>

⁹ Bum sè kwè sè wo à tse' yòŋsè sè à sə yəm ñki ñgòkùksə nè sə kwasə liŋ ñwè nè yi à cu mənə kapràk nè. Yi nè yi cu mvèsè nè mvèsè. ¹⁰ Wo yəm ve'nə fana bə ñkwàha bə sè hum ba-ncòp-kwè sə wèŋ gbə sə nze, nè kùksə yi sè'. Wo cok noŋsə tàam awo sə mantombii kapràk ye nè, nè sə duk də,

¹¹ <<Mbè, Tà, nè ye Nwi,

wu kəkurè bohòbwi ñgòkùksə wu, wəp wu nè fa wu ñaŋ.

Bəsè wù à gù bum pwe' wù.

Wù à tsərə kok sè' wù də bum pwe' ye.>>

5

Wo Sə Kùksə Mo Nsùŋgaŋ Nè Yi A Lòkok Mvwe' Krp

¹ Anè geŋ, mù ye nga ñwè nè yi cu mənə kapràk nè kotse' ñwàk mòk bo ma zu. Ñwàk nè à ye nsàp nè co wù lim nà'. Wo à còm nà' ma mənkwèŋ bə ndzə ntòpwe'fo'. Wo jəŋ liŋ, nè lem lok nà' bə zeŋ bòp sàmba. ² Mù ye masiŋjà Nwi mòk nè yi tse' ñaŋ, yi sə fuŋ bə ñaŋ də, <<Ñwè nè yi kùrə co yi yep fis to liŋ ye'e, nè firə to ñwàk nè'e ndà?>> ³ Ñwè à ka nè mò'fis mabu kè sə nzeŋgòŋ kè mvwe' bə krukpu àle nè co yi muk nà' yeŋ. ⁴ Mù à yə ve'nə, waŋ ko mu būsə ñwè nè mò'fis co yi muk nà' à ka yeŋ. ⁵ Fana ñkwà'ñwè mòk mətsetsè'rəə sè hum ba-ncòp-kwè sè à duk mu də, <<Tsəp; kà wa būsə ñwè nəmòok yo nè co yi muk. Yèè, ñwè nè wo to yi də Gwim nè yi tesə mvwe' bòp lak Judà, nè yi ñgwi ñkum Devid nà'a kəkurè ñgòyep fis liŋ sə, nè muk ñwàk nè. Yi à ghak bum pwe' yi.>>

⁶ Fana mà ye Mo Nsùŋgaŋ mòk nga yi tə mʉtsətsə'rəò kapràk nè bə bum sè kwè sè wo tse' yòŋsə sə. Bù ŋkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè sè wèŋ təəŋ gʉm gesə lo yi mʉtsətsə'rə. Nsùŋga nè à sə yəəŋ co wo à zə yuk yi mantombi laŋ. Yi à tse' ndoŋ sàmba, nè tse' lis sè' sàmba. Lis sè sàmba yè'sə à sə təəŋ mʉnə tu yòŋsəò Nwi sè sàmba sè yi à tumsə vesə yà' sənə nzeŋgònə ma nè fòpwe' sə. ⁷ Fana Mo Nsùŋgaŋ nè və, nè kə jəŋ ŋwàk nè nà' ye ndzənə bo ma zəu ŋwə nè yi cu mʉnə kapràk nè. ⁸ Yi ànə jəŋ ŋwàk nè vè'nə fana bum sè ŋwəm kwè sə bə bù ŋkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè sè wèŋ bùhʉ mantombii yi anə sə nze. Ndàanjwè à tse' luŋ, nè tse' ŋgàp nè wo à gù bə guù bə lāminda ca. Lāminda sè à təəŋ mʉnə tu piriyaa bùu Nwi pwe'fo'. ⁹ Wo à yəm ŋki nè fi. Wo sə yəm də, <<Wu kəkurə ŋgòjə ŋwàk nè, nè yep fis liiŋ sə.

Bəsə wo à zə wu fana wù ywiŋ fa Nwi bwi sənə nzeŋgònə pwe' nè pwe' bə kpʉ yònə.

Wù à ywiŋ və wo mvwe' bòop lak pwe', mvwe' ncèep lak pwe' nè ye mvwe' ŋgwii bwi pwe'fo' sè'.

¹⁰ Wù a gù wo ŋgòye mok mvwe' gaŋ ŋkum Nwi, nè gʉ wo ŋgòsə fa gùrə co ŋgàa fa satikà'a sè ŋgòkùksə Nwi.

A sè' wo sè wo nè kok ŋkum sə nzeŋgònə anə.>>

¹¹ Mù à kùk fe'lə mok fana mà ye masinjaa Nwi, nè yuk ŋgii awo. Wo à ye vè'ε ncùh malà' co wù kà ta to. Wo à təəŋ dzòŋ kapràk nè bə bum sè ŋwəm kwè bə bù ŋkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè sè wèŋ pwe' mʉtsətsə'rə. ¹² Wo sə yəm fuŋ fis duk də,

<<Oòwùu Mo Nsùŋgaŋ nè wo à zə,

Wu kəkurə ŋgòtse' ŋàŋ.

Wu kəkurə ŋgòtse' ghàk

Wu kəkurə ŋgòtse' ŋkərə pwe'.

Wu kəkurə ŋgòtse' yòŋ.

Wu kəkurə wù co bwi pwe' kùksə wu.

Wu kəkurə co bwi kwasə wu.

Wu kəkurə co liŋ yoo yam lo mantombi.>>

¹³ Anə geŋ mà yuk ŋgii bum sè mʉbu bə sə nze nè ye sè wo cu ma sə mbwè nzeŋgònə wèŋ pwe'. Mù yuk ŋgii bum sè ma sə ndzəpə bə ŋgii bum sè yà' tse' yòŋsə nga wo cu-a sè ma fòkə fòpwe' nè pwe', nga wo sə yəm ŋki. Wo sə yəm duk də,

Vès kwasə wù nè wù cu mʉnə kapràk,

Nə kwasə Mo Nsùŋgaŋ nè sè'.

Vès kùksə wu, nè yamsə liŋ yo.

Vès sə duk də kapràk yònə ye gaŋ yoo mam gəgeŋ fo' mvèsə nè mvèsə.

¹⁴ A nè ye vè'nə, yum sè kwè sə wèŋ kwi' də, <<A ye vè'nə.>> Fana bù ŋkwàha bùu sè wèŋ bùhʉ sə nze, nè kùksə yi.

6

Mo Nsùŋga Nə Ye NgòYep Fis

Liŋ Sə Sàmba Sə

¹ Anə geŋ, mà ye nga Mo Nsùŋga nè yep fis to liŋ nè mò'fis mvwe' liiŋ sè sàmba sə. Yi à yep ntəŋ, mà yuk ŋgi yum sè wo kwè sə mòk. ŋgi nè à cèp bə ŋàŋ co mbùŋ sak yi vè'ε. Nà' cèp də, <<Tesə vəə.>> ² Mù ye fe'lə

nàmbà'rè nè fəfop ŋga nà' tesə vəə. Mù ye ŋga ŋwè nəmòk yi kok cu mənə nàmbà'rè, nè kotse' wòmŋŋiŋ ndzə bohòyi. Wo à fa yi tàm ŋwè nè ghaŋ mòk. Yi à lòsè ŋgòghak lòmok sè ŋkuŋ.

³ Mo Nsùŋga nè yep fis liŋ nè ba, ŋgi yu nè ba cep sè'. Ŋgi nè duk də, <<Tesə vəə.>> ⁴ Nàmbà'rè nè bəbaŋ tesə və ŋga wo fa ŋwè nè yi kok cu mbwa nè ŋaŋ ŋgòkè jə fis lògesə fifi sənə nzeŋgònə nè ya bwiiŋ lùlù, nè zə ni'. Yi à kotse' fèk nè ghaŋ ndzə bohòyi sè'.

⁵ Yi yep fis nè tɛ', yu nè tɛ' cep sè' də, <<Tesə vəə.>> Mù ye ŋga nàmbà'rè nè nəsəŋ tesə vəə. Mù ye ŋga ŋwè nè yi kok cu mbwa nè kotse' kilù ndzə bohòyi. ⁶ Mù yuk gù co ŋgi mòk cèp vèsə mvwe' bum sè kwè sə duk də, <<Ŋwèe nè jə mbàam sè yi fàk yiskok nùmbu mò'fis, nè ywiŋ ndooŋ rèsè tɛ', nè jə fe'lə sè' mbàam ntsə' fàk mòk, nè ywiŋ ndooŋ gòmbi ntùŋfu.>> Yi duk fe'lə sè' də, <<Wèeŋ kà mve' nè ye rùk gù bəpsə.>>

⁷ Fana Mo Nsùŋga nè yep fis fe'lə liŋ nè kwè. Mù yuk ŋga yum sè ŋwəm sə nè kwè cèp də, <<Tesə vəə.>> ⁸ Mù ye nàmbà'rè mòk nè yi kpə ncòm dəmm vɛ'. Liŋ ŋwè nè yi à kok cu mənə nàmbà'rè ènə à ye də Kpə. Nzeŋgònə yòŋsəə bù kpəkpə à sə bɛ' lòŋwè ènə sè' maŋkwèŋ. Wo à fa wo ŋaŋ də wo zə bwiiŋ bəp mò'fis sənə bəp kwè bə bùu sè sə nzeŋgònə sə pwe'. Də wo zə wo bə fèk, nè jəŋ və njè bə yiyaŋ nè ye fe'lə bə nàam sè bəp sè co yà' ko bwiiŋ.

⁹ Yi yep fe'lə liŋ nè tɔŋ nə. Mù ye yòŋsəə bùu sè wo à zə wo də bùusə wo à dzəm Nwi bə zìnə, nè sə tsoho ncèp ye nè wèŋ. Yòŋsəə bùu yè'sə à ye ma sənə mbwè kàm nè wo fagə satikà' bohòNwi fo'. ¹⁰ Wo à wa furə fis bə ŋaŋ də, <<Oò, wùu Nwi Tà nè wù tse' bwiiŋ pwe' wù. Wu rərəŋ nè ye zìnə. Wù sə duk də vèes nè cum mali fən, nè kə dzeŋ sèŋ ŋkuŋ ya ŋga wu nè sak bùu sè sə nzeŋgònə sè wo à zə ves yà'a, nè taksə wo-ɛ?>> ¹¹ Anə geŋ, wo fa cək nè fəfop bohòndaaŋwè pwe' bə tu. Wo tsok fa fe'lə yà' sè' də, yà'a cum yòŋsə tse' ntòvɛ'nə bùusə wo ka pwe'fo' ntòme wes. Wo də bwema yà'wèŋ mok sè wo sə fàk lo' bohòNwi cu li sè nzeŋgònə nè zə wo sè' ŋkuŋ.

¹² Mù ye fe'lə ŋga Mo Nsùŋga nè yep fis liŋ nè ntùŋfu nə. Mù kuk à, ŋga nzeŋgònə sə tsòho vɛ'ɛ bə ŋaŋ wù kà fùk. Nùm seŋ bəuŋ bɪp, bɪp, bɪp co gàcək nè səsəŋ. Ŋwə baŋ bəuŋ ye co nduəm jwaàŋ. ¹³ Nkəŋkəŋ sə coho gbə tsoŋ mubu co bwe ŋgwii piàa sə yè' wo. ¹⁴ Ngùp ntòbu à nòm bisə vɛ'ɛ ywep kè' mò'fis, co wo lim gesə kəà. Nda pwe'fo' nè ye bə nze sè yà' à ye mtsətsə'rəə ndzəp pwe', à coho gesə fo'. ¹⁵ Bwiiŋ pwe' à sòbo bə caŋ ŋgòkè swihi. Nkəŋkum wèŋ, bù ŋkwàha bwiiŋ wèŋ, ŋkum sojà wèŋ, ŋgàa ghàk nè ye bə bùu sè wo tse' liŋ wèŋ, ŋkwèŋ bə bwe nze wèŋ pwe' à ca swihi. Mok à ca ni sənə mvòk, mok swihi nooŋ ke' bə mbwèe lis wèŋ nduk. ¹⁶ Wo waŋ to nda bə lis wèŋ də yà'a kə kəəŋ gbə mɛ ni' wo ya ŋwè nè nà' cu mənə kapràk nà'a kà wo yə, ya wo caŋ gesə mvwe' ŋgə' nè Mo Nsùŋga də yi fa wo nè sè'. ¹⁷ Bəsə mvək awo ŋgòjòok və laŋ, ŋgà mù' cùu nè kà ye.

7

¹ Yà'sə ànə me fana mù ye masinjàa Nwi kwè nga wo tə mvwe' tò'o nzenḡòḡ kwè fo'. Wo à sə təəḡ fo', nə sə kotse' fəsə fəfəə sə bə tò'o nzenḡòḡ sə kwè sə də ya yà'a kà cə. Fəfə à sə kà mummvwe' nze nə cə, kà mū ndzəpə sè' cə, nə kà mū tūhù sè' cə lok. ² Fana mù ye fe'lə masinjà Nwi mòk nə yi ànə tesə və ma ntonùm. Yi à kotse' yu nə ḡḡòbèḡbo bə zəḡ ndzə bohòyi. A ye yu bəḡbo nə Nwi nə yi cu ḡwəm nə. Masinjà Nwi nə à to fuḡ masinjàa mòk sə kwè, sə Nwi anə fa wo ḡḡḡ ḡḡòbəpsə nzenḡòḡ, nə ye ḡḡòbəpsə ndzəp sè'. ³ Yi tsok fa yà'wèḡ də yà'a kà nzenḡòḡ kə ndzəp àlè ntòbəpsə. Yi də yà'a yuk tətè tse'ḡḡa wo còm naaḡ fa wes ḡḡàa fāak Nwi wèḡ ncom mū nzà sihi ḡkuḡ. ⁴ Anə ḡeḡ mù yuk mvə'nə wo tsə' də a bwi sūnə sə wo tse' ncom yè'sə mūsihi wo sə. Wo à duk də a bwi ncùhù ḡkà mò'fis bə ncùhù hum kwè-ncòp-kwè, sə wo à tesə mvwe' buhu lak Izùre mò'fis, mò'fis. ⁵ Bùu sə wo à naaḡ fa wo ncom mvwe' buk lak Judà à ye bwi ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Rubè à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Gaad à ye ncùhù hum-ncòp-ba. ⁶ Buk lak Asà à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Naptalè à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Manasà à ye ncùhù hum-ncòp-ba. ⁷ Buk lak Saimù à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Levì à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Izakà à ye ncùhù hum-ncòp-ba. ⁸ Buk lak Zebulà ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Jòsep à ye ncùhù hum-ncòp-ba, nə ye mvwe' buk lak Benjamè sè' bwi ncùhù hum-ncòp-ba.

Bwi Co Wù Kà Ta To Sə Kùksə Nwi

⁹ Yà'sə à mèe, mù ye fe'lə bwi vè'e nduk nə nduk co ḡwè kà ta to. Bùu yè'sə wèḡ à tesə və mvwe' hòop lak pwe', mvwe' ncèep lak zəzok nə ye mvwe' ḡgwii bwi pwe'fo' sè'. Wo à sə təəḡ mantombii kapràk Nwi nə nga nsùḡḡaḡ nə sè' fo'. Wo à nitse' cəək sə fəfəp, nə kotse' maḡ ndzə bohòwo lònḡ. ¹⁰ Wo à sə fu torè fis mətəsə duk də,

<<Nwi àvès nə yi cu mənə kapràk ye nə a fa ves lùḡ yi.

Yi fa cəsə ves nà' ndzə bohòMo Nsùḡḡaḡ nə.>>

¹¹ Masinjàa Nwi pwe' à təəḡ dzòḡḡ ḡèsə lòkapràk nə, bə yum sə kwè sə wèḡ nə ye bù ḡkwàha bwi sə wèḡ mətəsə'sè'rè. Fana masinjàa sə pwe' buhu sə nze, nə kùksə Nwi. ¹² Wo sə duk də,

<<A ye vè'nə.

A yi Nwi àvès nə nə yi kəkuk.

A kwasə yi, yi tse' ḡkərə pwe' yi.

A ḡurə kùksə yi, yi tse' ḡḡḡ pwe'.

Liḡ yee yam lo mantombi, ḡaḡ ye kà lè yuk.

Yà'a ye vè'nə.>>

¹³ ḡkwà' ḡwè mòk mò'fis à fek mū duk də, <<Wù ri nsàp bù nə wo nitse' cəək sə fəfəp yè'e, nə riḡ mvwe' sə wo vəə à?>> ¹⁴ Mù duk fa yi də, <<Pàpa mù ka riḡ, tsok fa mū.>> Yi duk mū duk də, <<Bùu sə wù sə yə wo yà'a, a wo sə wo à təəḡ, nə ca tesə bə mvək ḡḡə' nə bup nà'a. Wo à cùk fopsə cəək awo yà'a bə nduəm Mo Nsùḡḡaḡ nə. ¹⁵ Nà'a njo nə wo tə mantombii kapràk Nwi nùm bə ndzəm, nə sə kùksə yi munda'à yi sə. ḡwè nə yi cu mū kapràk nà'a, yi nə ye bə yà'wèḡ nùumbu pwe', yumok kà wo ḡà. ¹⁶ Njè bəḡ bə njè ndzəp nə kà wo mok ya yuk fe'lə, nùm kà wo mok sè' to tènḡ barə yuk. ¹⁷ A nə ye vè'nə bùusə Mo Nsùḡḡaḡ nə yi mətəsə'sè'rə mvwe' kapràk nà'a, yi nə ye co ḡanakù' àwo yi. Yi nə ḡamsə

lo ya'wèŋ mvwe' ndzəp nè nà' tse' lùŋ, wo no. Nwii nè yisə fis fa wo ndzəplis awo m̄a lisə wo pwe'.>>

8

Mo Nsùŋgaŋ Nə Yəp Fis Liŋ Nə Samba Nə

¹ Yà'sə à cà gesə, mù ye ŋga Mo Nsùŋga nə yep fis liŋ nè sàmba nə. Yi à yep nà' fana bum pwe' duk dok. Nwè kà kwis, kwis lok tètè kə dzeŋ mvək mom səsap ntèŋ. ² Fana mù ye ŋga'a masinjàa Nwi sè sàmba sə ŋga wo tə mantombii Nwi. Wo à fa wo pwe'fo' ntàŋ mò'fis, mò'fis. ³ Masinjà Nwi mòk à vè kè təŋŋ mvwe' kàm nè wo fagè Nwi satikà' fo'. Yi à kotse' tasà nè wo à gù nà' bə guù ndzə bohòyi. Wo à fa yi lāmindaŋ ŋkəuŋ də yi tɛŋ torə be'lə yà' bə piriyaà bùu Nwi wèŋ, m̄amvwe' kàm nè wo fagè Nwi satikà' mbwa nə. Wo à gù kàm nè nà' tə kə mantombii Nwi nè bə guù. ⁴ Ndindi lāmindaà sə à lòkok be'lə lòmatsə bohòNwi bə piriyaà bùu sə wèŋ, ndzə bohòmasinjà Nwi nə. ⁵ Fana masinjà Nwi nə cup jəŋ mis mvwe' kàm nə. Yi naaŋ mis sə m̄unə tasà nə, nè mak tsooŋ vesə yà' sə nzeŋgòŋ. Mvə'nè yi à mak tsoŋ yà' ntèŋ mbəŋ ba'a liəŋ, nè sa'rə nè bəp fana nzeŋgòŋ nè tsoho.

Ntəaŋ Sə Kwè Sə Mantombi Sə

⁶ Yà'sə à càa, masinjàa Nwi sè wo sàmba sə wèŋ à fùhu ŋgòfəp ntəaŋ sè wo kotse' sə. ⁷ Masinjà nè mantombi à fəp nè nje. Mù ye ŋga ŋgwìŋ sè wo tōrə yà' bə mis nè ye nduəm gbù tsoŋ sə nze. Nzeŋgòŋ sə, co wo à gəpsə-a nà' bòp tɛ', ye də sə fis bòp mò'fis. Tə sè nzeŋgòŋ à sə wes sè' co bòp mò'fis sənə bòp tɛ' sè'. Ŋgaŋ sè sə nzeŋgòŋ nè pwe' à sə sè' ve'nə.

⁸ Anə geŋ, masinjà nè ba fəp ntəŋ nè nje nə sè'. Mù ye yumòk co nda ve'ɛ ŋga nà' sə kə bə mis. Wo jəŋ nà', nè kə mak gesə sə ndzəpə pwòò. ⁹ Mù ye ŋga wo à gəpsə-a ndzəp pwe'fo' bòp tɛ', ye də bòp mò'fis à bùuŋ wes nduəm pwe'. Bum sè yà' tse' yòŋsə sə ndzəpə pwe', bòp mò'fis sənə sè tɛ' à kɔu wes sè'. Fana bòp ŋgwes tosə ndzəp mò'fis sənə sè tɛ' à bəp wes sè'.

¹⁰ Masinjà nè tɛ' à fəp nè nje. Ŋkəŋkàŋ mòk nè ghaŋ nè nà' à sə kə bə co kàk à yəŋ m̄abu. Nà' à tsə mbwa, nè kə gbù m̄a ndzəpə, nè ye mvwe' bwe ndzəp tesəgè sè'. Wo à gəpsə-a ndzəp pwe' bòp tɛ', ye də yi à gbù m̄unə bòp nè mò'fis. ¹¹ Liŋ ŋkəŋkàŋ nè à ye də Cɔcɔk. Nà' à gbùu, bòp ndzəp nè mò'fis sənə bòp tɛ' à cɔk bəp wes pwe'. Bùu sè wo à no ndzəp nè à kɔu ve'ɛ wùriŋ.

¹² Masinjà nè kwè fəp ntəŋ nje. Yi à fəp, yà' ko tiŋ fis nùm ma bòp mò'fis sənə bòp tɛ', nè ye ŋwə sè' ve'nə. Yà' à ko ŋkəŋkàŋ sè' bòp mò'fis sənə bòp tɛ'. A nè ye ve'nə fana bòp mareŋ àwo sənə sè tɛ' à liiŋ. Marəŋ bə nè ndzəpə pwe', mareŋ à ka yeŋ mvwe' bòp mò'fis sənə tɛ'. ¹³ Mù à kək fe'lə, mù ye ŋga m̄pi mòk sə dzooŋ m̄abu səsap. Yi kə' dukəŋ ŋgùŋ duk də, <<Ghughì', ghughì', ŋgə' èè. A nè ye ŋgə' nèbap bohòbùu sè wo cu sə nzeŋgòŋ, ghà nè ŋga wo yuk mvə'nè masinjàa sè wo bwehe cu tɛ' yà'a fəp ntəaŋ awo.>>

9

Ntəŋ Nə Təŋ Nə

1 Anə geŋ, masinjà nè tàn̄ fəəp ntəŋ nje. Mù ye ŋga ŋkəŋkəŋ mòk gbù tsoŋ məbu. Wo à fa ki sè ŋgòmùk ncùu wə sè yà'a kà ləgè yà'a bohòyi. 2 Ŋkəŋkəŋ nə à mùk ncùu sə fana ndindi kok ca sik, sik, sik co wo tē kòp nə ghaŋ. Ndindi sə à sè lóməbu, nə kə lok nùm bə ntòbu nə pwe' mpaan. Marāŋ bəuŋ co a ndzəmè. 3 Ŋgwim à tesə tsoŋ məmuvwe' ndindi sə ve'ε wùriŋ, nə kə lok nzeŋgòŋ pwe'. Wo gəŋ bə nsəp ŋəŋ mòk ve'ε co nsəp ŋgam mòk nè wo togè nà' də səkopiyoŋà'a. 4 Wo à tipsə ŋgwim sə də, yà'a kà bum sè yà' to tesə kok ma sə nze nè mò'fis zə bəpsè lok. Wo də yà'a təkse megu bəu sè yà'wəŋ ka ncòm Nwi mə nza sihi wo tse'. 5 Ka də ŋgwim sə zə bəu yè'sə wəŋ sè' yeŋ. Wo təkse yà'wəŋ, nə fa wo ŋgə' mənə ŋwə tən̄. Ŋgə' nè wo yeŋsə fa bəu yè'sə nə, aco sə ta wo səkopiyoŋve'ε. Səkopiyoŋ nə ta-a ŋwè, nà' yaan cep casə mvè'nè nu tagè ŋwè. 6 Mənə ŋwə sè tən̄ yà'sə, bwiiŋ nə lap kpu bəu. Bwiiŋ nə dzəm ve'ε wùriŋ də kpu ko gesè lo wo, kpu kà wo sè' ko.

7 Ŋgwim sə à səsə co nàambà'rè sè wo fùhu yà' ŋgòkè mək dzè' fo'. Yumok ye mətuhù wo co tàm ŋkum nè wo gù bə guù. Si awo à səsə si ŋwè. 8 Nùəmtu awo à ye co nùəmtu bəba; nzòŋ awo cəp co nzòŋ gwim. 9 Wo à təhə lok ŋgùuŋ awo bə bap yumok co nteŋ, fana mvè'nè wo à sè dzòŋ, bəap awo sə cwiiŋ co bəp nàambà'rè sə sè ləyù nè wo togè nà' də cariyònà'a mvwe' dzè'. 10 Wo à tse' ntəŋsə səsəp co ntəŋsə səkopiyo. Wo à sə ta təkse bwi mənə ŋwə sè tən̄ sə bə ntəŋsə yè'sə. 11 Ŋkum awo nè yi tse' wo nə, a masinjà nè yi tse' ŋəŋ bə wə sè yà'a kà ləgè sə. Bəu Jus wəŋ to yi bə nceep lak awo də Abadòŋ fana bəu Gris wəŋ to yi yəwo də Apoliyoŋ. Liŋ ye yè'sə duk də, Ŋgà bəpsè bum. 12 Yà'a mvè'nè ŋgə' nè mò'fis lè tə ve'nə. Cu mali ŋgə' ba sè yà'a nə və ŋkuŋ.

Ntəŋ Nè Ntūŋfu Nə

13 Anə geŋ, masinjà Nwi nè ntūŋfu nə fəəp ntəŋ nè nje. Yi à fəəp, mù yuŋ ŋga ŋgì mòk sè tesə vè mvwe' njoŋ guəp sè kwè, sè kàm nè wo à gù nà' bə guù nə; kàm nə təŋgè mantombii Nwi. 14 Ŋgi nə duk fa masinjà nè ntūŋfu nè yi tse' ntəŋ ndzə bohòyi nə də, <<Fiŋ mè'rə masinjaa mok sè kwè sè wo à ki nòŋsə wo mvwe' ndzəp Yufèretis yà'a.>> 15 Wo fiŋ me'rə wo ya wo lo kə zə wes bəp bwi mò'fis sənə bəp te'. Wo à ki nòŋsə wo ŋgòtək mvək ànə, sənə nùmbu ànə, bə ŋwə ànə sənə ŋkà'ŋgòŋ ànə. 16 Bəu mok à ye ŋgàa ko' nàambà'rè sè'. Wo tsok mu də bəu sè wo kok yəwo nàambà'rè pwe' à ye malà' ŋkù ba. 17 Sè' mvək ànə mù ye mali nàambà'rè sə bə bəu sè wo a kok yà' sè sè'. Wo à nitse' nteŋ mok mən̄gùu wo, yà' sə baŋ co mis, nə sə seŋ co nswəŋbə, nə sə barə co ni' ndu tətəm sè'. Nàambà'rè sə à tse' tu awo co tu gwim. Wo nè cù, mis bə ndindi nə ye zok ŋkəŋ sə rəm duk tesə kwàa nəbəp. 18 Bum sè te' sè yà' à sə tesə kə cùhu yè'sə, a zeŋ sè yà' à zə wes bəp bə nè mò'fis sənə bəp te' sə. 19 Nəaŋ nàambà'rè sə à ye kə cùhu bə mā ntəŋsəə wo. Ntəŋsəə awo sə à ye co tu no ve'ε. Wo à sə təkse bwi bə nsəp ntəŋsə ànə ve'nə.

20 Bəu sè wo à ka yəwo sənə ŋgə' ènə kpu, à ka ntəm awo kupsə. Wo à sə kùkse mali yòŋsəə ze' nə ye bum lak co rùm sè'. Wo à jə nteŋ co guù, bə siva nə ye bron wəŋ, nə gu rùum sə fo'. Bəu mok gu yəwo bə lis, mok gu bə tu sè'. Wo à sə kùkse bum sè wà yè'sə ve'nə ŋga kaco yà' ye bum yeŋ, nə kà bum sè' yuk, nə kà sè' gi. 21 Wo à ka də wo kupsə ntəm awo

nə kà bwì mok zə sè' duk. Wo à sə tesə mali rùm fo', sə ko sàhà, nə sə yəyà.

10

Masinjà Nwi Mòk Jə Və

Məjwàk Mòk

¹ Mù à yə fe'lə ma ŋkàŋkùm masinjà Nwi mòk ŋga yi tsə mabu. Cək nə yi à nitse' mụ ni'i yi, à ye mbàk, fana mvəmvòk naaŋ dzooŋ yak mụ tuhù yi. Si ye sə kəə co nùm, kùu ye ye co a ntsen mis nə ghaŋ. ² Yi à mùk tse' məjwàk mòk nə jə ve'ε ndzə bohòyi sè'. Yi à təəŋ, yi tes kùu ye sè ma màk mụ ndzəpə, nə tes sè ma ŋkwip mụ ŋkà'a. ³ Yi à to fuŋ bə ŋgi nə ghaŋ co gwim sə cwì yi ve'ε. Mvək nə yi à to ve'nə, mbùŋ sak kè' sàmba ŋgòdzəm fəsə fa yi. ⁴ Ŋgii mbùŋ sè sàmba sè à sa' ve'nə fana mù də mụ com bum sè wo cəp sə. Ŋgi mòk cəp vesə bohòmù mabu də, <<Kà yà' còm, ya ŋwèe kà yà' rì. Yà'a cum swihi ve'nə.>>

⁵ Anə geŋ, masinjà nə yi nə tes kù ma mòk sə ndzəpə, nə tes mòk mụ ŋkà'a nə fis tse' kok bo ye sè ma màk mutsə, ⁶ nə kəŋ bə liŋ Nwi nə yi cu ŋwəm nə. Yi à kèŋ Nwi nə yi à gù ntòbu, gu nzenŋòŋ nə gu ndzəp, nə ye bə bum sè yà' cu sənə bum yè'sə pwe'fo'. Yi də, <<Mvək ka ŋgòcəsə mok yeŋ. ⁷ Mvək nə masinjà nə sàmba nə fəəp ntəŋ nje, fana bum sè Nwi à sə fùhə swihi yà'a nə tesə və jəja fana yi gu wesə yusə yi à sə dzəm ŋgògùə sə. Yà'a nə ye megu mvə'nə yi tsè' fa ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ sə.>>

⁸ Mù yuk fe'lə ŋga'a ŋga ŋgi nə nà'a nə cəp to mantombi fa' mabu cəp bohòmù də, <<Dù, nə kə jəŋ məjwàk nə ndzə bohòməsinjà Nwi, nə yi mùk tse' nà', nə tes kù ma mòk sə ndzəpə ma mòk mụ ŋkà'a nà'a.>>

⁹ Fana mù kə duk fa masinjà nə də yi fa mụ ŋwàk nə. Yi duk mụ də, <<Kòzə. Nà'a nə ye kə cùhu wù lùlùm co nu, nə ye sə vəə wù bəp.>>

¹⁰ Mù à jə ŋwàk nə, nə zə nà'. Nà' ye kə cùhu mụ anə lùlùm. Mù à mi gèsə nà' sə vəə, nà' kə ye ca bəp. ¹¹ Wo à tsè' fa fe'lə mụ də, <<Nwi nə gu mali wu ŋgòri bum ye mok ŋga wu tsoho yà'. Bum sə nə ye bə liŋ tò'o lak wùriŋ, nə ye bə bòop bùə sè wo tse' ncəp zəzok, nə ye ŋgwii bwì sè' wùriŋ bə ŋkəŋkum awo sè'.>>

11

Bwi Ba Sə Tsòho Ncəp Nwi

¹ Anə geŋ, wo fa mụ rərəŋ mòk nə wo fùkə bə bə zəŋ, nə duk mụ də, <<Dù, nə kə fuk ja'a ndap Nwi nə ghaŋ nə bə zəŋ, nə fuk kàm nə wo fagə Nwi satikà' mbwa nà'a sè'.>> Wo à tsè' mụ sè' də mụ fuk wes, mụ taŋ bùə sè wo cu mbwa ŋgòkùksə Nwi sè' pwe'. ² Nə kà mvwe' sè yà'a ma sə mbiŋ yà'a fùk. Wo də mụ me'rə yà'sə ve'nə bùəsə yà'a mvwe' sè wo à mè'rə fa fo' bohòbù lakmum. Wo nə gi nəŋ ntəm lak nə rərəŋ anə mənə ŋwə hum kwè-ncòp-ba. ³ <<Mù nə tum sə bùə am bwiŋ ba, wo nə nitse' gaa cəək sè wo wagə kpə bə zəŋ yà'a. Mù nə fa wo ŋəŋ ŋgòtsòho ncəp Nwi mənə nùumbu ncùhù mò'fis bə ŋkà ba, bə hum ntùŋfu.>>

⁴ Bùə sè ba yè'sə, wo yà'sə co nsàp tū nə yi zəmgə ŋgwì wo sə to nà' də Olip nà'a. Wo ye fe'lə sè' bwe teberəə laàm sè ba sè yà' tə mantombii Tà nə yi tse' nzenŋòŋ yi nə. ⁵ A ye-a ŋga ŋwə nəmòok duk-a də yi gu wo

bup, mis tesè kè cùhu wo, nè tɛɲ wəpsə bùu sè wo də wo gu bup sè. A nè ye yà'sə mok ve'nə də ɲwè nè yi duk-a də yi gu wo bup pwe', ɲgòɲgàɲ kɾu megu kɾu. ⁶ Mvè'nè wo nè sè tsoho ncèp nè Nwi nè fana, wo nè tse' ɲàaɲ sè aco wo lok ntòbu, mbùɲ kà li. Wo nè tse' ɲàaɲ sè ɲgògù ya ndzəp pwe' bùuɲ wes nduəm sè'. Wo nè tse' ɲàaɲ sè aco wo to vè nsəp ndònè wo dzəm pwe' sè nzenɲòɲ anè. ⁷ Wo tsòho wes ncèp nè fana nàm ɲgaɲ nè bup nè yi cu sənə wu sè yà' kà lègè nè nè tesè vè, bə yà'wèɲ lu. Nàm ènè nè ghak wo, nè zə wo. ⁸ Vèeɲ ni' awo sè nè noonɲ sè ntòmandzè lak sè wo te'lə Tà àwo fo' muntəeɲ sè. Wo a to fa lak yà'sə liɲ ɲgònitsè' mvè'nè yà' cu duk də lak Sodòm bə lak Ijip. ⁹ Bwiɲ nè tesə vè mvwe' bòop lak sè sənə nzenɲòɲ nè pwe' nè pwe', lak nè mò'fis nè kà bwehè cu. Wo nè və, nè kə kuk ja'a vèeɲ ni' bùu yè'sə munə nùumbu te' bə bwes, nè kà dzəm də ɲwèe tuuɲ yà' dzəm. ¹⁰ Bwe nzenɲòɲ nè kwa kɾu bùu sè ba yè'sə ve'e wùriɲ. Wo nè kaɲ kɾu sè, nè sè fa ke' bwi bum wà nduk nè nduk. Wo nè sə kwa ve'nə də bùusè yà' à sè tsòho ncèp Nwi, ncèp nè sè jə və fa wo ɲgə' wùriɲ.

¹¹ Nùumbu sè te' bə bwes sè à cəa, Nwi yonɲsə gesə fa wo yòɲsè, wo yəəɲ fəsə səmok. Mvè'nè wo à lòkok, wuə ko bùu sè wo à yə wo sè ve'e nèbup. ¹² Anə geɲ, bùu sè ba yè'sə yuk ɲga ɲgi ɲwè mòk sè to vèsə wo mabu bə ɲàɲ duk də, <<Wèeɲ kok və mbwinə.>> Bùu sè ba sè wèɲ à lòkok lòmabu ndzənə mbàk ɲga bùu sè wo sè bèn yà' sè wèɲ sə yə bə lis. ¹³ Mvək anə à ye ntèn fana nzenɲòɲ tsoho bə ɲàɲ wùriɲ. Lak sè wo à ye fo' sè, bòp nè mò'fis sənə bòp hum à kəeɲ gbù bup wes pwe'. Nà'a kəeɲ ve'nə, nè zə bwi ncùhù sàmba. Bwees bùu mok sè wo à bwehe cu sè à wəp ve'e wùriɲ fana wo kuksə nè yamsə liɲ Nwi nè mabu nè. ¹⁴ Yà'a mvè'nè ɲgə' nè ba nè lè tə ve'nə. ɲgə' nè te' nè və mali mvək ghàr.

Ntəɲ Nè Sàmba Nè

¹⁵ Masinjà nè sàmba à fəəp ntəɲ nè nje nè fana mù yuk ɲga ɲgii bwi sè cèp vèsə mabu. ɲgii sè sè cèp bə ɲàɲ duk də, <<Mvək kə dzèɲ laɲ nè Tà Nwi àvès bə Krest nè yi ànə tumsə lo nà' sè nzenɲòɲ nè kok gaɲ nzenɲòɲ nè laɲ.

Wo nè cum maligeɲ ɲkum mok wo mvèsè nè mvèsè.>>

¹⁶ Anə ye ve'nə fana, bù ɲkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè, sè wo cu munə kapràk sè wèɲ gbə sè nze mantombii Nwi, nè kuksə yi. ¹⁷ Wo duk də, <<Wùu Nwi Tà, nè wù tse' ɲàɲ pwe',

Wù à ye to mantombi wù, cu mali ɲga'a sè' wù.

Vès kwasə wùriɲ mvè'nè wù à jə ɲàaɲ yo sè yà' yam ve'e sè, nè kotse'f nè nzenɲòɲ nè bə zeɲ.

¹⁸ Bwe nzenɲòɲ a sè jòk bohòwù,

Fana mvək ɲjòɲgòjòok kàrèə nè sè' nè wu nè sak bù kɾukɾu.

A sè' mvək nè wu nè lak ɲgàa fàha yo sè wo à sè tsòho ncèp yònə.

Wu nè lak bùu yo pwe'fo', ɲkwàha bwi nè ye bwenke' sè'.

Nè'e sè' mvək nè wu nè bupsə bùu sè wo à sè bupsə nzenɲòɲ nè.>>

¹⁹ Wo à cèp wes ve'nə fana ndap Nwi muhu noonɲ mɛ ntòbu to. Mù ye casə gèsə lo ɲkùp nè nà' tə munə tu ràk nè Nwi à zə bə bùu ye nè mbwa. Fana mbùɲ sè ba'a, nè sə cwɲɲ. Nzenɲòɲ à tsòho, ɲgwiɲ sè gbə ye' tsoon sè' nèbup.

12

Jon Ye Nwà Nəmòk Nə Ye Bə Nòron

¹ Anə geŋ nsáp yumòk yəəŋ mubu nè nà' ghak mu mətuhù. Nwà nəmòk, ŋga yi nitse' nùm mu ni'i yi, nè nəŋ tes kuu ye mu nè ŋwə. Yi ta tse' tàm ŋkum bə ŋkəŋkəŋ mbwa hum-ncòp-ba. ² Mvək à kərə yi də yi dzə mwe, fana yi sə waŋ torə fis ŋga mo nè sə lum yi.

³ Yumòk nè nà' à ghak mu à yəəŋ fe'lə mubu anə sèmok. Mù à yə ma ŋkəŋkəm nòron mòk nè bèbaŋ ŋga yi tse' tu sàmba bə ndoŋ hum. Yi à ta tse' tàm ŋkum bə tu ye sə mò'fis, mò'fis lòoŋ fo'. ⁴ Yi à ləp kərə mək tsoŋ ŋkəŋkəŋ sə nze, bəp mò'fis sənə bəp tɛ' bə ntəŋsə ye. Yi à təəŋ kə mantombii ŋwà nè yi sə ghà mwe nè də ya yi ko zu mo nè ghà nè wo dzə nà'. ⁵ A ka sap, ŋwà nè dzə mombam. Yi nè ye ŋkum bohòlak sə sə nze pwe', nè sə sak bə ntò' nteŋ ndzə bohòyi. Wo à dzə fis mo nè nteŋ, wo le' jəŋ yi, nè caŋsə gesə lo yi mvwe' kaprək Nwi nè. ⁶ Nwà nè yi à dzə mo nè à ca lòye ŋgəà mvwe' sə Nwi à fùhə nòŋsə fa yi. Wo nè sə jəŋ ŋkərə bohòyi fo' mənə nùumbu ncùhù mò'fis bə ŋkə ba bə nùumbu hum ntùŋfu.

⁷ A nə gèŋ, dzè' tesə mubu. Masinjà Nwi mòk nè ghaŋ nè liŋ yee Makè nà'a bə masinjaa ye wèŋ à təəŋ ŋgòlù nòron nè bə masinjaa ye sè'. ⁸ Makè wèŋ à ghak wo fana wo kà mok dzəm də yà'a cum fe'lə mubu mok dzəm. ⁹ Fana wo à jə nòron nè, nè mak tsoŋ vesə yi sə nze bə masinjaa ye sə wèŋ pwe'. Nkəŋkəm nòron anə, a rərəŋ no nè liŋ yee Satà, ŋkum ze' sè bəp wèŋ. Yi à sə bərə bwi sə nzeŋgòŋ pwe' sè' yi.

¹⁰ Fana mù yuk ŋgi mòk nè ghaŋ ŋga nà' sə cèp vèsə mubu duk də, <<Lùŋ nè nà' tesə vè bohòNwi avès kə tsèŋ ves laŋ. Nəaŋ ye bə gaŋ ŋkum ye nə ye nàaŋ sə Krèst nè yi à tum nə wèŋ pwe' yè' mok mvwe' jəja kwarəŋgaŋ. A ve'nə bùsə ŋwə nè yi à sə təəŋgè mətuhù bwema avès, nè sə lap wo nzak nùm bə ndzəm nà'a, wo a fis mək gesə yi mubu laŋ. ¹¹ Bwema avès sə wèŋ à ghak yi bə nàaŋ ndəəm Mo Nsùŋgaŋ, nè ye bùsə wo à sə tsòho də ncèp ye nè zinə sè'. Wo à gù ntəəm awo sè' də a ye-a sè' də wo kpə kpə, nzak kà fo' ye. ¹² Ye də kwəkwa ye mubu. Bùsə sè mubu pwe' wèŋ ŋak yàwèŋ sè'. A bəp bohònzeŋgòŋ, nè ye bə ndzəp sè', bùsə Satà tsoŋ lòca. Yi sə jòk ve'è bùsə yi ri də mvək ye nè, nà'a ləm.>>

¹³ Nòron nè à ri də wo be' mək tsoŋ yi sə nze laŋ fana yi ye ŋgòjùm ŋwà nè nà' dzə mombam nè də yi be' ko nà'. ¹⁴ A ye ve'nə fana wo fa ŋwà nè bəp co bəap mpi nè ghaŋ, də ya yi dzooŋ caŋ lo gesə mvwe' no nè bə zəŋ. Yi nè dzooŋ lo ŋgəà mvwe' sə wo fùhə nòŋsə fa yi fo' fùhə. Wo nè sə jəŋ ŋkərə bohòyi fo' mənə lùumŋgòŋ tɛ' bə bwes. ¹⁵ Anə geŋ, no nè lu fis ndzəp kə cùhu yi co ndzəp nè ghaŋ, də ya ndzəp nè bək kurə lo ŋwà nè. ¹⁶ Ncàk à tesə ŋwà nè wùriŋ. Ncàk à nè cùu ye, nè no wes ndzəp sə nòron nè lu fis sè. ¹⁷ A ye ve'nə fana nòron nè jòk bohòŋwà nè ve'è nsáp nè bəp. Yi lokok lo də yi lo kə mak dzè' bə bwe ŋwà ènə mok wèŋ. Bwe ŋwà ènə mok sə, a bùsə sè wo yukgè duk Nwi, nè dzəm ncèp Jisòs. ¹⁸ Nòron nè à kə tesə təəŋ ndzə ŋgə ndzəp mòk nè ghaŋ.

13

Nàam Sè Bup Ba

¹ Njòron nà ànè tœŋ ve'nə fana, mà ye nàmŋòmòk nè bup ŋga yi sè tesè kok sè ndzèpè anè. Nàmŋògòn à tse' tu sàmba, nè tse' ndon hum. Yi à ta tse' tàam ŋkum mənə ndon sè mò'fis mò'fis lònŋ. Wo à còm naan fa yi nsàap liŋ sè bup zèzok mənə tu ye sè sè' lònŋ. Liŋ nè fòpwe' à sè yàk Nwi yàak. ² Nàm nè mù à yə nə, yi à ye co mba, nè tse' bo wəwəŋ bə ŋkurə səsap co bo nsàp nàm mòk nè wo togè nà' də bɛɛ, nè ye bə cùu ye co gwim. Njòron nə à jə nsàp ŋaŋ ye bə ŋaŋ ŋkum ye pwe'fo', nè fa nàm nè bup ènə. ³ Tu nàm ànə mòk à tse' bap mvwe' nəmòk mbwa nè co nà' zə yi, megu də mvwe' nə à mè laŋ. Nàm ènə à gù nzenŋòn pwe' mərə yi bùè fana bwi pwe' bɛ' lo mok mandzə ye. ⁴ Bwi pwe' à sè kùksə njòron nè də bùsè nà' fa ŋaŋ nà' bohònəm nə. Wo à sè kùksə nàm nè sè', nè sè duk də, <<Nwə nəmòk kaco nàm nè'e dzen, kaco ŋwə nəmòk lu to bə nàm ènə sè' yeŋ.>>

⁵ Njòron nə à fa nàm ènə ŋaŋ sè ŋgònɛŋni' nè sè ci' mvwès bə liŋ Nwi. Wo à fa yi ŋaŋ ŋgògù yusə yi dzəm pwe'fo' mənə ŋwə hum kwè-ncòp-ba. ⁶ Anə geŋ, yi yeto ŋgòci' fa Nwi mvwès, nè sè gù bupsə liŋ Nwi sə bə mvwe' ncam Nwi sə wèŋ pwe'. Yi à gù ve'nə bohòbùu sə wo ca mabu pwe' sè'. ⁷ Wo à mè'rə yi sè' də yi lu bə bùu Nwi wèŋ, nè ghak ya'wèŋ. Wo à fa ŋaŋ sè' də yi ye co ŋkum bohòbùu sè sənə nzenŋòn nè pwe' nè pwe', nè mò'fis kà bwehè cu fù'. ⁸ Bùu sè sè nzenŋòn pwe' nè kùksə yi. Bùu sè wo vè mvwe' bòop lak pwe', mvwe' ncèep lak pwe', nè ye mvwe' ŋgwii bwi pwe'fo' sè'. Bùu sè wo nè kà yi kùksə, megu bùu sè wo à còm nònŋsə liŋ awo ndzənə ŋwàk lùŋ nè Mo Nsùŋgaŋ nè wo à zə yi tse' nə. Liŋ yè'sə, wo à còm nònŋsə yà' ŋga nzenŋòn nè ka ntòyeto. ⁹ Nwə nè yi tse'-a ntu' ŋgòyuk bum fo' ye də yi yu'rə na. ¹⁰ Nwə nè wo à duk də wo nè ko lok yi ntsə'mòk fana ncəəp bùè, wo nè ko li yi korə. Nwə nè wo à gù yi də wo nè zə yi bə fèk fana wo nè zə li yi bə fèk anə. Nə yeè nè ve'nə fana a bəbɔŋ də bùu Nwii wèŋ tœŋ gugun, nè sə fa ntuum awo bohòTà.

¹¹ Anə geŋ, mà ye fe'lə nàm ŋgòn mòk nè bup səmok ŋga yi tesè vè ma mɛ ŋkà'a. Yi à tse' ndon ba co mufwè' nsùŋgaŋ, nè sə cep bə ŋgi co njòron. ¹² Yi à sè gù bum wùriŋ mənə tu nàm mòk nè mantombi nə. Yi à gù bùu sè sənə nzenŋòn nè pwe' ŋgòkùksə liŋ nàm mòk nè mantombi nə. Nàm nè mantombi nə a yi nè yi tse' bap mvwe' mòk mənə tu ye mòk co nà' zə yi nə. ¹³ Nàm nè maŋkwèŋ ènə à gù bum maŋgəŋgèŋ ve'e wùriŋ. Yi à gù mis tson mabu, nè və sə nze mɛ lisè bwi jəja kwarangaŋ. ¹⁴ Yi à gù maŋgəŋgèŋ wùriŋ mənə tu nàm mòk nè mantombi nə fana yi borə wes bwi sənə nzenŋòn nè pwe'fo' bə zəŋ sè'. Nàm ènə à tsè' fa bwi duk də, yà'wèŋ ci tes yumok nè nà'a nè tœŋ mənə tu nàm nè mantombi nè ŋgògù də ya liŋ nàm ànə yam lo mantombi. Nàm nè yi à də wo kùksə liŋ ye nə, a nè yi à tse' mvwe' fèk mɛ tuhù co nà' zə yi fana yi kà kpɛ nə. ¹⁵ Wo à dzəm dè nàm nè maŋkwèŋ nè yonŋsə gesə fa yu nè wo ci nə yònŋsə, ya nà'a tse' ŋaŋ sè ŋgòcèp cù, nè tse' ŋaŋ sè ŋgòzə ndàaŋwè pwe' nè nà' sè kà yi kùksə. ¹⁶ Nàm nè ba ènə à gù sè' də wo naan fa ndàaŋwè pwe'fo' ncòm mɛ nzà sihi kè ndzənə bo ma màk àlɛ. Nkwà'ŋwè bə mwenke' nè ye ŋwəmbam bə ŋwàŋwè pwe' à tse' tson ncòm ènə, ŋwə nè mò'fis nè kà

bwehè cu. ¹⁷ Nwè nà yì kà-a ncòm ànə tse', kaco yì ywiŋ yumok yeŋ, nə kà yumok sè' sèŋ. Ncòm ènə à ye liŋ nàm ŋgòŋ nə, nə ye sè' nombà nə nà' təəŋgè mənə liŋ ye sə. ¹⁸ Bwiŋ tse' ŋkərə, nə riŋ nombà ènə. Nwè nə yì tse'-a ŋkərə fana yì nə riŋ li yusè nombà ènə tə fo' sə. Nà'a nombà ŋwè, nà'a ŋkù ntùŋfu bə hum ntùŋfu-ncòp-ntùŋfu.

14

Bùu Mo Nsùŋgaŋ Nə Wèŋ Sə Yəm Nki

¹ Mù à yə Mo Nsùŋgaŋ nə ŋga yì tə məmvwè' nda mòk nə wo to nà' də Zayòŋ. Yì à təəŋ fo' bə bwi ncùhù ŋkù mò'fis bə ncùhù hum kwè-ncòp-kwè. Wo à còm naaŋ liŋ ye bə liŋ tɛ' ye mu nzà sihi bùu yè'sə pwe'fo'. ² Mù yuk ŋgì mòk ŋga nà' sə cɛp vèsə mabu co sə gbə cəwà ndzəp. Ŋgì nə sə cwìŋ sè' co mbùŋ sə kùm yì, nə sə boŋ lo co wo sə buk luŋ vɛ'ɛ. ³ Bùu yà'sə pwe', a təəŋ kə mantombii kapràk nə, bə mantombii yum sè kwè sè wo cu ŋwəm sə, nə ye kə mantombii bù ŋkwàha bwi sə hum ba-ncòp-kwè sə wèŋ. Wo à təəŋ vɛ'nə, nə sə yəm ŋki nə fi. Nki ènə kaco ŋwè nəmòk y'rə riŋ to nà' yeŋ. A ri mègù nà' bùu sə ncùhù ŋkù mò'fis bə ŋkù hum kwè-ncòp-kwè sə, sè Jisòs à làk tiŋ fis wo mənŋgorè bùu sè sə nzeŋgòŋ sə. ⁴ Yà'a wo sè wo à ka ni' awo bə bəba gù bəpsə yuk, wo cu mvè'nə wo à dzə wo. Wo sə yuŋ bɛ' kɛ' lo Mo Nsùŋgaŋ nə mvwe' sè yì sə lɔpwe'. Yì a ywiŋ fis wo mənŋgorè bwi, nə noŋsə wo zok ŋgòye bùu Nwi nə ye sè ye sè'. ⁵ Wo ka mvwès ci' yu' nə kà mu zəp jòŋ sè' tse' yuk.

Masinjàa Nwi Sə Tɛ'

⁶ Mù à yə fe'lə masinjà Nwi mòk sèmok ŋga yì sə dzòŋ mabu səsap ntɛŋ. Yì à sə jə vè Ntirè nə Bəboŋ nə nà'a nə kà mè yuk ŋgòtsè' fa nzeŋgòŋ nə lóŋ. Yì nə tsok fa bohòbuhu lak pwe' nə ye bə sə wo tse' ncɛep lak zəzok pwe'fo', nə mò'fis nə kà bwehè cu. ⁷ Yì cɛp fis bə ŋàŋ də, <<Wèeŋ wəp Nwi, nə kuksə yì, bùusè mvèk kərə laŋ nə yì nə sak nzak ndaaŋwè pwe'. Ye də wèeŋ kuksə yì. Yì nə yì a gù ntòbu bə nzeŋgòŋ, nə gə ndzəp sə ghaŋ bə sè jo wèŋ pwe'.>>

⁸ Masinjà Nwi mòk à bɛ'ɛ nə mantombi nə, nə sə cɛp də, <<Yì gbù laŋ. Lak sè ghaŋ sè wo to yà' də Babilòn sə gbù laŋ. Lak sè yì à sə gù bwi sənə nzeŋgòŋ nə lóŋ ŋgòno rùk ye, rùk sə gə wo, wo sə yuŋ lo ko sàhà sè'.>>

⁹ Masinjà nə tɛ' à vəə, nə sə cɛp fis bə ŋàŋ duk də, <<Ndaaŋwè pwe' nə yì sə kuksə nàm nə, nə sə kuksə yu nə wo à ci nà' bùu liŋ nàm nə, nə dzəm sè' də wo naaŋ fa yì ncòm nàm nə mu nzà sihi yì kə ndzə bohòalɛ pwe', ¹⁰ wo nə yə mvè'nə Nwii jòkgəə. Nwii nə jok bohòyi, yà' ye co a rùk sè yà' cəp gə bəp vɛ'ɛ wùriŋ. Ŋgəŋgaaŋ nə no wes yà' pwe' ŋga yì ka kù cok. Yì nə ye ŋgə' nə co wù kà fùk sə misə. Mis sə nə sə kuə co wo gèsə ca ŋkàŋ, fana yì sə ye ŋgə' ca ŋga masinjàa Nwi sè rərəŋ bə Mo Nsùŋgaŋ nə wèŋ sə yə. ¹¹ Ndindi mis sè wo nə sə ye ŋgə' ca sə nə sə sok, nə kà tiŋ yuk. Bùu sè wo à sə kuksə nàm bə yu nə wo ci tes nà' ŋgòyamsə liŋ ye, nə ye bə bùu sè wo à naaŋ ncòm liŋ ye wèŋ pwe'fo' nə kà lo mu lisè gèsə yuk nə mvèsə, maràŋ bə ndzəmè pwe'.>>

¹² Ye də bùu Nwi sè wo sə bɛ' yusè Nwi sə duk, nə sə dzəmtse' mali Jisòs sè' wèeŋ nəŋ tes-a kù gugaŋ.

¹³ Fana mù yuk fe'lò ñgi mòk ñga nà' sè cèp tsè vè mǎbu anè sè' dè, <<Còm bum yè'e còmè; rɛɲsi bohòbùu sè wo a kpɛ ñga wo a dzəm bohòTà laɲ.>> Yòɲsè Nwi nè sè dzəm dè, <<A vɛ'nə. Ye jəɲ ñga'a lo mantombi, fàha sè wo à sè gùu mè laɲ. Wo nə cum yonjə, nə sə kwa, bùusè wo yè lèlà' àwo nè wo tse' bə fàha sè wo à gùu sè.>>

Mvək Nè NgòKup Kùrə

¹⁴ Mù kək fe'lò sòmok, mù ye mbàk nè fəfop. Nwè nè yi à cu mǎnə mbàk anè à səsə co Mo Nwè. Yi ta tse' tàm ñkum nè wo à gù nà' bə guù, nə kotse' fɛcès nè cəcəp ndzə bohòyi. ¹⁵ Fana masinjà Nwi mòk tesə tsonj mǎ ndap Nwi nè ghanj nə. Yi fuɲ gesə fa lo ñwè nè yi cu mǎnə mbàk nə dè, <<Mvək kùrə ñgòkè kup bum sè mu nzuu sè laɲ. Bum sè wo à bi yà' sənə nzenjòɲ nə a gù laɲ. Jə fɛcès yònə, nə ye ñgòkè kup yà'.>> ¹⁶ Yi à duk vɛ'nə fana, ñwè nè yi à cu mǎnə mbàk nə wǎɲsə yak fɛcès ye nə vɛ'e, nə kup wes bum sè sə nzenjòanə pwe'.

¹⁷ Mù ye fe'lə masinjà Nwi mòk sòmok ñga yi tesə tsè vè mu ndap Nwi nè mǎbu nə. Yi à tse' fɛcès nè cəcəp ndzə bohòyi sè'. ¹⁸ Fana mù ye fe'lə masinjà mòk sòmok. A ye yi nè yi kumsəgè mis sè mvwe' kàm nè wo fagè Nwi satikà' fo'. Yi à tesə vè fo', nə sè cəp fuɲ fa masinjà mòk nè yi anè tse' fɛcès nè cəcəp nə dè, <<Yèè, nto'o ndik tu nè wo togè nà' dè grep nà'a bà laɲ. Jəɲ fɛcès yò, nə ci' yà' fo'.>> ¹⁹ Yi à duk vɛ'nə, masinjà nə wǎɲsə yak fɛcès nə, nə ci' mak gesə lo yà' mvwe' sè wo kə ñamgè yà' fo' sə. Wo ñam yà' vɛ'nə, yà' ye yà' a gbù' nè nà' tə mǎnə tu yusè Nwii nə gù bùusè yi jòk bə bwij ñkàɲ. ²⁰ Mvwe' sè wo ñamgè yà' fo' sə ka ma mu ntòlak yəɲ. Wo à ñam ñgwii grep sè dè ya ndzəp sè tesə. Nduəm tesə nja co ndzəp. Nduəm sə canj vɛ'e tètè lo kilomètà ñkù te', nə ye bə cəco sə kuəp lo kwij mò'fis.

15

Masinjaa Nwi Samba Sè Wo Jə Vè Ngə' Samba

¹ Yà'sə à mèe, mù ye fe'lə yu mǎɲgəɲgəɲ mòk mǎbu sòmok nè ñkərəè bisə mǎ bùu zəɲ pwe'. Mù à yə masinjaa Nwi sàmba ñga wo kotse' nsàap ñgə' zəzok sè' sàmba. Yè'sə anə ye mok lèsè mbwè ñgə', sè Nwii nə jəɲ və yà' ñgònitsè' wes jəjòk ye. ² Mù à yə yumok sè' nè nà' à ye co ndzəp nè ghanj. Ndzəp nə gù co wo tòrə be'lə mis bə gèlas. Mù à yə bùu sè wo à ghak nam nə, nə ye bə yu nè wo à ci fa yi, nə beɲ nombà liɲ ye sə wèɲ ñga wo tə ñgə ndzəp anə. Wo pwe' à kotse' luɲ sè Nwi a fa wo. ³ Wo à sə yəm ñki Musi nè yi à ye ñgà fàk Nwi, nə ye bə ñki Mo Nsùɲganj nə wèɲ. Wo à sə yəm duk dè,

<<Nwi àvès Tà, wù tse' ñàɲ pwe' wù.

Bo fàha yo yam càsə cù, bwì pwe' mərə yà'.

Tse' lak sè sə nzenjòɲ pwe' wù.

Yusè wu gù pwe'fo' rərəɲ nə ye zìnə.

⁴ Wùu Tà, ñwè nè mò'fis nè co yi kà wu wəp ka yəɲ.

Bwì pwe' nə kùksə megu liɲ yo.

Ñwè nè Rərəɲ mègù wù.

Buhu lak sè sənə nzenjòɲ nə pwe'fo' nə kùksə megu wu,

Bəsè wo yə dè bum yo pwe' rərəɲ.>>

⁵ Mù à kùk fəsə sèmok fana mù ye nga ndap Nwi mubu nòto. A yè'sə taap cək nè nà' sè ni tsè' də Nwii fo'. ⁶ Fana masinjaa Nwi sè sàmba sè wo à jè vè ngə' sè' sàmba sè tesə mbwa. Wo à nitse' cək sè fəfop pup, pup. Wo swi' ci' yak yà' mu ngũu bə korə guù. ⁷ Fana yum sè kwè sè wo cu ɲwəm sə, mòk à lòkok, nè fa yak masinjaa sè wèŋ ɲgàp mò'fis, mò'fis bə tu awo lòon fo'. Wo à gù ngàap sè bə guù fana nga cu ca jòho ntum Nwi nè yi cu ɲwəm mvèsè nè mvèsè nè. ⁸ Ndindi à tesə vè mvwe' yòon Nwi bə ɲaaj ye, nè kə loho mʉmvwe' ndap nè ve'ɛ mpaan. ɲwè nè co yi ni mʉmvwe' ndap nè à ka yeŋ lok tètè ɲgə'ə sè masinjà sàmba a jè vè sè à mè wes ɲkuŋ.

16

Masinjaa Sə Jə Və

Ngə' Sə Sàmba Sə

¹ Mù yuk sè' nga ɲgi mòk sè cèp vèsə sè' mvwe' yà'sə. ɲgi nè à sè cèp fuŋ fa masinjaa Nwi sè sàmba sè wèŋ də, <<Wèŋ jə ngàap jòho ntum Nwi sè sàmba sə, nè kə ke' mak gesə lo sè nzeŋgòn.>> ² Fana masinjà mòk lokok to, nè kə ke' mak gesə tsoŋ lo yusə sənə ngàp nje nè sè nzhè. Yi à kè' màk ntɛŋ, ywè' to bwiŋ ni' pwe', nè sə yaan wo ve'ɛ. Bùu sè ywè' à to wo yè'sə à ye bùu sè wo à tse' ncòom nàm nè, nè sə kuksə yu nè wo à ci nà' mənə liŋ ye nè.

³ Masinjà nè ba à kè kè' gèsə ye sə mvwe' ndzəp nè ghan nè. Ndzəp pwe' gweŋ bùuŋ co nduəm ɲwè nè kɹəkɹə. Bum sè yà'a cugə sè ndzəpə anə pwe' à kɹə wes pwe' nè pwe'.

⁴ Anə geŋ masinjà nè te' à kè kè' màk gèsə ɲgàp nè nje sə mvwe' mantùŋ bə bwe ntaŋ ndzəp wèŋ. Ndzəp sè bùuŋ lo sè' co nduəm. ⁵ Mù yuk nga masinjà nè yi kùkgè ndzəp, yi sè cèp də, <<Wù Nwi àvès nè wù cu, nga wù à ye to mantombi sè', wu rərəŋ. Bum sè wu sakgə pwe', yà'a rərəŋ mvè'nə. ⁶ Bùu sè wo à zə bùu Nwi nè ye bə ngàa tsòhòbum Nwi wèŋ, wù fa wo nduəm də wo no. A ve'nə kəkurə, yà' kùrə bə fàha awo sè bòn.>> ⁷ Fana mù yuk fe'lə nga ɲgi mòk sè cèp vèsə mvwe' kàm nè wo fagə Nwi satikà' mbwa nè sè'. ɲgi nè sè cep də, <<Nwi, Tà nè ghan nè. Yusə wu sakgə pwe', yà'a rərəŋ nè ye zinə.>>

⁸ Masinjà nè kwè à jə ngàp nje, nè kə fe' mak gesə mənə nùm. Nùm tse' bwi ɲaj ɲgòtè bwi co mis. ⁹ Nùm nè à tè bwi ve'ɛ wùriŋ. Bohòwo ɲgòkupsə ntum awo, nè kuksə Nwi nè yi tse' ɲaj bə bum yè'sə fana wo kà dzəm. Wo à bùuŋ yàk Nwi ve'ɛ bèbòn.

¹⁰ Masinjà nè tàn à kè fè' màk gèsə ɲgàp nè nje mʉmvwe' kapràk nàm nè yi à tesə kok sè ndzəpə nè. Ndzəm duk mvwe' lak sè nàm nè cu ɲkum fo' sè pwe' jik. Bwi sè lum lum awo mvè'nə sə yaan wo ve'ɛ kɹə bwi. ¹¹ Wo yak Nwi nè mubu bùu ɲgə' nè wo sə yə nè ye sè' bùu ywè'ɛ sè yà'a sə yaan wo sə. Wo kà dzəm ɲgòmè'rə bup awo sè wo sə gù sè dzəm lok.

¹² Masinjà nè ntùŋfu à kè fè' gèsə ɲgàp nje sənə ndzəp nè ghan nè wo togè nà' də Yufèretis nà'a. Ndzəp nè zərə wes pwe', də ya ɲkəŋkum sè wo vè ma nùm wèŋ tse' mandzə ɲgòto càa. ¹³ Fana mù ye yòŋsəə sè bup te', nga wo səsə co mbòtòk ve'ɛ. Wo à tesə tsoŋ kə cùhu ɲòron nè bə kə cùhu nàm ɲgòn nè ye kə cùhu ɲwè nè ɲgà bòrə bwi də yi ɲgà tsòhòbum Nwi.

¹⁴ Yònsàè yè'sə a yònsàè ze'. Wo tse' nàŋ ngògù bum mok ve'e sè co wù kùk tètè nè sɛɛŋ mam. Wo lo, nə sə to benə ŋkəŋkum sè sənə nzenɡònə nə pwe' də yà'wèŋ fuhù ngòmàk dzè' nùmbu ànə, nè Nwii nè nitsè' fa bwi nàan ye də yi jòk ntinə nə. ¹⁵ (Yeè, wèŋ kà swi də, <<Mù nə və nga wèŋ ka riŋ, co ngà yè vè yi. Anə ye bəbɔŋ bohòŋwə nè wo nə tseŋ yi nga yi cu nca. Ya kà də wo jəŋ lo gesə cəək ye, yi gi mvwe' bwi nswè'mbwè marè'tu ko yi duk.>>) ¹⁶ Fana yònsàè ze' sə wèŋ à gù ŋkəŋkum sè sə nzenɡònə sə ngòkə testu mvwe' sè wo togè fo' bə ncèp Hibru wèŋ də Amajidòn yà'a.

¹⁷ Anə geŋ, masinjà nè sàmba nə fe' mak gesə lo ngàp nje nə mutsə. Fana ŋgi mòk cɛp vesə munda'à Nwi mvwe' kapràk ye nə. Nà' cɛp fis bə nàŋ də, <<Yà' mè wes mok laŋ.>> ¹⁸ Ŋgi ànə à cɛp wes ve'nə fana mbùŋ ba'a, nə sə cwɪŋ, nzenɡònə nə tsoho sè' pwe'fo'. Nà' à tsòho nsàp nè nzenɡònə nə à yè yèe, nà' à ka ntsə'mòk ve'nə tsoho yuk. ¹⁹ Ntəm lak nè ghan nə à saha gà'a bòp tɛ'. Bwe bòp lak sè sə nzenɡònə pwe', à kəəŋ gbù wes pwe'. Yà'a mvè'nə Nwi à tsərə tse' lak sè ghan sè wo to yà' də Babilòn yà'a, nə gu də wo ye ngə' būsə yi jòk bohòyà'wèŋ. Yi à gù yà' wo ye ngə' bəbɔŋni co ngàp rùk nè cəcəp nè wo kotse' wu də wu nə no wes tsoŋ nà' bə nàŋ. ²⁰ Lak sè yà' à ye mutsətse'rəə ndzəp pwe' à kəəŋ gbù nə cəəŋ bisə lósə ndzəpə anə. Nda à kəəŋ gbù wes sè' pwe'fo'. ²¹ Ngwiŋ sè ghan à sə gbùhə tsə mubu, nə sə gbù bwiŋ muni'i. Ngwiŋ nè mò'fis à sə rwi' co bàm rɛès bə tu. Ngə' ànə à bup ve'e kpə bwi. Bwi yak Nwi bùu ngə' nè bup nè wo yə nə.

17

Nwà Sàhà Nè Nje Cà Cù

¹ Yà'sə à mè wes fana masinjà mòk mutsətse'rəə sè sàmba sè wo anə tse' ngàp sə à vè, nə kə duk mu duk də, <<Vəə, ya mu niŋ tsok fa wu mvè'nə nwà sàhà nè sàhà ye ghak nàŋ nà'a nə ye ngə'. Nwà sàhà nè wù yə ànə, yi tə yà'sə co bə tu lak mok sè wo ci yà' mvwe' ndzəp fo' wùriŋ.

² Ŋkəŋkum sè sə nzenɡònə a ko wes sàhà bə nwà sàhà ènə pwe'fo'. Bùu sè sənə nzenɡònə nə pwe' a no rùuk sàhà nwà ènə sè yi sə fa wo sə tètè nə gbù mbum, nə sə yuŋ megu nsàp nè nje nə.>>

³ Mù à ye ndzə bohòyònsə Nwi fana masinjà Nwi jəŋ lo mu ngəà. A kə dzèŋ fo', mù ye nwà nəmòk ngà yi kok cu mənəm nàm ngònə mòk nè bəban. Wo à jə liŋ sè ànə ye co tse' megu yà' Nwi, nə com ramsə naan fa nàm nə yà' mu ni'i yi pwe'fo'. Nàm nə à tse' tu sàmba bə ndon mbwa hum. ⁴ Nwà nə à nitse' cəək sè bəban sè yà' gu nteŋ ve'e wùriŋ. Yi à jə guù bə bum mok sè yà'a ba'agè ba'a, bə ntəntuŋ wèŋ, nə fuhù ni' ye bə zeŋ ve'e pap. Yi kotse' ngàp mòk ndzə bohòyi nè wo à gù nà' bə guù. Ngàp nə à rwiŋ mègù ca bə bum jòŋ sè bup sè yà' à tesə vè bə sàhà sè yi kogè sə. ⁵ Wo à còm naan fa yi liŋ mok mu nzà sihi yi bə gbù' də,

LAK SÈ GHAN SÈ DƏ BABILÒN
MA BÙ NGAÀ KO SÀHÀ
NƏ YE BÙ NGAÀ GÙ BUP
JI MARÈ'tu SƏNƏ NZENĞÒN

⁶ Mù yə sè' də ɲwà nə à jùhu mbum nduəm bùu Nwi sè wo à zə wo də bùusè wo sə be' mandzè Jisòs.

Mù à yə ɲwà ènə fana mù mərə wùriɲ. ⁷ Fana masinjà Nwi nə fek mù də, <<Wù sə mərə yà? Yuk, mù tsok rɛɲsə fa wu gbù' nè nà' cu bə ɲwà ènə. Mù nə rɛɲsə fa wu bə nàm ɲgòɲ nə yi tse' tu sàmba bə ndoɲ hum, nə yi bək tse' ɲwà ènə nə sè'. ⁸ Nàm ànə à ye to mantombi fa' ɲwəm, ɲga'a nè'e yi ka ɲwəm mok yeɲ fe'lə. Yi nə tesə kok sənə wu sè yà'a kà ləgè sə fana yi lo mvwe' sè yi nə kpə bisə mok kè' mò'fis. Bùu sè wo cu sə nzenɲgòɲ nə mərə wùriɲ ɲga wo yə nàm nə. Wo nə mərə bùusè nà' à ye to ɲwəm, nə kà ɲwəm mok sè ye fe'lə, nə duk də yi nə kə vè mali səmok. Yè'sə bùu sè wo à ka liɲ awo ndzənə ɲwàk lùɲ com gesə fa yuk mvə'nə nzenɲgòɲ nə à yè yèe.

⁹ <<Bwiɲ jəɲ ɲkərəð, nə riɲ bum yè'sə. Tu sè sàmba yà'a a nda sè sàmba sè ɲwà nà'a kok cu mbwa sə. ¹⁰ Yà' tə yà'sə sè' mənə tu ɲkəɲkum sàmba. ɲkəɲkum yè'sə, sè tɔɲ à gbù cà gesə løyàwo lan. Sə sak gaɲ sə ɲga'a nə mò'fis fana mòk cum fe'lə mò'fis nə yi nə sə və ye maɲkwɛɲ. Nà'a nə vəə, yi nə sak megu gaɲ ye sə sè' mvək momjo wà, kà tètè ye. ¹¹ Nàm ɲgòɲ nə yi à ye to fa' ɲwəm, nə kà nə ɲwəm ɲga'a yeɲ nə, yi ye ɲkum nə fwame'. Yi lo' gù sè' bə bòp ɲkəɲkum sè wo sàmba sə. A nə lə də wo nə gu bəpsə yi.

¹² <<Ma nə ndoɲ sè hum sè wù yə yà'a, a yà'a ɲkəɲkum sè wo ka gaɲ yàwo ntòkok. Wo nə koksə wo gaɲ, wo ye lok bə nàm nə wèɲ bəbe'. Wo nə kà mvwe' gaɲ sè tètè cu. Anə megu mvək ghàr ve'ɛ sənə nùmbu nə mò'fis. ¹³ ɲkəɲkum sè hum yè'sə, wo nə tse' megu cùu sè mò'fis də nàm nə ɲkum nə ghaɲ bohòwo pwe' yi. ¹⁴ Wo nə mak dzè' bə Mo Nsùɲgaɲ Nwi fana Mo Nsùɲgaɲ nə nə ghak wo yi. Yi nə ghak yà' bùusè yi ɲkum nə yi tse' ɲkəɲkum pwe' yi nə ye Tà nə yi tse' tà wèɲ pwe' sè' yi. ɲkum nə fòpwe' nə wup fa tsoɲ yi bo, nə duk də <Tà.> Bùu yee nə ghak bə yà'wèɲ bəbe'. Bùu yee sè yi to nə cokfis yà'wèɲ fana wo sə be' mandzè nje bə zìnə.>>

¹⁵ Masinjà Nwi nə duk mù də, <<Ndzəp nə wù yə nà' ɲga ɲwà sàhà nə cu fo' nà'a, nà' tə yà'sə mənə tu bwì wùriɲ bə lak sè sənə nzenɲgòɲ nə lòoɲ fo', sè wo sə cèp ncèep lak pwe'. ¹⁶ Ndoɲ sè hum sè wù yə yà'a bə nàm ɲgòɲ, wo nə bùuɲ beɲ ɲwà sàhà nə. Wo nə fep wes lo cəək ye pwe', nə me'rə yi nswè'mbwè. Wo nə zù tiɲ ye sə, nə teɲ yi bə mis sè'. ¹⁷ Nwi a gè wo yi də wo tse' cùu sè mò'fis, ya yà'wèɲ gu yusè yi à dzəm də yà'a nə ye ve'nə sə, nə fa ɲaɲ awo bohònàm ɲgòɲ nə sè'. Yà'a nə cum mam ve'nə tètè bum sè yi à cèp sə nə yeɲ mvə'nə yi à cèp sə. ¹⁸ ɲwà nə wù yə yi ànə, a yà'sə ntəm lak nə ghaɲ nə yi tse' ɲkəɲkum sè sənə nzenɲgòɲ nə pwe'fo' yi nà'a.>>

18

Lak Babilòn Gbù Lan

¹ Yà'sə à mèe, mù ye fe'lə masinjà Nwi mòk səmok ɲga yi tsə vè mubu. Yi à tse' ɲàɲ ve'ɛ wùriɲ. Mvə'nə yi à vəə, mareɲ ye rɛɲ wes nzenɲgòɲ nə pwe'. ² Yi sə fuɲ fis bə ɲàɲ duk də, <<Lak Babilòn, sè yà'a lak sè ghaɲ sə, yà' gbù lan. Nà' gbù ve'ɛ nsàp nèbup, nə bup nə. ɲwə nəmòok fo' mok bùə, megu mok fo' ze' bə yòɲsəə sè bup wèɲ. Jigawà' bə nsàap swiɲ

sè bup pwe' sè kə yiskok gù fo' mok wo. ³ Yi gbù ve'nə bùusè bùu sè sè nzenḡòḡ wèḡ à sè noho rùuk ye, yà' ye yà'a dè bə yà'wèḡ sè koho sàhà fana yà' bup sè wo. Njo nè yi à tse' ghàk lələ bùu sàhà nè fana yà' gù ḡgàa sèḡ bum nteḡ wèḡ buḡḡ wes ḡgàa ghàk pwe'>>

⁴ Anə ḡeḡ, mù yuk fe'lə ḡḡi mòk sè' ḡga nà' sè cèp tsə vè mubu anə sè' ḡkuḡ. ḡḡi nè sè duk dè, <<Bùu am wèḡ, wèḡḡ tesə ḡesə mvwe' lak yà'sə fo'. Wèḡḡ tesə ya wèḡḡ kà bup wenə wèḡḡ sè gù be'lə, ya wèḡḡ kà ḡḡə' nè yi nè ye nè wenə wèḡḡ yə be'lə. ⁵ Wèḡḡ riḡ sè' dè bup sè yi sè gù tètè yà' kùk təḡḡ lo mʉtsè co nda yà'a, Nwi a ka yà' swi. ⁶ Bup sè yi a gù fa bwiḡḡ foḡo və fe'lə mʉtuhù yi. Nsàp ḡḡə' nè yi a fa bwiḡḡ foḡo və mʉtuhù yi sè' mʉvək ànə kè' ba. Rùuk ye sè cəcəp sè yi sə fa bwi yà'a, wo fa fəsə yi sè yà' cəp cəsə ye sə kè' ba, yi no yà'. ⁷ Mvə'nə yi à sə cu to fa', nè sè duk dè yi ḡwà nè ḡhaḡ, nè sè yuk lùm nè bup yà'a, ḡḡə' nè ye bə manziḡ vè bohòyi sè' ve'nə. Busè yi à sè nènì' dè, <Mə ḡkum, mù ka ḡwà ḡḡwemfə yeḡ, fana mʉ nè kà kpʉ sè wa yuk.> ⁸ Njo nè yi a sè cèp nsàap bum ye'e ve'nə fana ḡḡə'ə nè ko yi nùmbu mòk. Nùmbu ànə ye, yi nè yaḡ, manziḡ ko yi, ḡḡə' yaḡ yi fana mis teḡ yi sè'. A nè ye ve'nə busə Nwi nè yi Tà àvès nè, yi tse' ḡḡḡ nè ghak bum pwe', nè sak ci' nzak ye nè yi.>>

Bwiḡ Sə Wa Kpʉ Babilòḡ

⁹ ḡkəḡkum sè sè nzenḡòḡ sè bə yà'wèḡ à sè koho sàhà nè sè cum ncu lùm sə, nè ye ndindi sè mis sè tèn səsə lak yà'sə, fana wo nè bək bo awo mʉ tuhù, nè waḡ. ¹⁰ Wʉə nè ko wo fana wo kə təḡḡ mvwe' səsap, nè sè ke'ḡḡḡḡ dè, <<Háva' èè, wʉrək. Tà wèḡ na. Wù lak Babilòḡ nè wù a tse' ḡḡḡ ve'è wùriḡ nè, ḡḡə' və, nè kə ləsə ḡesə wu mòòm ḡhà nè nàk ve'nə èè?>> ¹¹ ḡḡàa sèḡ bum wèḡ pwe' nè waḡ sè' bùusè ḡwè nè ḡḡòywiḡ bum awo ka mok yeḡ fe'lə. ¹² Lak yà'sə à sə ywiḡ bum sè wo nihi yà' mʉ ni'ì wo sè wo à gù bə nsàap nteḡ mok sè bəbòḡ co guù bə siva'. Bə nsàap liis mok sè yà' bə' a bòḡsəḡə wùriḡ. Wo à sè sèḡ nsàap cək zəzok bə cək tu wèḡ sè yà' kosə mbàm. Wo sə seḡ nsàap tu sè wo gù bum sè mʉ nda'ə bə zeḡ, bum sè wo gù bə nteḡ nè ye liis sè yà' sə kʉə reḡ bòḡsə ve'è wùriḡ wèḡ. ¹³ Mok ye bum sè yà' rəm bòco lāminda, mfòḡḡ sè bəbòḡ, mbòḡ bə nsùḡḡaḡ nè ye bə nàambàrè sè yà'a sèḡə cariyòwèḡ sè'. Wo à sə ywiḡ bum ye'sə tètè nè ywiḡ bə bwi co ḡkwèḡ sè'. ¹⁴ ḡḡàa sèḡ bum sè wèḡ nè duk dè, <<Bum sè wù a sə tes ntum fo' sè cə lówes pwe'fo'. ḡhàya yo bə bum sè wù à sə tse'ḡə yà', nè sə yuk lùm fo' sə pwe', wu nè kà yà' mok rəmsə yuk.>> ¹⁵ Wʉə nè ko ḡḡàa sèḡ bum wèḡ sè wo à tse' bum bohòyi sè bùusè wo yə mvə'nə lak yà'sə sə yə ḡḡə'. Wo nè kə təḡḡ mvwe' səsap, nè bək naaḡ bo awo mʉ tuhù, nè sə waḡ dè, ¹⁶ <<Háva'-èè, wʉrək. Ye'sə ndòmòk bohòlak yà'sə ve'nə àlè-òò. Yi a sə ye to fèḡ co ḡwà nəmòk nè yi fom ḡḡwèḡ ve'è wùriḡ, sə ni cək sè fəfop bə sè bəbaḡ wèḡ. Nə sə ye sè' co ḡwà nè yi sə fùhʉ ni' bə bum sè yà' sə bə' a ve'è sè wo à gù yà' bə guù liis sè yà' kosə mbàm. ¹⁷ Ja' a na yàwèḡḡ mvə'nə ḡhàya ye sə duk gù ve'è ncuk ke' mò'fis, nè ca ḡesə lo.>>

Bù ḡkwàha bùu sè wo tse' ḡḡwes bə bùu sè wo fàḡḡə ca, nè ye bùu sè wo tse'ḡə mbàam yàwo bə fàha sè ma sè ndzəpè pwe'fo' à təḡḡ sè' mvwe' səsap. ¹⁸ Wo təḡḡ fo', nè sə fuḡ mvə'nə wo yə ḡga ndindi mis sè lòkok mʉtsə ḡga lak sə sə sə. Wo sə cèp dè, <<A yè yèè, lak mok ka

co yè'e ntòyam dzeŋ yuk.>> ¹⁹ Wo à gbù dzərə sə nze, nə sə ke'ŋgùŋ də, <<Ghughì', a ndòbohòlak yè'sə. Bù ngàa tse' ŋgwes mü ndzəpə pwe' a bùuŋ ngàa ghàk bùu ghàha lak yè'sə. Wèŋ ja'a na mvè'nè yà' mè gəsə gù ve'ε kè' mò'fis è.>>

Lak Babilòn Tse' NgòYə Ngə' Ve'ε Bòn

²⁰ Bwe mabu wèŋ sam, nə kwa bùu lak Babilòn gbù laŋ. Ngàa ntum jisòs bə ngàa tsòhòbum Nwi wèŋ ŋak sè'. Bùu Nwi pwe' kwa ŋak ve'nə bùusè Nwi a làk fəsə fa lak yà'sə fòo sè yi à yeŋsə weŋ ngə' sə laŋ.

²¹ Fana masinjà Nwi mòk à vèə, nə kə le' ma ŋkàŋkàm līs mòk co ŋgòk, nə mak bisə gesə lo nà' sənə ndzəp nə ghaŋ nə, nə cep də, <<Yà'a mvè'nè wo nə kuəmsə mak lak sè ghaŋ sè wo to yà' də Babilòn yà'a ve'nə fana ŋwè kà yà' mok yə fe'lè. ²² Bwìŋ nə kà ŋga ŋwè sə buk luŋ, kè ŋga wo sə fəp ndiŋgòm, kè fəp ntàŋ nə ye ŋga bwì sə yəm ŋkì fo' mok yuk fe'lè. Ngà gù tsərə bum bə bo nə kà mok mvwe' lak yà'sə sè' ye. Wo nə kà ŋga ŋgòk cèp də ŋwè sə gòk bəŋ fo' mok sè' yuk fe'lè. ²³ Kàak nə kà fo' mok sè' kuə yuk. Wo nə kà gürè fo' də wo bək ŋwàŋwè mok sè' fa yuk. Bù ngàa sèŋ bum sè mvwe' lak awèŋ à ye bùu sè bwì sə nzeŋgòn wo. Wèŋ à sè bərə wes bwì pwe' bə rəəm awèŋ sè', yà'a ŋga'a mok bùə. ²⁴ Lak yà'sə yə ngə' ve'nə bùusè wo yə nduəm ngàa tsòhòbum Nwi bə bùu Nwi mok weŋ nə ye bùu sè wo à zə wo sə nzeŋgòn fəŋ pwe'fo' mvwe' lak yà'sə.>>

19

Wo Yəm Ŋkì Mabu NgòKùksə Nwi

¹ Yà'sə à mèe, mü yuk ŋga ŋgii bwì sə ywè' mabu ve'ε ŋkàŋntèŋ. Wo à sə yəm ŋkì, nə sə gurə bə ŋaŋ duk də, <<Hàliluyà, kwasə Nwi.

A yi nè yi gù tètè a tse'è nə lùŋ nə.

Kəkuk bə ŋaŋ pwe' ye bohòyi.

² Yi ŋwè nè yi tse' zìnə,

Yi sakgè nzak nje bə mandzə nè nà'a kəkərè.

Yi sak nzak ŋwà sàhà nè sàhà ye sə à sə bəpsəgè nzeŋgòn nə nà'a,

Nə lak fəsə fa nà' fòo sè ŋwà nə à zə bwe ngàa fàha ye sə.>>

³ Wo à duk fe'lè də <<Hàliluyà>> səmok. Wo də,

<<Ndindi sè yà' sə lòkok mvwe' lak yà'sə mvè'nè yà' sə sə,

Nə kà teŋsə yuk.>>

⁴ Fana bù ŋkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè, bə yum sè kwè sè wo cu ŋwəm sè à bùu sè nze, nə kùksə Nwi nè yi cu mənə kapràk nə. Wo à sə kùksə yi, wo sə cep də,

<<Hàliluyà, a ye ve'nə.>>

⁵ Mü yuk ŋga ŋgì mòk sə cèp tesə vè mvwe' kapràk Nwi. Nà' sə cep də, <<Wèŋ bù ŋkwàha bwì bə bweŋke' pwe'fo' sè wèŋ fàk bohòNwi, nə sə wəp yi,

Wèŋ kùksə Nwi àvès nə.>>

⁶ Mü yuk fe'lə yumok co a ŋgii bwì ve'ε nduk nè nduk. Ŋgii sə yuhu co sə gbù cəcwà nə ye co mbùŋ sə kùm yi sè'. Ŋgì nə sə cep fis də,

<<Hàliluyà, Nwi àvès nè yi sè' Tà àvès,

Yi tse' bum pwe' mok ndzə bohòyi.

Yi yèto gan ñkum ye lan.

⁷ Vesuwèen ñak, nə kwa bəboŋ,

Nə kuksə liŋ ye sè ghan sə.

A ve'nə bəusə mvək kūrə lan nè Mo Nsūngan Nwi nə nə gū gū.

Ŋwegū nə fūhu ni' ye ŋgòlògūu sə sè' lan.

⁸ Nwi fa yi cəək sè fəfop ŋgòni,

Yà' reŋ ve'e, nə sə ba'a sè'>>

Cəək sè fəfop yà'sə tə mənə tu bum sè bəboŋ sè būu Nwi wèŋ à gūu.

⁹ Fana masinjà nè yi à cèp to bohòmù mantombi fa' nà'a duk fe'lə mū də, <<Còm bum ye'e: A reŋsi bohòŋwə nè wo to yi də yi və mvwe' gūu Mo Nsūngan nə.>> Yi à cèp wes ve'nə fana yi duk fe'lə mū sè' də, <<Cep ye'sə Nwi bə tu ye.>> ¹⁰ Anə geŋ mū gbū tsooŋ sə nze də ya mū kuksə masinjà Nwi nə fana yi duk mū də, <<Kà ve'nə gū. Mū mēgū sè' ŋgà fàk Nwi co wù, nə ye sè' co moma nè fəpwe' nè yi jə ncèp nè zinə nè Jisòs à nitsè' fa bwi nà' nə. Wù tse' ŋgòkùksə mēgū Nwi yiŋi.>> Zinə nè Jisòs à nitsè' fa bwi nə, a ntum ncèp nè ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ à sə tsòho fa bwi nə.

Ŋwə Nə Yi A Kok Nàmbà'rè Nə Fəfop

¹¹ Fana mū ye ŋa ntòbu mùhu nòto. Mū ye gesə nàmbà'rè nè fəfop mbwa. Liŋ ŋwə nè yi à kok cu mənə nàmbà'rè nə à ye də, <<Ŋwə nè zinə nè aco a naan tu bohòyi.>> Yi kəkūrè bə mandzə nè yi sakgə nzak, nə ye bə mvè'nə yi màkgə dzè'e ye sè'. ¹² Lis ŋwə ènə à ye co sə kuə lum mis. Yi à ta tse' tàam ñkum mutuhù yi ve'e ñkūuŋntən. Wo à còm naan fa yi liŋ mòk mū ni'i yi nè yi rì mēgū nà' yi yiŋi. ¹³ Yi nitse' cək mòk ŋga wo à ci nà' bə nduəm. Wo to liŋ ye mok sè' də, <<Ncèp nè Nwi.>> ¹⁴ Būu sè mūbu pwe' à sə be' løyi co də a ŋgàa mà' dzè'. Wo à nitse' cəək sè yà'a rərəŋ nə ye fəfəp. Wo pwe' à kok cu mənə nàmbà'rè sè fəfəp. ¹⁵ Fək mòk à tesə tsoŋ kə cūhu yi. Nà'a fək nè yi nə ləsə lak sè fəpwe' bə zən, nə ghak yà'wèŋ, wo sè wo kà yi dzəmgə. Yi nə kok gan sè gəgəŋ mutuhù wo nə sə sak bə ntò' nter, nə kə ŋam fis ndzəp nto'o grep mvwe' sə wo ŋamgə sə. Yè'sə nə sə niŋ tsok mvè'nə də Nwi yi tse' ñəŋ pwe' yi, nə sə jok ve'e wù kà fùk. ¹⁶ Wo à còm naan fa yi liŋ ye mū cə'ə yi bə mū bù'u yi sè'. Liŋ sè wo à còm sə à ye də, <<Ŋkum nè yi tse' ñkəŋkum pwe' yi, nə ye Tà nè yi tse' tà pwe' yi.>>

¹⁷ Mū yə fe'lə sè' ŋa masinjà Nwi mòk tə mənə nùm nè nà'a togè nè'e. Yi sə to fuŋ swiŋ sè yà' a zəgè vèen bum də, <<Wèen və, nə kə zə ñkà' nè ghan nè Nwi to nə. ¹⁸ Wèen kə zə vèen ñkəŋkum bə vèe ñkum sojà nə ye būu awo sè wo tse' ñəŋ sə wèŋ. Wèen kə zə vèe nàmbà'rè nə ye vèen būu sè wo kokgə yà' sè'. Wèen kə zə vèen bwi pwe'fo', vèe ñkwèŋ bə bwe lak nə ye vèen ñkwàha bwi bə bwenke' wèŋ pwe'>>

¹⁹ Anə geŋ, mū ye nàm ŋgòŋ nə bə ñkəŋkum sè sə nzenŋòŋ anə bə sojàa awo wèŋ. Wo à benə ŋgòdə wo mak dzè' bə ŋwə nè yi ànə kok cum mənə nàmbà'rè nè fəfop nə bə sojàa sè nà' wèŋ pwe'fo'. ²⁰ Wo à gha' yà'wèŋ, nə ko nàm ŋgòŋ nə, nə ko bə ŋwə nè yi à sə bòrə bwi də yi sə tsòho bum Nwi nà'a wèŋ. Yi nè yi à sə gū manŋəŋgèŋ mantombi fa' mənə tu nàm nə nà'a. Yi ànə borə būu sè wo tse' ncòom nàm nə, nə ye sè wo à sə kùksə yu nè wo à bom nà' ŋgòyamsə liŋ nàm nə sè' bə nsàap manŋəŋgèen yà'sə. Wo à ko jə nàm nə bə ŋgà bòrə bwi nə pwe' űwəm,

nə kə mak gesə lo wo sənə mis mòk nè ghan co tèm. Mis nə sə kua fo' bə njan co wo gesə ca nkanj. ²¹ Nwè nè yi à kok cu munə nambà'rè nè fəfəp nə à jə fèk nè nà' à tesə tsə kə cùhu yi nə, nə zə wes ngàa màk dzé'e mòk sə bə zej lònj fo'. Anə gej swin wèj pwe' baan və, nə kə zu vèej awo sə tètè wo ze' mpəuj mpəuj.

20

Jisòs Nə Sak Gan Lùumngòj Ncùhù Mò'fis

¹ Mù à yə masinjà mòk sè' nga yi tsə tesə mabu. Yi à kotse' ki wu sè yà'a kà lègè sə ndzə bohòyi. Yi kotse' kwanj mòk nè ghan ve'e ndzə bohòyi anə sè'. ² Yi à ko nòronj nə, nə kinj nà' bə kwanj nə ve'e mpaan, də nà'a nə cum ve'nə munə lùumngòj ncùhù mò'fis. Nòronj anə, yi no nè yi à ye to mantombi fa' ntinə bə ntinə bùè nà'a. A sè' yi nə, nè lij ye mook də Satà, nè yi sè' ze' nə. ³ Masinjà Nwi nə à jə yi, nə kə mak gesə lo sənə wu sè yà'a kà lègè sə. Yi mak gesə nà' ca, nə lok bə ki, nə lem bonjə ncùu wu sè bèbonj də ya nà'a kà tesə kok. Yi də nà'a nə cum ca ve'nə munə lùumngòj ncùhù mò'fis, nə kà ngò kə bòrə ke' bwì sənə nzenjòj mok cu. Lùumngòj sè ncùhù yè'sə me wes ntsə' nə nkunj wo finj me'rə tsoj yi munə mvək moòm ghar ve'e.

⁴ Mù à yə kapraak mok nkũnjntɛj, nga bwì cu mbwa. Bùu sè wo à cu mbwa sə à ye bùu sè wo a fa wo njan ngòsak fa bwì nzak. Mù à yə yònsəò bùu sè wo à zə wo də yà'wèj cèp fis kə cùhu wo də wo dzəm bohòjisòs, nə sə tsoho fa bwì ncèp Nwi yà'a sè'. Yè'sə bùu sè wo à ka nàmngòj nə kə yu nè wo à ci ngòyamsə lij ye nə nà'a co Nwi kuksə. Wo à ka sè' dzəm də wo naan fa wo ncòm nàm nə mu nza sihi kə ndzə bohòwo àlè sè' dzəm. Bùu sè wo à kpə sə, à lòkok vè mvwe' kpə njwəm, nə sə kə sak gan bə Krest. Wo à sak ve'nə tètè lùumngòj ncùhù mò'fis. ⁵ Yà'a mvə'nə bwì a lòkok to mvwe' kpə, ntò nè kè' mò'fis. Bù kpəkpu mok sə pwe' à ka yàwo lòkok tètè lùumngòj sè ncùhù mò'fis à cà nkunj. ⁶ A rejsi bohòbòp bù nè wo lòkok mvwe' kpə nè mantombi ènə. Nwi a sè fis wo yà'sə zok. Kaco kpə nè kè' ba nə jwèj fe'lə wo mok yej. Wo nə sə gə bum sè ngòkùksə Nwi nə ye Krest sè' co ngàa fa satikà' bohòNwi, fana bə yà'wèj kok gan sə munə lùumngòj ncùhù mò'fis.

Wo Gha' Satà Lan

⁷ Lùumngòj sè ncùhù sə cà fana wo nə finj me'rə Satà mvwe' sè yi cu ndapndzəm sə. ⁸ Yi nə gi ke' wes lak nzenjòj nə ma nè fòpwe'fo' ngòbòrə bwì. Lij lak yè'sə wo togè yà' də Gòg bə Magòg. Yi nə to benə yà'wèj mvwe' mò'fis də bə yà'wèj təm dzé' bə Nwi wèj. Wo nə ye ve'e wùrij co ngwansaa sè sə ngə ndzəp yè'e. ⁹ Wo manj lo mvwe' nzenjòj nə fo' pwe'fo'. Wo kə kurə lok mvwe' sè bùu Nwi wèj cu sə sè', mvwe' lak sə a fo' ntum lak nè Nwi dzəm nə. Wo təej dzoonj ve'nə, mis tsoonj mabu, nə ləsə wo fo' lònj. ¹⁰ Fana wo à jə ze' nè yi à sə bòrègə wo nə, nə mak gesə lo nà' sənə mis nè nà'a co tèm, nə sə kua co wo gesə ca nkanj nə. Yà'a sè' mvwe' sè nàm nə bə ngà bòrè bwì də yi sè' ngà tsòhòbum Nwi nə, cu sè' ca. Wo nə cum ca, nə sə ye ngə' nè marəj bə nè ndzəmə pwe'fo' mvèsə nè mvèsə.

Sak Nzak Nè Nà'a Mok Nè Lèsə Mbwe

11 Mù à ye fe'lò kapràk mòk nè ghan nè nà'a fəfəp, nga ηwè nəmòk kok cu mbwa. Yi tesè vè ntèn, ntòbu bə nzenḡòn nom bisè wes fo' pwe' wà. 12 Mù ye bwenḡe' bə ηkwàha bwi wèn sè wo ànə kpə taanḡtən nga wo tə kə mantombii kapràk nè. Wo à jə vè ηwàha mok, nè muk yà'. Wo muk fe'lə ηwàk mòk sè' nè nà'a ηwàk lùḡ. Nwè nè yi à cu mənə kapràk nè à sə sak nzak bwi yi. Yi à sə sak wo bə yusè wo à còm nòḡsə ndzənə ηwàak sè də yà'wèn à ḡù. 13 Bwi pwe' à ye fo', nè mò'fis kà bwehè. Bùu sè wo à kpə ma sə ndzəpə, à tesə foho vè fe'lə sè'. Kpə bə nzenḡòn yòḡsəə bù kpəkpə pwe' à tum fəsə vèsə bùu awo maḡkwèn, ya wo sak yà'wèn bə bum sè wo à ḡù. 14 Fana wo à ko jə kpə bə nzenḡòn yòḡsəə bù kpəkpə pwe', nè mak gesè lo wo sənə tèm mis nè. Tèm mis ànə kpə nè ba nè. 15 Nwè nè wo à ka liḡ ye ndzənə ηwàk lùḡ nè ye pwe', wo ko mak gesè lo yi sənə tèm mis nè.

21

Jòrosalèm Nè Fi

1 Ànə ḡen mù ye ntòbu nè fi bə nzenḡòn nè fi sè'. Ntòbu bə nzenḡòn nè mantombi nè à cà wes lòlan. Ndzəp nè ghan nè à ka mok sè yeḡ fe'lə. 2 Mù ye nga'a lak sè rərəḡ sè wo to yà' də Jòrosalèm nè fi nè, nga nà' tesə tsoḡ mabu. Nà' à sə tesə tsoḡ vè yà'sə bohòNwi. A ye nga wo fàḡu tsərə nà' co wo fàḡu wà'ḡwènḡ ηḡòfa lòndu ye. 3 Mù yuk nga ηḡi mòk sə cèp vèsə mvwe' kapràk nè bə ḡan də, <<Yèè, Nwi vè ηḡòcu mok bə bwi wèn mvwe' mò'fis. Yi nè sə cum bə yà'wèn, wo nə ye bùu ye, yi ye Nwi yà'wèn sè'. 4 Yi nè yiḡsə fis fa wo ndzəplis awo pwe'fo'. Kpə nè kà mok ye yuk, manziḡ kà sè ye fe'lə, waḡ kà mok sè ye, yaḡḡni' kà sè ye yuk fe'lə. A nə ye ve'nə bùusə bum sè zəm a cà lòwes lan.>>

5 Nwè nè yi à cu mənə kapràk nè cep fe'lə də, <<Yèè, mù sə ḡù bum pwe' mok fi nè fi.>> Nə duk mu sè' də, <<Còm bum yè'sə, bùusə ncèp ènə nè kà wà cà, nà'a zinə.>> 6 Yi duk fa mali mu də, <<Fàak am mè wes mok lan. A mù nè mu Alfa nè ye Omegà, nè mù yèto nə ye nè mù lèsə. Mù nè fa ndzəp nè nà' sə kì tesə vè mvwe' ndzəp nè nà'a mantùḡ lùḡ nè bohòndaḡwè pwe' nè ntəm sə sə yi. Mu nè fa yi yà' wà. 7 Nwè nè yi gha'-a pwe'fo', mù fa yi bum yè'sə sè' pwe'. Mu nè ye Nwi ye, yi ye mo àm. 8 Nə ye də bohòbòp bù nè wo ηḡàa wuə, ηḡàa kà zinə tse' wèn, ηḡàa ḡù bup sè cà cù wèn, ηḡàa zə bwi, nè ye ηḡàa kohòsàhà wèn pwe', wo nè ye ηḡə' nè wù kà fùk. Bùu sè wo ηḡàa fe ḡam wèn, ηḡàa ḡù bùm bə ηḡàa ci' mvwès wèn pwe'fo' wo nè ye ηḡə' sè' wù kà fùk. Nsàap bùu sè wo ḡù bum sè bup yè'sə pwe', wo nè ko wo, nè mak gesè lo wo sənə tèm mis nè nà' sə kuə co wo ḡèsə ca ḡkàḡ. Nà'a yà'a kpə nè ba nè.>>

9 Masinjà Nwi mòk mḡḡḡorè masinjàa sè sàmba sè wo à tse' ηḡàap ḡə' sàmba sè, à duk mu də, <<Vəə ya mu niḡtsok fa wu wà'ḡwènḡ nè yi ηḡwe Mo Nsùḡḡan nè.>> 10 Ànə ḡèn, Yòḡsə Nwi ko wumsə mu, fana masinjà nè jəḡ lo mu mvwe' nda mòk nè nà' sàp ve'ε wùriḡ. A kə dzèn fo', yi niḡtsok fa mu lak Nwi sè yà'a rərəḡ sè wo to yà' də Jòrosalèm nga yà' sə tesə tsə mabu bohòNwi. 11 Mareḡ Nwi à sə rəḡ fo' ve'ε, lak sə sə ba'a co nsàp līs mòk nè wo togè nà' də jaspà. Yà' sə rəḡ ve'ε daḡḡ daḡḡ. 12 Wo bom dzəḡ yà' bə ḡka' sè yà' à sàp lòmùtsə ve'ε wùriḡ. ḡka' sè à tse' ncù hum-ncòp-ba. Masinjàa ye fo' sè' hum-ncòp-ba sè wo sə jə ḡkərə bə ncùu ḡka'

sə mò'fis, mò'fis. Wo à còm naan liŋ bòp bwe Izùre wèŋ sè hum-ncòp-ba mənə tu ncùu ŋka' sə mò'fis mò'fis lònŋfo'. ¹³ Ŋka' sə à tse' ncù te' te' ma mò'fis. Ncù à ye ma ntonùm te', ma nconùm sè' te', ma kəkək sè' te' nə ye ma tsətsəŋ sè' te'. ¹⁴ Wo à ci kùum ŋka' sə mənə lis hum-ncòp-ba. Wo à còm naan liŋ bwe ŋgàa ntum Mo Nsùŋŋan sè wo à ye hum-ncòp-ba sə mənə liis sə mò'fis, mò'fis.

¹⁵ Masinjà nə yi à cèp bohòmà nə à tse' nteŋ mòk nə wo fùkgè bum bə zeŋ, ŋga wo à gù nà' bə guù. Yi à jə vè nà' ŋgòfùk lak sè bə zeŋ, nə fùk ncùu ŋka' sə bə mbàan sè sè'. ¹⁶ Masinjà nə à fùk lak sè, nə ye də yà'a yəyərè, ma mòk à ka ma mòk sap ghak. Ma nə mò'fis à ye co kilomètà ncùhù ba bə ŋkù ba. Yà' à ye vè'nə ma kwè fo' bə kəkək wèŋ pwe'. ¹⁷ Masinjà nə à fùk mbàan ŋka' sè sè', yà' tesə mità hum sàmba. Yi à sè fùk yà' sè' mvè'nə bwiiŋ fùkgè bum. ¹⁸ Wo à ci mbàan sè bə lis nə wo to nà' də jaspà nà'a. Wo à ci lak sè yàwo bə guù sè yà' sè reŋ vè'e wùriŋ co gèlas.

¹⁹ Kùum ŋka' sè yà' à təəŋ dzooŋ lak sè, wo à gù yà' bə nsàap lis hum-ncòp-ba də ya ŋga yà'a fom boŋ wùriŋ. Liis sè à tse' ncòom sè bəboŋ wùriŋ. Mòk à ye fəfəp, mòk bəbaŋ, mòk səsəŋ wèŋ nduk nə nduk. Liŋ lis mòk à ye də, jaspà, nə ba də safi, nə te' àgàte, nə kwè emerà; ²⁰ nə tən onèk, nə ntùŋfu də kàniliyà, nə sàmba kwaas, nə fwame' beri, nə vəke' topà, nə hum krisopàràs, nə ncòp-mò'fis də jàsŋn fana nə ncòp-ba nə də ametis. ²¹ Wo à gù ncùu ŋka' sè bə lis nə bəboŋ nə wo to də perèl nà'a. Wo à gù ncù fòpwe' bə lis mò'fis, mò'fis. Mandzə sè mvwe' lak yà'sə, wo à gù yà' bə guù, yà' sè reŋ daan daan daan.

²² Mù à ka ndap Nwi mvwe' lak yà'sə ye bùusè Nwi nə yi Tà àvès, nə tse' nàŋ pwe' yi nə, bə Mo Nsùŋŋan nə à ye fo'. ²³ Bùu sè fo' sè à ka fàk bə nùm kè ŋwə àle tse', bùusè marəŋ Nwi à sè reŋ fo'. Mo Nsùŋŋan nə à sè reŋ mvwe' lak yà'sə sè' co laàm. ²⁴ Bùu sè sè nzeŋgòŋ nə sè gi ye jəŋ sè' bə marəŋ ènə. Ŋkəŋkum sè sənə nzeŋgòŋ nə pwe' nə jə və ghàha awo sè fo'. ²⁵ Ncùu ŋka' sè nə sə nooŋ megu to ghà nə fòlòoŋ, ŋwè kà yà' lok bùusè ndzəm nə kà fo' sèŋ yuk. ²⁶ Wo nə jə vè ghàk bə bəoŋ nzeŋgòŋ pwe'fo' fo'. ²⁷ Megu də yumok sè yà'a bəp nə kà mandzə ŋgòkə ni fo' tse' lok. Ŋgàa gù bum marè'tu bə ŋgàa cì' mvwès wèeŋ nə kà fo' sè' kè ni yuk. Bùu sè wo nə ni fo', mègù wo sè wo à còm nòŋsə liŋ awo ndzənə ŋwàk lùŋ nə Mo Nsùŋŋan nə.

22

Ndzəp Nə Ye Tə Sə

Yà'a Fagè Bwiŋ Lùŋ

¹ Masinjà nə à jə lòmù, nə kə niŋ tsok fa mù mantùŋ nə nà'a fagè bwi lùŋ nə. Ndzəp nə à sè bə'a, nə sè reŋ vè'e njàan. Ndzəp nə à sè tesə vè mvwe' kapràk Nwi bə Mo Nsùŋŋan nə. ² Nà' à sè kì cá mətətsə'rəe ndu mandzə nə mvwe' lak yà'sə. Tə sè ŋgwii sè fagè bwi lùŋ à təəŋ tsəŋ lònŋgə mantùŋ anə ma ba fo'. Tə sè zəmgè nsàap ŋgwi hum-ncòp-ba sənə lùmŋgòŋ nə mò'fis. Yà'a zəmgè nsàp nto' nə zok bə ŋwə nə fòpwe'. Wo sə jəŋ mvùu tə sə, nə sə gu mesə fa bwi mvwe' lak pwe' yiyaŋ awo bə zeŋ. ³ Mù zəp yu nəmòk nə co Nwi kà bə zeŋ kwa kà fo' ye yuk nə kè' mò'fis. Yu nə nà'a nə ye fo' mègù kapràk nə tse' nà' Nwi nə ye bə Mo Nsùŋŋan

nə. Bùu ye wèeŋ nə sə kuksə yi sè' fo'. ⁴ Wo nə ye si ye, fana wo com naaŋ fa wo liŋ ye sə mɔ nə zà sihi wo. ⁵ Ndzəm nə kà mok sè ye, bwi kà fàk bə laam kè nùm àlè sè' tse' fe'lə, bùusə Tà Nwi, yi bə tu yee nə ye mareŋ àwo. Wo nə kok gaŋ mok mvèsə nè mvèsə.

⁶ Anə geŋ, masinjà Nwi ànə duk fa mɔ də, <<Ncèep yè'sə zìnə, co ŋwè dzəm tse' yà'. Tà Nwi àvès nè yi fagè ŋgàa tsòhòbum ye yòŋsè ye də wo tsoho ncèp ye nə, tumsə vèsə masinjà ye nə yi. Yi tumsə nà' də nà'a kə tsok fa bùu sè wo sə bɛ' mandzè ye wèŋ bum sè yà'a nə ye mvək ghàr.>>
⁷ Jisòs də, <<Kà swi də mɔ nə bwi və mvək ghàr swi. A nə ye rɛŋsi wùriŋ bohòŋwə nè yi nòŋsə bum sè yi yuk yà' ndzənə ŋwàk ènə, bùsə Nwi nitsè' fa bwiŋ yà' yi bə tu ye.>>

Jisòs Kuəp NgòBwi Vəə

⁸ Mù Jon, mù a yuk bum yè'sə bə ntu'u am, nə ye yà' sè' bə lis am. Mù à yuk nə ye wes yà' vɛ'nə fana, mù bùu tsoŋ mantombii masinjà nə sə nze də mɔ kuksə yi. ⁹ Fana yi duk mɔ də, <<Kà vɛ'nə gù, mù mègù sè' ŋgà fàk Nwi co wù bə bwe ma yo sè wo ŋgàa tsòhòbum Nwi. Mù megu sè' co ndaaŋwè pwe' nè yi sə nòŋsə ncèp nè nà' cu ndzənə ŋwàk ènə. Ŋwə nè co wo kuksə yi mègù Nwi yìyi.>>

¹⁰ Yi à duk fa fe'lə mɔ sè' də, <<Bum sè Nwi nitsè' yà' ndzənə ŋwàk nè'e yè'e, kà də wu swihi yà' duk. Gù də ndaaŋwè pwe'fo' riŋ bə zeŋ, bùusə mvək bohòbum yè'sə ŋgòye, kuəp laŋ. ¹¹ Mvək mok bùə fana mè'rə ŋwə nè yi sə gù ye bup sə gù ntèn. Ŋgà gù bum sè jì marè'tu sə gu ye sè' ntèn. Nə ye də ŋwə nè yi sə gù ye yusə yà'a kəkurè sə gu ye sè'. Ŋwə nè yi sə bɛ' ye mandzè nè Nwi sə bɛ' lo ye sè' ntèn.>>

¹² Jisòs sə duk də, <<Yu'rə na yè, mù sə foho vè mvək momjo. Mɔ vəə, mù tse' və bə yusə mɔ nə lak ndaaŋwè pwe' bə zeŋ. Mɔ nə lak ndaaŋwè pwe'fo' mvə'nə fàak ye sè yi à gù. ¹³ Mɔ Alfà nə ye Omega*, nè mù à yèto, nə ye nè mù lèsə sè' mù, mɔ ŋwə nè mantombi nə ye nè mankwèŋ. Bum pwe' à yèto vè bohòmù, bum pwe' nè kè mè sè' bohòmù.>>

¹⁴ Rɛŋsi bohòbùu sè wo à cùk cəək awo rərəŋ. Yà'a wo sè wo nə tse' mandzè nè ŋgòni lòmumvwe' lak yà'sə, nə zu nto'o tu nè nà'a fagè bwi lùŋ nə. ¹⁵ Bùu sè wo nə kà kùu awo mvwe' lak yà'sə kə nəŋ yùu' a bùu sè wo co ngbu, bù ŋgàa rùm, ŋgàa kohòsàhà, ŋgàa zə bwi, ŋgàa gù rùm, nə ye ŋgàa ci' mvwès nə sə kwa bə zeŋ kwaa.

¹⁶ <<Mù Jisòs, mù tum fa weŋ masinjà àm də ya yi tsok fa weŋ bum yè'e pwe' bùu cos àm lòoŋ fo'. A mù ŋgwì bwi ŋkum Devid nə ye sè' mù nè mɔ sèŋtsok nə.>>

¹⁷ Yòŋsə Nwi bə ŋgwegù Mo Nsùŋgaŋ nə wèŋ, bə nà' sə duk də, <<Vəə.>> Ndaaŋwè nè yi yuk ncèp ènə, wo duk sè' duk də, <<Vəə.>> Ndaaŋwè nè nje ndzəp nè nà'a fagè bwi lùŋ nə sə ya-a yi, yi və sè', nə kə no. Yi və, nə kə no wà.

¹⁸ Mù sè sè ntu'u ndaaŋwè pwe' nè yi yuk ncèp nè nà' tesə və bohòYòŋsə Nwi, sè wo com yà' ndzənə ŋwàk nè'e duk də, a ye-a ŋgà ŋwə nəmòk yamsə naaŋ gèsə lóyumok múnə ncèp ènə, Nwii nə yamsə naaŋ gesə lo fa yi ŋgə' sè wo còm yà' ndzənə ŋwàk ènə sè'. ¹⁹ Nə ye sè' də, a ye-a ŋgà

* **22:13** 22:13 Alfà nə a liŋ ncòm nè nà' yèto bə ncòm sè ŋgòcòm ncèep lak bùu Gris wèŋ fo'. Wo togə liŋ ncòm nè nà' lèsə nə də Omega.

ɲwè nəmòk cok fis-a ncèp mòk nja sè', Nwìi nè cok fis gesè ma nje sè'. Yi nè kà bo sənə tɛ nè nà'a fagè bwì lùŋ nè tse', nè kà mvwe' lak nè rərəŋ sè wo còm yà' ndzənə ɲwàk nè'e sè kè ni.

²⁰ Yi nè yi sè də bum yè'sə zìnə nè sè duk də, <<Zìnə, mù sè bwì vè mvək momjo.>> A kwi' də, <<Mè'rə yà'a ye ve'nə, Vəə Tà Jisòs.>>

²¹ Bèbo nè Tà Jisòs ye bohòbùu Nwì wèŋ pwe'fo'. Yà'a ye ve'nə.